275 NF: 719. e. 7.

M Campbe

Croftness

30 Dec

Mrs Campbell
Crofthuss
30 December
1844

Mrs Campbell

Mrs Crofthuss

Mrs Campbell

Crofthuss

Mrs Campbell
Crosthwaite

SCOTLAND NATIONAL LIBRARY

TIOMNADH NUADH

AR

TIGHEARNA AGUS AR SLANUIGHIR

IOSA CRIOSD.

EADAR-THEANGAICHTE

O'N GHREUGAIS CHUM GAELIC ALBANNAICH.

LONDON:

PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR 1804:

(From the 12mo. Edition published in Edinburgh in 1826,)

BY BAGSTER AND THOMS, BARTHOLOMEW CLOSE.

M.DCCC.XXIX.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND
B
23 JA
1970

LEABHRAICHEAN

AN

TIOMNAIDH-NUAIDH.

	Caib.
SOISGEUL Mhata, *anns am bheil*	28
Soisgeul Mharcuis	16
Soisgeul Lucais	24
Soisgeul Eoin	21
Gniomhara nan Abstol	28
Litir Phoil chum nan Romhanach	16
I. Corintianach	16
II. Corintianach	13
Galatianach	6
Ephesianach	6
Philipianach	4
Colosianach	4
I. Litir Phoil chum nan Tesalonianach	5
II. Litir Phoil chum nan Tesalonianach	3
I. Timoteuis	6
II. Timoteuis	4
Tituis	3
Philemoin	1
Eabhruidheach	13
Litir Sheumais	5
Litir I. Pheadair	5
Litir II. Pheadair	3
Litir I. Eoin	5
Litir II. Eoin	1
Litir III. Eoin	1
Litir Iudais	1
Taisbeanadh Eoin	22

AN SOISGEUL

A REIR

M H A T A.

CAIB. I.

1 *Sinnsearachd,* 18 *gineamhuinn,* 21 *breith,* 23 *agus mìneachadh ainm Chriosd.*

LEABHAR ginealaich Iosa Criosd, mhic Dhaibhidh, mhic Abrahaim.

2 Ghin Abraham Isaac, agus ghin Isaac Iacob, agus ghin Iacob Iudas agus a bhràithrean.

3 Agus ghin Iudas Phares agus Sara o Thamar, agus ghin Phares Esrom, agus ghin Esrom Aram.

4 Agus ghin Aram Aminadab, agus ghin Aminadab Naason, agus ghin Naason Salmon.

5 Agus ghin Salmon Boos o Rachab, agus ghin Boos Obed o Rut, agus ghin Obed Iese.

6 Agus ghin Iese Daibhidh an righ, agus ghin Daibhidh an righ Solomon o'n mhnaoi *a bha* aig Urias.

7 Agus ghin Solomon Roboam, agus ghin Roboam Abia, agus ghin Abia Asa.

8 Agus ghin Asa Iosaphat, agus ghin Iosaphat Ioram, agus ghin Ioram Osias.

9 Agus ghin Osias Ioatam, agus ghin Ioatam Achas, agus ghin Achas Esecias.

10 Agus ghin Esecias Manases, agus ghin Manases Amon, agus ghin Amon Iosias.

11 Agus ghin Iosias Iechonias agus a bhràithre, mu àm an giùlain do Bhabilon.

12 Agus an déigh an toirt do Bhabilon, ghin Iechonias Salatiel, agus ghin Salatiel Serobabel.

13 Agus ghin Serobabel Abiud, agus ghin Abiud Eliacim, agus ghin Eliacim Asor.

14 Agus ghin Asor Sadoc, agus ghin Sadoc Achim, agus ghin Achim Eliud.

15 Agus ghin Eliud Eleasar, agus ghin Eleasar Matan, agus ghin Matan Iacob.

16 Agus ghin Iacob Ioseph fear Mhuire, o'n d'rugadh Iosa, d'an goirear Criosd.

17 Uime sin na h-uile ghin ealaich o Abraham gu Daibhidh, *is* ceithir ginealaich deug iad; agus o Dhaibhidh gu bruid Bhabiloin, ceithir ginealaich deug; agus o bhruid Bhabiloin gu Criosd, ceithir ginealaich deug.

18 Agus mar so bha breith Iosa Criosd: oir an déigh do cheangal-pòsaidh bhi air a dheanamh eadar a mhàthair Muire agus Ioseph, roimh dhoibh teachd cuideachd,

fhuaradh torrach i o'n Spiorad Naomh.

19 Ach air bhi do Ioseph a fear 'na dhuine cothromach, agus gun toil aige ball-sampuill a dheanamh dhi, bu mhiann leis a cur uaith os iosal.[1]

20 Ach ag smuaineachadh nan nithe sin dha, feuch, dh'fhoillsich aingeal an Tighearn e féin da ann am bruadar, ag ràdh, A Ioseph, a mhic Dhaibhidh, na biodh eagal ort do bhean Muire a ghabhail a d'ionnsuidh : oir an ni a ta air a ghineamhuin innte, is ann o'n Spiorad Naomh e.

21 Agus beiridh i mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air ; oir saoraidh[2] e a shluagh féin o'm peacaibh.

22 (Agus rinneadh so uile chum gu coimhliontadh an ni a thubhairt an Tighearna leis an fhàidh, ag radh,

23 Feuch, bithidh maighdean torrach, agus beiridh i mac, agus bheir iad Emanuel mar ainm air, is ionnan sin r'a ràdh, air eadar-theangachadh, Dia maille ruinn.)

24 Agus air mosgladh do Ioseph as a chodal, rinn e mar a dh'iarr aingeal an Tighearn air, agus ghabh e d'a ionnsuidh a bhean :

25 Agus cha d'aithnich e i gus an d'rug i a ceud-ghin mic ; agus thug e Iosa mar ainm air.

CAIB. II.

1 *Thug na druidhean urram do Chriosd :* 14 *Theich Ioseph leis do'n Eiphit,* 16 *agus mharbh Herod na leanabana.*

AGUS an uair a rugadh Iosa ann am Betlehem Iudea, ann an làithibh Heroid an righ, feuch, thàinig druidhean[3] o'n àird an ear gu Ierusalem,

2 Ag ràdh, C'àit am bheil righ sin nan Iudhach a ta air a bhreith ? oir chunnaic sinne a reult san àird an ear, agus a ta sinn air teachd a thabhairt aoraidh[4] dha.

3 An uair a chual Herod an righ *sin,* bha e fo thriobluid[5], agus Ierusalem uile maille ris.

4 Agus air cruinneachadh nan àrd-shagart uile dha, agus sgrìobhaichean an t-sluaigh, dh'fheòraich e dhiubh c'àit an robh Criosd gu bhi air a bhreith.

5 Agus thubhairt iad ris, Ann am Betlehem Iudea : oir mar so sgrìobhadh leis an fhàidh,

6 Agus thusa Bhetlehem *an* tìr Iudah, cha tu idir a's lugha am measg cheannard[6] Iuda : oir asadsa thig Uachdaran a stiùras mo shluagh Israel.

7 An sin, air do Herod na druidhean a ghairm os iosal d'a ionnsuidh, gheur-fhiosraich e dhiubh cia an t-àm an d'fhoillsicheadh an reult.

8 Agus chuir e iad gu Betlehem, agus thubhairt e, Imichibh, agus iarraibh gu dìchiollach an naoidhean ; agus an déigh dhuibh 'fhaotainn[7], innsibh dhomhsa e, chum gu racham-sa féin, agus gu deanam aoradh dha.

9 Agus an uair a chual iad an righ, dh'imich iad ; agus,

1 *an uaignidheas.* 2 *slànuichidh.*
3 *davine glice.* 4 *onoir.*
5 *air a bhuaireadh.*
6 *phrionnsadh.* 7 *fhaghail.*

feuch, chaidh an reult a chunnaic iad san àird an ear rompa, gus an d'thàinig i agus gu'n do stad i os ceann an ionaid an robh an naoidhean.

10 Agus an uair a chunnaic iad an reult, rinn iad gairdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.

11 Agus air dol a steach dhoibh do'n tigh, fhuair iad an naoidhean maille[1] r'a mhàthair Muire, agus thuit iad sìos, agus rinn iad aoradh dha: agus air fosgladh an ionmhas dhoibh, thug iad dha tiodhlacan; òr, agus tùis, agus mirr.

12 Agus air faotainn rabhaidh *o Dhia* ann am bruadar, gun iad a philltinn a dh' ionnsuidh Heroid, chaidh iad d'an dùthaich féin air slighe eile.

13 Agus an uair a dh'imich iad air an ais, feuch, nochdadh aingeal an Tighearna do Ioseph ann am bruadar, ag ràdh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus teich do'n Eiphit, agus bi an sin gus an labhair mise riut: oir iarraidh Herod an naoidhean g'a mhilleadh.

14 Agus dh'éirich e, agus ghabh e d'a ionnsuidh an naoidhean agus a mhàthair san oidhche, agus dh'imich e do'n Eiphit:

15 Agus bha e an sin gu bàs Heroid: a chum gu coimhliontadh an ni a labhair an Tighearna leis an fhàidh, ag ràdh, A mach as an Eiphit ghoir mi mo Mhac.

16 An sin an uair a chunnaic Herod gu'n d'rinn na druidhean fanoid air[2], las e le feirg ro-mhòir, agus chuir e *luchd-millidh* uaith, agus mharbh e na bha do leanabaibh mac am Betlehem, agus 'na crìochaibh uile, o aois dhà bhliadhna agus fuidh, a réir na h-aimsir a dh'fhòghluim e gu dìchiollach o na druidhibh.

17 An sin choimhlionadh an ni a labhradh le Ieremias am fàidh, ag ràdh,

18 Chualas guth ann an Rama, caoidh, agus gul, agus bròn ro mhòr, Rachel a' caoineadh a cloinne, agus cha b'àill leatha sòlas a ghabhail, a chionn nach 'eil iad *beò*.

19 Ach an uair a dh'eug Herod, feuch, nochdadh aingeal an Tighearn ann am bruadar do Ioseph san Eiphit,

20 Ag ràdh, Eirich, agus gabh an naoidhean agus a mhàthair, agus imich gu talamh Israeil: oir fhuair an dream a bha 'g iarraidh anama an leinibh bàs.

21 Agus dh'éirich esan, agus ghabh e an leanabh agus a mhàthair d'a ionnsuidh, agus thàinig e gu talamh Israeil.

22 Ach an uair a chual e gu'n robh Archelaus 'na righ an *tìr* Iudea an àit Heroid 'athar, bha eagal air dol an sin: ach, air faotainn da rabhaidh *o Dhia* ann am bruadar, thionndaidh e gu crìochaibh Ghalile:

23 Agus thàinig e agus ghabh e còmhnuidh ann am baile d'an goirear Nasaret, a

[1] *am fychair.*

[2] *gu'n do mheall na druidhean e.*

chum gu coimhliontadh an ni a labhradh leis na fàidhibh, Gu goirear Nasarach dheth.

CAIB. III.

1 *Teagasg, dreuchd, agus caitheamhbeatha Eoin Bhaiste.* 7 *Thug e achmhasan do na Phairisich.* 13 *Bhaist e Criosd ann an uisge Iordain.*

AGUS anns na làithibh sin thàinig Eoin Baiste, a' searmonachadh am fàsach Iudea,

2 Agus ag ràdh, Gabhaibh aithreachas: oir a ta rìoghachd nèimh am fogus.

3 Oir is e so an ti ud mu'n do labhair Esaias am fàidh, ag ràdh, Guth an ti a ghlaodhas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

4 Agus bha a chulaidh aig Eoin do fhionna chàmhal, agus crios leathair aige timchioll a leasraidh; agus is e bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhaich.

5 Chaidh Ierusalem a mach d'a ionnsuidh an sin agus Iudea uile, agus luchd-àiteachaidh na dùthcha timchioll Iordain uile.

6 Agus bhaisteadh iad leissan ann an Iordan, ag aideachadh[1] am peacanna.

7 Ach an uair a chunnaic e mòran do na Phairisich, agus do na Sadusaich a' teachd a chum a bhaistidh-san, thubhairt e riu, A shìol nan nathraiche nimhe, cò a thug rabhadh dhuibh-sa teicheadh o'n fheirg a ta ri teachd?

8 Air an aobhar sin, thugaibh a mach toradh iomchuidh do'n aithreachas.

9 Agus na smuainichibh a ràdh annaibh féin, A ta Abraham 'na athair againn: oir a ta mi ag ràdh ribh, gur comasach Dia air clann a thogail suas a dh' Abraham do na clochaibh sin.

10 Agus a nis a ta an tuadh air a cur ri freumh nan crann: air an aobhar sin, ge b'e crann nach toir a mach toradh maith, gearrar e, agus tilgear san teine e.

11 Gu deimhin a ta mise 'gur baisteadh le h-uisge chum aithreachais; ach an ti a thig a'm' dhéigh, is cumhachdaiche e na mi, agus cha'n airidh mise air a bhròsan a ghiùlan: baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomh, agus le teine:

12 Aig am bheil a ghuit 'na làimh, agus glanaidh e gu ro bhaileach 'ùrlar-bualaidh, agus cruinnichidh e a chruithneachd d'a thigh-tasgaidh[2]: ach loisgidh e am moll le teine nach feudar a mhùchadh.

13 An sin thàinig Iosa o Ghalile gu Iordan a dh'ionnsuidh Eoin, chum gu'm biodh e air a bhaisteadh leis.

14 Ach bhac Eoin e, ag ràdh, A ta feum agamsa bhi air mo bhaisteadh leatsa, agus am bheil thusa a' teachd a m' ionnsuidh-sa?

15 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Leig *do'n chùis a bhi mar* so a nis: oir mar so is iomchuidh dhuinn gach uile fhìreantachd a choimhlionadh. An sin dh'fhulaing e dha.

16 Agus un uair a bhaisteadh Iosa, chaidh e air ball

[1] *aidmheil.*

[2] *thaisg-thigh.*

suas as an uisge; agus, feuch, dh'fhosgladh nèamh dha, agus chunnaic e Spiorad Dé a' tuirling[1] mar choluman, agus a' teachd air-san :

17 Agus, feuch, guth o nèamh, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach, anns am bheil mo mhòr-thlachd.

CAIB. IV.

1 *Bhuair an diabhul Criosd.* 17 *An déigh do Iosa buadhachadh air, thòisich e air searmonachadh.* 24 *Shlànuich e sluagh a bha euslan.*

AN sin threòraicheadh Iosa leis an Spiorad do'n fhàsach, chum gu'm biodh e air a bhuaireadh leis an diabhul.

2 Agus an uair a thraisg e dà fhichead là agus dà fhichead oidhche, an déigh sin bha ocras air.

3 Agus air teachd do'n bhuaireadair d'a ionnsuidh thubhairt e, Ma's tu MacDhé, thoir àithne do na clochaibh so a bhi 'nan aran.

4 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, A ta e sgrìobhta, Cha'n ann le h-aran a mhàin a bheathaichear duine, ach leis gach uile fhocal a thig o bheul Dé.

5 An sin thug an diabhul e do'n bhaile naomh, agus chuir e air binnein an teampuill e.

6 Agus thubhairt e ris, Ma's tu Mac Dhé, tilg thu féin sìos : oir a ta e sgrìobhta, gu toir e àithne d'a ainglibh mu d' thimchioll, agus togaidh iad suas thu 'nan làmhaibh, chum nach buail thu, uair air bith, do chos air cloich.

7 Thubhairt Iosa ris a rìs, A ta e sgrìobhta, Cha bhuair[2] thu an Tighearna do Dhia.

8 Thug an diabhul e a rìs chum beinne ro àird, agus nochd e dha uile rìoghachdan an domhain, agus an glòir ;

9 Agus thubhairt e ris, Iad so uile bheir mise dhuit, ma thuiteas tu sìos agus ma ni thu aoradh dhomhsa.

10 An sin thubhairt Iosa ris, Imich uam, a Shatain : oir a ta e sgrìobhta, Bheir thu aoradh do'n Tighearna do Dhia, agus dhasan 'na aonar ni thu seirbhis.

11 An sin dh'fhàg an diabhul e ; agus, feuch, thàinig aingil agus fhritheil iad da.

12 Ach an uair a chual Iosa gu'n do chuireadh Eoin an làimh, dh'imich e do Ghalile.

13 Agus air fàgail Nasaret da, thàinig e agus ghabh[3] e còmhnuidh ann an Capernaum, a ta ri taobh[4] na fairge, ann an leth-iomall Shabuloin agus Nephtalim

14 A chum gu'n coimhliontadh an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag ràdh,

15 Talamh Shabuloin, agus talamh Nephtalim, slighe na fairge air an taobh thall do Iordan[5], Galile nan Cinneach :

16 Am pobull a bha 'nan suidhe an dorchadas, chunnaic iad solus mòr ; agus a ta solus air éirigh do na daoinibh a bha 'nan suidhe an tìr agus an sgàil a' bhàis.

17 O sin a mach thòisich Iosa air searmoin a dheanamh, agus a ràdh, Gabhaibh aithreachas, oir a ta rìoghachd nèimh am fogus.

[1] *teachd a nuas.* [2] *dearbh.* [3] *rinn.* [4] *chois.* [5] *ri taobh Iordain.*

18 Agus ag imeachd do Iosa ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e dithis bhràithre, Simon d'an goirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir b'iasgairean iad.)

19 Agus thubhairt e riu, Leanaibh mise, agus ni mi iasgairean air daoinibh dhibh.

20 Agus air ball dh'fhàg iad na lìonta, agus lean iad esan.

21 Agus air triall da as a sin, chunnaic e dithis eile bhràithre, Seumas *mac* Shebede, agus Eoin a bhràthair, ann an luing maille r'an athair Sebede, a' càradh an lìon: agus ghairm e iad.

22 Agus air ball dh'fhàg iad an long agus an athair, agus lean iad e.

23 Agus dh'imich Iosa timchioll Ghalile uile, a' teagasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil na rìoghachd, agus a' slànuchadh gach gnè thinnis, agus gach gnè eucail am measg an t-sluaigh.

24 Agus chaidh a chliu feadh Shiria uile: agus thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus a bha air an cuibhreachadh le galaraibh, agus iomadh gnè phianta, agus iadsan aig an robh deamhain annta, agus air an robh an tuiteamas[1], agus luchd pairilis[2]; agus shlànuich e iad.

25 Agus lean cuideachd mhòr e o Ghalile, agus o Dhecapolis, agus o Ierusalem, agus o Iudea, agus o na crìochaibh a ta an taobh thall do Iordan.

[1] *tinneas na gealuich, tuiteamach.*
[2] *crith-ghalair.*

CAIB. V.

1 *Searmoin Chriosd air a' bheinn, anns am bheil na h-ochd beannachdan,* 17 *agus mìneachadh air lagha.*

AGUS an uair a chunnaic Iosa an sluagh, chaidh e suas air beinn; agus air suidhe dha, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh.

2 Agus dh'fhosgail e a bheul, agus theagaisg e iad, ag ràdh,

3 *Is* beannaichte iadsan a ta bochd 'nan spiorad: oir is leo rìoghachd nèimh.

4 *Is* beannaichte iadsan a ta ri bròn: oir gheibh iad sòlas.

5 *Is* beannaichte na daoine macanta[3]: oir sealbhaichidh iad an talamh mar oighreachd.

6 *Is* beannaichte an dream air am bheil ocras agus tart na còrach[4]: oir sàsuichear iad.

7 *Is* beannaichte na daoine tròcaireach: oir gheibh iad tròcair.

8 *Is* beannaichte na daoine a ta glan 'nan cridhe: oir chi iad Dia.

9 *Is* beannaichte luchd-deanamh na sìthe: oir goirear clann Dé dhiubh.

10 *Is* beannaichte an dream a ta fulang geur-leanmhuinn air son na còrach: oir is leosan rìoghachd nèimh.

11 *Is* beannaichte bhitheas sibh an uair a bheir daoine anacainnt dhuibh, agus a ni iad geur-leanmhuinn *oirbh*, agus a labhras iad gach uile dhroch fhocal ribh gu breugach, air mo sgàth-sa.

[3] *ciùin.*
[4] *a' cheartais, na fìreantachd.*

12 Deanaibh gairdeachas, agus bithibh ro shubhach; oir is mòr bhur duais air nèamh: oir mar sin rinn iad geur-leanmhuinn air na fàidhibh a bha roimhibh.

13 Is sibhse salann na talmhainn: gidheadh ma chailleas an salann a bhlas, ciod leis an saillear e? cha'n 'eil feum ann o sin suas, ach a thilgeadh mach, agus a shaltairt fo chosaibh dhaoine.

14 Is sibhse solus an t-saoghail. Cha'n fheudar baile a ta air a shuidheachadh air sliabh fholach.

15 Agus chà las daoine coinneal, chum gu'n cuir iad i fuidh shoitheach, ach ann an coinnleir, agus ni i solus do na bheil a stigh.

16 Gu ma h-ann mar sin a dhealraicheas bhur solus an làthair dhaoine, chum gu faic iad bhur deadh oibre, agus gu toir iad glòir do bhur n-Athair a ta air nèamh.

17 Na measaibh gu'n d'thàinig mise a bhriseadh[1] an lagha no nam fàidhean; cha'n ann[2] a bhriseadh a thàinig mi, ach a choimhlionadh.

18 Oir a ta mi ag ràdh[3] ribh gu firinneach, Gus an téid[4] nèamh agus talamh thairis, cha téid aon lide[5] no aon phunc do'n lagh thairis, gus an coimhlionar gach aon ni.

19 Air an aobhar sin ge b'e neach a bhriseas aon do na h-àitheantaibh so a's lugha, agus a theagaisgeas daoine mar sin, goirear an duine a's lugha dheth ann an rìoghachd nèimh: ach ge b'e neach a ni, agus a theagaisgeas *iad*, goirear duine mòr dheth ann an rìoghachd nèimh.

20 Oir a ta mi ag ràdh ribh, Mur toir bhur fireantachd-sa barrachd air fireantachd nan sgrìobhaiche agus nam Phairiseach, nach téid sibh, air chor air bith, a steach do rìoghachd nèimh.

21 Chuala sibh, gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na dean mortadh; agus ge b'e neach a ni mortadh, bithidh e an cunnart a' bhreitheanais.

22 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach aig am bi fearg r'a bhràthair gun aobhar, gu'm bi e an cunnart a' bhreitheanais: agus ge b'e neach a their r'a bhràthair, Raca, gu'm bi e an cunnart na comhairle: ach ge b'e neach a their, Amadain, gu'm bi e an cunnart teine ifriun.

23 Uime sin ma bheir thu do thabhartas[6] chum na h-altarach[7], agus gu'n cuimhnich thu an sin gu bheil ni air bith aig do bhràthair a'd' aghaidh;

24 Fàg do thabhartas an sin an làthair na h-altarach, agus imich, agus dean réite air tùs ri d' bhràthair, agus an déigh sin thig agus tabhair uait do thiodlac.

25 Bi réidh ri d' eascaraid gu luath, am feadh a bhios tu maille ris san t-slighe: air eagal gu'n toir an t-eascaraid thairis thu do'n bhreitheamh, agus gu'n toir am breitheamh thu do'n mhaor, agus gu tilgear am prìosan thu.

---

1 *a sgaoileadh.* 2 *ni h-ann.*
3 *deirim, theircam.*
4 *an d'théid.* 5 *aon iota*
6 *thiodhlac.* 7 *altaire.*

26 A ta mi ag ràdh riut gu firinneach nach téid thu mach as a sin, gus an ìoc thu an fheoirling[1] dheireannach.

27 Chuala sibh gu'n dubhradh ris[2] na sinnsiribh, Na dean adhaltrannas.

28 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach a dh'amhairceas air mnaoi chum a miannachadh, gu'n d'rinn e adhaltrannas leatha cheana 'na chridhe.

29 Agus ma bheir do shùil dheas aobhar tuislidh dhuit, spìon a mach i, agus tilg uait *i*: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

30 Agus ma bheir do làmh dheas oilbheum dhuit, gearr dhìot i, agus tilg uait *i*: oir is fearr dhuit gu sgriosar aon do d' bhallaibh, na do chorp uile bhi air a thilgeadh do ifrinn.

31 Agus a dubhradh, Ge b'e chuireas a bhean phòsda air falbh, thugadh e litir-dhealaich dhi.

32 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean-phòsda féin, ach a mhàin air son strìopachais, gu bheil e toirt oirre adhaltrannas a dheanamh: agus an ti a phòsas a' bhean sin a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.

33 Mar an ceudna, chuala sibh gu'n dubhradh ris na sinnsiribh, Na tabhair mionnan eitheich, ach coimhlion do mhionnan do'n Tighearna.

34 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Na tugaibh mionnan idir: na *tugaibh* air nèamh, oir is è righ-chaithir Dhé e.

35 Na *tugaibh* air an talamh, oir is e stòl a chos e: na *tugaibh* air Ierusalem, oir is e baile an righ mhòir e.

36 Na tabhair mionnan air do cheann, oir cha'n urrainn thu aon fhuiltein a dheanamh geal no dubh.

37 Ach gu ma h-e is còmhradh dhuibh, Seadh, seadh: Ni h-eadh, ni h-eadh; oir ge b'e ni a bhios os ceann so, is ann o'n olc a ta e.

38 Chuala sibh gu'n dubhradh, Sùil air son sùla, agus fiacail air son fiacla.

39 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Na cuiribh an aghaidh an uilc: ach ge b'e neach a bhuaileas tu air do ghial deas, tionndaidh thuige an gial eile mar an ceudna.

40 Agus an ti le'm b'àill thusa a thagradh san lagh, agus do chòta a bhuin dìot, leig leis d'fhalluinn mar an ceudna.

41 Agus ge b'e bheir leis air feadh mile a dh'aindeoin thu, imich leis air feadh dhà mhile.

42 Tabhair do'n ti a dh'iarras ort; agus uaithsan le'm bu mhiann iasachd fhaotainn uait, na pill air falbh.

43 Chuala sibh gu'n dubhradh, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach, agus bithidh fuath agad do d' nàmhaid.

44 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Biodh gràdh agaibh do bhur naimhdibh, beannaichibh an dream a mhallaicheas sibh, deanaibh maith do na daoinibh air am beag sibh, agus deanaibh urnuigh

[1] *farthing*. Sasg.

[2] *leis*.

air son na muinntir a ta buntuinn ribh gu naimhdeil, agus a ta 'g ur geur-leanmhuinn :

45 A chum gu'm bi sibh 'nur cloinn aig bhur n-Athair a ta air nèamh : oir a ta esan a' tabhairt air a ghréin féin éirigh air na droch dhaoinibh, agus air na deadh dhaoinibh, agus a'cur uisge air na fìrean-aibh agus air na neo-fhìrean-aibh.

46 Oir ma bhios grádh agaibh do'n mhuinntir aig am bheil grádh dhuibh, ciod an duais a gheibh sibh ? nach 'eil eadhon na cìs-mhaoir a' deanamh an ni ceudna ?

47 Agus ma chuireas sibh fàilte air bhur bràithribh féin a mhàin, ciod a tha sibh a' deanamh thar *chàch* ? nach 'eil na cìsmhaoir féin a' dean-amh an ni ceudna ?

48 Air an aobhar sin bith-ibh-sa coimhlionta[1] mar a ta bhur n-Athair a ta air nèamh coimhlionta.

CAIB. VI.

1 *Tha Criosd a' labhairt mu dhéirc, 5 mu urnuigh, 14 mu mhaitheanas d'ar bràithribh, 16 mu thrasgadh, 25 agus mu ro-chùram an t-saogh-ail so.*

THUGAIBH an aire nach toir[2] sibh bhur déirc am fianuis dhaoine, chum gu'm faicear leo sibh ; no cha'n fhaigh sibh tuarasdal o bhur n-Athair a ta air nèamh.

2 Uime sin, an uair a bheir thu do dhéirc, na toir fa'near galltromp a shéideadh romh-ad, mar a ni na cealgair-ean, anns na sionagogaibh, agus anns na sràidibh, chum gu faigh iad glòir o dhaoinibh. Gu firinneach a ta mise ag ràdh ribh, gu bheil an tuaras-dal aca.

3 Ach an uair a bheir thusa déirc, na biodh fios aig do làimh chlì ciod a ta do làmh dheas a' deanamh ;

4 Chum gu'm bi do dhéirc an uaignidheas : agus bheir t'Athair a chi an uaignidheas, duais dhuitse gu follaiseach.

5 Agus an uair a ni thu urnuigh, na bi mar luchd an fhuar-chràbhaidh : oir is ion-mhuinn leo urnuigh a dhean-amh anns na sionagogaibh, agus ann an coinneachadh nan sràid 'nan seasamh, chum gu faicear le daoinibh iad, Gu deimhin tha mise ag ràdh ribh, gu bheil an tuarasdal aca.

6 Ach thusa, an uair a ni thu urnuigh, imich a steach do d' sheòmar, agus air dùn-adh do dhoruis duit, dean urnuigh ri t'Athair a ta an uaignidheas, agus bheir t'Ath-air a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

7 Ach an uair a ni sibh urnuigh na gnàthaichibh ath-iarrtais dhìomhain, mar na Cinnich : oir saoilidh iadsan gu'n éisdear riu air son lìon-mhoireachd am focla.

8 Uime sin na bithibh-sa cosmhuil riu ; oir a ta fios aig bhur n-Athair cia iad na nithe a ta dh'uireasbhuidh oirbh, mu'n iarr sibh air iad.

9 Air an aobhar sin dean-aibh-sa urnuigh air a' mhodh so : Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear t'ainm.

10 Thigeadh do rìoghachd. Deanar do thoil air an talamh, mar *a nìthear* air nèamh.

[1] *foirfe, diongmhalta.*

[2] *dean.*

11 Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran laitheil.

12 Agus maith dhuinn ar fiacha, amhuil mar a mhaitheas sinne d'ar luchd-fiach[1].

13 Agus na leig am buaireadh sinn; ach saor sinn o olc: oir is leatsa an rìoghachd, agus an cumhachd, agus a' ghlòir, gu siorruidh. Amen.

14 Oir ma mhaitheas sibh an cionta do dhaoinibh, maithidh bhur n-Athair nèamhaidh dhuibh-sa mar an ceudna:

15 Ach mur maith sibh an cionta do dhaoinibh, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair dhuibh-sa bhur cionta.

16 Agus an uair a ni sibh trasgadh, na bitheadh gruaim air bhur gnùis, mar luchd an fhuar-chràbhaidh: oir cuiridh iadsan mi-dhreach air an aghaidh chum gu faicear le daoinibh iad a bhi trasgadh. Tha mi ag ràdh ribh gu firinneach, gu bheil an tuarasdal aca.

17 Ach thusa, an uair a ni thu trasgadh, cuir oladh air do cheann, agus ionnail t'aghaidh[2]:

18 Chum nach faicear le daoinibh gu bheil thu a' deanamh trasgaidh, ach le t'Athair a ta an uaignidheas: agus bheir t'Athair a chi an uaignidheas, duais dhuit gu follaiseach.

19 Na taisgibh dhuibh féin ionmhais air an talamh, far an truaill[3] an leomann[4] agus a' mheirg e, agus far an cladhaich na meirlich a stigh agus an goid iad.

20 Ach taisgibh ionmhais dhuibh féin air nèamh, far nach truaill an leomann no a' mheirg, agus nach cladhaich, agus nach goid na meirlich.

21 Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, is ann an sin a bhios bhur chridhe mar an ceudna.

22 Is i an t-sùil solus a' chuirp: uime sin ma bhios do shùil glan, bithidh do chorp uile lan soluis.

23 Ach ma bhios do shùil gu h-olc, bithidh do chorp uile dorcha. Air an aobhar sin ma tha an solus a ta annad 'na dhorchadas, cia mòr an dorchadas sin.

24 Cha'n urrainn neach air bith seirbhis a dheanamh do dhà Thighearn: oir an dara cuid bithidh fuath aige do neach aca, agus gràdh do neach eile; no gabhaidh e le neach aca, agus ni e tàir air neach eile. Cha'n urrainn sibh seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

25 Uime sin, a ta mise ag ràdh ribh, Na biodh ro-chùram oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciod a dh'itheas no dh'òlas sibh; no mu thimchioll bhur cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh. Nach mò a' bheatha na 'm biadh, agus an corp na'n t-eudach?

26 Amhaircibh air eunlaith an athair: oir cha chuir iad sìol, agus cha bhuain iad, agus cha chruinnich iad an saibhlibh: gidheadh a ta bhur n-Athair nèamhaidh-sa 'g am beathachadh. Nach fearr sibhse gu mòr na iadsan?

27 Agus cò agaibh le mòr-chùram a dh'fheudas aon làmh-choille[5] a chur r'a àirde féin?

[1] *feichneinibh.* [2] *t'eudan.* [3] *mill.*

[4] *an reudan, a' mhi-l-chrion.* [5] *bhann-làmh.*

28 Agus c'ar son a ta sibh ro chùramach mu thimchioll bhur culaidh? fòghlumaibh cionnus a ta na liighean a' fàs sa' mhachair; cha saothraich iad, agus cha snìomh iad.

29 Gidheadh a ta misè ag ràdh ribh, Nach robh Solamh féin 'na uile ghlòir, air eudachadh mar aon diubh so.

30 Air an aobhar sin, ma tha Dia mar sin a' sgeadachadh feoir na macharach' a ta an diugh ann, agus am màireach air a thilgeadh san àmhuinn, nach mò na sin *a sgeadaicheas* e sibhse, a dhaoine air bheag creidimh?

31 Uime sin na bithibh làn do chùram, ag radh, Ciod a dh'itheas sinn? no ciod a dh'òlas sinn? no ciod a chuireas sinn umainn?

32 (Oir iad so uile iarraidh na Cinnich;) oir a ta fios aig hur n-Athair nèamhaidh gu bheil feum agaibh-sa air na uithibh so uile.

33 Ach iarraibh air tùs rìoghachd Dhe, agus 'fhìreantachd-san, agus cuirear na nithe so uile ribh.

34 Uime sin, na bitheadh ro-chùram oirbh mu thimchioll an là màireach: oir bithidh a làn do chùram air an là màireach mu thimchioll a nithe féin: *is* leor do'n là 'olc féin.

CAIB. VII.

1 *Tha ar Slànuighear a' cromuchadh breth ghrad, 6 a' toirmeasg nithe naomha chur an neo-shuim, 7 agus ag orduchadh urnuigh a dheanamh. 13 Chomhairlich e do gach neach dol a steach air an dorus chumhann*

NA tugaibh breth, chùm nach toirear breth oirbh: 2 Oir a réir na breth a bheir sibh, bheirear breth oirbh: agus leis an tomhas le'n tomhais sibh, tomhaisear dhuibh a rìs.

3 Agus c'ar son a ta thu a' faicinn an smùirnein[1] a ta an sùil do bhràthar, ach nach 'eil thu toirt fa'near an t-sail a ta ann do shùil féin?

4 No cionnus a their thu ri d'bhràthair, Fulaing dhomh an smùirnein a spìonadh as do shùil; agus, feuch, an t-sail ann do shùil féin?

5 A chealgair, buin air tùs an t-sail as do shùil féin; agus an sin is léir dhuit gu maith an smùirnein a bhuntuinn à sùil do bhràthar.

6 Na toiribh an ni naomh do na madraibh, agus na tilgibh bhur nèamhnuideau am fianuis nam muc, air eagal gu saltair iad orra le'n cosaibh, agus[2] air pilltinn doibh gu reub iad sibh féin as a chéile.

7 Iarraibh, agus bheirear dhuibh: siribh[3], agus gheibh sibh: buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh:

8 Oir gach uile neach a dh'iarras, glacaidh e: agus ge b'e a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuaileas *an dorus*, fosgailear.

9 Oir cò an duine agaibh-sa, ma's e's gu'n iarr a mhac aran, a bheir cloch dha?

10 Agus ma's iasg a dh'iarras e, an tabhair e nathair dha?

11 Air an aobhar sin ma's aithne dhuibhsa a ta olc, tiodhlacan maithe a thabhairt

[1] *caimein.* [2] *no.* [3] *lorgaichibh.*

do bhur cloinn, nach mò na sin a bheir bhur n-Athair a ta air nèamh nithe maithe dhoibhsan a dh'iarras air *iad*?

12 Uime sin, gach uile ni bu mhiann leibh daoine a dheanamh dhuibh-sa, deanaibh-sa a leithid dhoibhsan mar an ceudna: oir is e so an lagh agus na fàidhean.

13 Imichibh a steach air an dorus chumhann; oir is farsuinn an dorus, agus is leathan an t-slighe a ta treòrachadh chum sgrios, agus is lionmhor iad a ta dol a steach oirre:

14 Ach is[1] cumhann an dorus, agus is aimhleathan an t-slighe a ta treòrachadh chum na beatha, agus is tearc iad a ta 'g amas oirre.

15 Coimhidibh sibh féin o na fàidhibh bréige, a thig d'ur n-ionnsuidh ann an culaidhibh chaorach, ach a ta o'n leth a stigh 'nam madaibh-alluidh.

16 Air an toraibh aithnichidh sibh iad: an tionail daoine dearcan-fìona do dhrisibh, no figean do na foghannanaibh[2]?

17 Agus mar sin bheir gach uile chrann maith toradh maith: ach bheir an droch chrann droch thoradh.

18 Cha'n fheud a' chraobh mhaith droch thoradh a ghiùlan[3], no an droch chraobh toradh maith a thabhairt.

19 Gach uile chrann nach giùlain toradh maith, gearrar sios e, agus tilgear san teine e.

20 Air an aobhar sin, is ann air an toraibh a dh'aithnicheas sibh iad.

21 Cha'n e gach uile neach a their riumsa, A Thighearn, a Thighearn, a théid a steach do rìoghachd nèimh; ach an ti a ni toil m' Athar-sa a ta air nèamh.

22 Is iomadh iad a their riumsa san là ud, A Thighearn, a Thighearn, nach d'-rinn sinn fàidheadaireachd a' t'ainm-sa? agus a' t'ainm-sa nach do thilg sinn a mach deamhain? agus a' t'ainm-sa nach d'rinn sinn iomadh miorbhuile?

23 Agus an sin aidichidh mise gu follaiseach dhoibh, Cha b'aithne dhomh riamh sibh: imichibh uam, a luchd-deanamh na h-eucorach.

24 Air an aobhar sin, gach uile neach a chluinneas na briathra so agamsa, agus a ni iad, samhluichidh mi e ri duine glic, a thog a thigh air carraig:

25 Agus thuirling[4] an tuisge, agus thàinig na tuiltean, agus shéid na gaothan, agus bhuail iad air an tigh sin: agus cha do thuit e, oir bha a bhunadh suidhichte air carraig.

26 Agus gach uile neach a chluinneas na briathra so agamsa, agus nach coimhlion iad, samhluichear e ri duine amaideach a thog a thigh air a' ghaineamh:

27 Agus thuirling an tuisge, agus thàinig na tuiltean, agus shéid na gaothan, agus bhuail iad air an tigh sin: agus thuit e; agus bu mhòr a thuiteam.

28 Agus tharladh[5], an uair a chrìochnaich Iosa na briath-

[1] *do bhrìgh gur.* [2] *cluaranaibh.* [3] *iomchar.*

[4] *thàinig a nuas.* [5] *thachair.*

ra so, gu'n do ghabh am pobull iongantas r'a theagasgsan :

29 Oir theagaisg e iad mar neach aig an robh cumhachd[1], agus cha'n ann mar na sgrìobhaichean.

CAIB. VIII.

1 *Ghlan Criosd an lobhar ; 5 shlànuich e seirbhiseach a' Chaiptinceud ;* 14 *agus màthair-chéile Pheadair :* 23 *Chiùinich e an fhairge,* 28 *agus thilg e mach deamhain á dithis dhaoine.*

AGUS air teachd a nuas o'n bheinn dha, lean cuideachd mhòr e.

2 Agus, feuch, thàinig lobhar, agus rinn e aoradh dha, ag ràdh, A Thighearna, ma's àill leat, is comasach thu air mise a ghlanadh.

3 Agus shìn Iosa mach a làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is àill leam ; bi thusa glan. Agus air ball bha a luibhre air a glanadh.

4 Agus thubhairt Iosa ris, Feuch nach innis thu do dhuine sam bith, ach imich, taisbein thu féin do'n t-sagart, agus thoir d'a ionnsuidh[2] an tiodhlac a dh'àithn Maois, mar fhianuis dhoibh.

5 Agus air dol do Iosa a steach do Chapernaum, thàinig d'a ionnsuidh Caiptinceud, a' guidhé air,

6 Agus ag ràdh, A Thighearna, tha m'òglach 'na luidhe a stigh am pairilis, *agus* air a phianadh gu h-anabarrach.

7 Agus thubhairt Iosa ris, Thé́id mise, agus slànuichidh mi e.

8 Agus air freagairt do'n Chaiptin-ceud, thubhairt e, A Thighearna, cha'n airidh mise air thusa a theachd a steach fo m' chleith : ach a mhàin abair am focal, agus slànuichear m'òglach.

9 Oir is duine mise féin a ta fuidh ughdarras, aig am bheil saighdeara fodham : agus their mi ris an fhear so, Imich, agus imichidh e : agus ris an fhear so eile, Thig, agus thig e : agus ri m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

10 'Nuair a chual Iosa so, ghabh e iongantas, agus thubhairt e ris a' mhuinntir a lean *e*, Gu firinneach a ta mi ag ràdh ribh, ann an Israel féin nach d'fhuair mi creidimh cò mòr as so.

11 Agus a ta mi ag ràdh ribh, gu'n tig mòran o'n àird an ear, agus o'n àird an iar, agus gu'n suidh iad maille ri Abraham, agus Isaac, agus Iacob, ann an rìoghachd nèimh :

12 Ach gu'n tilgear clann na rìoghachd ann an dorchadas a ta 'n leth a muigh ; bithidh an sin gul agus gìosgan[3] fhiacal.

13 Agus thubhairt Iosa ris a' Chaiptin-ceud, Imich romhad, agus biodh dhuit a réir mar a chreid thu. Agus shlànuicheadh 'òglach air an uair sin féin.

14 Agus an uair a thàinig Iosa gu tigh Pheadair, chunnaic e màthair a mhnà 'na luidhe, agus i ann am fiabhrus[4].

15 Agus bhean e r'a làimh, agus dh'fhàg am fiabhrus i : agus dh'éirich i, agus rinn i frithealadh dha[5].

16 Agus an uair a bha am

[1] *ughdarras.* [2] *thuige, chuige.*

[3] *snagardaich.* [4] *an teasaich.* [5] *dorbh.*

feasgar air teachd, thug iad d'a ionnsuidh mòran anns an robh deamhain; agus thilg e na spioraid a mach le 'fhocal, agus shlànuich e iad uile a bha eùslan:

17 A chum gu'n coimhliontadh[1] an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag ràdh, Ghabh esan ar n-anmhuinneachdan air féin, agus ghiùlain e ar n-euslaintean.

18 Agus an uair a chunnaic Iosa sluagh mòr m'a thimchioll, dh'àithn e dol á sin do'n taobh eile.

19 Agus thàinig sgrìobhaiche àraidh, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, leanaidh mise thu, ge b'e taobh a théid thu.

20 Agus thubhairt Iosa ris, Tha tuill aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athair[2]; ach cha'n 'eil aig Mac an duine ionad anns an cuir e a cheann fuidh.

21 Agus thubhairt fear eile d'a dheisciobluibh ris, A Thighearna, leig dhomh-sa imeachd air tùs agus m' athair adhlacadh.

22 Ach thubhairt Iosa ris, Lean mise, agus leig leis na mairbh am mairbh féin adhlacadh.

23 Agus air dol dhasan a steach do luing, lean a dheisciobuil e.

24 Agus, feuch, dh'éirich doinionn[3] mhòr air an fhairge, ionnus gu'n d'fholaich na tuinn an long: ach bha esan 'na chodal.

25 Agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag ràdh, A Thighearn, teasairg sinn: a ta sinn caillte.

26 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh eagalach, sibhse air bheag creidimh? An sin dh'éirich e, agus chronuich e na gaothan agus an fhairge; agus bha ciùine mhòr ann.

27 Ach ghabh na daoine iongantas, ag ràdh, Ciod[4] e ghnè dhuine so, gu bheil na gaotha féin agus an fhairge ùmhal dha?

28 Agus air teachd dha do'n taobh eile, gu tìr na Gergeseneach[5], thachair dithis dhaoine air, anns an robh deamhain, a' teachd a mach as na h-àitibh adhlaic, agus iad ro gharg, ionnus nach feudadh duine sam bith an tslighe sin a ghabhail.

29 Agus, feuch, ghlaodh iad, ag ràdh, Ciod e ar gnothuch-ne riut, Iosa a Mhic Dhé? An d'thàinig thu an so g'ar pianadh roimh an àm?

30 Agus bha treud mòr mhuc am fad uatha, ag ionaltradh.

31 Agus dh'iarr na deamhain a dh'athchuinge airsan, ag ràdh, Ma thilgeas tu mach sinn, leig dhuinn dol san treud mhuc ud.

32 Agus thubhairt e riu, Imichibh. Agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad anns an treud mhuc: agus, feuch, ruith an treud mhuc uile gu dian sìos air ionad corrach[6], do'n chuan; agus chailleadh sna h-uisgeachaibh iad.

33 Agus theich na buachaillean, agus chaidh iad do'n

[1] *Air chor as gu'n do choimhliondh.* [2] *aidheir.*

[3] *stoirm.* [4] *Creud.* [5] *Gadareneach.* [6] *cas.*

bhaile, agus dh'innis iad na nithe so uile, agus na thachair dhoibhsan anns an robh na deamhain.

34 Agus, feuch, chaidh am baile uile a mach a choinneachadh Iosa; agus an uair a chunnaic iad e, ghuidh iad air imeachd as an crìochaibhsan.

CAIB. IX.

1 *An déigh do Chriosd neach air an robh am pairilis a leigheas,* 9 *ghairm e Mata o bhòrd na cìse;* 10 *dh'ith e maille ri cìsmhaoir agus ri peacaich;* 20 *shlànuich e bean air an robh dortadh fola;* 32 *agus duine balbh anns an robh deamhan.*

AGUS air dol an luing dha, chaidh e thar *an uisge,* agus thàinig e d'a bhaile féin.

2 Agus, feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine air an robh am pairilis, 'na luidhe air leabaidh: agus an uair a chunnaic Iosa an creidimh, thubhairt e ri fear na pairilis, Biodh deadh mhisneach agad, a mhic, a ta do pheacanna air am maitheadh dhuit.

3 Agus, feuch, thubhairt dream àraidh do na sgrìobhaichibh annta féin, A ta am fear so a' labhairt toibheim[1].

4 Agus air do Iosa an smuaintean fhaicinn, thubhairt e, C'ar son a ta sibh a' smuaineachadh uilc ann bhur cridheachaibh?

5 Oir cia is usadh a ràdh, A ta do pheacanna air am maitheadh dhuit? no a ràdh, Eirich agus imich?

6 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu bheil cumhachd aig Mac an duine peacanna a mhaitheadh air an talamh, (thubhairt e an sin ri fear na pairilis,) Eirich, tog do leabaidh, agus imich do d' thigh.

7 Agus dh'éirich e, agus chaidh e d'a thigh féin.

8 Ach an uair a chunnaic am' pobull *so,* ghabh iad iongantas, agus thug iad glòir do Dhia, a thug a leithid so a chumhachd do dhaoinibh.

9 Agus ag dol do Iosa as an àite sin, chunnaic e duine 'na shuidhe aig bòrd na cìse, d'am b'ainm Mata; agus thubhairt e ris, Lean mise. Agus dh'éirich e, agus lean se e.

10 Agus tharladh, air suidhe do Iosa aig biadh san tigh, feuch, thàinig mòran chìsmhaor agus pheacach, agus shuidh iad sìos maille ris-san agus r'a dheisciobluibh.

11 Agus an uair a chunnaic na Phairisich *so,* thubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a dh'itheas bhur maighstir-sa maille ri cìs-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

12 Ach an uair a chual Iosa *so,* thubhairt e riu, Cha'n ann aig a' mhuinntir a ta slàn a ta feum air an léigh, ach aig a' mhuinntir a ta euslan.

13 Ach imichibh agus fòghlumaibh ciod is ciall da so, Tròcair is àill leam, agus cha'n ìobairt: oir cha d'thàinig mise a ghairm nam fireanach, ach nam peacach chum aithreachais.

14 An sin thàinig deisciobuil Eoin d'a ionnsuidh, ag ràdh, C'ar son a ta sinne agus na Phairisich a' trasgadh gu minic, ach ni 'm bheil do dheisciobuil-sa a' trasgadh?

15 Agus thubhairt Iosa riu,

[1] *dia-mhasluchaidh.*

Am feud clann seòmair an fhir-nuadh-phòsda[1] bhi bròn-ach, am feadh a bhitheas am fear-nuadh-pòsda maille riu? Ach thig na làithean anns an toirear am fear-nuadh-pòsda uatha, agus an sin ni iad trasgadh.

16 Cha chuir duine sam bith mìr do eudach nuadh air sean eudach: oir buinidh an ni a chuireadh g'a lìonadh suas as an eudach, agus nìth-ear an reubadh ni's miosa.

17 Cha mhò a chuireas daoine fion nuadh ann an seann searragaibh[2]: no bris-ear na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach cuiridh iad fion nuadh ann an searragaibh nuadha, agus bithidh iad araon slàn.

18 'Nuair a bha e a' labh-airt nan nithe so riu, feuch, thàinig uachdaran àraidh, agus thug e aoradh dha, ag ràdh, Fhuair mo nighean bàs air ball[3]: ach thig-sa agus cuir do làmh oirre agus bithidh i beò.

19 Agus dh'éirich Iosa, agus lean e féin agus a dheisciobuil e.

20 (Agus, feuch, thàinig bean, air an robh dòrtadh fola rè dhà bhliadhna dheug, air a chùlaobh, agus bhean i ri iomall 'eudaich:

21 Oir thubhairt i innte fèin, Ma bheanas mi ach ri 'eudach, bithidh mi slàn.

22 Ach air tionndadh do Iosa mu'n cuairt, chunnaic e i, agus thubhairt e, A nighean, biodh deadh mhisneach agad; shlànuich do chreidimh thu. Agus bha a' bhean slàn o'n uair sin.)

23 Agus an uair a thàinig Iosa gu tigh an uachdarain, agus a chunnaic e an luchd-ciùil, agus a' chuideachd a' deanamh toirm *bhròin*,

24 Thubhairt e riu, Imichibh roimhibh, oir cha'n 'eil an nigheanag[4] marbh ach 'na codal. Agus rinn iad gàire fochaid ris.

25 Ach an uair a chuireadh a' chuideachd a mach, chaidh e a steach, agus rug e air làimh oirre, agus dh'éirich an nigheanag.

26 Agus chaidh iomradh sin a mach air feadh na tìre sin uile.

27 Agus an uair a dh'imich Iosa as a sin, lean dithis dhall e, ag éigheach, agus ag ràdh, A Mhic Dhaibhidh, dean tròc-air oirnne.

28 Agus an uair a thàinig e steach do'n tigh, thàinig na doill d'a ionnsuidh: agus thubhairt Iosa riu, Am bheil sibh a'creidsinn gur comasach mise so a dheanamh? Thubh-airt iad ris, A ta, a Thighearn.

29 An sin bhean e r'an sùilibh, ag ràdh, Biodh e dhuibh a réir bhur creidimh.

30 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus bhagair Iosa gu geur iad[5], ag ràdh, Faicibh nach faigh neach air bith fios air so:

31 Ach an uair a dh'imich iad a mach, sgaoil iad a chliù air feadh na dùthcha sin uile.

32 Agus ag dol dhoibhsan a mach, feuch, thug iad d'a ionnsuidh duine balbh anns an robh deamhan.

---

[1] *fhir-na-bainnse.* [2] *bhuideilibh.* [3] *a nis.*

[4] *cailin.*

[5] *thug Iosa sparradh geur doibh.*

33 Agus an déigh do'n deamhan a bhi air a thilgeadh a mach, labhair am balbhan: agus ghabh an sluagh iongantas, ag ràdh, Cha'n fhacas a leithid so ann an Israel riamh.

34 Ach thubhairt na Phairisich, Troimh phrionnsa nan deamhan a ta e a' tilgeadh a mach dheamhan.

35 Agus ghabh Iosa mu chuairt nan uile chaithrichean agus bhailtean[1], a' teagasg 'nan sionagogaibh, agus a' searmonachadh soisgeil na rìoghachd, agus a'slànuchadh gach uile euslaint agus eucail am measg a' phobuill.

36 Ach an uair a chunnaic e an sluagh, ghabh e truas diubh, air son gu'n robh iad air fannachadh, agus air an sgapadh o chéile, mar chaoraich aig nach 'eil buachaill[2].

37 An sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Gu deimhin is mòr am fogharadh, ach is tearc an luchd-oibre.

38 Uime sin, guidhibh-sa air Tighearn an fhogharaidh, luchd-oibre chur a mach chum 'fhogharaidh féin.

CAIB. X.

1 *Chuir Criosd a mach a dhà Abstol deug, agus thug e cumhachd dhoibh mìorbhuilean a dheanamh:* 5 *theagaisg e iad:* 16 *thug e misneach dhoibh an aghaidh geur-leanmhuinn,* 40 *agus gheall e beannachadh do'n dream a ghabhadh riu.*

AGUS air gairm a dhà dheisciobul deug d'a ionnsuidh, thug e cumhachd dhoibh an aghaidh nan spiorad neòghlan, gu'n tilgeadh a mach, agus a shlànuchadh gach gnè euslaint, agus gach gnè eucail.

2 Agus is iad so ainmean an dà Abstol deug; an ceud *fhear*, Simon d'an goirear Peadar, agus Aindreas a bhràthair, Seumas mac Shebede, agus Eoin a bhràthair;

3 Philip agus Bartolemeu, Tomas, agus Mata an cìsmhaor, Seumas mac Alpheuis, agus Lebeus d'an co-ainm Tadeus;

4 Simon an Canaanach, agus Iudas Iscariot, an neach fòs a bhrath esan[3].

5 Chuir Iosa an dà fhear dheug so a mach a' tabhairt àithne dhoibh, ag ràdh, Na gabhaibh gu slighe nan Cinneach, agus na rachaibh a steach do *aon* bhaile a bhuineas do na Samaraich[4]:

6 Ach gu ma fearr leibh dol a dh'ionnsuidh chaorach chaillte tighe Israeil.

7 Agus air imeachd dhuibh, searmonaichibh, ag ràdh, A ta rìoghachd nèimh am fagus.

8 Leighisibh an dream a ta tinn, glanaibh na lobhair, [dùisgibh na mairbh,] tilgibh a mach na deamhain: a nasgaidh fhuair sibh, a nasgaidh thugaibh uaibh.

9 Na solairibh òr, no airgiod, no umha ann bhur sporanaibh[5];

10 No màla chum bhur turuis, no dà chòta, no brògan, no bataichean: (oir is airidh am fear-oibre air a lòn[6].)

11 Agus ge b'e air bith caithir no baile d'an téid sibh a steach feòraichibh cò a ta 'na dheadh airidh innte; agus

[1] *bhailte mòra agus beaga.*
[2] *aodhaire.*
[3] *an ti a thug thairis esan.*
[4] *Samaritans.* Sasg.
[5] *criosaibh.*
[6] *is fiù am fear-oibre a bhiadh.*

fanaibh an sin gus am fàg sibh an t-àite sin.

12 Agus 'nuair a thig sibh steach do thigh, beannaichibh dha.

13 Agus ma's airidh an tigh sin, thigeadh bhur sìth air; ach mur airidh, pilleadh bhur sìth do bhur n-ionnsuidh féin a rìs.

14 Agus ge b'e neach nach gabh ribh, agus nach éisd ri 'ur briathraibh; air dol a mach as an tigh, no as a' bhaile sin dhuibh, crathaibh dhibh duslach bhur cos.

15 Gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, gur so-iomchaire a bhitheas staid fearainn Shodoim agus Ghomorah an là a' bhreitheanais, na staid a' bhaile sin.

16 Feuch, cuiream-sa sibhse mach mar chaoraich am measg mhadadh-alluidh: air an aobhar sin bithibh-sa glic mar na nathraiche, agus neòchronail mar na columain.

17 Ach bithibh air bhur faicill o dhaoinibh, oir bheir iad an làimh sibh do chomhairlibh, agus sgiùrsaidh iad sibh 'nan sionagogaibh:

18 Agus bheirear sibh an làthair uachdaran agus rìghrean air mo sgàth-sa, mar fhianuis dhoibh-san agus do na Cinnich[1].

19 Ach an uair a bheir iad an làmh sibh, na biodh e 'na ro-chàs oirbh cionnus no ciod a labhras sibh; oir bheirear dhuibh, san uair sin féin, an ni a labhras sibh.

20 Oir cha sibhse a labhras, ach Spiorad bhur n-Athar féin a labhras annaibh.

21 Agus bheir am bràthair a bhràthair féin suas chum bàis, agus an t-athair am mac; agus éiridh a' chlann an aghaidh am pàrantan, agus bheir iad fa'near gu cuirear gu bàs iad.

22 Agus bithidh fuath aig na h-uile dhaoinibh dhuibh air son m'ainmè-sa: ach, ge b'e bhuanaicheas gus a' chrìoch, is e so a thèarnar[2].

23 Agus an uair a ni iad geur-leanmhuinn oirbh sa' bhaile so, teichibh gu baile eile; oir gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, Nach imich sibh air feadh bhailtean Israeil mu'n tig Mac an duine.

24 Cha'n 'eil an deisciobul os ceann a mhaighstir, no an seirbhiseach os ceann a thighearna.

25 Is leòr do'n deisciobul a bhi mar a mhaighstir, agus do'n t-seirbhiseach *a bhi* mar a thighearn: ma ghoir iad Beelsebub do fhear an tighe, nach mò na sin *a ghoireas iad e* d'a mhuinntir?

26 Uime sin na biodh eagal oirbh rompa: oir cha'n 'eil ni sam bith folaichte, nach foillsichear; agus an ceilt, nach aithnichear.

27 An ni a dh'innseas mise dhuibh san dorchadas, labhraibh e san t-solus; agus an ni a chluinneas sibh sa' chluais, searmonaichibh e air mullach nan tighean.

28 Agus na biodh eagal na muinntir sin oirbh a mharbhas an corp, ach aig nach 'eil comas an t-anam a mharbhadh: ach gu ma mò bhitheas eagal an Tì sin oirbh, a's urrainn an corp agus an t-anam a mhilleadh araon an ifrinn.

[1] *'nan ag'haidh-san agus an aghaidh nan Geintileach.* [2] *a shlànuichear*

29 Nach 'eil dà ghealbhonn air an reiceadh air fheoirling: agus cha tuit a h-aon diubh air an talamh as eugmhais *freasdail* bhur n-Athar-sa.

30 Ach a ta eadhon fuilt-eine bhur cinn uile air an aireamh.

31 Air an aobhar sin na biodh eagal oirbh, is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

32 Uime sin, ge b'e dh'-aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh mise esan mar an ceudna am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

33 Ach ge b'e dh'àich-eadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhaidh mise esan am fianuis m'Athar a ta air nèamh.

34 Na measaibh gu'n d'-thàinig mise a chur sìthe[1] air an talamh: cha'n ann a chur sìthe a thàinig mi, ach *a chur* claidheimh:

35 Oir thàinig mi a chur duine an aghaidh 'athar, agus na nighinn an aghaidh a màthar, agus bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile.

36 Agus is iad muinntir a theaghlaich féin *a bhitheas* 'nan naimhdibh do dhuine.

37 An ti a ghràdhaicheas athair no màthair ni's mò na mise, cha'n airidh orm e[2]: agus an ti a ghràdhaicheas mac no nighean os mo cheann-sa, cha'n airidh orm e:

38 Agus an ti nach glac a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha'n airidh orm e.

39 An ti a ghèibh 'anam, caillidh se e: ach an ti a chailleas 'anam air mo shonsa, gheibh se e?

40 An ti a ghabhas ribhse, gabhaidh e riumsa; agus an ti a ghabhas riumsa, gabh-aidh e ris an ti a chuir uaith mi.

41 An ti a ghabhas ri fàidh an ainm fàidh, gheibh e duais fàidh; agus an ti a ghabhas ri firean an ainm firein, gheibh e duais firein.

42 Agus ge b'e bheir cupan a dh'uisge fuar a mhàin r'a òl do aon neach do na daoin-ibh beaga so, an ainm deis-ciobuil, gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, nach caill e air chor sam bith a dhuais.

CAIB. XI.

1 *Chuir Eoin a dheisciobuil a dh'-ionnsuidh Chriosd.* 7 *Fianuis Chriosd mu thimchioll Eoin.* 18 *Barail an t-sluaigh mu thimchioll Eoin agus mu thimchioll Chriosd.* 20 *Chronuich Criosd muinntir Bhetsaida, &c.* 28 *A ghairm tròcaireach do'n t-sluagh a ta fo throm uallaich.*

AGUS tharladh, an uair a chrìochnaich Iosa àith-eantan a thabhairt d'a dhà dheisciobul deug, gu'n d'-imich e as a sin a theagasg agus a shearmonachadh 'nam bailtibh.

2 A nis an uair a chual Eoin sa' phrìosan gnìomhara Chriosd, chuir e dithis d'a dheisciobluibh *d'a ionnsuidh*,

3 Agus thubhairt e ris, An tusa an ti ud a bha ri teachd, no am bi sùil againn ri neach eile?

4 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do Eoin na nithe a ta sibh a' cluinntinn agus a' faicinn:

5 A ta na doill a' faotainn[3] an radhairc, agus na bacaich ag imeachd, a ta na lobhair

[1] *sìochaint.* [2] *cha'n fhiù e mise.*

[3] *faghail.*

air an glanadh, agus na bothair a' cluinntinn, a ta na mairbh air an dùsgadh, agus an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

6 Agus is beannaichte an ti nach faigh oilbheum annamsa.

7 Agus air imeachd dhoibhsan air falbh, thòisich Iosa air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, *ag ràdh*, Ciod e an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuilc air a crathadh le gaoith?

8 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? *an* e duine air a sgeadachadh ann an eudach mìn? feuch, a' mhuinntir a chaitheas eudach mìn, is ann an tighibh nan rìghrean a ta iad.

9 Ach ciod e an ni a chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? *An* e fàidh? seadh, tha mi ag ràdh ribh, agus ni's mò na fàidh.

10 Oir is e so an ti mu'm bheil e sgrìobhta, Feuch, cuiream-sa mo theachdair roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

11 Gu deimhin tha mi ag ràdh ribh, 'nam measg-san a rugadh le mnaibh, nach d'éirich neach a's mò na Eoin Baiste: gidheadh, an ti sin a's lugha an rìoghachd nèimh, is mò e na esan.

12 Agus o làithibh Eoin Baiste gus a nis, a ta rìoghachd nèimh a' fulang ainneirt, agus luchd na h-ainneirt 'ga glacadh le làmhachas-làidir.

13 Oir rinn na fàidhean uile, agus an lagh fàidheadaireachd gu *àm* Eoin.

14 Agus ma's toil leibh a ghabhail, is e so Elias a bha ri teachd.

15 Ge b'e aig am bheil cluasan chum éisdeachd, éisdeadh e.

16 Ach co ris a shamhluicheas mise an ginealach so? Is cosmhuil e ri cloinn a shuidheas anns a' mhargadh[1], agus ag éigheach r'an companaich.

17 Agus ag ràdh, Rinn sinne pìobaireachd dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh[2] dhuibhse, ach cha d'rinn sibhse gul.

18 Oir thàinig Eoin cha'n ann ag itheadh agus ag òl, agus tha iad ag ràdh, A ta deamhan aige.

19 Thàinig Mac an duine ag itheadh agus ag òl, agus tha iad ag ràdh, Feuch, duine geòcach agus pòiteir fiona, caraid chìs-mhaor agus pheacach: ach a ta gliocas air a fireanachadh le a cloinn.

20 An sin thòisich e air achmhasan a thabhairt do na bailtibh anns am mò a rinneadh d'a oibribh cumhachdach, air son nach d'rinn iad aithreachas.

21 Is an-aoibhinn duit, a Chorasin; is anaoibhinn duit, a Bhetsaida: oir nam biodh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annaibh-sa, air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fada o'n a dheanadh iad aithreachas ann an saic-eudach agus an luaith.

22 Ach tha mi ag ràdh ribh, Gu'm bi staid Thiruis agus Shidoin ni's so-iomchaire ann an là a' bhreitheanais, na bhitheas bhur staid-sa.

[1] *anns na margaibh.*

[2] *caoine.*

23 Agus thusa, a Chapernaum, a ta air do thogail suas gu nèamh, tilgear sìos gu h-ifrinn thu: oir nam biodh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annad-sa, air an deanamh ann an Sodom, dh'fhanadh e *gun a sgrios* gus an diugh.

24 Ach tha mi ag ràdh ribh, gur so-iomchaire a bhitheas e do fhearann Shodoim ann an là a' bhreitheanais, na dhuitse.

25 Ànns an àm sin fhreagair Iosa agus thubhairt e, Tha mi a' toirt buidheachais dhuit, O Athair, Thighearna nèimh agus na talmhainn, air son gu d'fholuich thu na nithe so o dhaoinibh eagnuidh agus tuigseach, agus gu d'fhoillsich thu iad do leanabaibh.

26 Seadh, Athair, do bhrìgh gu'm b'ann mar sin a bha do dheadh thoil-sa.

27 A ta na h-uile nithe air an tabhairt thairis dhomhsa o m' Athair: agus cha'n aithne do neach air bith am Mac, ach do'n Athair: ni mò is aithne do neach air bith an t-Athair, ach do'n Mhac, agus do gach aon d'an àill leis a' Mhac fhoillseachadh.

28 Thigibh a m' ionnsuidhsa, sibhse uile a ta ri saothair, agus fuidh throm uallaich, agus bheir mise suaimhneas[1] dhuibh.

29 Gabhaibh mo chuing oirbh, agus fòghlumaibh uam, oir a ta mise macanta agus iriosal[2] an cridhe: agus gheibh sibh fois do bhur n-anamaibh.

30 Oir a ta mo chuing-sa so-iomchair, agus a ta m'uallach eutrom.

CAIB. XII.

1 *Chronuich Criosd doille nam Phairiseach mu thimchioll brisidh na sàbaid,* 3 *le sgriobtuiribh,* 11 *le reusan,* 13 *agus le miorbhuil.* 22 *Shlànuich e an duine dall agus balbh anns an robh deamhan.* 31 *Cha mhaithear toibheum an aghaidh an Spioraid naoimh.*

CHAIDH Iosa san àm sin air là na sàbaid troimh[3] na h-achaibh arbhair, agus bha ocras air a dheisciobuil, agus thòisich iad air diasan arbhair a bhuain, agus itheadh.

2 Ach an uair a chunnaic na Phairisich so, thubhairt iad ris, Feuch, a ta do dheisciobuil a' deanamh an ni nach còir a dheanamh air là na sàbaid.

3 Agus thubhairt esan riu, Nach do leugh sibh ciod a rinn Daibhidh an uair a bha ocras air féin, agus air a' mhuinntir a bha maille ris;

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a dh'ith e aran na fianuis[4], nach robh ceaduichte dha féin itheadh, no dhoibhsan a bha maille ris, ach do na sagartaibh a mhàin?

5 No nach do leugh sibh san lagh, gu bheil na sagairt anns an teampull air làithibh na sàbaid a' briseadh na sàbaid, agus iad neò-chiontach?

6 Ach a ta mise ag ràdh ribh, gu bheil san ionad so neach a's mò na'n teampull.

7 Agus nam biodh fhios agaibh ciod is ciall da so, Tròcair is àill leam agus cha'n ìobairt, cha dìteadh sibh an dream a ta neò-chiontach.

[1] *fois.* [2] *ùmhal.* [3] *tre, trìd.*

[4] *an t-aran taisbeanta.*

8 Oir is e Mac an duine Tighearna na sàbaid.

9 Agus air dha imeachd as a sin, chaidh e steach d'an sionagog;

10 Agus, feuch, bha duine ann aig an robh làmh shearg-ta: agus dh'fheòraich iad dheth, ag ràdh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air làithibh na sàbaid? chum gu'm biodh cùis dhìtidh aca 'na aghaidh.

11 Agus thubhairt esan riu, Cò agaibh-sa an duine aig am bi aon chaora, agus, ma thuit-eas i ann an slochd air là na sàbaid, nach beir e oirre, agus nach tog e nìos i?

12 Nach mòr ma ta is fearr duine na caora? Uime sin, a ta e ceaduichte maith a dheanamh air làithibh na sàbaid.

13 An sin thubhairt e ris an duine, Sìn a mach do làmh: agus shìn e mach i; agus bha i air a h-aiseag slàn, mar an *làmh* eile.

14 Ach chaidh na Phairis-ich a mach, agus chum iad comhairle 'na aghaidh, cionn-us a dh'fheudadh iad a mhill-eadh.

15 Ach an uair a thuig Iosa *so*, dh'imich e as a sin: agus lean slòigh mhòr e, agus leighis e iad uile.

16 Agus thug e sparradh dhoibh chum nach deanadh iad aithnichte[1] e:

17 A chum gu coimhliont-adh an ni a labhradh le Esaias am fàidh, ag ràdh,

18 Feuch, mo sheirbhiseach féin a thagh mi; m'aon gràdh-ach 'anns am bheil tlachd aig m'anam: cuiridh mi mo Spiorad féin air, agus nochd-aidh e breitheanas do na Cinnich.

19 Cha dean e strì, agus cha ghlaodh e; ni mò a chluinneas neach air bith a ghuth air na sràidibh.

20 Cha bhris e a' chuilc bhrùite, agus cha mhùch e an lìon as am bi deatach, gus an tabhair e mach breitheanas chum buaidh.

21 Agus is ann a ainm-san a bhitheas muinighinn aig na Cinnich.

22 An sin thugadh d'a ionnsuidh duine anns an robh deamhan, dall agus balbh: agus shlànuich se e, ionnus gu'n do labhair am balbhan agus gu'n robh an dall a' faicinn.

23 Agus ghabh am pobull uile iongantas, agus thubh-airt iad, An e[2] so Mac Dhaibhidh?

24 Ach an uair a chuala na Phairisich *so*, thubhairt iad, Cha'n 'eil *am fear* so a tilg-eadh a mach dheamhan, ach troimh Bheelsebub prionn-sa nan deamhan.

25 Agus thuig Iosa an smuaintean, agus thubhairt e riu, Gach rìoghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh féin, nìthear 'na fàsach i; agus gach uile bhaile no tigh a ta roinnte 'na aghaidh féin, cha seas e.

26 Agus ma thilgeas Satan a mach Satan, a ta e noinnte 'na aghaidh féin; air an aobhar sin cionnus a sheasas a rìoghachd?

27 Agus ma tha mise troimh Bheelsebub a' tilgeadh a mach dheamhan, troimh cò am bheil

[1] *follus.*

[2] *Nach e?*

bhur clann-sa 'gan tilgeadh a mach ? Uime sin bithidh iad 'nam breitheamhnaibh oirbh :

28 Ach ma's ann le Spiorad Dhé a ta mise a' tilgeadh a mach dheamhan, thàinig rìoghachd Dhé do bhur n-ionnsuidh-sa[1].

29 No cionnus is urrainn neach dol do thigh duine làidir ? agus airneis a thighe a chreachadh, mur ceangail e air tùs an duine làidir ? agus an sin creachaidh e a thigh.

30 An ti nach 'eil leam, tha e a m' aghaidh ; agus an ti nach cruinnich leam, sgapaidh e.

31 Air an adhbhar sin tha mi ag ràdh ribh, Gu maithear gach peacadh agus gach toibheum do dhaoinibh : gidheadh cha mhaithear toibheum *an aghaidh* an Spioraid *Naoimh* do dhaoinibh.

32 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e : ach ge b'e neach a labhras an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha mhaithear dha e, anns an t-saoghal so, no anns an t-saoghal a ta ri teachd.

33 An dara cuid deanaibh a' chraobh maith, agus a toradh maith ; no deanaibh a' chraobh truaillidh, agus a toradh truaillidh : oir is ann air a toradh a dh'aithnichear a' chraobh.

34 A shliochd nan nathraiche nimhe, cionnus a dh'fheudas sibh nithe maithe a labhairt, o a ta sibh féin olc ? oir is ann á pailteas a' chridhe a labhras am beul.

35 Bheir duine maith a mach nithe maithe á deadh ionmhas a chridhe[2] : agus bheir an droch dhuine mach droch nithe as a dhroch ionmhas.

36 Ach tha mi ag ràdh ribh, Gu'n toir[3] daoine cunntas ann an là a' bhreitheanais air son gach focail dhìomhain a labhras iad.

37 Oir is ann le[4] d'fhoclaibh a shaorar thu, agus is ann le d'fhoclaibh a dhìtear thu.

38 An sin fhreagair dream àraidh do na sgrìobhaichean agus do na Phairisich, ag ràdh, A mhaighstir, bu mhiann leinn comhara fhaicinn uait.

39 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, A ta ginealach olc agus adhaltrannach ag iarraidh comhara, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhar'an fhàidh Ionais.

40 Oir mar a bha Ionas am broinn na muice-mara tri làithean agus tri oidhchean ; is ann mar sin a bhitheas Mac an duine ann an cridhe na talmhainn tri làithean agus tri oidhchean.

41 Eiridh muinntir Ninebheh sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh iad e ; oir rinn iad aithreachas aig searmoin Ionais ; agus, feuch, *a ta* ni's mò na Ionas an so.

42 Eiridh ban-righinn na h-àirde deas sa' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh i e : oir thàinig i o na h-àitibh a's iomallaich do'n talamh a dh'éisdeachd gliocais Sholaimh ; agus, feuch, *a ta* ni's mò na Solamh an so.

43 An déigh do'n spiorad

[1] *thugaibh-se.* [2] *as a dheadh ionmhas.* [3] *tabhair.* [4] *as, á.*

neò-ghlan dol a mach à duine, imichidh e troimh ionadaibh tiorma, ag iarraidh fois, agus cha'n fhaigh e.

44 An sin their e, Pillidh mi do m' thigh as an d'thàinig mi; agus air teachd dha, gheibh e falamh, sguabta, agus deadh-mhaiseach *e*.

45 Imichidh e an sin, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's miosa na e féin, agus théid iad a steach agus gaibhaidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh staid dheireannach an duine sin ni's miosa na a thoiseach. Is ann eadhon mar sin a thachaireas do'n ghinealach aingidh so.

46 Agus air dha bhi fathast a' labhairt ris a' phobull, feuch, sheas a mhàthair agus a bhràithrean a muigh, ag iarraidh labhairt ris.

47 An sin thubhairt neach éigin ris, Feuch, a ta do mhàthair, agus do bhràithrean 'nan seasamh a muigh, ag iarraidh labhairt riut.

48 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ris an ti a dh'innis *so* dha, Cò i mo mhàthair? agus cò iad mo bhràithrean?

49 Agus air sìneadh a làimhe chum a dheisciobul, thubhairt e, Feuch mo mhàthair, agus mo bhràithrean!

50 Oir ge b'e neach a ni toil m'Atharsa a ta air nèamh, is e sin féin mo bhràthair, agus mo phiuthair, agus mo mhàthair.

CAIB. XIII.

1 *Cosamhlachd an t-sìoladair agus an t-sìl*, 18 *air eadar-mhìneachadh*. 24 *Cosamhlachd a' chogail*; 31 *an t-sìl mhustaird*; 33 *na laibhin*; 44 *an tomhais fholaichte*; 45 *agus na nèamhnuid*. 54 *Rinn muinntir a dhùthcha tàir air Criosd*.

AIR an là sin féin chaidh Iosa mach as an tigh, agus shuidh e ri taobh na fairge.

2 Agus chruinnich sluagh mòr d'a ionnsuidh, air chor as air dol a steach do luing dha, gu'n do shuidh e; agus sheas an sluagh uile air an tràigh.

3 Agus labhair e mòran do nithibh riu ann an cosamhlachdaibh[1], ag ràdh, Feuch, chaidh sìoladair a mach a chur *sìl*.

4 Agus ag cur *an t-sìl* da, thuit cuid dheth ri taobh an rathaid; agus thàinig na heunlaith agus dh'ith iad e.

5 Thuit cuid air ionadaibh creagach, far nach robh mòran talmhainn aige; agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrìgh nach robh doimhneachd talmhainn aige.

6 Ach, air éirigh do'n ghréin, dhothadh e; agus, do bhrìgh nach robh freumh aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid am measg droighinn: agus dh'fhàs an droighionn suas, agus mhùch se e.

8 Ach thuit cuid eile am fearann maith, agus thug e toradh a mach, cuid a cheud uiread, cuid a thri fichead, cuid a dheich thar fhichead uiread *'sa chuireadh*.

9 Ge b'e neach aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus thàinig na deisciobuil, agus thubhairt iad ris, C'ar son a ta thu a' labhairt riu ann an cosamhlachdaibh?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e riu, Do bhrìgh

[1] *parablaibh, comhadaibh*.

gu'n d'thugadh dhuibh-sa eòlas a bhi agaibh air rùn dìomhair rìoghachd nèimh, ach dhoibhsan cha'n 'eil so air a thoirt.

12 Oir ge b'e neach aig am bheil, dhasan bheirear, agus bithidh aige an tuilleadh pailteis: ach ge b'e neach aig nach 'eil, uaithsan bheirear eadhon an ni a ta aige.

13 Uime sin, a ta mise a' labhairt riu ann an cosamhlachdaibh, do bhrìgh air dhoibh faicinn nach faic iad, agus a' cluinntinn nach cluinn iad, agus nach tuig iad.

14 Agus annta-san a ta fàidheadaireachd Esaias air a coimhlionadh, a ta 'g ràdh, Le h-éisdeachd cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le h-amharc chi sibh, agus cha'n aithnich sibh.

15 Oir a ta cridhe a' phobuill so air fàs reamhar, agus an cluasan mall chum éisdeachd, agus dhruid iad an sùilean; air eagal uair air bith gu'm faiceadh iad le'n sùilibh, agus gu'n cluinneadh iad le'n cluasaibh, agus gu'n tuigeadh iad le'n cridhe, agus gu'm biodh iad air an iompachadh, agus gu'n slànuichinn-sa iad.

16 Ach is beannaichte bhur sùilean-sa, oir a ta iad a' faicinn; agus bhur cluasan, oir a ta iad a' cluinntinn.

17 Oir tha mi ag ràdh ribh gu fìreannach, Gu'm b'iomadh fàidh agus firean leis am bu mhiann na nithe so fhaicinn, a ta sibhse a' faicinn, agus nach fac siad *iad:* agus na nithe so chluinntinn, a ta sibhse a' cluinntinn, agus nach cual iad.

18 Eisdibh, air an aobhar sin, ri cosamhlachd an t-sìoladair.

19 An uair a chluinneas neach air bith focal na rìoghachd, agus nach toir e fa'near e[1], thig an droch *spiorad*, agus bheir e air falbh an ni a chuireadh 'na chridhe: is e so esan anns an do chuireadh an sìol ri taobh an rathaid.

20 Ach esan a fhuair sìol ann an àitibh creagach[2], is e so an ti a chluinneas am focal, agus a ghabhas e air ball le gairdeachas;

21 Gidheadh cha'n 'eil freumh aige ann féin, ach fanaidh e rè tamuill: agus an uair a thig trioblaid no geurleanmhuinn air son an fhocail, air ball gheibh e oilbheum.

22 Esan mar an ceudna a ghabh sìol am measg an droighinn, is e so an ti a ta 'cluinntinn an fhocail; agus a ta ro-chùram an t-saoghail so, agus mealltaireachd beartais a' mùchadh an fhocail, agus bithidh e gun toradh.

23 Ach an ti ud a ghabh sìol ann an deadh fhearann, is e sin an neach a ta 'cluinntinn an fhocail, agus 'ga thoirt fa'near; neach mar an ceudna tha 'giùlan toraidh, agus a ta toirt a mach cuid a cheud uiread, cuid a thri fichead, agus cuid eile a dheich thar fhichead uiread *'sa chuireadh.*

24 Chuir e cosamhlachd eile mach dhoibh, ag ràdh, Is cosmhuil rìoghachd nèimh ri duine a chuir sìol maith 'na fhearann:

25 Agus an uair a bha daoine 'nan codal, thàinig a nàmhaid agus chuir e cogal

[1] *nach tuig se e.* [2] *clochach.*

am measg a' chruithneachd, agus dh'imich e roimhe.

26 Ach an uair a thàinig an t-arbhar fuidh dhéis, agus a thug e mach a thoradh, dh'fhoillsich an cogal e féin mar an ceudna.

27 Agus air teachd do sheirbhisich fhir an-tighe thubhairt iad ris, A Thighearna, nach do chuir thusa sìol maith ann ad fhearann? c'àite, ma seadh, as an d'fhuair e an cogal?

28 Thubhairt esan riu, Rinn nàmhaid éigin so. Agus thubhairt na seirbhisich ris, An àill leat, uime sin, gu'n téid sinne agus gu'n cruinnich sinn ri chéile iad?

29 Ach thubhairt esan, Cha'n àill; air eagal 'nuair a chruinnicheas sibh an cogal, gu spìon sibh an cruithneachd maille ris.

30 Leigibh leo fàs araon gus *an tig* am fogharadh: agus an àm an fhogharaidh their mise ris an luchd-buanaidh, Cruinnichibh air tùs an cogal, agus ceanglaibh e 'na cheanglachanaibh[1] chum a losgaidh: ach cruinnichibh an cruithneachd do m' shabhal.

31 Chuir e mach cosamhlachd eile dhoibh, ag ràdh, A ta rìoghachd nèimh cosmhuil ri gràinne do shìol mustaird, a ghabh neach agus a chuir e 'na fhearann.

32 Ni gun amharus a's lugha do gach uile phòr[2]: gidheadh air fàs da, is e a's mò do na luibheanaibh, agus fàsaidh e 'na chrann: ionnus gu'n tig eunlaith an athair, agus gu'n dean iad nid 'na gheugaibh.

33 Cosamhlachd eile labhair e riu; Is cosmhuil rìoghachd nèimh ri taois ghoirt[3], a ghabh bean agus a dh'fholaich i ann an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

34 Na nithe sin uile labhair Iosa ris a' phobull ann an cosamhlachdaibh; agus gun chosamhlachd cha do labhair e riu:

35 A chum gu coimhliontadh an ni a labhradh leis an fhàidh, ag ràdh, Fosglaidh mi mo bheul ann an cosamhlachdaibh, cuiridh mi'n céill nithe a bha folaichte o thoiseach an t-saoghail[4].

36 An sin chuir Iosa am pobull air falbh, agus chaidh e steach do'n tigh: agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag ràdh, Mìnich dhuinne cosamhlachd cogail an fhearainn.

37 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti a chuireas an sìol maith is e Mac an duine e:

38 'S e 'm fearann an domhan: agus is e an sìol maith clann na rìoghachd: ach is e an cogal clann an droch *spioraid:*

39 'S e an nàmhaid a chuir iad an diabhul: 's e am foghardh deireadh an t-saoghail: agus is iad na buanaichean na h-aingil.

40 Agus amhuil mar a chruinnichear an cogal, agus a loisgear le teine e, is ann mar sin a bhitheas ann an deireadh an t-saoghail so.

41 Cuiridh Mac an duine 'aingil uaith, agus tionailidh iad as a rìoghachd na h-uile

1 *shrusaichibh.* 2 *ros.* 3 *laibhin.*

4 *o leagadh bunaite an domhain.*

nithe a bheir oilbheum, agus iadsan a ta deanamh aingidheachd;

42 Agus tilgidh siad iad anns an àmhuinn air dearglasadh: an sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal.

43 An sin dealraichidh na fireana mar a' ghrian, ann an rìoghachd an Athar féin. Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

44 A rìs, a ta rìoghachd nèimh cosmhuil ri ionmhas air fholach am fearann; ni an déigh fhaotainn, a dh'fholaich duine, agus air sgàth a ghairdeachais air a shon, dh'imich e agus reic e na bha aige uile, agus cheannaich e am fearann sin.

45 A rìs, is cosmhuil rìoghachd nèimh ri ceannaiche àraidh ag iarraidh neamhnuide maiseach:

46 Agus air amas[1] da air aon neamhnuid ro-luachmhoir, dh'imich e agus reic e na bha aige, agus cheannaich e i.

47 A rìs, a ta rìoghachd nèimh cosmhuil ri lìon air a thilgeadh san fhairge, agus a chruinnich do gach uile sheòrsa *éisg:*

48 Agus air dha bhi làn, tharruing *na h-iasgairean* e chum na tràighe, agus air suidhe dhoibh, chruinnich iad na *h-éisg* mhaithe ann an soithichibh, ach thilg iad na droch *éisg* a mach.

49 Is ann mar sin a bhitheas ann an deireadh an t-saoghail: théid na h-aingil a mach, agus dealaichidh iad na droch dhaoine â measg nam fireanach;

50 Agus tilgidh siad iad san àmhuinn theintich · an sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal.

51 Thubhairt Iosa riu, An do thuig sibh na nithe so uile? thubhairt iad rìs, Thuig, a Thighearn.

52 Agus thubhairt esan riu, Air an aobhar sin, gach uile sgrìobhaiche a ta fòghluimte chum rìoghachd nèimh, is cosmhuil e ri fear-tighe, a bheir a mach as 'ionmhas nithe nuadha agus sean.

53 Agus thachair, an uair a chrìochnaich Iosa na cosamhlachda so, gu'n d'imich e as a sin.

54 Agus an uair a thàinig e d'a dhùthaich féin, theagaisg e iad 'nan sionagog, ionnus gu'n do ghabh iad iongantas, agus gu'n dubhairt iad, C'àit an d'fhuair am fear so an gliocas so, agus na feartan ud?

55 Nach é so mac an tsaoir? nach e ainm a mhàthar Muire? nach iad a bhràithre, Seumas, agus Ioses, agus Simon, agus Iudas?

56 Agus a pheathraiche, nach 'eil iad uile maille ruinn? c'àit uime sin an d'fhuair an duine so na nithe ud uile?

57 Agus fhuair iad oilbheum ann. Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich féin, agus 'na thigh féin.

58 Agus cha d'rinn e mòran do oibribh cumhachdach an sin, air son am mi-chreidimh.

CAIB. XIV.

1 *Barail Heroid mu thimchioll Chriosd.* 3 *Chaidh an ceann a bhuaidh a dh' Eoin Baiste.*

[1] *airmseachd.*

13 *Chaidh Iosa gu ionad fàsail,*
15 *far an do bheathaich e cùig mìle fear le cùig aranaibh, agus dà iasg.* 22 *Dh'imich e air an fhairge a dh'ionnsuidh a dheisciobul.* 34 *Shlànuich e sluagh a bha euslan.*

SAN àm sin chual Herod an Tetrarch cliù Iosa.

2 Agus thubhairt e r'a sheirbhisich, Is e so Eoin Baiste; dh'éirich e o na marbhaibh, agus uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

3 Oir 'nuair a ghlac Herod Eoin, cheangail se e, agus thilg e am prìosan e air son Herodiais, mnà Philip a bhràthar féin.

4 Oir thubhairt Eoin ris, Cha'n 'eil e dligheach dhuit i bhi agad.

5 Agus an uair bu mhiann leis a chur gu bàs, bha eagal a' phobuill air, oir bha meas fàidh aca air.

6 Ach an uair a bha coainm là-breithe Heroid air a chumail, rinn nighean Herodiais dannsa 'nan làthair, agus thaitinn i ri Herod:

7 Ionnus gu'n do gheall e le mionnaibh, gu tugadh e dhi ge b'e air bith ni a dh'iarradh i.

8 Agus air dhise bhi air a teagasg le a màthair roimh làimh, thubhairt i, Thoir[1] dhomh an so ceann Eoin Baiste air mèis.

9 Agus bha 'n righ doilich: ach air son a mhionnan, agus na muinntir a bha 'nan suidhe aig biadh maille ris, dh'àithn e a thabhairt *di*.

10 Agus air cur *fir-marbhaidh* uaith, bhuin e a cheann do Eoin anns a' phrìosan.

11 Agus thogadh a cheann air mèis, agus thugadh do'n chailin e: agus thug ise d'a màthair *e*.

12 Agus thàinig a dheisciobuil, agus thug iad an corp leo, agus dh'adhlaic iad e, agus thàinig iad agus dh'innis iad *sin* do Iosa.

13 An uair a chual Iosa *so*, chaidh e as a sin air luing gu ionad fàsail air leth: agus an uair a chual am pobull *sin*, lean iad d'an cois e as na bailtibh.

14 Agus air dol a mach do Iosa, chunnaic e coimhthional mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, agus shlànuich e an dream aca bha euslan.

15 Agus an uair a b'fheasgar e, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag ràdh, Is àite fàsail so, agus a ta an t-àm a nis air dol seachad; cuir an sluagh air falbh, chum gu'n téid iad do na bailtibh, agus gu'n ceannaich iad biadh dhoibh féin.

16 Ach thubhairt Iosa riu, Cha ruig iad a leas falbh; thugaibh-sa dhoibh r'a ithead.

17 Agus thubhairt iad ris, Cha'n 'eil againn an so ach cùig arain[2], agus dà iasg.

18 Thubhairt esan *riu*, Thugaibh an so iad a m' ionnsuidh-sa.

19 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sìos air an fheur, agus ghlac e na cùig arain, agus an dà iasg, agus air amharc dha suas gu nèamh, bheannaich agus bhris e, agus thug e na h-arain d'a dheisciobluibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

[1] *Tabhair.*

[2] *builionna.*

20 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad làn dà chliabh dheug do'n bhiadh bhriste, *a bha* dh'-fhuigheall[1] *aca*.

21 Agus bha iadsan a dh'-ith mu thimchioll cùig mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus air cloinn.

22 Agus air ball cho-éignich Iosa a dheisciobuil gu dol an luing, agus dol roimhe do'n taobh eile, gus an cuireadh esan an sluagh air falbh.

23 Agus an uair a leig e an sluagh uaith, chaidh e suas air beinn 'na aonar a dheanamh urnuigh: agus an uair a bha am feasgar air teachd, bha e an sin 'na aonar.

24 Ach bha an long san àm sin am meadhon na fairge, air a tilgeadh a null agus a nall leis na tonnaibh: oir bha a' ghaoth 'nan aghaidh.

25 Agus anns a' cheathramh faire do'n oidhche, chaidh Iosa d'an ionnsuidh, ag imeachd air an fhairge.

26 Agus an uair a chunnaic na deisciobuil e ag imeachd air an fhairge, bha iad fo bhuaireas, ag ràdh, Is spiorad a ta ann; agus ghlaodh[2] iad a mach le h-eagal.

27 Ach labhair Iosa riu air ball, ag ràdh, Biodh misneach mhaith agaibh; is mise a ta ann, na biodh eagal oirbh.

28 Agus fhreagair Peadar e agus thubhairt e, A Thighearna, ma's tu a ta ann, iarr ormsa teachd a d'ionnsuidh air na h-uisgeachaibh.

29 Agus thubhairt esan, Thig. Agus an uair a bha Peadar air teachd a nuas as an luing, dh'imich e air na h-uisgeachaibh, chum teachd gu h-Iosa.

30 Ach an uair a chunnaic e a' ghaoth làidir, ghabh e eagal: agus an uair a thòisich e air dol fuidh, ghlaodh e, ag ràdh, A Thighearna, fòir orm.

31 Agus air ball shìn Iosa mach a làmh, agus rug e air, agus thubhairt e ris, O thusa air bheag creidimh, c'ar son a bha thu fo amharus?

32 Agus an uair a chaidh iad a steach do'n luing, choisg a' ghaoth.

33 An sin thàinig iadsan a bha san luing, agus rinn iad aoradh dha, ag ràdh, Gu firinneach is tu Mac Dhé.

34 Agus an uair a chaidh iad do'n taobh eile, thàinig iad gu talamh Ghenesaret.

35 Agus an uair a fhuair luchd an àite sin fiosrachadh uime, chuir iad fios air feadh na tìre sin uile air gach taobh dhiubh, agus thug iad d'a ionnsuidh an dream sin uile a bha euslan.

36 Agus ghuidh iad air, gu feudadh iad beantuinn ri iomall 'eudaich a mhàin: agus a mheud dhiubh as a bhean, shlànuicheadh gu h-iomlan iad.

CAIB. XV.

1 *Chronuich Criosd na sgrìobhaichean agus na Phairisich air son àitheanta Dhé a bhriseadh le'n gnàthachadh-san;* 11 *tha e a' teagasg nach e an ni a théid a steach do'n bheul a thruailleas an duine.* 21 *Shlànuich e nighean na mnà do mhuinntir Chanaain.*

AN sin thàinig sgrìobhaichean agus Phairisich o

[1] *dh'fhuighleach.*

[2] *dh'éigh.*

Ierusalem gu Iosa, ag ràdh,

2 C'ar son a ta do dheisciobuil a' dol an aghaidh gnàthachaidh nan sinnsear? oir cha'n ionnlaid iad an làmhan an uair a dh'itheas iad aran.

3 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibhse a' briseadh àithne Dhé le bhur gnàthachadh féin?

4 Oir thug Dia àithne, ag ràdh, Thoir urram do t'athair agus do d' mhàthair: agus ge b'e mhallaicheas[1] 'athair no 'mhàthair, cuirear gu bàs e.

5 Ach their sibhse, Ge b'e neach a their r'a athair no r'a mhàthair, Biodh e 'na thiodhlac *do'n teampull* gach ni leis am feudadh tu buannachd fhaotainn uamsa;

6 Nach feum e urram a thabhairt d'a athair no d'a mhàthair. Mar sin chuir sibhse an neò-bhrigh àithne Dhé le bhur gnàthachadh féin.

7 A chealgairean, is maith a rinn Esaias[2] fàidheadaireachd m' ur timchioll, ag ràdh,

8 A ta an sluagh so a' dlùthachadh riumsa le 'm beul, agus a' toirt urram dhomh le'm bilibh: ach a ta an cridhe fada uam.

9 Ach is ann an dìomhanas a ta iad a' deanamh aoraidh dhomhsa, a' teagasg àitheanta dhaoine mar theagasg.

10 Agus air gairm an tslòigh dha, thubhairt e riu, Eisdibh agus tuigibh:

11 Cha'n e an ni a théid a steach sa' bheul a shalaicheas an duine; ach an ni a thig a mach as a' bheul, is e so a shalaicheas an duine.

12 An sin thàinig a dheisciobuil, agus thubhairt iad ris, Am bheil fhios agad gu'n do ghabh na Phairisich oilbheum, an déigh dhoibh na briathran ud a chluinntinn?

13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Gach uile luibh nach do shuidhich m' Athair nèamhaidh-sa, spìonar à bhun é.

14 Leigibh leò: is cinniùil dhall nan dall iad. Agus ma threòraicheas dall dall *eile*, tuitidh iad araon anns a' chlais.

15 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Minich dhuinn a' chosamlachd sin.

16 Agus thubhairt Iosa, Am bheil sibhse fathast mar an ceudna gun tuigse!

17 Nach 'eil sibh a' tuigsinn fathast ge b'e ni a théid a steach sa' bheul, gu'n téid e sa' bhroinn, agus gu'n tilgear a mach do'n t-slochd shalchair e?

18 Ach na nithe sin a thig a mach as a' bheul, a ta iad a' teachd o'n chridhe, agus is iad sin a shalaicheas an duine.

19 Oir is ann as a' chridhe thig droch smuainte, mortadh, adhaltrannas, strìopachas, gadachd[3], fianuis bhréige, toibheum.

20 Is iad so na nithe a shalaicheas an duine: ach itheadh le làmhaibh gun ionnlad, cha salaich sin an duine.

21 Agus air dol do Iosa as a sin, chaidh e gu crìochaibh Thiruis agus Shidoin.

22 Agus, feuch, thàinig

[1] *chàineas.* [2] *Isaiah.* [3] *gaduigheachd.*

bean do *mhuinntir* Chanaain o na crìochaibh sin, agus ghlaodh i ris, ag ràdh, Dean tròcair orm, a Thighearn, a Mhic Dhaibhidh; a ta mo nighean air a buaireadh gu truagh le deamhan.

23 Ach cha d'thug esan freagradh sam bith dhi. Agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus dh'iarr iad air, ag ràdh, Cuir air falbh i, oir tha i a' glaodhaich 'nar déigh.

24 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha do chuireadh mise ach a chum chaorach chaillte thighe Israeil.

25 An sin thàinig ise agus rinn i aoradh dha, ag ràdh, A Thighearna, cuidich leam [1].

26 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Cha chòir aran na cloinne a ghlacadh, agus a thilgeadh chum nan con.

27 Agus thubhairt ise, Is fìor, a Thighearn: ach ithidh na coin do'n sbruileach [2] a thuiteas o bhord am maighstirean.

28 An sin fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, O bhean, is mòr do chreidimh: biodh e dhuit mar is toil leat. Agus rinneadh a nighean slàn o'n uair sin a mach.

29 Agus air imeachd do Iosa as a sin thàinig e làimh rì fairge Ghalile; agus an uair a chaidh e suas air beinn, shuidh e sìos an sin.

30 Agus thàinig mòrshluagh d'a ionnsuidh, agus aca maille riu bacaich, doill, balbhain, *daoine* ciurramach, agus mòran eile, agus thilg iad sìos aig cosaibh Iosa iad, agus shlànuich e iad:

31 Ionnus gu'n do ghabh an sluagh iongantas 'nuair a chunnaic iad na balbhain a' labhairt, na *daoine* ciurramach slàn, na bacaich ag imeachd, agus na doill a faicinn: agus thug iad glòir do Dhia Israeil.

32 An sin ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, A ta mi a' gabhail truais do'n t-sluagh, oir dh'fhan iad maille rium a nis rè thri làithean, agus cha'n 'eil ni air bith aca r'a itheadh: agus cha chuir mi uam 'nan trasg iad, air eagal gu fannuich iad air an t-slighe.

33 Agus thubhairt a dheisciobuil ris, Cia as a gheibheamaid na h-uiread a dh'aran san fhàsach, as bu leòir a shàsuchadh slòigh co mhòr?

34 Agus thubhairt Iosa riu, Cia lìon aran a ta agaibh? agus thubhairt iadsan, Seachd, agus beagan a dh'iasgaibh beaga.

35 Agus dh'àithn e do'n t-sluagh suidhe sìos air an làr

36 Agus air glacadh nan seachd aran agus nan iasg dha, agus air tabhairt buidheachais [3], bhris e *iad*, agus thug e d'a dheisciobluibh, agus *thug* na deisciobuil do'n t-sluagh *iad*.

37 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad do'n bhiadh bhriste a dh'fhàgadh lân sheachd bascaid.

38 Agus b'iad a' mhuinntir a dh'ith, ceithir mìle fear, thuilleadh air mnaibh agus *air* cloinn.

39 Agus air dha an sluagh

[1] *fòir orm.* [2] *crumbs.* Sasg.

[3] *air breth buidheachais.*

a leigeadh uaith, chaidh e air luing, agus thàinig e gu crìochaibh Mhagdala.

CAIB. XVI.

1 *Dh'iarr na Phairisich comhara.* 6 *Thug Iosa rabhadh d'a dheisciobluibh mu thimchioll droch theagaisg nam Phairiseach agus nan Sadusach.* 13 *Barail an t-sluaigh mu thimchioll Chriosd.* 21 *Roimhinnis e a bhàs;* 23 *agus chronuich e Peadar.*

AGUS air teachd do na Phairisich agus do na Sadusaich 'g a dhearbhadh[1], dh'iarr iad air comhar' a nochdadh dhoibh o nèamh.

2 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, An uair is feasgar e, their sibh, *Eithidh* deadh aimsir *ann;* oir a ta an t-athar dearg:

3 Agus air maduinn, *Bithidh* droch aimsir ann an diugh; oir a ta an t-athar dearg agus dorcha. A chealgairean, is aithne dhuibh breth a thoirt air gnùis an athair, agus nach 'eil e'n comas duibh comharan nan aimsir *a thuigsinn?*

4 A ta ginealach aingidh agus adhaltrannach ag iarraidh comhara, agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhar' an fhàidh Ionais. Agus air dha am fàgail, dh'imich e *as a sin.*

5 Agus an uair a thàinig a dheisciobuil a dh'ionnsuidh na taoibh eile, dhì-chuimhnich iad aran a thabhairt *leo.*

6 Agus thubhairt Iosa riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh féin o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

7 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra féin, ag ràdh, *Is ann* air son nach d'thug sinn aran *leinn.*

8 Agus 'nuair a thuig Iosa *sin,* thubhairt e riu, O sibhse air bheag creidimh, c'ar son a ta sibh a' reusonachadh eadaraibh féin, *gur ann* a chionn nach d'thug sibh aran *leibh?*

9 Nach 'eil sibh fathast a' tuigsinn, no a' cuimhneachadh nan cùig aran nan cùig mìle, agus cia lìon cliabh a thog sibh?

10 No nan seachd aran nan ceithir mìle, agus cia lìon bascaid a thog sibh?

11 Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn, nach ann mu aran a thubhairt mi ribh, sibh a bhi air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, agus nan Sadusach?

12 An sin thuig iad cionnus nach d'iarr e *orra* bhi air am faicill o thaois ghoirt an arain, ach o theagasg nam Phairiseach, agus nan Sadusach.

13 Agus air teachd do Iosa gu crìochaibh Chesarea Philipi, dh'fheòraich e d'a dheisciobluibh, ag ràdh, Cò tha daoine ag ràdh is e Mac an duine?

14 Agus thubhairt iadsan, *Tha* cuid *ag ràdh* Eoin Baiste, cuid Elias, agus cuid eile Ieremias[2], no aon do na fàidhibh.

15 Thubhairt esan riu, Ach cò tha sibhse ag ràdh is mi?

16 Agus fhreagair Simon Peadar agus thubhairt e, Is tusa Criosd, Mac an Dé bheò.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Is beannaichte thusa, a Shimoin Bhar-Iona; oir cha d'fhoillsich

[1] *'g a fheuchainn, 'g a bhuaireadh.*

[2] *Ieremiah.*

fuil agus feoil sin duitse, ach m' Athair-sa a *ta* air nèamh.

18 Agus a ta mise ag ràdh riut, Gur tusa Peadar, agus air a' charraig [1] so togaidh mise m' eaglais: agus cha toir geatachan ifrinn buaidh oirre.

19 Agus bheir mi dhuit iuchraiche rìoghachd nèimh: agus ge b'e ni a cheanglas tusa air talamh bithidh e ceangailte air nèamh; agus ge b'e ni a dh'fhuasglas tusa air talamh, bithidh e fuasgailte air nèamh.

20 An sin dh'àithn e d'a dheisciobluibh gun iad a dh'innseadh do neach air bith, gu'm b'esan Iosa an Criosd.

21 O'n àm sin a mach thòisich Iosa air a nochdadh d'a dheisciobluibh, gur éigin dhasan dol suas gu Ierusalem, agus mòran do nithibh fhulang o na seanairibh, agus na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus a bhi air a thogail suas air an treas là.

22 Agus ghabh Peadar e, agus thòisich e air achmhasan a thabhairt dha, ag ràdh, Gu ma fada sin uaitse, a Thighearna; cha tachair sin duitse.

23 Ach air tionndadh dhasan, thubhairt e ri Peadar, Imich air mo chùl, a Shatain; is oilbheum dhomh thu: oir cha'n 'eil spéis agad do nithibh Dhé, ach do nithibh dhaoine.

24 An sin thubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Ma's àill le neach air bith teachd a'm' dhéigh-sa, àicheadhadh se e féin, agus togadh e air a chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.

25 Oir ge b'e neach le'm b'àill 'anam a ghleidheadh, caillidh se e; agus ge b'e neach a chailleas 'anam air mo sgàth-sa, gheibh se e.

26 Oir ciod an tairbhe a ta ann do dhuine, ged chosnadh e an saoghal uile, agus 'anam féin a chall? no ciod i a' mhalairt [2] a bheir duine air son 'anama.

27 Oir thig Mac an duine ann an glòir 'Athar, maille r'a ainglibh; agus an sin bheir e do gach neach a réir a ghnìomhara.

28 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gu bheil cuid do'n dream a ta 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad Mac an duine a' teachd 'na rìoghachd féin.

CAIB. XVII.

1 *Atharrachadh agus dealrachadh crutha Iosa.* 14 *Shlànuich e an leanabh air an robh an tuiteamas.* 22 *Dh'innis e 'fhulangas roimh làimh,* 24 *agus dh'loc e a' chls.*

AGUS an déigh shè làithean, ghabh Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin a bhràthair, agus threòraich e iad air leth gu beinn àrd,

2 Agus dh'atharraicheadh a chruth 'nan làthair; agus dhealraich 'aghaidh mar a' ghrian, agus rinneadh 'eudach geal mar an solus.

3 Agus, feuch, chunncas leo [3] Maois agus Elias a' còmhradh ris.

4 An sin fhreagair Peadar, agus thubhairt e ri Iosa, A Thighearn, is maith dhuinne bhi an so: ma's àill leatsa, deanamaid tri pàilliuna [4] an so: aon dhuitse, aon do

[1] *petra.* Gr. [2] *iomlait.*

[3] *dh'fhoillsicheadh dhoibh.* [4] *bothain.*

Mhaois, agus aon do Elias.

5 Air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thilg neul soillseach sgàile orra: agus, feuch, guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach-sa, anns am bheil mo mhòr-thlachd, éisdibh ris.

6 Agus an uair a chuala na deisciobuil *so*, thuit iad air an aghaidh, agus ghabh iad eagal ro mhòr.

7 Agus thàinig Iosa agus bhean e riu, agus thubhairt e, Eiribh, agus na biodh eagal oirbh.

8 Agus an uair a thog iad suas an sùilean, cha'n fhac iad neach air bith, ach Iosa 'na aonar.

9 Agus an àm dhoibh teachd a nuas o'n bheinn, thug Iosa àithne dhoibh, ag ràdh, Na innsibh do neach air bith an ni a chunnaic sibh, gus an éirich Mac an duine o na marbhaibh.

10 Agus dh'fheòraich a dheisciobuil dheth, ag ràdh, C'ar son ma seadh a their na sgriobhaichean, gur éigin Elias a theachd air tùs?

11 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Thig Elias gu firinneach air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe:

12 Ach a ta mise ag ràdh ribh, Gu'n d'thàinig Elias a cheana, agus cha d'aithnich iad e, ach rinn iad gach ni bu toil leo ris: is ann mar sin, mar an ceudna, a dh'fhulaingeas Mac an duine uatha.

13 An sin thuig na deisciobuil gu'm b'ann mu Eoin Baiste a labhair e riu.

14 Agus an uair a thàinig iad chum an t-sluaigh, thàinig duine *àraidh* d'a ionnsuidh, a' tuiteam air a ghlùinibh dha, agus ag ràdh,

15 A Thighearna, dean tròcair air mo mhac, oir a ta e gu tinn leis an tuiteamas[1], agus is mòr an cràdh a ta e a' fulang: oir a ta e gu minic a' tuiteam san teine, agus gu tric san uisge.

16 Agus thug mi e dh'ionnsuidh do dheisciobuil, agus cha b'urrainn iad a leigheas.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, A ghinealaich neo-chreidich, agus choirbte, cia fhad a bhitheas mi maille ruibh? cia fhad a dh'fhulaingeas mi sibh? thugaibh a m' ionnsuidh-sa an so e.

18 Agus chronuich Iosa an deamhan, agus dh'imich e as: agus shlànuicheadh an leanabh o'n uair sin a mach.

19 An sin, an uair a thàinig na deisciobuil chum Iosa fa leth, thubhairt iad, C'ar son nach b' urrainn sinne a thilgeadh a mach?

20 Agus thubhairt Iosa riu, Air son bhur mi-chreidimh: oir gu firinneach tha mi ag ràdh ribh, Nam biodh agaibh creidimh mar ghràinne mustaird, theireadh sibh ris a' bheinn so, Atharraich á so an sud, agus dh'atharraicheadh i; agus cha bhiodh ni air bith eu-comasach dhuibh.

21 Gidheadh, cha téid a' ghnè so mach, ach le h-urnuigh agus le trasgadh.

22 Agus am feadh a bha

[1] *tuiteamach, guin na ré, timneas na gealaich.*

iad a' fantuinn ann an Galile, thubhairt Iosa riu, Bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do làmhaibh dhaoine:

23 Agus marbhaidh iad e, ach an treas là éiridh e. Agus bha iadsan ro bhrònach.

24 Agus air teachd dhoibh do Chapernaum, thàinig luchd-togail na cìse gu Peadar, agus thubhairt iad *ris,* Nach 'eil bhur maighstirsa ag íocadh na cìse?

25 Thubhairt esan, A ta. Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, labhair Iosa ris air tùs, ag ràdh, Ciod i do bharail-sa, a Shimoin? co uaith a ta rìghrean na talmhainn a' togail càine no cìse[1]? An ann o'n cloinn féin, no o choigrich?

26 Thubhairt Peadar ris, O choigrich. Thubhairt Iosa ris-san, Air an aobhar sin a ta a' chlann saor.

27 Gidheadh, chum nach tugamaid oilbheum dhoibh, imich thusa chum na fairge, agus tilg dubhan *innte,* agus tog an ceud iasg a thig a nìos: agus air fosgladh a bheoil duit, gheibh thu bonn airgid; sin gabh, agus tabhair dhoibh air mo shon-sa, agus air do shon féin.

CAIB. XVIII.

1 *Thug Criosd àithne d'a dheisciobluibh bhi ùmhal agus neochranail, 7 oilbheum a sheachnadh, agus gun iad a dheanamh tàir air cloinn bhig.* 15 *Labhair Criosd mu thimchioll maitheanais.* 23 *Cosamhlachd an righ a ghabh cunntas d'a sheirbhisich.*

ANNS an àm sin féin thàinig na deisciobuil chum Iosa, ag ràdh, Cò is mò ann an rìoghachd nèimh?

2 Agus air do Iosa leanabh beag a ghairm d'a ionnsuidh, chuir e 'nam meadhon e,

3 Agus thubhairt e, Gu firinneach tha mi ag ràdh ribh, Mur iompaichear sibh, agus mur bi sibh mar leanabana, nach téid sibh a steach do rìoghachd nèimh.

4 Air an aobhar sin, ge b'e dh'ìslicheas e féin mar an leanaban so, 'se sin féin is mò ann an rìoghachd nèimh.

5 Agus ge b'e ghabhas aon leanaban d'a leithid so ann am ainm-sa, gabhaidh e mise.

6 Ach ge b'e neach a bheir oilbheum do aon neach do'n mhuinntir bhig so a ta creidsinn annam-sa, b'fhearr dha gu'm biodh cloch-mhuilinn air a crochadh r'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a bhàthadh ann an doimhne na fairge.

7 Is an-aoibhinn do'n t-saoghal air son oilbheuman: oir is éigin do oilbheumaibh teachd; ach is an-aoibhinn do'n duine sin troimh an tig an t-oilbheum.

8 Uime sin, ma bheir do làmh no do chos aobhar oilbheim[2] dhuit, gearr dhìot iad, agus tilg uait *iad:* is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth-chois no air leth-làimh, na dà làimh no dà chois a bhi agad, agus thu bhi air do thilgeadh anns an teine shiorruidh.

9 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spìon asad i, agus tilg uait *i:* is fearr dhuit dol a steach chum na beatha air leth-shùil, na dà shùil a bhi agad agus thu

gearraidh no duilinne.

[2] *tuislidh.*

bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn.

10 Thugaibh an aire nach dean sibh tarcuis air aon neach do'n mhuinntir bhig so; oir tha mise ag ràdh ribh, gu bheil an aingil-san air nèamh a' faicinn a ghnàth gnùis m'Athar-sa, a *ta* air nèamh.

11 Oir thàinig Mac an duine a shaoradh an ni sin a bha caillte.

12 Ciod is barail dhuibhse? ma bhitheas aig duine ceud caora, agus gu'n téid aon diubh air seacharan, nach fàg e na naoi caoraich dheug agus ceithir fichead air na beanntaibh, agus nach téid e dh'iarraidh *na caorach* a chaidh air seacharan.

13 Agus ma tharlas da gu'm faigh e i, gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gu'n dean e tuilleadh gairdeachais air son *na caorach sin*, na air son nan naoi caorach dheug agus ceithir fichead, nach deachaidh air seacharan.

14 Mar so cha'n e toil bhur n-Athar-sa a ta air nèamh, gu'n rachadh aon neach do'n mhuinntir bhig so a chall.

15 Uime sin ma pheacaicheas do bhràthair a'd' aghaidh, imich agus innis a lochd dha[1] eadar thu féin agus esan a mhàin: ma dh'éisdeas e riut, choisinn thu do bhràthair.

16 Ach mur éisd e *riut*, thoir[2] leat aon no dithis eile, chum gu'm bi gach ni air a dheanamh[3] seasmhach am beul dithis no triuir do fhianuisibh.

17 Agus ma dhiultas e iadsan éisdeachd, innis do'n eaglais e: ach ma dhiultas e 'n eaglais éisdeachd, biodh e dhuit mar Gheintileach, agus *mar* chìs-mhaor.

18 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e air bith nithe a cheanglas sibhse air talamh, bithidh iad ceangailte air nèamh: agus ge b'e air bith nithe a dh'fhuasglas sibhse air talamh, bithidh iad fuasgailte air nèamh.

19 A ris tha mi ag ràdh ribh, Ma chòirdeas dithis agaibh air thalamh mu thimchioll aoin ni a dh'iarras iad, nìthear *so* dhoibh le m'Athair-sa a ta air nèamh.

20 Oir ge b'e àit am bheil dithis no triuir air an cruinneachadh an ceann a chéile a'm' ainm-sa, a ta mise an sin 'nam meadhon.

21 Air dol do Pheadar d'a ionnsuidh san àm sin, thubhairt e, A Thighearna, cia minic a pheacaicheas mo bhràthair a'm' aghaidh, agus a mhaitheas mi dha? *An ann* gu ruig an seachdamh uair?

22 Thubhairt Iosa ris, Cha'n abair mi[4] riut, gus an seachdamh uair, ach gu deich agus tri fichead seachd uairean.

23 Air an aobhar sin, is cosmhuil rìoghachd nèimh ri righ àraidh le'm b'àill cunntas a dheanamh r'a sheirbhisich.

24 Agus an uair a thòisich e air cunntas a dheanamh, thugadh aon d'a ionnsuidh air an robh aige deich mìle tàlann:

25 Ach do bhrìgh nach

[1] *spreig, tagair ris.*
[2] *tabhair.*
[3] *a' chùis uile air a deanamh.*
[4] *Ni abram.*

robh aige ni leis an dìoladh e, dh'àithn a thighearn e féin, agus a bhean, agus a chlann, agus na h-uile nithe a bha aige a reiceadh, agus dìoladh a dheanamh.

26 Air an aobhar sin thuit an seirbhiseach sìos, agus rinn e umhlachd dha, ag ràdh, A Thighearn, dean foighidinn rium, agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.

27 An sin, air do thighearn an òglaich sin truas mòr a ghabhail dheth, leig e a chead da, agus mhaith e na fiacha dha.

28 Ach, an uair a chaidh an seirbhiseach sin féin a mach, fhuair e aon d'a chomh-sheirbhisich air an robh aige ceud peghinn: agus chuir e làmh ann, agus rug è air sgornan *air*, ag ràdh, Ioc dhomh na bheil agam ort.

29 Agus thuit a chomh-sheirbhiseach sìos aig a chosaibh, agus ghuidh e air, ag ràdh, Dean foighidinn rium, agus ìocaidh mi dhuit an t-iomlan.

30 Agus cha b'àill leis-san *sin:* ach dh'imich e agus thilg e am prìosan e, gus an ìocadh e na fiachan,

31 Agus an uair a chunnaic a chomh-sheirbhisich na nithe a rinneadh, bha iad ro dhoilich, agus thàinig iad, agus dh'fhoillsich iad d'an tighearn gach ni a rinneadh.

32 An sin ghairm a thighearn air, agus thubhairt e ris, A dhroch sheirbhisich, mhaith mi dhuit na fiachan ud uile, do bhrìgh gu'n do chuir thu impidh orm;

33 Nach bu chòir dhuitse, mar an ceudna, tròcair a dheanamh air do chomh-sheirbhiseach féin, amhuil mar a rinn mise tròcair ortsa?

34 Agus ghabh a thighearn fearg, agus thug e do na ceusadairibh [1] e, gus an ìocadh e 'fhiachan uile dha.

35 Agus mar sin ni m'-Athair nèamhaidh ribhse, mur maith gach aon agaibh o bhur cridheachaibh d'a bhràthair an cionta.

CAIB. XIX.

1 *Shlànuich Criosd a' mhuinntir a bha tinn:* 3 *fhreagair e na Phairisich mu thimchioll dealachaidh:* 10 *nochd e c'uin a ta am pòsadh feumail;* 13 *agus ghabh e rí cloinn bhig.*

AGUS tharladh [2], an uair a chrìochnaich Iosa na briathra sin, gu'n d'imich e o Ghalile, agus thàinig e gu crìochaibh Iudea, air an taobh thall do Iordan:

2 Agus lean sluagh mòr e, àgus shlànuich e iad an sin.

3 Thàinig na Phairisich mar an ceudna d'a ionnsuidh 'ga dhearbhadh [3], agus ag ràdh ris, Am bheil e ceaduichte do dhuine a bhean a chur uaith air gach uile aobhar?

4 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Nach do leugh sibh, An ti a rinn air tùs *iad*, gu'n d'rinn e iad fear agus bean?

5 Agus thubhairt e, Air an aobhar so fàgaidh duine 'athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh e r'a mhnaoi: agus bithidh iad araon 'nan aon fheoil.

6 Air an aobhar sin, cha dithis iad ni's mò, ach aon fheoil. Uime sin, an ni a

[1] *tormentors.* Sasg. [2] *thachair.*

[3] *'g a fheuchainn, 'g a bhuaireadh.*

cheangail Dia, na sgaoileadh duine.

7 Thubhairt iad ris, C'ar son, ma seadh, a dh'àithn Maois litir-dhealaich a thabhairt *dhi*, agus a cur air falbh?

8 Thubhairt esan riu, Dh'fhulaing Maois dhuibh-sa air son cruais bhur cridhe, bhur mnài a chur uaibh: ach cha robh e mar sin o thùs.

9 Agus tha mise ag ràdh ribh, Ge b'e chuireas uaith a bhean, ach air son strìopachais, agus a phòsas bean eile, a ta e a' deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas ise a chuireadh air falbh, a ta e a' deanamh adhaltrannais.

10 Thubhairt a dheisciobuil ris, Ma's e sin cor an fhir r'*a* mhnaoi, cha'n 'eil am pòsadh maith r'a dheanamh.

11 Ach thubhairt esan riu, Cha'n 'eil na h-uile dhaoine comasach air a' chainnt so a ghabhail, ach *iadsan* d'an d'thugadh e.

12 Oir a ta cuid 'nan caillteanaich, a rugadh mar sin o bhroinn *am* màthar; agus a ta cuid do chaillteanaich ann, a rinneadh 'nan caillteanaich le daoinibh; agus a ta caillteanaich ann, a rinn iad féin 'nan caillteanaich air son rìoghachd nèimh. Ge b'e neach a ta comasach air a ghabhail d'a ionnsuidh, gabhadh se *e*.

13 An sin thugadh clann bheag d'a ionnsuidh, chum gu cuireadh e a làmhan orra, agus gu'n deanadh e urnuigh: agus chronuich na deisciobuil iad.

14 Ach thubhairt Iosa, Fulaingibh do na leanabaibh, agus na bacaibh dhoibh teachd a m' ionnsuidh: oir is ann d'an leithidibh sin a ta rìoghachd nèimh.

15 Agus an déigh dha a làmhan a chur orra, dh'imich e as a sin.

16 Agus, feuch, thàinig neach agus thubhairt e ris, A mhaighstir mhaith, ciod am maith a ni mi chum gu faigh mi a' bheatha mhaireannach?

17 Agus thubhairt esan ris, C'ar son a ghoireadh tu maith dhiom-sa? cha *'n 'eil* aon neach maith ach a h-aon, *eadhon* Dia: ach ma's àill leat dol a steach chum na beatha, coimhid[1] na h-àitheanta.

18 Thubhairt esan ris, Cia iad? agus thubhairt Iosa, Na dean mortadh. Na dean adhaltrannas. Na goid. Na toir fianuis bhréige.

19 Thoir urram do t'athair, agus do d' mhàthair: agus, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu féin.

20 Thubhairt an t-òganach ris, Choimhid mi iad sin uile o m'òige: ciod a ta dh'uireasbhuidh orm fathast?

21 Thubhairt Iosa ris, Ma's àill leat bhi coimhlionta, imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus gheibh thu ionmhas air nèamh; agus thig, *agus* lean mise.

22 Ach an uair a chual an t-òganach na briathra sin, dh'fhalbh e gu brònach: oir bha mòr-shaoibhreas aige.

23 An sin thubhairt Iosa r'a dheisciobluibh, Gu firinneach tha mi ag ràdh ribh, gu bheil e cruaidh air duine

[1] *gléidh.*

saoibhir dol a steach do rìoghachd nèimh.

24 Agus a rìs tha mi ag ràdh ribh, Gur usadh do chàmhal dol troimh[1] chrò snàthaid, na do dhuine saoibhir dol a steach do rìoghachd Dhé.

25 Agus 'nuair a chual a dheisciobuil *so*, ghabh iad iongantas mòr, ag ràdh, Cò ma seadh an neach a dh'fheudas a bhi air a shaoradh?

26 Ach air amharc do Iosa orra, thubhairt e riu, Do dhaoinibh a ta so eu-comasach, ach do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

27 An sin fhreagair Peadar, agus thubhairt e ris, Feuch, thréig sinne na h-uile *nithe*, agus lean sinn thusa; air an aobhar sin ciod a gheibh sinn?

28 Agus thubhairt Iosa riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Sibhse a lean mise, anns an ath-ghineamhuin[2], an uair a shuidheas Mac an duine air caithir a ghlòire féin, gu'n suidh sibhse mar an ceudna air dà chaithir dheug, a' toirt breth air dà thréibh dheug Israeil.

29 Agus ge b'e neach a thréig tighean, no bràithrean, no peathraichean, no athair, no màthair, no bean-phòsda, no clann, no fearann air sgàth m'ainme-sa, gheibh e a' cheud uiread, agus a' bheatha mhaireannach mar oighreachd.

30 Ach a ta mòran air thoiseach a bhitheas air dheireadh; agus air dheireadh, a *bhitheas* air thoiseach.

CAIB. XX.

1 *Dhearbh Criosd, le cosamhlachd air a ghabhail o luchd saoithreach ann an gàradh fiona, nach 'eil Dia so fhiachaibh do dhuine air bith:* 17 *roimh-innis e a bhàs;* 20 *agus theagaisg e d'a dheis cioblusbh bhi umhal.*

OIR is cosmhuil rioghachd nèimh ri fear-tighe, a chaidh a mach moch air mhaduinn a thuarasdalachadh luchd-oibre d'a ghàradh fiona[3].

2 Agus an déigh dha cordadh ris an luchd-oibre air pheghinn *Romhanaich* san là, chuir e d'a ghàradh fiona iad.

3 Agus an uair a chaidh e mach timchioll na treas uaire, chunnaic e dream eile 'nan seasamh dìomhanach sa' mhargadh.

4 Agus thubhairt e riu, Imichibh-sa mar an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus ge b'e ni a bhitheas ceart, bheir mi dhuibh e. Agus dh'imich iad.

5 An uair a chaidh e mach a rìs timchioll na seathadh agus na naothadh uaire, rinn e mar an ceudna.

6 Agus an uair a chaidh e mach mu thimchioll na h-aoin uaire deug, fhuair e dream eile 'nan seasamh dìomhanach, agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'nur seasamh an so feadh an là, dìomhanach?

7 Thubhairt iad ris, A chionn nach do thuarasdalaich duine air bith sinn. Thubhairt esan riu, Imichibh-sa mar an ceudna do'n ghàradh fhìona, agus ge b'e ni a ta ceart, gheibh sibh *e*.

8 Agus 'nuair thàinig am feasgar, thubhairt tighearn a' ghàraidh fhìona sin r'a stiùbhard[4], Gairm an luchd-

[1] *trìd, tre.*
[2] *ath-ùrachadh, ath-chruthachadh.*
[3] *fhion-lios.*
[4] *fhear-riaghlaidh.*

oibre, agus thoir dhoibh an tuarasdal, a' tòiseachadh o'n dream *a thàinig* mu dheireadh gu ruig na ceud *daoine*,

9 Agus an uair a thàinig iadsan *a thuarasdalaicheadh* mu thimchioll na h-aoin uaire deug, fhuair gach duine dhiubh peghinn

10 Ach an uair a thàinig an ceud dream, shaoil iadsan gu'm faigheadh iad ni bu mhò; ach fhuair gach aon diubh mar an ceudna peghinn.

11 Agus air dhoibh 'fhaotainn, rinn iad gearan an aghaidh fhir-an-tighe,

12 Ag ràdh, An dream sin *a thàinig* mu dheireadh, cha d'rinn iad *obair* ach aon uair, agus rinn thu iad ionann ruinne[1], a ghiùlain uallach[2] agus teas an là.

13 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ri fear dhiubh, A charaid, cha'n 'eil mi a' deanamh eucoir ort: nach do choird thu rium air pheghinn?

14 Tog leat do chuid féin, agus imich romhad: is i mo thoil-sa a thabhairt do'n ti so *a thàinig* mu dheireadh, mar *a thug mi* dhuit-sa.

15 Nach 'eil e ceaduichte dhomh-sa an ni a's toil leam a dheanamh ri mo chuid féin? am bheil do shùil-sa olc, air son gu bheil mise maith?

16 Mar sin bithidh an dream dheireannach air thoiseach, agus an dream *a ta* air thoiseach air dheireadh: oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

17 Agus a' dol do Iosa suas gu Ierusalem, thug e an dà dheisciobul deug leis a leth-taobh anns an t-slighe, agus thubhairt e riu,

18 Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Ierusalem; agus bithidh Mac an duine air a bhrath thairis do na h-àrd-shagartaibh, agus do na sgrìobhaichibh, agus dìtidh iad chum bàis e.

19 Agus bheir iad thairis e do na Cinnich chum fanoid a dheanamh *air*, agus *chum a* sgiùrsadh, agus *a* cheusadh: ach an treas là éiridh e a rìs.

20 An sin thàinig d'a ionnsuidh màthair cloinne Shebede, maille r'a mic, a' toirt aoraidh *dha*, agus ag iarraidh ni àraidh air.

21 Agus thubhairt esan rithe, Ciod a b'àill leat? Thubhairt i ris, Abair[3] gu'n suidh iad so mo dhithis mhac, fear *aca* air do làimh dheis, agus fear eile air do làimh chlì, a'd' rìoghachd.

22 Ach fhreagair Iosa agus thubhairt e, Cha'n 'eil fhios agaibh ciod a ta sibh ag iarraidh. Am bheil sibh comasach air a' chupan sin òl a dh'òlas mise, agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise? Thubhairt iad ris, A ta sinn comasach.

23 Agus thubhairt esan riu, Olaidh sibh gu deimhin do m' chupan-sa, agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise: ach suidhe air mo làimh dheis agus chlì, cha leamsa *sin* a thabhairt, ach *dhoibh-san* d' am bheil e air ulluchadh le m' Athair-sa.

24 Agus 'nuair a chual an deichnear *so*, bha iad diombach air an dithis bhràithre.

[1] *agus sinne.* [2] *a dh'iomchair eallach.* [3] *Deònuich.*

25 Ach ghairm Iosa iad d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, A ta fhios agaibh gu bheil aig uachdaranaibh[1] nan Cinneach tighearnas orra, agus gu bheil aig *an* daoinibh mòra smachd orra.

26 Ach mar sin cha bhi e 'nur measg-sa: ach ge b'e neach le'm b'àill a bhi mòr 'nur measg, biodh e dhuibh 'na fhear-frithealaidh.

27 Agus ge air bith le'm b'àill toiseach a bhi aige 'nur measg, biodh esan 'na sheirbhiseach dhuibh:

28 Amhuil mar nach d'thàinig Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thabhairt 'anama féin mar éiric air son mhòran.

29 Agus ag dol a mach dhoibh á Iericho, lean sluagh mòr e:

30 Agus, feuch, dithis dhaoine dalla, a bha 'nan suidhe ri taobh na slighe, 'nuair a chual iad gu'n robh Iosa a' dol seachad, ghlaodh iad, ag ràdh, Dean tròcair oirnne, a Thighearn, a Mhic Dhaibhidh.

31 Agus chronuich an sluagh iad, chum gu'm biodh iad 'nan tosd: ach is mòid[2] a ghlaodh iadsan ag ràdh, Dean tròcair oirnn, a Thighearn, a Mhic Dhaibhidh.

32 Agus sheas Iosa, agus ghairm e iad, agus thubhairt e, Ciod is àill leibh mise a dheanamh dhuibh?

33 Thubhairt iadsan ris, A Thighearn, ar sùilean a bhi air am fosgladh.

34 Agus ghabh Iosa truas dhiubh, agus bhean e r'an sùilibh: agus air ball[3] thàinig radharc d'an sùilibh, agus lean iad e.

CAIB. XXI.

1 *Mharcaich Iosa gu Ierusalem air asail;* 12 *thilg e mach an luchdreicidh agus ceannachd as an teampull;* 17 *mhalluich e an crann-fige,* 23 *chuir e na sagairt 'nan tosd;* 28 *agus chronuich e iad le cosamhlachd.*

AGUS an uair a dhruid iad ri Ierusalem, agus a thàinig iad gu Betphage, gu sliabh nan crann-oladh, an sin chuir Iosa dithis *d'a* dheisciobluibh uaith,

2 Ag ràdh riu, Rachaibh do'n bhaile *a ta* thall fa 'ur comhair, agus air ball gheibh sibh asal ceangailte *ann*, agus loth maille rithe[4]: fuasglaibh, agus thugaibh a m' ionnsuidh *iad*.

3 Agus ma labhras aon duine ni air bith ribh, abraibh, Gu bheil feum aig an Tighearn orra; agus cuiridh e uaith air ball iad.

4 Rinneadh na nithe so uile, chum gu'n coimhliontadh an ni a labhradh leis an fhàidh ag ràdh,

5 Innsibh do nighean Shioin, Feuch, a ta do Righ a' teachd a d' ionnsuidh gu ciùin, agus e 'na shuidhe air asail, agus air lòth[5] mac na h-asail.

6 Agus dh'imich na deisciobuil, agus rinn iad mar a dh'àithn Iosa dhoibh;

7 Agus thug iad an asal agus an loth leo, agus chuir iad am falluinnean[6] orra, agus

---

1 *prionnsaibh.* 2 *mò.* 3 *gun dàil, san uair.*

4 *'na fochair.* 5 *bioraiche.* 6 *eudach uachdair.*

chuir iad *esan* 'na shuidhe air am muin.

8 Agus sgaoil mòr-shluagh am falluinnèan air an t-slighe; agus ghearr dream eile geuga do na crannaibh, agus leag iad air an t-slighe *iad*.

9 Agus thog an sluagh a bha roimhe agus 'na dhéigh iolach, ag ràdh, Hosanna do Mhac Dhaibhidh: beannaichte gu robh an Ti a thig ann an ainm an Tighearna; Hosanna anns na h-àrdaibh.

10 Agus 'nuair thàinig e steach do Ierusalem, ghluaiseadh am baile[1] uile, ag ràdh, Cò e so?

11 Agus thubhairt an sluagh, Is e so Iosa am fàidh o Nasaret Ghalile.

12 Agus chaidh Iosa a steach do theampull Dé, agus thilg e mach iadsan uile a bha reic agus a' ceannach anns an teampull, agus thilg e buird luchd-malairt[2] an airgid thairis, agus caithriche luchd-reicidh nan columan.

13 Agus thubhairt e riu, A ta e sgrìobhta, Goirear tigh urnuigh do m' thigh-sa; ach rinn sibhse 'na ghàraidh luchd-reubainn[3] e.

14 Agus thàinig na doill agus na bacaich d'a ionnsuidh anns an teampull, agus shlànuich e iad.

15 Agus an uair a chunnaic na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean na gnìomharan iongantach a rinn e, agus a chlann a' glaodhaich san teampull, agus ag ràdh, Hosanna do Mhac Dhaibhidh, bha corruich mhòr orra.

16 Agus thubhairt iad ris, An cluinn thu ciod a ta a' mhuinntir sin ag ràdh? Agus thubhairt Iosa riu, A ta mi 'cluinntinn; nach do leugh sibhse riamh, A beul naoidhean agus chìochran choimhlion thu moladh?

17 Agus an uair a dh'fhàg e iad, chaidh e mach as a' bhaile gu Betani, agus dh'fhan e an sin.

18 Agus an uair a phill e chum a' bhaile air mhaduinn, bha ocras air.

19 Agus air dha crann-fìge fhaicinn air an t-slighe, thàinig e d'a ionnsuidh, agus cha d'fhuair e ni air bith air, ach duilleach a mhàin; agus thubhairt e ris, Na fàsadh[4] toradh o so suas gu bràth ort. Agus chrìon ann crann-fìge air ball.

20 Agus an uair a chunnaic na deisciobuil e, ghabh iad iongantas, ag ràdh, Cia luath a shearg an crann-fìge as?

21 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ma bhitheas creidimh agaibh, agus nach bi sibh fo amharus, cha'n e mhàin gu'n dean sibh an ni *a rinneadh* do'n chrann-fhìge, ach mar an ceudna ma their sibh ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san fhairge thu, bithidh e deanta:

22 Agus ge b'e air bith nithe a dh'iarras sibh ann bhur n-urnuigh, ma chreideas sibh, gheibh sibh iad.

23 Agus an uair a thàinig e do'n teampull, thàinig na h-àrd-shagairt agus seanairean a' phobuill d'a ionnsuidh,

[1] *a' chaithir.*
[2] *iomlait.*

[3] *'na uaimh chreachadairean, 'na shlochd mheirleach.* [4] *Nar fhàsadh.*

agus e a' teagasg, ag ràdh *ris*, Ciod e an t-ùghdarras leis[1] am bheil thusa a' deanamh nan nithe so? agus cò thug an cumhachd so dhuit?

24 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibh-sa, agus ma dh'innseas sibh dhomh e, innsidh mise dhuibh-sa, air mhodh ceudna, cia an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh[2] nan nithe so.

25 Baisteadh Eoin, cia as a thàinig e? O nèamh, no o dhaoinibh? Ach reusonaich iadsan 'nam measg féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh, their esan ruinn, C'ar son, ma seadh, nach do chreid sibh e?

26 Ach ma their sinn, O dhaoinibh, a ta eagal a' phobuill oirnn; oir a ta meas fàidh aig gach uile *dhuine* air Eoin.

27 Agus fhreagair iad Iosa, agus thubhairt iad, Cha'n 'eil fhios againn. Agus thubhairt esan riu, Ni mò dh'innseas mise dhuibh-sa cia an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

28 Ach ciod i bhur barail-sa? Bha aig duine àraidh dithis mhac, agus thàinig e dh'ionnsuidh a' cheud *mhic*, agus thubhairt e, A mhic, imich, dean obair an diugh a'm' ghàradh fiona.

29 Agus fhreagair esan agus thubhairt e, Cha dean: ach 'na dhéigh sin, ghabh e aithreachas agus dh'imich e.

30 Agus thàinig e gus an dara *mac*, agus thubhairt e mar an ceudna. Agus fhreagair esan agus thubhairt e, *Théid*, a Thighearn; gidheadh cha deachaidh e.

31 Cò do'n dithis a rinn toil 'athar? Thubhairt iadsan ris, An ceud fhear. Thubhairt Iosa riu, Gu firinneach tha mise ag ràdh ribh, gu'n téid na cìs-mhaoir agus na strìopaichean do rìoghachd Dhé roimhibh-sa.

32 Oir thàinig Eoin do 'ur n-ionnsuidh an slighe na fireantachd, agus cha do chreid sibh e: ach chreid na cìs-mhaoir agus na strìopaichean e. Agus ge do chunnaic sibhse *so*, cha do ghabh sibh aithreachas 'na dhéigh sin, a chum gu'n creideadh sibh e.

33 Eisdibh ri cosamhlachd eile: Bha fear-tighe àraidh ann, a phlannduich fion-lios, agus chuir e gàradh[3] m'a thimchioll, agus chladhaich e ionad-bruthaidh an fhìona ann, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e; agus chaidh e féin air choigrich.

34 Agus an uair a dhruid *riu* àm an toraidh, chuir e a sheirbhisich a dh'ionnsuidh na tuatha, a dh'fhaotainn a thoraidh.

35 Agus rug an tuath air a sheirbhisich, agus ghabh iad air fear dhiubh, agus mharbh iad fear eile, agus chlach iad fear eile.

36 A rìs, chuir e seirbhisich eile uaith, tuilleadh na *sa'* cheud *chuideachd;* agus rinn iad orra-san mar an ceudna.

37 Ach ma dheireadh, chuir e a mhac féin d'an ionnsuidh, ag ràdh, Bheir iad urram do mo mhac.

---

[1] *trìd.* [2] *trìd an deanam.* [3] *dìge, callaid.*

38 Ach an uair a chunnaic an tuath am mac, thubhairt iad eatorra féin, 'S e so an t-Oighre, thigibh, marbhamaid e, agus glacamaid 'oighreachd-san *dhuinn féin*.

39 Agus rug iad air, agus thilg iad a mach as an fhìonlios e, agus mharbh iad e.

40 Air an aobhar sin, an uair a thig Tighearn an fhìonlios *sin*, ciod a ni e ris an tuath sin?

41 Thubhairt iad ris, Sgriosaidh e gu truagh na droch dhaoine sin, agus suidhichidh e am fion-lios air tuath eile, a bheir a thoraidh dha 'nan aimsiribh féin.

42 Thubhairt Iosa riu, Nach do leugh sibh riamh anns na sgriobtuiribh, A' chlach a dhiult na clachairean, rinneadh i 'na cloichchinn na h-oisne: is e an Tighearn a rinn so, agus a ta e iongantach 'nar sùilibhne?

43 Uime sin tha mi ag ràdh ribh, Gu'n toirear rìoghachd Dhé uaibh-se, agus gu'n toirear do chinneach *eile* i, a bheir a toraidh uatha.

44 Agus ge b'e neach a thuiteas air a' chloich so, brisear e; ach ge b'e air an tuit i, ni i mìn-luaithre dheth.

45 Agus an uair a chuala na h-àrd-shagairt agus na Phairisich a chosamhlachdasan, thuig iad gu'm b'ann mu'n timchioll féin a labhair e.

46 Ach an uair bu mhiann leo breith air[1], bha eagal a' phobuill orra, oir bha meas fàidh aca air-san.

[1] *b'àill leo làmh a chur ann.*

CAIB. XXII.

1 *Cosamhlachd bainnse mhic an Righ.* 9 *Gairm nan Cinneach:* 12 *peanas an fhir a bha dh'uireasbhuidh trusgain na bainnse.* 15 *Is còir cìs iocadh do Cheasar.* 23 *Barail mhearachdach nan Sadusach mu thimchioll aiseirigh nam marbh.*

AGUS fhreagair Iosa, agus labhair e riu a rìs ann an cosamhlachdaibh, ag ràdh,

2 Is cosmhuil rioghachd nèimh ri righ àraidh, a rinn banais-phòsaidh d'a mhac féin;

3 Agus chuir e a sheirbhisich a ghairm na muinntir a fhuair cuireadh chum na bainnse: ach cha b'àill leosan teachd.

4 A rìs, chuir e *d'an ionnsuidh* seirbhisich eile, ag ràdh, Abraibh-sa ris a' mhuinntir d'an d'thugadh cuireadh, Feuch, dheasaich mi mo dhìnneir: *a ta* mo dhaimh agus *mo* spréidh bhiadhta air am marbhadh, agus *a ta* na h-uile nithe ullamh; thigibh chum na bainnse.

5 Ach chuir iadsan an suarachas *e*, agus dh'imich iad rompa, fear dhiubh d'a fhearann, agus fear eile chum a cheannachd:

6 Agus rug a' chuid eile *dhiubh* air a sheirbhisich, agus thug iad masladh *dhoibh*, agus mharbh siad *iad*.

7 Ach an uair a chual an righ so ghabh e fearg; agus chuir e 'armailtean uaithe, agus sgrios e an luchd-mortaidh sin, agus loisg e am baile-san.

8 An sin thubhairt e r'a sheirbhisich, Gu firinneach a ta a' bhanais ullamh, gidheadh an dream a fhuair cuir-

eadh cha b'airidh iad *air*[1].

9 Air an aobhar sin imich-ibh-sa gus na rathaidibh mòra, agus a lìon *daoine* 's a gheibh sibh, cuiribh *iad* chum na bainnse.

10 Agus chaidh na seirbh-isich sin a mach air na rath-aidibh, agus chruinnich iad gach uile neach a fhuair iad, eadar olc agus mhaith : agus lìonadh *tigh* na bainnse le muinntir a shuidh chum bìdh.

11 Agus air dol a steach do'n righ a dh'fhaicinn nan aoidhean, chunnaic e an sin duine aig nach robh trusgan na bainnse uime :

12 Agus thubhairt é ris, A charaid, cionnus a thàinig thusa steach an so, gun trus-gan na bainnse umad? Ach dh'fhan esan 'na thosd.

13 An sin thubhairt an righ ris na seirbhisich, Air a cheangal duibh eadar chosan agus làmhan, togaibh leibh e, agus tilgibh e anns an dorch-adas iomallach : an sin bith-idh gul agus gìosgan fhiac-al.

14 Oir a ta mòran air an gairm, ach beagan air an taghadh.

15 An sin dh'imich na Phairisich, agus ghabh iad comhairle cionnus a dh'-fheudadh iad esan a ribeadh[2] 'na chainnt.

16 Agus chuir iad d'a ionnsuidh an deisciobuil féin, maille ri luchd-leanmhuinn Heroid, ag ràdh, A mhaigh-stir, a ta fhios againn gu bheil thusa fior, agus gu bheil thu teagasg slighe Dhé ann am firinn, agus nach 'eil suim agad do dhuine sam bith : oir cha'n 'eil thu ag amharc air pearsaibh[3] dhaoine.

17 Uime sin innis dhuinne do bharail, Am bheil e cead-uichte cìs a thabhairt do Cheasar, no nach 'eil?

18 Ach air tuigsinn am mìruin a dh'Iosa, thubhairt e, C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh, a chealgairean?

19 Nochdaibh dhomhsa airgiod na cìse. Agus thug iad d'a ionnsuidh peghinn[4].

20 Agus thubhairt e riu, Co dha a bhuineas an dealbh so, agus an sgrìobhadh *a ta m'a thimchioll*?

21 Thubhairt iadsan ris, Do Cheasar. An sin thubh-airt esan riu, Thugaibh uime sin do Cheasar na nithe a's le Ceasar ; agus do Dhia, na nithe a's le Dia.

22 Agus an uair a chual iad *so*, ghabh iad iongantas, agus dh'fhàg iad e, agus dh'-imich iad rompa.

23 Air an là sin féin thàin-ig d'a ionnsuidh na Sadus-aich, a their nach 'eil aiseirigh ann, agus chuir iad ceisd air.

24 Ag ràdh, A mhaighstir, thubhairt Maois, Ma gheibh duine bàs gun chlann aige, gur còir d'a bhràthair a bhean-san a phòsadh a dhlighe daimhe, agus sliochd a thog-ail d'a bhràthair.

25 A nis bha seachdnar bhràithre 'nar measg-ne ; a-gus air do'n cheud fhear dhiubh bean a phòsadh, fhuair e bàs, agus do bhrìgh nach robh sliochd aige, dh-fhàg e a bhean d'a bhràthair.

---

[1] *cha b'fhiù iad* e. [2] *ghlacadh.* [3] *gnùis.* Gr.

[4] *b'ionnan a' pheighinn* Romhanach *agus* 7½.

26 Agus *thachair* mar an ceudna do'n dara, agus do'n treas *bràthair*, gu ruig an seachdamh.

27 Agus 'nan déigh uile fhuair a' bhean bàs mar an ceudna.

28 Air an aobhar sin anns an aiseirigh, cò do'n t-seachdnar d'am bean i? Oir bha i aca uile.

29 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, A ta sibh air seacharan[1], gun eòlas agaibh air na sgriobtuiribh, no air cumhachd Dhé:

30 Oir anns an aiseirigh cha dean iad pòsadh, ni mò a bheirear am pòsadh iad; ach a ta iad mar aingil Dhé air nèamh.

31 Ach mu thimchioll aiseirigh nam marbh, nach do leugh sibh an ni sin a labhradh ribh le Dia, ag ràdh,

32 Is mise Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib? cha'n e Dia, Dia nam marbh, ach nam beò.

33 Agus an uair a chual am pobull *so*, ghabh iad iongantas r'a theagasg-san.

34 Ach an uair a chuala na Phairisich gu'n do chuir e na Sadusaich 'nan tosd, chruinnicheadh iad an ceann a chéile.

35 An sin chuir neach àraidh dhiubh, a b'fhear teagaisg an lagha, ceisd *air*, 'ga dhearbhadh, agus ag ràdh,

36 A mhaighstir, cia i an àithne a's mò san lagh?

37 Thubhairt Iosa ris, Gràdhaichidh tu an Tighearn do Dhia le t'uile chridhe, agus le t'uile anam, agus le t'uile inntinn.

38 Is i so a' cheud *àithne* agus an àithne mhòr.

39 Agus *is* cosmhuil an dara rithe so, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin.

40 Air an dà aithne so tha'n lagh uile, agus na fàidhean an crochadh.

41 Ach air do na Phairisich bhi cruinn an ceann a chéile, dh'fheòraich Iosa dhiubh,

42 Ag ràdh, Ciod i bhur barail-sa mu thimchioll Chriosd? cò d'am mac e? thubhairt iadsan ris, Do Dhaibhidh.

43 Thubhairt esan riu, Cionnus ma seadh a ghoireas Daibhidh san spiorad a Thighearna dheth, ag ràdh,

44 Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn, Suidh air mo làimh dheis, gus an cuir mi do naimhdean 'nan stòl fo d' chosaibh?

45 Air an aobhar sin, ma ghoireas Daibhidh a Thighearn dheth, cionnus is mac dha e?

46 Agus cha b'urrainn aon neach freagradh sam bith a thabhairt air; ni mò a bha chridhe aig aon neach, o'n là sin suas, ni air bith fheòrach dheth.

CAIB. XXIII.

1 *Chomhairlich Criosd do'n t-sluagh éisdeachd ri deadh theagasg nan sgriobhaichean, agus nam Phairiseach: ach gun an droch eisempleir a leantuinn: 5 is còir d'a dheisciobluibh bhi air am faicill an aghaidh an uabhair.*

AN sin labhair Iosa ris an t-sluagh, agus r'a dheisciobluibh féin,

2 Ag ràdh, A ta na sgriobhaichean agus na Phairisich 'nan suidhe ann an caithir Mhaois:

[1] *iomroll.*

3 Air an aobhar sin, na h-uile nithe dh'iarras iad oirbh-sa a choimhead [1], coimhidibh agus deanaibh *iad;* ach na deanaibh a réir an oibre: oir their iad, agus cha dèan iad.

4 Oir ceanglaidh iad uallaiche [2] troma, agus do-iomchar, agus cuiridh siad *iad* air guailnibh dhaoine; gidheadh cha charuich iad féin iad le h-aon d'am meuraibh.

5 Ach an oibre uile a ta iad a' deanamh chum a bhi air am faicinn le daoinibh: ni iad am philacteridh leathan, agus iomall an eudaich mòr;

6 Agus is ionmhuinn leo na ceud ionada-suidhe anns na féillibh, agus na ceud chaithriche anns na coimhthionalaibh,

7 Agus fàilte *fhaghail* air na margaibh, agus daoine a ghairm Rabbi, Rabbi dhiubh.

8 Ach na goirear Rabbi dhibhse: oir is aon àrdmhaighstir a ta agaibh, Criosd; agus is bràithre sibh fèin uile.

9 Agus na goiribh bhur n-athair do dhuine sam bith air thalamh: oir is aon Athair a ta agaibh, a *ta* air nèamh.

10 Cha mhò a ghoirear àrd-mhaighstirean dhibh: oir is aon àrd-mhaighstir a ta agaibh, Criosd.

11 Ach an ti a's mò 'nur measg, bithidh e 'na òglach agaibh.

12 Agus ge b'e neach a dh'àrdaicheas e féin, ìslichear e; agus ge b'e neach a dh'ìslicheas e féin, àrdaichear e.

13 Ach is an-aoibhinn dhuibh-sa, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean, do bhrìgh gu bheil sibh a' druideadh rìoghachd nèimh an aghaidh dhaoine: oir cha téid sibh féin a steach, agus cha'n fhulaing sibh do'n dream a ta dol a stigh dol ann.

14 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean; oir a ta sibh ag itheadh suas tighean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a' deanamh urnuighean fada; uime sin gheibh sibh an damnadh a's mò.

15 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean; oir cuairtichidh sibh muir agus tìr chum aon duine a dheanamh do bhur creidimh féin; agus an uair a bhitheas e deanta, ni sibh mac ifrinn dheth dà uair ni's mò na sibh féin.

16 Is an-aoibhinn dhuibh, a chinn-iùil [3] dhalla, a their, Ge b'e duine a bheir mionnan air an teampull, cha ni air bith sin: ach ge b'e bheir mionnan air òr an teampuill, a ta e ceangailte [4].

17 Amadana, agus a dhaoine dalla! oir cò aca is mò an t-òr, no an teampull a ta naomhachadh an òir?

18 Agus, Ge b'e bheir mionnan air an altair, cha'n 'eil suim ann: ach ge b'e bheir mionnan air an tiodhlac a ta oirre, a ta e ceangailte.

19 Amadana, agus a dhaoine dalla! oir cò aca is mò an tiodhlac, no'n altair a ta naomhachadh an tiodhlaic?

[1] *ghleidheadh.*
[2] *eallacha.*

[3] *a luchd-seòlaidh, a theòraichean.*
[4] *fuidh fhiuchaibh.*

20 Air an aobhar sin, ge b'e mhionnaicheas air an altair, a ta e a' mionnachadh oirre féin, agus air gach ni a ta oirre.

21 Agus ge b'e mhionnaicheas air an teampull, a ta e a' mionnachadh air san, agus air an Ti a ta 'na chòmhnuidh ann.

22 Agus ge b'e neach a mhionnaicheas air nèamh, a ta e a' mionnachadh air righchaithir Dhé, agus airsan a ta 'na shuidhe oirre.

23 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean: oir a ta sibh a' toirt an deachamh as a' mhionnt, agus an anìse, agus a' chuimin, agus dhìobair sibh nithe cudthromach an lagha, cothrom, tròcair, agus firinn: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad sud fhàgail gun deanamh.

24 A chinn-iùil dhalla, a shìolaidheas[1] a' mhìn-chuileag, agus a shluigeas an càmhal.

25 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean; oir glanaidh sibh an taobh a muigh do'n chupan, agus do'n mhèis, ach a ta iad an taobh a stigh làn do reubainn, agus do eucoir[2].

26 Phairisich dhoill, glan air tùs an taobh a stigh do'n chupan agus do'n mhèis, chum gu'm bi an taobh a muigh dhiubh glan mar an ceudna.

27 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean: oir is cosmhuil sibh ri uaighibh gealaichte, a ta deadh-mhaiseach air an taobh a muigh, ach air an taobh a stigh a ta làn do chnàmhaibh dhaoine marbha, agus do'n uile shalachar.

28 Mar an ceudna, a ta sibhse an leth a muigh am fianuis dhaoine ann an coslas fhìreana, ach san taobh a stigh làn ceilg, agus eusaontais.

29 Is an-aoibhinn dhuibh, a sgrìobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean; oir a ta sibh a' togail àiteanadhlacaidh nam fàidhean, agus a' deanamh leac-lithidh nam firean deadh-mhaiseach.

30 Agus ag ràdh, Nam bitheamaid ann an làithibh ar n-aithriche, cha bhitheamaid compàirteach riu am fuil nam fàidhean.

31 Mar sin a ta sibh 'nur fianuisibh 'nur n-aghaidh féin, gur sibh clann na muinntir a mharbh na fàidhean.

32 Mar sin lìonaibh-sa suas tomhas bhur n-aithriche.

33 A nathraiche, a shìol nan nathraiche nimhe, cionnus a dh'fheudar leibh dol as o dhamnadh ifrinn.

34 Air an aobhar sin, feuch, cuiream-sa do 'ur ionnsuidh fàidhean, agus daoine glice, agus sgrìobhaichean; agus *cuid* dhiubh marbhaidh agus cèusaidh sibh, agus *cuid* dhiubh sgiùrsaidh sibh ann bhur sionagogaibh, agus ni sibh geur-leanmhuinn *orra* o bhaile gu baile:

35 Chum gu'n tig oirbh gach uile fhuil fhìreanta a dhòirteadh air an talamh, o

[1] *sgagas.*

[2] *dh'anabhara.*

fhuil Abeil fhìreanta, gu fuil Shachariais, mhic Bharachiais, a mharbh sibh eadar an teampull agus an altair.

36 Gu firinneach a ta mi ag ràdh ribh, Gu'n tig na nithe so uile air a' ghinealach so.

37 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na fàidhean, agus a chlachas an dream a chuirear a d'ionnsuidh, cia minic a b'àill leam do chlann a chruinneachadh r'a chéile, mar a chruinnicheas cearc a h-eoin fuidh a sgiathaibh, agus cha b'àill leibh!

38 Feuch, fàgar bhur tigh agaibh 'na fhàsach.

39 Oir tha mise ag ràdh ribh, nach faic sibh mise o so suas, gus an abair sibh, *Is* beannaichte an Ti a thig ann an ainm an Tighearn.

CAIB. XXIV.

1 *Dì'innis Criosd roimh-làimh sgrios Ierusaleim: 3 ciod iad agus cia mòr na trioblaidean a bhitheas roimhe sin: 29 comharan a theachd gu breitheanas. 36 Do bhrìgh gu bheil là a' bhreitheanais foluichte, is còir do gach neach faire a dheanamh.*

AGUS chaidh Iosa mach, agus dh'imich e o'n teampull; agus thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, a nochdadh dha aitreabh an teampuill.

2 Agus thubhairt Iosa riu, Nach faic sibh iad so uile? gu firinneach tha mi ag ràdh ribh, Nach fàgar clach air muin cloiche an so, nach tilgear sìos.

3 Agus air suidhe dha air sliabh nan crann-oladh, thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh an uaignidheas[1], ag ràdh, Innis dhuinne, c'uin a thig na nithe sin *gu crìch?* agus ciod e comhara do theachd-sa, agus deiridh an t-saoghail?

4 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Thugaibh an aire nach meall aon neach sibh:

5 Oir thig mòran a'm' ainm-sa, ag ràdh, Is mise Criosd; agus meallaidh iad mòran.

6 Agus cluinnidh sibh coganna, agus tuairisgeul[2] choganna: thugaibh an aire nach bi sibh fo amhluadh[3]: oir is éigin do na *nithibh sin* uile teachd gu crìch[4], ach cha'n 'eil an deireadh ann fathast.

7 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rìoghachd an aghaidh rìoghachd: agus bithidh gorta, agus plàighean, agus criothannatalmhainn ann am mòran àitean.

8 Agus cha'*n' eil* annta so uile ach toiseach thruaighean.

9 An sin bheir iad thairis sibh chum àmhghair, agus marbhaidh iad sibh, agus bithidh fuath aig gach uile chinneach dhuibh air sgàth m'ainme-sa.

10 Agus an sin gabhaidh mòran oilbheum, agus brathaidh iad a chéile, agus bithidh fuath aca d'a chéile.

11 Agus éiridh mòran do fhàidhibh bréige, agus meallaidh iad mòran.

12 Agus do bhrìgh gu'm bi an eucoir air a meudachadh, fuaraichidh gràdh mhòran.

13 Ach ge b'e bhitheas

[1] *os losal.*
[2] *iomradh.*

[3] *bhuaireas.*
[4] *tachairt.*

seasmhach chum na crìche, is e so a thèarnar[1].

14 Agus bithidh soisgeul so na rìoghachd air a shearmonachadh air feadh an domhain uile, mar fhianuis do na h-uile chinnich: agus an sin thig an deireadh.

15 Air an aobhar sin, an uair a chi sibhse gràineileachd an léir-sgrios, air an do labhair Daniel am fàidh, 'na seasamh ann an ionad naomh, (tuigeadh an ti a leughas.)

16 An sin teicheadh iadsan *a ta* ann an Iudea, chum nam beann:

17 An ti a ta air mullach an tighe, na tigeadh e nuas a thabhairt ni sam bith leis as a thigh:

18 Agus an ti a ta sa' mhachair, na pilleadh e air ais a thogail 'fhalluinn leis.

19 Agus is an-aoibhinn do na mnaibh torrach, agus dhoibh-san a bheir cìoch uatha sna làithibh sin.

20 Ach guidhibh-sa gun bhur teicheadh a bhi sa' gheamhradh, no air an t-sàbaid:

21 Oir anns an àm sin bithidh àmhghar mòr ann, amhuil nach robh ann o thùs an domhain gus a nis, agus nach mò a bhitheas a chaoidh.

22 Agus mur biodh na làithean sin air an giorrachadh, cha bhiodh feoil sam bith air a tèarnadh: ach air son nan daoine taghta bithidh na làithean sin air an giorrachadh.

23 An sin ma their aon duine ribh, Feuch, *a ta* Criosd an so, no an sud; na creidibh *e:*

24 Oir éiridh Criosdan bréige, agus fàidhean bréige, agus ni iad comharan agus mìorbhuilean mòra, ionnus gu mealladh iad, nam feudadh e bhi, na daoine taghta féin.

25 Feuch, dh'innis mi dhuibh *e* roimh-làimh.

26 Uime sin ma their iad ribh, Feuch, a ta e san fhàsach, na rachaibh a mach: feuch, *a ta* e sna seòmraichibh uaigneach, na creidibh *sin.*

27 Oir a réir mar a thig an dealanach o'n àird an ear, agus a dhealraicheas i gus an àird an iar; mar sin mar an ceudna bhitheas teachd Mhic an duine.

28 Oir ge b'e àit[2] am bi a' chairbh[3], is ann an sin a chruinnichear na h-iolairean.

29 Air ball an déigh trioblaid nan làithean ud, dorchaichear a' ghrian, agus cha tabhair a' ghealach a solus, agus tuitidh na reultan o nèamh, agus bithidh cumhachdan nan nèamh air an crathadh.

30 Agus an sin foillsichear comhara Mhic an duine an nèamh: agus an sin ni uile threubha na talmhainn bròn, agus chi iad Mac an duine a' teachd air neulaibh nèimh, le cumhachd agus glòir ro mhòir.

31 Agus cuiridh e mach 'aingil le fuaim mhòir na gall-truimp, agus cruinnichidh iad a shluagh taghta o na ceithir gaothaibh, o leth-iomall nèimh gus an leth-iomall eile.

32 Ach fòghlumaibh cosamhlachd o'n chrann-fhìge:

[1] *a shlànuicheas.*

[2] *bail.* [3] *a' chlosach.*

an uair a bhitheas a gheug a nis maoth, agus a dh'fhàsas an duilleach, aithnichidh sibh gur fagus an samhradh :

33 Agus mar an ceudna, an uair a chi sibhse na nithe sin uile, biodh fios agaibh gu bheil e am fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

34 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Nach téid an ginealach so féin thairis, gus an tachair na nithe so uile.

35 Théid nèamh agus talamh thairis, ach cha téid mo bhriathra-sa thairis a chaoidh.

36 Ach cha'n 'eil fios an là no na h-uaire sin aig duine air bith, no fòs aig ainglibh nèimh, ach aig m'Athair-sa a mhàin.

37 Ach amhuil *a bha* làithean Noe, mar sin mar an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

38 Oir mar a bha iad anns na làithibh roimh an tuil ag itheadh agus ag òl, a' pòsadh agus a' toirt am pòsadh, gus an là an deachaidh Noe a steach san àirc.

39 Agus nach robh fhios aca gus an d'thàinig an tuil, agus an do thog i leatha iad uile ; mar sin mar an ceudna bithidh teachd Mhic an duine.

40 An sin bithidh dithis air a' mhachair ; gabhar fear aca, agus fàgar am fear eile.

41 Bithidh dithis bhan a' meileadh[1] anns a' mhuilean ; gabhar a h-aon aca, agus fàgar an aon eile[2].

42 Uime sin deanaibh-sa faire, oir cha'n 'eil fhios agaibh cia an uair an tig bhur Tighearn.

43 Ach a ta fhios so agaibh, nam b'fhiosrach fear an tighe cia an uair an tigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fulaingeadh e gu'm bristeadh a thigh troimh.

44 Uime sin, bithibh-sa ullamh mar an ceudna : oir is ann an uair nach saoil sibh, a thig Mac an duine.

45 Cò e, ma seadh, a ta 'na òglach firinneach agus glic, a chuir a Thighearn os ceann a mhuinntir, a thabhairt bìdh dhoibh 'na àm féin ?

46 *Is* beannaichte an tòglach sin, a gheibh a Thighearna, ri àm dha teachd, a' deanamh mar sin.

47 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n cuir se e os ceann a mhaoin gu h-iomlan.

48 Ach ma their an droch sheirbhiseach ud 'na chridhe, A ta mo Thighearn a' cur dàil 'na theachd ;

49 Agus ma thòisicheas e air *a* chomhsheirbhisich a bhualadh, agus air itheadh agus òl maille ri luchd-misge ;

50 Thig Tighearn an òglaich sin ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus ann an uair nach fios da,

51 Agus gearraidh e 'na bhloighdibh e, agus bheir e a chuibhrionn *da* maille ris na cealgairibh : an sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal.

CAIB. XXV.

1 *Cosamhlachd nan deich òighean,* 14 *agus nan tàlann :* 31 *mar an ceudna mìn-innseadh mu'n bhreitheanas dheireannach.*

AN sin samhlaichear rìoghachd nèimh ri deich òighibh, a thug leo an lòchrain, agus a chaidh a mach an

[1] *bleath.*

[2] *an tè eile.*

còdhail an fhir nuadh-phòsda[1].

2 Agus bha cùignear dhiubh glic, agus cùignear amaideach.

3 Thug iadsan a bha amaideach an lòchrain *leo*, ach cha d'thug iad oladh leo.

4 Ach iadsan a bha glic, thug iad oladh leo 'nan soithichibh maille r'an lòchrannaibh.

5 Agus air deanamh maille d'on fhear nuadh-phòsda, thuit clò codail orra uile, agus suain[2].

6 Ach anns a' mheadhon-oidhche, rinneadh glaodh, Feuch, a ta am fear nuadh-pòsda a' teàchd; rachaibh a mach g'a choinneachadh.

7 An sin dh'éirich na h-òighean ud uile, agus dheasaich iad an lòchrain.

8 Agus thubhairt na h-òighean amaideach riusan *a bha* glic, Thoiribh dhuinne *cuid* do bhur n-oladh; oir a ta ar lòchrain a' dol as.

9 Ach fhreagair iadsan *a bha* glic, ag ràdh, Air eagal nach bi na 's leòir ann dhuinn féin agus dhuibh-san, gu ma fearr leibh dol a chum an luchd-reicidh, agus cèannaichibh dhuibh féin.

10 Agus am feadh a bha iad a' dol a cheannach, thàinig am fear nuadh-pòsda; agus chaidh iadsan a bha ullamh a steach leis chum a' phòsaidh, agus dhruideadh an dorus.

11 'Na dhéigh sin, thàinig mar an ceudna na h-òighean eile, ag ràdh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail dhuinne.

12 Ach fhreagair esan agus thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach aithne dhomh sibh.

13 Deanaibh faire air an aobhar sin, do bhrìgh nach aithne dhuibh an là no an uair, air an tig Mac an duine.

14 Oir is cosmhuil *e*[3] ri duine a' dol air choigrich, a ghairm a sheirbhisich, agus a thug dhoibh a mhaoin:

15 Agus do h-aon diubh thug e cùig tàlanna, agus do neach eile a dhà, agus do neach eile a h-aon; do gach aon fa leth a réir a chomais; agus air ball ghabh e a thurus.

16 Agus dh'imich esan a fhuair na cùig tàlanna, agus rinn e ceannachd leo, agus bhuannaich e cùig tàlanna eile.

17 Agus mar an ceudna esan *a fhuair* a dhà, bhuannaich e dithis eile.

18 Ach an ti a fhuair a h-aon, dh'imich e agus chladhaich e san talamh, agus dh'fholaich e airgiod a mhaighstir.

19 An dèigh aimsir fhada thàinig Tighearna nan seirbhiseach sin, agus rinn e cunntas riu.

20 Agus thàinig esan a fhuair na cùig tàlanna, agus thug *e leis* cùig tàlanna eile, ag ràdh, A Thighearna, thug thu dhomhsa cùig tàlanna: feuch, bhuannaich mi cùig tàlanna eile thuilleadh orra.

21 Agus thubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich fhìrinnich; bha thusa firinneach ann am beagan, cuiridh mise os ceann

[1] *fhir-na-bainnse.* [2] *rinn iad dùsal uile, agus choidil iad.*

[3] *is cosmhuil* rioghachd nèimh.

mhòran thu : imich a steach do aoibhneas do Thighearn.

22 Agus thàinig esan a fhuair an dà thàlann, agus thubhairt e, A Thighearna, thug thu dhomh-sa dà thàlann : feuch, bhuannaich mi dà thàlann eile thuilleadh orra.

23 Thubhairt a Thighearna ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich fhìrinnich ; bha thusa firinneach ann am beagan *do nithibh*, cuiridh mise os ceann mòran *do nithibh* thu : imich a steach do aoibhneas do Thighearn.

24 Ach an uair a thàinig esan a fhuair an t-aon tàlann, thubhairt e, A Thighearna, bha fhios agam gur duine cruaidh thu, a bhuaineas san àite nach do chuir thu, agus a thionaileas san ionad anns nach do sgaoil thu ;

25 Agus air dhomh bhi fo eagal, chaidh mi agus dh'fholaich mi do thàlann san talamh : feuch, sin agad do chuid féin.

26 Fhreagair a Thighearn agus thubhairt e ris, A sheirbhisich uilc agus leisg, bha fhios agad gu buaininnsa san àit anns nach do chuir mi, agus gu tionalainn as an ionad anns nach do sgaoil mi ;

27 Bu chòir dhuit, uime sin, m'airgiod a thabhairt do'n luchd-malairt, agus air dhomh teachd, gheibhinn mo chuid féin maille r'a riadh.

28 Buinibh uaith, uime sin, an tàlann, agus thugaibh dhàsan e, aig am bheil na deich tàlanna.

29 (Oir do gach neach aig am bheil, bheirear, agus bithidh aige gu pailt : ach uaithsan aig nach 'eil, bheirear eadhon an ni sin a ta aige.)

30 Agus tilgibh an seirbhiseach mi-tharbhach so do dhorchadas iomallach : an sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal.

31 An uair a thig Mac an duine 'na ghlòir, agus na h-aingil naomha uile maille ris, an sin suidhidh e air caithir rìoghail a ghlòire :

32 Agus cruinnichear 'na làthair na h-uile chinnich ; agus sgaraidh e iad o chéile, amhuil a sgaras[1] buachaill na caoraich o na gabhraibh :

33 Agus cuiridh e na caoraich air a làimh dheis, ach na gabhair air a làimh chli.

34 An sin their an Righ riusan air a dheis, Thigibh, a dhaoine beannaichte m' Athar-sa, sealbhaichibh mar oighreachd an rìoghachd a ta air a deasachadh dhuibh o leagadh bunaite an domhain :

35 Oir bha mi ocrach, agus thug sibh dhomh biadh : bha mi tartmhor[2], agus thug sibh dhomh deoch : bha mi a' m' choigreach, agus thug sibh aoidheachd dhomh :

36 Lomnochd, agus dh'eudaich sibh mi : bha mi euslan, agus thàinig sibh g'am amharc : bha mi am priosan, agus thàinig sibh a m' ionnsuidh.

37 An sin freagraidh na fìreana e, ag ràdh, A Thighearna, c'uin a chunnaic sinn ocrach thu, agus a bheathaich sinn thu ? no tartmhor, agus a thug sinn deoch dhuit ?

38 No c'uin a chunnaic

[1] *thearbaidheas.*

[2] *lotmhor, pàiteach.*

sinn a'd' choigreach thu, agus a thug sinn aoidheachd dhuit? no lomnochd, agus a dh'eudaich sinn thu?

39 No c'uin a chunnaic sinn euslan thu, no am prìosan, agus a thàinig sinn a d'ionnsuidh?

40 Agus freagraidh an Righ, agus their e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, a mheud 's gu'n do rinn sibh *e* do aon do na bràithribh a's lugha agam-sa, rinn sibh dhomh-sa *e*.

41 An sin their e mar an ceudna riusan air an làimh chlì, Imichibh uam, a shluagh malluichte, dh'ionnsuidh an teine shiorruidh, a dh'ulluicheadh do'n diabhul agus d'a ainglibh:

42 Oir bha mi ocrach, agus cha d'thug sibh dhomh biadh; bha mi tartmhor, agus cha d'thug sibh dhomh deoch:

43 Bha mi a'm' choigreach, agus cha d' thug sibh aoidheachd dhomh: lomnochd, agus cha d'eudaich sibh mi: euslan, agus am prìosan, agus cha d'thàinig sibh g'am amharc.

44 An sin freagraidh iadsan mar an ceudna e, ag ràdh, A Thighearna, c'uin a chunnaic sinne thu ocrach, no tartmhor, no d' choigreach, no lomnochd, no euslan, no am prìosan, agus nach do fhritheil sinn dhuit?

45 An sin freagraidh esan iad, ag ràdh, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, a mheud as nach d'rinn sibh *e* do'n neach a's lugha dhiubh so, cha d'rinn sibh dhomh-sa *e*.

46 Agus imichidh iadsan chum peanais shiorruidh; ach na fìreana chum na beatha maireannaich.

CAIB. XXVI.

1 *Ghabh na h-uachdarain comhairle chum Iosa a ghlacadh, agus a chur gu-bàs.* 6 *Dh'ung bean àraidh a cheann le oludh luachmhoir.* 14 *Reic Iudas e ris na h-àrd-shagairt.* 17 *Dh'ith Criosd a' chàisg maille r'a dheisciobluibh.*

AGUS tharladh, 'nuair a chriochnaich Iosa na briathra so uile, gu'n dubhairt e r'a dheisciobluibh,

2 A ta fhios agaibh gu bheil a' chàisg an déigh dà là, agus a ta Mac an duine air a bhrath chum a cheusadh [1].

3 An sin chruinnich uachdarain nan sagart, agus na sgrìobhaichean, agus seanairean a' phobuill, gu talla an àrd-shagairt, d'an goirear Caiaphas,

4 Agus ghabh iad comhairle le chéile chum Iosa a ghlacadh le feall, agus a chur bàs.

5 Ach thubhairt iad, Na *deanamaid* e san fhéill, air eagal gu'm bi buaireas am measg a' phobuill.

6 Agus air do Iosa a bhi ann am Betani, ann an tigh Shimoin an lobhair,

7 Thàinig bean d'a ionnsuidh aig an robh bocsa alabastair làn do oladh ro luachmhoir, agus dhòirt i air a cheann *e*, agus e 'na shuidhe aig *biadh*.

8 Ach an uair a chunnaic a dheisciobuil *sin*, bha fearg orra, ag ràdh, Ciod is ciall do'n ana-caitheadh so?

9 Oir dh'fheudadh an oladh so bhi air a reiceadh air

1 *bheirear thairis Mac an duine gu bhi air a cheusadh.*

mhòran, agus a bhi air a toirt do na bochdaibh.

10 Ach air aithneachadh *so* do Iosa, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a' cur dragha air a' mhnaoi? oir rinn i deadh obair dhomhsa.

11 Oir a ta na bochdan agaibh a ghnàth maille ribh, ach cha'n 'eil mise agaibh a ghnàth.

12 Oir air dòrtadh na h-oladh so dhi air mo chorp-sa, is ann fa chomhair m'adhlaic a rinn i *e*.

13 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e àit am bi an soisgeul so air a shearmonachadh air feadh an t-saoghail gu h-iomlan, aithrisear an ni a rinn a' bhean so, mar chuimhne oirre.

14 An sin dh'imich aon do'n dà fhear dheug, d'am b'ainm Iudas Iscariot, chum nan àrd-shagart.

15 Agus thubhairt e, Ciod a bheir sibh dhomh-sa, agus brathaidh mi dhuibh e? Agus chòird iad ris air dheich buinn fhichead airgid.

16 Agus o'n àm sin a mach dh'iarr e fàth [1] air esan a bhrath.

17 Agus air a' cheud *là do fhéill* an arain neo-ghoirtichte, thàinig na deisciobuil chum Iosa, ag ràdh ris, C'àit an àill leat sinne a dh'ulluchadh dhuit, chum gu'n ith thu a' chàisg.

18 Agus thubhairt esan, Rachaibh do'n bhaile gu leithid so do dhuine, agus abraibh ris, Tha am maighstir ag ràdh, A ta m'àm am fagus, cumaidh mi a' chàisg aig do thigh-sa maille ri m' dheisciobluibh.

19 Agus rinn na deisciobuil mar a dh'orduich Iosa dhoibh, agus dheasaich iad a' chàisg.

20 Agus an uair a thàinig am feasgar, shuidh e maille ris an dà fhear dheug.

21 Agus ag itheadh dhoibh, thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'm brath fear dhibh mise.

22 Agus bha iad ro bhrònach, agus thòisich gach aon aca fa leth air a ràdh ris, Am mise *e*, a Thighearn?

23 Agus fhreagair esan agus thubhairt e, An ti a thumas a làmh sa' mhèis maille rium-sa, brathaidh esan mi.

24 Gu deimhin a ta Mac an duine ag imeachd, a réir mar a ta e sgrìobhta m'a thimchioll: ach is an-aoibhin do'n duine sin le'm brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin mur beirte riamh e.

25 An sin fhreagair Iudas a bhrath e, agus thubhairt e, A mhaighstir, am mise *e*? Thubhairt esan ris, Thubhairt thu.

26 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac Iosa aran, agus air tabhairt buidheachais, bhris se *e*[2], agus thug e do na deisciobluibh *e*, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh; is e so mo chorp-sa.

27 Agus air glacadh a' chupain, agus air tabhairt buidheachais, thug e dhoibh *e*, ag ràdh, Olaibh uile dheth:

28 Oir is i so m'fhuil-sa an tiomnaidh [3] nuaidh, a

[1] *cothrom.* [2] *agus bheannaich, agus bhris se* e.

[3] *a' choimhcheangail.*

dhòirtear air son mhòran chum maitheanais pheacanna.

29 Ach tha mi ag ràdh ribh, Nach òl mi á so suas do thoradh so na fionain[1], gus an là sin an òl mi e nuadh maille ribh ann an rìoghachd m'Athar.

30 Agus air dhoibh laoidh a sheinn, chaidh iad a mach gu sliabh nan crann-oladh.

31 An sin thubhairt Iosa riu, Gheibh sibh uile oilbheum annam-sa an nochd; oir a ta e sgrìobhta, Buailidh mi am buachaill, agus sgapar caoraich an treuda.

32 Ach an déigh dhomhsa éirigh a rìs, théid mi roimhibh do Ghalile.

33 Agus fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Ged gheibh gach uile dhaoine oilbheum annad, cha'n fhaigh mise oilbheum gu bràth.

34 Thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a ta mi ag ràdh riut, air an oidhche so féin mu'n goir an coileach, gu'n àicheadh thu mi tri uairean.

35 Thubhairt Peadar ris, Ged a b'éigin dhomh bàsachadh maille riut, cha'n àicheadh mi thu. Agus thubhairt na deisciobuil uile mar an ceudna.

36 An sin thàinig Iosa maille riu gu ionad d'an goirear Getsemane, agus thubhairt e ris na deisciobluibh, Suidhibh-sa an so, gus an téid mise a dheanamh urnuigh an sud.

37 Agus thug e Peadar leis, agus dithis mhac Shebede, agus thòisich e air a bhi brònach, agus ro dhoilgheasach.

38 An sin thubhairt e riu, A ta m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs: fanaibh-sa an so, agus deanaibh faire maille riumsa,

39 Agus dh'imich e beagan air adhart[2], agus thuit e air aghaidh, a' deanamh urnuigh, agus ag ràdh, O m' Athair, ma dh'fheudas e bhi, rachadh an cupan so seachad orm; gidheadh, na biodh e mar is àill leamsa, ach mar *is toil* leatsa.

40 Agus thàinig e chum nan deisciobul, agus fhuair e 'nan codal iad, agus thubhairt e ri Peadar, An ann mar sin, nach b' urrainn sibh faire a dheanamh aon uair *a mhàin* maille riumsa?

41 Deanaibh faire agus urnuigh, chum nach tuit sibh am buaireadh: *a ta* gun amharus an spiorad togarach; ach *a ta* 'n fheoil anmhunn[3].

42 A rìs an dara uair, dh'imich e agus rinn e urnuigh, ag ràdh, O m' Athair, mur feudar gu'n téid an cupan so seachad orm, gun mi 'ga òl, do thoil-sa gu robh deanta.

43 Agus thàinig e agus fhuair e iad a rìs 'nan codal: oir bha an sùilean trom.

44 Agus dh'fhàg e iad, agus dh'imich e a rìs, agus rinn e urnuigh an treas uair, ag ràdh nam briathra ceudna.

45 An sin thàinig e chum a dheisciobul, agus thubhairt e riu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois; feuch, a ta an uair air druideadh, agus a ta Mac an duine air a bhrath thairis do làmhaibh pheacach.

46 Eiribh, imicheamaid:

---

[1] *fineamhain.* Eir.

[2] *air aghaidh.*

[3] *lag.*

feuch, a ta an ti a bhrathas mise am fagus.

47 Agus air dha bhi fathast a' labhairt, feuch, thàinig Iudas, aon do'n dà fhear dheug, agus maille ris cuideachd mhòr le claidhibh agus bataibh o na h-àrd-shagartaibh agus o sheanairibh a' phobuill.

48 A nis bha an ti a bhrath esan air tabhairt comhara dhoibh, ag ràdh, Ge b'e neach a phògas mise, is e sin e; deanaibh greim air.

49 Agus air ball thàinig e chum Iosa, agus thubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus phòg se e.

50 Ach thubhairt Iosa ris, A charaid, c'ar son a thàinig thu? An sin thàinig iad, agus chuir iad làmh ann an Iosa, agus ghlac iad e.

51 Agus, feuch, shìn a h-aon diubhsan a bha maille ri Iosa a làmh, agus tharruing e a chlaidheamh, agus air dha seirbhiseach an àrd-shagairt a bhualadh, ghearr e a chluas dheth.

52 An sin thubhairt Iosa ris, Cuir a rìs do chlaidheamh air ais 'na ionad féin: oir iadsan uile a ghlacas an claidheamh, tuitidh iad leis a' chlaidheamh.

53 An saoil thusa nach feud mise a nis m' Athair a ghuidhe, agus bheir e dhomh tuilleadh na[1] dà legion deug do ainglibh?

54 Ach cionnus an sin bhiodh na sgriobtuirean air an coimhlionadh, *a tha 'g ràdh* gur ann mar so is éigin tachairt?

55 Anns an uair sin féin thubhairt Iosa ris an t-sluagh, An d'thàinig sibh a mach mar gu b'ann an aghaidh gaduiche, le claidhibh agus bataibh chum mise a ghlacadh? Bha mi gach là a'm' shuidhe maille ribh san teampull a' teagasg, agus cha do chuir sibh làmh annam.

56 Ach thachair so uile, chum gu'm biodh sgriobtuire nam faidhean air an coimhlionadh. An sin thréig na deisciobuil uile e, agus theich iad.

57 Agus air dhoibh-san Iosa a ghlacadh, thug iad leo e gu Caiaphas an t-àrd-shagart, far an robh na sgrìobhaichean agus na seanairean air cruinneachadh.

58 Ach lean Peadar e fad uatha, eadhon gu talla an àrd-shagairt, agus chaidh e steach, agus shuidh e maille ris na seirbhisich, a dh'fhaicinn na crìche.

59 Agus dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na seanairean, agus a' chomhairle uile, fianuis bhréige an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs.

60 Ach cha d'fhuair iad: seadh, ged thàinig mòran do fhianuisibh bréige, cha d'fhuair iad. Fa dheòidh thàinig dà fhianuis bhréige,

61 Agus thubhairt iad, Thubhairt am *fear* so, Is urrainn mise teampull Dé a leagadh, agus a thogail a rìs an tri làithibh.

62 Agus air do'n àrd-shagart éirigh, thubhairt e ris, Nach freagair thu bheag? Ciod e a ta iad sin a' toirt fianuis[2] a'd' aghaidh?

63 Ach dh'fhan Iosa 'na

[1] *is.*

[2] *a' fianuiseadh.*

fnosd. Agus fhreagair an t-àrd-shagart agus thubhairt e ris, A ta mi ga d' mhionnachadh air an Dia bheò, gu'n innseadh tu dhuinn, an tu Criosd Mac Dhé.

64 Thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu: gidheadh tha mi ag ràdh ribh, 'Na dhéigh so chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas làimh cumhachd *Dhé*, agus a' teachd air neulaibh nèimh.

65 An sin reub an t-àrd-shagart 'eudach, ag ràdh, Gu'n do labhair e toibheum; ciod am feum tuilleadh a ta againn air fianuisibh? feuch, a nis chuala sibh a thoibheum.

66 Ciod i bhur barail-sa? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, A ta e toillteanach air a' bhàs.

67 An sin thilg iad smugaid 'na eudan, agus bhuail iad le am basaibh e; agus ghabh cuid eile air le slataibh,

68 Ag ràdh, Dean fàidhead-aireachd[1] dhuinn, a Chriosd, Cò e a bhuail thu?

69 Agus shuidh Peadar a mach anns an talla: agus thàinig cailin àraidh d'a ionnsuidh, ag ràdh, Bha thusa mar an ceudna maille ri Iosa o Ghalile.

70 Ach dh'àicheadh esan 'nan làthair uile, ag ràdh, Cha'n 'eil fhios agam ciod a ta thu ag ràdh.

71 Agus air dol a mach dha do'n fhor-dhorus, chunnaic *cailin* eile e, agus thubhairt i riu-san a bha 'n sin, Bha 'm fear so mar an ceudna maille ri Iosa o Nasaret.

72 Agus dh'àicheadh e a ìs le mionnaibh, *ag ràdh*, Cha'n aithne dhomh an duine.

73 Agus, tamull beag 'na dhéigh sin, thàinig an dream a bha 'nan seasamh a làthair, agus thubhairt iad ri Peadar, Gu firinneach is ann diubh sud féin tha thusa; oir a ta do chainnt ga d' bhrath.

74 An sin thòisich e ri mallachadh agus mionnachadh, *ag ràdh*, Cha'n aithne dhomh an duine. Agus air ball ghoir an coileach.

75 Agus chuimhnich Peadar briathran Iosa, a thubhairt ris, Mu'n goir an coileach, àicheadhaidh tu mi tri uairean. Agus, air dol a mach dha, ghuil e gu geur[2].

CAIB. XXVII.

1 *Cheangail na h-uachdarain agus na seanairean Criosd, agus thug iad thairis e do Philat.* 3 *Chroch Iudas e féin.* 19 *Fhuair Pilat rabhadh o 'mhnaoi mu thimchioll Chriosd,* 20 *dh'ionnlaid e a làmhan;* 26 *agus leig e Barabas fa sgaoil.*

AIR teachd do'n mhaduinn, ghabh uachdarain nan sagart uile, agus seanairean a' phobuill, comhairle le chéile an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs.

2 Agus air dhoibh esan a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Phontius Pilat an t-uachdaran.

3 An sin, an uair a chunnaic Iudas a bhrath e, gu'n do dhìteadh e, ghabh e aithreachas, agus thug e air an ais na deich buinn fhichead airgid do na h-àrd-shagartaibh, agus do na seanairibh,

4 Ag ràdh, Pheacaich mi, ann am brath na fola neòchiontaich. Ach thubhairt iad-

1 *fàistneachd.*

2 *goirt.*

san, Ciod *e sin* duinne ; amhairc thusa *air sin*.

5 Agus air tilgeadh uaith nam bonn airgid anns an teampull, dh'imich e roimhe, agus chaidh e agus chroch[1] se e féin.

6 Agus ghlac na h-àrdshagairt na buinn airgid, agus thubhairt iad, Cha chòir an cur san ionmhas, oir is luach fola iad.

7 Agus air gabhail comhairle dhoibh, cheannaich iad leo fearann a' chriadhadair[2], chum a bhi 'na àit-adhlaic do choigrich[3].

8 Air an aobhar sin goirear do'n fhearann sin, Fearann na fola, gus an là'n diugh.

9 (An sin choimhlionadh an ni a labhradh le Ieremias am fàidh, ag ràdh, Agus ghabh iad na deich buinn fhichead airgid, luach an ti a mheasadh, neach a mheas iadsan *a bha* do chloinn Israeil,

10 Agus thug siad iad air son fearainn a' chriadhadair, mar a dh'orduich an Tighearna dhomh-sa.)

11 Agus sheas Iosa an làthair an uachdarain : agus dh'fhiosraich an t-uachdaran dheth, ag ràdh, An tusa Righ nan Iudhach ? Agus thubhairt Iosa ris, Thubhairt thu.

12 Agus an uair a chuir na h-àrd-shagairt agus na seanairean cionta as a leth, cha do fhreagair e ni sam bith.

13 An sin thubhairt Pilat ris, Nach cluinn thu cia lìon nithe air am bheil iad a' toirt fianuis a'd' aghaidh ?

14 Agus cha d'thug e freagradh dha air aon fhocal ; ionnus gu'n do ghabh an t-uachdaran iongantas ro mhòr.

15 A nis ri àm na féille, chleachd an t-uachdaran aon phrìosanach a b'àill leo chur fa sgaoil do'n phobull.

16 Agus bha aca, san àm sin, prìosanach ro chomharaichte, d'am b'ainm Barabas.

17 Air an aobhar sin, an uair a bha iad cruinn an ceann a chéile, thubhairt Pilat riu, Cò is àill leibh mise a chur fa sgaoil duibh ? Barabas, no Iosa, d'an goirear Criosd ?

18 Oir bha fhios aige gu'm b'ann o fharmad a thug iad thairis e.

19 Agus an uair a bha e 'na shuidhe air caithir a' bhreitheanais, chuir a bhean *teachdaireachd* d'a ionnsuidh, ag ràdh, Na biodh agad-sa gnothuch sam bith ris an fhìrean[4] sin : oir is mòr a dh'fhulaing mise an diugh ann am bruadar, air a shonsan.

20 Ach chuir na h-àrdshagairt agus na seanairean impidh air a' phobull gu'n iarradh iad Barabas, agus gu milleadh iad Iosa.

21 Agus fhreagair an t-uachdaran agus thubhairt e riu, Cò do'n dithis is àill leibh mise a chur fa sgaoil duibh ? Thubhairt iadsan, Barabas.

22 Thubhairt Pilat riu, Ciod ma seadh a nimi ri Iosa, d'an goirear Criosd ? Thubhairt iad ris uile, Ceusar e.

---

[1] *thachd.*
[2] *fhir deanamh shoithiche creadha.*
[3] *choigreachaibh.*
[4] *ionracan.*

23 Agus thubhairt an t-uachdaran, C'ar son? ciod an t-olc a rinn e? ach is mò gu mòr a ghlaodh iadsan, ag ràdh, Ceusar e.

24 Agus an uair a chunnaic Pilat nach do bhuadhaich e bheag sam bith, ach gu'n d'éirich an tuilleadh buaireis, ghabh e uisge, agus dh'ionnlaid e a làmhan am fianuis an t-sluaigh, ag ràdh, A ta mise neò-chiontach do fhuil an fhirein so; faicibh-sa *sin*.

25 Agus fhreagair am pobull uile, agus thubhairt iad, Biodh 'fhuil oirnne, agus air ar cloinn.

26 An sin leig e fa sgaoil Barabas dhoibh: ach air dha Iosa a sgiùrsadh, thug e thairis e chum a cheusadh.

27 An sin thug saighdearan an uachdarain leo Iosa do thalla a' bhreitheanais, agus chruinnich iad a' bhuidheann uile m'a thimchioll.

28 Agus air dhoibh a rùsgadh [1], chuir iad uime falluinn scarlaid.

29 Agus air dhoibh crùn droighinn fhigheadh, chuir iad m'a cheann e, agus slat chuilce 'na làimh dheis: agus lùb iad an glùn 'na làthair, agus rinn iad fanoid air, ag ràdh, Gu'm beannaichear thu, a Righ nan Iudhach.

30 Agus thilg iad smugaid air, agus ghlac iad an t-slat chuilce, agus bhuail iad sa' cheann *e*.

31 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad an fhalluinn dheth, agus chuir iad 'eudach féin uime, agus thug iad leo e chum a cheusadh.

32 Agus an uair a chaidh iad a mach, fhuair iad duine o Chirene, d'am b'ainm Simon: esan dh'éignich iad chum a chrann-ceusaidh-san a ghiùlan.

33 Agus an uair a thàinig iad gu ionad d'an ainm Golgota, sin r'a radh, àite cloiginn.

34 Thug iad dha r'a òl fion geur, measgta le domblas: agus air dha a bhlasadh, cha'n òladh se *e*.

35 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thrusgan eatorra, a' tilgeadh crannchuir: chum gu'n coimhliontadh an ni a labhradh leis an fhàidh, Roinn iad m'eudach eatorra, agus chuir iad crannchur air mo bhrat.

36 Agus shuidh iad, agus rinn iad faire air an sin:

37 Agus chuir iad a chùisdhìtidh sgrìobhta os a cheann, IS E SO IOSA RIGH NAN IUDHACH.

38 An sin cheusadh maille ris dà ghaduiche [2]; fear air a làimh dheis, agus fear eile air a làimh chlì.

39 Agus thug iadsan a bha dol seachad, toibheum dha, a' crathadh an ceann,

40 Agus ag ràdh, Thusa a leagas an teampull, agus a chuireas suas an tri làithibh e, fòir ort féin: ma's tu Mac Dhé, thig a nuas o'n chrann-cheusaidh.

41 Mar an ceudna, thubhairt na h-àrd-shagairt, maille ris na sgrìobhaichibh, agus na seanairibh, a' fanoid air,

42 Shaor e daoine eile, e féin a shaoradh ni 'n comasach e: ma's e Righ Israeil,

[1] *'eudach a thoirt dheth.*

[2] *dà fhear-reubainn, dà chreachadair.*

thigeadh e nis a nuas o'n chrann-cheusaidh, agus creididh sinn e.

43 Chuir e a dhòigh an Dia; saoradh e a nis e, ma tha toil aige dha: oir thubhairt e, Is mise Mac Dhé.

44 Agus thug na gaduichean a cheusadh mailles ris, am beum ceudna dha.

45 A nis, o'n t-seathadh uair bha dorchadas air an tìr uile, gus an naothadh uair.

46 Agus mu thimchioll na naothadh uaire, dh'éigh Iosa le guth àrd, ag ràdh, Eli, eli, lama sabachtani? is e sin r'a ràdh, Mo Dhia, mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi?

47 Agus air cluinntinn sin do chuid diubhsan a bha 'nan seasamh an sin, thubhairt iad, A ta am fear so a' glaodhaich air Elias.

48 Agus air ball ruith a h-aon diubh, agus ghabh e spong, agus lìon e do fhìon geur i, agus air dha a cur air slait chuilce, thug e dha r'a òl.

49 Ach thubhairt càch, Leig dha, faiceamaid an tig Elias g'a thèarnadh.

50 Agus an uair a dh'éigh Iosa a rìs le glaodh mòr, thug e suas a spiorad.

51 Agus, feuch, reubadh brat-roinn an teampuill 'na dhà chuid, o mhullach gu ìochdar; agus chrìothnuich an talamh, agus sgoilteadh na creagan:

52 Agus dh'fhosgladh na h-uaighean, agus dh'éirich mòran do chorpaibh nan naomh, a bha 'nan codal,

53 Agus chaidh iad a mach as na h-uaighibh an déigh 'aiseirigh-san, agus chaidh iad a steach do'n bhaile naomh, agus nochdadh iad do mhòran.

54 A nis, an uair a chunnaic an ceannard-ceud, agus iadsan a bha maille ris a coimhead[1] Iosa, a' chriththalmhainn, agus na nithe eile a rinneadh, ghabh iad eagal mòr, ag ràdh, Gu firinneach b'e so Mac Dhé.

55 Agus bha an sin mòran bhan (ag amharc am fad) a lean Iosa o Ghalile, a' frithealadh dha:

56 Am measg an robh Muire Magdalen, agus Muire màthair Sheumais agus Ioseis, agus màthair cloinne Shebede.

57 Agus air teachd do'n fheasgar, thàinig duine saoibhir o Arimatea, d'am b'ainm Ioseph, a bha e féin 'na dheisciobul aig Iosa mar an ceudna.

58 Chaidh esan gu Pilat, agus dh'iarr e corp Iosa: an sin dh'àithn Pilat an corp a thabhairt *da*.

59 Agus ghlac Ioseph an corp, agus phaisg e ann an lìon-eudach fior-ghlan e,

60 Agus chuir se e 'na uaigh nuaidh féin, a chladhaich e ann an carraig: Agus charuich e clach mhòr gu dorus na h-uaighe, agus dh'imich e roimhe.

61 Agus bha Muire Magdalen, agus a' Mhuire eile 'nan suidhe fa chomhair na h-uaighe.

62 A nis air an là màireach, an là'n déigh an ulluchaidh, chruinnicheadh na h-àrdshagairt agus na Phairisich gu Pilat,

63 Ag ràdh, A Thighearn,

[1] *gleidheadh.*

is cuimhne leinn an uair a bha am mealltair ud fathast beò, gu'n dubhairt e, Eiridh mi an déigh thri làithean.

64 Orduich, uime sin, an uaigh a bhi air a coimhead gu cinnteach, gus an treas là, air eagal gu'n tig a dheisciobuil san oidhche, agus gu'n goid iad leo e, agus gu'n abair iad ris an t-sluagh, Dh'éirich e o na marbhaibh: agus mar sin bithidh am mearachd deireannach ni's miosa na'n ceud *mhearachd*.

65 Thubhairt Pilat riu, Tha faire agaibh; imichibh, deanaibh *an uaigh* cho tèaruinte 's is aithne dhuibh.

66 Agus dh'imich iad, agus rinn iad an uaigh cinnteach, a' cur seula air a' chloich, maille ri faire.

CAIB. XXVIII.

1 *Tha aiseirigh Chriosd air a' cur an céill do na mnaibh: 9 nochd Criosd e féin doibh.* 11 *Thug na h-ard-shagairt airgiod do na saighdearaibh chum gu'n abradh iad gu'n do ghoideadh as 'uaigh e.*

AN déigh na sàbaid, aig briseadh na faire air a' cheud *là* do'n t-seachduin, thàinig Muire Magdalen, agus a' Mhuire eile, a dh'fhaicinn na h-uaighe.

2 Agus, feuch, bha criththalmhainn mhòr ann; oir thàinig aingeal an Tighearna nuas o nèamh, agus air teachd dha, charuich e a' chlach o'n dorus, agus shuidh e oirre.

3 Agus bha a ghnùis mar dhealanach, agus 'eudach geal mar shneachdadh.

4 Agus air eagal roimhe chriothnuich an luchd-coimhid [1], agus chaidh iad an riochd mairbh.

5 Ach fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e ris na mnaibh, Na biodh eagal oirbhse: oir a ta fhios agam gu bheil sibh ag iarraidh Iosa, a chaidh cheusadh.

6 Cha'n 'eil e 'n so; oir dh'éirich e, mar a thubhairt e: thigibh, faicibh an t-àit an robh an Tighearn 'na luidhe.

7 Agus imichibh gu luath, agus innsibh d'a dheisciobluibh gu'n d'éirich è o na marbhaibh: agus, feuch, tha e dol roimhibh do Ghalile; an sin chi sibh e; feuch, thubhairt mise ribh e.

8 Agus dh'imich iad gu luath o'n uaigh, le h-eagal agus mòr-ghairdeachas, agus ruith iad a dh'innseadh d'a dheisciobluibh.

9 Agus ag imeachd dhoibhsan a dh'innseadh d'a dheisciobluibh, feuch, thachair Iosa féin orra, ag ràdh, Fàilte dhuibh. Agus thàinig iad am fagus da, agus rug iad air a chosaibh, agus rinn iad aoradh dha [2].

10 An sin thubhairt Iosa riu, Na biodh eagal oirbh: imichibh, abraibh ri m' bhràithribh iadsan a dhol do Ghalile, agus an sin chi iad mi.

11 Agus an uair a bha iadsan ag imeachd, feuch, thàinig cuid do'n luchd-faire do'n bhaile, agus nochd iad do na h-àrd-shagartaibh gach ni a thachair.

12 Agus air cruinneachadh dhoibh-san an ceann a chéile maille ris na seanairibh, agus air gabhail comhairle dhoibh, thug iad mòran airgid do na saighdearaibh,

[1] *luchd-faire.*

[2] *thug iad urram dha.*

13 Ag ràdh, Abraibh-sa gu'n d'thàinig a dheisciobuil anns an oidhche, agus gu'n do ghoid iad e, an uair a bha sinne 'nar codal.

14 Agus ma chluinneas an t-uachdaran so, cuiridh sinne impidh air, agus ni sinn sibhse tèaruinte.

15 Agus ghabh iad an t-airgiod, agus rinn iad mar a theagaisgeadh dhoibh: agus a ta a' chainnt so air a h-aithris am measg nan Iudhach gus an là'n diugh.

16 An sin chaidh an t-aon deisciobul deug do Ghalile, do'n bheinn far an d'orduich Iosa dhoibh.

17 Agus an uair a chunnaic iad e, rinn iad aoradh dha: ach bha cuid aca fo amharus.

18 Agus thàinig Iosa, agus labhair e riu, ag ràdh, Thugadh dhomh-sa gach uile chumhachd air nèamh agus air talamh.

19 Uime sin imichibh-sa, agus deanaibh deisciobuil do[1] gach uile chinneach, 'gam baisteadh ann an ainm an Athar, agus a' Mhic, agus an Spioraid naoimh;

20 A' teagasg dhoibh gach uile nithe a dh'àithn mise dhuibh a choimhead: Agus, feuch, a ta mise maille ribh a ghnàth, gu deireadh an t-saoghail. Amen.

[1] *iompaichibh, teagaisgibh.*

An SOISGEUL a reir MHARCUIS.

CAIB. I.

1 *Dreuchd Eoin Bhaiste.* 9 *Bhaisteadh Iosa.* 14 *Shearmonaich e soisgeul rìoghachd Dhé.* 16 *Ghairm e Peadar, Aindreas, Seumas agus Eoin.* 23 *Leighis e aon anns an robh deamhan,* 32 *agus mòran do mhuinntir a bha euslan.*

TOISEACH Soisgeil Iosa Criosd, Mhic Dhé:

2 A réir mar a ta e sgrìobhta anns na fàidhibh, Feuch, cuiream mo theachdair roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

3 Guth an ti a dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

4 Bha Eoin a' baisteadh anns an fhàsach, agus a' searmonachadh baistidh an aithreachais chum maitheanais pheacanna.

5 Agus chaidh a mach d'a ionnsuidh tìr Iudea uile, agus luchd-àiteachaidh[1] Ierusaleim, agus bhaisteadh leis iad uile ann an amhainn Iordain, ag aideachadh am peacanna.

6 Agus bha Eoin air eudachadh[2] le fionna chàmhal, agus crios leathair m'a leasraidh; agus bu bhiadh dha locuist agus mil fhiadhaich.

7 Agus shearmonaich e, ag ràdh, A ta neach a' teachd

[1] *lucha-aitich.*

[2] *air chòmhdach.*

a'm' dhéigh a's cumhachd-aiche na mise, neach nach airidh mise air cromadh sìos agus barr-iall a bhròg fhuasgladh.

8 Bhaist mise gu dearbh sibh le h-uisge: ach baistidh esan sibh leis an Spiorad Naomh.

9 Agus tharladh anns na làithibh sin, gu'n d'thàinig Iosa o Nasaret Ghalile, agus bhaisteadh e le h-Eoin ann an Iordan.

10 Agus air ball, an uair a chaidh e suas as an uisge, chunnaic e na nèamhan air am fosgladh, agus an Spiorad mar choluman a' teachd a nuas air.

11 Agus thàinig guth o nèamh, *ag ràdh*, Is tusa mo Mhac grádhach, anns am bheil mo mhòr-thlachd.

12 Agus air ball, tharruing an Spiorad e do'n fhàsach.

13 Agus bha e 'n sin san fhàsach dà fhichead là air a bhuaireadh le Satan, agus bha e maille ris na fiadh-bheathaichibh, agus fhritheil na h-aingil dha.

14 Agus an déigh Eoin a chur am prìosan, thàinig Iosa do Ghalile, a' searmonachadh soisgeil rìoghachd Dhé,

15 Agus ag ràdh, Choimhlionadh an aimsir, agus a ta rìoghachd Dhé am fagus; deanaibh-sa aithreachas, agus creidibh an soisgeul.

16 Agus air dha bhi 'g imeachd ri taobh fairge Ghalile, chunnaic e Simon, agus Aindreas a bhràthair, a' tilgeadh lìn san fhairge: (oir b'iasgairean iad.)

17 Agus thubhairt Iosa riu, Thigibh a'm dhéigh-sa, agus ni mi 'nur iasgairibh air daoinibh sibh.

18 Agus air ball dh'fhàg iad an lìonta, agus lean iad esan.

19 Agus an uair a chaidh e beagan air aghaidh as a sin, chunnaic e Seumas *mac* Shebede, agus Eoin a bhràthair, agus iad san luing a' càradh an lìonta.

20 Agus air ball ghairm e iad; agus dh'fhàg iad Sebede an athair san luing maille ris an luchd-tuarasdail, agus lean iad esan.

21 Agus chaidh iad a steach do Chapernaum; agus air ball air dha dol a stigh do'n t-sionagog[1] air an t-sàbaid, theagaisg e.

22 Agus ghabh iad iongantas r'a theagasg: oir bha e 'g an teagasg mar neach aig an robh ùghdarras, agus cha b'ann mar na sgrìobhaichean.

23 Agus bha 'nan sionagog-san neach anns an robh spiorad neòghlan, agus ghlaodh e,

24 Ag ràdh, Leig leinn; ciod ar gnothuch-ne riut, Iosa o[2] Nasaret? an d'thàinig thu g'ar sgrios-ne? Is aithne dhomh cò thu, aon naomh Dhé.

25 Agus chronuich Iosa e, ag ràdh, Bi a'd' thosd, agus thig a mach as.

26 Agus an uair a reub an spiorad neòghlan e, agus a ghlaodh e le guth àrd, thàinig e mach as.

27 Agus ghabh iad mòriongantas uile, ionnus gu n robh iad a' cur na ceisde *so*

[1] *tigh-aoraidh.*

[2] *bho, á.*

r'a[1] chéile, ag ràdh, Ciod e so? Ciod e an teagasg nuadh so? oir le h-ùghdarras a ta e toirt orduigh eadhon do na spioradaibh neòghlan, agus tha iad ùmhal dha.

28 Agus chaidh a chliù air ball a mach air feadh na tìre uile timchioll Ghalile.

29 Agus gun dàil, air dhoibh dol a mach as an t-sionagog, chaidh iad a steach do thigh Shimoin agus Aindreais, maille ri Seumas agus Eoin.

30 Ach bha màthair-chéile Shimoin 'na luidhe ann am fiabhrus; agus ghrad labhair iad ris uimpe.

31 Agus thàinig esan agus thog e i, a' breith air làimh oirre; agus air ball dh'fhàg am fiabhrus i, agus fhritheil i dhoibh.

32 Agus an uair a bha 'm feasgar ann, air do'n ghréin dol fuidhe, thug iad d'a ionnsuidh iadsan uile a bha euslan, agus iadsan anns an robh deamhain.

33 Agus bha 'm baile uile air a chruinneachadh chum an doruis.

34 Agus leighis e mòran air an robh iomadh gné eucail, agus thilg e mach mòran dheamhan, agus cha d'fhulaing e do na deamhnaibh labhairt, air son gu'm b'aithne dhoibh e.

35 Agus air dha éirigh sa' mhaduinn, fada roimh là, chaidh e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail[2], agus rinn e urnuigh an sin.

36 Agus lean Simon, agus an dream a bha maille ris e.

37 Agus air 'fhaotainn doibh thubhairt iad ris, A ta gach uile neach ga d'iarraidh.

38 Agus thubhairt esan riu, Rachamaid[3] a dh'ionnsuidh nam bailtean eile làimh ruinn, chum gu'n searmonaich mi an sin mar an ceudna: oir is ann a chum na crìche so thàinig mise mach.

39 Agus shearmonaich e 'nan sionagogaibh air feadh Ghalile uile, agus thilg e mach na deamhain.

40 Agus thàinig lobhar d'a ionnsuidh, a' guidhe air, agus a' lùbadh a ghlùin da, agus ag ràdh ris, Ma's àill leat, tha thu comasach air mise a dheanamh glan.

41 Agus ghabh Iosa truas mòr dheth[4], agus air sìneadh a mach a làimhe, bhean e ris, agus thubhairt e ris, Is àill leam; bi-sa glan.

42 Agus co luath as a labhair e, air ball dh'fhalbh an luibhre[5] uaith, agus rinneadh glan e.

43 Agus thug e geur-ordugh dha, *agus* air ball chuir e air falbh e;

44 Agus thubhairt e ris, Feuch nach innis thu bheag do neach air bith: ach imich, nochd thu féin do'n t-sagart, agus tabhair mar ìobairt air son do ghlanaidh na nithe a dh'àithn Maois, mar fhianuis dhoibh.

45 Agus air dhasan dol a mach, thòisich e air innseadh gu ro fhollaiseach, agus air a' chùis a sgaoileadh mu'n cuairt, air chor as nach feudadh Iosa dol tuilleadh gu follaiseach a steach do'n

[1] *air a.*
[2] *dlomhair, uaigneach.*
[3] *imicheamaid, theirigeamaid.*
[4] *ris.*
[5] *mùire.*

bhaile; ach bha e mach ann an àitibh uaigneach: agus thàinig iad d'a ionnsuidh as gach àird.

CAIB. II.

1 *Leighis Criosd neach air an robh am pairilis:* 14 *ghairm e Mata o àite togail na cìse:* 16 *dh'ith e maille ri cìs-mhaoir agus ri peacaich:* 18 *ghabh e leith-sgeul a dheisciobul air son nach robh iad a' trasgadh.*

AGUS an déigh làithean àraidh, chaidh e a rìs a steach do Chapernaum; agus chualas esan a bhi san tigh.

2 Agus air ball chruinnicheadh mòran an ceann a chéile, air chor as nach robh àit a chumadh *iad,* eadhon timchioll an doruis: agus labhair e am focal riu.

3 Agus thàinig iad, a' toirt d'a ionnsuidh neach air an robh am pairilis, air a ghiùlan le ceathrar.

4 Agus a chionn nach b'urrainn iad teachd am fagus da leis an t-sluagh, rùisg iad mullach an tighe anns an robh e: agus air dhoibh a tholladh, leig iad sìos an leabadh air an robh an neach a bha tinn leis a' phairilis, 'na luidhe.

5 'Nuair chunnaic Iosa an creidimh-san, thubhairt e ris an neach air an robh am pairilis, A mhic, tha do pheacanna[1] air am maitheadh dhuit.

6 Ach bha dream àraidh[2] do na sgrìobhaichibh 'nan suidhe an sin, agus iad a' reusonachadh'nan cridheachaibh féin,

7 C'ar son a ta am fear so a' labhairt toibheim mar so? Cò dh'fheudas peacanna a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

8 Agus air ball, air aithneachadh do Iosa 'na spiorad féin gu'n robh iadsan a' reusonachadh mar sin annta féin, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a' reusonachadh nan nithe sin ann bhur cridheachaibh?

9 Cò aca is usadh a ràdh ris an neach air am bheil am pairilis, Tha do pheacanna air am maitheadh dhuit, no a ràdh, Eirich, agus tog do leabhadh, agus imich?

10 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu bheil ùghdarras aig Mac an duine peacanna a mhaitheadh air thalamh, (thubhairt e ris an f hear air an robh am pairilis,)

11 A ta mi ag ràdh riut, Eirich, agus tog do leabadh, agus imich do d' thigh.

12 Agus dh'éirich esan air ball, agus thog e an leabadh agus chaidh e mach 'nam fianuis uile, ionnus gu'n robh mòr-iongantas orra uile, agus gu'n do ghlòraich iad Dia, ag ràdh, Cha'n f haca sinne riamh a leithid so.

13 Agus chaidh e mach a rìs ri taobh na mara; agus thàinig an sluagh uile d'a ionnsuidh, agus theagaisg e iad.

14 Agus ag dol seachad da, chunnaic e Lebhi *mac* Alpheuis 'na shuidhe aig àite togail na cìse, agus thubhairt e ris, Lean mise. Agus dh'éirich e, agus lean se e.

15 Agus tharladh, 'nuair a shuidh Iosa chum bìdh 'na thigh-san, gu'n do shuidh mòran chis-mhaor agus

[1] *pheacaidh.*

[2] *àraid.*

pheacach mailie ri Iosa, agus r'a dheisciobluibh: oir bha mòran ann, agus lean iad e.

16 Agus an uair a chunnaic na sgrìobhaichean agus na Phairisich esan ag itheadh maille ri cìs-mhaoraibh agus ri peacachaibh, thubhairt iad r'a dheisciobluibh, C'ar son a ta e ag itheadh agus ag òl maille ri cìs-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

17 Agus an uair a chuala Iosa so, thubhairt e riu, Cha'n 'eil feum aca-san a ta slàn air an léigh, ach aca-san a ta tinn: cha d' thàinig mise a ghairm nam firean, ach nam peacach chum aithreachais.

18 Agus bu ghnàth le deisciobluibh Eoin, agus nam Phairiseach a bhi trasgadh[1]: agus thàinig iad, agus thubhairt iad ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin, agus nam Phairiseach ri trasgadh, agus nach 'eil do dheisciobuil-sa a' trasgadh.

19 Agus thubhairt Iosa riu, Am bheil clann seòmair an fhir nuadh-phòsda comasach air trasgadh a dheanamh, am feadh a bhitheas am fear nuadh-pòsda maille riu[2]? am feadh a ta am fear nuadh-pòsda aca maille riu, cha'n fheud iad trasgadh a dheanamh.

20 Ach thig na làithean anns an toirear am fear nuadh-pòsda uatha; agus an sin ni iad trasgadh sna làithibh sin.

21 Agus cha'n 'eil duine sam bith a dh'fhuaigheas mìr do eudach nuadh air sean eudach; no, *ma dh'fhuaigheas*, buinidh am mìr nuadh, a chuireadh g'a lionadh suas, as an t-sean eudach, agus nithear an reubadh ni's miosa.

22 Agus cha chuir duine air bith fion ùr ann an seann searragaibh[3]; no brisidh am fion nuadh na searragan, agus dòirtear am fion, agus caillear na searragan: ach is còir fion nuadh a chur ann an searragaibh nuadha.

23 Agus tharladh gu'n deachaidh e troimh[4] na h-achaibh arbhair air là na sàbaid; agus thòisich a dheisciobuil, ag imeachd dhoibh, ris na diasan arbhair a spìonadh.

24 Agus thubhairt na Phairisich ris, Feuch, c'ar son a ta iad a' deanamh an ni nach 'eil ceaduichte air là na sàbaid?

25 Agus thubhairt esan riu, Nach do leugh sibhse riamh ciod a rinn Daibhidh 'nuair a bha uireasbhuidh air, agus ocras air féin agus orra-san a bha maille ris?

26 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé ann an làithibh Abiatair an àrd-shagairt, agus a dh'ith e aran na fianuis[5] nach 'eil ceaduichte do neach air bith itheadh, ach do na sagartaibh, agus a thug e, mar an ceudna, do'n dream a bha maille ris?

27 Agus thubhairt e riu, Dh'orduicheadh an t-sàbaid air son an duine, cha'n e an duine air son na sàbaid?

28 Air an aobhar sin, is Tighearna[6] Mac an duine air an t-sàbaid féin.

---

[1] *trosgadh.* [2] *'nam fochair:*
[3] *leathar-bhuidealaibh.*

[4] *trìd, air feadh.*
[5] *an t-aran taisbeanta.* [6] *Maighstir.*

CAIB. III.

1 *Leighis Criosd an duine aig an robh an làmh shearg ta.* 11 *Chronuich e na spiorada neò-ghlan;* 13 *agus thagh e dà abstol deug.* 22 *Dhearbh e aingidheachd an t-sluaigh a bha'g ràdh gu'n robh e a' tilgeadh dheamhan a mach le Beelsebub.*

AGUS chaidh e rìs a steach do'n t-sionagog; agus bha an sin duine aig an robh làmh shearg ta.

2 Agus rinn iad faire air, a dh'fheuchainn an leighiseadh se e air là na sàbaid, chum gu'm biodh cùis-dhìtidh aca 'na aghaidh [1].

3 Agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh shearg ta, Eirich sa' mheadhon.

4 Agus thubhairt e riu, Am bheil e ceaduichte maith a dheanamh air làithibh na sàbaid, no olc? anam a thèarnadh, no a sgrios? ach dh'fhan iadsan 'nan tosd.

5 Agus an uair a dh'amhairc e mu'n cuairt orra le feirg [2], air dha bhi doilich air son cruais an cridhe, thubhairt e ris an duine, Sìn a mach do làmh. Agus shìn e mach i: agus rinneadh slàn i mar an *làmh* eile.

6 Agus chaidh na Phairisich a mach, agus ghabh iad comhairle air ball maille ri luchd-leanmhuinn Heroid 'na aghaidh-san, cionnus a dh'fheudadh iad a sgrios [3].

7 Ach chaidh Iosa maille r'a dheisciobluibh a leth chum na mara: agus lean sluagh mòr e o Ghalile, agus o Iudea,

8 Agus o Ierusalem, agus o Idumea, agus o thaobh thall Iordain; agus iadsan a bha timchioll Thiruis agus Shidoin, thàinig cuideachd mhòr dhiubh d'a ionnsuidh, 'nuair a chual iad cia mòr na nithe a rinn e.

9 Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, long bheag a bhi feitheamh air, air son an t-sluaigh, chum nach dòmhluicheadh iad e:

10 Oir leighis e mòran; ionnus gu'n do dhlùth-theann iad ris, a mheud 's air an robh plàighean, chum gu'm beanadh iad ris.

11 Agus na spiorada neòghlan, an uair a chunnaic iad e, shleuchd iad da, agus ghlaodh iad, ag ràdh, Is tusa Mac Dhé.

12 Agus thug e sparradh teann [4] dhoibh nach deanadh iad aithnichte e.

13 Agus chaidh e suas gu beinn, agus ghairm e iadsan a b'àill leis: agus thàinig iad d'a ionnsuidh.

14 Agus dh'orduich e dà fhear dheug, chum gu'm biodh iad maille ris, agus gu'n cuireadh e mach iad a shearmonachadh;

15 Agus gu'm biodh aca cumhachd a leigheas euslainte, agus a thilgeadh a mach dheamhan.

16 Agus air Simon thug e Peadar mar cho-ainm:

17 Agus Seumas *mac* Shebede, agus Eoin bràthair Sheumais, (agus orra-san thug e Boanerges mar cho-ainm, is e sin ri ràdh, Clann na tairneanaich,)

18 Agus Aindreas, agus Philip, agus Bartolomeus, agus Mata, agus Tomas, agus Seumas *mac* Alpheuis, agus

[1] *dha.* [2] *diomh.* [3] *mhilleadh.* [4] *geur-àithne.*

Tadeus, agus Simon an Canaanach,

19 Agus Iudas Iscariot, an neach sin a bhrath e: agus chaidh iad do thigh.

20 Agus chruinnicheadh an sluagh a ris, ionnus nach robh e'n comas doibh uiread as aran itheadh.

21 Agus an uair a chual a chairdean *so*, thàinig iad a mach a bhreith air: oir thubhairt iad, Tha c air mhi-chéill.

22 Agus thubhairt na sgrìobhaichean a thàinig a nuas o Ierusalem, A ta Beelsebub aige, agus is ann troimh phrionnsa nan deamhan a ta e tilgeadh a mach dheamhan.

23 Agus ghairm e iad d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu ann an cosamhlachdaibh, Cionnus a dh'fheudas Satan Satan a thilgeadh a mach?

24 Agus ma bhitheas rìoghachd roinnte 'na h-aghaidh féin, cha'n urrainn an rìoghachd sin seasamh.

25 Agus ma bhitheas tigh air a roinn 'na aghaidh féin, cha'n urrainn an tigh sin seasamh.

26 Agus ma dh'éireas Satan 'na aghaidh féin, agus gu'm bi e roinnte, cha'n urrainn e seasamh, ach a ta crìoch aige.

27 Cha'n urrainn neach air bith dol a steach do thigh duine làidir, agus 'airneis a thogail leis, mur ceangail e 'n duine làidir an toiseach; agus an sin creachaidh e a thigh.

28 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gu maithear na h-uile pheacanna do chloinn nan daoine, agus gach toibheum a labhras iad.

29 Ach ge b'e labhras toibheum an aghaidh an Spioraid Naoimh, cha'n fhaigh e maitheanas a chaoidh, ach a ta e an cunnart peanais [1] shiorruidh;

30 Air son gu'n dubhairt iad, Tha spiorad neòghlan aige.

31 An sin thàinig a bhràithrean agus a mhàthair, agus air dhoibh seasamh a muigh, chuir iad fios d'a ionnsuidh, a' gairm air.

32 Agus bha 'n sluagh 'nan suidhe m'a thimchioll; agus thubhairt iad ris, Feuch, a ta do mhàthair agus do bhràithrean a muigh ga d' iarraidh.

33 Agus fhreagair e iad, ag ràdh, Cò i mo mhàthair, no mo bhràithrean?

34 Agus sheall e mu'n cuairt orra-san a bha 'nan suidhe m'a thimchioll, agus thubhairt e, Feuch mo mhàthair agus mo bhràithrean.

35 Oir ge b'e neach a ni toil Dé, is esan mo bhràthair, agus mo phiuthair, agus mo mhàthair.

CAIB. IV.

1 *Cosamhlachd an t-sìoladair, agus a bhrìgh.* 21 *Is còir dhuinn solus ar n-eòlais a phàirteachadh ri muinntir eile.* 26 *Cosamhlachd an t-sìl a ta fàs an uaignidheas,* 30 *agus a' ghràinne mhustaird.* 39 *Chiùinich Criosd onfha na fairge.*

AGUS thòisich e air teagasg a ris làimh ris a' mhuir; agus chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh, ionnus gu'n deachaidh e steach do luing, agus gu'n do shuidh e air a' mhuir, agus bha'n sluagh uile ri taobh na mara air tìr.

[1] *damnaidh, breitheanais.*

2 Agus theagaisg e dhoibh mòran do nithibh ann an cosamhlachdaibh, agus thubhairt e riu 'na theagasg,

3 Eisdibh ; Feuch, chaidh fear-cuir[1] a mach a chur *sìl* :

4 Agus tharladh 'nuair chuir e an sìol, gu'n do thuit cuid deth ri taobh an rathaid, agus thàinig eunlaith an athair, agus dh'ith iad suas e.

5 Agus thuit cuid eile dheth air fearann creagach, far nach robh mòr thalamh aige ; agus air ball dh'fhàs e suas, do bhrìgh nach robh doimhne talmhainn aige :

6 Ach air do'n ghréin éirigh, loisgeadh e ; agus a chionn nach robh freumh[2] aige, shearg e as.

7 Agus thuit cuid eile am measg droighinn, agus dh'fhàs an droighionn suas, agus thachd se e, agus cha d'thug e toradh uaith.

8 Agus thuit cuid eile air talamh maith[3], agus thug e toradh uaith a' fàs suas agus a' meudachadh ; agus thug e mach, cuid a dheich thar fhichead uiread, agus cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *'s a chuireadh.*

9 Agus thubhairt e riu, An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

10 Agus an uair a bha e 'na aonar, dh'fhiosraich iadsan, a bha mu'n cuairt da[4], maille ris an dà thear dheug, an cosamhlachd deth.

11 Agus thubhairt e riu, Dhuibhse thugadh eòlas a ghabhail air nithibh dìomhair rìoghachd Dhé : ach dhoibhsan a ta an leth muigh nithear gach ni an cosamhlachdaibh :

12 Chum as ag faicinn doibh gu'm faic iad, agus nach aithnich iad, agus ag cluinntinn doibh gu'n cluinn iad, agus nach tuig iad ; air eagal àm air bith gu'm pilleadh iad, agus gu'm biodh *am* peacanna air am maitheadh dhoibh.

13 Agus thubhairt e riu, Nach aithne dhuibh an cosamhlachd so ? agus cionnus ma ta a thuigeas sibh gach uile chosamhlachd ?

14 Tha 'm fear-cuir a' cur an fhocail.

15 Agus is iad so iadsan ri taobh an rathaid, anns an cuirear am focal, an déigh dhoibh a chluinntinn, air ball a ta Satan a' teachd, agus a' togail leis an fhocail, a shìolchuireadh 'nan cridheachaibh.

16 Agus is iad so iadsan mar an ceudna a chuireadh air fearann creagach ; muinntir, an uair a chluinneas iad am focal, a ghabhas e air ball le gairdeachas :

17 Agus cha'n 'eil freumh aca annta féin, ach mairidh iad rè sealain ; 'na dhéigh sin, 'nuair a dh'éireas amhghar[5] no geur-leanmhuinn air son an fhocail, air ball a ta iad a' gabhail oilbheim.

18 Agus is iad so iadsan a chuireadh am measg an droighinn, an dream a dh'éisdeas ris an fhocal ;

19 Agus a ta ro-chùram an t-saoghail so, agus mealltaireachd saoibhreis, agus anamianna nithe eile teachd a steach, agus a' tachdadh

[1] *sioladair.* [2] *freumhach.* [3] *math.* [4] *'na fhochair.* [5] *trioblaid.*

an fhocail, agus nìthear neo-thorach e.

20 Agus is iad so iadsan a chuireadh ann an talamh maith; an dream a chluinneas am focal, agus a ghabhas e, agus a bheir a mach toradh, cuid a dheich thar fhichead uiread, cuid a thri fichead uiread, agus cuid a cheud uiread *as a chuireadh*.

21 Agus thubhairt e riu, An toirear coinneal chum gu'n cuirear i fuidh bheul soithich, no fuidh leabaidh? nach ann a chum a cur ann an coinnleir?

22 Oir cha'n 'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear; agus cha robh ni air bith an cleith[1], nach tig am follais[2].

23 Ma tha cluasa chum éisdeachd aig neach air bith, éisdeadh e.

24 Agus thubhairt e riu, Thugaibh fa'near ciod a chluinneas sibh: leis an tomhas a thomhaiseas sibh, tomhaisear dhuibh féin; agus bheirear tuilleadh dhuibh-sa ta 'g éisdeachd.

25 Oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha: agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith an ni sin féin a ta aige.

26 Agus thubhairt e, Is amhuil rioghachd Dhé, mar gu'n cuireadh duine sìol anns an talamh.

27 Agus gu'n coidleadh e, agus gu'n éireadh e a dh'oidhche agus a là, agus gu'n gineadh an sìol, agus gu'm fàsadh e suas, air dòigh nach fhios da.

28 Oir bheir an talamh a mach toradh uaith féin, air tùs am fochann, a rìs an dias, an déigh sin an làn arbhar anns an dèis.

29 Ach an uair a ta 'n toradh abaich, air ball cuiridh e an corran ann, a chionn gu bheil am fogharadh air teachd.

30 Agus thubhairt e, Ciod *an ni* ri 'n samhluich sinn rìoghachd Dhé? no ciod e an cosamhlachd leis an coimhmeas sinn i[3]?

31 *Is* cosmhuil i ri gráinne mustaird, ni, 'nuair a chuirear san talamh e, a's lugha do na h-uile phòraibh a ta air thalamh.

32 Ach an déigh a chur, fàsaidh e suas, agus cinnidh e ni's mò na luibh sam bith eile, agus fàsaidh geugan mòra air; ionnus gu'm feud eunlaith an athair nid a dheanamh fuidh a sgàile.

33 Agus le iomadh d'a leithidibh sin do chosamhlachdaibh labhair e am focal riu, a réir mar a b'urrainn iad a chluinntinn.

34 Ach gun chosamhlachd cha do labhair e riu: Agus mhìnich e na h-uile nithe d'a dheisciobluibh féin air leth.

35 Agus thubhairt a riu air an là sin féin, air teachd do'n fheasgar, Rachamaid thairis do'n taobh eile.

36 Agus an uair a sgaoil iad an coimhthional, thug iad leo esan anns an luing mar a bha e; agus bha longa beaga eile maille ris[4] mar an ceudna.

37 Agus dh'éirich doinionn[5] mhòr ghaoithe, agus leum na

[1] *an uaignidheas.*
[2] *os dìrd.*
[3] *an coibhearta ris an coibhsearta-aich sinn i?*
[4] *'na fhochair.*
[5] *stoirm.*

tonnan a steach do'n luing, air chor as gu'n robh i nis làn.

38 Agus bha esan ann an deireadh na luinge, 'na chodal air cluasaig[1]: agus dhùisg iad e, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, nach 'eil suim agad gu'n caillear sinn?

39 Agus dh'éirich e, agus chronuich e a' ghaoth, agus thubhairt e ris an fhairge, Tosd, bi sàmhach. An sin luidh a' ghaoth, agus bha fèath[2] mòr ann.

40 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh co eagalach? cionnus nach 'eil creidimh agaibh.

41 Agus ghabh iad eagal ro mhòr, agus thubhairt iad r'a chéile, Ciod e an duine so, gu bheil a' ghaoth, agus an fhairge féin umhal da?

CAIB. V.

1 *Air do Chriosd na deamhain a chur a mach as an duine anns an robh legion diubh*, 13 *chaidh iad a stigh anns na mucaibh.* 23 *Leighis e a' bhean air an robh dòrtadh fola*, 35 *agus thog e o na marbh-aibh nighean Iairuis.*

AGUS thàinig iad gu taobh eile na mara, gu dùthaich nan Gadarach.

2 Agus an uair a chaidh e mach as an luing, air ball thachair air as na h-àitibh-adhlaic, duine anns an robh spiorad neòghlan,

3 Aig an robh *a* chòmh-nuidh sna h-àitibh-adhlaic; agus cha b'urrainn neach air bith a cheangal, eadhon le slabhraidhibh:

4 Oir chaidh a cheangal gu tric le geimhlibh agus le slabhraidhibh, agus tharruing e na slabhraidhean as a cheile, agus mhìn-bhris e na geimh-lean: Agus cha b'urrainn duine sam bith a cheannsach-adh.

5 Agus bha e ghnàth, a là agus a dh'oidhche, sna beanntaibh, agus sna h-ion-adaibh-adhlaic, a' glaodhaich agus 'ga ghearradh féin le clachaibh.

6 Ach an uair a chunnaic e Iosa fada uaith, ruith e agus shleuchd e dha,

7 Agus ghlaodh e le guth mòr, agus thubhairt e, Ciod mo ghnothuch-sa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro àirde? tha mi a' cur ort à h-uchd Dé, gun mo phianadh.

8 (Oir thubhairt e ris, Thig a mach as an duine, a spioraid neò-ghloin.)

9 Agus dh'fhiosraich e dheth, Ciod is ainm dhuit? Agus fhreagair esan, ag ràdh, Legion is ainm dhomh: oir a ta sinn mòran ann.

10 Agus ghuidh e gu ro ghèur air, gun e g'an cur a mach as an dùthaich *sin*.

11 Agus bha treud mòr mhuc an sin, ag ionaltradh am fagus do'n bheinn[3].

12 Agus ghuidh na deamh-ain uile air, ag ràdh, Cuir sinne dh'ionnsuidh nam muc, chum gu'n rachamaid a steach annta.

13 Agus air ball thug Iosa cead doibh; agus air dol a mach do na spioradaibh neòghlan, chaidh iad a stigh anns na mucaibh, agus ruith an treud sìos gu dian le àite cas do'n fhairge, (bha iad mu thimchioll dà mhìle,) agus thachdadh iad san fhairge.

14 Agus theich iadsan a

[1] *adhartan.* [2] *ciùine.* [3] *do na sléibhtibh.*

bha 'g ionaltradh nam muc, agus dh'innis iad sin, araon anns a' bhaile, agus anns an tìr. Agus chaidh iad a mach a dh'fhaicinn ciod e an ni ud a thachair.

15 Agus thàinig iad chum Iosa, agus chunnaic iad an ti anns an robh an deamhan, agus aig an robh an legion, 'na shuidhe, agus 'eudach uime, agus a chiall aige; agus ghabh iad eagal.

16 Agus dh'innis iadsan a chunnaic e dhoibh, cionnus a thachair do'n ti anns an robh an deamhan, agus mu thimchioll nam muc.

17 Agus thòisich iad ri guidhe air imeachd a mach as an crìochaibh.

18 Agus air dha dol a stigh san luing, ghuidh an ti anns an robh an deamhan air, gu'm feudadh e bhi maille ris.

19 Gidheadh cha do leig Iosa leis, ach thubhairt e ris, Imich dhachaidh dh'ionnsuidh do mhuinntir, agus innis dhoibh meud nan nithe a rinn an Tighearna dhuit, agus gu'n d'rinn e tròcair ort.

20 Agus dh'imich esan, agus thòisich e ri chur an céill ann an Decapolis meud nan nithe a rinn Iosa dha: agus ghabh iad iongantas uile.

21 Agus 'nuair a chaidh Iosa a ris thairis anns an luing do'n taobh eile, chruinnicheadh sluagh mòr d'a ionnsuidh; agus bha e làimh ris a' mhuir.

22 Agus, feuch, thàinig aon do uachdaranaibh nan sionagog, d'am b'ainm Iairus; agus an uair a chunnaic e esan, leig se e féin sìos aig a chosaibh.

23 Agus ghuidh e gu dùrachdach air, ag ràdh, A ta mo nighean bheag ann an cunnart grad bhàis; thig, *tha mi a' guidhe ort*, agus leag do làmhan oirre chum gu'n slànuichear i, agus mairidh i beò.

24 Agus dh'imich *Iosa* maille ris; agus lean sluagh mòr e, agus dhòmhluich iad e.

25 Agus *bha* bean àraidh *an sin*, air an robh dòrtadh fola rè dha bhliadhna dheug,

26 Agus dh'fhulaing i mòran o iomadh léigh, agus chaith i na bha aice, agus cha b'fheairrd i bheag e, ach gu'm bu mhiosd;

27 'Nuair a chual i iomradh air Iosa, thàinig i am measg an t-sluaigh o chùlaobh, agus bhean i r'a eudach:

28 Oir thubhairt i, Ma dh'fheudas mi beantuinn ach r'a eudach, slànuichear mi.

29 Agus air ball thiormaicheadh tobar a fola; agus dh'aithnich i air a corp féin, gu'n do leighiseadh i o'n phlàigh sin.

30 Agus dh'aithnich Iosa air ball ann féin gu'n deachaidh cumhachd a mach as, agus air dha tionndadh san t-sluagh, thubhairt e, Cò a bhean ri m' eudach?

31 Agus thubhairt a dheisciobuil ris, A ta thu faicinn gu bheil an sluagh ga d' dhòmhlachadh, agus an abair thu, Cò a bhean rium?

32 Agus dh'amhairc e mu'n cuairt g'a faicinn-sa a rinn so.

33 Ach air do'n mhnaoi bhi fo eagal agus air chrith, air aithneachadh an ni a rinneadh innte, thàinig i, agus leig si i féin sìos 'na làth-

aìr, agus dh'innis i an fhìrinn uile dha.

34 Agus thubhairt e rithe, A nighean, shlànuich do chreidimh thu; imich an sìth, agus bi slàn o d' phlàigh.

35 Am feadh a bha e fathast a' labhairt, thàinig *dream* o *thigh* uachdaraìn na sionagoig, ag ràdh, Fhuair do nighean bàs; c'ar son a chuireadh tu tuilleadh dragha air a' mhaighstir?

36 Cò luath is a chual Iosa an còmhradh so a labhradh, thubhairt e ri uachdaran na sionagoig, Na biodh eagal ort, a mhàin creid.

37 Agus cha d'fhulaing e do nèach air bith a leantuinn, ach Peadar, agus Seumas, agus Eoin bràthair Sheumais.

38 Agus thàinig e gu tigh uachdarain na sionagoig, agus chunnaic e an iomairt[1] agus iadsan a bha gul, agus a' caoineadh gu mòr.

39 Agus 'nuair thàinig e a steach, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ris an iomairt so, agus ri bròn? cha'n 'eil an nigheanag[2] marbh, ach 'na codal.

40 Agus rinn iadsan gàire fanoid air[3]: ach air dhasan an cur uile mach, thug e leis athair agus màthair na nighinn, agus iadsan a bha maille ris, agus chaidh e steach far an robh an nigheanag 'na luidhe.

41 Agus rug e air an nigheanaig air làimh, agus thubhairt e rithe, Talitha-cumi; 's e sin, air eadar-mhineachadh, A chailin, (a ta mise ag ràdh riut,) èirich.

42 Agus air ball dh'èirich an nigheanag, agus dh'imich i; oir bha i dà bhliadhna dheug *a dh'aois:* agus ghabh iad iongantas anabarrach.

43 Agus thug e ordugh teann doibh, nach faigheadh duine air bith fios air so; agus dh'àithn e *caileigin* a thoirt di r'a itheadh.

CAIB. VI.

1 *Rinneadh tàir air Criosd le muinntir a dhùthcha.* 7 *Thug e cumhachd do'n dà fhear dheug os ceann spiorada neòghlan.* 14 *Iomadh barail mu Chriosd.* 16 *Chuireadh an ceann do Eoin Baiste.*

AGUS chaidh e mach as a sin, agus thàinig e d'a dhùthaich féin; agus lean a dheisciobuil e.

2 Agus an uair a thàinig an t-sàbaid, thòisich e air teagasg anns an t-sionagog: agus air do mhòran a chluinntinn, ghabh iad iongantas, ag ràdh, Cia uaith a ta na nithe sin aig an fhear so? Agus ciod e an gliocas so thugadh dha, gu bheil a leithid so do fheartaibh air an deanamh le a làmhaibh-san?

3 Nach e so an saor mac Mhuire, bràthair Sheumais, agus Ioseis, agus Iudais, agus Shimoin? Agus nach 'eil a pheathraiche an so maille ruinn? Agus fhuair iad oilbheum ann[4].

4 Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n 'eil fàidh gun urram, ach 'na dhùthaich féin, agus am measg a chàirdean, agus 'na thigh féin.

5 Agus cha robh e 'n comas da mìorbhuil air bith a dheanamh an sin, saor o gu'n do chuir e a làmhan air

[1] *am buaireas.*
[2] *nìonag.*
[3] *gàire fochaid ris.*
[4] *ghabh iad oilbheum ris.*

beagan do mhuinntir a bha tinn, agus gu'n do leighis e *iad*.

6 Agus bha iongantas air, air son am mi-chreidimh. Agus chaidh e timchioll nam bailtean, a' teagasg.

7 Agus ghairm e d'a ionnsuidh an dà fhear dheug, agus thòisich e air an cur a mach dithis agus dithis; agus thug e dhoibh cumhachd air spioradaibh neòghlan:

8 Agus dh'àithn e dhoibh gun ni air bith thoirt leo air son na slighe, ach lorg a mhàin; gun mhàla, gun aran, gun airgiod 'nan sporan;

9 Ach bonn-bhròga[1] *bhi* air an cosaibh, agus gun dà chòta bhi umpa.

10 Agus thubhairt e riu, Ge b'e ionad air bith anns an téid sibh a steach do thigh, an sin fanaibh gus am falbh sibh as an àite sin.

11 Agus cò air bith iad nach gabh ribh, agus nach éisd ribh, air dhuibh imeachd as an àite sin, crathaibh an duslach a bhitheas fo 'ur cosaibh, mar fhianuis 'nan aghaidh. Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gur so-iomchaire[2] a bhitheas e do Shodom agus do Ghomorah ann an là a' bhreitheanais, na do'n bhaile sin.

12 Agus chaidh iad a mach, agus shearmonaich iad gu'n deanadh *daoine* aithreachas.

13 Agus thilg iad a mach mòran dheamhan, agus dh'ung iad le h-oladh mòran a bha tinn, agus leighis siad iad.

14 Agus chual Herod an righ *uime*, (oir chaidh 'ainm am follais;) agus thubhairt e, A ta Eoin Baiste air éirigh o na marbhaibh, agus uime sin a ta feartan air an oibreachadh leis.

15 Thubhairt cuid eile, Gur e Elias a t'ann. Agus thubhairt cuid eile, Gur faidh a t'ann, no mar aon do na fàidhibh.

16 Ach an uair a chual Herod *so*, thubhairt e, Is e Eoin d'an do chuir mise an ceann, a th'ann; dh'éirich e o na marbhaibh.

17 Oir chuir Herod féin a mach agus ghlac e Eoin, agus cheangail e ann am prìosan e, air son Herodiais bean phòsda Philip, a bhràthar féin, do bhrìgh gu'n do phòs e i.

18 Oir thubhairt Eoin ri Herod, Cha'n'eil e ceaduichte dhuit bean do bhràthar a bhi agad.

19 Uime sin bha diom[3] mòr aig Herodias ris, agus bu mhiann leatha a chur gu bàs; ach cha b'urrainn i.

20 Oir bha eagal Eoin air Herod, air dha fios a bhi aige gu'm bu duine ceart agus naomh e, agus thug e fa'near[4] e; agus 'nuair a chual se e, rinn e mòran do nithibh *air a chomhairle*, agus dh'éisd e ris gu toileach.

21 Agus air teachd do là iomchuidh, rinn Herod, air co-ainm an là an d'rugadh e, suipeir d'a uaislibh, agus d'a àrd-cheannardaibh, agus do mhaithibh Ghalile:

22 Agus an uair a chaidh nighean Herodiais so steach, agus a rinn i dannsa, thaitinn i ri Herod agus riu-san a

[1] *cuarain.* [2] *so-fhulaing.*

[3] *diomb.* [4] *choimhid se.*

shuidh maille ris, agus thubhairt an righ ris a' chailin, Iarr ormsa ge b'e ni is àill leat, agus bheir mi dhuit e.

23 Agus thug e mionnan di, Ge b'e ni a dh'iarras tu orm, bheir mi dhuit e, gu leth mo rìoghachd.

24 Agus an uair a chaidh i mach thubhairt i r'a màthair, Ciod a dh'iarras mi? Agus thubhairt ise, Ceann Eoin Bhaiste.

25 Agus chaidh i air ball le cabhaig a steach a dh'ionnsuidh an righ, agus dh'iarr i, ag ràdh, Is àill leam gu'n tugadh tu dhomh, gun dàil, ceann Eoin Bhaiste air mèis.

26 Agus bha 'n righ ro dhoilich; *gidheadh* air son a mhionnan, agus an dream a bha 'nan suidhe maille ris, cha robh toil aige a diultadh.

27 Agus air ball, chuir an righ a mach fear-millidh, agus dh'àithn e a cheann a thoirt a steach: agus dh'imich esan agus thug e an ceann deth anns a' phrìosan·

28 Agus thug e a cheann leis air mèis, agus thug e do'n chailin[1] e: agus thug an cailin d'a màthair e.

29 Agus an uair a chual a dheisciobuil *sin*, thàinig iad agus thog iad a chorp, agus chuir iad ann an uaigh e.

30 Agus chruinnicheadh na h-Abstoil chum Iosa, agus dh'innis iad da na h-uile nithe, araon gach ni a rinn iad, agus gach ni a theagaisg iad.

31 Agus thubhairt e riu, Thigibh-sa air leth do àit uaigneach, agus gabhaibh fois car tamuill bhig: Oir bha mòran a' teachd agus a' dol, agus cha robh ùine aca uiread as biadh itheadh.

32 Agus chaidh iad gu àite fàsail ann an luing air leth.

33 Agus chunnaic an sluagh iadsan a' falbh, agus dh'aithnich mòran e, agus ruith iad d'an cois as na bailtibh uile an sin, agus bha iad rompa, agus chruinnicheadh iad d'a ionnsuidh.

34 Agus an uair a chaidh Iosa mach, chunnaic e sluagh mòr, agus ghabh e truas mòr dhiubh, a chionn gu'n robh iad mar chaoraich gun bhuachaill aca: agus thòisich e air mòran do nithibh a theagasg dhoibh.

35 Agus an uair a bha nis mòran do'n là air dol seachad[2], thàinig a dheisciobuil d'a ionnsuidh, ag ràdh, A ta 'n t-àite so fàs, agus a ta nis mòran do'n là *air dol thairis:*

36 Leig air falbh iad, chum gu téid iad do'n tìr mu'n cuairt, agus do na bailtibh, agus gu ceannaich iad biadh dhoibh féin: oir cha'n 'eil ni air bith aca r'a itheadh.

37 Ach fhreagair esan, agus thubhairt e riu, Thugaibh-sa dhoibh r'a itheadh. Agus thubhairt iadsan ris, An téid sinn agus an ceannaich sinn luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum gu tugamaid dhoibh ni r'a itheadh?

38 Ach thubhairt esan riu, Cia lìon builinn[3] a ta agaibh? rachaibh agus faicibh. Agus air faotainn fios doibh, thubhairt iad, Cùig, agus dà iasg.

39 Agus dh'àithn e dhoibh a thoirt orra uile suidhe sìos

[1] *ghruagaich, nìonaig.*

[2] *air a chaitheadh.*

[3] *aran.*

'nan cuideachdaibh air an fheur uaine.

40 Agus shuidh iad sìos 'nan buidhnibh fa leth, 'nan ceudaibh, agus 'nan leth-cheudaibh.

41 Agus air dha na cùig builinnean agus an dà iasg a ghabhail, agus amharc suas gu nèamh, bheannaich, agus bhris e na builinnean, agus thug e d'a dheisciobluibh *iad*, chum gu'n cuireadh iad rompa iad; agus roinn e an dà iasg orra uile.

42 Agus dh'ith iad uile, agus shàsuicheadh iad.

43 Agus thog iad dà chliabh dheug lân do'n bhiadh bhriste, agus do na h-iasgaibh.

44 Agus b'iad an dream a dh'ith do na builinnibh cùig mìle fear.

45 Agus air ball cho-éignich e a dheisciobuil gu dol anns an luing, agus dol roimhe dh'ionnsuidh na taoibh thall gu Betsaida, gus an cuireadh e an sluagh air falbh.

46 Agus an uair a chuir e air falbh iad, chaidh e gu beinn a dheanamh urnuigh.

47 Agus an uair a bha an t-anmoch ann, bha an long am meadhon na mara, agus esan 'na aonar air tìr.

48 Agus chunnaic e iadsan air am pianadh ag iomramh; oir bha a' ghaoth 'nan aghaidh; agus thàinig e d'an ionnsuidh mu thimchioll na ceathramh faire do'n oidhche, ag imeachd air a' mhuir, agus b'àill leis dol seachad oirre.

49 Ach an uair a chunnaic iadsan e ag imeachd air a' mhuir, shaoil iad gu'm bu tannasg a bh'ann; agus ghlaodh iad.

50 (Oir chunnaic iad uile e, agus bha iad fo bhuaireas:) Agus air ball labhair e riu, agus thubhairt e riu, Biodh misneach mhaith agaibh; is mise ta ann, na biodh eagal oirbh.

51 Agus chaidh e suas d'an ionnsuidh do'n luing; agus luidh a' ghaoth: agus bha uamhas mòr thar tomhas orra, agus ghabh iad iongantas.

52 Oir cha d' thug iad fa'-near *mìorbhuil* nam builinnean; oir bha'n cridhe air a chruadhachadh.

53 Agus an uair a chaidh iad thairis, thàinig iad gu talamh Ghenesaret, agus tharruing iad gu tìr.

54 Agus an uair a thàinig iad a mach as an luing, air ball dh'aithnich iad e.

55 Agus ruith iad air feadh na tìre sin uile mu'n cuairt, agus thòisich iad air an dream a bha tinn a ghiùlan mu'n cuairt air leabaichibh, ge b'e àit an cual iad esan a bhi.

56 Agus ge b'e air bith bailte, no caithriche, no dùthaich an deachaidh e steach, chuir iad na daoine tinn air na sràidibh, agus ghuidh iad air gu'm feudadh iad beantuinn a mhàin ri iomall 'eudaich: agus a mheud is a bhean ris, leighiseadh iad.

CAIB. VII.

1 *Fhuair na Phairisich coire do na deisciobluibh do bhrìgh gu'n d'ith iad le làmhaibh neo-ionnlaidte.* 14 *Cha salaich biadh an duine.* 24 *Leighis Criosd nighean aig an robh spiorad neò-ghlan,* 31 *agus duine a bha bodhar.*

AGUS chruinnicheadh na Phairisich d'a ionnsuidh, agus dream àraidh do na

sgrìobhaichibh a thàinig o Ierusalem.

2 Agus an uair a chunnaic iad cuid d'a dheisciobluibh ag itheadh arain le làmhaibh salach, (sin r'a ràdh neo-ionnlaidte,) fhuair iad cron *doibh*.

3 Oir cha'n ith na Phairisich, agus na h-Iudhaich uile, biadh, mur ionnlaid iad an làmhan gu minic, a' coimhead beul-aithris nan seanairean.

4 Agus *air dhoibh teachd* o'n mhargadh, mur tum[1] siad iad, cha'n ith iad. Agus a tà mòran do nithibh eile a ghabh iad orra a choimhead, *mar a ta* nigheadh chupan, agus phoitean, agus shoithiche umha[2], agus leabaichean[3].

5 An sin dh'fheòraich na Phairisich agus na sgrìobhaichean dheth, C'ar son nach 'eil do dheisciobuil ag imeachd a réir beul-aithris nan seanairean, ach a ta iad ag itheadh arain le làmhaibh neo-ionnlaidte?

6 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, Is maith a rinn Esaias faidheadaireachd mu bhur timchioll-sa, a chealgairean, a réir mar a ta e sgrìobhta, A ta am pobull so toirt urraim[4] dhomh-sa le 'm bilibh, ach a ta an cridhe fada uam.

7 Ach is ann gu dìomhanach a ta iad a' toirt aoraidh dhomh-sa, a' teasgasg àitheanta dhaoine mar theagasg.

8 Oir air dhuibh àithne Dhé a thréigsinn, a ta sibh a' cumail orduchaidh dhaoine, *mar a ta* nigheadh phoitean agus chupan: agus mòran eile d'an leithidibh sin a ta sibh a' deanamh.

9 Agus thubhairt e riu, Is maith a ta sibh a' cur air cùl àithneDhé,chum gu'n coimhid sibh bhur orduchadh féin.

10 Oir thubhairt Maois, Thoir urram do t'athair, agus do d' mhàthair: agus, Ge b'e neach a mhallaicheas athair no màthair, cuirear gu cinnteach gu bàs e.

11 Ach their sibhse, Ma their neach r'a athair, no r'a mhàthair, Biodh e 'na Chorban, sin r'a ràdh, 'na thiodhlac *do'n teampull*, ge b'e ni leis am faigheadh tu tairbhe uamsa:

12 Nach leig sibh dha á sin suas ni sam bith a dheanamh air son 'athar, no a mhàthar,

13 A' cur focail Dé an neòbhrigh le bhur beul-aithris féin, a dh'aithris sibh: agus mòran d'an leithidibh sin do nithibh a ta sibh a' deanamh.

14 Agus 'nuair a ghairm e an sluagh uile d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Eisdibh riumsa uile, agus tuigibh:

15 Cha'n 'eil ni sam bith o'n taobh a muigh do'n duine, a théid a steach ann, d'am bheil e 'n comas a shalachadh; ach na nithe tha teachd à mach as, is iad sin a ta salachadh an duine.

16 Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

17 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh o'n t-sluagh, chuir a dheisciobuil ceisd air mu thimchioll a' chosamhlachd.

18 Agus thubhairt e riu,

[1] *ionnlaid.* [2] *prais.* [3] *àiteacha-suidhe.* [4] *onoir.*

Am bheil sibhse mar so fathast gun tuigse? Nach 'eil fhios agaibh, ge b'e ni air bith a théid a steach san duine o'n leth a muigh, nach 'eil e 'n comas da esan a shalachadh?

19 Do bhrìgh nach téid e steach d'a chridhe, ach do'n bhroinn, agus théid e mach do'n t-slochd shalchair, a' glanadh gach uile bhìdh.

20 Agus thubhairt e, Is e an ni a thig a mach as an duine, a shalaicheas an duine.

21 Oir is ann o'n taobh a stigh, á cridhe dhaoine, a thig a mach droch smuaintean, adhaltrannas, strìopachas, mortadh,

22 Goid, sannt, aingidheachd, mealltaireachd, macnus[1], droch shùil, toibheum, uabhar, amaideachd:

23 A ta na h-uilc so uile a' teachd a mach o'n taobh a stigh, agus a' salachadh an duine.

24 Agus air dha éirigh as a sin, chaidh e gu crìochaibh Thiruis agus Shidoin: agus an uair a chaidh e steach do thigh, cha b'àill leis fios a bhi aig neach sam bith *air;* gidheadh cha'n fheudadh e bhi'm folach.

25 Oir chuala bean uime, aig an robh nighean bheag, anns an robh spiorad neòghlan agus thàinig i agus thuit i aig a chosaibh:

26 (Agus bu Ghreugach a' bhean, Banshiropheniseach a thaobh cinnich;) agus ghuidh i air gu'n tilgeadh e an deamhan a mach as a nighinn.

27 Agus thubhairt Iosa rithe, Fulaing do'n chloinn air tùs a bhi air an sàsuchadh: oir cha 'n'eil e iomchuidh aran na cloinne a ghabhail, agus a thilgeadh chum nan con.

28 Agus fhreagair ise agus thubhairt i ris, Is fior sin, a Thighearn: gidheadh ithidh na coin fo 'n bhord do sbruileach na cloinne.

29 Agus thubhairt esan rithe, Air son na cainnte so féin, imich romhad; a ta an deamhan air dol a mach à d' nighinn.

30 Agus an uair a bha ise air teachd a dh'ionnsuidh a tighe, fhuair i an deamhan air dol a mach, agus a nighean air a cur 'na luidhe air an leabaidh.

31 Agus a rìs, 'nuair a dh'imich e o chrìochaibh Thiruis agus Shidoin, thàinig e gu muir Ghalile, troimh mheadhon chrìoch Dhecapolis.

32 Agus thug iad d'a ionnsuidh duine bodhar, aig an robh staduich 'na chainnt: agus ghuidh iad air gu'n cuireadh e a làmh air.

33 Agus thug e a leth o'n t-sluagh e, agus chuir e a mheoir 'na chluasaibh, agus shil[2] e, agus bhean e r'a theangaidh.

34 Agus air dha amharc suas gu nèamh, rinn e osna, agus thubhairt e ris, Ephphata, is e sin r'a ràdh, Bi fosgailte.

35 Agus air ball dh'fhosgladh a chluasan, agus dh'fhuasgladh ceangal a theangaidh, agus labhair e gu ceart.

36 Agus dh'àithn e dhoibh gun iad a dh'innseadh sin do

[1] *amaisceachd.*

[2] *sheil.*

neach air bith: ach mar is mò a thoirmisg esan doibh, bu mhòid gu ro mhòr a chuir iadsan *an gniomh* am follais[1];

37 Agus bha iad gu ro mhòr air an lionadh le h-iongantas, ag ràdh, Rinn e na h-uile nithe gu maith: tha e araon a' tabhairt air na bodhair gu'n cluinn iad, agus air na bailbh gu'n labhair iad.

CAIB. VIII.

1 Bheathaich Criosd an sluagh gu mìorbhuileach. 11 Dhiùlt e comhar' a thoirt do na Phairisich: 14 Dh'iarr e air a dheisciobuil bhi air am faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairiseach agus Heroid: 22 Thug e a radharc do dhuine dall.

ANNS na làithibh sin, air do shluagh ro mhòr a bhi *ann*, agus gun ni air bith aca r'a itheadh, ghairm Iosa a dheisciobuil d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu,

2 A ta truas mòr agam do'n t-sluagh, do bhrìgh gu'n d'fhan iad a nis tri làithean maille rium, agus nach 'eil ni air bith aca r'a itheadh;

3 Agus ma leigeas mi d'an tighibh féin 'nan trasg[2] iad, fannuichidh iad air an t-slighe: oir thàinig cuid aca am fad.

4 Agus fhreagair a dheisciobuil e, Cia as a dh'fheudas neach iad so a shàsuchadh le h-aran an so san fhàsach?

5 Agus dh'fhiosraich e dhiubh, Cia lìon builinn a ta agaibh? Agus thubhairt iadsan, Seachd.

6 Agus thug e ordugh do'n t-sluagh suidhe, sìos air an làr: agus ghlac e na seachd builinnean, agus air toirt buidheachais, bhris e, agus thug e *iad* d'a dheisciobluibh, chum gu'n cuireadh iad 'nan làthair *iad*: agus chuir iad sìos an làthair an t-sluaigh *iad*.

7 Agus bha aca beagan a dh'iasgaibh beaga: agus bheannaich e *iad*, agus dh'àithn e an cur sìos 'nan làthair mar an ceudna.

8 Agus dh'ith iad, agus shàsuicheadh iad: agus thog iad *làn* sheachd bascaidean do'n bhiadh bhriste, a bha dh'fhuigheall[3] aca.

9 Agus bha iadsan a dh'ith mu thimchioll cheithir mìle; agus leig e air falbh iad.

10 Agus air ball chaidh e steach an luing maille r'a dheisciobluibh, agus thàinig e gu crìochaibh Dhalmanuta.

11 Agus thàinig na Phairisich a mach: agus thòisich iad ri ceisdean a chur air, ag iarraidh comhara uaith o nèamh, 'ga dhearbhadh.

12 Agus air deanamh osna dhasan 'na spiorad, thubhairt e, C'ar son a ta an ginealach so ag iarraidh comhara? gu deimhin a ta mise ag ràdh ribh nach toirear comhara do'n ghinealach so.

13 Agus dh'fhàg e iad, agus air dha dol a steach do'n luing a rìs, chaidh e do'n taobh eile.

14 Agus dhì-chuimhnich *na deisciobuil* aran a thoirt leo; agus cha robh aca ach aon bhuilinn[4] maille riu san luing.

15 Agus dh'àithn e dhoibh, ag ràdh, Thugaibh an aire; bithibh air bhur faicill an aghaidh taois ghoirt nam Phairiseach, agus taois ghoirt Heroid.

---

1 *os àird.* 2 *trosg.* 3 *dh'fhuighleach.* 4 *aran.*

16 Agus bha iadsan a' reusonachadh 'nam measg féin, ag ràdh, *Is ann* air son nach 'eil aran againn *a ta e*.

17 Agus air aithneachadh *sin* do Iosa, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh a' reusonachadh do bhrìgh nach 'eil aran agaibh? Nach 'eil fhios agaibh fathast, agus nach 'eil sibh a' tuigsinn? am bheil bhur cridhe fathast air a chruadhachadh?

18 Air dhuibh sùilean a bhi agaibh, nach faic sibh? agus air dhuibh cluasan a bhi agaibh, nach cluinn sibh? agus nach 'eil sibh a' cuimhneachadh?

19 An uair a bhris mi na cùig builinnean am measg nan cùig mìle, cia lìon cliabh làn do bhiadh briste a thog sibh? Thubhairt iadsan ris, A dhà dheug.

20 Agus an uair *a bhris mi* na seachd am measg nan ceithir mìle, cia lìon bascaid làn do bhiadh briste a thog sibh? Agus thubhairt iadsan, Seachd.

21 Agus thubhairt e riu, Cionnus nach 'eil sibh a' tuigsinn?

22 Agus thàinig e gu Betsaida: agus thug iad d'a ionnsuidh duine dall, agus ghuidh iad air gu'm beanadh e ris.

23 Agus rug e air làimh an doill agus threòraich e mach as a' bhaile e; agus air dha a shileadh a chur air a shùilibh, agus a làmhan a chur air, dh'fheòraich e dheth an robh e faicinn ni air bith.

24 Agus dh'amhairc esan suas, agus thubhairt e, A ta mi faicinn dhaoine mar chraobhan ag imeachd.

25 'Na dhéigh sin, chuir e a làmhan a rìs air a shùilibh, agus thug e air amharc suas: agus dh'aisigeadh *a radharc dha*, agus chunnaic e gach uile dhuine gu soilleir.

26 Agus chuir e dh'ionnsuidh a thighe féin e, ag ràdh, Na rach a steach do'n bhaile, agus na innis do neach air bith anns a' bhaile *e*.

27 Agus chaidh Iosa agus a dheisciobuil a mach gu bailtibh Chesarea Philipi: agus air an t-slighe chuir e ceisd air a dheisciobluibh, ag ràdh riu, Cò a tha daoine ag ràdh is mise?

28 Agus fhreagair iadsan, Eoin Baiste; agus cuid eile, Elias; agus cuid eile, Aon do na fàidhibh.

29 Agus thubhairt esan riu, Ach cò a tha sibhse ag ràdh is mi? Fhreagair Peadar agus thubhairt e ris, Is tu Criosd.

30 Agus thug e sparradh dhoibh gun iad a dh'innseadh *so* uime do neach sam bith.

31 Agus thòisich e r'an teagasg, gur éigin do Mhac an duine mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis na seanairibh, agus na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus éirigh a rìs an déigh thri làithean.

32 Agus labhair e a' chainnt so gu follaiseach. Agus rug Peadar air, agus thòisich e r'a chronuchadh.

33 Ach air dhasan tionndadh mu'n cuairt, agus amharc air a dheisciobluibh, chronuich e Peadar, ag ràdh; Imich air mo chùlaobh, a Shatain: oir cha'n 'eil spéis

agad do nithibh Dhé[1], ach do nithibh dhaoine.

34 Agus air gairm an t-sluaigh, agus a dheisciobul d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Ge b'e neach leis an àill teachd a'm' dhéigh-sa, àicheadhaidh se e féin, agus togadh e a chrann-ceusaidh, agus leanadh e mise.

35 Oir ge b'e neach leis an àill 'anam féin a choimhead, caillidh se e; ach ge b'e neach a chailleas 'anam air mo shon-sa, agus *air 'son* an t-soisgeil, coimhididh esan e.

36 Oir ciod e an tairbhe do dhuine, ged chosnadh e an saoghal gu h-iomlan, agus 'anam a chall?

37 No ciod a bheir duine an éiric 'anama?

38 Oir ge b'e neach a ghabhas nàire dhiomsa, agus do m'fhoclaibh, anns a' ghinealach adhaltrannach agus olc so, dheth-san gabhaidh Mac an duine nàire, 'nuair a thig e an glòir 'Athar, maille ris na h-ainglibh naomha.

CAIB. IX.

1 *Dh'atharraicheadh cruth Iosa.* 11 *Theagaisg e a dheisciobuil mu thimchioll teachd Eliais:* 14 *Thilg e mach Spiorad balbh agus bodhar:* 30 *Roimh-innis e a bhàs agus 'aiseirigh.*

AGUS thubhairt e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu bheil cuid dhiubhsan a ta 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad rìoghachd Dhé a' teachd le cumhachd.

2 Agus an ceann shè làithean, thug Iosa Peadar, agus Seumas, agus Eoin leis, agus threòruich e iad leo féin air leth gu beinn àird: agus dh'atharraicheadh a chruth 'nam fianuis.

3 Agus rinneadh 'eudach dealrach, ro gheal mar an *sneachdadh;* air mhodh nach robh e'n comas do ghlanadair eudaich sam bith air talamh a ghealachadh.

4 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh Elias maille ri Maois: agus bha iad a' còmhradh ri Iosa.

5 Agus fhreagair Peadar, agus thubhairt e ri Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi an so: air an aobhar sin deanamaid tri pàilliuna[2]; aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias.

6 Oir cha robh fhios aige ciod a theireadh e: oir bha iad fuidh eagal ro mhòr.

7 Agus thàinig neul a chuir sgàile orra, agus thàinig guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach-sa éisdibh ris.

8 Agus air ball, an uair a dh'amhairc iad mu'n timchioll, cha'n fhac iad neach air bith á sin suas, ach Iosa 'na aonar maille riu.

9 Agus ag teachd dhoibh a nuas o'n bheinn, dh'àithn e dhoibh gun na nithe a chunnaic iad innseadh do neach sam bith, gus an éireadh Mac an duine a rìs o na marbhaibh.

10 Agus ghléidh iad a' chainnt so aca féin, a' fiosrachadh d'a chéile ciod bu chiall do'n aiseirigh o na marbhaibh.

11 Agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh, C'ar son a ta na sgrìobhaichean ag ràdh,

[1] *cha'n'eil d' aire air nithibh Dhé.*

[2] *bothain.*

gur éigin Elias a theachd air tùs?

12 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Thig Elias gu deimhin air tùs, agus aisigidh e na h-uile nithe, agus mar a ta e sgrìobhta mu Mhac an duine, gu bheil e gu mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a chur an dìmeas.

13 Ach a ta mi ag ràdh ribh, gu bheil Elias da rìreadh air teachd, agus rinn iad ris gach ni a thogair iad, a réir mar a ta e sgrìobhta uime.

14 Agus 'nuair thàinig e chum a dheisciobul, chunnaic e sluagh mòr mu'n timchioll, agus na sgrìobhaichean a' deasboireachd riu.

15 Agus air ball bha 'n sluagh uile, 'nuair a chunnaic iad e, fo uamhas mòr, agus air dhoibh ruith d'a ionnsuidh, chuir iad fàilte air.

16 Agus dh'fhiosraich e do na sgrìobhaichibh, Ciod e mu am bheil sibh a' deasboireachd riu?

17 Agus air freagairt do neach do'n t-sluagh, thubhairt e, A mhaighstir, thug mi mo mhac a d' ionnsuidh, anns am bheil spiorad balbh:

18 Agus ge b'e ionad sam bith an glac se e, a ta e 'ga tharruing as a chéile; agus a ta e cur cobhair *as a bheul*, agus a' gìosgarnaich le 'fhiaclaibh, agus a ta e a' seargadh as: agus thubhairt mi ri d' dheisciobluibh, iad g'a chur a mach, agus cha b'urrainn iad.

19 Ach fhreagair esan, agus thubhairt e ris, O chinnich gun chreidimh, cia fhad a bhitheas mi maille ribh? cia fhad a dh'fhuilgeas mi sibh? thugaibh e a m'ionnsuidh.

20 Agus thug iad d'a ionnsuidh e: agus an uair a chunnaic se e, reub an spiorad air ball e; agus thuit e air an talamh, agus *bha e* 'ga aoirneagan[1] féin, *agus* a' cur cobhair *as a bheul*.

21 Agus dh'fhiosraich e d'a athair, Cia fhad an aimsir o thàinig so air? agus thubhairt e, O bha e 'na leanabh.

22 Agus gu minic thilg e san teine e, agus anns an uisge, chum gu milleadh se e: ach ma ta thusa comasach air ni sam bith a dheanamh, gabh truas dinn, agus cuidich leinn.

23 Ach thubhairt Iosa ris, Ma 's urrainn thusa creidsinn, a ta gach aon ni comasach do'n neach a chreideas.

24 Agus ghlaodh athair an leinibh a mach air ball, agus thubhairt e le deuraibh, A ta mi creidsinn, a Thighearn; cuidich thusa le mo mhi-chreidimh.

25 Agus an uair a chunnaic Iosa an sluagh a' ruith cuideachd, chronuich e an spiorad neòghlan, ag ràdh ris, A spioraid bhailbh agus bhodhair, a ta mi ag orduchadh dhuit, Thig a mach as, agus na rach[2] a steach ann ni's mò.

26 Agus ghlaodh *an spiorad*, agus reub e gu ro chràiteach e, agus chaidh e mach as: agus bha e'n riochd mairbh, ionnus gu'n dubhairt mòran, Tha e marbh.

27 Ach air do Iosa a ghlac-

[1] *aoineagan, aonairt.*

[2] *teirig, gabh.*

adh air làimh, thog e suas e, agus dh' éirich e.

28 Agus an uair a chaidh e steach do'n tigh, dh'fhiosraich a dheisciobuil deth an naignidheas, C'ar son nach b' urrainn sinne a thilgeadh mach ?

29 Agus thubhairt esan riu, Cha'n eil e comasach gu'n téid a' ghnè so mach le ni air bith, ach le h-urnuigh agus trasgadh.

30 Agus dh'imich iad as a sin, agus chaidh iad troimh Ghalile : agus cha b'àill leis fhios *so* bhi aig aon neach.

31 Oir theagaisg e a dheisciobuil féin, agus thubhairt e riu, A ta Mac an duine air a thabhairt thairis do làmhaibh dhaoine, agus cuiridh iad gu bàs e ; agus an déigh a chur gu bàs éiridh e a ris an treas là.

32 Ach cha do thuig iad a' chainnt so, agus bha eagal orra fheòraich dheth.

33 Agus thàinig e gu Capernaum ; agus air dha bhi san tigh, dh'fhiosraich e dhiubh, Ciod e mu'n robh sibh a' deasboireachd eadaraibh féin, air an t-slighe ?

34 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd : oir air an t-slighe bha iad a' reusonachadh eatorra féin, co aca bu mhò *a bhiodh*.

35 Agus air suidhe dha, ghairm e'n dà fhear dheug *d'a ionnsuidh*, agus thubhairt e riu, Ge b'e neach leis am miann a bhi air thoiseach, bithidh esan air dheireadh air chàch uile, agus 'na sheirbhiseach do na h-uile.

36 Agus ghabh e leanabh, agus chuir e 'nam meadhon e : agus an uair a thog e suas 'na uchd e, thubhairt e riu.

37 Ge b'e neach a ghabhas ri h-aon d'an leithidibh so do leanabaibh a'm' ainm-sa, a ta e a' gabhail riumsa ; agus ge b'e neach a ghabhas riumsa, cha mhise ris am bheil e a' gabhail, ach an Tì a chuir uaith mi.

38 Agus fhreagair Eoin e, ag ràdh, A mhaighstir, chunnaic sinne neach nach 'eil 'gar leantuinn[1] a' tilgeadh a mach dheamhan a'd' ainm-sa ; agus bhac[2] sinn e, a chionn nach 'eil e 'gar leantuinn féin

39 Ach thubhairt Iosa, Na bacaibh e : oir cha'n 'eil neach sam bith a ni mìorbhuil a'm' ainm-sa, d'am bheil e'n comas olc a labhairt gu h-ealamh umam.

40 Oir ge b'e neach nach 'eil 'nar n-aghaidh, a ta e leinn[3].

41 Oir ge b'e neach a bheir cupan uisge dhuibh-sa r'a òl a'm' ainm-sa, a chionn gur le Criosd sibh, gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach caill e a dhuais.

42 Agus ge b'e bheir aobhar oilbheim do aon neach do na h-aonaibh beaga so, a ta creidsinn annam-sa, b' fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a thilgeadh san fhairge.

43 Agus ma bheir do làmh aobhar oilbheim dhuit, gearr dhiot i : is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth-làimh, na dà làimh a bhi agad, agus dol gu h-ifrinn,

[1] *leanmhuinn.* [2] *thoirmisg.*

[3] *'nur n-aghaidh a ta e leibh.*

do'n teine nach mùchar a chaoidh ;

44 Far nach bàsaich an cnuimh, agus nach téid an teine as.

45 Agus ma bheir do chos aobhar oilbheim dhuit, gearr dhiot i : is fearr dhuit dol a steach do'n bheatha air leth-chois, na dà chois a bhi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an ifrinn, do'n teine nach mùchar a chaoidh ;

46 Far nach bàsaich an cnuimh, agus nach téid an teine as.

47 Agus ma bheir do shùil aobhar oilbheim dhuit, spìon asad i : is fearr dhuit dol a steach do rìoghachd Dhé air aon sùil, na dà shùil a bhi agad, agus a bhi air do thilgeadh ann an teine ifrinn ;

48 Far nach bàsaich an cnuimh, agus nach téid an teine as.

49 Oir saillear gach aon neach le teine, agus saillear gach aon iobairt le salann.

50 Is maith an salann : ach ma chailleas an salann a shaillteachd, ciod e leis an dean sibh deadh-bhlàsda e ? Biodh agaibh salann annaibh féin, agus bithibh sìochail r'a chéile.

CAIB. X.

1 *A ta Criosd a' deasboireachd ris na Phairisich mu thimchioll deal-achaidh fir agus mnà pòsda :* 13 *bheannaich e clann a thugadh d'a ionnsuidh.* 32 *Roimh-innis e a bhàs agus 'aiseirigh.* 46 *Dh'aisig e a radharc do Bhartimeus.*

AGUS air éirigh dha as a sin, thainig e gu crìoch-aibh Iudea troimh *an dùth-aich a ta* air an taobh thall do Iordan : agus thàinig slòigh d'a ionnsuidh a rìs ; agus mar bu ghnàth leis, theagaisg e iad a rìs.

2 Agus thàinig na Phairisich d'a ionnsuidh, agus dh'fhiosraich iad deth, Am bheil e ceaduichte do dhuine a bhean a chur air falbh ? 'ga dhearbhadh.

3 Ach fhreagair esan agus thubhairt e riu, Ciod a dh'aithn Maois dhuibh ?

4 Agus thubhairt iadsan, Thug Maois cead duinn litir-dhealaich a sgrìobhadh, agus a cur air falbh.

5 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Air son cruais bhur cridhe, sgrìobh e an àithne so dhuibh.

6 Gidheadh o thoiseach na cruitheachd, rinn Dia iad fear agus bean.

7 Air an aobhar so, fàgaidh duine 'athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh e r'a mhnaoi-phòsda :

8 Agus bithidh iad araon 'nan aon fheoil ; ionnus nach dithis iad o sin suas, ach aon fheoil.

9 Air an aobhar sin, an ni a chuir Dia cuideachd, na cuireadh duine o chéile.

10 Agus anns an tigh, dh'fheòraich a dheisciobuil deth a rìs mu thimchioll an ni cheudna.

11 Agus thubhairt e riu, Ge b'e neach a chuireas air falbh a bhean féin, agus a phòsas *bean* eile, a ta e a' deanamh adhaltrannais 'na h-aghaidh.

12 Agus ma chuireas bean air falbh a fear féin, agus ma bhitheas i air a pòsadh ri fear eile, a ta i a' deanamh adhalt-rannais.

13 Agus thug iad leanabana d'a ionnsuidh, chum gu'm

beanadh e riu; agus chronuich a dheisciobuil a' mhuinntir a thug leo iad.

14 Ach an uair a chunnaic Iosa *sin*, bha e ro dhiombach, agus thubhairt e riu, Leigibh do na leanabanaibh teachd a m' ionnsuidh, agus na bacaibh iad: oir is ann d'an leithidibh a ta rìoghachd Dhé.

15 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e neach nach gabh rìoghachd Dhé mar leanabh beag, nach téid e gu bràth a steach innte.

16 Agus ghlac e 'na uchd iad, agus chuir e a làmhan orra, agus bheannaich e iad.

17 Agus an uair a chaidh e mach air an t-slighe, thàinig neach 'na ruith, agus leig se e féin air a ghlùinibh dha, agus dh'fheòraich[1] e dheth, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

18 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas[2] tu maith dhiomsa? cha'n 'eil neach sam bith maith, ach a h-aon, *is e sin* Dia.

19 Is aithne dhuit na h-àitheanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Na dean eucoir[3], Thoir urram do t'athair, agus do d' mhàthair.

20 Ach fhreagair esan agus thubhairt e ris, A mhaighstir, choimhid mi iad so uile o m'òige.

21 Agus air amharc do Iosa air, ghràdhaich se e, agus thubhairt e ris, A ta aon ni dh'uireasbhuidh ort: imich, reic na bheil agad, agus tabhair do na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh; agus thig, tog an crann-ceusaidh, agus lean mise.

22 Agus bha doilghios airsan air son nam briathra sin, agus dh'fhalbh e gu tuirseach; oir bha mòran saoibhreis aige.

23 Agus air amharc do Iosa mu'n cuairt, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cia deacair[4] do'n mhuinntir sin aig am bheil mòr-shaoibhreas dol a steach do rìoghachd Dhé!

24 Agus bha mòr-uamhas air na deisciobluibh air son a bhriathra. Ach fhreagair Iosa a ris, agus thubhairt e riu, A chlann, cia deacair dhoibh-san a chuireas an dòigh ann an saoibhreas, dol a steach do rìoghachd Dhé!

25 Is usadh do chàmhal dol troimh chrò na snàthaid, na do dhuine saoibhir dol a steach do rìoghachd Dhé.

26 Ach bha uamhas orra-san thar tomhas, ag ràdh eatorra féin, Cò, ma seadh, a dh'fheudas a bhi air a shaoradh?

27 Agus air do Iosa amharc orra, thubhairt e, Do dhaoinibh a ta so eu-comasach, ach cha *'n'eil e* do Dhia: oir do Dhia a ta na h-uile nithe comasach.

28 Agus thòisich Peadar air a ràdh ris, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Ach fhreagair Iosa, agus thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil neach sam bith a dh'fhàg tigh, no bràithre, no peathraiche, no athair, no màthair,

[1] *dh'fhiosraich.* [2] *ghairmeas.* [3] *mealltaireachd.* [4] *doilich.*

no bean-phòsda, no clann, no fearann, air mo shonsa agus air son an t-soisgeil,

30 Nach faigh a cheud uiread san aimsir so féin, tighean, agus bràithrean, agus peathraichean, agus màthraichean, agus clann, agus fearann, maille ri geurleanmhuinn; agus anns an t-saoghal a ta ri teachd, a' bheatha mhaireannach.

31 Ach a ta mòran air thùs, a bhitheas air dheireadh; agus air dheireadh, *a bhitheas* air thùs.

32 Agus bha iad air an tslighe a' dol suas gu Ierusalem: agus bha Iosa ag imeachd rompa; agus ghlac uamhas iad, agus ag dhoibh *esan* a leantuinn, bha eagal orra. Agus thug e an dà fhear dheug air leth a rìs, agus thòisich e air na nithe a bha gu tachairt da innseadh dhoibh,

33 *Ag ràdh*, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Ierusalem; agus bithidh Mac an duine air a thoirt thairis do na h-àrd-shagartaibh[1], agus do na sgrìobhaichibh: agus dìtidh iad chum bàis e, agus bheir iad thairis e do na Cinnich;

34 Agus ni iad fanoid air, agus sgiùrsaidh iad e, agus tilgidh iad smugaid air, agus cuiridh iad gu bàs e: agus air an treas là éiridh e a rìs.

35 Agus thàinig d'a ionnsuidh Seumas agus Eoin, mic Shebede, ag ràdh, A mhaighstir, is àill leinn gu'n dean thu dhuinne ge b'e ni a dh'iarras sinn.

36 Agus thubhairt esan riu, Ciod is àill leibh mise a dheanamh dhuibh?

37 Agus thubhairt iadsan ris, Deònuich dhuinne gu'n suidheamaid, a h-aon air do làimh dheis, agus am fear eile air do làimh chlì, ann do ghlòir.

38 Ach thubhairt Iosa riu, Cha'n aithne dhuibh ciod a ta sibh ag iarraidh: am bheil sibh comasach air a' chupan òl a dh'òlas mise? agus a bhi air bhur baisteadh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise?

39 Thubhairt iadsan ris, A ta sinn comasach. Ach thubhairt Iosa riu, Olaidh sibhse gu deimhin an cupan a dh'òlas mise; agus baistear sibh leis a' bhaisteadh leis am baistear mise:

40 Ach suidhe air mo làimh dheis, agus air mo làimh chlì, cha leamsa sin r'a thabhairt, ach dhoibh-san d'an d'ullaicheadh e.

41 Agus air cluinntinn *so* do'n deichnear, thòisich iad air mòr-chorruich a ghabhail ri Seumas agus Eoin.

42 Ach ghairm Iosa iad d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu, A ta fhios agaibh gu bheil aca-san a ta air am meas mar uachdarain air na Cinnich, àrd-thighearnas orra; agus gu bheil aig an daoinibh mòra làn-ùghdarras orra.

43 Ach cha bhi e mar sin 'nur measgsa: ach ge b'e neach le'n àill a bhi mòr 'nur measg, bithidh e 'na òglach agaibh:

44 Agus ge b'e neach agaibh le'n àill toiseach a bhi aige, bithidh e 'na sheirbhiseach do na h-uile.

[1] *prìomh-shagartaibh.*

45 Oir cha d'thàinig eadhon Mac an duine chum gu'n deantadh frithealadh dha, ach a dheanamh frithealaidh, agus a thoirt 'anama féin mar éiric air son mhòran.

46 Agus thàinig iad gu Iericho: agus air imeachd dhasan agus d'a dheisciobluibh, agus do shluagh mòr, a mach á Iericho, bha Bartimeus an dall, mac Thimeuis, 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce.

47 Agus an uair a chual e gu'm b'e Iosa o Nasaret a bh'ann, thòisich e ri glaodhaich, agus a ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

48 Agus chronuich mòran e, chum gu'm biodh e 'na thosd: ach bu ro mhòid a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

49 Agus sheas Iosa, agus dh'àithn e esan a ghairm *d'a ionnsuidh:* agus ghairm iad an dall, ag ràdh ris, Biodh misneach agad, éirich; tha e ga d'ghairm.

50 Agus air dhasan 'fhalluinn[1] a thilgeadh uaith, dh'éirich e, agus thàinig e gu Iosa.

51 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e ris, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? Thubhairt an dall ris, A Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc.

52 Agus thubhairt Iosa ris, Imich; shlànuich do chreidimh thu. Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean e Iosa san t-slighe.

CAIB. XI.

1 *Mharcaich Iosa gu buadhach do Ierusalem;* 12 *mhalluich e a' chraobh air an robh duilleach gun mheas;* 15 *ghlan e an teampull:* 20 *dh'earalaich e a dheisciobail chum iad a bhi seasmhach sa' chreidimh, &c.*

AGUS an uair a thàinig iad am fagus do Ierusalem, gu Betphage agus Betani, aig sliabh nan crann-oladh, chuir e uaith dithis d'a dheisciobluibh,

2 Agus thubhairt e riu, Rachaibh do'n bhaile ud thall fa bhur comhair; agus air ball an uair a théid sibh a steach ann, gheibh sibh searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh; fuasglaibh e, agus thugaibh leibh *e*

3 Agus ma their neach air bith ruibh, C'ar son a ta sibh a' deanamh so? abraibh, Gu bheil feum aig an Tighearn air; agus air ball cuiridh e'n so e.

4 Agus dh'imich iad, agus fhuair iad an searrach ceangailte a muigh aig an dorus, aig coinneachadh dà shlighe; agus dh'fhuasgail iad e.

5 Agus thubhairt cuid dhiubh-san, a bha 'nan seasamh an sin, riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich?

6 Agus thubhairt iadsan riu mar a dh'àithn Iosa dhoibh: agus leig iad uatha iad.

7 Agus thug iad an searrach chum Iosa, agus chuir iad am falluinnean air; agus shuidh esan air.

8 Agus sgaoil mòran am falluinnean féin air an t-slighe: agus ghearr cuid eile geugan do na craobhaibh, agus sgaoil iad air an t-slighe iad.

9 Agus ghlaodh iadsan a

[1] *'eudach-uachdair.*

bha 'g imeachd roimhe, agus iadsan a bha 'ga leantuinn, ag ràdh, Hosanna, is beannaichte an ti a ta teachd ann an ainm an Tighearn.

10 Is beannaichte rìoghachd ar n-Athar Daibhidh, a ta teachd [ann an ainm an Tighearna;] Hosanna anns na h-àrdaibh.

11 Agus chaidh Iosa a steach do Ierusalem, agus do'n teampull; agus an uair a dh'amhairc e air gach ni mu'n cuairt, agus a bha 'm feasgar a nis air teachd, chaidh e mach gu Betani maille ris an da fhear dheug.

12 Agus air an là màireach, 'nuair a chaidh iad a mach á Betani, dh'fhàs e ocrach.

13 Agus air faicinn craoibh-fhìge fada uaith, air an robh duilleach, thàinig e, dh'fheuchainn am faigheadh e ni sam bith oirre: agus air dha teachd d'a h-ionnsuidh, cha d'fhuair e ni sam bith ach duilleach; oir cha robh àm *tionail* nam fìge fathast ann.

14 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Nar itheadh neach sam bith toradh dhiotsa o so suas a chaoidh. Agus chual a dheisciobuil *e*.

15 Agus thàinig iad gu Ierusalem: agus chaidh Iosa a steach do'n teampull, agus thòisich e air an dream a bha reiceadh agus a' ceannach san teampull a chur a mach, agus thilg e thairis bùird luchd malairt an airgid, agus caithriche na muinntir a bha reiceadh choluman:

16 Agus cha'n fhuilgeadh e gu'n giùlaineadh[1] neach sam bith soitheach troimh an teampull.

17 Agus theagaisg e, ag ràdh riu, Nach 'eil e sgrìobhta, Goirear tigh urnuigh do m' thighsa do[2] na h-uile chinnich? Ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

18 Agus chuala na sgrìobhaichean agus na h-àrd-shagairt[3] so, agus dh'iarr iad cionnus a dh'fheudadh iad esan a mhilleadh: oir bha 'eagal-san orra, do bhrìgh gu'n robh an sluagh uile fo iongantas mòr r'a theagasg.

19 Agus an uair a bha am feasgar air teachd, chaidh e mach as a' bhaile[4].

20 Agus air mhaduinn, ag gabhail seachad dhoibh, chunnaic iad an crann-fige air crìonadh o fhreumhaibh.

21 Agus air cuimhneachadh do Pheadar, thubhairt e ris, A mhaighstir, feuch, a ta a' chraobh-fhìge, a mhalluich thu, air crìonadh.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Biodh creidimh Dhé agaibh.

23 Oir gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ge b'e neach a their ris a' bheinn so, Togar thu, agus tilgear san fhairge thu, agus nach bi fo amharus 'na chridhe, ach a chreideas gu'n tachair na nithe a their e, thig gach ni a their e gu crìch dha.

24 Air an aobhar sin tha mi ag ràdh ribh, Ge b'e nithe air bith a dh'iarras sibh ann an urnuigh, creidibh gu'm faigh sibh, agus gheibh sibh.

25 Agus an uair a sheasas sibh a' deanamh urnuigh,

[1] *iomchaireadh.* [2] *leis.* [3] *priomh-shagairt.* [4] *a' chaithir.*

maithibh, ma ta ni air bith agaibh an aghaidh aoin duine; chum gu maith bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacanna féin duibhse.

26 Ach mur maith sibhse, cha mhò a mhaitheas bhur n-Athair a ta air nèamh bhur peacanna féin duibhse.

27 Agus thàinig iad a rìs gu Ierusalem: agus air dhasan bhi a' spaisdeireachd[1] anns an teampull, thàinig d'a ionnsuidh na h-ard-shagairt[2], agus na sgrìobhaichean, agus na seanairean.

28 Agus thubhairt iad ris, Ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so? Agus cò thug dhuit an t-ùghdarras so chum na nithe so dheanamh?

29 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse, agus freagraibh mi, agus innsidh mise dhuibhsa ciod e an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

30 An ann o nèamh, no o dhaoinibh a thàinig baisteadh Eoin? freagraibh mi.

31 Agus bha iad a' reusonachadh eatorra féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh; their esan ruinn, C'ar son ma sèadh nach do chreid sibh e?

32 Ach ma their sinn, O dhaoinibh; bha eagal an t-sluaigh orra; oir b'e meas gach uile air Eoin gu'm b'fhàidh e gu firinneach.

33 Agus air freagairt dhoibh, thubhairt iad ri Iosa, Cha'n 'eil fhios againn. Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha mhò a dh'innseas mise dhuibhse ciod e an tùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

CAIB. XII.

1 *Dì'innis Criosd roimh-làimh dùil-adh nan Iudhach, agus gairm nan Cinneach.* 13 *Sheachainn e an ribe a chuir na Phairisich, agus na Herodianaich roimhe:* 18 *nochd e mearachd nan Sadusach mu thimchioll aiseirigh nam marbh.*

AGUS thòisich e air labhairt riu ann an cosamhlachdaibh. Shuidhich duine *àraidh* fion-lios, agus chuir e gàradh mu'n cuairt air, agus chladhaich e ionad-bruthaidh *nam fion dhearc*, agus thog e tùr, agus shuidhich e air tuath e, agus ghabh e a thurus as a dhùthaich.

2 Agus san àm dhligheach chuir e seirbhiseach a dh'ionnsuidh na tuatha, chum gu'm faigheadh e do thoradh an fhìon-lios o'n tuath.

3 Ach air dhoibh-san esan a ghlacadh, bhuail iad e, agus chuir iad uatha falamh e.

4 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile d'an ionnsuidh; agus chlach iad e, agus reub iad a cheann, agus chuir iad uatha e le h-easurram.

5 Agus a rìs chuir e neach eile *d'an ionnsuidh;* agus esan mharbh iad: agus mòran eile, a' bualadh cuid diubh, agus a' marbhadh cuid eile.

6 Fathast uime sin, air dha aon Mhac a bhi aige, a b' ionmhuinn leis, chuir e esan mar an ceudna fa dheòidh d'an ionnsuidh, ag ràdh, Bheir iad urram do m' Mhac.

7 Ach thubhairt an tuath sin 'nam measg féin, Is e so an t-oighre; thigibh, marbh-

[1] *srùideis.*

[2] *prìomh-shagairt.*

amaid e, agus bithidh an oighreachd againn féin.

8 Agus rug iad air, agus mharbh iad e, agus thilg iad a mach as an fhìon-lios e.

9 Ciod e uime sin a ni Tighearn an fhìon-lios? Thig e agus sgriosaidh e 'n tuath sin, agus bheir e am fìon-lios do dhaoinibh eile.

10 Nach do leugh sibh an sgriobtuir so? A' chlach a dhiùlt na clachairean, rinneadh ceann na h-oisinn dith.

11 Rinneadh so leis an Tighearn, agus is iongantach e 'nar sùilibh-ne.

12 Agus dh'iarr iad breith air, ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh féin a labhair e an cosamhlachd: agus air fhàgail doibh, dh'imich iad rompa.

13 Agus chuir iad d'a ionnsuidh dream àraidh do na Phairisich, agus do luchd-leanmhuinn Heroid, chum gu'n glacadh iad e 'na chainnt.

14 Agus air dhoibh-san teachd, thubhairt iad ris, A mhaighstir, a ta fhios againn gu bheil thusa firinneach, agus nach 'eil suim agad do neach air bith: oir cha'n 'eil thu ag amharc air gnùis dhaoine, ach a' teagasg slighe Dhé ann am firinn. Am bheil e ceaduichte cìs a thoirt do Cheasar, no nach 'eil? an tabhair, no nach tabhair sinn i?

15 Ach air dhasan an cealg a thuigsinn, thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh? thugaibh peghinn a m' ionnsuidh, chum gu'm faic mi i.

16 Agus thug iad *d'a ionnsuidh* i, agus thubhairt e riu, Cò d'an ìomhaigh so, agus *co d' am buin* an sgrìobhadh so? Agus thubhairt iadsan ris, Do Cheasar.

17 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Thugaibh do Cheasar na nithe a's le Ceasar, agus do Dhia na nithe a's le Dia. Agus ghabh iad iongantas ris.

18 An sin thàinig na Sadusaich d'a ionnsuidh, a ta 'g ràdh nach 'eil aiseirigh ann; agus dh'fheòraich iad deth, ag ràdh,

19 A mhaighstir, sgrìobh Maois dhuinne, Nam faigheadh bràthair duine air bith bàs, agus gu'm fàgadh e bean, agus nach fàgadh e clann, gu'n gabhadh a bhràthair a bhean *d'a ionnsuidh*, agus gu'n togadh e sliochd d'a bhràthair.

20 A nis bha seachdnar bhràithrean ann: agus ghabh an ceud fhear dhiubh bean, agus an uair a dh'eug e, cha d'fhàg e sliochd.

21 Agus ghabh an dara fear i, agus fhuair esan bàs, agus cha mhò a dh'fhàg esan sliochd: agus an treas fear mar an ceudna.

22 Agus ghabh an t-seachdnar i, agus cha d'fhàg iad sliochd: 'nan déigh uile, chaochail a' bhean mar an ceudna.

23 Anns an aiseirigh uime sin, an uair a dh'éireas iad, cò dhiubh d'am bean i? oir bha i aig an t-seachdnar 'na mnaoi.

24 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Nach 'eil sibh uime sin ann am mearachd, do bhrìgh nach 'eil eòlas agaibh air na sgriobtuiribh, no air cumhachd Dhé?

25 Oir an uair a dh'éireas iad o na marbhaibh, cha phòs iad, ni mò a bheirear am pòsadh iad; ach a ta iad mar na h-aingil *a ta* air nèamh.

26 Ach mu thimchioll nam marbh, gu'n éirich iad, nach do leugh sibh ann an leabhar Mhaois, cionnus a labhair Dia ris anns a' phreas, ag ràdh, Is mise Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib?

27 Cha 'n e Dia nam marbh e, ach Dia nam beò: tha sibhse uime sin ann am mearachd mòr.

28 Agus thàinig neach do na sgrìobhaichibh, agus an uair a chual e iadsan a' deasboireachd r'a chéile, agus a thuig e gu'n do f'hreagair e gu maith iad, chuir e ceisd air, Cia i a' cheud àithne do na *h-àitheantaibh* uile?

29 Agus f'hreagair Iosa e, 'S i so a' cheud àithne do na h-àitheantaibh uile, Eisd, O Israeil, an Tighearn ar Diane, is aon Tighearn e;

30 Agus gràdhaichidh tu an Tighearn do Dhia le d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus le d'uile inntinn, agus le d'uile neart: *is* i so a' cheud àithne:

31 Agus is cosmhuil an dara *àithne* rithe so, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin: cha'n 'eil àithne eile ann a's mò na iad so.

32 Agus thubhairt an sgrìobhaiche ris, Is maith gu firinneach, a Mhaighstir, a thubhairt thu: oir a ta aon Dia ann, agus cha'n 'eil atharrach ann ach e féin.

33 Agus esan a ghràdhachadh leis an uile chridhe, agus leis an uile thuigse, agus leis an uile anam, agus leis an uile neart, agus neach a ghràdhachadh a choimhearsnaich mar e féin, is mò sin na na h-uile làn ìobairteloisgte, agus thabhartasa.

34 Agus an uair a chunnaic Iosa gu'n do f'hreagair e gu tuigseach, thubhairt e ris, Cha'n 'eil thu fada o rìoghachd Dhé. Agus cha robh a mhisnich aig neach air bith o sin suas ceisd a chur air.

35 Agus f'hreagair Iosa agus thubhairt e, a' teasgasg anns an teampull, Cionnus a tha na sgrìobhaichean ag ràdh gur e Criosd Mac Dhaibhidh?

36 Oir thubhairt Daibhidh féin troimh an Spiorad naomh, Thubhairt an Tighearn ri mi' Thighearn-sa, Suidh air mo làimh dheis, gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fo d' chosaibh;

37 Air an aobhar sin, a ta Daibhidh féin a' gairm a Thighearna dheth; cionnus ma seadh is e a mhac e? Agus dh'éisd am mòr-shluagh ris gu taitneach.

38 Agus thubhairt e riu 'na theagasg, Bithibh air bhur faicill o na sgrìobhaichibh, leis an ionmhuinn imeachd ann an culaidhibh fada, agus fàilte *fhaotainn* air na margaibh,

39 Agus na ceud chaithriche anns na sionagogaibh, agus na ceud aiteacha-suidhe aig na féillibh;

40 A dh'itheas suas tighean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a ni urnuighean fada: gheibh iad sin an diteadh[1] a's mò.

[1] *peanas, damnadh.*

41 Agus air do Iosa suidhe fa chomhair àite-coimhid an ionmhais, thug e fa'near cionnus a bha 'm pobull a' cur an airgid anns an ionmhas: agus chuir mòran do dhaoinibh saoibhir mòran ann.

42 Agus air teachd do bhantraich bhochd, thilg i dà bhonn bheag ann, a ni feoirling.

43 Agus air dha a dheisciobuil a ghairm d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n do chuir a' bhantrach bhochd so tuilleadh san ionmhas, na iadsan uile a thilg ann.

44 Oir thilg iadsan uile ann d'am mòr-phailteas; ach thilg ise as a gainne na bha aice uile, eadhon a beathachadh gu h-iomlan.

CAIB. XIII.

1 *Dh'innis Criosd roimh-laimh sgrios an teampuill,* 9 *geur-leanmhuinn air son an t-soisgeil,* 10 *gur éigin an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do gach uile chinneach;* 14 *agus gu'n tig àmhghara mòra air na h-Iudhaich.*

AGUS an uair a bha e dol a mach as an teampull, thubhairt neach d'a dheisciobluibh ris, A Mhaighstir, feuch ciod e a' ghnè chlach so, agus ciod e a' ghnè aitreibh so!

2 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am faic thu an aitreabh mhòr so? cha'n fhàgar clach air muin cloiche, nach sgarar o chéile.

3 Agus 'nuair a shuidh e air sliabh nan crann-oladh, fa chomhair an teampuill, dh'fheòraich Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas an uaignidheas deth;

4 Innis duinne c'uin a bhitheas na nithe sin, agus ciod e an comhara 'nuair a bhitheas na nithe sin gu léir air an coimhlionadh.

5 Agus fhreagair Iosa iad, agus thòisich e air a ràdh, Thugaibh an aire nach meall aon neach sibh:

6 Oir thig mòran ann am ainm-sa, ag ràdh, Is mise e: agus meallaidh iad mòran.

7 Agus an uair a chluinneas sibh coganna, agus tuairisgeul[1] choganna, na biodh buaireas oirbh: oir is éigin *iad so* a theachd; ach cha *'n'eil* an deireadh ann fathast.

8 Oir éiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rìoghachd an aghaidh rìoghachd: agus bithidh critheanna talmhainn ann an iomadh àit, agus bithidh gorta agus trioblaidean ann: is iad sin toiseach dhòruinnean[2].

9 Ach thugaibh an aire dhuibh féin: oir bheir iad thairis sibh do chomhairlibh: agus anns na sionagogaibh sgiùrsar sibh, agus cuirear sibh an làthair uachdaran agus rìghrean air mo shonsa, mar fhianuis dhoibhsan[3].

10 Agus is éigin air tùs an soisgeul a bhi air a shearmonachadh do na h-uile chinnich.

11 Ach an uair a bheir iad leo sibh, 'gur tabhairt thairis, na biodh e 'na ro-chùram oirbh ciod e a labhras sibh, agus na smuainichibh roimhlàimh *air:* ach ge b'e ni a bheirear dhuibh san uair sin féin, abraibh e: oir cha

[1] *iomraidhean.* [2] *àmhgharan.* [3] *'nan aghaidh-san.*

sibhse ta labhairt, ach an Spiorad naomh.

12 Agus bheir am bràthair a bhràthair thairis chum bàis, agus an t-athair a mhac: agus éiridh a' chlann suas an aghaidh *am* pàranta, agus bheir iad fa'near an cur gu bàs.

13 Agus bithidh sibh air bhur fuathachadh leis na h-uile dhaoinibh air sgàth m'ainme-sa: ach an ti a bhuanaicheas chum na crìche, is e so a shaorar.

14 Ach an uair a chi sibh gràineileachd an léir-sgrios, air an do labhair Daniel am fàidh, 'na seasamh anns an ionad nach bu chòir dhi, (tuigeadh an ti a leughas,) an sin teicheadh iadsan, a *ta* ann an *tìr* Iudea, chum nam beann:

15 Agus na tigeadh esan a ta air mullach an tighe, a nuas do'n tigh, agus na rachadh e steach, a thoirt ni air bith as a thigh.

16 Agus an ti a ta sa' mhachair, na pilleadh e air ais a thogail 'fhalluinn leis.

17 Ach mo thruaigh iad na mnài sin a ta torrach, agus iadsan a ta toirt cìche sna làithibh sin!

18 Agus guidhibh-sa gun bhur teicheadh a bhi sa' gheamhradh.

19 Oir bithidh àmhghar anns na làithibh sin, amhuil nach robh a leithid ann o thoiseach na cruitheachd a chruthaich Dia, gus a nis, agus nach mò a bhitheas.

20 Agus mur giorraicheadh an Tighearn na làithean ud, cha rachadh feoil air bith as: ach air son an t-sluaigh thaghta, a thagh e féin, ghiorraich e na làithean ud.

21 Agus an sin ma their neach air bith ribh, Feuch, a ta Criosd an so, no, Feuch, *a ta* e 'n sin, na creidibh *e:*

22 Oir éiridh Criosdan bréige, agus fàidhean bréige, agus ni iad comharan, agus mìorbhuilean, chum, nam bu chomasach *e,* na daoine taghta féin a mhealladh.

23 Agus thugaibh-sa an aire: feuch, roimh-innis mi dhuibh na h-uile nithe.

24 Ach anns na làithibh sin, an déigh an àmhghair ud, bithidh a' ghrian air a dorchachadh, agus cha toir a' ghealach a solus uaipe[1];

25 Agus tuitidh reulta nèimh, agus bithidh na cumhachdan *a ta* sna nèamhaibh air an crathadh.

26 Agus an sin chi iad Mac an duine a' teachd anns na neulaibh, maille ri mòr-chumhachd, agus glòir.

27 Agus an sin cuiridh e 'aingil a mach, agus cruinnichidh e r'a chéile a dhaoine taghta féin o na ceithir gaothaibh, o leth-iomall na talmhainn gu leth-iomall nèimh.

28 A nis fòghlumaibh cosamhlachd o 'n chraoibh-fhìge: An uair a bhitheas a geug a nis maoth, agus a chuireas i mach a duilleach, a ta fhios agaibh gu bheil an samhradh am fagus;

29 Agus mar an ceudna sibhse, an uair a chi sibh na nithe sin tachairt, biodh fhios agaibh gu bheil e 'm fagus, *eadhon* aig na dorsaibh.

30 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach téid an ginealach[2] so thairis, gus an

[1] *uaithe.* [2] *linn.*

coimhlionar na nithe sin uile.

31 Théid nèamh, agus talamh seach; ach cha téid m'fhocail-sa seach a chaoidh.

32 Ach cha'n 'eil fios an là no na h-uaire sin aig neach air bith, cha'n 'eil aig na h-ainglibh a ta air nèamh, no aig a' Mhac, ach aig an Athair.

33 Thugaibh fa'near, deanaibh faire agus urnuigh: oir cha'n 'eil fhios agaibh c'uin a thig an t-àm.

34 *Oir a ta Mac an duine* mar dhuine a chaidh air thurus, agus a dh'fhàg a thigh fèin, agus a thug d'a sheirbhisich cumhachd, agus 'obair féin do gach neach, agus a thug àithne do'n dorsair faire a dheanamh.

35 Uime sin deanaibh-sa faire, (oir cha'n 'eil fhios agaibh c'uin a thig maighstir an tighe; an ann air feasgar, no air mheadhon-oidhche, no aig gairm-choileach, no anns a' mhaduinn;)

36 Air eagal air teachd dha gu h-obann, gu'm faigh e sibh 'nur codal.

37 Agus na nithe a ta mi ag ràdh ribhse, a ta mi ag ràdh ris na h-uile dhaoinibh, Deanaibh faire.

CAIB. XIV.

1 *Comhairle an aghaidh Chriosd.* 3 *Dhòirteadh oladh phrìseil air a cheann.* 10 *Reic Iudas a Mhaighstir air son airgid.* 12 *Tha Criosd féin ag innseadh roimh-làimh cionnus a bha e gu bhi air a bhrath le h-aon d'a dheisciobluibh.*

AGUS bha a' chàisg, agus féill an arain neò-ghoirtichte an déigh dà là: agus dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean, cionnus a ghlacadh iad esan le foill[1], agus a chuireadh iad gu bàs e.

2 Ach thubhairt iad, Cha'n ann air an fhéill, air eagal gu'n éirich buaireas am measg an t-sluaigh.

3 Agus air bhi dha ann am Betani, ann an tigh Shimoin an lobhair, an uair a bha e 'na shuidhe air bòrd, thàinig bean, aig an robh bocsa alabastair do oladh spicnaird, ro luachmhoir; agus bhris i am bocsa, agus dhòirt i air a cheann e.

4 Agus bha cuid diubh diombach annta féin, agus ag ràdh, C'ar son a rinneadh an t-ana-caitheadh so air an oladh?

5 Oir dh'fheudadh i bhi air a reiceadh air son tuilleadh na tri cheud peghinn, agus air a toirt do na bochdaibh. Agus rinn iad gearan 'na h-aghaidh.

6 Ach thubhairt Iosa, Leigibh leatha; c'ar son a ta sibh cur dragha oirre? rinn i obair mhaith ormsa.

7 Oir a ta na bochdan a ghnàth maille ribh, agus ge b'e uair is àill leibh, feudaidh sibh maith dheanamh dhoibh: ach cha'n 'eil mise a ghnàth agaibh.

8 Rinn i na dh'fheudadh i; thàinig i roimh-làimh a dh'ungadh mo chuirp chum adhlaic.

9 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e earrann[2] air bith, air feadh an domhain uile, am bi an soisgeul so air a shearmonachadh, bithidh mar an ceudna an ni *so* a rinn i air innseadh, mar chuimhne oirre.

[1] *feill.*

[2] *àit, ball.*

10 Agus dh'imich Iudas Iscariot, aon do'n dà-fhear dheug, chum nan àrd-shagart, gu esan a bhrath dhoibh.

11 Agus 'nuair a chual iadsan *so*, bha iad aoibhneach, agus gheall iad airgiod a thoirt da. Agus dh'iarr e cionnus a dh'fheudadh e gu h-iomchuidh esan a bhrath.

12 Agus air a' cheud là do fhéill an arain neo-ghoirtichte, an uair bu ghnàth leo an t-uan càisge a mharbhadh, thubhairt a dheisciobuil ris, C'àit an toil leat sinne dhol a dh'ulluchadh, chum gu'n itheadh tu a' chàisg?

13 Agus chuir e dithis d'a dheisciobluibh, agus thubhairt e riu, Rachaibh a steach do'n bhaile, agus coinnichidh duine sibh a' giùlan soithich uisge: leanaibh e.

14 Agus ge b'e àit an téid e stigh, abraibh-sa ri fear-an-tighe, Tha am Maighstir ag ràdh, C'àit am bheil an seòmar aoidheachd, anns an ith mi a' chàisg maille ri m' dheisciobluibh?

15 Agus nochdaidh esan dhuibh seòmar àrd, farsuinn, 'na làn uidheam agus deasaichte: an sin ulluichibh dhuinn.

16 Agus chaidh a dheisciobuil a mach, agus thàinig iad do'n bhaile, agus fhuair iad mar thubhairt e riu; agus dh'ulluich iad a' chàisg.

17 Agus air teachd do'n fheasgar, thàinig esan maille ris an dà fhear dheug.

18 Agus an uair a bha iad 'nan suidhe, agus ag itheadh, thubhairt Iosa, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'm brath aon agaibh-sa, a ta 'g itheadh maille rium, mise.

19 Agus thòisich iad air a bhi dubhach, agus a ràdh ris an déigh a chéile, Am mise e? agus fear eile, Am mise e?

20 Agus air freagairt dhàsan thubhairt e riu, *Is* fear do'n dà fhear dheug e, a ta tumadh maille[1] riumsa sa' mhèis.

21 A ta mac an duine gu deimhin ag imeachd, mar a ta e sgrìobhta uime, ach is an-aoibhinn do'n fhear sin le 'm brathar Mac an duine: bu mhaith do'n duine sin mur beirteadh riamh e.

22 Agus ag itheadh dhoibh, ghlac Iosa aran, agus an déigh a bheannachadh, bhrìs e, agus thug e dhoibhsan e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh: is e so mo chorp-sa.

23 Agus air glacadh a' chupain, agus air tabhairt[2] buidheachais, thug e dhoibhsan e: agus dh'òl iad uile as.

24 Agus thubhairt e riu, Is i so m'fhuil-sa an Tiomnaidh-nuaidh, a dhòirtear air son mhòran.

25 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Nach òl mi ni's mò do thoradh na fìonain[3], gus an là sin an òl mi nuadh e ann an rìoghachd Dhé.

26 Agus air dhoibh laoidh a sheinn, chaidh iad a mach gu sliabh nan crann-oladh.

27 Agus thubhairt Iosa riu, Gheibh sibh uile oilbheum annam-sa an nochd: oir a ta e sgrìobhta, Buailidh mi am buachaill, agus sgapar na caoraich.

28 Ach an déigh dhomh éirigh, théid mi roimhibh do Ghalile.

---

1 *maraon.*

2 *breith.* 3 *fìneamhain.*

29 Ach thubhairt Peadar ris, Ged fhaigh iadsan uile oilbheum annad, gidheadh cha *'n fhaigh* mise *e*.

30 Agus thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a ta mi ag ràdh riut, An diugh, air an oidhche so féin, mu'n goir an coileach dà uair, gu'n àicheadh thusa mi tri uairean.

31 Ach is ro mhòid a thubhairt esan, Ged is éigin domh am bàs fhulang maille riut, cha'n àicheadh mi chaoidh thu. Agus mar sin thubhairt càch uile mar an ceudna.

32 Agus thàinig iad gu ionad d'am b' ainm Getsemane; agus thubhairt e r'a dheiscibluibh, Suidhibh-sa an so, gus an dean mise urnuigh.

33 Agus thug e leis Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus thòisich e air a bhi fuidh uamh-chrith, agus fuidh anabarra bròin.

34 Agus thubhairt e riu, Tha m'anam ro bhrònach, eadhon gu bàs: fanaibh-sa an so, agus deanaibh faire.

35 Agus chaidh e beagan air aghaidh, agus thuit e air an talamh, agus rinn e urnuigh, nam bu chomasach e, gu'n rachadh an uair thairis air.

36 Agus thubhairt e, Abba, Athair, a ta gach ni sodheanta dhuitse; cuir an cupan so seachad orm: gidheadh, na[1] b'e an ni a b'àill leamsa, ach an ni a's toil leatsa.

37 Agus thàinig e, agus fhuair e iadsan 'nan codal, agus thubhairt e ri Peadar, A Shimoin, am bheil thu a'd' chodal? nach b'urrainn thu faire a dheanamh aon uair?

38 Deanaibh faire agus urnuigh, chum nach tuit sibh am buaireadh: *a ta* an spiorad gu deimhin togarrach, ach *a ta* an fheoil anmhunn[2].

39 Agus air dha imeachd a rìs, rinn e urnuigh, ag ràdh nam briathra ceudna.

40 Agus an uair a phill e, fhuair e iad a rìs 'nan codal, (oir bha'n sùilean trom,) agus cha robh fhios aca cionnus a bheireadh iad freagradh air.

41 Agus thàinig e an treas uair, agus thubhairt e riu, Coidlibh roimhibh a nis, agus gabhaibh fois: is leoir e, thàinig an uair; feuch, a ta Mac an duine air a bhrath thairis do làmhaibh nam peacach.

42 Eiribh, imicheamaid: feuch, a ta an ti a bhrathas mise am fagus.

43 Agus air ball, air dha bhi fathast a' labhairt, thàinig Iudas, aon do'n dà fhear dheug, agus sluagh mòr maille ris le claidhibh agus bataibh, o na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus na seanairibh.

44 Agus bha an ti a bhrath esan air toirt comhara dhoibh, ag ràdh, Ge b'e neach d'an toir mise pòg, is e sin e; glacaibh e, agus thugaibh leibh *e* gu tèaruinte.

45 Agus air teachd dha, chaidh e air ball d'a ionnsuidh-sa, agus thubhairt e, Fàilte dhuit, a mhaighstir; agus phòg se e.

46 Agus chuir iadsan làmh ann, agus ghlac iad e.

[1] *nior.*

[2] *lag.*

47 Agus air tarruing claidheimh do fhear do na bha làthair, bhuail e òglach an àrd-shagairt, agus ghearr e a chluas deth.

48 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, An d'thàinig sibh a mach gu mo ghlacadh-sa, mar gu b'ann an aghaidh fir-reubainn le claidhibh agus *le* bataibh ?

49 Bha mi gach là maille ribh san teampull, a' teagasg, agus cha do ghlac sibh mi: ach *a ta so* chum gu biodh na sgriobtuirean air an coimhlionadh.

50 Agus air do na h-uile a thréigsinn, theich iad.

51 Agus lean òganach àraidh e, aig an robh lion-eudach air a chur m' a chorp lomnochd ; agus rug na h-òganaich air.

52 Ach air dhasan an lìon-eudach fhàgail, theich e lomnochd uatha.

53 Agus thug iad leo Iosa chum an àrd-shagairt: agus chruinnicheadh maille ris na h-àrd-shagairt uile, agus na seanairean, agus na sgrìobhaichean.

54 Agus lean Peadar e fada uatha, gus an deachaidh e steach do thalla an àrd-shagairt: agus bha e 'na shuidhe maille ris na seirbhisich, agus 'ga gharadh ris an teine.

55 Agus dh'iarr na h-àrd-shagairt, agus a' chòmhairle uile fianuis an aghaidh Iosa, chum a chur gu bàs ; agus cha d'fhuair iad.

56 Oir rinn mòran dhaoine fianuis bhréige 'na aghaidh, ach cha do chòrd am fianuis r'a chéile[1].

57 Agus dh'éirich dream àraidh, agus thug iad fianuis bhréige 'na aghaidh, ag ràdh,

58 Chuala sinne e ag ràdh, Leagaidh mi sìos an teampull so, a rinneadh le làmhaibh, agus an tri làithibh, togaidh mi teampull eile, neo-dheanta le làmhaibh.

59 Agus mar sin féin cha robh am fianuis a' teachd r'a chéile.

60 Agus air éirigh suas do'n àrd-shagart sa' mheadhon, chuir e ceisd air Iosa, ag ràdh, Nach toir thu freagradh air bith uait? ciod sin mu bheil iad so a' toirt fianuis a'd' aghaidh ?

61 Ach dh'fhan esan 'na thosd, agus cha do fhreagair e ni sam bith. A rìs dh'fheòraich an t-àrd-shagart deth, agus thubhairt e ris, An tu Criosd, Mac an ti bheannaichte ?

62 Agus thubhairt Iosa, Is mi: agus chi sibh Mac an duine 'na shuidhe air deas làimh cumhachd *Dhé*, agus a' teachd le neulaibh nèimh.

63 An sin reub an t-àrd-shagart 'eudach, agus thubhairt e, Ciod am feum a ta againn tuilleadh air fianuisibh?

64 Chuala sibh an toibheum: ciod i bhur barail-sa? Agus thug iad uile breth 'na aghaidh gu'n do thoill e am bàs.

65 Agus thòisich cuid diubh air smugaid a thilgeadh air, agus 'aghaidh fholach, agus a bhualadh le'n dornaibh, agus a ràdh ris, Dean faidheadaireachd: agus ghabh na seirbhisich le 'm basaibh air.

[1] *cha robh am fianuis ionnan, cha d' fhoghainn am fianuis.*

66 Agus air do Pheadar a bhi shìos anns an talla, thàinig aon do bhanoglaich an àrd-shagairt:

67 Agus 'nuair a chunnaic i Peadar 'ga gharadh, agus air dhi beachdachadh air, thubhairt i *ris*, Bha thusa cuideachd maille ri Iosa o Nasaret.

68 Ach dh'àicheadh esan, ag ràdh, Cha'n aithne dhomh, agus cha'n 'eil mi tuigsinn ciod a ta thu 'g ràdh. Agus chaidh esan a mach do'n fhor-dhorus[1]; agus ghoir an coileach.

69 Agus air do bhanoglaich fhaicinn a rìs, thòisich i air a ràdh riu-san a bha 'nan seasamh a làthair, Is ann diubh a ta 'm fear so.

70 Agus dh'àicheadh e rìs. Agus an ceann beagan 'na dhéigh sin, thubhairt iadsan a bha 'nan seasamh a làthair a rìs ri Peadar, Gu firinneach is ann diubh sud thu: oir is Galiléach thu, agus is cosmhuil do chainnt *riu*.

71 Ach thòisich esan air mallachadh agus air mionnachadh, *ag ràdh*, Cha'n aithne dhomh an duine so mu 'm bheil sibh a' labhairt.

72 Agus ghoir an coileach an dara uair. Agus chuimhnich Peadar am focal a thubhairt Iosa ris, Mu'n goir an coileach dà uair, àicheadhaidh tu mi tri uairean. Agus an uair a smuainich e air, ghuil e.

CAIB. XV.

1 *Thugadh Iosa ceangailte an làthair Philait.* 17 *Chuireadh coron sgithich air,* 20 *agus chaidh fanoid a dheanamh air.* 21 *Dh'fhannuich e le giùlan a' chroinn-*

[1] *ugh-dorus, sgàth-thigh.*

cheusaidh; 27 *chrochadh e eadar dà ghaduiche, &c.*

AGUS air ball sa' mhaduinn chum na h-àrd-shagairt maille ris na seanairibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a' chomhairle gu h-iomlan, comhairle, agus air dhoibh Iosa a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Philat.

2 Agus dh'fhiosraich Pilat deth, An tusa righ nan Iudhach? Agus air freagairt dha, thubhairt e ris, Thubhairt thu e.

3 Agus chuir na h-àrd-shagairt mòran do nithibh as a leth: ach cha do fhreagair esan aon ni.

4 Agus chuir Pilat a rìs ceisd air, ag ràdh, Nach freagair thu ni sam bith? feuch cia lìon nithe air am bheil iad sin a' toirt fianuis a'd' aghaidh.

5 Ach cha do fhreagair Iosa ni sam bith tuilleadh; air chor as gu'n do ghabh Pilat iongantas.

6 A nis air an fhéill bu ghnàth leis aon phrìosanach, ge b'e air bith a dh'iarradh iad, a leigeadh as doibh.

7 Agus bha *neach àraidh* d'am b'ainm Barabas, ceangailte maille r'a chompanaich ceannairce, muinntir a bha air deanamh mortaidh anns a' cheannairc.

8 Agus air glaodhaich gu h-àrd do'n t-sluagh, thòisich iad air iarraidh *air, a dheanamh* dhoibh mar a rinn e an còmhnuidh.

9 Ach fhreagair Pilat iad, ag ràdh, An àill leibh gu'n cuir mi righ nan Iudhach fa sgaoil duibh?

10 (Oir bha fhios aige

gu'm b'ann troimh fharmad a thug na h-àrd-shagairt thairis e.)

11 Ach bhrosnuich na h-àrd-shagairt an sluagh, chum gu'm b'fhearr leis Barabas a chur fa sgaoil doibh.

12 Agus fhreagair Pilat, agus thubhairt e riu a rìs, Ciod ma seadh is àill leibh mi a dheanamh ris *an duine sin*, do an goir sibh Righ nan Iudhach?

13 Agus ghlaodh iad a rìs, Ceus e.

14 An sin thubhairt Pilat riu, C'ar son, ciod e 'n t-olc a rinn e? Ach bu ro mhòid a ghlaodh iadsan, Ceus e.

15 Agus air do Philat bhi toileach gnìomh taitneach a dheanamh do'n t-sluagh, dh'fhuasgail e Barabas dhoibh, agus thug e thairis Iosa, an déigh dha *a* sgiùrsadh, chum a cheusadh.

16 Agus thug na saighdearan leo e steach do'n talla, eadhon cùirt an uachdarain[1]: agus ghairm iad a' chuideachd uile an ceann a chéile.

17 Agus chuir iad uime eudach purpuir[2], agus air dhoibh coron droighinn fhigheadh, chuir iad air e.

18 Agus thòisich iad air beannachadh dha, *ag ràdh*, Fàilte dhuit, a Righ nan Iudhach!

19 Agus bhuail iad sa' cheann e le slait chuilce, agus thilg iad smugaid air, agus a' lùbadh *an* glùn, rinn iad aoradh dha[3].

20 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad deth an *t-eudach* purpuir, agus chuir iad 'eudach féin uime, agus thug iad a mach e chum gu'n ceusadh iad e.

21 Agus dh'éignich iad duine àraidh bha dol seachad, Simon o Chirene, (athair Alecsandeir agus Rufuis, a bha teachd as a' mhachair,) chum a chrann-ceusaidh a ghiùlan.

22 Agus thug iad e gu ionad *d'am b' ainm* Golgota, is e sin air eadar-theangachadh, àite cloiginn.

23 Agus thug iad da r'a òl, fion air a mheasgadh le mirr: ach cha do ghabh esan e.

24 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thrusgan, a' tilgeadh croinn air, ciod a chuid a bhiodh aig gach duine dheth.

25 Agus bha 'n treas uair ann; agus cheus iad e.

26 Agus bha sgrìobhadh a chùise-dìtidh air a sgrìobhadh os a cheann, RIGH NAN IUDHACH.

27 Agus cheus iad maillè ris dà ghaduiche[4]; fear air a làimh dheis, agus fear air a làimh chlì.

28 An sin choimhlionadh an sgriobtuir, a thubhairt, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach.

29 Agus thug iadsan a bha dòl seachad anacainnt da, a' crathadh an ceann, agus ag ràdh, O thusa a leagas an teampull, agus a thogas e ann an trì làithibh,

30 Fòir ort féin, agus thig[5] a nuas o'n chrann-cheusaidh.

31 Agus mar an ceudna thubhairt na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean r'a

1 *pretorium.* 2 *corcuir.*
3 *thug iad urram da.*

4 *dà chreachadair, dà fhear-reubainn.* 5 *tàr.*

chéile, a' fanoid air, Shaor e daoine eile; cha'n 'eil e comasach air e féin a shaoradh.

32 Thigeadh a nis Criosd Righ Israeil a nuas o'n chrann-cheusaidh, chum gu'm faic agus gu'n creid sinn. Agus thug iadsan a chaidh cheusadh maille ris, anacainnt da.

33 Agus, an uair a thàinig an seathadh uair, bha dorchadas air an talamh uile, gu ruig an naothadh uair.

34 Agus air an naothadh uair, dh'éigh Iosa le guth àrd, ag radh, Eloi, Eloi, lama sabachtani? is e sin, air eadar-theangachadh, Mo Dhia, mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi?

35 Agus air cluinntinn *sin* do chuid diubh-san a bha 'nan seasamh a làthair, thubhairt iad, Feuch, a ta e a' gairm Eliais.

36 Agus ruith fear diubh, agus air dha spòng a lìonadh do fhìon geur agus a cur air slait chuilce, thug e deoch dha, ag ràdh, Leigibh *leis;* faiceamaid an tig Elias g'a thoirt a nuas.

37 Agus air do Iosa éigheach le guth àrd, thug e suas an deò.

38 Agus bha brat-roinn an teampuill air a reubadh 'na dhà chuid o mhullach gu iochdar.

39 Agus an uair a chunnaic an ceannard-ceud, a bha 'na sheasamh fa chomhair, gu'n d'thug e suas an deò, a' glaodhaich mar sin, thubhairt e, Gu firinneach b'e 'n duine so Mac Dhé.

40 Agus bha, mar an ceudna, mnài am fad uatha ag amharc: 'nam measg sin bha Muire Magdalen, agus Muire màthair Sheumais bu lugha, agus Ioseis, agus Salome;

41 Muinntir a lean e mar an ceudna, an uair a bha e an Galile, agus a bha frithealadh dha; agus mòran eile do mhnaibh a chaidh suas maille ris gu Ierusalem.

42 Agus a nis air teachd do'n fheasgar, (do bhrìgh gu'm b'e *là* an ulluchaidh e, eadhon an là roimh an t-sàbaid,)

43 Thàinig Ioseph o Arimatea, comhairleach urramach, aig an robh, mar an ceudna, sùil ri rìoghachd Dhé, agus chaidh e steach gu dàna dh'ionnsuidh Philait, agus dh'iarr e corp Iosa.

44 Agus b'ioghnadh le Pilat ma bha e cheana marbh: Agus air dha an ceannard-ceud a ghairm, dh'fhiosraich e dheth, An robh fad o fhuair e bàs.

45 Agus air dha fios fhaotainn o'n cheannard-ceud, thug e 'n corp do Ioseph.

46 Agus cheannaich esan lìon-eudach grinn, agus thug e nuas e, agus phaisg e san lìon-eudach e, agus chuir se e ann an uaigh[1] a chladhaicheadh á carraig, agus charuich e clach gu dorus na huaighe.

47 Agus dh'amhairc Muire Magdalen, agus Muire *màthair* Ioseis, air an àite san do chuireadh e.

CAIB. XVI.

1 *Chuir aingeal an cèill aiseirigh Chriosd do thri mnaibh. 9 Dh'fhoillsicheadh Criosd do Mhuire*

[1] *àit-adhlacaidh.*

NATIONAL LIBRARY

Magdalen: 12 *Chunncas e le dithis a bha dol do'n dùthaich;* 14 *an déigh sin leis na h-Abstoil.* 15 *Chuir e mach iad a shearmonachadh an t-soisgeil.*

AGUS air dol do'n t-sàbaid seachad, cheannaich Muire Magdalen, agus *màthair* Sheumais, agus Salome, spìosraidh deadh fhàile[1], chum air dhoibh teachd gu'n ungadh iad e.

2 Agus thàinig iad gu ro mhoch air maduinn a' cheud *là* do'n t-seachduin chum na h-uaighe, aig éirigh na gréine.

3 Agus thubhairt iad eatorra féin, Cò a charuicheas dhuinn a' chlach o dhorus na h-uaighe?

4 (Agus air dhoibh amharc, chunnaic iad gu'n robh a' chlach air a h-atharrachadh air falbh,) oir bha i ro mhòr.

5 Agus air dhoibh dol a stigh do'n àit-adhlaic, chunnaic iad òganach 'na shuidhe air an làimh dheis, uime an robh trusgan fada geal; agus bha eagal orra.

6 Agus thubhairt esan riu, Na biodh eagal oirbh: a ta sibh ag iarraidh Iosa o Nasaret, a cheusadh: dh'éirich e, cha'n 'eil e 'n so: faicibh an t-àit anns an do chuir iad e:

7 Ach imichibh, innsibh d'a dheisciobluibh agus do Pheadar, gu bheil e dol roimhibh do Ghalile: chi sibh an sin e, mar thubhairt e ribh.

8 Agus air dol a mach dhoibh, theich iad o'n uaigh; oir bha ball-chrith agus uamhunn orra: agus cha dubhairt iad ni sam bith ri neach air bith; oir bha eagal orra.

9 Agus air éirigh do Iosa sa' mhaduinn air a' cheud *là* do'n t-seachduin, nochdadh e air tùs do Mhuire Magdalen, as an do thilg e seachd deamhain.

10 *Agus* air imeachd dhise, dh'innis i sin dhoibh-san a bha maille ris, agus iad ri bròn agus gul.

11 Agus iadsan, an uair a chual iad gu'n robh e beò, agus gu'm facadh leatha-san e, cha do chreid iad.

12 'Na dhéigh sin, nochdadh e do dhithis diubh ann an cruth eile, ag imeachd dhoibh, agus iad a' dol do'n dùthaich.

13 Agus dh'imich iadsan agus dh'innis iad e do chàch: agus cha mhò a chreid iad iadsan.

14 An déigh sin nochdadh e do'n aon fhear deug, agus iad 'nan suidhe aig biadh, agus thilg e orra am mi-chreidimh, agus an cruas-cridhe, a chionn nach do chreid iad iadsan a chunnaic e an déigh dha éirigh.

15 Agus thubhairt e riu, Imichibh air feadh an t-saoghail uile, agus searmonaichibh an soisgeul do gach dùil[2].

16 Ge b'e chreideas agus a bhaistear, saorar e, ach ge b'e nach creid, dìtear e.

17 Agus leanaidh na comharan so an dream a chreideas: Ann am ainm-sa tilgidh iad a mach deamhain; labhraidh iad le[3] teangaibh nuadha;

18 Togaidh iad nathraiche nimhe; agus ma dh'òlas iad ni air bith marbhtach, cha chiùrr e iad; cuiridh iad an

1 *luibhean cùbhraidh.*

2 *creutair.* 3 *anns an.*

ùamhan air daoinibh tinne, agus bithidh iad gu maith.

19 Mar sin, an déigh do'n Tighearna labhairt riu, ghabhadh suas gu nèamh e, agus shuidh e air deas làimh Dhé.

20 Agus air dhoibh-san dol a mach, shearmonaich iad anns gach àit, air bhi do'n Tighearn a' co-oibreachadh leo, agus a' daingneachadh an fhocail leis na comharaibh a lean e. Amen.

An SOISGEUL a reir LUCAIS.

CAIB. I.

1 *Roimh-radh Lucais d'a shoisgeul gu h-iomlan.* 5 *Ghabhadh Eoin Baiste am broinn a mhàthar,* 26 *agus Criosd am broinn Mhuire.* 39 *Faidheadaireachd Elisabet, agus Mhuire mu thimchioll Chriosd.* 57 *Breith Eoin Bhaiste.*

DO bhrìgh gu'n do ghabh mòran os làimh eachdraidh sgrìobhadh ann an ordugh air na nithibh sin a ta air an coimhlionadh[1] 'nar measg-ne,

2 A réir mar a dh'aithris na daoine sin dhuinne iad, a chunnaic iad o thùs le 'n sùilibh, agus a bha 'nan luchd-frithealaidh an fhocail:

3 Chunncas dhomh-sa mar an ceudna, a Theophiluis ro òirdheirc, air faotainn dearbh fhios nan uile nithe dhomh o'n fhìor thoiseach, sgrìobhadh a d' ionnsuidh-sa an ordugh,

4 Chum gu'm biodh fios agad air cinnteachd nan nithe anns an deachaidh do theagasg.

5 BHA ann an làithibh Heroid righ Iudea, sagart àraidh d'am b'ainm Sacharias, do sheal[2] Abia: agus *bha* a bhean do nigheanaibh Aaroin, agus *b'*ainm dhi Elisabet.

6 Agus bha iad le chéile ionraic am fianuis Dé, ag imeachd ann an uile àitheantaibh agus orduighibh an Tighearna, gu neo-lochdach.

7 Agus cha robh duine clointe aca, do bhrìgh gu'n robh Elisabet neo-thorrach[3], agus bha iad le chéile aosmhor.

8 Agus tharladh, am feadh a bha esan a' frithealadh mar shagart an làthair Dhé ann an ordugh a sheala,

9 A réir gnàtha na sagartachd, b'e a chrannchur tùis a losgadh, air dha dol a steach do theampull an Tighearn.

10 Agus bha coimhthional an t-sluaigh uile a' deanamh urnuigh a muigh, ri àm na tùise.

11 Agus chunncas leis-san aingeal an Tighearna 'na sheasamh air taobh deas altarach na tùise.

12 Agus an uair a chunnaic Sacharias *e*, bha e fo thrioblaid, agus thuit eagal air.

[1] *le làn dearbhadh air an creidsinn.*

[2] *chùrsa, roinn.*

[3] *gun sliochd.*

13 Ach thubhairt an t-aingeal ris, Na gabh eagal, a Shachariais; oir fhuair t'urnuigh éisdeachd, agus beiridh do bhean Elisabet mac dhuit, agus bheir thu Eoin mar ainm air.

14 Agus bithidh aoibhneas agus subhachas ort; agus ni mòran gairdeachas r'a bhreith.

15 Oir bithidh e mòr an làthair an Tighearn, agus cha'n òl e fion no deoch làidir; agus bithidh e air a lìonadh leis an Spiorad naomh, eadhon o bhroinn a mhàthar.

16 Agus pillidh e mòran do chloinn Israeil chum an Tighearn an Dé.

17 Agus théid e roimhe-san ann an spiorad agus ann an cumhachd Eliais, a thionndadh cridhe nan aithriche chum na cloinne, agus nan easumhal gu gliocas nam firean, a dh'ulluchadh pobuill deas do'n Tighearn.

18 Agus thubhairt Sacharias ris an aingeal, Cionnus a bhios fhios so agam? oir is seann duine mise, agus a ta mo bhean aos-mhor.

19 Agus fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e ris, Is mise Gabriel a sheasas an làthair Dhé; agus chuireadh mi a labhairt riut-sa, agus a dh'innseadh an naidheachd[1] mhaith so dhuit.

20 Agus, feuch, bithidh tu balbh agus gun chomas labhairt, gus an là anns an tig na nithe so gu crìch, a chionn nach do chreid thu mo bhriathra-sa, a bhitheas air an coimhlionadh 'nan àm féin.

21 Agus bha am pobull a' feitheamh ri Sacharias, agus b'iongantach leo a' mhoille a rinn e san teampull.

22 Agus an uair a thàinig e mach, cha b'urrainn e labhairt riu: agus thuig iad gu'm fac e sealladh[2] *nèamhaidh* san teampull: oir bha e smèideadh orra, agus dh'fhan e 'na thosd.

23 Agus tharladh, an uair a choimhlionadh làithean a fhrithealaidh, gu'n deachaidh e d'a thigh féin.

24 Agus an déigh nan làithean sin dh'fhàs a bhean Elisabet torrach, agus dh'fholaich si i féin rè chùig mìosan, ag ràdh,

25 Is ann mar so a rinn an Tighearna dhomh anns na làithibh air an d'amhairc e orm, a thogail diom mo mhaslaidh am measg dhaoine.

26 Agus anns an t-seathadh mìos, chuireadh an t-aingeal Gabriel o Dhia, gu caithir do Ghalile, d'am b'ainm Nasaret,

27 Dh'ionnsuidh òigh a bha fo cheangal pòsaidh aig fear d'am b'ainm Ioseph, do thigh Dhaibhidh; agus *b'e* ainm na h-òigh Muire.

28 Agus air dol a steach do'n aingeal d'a h-ionnsuidh, thubhairt e, Fàilte dhuit, o thusa d'an do nochdadh mòr dheadh-ghean, *a ta* an Tighearna maille riut: *is* beannaichte thu am measg bhan.

29 Agus an uair a chunnaic i e, bha i fo thrioblaid inntinn air son a chainnte, agus a' reusonachadh ciod a' ghnè altacha-beatha dh'fheudadh bhi 'n so.

---

[1] *naidheachd, noimheachd.*

[2] *taisbean.*

30 Agus thubhairt an t-aingeal rithe, Na biodh eagal ort, a Mhuire: oir fhuair thu deadh-ghean o Dhia.

31 Agus, feuch, gabhaidh tu a' d' bhroinn, agus beiridh tu mac, agus bheir thu Iosa mar ainm air.

32 Bithidh e mòr, agus goirear Mac an Ti a's ro àirde dheth; agus bheir an Tighearna Dia dha righchaithir athar féin Dhaibhidh.

33 Agus bithidh e 'na Righ air tigh Iacoib gu bràth, agus cha bhi crìoch air a rìoghachd.

34 Agus thubhairt Muire ris an aingeal, Cionnus a bhitheas so, do bhrìgh nach 'eil aithne agam-sa air duine?

35 Agus fhreagair an t-aingeal agus thubhairt e rithe, Thig an Spiorad naomh ort, agus cuiridh cumhachd an Ti a's àirde sgàil ort: uime sin an ni naomh sin a bheirear leat, goirear Mac Dé dheth.

36 Agus, feuch, do bhancharaid Elisabet, a ta ise féin torrach air mac 'na sean aois; agus is e so an seathadh mìos dhise d'an goirteadh bean neothorrach;

37 Oir cha 'n 'eil ni sam bith do-dheanta do Dhia.

38 Agus thubhairt Muire, Feuch banoglach an Tighearna; biodh e dhomh-sa a réir t'fhocail. Agus dh'fhalbh an t-aingeal uaipe[1].

39 Agus air éirigh doMhuire sna làithibh sin, chaidh i le cabhaig do dhùthaich nam beann, gu baile do Iuda,

40 Agus chaidh i steach do thigh Shachariais, agus chuir i fàilte air Elisabet.

41 Agus tharladh, an uair a chual Elisabet beannachadh Mhuire, gu'n do leum an naoidhean 'na broinn: agus lìonadhElisabet leis an Spiorad naomh.

42 Agus ghlaodh i mach le guth àrd, agus thubhairt i, *Is* beannaichte thu am measg bhan, agus *is* beannaichte toradh do bhronn.

43 Agus cionnus *a dh'éirich* so dhomh-sa, gu'n tigeadh màthair mo Thighearn a m' ionnsuidh?

44 Oir feuch, co luath as a thàinig fuaim do bheannachaidh a'm' chluasaibh, bhriosg an naoidhean le h-aoibhneas ann mo bhroinn.

45 Agus is beannaichte ise a chreid: oir coimhlionar[2] na nithe a labhradh rithe leis an Tighearn.

46 Agus thubhairt Muire, A ta m'anam ag àrd-mholadh an Tighearn,

47 Agus a ta mo spiorad a' deanamh gairdeachais ann an Dia mo Shlànuighear:

48 Do bhrìgh gu'n d'amhairc e air staid ìosail a bhanoglaich: oir feuch, o so suas goiridh gach linn beannaichte dhiom.

49 Do bhrìgh gu'n d'rinn an Ti a ta cumhachdach nithe mòra dhomh; agus *is* naomh 'ainm.

50 Agus *a ta* thròcair-san o linn gu linn, do'n dream d'an eagal e.

51 Nochd e neart le 'ghairdean, sgap e na h-uaibhrich ann an smuaintibh an cridhe féin.

52 Thug e nuas na daoine cumhachdach o'n caithrich-

1 *uaithe.*

2 *a chéid gu'n coimhlionar.*

ibh rìoghail, agus dh'àrdaich e iadsan a bha ìosal.

53 Lìon e 'n dream a bha ocrach le nithibh maithe; agus chuir e uaith na daoine saoibhir falamh.

54 Rinn e còmhnadh[1] ri Israel òglach féin, ann an cuimhneachadh a thròcair:

55 Mar a labhair e r'ar n-aithrichibh, do Abraham agus d'a shliochd gu bràth.

56 Agus dh'fhan Muire maille rithe mu thimchioll thri mìosan, agus phill i d'a tigh féin.

57 A nis thàinig làn inbhe Elisabet, gu'm biodh i air a h-aisead; agus rug i mac.

58 Agus chual a coimhearsnaich agus a càirdean mar a nochd an Tighearna mòr-thròcair dhi: agus rinn iad gairdeachas maille rithe.

59 Agus tharladh air an ochdamh là gu'n d'thàinig iad a thimchioll-ghearradh an naoidhein: agus ghairm iad Sacharias deth, a réir ainme 'athar.

60 Agus fhreagair a mhàthair, agus thubhairt i, Ni h-eadh; ach goirear Eoin deth.

61 Agus thubhairt iad rithe, Cha'n 'eil aon neach do d' chàirdibh d' an gairmear an t-ainm so.

62 Agus smèid iad air 'athair, ciod an t'ainm a b'àill leis thoirt air.

63 Agus air iarraidh clàir-sgrìobhaidh dhasan, sgrìobh e, ag ràdh, Is e Eoin is ainm dha. Agus ghabh iad iongantas uile.

64 Agus air ball dh'fhosgladh a bheul, agus *dh'fhuasgladh* a theangadh, agus labhair e, a' moladh Dhé.

65 Agus thàinig eagal air an coimhearsnaich uile: agus dh'aithriseadh na nithe sin gu léir feadh dhùthaich àrd Iudea uile.

66 Agus iadsan uile a chuala *na nithe sin*, thaisg iad 'nan cridhe *iad*, ag ràdh, Ciod a' ghnè leinibh a bhitheas an so? Agus bha làmh an Tighearna maille ris.

67 Agus bha Sacharias 'athair air a lìonadh leis an Spiorad naomh, agus rinn e fàidheadaireachd, ag ràdh,

68 Gu ma beannaichte an Tighearna Dia Israeil, air son gu'n d'fhiosraich e, agus gu'n d'thug e saorsa d'a phobull,

69 Agus gu'n do thog e suas dhuinne adharc slàinte, ann an tigh Dhaibhidh òglaich féin;

70 A réir mar a labhair e le beul 'fhàidhean naomha féin, a bha ann o thoiseach an t-saoghail;

71 A thoirt saorsa dhuinn o ar naimhdibh, agus o làimh na muinntir sin uile le'm fuathach sinn:

72 A choimhlionadh na tròcair *a gheall e* d'ar n-aithrichibh, agus a chuimhneachadh a choimhcheangail naoimh féin:

73 Na mionnan a mhionnaich e d'ar n-athair Abraham,

74 Gu'n tugadh e dhuinn, air dhuinn bhi air ar saoradh o làimh ar naimhde, gu'n deanamaid seirbhis dha as eugmhais eagail,

75 Ann an naomhachd agus ann am fireantachd 'na làthair féin, uile làithean ar beatha.

76 Agus thusa, a leinibh,

[1] *conguamh*. Eir.

goirear dhiot Fàidh an Ti a's àirde: oir théid thu roimh aghaidh an Tighearn, a dh'ullùchadh a shlighe;

77 A thoirt eòlais na slàinte d'a phobull, ann am maitheanas am peacanna,

78 Troimh thròcair ro mhòir ar Dé-ne, leis an d'fhiosraich an ùr-mhaduinn o'n ionad a's àirde sinn,

79 A thoirt soluis dhoibhsan a ta 'nan suidhe ann an sgàil a' bhàis, a threòrachadh ar cos air slighe na sìthe.

80 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh an spiorad e, agus bha e san fhàsach gu là 'fhoillseachaidh do Israel.

CAIB. II.

1 *Mheas Augustus Impireachd nan Romhanach uile.* 6 *Breith Chriosd:* 8 *chuir aingeal so an céill do na buachaillibh:* 13 *thug mòran diubh cliù do Dhia air a shon.* 21 *Tha Criosd air a thàmchioll-ghearradh.*

AGUS tharladh sna làithibh sin, gu'n deachaidh ordugh a mach o Cheasar Augustus, an domhan uile a mheas [1].

2 (Agus rinneadh an ceud mheas so 'nuair a bha Cirenius 'na uachdaran air Siria.)

3 Agus chaidh iad uile chum a bhi air am meas, gach aon fa leth d'a bhaile féin.

4 Agus chaidh Ioseph mar an ceudna suas o Ghalile, á baile Nasaret, do Iudea, gu baile Dhaibhidh, d'an gairmear Betlehem (do bhrìgh gu'n robh e do thigh agus do shliochd Dhaibhidh,)

5 Chum gu biodh e air a mheas maille ri Muire a bha fo cheangal pòsaidh dha, agus i mòr-thorrach.

6 Agus tharladh, am feadh a bha iad an sin, gu'n do choimhlionadh làithean a h-inbhe, chum i bhi air a h-aisead.

7 Agus rug i a ceud-ghin mic, agus phaisg i e am bratspeilidh, agus chuir i 'na luidhe am prasaich e; do bhrìgh nach robh àit aca san tigh-òsda.

8 Agus bha anns an dùthaich sin buachaillean a' fantuinn a muigh, agus a' deanamh faire-oidhche air an treud.

9 Agus, feuch, thàinig aingeal an Tighearn orra, agus dhealraich glòir an Tighearna mu'n timchioll; agus ghabh iad eagal mòr.

10 Agus thubhairt an t-aingeal riu, Na biodh eagal oirbh: oir feuch, a ta mi ag innseadh dhuibh deadh sgéil mhòr-aoibhneis, a bhitheas do'n uile shluagh:

11 Oir rugadh dhuibh an diugh Slànuighear, ann am baile Dhaibhidh [2], neach a's e Criosd an Tighearna.

12 Agus bithidh so 'na chomhara dhuibh: Gheibh sibh an naoidhean paisgte ann am brat spéilidh, 'na luidhe am prasaich.

13 Agus air ball bha maille ris an aingeal cuideachd mhòr do armailtibh nèimh, a' moladh Dhé, agus ag ràdh,

14 Glòir do Dhia anns na h-àrdaibh, agus air talamh sìth, deadh-ghean do dhaoinibh.

15 Agus tharladh, 'nuair a dh'fhalbh na h-aingil uatha do nèamh, gu'n dubhairt na buachaillean r'a chéile, Rach-

[1] *an impireachd uile a sgrìobhadh an cìs-chlàr.* [2] *an caithir Dhaibhidh.*

amaid a nis eadhon do Bhetlehem, agus faiceamaid an ni so a rinneadh, a dh'fhoillsich an Tighearna dhuinne.

16 Agus thàinig iad gu grad, agus fhuair iad Muire agus Ioseph, agus an leanabh 'na luidhe sa' phrasaich.

17 Agus an uair a chunnaic iad *sin*, dh'aithris iad an ni a dh'innseadh dhoibh mu thimchioll an leinibh so.

18 Agus ghabh gach neach a chuala so, iongantas ris na nithibh sin a dh'innseadh dhoibh leis na buachaillibh.

19 Ach ghléidh Muire na nithe sin uile, a' beachdsmuaineachadh orra [1] 'na cridhe.

20 Agus phill na buachaillean, a' tabhairt glòire agus molaidh do Dhia air son nan nithe sin uile a chual agus a chunnaic iad, a réir mar a labhradh riu.

21 Agus an uair a choimhlionadh ochd làithean chum an leanabh a thimchioll-ghearradh, thugadh IOSA mar ainm air, eadhon an t-ainm a ghairm an t-aingeal deth mu'n do ghabhadh sa' bhroinn e.

22 Agus an uair a choimhlionadh làithean a[2] glanaidh, a réir lagha Mhaois, thug iad esan gu Ierusalem, chum a thaisbeanadh do'n Tighearna;

23 (Mar a ta e sgrìobhta ann an lagh an Tighearna, Gach ceud-ghin mic a dh'fhosglas a' bhrù, gairmear naomh do'n Tighearn e;)

24 Agus a thoirt ìobairt a réir mar a theirear ann an lagh an Tighearna, dà [3] thurtur, no dà choluman òg.

25 Agus, feuch, bha duine ann an Ierusalem d'am b'ainm Simeon; agus bha 'n duine so ionraic agus diadhaidh, agus bha dùil aige ri sòlas Israeil: agus bha'n Spiorad naomh air.

26 Agus dh'fhoillsicheadh dha leis an Spiorad naomh, nach faiceadh e bàs, gus am faiceadh e Criosd an Tighearn.

27 Agus thàinig e le treòrachadh an Spioraid do'n teampull: Agus an uair a thug na pàrantan an leanabh Iosa a stigh, chum gu'n deanadh iad air a shon a réir gnàthachaidh an lagha,

28 An sin ghlac esan 'na uchd [4] e, agus bheannaich e Dia, agus thubhairt e,

29 A nis, a Thighearn, a ta thu leigeadh do d' sheirbhiseach siubhal an sìth, a réir t'fhocail;

30 Oir chunnaic mo shùilean do shlàinte,

31 A dh'ulluich thu roimh ghnùis nan uile shluagh:

32 Solus a shoillseachadh nan Cinneach, agus glòir do phobuill Israeil.

33 Agus ghabh Ioseph agus a mhàthair iongantas mu na nithibh a labhradh uime.

34 Agus bheannaich Simeon iad, agus thubhairt e ri Muire a mhàthair, Feuch, chuireadh an *leanabh* so chum tuiteam agus aiseirigh mhòran ann an Israel, agus 'na chomhar' an aghaidh an labhrar:

35 (Agus théid claidheamh

[1] *'gan tomhas.* Gr.
[2] *an.*
[3] *Cdraid, Paidhir.*
[4] *air a ghairdeinibh.*

troimh d'anam-sa féin,) chum gu'm foillsichear smuainte cridheacha mhòran.

36 Agus bha Anna banfhaidh, nighean Phanueil, do thréibh Aseir; *bha* i ro aosmhor, agus chaith i seachd bliadhna maille ri fear o àm dhi bhi 'na h-òigh:

37 Agus bu bhantrach i mu thimchioll ceithir bliadhna agus ceithir fichead a dhaois, nach deachaidh o'n teampull, a' deanamh seirbhis *do Dhia* a là agus a dh' oidhche le trasgadh agus le h-urnuigh.

38 Agus air teachd dhise a stigh san uair sin féin, thug i moladh do'n Tighearn, agus labhair i m'a thimchioll riusan uile aig an robh sùil ri saorsa ann an Ierusalem.

39 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe a réir lagha an Tighearna, phill iad do Ghalile, d'am baile féin Nasaret.

40 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh an spiorad e, air a lìonadh le gliocas; agus bha gràsa Dhé air.

41 Agus chaidh a phàranta gach bliadhna gu Ierusalem, aig féill na càisge.

42 Agus 'nuair a bha e dà bhliadhna dheug a dh'aois, chaidh iad suas gu Ierusalem, a réir gnàtha na féille.

43 Agus air coimhlionadh nan làithean sin doibh, 'nuair a phill iadsan, dh'fhan an leanabh Iosa 'nan déigh ann an Ierusalem; agus cha robh fios aig Ioseph no aig a mhàthair air sin.

44 Ach air dhoibh a shaoilsinn gu'n robh e sa' chuideachd, dh'imich iad astar là; agus dh'iarr iad e measg an càirdean, agus an luchd-eòlais.

45 Agus an uair nach d'fhuair iad e, phill iad gu Ierusalem, 'ga iarraidh.

46 Agus tharladh an déigh thri làithean, gu'n d'fhuair iad e san teampull, 'na shuidhe am meadhon an luchd-teagaisg, araon 'gan éisdeachd, agus a' cur cheisd orra.

47 Agus ghabh a' mhuinntir a chual e uile iongantas r'a thuigse agus r'a fhreagraibh.

48 Agus an uair a chunnaic iad e, ghlac uamhas iad: agus thubhairt a mhàthair ris, A mhic, c'ar son a rinn thu mar so oirnn? feuch, bha t'athair agus mise gu brònach ga d'iarraidh.

49 Agus thubhairt esan riu, C'ar son a bha sibh ga m' iarraidh? nach robh fhios agaibh gu'm bu chòir dhomhsa bhi ann an tigh m'Athar[1]?

50 Agus cha do thuig iadsan an ni a labhair e riu.

51 Agus chaidh e sìos maille riu, agus thàinig e gu Nasaret, agus bha e ùmhal doibh: ach ghléidh a mhàthair na nithe sin uile 'na cridhe.

52 Agus thàinig Iosa air aghaidh ann an gliocas agus am meudachd, agus ann an deadh-ghean aig Dia, agus aig daoinibh.

CAIB. III.

1 *Searmonachadh Eoin Bhaiste.* 15 *'Fhianuis mu thimchioll Chriosd.* 20 *Chuir Herod Eoin am prìosan.* 21 *Bhaisteadh Criosd, agus fhuair e fianuis o nèamh.* 23 *Aois agus sinnsireachd Chriosd.*

ANIS anns a' chùigeadh bliadhna deug do impireachd Thiberiuis Cheasair,

[1] *mu ghnothuichibh m' Athar.*

air bhi do Phontius Pilat 'na uachdaran air Iudea, agus Herod 'na Thetrarc air Galile, agus Philip a bhràthair 'na Thetrarc air Iturea agus dùthaich Thrachonitis, agus Lisanias 'na Thetrarc air Abilene.

2 An uair a bha Annas agus Caiaphas 'nan àrd-shagartaibh, thàinig focal Dé chum Eoin, mhic Shachariais, anns an fhàsach.

3 Agus thàinig e do'n dùthaich uile timchioll Iordain, a' searmonachadh baistidh an aithreachais, chum maitheanais pheacanna;

4 Mar a ta e sgriobhta ann an leabhar bhriathra an fhàidh Esaiais, ag ràdh, Guth an ti a dh'éigheas anns an fhàsach, Ulluichibh slighe an Tighearna, deanaibh a cheumanna dìreach.

5 Bithidh gach gleann air a lìonadh, agus gach beinn agus cnoc air an ìsleachadh; agus bithidh na nithe cama air an deanamh dìreach, agus na slighean garbha air an deanamh réidh;

6 Agus chi gach uile fheoil slàinte Dhé.

7 Uime sin thubhairt e ris an t-sluagh a thàinig a mach chum bhi air am baisteadh leis, A shìl nan nathraiche nimhe, cò thug rabhadh dhuibh-sa teicheadh o'n fheirg a ta ri teachd?

8 Air an aobhar sin thugaibh a mach toradh iomchuidh an aithreachais, agus na tòisichibh air a ràdh annaibh féin, A ta Abraham 'na Athair againn: oir a ta mi ag ràdh ribh, gur comasach Dia do na clachaibh so air clann a thogail suas do Abraham.

9 Agus a nis féin a ta an tuagh air a' cur ri bun nan craobh: air an aobhar sin gach craobh nach toir a mach toradh maith, gearrar sìos i, agus tilgear san teine i.

10 Agus dh'fhiosraich an sluagh dheth, ag ràdh, Ciod uime sin a ni sinne?

11 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, An ti aig am bheil dà chòta, roinneadh e ris an ti aig nach 'eil; agus an ti aig am bheil biadh, deanadh e mar an ceudna.

12 Agus thàinig mar an ceudna cìs-mhaoir gu bhi air am baisteadh, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, ciod a ni sinne?

13 Agus thubhairt esan rfu, Na deanaibh[1] ni air bith os ceann na dh'orduicheadh dhuibh.

14 Agus dh'fhiosraich na saighdearan mar an ceudna dheth, ag ràdh, Agus ciod a ni sinne? Agus thubhairt e riu, Na deanaibh fòirneart air neach sam bith, no casaidbhréige, agus bithibh toilichte le 'ur tuarasdal.

15 Agus air bhi do'n phobull a feitheamh, agus na h-uile dhaoine a' reusonachadh 'nan cridheachaibh féin mu thimchioll Eoin, am b'e Criosd a bh'ann;

16 Fhreagair Eoin, ag ràdh riu uile, Tha mise gu dearbh 'gur baisteadh le h-uisge; ach a ta neach a' teachd a's cumhachdaiche na mise, agus cha'n airidh mise air barr-iall a bhròg fhuasgladh: baistidh esan sibh leis an Spiorad naomh, agus le teine.

17 Aig am bheil a ghuit[2]

[1] *togaibh.* [2] *inneal-fasgnaidh.*

'na làimh, agus ro ghlanaidh e 'ùrlar, agus cruinnichidh e an cruithneachd d'a thigh-tasgaidh; ach loisgidh e am moll le teine nach fheudar a mhùchadh.

18 Agus ag earalachadh mòran do nithibh eile, shearmonaich e do'n t-sluagh.

19 Ach air do Herod an Tetrarc bhi air a chronachadh leis air son Herodiais bean a bhràthar (Philip,) agus air son gach olc a rinn Herod.

20 Chuir e so ris gach olc eile, gu'n do dhruid e Eoin am prìosan.

21 Agus tharladh, 'nuair a bha 'n sluagh uile air am baisteadh, air do Iosa mar an ceudna bhi air a bhaisteadh, agus e ri ùrnuigh, gu'n d'fhosgladh nèamh,

22 Agus gu'n d'thàinig an Spiorad naomh a nuas air an coslas corporra, mar cholumban, agus gu'n d'thàinig guth o nèamh, ag ràdh, Is tusa mo Mhac gràdhach, anns am bheil mo mhòr-thlachd[1].

23 Agus thòisich Iosa féin air a bhi mu thimchioll deich bliadhna fichead a dh'aois, air dha bhi, (a réir barail *dhaoine,*) 'na mhac do Ioseph, *mac* Heli,

24 *Mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi, *mhic* Mhelchi, *mhic* Ianna, *mhic* Ioseiph,

25 *Mhic* Mhatatiais, *mhic* Amois, *mhic* Nauim, *mhic* Esli, *mhic* Nage,

26 *Mhic* Mhaait, *mhic* Mhatatiais, *mhic* Shemei, *mhic* Ioseiph, *mhic* Iudah,

27 *Mhic* Ioanna, *mhic* Rhesa, *mhic* Shorobabeil, *mhic* Shalatieil, *mhic* Neri,

28 *Mhic* Mhelchi, *mhic* Adi, *mhic* Chosaim, *mhic* Elmodaim, *mhic* Eir,

29 *Mhic* Iose, *mhic* Elieseir, *mhic* Ioreim, *mhic* Mhatait, *mhic* Lebhi,

30 *Mhic* Shimeoin, *mhic* Iudah, *mhic* Ioseiph, *mhic* Ionain, *mhic* Eliacim,

31 *Mhic* Mhelea, *mhic* Mhainain, *mhic* Mhatata, *mhic* Natain, *mhic* Dhaibhidh,

32 *Mhic* Iese, *mhic* Obeid, *mhic* Bhoos, *mhic* Shalmoin, *mhic* Naasoin,

33 *Mhic* Aminadaib, *mhic* Araim, *mhic* Esroim, *mhic* Phareis, *mhic* Iudah,

34 *Mhic* Iacoib, *mhic* Isaaic, *mhic* Abrahaim, *mhic* Thara, *mhic* Nachoir,

35 *Mhic* Sharuich, *mhic* Ragau, *mhic* Phaleic, *mhic* Ebeir, *mhic* Shala,

36 *Mhic* Chainain, *mhic* Arphacsaid, *mhic* Shem, *mhic* Noe, *mhic* Lameich,

37 *Mhic* Mhatusala, *mhic* Enoich, *mhic* Iareid, *mhic* Mhaleleeil, *mhic* Chainain,

38 *Mhic* Enois, *mhic* Shet, *mhic* Adhaimh, *mhic* Dhé.

CAIB. IV.

1 *Buaireadh agus trasgadh Chriosd:* 13 *Thug e buaidh air an diabhul;* 14 *thòisich e ri searmonachadh.* 16 *Ghabh pobul Nasaret iongantas r'a fhoclaibh gràsmhor.* 33 *Leighis e an duine san robh deamhan,* 38 *agus màthair-chèile Pheadair, &c.*

AGUS air do Iosa bhi làn do'n Spiorad naomh, phill e air ais o Iordan, agus threòraicheadh e leis an Spiorad do'n fhàsach,

2 Agus bha e air a bhuaireadh rè dhà fhichead là leis an diabhul; agus cha d'ith e ni sam bith anns na làithibh sin: agus air dhoibh bhi air

[1] *annadsa tha mi làn-toilichte.*

an crìochnachadh, an sin dh'fhàs e ocrach.

3 Agus thubhairt an diabhul ris, Ma's tu Mac Dhé, abair ris a' chloich so bhi 'na h-aran.

4 Agus fhreagair Iosa e, ag ràdh, A ta e sgrìobhta, nach ann le h-aran a mhàin a thig duine beò, ach le gach uile fhocal Dé.

5 Agus air do'n diabhul a thoirt gu beinn àrd, nochd e dha uile rìoghachdan an domhain ann am mionaid aimsir.

6 Agus thubhairt an diabhul ris, Bheir mise an cumhachd so uile dhuit, agus an glòir; oir thugadh dhomh-sa sin; agus bheir mi e do neach air bith a's toil leam.

7 Uime sin ma ni thu aoradh dhomh-sa, is leat iad uile.

8 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Tàr air mo chùlaobh, a Shatain: oir a ta e sgrìobhta, Ni thu aoradh do'n Tighearn do Dhia, agus dhàsan 'na aonar ni thu seirbhis.

9 Agus thug se e gu Ierusalem, agus chuir e air binnein an teampuill e, agus thubhairt e ris, Ma's tu Mac Dhé, tilg thu féin sìos á so.

10 Oir a ta e sgrìobhta, Bheir e àithne d'a ainglibh mu d' thimchioll, thusa a choimhead.

11 Agus togaidh iad suas thu 'nan làmhaibh, air eagal gu'm buail thu, uair air bith, do chos air cloich.

12 Agus air freagairt do Iosa thubhairt e ris, A dubhradh, Na buair[1] thusa an Tighearna do Dhia.

13 Agus an uair a chrìochnaich an diabhul am buaireadh uile, dh'imich e uaith rè tamuill.

14 Agus phill Iosa ann an cumhachd an Spioraid chum Ghalile; agus chaidh 'iomradh-san air feadh na dùthcha mu'n cuairt gu h-iomlan.

15 Agus theagaisg e 'nan sionagogaibh, a' faotainn glòire o na h-uile dhaoinibh.

16 Agus thàinig e gu Nasaret, far an d'àraicheadh e: agus chaidh e steach, mar bu ghnàth leis, air là na sàbaid do'n t-sionagog, agus dh'éirich e 'na sheasamh chum leughaidh.

17 Agus thugadh dha leabhar an fhàidh Esaiais; agus air fosgladh an leabhair dha, fhuair e an t-àit anns an robh e sgrìobhta,

18 Tha Spiorad an Tighearn orm, do bhrìgh gu'n d'ung e mi a shearmonachadh an t-soisgeil do na bochdaibh; chuir e mi a shlànuchadh na muinntir aig am bheil an cridhe briste, a ghairm[2] fuasglaidh do na braighdibh, agus aiseag an radhairc do na doill[3], a thoirt saorsa do'n mhuinntir a ta brùite,

19 A shearmonachadh bliadhna thaitnich an Tighearn.

20 Agus air dùnadh an leabhair dha, thug e do'n fhear-frithealaidh e, agus shuidh e: agus bha sùilean na bha san t-sionagog uile a' geur-amharc airsan.

21 Agus thòisich e air a ràdh riu, An diugh a ta an

[1] *Na dearbh.*

[2] *a shearmonachadh.* [3] *dallaibh.*

sgriobtur so air a choimhlionadh ann bhur cluasaibh-sa.

22 Agus thug iad uile fianuis da, agus ghabh iad iongantas ris na briathraibh gràsmhor a thàinig a mach as a bheul. Agus thubhairt iad, Nach e so mac Ioseiph?

23 Agus thubhairt e riu, Gun amharus thubhairt sibh rium an gnàth-fhocal so, A leigh, leighis thu féin: ge b'e air bith iad na nithe a chuala sinn a rinneadh *leat* an Capernaum, dean mar an ceudna iad an so a' d' dhùthaich féin.

24 Agus thubhairt e, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil fàidh air bith taitneach 'na dhùthaich féin.

25 Ach gu firinneach a ta mise ag ràdh ribh, gu'n robh mòran bhantrach ann an Israel an làithibh Eliais, an uair a dhruideadh nèamh re thri bliadhna agus shè mìosan, agus a bha gorta mhòr air feadh na tìre uile.

26 Ach cha do chuireadh Elias dh'ionnsuidh aoin diubh, ach gu Sarepta Shidoin, chum mnà a bha 'na bantraich.

27 Agus bha mòran lobhar ann an Israel ri linn Eliseuis an fhàidh; agus cha do ghlanadh a h-aon aca, ach Naaman an Sirianach.

28 Agus lìonadh iadsan uile a bha san t-sionagog le feirg, an uair a chual iad na nithe sin;

29 Agus dh'éirich iad suas, agus thilg iad a mach as a' bhaile e, agus thug iad leo e gu maluidh a' chnoic[1], air an robh am baile togta, chum a thilgeadh sios an coinneamh a chinn.

30 Ach air gabhail dhasan troimh am meadhon dh'fhalbh e,

31 Agus chaidh e sìos gu Capernaum, baile do Ghalile, agus bha e 'gan teagasg air làithibh na sàbaid:

32 Agus ghabh iad iongantas r'a theagasg; do bhrìgh gu'n robh 'fhocal le cumhachd.

33 Agus bha anns an t-sionagog duine anns an robh spiorad deamhain neòghloin, agus ghlaodh e le guth mòr,

34 Ag ràdh, Leig leinn; ciod e ar gnothuch-ne riut, Iosa o Nasaret? an d'thàinig thu g'ar sgrios? a ta fhios agam cò thu, Aon naomh Dhé.

35 Agus chronuich Iosa e, ag ràdh, Bi a' d' thosd, agus thig a mach as. Agus air do'n deamhan esan a thilgeadh sìos 'nam meadhon, thàinig e mach as, gun chiurradh sam bith a dheanamh air.

36 Agus thàinig uamhas orra uile, agus labhair iad r'a chéile, ag ràdh, Ciod a' ghnè cainnte so? oir le h-ùghdarras agus cumhachd a ta e toirt orduigh do na spioradaibh neòghlan, agus tha iad a' teachd a mach.

37 Agus chaidh iomradh airsan a mach feadh gach àite do'n dùthaich mu'n cuairt.

38 Agus dh'éirich e as an t-sionagog, agus chaidh e steach do thigh Shimoin: agus bha fiabhrus mòr air màthair-chéile Shimoin; agus ghuidh iad air as a leth.

39 Agus air dha seasamh

[1] *beul-bhruach a' chnoic.*

os a ceann[1], chronuich e am fiabhrus, agus dh'fhàg e i. Agus dh'èirich ise air ball, àgus rinn i frithealadh dhoibh.

40 Agus ag dol fuidhe na gréine, iadsan uile aig an robh daoine euslan le iomadh gnè tinnis, thug iad d'a ionnsuidh iad: agus chuir esan a làmhan air gach aon diubh, agus leighis e iad.

41 Agus chaidh mar an ceudna deamhain a mach á mòran, a' glaodhaich agus ag ràdh, Is tu Criosd Mac Dhé. Agus chronuich e iad, agus cha d'fhulaing e dhoibh labhairt: oir bha fhios aca gu'm b' esan Criosd.

42 Agus air teachd do'n là, chaidh e mach, agus dh'imich e gu àite fàsail: agus bha'n sluagh 'ga iarraidh, agus thàinig iad d'a ionnsuidh, agus b'àill leo a chumail, chum nach rachadh e uatha.

43 Ach thubhairt esan riu, Is éigin dhomh-sa rìoghachd Dhé a shearmonachadh do bhailtibh eile mar an ceudna; oir is ann chum so a chuireadh mi.

44 Agus shearmonaich e ann an sionagogaibh Ghalile.

CAIB. V.

1 *Theagaisg Criosd an sluagh á tuing Pheadair; 4 le tarruing mhìorbhuileach éisg nochd e cionnus a bha e gu Peadar agus a chompanaich a dheanamh 'nan tasgairibh air daoinibh: 12 ghlan e neach a bha 'na lobhar, &c.*

AGUS tharladh, 'nuair a bha am pobull a' dlùththeannadh air, chum focal Dé éisdeachd, gu'n do sheas e làimh ri loch Ghenesaret,

2 Agus chunnaic e dà luing[2] 'nan seasamh ri taobh an locha: ach bha na h-tasgairean air dol a mach asda agus a' nigheadh *an* lìonta.

3 Agus chaidh a steach do aon do na longaibh bu le Simon, agus dh'iarr e air dol a mach beagan o thìr: agus air suidhe dha, theagaisg e an sluagh as an luing.

4 A nis an uair a sguir e do labhairt, thubhairt e ri Simon, Cuir a mach chum na doimhne, agus leigibh sìos bhur lìonta chum tarruing.

5 Agus fhreagair Simon, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, shaothraich sinn feadh na h-oidhche uile, agus cha do ghlac sinn ni sam bith: ach air t'fhocal-sa leigidh mi sìos an lìon.

6 Agus an uair a rinn iad so, chuairtich iad tachdar[3] mòr éisg; ionnus gu'n do bhriseadh an lìon.

7 Agus sméid iad air an companaich, a bha san luing eile, teachd agus còmhnadh a dheanamh leo. Agus thàinig iad, agus lìon iad an dà luing, ionnus gu'n robh iad an inbhe dol fuidhe.

8 'Nuair a chunnaic Simon Peadar *so* thuit e sìos aig glùinibh Iosa, ag ràdh, Imich uam-sa, a Thighearn, oir is duine peacach mi.

9 Oir ghlac uamhas e féin agus iadsan uile bha maille ris, air son an tarruing éisg a ghlac iad:

10 Agus mar an ceudna Seumas agus Eoin, mic Shebede, a bha 'nan companaich aig Simon. Agus thubhairt Iosa ri Simon, Na biodh eagal ort; á so suas glacaidh tu daoine.

---

[1] *laimh rithe.* [2] *bharc.* [3] *àireamh.*

11 Agus an uair a thug iad an longa gu tìr, dh'fhàg iad na h-uile nithe, agus lean iad esan.

12 Agus an uair a bha esan ann am baile àraidh, feuch duine làn do luibhre: agus air dha Iosa fhaicinn, thuit e sìos air 'aghaidh, agus ghuidh e air, ag ràdh, A Thighearn, ma's toil leat, tha thu comasach air mise a ghlanadh.

13 Agus shìn e *a* làmh, agus bhean e ris, ag ràdh, Is toil leam; bi glan. Agus air ball dh'fhàg an luibhre e.

14 Agus dh'àithn e dha, gun innseadh do neach air bith: Ach imich, agus nochd thu féin do'n t-sagart, agus thoir seachad air son do ghlanaidh, mar a dh'àithn Maois, mar fhianuis doibh.

15 Ach bu mhòid a sgaoileadh 'iomradh-san: agus thàinig sluagh mòr an ceann a chéile chum éisdeachd, agus a bhi air an slànuchadh leis o'n eucailibh.

16 Agus chaidh e air leth chum an fhàsaich, agus rinn e urnuigh.

17 Agus tharladh air là àraidh, 'nuair a bha e a' teagasg, gu'n robh 'nan suidhe *an sin* Phairisich agus luchdteagaisg an lagha, a thàinig as gach uile bhaile do Ghalile, agus do Iudea, agus *o* Ierusalem: agus bha cumhachd an Tighearn *a làthair* chum an slànuchadh.

18 Agus, feuch, ghiulain daoine air leabaidh duine air an robh am pairilis: agus dh'iarr iad a thoirt a steach, agus a chur 'na làthair-san.

19 Agus an uair nach d'fhuair iad seòl air am feudadh iad a thoirt a steach, le meud na cuideachd, chaidh iad suas air an tigh, agus leig iad sìos troimh mhullach an tighe e féin agus a leabadh, anns a' mheadhon an làthair Iosa.

20 Agus an uair a chunnaic e an creidimh, thubhairt e ris, A dhuine, tha do pheacanna air am maitheadh dhuit.

21 Agus thòisich na sgrìobhaichean agus na Phairisich air reusonachadh, ag ràdh, Cò e so a ta labhairt toibheim? cò dh'fheudas peacanna a mhaitheadh ach Dia a mhàin?

22 Ach air aithneachadh an smuainte do Iosa, fhreagair e agus thubhairt e riu, Ciod a ta sibh a' reusonachadh 'nur cridheachaibh?

23 Co aca is usadh a ràdh, Tha do pheacanna air am maitheadh dhuit, no ràdh, Eirich agus imich?

24 Ach a chum gu'm bi fios agaibh gu bheil cumhachd aig Mac an duine peacanna a mhaitheadh air talamh, (thubhairt e ri fear na pairilis,) A ta mi ag ràdh riut, éirich, agus tog do leabadh, agus imich do d' thigh.

25 Agus dh'éirich e air ball 'nan làthair, agus thog e *an leabadh* air an robh e 'na luidhe, agus chaidh e d'a thigh féin a' toirt glòire do Dhia.

26 Agus ghlac uamhas iad uile, agus thug iad glòir do Dhia, agus lìonadh le h-eagal iad, ag ràdh, Chunnaic sinne nithe do-chreidsinn[1] an diugh.

27 Agus an déigh nan nithe sin, chaidh e mach, agus chunnaic e cìs-mhaor d'am b'ainm Lebhi, 'na

[1] *iongantach.*

shuidhe aig àite togail na dìse; agus thubhairt e rìs, Lean mise.

28 Agus air fàgail nan uile mhe dha, dh'éirich e, agus lean se e.

29 Agus rinn Lebhi féisd[1] mhòr dha 'na thigh féin: agus bha cuideachd mhòr do chìs-mhaoraibh, agus do mhuinntir eile a shuidh maille riu.

30 Agus rinn an sgrìobhaichean agus am Phairisich gearan an aghaidh a dheisciobul-san, ag ràdh, C'ar son a ta sibh ag itheadh, agus ag òl maille ri cìs-mhaoraibh agus ri peacachaibh?

31 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Cha'n 'eil feum aca-san a ta slàn air an leigh, ach aca-san a ta tinn.

32 Cha d'thàinig mise a ghairm nam fìrean, ach nam peacach chum aithreachais.

33 Agus thubhairt iadsan ris, C'ar son a ta deisciobuil Eoin gu tric ri trasgadh[2], agus a' deanamh urnuigh, agus mar an ceudna *deisciobuil* nam Phairiseach; ach a ta do dheisciobuil-sa ag itheadh agus ag òl?

34 Agus thubhairt esan riu, Am feud sibh a thoirt air cloinn seòmair an fhir nuadhphòsda trasgadh a dheanamh, am feadh a ta am fear nuadhphòsda maille riu?

35 Ach thig na làithean an uair a bheirear am fear nuadhphòsda uatha; an sin ni iad trasgadh anns na làithibh sin.

36 Agus labhair e mar an ceudna cosamhlachd riu; Cha chuir neach air bith mìr a dh' eudach nuadh air sean eudach: no, reubaidh an t-eudach nuadh e, agus cha tig am mìr do'n eudach nuadh ris an t-sean eudach.

37 Agus cha chuir duine sam bith fìon nuadh ann an seann searragaibh; no, brisidh am fìon nuadh na searragan, agus dòirtear e féin, agus caillear na searragan.

38 Ach is còir fìon nuadh a chur ann an searragaibh nuadha; agus bithidh iad le chéile tèaruinte.

39 Agus cha 'n 'eil duine sam bith, air dha sean *fhìon* òl, a dh'iarras air ball *fìon* nuadh: oir their e, Is e an sean *fhìon* a's fearr.

CAIB. VI.

1 *Chronuich Criosd doille nam Phairiseach mu thimchioll coimhead na sàbaid, le sgriobtur, le reuson, agus le mìorbhuil;* 13 *thagh e dà abstol deug;* 17 *shlànuich e muinntir a bha tinn.*

AGUS tharladh air a' cheud là sàbaid an déigh an dara là *do fhéill na càisge*[3], gu'n deachaidh e troimh na h-achaibh arbhair; agus spìon a dheisciobuil na diasan arbhair, agus dh'ith iad, an déigh *am* bruthadh le'n làmhaibh.

2 Agus thubhairt cuid do na Phairisich riu, C'ar son a ta sibh a' deanamh an ni nach 'eil ceaduichte r'a dheanamh air làithibh na sàbaid?

3 Agus fhreagair Iosa iad, agus thubhairt e, Nach do leugh sibhse an ni so rinn Daibhidh, 'nuair a bha ocras air féin, agus orra-san a bha maille ris;

4 Cionnus a chaidh e steach do thigh Dhé, agus a ghabh e

---

1 *cuirm.* 2 *trosgadh.*

3 *air an dara là sàbaid an déigh na ceud* sàbaid.

aran na fianuis[1], agus a dh'ith e féin, agus thug e mar an ceudna dhoibh-san a bha maille ris ; ni nach 'eil ceaduichte itheadh ach do na sagartaibh a mhàin ?

5 Agus thubhairt e riu, Is Tighearn Mac an duine air an t-sàbaid féin.

6 Tharladh mar an ceudna air sàbaid eile, gu'n deachaidh e steach d'on t-sionagog, agus gu'n do theagaisg e ; agus bha an sin duine, aig an robh a làmh dheas air seargadh.

7 Agus rinn na sgrìobhaichean agus na Phairisich faire, *a dh'fheuchainn* an leighiseadh e air an t-sàbaid ; chum gu'm faigheadh iad cùis-dhìtidh[2] 'na aghaidh.

8 Ach thuig esan an smuaintean, agus thubhairt e ris an duine aig an robh an làmh sheargta, Eirich, agus seas a mach sa' mheadhon. Agus dh'éirich esan, agus sheas e.

9 An sin thubhairt Iosa riu, Feòraichidh mise aon ni dhibh ; Am bheil e ceaduichte air làithibh na sàbaid maith a dheanamh, no olc ? anam a shaoradh, no a sgrios ?

10 Agus air dha amharc mu'n cuairt orra uile, thubhairt e ris an duine, Sìn a mach do làmh. Agus rinn e sin : agus dh'aisigeadh a làmh slàn da mar an *làmh* eile.

11 Agus lìonadh iadsan do chuthach ; agus labhair iad r'a chéile, ciod a dheanadh iad ri Iosa.

12 Agus anns na làithibh sin chaidh esan gu beinn a dheanamh urnuigh, agus bhuanaich e rè na h-oidhche ann an urnuigh ri Dia[3].

13 Agus air teachd do'n là, ghairm e d'a ionnsuidh a dheisciobuil ; agus thagh e dà fhear dheug asda, d'an do ghairm e Abstoil :

14 Simon, (a dh'ainmich e mar an ceudna Peadar,) agus Aindreas a bhràthair, Seumas agus Eoin, Philip agus Bartolomeus,

15 Mata agus Tomas, Seumas *mac* Alpheuis, agus Simon d'an goirear Selotes,

16 Iudas *bràthair* Sheumais, agus Iudas Iscariot, esan a bha 'na fhear-brathaidh.

17 Agus thàinig e nuas leo, agus sheas e air ionad còmhnard, agus coimhthional a dheisciobul, agus buidheann mhòr shluaigh o Iudea uile agus o Ierusalem, agus o chois fairge Thiruis agus Shidoin, muinntir a thàinig g'a éisdeachd, agus gu bhi air an leigheas o'n euslaintibh ;

18 Agus iadsan a bha air am pianadh le spioradaibh neòghlan : agus leighiseadh iad.

19 Agus dh'iarr an sluagh uile beantuinn ris : oir chaidh cumhachd a mach as, agus shlànuich e iad uile.

20 Agus thog e suas a shùilean air a dheisciobluibh, agus thubhairt e, *Is* beannaichte *sibhse* ta bochd : oir is leibh rìoghachd Dhé.

21 *Is* beannaichte *sibhse* ta ocrach a nis ; oir sàsuichear sibh. *Is* beannaichte *sibhse* ta caoidh a nis : oir gàiridh sibh.

22 *Is* beannaichte sibh,

[1] *an t-aran taisbeanta.*

[2] *cùis-chasaid.* [3] *tigh-urnuigh Dhé.*

'nuair a bheir daoine fuath dhuibh, agus a chuireas iad as an cuideachd sibh, agus a bheir iad cainnt mhaslach dhuibh, agus a thilgeas iad a mach bhur n-ainm mar olc, air son Mhic an duine.

23 Deanaibh-sa gairdeachas san là sin, agus leumaibh le h-aoibhneas: oir feuch, is mòr bhur duais air nèamh: oir is ann mar sin a rinn an aithriche air na fàidhibh.

24 Ach is an-aoibhinn duibhse ta saoibhir: oir fhuair sibh bhur sòlas.

25 Is an-aoibhinn duibhse ta sàitheach: oir bithidh ocras oirbh. Is an-aoibhinn duibhse ta gàireachdaich a nis: oir ni sibh bròn agus gul.

26 Is an-aoibhinn duibhse 'nuair a labhras daoine[1] maith umaibh: oir is ann mar sinn a rinn an aithriche ris na fàidhibh bréige.

27 Ach a ta mi ag ràdh ribhse ta 'g éisdeachd, Gràdhaichibh bhur naimhde, deanaibh maith dhoibh-san le'm fuathach sibh;

28 Beannaichibh iadsan a ta 'gur mallachadh, agus deanaibh urnuigh air son na muinntir a ta buntuinn gu naimhdeil ribh.

29 Ris an ti a bhuaileas thu air aon ghial, cum an gial eile; agus do'n ti a bheir t'fhalluinn dhiot, na bac do chòta mar an ceudna.

30 Thoir do gach neach a dh'iarras ort; agus o'n neach a bheir uait do mhaoin, na iarr air ais *i*.

31 Agus mar a b'àill leibh daoine a dheanamh dhuibh, deanaibh-sa mar an ceudna dhoibhsan.

32 Oir ma ghràdhaicheas sibh iadsan aig am bheil gràdh dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir gràdhaichidh peacaich féin an dream aig am bheil gràdh dhoibh.

33 Agus ma ni sibh maith do'n mhuinntir a ni maith dhuibh, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir ni peacaich an ni so féin mar an ceudna.

34 Agus ma bheir sibh iasachd[2] dhoibhsan o'm bheil dùil agaibh ri fhaotainn a rìs, ciod am buidheachas a ta agaibh? oir bheir peacaich féin iasachd do pheacachaibh, chum gu'm faigh iad uiread a rìs.

35 Ach gràdhaichibh-sa bhur naimhde, agus deanaibh maith, agus thugaibh iasachd, gun dùil a bhi agaibh ri ni sam bith 'na éiric[3]: agus bithidh bhur duais mòr, agus bithidh sibh 'nur cloinn do'n Ti a's àirde: oir a ta esan tabhartach dhoibhsan a ta mithaingeal agus olc.

36 Bithibh-sa uime sin tròcaireach, mar a ta bhur n-Athair tròcaireach.

37 Agus na tugaibh breth agus cha toirear breth oirbh: na dìtibh, agus cha ditear sibh: thugaibh maitheanas, agus bheirear maitheanas dhuibh.

38 Thugaibh uaibh, agus bheirear dhuibh; deadh thomhas, air a gheinneadh, agus air a chrathadh ri chéile, agus a' cur thairis, bheir daoine ann bhur n-uchd; oir leis an tomhas le'n tomhais sibh, tomhaisear dhuibh a rìs.

[1] *na h-uile dhaoine.* [2] *coingheall.*

[3] *gun bhur dòchas a chall.*

39 Agus labhair e cosamhlachd riu, Am feud an dall dall a threòrachadh? nach tuit iad le chéile[1] ann an slochd?

40 Cha'n 'eil an deisciobul os ceann a mhaighstir: ach ge b'e neach a ta coimhlionta, bithidh e mar a mhaighstir.

41 Agus c'ar son a ta thu faicinn an smùirnein a ta an sùil do bhràthar, agus nach 'eil thu toirt fa'near an t-sail a ta ann do shùil féin?

42 No cionnus a dh'fheudas tu ràdh ri do bhràthair, A bhràthair, leig dhomh an smùirnein a thoirt á d' shùil, agus nach 'eil thu toirt fa'near an t-sail a ta ann do shùil féin? A chealgair, tilg a mach air tùs an t-sail as do shùil féin, agus an sin is léir dhuit gu soilleir an smùirnein a ta ann an sùil do bhràthar a thoirt aisde.

43 Oir cha deadh chraobh a bheir a mach droch thoradh: agus cha droch chraobh a bheir a mach deadh thoradh.

44 Oir aithnichear gach craobh air a toradh: oir cha tionail daoine fìgean do dhroighionn, no caoran fìona do'n fhearr-dhris.

45 Bheir duine maith ni maith a mach á deadh ionmhas a chridhe; agus bheir droch dhuine ni olc a mach á droch ionmhas a chridhe: oir is ann á pailteas a chridhe a labhras a bheul.

46 Agus c'ar son a ghoireas sibh, a Thighearn, a Thighearn, dhiom-sa, agus nach dean sibh na nithe a ta mi ag ràdh?

47 Gach neach a thig a m' ionnsuidh-sa, agus a chluinneas mo bhriathra, agus a ni iad, feuchaidh mi dhuibh co ris is cosmhuil e:

48 Is cosmhuil e ri duine a thog tigh, agus a chladhaich domhain, agus a chuir a' bhunait air carraig: agus an uair a thàinig an tuil, bhuail an sruth gu dian air an tigh sin, agus cha b'urrainn e charachadh; oir bha e air a shuidheachadh[2] air carraig.

49 Ach an ti a chluinneas, agus nach dean, is cosmhuil e ri duine a thog tigh air an talamh gun bhunait, air an do bhuail an sruth gu dian, agus air ball thuit e; agus bu mhòr tuiteam an tighe sin.

CAIB. VII.

1 *Leighis Criosd seirbhiseach ceannaird-ceud.* 11 *Thog e mac na bantraich ann an Nain o'n bhàs;* 19 *dhearbh e do theachdairibh Eoin, le oibribh mìorbhuileach a rinn e 'nan làthair, gu'm b'e féin an Criosd a bha ri teachd;* 24 *nochd e do'n t-sluagh ciod i a bharail mu Eoin, &c.*

ANIS an uair a chrìochnaich e a bhriathra-san uile ann an éisdeachd an t-sluaigh, chaidh e steach do Chapernaum.

2 Agus bha seirbhiseach ceannaird-ceud àraidh, a b' ionmhuinn leis, gu tinn, agus ri h-uchd bàis.

3 Agus an uair a chual e mu Iosa, chuir e seanairean nan Iudhach d'a ionnsuidh, a' cur impidh air gu tigeadh e, agus gu'n leighiseadh e a sheirbhiseach.

4 Agus an uair a thàinig iad gu Iosa, ghuidh iad air gu dùrachdach, ag ràdh, Gu'm b'airidh e gu'n deanadh esan so dha:

[1] *araon.*

[2] *stéidheachadh.*

5 Oir is toigh leis ar cinneach-ne, agus thog esan dhuinn sionagog[1].

6 Agus chaidh Iosa maille riu. Ach air dha bhi nis fagus do'n tigh, chuir an ceannard-ceud càirdean d'a ionnsuidh, ag ràdh ris, A Thighearn, na cuir dragh ort féin; oir cha'n airidh mise gu'n rachadh tu steach fo m' chleith:

7 Uime sin cha mhò a mheas mi gu'm b'airidh mi féin air teachd a d' ionnsuidh: ach *a mhàin* abair am focal, agus slànuichear m' òglach.

8 Oir is duine mise féin air mo chur fo ùghdarras, aig am bheil saighdeara fodham; agus their mi ris an fhear so, Imich, agus imichidh e; agus ri fear eile, Thig, agus thig e; agus ri m' sheirbhiseach, Dean so, agus ni se e.

9 Agus an uair a chuál Iosa na nithe so, ghabh e iongantas ris, agus air tionndadh dha, thubhairt e ris an t-sluagh a lean e, A ta mi ag ràdh ribh, nach d'fhuair mi creidimh co mòr as so, ann an Israel féin.

10 Agus air pilltinn air an ais do'n tigh do na teachdairibh a chuireadh *d'a ionnsuidh*, fhuair iad an seirbhiseach a bha tinn, slàn.

11 Agus tharladh, an là 'na dhéigh sin, gu'n deachaidh e chum baile d'an gairmear Nain; agus chaidh a dheisciobuil[2] maille ris, agus sluagh mòr.

12 A nis an uair a thàinig e am fagus do gheata a' bhaile, feuch, ghiùlaineadh a mach duine marbh, aon mhac a mhàthar, agus bu bhantrach i: agus bha sluagh mòr do *mhuinntir* a' bhaile maille rithe.

13 Agus an uair a chunnaic an Tighearn i, ghabh e truas dith, agus thubhairt e rithe, Na guil.

14 Agus thàinig e agus bhean e ris a' ghiùlan[3]; (agus sheas iadsan a bha 'ga iomchar;) agus thubhairt e, Oganaich, a ta mi ag ràdh riut, éirich.

15 Agus dh'éirich an duine bha marbh 'na shuidhe, agus thòisich e air labhairt: agus thug e d'a mhàthair e.

16 Agus ghlac eagal *iad* uile: agus thug iad glòir do Dhia, ag ràdh, Dh'éirich fàidh mòr 'nar measg-ne; agus, Dh'amhairc Dia air a shluagh féin.

17 Agus chaidh an t-iomradh so mach airsan air feadh Iudea uile, agus na dùthcha mu'n cuairt uile.

18 Agus dh'innis a dheisciobuil do Eoin mu thimchioll nan nithe sin uile.

19 Agus ghairm Eoin d'a ionnsuidh dithis àraidh d'a dheisciobluibh, agus chuir e iad gu Iosa, ag ràdh, An tusa esan a bha ri teachd, no m' bi sùil againn ri neach eile?

20 Agus air teachd do na daoinibh d'a ionnsuidh, thubhairt iad, Chuir Eoin Baiste sinne a d' ionnsuidh, ag ràdh, An tusa an ti a bha ri teachd, no 'm bi sùil againn ri neach eile?

21 Agus anns an uair sin

---

[1] *thog esan ar sionagog.*
[2] *mòran d'a dheisciobluibh.*
[3] *chiste mhairbh.*

féin leighis e mòran o 'n euslaintibh agus o 'm plàighibh, agus o dhroch spioradaibh; agus thug e 'n radharc do mhòran a bha dall.

22 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Imichibh-sa agus innsibh do Eoin na nithe a chunnaic agus a chuala sibh, gu bheil na doill a' faicinn, na bacaich ag imeachd, na lobhair air an glanadh, na bodhair a' cluinntinn, na mairbh air an dùsgadh, an soisgeul air a shearmonachadh do na bochdaibh.

23 Agus is beannaichte esan nach faigh oilbheum annamsa.[1]

24 Agus an uair a dh'fhalbh teachdairean Eoin, thòisich e air labhairt ris an t-sluagh mu thimchioll Eoin, Ciod an ni a chaidh sibh a mach do'n fhàsach a dh'fhaicinn? an i cuilc air a crathadh le gaoith?

25 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e duine air a sgeadachadh ann an eudach mìn? feuch, iadsan a ta sgeadaichte le eudach rìomhach, agus a' caitheadh am beatha gu sòghail, is ann an cùirtibh nan rìghrean a ta iad.

26 Ach ciod e an ni chaidh sibh a mach a dh'fhaicinn? an e fàidh? seadh, a ta mi ag ràdh ribh, agus ni's mò na fàidh.

27 Is e so an ti mu'm bheil e sgrìobhta, Feuch, cuiridh mi mo theachdair roimh do ghnùis, a dh'ulluicheas do shlighe romhad.

28 Oir a ta mi ag ràdh ribh, 'Nam measg-san a rugadh le mnaibh, cha'n 'eil fàidh a's mò na Eoin Baiste: gidheadh an ti a's lugha ann an rìoghachd Dhé, is mò e na esan.

29 Agus dh'fhìreanaich am pobull uile a chual *e*, agus na cìs-mhaoir, Dia, air dhoibh bhi air am baisteadh le baisteadh Eoin.

30 Ach chuir na Phairisich agus an luchd-lagha cùl ri comhairle Dhé d'an taobh féin, am feadh nach do bhaisteadh iad leis.

31 Agus thubhairt an Tighearna, Cò ris uime sin a shamhlaicheas mi daoine a' ghinealaich so? agus cò ris a ta iad cosmhuil?

32 A ta iad cosmhuil ri cloinn a ta 'nan suidhe sa' mhargadh, agus a dh'éigheas r'a chéile, ag ràdh, Rinn sinne pìobaireachd dhuibh-sa, agus cha d'rinn sibhse dannsa: rinn sinne tuireadh dhuibh-sa, agus cha d'rinn sibhse gul.

33 Oir thàinig Eoin Baiste, cha'n ann ag itheadh arain, no ag òl fìona; agus their sibh, A ta deamhan aige.

34 Thàinig Mac an duine ag itheadh agus ag òl; agus their sibh, Feuch duine geòcach, agus pòitear-fìona, caraid chìs-mhaor agus pheacach.

35 Ach a ta gliocas air a fìreanachadh le a cloinn uile.

36 Agus dh'iarr duine àraidh do na Phairisich air, gu'n itheadh e biadh maille ris. Agus chaidh e steach do thigh an Phairisich, agus shuidh[2] e sìos chum bidh.

37 Agus, feuch, an uair a fhuair bean anns a' bhaile,

[1] *nach gabh oilbheum riumsa.*

[2] *luidh.* Gr.

a bha 'na peacach, fios gu'n robh e 'na shuidhe aig biadh ann an tigh an Phairisich, thug i leatha bocsa alabastair *làn do* oladh chubhraidh,

38 Agus sheas i aig a chosaibh air a chùlaobh a' gul, agus thòisich i air a chosan a fhliuchadh le a deuraibh, agus thiormaich i *iad* le folt a cinn, agus phòg i a chosa, agus dh'ung i leis an oladh iad.

39 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach, a thug cuireadh dha, *so,* labhair e ann féin, ag ràdh, Nam b'fhàidh an duine so, bhiodh fhios aige cò i a' bhean so a ta beantuinn ris, agus ciod is gnè dhi; oir is peacach i.

40 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e ris, A Shimoin, a ta ni agam ri ràdh riut. Agus thubhairt esan, A mhaighstir, abair e.

41 Bha aig fear-fiacha àraidh dithis do fhéichneinibh: bha aige air aon fhear cùig ceud peghinn, agus air an fhear eile leth-cheud.

42 Agus do bhrìgh nach robh aca ni leis an dìoladh iad, mhaith e gu saor dhoibh araon. Innis dhomh-sa uime sin, cò dhiubh is mò a ghràdhaicheas e?

43 Agus fhreagair Simon agus thubhairt e, Is i mo bharail gur e an neach is mò d'an do mhaith e. Agus thubhairt e ris, Is ceart a thug thu breth.

44 Agus air tionndadh ris a' mhnaoi, thubhairt e ri Simon, Am faic thu a' bhean so? thàinig mi steach do d' thigh, cha d'thug thu dhomh uisge chum mo chos; ach dh'ionnlaid ise mo chosa le deuraibh, agus thiormaich i *iad* le folt a cinn.

45 Cha d'thug thusa dhomh pòg: ach o thàinig ise[1] stigh, cha do sguir i a phògadh mo chos.

46 Cha d'ung thusa mo cheann le h-oladh: ach dh'ung ise mo chosa le h-oladh chùbhraidh.

47 Uime sin a ta mi ag ràdh riut, Gu bheil a peacanna a ta lìonmhor, air am maitheadh; air an aobhar sin[2] ghràdhaich i gu mòr: ach ge b'e neach d'am maithear beagan, bithidh a ghràdh beag.

48 Agus thubhairt e rithe, Tha do pheacanna air am maitheadh.

49 Agus thòisich iadsan a bha 'nan suidhe aig biadh maille ris, air a ràdh annta féin, Cò e so a ta eadhon a' maitheadh pheacanna?

50 Agus thubhairt e ris a' mhnaoi, Shlànuich do chreidimh thu; imich an sìth.

CAIB. VIII.

1 *Fhritheil mnài do Chriosd le am maoin.* 4 *An déigh do Chriosd searmoin a dheanamh o àit gu h-àit, agus e air a leantuinn le abstolaibh, labhair e cosamhlachd an t-sìoladair,* 16 *agus na coinnle;* 21 *chuir e an céill cò iad a mhàthair, agus a bhràithrean.*

AGUS tharladh an déigh sin, gu'n d'imich esan troimh gach caithir agus baile, a' searmonachadh, agus a' cur an céill soisgeil rìoghachd Dhé, agus an dà fhear dheug maille ris;

2 Agus mnài àraidh a leighiseadh o dhroch spioradaibh agus o euslaintibh, Muire d'an gairmear Magdalen, as

[1] *mi.* [2] *oir.*

an deachaidh seachd deamhain.

3 Agus Ioanna bean Chusa stiùbhaird Heroid, agus Susanna, agus mòran eile, a bha frithealadh dha le am maoin.

4 Agus an uair a chruinnich sluagh mòr, agus a thàinig iad as gach baile d'a ionnsuidh, labhair e ann an cosamhlachd:

5 Chaidh fear-cuir a mach a chur a shìl: agus ag cur da, thuit cuid ri taobh an rathaid; agus shaltradh sìos e, agus dh'ith eunlaith an athair suas e.

6 Agus thuit cuid eile air carraig, agus air fàs da, shearg e, do bhrìgh nach robh sùgh aige.

7 Agus thuit cuid eile am measg droighinn, agus dh'fhàs an droighinn maille ris, agus thachd se e.

8 Agus thuit cuid eile air talamh maith, agus dh'fhàs e suas, agus thug e toradh uaith a cheud uiread *as a chuireadh*. Agus air dha na nithe sin a ràdh, ghlaodh e, Ge b'e aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

9 Agus dh'fhiosraich a dheisciobuil deth, ag ràdh, Ciod e an cosamhlachd so?

10 Agus thubhairt esan, Thugadh dhuibhsa eòlas fhaotainn air rùn dìomhair rìoghachd Dhé; ach do chàch an cosamhlachdaibh, ionnus ag faicinn doibh nach faiceadh iad, agus ag cluinntinn doibh nach tuigeadh iad.

11 Ach is e so an cosamhlachd: Is e an sìol focal Dé.

12 Iadsan ri taobh'an rathaid, is iad sin a dh'éisdeas: 'na dhéigh sin a tà an diabhul a' teachd, agus a' togail air falbh an fhocail as an cridheachaibh, air eagal gu'n creideadh iad agus gu'm biodh iad air an saoradh.

13 An dream air a' charraig, *is iad sin iadsan*, an uair a dh'éisdeas iad, a ghabhas am focal d'an ionnsuidh le gairdeachas, ach cha'n 'eil aca so freumh, *muinntir* a chreideas rè tamuill, agus an àm buairidh a tà tuiteam air falbh.

14 Agus an ni a thuit am measg droighinn, is iad sin an dream a dh'éisdeas, agus air dhoibh dol a mach, a tà iad air an tachdadh le cùram, agus le saoibhreas, agus le sàimh na beatha *so*, agus cha 'n 'eil iad a' toirt toraidh uatha chum foirfeachd.

15 Ach an ni *a thuit* san talamh mhaith, is iad sin iadsan, air dhoibh am focal éisdeachd, a tà 'ga choimhead ann an cridhe treibh-dhireach agus maith, agus a' toirt toraidh uatha la foighidinn[1].

16 Cha'n 'eil neach air bith, air dha coinneal a lasadh, a dh'fholaicheas fo shoithean i, no chuireas fo leabaidh *i*: ach cuiridh e ann an coinnleir i, chum gu'm faic iadsan a thig a stigh an solus.

17 Oir cha 'n 'eil ni sam bith folaichte, nach deanar follaiseach; no uaigneach, nach aithnichear, agus nach tig am follais[2].

18 Air an aobhar sin thugaibh fa'near cionnus a dh'éisdeas sibh: oir ge b'e neach aig am bheil, bheirear dha;

[1] *seasmhachd.*

[2] *os àird.*

agus ge b'e neach aig nach 'eil, bheirear uaith eadhon an ni sin a shaoilear a bhi aige.

19 An sin thàinig d'a ionnsuidh a mhàthair agus a bhràithre, agus cha b'urrainn iad teachd am fagus da leis an dòmhlas.

20 Agus dh'innseadh dha le *dream àraidh*, a thubhairt, Tha do mhàthair agus do bhràithre 'nan seasamh a muigh, ag iarraidh t'fhaicinn.

21 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Is iad mo mhàthair agus mo bhràithrean iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a ni e.

22 Agus tharladh air là àraidh, gu'n deachaidh e féin agus a dheisciobuil a stigh do luing: agus thubhairt e riu, Rachamaid thairis gu taobh thall an locha. Agus chuir iad a mach *o thìr*.

23 Ach ag seòladh dhoibh, thuit codal airsan: agus thàinig ànradh[1] gaoithe a nuas air an loch, agus lìonadh iad *le h-uisge*, agus bha iad ann an gàbhadh.

24 Agus thàinig iad d'a ionnsuidh, agus dhùisg iad e, ag ràdh, A mhaighstir, a mhaighstir, tha sinn caillte! An sin dh'éirich esan, agus chronuich e a' ghaoth, agus onfa an uisge: agus sguir iad, agus thàinig fèath[2] ann:

25 Agus thubhairt e riu, C'àit am bheil bhur creidimh? agus air dhoibh bhi fo eagal, ghabh iad iongantas, ag ràdh r'a chéile, Ciod a' ghnè dhuine so? oir a ta e toirt àithne do na gaothaibh, agus do'n uisge féin, agus a ta iad umhal dha.

26 Agus thàinig iad air tìr aig dùthaich nan Gadareneach, a ta thall fa chomhair Ghalile.

27 Agus an uair a chaidh e mach air tìr, choinnich duine àraidh as a' bhaile e, anns an robh deamhain ré aimsir fhada, agus aig nach biodh eudach uime, agus nach fanadh ann an tigh, ach anns na h-àitibh-adhlaic.

28 An uair a chunnaic e Iosa, ghlaodh e mach, agus thuit e sìos 'na làthair, agus thubhairt e le guth àrd, Ciod e mo ghnothuch-sa riut, Iosa, a Mhic an Dé a's ro àirde? guidheam ort, na pian mi.

29 (Oir bha e air toirt àithne do'n spiorad neòghlan dol a mach as an duine. Oir bu tric a rug e gu naimhdeil air: agus cheangladh e le slabhruidhibh, agus choimhideadh an geimhlibh e; agus air briseadh *a* chuibhreacha dha, dh'iomaineadh e leis an deamhan do'n fhàsach.)

30 Agus dh'fhiosraich Iosa dheth, ag ràdh, Ciod is ainm dhuit? agus thubhairt esan, Legion: do bhrìgh gu'n deachaidh mòran dheamhan a steach ann.

31 Agus ghuidh iad air, gun àithne thoirt doibh dol sìos do'n doimhneachd[3].

32 Agus bha treud lìonmhor mhuc an sin, ag ionaltradh air an t-sliabh: agus ghuidh iad air cead a thoirt doibh dol a steach annta. Agus thug e cead doibh.

33 An sin air dol do na deamhnaibh a mach as an duine, chaidh iad anns na mucaibh: agus ruith an treud

[1] *doinionn, stoirm.* [2] *ciùine.* [3] *dubh-aigean.*

mhuc gu dian sìos le bruthach [1] do'n loch, agus thachdadh [2] iad.

34 Agus an uair a chunnaic an dream a bha 'gam biadhadh an ni a rinneadh, theich iad, agus dh'innis [3] iad *e* anns a' bhaile, agus anns an dùthaich.

35 Agus chaidh iadsan a mach a dh'fhaicinn an ni a rinneadh; agus thàinig iad gu Iosa, agus fhuair iad an duine as an deachaidh na deamhain, 'na shuidhe aig cosaibh Iosa, air eudachadh, agus e 'na chéill: agus ghabh iad eagal.

36 Agus dh'innis an dream a chunnaic e dhoibh, cionnus a shlànuicheadh an duine san robh na deamhain.

37 An sin dh'iarr muinntir dùthcha nan Gadareneach uile airsan imeachd uatha; oir ghlacadh le h-eagal mòr iad: agus chaidh e san luing, agus phill e air ais a rìs.

38 A nis ghuidh an duine as an deachaidh na deamhain air, e féin a bhi maille ris: ach chuir Iosa uaith e, ag ràdh,

39 Pill do d' thigh féin, agus cuir an céill meud nan nithe a rinn Dia dhuit. Agus dh'imich e roimhe, ag innseadh gu follaiseach air feadh a' bhaile uile, meud nan nithe a rinn Iosa dha.

40 Agus tharladh, an uair a phill Iosa air ais, gu'n do ghabh an sluagh *gu toileach* ris: oir bha iad uile 'ga fheitheamh.

41 Agus, feuch, thàinig duine d'am b'ainm Iairus, a bha 'na uachdaran air an t-sionagog; agus thuit e aig cosaibh Iosa, agus ghuidh e air gu'n tigeadh e d'a thigh:

42 Do bhrìgh gu'n robh aon-ghin nighinn aige, mu thimchioll dà bhliadhna dheug, agus i faotainn a' bhàis. (Ach air dha bhi 'g imeachd, bha'n sluagh 'ga theannadh.

43 Agus *thàinig* bean air an robh dòrtadh fola dà bhliadhna dheug, agus a chaith a beathachadh uile ri leighibh, agus nach b'urrainn bhi air a leigheas le neach air bith,

44 Thàinig *ise* air a chulaobh, agus bhean i ri iomall 'eudaich: agus sguir a dòrtadh fola air ball.

45 Agus thubhairt Iosa, Cò bhean rium? Air àicheadh do na h-uile, thubhairt Peadar ris, agus iadsan a bha maille ris, A mhaighstir, tha'n sluagh ga d' dhòmhlachadh, agus ga d' theannadh, agus an abair thu, Cò bhean rium?

46 Agus thubhairt Iosa, Bhean neach éigin rium: oir mhothaich mi cumhachd a' dol asam.

47 Agus an uair a chunnaic a' bhean nach robh i an ain-fhios [4], thàinig i air chrith, agus a' sleuchdadh dha, chuir i'n céill da, an làthair an t-sluaigh uile, c'ar son a bhean i ris, agus mar a shlànuicheadh i gu grad.

48 Agus thubhairt esan rithe, A nighean, biodh misneach agad: shlànuich do chreidimh thu; imich an sìth.)

---

[1] *leathad, àite corrach.*
[2] *bhàthadh.*
[3] *theich iad, (agus chaidh iad,) agus dh'innis.*
[4] *am folach.*

49 Am feadh a bha e fathast a' labhairt, thàinig neach o *thigh* Uachdarain na sionagoig, ag ràdh ris, Tha do nighean marbh; na cuir dragh air a' mhaighstir.

50 Ach an uair a chual Iosa *so*, fhreagair se e, ag ràdh, Na biodh eagal ort: a mhàin creid, agus bithidh i air a slànuchadh.

51 Agus an uair a chaidh e do'n tigh, cha do leig e le neach air bith dol a stigh, ach Peadar, agus Eoin, agus Seumas, agus athair agus màthair na nighinn.

52 Agus bha iad uile a' gul, agus a' deanamh caoidh air a son: ach thubhairt esan, Na guilibh; cha 'n 'eil i marbh, ach 'na codal.

53 Agus rinn iad gàire fanoid ris, do bhrìgh gu'n robh fhios aca gu'n robh i marbh.

54 Agus air dha an cur a mach uile, ghlac e air làimh i, agus ghlaodh e, ag ràdh, A nighean, éirich.

55 Agus thàinig a spiorad air ais, agus dh'éirich i air ball; agus dh'àithn e biadh a thoirt di.

56 Agus ghlac[1] uamhas mòr a pàrantan[2]: ach thug esan àithne dhoibh gun an ni a rinneadh innseadh do neach air bith.

CAIB. IX.

1 *Chuir Criosd a mach 'abstoil a dh'oibreachadh mhìorbhuile, agus a shearmonachadh.* 7 *Bha togradh aig Herod Criosd fhaicinn.* 17 *Thug Criosd lòn do chùig mìle gu mìorbhuileach,* 22 *dh'innis e 'fhulangas roimh-laimh.* 28 *Atharrachadh a chrutha.*

AGUS ghairm e an dà fhear dheug[3] an ceann a chéile, agus thug e cumhachd agus ùghdarras doibh air na h-uile dheamhnaibh, agus a chum euslaintean a leigheas.

2 Agus chuir e mach iad a shearmonachadh rìoghachd Dhé, agus a shlànuchadh nan euslan.

3 Agus thubhairt e riu, Na tugaibh ni air bith leibh chum na slighe, bataiche, no màla, no aran, no airgiod; ni mò bhios dà chòta aig gach fear agaibh.

4 Agus ge b'e air bith tigh d'an téid sibh a steach, fanaibh an sin, agus á sin rachaibh a mach[4].

5 Agus cò air bith iad nach gabh ribh, air dhuibh dol a mach as a' bhaile sin, crathaibh dhibh eadhon an dusl-ach o bhur cosaibh mar fhianuis 'nan aghaidh.

6 Agus chaidh iadsan a mach, agus ghabh iad troimh na bailtibh, a' searmonachadh an t-soisgeil, agus a' leigheas anns gach àit.

7 Agus chual Herod an Tetrarc na h-uile nithe a rinneadh leis: agus bha e an imcheist, do bhrìgh gu'n dubhradh le cuid, gu'n robh Eoin air éirigh o na marbhaibh;

8 Agus le cuid, gu'n d'fhoillsicheadh Elias; agus le cuid eile, gu'n robh aon do na sean fhàidhibh air éirigh a rìs.

9 Agus thubhairt Herod, Thug mise an ceann do Eoin: ach cò e am fear so mu 'm bheil mi cluinntinn[5] a leithid so do nithibh? Agus dh'iarr e fhaicinn.

10 Agus air pilltinn do na

---

1 *ghabh.* 2 *a ginteirean,* 3 *a dhà dheisciobul deug.*

4 *fanaibh an sin gus am fàg sibh an t-dit.* 5 *mu'n cluinneam.*

h-abstolaibh, dh'innis iad dha gach ni a rinn iad. Agus thug e leis iad, agus chaidh e fa leth gu àite fàsail, a bhuineadh do'n bhaile d'an goirear Betsaida.

11 Agus an uair a fhuair an sluagh fios *air*, lean iad e: agus ghabh e *d'a ionnsuidh* iad, agus labhair e riu mu thimchioll rìoghachd Dhé, agus leighis e iadsan aig an robh feum air leigheas.

12 Agus an uair a thòisich an là air teireachdainn, thàinig an dà fhear dheug, agus thubhairt iad ris, Cuir air falbh an sluagh, chum gu'n téid iad do na bailtibh agus do'n tìr mu'n cuairt, agus gu'n gabh iad tàmh agus gu'm faigh iad biadh; oir tha sinn an so an àite fàsail.

13 Ach thubhairt esan riu, Thugaibh-sa dhoibh ni r'a itheadh. Agus thubhairt iadsan, Cha'n 'eil againn tuilleadh na cùig builinnean agus dà iasg: mur téid sinn agus biadh a cheannach do'n t-sluagh so uile.

14 Oir bha iad mu thimchioll cùig mìle fear. Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cuiribh 'nan suidhe iad, leth-cheud anns gach cuideachd.

15 Agus rinn iad mar sin, agus chuir iad 'nan suidhe iad uile.

16 Agus ghabh e na cùig builinnean agus an dà iasg, agus air amharc suas gu neamh, bheannaich e iad, agus bhris e, agus thug e d'a dheisciobluibh iad gu'n cur an làthair an t-sluaigh.

17 Agus dh'ith iad, agus shàsuicheadh iad uile: agus thogadh dà chliabh dheug do bhiadh briste, a bha dh'fhuigheall aca.

18 Agus tharladh, air dha bhi ri urnuigh fa leth, gu'n robh a dheisciobuil maille ris: agus dh'fheòraich e dhiubh, ag ràdh, Cò tha an sluagh ag ràdh is mise?

19 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, Eoin Baiste: ach *tha* cuid *ag ràdh* Elias: agus cuid eile, gu bheil aon do na sean fhàidhibh air éirigh a rìs.

20 Thubhairt e riu, Ach cò tha sibhse ag ràdh is mi? Agus fhreagair Peadar, agus thubhairt e, Criosd Dhé.

21 Agus air dha sparradh teann a thoirt doibh, dh'àithn e gun iad a dh'innseadh so do neach sam bith;

22 Ag ràdh, Gur éigin do Mhac an duine mòran fhulang, agus a bhi air a dhiùltadh leis na seanairibh, agus na h-àrd-shagartaibh, agus na sgrìobhaichibh, agus a bhi air a chur gu bàs, agus air a thogail suas air an treas là.

23 Agus thubhairt e riu uile, Ma's àill le neach air bith teachd a'm' dhéigh-sa, àicheadhadh se e féin, agus togadh e a chrann-ceusaidh gach là, agus leanadh e mise.

24 Oir ge b'e neach le'm b'àill 'anam a thearnadh, caillidh se e: ach ge b'e neach a chailleas 'anam air mo sgàth-sa, saoraidh esan e.

25 Oir ciod e an tairbhe do dhuine, ged chosnadh e an saoghal gu h-iomlan, agus e féin a chall, no bhi air a sgrios?

26 Oir ge b'e neach a ghabhas nàire dhiom-sa agus do m' bhriathraibh, gabhaidh Mac an duine nàire

dheth-san, an uair a thig e 'na ghlòir féin, agus *an glòir* 'Athar, agus nan aingeal naomha.

27 Ach a ta mise ag ràdh ribh gu fìrinneach, gu bheil cuid 'nan seasamh an so, nach blais bàs, gus am faic iad rìoghachd Dhé.

28 Agus tharladh, mu thimchioll ochd làithean an déigh nam briathra so[1], gu'n d'thug e leis Peadar, agus Eoin, agus Seumas, agus gu'n deachaidh e suas gu beinn a dheanamh urnuigh.

29 Agus an uair a bha e ri urnuigh, bha dreach a ghnùise air atharrachadh, agus rinneadh 'eudach geal agus dealrach.

30 Agus, feuch, bha dithis fhear a' còmhradh ris, eadhon Maois agus Elias,

31 A nochdadh ann an glòir, agus a bha labhairt m'a bhàs[2], a bha esan gu choimhlionadh ann an Ierusalem.

32 Ach bha Peadar, agus iadsan a bha maille ris, trom 'nan codal: agus an uair a dhùisg iad, chunnaic iad a ghlòir, agus an dithis fhear a bha 'nan seasamh maille ris.

33 Agus an uair a bha iadsan a' dealachadh ris, thubhairt Peadar ri Iosa, A mhaighstir, is maith dhuinne bhi an so; agus deanamaid tri pàilliuna[3], aon duitse, agus aon do Mhaois, agus aon do Elias; gun fhios aige ciod a bha e ag ràdh.

34 Am feadh a bha e ag ràdh so, thàinig neul, agus chuir e sgàile orra: agus ghabh iad eagal an uair a bha iad a' dol a stigh san neul.

35 Agus thàinig guth as an neul, ag ràdh, Is e so mo Mhac gràdhach-sa; éisdibh ris.

36 Agus an uair a rinneadh an guth so, fhuaradh Iosa 'na aonar: agus dh'fhan iadsan 'nan tosd, agus cha d'innis iad do neach air bith, anns na làithibh sin, aon ni do na chunnaic iad.

37 Agus tharladh, an là 'na dhéigh sin, an uair a thàinig iad a nuas o'n bheinn, gu'n do thachair sluagh mòr air.

38 Agus, feuch, ghlaodh duine àraidh do'n t-sluagh, ag ràdh, A mhaighstir, tha mi a' guidhe ort, amhairc air mo mhac, oir is e m'aon duine cloinne e[4].

39 Agus, feuch, a ta spiorad a' breith air, agus a ta e gu h-obann ag éigheach; agus a ta e 'ga tharruing as a chéile, air chor as gu bheil e cur cobhair a mach, agus an déigh a chomh-bhruthadh is gann a dh'fhàgas se e.

40 Agus ghuidh mi air do dheisciobluibh gu'n cuireadh iad a mach e, agus cha b'urrainn iad.

41 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, O ghinealaich mhi-chreidich agus fhiair[5], cia fhad a bhios mi maille ribh, agus a dh'fhuilgeas mi sibh? Thoir an so do mhac.

42 Agus am feadh a bha e fathast a' teachd, thilg an deamhan sìos e, agus reub se *e*: agus chronuich Iosa an spiorad neòghlan, agus shlàn-

[1] *nan nithe so.*
[2] *m'a shiubhal.* [3] *bothain.*
[4] *is e m'aon ghin e.*
[5] *choirbte.*

uich e an leanabh, agus thug e d'a athair e.

43 Agus ghabh iad uamhas uile ri mòr-chumhachd Dhé. Ach air dhoibh uile bhi gabhail iongantais ris na h-uile nithibh a rinn Iosa, thubhairt e r'a dheisciobluibh,

44 Taisgibh na briathra so ann bhur cluasaibh: oir tha Mac an duine gu bhi air a thoirt thairis do làmhaibh dhaoine.

45 Ach cha do thuig iadsan an còmhradh so, agus bha e folaichte uatha air chor as nach b'aithne dhoibh e[1]: agus b'eagalach leo ceisd a chur air mu thimchioll a' chòmhraidh so.

46 An sin dh'éirich deasboireachd eatorra, cò aca bu mhò a bhitheadh.

47 Agus air do Iosa smuaintean an cridhe fhaicinn, ghabh e leanabh, agus chuir e làimh ris féin e,

48 Agus thubhairt e riu, Ge b'e ghabhas ris an leanabh so ann am ainm-sa, tha e a' gabhail rium-sa: agus ge b'e neach a ghabhas rium-sa, tha e gabhail ris an ti a chuir uaith mi: oir an neach a's lugha 'nur measg-sa uile, bithidh esan mòr.

49 Agus fhreagair Eoin, agus thubhairt e, A mhaighstir, chunnaic sinne duine àraidh a'tilgeadh mach dheamhan a' d'ainm-sa; agus bhac sinn e, a chionn nach 'eil e 'gar leantuinn-ne.

50 Agus thubhairt Iosa ris, Na bacaibh e: oir ge b'e nach 'eil 'nar n-aghaidh, tha e leinn.

51 A nis, an uair a choimhlionadh làithean a ghabhail suas, shuidhich e a ghnùis chum dol gu Ierusalem;

52 Agus chuir e teachdairean roimh a ghnùis: agus dh'imich iad, agus chaidh iad a steach do bhaile leis na Samaritanaich, a dh'ulluchadh air a shon-san.

53 Agus cha do ghabh iadsan ris, a chionn gu'n robh 'aghaidh mar gu'm biodh e dol gu Ierusalem.

54 Agus an uair a chunnaic a dheisciobuil Seumas agus Eoin so, thubhairt iad, A Thighearn, an àill leat gu'n abramaid[2] teine a theachd a nuas o nèamh, agus an losgadh, eadhon mar a rinn Elias?

55 Ach thionndaidh esan agus chronuich e iad, agus thubhairt e, Cha'n 'eil fhios agaibh ciod a' ghnè spioraid d'am bheil sibh:

56 Oir cha d'thàinig Mac an duine a sgrios anama dhaoine, ach g'an saoradh. Agus chaidh iad gu baile eile.

57 Agus tharladh, an uair a bha iad ag imeachd air an t-slighe, gu'n dubhairt duine àraidh ris, A Thighearn, leanaidh mise thu ge b'e àit an téid thu.

58 Agus thubhairt Iosa ris, Tha tuill[3] aig na sionnaich, agus nid aig eunlaith an athair; ach cha'n 'eil àit aig Mac an duine anns an cuir e a cheann fuidhe.

59 Agus thubhairt e ri duine eile, Lean mise: ach thubhairt esan, A Thighearn, leig dhomh dol air tùs agus m'athair adhlac.

[1] *chum nach mothaicheadh iad e.*

[2] *orduicheamaid.*

[3] *garaidh, brocluidh.*

60 Ach thubhairt Iosa ris, Leig leis na mairbh am mairbh féin adhlac ; ach imich thusa agus searmonaich rìoghachd Dhé.

61 Agus thubhairt neach eile mar an ceudna, A Thighearn, leanaidh mise thu : ach leig dhomh air tùs mo chead a ghabhail diubhsan a ta aig mo thigh.

62 Ach thubhairt Iosa ris, Cha'n 'eil neach air bith, a chuireas a làmh ris a' chrannaraidh, agus a sheallas 'na dhéigh, iomchuidh air son rìoghachd Dhé.

CAIB. X.

1 *Chuir Criosd a mach dh'aon uair deich agus tri fichead deisciobul a shearmonachadh ;* 17 *dh'iarr e orra bhi iriosal agus dh'innis e dhoibh ciod e an ni anns am buineadh dhoibh gairdeachas a dheanamh.* 41 *Chronuich e Marta.*

AN déigh nan nithe sin, dh'orduich an Tighearna mar an ceudna deichnear agus tri fichead eile, agus chuir e lìon dithis agus dithis roimh a ghnùis iad, do gach baile, agus àit, anns an robh e féin gu teachd.

2 Air an aobhar sin thubhairt e riu, *Tha* am fogharadh gu firinneach mòr, ach *a ta* an luchd-oibre tearc : guidhibh uime sin air Tighearn an fhogharaidh, luchd-oibre chur a mach chum 'fhogharaidh féin.

3 Imichibh: feuch, a ta mise 'gur cur a mach mar uain am measg mhadadh-alluidh.

4 Na giùlainibh sporan, no màla, no bròg an ; agus na beannaichibh do neach air bith san t-slighe.

5 Agus ge b'e tigh d'an téid sibh a steach, abraibh air tùs, Sìth do'n tigh so.

6 Agus ma bhios mac na sìthe an sin gabhaidh bhur sìth còmhnuidh air : ach mur bi, pillidh *bhur sìth* do bhur n-ionnsuidh [1] féin a rìs.

7 Agus fanaibh anns an tigh sin, ag itheadh agus ag òl nan nithe a bheirear dhuibh: oir is airidh an t-oibriche air a thuarasdal. Na rachaibh o thigh gu tigh.

8 Agus ge b'e baile d'an téid sibh a steach, agus san gabh iad ribh, ithibh na nithe sin a chuireas iad 'nur làthair.

9 Agus leighisibh a' mhuinntir a ta euslan ann, agus abraibh riu, Tha rìoghachd Dhé air teachd am fagus duibh.

10 Ach ge b'e baile d'an teid sibh a steach, agus nach gabh iad ribh, air dhuibh dol a mach air a shràidibh, abraibh,

11 Eadhon duslach bhur baile a lean ruinn, tha sinne a' glanadh dhinn 'nur n-aghaidh-sa ; gidheadh, biodh fhios so agaibh gu'n do dhruid rìoghachd Dhé ribh.

12 Ach a ta mise ag ràdh ribh, gur so-iomchaire a bhitheas e do Shodom san là ud, na do'n bhaile sin.

13 Is an-aoibhinn duit, a Chorasin ! is an-aoibhinn duit, a Bhetsaida ! oir nam bitheadh na h-oibre cumhachdach a rinneadh annaibhsa air an deanamh ann an Tirus agus ann an Sidon, is fad o'n a dheanadh iad aithreachas, 'nan suidhe ann an saic-eudach agus ann an luaithre.

---

1 *thugaibh.*

14 Ach bithidh e ni's soiomchaire[1] do Thirus agus do Shidon anns a' bhreitheanas, na dhuibh-sa.

15 Agus thusa, a Chapernaum, a ta air t'àrdachadh gu nèamh, tilgear sìos gu h-ifrinn thu.

16 Esan a dh'éisdeas ribhse, éisdidh e rium-sa: agus esan a dhiùltas sibhse, tha e gu mo dhiùltadh-sa: agus an neach a dhiùltas mise, tha e a' diùltadh an ti a chuir uaith mi.

17 Agus phill an deichnear agus an tri fichead le gairdeachas, ag ràdh, a Thighearn, a ta na deamhain féin fo smachd againne troimh t' ainm-sa.

18 Agus thubhairt e riu, Chunnaic mi Satan, mar dhealanach a' tuiteam o nèamh.

19 Feuch, a ta mi toirt dhuibh cumhachd saltairt air nathraichibh, agus air scorpionaibh, agus air uile neart an nàmhaid; agus cha ghoirtich ni air bith air aon dòigh sibh.

20 Gidheadh na deanaibh gairdeachas air son gu bheil na spioraid fo bhur smachd; ach deanaibh gairdeachas air son gu bheil bhur n-ainmean sgrìobhta anns na nèamhaibh.

21 Anns an uair sin féin rinn Iosa gairdeachas 'na spiorad, agus thubhairt e, Tha mi toirt buidheachais duit, O Athair, a Thighearn nèimh agus talmhainn, air son gu'n d'fholaich thu na nithe sin o *dhaoinibh* glice agus tuigseach, agus gu'n d'fhoillsich thu iad do naoidheanaibh: seadh, Athair, oir is ann mar sin bu toil leatsa.

22 Tha na h-uile nithe air an tabhairt domh-sa le m' Athair: agus cha'n aithne do neach air bith cò e am Mac, ach do'n athair; no cò e an t-athair ach do'n Mhac, agus an neach d'an àill leis a' Mhac fhoillseachadh.

23 Agus air tionndadh r'a dheisciobluibh, thubhairt e riu an uaignidheas, Is beannaichte na sùilean a chi na nithe ta sibhse a' faicinn:

24 Oir a ta mi ag ràdh ribh, Gu'm b'iomadh fàidh agus righ, le'm bu mhiann na nithe fhaicinn a ta sibhse a' faicinn, agus nach fac *iad;* agus na nithe a chluinntinn, a ta sibhse a' cluinntinn, agus nach cual *iad*.

25 Agus, feuch, shéas fear-lagha àraidh suas, 'ga dhearbhadh[2], agus ag ràdh, A mhaighstir, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

26 Agus thubhairt e ris, Ciod a tha sgrìobhta san lagh? cionnus a leughas tu?

27 Agus ag freagairt dasan, thubhairt e, Gràdhaichidh tu an Tighearna do Dhia le d'uile chridhe, agus le d'uile anam, agus le d'uile neart, agus le d'uile inntinn; agus do choimhearsnach mar thu féin.

28 Agus thubhairt esan ris, Is ceart a fhreagair thu; dean-sa so, agus bithidh tu beò.

29 Ach air dhasan toil a bhi aige e féin fhìreanachadh, thubhairt e ri Iosa, Agus cò e mo choimhearsnach?

[1] *so-fhulainge.*

[2] *'ga bhuaireadh.*

30 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e, Chaidh duine àraidh sìos o Ierusalem gu Iericho, agus thuit e am measg luchd reubainn[1], agus air dhoibh a rùsgadh, agus a lotadh, dh'imich iad rompa, air fhàgail-san doibh leth-mharbh.

31 Agus tharladh, gu'n d'imich sagart àraidh sìos air an t-slighe sin: agus an uair a chunnaic se e, ghabh e seachad air an taobh eile.

32 Agus mar an ceudna, air do Lebhitheach bhi dlùth do'n ionad sin, thàinig e agus dh'amhairc e *air*, agus ghabh e seachad air an taobh eile.

33 Ach air do Shamaritanach àraidh bhi gabhail an rathaid, thàinig e far an robh esan: agus an uair a chunnaic se e, ghabh e truas mòr *deth*,

34 Agus thàinig e d'a ionnsuidh, agus cheangail e suas a chreuchdan, a' dortadh oladh agus fìona annta, agus chuir e air 'ainmhidh féin e, agus thug e gu tigh-òsda e, agus ghabh e cùram dheth.

35 Agus air an là màireach, 'nuair a dh'fhalbh e, thug e mach dà pheghinn *Romhanach*, agus thug e do fhear an tigh-òsda *iad*, agus thubhairt e ris, Gabh cùram dheth; agus ge b'e ni tuilleadh a chaitheas tu, an tràth philleas mise air m'ais, dìolaidh mi dhuit e.

36 Cò a nis do'n triuir so, a shaoileas tu, bu choimhearsnach dhasan a thuit am measg an luchd-reubainn?

37 Agus thubhairt esan, An ti a rinn tròcair air. An sin thubhairt Iosa ris, Imich thusa, agus dean mar an ceudna.

38 Agus ag imeachd dhoibh, chaidh e steach do bhaile àraidh; agus ghabh bean àraidh, d'am b'ainm Marta, d'a tigh féin e.

39 Agus bha piuthar aice d'an goirte Muire, a shuidh aig cosaibh Iosa, agus a bha 'g éisdeachd 'fhocail.

40 Ach bha Marta air a ro chùradh le mòran frithealaidh, agus air seasamh dhi 'na làthair, thubhairt i, A Thighearn, nach 'eil suim agad gu'n d'fhàg mo phiuthar mise a'm' aonar ri frithealadh? uime sin abair rithe cuideachadh leam.

41 Agus fhreagair Iosa, agus thubhairt e rithe, a Mharta, a Mharta, tha thusa làn cùraim, agus dragha mu thimchioll mòrain do nithibh:

42 Ach a ta aon ni feumail. Agus rinn Muire roghainn do'n chuid mhaith sin, nach toirear uaipe.

CAIB. XI.

1 *Theagaisg Criosd d'a dheisciobluibh urnuigh a dheanamh gu bithchionta.* 14 *Thilg e mach deamhan a bha balbh, agus chronuich e na Phairisich air son an toibheim.* 28 *Nochd e cò iad a ta beannaichte.*

AGUS tharladh air dha bhi ann an ionad àraidh ri h-urnuigh, 'nuair a sguir e, gu'n dubhairt neach àraidh d'a dheisciobluibh ris, A Thighearna, teagaisg dhuinne urnuigh a dheanamh, mar a theagaisg Eoin d'a dheisciobluibh féin.

2 Agus thubhairt e riu, 'Nuair a ni sibh urnuigh, abraibh, Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomhaichear t'ainm. Thigeadh do rìogh-

[1] *chreachadairean.*

achd. Deanar do thoil, mar air nèamh, gu ma h-amhluidh sin air thalamh.

3 Thoir dhuinn o là gu là ar n-aran lathail.

4 Agus maith dhuinn ar peacanna: oir a ta sinne féin a' maitheadh do gach aon air am bheil fiachan againn. Agus na leig ann am buaireadh sinn, ach saor sinn o'n olc.

5 Agus thubhairt e riu, Cò agaibh-sa aig am bi caraid, agus a théid d'a ionnsuidh air mheadhon-oidhche, agus a their ris, A charaid, thoir dhomh tri builinnean air iasachd;

6 Oir thàinig caraid dhomh a m' ionnsuidh as a shlighe, agus cha 'n 'eil ni agam a chuireas mi 'na làthair:

7 Agus gu'm freagair esan o'n taobh a stigh agus gu'n abair e, Na cuir dragh orm: tha 'n dorus a nis air a dhùnadh, agus tha mo chlann maille rium san leabaidh; cha'n fhaigh mi éirigh agus *an* toirt duit.

8 A ta mi ag ràdh ribh, Ged nach éirich e agus nach toir e dha, air son gur e a charaid e; gidheadh air son a liosdachd[1], éiridh e agus bheir e dha mheud as a ta dh'uireasbhuidh air.

9 Agus a ta mise ag ràdh ribh, Iarraibh, agus bheirear dhuibh: siribh, agus gheibh sibh; buailibh *an dorus*, agus fosgailear dhuibh.

10 Oir gach neach a dh'iarras, glacaidh e: agus an ti a shireas, gheibh e: agus do'n ti a bhuaileas, fosgailear.

11 Ma dh'iarras mac aran air aon neach agaibh-sa ta 'na athair, an toir e dha clach? no ma *dh'iarras e* iasg, an toir e nathair dha an àit éisg?

12 No ma dh'iarras e ubh, an toir e scorpion da?

13 Air an aobhar sin, ma's aithne dhuibh-sa a ta olc, tiodhlacan maithe a thoirt do 'ur cloinn, nach mòr is mò na sin a bheir bhur n-Athair nèamhaidh an Spiorad naomh dhoibh-san a dh'iarras air e?

14 Agus bha e tilgeadh a mach deamhain, agus bha e balbh. Agus air dol do'n deamhan a mach, labhair am balbhan; agus ghabh an sluagh iongantas.

15 Ach thubhairt cuid diubh, Is ann troimh Bheelsebub ceannard[2] nan deamhan a ta e tilgeadh mach dheamhan.

16 Agus dh'iarr dream eile dhiubh, 'ga dhearbhadh, comhar air o nèamh.

17 Ach air dhasan an smuaintean a thuigsinn, thubhairt e riu, Gach rìoghachd a ta roinnte 'na h-aghaidh féin, fàsaichear i; agus gach tigh *a ta roinnte* 'na aghaidh féin, tuitidh e.

18 Agus ma tha Satan mar an ceudna air a roinn 'na aghaidh féin, cionnus a sheasas a rìoghachd? oir tha sibhse ag ràdh, gu bheil mise troimh Bheelsebub a' tilgeadh a mach dheamhan.

19 Agus ma 's ann troimh Bheelsebub a ta mise a' tilgeadh mach dheamhan, cò e troimh am bheil bhur clannsa 'gan tilgeadh mach? uime sin bithidh iadsan 'nam breitheamhnaibh oirbh.

20 Ach ma 's ann le meur

[1] *dhian-iarrtachd.*

[2] *prionnsadh, ceann-feadhna.*

Dhé a ta mise a' tilgeadh mach dheamhan, tha rioghachd Dhé, gun teagamh, air teachd oirbhse.

21 'Nuair a ghleidheas duine làidir fo armaibh a thalla[1] féin, tha na bhuineas da ann an sìth.

22 Ach an uair a thig duine a's treise na e, agus a bheir e buaidh air, bheir e uaith 'armachd uile anns an robh a dhòigh, agus roinnidh e a chreach.

23 An neach nach 'eil leam-sa, tha e a'm' aghaidh; agus an neach nach 'eil a' cruinneachadh leam-sa, sgapaidh e.

24 'Nuair a théid an spiorad neòghlan a mach á duine, imichidh e troimh ionadaibh tiorma, ag iarraidh foise: agus an uair nach faigh e sin, their e, Pillidh mi dh'ionnsuidh mo thighe as an d' thàinig mi.

25 Agus air dha teachd, gheibh se e air a sguabadh agus air a dheanamh maiseach.

26 An sin imichidh e, agus bheir e leis seachd spioraid eile a's miosa na e féin; agus air dhoibh dol a steach, gabhaidh iad còmhnuidh an sin: agus bithidh deireadh an duine sin ni's miosa na a thoiseach.

27 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so, thog bean àraidh do'n t-sluagh a guth, agus thubhairt i ris, Is beannaichte a' bhrù a ghiùlain thu, agus na cìochan a dheoghail thu.

28 Ach thubhairt esan, Is mò gur beannaichte iadsan a dh'éisdeas ri focal Dé, agus a choimhideas e.

29 Agus an uair a chruinnich an sluagh gu tiugh *d'a ionnsuidh*, thòisich e air a ràdh, Is droch ghinealach so: tha iad ag iarraidh comhara; agus cha toirear comhara dhoibh, ach comhara Ionais an f hàidh.

30 Oir mar a bha Ionas 'na chomhara do mhuinntir Ninebheh, is ann mar sin mar an ceudna bhios Mac an duine do'n ghinealach so.

31 Eiridh ban-righinn na h-àirde deas suas anns a' bhreitheanas maille ri daoinibh a' ghinealaich so, agus dìtidh i iad: oir thàinig ise o iomallaibh na talmhainn, a dh'éisdeachd ri gliocas Sholaimh; agus, feuch, *a ta* ni's mò na Solamh an so.

32 Eiridh muinntir Ninebheh suas anns a' bhreitheanas maille ris a' ghinealach so, agus dìtidh iad e: oir rinn iadsan aithreachas le searmoin Ionais: agus, feuch, a *ta* ni's mò na Ionas an so.

33 Cha 'n 'eil neach sam bith, air dha coinneal a lasadh, a chuireas am folach i, no fo shoitheach; ach ann an coinnleir, chum gu'm faic an dream a thig a stigh an solus.

34 Is i an t-sùil solus a' chuirp: uime sin an uair a bhios do shùil glan, bithidh do chorp uile làn soluis: ach an uair a bhios *do shùil* olc, bithidh do chorp mar an ceudna dorcha.

35 Uime sin thoir an aire, nach bi an solus a ta annad 'na dhorchadas.

36 Air an aobhar sin, ma bhitheas do chorp uile soills-

[1] *a chùirt.*

each, gun chuid sam bith dheth dorcha, bithidh e soillseach gu h-iomlan, mar an uair a shoillsicheas coinneal thu le dealradh.

37 Agus a' labhairt dhasan, dh'iarr Phairiseach àraidh air a dhinneir a ghabhail maille ris: agus chaidh e stigh, agus shuidh e chum bìdh.

38 Agus an uair a chunnaic am Phairiseach *sin*, b'ioghnadh leis nach d'ionnlaid se e féin roimh a dhinneir.

39 Agus thubhairt an Tighearna ris, A nis, Phairiseacha, glanaidh sibhse an taobh a muigh do'n chupan agus do'n mhèis: ach a ta 'n taobh a stigh dhibh làn do reubainn agus do aingidheachd.

40 Amadana, an ti a rinn an ni a ta 'n taobh a muigh, nach do rinn e an ni a ta 'n taobh a stigh mar an ceudna?

41 Ach thugaibh uaibh déirc do na nithibh a ta agaibh: agus, feuch, a ta na h-uile nithe glan duibh.

42 Ach is an-aoibhinn duibh, Phairiseacha: oir a ta sibh a' toirt deachaimh á mionnt, agus á rù, agus as gach uile ghnè luibhean, agus a' gabhail thairis air breitheanas agus air gràdh Dhé: bu chòir dhuibh iad so a dheanamh, agus gun iad sud fhàgail gun deanamh.

43 Is an-aoibhinn duibh, Phairiseacha: oir is ionmhuinn leibh na ceud àiteachasuidhe anns na sionagogaibh, agus fàilte *fhaotainn* air na margaibh.

44 Is an-aoibhinn duibh, a sgriobhaichean agus Phairiseacha, a chealgairean: oir a ta sibh mar uaighean nach faicear, agus do nach toir na daoine a ta 'g imeachd thairis orra, an aire.

45 Agus fhreagair duine àraidh do'n luchd-lagha, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, le so a labhairt, tha thu toirt maslaidh dhuinne mar an ceudna.

46 Agus thubhairt esan, Is an-aoibhinn dhuibh-sa mar an ceudna, a luchd-lagha: oir a ta sibh a' cur uallacha troma do-ghiùlan air daoinibh, agus cha bhean sibh féin ris na h-uallaichibh le h-aon do bhur mèuraibh.

47 Is an-aoibhinn duibh: oir a ta sibh a' togail àiteanadhlaic nam fàidhean, agus is iad bhur n-aithriche a mharbh iad.

48 Gu deimhin a ta sibh a' toirt fianuis gu bheil sibh ag aontachadh le gnìomharaibh bhur n-aithriche: oir mharbh iadsan gu deimhin iad, agus ta sibhse a' togail an àiteanadhlaic.

49 Air an aobhar sin thubhairt gliocas Dé, Cuiridh mise fàidhean, agus abstoil d'an ionnsuidh, agus *cuid* diubh marbhaidh iad, agus *cuid eile* geur-leanaidh iad:

50 Chum gu'n agrar air a' ghinealach so fuil nam fàidhean uile a dhòirteadh o thoiseach an domhain;

51 O fhuil Abeil gu fuil Shachariais, a mhilleadh eadar an altair agus an teampull: gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n agrar i air a' ghinealach so.

52 Is an-aoibhinn duibh, a luchd-lagha: oir thug sibh air falbh iuchair an eòlais: cha deachaidh sibh féin a steach, agus an dream a bha dol a steach, bhac sibh iad.

53 Agus an uair a bha e labhairt nan nithe so riu, thòisich na sgrìobhaichean agus na Phairisich air a chur thuige gu dian, agus a tharruing gu labhairt air mòran do nithibh :

54 A' deanamh feall-aire air, agus ag iarraidh ni éigin a ghlacadh as a bheul, chum gu'm biodh cùis-dhìtidh aca 'na aghaidh.

CAIB. XII.

1 *Shearmonaich Criosd d'a dheisciobluibh iad a sheachnadh céilg, agus geilt ann an cur a theagaisg an céill.* 13 *Rabhadh do'n t-sluagh a bhi air am faicill an aghaidh sainnt.* 22 *Cha'n fheud sinn bhi ro chùramach mu nithibh talmhaidh.*

ANNS an àm sin, an uair a bha sluagh gun àireamh air cruinneachadh, ionnus gu'n robh iad a' saltairt air a chéile, thòisich e air a ràdh r'a dheisciobluibh féin, Roimh gach ni bithibh air bhur faicill o thaois ghoirt nam Phairiseach, eadhon cealgaireachd.

2 Oir cha'n 'eil ni air bith foluichte, nach foillsichear : no uaigneach, air nach faighear fios.

3 Air an aobhar sin ge b'e ni a labhair sibh san dorchadas, cluinnear e san t-solus : agus an ni a labhair sibh sa' chluais an seòmraichibh uaigneach, gairmear e air mullach nan tighean.

4 Agus a ta mi ag ràdh ribhse, mo chàirde, Na biodh eagal oirbh roimh 'n mhuinntir sin a mharbhas an corp, agus 'na dhéigh sin aig nach 'eil ni tuilleadh dh'fheudas iad a dheanamh :

5 Ach nochdaidh mi dhuibh cò e roimh an còir dhuibh eagal a bhi oirbh : Biodh eagal an Ti ud oirbh, aig am bheil cumhachd, an déigh neach a mharbhadh, a thilgeadh do ifrinn ; seadh, a ta mi ag ràdh ribh, Biodh eagal an Ti so oirbh.

6 Nach 'eil cùig gealbhoinn air an reiceadh air dhà f heoirling[1], agus cha'n 'eil aon diubh air dhearmad am fianuis Dé ?

7 Ach a ta eadhon fuilteine bhur cinn uile air an àireamh. Uime sin na biodh eagal oirbh : is fearr sibhse na mòran ghealbhonn.

8 Agus a ta mise ag ràdh ribh, Ge b'e neach a dh'aidicheas mise am fianuis dhaoine, aidichidh Mac an duine esan mar an ceudna an làthair aingle Dhé.

9 Ach ge b'e neach a dh'àicheadhas mise am fianuis dhaoine, àicheadhar esan am fianuis aingle Dhé.

10 Agus ge b'e neach a labhras focal an aghaidh Mhic an duine, maithear dha e : ach do'n ti a labhras toibheum an aghaidh an Spioraid naoimh, cha toirear maitheanas.

11 Agus an uair a bheir iad sibh chum nan sionagog, agus nan uachdaran, agus nan daoine cumhachdach, na biodh e 'na ro-chùram oirbh cionnus no ciod a f hreagras sibh, no ciod a their sibh :

12 Oir teagaisgidh an Spiorad naomh dhuibh, anns an uair sin féin, na nithe a's còir dhuibh a ràdh.

13 Agus thubhairt neacn àraidh do'n t-sluagh ris, A mhaighstir, abair ri m' bhràth-

[1] *farthings.* Sasg.

air an oighreachd a roinn rium.

14 Agus thubhairt e ris, A dhuine, cò a chuir mise a'm' bhreitheamh, no a'm' fhearroinn os bhur ceann?

15 Agus thubhairt e riu, Thugaibh an aire, agus gleidhibh sibh féin o shannt: oir cha'n ann am mòr-phailteas nan nithe a ta e sealbhachadh tha beatha an duine.

16 Agus labhair e cosamhlachd riu, ag ràdh, Thug fearann duine shaoibhir àraidh bàrr pailte uaith:

17 Agus smuainich e ann féin, ag ràdh, Ciod a ni mi, a chionn nach 'eil agam àit anns an cruinnich mi mo thoraidh?

18 Agus thubhairt e, Ni mi so: leagaidh mi mo shaibhlean, agus togaidh mi *saibhlean* a's mò; agus cruinnichidh mi annta sin mo thoraidh uile, agus mo mhaoin.

19 Agus their mi ri m' anam, Anam, a ta agad mòran do nithibh maithe air an tasgaidh fa chomhair mòrain bhliadhnacha; gabh fois, ith, òl, *agus* bi subhach.

20 Ach thubhairt Dia ris, Amadain, air an oidhche so féin iarrar t'anam uait: an sin cò dha a bhuineas na nithe sin a dh'ulluich thu?

21 Is *ann* mar sin *a ta* an ti a thaisgeas ionmhas dha féin, agus nach *'eil* saoibhir a thaobh Dhé.

22 Agus thubhairt e r'a dheisciobluibh, Uime sin a ta mise ag ràdh ribh, na biodh ro-chùram oirbh mu thimchioll bhur beatha, ciod a dh'itheas sibh; no mu thimchioll bhur cuirp, ciod a chuireas sibh umaibh.

23 Is mò a' bheatha na 'm biadh, agus an corp na 'n t-eudach.

24 Thugaibh fa'near na fithich: oir cha 'n 'eil iadsan a' cur no buain; cha 'n 'eil aca tigh-tasgaidh no sabhal; agus a ta Dia 'gam beathachadh: Cia mòr is fearr sibhse na an eunlaith?

25 Agus cò agaibh-sa, le ro-chùram, is urrainn aon làmh-choille[1] a chur r'a àirde féin?

26 Mur 'eil sibh uime sin comasach air an ni a's lugha a dheanamh, c'ar son a ta sibh ro chùramach mu nithibh eile?

27 Thugaibh fa'near na lilighean, cionnus a ta iad a' fàs: cha'n 'eil iad a' saothreachadh, no a' snìomh: gidheadh a ta mi ag ràdh ribh, nach robh Solamh féin 'na ghlòir uile, air a sgeadachadh mar aon diubh so.

28 Agus ma tha Dia mar sin a' sgeadachadh an fheoir, a ta 'n diugh sa' mhachair, agus am màireach air a thilgeadh san àmhuinn; nach mòr is mò *a sgeadaicheas e* sibhse, O dhaoine air bheag creidimh?

29 Uime sin na iarraibh-sa ciod a dh'itheas sibh, no ciod a dh'òlas sibh, agus na bithibh amharusach.

30 Oir na nithe so uile ta Cinnich an t-saoghail ag iarraidh: ach a ta fhios aig bhur n-Athair-sa gu bheil feum agaibh air na nithibh sin.

31 Ach iarraibh-sa rìoghachd Dhé, agus cuirear na nithe so uile ribh.

---

[1] *bhan-lamh.*

32 Na biodh eagal ort, a threud bhig; oir is e deadh thoil bhur n-Athar an rìoghachd a thoirt duibh.

33 Reicibh na bheil agaibh, agus thugaibh déirc uaibh: deanaibh dhuibh féin sporain nach fàs sean, ionmhas nach teirig anns na nèamhaibh, far nach tig gaduiche am fagus, agus nach truaill an reudan[1].

34 Oir ge b'e àit am bheil bhur n-ionmhas, an sin bithidh bhur cridhe mar an ceudna.

35 Biodh bhur leasraidh crioslaichte mu'n cuairt, agus *bhur* lòchrain air an lasadh;

36 Agus sibh féin cosmhuil ri daoinibh a ta feitheamh an Tighearna, 'nuair a philleas e o'n phòsadh; chum air dha teachd agus bualadh, gu'n grad-fhosgail iad dha.

37 Is beannaichte na seirbhisich sin, a gheibh an Tighearna, 'nuair a thig e, ri faire: gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n crioslaich se e féin mu'n cuairt, agus gu'n cuir e 'nan suidhe iad chum bìdh, agus gu'n tig e mach agus gu'n dean e frithealadh dhoibh.

38 Agus ma thig e san dara faire, no ma thig e san treas faire, agus gu'm faigh e *iad* mar sin, is beannaichte na seirbhisich sin.

39 Agus biodh cinnt agaibh air so, nam biodh fhios aig fear an tighe cia an uair anns an tigeadh an gaduiche, gu'n deanadh e faire, agus nach fuilgeadh e a thigh a bhi air a tholladh troimh.

40 Bithibh-sa uime sin deas mar an ceudna: oir thig Mac an duine 'nuair nach saoil sibh.

41 Agus thubhairt Peadar ris, A Thighearn, an ann ruinne a ta thu labhairt a' chosamhlachd so, no ris gach uile?

42 Agus thubhairt an Tighearn, Cò e uime sin an stiùbhard firinneach agus glic sin, a chuireas a Thighearn os ceann a theaghlaich, a thoirt *doibh an* cuibhrionn bìdh 'na àm féin?

43 *Is* beannaichte an seirbhiseach sin, a gheibh a Thighearn, an uair a thig e, a' deanamh mar sin.

44 Gu firinneach a ta mi ag ràdh ribh, gu'n cuir se e os ceann na bheil aige.

45 Ach ma their an seirbhiseach sin 'na chridhe, Tha mo Thighearn a' cur dàilè 'na theachd; agus ma thòisicheas e air na h-òglaich agus na banòglaich a bhualadh, agus itheadh, agus òl, agus a bhi air mhisg;

46 Thig Tighearn an tseirbhisich sin ann an là nach 'eil sùil aige ris, agus ann an uair nach fios da, agus gearraidh e 'na bhloighdibh e[2], agus bheir e a chuibhrionn da maille ris na mi-chreidich.

47 Agus an seirbhiseach sin d'am b'aithne toil a mhaighstir, agus nach d'ullaich *e féin*, agus nach d'rinn a réir a thoile, buailear e le mòran bhuillean.

48 Ach an ti do nach b'aithne, agus a rinn nithe a b'airidh air buillibh, buailear esan le beagan *do bhuillibh*. Oir gach neach d'an d'thug-

[1] *leomann.*

[2] *sgaraidh e uaith e.*

adh mòran, iarrar mòran uaith: agus ge b'e ri 'n d'-earbadh mòran, iarrar an tuilleadh air.

49 Thàinig mise a chur teine air an talamh, agus ciod is àill leam, ma ta e cheana air fhadadh.

50 Ach a ta baisteadh agam ri bhi air mo bhaisteadh leis, agus cionnus a ta mi air mo theannadh gus an coimhlionar e!

51 Am bheil sibh a' saoilsinn gu'n d'thàinig mise a thoirt sìthe air an talamh? ni h-eadh, a ta mi ag ràdh ribh, ach aimhreit.

52 Oir bithidh a so suas cùignear an aon tigh air an roinn, triuir an aghaidh dithis, agus dithis an aghaidh triuir.

53 Bithidh an t-athair air a roinn an aghaidh a' mhic, agus am mac an aghaidh an athar; a' mhàthair an aghaidh na nighinn, agus an nighean an aghaidh na màthar; a' mhàthair-chéile an aghaidh mnà a mic, agus bean a' mhic an aghaidh a màthar-chéile.

54 Agus thubhairt e mar an ceudna ris an t-sluagh, 'Nuair a chi sibh neul ag éirigh san àird an iar, air ball their sibh, A ta fras a' teachd; agus a ta e mar sin.

55 Agus an uair *a chi sibh* a' ghaoth á deas a' séideadh, their sibh, Bithidh teas ann; agus a ta e tachairt.

56 A chealgairean, is aithne dhuibh breth a thoirt air aghaidh nan speur, agus na talmhainn; ach cionnus nach 'eil sibh a' toirt breth air an aimsir so?

57 Agus c'ar son nach 'eil sibh eadhon uaibh féin a' breithneachadh an ni sin a ta ceart?

58 'Nuair a théid thu maille ri d' eascaraid chum an uachdarain, dean dìchioll san t-slighe air bhi air do shaoradh uaith[1]; air eagal gu'n tarruing e chum a' bhreitheimh thu, agus gu'n toir am breitheamh thairis do'n mhaor thu, agus gu'n tilg am maor am prìosan thu.

59 A ta mi ag ràdh riut, nach téid thu mach as a sin, gus an ìoc thu eadhon a' pheghinn dheireannach.

CAIB. XIII.

1 *Shearmonaich Criosd aithreachas o'n sgrios a thàinig air na Galiléaich, agus air muinntir eile.* 6 *Cosamhlachd na craoibhe-fhìge gun toradh.* 11 *Shlànuich Criosd bean a bha air a cromadh le h-eucail phiantaich rè ochd bliadhna deug.*

AGUS bha làthair san àm sin daoine àraidh a dh'innis dha mu thimchioll nan Galiléach, muinntir a mheasg Pilat am fuil maille r'an ìobairtibh.

2 Agus fnreagair Iosa agus thubhairt e riu, Am bheil sibh a' saoilsinn gu'n robh na Galiléaich sin 'nam peacaich ni's mò na na Galiléaich uile, air son gu'n d'fhulaing iad a leithid so?

3 Ni h-eadh, a ta mi ag ràdh ribh: ach mur dean sibhse aithreachas, sgriosar sibh uile mar an ceudna.

4 No na h-ochd fir dheug sin air an do thuit an tùr ann an Siloam, agus a mharbh iad, an saoil sibh gu'n robh iadsan 'nam peacaich[2] os ceann nan uile dhaoine a

[1] *air a bhi rèidh ris.*

[2] *fèichneinibh.*

bha 'nan còmhnuidh an Ierusalem?

5 Ni h-eadh, a ta mi ag ràdh ribh: ach mur dean sibhse aithreachas, sgriosar sibh uile mar an ceudna.

6 Labhair e mar an ceudna an cosamhlachd so: Bha aig duine àraidh crann-fìge suidhichte 'na ghàradh fìona[1]: agus thàinig e ag iarraidh toraidh air, agus cha d'fhuair e.

7 An sin thubhairt e ris a' ghàradair[2], Feuch, a ta mi rè thri bliadhna a' teachd a dh'iarraidh toraidh air a' chrann-fhìge so, agus cha 'n 'eil mi faotainn a bheag: gearr sìos e, c'ar son a ta e fàsachadh na talmhainn?

8 Agus fhreagair esan agus thubhairt e ris, A Thighearna, leig leis air a' bhliadhna so mar an ceudna, gus an cladhaich mi m'a thimchioll, agus gu'n cuir mi aolach[3] *m'a bhun:*

9 Agus ma ghiùlaineas e toradh, *is maith sin:* ach mur giùlain, 'na dhéigh sin gearraidh tu sìos e.

10 Agus bha e a' teagasg an aon do na sionagogaibh air an t-sàbaid.

11 Agus, feuch, bha bean àraidh *a làthair* aig an robh spiorad anmhuinneachd rè ochd bliadhna deug, agus bha i air a cromadh ri chéile, agus gun chomas aice air chor sam bith i féin a dhìreachadh.

12 Agus an uair a chunnaic Iosa i, ghairm e d'a ionnsuidh i, agus thubhairt e rithe, A bhean, tha thu air d' fhuasgladh[4] o d' anmhuinneachd.

13 Agus chuir e a làmhan oirre; agus air ball[5] rinneadh dìreach i, agus thug i glòir do Dhia.

14 Agus fhreagair uachdaran na sionagoig, agus e làn do fheirg air son gu'n d'rinn Iosa leigheas air là na sàbaid, agus thubhairt e ris an tsluagh, Tha sè làithean anns an còir obair a dheanamh: orra so air an aobhar sin thigibh, agus bithibh air bhur leigheas, agus na b'ann air là na sàbaid.

15 An sin fhreagair an Tighearn e, agus thubhairt e, A chealgair[6], nach fuasgail gach aon agaibh a dhamh no 'asal o'n phrasaich, agus nach toir e gu uisge e air là na sàbaid?

16 Agus nach bu chòir a' bhean so, a ta 'na nighinn do Abraham, a cheangail Satan a nis rè ochd bliadhna deug, a bhi air a fuasgladh o'n chuibhreach so air là na sàbaid?

17 Agus an uair a thubhairt e na nithe sin, chuireadh a naimhdean uile gu nàire; ach rinn an sluagh uile gairdeachas, air son nan uile nithe glòrmhor a rinneadh leis.

18 An sin thubhairt e, Co ris a tà rìoghachd Dhé cosmhuil? agus co ris a shamhlaicheas mi i?

19 Tha i cosmhuil ri gràinne do shìol mustaird, a ghabh duine, agus a chuir e 'na ghàradh: agus dh'fhàs e, agus rinneadh craobh mhòr dheth; agus rinn eunlaith

1 *fhlon-lios.* 2 *ghairdinear.*
3 *inneir.* 4 *air do shaoradh.*
5 *san uair sin féin.*
6 *A chealgairean.*

an athair nid 'na geugaibh.

20 Agus thubhairt e a rìs, Co ris a shamhlaicheas mi rìoghachd Dhé?

21 Tha i cosmhuil ri taois ghoirt[1] a ghabh bean agus a dh'fholaich i an tri tomhasaibh mine, gus an do ghoirticheadh an t-iomlan.

22 Agus chaidh e troimh[2] gach caithir agus baile beag, a' teagasg, agus a' gabhail na slighe gu Ierusalem.

23 An sin thubhairt neach àraidh[3] ris, A Thighearn, an tearc iad a shaorar? Agus thubhairt esan riu,

24 Deanaibh spairn chruaidh gu dol a stigh air a' gheata chumhann: oir a ta mi ag ràdh ribh, gu'n iarr mòran dol a stigh, agus nach urrainn iad.

25 O'n uair a dh'éireas fear an tighe, agus a dhùineas e 'n dorus, agus a thòisicheas sibhse air seasamh a muigh, agus an dorus a bhualadh, ag ràdh, A Thighearn, a Thighearn, fosgail duinn; agus air dhasan freagairt their e ribh, Cha'n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh:

26 An sin tòisichidh sibh air a radh, Dh'ith sinn agus dh'òl sinn a'd' làthair, agus theagaisg thu 'nar sràidibh.

27 Ach their esan, A ta mi ag ràdh ribh, cha'n aithne dhomh sibh, cò as a ta sibh; imichibh uam uile, a luchddeanamh na h-eucorach.

28 An sin bithidh gul agus gìosgan fhiacal, an uair a chi sibh Abraham, agus Isaac, agus Iacob, agus na fàidhean uile ann an rìoghachd Dhé, agus sibh féin air bhur tilgeadh a mach.

29 Agus thig iad o'n àird an ear, agus o'n àird an iar, agus o'n àirde tuath agus deas, agus suidhidh iad ann an rìoghachd Dhé.

30 Agus, feuch, a ta daoine air dheireadh a bhitheas air thoiseach, agus air thoiseach a bhitheas air dheireadh.

31 Air an là sin féin thàinig Phairisich àraidh d'a ionnsuidh, ag ràdh ris, Gabh[4] a mach agus imich á so: oir tha toil aig Herod do mharbhadh.

32 Agus thubhairt e riu, Imichibh agus innsibh do'n t-sionnach sin, Feuch, a ta mi tilgeadh mach dheamhan, agus a ta mi deanamh leigheas an diugh, agus am màireach, agus air an treas là bithidh mi air mo dheanamh foirfe.

33 Gidheadh, is éigin domh imeachd an diugh agus am màireach, agus an là 'na dhéigh sin: oir cha'n fheud e bhi gu'n cuirear fàidh gu bàs a mach á Ierusalem.

34 A Ierusalem, a Ierusalem, a mharbhas na fàidhean, agus a chlachas an dream a chuirear a d' ionnsuidh: cia minic a b'àill leam do chlann a chruinneachadh, mar *a chruinnicheas* cearc a h-àlach fuidh a giathaibh, agus cha b'àill leibh!

35 Feuch, dh'fhàgadh bhur tigh fàs agaibh: agus gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach faic sibh mise, gus an tig an t-àm, anns an abair sibh, Is beannaichte an ti a thig an ainm an Tighearna.

[1] *laibhin.* [2] *tre, trìd.* [3] *àraid.* [4] *Theirig, Rach.*

CAIB. XIV.

1 *Shlànuich Criosd neach air an robh a' mheud-bhronn, 7 theagaisg e irioslachd.* 16 *Le cosamhlachd na suipeir mòire, nochd e cionnus a bhios daoine saoghalta, a ni tàir air focal Dé, air an druideadh a mach á rìoghachd nèimh.*

AGUS tharladh, an tràth chaidh e gu tigh uachdarain àraidh do na Phairisich a dh'itheadh bìdh air là na sàbaid, gu'n robh iad a' deanamh geur-fhaire air.

2 Agus, feuch, bha duine àraidh 'na làthair air an robh a' mheud-bhronn [1].

3 Agus fhreagair Iosa, agus labhair e ris an luchd-lagha, agus ris na Phairisich, ag ràdh, Am bheil e ceaduichte leigheas a dheanamh air là na sàbaid?

4 Ach dh'fhan iadsan 'nan tosd, Agus air dha breith *air*, leighis se e, agus leig e uaith *e:*

5 Agus fhreagair e iadsan [2], ag ràdh, Cò agaibh-sa, ma thuiteas 'asal no a dhamh ann an slochd, nach tarruing a mach gu grad e air là na sàbaid?

6 Agus cha b'urrainn iad a fhreagairt a rìs anns na nithibh sin.

7 Agus labhair e cosamhlachd [3] riu-san a fhuair cuireadh, 'nuair a thug e fa'near mar a thagh iad na ceud àiteacha-suidhe, ag ràdh riu.

8 'Nuair a gheibh thu cuireadh o neach air bith chum bainnse, na suidh anns a' cheud àit; air eagal gu'n d' fhuair duine a's urramaiche na thusa cuireadh uaith;

9 Agus gu'n tig an ti a thug cuireadh dhuitse agus dhàsan, agus gu'n abair e riut, Thoir àit do'n duine so; agus gu'n tòisich thusa an sin le nàire air suidhe anns an àit a's ìsle.

10 Ach an uair a gheibh thu cuireadh, imich agus suidh anns an àit a's ìsle; chum, 'nuair a thig esan a thug cuireadh dhuit, gu'n abair e riut, A charaid, suidh suas ni's àirde: an sin gheibh thu urram an làthair na muinntir a ta 'nan suidhe air bord maille riut.

11 Oir ge b'e neach a dh'àrdaicheas e féin, ìslichear e; agus ge b'e neach a dh'ìslicheas e féin, àrdaichear e.

12 An sin thubhairt e ris an ti mar an ceudna a thug cuireadh dha, 'Nuair a ni thu dinneir no suipeir, na gairm do chàirdean, no do bhràithre, no do luchd-dàimh, no do choimhearsnaich shaoibhir; air eagal gu'n toir iadsan mar an ceudna cuireadh dhuitse a rìs, agus gu'm faigh thu a' chomain cheudna.

13 Ach an uair a ni thu cuirm [4], gairm na bochdan, na daoine ciurramach, na bacaich, na doill:

14 Agus bithidh tu beannaichte, a chionn nach urrainn iad a' chomain cheudna thoirt duit: oir gheibh thu comain ann an aiseirigh nam fìrean.

15 Agus an uair a chual aon do na shuidh maille ris air bord na nithe sin, thubhairt e ris, Is beannaichte an ti sin a dh'itheas aran ann an rìoghachd Dhé.

16 Ach thubhairt esan ris, Rinn duine àraidh suipeir

[1] *dropsy.* Sasg. [2] *labhair e riu a rìs.* [3] *comhad, parabal.* [4] *féisd.*

mhòr, agus thug e cuireadh do mhòran :

17 Agus chuir e a sheirbhiseach uaith an àm na suipeir a ràdh ris a' mhuinntir a fhuair cuireadh, Thigibh, oir a ta na h-uile nithe a nis ullamh.

18 Agus thòisich iad uile a dh'aon *ghuth* air an leithsgeul a ghabhail. Thubhairt an ceud fhear ris, Cheannaich mi fearann, agus is éigin domh dol a mach agus fhaicinn : tha mi ag guidhe ort, gabh mo lethsgeul.

19 Agus thubhairt fear eile, Cheannaich mi cùig cuing dhamh, agus a ta mi dol g'an dearbhadh : tha mi ag guidhe ort, gabh mo leithsgeul.

20 Agus thubhairt fear eile, Phòs mi bean, agus air an aobhar sin cha'n 'eil e 'n comas domh teachd.

21 Agus thàinig an seirbhiseach sin, agus dh'innis e na nithe sin d'a thighearn. An sin air gabhail feirge do fhear an tighe, thubhairt e r'a sheirbhiseach, Gabh a mach gu grad gu sràidibh agus gu caol-shràidibh a' bhaile, agus thoir a stigh an so na bochdan, agus na daoine ciurramach, agus na bacaich, agus na doill.

22 Agus thubhairt an seirbhiseach, A Thighearn, rinneadh mar a dh'òrduich thu, gidheadh tha àite *falamh* ann fathast.

23 Agus thubhairt an Tighearna ris an t-seirbhiseach, Gabh a mach gus na rathaidibh mòra agus na gàrachaibh, agus co-éignich iad gu teachd a steach, chum gu'm bi mo thigh air a lìonadh.

24 Oir a ta mi ag ràdh ribh, nach blais aon do na daoinibh ud a fhuair cuireadh, do m' shuipeir-sa.

25 Agus bha sluagh mòr ag imeachd maille ris : agus air dha tionndadh, thubhairt e riu,

26 Ma thig neach air bith a m' ionnsuidh-sa, agus nach fuathaich e 'athair, agus a mhàthair, agus a bhean-phòsda, agus a chlann agus a bhràithrean, agus a pheathraichean, seadh, agus a bheatha mar an ceudna, cha'n 'eil e'n comas da bhi 'na dheisciobul dhomh-sa.

27 Agus ge b'e neach nach giùlain a chrann-ceusaidh, agus nach lean mise, cha'n 'eil e 'n comas da bhi 'na dheisciobul dhomh-sa.

28 Oir cò am fear agaibh-sa leis am miann tùr a thogail, nach suidh sìos air tùs, agus nach meas an costus, a dh'fheuchainn am bheil aige na chuireas crìoch air ?

29 Air eagal an déigh dha a bhunadh a leagadh, agus gun bhi comasach air crìoch a chur *air*, gu'n tòisich na h-uile a chi *e* ri fanoid air.

30 Ag ràdh, Thòisich an duine so air *tigh* a thogail, agus cha b'urrainn e a chrìochnachadh.

31 No cò an righ, ag dol a mach dha gu cogadh an aghaidh righ eile, nach suidh sìos air tùs, agus nach gabh comhairle, a dh'fheuchainn an urrainn e le deich mìle coinneamh a thoirt dàsan a ta teachd le fichead mìle 'na aghaidh ?

32 No air bhi dhàsan fathast fad uaith, cuiridh e teachdaireachd a dh'iarraidh cumhachan sìthe.

33 Mar sin mar an ceudna, gach neach agaibh-sa, nach tréig na h-uile nithe a ta aige, cha'n 'eil e'n comas da bhi 'na dheisciobul dhomh-sa.

34 *Tha* 'n salann maith: ach ma chailleas an salann a bhlas, ciod e leis an deanar deadh-bhlasda e?

35 Cha'n 'eil e iomchuidh chum na talmhainn, no chum an dùnain [1]; *ach* tilgidh daoine mach e. An ti aig am bheil cluasa chum éisdeachd, éisdeadh e.

CAIB. XV.

4 *Cosamhlachd na caorach caillte,* 8 *a' mhìr airgid,* 11 *agus a' mhic struidheil.*

AN sin thàinig na cìs-mhaoir uile agus na peacaich am fagus da, chum éisdeachd ris.

2 Agus rinn na Phairisich agus na sgrìobhaichean gearan, ag ràdh, Tha am fear so gabhail pheacach d'a ionnsuidh, agus ag itheadh maille riu.

3 Agus labhair èsan an cosamhlachd so riu, ag ràdh,

4 Cò an duine dhibhse aig am bheil ceud caora, ma chailleas e aon diubh, nach fàg an naoi deug agus an ceithir fichead anns an fhàsach, agus nach téid an déigh na caorach a chailleadh, gus am faigh e i?

5 Agus air dha a faotainn, cuiridh e air a ghuaillibh i le gairdeachas.

6 Agus an uair a thig e dhachaidh, gairmidh e a chàirdean agus a choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh riu, Deanaibh gairdeachas maille rium-sa, a chionn gu'n d'fhuair mi mo chaora bha caillte.

7 Mar sin, a ta mi ag ràdh ribh, gu'm bi aoibhneas, air nèamh air son aoin pheacaich a ni aithreachas, ni's mò na air son naoi deug agus ceithir fichead fìrean, aig nach 'eil feum air aithreachas.

8 No cò a' bhean aig am bheil deich buinn airgid, ma chailleas i aon bhonn diubh, nach las coinneal, agus nach sguab an tigh, agus nach iarr gu dìchiollach gus am faigh i *e*?

9 Agus air dhi fhaotainn, gairmidh i *a* ban-chairdean agus *a* ban-choimhearsnaich an ceann a chéile, ag ràdh, Deanaibh gairdeachas leamsa, oir fhuair mi am bonn a chaill mi.

10 Mar an ceudna a ta mi ag ràdh ribh, A ta gairdeachas an làthair aingle Dhé, air son aoin pheacaich a ni aithreachas.

11 Agus thubhairt e, Bha aig duine àraidh dithis mhac:

12 Agus thubhairt am *mac* a b' òige dhiubh r'*a* athair, Athair, thoir dhomh-sa a' chuid-roinn a thig *orm* do *d'* mhaoin. Agus roinn e eatorra a bheathachadh.

13 Agus an déigh beagain do làithibh, chruinnich am mac a b'òige a chuid uile, agus ghabh e a thurus do dhùthaich fad air astar, agus an sin chaith e a mhaoin le beatha struidheasaich [2].

14 Agus an uair a chaith e *a chuid* uile, dh'éirich gorta ro mhòr san tìr 'sin; agus

[1] *òtraich.*

[2] *ana-caithtich.*

thòisich e ri bhi ann an uireasbhuidh.

15 Agus chaidh e agus cheangail se e féin ri aon do shaor-dhaoinibh na dùthcha sin; agus chuir e d'a fhearann e, a bhiadhadh[1] mhuc.

16 Agus bu mhiann leis a bhrù a lìonadh do na plaosgaibh[2] a bha na mucan ag itheadh; ach[3] cha d'thug neach air bith dha.

17 Agus an uair a thàinig e d'a ionnsuidh[4] féin, thubhairt e, Cia lìon do luchd-tuarasdail m'athar-sa aig am bheil aran gu leoir[5] agus r'a sheachnadh, 'nuair a ta mise a' bàsachadh le gorta?

18 Eiridh mi, agus théid mi dh'ionnsuidh m'athar, agus their mi ris. Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaitheanais, agus a' d' làthair-sa.

19 Agus cha'n airidh[6] mi tuilleadh gu'n goirte do mhac-sa dhiom: dean mi mar aon do d' luchd-tuarasdail.

20 Agus dh'éirich e, agus chaidh e dh'ionnsuidh 'athar. Ach air dha bhi fathast fad uaith, chunnaic 'athair e, agus ghabh e truas mòr *dheth*, agus ruith e, agus thuit e air a mhuineal, agus phòg se e.

21 Agus thubhairt am mac ris, Athair, pheacaich mi an aghaidh fhlaitheanais, agus a' d' làthair-sa, agus cha'n airidh mi tuilleadh gu'n goirte do mhac dhiom.

22 Ach thubhairt an t-athair r'a sheirbhisich, Thugaibh a mach a' chulaidh a's fearr, agus cuiribh uime i; agus cuiribh fàinne air a làimh, agus brògan air *a* chosaibh.

23 Agus thugaibh an so an laogh biadhta, agus marbhaibh e; agus itheamaid agus biomaid subhach:

24 Oir bha mo mhac so marbh, agus tha e beò a rìs; bha e caillte, agus fhuaradh e. Agus thòisich iad air bhi subhach.

25 A nis bha a mhac bu shine mach san fhearann: agus an uair a thàinig e, agus a thàr[7] e am fagus do'n tigh, chual e an ceòl agus an dannsa.

26 Agus ghairm e d'a ionnsuidh aon do na h-òglaich, agus dh'fhiosraich e ciod bu chiall do na nithibh sin.

27 Agus thubhairt esan ris, Thàinig do bhràthair; agus mharbh t'athair an laogh biadhta, a chionn gu'n d'fhuair e rìs slàn fallain e.

28 Agus ghabh esan fearg, agus cha b'àill leis dol a stigh: air an aobhar sin thàinig 'athair a mach, agus chuir e impidh air.

29 Ach fhreagair esan agus thubhairt e r'a athair, Feuch, a ta mise a' deanamh seirbhis duit an uiread so do bhliadhnachaibh, agus uair air bith cha do bhris mi t'àithne, gidheadh cha d'thug thu meann riamh dhomh, chum gu'm bithinn subhach maille ri mo chàirdibh.

30 Ach an uair a thàinig do mhac so, a dh'ith suas do bheathachadh maille ri strìopaichibh, mharbh thu an laogh biadhta dha.

---

[1] *bhuachailleachd.*
[2] *cochallaibh.* [3] *cir.*
[4] *thuige, chuige.* [5] *leòr.*
[6] *cha'n fhiù.* [7] *tharruing.*

31 Agus thubhairt e ris, A mhic, tha thusa a ghnàth maille rium, agus na h-uile nithe *a's* leamsa, is leatsa *iad.*

32 Bu chòir dhuinn a bhi subhach, agus aoibhneach; oir bha do bhràthair so marbh, agus tha e beò a rìs; agus bha e caillte, agus fhuaradh e.

CAIB. XVI.

1 *Cosamhlachd an stiùbhaird eucoraich.* 14 *Chronuich Criosd cealg nam Phairiseach sanntach.* 19 *Cosàmhlachd a' gheòcair shaoibhir, agus an duine bhochd Lasaruis.*

AGUS thubhairt e mar an ceudna r'a dheisciobluibh, Bha duine saoibhir àraidh ann aig an robh stiùbhard; agus chasaideadh ris e, mar neach a bha deanamh anacaithidh air a mhaoin.

2 Agus ghairm se e, agus thubhairt e ris, Ciod e so a ta mi cluinntinn mu d' thimchioll? thoir cunntas air do stiùbhardachd; oir cha'n fheud thu bhi ni's faide a' d' stiùbhard.

3 An sin thubhairt an stiùbhard ann féin, Ciod a ni mi? oir a ta mo mhaighstir a' toirt na stiùbhardachd uam: cha'n urrainn mi ruamhar a dheanamh, is nàr leam déirc iarraidh.

4 A ta fhios agam ciod a ni mi, chum 'nuair a chuirear as an stiùbhardachd mi, gu'n gabh iad a steach d'an tighibh mi.

5 Agus air dha gach aon diubhsan air an robh fiachan aig a Thighearn a ghairm d'a ionnsuidh, thubhairt e ris a' cheud fhear, Cia meud a ta aig mo Thighearn ortsa?

6 Agus thubhairt esan, Ceud tomhas[1] oladh. Agus thubhairt e ris, Gabh do sgrìobhadh, agus suidh sìos gu h-ealamh, agus sgrìobh leth-cheud.

7 An sin thubhairt e ri fear eile, Agus cia meud a ta *aig* ortsa? Agus thubhairt esan, Ceud tomhas[2] cruithneachd. Agus thubhairt e ris, Gabh do sgrìobhadh, agus sgrìobh ceithir fichead.

8 Agus mhol an Tighearn an stiùbhard eucorach, do bhrìgh gu'n d'rinn e gu glic: oir a ta clann an t-saoghail so 'nan ginealach féin ni's glice na clann an t-soluis.

9 Agus a tà mise ag ràdh ribh, Deanaibh dhuibh féin càirdean le Mamon na h-eucorach; chum 'nuair a shiubhlas sibh[3], gu'n gabhar sibh do àitibh-còmhnuidh siorruidh.

10 An ti a ta fìrinneach anns an ni a's lugha, tha e fìrinneach mar an ceudna ann am mòran; agus an ti a ta eucorach anns an ni a's lugha, tha e eucorach ann am mòran mar an ceudna.

11 Air an aobhar sin, mur robh sibh fìrinneach anns an t-saoibhreas eucorach, cò a dh'earbas ribh an *saoibhreas* fìor?

12 Agus mur robh sibh fìrinneach ann an cuid duine eile, cò a bheir dhuibh an ni a's leibh féin?

13 Cha'n 'eil seirbhiseach sam bith comasach air seirbhis a dheanamh do dhà thighearn; oir an dara cuid fuathaichidh e aon diubh, agus bheir e gràdh do'n fhear eile; no gabhaidh e le aon

[1] *bat.* [2] *omer.* [3] *'nuair is bàs duibh.*

diubh agus ni a tàir air an fhear eile. Cha'n 'eil sibh comasach air seirbhis a dheanamh do Dhia agus do Mhamon.

14 Agus chuala na Phairisich, a bha sanntach, na nithe sin uile: agus rinn iad fanoid air.

15 Agus thubhairt e riu, Is sibhse an dream a ta 'gur fìreanachadh féin am fianuis dhaoine; ach is aithne do Dhia bhur cridheachan: oir an ni sin a ta ro mheasail aig daoinibh, is gràineileachd e am fianuis Dè.

16 *Bha* an lagh agus na fàidhean ann gu teachd Eoin: o sin tha rìoghachd Dhé air a searmonachadh [1], agus a ta gach duine a' dol le dian strì a steach innte.

17 Agus is usadh do nèamh agus do'n talamh dol thairis, na do aon lide do'n lagh tuiteam.

18 Gach neach a chuireas uaith a bhean, agus a phòsas bean eile, tha e deanamh adhaltrannais: agus ge b'e neach a phòsas a bhean a chuireadh air falbh o a fear, tha e deanamh adhaltrannais.

19 Bha duine saoibhir àraidh ann, a bha air a sgeadachadh le purpur [2] agus lìoneudach grinn, *agus bha e* caitheadh a bheatha gach là gu sòghail le mòr-ghreadhnachas:

20 Agus bha duine bochd àraidh ann, d'am b'ainm Lasarus, a chuireadh 'na luidhe aig a dhorus, làn do chreuchdaibh,

21 Agus bu mhiann leis bhi air a shàsuchadh leis an sbruileach a bha tuiteam o bhord an duine shaoibhir; seadh, agus thàinig na madraidh agus dh'imlich iad a chreuchdan.

22 Agus tharladh gu'n d'fhuair an duine bochd bàs, agus gu'n do ghiùlaineadh leis na h-ainglibh e gu uchd Abrahaim: fhuair an duine saoibhir bàs mar an ceudna, agus dh'adhlaiceadh e.

23 Agus ann an ifrinn thog e suas a shùilean air dha bhi ann am piantaibh, agus chunnaic e Abraham, fad uaith, agus Lasarus 'na uchd.

24 Agus ghlaodh e, agus thubhairt e, Athair Abrahaim, dean tròcair orm, agus cuir Lasarus, chum gu'n tum e bàrr a mheoir ann an uisge, agus gu'm fuaraich e mo theangadh; oir a ta mi air mo ro phianadh san lasair so.

25 Ach thubhairt Abraham, A mhic cuimhnich gu'n d'fhuair thusa do nithe maithe ri àm dhuit bhi beò, agus Lasarus mar an ceudna droch nithe: ach a nis a ta esan a' faotainn sòlais, agus a ta thusa air do phianadh.

26 Agus a bhàrr air so uile, tha doimhne mhòr air a cur eadar sinne agus sibhse, air chor agus iadsan le am b'àill dol á so do 'ur ionnsuidh-sa, nach 'eil e 'n comas doibh; agus nach mò tha e 'n comas do aon neach teachd as sin d' ar n-ionnsuidh-ne.

27 An sin thubhairt e, Uime sin tha mi a' guidhe ort, athair, gu'n cuireadh tu e gu tigh m'athar:

28 Oir a ta cuignear bhràithrean agam; chum gu'n toir e fianuis doibh, air

[1] *sòisgeulachadh.*

[2] *gorm dhearg, corcur.*

eagal gu'n tig iadsan mar an ceudna do'n ionad ro phiantach so.

29 Thubhairt Abraham ris, Tha Maois agus na fàidhean aca, éisdeadh iad riusan.

30 Agus thubhairt esan, Ni h-eadh, Athair Abrahaim: ach ma théid neach d'an ionnsuidh o na marbhaibh, ni iad aithreachas.

31 Agus thubhairt e ris, Mur éisd iad ri Maois agus ris na fàidhibh, cha mhò a chreideas iad, ged éireadh neach o na marbhaibh.

CAIB. XVII.

1 *Theagaisg Criosd gur còir dhuinn aobhar oilbheim a sheachnadh,* 3 *agus maitheanas a thoirt d'a chéile;* 6 *nochd e mòr-chumhachd beòchreidimh:* 7 *tha sinne fo cheangal do Dhia, ach cha'n'eil esan mar sin dhuinne.*

AN sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cha'n fheudar nach tig oilbheuman: ach is an-aoibhinn *dasan* troimh an tig iad.

2 B'fhearr dha gu'm biodh clach-mhuilinn air a crochadh m'a mhuineal, agus gu'm biodh e air a thilgeadh san fhairge, na gu'n tugadh e oilbheum[1] do aon neach do'n mhuinntir bhig so.

3 Thugaibh an aire dhuibh féin: ma pheacaicheas do bhràthair a'd' aghaidh, cronuich e; agus ma ghabhas e aithreachas, thoir maitheanas da.

4 Agus ma pheacaicheas e a'd' aghaidh seachd uairean san là, agus gu'm pill e riut seachad uairean san là, ag ràdh, Tha aithreachas orm; thoir maitheanas da.

5 Agus thubhairt na habstoil ris an Tighearn, Meudaich ar creidimh.

6 Agus thubhairt an Tighearn, Nam biodh agaibh creidimh mar ghràinne do shìol mustaird, theireadh sibh ris a' chraoibh Shicamin so, Bi air do .spìonadh as do fhreumhaibh, agus bi air do shuidheachadh sa' chuan? agus bhitheadh i ùmhal duibh.

7 Ach cò agaibh-se aig am bheil seirbhiseach a' treabhadh, no ri buachailleachd, a their ris, an déigh dha teachd a steach o'n fhearann, Thig air ball, agus suidh sìos chum bìdh?

8 Agus nach dòchadh e ràdh ris, Ulluich ni a ghabhas mise gu m' shuipeir, agus crioslaich thu féin, agus frithéil domh, gus an ith agus an òl mi; agus 'na dhéigh sin ithidh agus òlaidh tusa?

9 An toir e buidheachas do'n t-seirbhiseach sin do bhrìgh gu'n d'rinn e na nithe a dh'orduicheadh dha? cha saoil mi *gu'n toir.*

10 Mar sin sibhse, 'nuair a ni sibh na h-uile nithe a dh'àithneadh dhuibh, abraibh, Is seirbhisich neo-tharbhach sinn: oir rinn sinn *a mhàin* an ni bu dligheach dhuinn a dheanamh.

11 A nis, ag dol suas da gu Ierusalem, chaidh e troimh mheadhon Shamaria agus Ghalile[2].

12 Agus an uair a bha e dol a stigh do bhaile àraidh, thachair deichnear dhaoine air a bha 'nan lobhair, a sheas fad uaith:

13 Agus thog iad suas an

[1] *aobhar tuislidh.*

[2] *eadar Samaria agus Galile.*

guth, ag ràdh, Iosa, a mhaighstir, dean tròcair oirnn.

14 Agus an uair a chunnaic e *iad*, thubhairt e riu, Imichibh, nochdaibh sibh féin do na sagartaibh. Agus ag imeachd dhoibh, ghlanadh iad.

15 Agus an uair a chunnaic aon diubh gu'n do leighiseadh e, phill e air ais, a' toirt glòire do Dhia le guth àrd,

16 Agus thuit e air aghaidh aig a chosaibh-san, a' toirt buidheachais da: agus bu Shamaritanach e.

17 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, Nach do ghlanadh deichnear? ach an naoinear, c'àit am bheil iad?

18 Cha d'fhuaradh a phill a thoirt glòire do Dhia, ach an coigreach so.

19 Agus thubhairt e ris, Eirich, imich; shlànuich do chreidimh thu.

20 Agus an uair a dh'fheòraich na Phairisich dheth, c'uin a thigeadh rìoghachd Dhé, fhreagair e iad agus thubhairt e, Cha tig rìoghachd Dhé air chor gu mothaichear i [1].

21 Cha mhò a their iad, Feuch an so, no, Feuch an sin: oir feuch, a ta rìoghachd Dhé an taobh a stigh dhibh [2].

22 Agus thubhairt e ris na deisciobluibh, Thig na làithean anns am miannach leibh aon do làithibh Mhic an duine fhaicinn, agus cha'n fhaic sibh *e*.

23 Agus their iad ribh, Feuch an so, no, Feuch an sud: na rachaibh, agus na leanaibh *iad*.

24 Oir mar a ta an dealanach a dhealraicheas o aon *ionad* fo nèamh, a' soillseachadh gus an *ionad* eile fo nèamh, mar sin a bhitheas Mac an duine mar an ceudna 'na là féin.

25 Ach is éigin da air tùs mòran do nithibh fhulang, agus a bhi air a dhiultadh leis a' ghinealach so.

26 Agus mar a bha e ann an làithibh Noe, mar sin mar an ceudna bithidh e ann an làithibh Mhic an duine:

27 Bha iad ag itheadh agus ag òl, a' pòsadh agus air an toirt am pòsadh, gus an là an deachaidh Noe a steach do'n àirc: agus thàinig an dìle [3], agus sgrios i iad uile.

28 Amhuil fòs mar a thachair ann an làithibh Lot; bha iad ag itheadh agus ag òl, a' ceannach agus a' reiceadh, a' planndachadh agus a' togail aitreabh:

29 Ach air an là sin féin anns an deachaidh Lot a mach á Sodom, fhrasadh teine agus pronnasag o nèamh, agus sgrios e iad uile.

30 Is ann mar sin a bhitheas anns an là am foillsichear Mac an duine.

31 Anns an là sin, an ti bhios air mullach an tighe, agus 'airneis anns an tigh, na tigeadh e nuas gu a toirt leis: agus an ti a ta sa' mhachair, na pilleadh esan air ais mar an ceudna.

32 Cuimhnichibh bean Lot.

33 Ge b'e neach a dh'iarras a bheatha féin a thèarnadh, caillidh e i; agus ge b'e neach a chailleas a bheatha, gleidhidh esan i.

[1] *gu mothaichear dhi.*

[2] *cheana 'nur measg.* [3] *tuil.*

34 A ta mi ag ràdh ribh, anns an oidhche sin bithidh dithis dhaoine san aon leabaidh; gabhar aon diubh, agus fàgar am fear eile.

35 Bithidh dithis bhan a' bleath[1] cuideachd; gabhar aon diubh agus fàgar a' bhean eile.

36 Bithidh dithis dhaoine anns a' mhachair; gabhar aon diubh agus fàgar am fear eile.

37 Agus fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, C'àit, a Thighearn? agus thubhairt esan riu, Ge b'e àit *am bi* an corp, an sin cruinnichear na h-iolairean.

CAIB. XVIII.

1 *Mu thimchioll na bantraich liosda.* 9 *Mu'n 1 hairiseach agus mu'n chìs-mhaor.* 18 *B'àill le uachdaran àraidh Criosd a leantuinn, ach a ta e air a bhacadh le a shaoibhreas.* 31 *Roimh-innis Criosd a bhàis.*

AGUS labhair e cosamhlachd riu, a' nochdadh gur còir urnuigh a dheanamh a ghnàth, agus gun fhannachadh[2];

2 Ag ràdh, Bha breitheamh ann am baile *àraidh*, air nach robh eagal Dé, agus aig nach robh urram do dhuine:

3 Agus bha bantrach àraidh sa' bhaile sin, agus thàinig i d'a ionnsuidh, ag ràdh, Cum còir rium an aghaidh mo nàmhaid.

4 Agus cha b'àill leis rè tamuill: ach 'na dhéigh sin thubhairt e ann féin, Ged nach 'eil eagal Dé orm, no urram agam do dhuine;

5 Gidheadh air son gu bheil a' bhantrach so cur dragha orm, cumaidh mi còir rithe, air eagal le a sìr-theachd gu'n sgìthich i mi.

6 Agus thubhairt an Tighearn, Eisdibh ciod a ta am breitheamh eucorach ag ràdh.

7 Agus nach dean Dia dioghaltas air son a dhaoine taghta féin, a ta ag éigheach ris a là agus a dh'oidhche, ged tha e fad-fhulangach mu'n timchioll?

8 A ta mi ag ràdh ribh gu'n dean e dioghaltas air an son gu luath. Gidheadh, an uair a thig Mac an duine, am faigh e creidimh air an talamh?

9 Agus labhair e an cosamhlachd so ri dream àraidh a bha 'g earbsadh asda féin gu'n robh iad 'nam fìreanaibh, agus a bha deanamh tàir air dream eile:

10 Chaidh dithis dhaoine suas do'n teampull a dheanamh urnuigh; fear diubh 'na Phairiseach, agus am fear eile 'na chìs-mhaor.

11 Sheas am Phairiseach leis féin, agus rinn e urnuigh mar so, A Dhé, tha mi toirt buidheachais duit nach 'eil mi mar *a ta* daoine eile, 'nan luchd-foireigin, eucorach, adhaltrannach, no eadhon mar an cìs-mhaor so.

12 Tha mi a' trasgadh[3] dà uair san t-seachduin, tha mi toirt deachaimh as na h-uile nithibh a ta mi sealbhachadh.

13 Agus air seasamh do'n chìs-mhaor fad air ais, cha b'àill leis fiù a shùl a thogail suas gu nèamh, ach bhuail e 'uchd, ag ràdh, A Dhia, dean tròcair ormsa ta am pheacach.

[1] *meileadh.* [2] *sgìtheachadh.* [3] *trosgadh.*

14 A ta mi ag ràdh ribh, gu'n deachaidh am fear so sìos d'a thigh air fhìreanachadh *ni's mò* na'm fear ud eile: oir ge b'e neach a dh'àrdaicheas e féin, ìslichear e; agus ge b'e a dh'ìslicheas e féin, àrdaichear e.

15 Agus thug iad d'a ionnsuidh mar an ceudna naoidheana, chum gu'm beanadh e riu: agus an uair a chunnaic na deisciobuil *so*, chronuich siad iad.

16 Ach air do Iosa an gairm d'a ionnsuidh, thubhairt e, Fuilgibh do na leanabaibh teachd a m' ionnsuidh-sa, agus na bacaibh iad; oir is ann d'an leithidibh so a ta rìoghachd Dhé.

17 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ge b'e nach gabh rìoghachd Dhé mar leanabh beag, nach téid e air chor sam bith a steach innte.

18 Agus dh'fheòraich uachdaran àraidh dheth, ag radh, A mhaighstir mhaith, ciod a ni mi chum gu sealbhaich mi a' bheatha mhaireannach?

19 Agus thubhairt Iosa ris, C'ar son a ghoireas tu maith dhìom-sa? cha'n 'eil neach sam bith maith ach a h-aon, *eadhon* Dia.

20 Is aithne dhuit na h-àitheanta, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na toir fianuis bhréige, Thoir urram[1] do t'athair agus do d' mhàthair.

21 Agus thubhairt esan, Choimhid mi iad sin uile o m' òige.

22 Agus an uair a chual Iosa so, thubhairt e ris, Tha aon ni fathast a dh'uireasbhuidh ort; reic na h-uile nithe a ta agad, agus roinn air na bochdaibh, agus bithidh agad ionmhas air nèamh; agus thig, *agus* lean mise.

23 Agus an uair a chual e so, bha e ro dhoilich; oir bha mòr-bheartas aige.

24 Agus an uair a chunnaic Iosa gu'n robh e làn tuirse, thubhairt e, Cia deacair dhoibhsan[2] aig am bheil saoibhreas, dol a steach do rìoghachd Dhé!

25 Oir is usadh do chàmhal dol troimh chrò snàthaid, na do dhuine saoibhir dol a steach do rìoghachd Dhé.

26 Agus thubhairt iadsan a chuala *so*, Cò ma seadh a dh'fheudas bhi air a shaoradh?

27 Ach thubhairt esan, Na nithe a ta eu-comasach do dhaoinibh, tha iad comasach do Dhia.

28 An sin thubhairt Peadar, Feuch, thréig sinne na h-uile nithe, agus lean sinn thusa.

29 Agus thubhairt esan riu, Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil aon neach a thréig tigh, no pàrantan, no bràithrean, no bean-phòsda, no clann air son rìoghachd Dhé,

30 Nach faigh mòran ni's mò anns an aimsir so a ta làthair, agus anns an t-saoghal a ta ri teachd, a' bheatha mhaireannach.

31 Agus ghabh e an dà fhear dheug d'a ionnsuidh, agus thubhairt e riu, Feuch, a ta sinn a' dol suas gu Ierusalem, agus bithidh na h-uile nithe a ta sgrìobhta leis na

[1] *onoir.*

[2] *cruaidh orra-san.*

fàidhibh mu Mhac an duine, air an coimhlionadh.

32 Oir bheirear thairis e do na Cinnich, agus thèid fanoid a dheanamh air, agus masluichear e, agus tilgear smugaid air:

33 Agus sgiùrsaidh agus marbhaidh iad e: agus air an treas là èiridh e a rìs.

34 Agus cha do thuig iadsan aon ni dhiubh so: agus bha na briathra so foluichte orra, agus cha b'aithne dhoibh na nithe a chaidh labhairt.

35 Agus tharladh, 'nuair a dhruid e ri Iericho, gu'n robh dall àraidh 'na shuidhe ri taobh na slighe, ag iarraidh déirce;

36 Agus air cluinntinn an t-sluaigh a' dol seachad, dh'fhiosraich e ciod e so.

37 Agus dh'innis iad da, gu'm b'e Iosa o Nasaret a bha gabhail seachad.

38 Agus ghlaodh e, ag ràdh, Iosa, Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

39 Agus chronuich iadsan a bha air thoiseach e, chum gu'm biodh e 'na thosd: ach bu mhòid gu mòr a ghlaodh esan, A Mhic Dhaibhidh, dean tròcair orm.

40 Agus air seasamh do Iosa, dh'àithn e a thoirt d'a ionnsuidh: agus an uair a thàinig e am fagus da, dh'fhiosraich e dheth,

41 Ag ràdh, Ciod is àill leat mise a dheanamh dhuit? agus thubhairt esan, a Thighearn, mi dh'fhaotainn mo radhairc.

42 Agus thubhairt Iosa ris, Faigh[1] do radharc: shlànuich do chreidimh thu.

43 Agus air ball fhuair e a radharc, agus lean se e, a toirt glòire do Dhia: agus thug an sluagh uile cliù do Dhia, 'nuair a chunnaic iad *so*.

CAIB. XIX.

7 *Mu thimchioll Shacheuis a' chìs-mhaoir.* 11 *Na deich puind airgid.* 28 *Mharcaich Criosd do Ierusalem le greadhnachas;* 41 *rinn e caoidh air a son;* 45 *thilg e mach an luchd ceannachd agus reicidh as an teampull.*

AGUS air do *Iosa* dol a steach, chaidh e troimh Iericho.

2 Agus, feuch, *bha* duine ann d'am b'ainm Sacheus, agus b'àrd chìs-mhaor esan, agus bha e saoibhir:

3 Agus bha déidh aige air Iosa fhaicinn, cò e; agus cha b'urrainn e air son an t-sluaigh, a chionn gu'n robh e iosal 'na phearsa.

4 Agus ruith a roimhe, agus streap e suas ann an craoibh Shicamoir, chum gu faiceadh se e; oir bha e gus an t-slighe sin a ghabhail.

5 Agus an uair a thàinig Iosa chum an àite sin, air dha amharc suas, chunnaic se e, agus thubhairt e ris, A Shacheuis, thig a nuas gu grad; oir is éigin domh-sa stad an diugh aig do thigh.

6 Agus thàinig e nuas le cabhaig, agus ghabh e ris gu subhach.

7 Agus an uair a chunnaic iad *so*, rinn iad uile gearan, ag ràdh, Gu'n deachaidh e steach air aoidheachd gu duine a ta 'na pheacach.

8 Agus sheas Sacheus agus thubhairt e ris an Tighearn, Feuch, a Thighearn, a ta mi toirt leth mo mhaoin do na bochdaibh: agus ma thug

[1] *Gabh.*

mi aon ni o neach air bith le casaid bhréige[1], tha mi toirt *dha* a cheithir uiread.

9 Agus thubhairt Iosa ris[2], Thàinig slàinte an diugh a dh'ionnsuidh an tighe sò, do bhrìgh gur mac do Abraham esan mar an ceudna.

10 Oir thàinig Mac an duine a dh'iarraidh agus a thèarnadh an ni sin a bha caillte.

11 Agus ag cluinntinn nan nithe sin dhoibh, chuir e ris, agus labhair a cosamhlachd, do bhrìgh gu'n robh e am fagus do Ierusalem, agus gu'n do shaoil iadsan gu'm biodh rìoghachd Dhé air a grad-fhoillseachadh.

12 Air an aobhar sin thubhairt e, Chaidh duine uasal àraidh do dhùthaich fad as a dh'fhaotainn rìoghachd dha féin, agus a philltinn air ais.

13 Ach ghairm e a dheich seirbhisich[3], agus thug e dhoibh deich puind, agus thubhairt e riu, Cuiribh gu buil iad, gus an tig mise.

14 Ach bha fuath aig muinntir a dhùthcha dha, agus chuir iad teachdaireachd 'na dhéigh, ag ràdh, Cha'n àill leinn an duine so bhi 'na righ oirnn.

15 A nis an uair a phill e air ais, an déigh dha an rìoghachd fhaotainn, an sin dh'orduich e na seirbhisich ud bhi air an gairm d'a ionnsuidh, d'an d'thug e an t-airgiod, chum gu'm biodh fhios aige ciod a bhuannaich gach aon diubh leis a bhuileachadh.

16 An sin thàinig an ceud *fhear*, ag ràdh, A Thighearn, bhuidhinn do phund deich puind.

17 Agus thubhairt e ris, Is maith, a dheadh sheirbhisich: do bhrìgh gu'n robh thusa fìrinneach ann an ro bheagan, biodh agad-sa uachdaranachd air deich bailtibh.

18 Agus thàinig an dara *fear*, ag ràdh, A Thighearn, rinn do phund cùig puind.

19 Agus thubhairt e ris-san, Bi-sa mar an ceudna os ceann cùig bailtean.

20 Agus thàinig *fear* eile, ag ràdh, a Thighearn, feuch do phund, a bha agam-sa taisgte ann an neapaicin[4]:

21 Oir bha eagal orm romhad, do bhrìgh gur duine geur-theann thu: tha thu a' togail an ni nach do leag thu, agus a' buain an ni nach do chuir thu.

22 Agus thubhairt e ris, As do bheul féin bheir mi breth ort, a dhroch sheirbhisich. Bha fhios agad gu'm bu duine geur-theann mi, a' togail an ni nach do leag mi, agus a' buain an ni nach do chuir mi:

23 Air an aobhar sin, c'ar son nach d'thug thu m' airgiod do'n luchd-malairt[5], agus air teachd dhomh-sa thogainn e le riadh?

24 Agus thubhairt e riusan a bha 'nan seasamh a làthair, Thugaibh uaith am pund, agus thoiribh dhasan *e* aig am bheil na deich puind.

25 (Agus thubhairt iad ris, A Thighearn, tha deich puind aige;)

26 Oir a ta mi ag ràdh

[1] *gu h-eucorach.* [2] *m'a thimchioll.* [3] *deichnear d'a sheirbhisich.*

[4] *brèid, làmh-anart.* [5] *nach do chuir thu m' airgiod do'n bhanc.*

ribh, Gu'n toirear do gach neach aig am bheil: ach uaithsan aig nach 'eil, bheirear eadhon an ni sin a ta aige.

27 Ach thugaibh an so na naimhdean ud agam-sa, leis nach b'àill mise bhi am righ os an ceann, agus marbhaibh a'm' fhianuis *iad*.

28 Agus air dha so a ràdh, dh'imich e rompa, a' dol suas gu Ierusalem.

29 A nis an uair a dhruid e ri Betphage agus Betani, làimh ris an t-sliabh d'an gairmear[1] *sliabh* nan crannoladh, chuir e dithis d'a dheisciobluibh uaith,

30 Ag ràdh, Imichibh do'n bhaile ta fa bhur comhair; anns am faigh sibh, air dhuibh dol a steach, searrach ceangailte, air nach do shuidh aon duine riamh: fuasglaibh, agus thugaibh an so e.

31 Agus ma dh'fhiosraicheas neach air bith dhibh, C'ar son a ta sibh 'g*a* fhuasgladh? mar so their sibh ris, A ta feum aig an Tighearn air.

32 Agus air imeachd dhoibhsan a chuireadh air falbh, fhuair iad mar thubhairt e riu.

33 Agus an uair a bha iad a' fuasgladh an t-searraich, thubhairt a shealbhadairean riu, C'ar son a ta sibh a' fuasgladh an t-searraich?

34 Agus thubhairt iadsan, Tha feum aig an Tighearn air.

35 Agus thug iad gu Iosa e: agus thilg iad am falluinnean air an t-searrach, agus chuir iad Iosa air.

36 Agus ag imeachd dhàsan, sgaoil iad am falluinnean fuidhe air an t-slighe.

37 Agus an uair a thàinig e am fagus, cadhon gu dol sìos sléibh nan crann-oladh, thòisich mòr-chuideachd nan deisciobul uile ri gairdeachas a dheanamh, agus moladh a thoirt do Dhia le guth àrd, air son nan uile oibre cumhachdach a chunnaic iad.

38 Ag ràdh, Gu ma beannaichte an righ a ta teachd ann an ainm an Tighearna: sìth air nèamh, agus glòir anns na h-àrdaibh.

39 Agus thubhairt cuid do na Phairisich o mheasg an tsluaigh ris, A mhaighstir, cronuich do dheisciobuil.

40 Agus fhreagair esan, agus thubhairt e riu, A ta mi ag ràdh ribh, nam fanadh iad sin 'nan-tosd, gu'n glaodhadh na clacha féin.

41 Agus an uair a thàinig e am fagus, chunnaic e am baile, agus ghuil e air a shon.

42 Ag ràdh, Nam b'aithne dhuit[2], eadhon dhuitse, air bheag sam bith ann ad là so féin, na nithe a bhuineas do d' shìth! ach a nis a ta iad folaichte o d' shùilibh.

43 Oir thig na làithean ort, anns an tilg do naimhde dìg mu d' thimchioll, agus an iadh iad umad mu'n cuairt, agus an druid iad a stigh air gach taobh thu,

44 Agus an leag iad co ìosal ris an làr thu, agus do chlann annad, agus nach fàg iad annad clach air muin cloiche; do bhrìgh nach b'aithne duit aimsir t'fhiosraichaidh.

45 Agus chaidh e steach do'n teampull, agus thòisich e air an dream a bha reiceadh,

[1] *d'an goirear, ris an abrar.*

[2] *O gu'm b'aithne dhuit.*

agus a' ceannach ann a thilgeadh mach,

46 Ag radh riu, Tha e sgrìobhta, Is tigh urnuigh mo thigh-sa ; ach rinn sibhse 'na gharaidh luchd-reubainn e.

47 Agus bha e gach là a' teagasg san teampull. Ach dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean, agus ceannardan a' phobuill esan a mhilleadh,

48 Gidheadh cha robh fhios aca ciod a dheanadh iad : oir bha am pobull uile ag éisdeachd ris le ro-aire.

CAIB. XX.

1 *Dhearbh Criosd gu'n robh ùghdarras aige, le cetsd mu bhaisteadh Eoin.* 9 *Cosamhlachd an fhìon-lios.* 19 *Mu thimchioll cis a thoirt do Cheasar.* 27 *Dhearbh e mearachd nan Sadusach, a bha 'g àicheadh aiseirigh nam marbh.*

AGUS tharladh air aon do na làithibh sin, an uair a bha e teagasg a' phobuill san teampull, agus a' searmonachadh an t-soisgeil, gu'n d'thàinig na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean air, maille ris na seanairibh.

2 Agus labhair iad ris, ag ràdh, Innis duinn ciod e an t-ùghdarras leis am bheil thu a' deanamh nan nithe so ? no cò esan a thug an t-ùghdarras so dhuit ?

3 Agus fhreagair esan agus thubhairt e riu, Feòraichidh mise mar an ceudna aon ni dhibhse ; agus freagraibh mi :

4 Baisteadh Eoin, an ann o nèamh a bha e, no o dhaoinibh ?

5 Agus reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Ma their sinn, O nèamh ; their esan, C'ar son ma ta nach do chreid sibh e ?

6 Ach ma their sinn, O dhaoinibh, clachaidh an sluagh uile sin ; oir is deimhin leo gu'm b'fhàidh Eoin.

7 Agus fhreagair iadsan, Nach robh fhios aca cia uaith *a bha e*.

8 Agus thubhairt Iosa riu, Ni mò a dh'innseas mise dhuibh-se ciod e an t-ùghdarras leis am bheil mi deanamh nan nithe so.

9 An sin thòisich e air a' chosamhlachd so a labhairt ris an t-sluagh ; Phlannduich duine àraidh fìon-lios, agus shuidhich e air tuath e ; agus chaidh e air choigrich rè aimsir fhada.

10 Agus anns an àm dhligheach chuir e seirbhiseach a dh'ionnsuidh na tuatha, chum gu'n tugadh iad da do thoradh an fhìon-lios : ach ghabh an tuath air, agus chuir iad uatha falamh *e*.

11 Agus a rìs chuir e seirbhiseach eile uaith ; agus ghabh iad airsan mar an ceudna, agus mhaslaich iad *e*, agus chuir iad uatha falamh *e*.

12 Agus a thuilleadh air sin chuir e an treas *seirbhiseach* uaith ; agus lot iad esan mar an ceudna, agus thilg iad a mach *e*.

13 An sin thubhairt Tighearn an fhìon-lios, Ciod a ni mi ? cuiridh mi mo Mhac gràdhach *d'an ionnsuidh* : feuduidh e bi, 'nuair a chi iad e, gu'n toir iad urram dha.

14 Ach an uair a chunnaic an tuath e, reusonaich iad eatorra féin, ag ràdh, Is e so an t-oighre : thigibh, marbhamaid e, chum gu'm bi an oighreachd againn féin.

15 Agus thilg iad a mach as an fhìon-lios e, agus mharbh iad e. Ciod uime sin

a ni Tighearn an fhìon-lios riu?

16 Thig e agus sgriosaidh e an tuath ud, agus bheir e am fìon-lios do dhaoinibh eile. Agus an uair a chual iad *so*, thubhairt iad, Nar leigeadh Dia.

17 Agus air dhàsan amharc orra, thubhairt e, Ciod e so ma seadh a ta sgrìobhta, A' chlach a dhiùlt na clach-airean, rinneadh ceann na h-oisne dhith?

18 Ge b'e neach a thuiteas air a' chloich sin, brisear e: ach ge b'e neach air an tuit i, pronnaidh i gu luaithre e.

19 Agus anns an uair sin féin, dh'iarr na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean làmh a chur ann; ach bha eagal an t-sluaigh orra; oir thuig iad gu'm b'ann 'nan aghaidh féin a labhair e'n cosamhlachd so.

20 Agus rinn iad geur-fhaire *air*, agus chuir iad a mach luchd-feill, a leigeadh orra féin a bhi 'nam fireanaibh, chum gu'n deanadh iad greim air 'fhoclaibh, air chor's gu'n tugadh iad thairis e do chumhachd agus do ùghdarras an uachdarain.

21 Agus dh'fhiosraich iad deth, ag ràdh, A mhaighstir, tha fios againn gu bheil thu a' labhairt agus a' teagasg gu ceart, agus nach 'eil suim agad do phearsa *duine sam bith*, ach gu bheil thu teagasg slighe Dhé a réir na fìrinn.

22 Am bheil e ceaduichte dhuinn cìs a thoirt do Cheasar, no nach 'eil?

23 Ach thuig esan an cuilbheartachd, agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh ga m' bhuaireadh?

24 Nochdaibh dhomh peghinn: co leis an dealbh agus an sgrìobhadh a ta oirre? Fhreagair iadsan agus thubhairt iad, Le Ceasar.

25 Agus thubhairt esan riu, Thugaibh-se air an aobhar sin do Cheasar na nithe a's le Ceasar, agus do Dhia na nithe a's le Dia.

26 Agus cha b'urrainn iad greim a dheanamh air 'fhoclaibh am fianuis an t-sluaigh: agus ghabh iad iongantas r'a fhreagradh, agus dh'fhan iad 'nan tosd.

27 An sin thàinig d'a ionnsuidh dream àraidh do na Sadusaich, a ta 'g àicheadh gu bheil aiseirigh ann, agus dh'fhiosraich iad deth,

28 Ag ràdh, A mhaighstir, sgrìobh Maois dhuinn, Nam faigheadh bràthair duine air bith bàs, agus bean-phòsda aige, agus gu'm faigheadh e bàs gun chlann, gu'n gabhadh a bhràthair a bhean, agus gu'n togadh e suas sliochd d'a bhràthair.

29 Air an aobhar sin, bha seachdnar bhràithrean ann: agus ghabh an ceud fhear bean, agus fhuair e bàs gun chlann.

30 Agus ghabh an dara fear i mar mhnaoi, agus fhuair esan bàs gun chlann.

31 Agus ghabh an treas fear i; agus mar an ceudna an t-seachdnar. Agus cha d'fhàg iad clann, agus fhuair iad bàs.

32 Ma dheireadh uile fhuair a' bhean bàs mar an ceudna.

33 Anns an aiseirigh uime sin, co dhiubh d' am bean i? oir bha i aig an t-seachdnar 'na mnaoi.

34 Agus fhreagair Iosa,

agus thubhairt e riu, Tha clann an t-saoghail so a' pòsadh, agus air an toirt am pòsadh:

35 Ach an dream sin a mheasar gur airidh iad air an t-saoghal ud fhaghail, agus an aiseirigh o na marbhaibh, cha'n 'eil iad a' pòsadh, no air an toirt am pòsadh.

36 Agus cha'n urrainn iad bàs fhaghail ni's mò; oir tha iad an co-inbhe ris na h-ainglibh; agus is iad clann Dé iad, air bhi dhoibh 'nan cloinn do'n aiseirigh.

37 Ach gu'n éirich na mairbh, nochd Maois féin aig a' phreas, an uair a ta e a' gairm do'n Tighearn, Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib.

38 A nis cha'n e Dia nam marbh e, ach nam beò: oir a ta iad uile beò dhàsan.

39 An sin fhreagair dream àraidh do na sgrìobhaichibh, agus thubhairt iad, A mhaighstir, is maith a labhair thu.

40 Agus cha robh chridhe aca tuilleadh ni sam bith fheòraich dheth.

41 Agus thubhairt e riu, Cionnus a their iad gur e Criosd mac Dhaibhidh?

42 Agus tha Daibhidh féin ag ràdh ann an leabhar nan Salm, Thubhairt an Tighearn ri mo Thighearn, Suidh air mo làimh dheis,

43 Gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fo do chosaibh.

44 Tha Daibhidh air an aobhar sin a' gairm a Thighearna dheth, cionnus ma seadh is e mhac e?

45 An sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, ann an éisdeachd an t-sluaigh uile,

46 Thugaibh an aire dhuibh féin o na sgrìobhaichibh, leis am miann imeachd ann an culaidhibh fada, agus leis an ionmhuinn fàilte *fhaotainn* air na margaibh, agus na caithrichean a's àirde anns na sionagogaibh, agus na ceud àiteacha suidhe aig féillibh;

47 A shluigeas suas tighean bhantrach, agus air sgàth deadh choslais a ni urnuighean fada: gheibh iad sin an dìteadh a's mò.

CAIB. XXI.

1 *Mhol Criosd a' bhantrach bhochd:*
4 *roimh-innis e sgrios an teampuill, agus bhaile Ierusaleim;*
25 *mar an ceudna na comharan bhios ann roimh an la dheireannach.*
34 *Earail chum faire a dheanamh.*

AGUS air dha amharc suas, chunnaic e na daoine saoibhir a' tilgeadh an tiodhlacan ann an àite-coimhead an ionmhais.

2 Agus chunnaic e mar an ceudna bantrach bhochd àraidh a' tilgeadh dà leth-fheoirling an sin.

3 Agus thubhairt e, Gu fìrinneach a ta mi ag ràdh ribh, gu'n do chuir a' bhantrach bhochd so ni's mò ann na iad uile.

4 Oir thilg iad so uile d'am pailteas a steach do thiodhlacaibh Dhé: ach thilg ise d'a h-uireasbhuidh féin am beathachadh uile a bha aice.

5 Agus air do chuid diubh bhi labhairt mu'n teampull, mar a bha e air a dheanamh maiseach le clachaibh sgiamhach, agus le tiodhlacaibh, thubhairt e,

6 *A thaobh* nan nithe so a chi sibh, thig na làithean, anns nach fàgar clach air muin cloiche *dhiubh*, nach tilgear sìos.

7 Agus dh'fhiosraich iadsan deth, ag ràdh, A mhaighstir, c'uin ma ta bhitheas na nithe so? agus ciod e an comhara 'nuair a bhios na nithe so gu teachd gu crìch?

8 Agus thubhairt esan, Feuchaibh nach meallar sibh; oir thig mòran ann am ainmsa, ag ràdh, Is mise *Criosd;* agus a ta an t-àm am fagus; uime sin na leanaibh iad.

9 Ach an uair a chluinneas sibh mu chogannaibh, agus mu cheannaircibh[1], na biodh mòr-gheilt oirbh: oir is éigin do na nithibh so tachairt air tùs; ach cha *'n 'eil* a' chrìoch air ball.

10 An sin thubhairt e riu, Eiridh cinneach an aghaidh cinnich, agus rìoghachd an aghaidh rìoghachd:

11 Agus bithidh critheanna mòra talmhainn ann an iomadh àit, agus gortaidh, agus plàighean; agus nithe uamhasach, agus comharan mòra o nèamh.

12 Ach rompa so uile cuiridh iad làmh annaibh-sa, agus geur-leanaidh iad *sibh,* 'gur tabhairt thairis do choimh-thionalaibh[2], agus do phrìosanaibh, 'gur tabhairt chum righrean agus uachdaran air sgàth m'ainme-sa.

13 Agus tacharaidh so dhuibh-se mar fhianuis.

14 Air an aobhar sin daingnichibh ann bhur cridheachaibh, gun smuaineachadh roimh làimh, ciod a fhreagras sibh air bhur son féin:

15 Oir bheir mise dhuibh beul agus gliocas, nach bi bhur naimhdean uile comasach air labhairt no cur 'na aghaidh.

16 Agus brathar sibh le *'ur* pàrantaibh, agus le *'ur* bràithribh, agus le *'ur* luchd dàimhe, agus le *'ur* càirdibh; agus bheir iad fa'near *cuid* dhibh a chur gu bàs.

17 Agus bithidh fuath aig na h-uile dhaoinibh dhuibh air son m'ainme-sa.

18 Ach cha chaillear fuilt-ein[3] do ghruaig bhur cinn.

19 Ann bhur foighidinn sealbhaichibh bhur n-anama féin.

20 Agus an uair a chi sibh Ierusalem air a cuairteachadh le armailtibh, an sin biodh fhios agaibh gu bheil a fàsachadh am fagus.

21 (An sin teicheadh iadsan a ta ann an Iudea chum nam beann,) agus imicheadh iadsan a ta 'na meadhon-sa mach aisde; agus na rachadh iadsan a ta sa' mhachair, a steach innte.

22 Oir is iad sin làithean an dioghaltais, chum gu'n coimhlionar na h-uile nithe a ta sgrìobhta.

23 Ach mo thruaigh na mnài a bhios torrach, agus iadsan a bhios toirt cìche anns na làithibh sin! oir bithidh teanntachd[4] mhòr san dùthaich, agus fearg air a' phobull so.

24 Agus tuitidh iad le faobhar a' chlaidheimh, agus bheirear iad am braighdeanas chum nan uile chinneach: agus bithidh Ierusalem air a saltairt sìos fuidh na Cinnich, gus an coimhlionar aimsire nan Cinneach.

[1] *bhuaireas, éirigh-mach.*
[2] *shiomagogaibh.*
[3] *ròinneag.*
[4] *cruaidh-chàs.*

25 Agus bithidh comharan anns a' ghréin, agus anns a' ghealaich, agus anns na reultaibh; agus air an talamh airc nan cinneach, ann an iomachomhairle; an cuan agus na tonnan a' beuchdaich;

26 Cridhe dhaoine 'gan tréigsinn troimh eagal, agus feitheamh nan nithe sin a ta teachd air an domhan: oir bithidh cumhachdan nan nèamh air an crathadh.

27 Agus an sin chi iad Mac an duine a' teachd ann an neul, le cumhachd agus mòr-ghlòir.

28 Agus an uair a thòisicheas na nithe so air tachairt, an sin amhaircibh suas, agus togaibh bhur cinn; oir a ta bhur saorsa am fagus.

29 Agus labhair e cosamhlachd riu, Amhaircibh air a' chraoibh-fhige, agus na craobhan uile;

30 'Nuair a bhios iad a cheana a' cur a mach *an duillich*, tha sibh a' faicinn, agus ag aithneachadh uaibh féin, gu bheil an samhradh a nis am fagus.

31 Agus mar an ceudna sibhse, 'nuair a chi sibh na nithe so a' tachairt, biodh fhios agaibh gu bheil rìoghachd Dhé fagus do làimh.

32 Gu deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach téid an ginealach[1] so thairis, gus an coimhlionar na nithe *sa* uile.

33 Théid nèamh agus talamh thairis: ach cha téid mo bhriathra-sa thairis a chaoidh.

34 Agus thugaibh an aire dhuibh féin, air eagal, uair air bith, gu'm bi bhur cridhe fuidh uallaich le geòcaireachd[2], agus le misg[3], agus le ro-chùram mu nithibh na beatha so, agus gu'n tig an là sin oirbh gu h-obann.

35 Oir mar ribe thig e air na h-uile dhaoinibh, a ta 'g àiteachadh aghaidh na talmhainn uile.

36 Deanaibh-se air an aobhar sin faire, a' deanamh urnuigh gach àm, chum gu measar gur airidh sibh air dol as o na nithibh sin uile a ta gu teachd, agus seasamh an làthair Mhic an duine.

37 Agus bha e san là a' teagasg san teampull, agus san oidhche chaidh e mach, agus dh'fhan è air an t-sliabh, d'an goirear *sliabh* nan crannoladh.

38 Agus thàinig an sluagh uile gu moch d'a ionnsuidh san teampull, a dh'éisdeachd ris.

CAIB. XXII.

1 *Ghabh na h-Iudhaich comhairle an aghaidh Iosa.* 3 *Dh'aom Satan Iudas gu esan a bhrath.* 7 *Dh'ullaich na h-abstoil o' chàisg.* 19 *Dh'orduich Criosd an t-suipeirnaomh.* 32 *Dh'innis e do Pheadar nach dìobradh a chreidimh e;* 34 *ach gu'n àicheadhadh e esan tri uairean.*

A NIS dhruid *riu* féill[4] an arain neo-ghoirtichte, d'an goirear[5] a' chàisg.

2 Agus bha na h-àrd-shagairt[6] agus na sgrìobhaichean ag iarraidh cionnus a dh'fheudadh iad esan a chur gu bàs; oir bha eagal an t-sluaigh orra.

3 An sin chaidh Satan ann

---

1 *linn.* 2 *craos.* 3 *meisg.*

4 *féisd.* 5 *gairmear.*
6 *prìomh-shagairt.*

an Iudas d'an co-ainm Iscariot, a bha do àireamh an dà fhir dheug.

4 Agus dh'imich e, agus labhair e ris na h-àrd-shagartaibh agus ri ceannardaibh *an teampuill*, cionnus a bhrathadh se esan doibh.

5 Agus bha iad subhach, agus rinn iad coimhcheangal airgiod a thoirt da.

6 Agus gheall esan, agus dh'iarr e àm iomchuidh air a bhrath dhoibh, gun an sluagh a bhi làthair.

7 An sin thàinig là an arain neo-ghoirtichte, anns am b'éigin an t-uan-càisge a mharbhadh.

8 Agus chuir e uaith Peadar agus Eoin, ag ràdh, Imichibh, agus ulluichibh dhuinn a' chàisg, chum gu'n ith sinn *i*.

9 Agus thubhairt iadsan ris, C'àit an àill leat sinn a dh'ulluchadh?

10 Agus thubhairt e riu, Feuch, air dhuibh dol a steach do'n bhaile, tacharaidh oirbh duine, a' giùlan soithich uisge; leanaibh e do'n tigh anns an téid e steach.

11 Agus abraibh ri fear an tighe, Tha am maighstir ag ràdh riut, C'àit am bheil an seòmar aoidheachd anns an ith mi a' chàisg maille ri mo dheisciobluibh?

12 Agus feuchaidh e dhuibh àrd-sheòmar farsuinn uidhimichte: ulluichibh an sin.

13 Agus dh'imich iad agus fhuair iad mar thubhairt e riu: agus dh'ulluich iad a' chàisg.

14 Agus an tràth thàinig an uair, shuidh e sìos, agus an dà abstol deug maille ris.

15 Agus thubhairt e riu, Le mòr-thogradh mhiannaich mi a' chàisg so itheadh maille ribh roimh dhomh fulang:

16 Oir a ta mi ag ràdh ribh, nach ith mi dhith tuilleadh, gus an coimhlionar i ann an rìoghachd Dhé.

17 Agus ghlac e cupan, agus air dha buidheachas a thabhairt, thubhairt e, Gabhaibh so, agus roinnibh eadaraibh féin e.

18 Oir a ta mi ag ràdh ribh, nach òl mi do thoradh na fìonain, gus an tig rìoghachd Dhé.

19 Agus ghlac e aran, agus an déigh buidheachas a thabhairt, bhris e, agus thug e dhoibh-san e, ag ràdh, Is e so mo chorp-sa a ta air a thoirt air bhur son-sa: dèanaibh so mar chuimhneachan ormsa.

20 Agus mar an ceudna an cupan, an déigh na suipeir, ag ràdh, Is e an cupan so an tiomnadh nuadh ann am fhuil-sa, a dhòirteadh air bhur son-sa.

21 Ach feuch, làmh an ti a bhrathas mise maille rium air a' bhòrd.

22 Agus gu fìrinneach a ta Mac an duine ag imeachd, a reir mar a dh'orduicheadh: ach is an-aoibhinn do'n duine sin leis am brathar e.

23 Agus thòisich iadsan air fiosrachadh eatorra féin, cò aca bha gus an ni so a dheanamh.

24 Agus bha mar an ceudna comhstri eatorra, co aca bu mhò a bhiodh.

25 Ach thubhairt esan riu, A ta aig rìghribh nan Cinneach tighearnas orra; agus goirear daoine fiala dhiubhsan,

ag am bheil ùghdarras[1] orra.

26 Ach na bithibh-sa mar sin: ach an neach a's mò 'nur measg, biodh e mar an neach a's òige[2]; agus an ti a's àirde, mar esan a ta ri frithealadh.

27 Oir co aca *is* mò, an ti a shuidheas air bòrd, no esan a fhritheileas? nach e an ti a shuidheas; ach a ta mise 'nur measg-sa mar fhear-frithealaidh.

28 Is sibhse iadsan a dh'fhan maille rium-sa ann am dheuchainnibh[3];

29 Agus a ta mise ag orduchadh dhuibh rìoghachd, mar a dh'orduich m' Athair dhomh-sa;

30 Chum gu'n ith agus gu'n òl sibh air mo bhòrd-sa ann am rìoghachd, agus gu'n suidh sibh air caithrichibh rìoghail, a' toirt breth air dà thrèibh dheug Israeil.

31 Agus thubhairt an Tighearn, A Shimoin, a Shimoin, feuch, dh'iarr Satan sibhse, chum *bhur* criaradh mar chruithneachd.

32 Ach ghuidh mise air do shonsa, nach dìobradh do chreidimh thu: agus an uair a dh'iompaichear thu[4], neartaich do bhràithre.

33 Agus thubhairt esan ris, A Thighearn, tha mise ullamh gu dol maille riut araon chum prìosain, agus a chum bàis.

34 Agus thubhairt esan, A ta mi ag ràdh riut, a Pheadair, nach goir an coileach an diugh, gus an àicheadh thu tri uairean gur aithne dhuit mi.

35 Agus thubhairt e riu, 'Nuair a chuir mi uam sibh gun sporan, agus gun mhàla, agus gun bhrògan, an robh uireasbhuidh ni sam bith oirbh? Agus thubhairt iad, Cha robh.

36 An sin thubhairt e riu, Ach a nis ge b'e aig am bheil sporan, togadh se e, agus mar an ceudna a mhàla: agus an ti aig nach 'eil claidheamh, reiceadh e 'fhalluinn, agus ceannachadh e aon.

37 Oir a ta mi ag ràdh ribh, gur éigin fathast an ni so ta sgrìobhta a choimhlionadh annam-sa, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach: oir a ta crìoch aig na nithibh ud, a ta mu m' thimchioll-sa.

38 Agus thubhairt iadsan, A Thighearn, feuch, a ta dà chlaidheamh an so. Agus thubhairt esan riu, Is leoir e.

39 Agus air dha dhol a mach, chaidh e, mar bu ghnàth leis, gu sliabh nan crann-oladh; agus lean a dheisciobuil e.

40 Agus an uair a thàinig e do'n àit, thubhairt e riu, Deanaibh urnuigh, chum nach tuit sibh ann am buaireadh.

41 Agus thairngeadh esan uatha mu thimchioll urchuir chloiche, agus leig se e féin air a ghlùinibh, agus rinn e urnuigh,

42 Ag ràdh, Athair, ma's toil leat, cuir an cupan so seachad orm[5]: gidheadh, na b'i mo thoil-sa, ach do thoil-sa gu robh deanta.

43 Agus dh'fhoillsicheadh dha aingeal o nèamh, 'ga neartachadh.

---

[1] *smachd, cumhachd.*
[2] *a's lugha.*
[3] *bhuairibh.*
[4] *bhios tu air tionndadh.*
[5] *tharum.*

44 Agus air dha bhi ann an cruaidh-ghleachd anama, rinn e urnuigh ni bu dùrachdaiche: agus bha 'fhallas mar bhraonaibh mòra fola a' tuiteam sìos air an talamh.

45 Agus air dha éirigh o urnuigh, thàinig e chum a dheisciobul, agus fhuair e 'nan codal iad troimh thuirse.

46 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh 'nur codal? éiribh, agus deanaibh urnuigh, chum nach tuit sibh ann am buaireadh.

47 Agus an uair a bha e fathast a' labhairt, feuch sluagh, agus dh'imich esan d'am b' ainm Iudas, aon do'n dà fhear dheug, rompa, agus dhruid e ri Iosa, chum a phògadh.

48 Ach thubhairt Iosa ris, A Iudais, am bheil thu le pòig a' brath Mhic an duine?

49 Agus an uair a chunnaic iadsan a bha mu thimchioll-san an ni a bha gu tachairt, thubhairt iad ris, A Thighearn, am buail sinn leis a' chlaidheamh?

50 Agus bhuail aon diubh-seirbhiseach an àrd-shagairt, agus ghearr e dheth a chluas dheas.

51 Agus fhreagair Iosa agus thubhairt e, Fulaingibh gu so. Agus bhean e r'a chluais, agus shlànuich e i.

52 An sin thubhairt Iosa ris na h-àrd-shagartaibh agus ri ceannardaibh an teampuill, agus ris na seanairibh, a thàinig d'a ionnsuidh, An d'-thàinig sibh a mach le claidhibh agus le bataibh, mar gu b' ann an aghaidh fir-reubainn[1]?

53 'Nuair a bha mi gach là maille ribh san teampull, cha do shìn sibh a mach *bhur* làmhan a'm' aghaidh: ach is i so bhur n-uair-sa, agus cumhachd an dorchadais.

54 An sin rug iad air, agus thug iad leo e[2] do thigh an àrd-shagairt. Agus lean Peadar am fad uaith *e*.

55 Agus air dhoibh teine fhadadh ann am meadhon an talla, agus suidhe sìos maille ri[3] chéile, shuidh Peadar 'nam meadhon.

56 Ach chunnaic cailin àraidh e 'na shuidhe aig an teine, agus air dhi amharc gu geur air, thubhairt i, Bha 'm fear so mar an ceudna maille ris.

57 Agus dh'àicheadh esan e, ag ràdh, A bhean, cha'n aithne dhomh e.

58 Agus beagan 'na dhéigh sin chunnaic neach eile e, agus thubhairt e, Is ann diubh thusa mar an ceudna. Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha'n ann.

59 Agus mu thimchioll ùine aoin uaire 'na dhéigh sin, chòmhdaich[4] neach eile air, ag ràdh, Gu firinneach bha am fear so mar an ceudna maille ris; oir is Galiléach e.

60 Agus thubhairt Peadar, A dhuine, cha'n aithne dhomh ciod a ta thu 'g ràdh. Agus air ball, am feadh a bha e fathast a' labhairt, ghoir an coileach.

61 Agus air tionndadh do'n Tighearn, dh'amhairc e air Peadar; agus chuimhnich Peadar focal an Tighearna,

[1] *creachadair, meirlich.*
[2] *agus thug iad e.*
[3] *am fochair.*
[4] *chathaich.*

mar thubhairt e ris, Mun goir an coileach, àicheadhaidh tu mi trì uairean.

62 Agus chaidh Peadar a mach, agus ghuil e gu goirt.

63 Agus rinn na daoine, a chum Iosa, fanoid air, 'ga bhualadh.

64 Agus an uair a dh'fholuich iad a shùilean, bhuail iad e san aghaidh, agus dh'fhiosraich iad deth, ag ràdh, Dean fàidheadaireachd cò e a bhuail thu?

65 Agus labhair iad mòran do nithibh eile gu toibheumach 'na aghaidh.

66 Agus an uair a bha an là air teachd, chruinnich seanadh an t-sluaigh, agus na h-àrd-shagairt, agus na sgrìobhaichean an ceann a chéile, agus thug iad esan chum an comhairle,

67 Ag ràdh, An tusa Criosd? innis dhuinn. Agus thubhairt e riu, Ma dh'innseas mi dhuibh, cha chreid sibh:

68 Agus ma dh'fhiosraicheas mi *ni air bith*, cha toir sibh freagradh dhomh, agus cha leig sibh as *mi*.

69 O'n àm so bithidh Mac an duine 'na shuidhe air deas làimh cumhachd Dhé.

70 An sin thubhairt iad uile, An tusa ma seadh Mac Dhé? Agus thubhairt e riu, A ta sibhse ag ràdh gur mi.

71 Agus thubhairt iad, Ciod tuilleadh am feum a ta againn air fianuis? oir chuala sinn féin *i* as a bheul féin.

CAIB. XXIII.

1 *Chasaid na h-Iudhaich Criosd an làthair Philait.* 8 *Rinn Herod fanoid air.* 12 *Rinneadh Herod agus Pilat 'nan càirdibh.* 18 *Dh'iarradh Barabas leis an t-*

shuagh, agus air fhuasgladh le Pilat, thug e Iosa thairis gu bhi air a cheusadh.

AGUS air éirigh d'an cuideachd uile, thug iad e gu Pilat.

2 Agus thòisich iad air a chasaid, ag ràdh, Fhuair sinn am fear so a' claonadh a' chinnich, agus a' bacadh cìs a thoirt do Cheasar, ag ràdh, Gur e féin Criosd an righ.

3 Agus dh'fhiosraich Pilat deth, ag ràdh, An tusa righ nan Iudhach? agus fhreagair esan agus thubhairt e, A ta thu 'g a ràdh.

4 An sin thubhairt Pilat ris na h-àrd-shagartaibh agus ris an t-sluagh, Cha'n 'eil mi faotainn coire air bith san duine so.

5 Agus bha iadsan ni bu ro dhéine, ag ràdh, Tha e buaireadh an t-sluaigh, a' teagasg troimh Iudea uile, a' tòiseachadh o Ghalile gus an àit so.

6 'Nuair a chuala Pilat mu Ghalile, dh'fhiosraich e am bu Ghaliléach an duine.

7 Agus an uair a chual e gu'm b'ann fo uachdaranachd [1] Heroid a bha e, chuir se e gu Herod, a bha e féin ann an Ierusalem sna làithibh sin.

8 Agus an uair a chunnaic Herod Iosa, bha aoibhneas mòr air: oir bha déidh aige rè ùine fhada air esan fhaicinn, do bhrìgh gu'n cual e mòran uime; agus bha dùil [2] aige gu'm faiceadh e mìorbhuil éigin air a dheanamh leis.

9 An sin dh'fheòraich e mòran do cheisdibh dheth; ach cha d'thug e freagradh sam bith air.

[1] *fo chumhachd, fo riaghladh.*

[2] *dòchas.*

10 Agus sheas na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean 'ga chasaid gu dian.

11 Ach chuir Herod agus a luchd-cogaidh an neo-mheas e, agus rinn iad fanoid air, agus an déigh a sgeadachadh an eudach dealrach[1] chuir e air ais gu Pilat e.

12 Agus rinneadh Pilat agus Herod 'nan càirdibh d'a chéile san là sin : oir bha iad roimhe sin an naimhdeas r'a chéile.

13 Agus an uair a ghairm Pilat an ceann a chéile na h-àrd-shagairt, agus na h-uachdarain, agus an sluagh,

14 Thubhairt e riu, Thug sibh a m'ionnsuidh-sa an duine so, mar neach a ta tionndadh an t-sluaigh a thaobh : agus, feuch, air dhomh *a* cheasnachadh ann bhur làthair, cha d'fhuair mi coire air bith san duine so thaobh nan nithe sin mu 'm bheil sibh a' deanamh casaid air ;

15 No mar an ceudna Herod : oir chuir mi d'a ionnsuidh sibh, agus, feuch, cha d'rinneadh ni air bith leis[2] toilltinneach air bàs.

16 Uime sin, air dhomh-sa a smachdachadh, leigidh mi as *e*.

17 (Oir b'éigin da aon a leigeadh as doibh air an fhéill.)

18 Agus ghlaodh iad a mach dh'aon ghuth, ag ràdh, Beir uainn *am fear* so, agus leig air a chomas duinne Barabas :

19 (Neach air son ceannairc àraidh a rinneadh anns a' bhaile, agus air son mortaidh, a thilgeadh am priosan.)

20 Air an aobhar sin labhair Pilat riu a rìs, air dha bhi toileach Iosa a chur fa sgaoil.

21 Ach ghlaodh iadsan, ag ràdh, Ceus *e*, ceus e.

22 Agus thubhairt e riu an treas uair, C'ar son ? ciod an cron a rinn e ? cha d' fhuair mise cùis bhàis air bith ann : uime sin, an déigh dhomh a smachdachadh, leigidh mi as *e*.

23 Agus luidh iadsan air le guthaibh mòra, ag iarraidh esan a cheusadh : agus bhuadhaich an guthanna-san, agus *guthanna* nan àrd-shagart.

24 Agus thug Pilat breth gu'n deanta na dh'iarr iad.

25 Agus leig e mach dhoibh esan a thilgeadh am priosan air son ceannairc agus mortaidh, an neach a dh'iarr iad ; ach thug e thairis Iosa d'an toil.

26 Agus an tràth thug iad leo e, rug iad air Simon, duine àraidh o Chirene, a bha teachd o'n dùthaich, agus chuir iad an crann-ceusaidh air, g'a ghiùlan an déigh Iosa.

27 Agus lean cuideachd mhòr e do'n t-sluagh, agus do mhnaibh, a bha mar an ceudna ri bròn[3], agus 'ga chaoineadh-san.

28 Ach air tionndadh do Iosa riu, thubhairt e, A nigheana Ierusaleim, na guilibh air mo shonsa, ach guilibh air bhur son féin, agus air son bhur cloinne :

29 Oir feuch, a ta na làithean a' teachd, anns an abair iad, Is beannaichte na *mnài* neo-thorrach[4], agus na bronna

[1] *ro gheal.* [2] *dha.* [3] *bas-bhualadh.* [4] *sheasga, gun sliochd.*

nach do ghiùlain *clann*, agus na cìocha nach d'thug bainne.

30 An sin tòisichidh iad air a ràdh ris na beanntaibh, Tuitibh oirnne; agus ris na cnocaibh, Folaichibh sinn.

31 Oir ma ni iad na nithe so ris a' chrann ùr, ciod a ni iad ris a' chrìonaich?

32 Agus thugadh mar an ceudna dithis eile, a bha 'nan luchd droch-bheirt, chum bhi air an ceusadh maille ris.

33 Agus an uair a thàinig iad do'n àit d'an goirear Calbhari[1], an sin cheus iad e féin, agus na droch dhaoine; fear dhiubh air a làimh dheis, agus am fear eile air a làimh chlì.

34 An sin thubhairt Iosa, Athair, maith dhoibh; oir cha'n 'eil fhios aca ciod a ta iad a' deanamh. Agus roinn iad 'eudach, agus thilg iad crannchur *air*.

35 Agus sheas an sluagh ag amharc: agus rinn na h-uachdarain fanoid *air* maille riu-san, ag ràdh, Shaor e daoine eile; saoradh se e féin, ma's e so Criosd, aon taghta Dhé.

36 Agus rinn na saighdearan mar an ceudna fanoid air, a' teachd d'a ionnsuidh, agus a' tairgseadh fìon geur dha,

37 Agus ag ràdh, Ma's tu righ nan Iudhach, teasairg thu féin.

38 Agus bha sgrìobhadh mar an ceudna air a sgrìobhadh os a cheann, ann an litrichibh Gréigis, agus Laidin, agus Eabhra, IS E SO RIGH NAN IUDHACH.

39 Agus thug aon do na droch dhaoinibh a chrochadh, toibheum dha, ag ràdh, Ma's tu Criosd, saor thu féin agus sinne.

40 Ach fhreagair am fear eile, agus chronuich se e, ag ràdh, Nach 'eil eagal Dé ort, agus gu bheil thu fo 'n aon dìteadh *ris*?

41 Agus sinne da rìreadh an ceartas; oir a ta sinn a' faotainn nan nithe sin a thoill ar gnìomharan: ach cha d'rinn an duine so cron air bith.

42 Agus thubhairt e ri Iosa, A Thighearn, cuimhnich ormsa 'nuair a thig thu do d' rìoghachd.

43 Agus thubhairt Iosa ris, Gu deimhin a ta mi ag ràdh riut, gu'm bi thu maille riumsa an diugh ann am pàrras.

44 Agus bha e mu thimchioll na seathadh uaire, agus bha dorchadas air an talamh uile gus an naothadh uair.

45 Agus dhorchaicheadh a' ghrian, agus reubadh bratroinn an teampuill 'na mheadhon.

46 Agus an uair a ghlaodh Iosa le guth mòr, thubhairt e Athair, a ta mi tiomnadh mo spioraid a'd' làmhaibh-sa: agus an uair a thubhairt e so, thug e suas an deò.

47 A nis an uair a chunnaic an ceannard-ceud an ni a rinneadh, thug e glòir do Dhia, ag ràdh, Gu fìrinneach b'ionracan an duine so.

48 Agus an sluagh uile a chruinnich, dh'ionnsuidh an t-seallaidh sin, an uair a chunnaic iad na nithe a rinneadh, phill iad air an ais, a' bualadh an uchd.

49 Agus sheas a luchd-eòlais uile, agus na mnài a lean e o Ghalile, am fad

[1] *àit a' chlaiginn.*

uaith, ag amharc air na nithibh sin.

50 Agus, feuch, duine *àraidh* d' am b' ainm Ioseph, comhairleach, *a bha* 'na dhuine maith, agus 'na fhìrean;

51 (Cha d'aontaich an duine so d'an comhairle, no d'an gnìomh;) O Arimatea, baile leis na h-Iudhaich; neach mar an ceudna aig an robh sùil ri rìoghachd Dhé.

52 Chaidh esan gu Pilat, agus dh'iarr e corp Iosa.

53 Agus air dha a thoirt a nuas, phaisg e ann an lìon-eudach e, agus chuir e ann an uaigh e a chladhaicheadh á carraig, anns nach do chuireadh aon duine riamh roimhe.

54 Agus b'e sin là an ullachaidh, agus bha an t-sàbaid am fagus.

55 Agus lean na mnài a thàinig maille ris o Ghalile, agus chunnaic iad an uaigh, agus cionnus a chuireadh a chorp.

56 Agus phill iad, agus dh'ulluich iad spìosraidh[1] agus oladh deadh fhàile; agus ghabh iad tàmh air là na sàbaid, a réir na h-àithne.

CAIB. XXIV.

1 *Chuireadh aiseirigh Chriosd an céill le dà aingeal do na mnaibh a thàinig a dh'amharc na h-uaighe:* 13 *Dh'fhoillsicheadh Criosd féin do'n dithis dheisciobul a chaidh gu h-Emaus:* 36 *'na dhéigh sin dh'fhoillsicheadh e do na h-abstolaibh, agus chronuich e iad air son am mi-chreidimh.*

AGUS air a' cheud *là* do'n t-seachduin, gu ro mhoch air mhaduinn, thàinig iad chum na h-uaighe, a' toirt leo nan spìosraidh a dh'ulluich iad, agus *mnài* àraidh *eile* maille riu.

2 Agus fhuair iad a' chlach air a caruchadh o'n uaigh.

3 Agus air dhoibh dol a steach, cha d'fhuair iad corp an Tighearn Iosa.

4 Agus am feadh a bha iad an ioma-cheisd mu'n ni so, feuch, sheas dithis dhaoine làimh riu ann an eudaichibh dealrach.

5 Agus air dhoibh bhi fuidh eagal, agus a' cromadh *an* aghaidh chum na talmhainn, thubhairt iad riu, C'ar son a ta sibh ag iarraidh an ti a ta beò, am measg nam marbh?

6 Cha 'n 'eil e an so, ach dh'éirich e: cuimhnichibh mar a labhair e ribh air dha bhi fathast ann an Galile,

7 Ag ràdh, Is éigin do Mhac an duine bhi air a thoirt thairis do làmhaibh dhaoine peacach, agus a bhi air a cheusadh, agus éirigh a rìs an treas là.

8 Agus chuimhnich iad a bhriathran.

9 Agus air dhoibh pilltinn o'n uaigh, dh'innis iad na nithe so uile do'n aon fhear deug, agus do chàch uile.

10 Agus b'i Muire Magdalen, agus Ioanna, agus Muire *màthair* Sheumais, agus mnài eile maille riu, a dh'innis na nithe so do na h-abstolaibh.

11 Agus mheasadh am briathra leo-san mar sgeula faoine, agus cha do chreid siad iad.

12 An sin air éirigh do Pheadar, ruith e chum na h-uaighe; agus air dha cromadh sìos, chunnaic e'n lìon-eudach 'na luidhe leis féin, agus dh'fhalbh e, a' gabhail iong-

[1] *luibhean cùbhraidh.*

antais leis féin mu'n ni so a rinneadh.

13 Agus, feuch, bha dithis diubh a' dol air an là sin féin gu baile d'am b'ainm Emaus, a bha tri fichead stàid o Ierusalem.

14 Agus bha iad a' labhairt eatorra fein mu thimchioll nan nithe ud uile a thachair.

15 Agus an uair a bha iad a' còmhradh, agus a' co-reusonachadh, thàinig Iosa e féin am fagus, agus dh'imich e maille riu.

16 Ach bha'n sùilean air an cumail, air chor as nach d'aithnich iad e.

17 Agus thubhairt e riu, Ciod e an còmhradh so air am bheil sibh a' teachd eadaraibh féin, ag imeachd dhuibh, agus sibh dubhach?

18 Agus fhreagair fear diubh d'am b'ainm Cleopas, agus thubhairt e ris, Am bheil thusa a mhàin a'd' choigreach an Ierusalem, agus gun fhios agad air na nithibh a rinneadh innte anns na làithibh so?

19 Agus thubhairt e riu, Ciod na nithe? Agus thubhairt iadsan ris, Na nithe a thaobh Iosa o Nasaret, a bha 'na fhàidh cumhachdach ann an gnìomh agus ann am focal am fianuis Dé, agus an t-sluaigh uile:

20 Agus cionnus a thug na h-àrd-shagairt agus ar n-uachdarain thairis chum dìtidh bàis e, agus a cheus iad e.

21 Ach bha dùil againne gu'm b'esan an ti a bha gu Israel a shaoradh; agus a thuilleadh air so uile, is e 'n diugh an treas là o rinneadh na nithe so.

22 Agus mar an ceudna, chuir mnài àraidh dhinn féin, a chaidh gu moch a dh'ionnsuidh na h-uaighe, mòr-ìoghnadh[1] oirnn:

23 Agus an uair nach d'fhuair iad a chorp, thàinig iad, ag ràdh, gu'm fac iad sealladh do ainglibh, a thubhairt gu bheil e beò.

24 Agus chaidh dream àraidh dhiubhsan a bha maille ruinn féin, chum na h-uaighe, agus fhuair iad eadhon mar thubhairt na mnài; ach cha'n fhac iad esan.

25 An sin thubhairt e riu, O dhaoine amaideach[2], agus mall-chridheach a chreidsinn nan nithe sin uile a labhair na fàidhean!

26 Nach b'éigin do Chriosd na nithe so fhulang, agus dol a steach d'a ghlòir?

27 Agus air dha tòiseachadh o Mhaois, agus o na fàidhibh uile, dh'eadar-mhìnich e dhoibh anns na sgriobtuiribh uile na nithe m'a thimchioll féin.

28 Agus dhruid iad ris a' bhaile, d'an robh iad a' dol: agus leig esan air gu'n rachadh e ni b'fhaide.

29 Ach cho-éignich iadsan e, ag ràdh, Fan maille ruinne, oir a ta e dlùth do'n fheasgar, agus tha deireadh an là ann. Agus chaidh e steach a dh'fhuireach maille riu.

30 Agus an uair a shuidh e gu biadh maille riu, air dha aran a ghlacadh, bheannaich se *e*, agus bhris se *e*, agus thug e dhoibh *e*.

[1] *vamhas.*

[2] *neo-mhothachail.*

31 Agus dh'fhosgladh an sùilean, agus dh'aithnich iad e; agus chaidh e as an t-sealladh.

32 Agus thubhairt iad r'a chéile, Nach robh ar cridhe a' lasadh annainn, am feadh a bha e a' labhairt ruinn air an t-slighe, agus an uair a dh'fhosgail e dhuinn na sgriobtuirean?

33 Agus dh'éirich iad air an uair sin féin, agus phill iad gu Ierusalem, agus fhuair iad an t-aon fhear deug cruinn an ceann a chéile, agus an dream a bha maille riu,

34 Ag ràdh, Dh'éirich an Tighearna da rìreadh, agus chunncas le Simon e.

35 Agus dh'innis iad na nithe *a rinneadh* air an t-slighe, agus mar a dh'aithnicheadh leo e ann am briseadh an arain.

36 Agus ag labhairt nan nithe so dhoibh, sheas Iosa féin 'nam meadhon, agus thubhairt e riu, Sìth maille ribh.

37 Ach bha iadsan fuidh gheilt-chrith agus fuidh eagal, agus shaoil iad gur spiorad a chunnaic iad.

38 Agus thubhairt e riu, C'ar son a ta sibh fo bhuaireas[1], agus c'ar son a ta smuaintean ag éirigh suas ann bhur cridheachaibh?

39 Feuchaibh mo làmhan agus mo chosan, gur mi féin a th'ann: laimhsichibh mi, agus faicibh; oir cha'n 'eil aig spiorad feoil agus cnàmha, mar a chi sibh agam-sa.

40 Agus an uair a thubhairt e so, nochd e dhoibh a làmhan agus a chosan.

41 Agus air dhoibh bhi fathast mi-chreideach troimh aoibhneas, agus iad fuidh iongantas, thubhairt e riu, Am bheil biadh sam bith agaibh an so?

42 Agus thug iad da mìr do iasgròiste, agus do chìr-mheala.

43 Agus ghlac se e, agus dh'ith e 'nam fianuis.

44 Agus thubhairt e riu, Is iad so na briathran a labhair mi ribh, 'nuair a bha mi fathast maille ribh, gur éigin do na h-uile nithibh a ta sgrìobhta ann an lagh Mhaois, agus *anns* na fàidhibh, agus *anns* na salmaibh mu m' thimchioll-sa, bhi air an coimhlionadh.

45 An sin dh'fhosgail e an tuigse, chum gu'n tuigeadh iad na sgriobtuirean.

46 Agus thubhairt e riu, Mar so a ta e sgrìobhta, agus mar so b'éigin do Chriosd fulang, agus éirigh o na marbhaibh an treas là:

47 Agus aithreachas agus maitheanas peacaidh bhi air an searmonachadh 'na ainmsan, do na h-uile chinnich, a' tòiseachadh aig Ierusalem.

48 Agus is fianuisean sibhse air na nithibh so.

49 Agus, feuch, cuiridh mise gealladh m'Athar oirbh[2]: ach fanaibh-sa ann am baile Ierusaleim, gus an sgeadaichear le cumhachd o na h-àrdaibh sibh.

50 Agus thug e mach iad co fhad ri[3] Betani; agus thog

[1] *thrioblaid.*

[2] *cuiridh mise na gheall m' Athair d'ur n-ionnsuidh.*

[3] *as.*

e suas a làmhan, agus bheannaich e iad.

51 Agus am feadh a bha e 'gam beannachadh, dhealaicheadh riu e, agus thogadh suas gu nèamh e.

52 Agus rinn iad aoradh dha, agus phill iad gu Ierusalem le gairdeachas mor:

53 Agus bha iad a ghnàth anns an teampull, a' moladh agus a' beannachadh Dhé. Amen.

An SOISGEUL a reir EOIN.

CAIB. I.

1 *Diadhachd, daoineachd, agus dreuchd Iosa Criosd.* 15 *Fianuis Eoin.* 37 *Gairm Aindreais, Pheadair,* 43 *Philip,* 45 *agus Netanaeil.*

ANNS an toiseach bha am Focal, agus bha am Focal maille ri Dia, agus b'e am Focal Dia.

2 Bha e so air tùs maille ri Dia.

3 Rinneadh na h-uile nithe leis; agus as 'eugmhais cha d'rinneadh aon ni a rinneadh.

4 Ann-san bha beatha, agus b'i a' bheatha solus dhaoine.

5 Agus tha 'n solus a' soillseachadh anns an dorchadas, agus cha do ghabh an dorchadas e.

6 Chuireadh duine o Dhia, d'am b'ainm Eoin.

7 Thàinig esan mar fhianuis, chum fianuis a thoirt mu'n t-solus, chum gu'n creideadh na h-uile trìdsan.

8 Cha b'esan an solus sin, ach *chuireadh e* chum gu tugadh e fianuis mu'n t-solus.

9 B'e so an solus fior a ta soillseachadh gach uile dhuine tha teachd chum an t-saoghail.

10 Bha e anns an t-saoghal, agus rinneadh an saoghal leis, agus cha d'aithnich an saoghal e.

11 Thàinig e dh'ionnsuidh a dhùthcha féin, agus cha do ghabh a *mhuinntir* féin ris.

12 Ach a mheud as a ghabh ris, thug e dhoibh cumhachd a bhi 'nan cloinn do Dhia, *eadhon* dhoibh-san a ta creidsinn 'na ainm:

13 A bha air an gineamhuin, cha'n ann o fhuil, no o thoil na feòla, no o thoil duine, ach o Dhia.

14 Agus rinneadh[1] am Focal 'na fheoil, agus ghabh e còmhnuidh 'nar measg-ne, (agus chunnaic sinn a ghlòir, mar ghlòir aoin-ghin Mhic an Athar,) làn gràis agus fìrinn.

15 (Thug Eoin fianuis uime, agus ghlaodh e, ag ràdh, Is e so an ti mu'n do labhair mi, An ti a ta teachd a'm' dhéigh, tha toiseach aig orm; oir bha e romham.)

16 Agus as a lànachd-san

[1] *dh'fhàs.*

fhuair sinne uile, agus gràs air son gràis.

17 Oir thugadh an lagh le Maois, ach thàinig an gràs agus an fhìrinn le Iosa Criosd.

18 Cha'n fhaca neach air bith Dia riamh; an t-aonghin Mic, a ta ann an uchd an Athar, is esan a dh'fhoillsich e.

19 Agus is e so fianuis Eoin: An uair a chuir na h-Iudhaich sagairt agus Lebhithich o Ierusalem, chum gu'm fiosraicheadh iad deth, Cò thusa?

20 Dh'aidich esan, agus cha d'àicheadh e; ach dh'aidich e, Cha mhi Criosd.

21 Agus dh'fhiosraich iad deth, Ciod ma seadh? An tu Elias? Agus thubhairt e, Cha mhi. An tu am fàidh? Agus fhreagair e, Cha *mhi*.

22 An sin thubhairt iad ris, Cò thu? chum gu'n toir sinn freagradh dhoibh-san a chuir *uatha* sinn: ciod a tha thu 'g ràdh mu do thimchioll féin?

23 Thubhairt e, *Is* mise guth an ti a ghlaodhas[1] anns an fhàsach, Deanaibh dìreach slighe an Tighearna, mar thubhairt am fàidh Esaias.

24 Agus an dream a chuireadh *leis an teachdaireachd*, b'ann do na Phairisich *iad*.

25 Agus dh'fhiosraich iad deth, agus thubhairt iad ris, C'ar son ma seadh a ta thu a' baisteadh, mur tu Criosd, no Elias, no am fàidh?

26 Fhreagair Eoin iad, ag ràdh, A ta mise a' baisteadh le h-uisge; ach a ta neach 'na sheasamh 'nur measg, nach aithne dhuibh;

27 Is e so an ti, a ta teachd a'm' dhéighsa, aig am bheil toiseach orm, neach nach airidh mise air barr-iall a bhròige fhuasgladh.

28 Rinneadh na nithe so ann am Betani[2] air an taobh thall do Iordan, far an robh Eoin a' baisteadh.

29 Air an là màireach chunnaic Eoin Iosa a' teachd d'a ionnsuidh, agus thubhairt e, Feuch Uan Dé, a ta toirt air falbh peacaidh an t-saoghail!

30 Is e so an ti mu'n dubhairt mi, Tha fear a' teachd a'm' dhéigh, aig am bheil barrachd orm; oir bha e romham.

31 Agus cha robh aithne agam-sa air: ach a chum gu'm bitheadh e air fhoillseachadh do Israel, uime sin thàinig mi a' baisteadh le h-uisge.

32 Agus thug Eoin fianuis, ag ràdh, Chunnaic mi an Spiorad a' teachd a nuas mar choluman o nèamh, agus ghabh e còmhnuidh air.

33 Agus cha b'aithne dhomhsa e: ach an ti a chuir mi a bhaisteadh le h-uisge, thubhairt esan rium, Ge b'e air am faic thu an Spiorad a' teachd a nuas agus a' gabhail còmhnuidh air, is e sin an ti a bhaisteas leis an Spiorad naomh.

34 Agus chunnaic mi, agus rinn mi fianuis, gur e so Mac Dhé.

35 Air an là màireach a rìs sheas Eoin, agus dithis d'a dheiscibluibh;

[1] *Is mise esan aig am bheil a ghuth aṇ éigheach.*

[2] *Betabara*

36 Agus air dha amharc air Iosa, agus e ag imeachd[1], thubhairt e, Feuch Uan Dé!
37 Agus chual an dithis dheisciobul e a' labhairt, agus lean iad Iosa.
38 Agus air tionndadh do Iosa, chunnaic e iad 'g *a* leantuinn, agus thubhairt e riu, Ciod a ta sibh ag iarraidh? Thubhairt iadsan ris, Rabbi, (is e sin r'a ràdh, air eadar-theangachadh, A mhaighstir,) c'àit am bheil thu gabhail còmhnuidh?
39 Thubhairt e riu, Thigibh agus faicibh. Thàinig iad agus chunnaic iad c'àit an robh e gabhail còmhnuidh, agus dh'fhan iad maille ris an là sin: oir bha e mu thimchioll na deicheamh uaire.
40 B'e Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, aon do'n dithis a chual Eoin *a' labhairt*, agus a lean esan.
41 Fhuair esan air tùs a bhràthair féin Simon, agus thubhairt e ris, Fhuair sinne am Mesias, is e sin, air eadar-théangachadh, Criosd[2].
42 Agus thug e chum Iosa e; Agus an uair a dh'amhairc Iosa air, thubhairt e, Is tusa Simon mac Iona: gairmear Cephas dhiot, is e sin air eadar-theangachadh, Peadar[3].
43 Air an là 'na dhéigh sin, bu toil le Iosa dol a mach do Ghalile, agus fhuair e Philip, agus thubhairt e ris, Lean mise.
44 A nis bha Philip o Bhetsaida, baile Aindreais agus Pheadair.
45 Fhuair Philip Natanael, agus thubhairt e ris, Fhuair sinne an ti mu'n do sgrìobh Maois anns an lagh, agus na fàidhean, Iosa o Nasaret, mac Ioseiph.
46 Agus thubhairt Natanael ris, Am feud ni maith air bith teachd á Nasaret? Thubhairt Philip ris, Thig agus faic.
47 Chunnaic Iosa Natanael a' teachd d'a ionnsuidh, agus thubhairt e uime, Feuch Israeleach da rìreadh, anns nach 'eil cealg!
48 Thubhairt Natanael ris, Cionnus is aithne dhuit mi? Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Mun do ghairm Philip thu, 'nuair a bha thu fo 'n chrann-fhìge, chunnaic mise thu.
49 Fhreagair Natanael agus thubhairt e ris, Rabbi, is tusa Mac Dhé; is tu Righ Israeil.
50 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, A chionn gu'n dubhairt mi riut, chunnaic mi thu fo 'n chrann-fhìge, am bheil thu creid-sinn? chi thu nithe a's mò na iad so.
51 Agus thubhairt e ris, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, 'Na dhéigh so chi sibh nèamh fosgailte, agus aingil Dhé a' dol suas agus a' teachd a nuas air Mac an duine.

CAIB. II.

1 *Rinn Criosd fìon do'n uisge:* 12 *chaidh e do Chapernaum, agus do Ierusalem.* 14 *far an do ghlan e an teampull o luchd reicidh agus ceannachd:* 19 *roimh-innis e a bhàs agus 'ais-eirigh.* 23 *Chreid mòran ann air son a mhìorbhuilean, ach cha d'earb se e féin riu.*

AGUS air an treas là bha pòsadh ann an Cana Gha-

[1] *a' sràid-imeachd.*
[2] *Christos, Gr. i. e. Aon ungta.*
[3] *Petros, Gr. i. e. carraig.*

lile; agus bha màthair Iosa an sin.

2 Agus fhuair Iosa mar an ceudna agus a dheisciobuil cuireadh chum a' phòsaidh.

3 Agus air teireachdainn do'n fhìon, thubhairt màthair Iosa ris, Cha'n 'eil fìon aca.

4 Thubhairt Iosa rithe, Ciod e mo ghnothuch-sa riut, a bhean? cha d'thàinig m' uair-sa fathast.

5 Thubhairt a mhàthair ris an luchd frithealaidh, Ge b'e ni a their e ribh, deanaibh *e*.

6 Agus bha sè soithichean uisge do chloich air an cur an sin, a réir gnàtha glanaidh nan Iudhach, a ghabhadh dà fheircin no trì gach aon diubh.

7 Thubhairt Iosa riu, Lìonaibh na soithiche le uisge. Agus lìon siad iad gus am beul.

8 Agus thubhairt e riu, Tairngibh a nis, agus thugaibh chum uachdarain na cuirme[1]. Agus thug iad *ann e*.

9 'Nuair a bhlais uachdaran na cuirme an t-uisge a rinneadh 'na fhìon, (agus cha robh fhios aige cia as a thàinig e; ach bha fhios aig an luchd-frithealaidh a tharruing an t-uisge,) ghairm uachdaran na cuirme am fear nuadh-phòsda[2].

10 Agus thubhairt e ris, Cuiridh gach duine fìon maith a làthair air tùs; agus an uair a dh'òlas daoine gu leòir, an sin *am fìon* a's miosa: *ach* gùlèidh thusa am fìon maith gus a nis.

11 An toiseach so do mhìorbhuilibh rinn Iosa ann an Cana Ghalile, agus dh'fhoillsich e a ghlòir; agus chreid a dheisciobuil ann.

12 An déigh so chaidh e sìos do Chapernaum, e féin, agus a mhàthair, agus a bhràithrean, agus a dheisciobuil; agus cha d'fhan iad ann mòran do làithibh.

13 Agus bha càisg nan Iudhach am fagus; agus chaidh Iosa suas gu Ierusalem.

14 Agus fhuair e 'nan suidhe anns an teampull luchd-reicidh cruidh[3], agus chaorach, agus choluman, agus luchd malairt an airgid:

15 Agus air deanamh sgiùrsair[4] dha do chordaibh caola, dh'fhuadaich e mach as an teampull iad uile, agus na caoraich agus an crodh; agus dhòirt e mach airgiod an luchd-malairt, agus thilg e na buird thairis;

16 Agus thubhairt e riusan a bha reiceadh choluman, Togaibh iad sin á so; na deanaibh tigh m' Athar-sa 'na thigh marsandachd.

17 Agus chuimhnich a dheisciobuil gu'n robh e sgrìobhta, Dh'ith eud[5] do thighe suas mi.

18 An sin fhreagair na h-Iudhaich, agus thubhairt iad ris, Ciod an comhar a nochdas tu dhuinne, do bhrìgh gu bheil thu deanamh nan nithe sin?

19 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Leagaibh sìos an teampull so, agus an trì làithibh cuiridh mise suas e.

20 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Se bliadhna agus dà fhichead bha an teampull so 'ga thogail, agus an

[1] *fèisde*. [2] *fear na bainnse*. [3] *dìamh*. [4] *cuipe*. [5] *ro-chùram*.

cuir thusa suas an tri làithibh e?

21 Ach labhair esan mu theampull a chuirp.

22 Uime sin an uair bha e air éirigh o na marbhaibh, chuimhnich a dheisciobuil gu'n dubhairt e so: agus chreid iad an sgriobtuir, agus am focal a thubhairt Iosa.

23 A nis an uair a bha e an Ierusalem aig a' chàisg, air an fhèill[1], chreid mòran 'na ainm, an uair a chunnaic iad na mìorbhuilean a rinn e.

24 Ach cha d'earb Iosa e féin riu, do bhrìgh gu'm b'aithne dha na h-uile dhaoine,

25 Agus nach robh feum aige neach air bith a dheanamh fianuis air duine: oir bha fhios aige ciod a bha anns an duine.

CAIB. III.

1 *Theagaisg Criosd do Nicodemus feum na h-athghineamhuin.* 11 *Mu chreidimh 'na bhàs.* 16 *Mòrghràdh Dhé do'n chinne-daoine.* 23 *Baisteadh, fianuis, agus teagasg Eoin.*

AGUS bha duine do na Phairisich, d'am b'ainm Nicodemus, *a bha* 'na uachdaran air na h-Iudhaich:

2 Thàinig esan chum Iosa san oidhche, agus thubhairt e ris, A mhaighstir, tha fhios againn gur fear-teagaisg thu a thàinig o Dhia: oir cha'n urrainn duine air bith na mìorbhuile so dheanamh a ta thusa a' deanamh, mur bi Dia maille ris.

3 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, mur beirear duine a rìs[2], nach feud e rìoghachd Dhé fhaicinn.

4 Thubhairt Nicodemus ris, Cionnus a dh'fheudas duine bhi air a bhreith 'nuair a ta e aosda? am bheil e comasach air dol a stigh an dara uair do bhroinn a mhàthar, agus a bhi air a bhreith?

5 Fhreagair Iosa, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, mur bi duine air a bhreith o uisge, agus o'n Spiorad, cha 'n urrainn e dol a steach do rìoghachd Dhé.

6 An ni sin a ta air a bhreith o'n fheoil, is feoil e; agus an ni si na ta air a bhreith o'n Spiorad, is spiorad e.

7 Na gabh iongantas gu'n dubhairt mi riut, Is éigin duibh bhi air bhur breith a rìs.

8 Tha a' ghaoth a' séideadh far an àill leatha, agus tha thu a' cluinntinn a fuaim, ach cha'n 'eil fhios agad cia as a tha i teachd, no c'àit a tha i dol: is ann mar sin a tha gach neach a tha air a bhreith o'n Spiorad.

9 Fhreagair Nicodemus agus thubhairt e ris, Cionnus a dh'fheudas na nithe so bhi?

10 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Am bheil thusa a'd' fhear-teagaisg Israeil, agus nach aithne dhuit na nithe so?

11 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, gu bheil sinne a' labhairt an ni a's fios duinn, agus a' toirt fianuis air an ni sin a chunnaic sinn; agus cha ghabh sibhse ar fianuis.

12 Ma dh'innis mi dhuibh nithe talmhaidh, agus nach creid sibh, cionnus a chreideas sibh ma dh'innseas mi dhuibh nithe nèamhaidh?

[1] *an àm na féisde.*

[2] *o'n àirde.*

13 Agus cha deachaidh aon neach suas do nèamh, ach an ti a thàinig a nuas o nèamh, Mac an duine a ta air nèamh.

14 Agus mar a thog Maois suas an nathair san fhàsach, is ann mar sin is éigin do Mhac an duine bhi air a thogail suas :

15 Chum as ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e [1], ach gu'm bi a' bheatha mhaireannach aige.

16 Oir is ann mar sin a ghràdhaich Dia an saoghal, gu'n d'thug e 'aon-ghin Mhic féin, chum as ge b'e neach a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a' bheatha shiorruidh aige.

17 Oir cha do chuir Dia a Mhac do'n t-saoghal, chum gu'n dìteadh e an saoghal, ach a chum gu'm biodh an saoghal air a shaoradh trìd-san.

18 An ti a chreideas ann, cha dìtear e : ach an ti nach creid, tha e air a dhìteadh cheana, a chionn nach do chreid e an ainm aoin-ghin Mhic Dhé.

19 Agus is e so an dìteadh, gu'n d'thàinig an solus do'n t-saoghal, agus gu'n do ghràdhaich daoine an dorchadas ni's mò na'n solus, a chionn gu'n robh an gnìomharan olc.

20 Oir gach neach a ta deanamh uilc, tha e toirt fuatha do'n t-solus, agus cha 'n 'eil e teachd chum an t-soluis, air eagal gu'm biodh 'oibre air an cronachadh.

21 Ach an ti a ni an fhìrinn, thig e chum an t-soluis, chum gu'm bi 'oibre follaiseach, gur ann an Dia a rinneadh iad.

22 An déigh sin thàinig Iosa agus a dheisciobuil do thìr Iudea ; agus dh'fhan e an sin maille riu, agus bhaist e.

23 Agus bha Eoin mar an ceudna a' baisteadh ann an Enon, làimh ri Salim, do bhrìgh gu'n robh mòran uisgeachan an sin ; agus thàinig iad, agus bhaisteadh iad.

24 Oir cha robh Eoin fathast air a thilgeadh am prìosan.

25 An sin dh'éirich ceisd eadar deisciobuil Eoin agus na h-Iudhaich, mu thimchioll glanaidh.

26 Agus thàinig iad chum Eoin, agus thubhairt iad ris, A mhaighstir, an ti a bha maille riut an taobh thall do Iordan, d'an d'thug thu fianuis, feuch, tha esan a' baisteadh, agus tha na h-uile dhaoine a' teachd d'a ionnsuidh.

27 Fhreagair Eoin agus thubhairt e, Cha 'n 'eil duine comasach air ni sam bith a ghabhail, mur bi e air a thoirt da o nèamh.

28 Tha sibhse féin a' toirt fianuis dhomh-sa, gu'n dubhairt mi, Cha mhi Criosd, ach gu'n do chuireadh roimhe mi.

29 An ti aig am bheil a' bhean nuadh-phòsda, is e am fear nuadh-pòsda e : ach caraid an fhir nuadh-phòsda, a ta 'na sheasamh agus ag éisdeachd ris, tha e a' deanamh gairdeachais mhòr air son gutha an fhir nuadh-phòsda : uime sin tha mo ghairdeachas so air a choimhlionadh.

30 Is éigin dasan fàs, ach dhomh-sa bhi air mo luchdachadh.

31 An ti a thig a nuas tha

[1] *bi e caillte.*

e os ceann nan uile ; an ti a tha o'n talamh, tha e talmhaidh, agus labhraidh e air mhodh talmhaidh : an ti a thig o nèamh, tha e os ceann nan uile.

32 Agus an ni a chunnaic agus a chual e, air sin tha e toirt fianuis ; agus cha'n 'eil aon duine a' gabhàil r'a fhianuis.

33 An ti a ghabh r'a fhianuis-san, chuir e a sheula ris, gu bheil Dia fìor.

34 An ti a chuir Dia uaith, tha e a' labhairt bhriathra Dhé : oir cha'n ann a réir tomhais a tha Dia a' toirt an Spioraid *da*.

35 Is toigh leis an Athair am Mac, agus thug e na h-uile nithe 'na làimh.

36 An ti a chreideas anns a' Mhac, tha a' bheatha mhaireannach aige ; ach an ti nach 'eil a' creidsinn anns a' Mhac, cha'n fhaic a beatha ; ach a ta fearg Dhé a' gabhail còmhnuidh air.

CAIB. IV.

1 *Rinn Criosd còmhradh ris a' Bhan-samaraich, agus dh'fhoillsich se e fèin di.* 27 *Tha 'dheisciobuil fo iongantas.* 31 *Chuir e an céill doibh 'eud fèin air son glòire Dhé.* 39 *Chreid mòran do na Samaraich ann.*

AIR an aobhar sin, an uair a thuig Iosa gu'n cuala na Phairisich gu'n robh e a' deanamh agus a' baisteadh tuilleadh dheisciobul na Eoin,

2 (Ged nach do bhaist Iosa féin *iad* ach a dheisciobuil,)

3 Dh'fhàg e Iudea, agus chaidh e a ris do Ghalile.

4 Agus b'éigin da dol troimh Shamaria.

5 An sin thàinig e gu baile *a bhuineadh* do Shamaria, ris an abrar Sichar, fagus do'n fhearann a thug Iacob d'a mhac Ioseph.

6 A nis bha tobar Iacoib an sin. Uime sin air do Iosa bhi sgìth le a thurus, shuidh e mar sin làimh ris an tobar ; agus bha e mu thimchioll na seathadh uaire.

7 Thàinig bean o Shamaria a tharruing uisge : thubhairt Iosa rithe, Thoir dhomh-sa deoch.

8 Oir bha a dheisciobuil air dol do'n bhaile a cheannach bìdh.

9 An sin thubhairt a' bhean o Shamaria ris, Ciounus a ta thusa agus gur Iudhach thu, ag iarraidh deoch uam-sa, a ta am Bhan-samaritanaich ? oir cha 'n 'eil comunn aig na h-Iudhaich ris na Samaritanaich.

10 Fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Nam b'àithne dhuit tiodhlac [1] Dhé, agus cò e a ta 'g ràdh riut, Thoir dhomh deoch, dh'iarradh tu airsan, agus bheireadh e uisge beò dhuit.

11 Thubhairt a' bhean ris, A Thighearn, cha 'n 'eil inneal tarruing agad, agus tha'n tobar domhain : uime sin cia as a ta an t-uisge beò sin agad ?

12 Am mò thusa na ar n-athair Iacob, a thug dhuinne an tobar *so*, agus a dh'òl as e féin, agus a chlann, agus a spréidh ?

13 Fhreagair Iosa agus thubhairt e rithe, Ge b'e neach a dh'òlas do'n uisge so, bithidh tart [2] air a ris :

14 Ach ge b'e neach a dh'òlas do'n uisge a bheir mise

[1] *toirbheartas.*

[2] *Iota.*

dha, cha bhi tart gu bràth air: ach an t-uisge a bheir mise dha, bithidh e 'na thobar uisge ann, a' sruthadh suas chum na beatha maireannaich.

15 Thubhairt a' bhean ris, A Thighearn, thoir dhomh-sa an t-uisge so, chum nach bi tart orm, agus nach tig mi an so a tharruing.

16 Thubhairt Iosa rithe, Imich, gairm t'fhear-*pòsda*, agus thig an so.

17 Fhreagair a' bhean agus thubhairt i, Cha 'n 'eil fear agam. Thubhairt Iosa rithe, Is maith a thubhairt thu, Cha'n 'eil fear agam:

18 Oir bha cùignear fhear agad, agus esan a ta agad a nis, cha'n e t'fhear féin e: thubhairt thu so gu fìor.

19 Thubhairt a' bhean ris, A Thighearn, tha mi faicinn gur fàidh thu.

20 Rinn ar n-aithriche aoradh san t-sliabh so; agus tha sibhse ag ràdh, gur ann an Ierusalem a ta an t-ionad anns an còir aoradh a dheanamh.

21 Thubhairt Iosa rithe, A bhean, creid mise, gu bheil an uair a' teachd, anns nach dean sibh aoradh do'n Athair aon chuid san t-sliabh so, no ann an Ierusalem.

22 Tha sibh a' deanamh aoraidh do'n ni nach aithne dhuibh: tha sinne a' deanamh aoraidh do'n ni a's aithne dhuinn: oir is ann o na h-Iudhaich a ta slàinte.

23 Ach a ta an uair a' teachd, agus a ta *i* nis ann, anns an dean am fìor luchd-aoraidh aoradh do'n Athair ann an spiorad agus ann am fìrinn: oir a ta an t-Athair ag iarraidh an leithide so do luchd-aoraidh.

24 Is Spiorad Dia, agus is éigin d'a luchd-aoraidh, aoradh a dheanamh *dha* an spiorad agus am fìrinn.

25 Thubhairt a' bhean ris, Tha fhios agam gu bheil am Mesias a' teachd, ris an abrar Criosd: 'nuair a thig esan innsidh e na h-uile nithe dhuinn.

26 Thubhairt Iosa rithe, Is mise *e*, a ta labhairt riut.

27 Agus air a so thàinig a dheisciobuil, agus b'iongantach leo gu'n robh e labhairt ris a' mhnaoi: ach cha dubhairt aon neach, Ciod a tha thu 'g iarraidh? no, C'ar son a tha thu labhairt rithe?

28 An sin dh'fhàg a' bhean a soitheach uisge, agus dh'fhalbh i do'n bhaile, agus thubhairt i ris na daoinibh,

29 Thigibh, faicibh duine a dh'innis dhomh-sa na h-uile nithe a rinn mi riamh: Nach e so Criosd[1]?

30 An sin chaidh iad a mach as a' bhaile, agus thàinig iad d'a ionnsuidh-san.

31 San àm sin féin ghuidh a dheisciobuil air, ag ràdh, A mhaighstir, ith.

32 Ach thubhairt esan riu, Tha agam-sa biadh r'a itheadh air nach 'eil fhios agaibh-sa.

33 Uime sin thubhairt na deisciobuil r'a chéile, An d'thug neach air bith *ni* d'a ionnsuidh r'a itheadh?

34 Thubhairt Iosa riu, Is e mo bhiadh-sa toil an ti a chuir uaith mi a dheanamh, agus 'obair a chrìochnachadh.

[1] *An e so Criosd?*

35 Nach abair sibhse, A ta *ùine* cheithir mìosan ann fathast, agus *an sin* thig am fogharadh? feuch, a ta mi ag ràdh ribh, Togaibh suas bhur sùilean, agus seallaibh air na h-achaibh; oir a ta iad a cheana geal chum an fhogharaidh.

36 Agus an ti a bhuaineas tha e faotainn tuarasdail, agus a' cruinneachadh toraidh chum na beatha maireannaich; chum gu'n dean an ti a chuireas, agus an ti a bhuaineas, gairdeachas le chéile[1].

37 Agus an so tha an ràdh[2] ud fìor, Gu bheil neach a' cur, agus neach eile a' buain.

38 Chuir mise sibhse a bhuain an ni sin nach do shaothraich sibh: shaothraich daoine eile, agus chaidh sibhse steach 'nan saothair.

39 Agus chreid mòran do Shamaritanaich a' bhaile sin ann, air son cainnte na mnà, a thug fianuis, *ag ràdh*, Dh'innis e dhomh na h-uile nithe a rinn mi riamh.

40 Uime sin an uair a thàinig na Samaritanaich d'a ionnsuidh, ghuidh iad air fantuinn maille riu: agus dh'fhuirich e an sin dà là.

41 Agus chreid mòran tuilleadh air son 'fhocail féin:

42 Agus thubhairt iad ris a' mhnaoi, Tha sinn a' creidsinn cha'n ann á so suas air son do chòmhraidh-sa: oir chuala sinn féin e, agus a ta fhios againn gur e so da rìreadh Criosd, Slànuighear an t-saoghail.

43 Agus an déigh dà là dh'fhalbh e as a sin, agus chaidh e do Ghalile:

44 Oir thug Iosa féin fianuis, nach 'eil urram aig fàidh 'na thìr féin.

45 Uime sin, an uair a thàinig e do Ghalile, ghabh na Galiléaich ris, air dhoibh na nithe sin uile fhaicinn a rinn e ann an Ierusalem air an fhéill: oir chaidh iadsan mar an ceudna chum na féille.

46 An sin thàinig Iosa a rìs do Chana Ghalile, far an d'rinn e fìon do'n uisge. Agus bha duine cumhachdach[3] àraidh, aig an robh a mhac gu tinn ann an Capernaum.

47 'Nuair a chual esan gu'n robh Iosa air teachd á Iudea do Ghalile, chaidh e d'a ionnsuidh, agus ghuidh e air gu'n rachadh e sìos, agus gu'n slànuicheadh e a mhac: oir bha e ri h-uchd bàis.

48 An sin thubhairt Iosa ris, Mur faic sibh comharan agus mìorbhuilean, cha chreid sibh.

49 Thubhairt an duine cumhachdach ris, A Thighearn, rach[4] sìos mum faigh mo leanaban bàs.

50 Thubhairt Iosa ris, Imich; tha do mhac beò. Agus chreid an duine am focal a labhair Iosa ris, agus dh'imich e.

51 Agus am feadh a bha e fathast a' dol sìos, choinnich a sheirbhisich e, agus dh'innis iad *da*, ag ràdh, Tha do mhac beò[5].

52 An sin dh'fhiosraich e dhiubh an uair anns an deachaidh e am feabhas: agus thubhairt iad ris, An dé air

[1] *cuideachd, maraon.*
[2] *an gnàth-fhocal.*
[3] *mòr, rioghail.*
[4] *theirig, falbh, gabh.*
[5] *gu maith.*

an t-seachdamh uair dh'fhàg am fiabhrus e.

53 An sin dh'aithnich an t-athair gu'm *b'i* an uair sin féin, anns an dubhairt Iosa ris, Tha do mhac beò; agus chreid e féin, agus a theaghlach uile.

54 *'Se* so a rìs an dara mìorbhuil a rinn Iosa, 'nuair a thàinig e á Iudea do Ghalile.

CAIB. V.

1 *Leighis Iosa air là na sàbaid an duine a bha fuidh leòn rè ochd bliadhna deug thar fhichead:* 10 *Rinn na h-Iudhaich uime sin connsachadh ris, agus geur-leanmhuinn air.*

'NA dhéigh so bha féill nan Iudhach *ann;* agus chaidh Iosa suas gu Ierusalem.

2 A nis a ta ann an Ierusalem, làimh ri *geata*[1] nan caorach, lochan ris an abrar sa' chainnt Eabhruidhich, Betesda, aig am bheil cùig tighean-fasgaidh[2].

3 Annta sin bha 'nan luidhe mòr-bhuidheann do dhaoinibh euslan, dalla, bacach, seargta, a' feitheamh ri caruchadh an uisge.

4 Oir chaidh aingeal sìos an àm àraidh san lochan, agus chuir e an t-uisge troimh chéile: uime sin an ceud neach a rachadh sìos ann, an déigh cur troimh chéile an uisge, rinneadh slàn e a dh'aon tinneas a bhiodh air.

5 Agus bha duine àraidh an sin, a bha ochd bliadhna deug thar fhichead ann an euslaint.

6 'Nuair a chunnaic Iosa esan 'na luidhe, agus fios aige gu'n robh e nis ùine fhada *mar sin,* thubhairt e ris, Am miann leat bhi air do dheanamh slàn?

7 Fhreagair an duine euslan e, A Thighearn, cha'n 'eil duine agam, an uair a chuirear an t-uisge troimh a chéile, a chuireas anns an lochan mi: ach am feadh a ta mise teachd, tha neach eile a' dol sìos romham.

8 Thubhairt Iosa ris, Eirich, tog do leabadh, agus imich.

9 Agus air ball rinneadh an duine slàn, agus thog e a leabadh, agus dh'imich e: agus bha'n t-sàbaid ann air an là sin.

10 Uime sin thubhairt na h-Iudhaich ris an ti a shlànuicheadh, Is i an t-sàbaid a ta ann; cha'n 'eil e dligheach dhuit do leabadh a ghiùlan.

11 Fhreagair e iad, An ti a rinn slàn mi, thubhairt esan rium, Tog do leabadh agus imich?

12 An sin dh'fhiosraich iad deth, Cò an duine a thubhairt riut, Tog do leabadh agus imich?

13 Agus cha robh fhios aig an ti a shlànuicheadh, cò e: oir chaidh Iosa as a shealladh, air do mhòr-shluagh bhi anns an àit.

14 'Na dhéigh so fhuair Iosa e anns an teampull, agus thubhairt e ris, Feuch, rinneadh slàn thu: na peacaich ni's mò, air eagal gu'n tachair ni's miosa dhuit.

15 Dh'imich an duine, agus dh'innis e do na h-Iudhaich gu'm b'e Iosa rinn slàn e.

16 Agus air a shon so rinn na h-Iudhaich geur-lean-

[1] margadh.

[2] *sgath-thighean.*

mhuinn air Iosa, agus dh'iarr iad a mharbhadh, do bhrìgh gu'n d'rinn e na nithe sò air an t-sàbaid.

17 Ach fhreagair Iosa iad, Tha m'Athair ag oibreachadh gus a nis, agus tha mise ag oibreachadh.

18 Uime sin bu mhòid a dh'iarr na h-Iudhaich a mharbhadh, a chionn nach e mhàin gu'n do bhris e an t-sàbaid, ach gu'n dubhairt e mar an ceudna gu'm b'e Dia 'Athair-san, 'ga dheanamh féin co-ionann ri Dia.

19 Air an aobhar sin fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach 'eil am Mac comasach air ni sam bith a dheanamh uaith féin, ach an ni a chi e an t-Athair a' deanamh: oir ge b'e nithe a ni esan, na nithe sin féin ni am Mac mar an ceudna.

20 Oir is ionmhuinn leis an Athair am Mac, agus a ta e a' foillseachadh dha nan uile nithe a tha e féin a' deanamh: agus foillsichidh e dha oibre a's mò na iad so, air chor as gu'm bi iongantas oirbhse.

21 Oir mar a ta an t-Athair a' dùsgadh, agus a' beothachadh nam marbh, is amhuil sin a ta am Mac a beothachadh an dream a's àill leis.

22 Oir cha'n 'eil an t-Athair a' toirt breth air duine sam bith; ach thug e gach uile bhreitheanas do'n Mhac:

23 Chum gu'n tugadh na h-uile dhaoine urram do'n Mhac, amhuil mar a ta iad a' toirt urraim do'n Athair. An ti nach 'eil a' toirt urraim do'n Mhac, cha'n 'eil e toirt urraim do'n Athair a chuir uaith e.

24 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti a dh'éisdeas ri m' fhocal-sa, agus a ta creidsinn anns an ti a chuir uaith mi, tha a' bheatha mhaireannach aige, agus cha tig e chum dìtidh; ach chaidh e thairis o bhàs gu beatha.

25 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Gu bheil an uair a' teachd, agus gu bheil i nis ann, anns an cluinn na mairbh guth Mhic Dhé: agus an dream a chluinneas, bithidh iad beò.

26 Oir mar a ta aig an Athair beatha ann féin, is amhuil sin a thug e do'n Mhac beatha a bhi aig ann féin;

27 Agus thug e mar an ceudna dha ùghdarras chum breth a thabhairt, do bhrìgh gur e Mac an duine.

28 Na gabhaibh iongantas deth so; oir a ta an uair a' teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta sna h-uaighibh a ghuthsan:

29 Agus théid iad a mach; iadsan a rinn maith, chum aiseirigh na beatha; agus iadsan a rinn olc, chum aiseirigh an damnaidh

30 Cha'n 'eil mise comasach air ni sam bith a dheanamh uam féin: mar a chluinneas mi bheir mi breth: agus a ta mo bhreitheanas ceart; do bhrìgh nach 'eil mi ag iarraidh mo thoile féin, ach toil an Athar a chuir uaith mi.

31 Ma bheir mise fianuis mu m' thimchioll féin, cha'n 'eil m' fhianuis fìor[1].

[1] *iomchuidh.*

32 Tha neach eile a' toirt fianuis mu m' thimchioll, agus a ta f hios agam gur fìor an f hianuis a ta e deanamh mu m' thimchioll.

33 Chuir sibhse chum Eoin, agus thug e fianuis do'n f hìrinn.

34 Ach cha'n 'eil mise a' gabhail fianuis o dhuine: ach a ta mi ag ràdh nan nithe so, chum gu'm bi sibhse air bhur tèarnadh.

35 B'esan an lòchran lasarach[1] agus dealrach: agus bha sibhse toileach car tamuill gàirdeachas a dheanamh 'na sholus.

36 Ach a ta agam-sa fianuis a's mò na *fianuis* Eoin: oir na h-oibre a thug an t-Athair dhomh-sa chum gu'n crìochnaichinn iad, tha na h-oibre sin féin a tha mise a' deanamh, a' toirt fianuis mu m' thimchioll, gu'n do chuir an t-Athair uaith mi.

37 Agus an t-Athair féin a chuir uaith mi, thug e fianuis mu m' thimchioll. Cha chuala sibh riamh a ghuth, ni mò a chunnaic sibh a choslas.

38 Agus cha'n 'eil 'f hocalsan agaibh a' gabhail còmhnuidh annaibh: oir an ti sin a chuir esan uaith, cha'n 'eil sibh 'ga chreidsinn.

39 Rannsaichibh[2] na sgriobtuirean, oir a ta sibh a' saoilsinn gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh annta-san; agus is iad sin a ta toirt fianuis mu m' thimchioll-sa.

40 Gidheadh cha'n àill leibh teachd am' ionnsuidhsa, chum gu'm faigheadh sibh beatha.

41 Cha'n 'eil mise a' gabhail urraim[3] o dhaoinibh.

42 Ach is aithne dhomh sibhse, nach 'eil gràdh Dhé agaibh annaibh.

43 Thàinig mise an ainm m' Athar, agus cha'n 'eil sibh a' gabhail rium: ma thig neach eile 'na ainm féin, gabhaidh sibh ris-san.

44 Cionnus a dh'f heudas sibh creidsinn, a ta gabhail urraim o chéile, agus nach 'eil ag iarraidh an urraim *a thig* o Dhia a mhàin?

45 Na saoilibh gu'n dean mise bhur casaid ris an Athair: tha aon a tha deanamh casaid oirbh, Maois, anns am bheil sibh a' cur bhur dòchais[4].

46 Oir nan creideadh sibh Maois, chreideadh sibh mise: oir sgrìobh esan mu m' thimchioll.

47 Ach mur creid sibh a sgrìobhadh-san, cionnus a chreideas sibh mo bhriathrasa.

CAIB. VI.

1 *Bheathaich Criosd cùig mìle fear le cùig builinnibh arain agus dà iasg:* 15 *Air an aobhar sin, b'àill leis an t-sluagh esan a dheanamh 'na righ:* 16 *Ach air dhasan a sgaradh féin uatha, chaidh e suas gu beinn, agus dh'imich e air a' chuan a dh'ionnsuidh a dheisciobul.*

'NA dhéigh sin chaidh Iosa thar muir[5] Ghalile, *no* Thiberiais.

2 Agus lean sluagh mòr e, do bhrìgh gu'm fac iad a mhìorbhuilean a rinn e air an dream a bha euslan.

3 Agus chaidh Iosa suas

[1] *lasta.* [2] *Tha sibh a' rannsachadh.* [3] *glòire.*

[4] *as am bheil sibh ag earbsadh.* [5] *fairge.*

air beinn, agus shuidh e an sin maille r'a dheisciobluibh.

4 Agus bha a' chàisg, féill nan Iudhach, am fagus.

5 An sin an uair a thog Iosa suas *a* shùilean, agus a chunnaic e gu'n d' thàinig buidheann mhòr shluaigh d'a ionnsuidh, thubhairt e ri Philip, Cia an t-àit as an ceannaich sinn aran chum gu'n ith iad so ?

6 (Ach thubhairt e so 'ga dhearbhadh-san; oir bha fhios aige féin ciod a dheanadh e.)

7 Fhreagair Philip e, Cha leoir dhoibh luach dhà cheud peghinn a dh'aran, chum gu'n gabhadh gach aon diubh beagan.

8 Thubhairt aon d'a dheisciobluibh, Aindreas, bràthair Shimoin Pheadair, ris,

9 Tha òganach an so, aig am bheil cùig builinnean eòrna, agus dà iasg bheag: ach ciod iad so am measg na h-uiread ?

10 Agus thubhairt Iosa, Thugaibh air na daoinibh suidhe sìos. A nis bha mòran feoir anns an àit. Air an aobhar sin shuidh na daoine sìos, an àireamh timchioll chùig mìle.

11 Agus ghlac Iosa na builinnean, agus air tabhairt[1] buidheachais da, roinn e air na deisciobluibh *iad*, agus na deisciobuil orra-san a shuidh: agus mar an ceudna do na h-iasgaibh beaga, mheud as a b'àill leo.

12 'Nuair a shàsuicheadh iad, thubhairt e r'a dheisciobluibh, Cruinnichibh am biadh briste a ta thuilleadh ann, chum nach caillear a bheag.

13 Air an aobhar sin, chruinnich iad *e* r'a chéile, agus lìon iad dà chliabh dheug do sbruileach nan cùig builinnean eòrna, a bha dh'fhuigheall aig a' mhuinntir a dh'ith.

14 An sin, an uair a chunnaic na daoine sin am mìorbhuil a rinn Iosa, thubhairt iad, Gu fìrinneach is e so am fàidh a bha gu teachd chum an t-saoghail.

15 Uime sin, an uair a thuig Iosa gu'n robh iad air tì[2] teachd agus breith air le làimh làidir, chum gu'n deanadh iad righ dheth, dh'imich e ris do'n bheinn 'na aonar.

16 Agus an uair a thàinig am feasgar, chaidh a dheisciobuil sìos chum na mara.

17 Agus air dol an luing dhoibh, chaidh iad thar a' mhuir gu Capernaum: agus bha an dorchadas a nis ann, agus cha robh Iosa air teachd d'an ionnsuidh.

18 Agus ag séideadh do ghaoith mhòir, dh éirich a' mhuir.

19 Uime sin, an uair a rinn iad iomramh timchioll cùig no deich thar fhichead do stàidibh, chunnaic iad Iosa ag imeachd air a' mhuir, agus a' druideadh ris an luing; agus ghabh iad eagal.

20 Ach thubhairt esan riu, Is mise ta ann; na biodh eagal oirbh.

21 Uime sin, ghabh iad gu toileach a steach do'n luing e: agus air ball ràinig an long an tìr gus an robh iad a' dol.

[1] *breith.*

[2] *rùn orra.*

22 Air an là 'na dhéigh sin, an uair a chunnaic an sluagh a sheas air taobh eile na mara, nach robh long[1] eile an sin, ach an *long* sin anns an deachaidh a dheisciobuil a steach, agus nach deachaidh Iosa san luing maille r'a dheisciobluibh, ach *gu'n* d'fhalbh a dheisciobuil 'nan aonar ;

23 (Gidheadh thàinig longa beaga eile o Thiberias, làimh ris an àit san d'ith iad an t-aran, an déigh do'n Tighearn buidheachas a thoirt ;)

24 Uime sin, an uair a chunnaic an sluagh nach robh Iosa an sin, no a dheisciobuil, chaidh iad féin mar an ceudna ann an longaibh, agus thàinig iad gu Capernaum, ag iarraidh Iosa.

25 Agus air dhoibh fhaotainn air an taobh thall do'n mhuir, thubhairt iad ris, A mhaighstir, c'uin a thàinig thu an so ?

26 Fhreagair Iosa iad agus thubhairt e, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Tha sibh ga m'iarraidh, cha'n ann a chionn gu'm faca sibh na mìorbhuilean, ach a chionn gu'n d'ith sibh do na builinnibh, agus gu'n do shàsuicheadh sibh.

27 Deanaibh saothair cha'n ann air son a' bhidh a theirgeas, ach air son a' bhidh a mhaireas chum na beatha siorruidh, a bheir Mac an duine dhuibh : oir esan sheulaich[2] Dia an t-Athair.

28 An sin thubhairt iad ris, Ciod a ni sinn, chum as gu'n oibrich sinn oibre Dhé ?

29 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Is i so obair Dhé, gu'n creid sibh anns an ti a chuir e uaith.

30 Uime sin thubhairt iad ris, Ciod an comhar a ni thusa ma ta, chum gu'm faic sinn, agus gu'n creid sinn thu? ciod an obair a ni thu ?

31 Dh'ith ar n-aithriche mana san fhàsach ; a réir mar a ta e sgrìobhta, Thug e dhoibh aran o nèamh r'a itheadh.

32 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, nach d'thug Maois dhuibh an t-aran o nèamh ; ach a ta m' Athair-sa a' toirt dhuibh an arain fhìor o nèamh.

33 Oir is e sin aran Dhé a ta teachd a nuas o nèamh, agus a ta tabhairt beatha do'n t-saoghal.

34 An sin thubhairt iad ris, A Thighearn, thoir dhuinne an t-aran so an còmhnuidh.

35 Agus thubhairt Iosa riu, Is mise aran na beatha : an ti a thig a m' ionnsuidhsa, cha bhi ocras gu bràth air ; agus an ti a chreideas annam-sa, cha bhi tart gu bràth air.

36 Ach mar a thubhairt mi ribh, ged chunnaic sibh mi, cha'n 'eil sibh a' creidsinn.

37 Gach ni a bheir an t-Athair dhomh-sa, thig e a m' ionnsuidh ; agus an ti a thig a m' ionnsuidh, cha tilg mi air chor sam bith a mach *e*.

38 Oir thàinig mi nuas o nèamh, cha'n ann chum gu'n deanainn mo thoil féin, ach toil an ti a chuir uaith mi.

39 Agus is i so toil an A-

[1] *bare, bàt.*

[2] *chomhraich, shonraich.*

tha a chuir uaith mi, nach caillinn a bheag sam bith do'n uile a thug e dhomh, ach gu'n togainn suas e rìs air an là dheireannach.

40 Agus is i so toil an ti a chuir uaith mi, gu'm biodh a' bheatha mhaireannach aig gach neach a chi am Mac, agus a chreideas ann: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

41 An sin rinn na h-Iudhaich gearan uime, a chionn gu'n dubhairt e, Is mise an t-aran a thàinig a nuas o nèamh.

42 Agus thubhairt iad, Nach e so Iosa mac Ioseiph, neach aig an aithne dhuinn 'athair agus a mhàthair? cionnus ma seadh a ta e ag ràdh, Thàinig mi nuas o nèamh.

43 Air an aobhar sin fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Na deanaibh gearan 'nur measg féin.

44 Cha'n urrainn neach air bith teachd a m' ionnsuidhsa, mur tarruing an t-Athair a chuir uaith mise e: agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

45 Tha e sgrìobhta sna fàidhibh, Agus bithidh iad uile air an teagasg o Dhia. Uime sin gach [1] neach a chuala, agus a dh'fhòghluim o'n Athair, thig e a m' ionnsuidh-sa.

46 Cha 'n e gu'm faca neach sam bith an t-Athair, ach an ti a ta o Dhia; chunnaic esan an t-Athair.

47 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti a ta creidsinn annam-sa, tha a' bheatha mhaireannach aige.

48 Is mise aran na beatha.

49 Dh'ith bhur n-aithriche mana san fhàsach agus fhuair iad bàs.

50 Is e so an t-aran a tha teachd a nuas o nèamh, chum as gun ith neach dheth, agus nach faigh e bàs.

51 Is mise an t-aran beò, a thàinig a nuas o nèamh: ma dh'itheas neach air bith do'n aran so, bithidh e beò gu siorruidh: agus an t-aran a bheir mise uam, is e m'fheoil e, a bheir mi air son beatha an t-saoghail.

52 Air an aobhar sin bha connsachadh [2] aig na h-Iudhaich r'a chéile, ag ràdh, Cionnus a dh'fheudas an duine so 'fheoil a thoirt duinn r'a itheadh.

53 An sin thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, mur ith sibh feoil Mhic an duine, agus mur òl sibh 'fhuil, cha'n 'eil beatha agaibh annaibh.

54 Esan a dh'itheas m' fheoil-sa, agus a dh'òlas m' fhuil-sa, a ta a' bheatha shiorruidh aige; agus togaidh mise suas e air an là dheireannach.

55 Oir is biadh gu fìrinneach m'fheoil, agus is deoch gu fìrinneach m' fhuil.

56 Esan a dh'itheas m'-fheoil-sa, agus a dh'òlas m'-fhuil-sa, tha e gabhail còmhnuidh annam-sa, agus mise annsan.

57 Mar a ta 'n t-Athair beò a chuir uaith mise [3], agus a ta mise beò troimh [4] an

[1] *Gach.*
[2] *deasbòireachd, tagradh.*
[3] *Mar a chuir an t-Athair beò uaith mise.*
[4] *tre.*

Athair; is amhuil sin esan a dh'itheas mise, bithidh e mar an ceudna beò tromham-sa[1].

58 Is e so an t-aran sin a thàinig a nuas o nèamh; cha'n e mar a dh'ith bhur n-aithriche mana, agus fhuair iad bàs: esan a dh'itheas an t-aran so, bithidh e beò am feasd.

59 Thubhairt e na nithe so anns an t-sionagog, an uair a bha e a' teagasg an Capernaum.

60 Uime sin 'nuair a chual mòran d'a dheisciobluibh *so*, thubhairt iad, Is cruaidh a' chainnt so; cò a dh'fheudas éisdeachd rithe.

61 'Nuair a thuig Iosa ann féin gu'n robh a dheisciobuil ri gearan uime so, thubhairt e riu, Am bheil so a' toirt oilbheim dhuibh-sa?

62 Agus *ciod* nam faiceadh sibh Mac an duine a' dol suas do'n àit anns an robh e roimhe?

63 Is e an Spiorad a bheothaicheas; cha'n 'eil tairbhe air bith san fheoil: na briathran a tha mise a' labhairt ribh, is spiorad agus is beatha *iad*.

64 Ach a ta cuid dibhse nach 'eil a' creidsinn. (Oir b'aithne do Iosa o thùs, cò iad nach robh a' creidsinn, agus cò an ti a bhrathadh e.)

65 Agus thubhairt e, Air an aobhar sin thubhairt mi ribh, nach urrainn neach air bith teachd a m' ionnsuidh, mur bi e air a thoirt da o m' Athair.

66 O'n *àm* sin chaidh mòran d'a dheisciobluibh air an ais, agus cha d'imich iad ni's mò maille ris.

67 An sin thubhairt Iosa ris an dà fhear dheug, An àill leibhse falbh cuideachd?

68 An sin fhreagair Simon Peadar e, A Thighearn, co dh'ionnsuidh an téid sinn? agad-sa tha briathra na beatha maireannaich.

69 Agus a ta sinne a' creidsinn, agus a ta fhios againn gur tusa Criosd[2] Mac an Dé bheò.

70 Fhreagair Iosa iad, Nach do thagh mise sibhse dà fhear dheug, agus a ta fear agaibh 'na dhiabhul?

71 Ach labhair e mu Iudas Iscariot, *mac* Shimoin: oir is e so an ti a bha gu esan a bhrath, air dha bhi 'na aon do'n dà fhear dheug.

CAIB. VII.

1 *Chronuich Iosa àrd-inntinn agus dànadas a chairdean:* 10 *chaidh e suas o Ghalile gu féill nam pàilliun;* 14 *agus theagaisg e anns an teampull.* 40 *Iomadh gnè bharail mu thimchioll Iosa am measg an t-sluaigh.*

AGUS an déigh nan nithe sin, bha Iosa ag imeachd mu'n cuairt ann an Galile: oir cha b'àill leis a bhi 'g imeachd[3] ann an Iudea, a chionn gu'n robh na h-Iudhaich ag iarraidh a mharbhadh.

2 Agus bha féill nan Iudhach, *eadhon* féill nam páilliun, am fagus.

3 Uime sin thubhairt a bhràithre ris, Imich as so agus rach[4] do Iudea, chum gu faic do dheisciobuil mar an ceudna t'oibre a tha thu a' deanamh.

---

1 *triom-sa.*
2 *an Criosd, am Mesias.*

3 *comhnuidh a ghabhail.*
4 *theirig.*

4 Oir cha dean neach air bith aon ni am folach, a dh'iarras e féin a bhi am follais[1]: ma tha thu a' deanamh nan nithe so, nochd thu féin do'n t-saoghal.

5 Oir cha do chreid a bhràithre féin ann.

6 An sin thubhairt Iosa riu, Cha d'thàinig m' àm-sa fathast; ach a ta bhur n-àm-sa ghnàth deas.

7 Cha'n 'eil e'n comas do'n t-saoghal sibhse fhuathachadh; ach fuathaichidh e mise, do bhrìgh gu bheil mi toirt fianuis m'a thimchioll, gu bheil 'oibre olc.

8 Rachaibh-sa suas chum na féille so: cha téid mise suas fathast chum na féille so, do bhrìgh nach 'eil m' àm fathast air a choimhlionadh.

9 'Nuair thubhairt e na nithe so riu, dh'fhan e an Galile.

10 Ach an uair a chaidh a bhràithre suas, an sin chaidh esan suas mar an ceudna chum na féille, cha'n ann am follais[2], ach mar gu b'ann an uaignidheas[3].

11 An sin dh'iarr na h-Iudhaich e air an fhéill, agus thubhairt iad, C'àit am bheil e?

12 Agus bha borbhan[4] mòr am measg an t-sluaigh m'a thimchioll: oir thubhairt cuid, Is duine maith e: ach thubhairt cuid eile, Cha'n eadh[5]; ach a ta e mealladh an t-sluaigh.

13 Gidheadh cha do labhair neach sam bith gu follaiseach uime, air eagal nan Iudhach.

14 A nis mu mheadhon na féille, chaidh Iosa suas do'n teampull, agus theagaisg e.

15 Agus ghabh na h-Iudhaich iongantas, ag ràdh, Cionnus is aithne do'n duine so litrichean, agus nach d'fhòghluim e?

16 Fhreagair Iosa iad, agus thubhairt e, Cha leam féin mo theagasg, ach leis-san a chuir uaith mi.

17 Ma's àill le neach sam bith a thoil-sàn a dheanamh, bithidh fios aige mu'n teagasg, an ann o Dhia a ta e, no 'm bheil mise a' labhairt uam féin.

18 An ti a labhras uaith féin, tha e 'g iarraidh a ghlòire féin: ach ge b'e dh'iarras glòir an ti a chuir uaith e, tha esan fìrinneach, agus cha'n 'eil eucoir[6] air bith ann.

19 Nach d'thug Maois an lagh dhuibh, agus *gidheadh* cha'n 'eil aon neach agaibh a' coimhlionadh an lagha? C'ar son a ta sibh ag iarraidh mise a mharbhadh?

20 Fhreagair an sluagh agus thubhairt iad, Tha deamhan agad: cò tha 'g iarraidh do mharbhadh?

21 Fhreagair Iosa agus thubhairt e riu, Rinn mise aon obair, agus a ta iongantas oirbh uile air an aobhar sin.

22 Thug Maois dhuibh an timchioll-ghearradh, (cha'n e gur ann o Mhaois a ta e, ach o na h-aithrichibh,) agus timchioll-ghearraidh sibhse duine air an t-sàbaid.

23 Ma tha duine air an t-sàbaid a' gabhail timchioll-ghearraidh, chum nach bi lagh

---

[1] *bhi iomraideach.* [2] *os àird.* [3] *os ìosal.*

[4] *cogarsaich.* [5] *Ni h-eadh.* [6] *cealg.*

Mhaois air a bhriseadh ; am bheil fearg agaibh rium-sa, a chionn gu'n d'rinn mi duine uile slàn air an t-sàbaid ?

24 Na tugaibh breth a réir coslais, ach thugaibh breth cheart.

25 An sin thubhairt cuid do mhuinntir Ierusaleim, Nach e so esan a tha iad ag iarraidh a mharbhadh ?

26 Agus, feuch, tha e labhairt gu follaiseach, agus cha'n 'eil iad ag ràdh ni sam bith ris : am bheil dearbh-fhios aig na h-uachdarain gur e so da rìreadh Criosd ?

27 Gidheadh is aithne dhuinn an duine so cia as da : ach an uair a thig Criosd, cha'n aithne do neach air bith cia as da.

28 An sin ghlaodh Iosa san teampull, agus e a' teagasg, ag ràdh, Is aithne[1] dhuibh araon mise, agus cia as domh : agus cha d'thàinig mi uam féin, ach a ta esan fìor a chuir uaith mi, air nach 'eil eòlas agaibh-sa.

29 Ach a ta eòlas agam-sa air ; oir is ann uaith a ta mi, agus chuir esan uaith mi.

30 An sin dh'iarr iad a ghlacadh : ach cha do chuir neach air bith làmh ann, a chionn nach robh 'uair-san fathast air teachd.

31 Agus chreid mòran do'n t-sluagh air, agus thubhairt iad, 'Nuair a thig Criosd, an dean e ni's mò do mhìorbhuilibh na iad sin a rinn an duine so ?

32 Chuala na Phairisich gu'n robh an sluagh a' borbhanaich nan nithe so m'a thimchioll : agus chuir na Phairisich agus na h-àrd-shagairt maoir g'a ghlacadh.

33 An sin thubhairt Iosa[2], Fathast tamull beag tha mise maille ribh, agus *an sìn* a ta mi dol chum an ti a chuir uaith mi.

34 Iarraidh sibh mi, agus cha'n fhaigh sibh *mi:* agus do'n àit am bi mi, cha'n urrainn sibhse teachd.

35 An sin thubhairt an h-Iudhaich eatorra féin, C'àit an téid am fear so, nach faigh sinn e ? an téid e chum na muinntir a ta air an sgapadh am measg nan Greugach, agus an teagaisg e na Greugaich ?

36 Ciod i a' chainnt so a thubhairt e, Iarraidh sibh mi, agus cha'n fhaigh sibh *mi:* agus do'n àit am bheil mise, cha'n urrainn sibhse teachd ?

37 Air an là dheireannach, *là* mòr sin na féille, sheas Iosa agus ghlaodh e, ag ràdh, Ma tha tart air neach sam bith, thigeadh e a m'ionnsuidh-sa, agus òladh e.

38 An ti a chreideas annamsa, mar a ta an sgriobtuir ag ràdh, sruthaidh as a bhroinn[3] aimhnichean do uisge beò.

39 (Ach labhair e so mu'n Spiorad, a bha iadsan a chreideadh annsan gu fhaghail : oir cha robh an Spiorad[4] fathast *air a thabhairt*, do bhrìgh nach robh Iosa fathast air a ghlòrachadh.)

40 Uime sin, an uair a chuala mòran do'n t-sluagh a' chainnt so, thubhairt iad, Gu fìrinneach is e so am fàidh.

---

[1] *An aithne.*
[2] *thubhairt Iosa riu.*

[3] *a chom, a chliabh.*
[4] *Spiorad naomh.*

41 Thubhairt cuid eile, Is e so Criosd. Ach thubhairt dream eile, An ann o Ghalile a thig Criosd?

42 Nach dubhairt an sgriobtuir, Gu'n tig Criosd do shìol Dhaibhidh, agus á Bethlehem, am baile san robh Daibhidh?

43 Air an aobhar sin dh'éirich eas-aonachd[1] am measg an t-sluaigh air a shon-san.

44 Agus b'àill le cuid diubh a ghlacadh; ach cha do chuir duine air bith làmh ann.

45 An sin thàinig na maoir chum nan ard-shagart agus nam Phairiseach; agus thubhairt iadsan riu, C'ar son nach d'thug sibh leibh e?

46 Fhreagair na maoir, Cha do labhair duine riamh mar an duine so.

47 An sin fhreagair na Phairisich iad, Am bheil sibhse mar an ceudna air bhur mealladh?

48 An do chreid aon air bith do na h-uachdarain ann, no do na Phairisich?

49 Ach an sluagh so aig nach 'eil eòlas an lagha, tha iad malluichte.

50 Thubhairt Nicodemus riu, (esan a thàinig d'a ionnsuidh san oidhche, air dha bhi 'na aon diubh,)

51 Am bheil ar lagh-ne toirt breth air duine sam bith gus an cluinn e uaith féin an toiseach, agus *gus* am bi fhios aige ciod a tha e a' deanamh?

52 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Am bheil thusa mar an ceudna o Ghalile? Rannsaich, agus faic: oir á Galile cha d'éirich fàidh[2].

53 Agus dh'imich gach aon d'a thigh féin.

CAIB. VIII.

1 *Thug Criosd a' bhean a ghlacadh an adhaltrannas as saor:* 12 *shearmonaich e gur e féin solus an t-saoghail, agus dhearbh e gu bheil a theagasg ceart.* 33 *Fhreagair e na h-Iudhaich a bha deanamh bòsd á Abraham.*

ACH chaidh Iosa chum sléibh nan crann-oladh:

2 Agus gu moch air mhaduinn thàinig e rìs do'n teampull, agus thàinig an sluagh uile d'a ionnsuidh; agus air suidhe dha, theagaisg e iad.

3 Agus thug na sgrìobhaichean agus na Phairisich bean d'a ionnsuidh a ghlacadh an adhaltrannas; agus air dhoibh a cur anns a' mheadhon,

4 Thubhairt iad ris, A mhaighstir, ghlacadh a' bhean so anns a' ghnìomh féin, a' deanamh adhaltrannais.

5 A nis dh'àithn Maois dhuinn san lagh, an leithide so a chlachadh: ciod ma seadh a ta thusa ag ràdh?

6 Thubhairt iad so 'ga dhearbhadh[3], chum gu'm biodh aca cùis-chasaid 'na aghaidh. Ach chrom Iosa sìos, agus sgrìobh e le 'mheur air an làr, (mar nach biodh e 'gan cluinntinn.)

7 Mar sin air dhoibh buanachadh a' feòraich dheth, thog se e féin suas agus thubhairt e riu, An neach a ta gun pheacadh agaibh-sa, tilgeadh e a' cheud chlach oirre.

---

1 *roinn, connsachadh.* 2 *Rannsaich agus faic nach éirich fàidh á Galile.*

3 *'ga sheuchainn, 'ga bhuaireadh.*

8 Agus chrom e sìos a rìs agus sgrìobh e air an làr.

9 Agus an uair a chual iadsan *so*, (air dhoibh bhi air an agairt le'n coguis[1] féin,) chaidh iad a mach an déigh a chéile, a' tòiseachadh aig an dream bu shine, gus an dream mu dheireadh: agus dh'fhàgadh 'na aonar Iosa, agus a' bhean 'na seasamh sa' mheadhon.

10 Agus 'nuair a dh'éirich Iosa suas, agus nach fac e aon air bith ach a' bhean, thubhairt e rithe, A bhean, c'àit am bheil iad sud do luchd-casaid? an do dhìt duine air bith thu?

11 Thubhairt ise, Cha do dhìt aon duine, a Thighearn. Agus thubhairt Iosa rithe, Cha mhò a tha mise ga d' dhìteadh: imich romhad, agus na peacaich ni 's mò.

12 An sin labhair Iosa riu a rìs, ag ràdh, Is mise solus an t-saoghail: an ti a leanas mise, cha siubhail e an dorchadas, ach bithidh solus na beatha aige.

13 Uime sin thubhairt na Phairisich ris, Tha thu toirt fianuis mu d' thimchioll féin; cha'n 'eil t'fhianuis fìor.

14 Fhreagair Iosa, agus thubhairt e riu, Ged tha mi toirt fianuis mu m' thimchioll féin, gidheadh a ta m' fhianuis fìor: oir a ta fhios agam cia as a thàinig mi, agus c'àit am bheil mi dol; ach cha'n 'eil fhios agaibh-sa cia as a thàinig mi, no c'àit am bheil mi dol.

15 Tha sibhse a' toirt breth a réir na feòla; cha'n 'eil mise a' toirt breth air aon duine.

16 Agus gidheadh ma bheir mise breth, tha mo bhreth fìrinneach: oir cha'n 'eil mi a'm' aonar, ach mise agus an t-Athair a chuir uaith mi.

17 Agus a ta e sgrìobhta ann bhur lagh féin, gu bheil fianuis dithis dhaoine fìor.

18 Is aon mise a ta deanamh fianuis mu m' thimchioll féin, agus a ta an t-Athair a chuir uaith mi, a' deanamh fianuis mu m' thimchioll.

19 An sin thubhairt iad ris, C'àit am bheil t' Athair? Fhreagair Iosa, Cha'n aithne dhuibhse aon chuid mise no m' Athair: nam biodh eòlas agaibh ormsa, bhiodh eòlas agaibh air m' Athair mar an ceudna.

20 Labhair Iosa na briathra so an tigh-coimhead an ionmhais, ag teagasg dha san teampull: agus cha do chuir duine air bith làmh ann; oir cha robh 'uair fathast air teachd.

21 An sin thubhairt Iosa riu a rìs, Tha mise a' falbh, agus iarraidh sibh mi, agus bàsaichidh sibh ann bhur peacadh; cha'n urrainn sibhse teachd do'n àit am bheil mise a' dol.

22 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Am marbh se e féin? do bhrìgh gu bheil e 'g ràdh, Far am bheil mise a' dol, cha'n urrainn sibhse teachd.

23 Agus thubhairt e riu, Tha sibhse o shìos, tha mise o shuas: 'tha sibhse do'n t-saoghal so, cha 'n 'eil mise do'n t-saoghal so.

24 Uime sin thubhairt mi ribh, Gu'm bàsaich sibh ann bhur peacaibh: oir mur creid

[1] *coimh-fhios, consiens.*

sibh gur mise *e*, gheibh sibh bàs ann bhur peacaibh.

25 An sin thubhairt iad ris, Cò thusa? Agus thubhairt Iosa riu, *An neach* sin féin a thubhairt mi ribh o thùs.

26 Tha mòran agam ri ràdh, agus r'a bhreithneachadh m'ur timchioll-sa: ach a ta an ti a chuir uaith mi fìrinneach; agus a ta mise a' labhairt ris an t-saoghal nan nithe a chuala mi uaith-san.

27 Cha do thuig iad gu'm b'ann mu thimchioll an Athar a labhair e riu.

28 An sin thubhairt Iosa riu, 'Nuair a thogas sibh suas Mac an duine, an sin bithidh fios agaibh gur mise *e*[1], agus nach 'eil mi deanamh ni sam bith uam féin; ach mar a theagaisg m' Athair mi, gu bheil mi labhairt nan nithe so.

29 Agus tha 'n ti a chuir uaith mi maille rium: cha d'fhàg an t-Athair a'm' aonar mi, do bhrìgh gu bheil mi deanamh a ghnàth nan nithe sin a's taitneach leis.

30 An uair a bha e labhairt nan nithe so, chreid mòran ann.

31 An sin thubhairt Iosa ris na h-Iudhaich a chreid ann, Ma bhuanaicheas sibh ann am fhocal-sa, bithidh sibh da rìreadh 'nur deisciobuil agam;

32 Agus bithidh eòlas agaibh air an fhìrinn, agus ni an fhìrinn saor sibh.

33 Fhreagair iad e, Is sinne sliochd Abrahaim, agus cha robh sinn riamh fo dhaorsa aig duine sam bith: cionnus a ta thusa ag ràdh, Bithidh sibh saor?

34 Fhreagair Iosa iad, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, ge b'e ni peacadh, is seirbhiseach do'n pheacadh e.

35 Agus cha'n fhan an seirbhiseach san tigh gu bràth: *ach* fanaidh am mac gu bràth.

36 Uime sin ma ni am Mac saor sibh, bithidh sibh saor da rìreadh.

37 Tha fhios agam gur sibh sliochd Abrahaim; ach a ta sibh ag iarraidh mise a mharbhadh, do bhrìgh nach 'eil àit aig m' fhocal annaibh.

38 Tha mise a' labhairt an ni sin a chunnaic mi aig m' Athair; agus tha sibhse a' deanamh an ni a chunnaic sibh aig bhur n-athair féin.

39 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Is e Abraham ar n-athair-ne. Thubhairt Iosa riu, Nam bu chlann do Abraham sibh, dheanadh sibh oibre Abrahaim.

40 Ach a nis tha sibh ag iarraidh mise a mharbhadh, duine a dh'innis duibh an fhìrinn, a chuala mi o Dhia: cha d'rinn Abraham so.

41 Tha sibhse a' deanamh oibre bhur n-athar féin. An sin thubhairt iad ris, Cha d'rugadh an strìopachas sinne; tha aon Athair againn, *eadhon* Dia.

42 An sin thubhairt Iosa riu, Nam b'e Dia bhur n-Athair, ghràdhaicheadh sibh mise: oir chaidh mise mach, agus thàinig mi o Dhia; agus cha d'thàinig mi uam féin, ach chuir esan uaith mi.

43 C'ar son nach 'eil sibh a' tuigsinn mo chòmhraidh? do bhrìgh nach urrainn sibh éisdeachd ri m' fhocal.

[1] *bithidh fios agaibh co mise.*

44 Tha sibhse o *bhur* n-athair an diabhul, agus is iad ana-mianna bhur n-athar a's toil leibh a dheanamh: bha esan 'na mhortair[1] o thùs, agus cha d' fhàn e san fhìrinn, a chionn nach 'eil fìrinn ann. 'Nuair a labhras e breug, is ann uaith féin a ta e labhairt: oir is breugair e, agus *is e* athair na bréige.

45 Agus do bhrìgh gu bheil mise ag innseadh na fìrinn, cha'n 'eil sibh ga m' chreidsinn.

46 Cò agaibh-sa chuireas peacadh as mo leth-sa? agus ma tha mi ag innseadh na fìrinn, c'ar son nach 'eil sibh 'ga m' chreidsinn?

47 An ti a ta o Dhia, éisdidh e ri briathraibh Dhé: uime sin cha'n 'eil sibhse ag éisdeachd, a chionn nach ann o Dhia a ta sibh.

48 An sin fhreagair na h-Iudhaich, agus thubhairt iad ris, Nach maith a thubhairt sinn gur Samaritanach thu, agus gu bheil deamhan agad?

49 Fhreagair Iosa, Cha'n 'eil deamhan agam; ach a ta mi toirt urraim do m' Athair, agus a ta sibhse toirt easurraim dhomh-sa.

50 Agus cha'n 'eil mi ag iarraidh mo ghlòire féin: tha neach a ta 'g iarraidh agus a' toirt breth.

51 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ma choimhideas neach m'fhocalsa, cha'n fhaic e bàs am feasd.

52 An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, A nis tha fhios againn gu bheil deamhan agad. Fhuair Abraham bàs, agus na fàidhean; gidheadh a ta thusa ag ràdh, Ma choimhideas duine m'fhocalsa, cha bhlais e bàs am feasd.

53 Am mò thusa na ar n-athair Abraham, a fhuair bàs? agus fhuair na fàidhean bàs: cò a tha thu deanamh dhiot féin?

54 Fhreagair Iosa, Ma tha mi toirt glòire dhomh féin, cha 'n 'eil ach neo-ni a'm' ghlòir: is e m' Athair a ta toirt glòire dhomh, neach a ta sibhse ag ràdh gur e bhur Dia e:

55 Gidheadh cha do ghabh sibh eòlas air; ach a ta eòlas agam-sa air: agus nan abrainn, Nach aithne dhomh e, bhithinn cosmhuil ribhse a'm' bhreugair: ach is aithne dhomh e, agus a ta mi coimhead[2] 'fhocail.

56 Bha déidh[3] mhòr aig Abraham bhur n-athair-sa air mo là-sa fhaicinn: agus chunnaic se *e*, agus rinn e gairdeachas.

57 An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, Cha'n 'eil thu fathast leth-cheud bliadhna dh'aois, agus am faca tu Abraham?

58 Thubhairt Iosa riu, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Mun robh Abraham ann, A TA MISE.

59 An sin thog iadsan clachan chum an tilgeadh air: ach dh'fholaich Iosa e féin, agus chaidh e mach as an teampull, a' dol troimh am meadhon, agus mar sin chaidh e seachad.

[1] *'na fhear-millidh dhaoine.*

[2] *gleidheadh.*
[3] *togradh, gairdeachas.*

CAIB. IX.

1 Dh'aisigeadh a radharc do dhuine a rugadh dall: 13 *Thugadh e chum nam Phairiseach:* 15 *ghabh iad corruich ris, agus thilg iad mach as an t-sinagog e;* 35 *ach a ta Criosd a' gabhail ris.* 39 *Cò iadsan a ta Criosd a' soillseachadh.*

AGUS an uair a ghabh Iosa seachad, chunnaic e duine a bha dall o rugadh e.

2 Agus dh'fheòraich a dheisciobuil deth, ag ràdh, A mhaighstir, cò a pheacaich, an duine so, no a phàrantan, gu'n d'rugadh dall e?

3 Fhreagair Iosa, Cha do pheacaich aon chuid an duine so, no a phàrantan: ach a chum gu'm foillsichte oibre Dhé ann.

4 Is éigin domh-sa oibre an ti a chuir uaith mi a dheanamh, am feadh is là e: tha'n oidhche a' teachd, 'nuair nach urrainn aon duine obair a dheanamh.

5 Am feadh a ta mise san t-saoghal, is mi solus an t-saoghail.

6 'Nuair a thubhairt e na nithe so, chuir e sile air an talamh, agus rinn e criadh[1] do'n t-sile, agus sgaoil e a' chriadh air sùilibh an doill.

7 Agus thubhairt e ris, Imich, ionnlaid ann an lochan Shiloaim, (is e sin air eadartheangachadh, Air a chur.) Uime sin dh'imich e, agus dh'ionnlaid e, agus thàinig e a' faicinn.

8 Uime sin thubhairt na coimhearsnaich, agus iadsan a chunnaic dall e roimhe sin, Nach e so esan a bha 'na shuidhe ag iarraidh na déirce?

9 Thubhairt cuid, Is e so e; cuid eile, Tha e cosmhuil ris: thubhairt e féin, Is mise *e*.

10 Air an aobhar sin thubhairt iad ris, Cionnus a dh'fhosgladh do shùilean?

11 Fhreagair esan agus thubhairt e, Rinn duine d'an ainm Iosa criadh, agus sgaoil e air mo shùilibh i, agus thubhairt e rium, Imich gu lochan Shiloaim, agus ionnlaid: agus dh'imich mi agus dh'ionnlaid mi, agus fhuair mi mo radharc.

12 An sin thubhairt iad ris, C'àit am bheil e? Thubhairt esan, Cha'n aithne dhomh.

13 Thug iad chum nam Phairiseach esan a bha roimhe dall.

14 Agus b'i an t-sàbaid a bha ann an uair a rinn Iosa a' chriadh, agus a dh'fhosgail e 'shùilean.

15 An sin a rìs dh'fheòraich na Phairisich dheth mar an ceudna cionnus a fhuair e a radharc. Agus thubhairt esan riu, Chuir e criadh air mo shùilibh, agus dh'ionnlaid mi, agus tha mi a' faicinn.

16 Uime sin thubhairt cuid do na Phairisich, Cha'n 'eil an duine so o Dhia, do bhrìgh nach 'eil e gleidheadh na sàbaid. Thubhairt cuid eile, Cionnus a dh'fheudas duine a ta 'na pheacach, an leithide so do mhìorbhuilibh a dheanamh? Agus bha easaonachd[2] 'nam measg.

17 Thubhairt iad a rìs ris an duine dhall, Ciod a ta thusa ag ràdh uime a thaobh gu'n d'fhosgail e do shùilean? Agus thubhairt esan, Is fàidh e.

18 Ach cha do chreid na

[1] *Iathach.*

[2] *roinn, sgaradh.*

h-Iudhaich m'a thimchioll, gu'n robh e dall, agus gu'n d'fhuair e a radharc, gus an do ghairm iad pàrantan an ti a fhuair a radharc.

19 Agus dh'fhiosraich iad dhiubh, ag ràdh, An e so bhur mac-sa, a ta sibh ag ràdh a rugadh dall? cionnus ma seadh a ta e nis a' faicinn?

20 Fhreagair a phàrantan iad agus thubhairt iad, Tha fhios againn gur e so ar mac, agus gu'n do rugadh dall e:

21 Ach cionnus a ta e nis a' faicinn, cha 'n 'eil fhios againn; no cò a dh'fhosgail a shùilean, cha'n aithne dhuinn: tha e féin air teachd gu aois, feòraichibh dheth, labhraidh e air a shon féin.

22 Thubhairt a phàrantan na briathra so, a chionn gu robh eagal nan Iudhach orra; oir shuidhich na h-Iudhaich a cheana eatorra féin, Nan aidicheadh duine sam bith gu'm b'esan Criosd, gu'n rachadh a chur as an t-sionagog.

23 Air an aobhar sin thubhairt a phàrantan, Tha e air teachd gu aois, feòraichibh dheth féin.

24 Air an aobhar sin, ghairm iad an dara-uair an duine a bha dall, agus thubhairt iad ris, Thoir glòir do Dhia: tha fhios againne gur peacach an duine so.

25 An sin fhreagair esan agus thubhairt e, Am peacach e cha'n aithne dhomh: air aon ni tha fhios agam, air dhomh bhi dall, gu'bheil mi nis a' faicinn.

26 Ach thubhairt iad ris a rìs, Ciod a rinn e dhuit? cionnus a dh'fhosgail e do shuilean?

27 Fhreagair e iad, Dh'innis mi dhuibh a cheana, agus cha d'éisd sibh; c'ar son a b'àill leibh a chluinntinn a ris? am bheil a' mhiann oirbhse bhi 'nur deisciobuil aige mar an ceudna?

28 An sin chàin iad e, agus thubhairt iad, Is tusa a dheisciobul; ach is sinne deisciobuil Mhaois.

29 Tha fhios againn gu'n do labhair Dia ri Maois: ach mu thimchioll an fhir so, cha'n 'eil fhios againn cia as da.

30 Fhreagair an duine agus thubhairt e riu, An so tha ni iongantach, nach 'eil fhios agaibh cia as da, agus gu'n d'fhosgail e mo shùilean;

31 Ach a ta fhios againn nach éisd Dia ri peacaich: ach ma ta neach air bith 'na fhear-aoraidh do Dhia, agus a' deanamh a' thoile, ris-san éisdidh e.

32 O thoiseach an t-saoghail cha chualas gu'n d'fhosgail aon neach sùilean duine a rugadh dall.

33 Mur biodh an duine sò o Dhia, cha b'urrainn e ni sam bith a dheanamh.

34 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Rugadh thusa uile ann am peacaibh, agus am bheil thu 'gar teagasg-ne? agus thilg iad a mach e.

35 Chual Iosa gu'n do thilg iad a mach e; agus air dha fhaotainn, thubhairt e ris, Am bheil thu creidsinn ann am Mac Dhé?

36 Fhreagair esan agus thubhairt e, Cò e, a Thighearn, chum gu'n creid mi ann?

37 Agus thubhairt Iosa ris,

Chunnaic thu araon e, agus an ti a ta labhairt riut, is esan e.

38 Agus thubhairt esan, Tha mi creidsinn, a Thighearn. Agus rinn e aoradh dha.

39 Agus thubhairt Iosa, Is ann chum breitheanais a thàinig mise chum an t-saoghail so, chum iadsan nach 'eil a' faicinn, gu'm faiceadh iad; agus gu'm biodh iadsan a ta faicinn, air an deanamh dall.

40 Agus chuala *cuid* do na Phairisich a bha maille ris, na nithe so, agus thubhairt iad ris, Am bheil sinne dall mar an ceudna?

41 Thubhairt Iosa riu, Nam bitheadh sibh dall, cha bhiodh peacadh agaibh: ach a nis a ta sibh ag ràdh, Is léir dhuinn: uime sin tha bhur peacadh a' fantuinn.

CAIB. X.

1 *Is e Criosd an dorus agus an deadh bhuachaill.* 19 *Iomadh gnè bharail m'a thimchioll.* 24 *dhearbh e le 'oibribh gur e féin Criosd Mac Dhé;* 39 *chaidh e as o na h-Iudhaich;* 40 *agus rànig e taobh thall Iordain, far an do chreid mòran ann.*

GU deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti nach téid a stigh troimh an dorus do chrò nan caorach, ach a theid suas air sheòl eile, is gaduiche agus fear-reubainn esan.

2 Ach an ti a théid a steach air an dorus, is esan buachaill nan caorach.

3 Dhàsan fosglaidh an dorsair; agus éisdidh na caoraich r'a ghuth: agus gairmidh e a chaoraich féin air an ainm, agus treòraichidh e mach iad.

4 Agus an uair a chuireas e mach a chaoraich féin, imichidh e rompa, agus leanaidh na caoraich e: oir is aithne dhoibh a ghuth.

5 Agus cha lean iad coigreach, ach teichidh iad uaith, do bhrìgh nach aithne dhoibh guth choigreach.

6 An cosamhlachd so labhair Iosa riu: ach cha do thuig iadsan ciod iad na nithe a labhair e riu.

7 An sin thubhairt Iosa riu a ris, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gur mise dorus nan caorach.

8 Iadsan uile a thàinig romham-sa, is gaduichean agus luchd-reubainn iad: ach cha d'éisd na caoraich riu.

9 Is mise an dorus: ma théid neach air bith steach tromham-sa, tèarnar e, agus théid e steach agus a mach, agus gheibh e ionaltradh.

10 Cha tig an gaduiche ach a ghoid, agus a mharbhadh, agus a mhilleadh: thàinig mise chum gu'm biodh beatha aca, agus gu'm biodh *i* aca ni's pailte.

11 Is mise am buachaill maith: leigidh[1] am buachaill[2] maith 'anam sìos air son nan caorach.

12 Ach am fear-tuarasdail, agus an ti nach e am buachaill, agus nach leis féin na caoraich, chi e am madadh-alluidh a' teachd, agus fàgaidh e na caoraich, agus teichidh e: agus glacaidh am madadh alluidh iad, agus sgapaidh e na caoraich.

13 Ach teichidh am fear-tuarasdail, a chionn gur fear-tuarasdail e, agus nach 'eil suim aige do na caoraich.

[1] *cuiridh.*

[2] *an t-aodhairc.*

14 Is mise an buachaill maith, agus is aithne dhomh mo *chaoraich* féin, agus aithnichear le *m' chaoraich* féin mi.

15 Mar is aithne do'n Athair mise, mar sin is aithne dhomh-sa an t-Athair: agus a ta mi leigeadh m'anama sìos air son nan caorach.

16 Agus a ta caoraich eile agam, nach 'eil do'n chrò so: is éigin domh iad sin mar an ceudna thoirt *a stigh*, agus éisdidh iad ri m' ghuth; agus bithidh aon treud ann, *agus* aon bhuachaill.

17 Air an aobhar so is ioumhuinn[1] leis an Athair mise, air son gu'n leig mi sìos m'anam, chum gu'n glac mi e a rìs.

18 Cha'n 'eil neach air bith ga thoirt uam, ach a ta mi 'ga leigeadh sìos uam féin: tha cumhachd agam a leigeadh sìos, agus tha cumhachd agam a ghlacadh a rìs. An àithne so fhuair mi o m' Athair.

19 Air an aobhar sin, dh'éirich eas-aonachd a rìs am measg nan Iudhach air son nam briathra so.

20 Agus thubhairt mòran diubh, Tha deamhan aige, agus tha e air bhoile[2]; c'ar son a tha sibh ag éisdeachd ris?

21 Thubhairt cuid eile, Cha'n iad so briathra duine anns am bheil deamhan; am bheil deamhan comasach air sùilean nan dall fhosgladh?

22 Agus bha féill-chuimhne an ath-choisreagaidh[3] ann an Ierusalem, agus b'e an geamhradh a bha ann.

23 Agus bha Iosa a' sràidimeachd san teampull ann an sgàth-thigh[4] Sholaimh.

24 An sin chruinnich na h-Iudhaich m'a thimchioll, agus thubhairt iad ris, Cia 'fhad a chumas tu ar n-anama an amharus? ma's tu Criosd, innis dhuinn gu follaiseach.

25 Fhreagair Iosa iad, Dh'innis mi dhuibh, agus cha do chreid sibh: na h-oibre a ta mi deanamh an ainm m' Athar, tha iad sin a' toirt fianuis mu m' thimchioll.

26 Ach cha'n 'eil sibhse a' creidsinn; oir cha'n ann do m' chaoraich sibh, mar thubhairt mi ribh.

27 Tha mo chaoraich-sa ag éisdeachd ri m' ghuth, agus is aithne dhomh iad, agus leanaidh iad mi:

28 Agus bheir mi a' bheatha mhaireannach dhoibh; agus cha sgriosar[5] iad am feasd, ni mò a spìonas neach air bith as mo làimh iad.

29 M'Athair a thug dhomhsa *iad*, is mo e na na h-uile; agus cha'n urrainn neach air bith *an* spìonadh á làimh m' Athar.

30 Mise agus an t-Athair, is aon sinn.

31 Uime sin thog na h-Iudhaich clachan a rìs chum a chlachadh.

32 Fhreagair Iosa iad, Nochd mi dhuibh mòran do oibribh maithe o m' Athair; cia do na h-oibribh sin air son am bheil sibh ga m' chlachadh?

33 Fhreagair na h-Iudhaich e, ag ràdh, Air son oibre maithe cha 'n 'eil sinn ga d'

---

[1] *toigh.* [2] *mhi-chéill.*
[3] *feill an ath-nuadhachaidh.*
[4] *àileir.*
[5] *chaillear.*

chlachadh; ach air son toibheim, agus air son, air bhi dhuitse a'd' dhuine, gu bheil thu deanamh Dé dhiot féin.

34 Fhreagair Iosa iad, Nach 'eil e sgrìobhta ann bhur lagh-sa, Thubhairt mi, Is dée sibh?

35 Ma thubhairt e dée riusan, dh'ionnsuidh an robh focal Dé, agus nach feudar an sgriobtuir a bhriseadh[1];

36 An abair sibh ris-san, a naomhaich an t-Athair, agus a chuir e chum an t-saoghail, Tha thu a' labhairt toibheim; air son gu'n dubhairt mi, Is mi Mac Dhé;

37 Mur dean mi oibre m' Athar, na creidibh mi.

38 Ach ma ni, ged nach creid sibh mise, creidibh na h-oibre, chum gu'm bi fios agaibh, agus gu'n creid sibh gu bheil an t-Athair annamsa, agus mise ann-san.

39 Uime sin dh'iarr iad a rìs a ghlacadh: ach chaidh e as an làimh.

40 Agus chaidh e rìs do'n taobh thall do Iordan, do'n ionad anns an robh Eoin air tùs ri baisteadh; agus rinn e còmhnuidh an sin.

41 Agus thàinig mòran d'a ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha d' rinn Eoin aon mhìorbhuil: ach bha na h-uile nithe thubhairt Eoin mu'n duine so fìor.

42 Agus chreid mòran san àit sin air.

CAIB. XI.

1 *Thog Criosd suas Lasarus an déigh dha bhi ceithir làithean san uaigh.* 45 *Chreid mòran do na h-Iudhaich.* 47 *Chum na h-àrd-shagairt agus na Phairisich comhairle an aghaidh Chriosd.*

ANIS bha duine àraidh gu tinn, d'am *b'ainm* Lasarus o Bhetani, baile Mhuire agus Mharta a peathar.

2 (B'i Mhuire *sin* a dh'ung an Tighearn le oladh luachmhoir, agus a thiormaich a chosan le a folt, aig an robh a bràthair Lasarus gu tinn.)

3 Uime sin chuir a pheathraiche fios d'a ionnsuidh, ag ràdh, A Thighearn, feuch, tha'n ti a's ionmhuinn leat tinn.

4 'Nuair a chual Iosa *so*, thubhairt e, Cha'n 'eil an tinneas so chum bàis, ach a chum glòire Dhé, chum gu'm bi Mac Dhé, air a ghlòrachadh d'a thaobh.

5 A nis b'ionmhuinn le Iosa Marta, agus a piuthar, agus Lasarus.

6 Uime sin an uair a chual e gu'n robh esan tinn, dh'fhan e fathast dà là anns an ionad an robh e.

7 'Na dhéigh sin thubhairt e r'a dheisciobluibh, Rachamaid a rìs do Iudea.

8 Thubhairt a dheisciobuil ris, A Mhaighstir, a nis dh'iarr na h-Iudhaich do chlachadh; agus am bheil thu dol a rìs an sin?

9 Fhreagair Iosa, Nach 'eil dà uair dheug san là? Ma dh'imicheas duine anns an là, cha tuislich e, oir tha e faicinn soluis an t-saoghail so:

10 Ach ma dh'imicheas duine anns an oidhche, tuislichidh e, do bhrìgh nach 'eil an solus ann.

11 Na nithe so labhair e: agus 'na dhéigh sin thubhairt e riu, Tha ar caraid Lasarus 'na chodal: ach a ta mise a' dol chum gu'n dùisg mi as a chodal e.

[1] *sgaoileadh.*

12 An sin thubhairt a dheisciobuil, A Thighearn ma tha e 'na chodal, bithidh e slàn.

13 Gidheadh labhair Iosa m'à bhàs: ach shaoil iadsan gu'n do labhair e mu thimchioll fois codail.

14 An sin thubhairt Iosa riu gu soilleir, Fhuair Lasarus bàs:

15 Agus a ta mi subhach air bhur sonsa nach robh mi an sin, chum gu'n creid sibh; ach rachamaid d'a ionnsuidh.

16 An sin thubhairt Tomas, ris an abrar Didimus, r'a chodheisciobluibh, Rachamaidne mar an ceudna, chum gu'm faigh sinn bàs maille ris.

17 An sin an uair a thàinig Iosa, fhuair se e an déigh dha bhi cheana ceithir làithean san uaigh.

18 (A nis bha Betani fagus do Ierusalem, mu thimchioll cùig stàide deug uaith.)

19 Agus thàinig mòran do na h-Iudhaich chum Mharta agus Mhuire, gu comh-fhurtachd a thoirt doibh a thaobh am bràthar.

20 An sin an uair a chuala Marta gu'n robh Iosa a' teachd, chaidh i 'na chòdhail: ach shuidh Muire san tigh.

21 An sin thubhairt Marta ri Iosa, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha 'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

22 Ach a ta fhios agam a nis féin, ge b'e air bith nithe a dh'iarras tu air Dia, gu'n toir Dia dhuit *iad*.

23 Thubhairt Iosa rithe, Eiridh do bhràthair a rìs.

24 Thubhairt Marta ris, Tha fhios agam gu'n éirich e a rìs san aiseirigh air an là dheireannach.

25 Thubhairt Iosa rithe, Is mise an aiseirigh, agus a' bheatha: an ti a chreideas annam-sa, ged gheibheadh e bàs, bithidh e beò;

26 Agus ge b'e neach a ta beò, agus a' creidsinn annamsa, cha'n fhaigh e bàs am feasd. Am bheil thu creidsinn so?

27 Thubhairt i ris, Tha, a Thighearn: tha mi creidsinn gur tusa Criosd, Mac Dhé, a bha gu teachd chum an tsaoghail.

28 Agus air dhi na nithe so ràdh, dh'fhalbh i, agus ghairm i a piuthar Muire an uaignidheas[1], ag ràdh, Thàinig am Maighstir, agus tha e ga d'ghairm.

29 'Nuair a chual ise *sin*, dh'éirich i gu grad, agus thàinig i d'a ionnsuidh.

30 A nis cha robh Iosa fathast air teachd do'n bhaile, ach bha e anns an àit an do choinnich Marta e.

31 An sin na h-Iudhaich a bha maille rithe san tigh, agus a' toirt comhfhurtachd dhi, 'nuair a chunnaic iad Muire gu'n d'éirich i gu grad, agus gu'n deachaidh i mach, lean iad i, ag ràdh, Tha i dol chum na h-uaighe, a chaoineadh an sin.

32 An sin an uair a thàinig Muire do'n àit an robh Iosa, agus a chunnaic i e, thuit i aig a chosaibh, ag ràdh ris, A Thighearn, nam biodh tusa an so, cha'n fhaigheadh mo bhràthair bàs.

33 Uime sin an uair a

[1] *os iosal.*

chunnaic Iosa i a' gul, agus na h-Iudhaich a thàinig maille rithe a' gul mar an ceudna, rinn e osna 'na spiorad, agus chuir se e féin fo àmhghar [1].

34 Agus thubhairt e, C'àit an do chuir sibh e? Thubhairt iad ris, A Thighearn, thig agus faic.

35 Ghuil Iosa.

36 An sin thubhairt na h-Iudhaich, Feuch cionnus a ghràdhaich se e!

37 Agus thubhairt cuid diubh, Nach feudadh an duine so a dh'fhosgail sùilean an doill, a thoirt fa'near nach faigheadh eadhon am fear so bàs?

38 Uime sin thàinig Iosa, ag osnaich a ris ann féin, chum na h-uaighe. Agus b' uaimh [2] i, agus bha clach air a cur oirre.

39 Thubhairt Iosa, Togaibh a' chlach. Thubhairt Marta, piuthar an duine mhairbh, ris, A Thighearn, tha nis droch bholadh dheth; oir is e so an ceathramh là [3].

40 Thubhairt Iosa rithe, Nach dubhairt mi riut, Ma chreideas tu, gu'm faic thu glòir Dhé?

41 An sin thog iad a' chlach (*o'n àit* anns an robh an duine marbh air a chur.) Agus thog Iosa suas a shùilean, agus thubhairt e, Athair, tha mi toirt buidheachais duit, gu'n d'éisd thu rium.

42 Agus bha fhios agam gu bheil thu ag éisdeachd rium a ghnàth: ach thubhairt mi *e* air son an t-sluaigh a tha 'nan seasamh mu m' thimchioll, chum gu'n creid iad gu'n do chuir thusa uait mi.

43 Agus an uair a labhair e na nithe so, ghlaodh e le guth mòr, A Lasaruis, thig a mach.

44 Agus thàinig esan a bha marbh a mach, agus a chosan agus a làmhan ceangailte leis an eudach-mhairbh: agus bha 'aghaidh ceangailte mu'n cuairt le neapaicin. Thubhairt Iosa riu, Fuasglaibh e, agus leigibh leis imeachd.

45 An sin chréid mòran do na h-Iudhaich ann, a thàinig chum Mhuire, agus a chunnaic na nithe a rinn Iosa.

46 Ach dh'fhalbh cuid chum nam Phairiseach agus dh'innis iad dhoibh na nithe a rinn Iosa.

47 An sin chruinnich na h-àrd-shagairt agus na Phairisich comhairle, agus thubhairt iad, Ciod a tha sinn a' deanamh? oir a ta an duine so deanamh mòrain mhìorbhuile.

48 Ma leigeas sinn leis air an dòigh so, creididh na h-uile dhaoine ann; agus thig na Romhanaich [4], agus sgriosaidh iad [5] ar n-àit, agus ar cinneach.

49 An sin thubhairt fear àraidh dhiubh *d' am b'ainm* Caiaphas, air dha bhi 'na àrd-shagart air a' bhliadhna sin, riu, Cha'n aithne dhuibh ni sam bith.

50 Ni mò tha sibh a' toirt fa'near gur iomchuidh dhuinne gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluaigh, agus nach biodh an cinneach uile air a sgrios.

---

[1] *thrioblaid.* [2] *chuas.*
[3] *tha e ceithir làithean san uaigh.*
[4] *Romanaich.*
[5] *dithichidh iad, bheir iad air falbh*

51 Ach cha b'ann uaith féin a labhair e so: ach air dha bhi 'na àrd-shagart air a' bhliadhna sin, rinn e fàidheadaireachd gu'm faigheadh Iosa bàs air son a' chinnich sin;

52 Agus cha'n ann air son a' chinnich sin a mhàin, ach a chum mar an ceudna gu'n cruinnicheadh e an ceann a chéile 'nan aon clann Dhé a bha air an sgapadh.

53 Uime sin o'n là sin a mach, chuir iad an comhairle r'a chéile chum esan a chur gu bàs.

54 Air an aobhar sin, cha d'imich Iosa ni's mò gu follaiseach[1] am measg nan Iudhach; ach chaidh e as a sin do dhùthaich làimh ris an fhàsach, gu baile ris an abrar Ephraim, agus an sin ghabh e còmhnuidh maille r'a dheisciobluibh.

55 Agus bha càisg nan Iudhach am fagus: agus chaidh mòran suas as an dùthaich do Ierusalem roimh an chàisg, chum iad féin a ghlanadh.

56 An sin dh'iarr iad Iosa, agus labhair iad r'a chéile 'nan seasamh san teampull, Ciod bhur barail-sa? an e nach tig e chum na féille?

57 A nis bha araon na h-àrd-shagairt agus na Phairisich air toirt àithne, nam biodh fhios aig neach air bith c'àit an robh e, gu'n innseadh se *e*, chum gu'n glacadh iad e.

CAIB. XII.

1 *Ghabh Iosa leith-sgeul Mhuire air son gu'n d'ung i a chosan.* 9 *Thàinig an sluagh 'nam buidhnibh a dh'fhaicinn Lasarus.* 10 *Ghabh na h-àrd-shagairt comhairle chum Lasarus a mharbhadh.* 12 *Mharcaich Criosd gu Ierusalem.*

AN sin thàinig Iosa, sè làithean roimh an chàisg, gu Betani, far an robh Lasarus a bha marbh, neach a thog esan o na marbhaibh.

2 Uime sin rinn iad suipeir dha an sin; agus bha Marta a' frithealadh: ach bha Lasarus 'na aon diubh-san a shuidh air bord maille ris.

3 An sin ghabh Muire pund do oladh spicnaird ro luachmhoir, agus dh'ung i cosan Iosa, agus thiormaich i a chosan le a folt: agus lionadh an tigh le fàile[2] chùbhraidh na h-oladh.

4 An sin thubhairt aon d'a dheisciobluibh, Iudas Iscariot, *mac* Shimoin, a bha gu esan a bhrath,

5 C'ar son nach do reiceadh an oladh so air son tri cheud peghinn, agus nach d'thugadh do na bochdaibh e?

6 Thubhairt e so, cha b'ann a chionn gu'n robh suim aige do na bochdaibh; ach a chionn gu'm bu ghadhuiche e, agus gu'n robh an sporan aige, agus gu'n do ghiùlain e na nithe a chuireadh ann.

7 An sin thubhairt Iosa, Leig leatha: fa chomhair là m' adhlaic ghléidh i so.

8 Oir tha na bochdan a ghnàth agaibh maille ribh, ach cha 'n 'eil mise agaibh a ghnàth.

9 Agus bha fhios aig sluagh mòr do na h-Iudhaich gu'n robh e an sin: agus thàinig iad, cha'n ann a mhàin air son Iosa, ach a chum gu'm faic-

[1] *os àird.*

[2] *boltrach.*

eadh iad mar an ceudna Lasarus, a thog esan o na marbhaibh.

10 Ach ghabh na h-àrdshagairt comhairle, chum Lasarus mar an ceudna a mharbhadh;

11 Do bhrìgh air a shonsan gu'n d'imich mòran do na h-Iudhaich, agus gu'n do chreid iad ann an Iosa.

12 Air an là màireach, air cluinntinn do mhòr-shluagh a thàinig chum na féille[1], gu'n robh Iosa a' teachd gu Ierusalem,

13 Ghlac iad geuga pailme, agus chaidh iad a mach 'na chòdhail, agus ghlaodh iad, Hosanna, beannaichte gu robh Righ Israeil a tha teachd ann an ainm an Tighearn!

14 Agus air do Iosa asal òg fhaotainn, shuidh e air; a réir mar a ta e sgrìobhta,

15 Na biodh eagal ort, a nighean Shioin: feuch, a ta do Righ a' teachd, 'na shuidhe air loth asail.

16 Cha do thuig a dheisciobuil na nithe so air tùs: ach an uair a ghlòraicheadh Iosa, an sin chuimhnich iad gu'n robh na nithe so sgrìobhta uime, agus gu'n d'rinn iad na nithe so dha.

17 Uime sin rinn an sluagh a bha maille ris fianuis, gu'n do ghairm e Lasarus as an uaigh, agus gu'n do thog e o na marbhaibh e.

18 Air an aobhar sin mar an ceudna, choinnich an sluagh e, do bhrìgh gu'n cual iad gu'n d'rinn e am mìorbhuil so.

19 Thubhairt na Phairisich uime sin eatorra féin, Am faic sibh nach 'eil sibh a' buadhachadh bheag sam bith? feuch, tha'n saoghal air dol 'na dheigh.

20 Agus bha Greugaich àraidh am measg na muinntir a chaidh suas chum aoradh a dheanamh aig an fhéill:

21 Air an aobhar sin thàinig iadsan gu Philip, a *bha* o Bhetsaida Ghalile, agus dh'iarr iad air, ag ràdh, A Thighearn, bu mhiann leinn Iosa fhaicinn.

22 Thàinig Philip agus dh'innis e do Aindreas; agus a rìs dh'innis Aindreas agus Philip do Iosa.

23 Agus fhreagair Iosa iad, ag ràdh, Thàinig an uair, chum gu'm biodh Mac an duine air a ghlòrachadh.

24 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Mur faigh an gràinne cruithneachd a thuiteas anns an talamh bàs, fanaidh e 'na aonar: ach ma gheibh e bàs, bheir e toradh mòr uaith.

25 Esan a ghràdhaicheas 'anam, caillidh se e; agus esan a dh'fhuathaicheas 'anam anns an t-saoghal so, gleidhidh se e chum na beatha maireannaich.

26 Ma ni neach air bith seirbhis dhomhsa, leanadh e mi; agus ge b'e àit am bi mise, an sin bithidh mo sheirbhiseach mar an ceudna: ma ni neach seirbhis dhomhsa bheir m'Athair urram[2] dha.

27 A nis tha m'anam fo àmhghar[3]; agus ciod a their mi? Athair, saor mi o'n uair so: ach is ann air a shon so a thàinig mi chum na h-uaire so.

28 Athair, glòraich t'ainm. An sin thàinig guth o nèamh,

[1] *féisde.* [2] *onoir.* [3] *bhuaireas, thrioblaid.*

ag ràdh, Ghlòraich mi àraon *e*, agus glòraichidh mi rìs *e*.

29 Uime sin thubhairt an sluagh a sheas a làthair, agus a chuala *so*, Gu'n robh tairneanach ann: thubhairt cuid eile, Labhair aingeal ris.

30 Fhreagair Iosa agus thubhairt e, Cha'n ann air mo shon-sa thainig an guth so, ach air bhur son-sa.

31 A nis tha breitheanas an t-saoghail so ann: a nis tilgear uachdaran an t-saoghail so mach.

32 Agus mise, ma thogar suas o'n talamh mi, tairngidh mi na h-uile dhaoine a m'-ionnsuidh.

33 (Ach thubhairt e so, a' ciallachadh ciod a' ghnè bàis a gheibheadh e.)

34 Fhreagair an sluagh e, Chuala sinne as an lagh, gu'm fan Criosd gu siorruidh: agus cionnus a ta thusa ag ràdh, Gur éigin do Mhac an duine bhi air a thogail suas? cò e Mac an duine so?

35 An sin thubhairt Iosa riu, Fathast rè tamuill bhig tha'n solus maille ribh: gluaisibh am feadh 's a ta solus agaibh, chum nach beir an dorchadas oirbh: oir an ti a ta ag imeachd san dorchadas, cha'n aithne dha c'àit am bheil e dol.

36 Am feadh as a ta'n solus agaibh, creidibh san t-solus, chum gu'm bi sibh 'nur cloinn do'n t-solus. Labhair Iosa na nithe so, agus dh'f halbh e, agus dh'fholaich se e féin uatha.

37 Ach ge do rinn e a choimhlion so do mhìorbhuilibh 'nan làthair, cha do chreid iad ann:

38 Chum gu'm biodh briathran an fhàidh Esaiais air an coimhlionadh, a thubhairt e, A Thighearn, cò a chreid ar n-aithris-ne[1]? agus cò dha dh'f hoillsicheadh gairdean an Tighearna?

39 Air an aobhar so cha robh e'n comas doibh creidsinn, do bhrìgh gu'n dubhairt Esaias a rìs,

40 Dhall e an sùilean, agus chruaidhich e an cridhe, chum nach faiceadh iad le'n sùilibh, agus nach tuigeadh iad le'n cridhe, agus nach pilleadh iad, agus gu'n slànuichinn iad.

41 Thubhairt Esaias na nithe so, 'nuair a chunnaic e a ghlòir-san, agus a labhair e uime.

42 Gidheadh chreid mòran do na h-Uachdaranaibh féin ann: ach air son nam Phairiseach cha d'aidich iad *e*, air eagal gu'n cuirte mach as an t-sionagog iad.

43 Oir b'annsa leo glòir dhaoine na glòir Dhé.

44 Agus ghlaodh Iosa, agus thubhairt e, An ti a ta creidsinn annam-sa, cha'n ann annam-sa tha e creidsinn, ach anns an ti a chuir uaith mi.

45 Agus an ti a tha ga m' fhaicinn-sa, tha e faicinn an ti a chuir uaith mi.

46 Thàinig mi a'm' sholus chum an t-saoghail, chum ge b'e chreideas annam, nach fanadh e an dorchadas.

47 Agus ma chluinneas neach air bith mo bhriathran-sa, agus nach creid e, cha 'n 'eil mise 'ga dhìteadh: oir cha d'thàinig mi a dhìteadh an t-saoghail, ach a shaoradh an t-saoghail.

48 An ti a tha cur cùil

[1] *iomradh-ne.*

rium-sa, agus nach 'eil a' gabhail ri m' bhriathraibh, tha aige neach a bheir breth air: am focal a labhair mi, bheir e sin breth air san là dheireannach.

49 Oir cha do labhair mi uam féin; ach an t-Athair a chuir uaith mi, thug e àithne dhomh, ciod a theirinn, agus ciod a labhrainn.

50 Agus a ta fhios agam gur beatha mhaireannach 'àithne-san: air an aobhar sin na nithe tha mi a' labhairt, mar thubhairt an t-Athair rium, mar sin a ta mi a' labhairt.

CAIB. XIII.

1 *Nigh Criosd cosan nan deisciobul; 13 dh'earail e orra bhi iriosal agus seirceil; 18 dh'innis e roimh-laimh, agus dh'fhoillsich e do Eoin le comhara, gu'm b'e Iudas a bhradh e.*

A NIS roimh fhéill na càisge, air do Iosa fios a bhi aige gu'n robh 'uair air teachd, anns an rachadh e as an t-saoghal so chum an Athar, air dha a mhuinntir féin a bha anns an t-saoghal a ghràdhachadh, ghràdhaich e gu crìch iad.

2 Agus an uair a bha 'n t-suipeir thairis[1], (air do'n diabhul a nis a chur an cridhe Iudais Iscarioit, *mhic* Shimoin, esan a bhrath,)

3 Air aithneachadh do Iosa gu'n d'thug an t-Athair na huile nithe 'na làmhaibh, agus gur ann o Dhia a thàinig e, agus gur ann a dh'ionnsuidh Dhé a bha e dol;

4 Dh'éirich e o 'shuipeir, agus chuir e dheth 'fhalluinn[2], agus ghlac e làmh-anart, agus cheangail e uime e.

5 'Na dhéigh sin, thaom e uisge ann an soitheach-ionnlaid, agus thòisich e air cosan nan deisciobul ionnlad, agus an tiormachadh leis an làmhanart a bha ceangailte uime.

6 An sin thàinig e gu Simon Peadar: agus thubhairt esan ris, A Thighearn, am bheil thusa ag ionnlad mo chosan-sa?

7 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, An ni so ta mi deanamh cha'n aithne dhuitse a nis; ach bithidh fios agad air an déigh so.

8 Thubhairt Peadar ris, Cha nigh thu mo chosan-sa gu bràth. Fhreagair Iosa e, Mur nigh mi thu, cha'n 'eil cuid agad maille rium.

9 Thubhairt Simon Peadar ris, A Thighearn, cha'n iad mo chosan a mhàin, ach mar an ceudna mo làmhan agus mo cheann.

10 Thubhairt Iosa ris, An ti a ta air ionnlad, cha 'n 'eil feum aige ach a chosan ionnlad, ach tha e gu h-iomlan glan: agus a ta sibhse glan, ach cha'n 'eil *sibh* uile *glan*.

11 Oir bha fhios aige cò a bhrathadh e; uime sin thubhairt e, Cha 'n 'eil sibh uile glan.

12 An sin, an déigh dha an cosan ionnlad, agus 'fhalluinn a ghabhail *d'a iomsuidh*, shuidh e a rìs, agus thubhairt e riu, Am bheil fhios agaibh ciod a rinn mi dhuibh?

13 Tha sibh a' gairm Maighstir, agus Tighearn dhiom-sa: agus tha sibh ag ràdh gu maith; oir is mi *sin*.

[1] *an uair a bha iad r'an suipeir.*

[2] *eudach-uachdair.*

14 Uime sin ma dh'ionnlaid mise, bhur Tighearn agus bhur Maighstir, bhur cosansa, is còir dhuibh-sa mar an ceudna cosan a chéile ionnlad.

15 Oir thug mi eisempleir dhuibh, chum mar a rinn mise dhuibh, gu'n deanadh sibhse mar an ceudna.

16 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Cha mhò an t-òglach na 'mhaighstir, agus cha mhò an teachdair na an ti a chuir uaith e.

17 Ma's aithne dhuibh na nithe so, is beannaichte sibh ma ni sibh iad.

18 Cha'n 'eil mi labhairt oirbh uile: is aithne dhomh cò a thagh mi: ach is éigin an sgriobtuir a choimhlionadh, An ti a ta 'g itheadh arain maille rium, thog e a shàil a'm' aghaidh.

19 A nis a ta mi ag ràdh so ribh mun tig e gu crìch, chum, 'nuair a tharlas e, gu'n creid sibh gur mise *e*.

20 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, an ti a ghabhas ri neach sam bith a chuireas mise uam, gabhaidh e rium-sa; agus an ti a ghabhas rium-sa, gabhaidh e ris an ti a chuir uaith mi.

21 Air do Iosa na nithe so ràdh, bha e fo thrioblaid 'na spiorad, agus rinn e fianuis, agus thubhairt e, Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'm brath aon agaibh mise.

22 An sin dh'amhairc na deisciobuil air a chéile, fo amharus co uime a labhair e.

23 A nis bha aon d'a dheisciobluibh, 'na luidhe an uchd[1] Iosa, neach a b'ionmhuinn le Iosa.

24 Air an aobhar sin smèid Simon Peadar airsan, gu'm feòraicheadh e co uime a labhair e.

25 An sin air dhasan aomadh ri uchd Iosa, thubhairt e ris, A Thighearn cò e?

26 Fhreagair Iosa, Is e an tì sin e, d'an toir mise an greim, an déigh dhomh a thumadh. Agus an uair a thum e an greim, thug se e do Iudas Iscariot, *mac* Shimoin.

27 Agus an sin an déigh a' ghreama, chaidh Satan a steach ann-san. An sin thubhairt Iosa ris, An ni a ta thu a' deanamh, dean gu grad e.

28 A nis cha do thuig aon diubh-san a bha 'nan suidhe air a' bhord c'ar son a thubhairt e so ris.

29 Oir shaoil cuid diubh, do bhrìgh gu'n robh an sporan aig Iudas, gu'n dubhairt Iosa ris, Ceannaich *na nithe* a ta dh'uireasbhuidh oirnn chum na féille; no gu'n tugadh e ni-éigin do na bochdaibh.

30 An sin an déigh dhasan an greim a ghabhail, chaidh e mach air ball; agus bha'n oidhche ann.

31 Uime sin, 'nuair a chaidh esan a mach, thubhairt Iosa, A nis a ta Mac an duine air a ghlòrachadh, agus tha Dia air a ghlòrachadh ann.

32 Ma tha Dia air a ghlòrachadh ann, glòraichidh Dia esan mar an ceudna ann féin, agus air ball glòraichidh se e.

33 A chlann bheag, fathast ùine bheag tha mise maille ribh. Iarraidh sibh mi: agus

[1] *ag aomadh ri uchd.*

mar a thubhairt mi ris na h-Iudhaich, Do'n àit an teid mise, cha 'n 'eil e 'n comas duibhse teachd ; mar sin a ta mi ag ràdh ribhse nis

34 Aithne nuadh tha mi toirt dhuibh, Gu'n gràdhaich sibh a chéile ; mar a ghràdhaich mise sibhse, gu'n gràdhaich sibh féin a chéile mar an ceudna.

35 Le so aithnichidh na huile dhaoine gur sibh mo dheisciobuil - sa, ma bhios gràdh agaibh féin d'a chéile.

36 Thubhairt Simon Peadar ris, A Thighearn, c'àit a théid thu? Fhreagair Iosa e, Do'n àit an téid mi, cha'n urrainn thusa nis mo leantuinn ; gidheadh leanaidh tu mi 'na dhéigh so.

37 Thubhairt Peadar ris, a Thighearn, c'ar son nach urrainn mi do leantuinn a nis? Leigidh mi sìos m'anam air do shon.

38 Fhreagair Iosa e, An leig thu t'anam sìos air mo shonsa? Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, Nach goir an coileach, gus an àicheadh thu mi tri uairean.

CAIB. XIV.

1 *Thug Criosd comhfhurtachd d'a dheisciobluibh le dòchas fhlaitheanais: 6 dh'innis e gur e féin an t-slighe, an fhirinn, agus a' bheatha, agus gur aon e féin agus an t-Athair: 13 thug e fios doibh gu'm bi an urmuighean 'na ainm san éifeachdach.*

NA biodh bhur cridhe fo thrioblaid[1]: tha sibh a' creidsinn ann an Dia, creidibh annam-sa mar an ceudna[2].

2 Ann an tigh m' Athar-sa tha iomadh àite-còmhnuidh : mur biodh *e mar sin*, dh'innsinn-sa dhuibh. Tha mi dol a dh'ulluchadh àite dhuibh.

3 Agus ma théid mi agus gu'n ulluich mi àit dhuibh, thig mi rìs, agus gabhaidh mi sibh a m' ionnsuidh féin ; chum far am bheil mise, gu'm bi sibhse mar an ceudna.

4 Agus is aithne dhuibh c'àit am bheil mi dol, agus is aithne dhuibh an t-slighe.

5 Thubhairt Tomas ris, A Thighearn, cha'n 'eil fhios againn c'àit am bheil thu dol ; agus cionnus a dh'fheudas eòlas na slighe bhi againn?

6 Thubhairt Iosa ris, Is mise an t-slighe, agus an fhìrinn, agus a' bheatha : cha tig aon neach chum an Athar ach tromham-sa.

7 Nam b'aithne dhuibh mise, b'aithne dhuibh m'Athair mar an ceudna : agus á so suas is aithne dhuibh e, agus chunnaic sibh e.

8 Thubhairt Philip ris, A Thighearn foillsich an t-Athair dhuinne, agus is leoir leinn e.

9 Thubhairt Iosa ris, Am bheil mise ùine co fhada maille ribh, agus nach aithne dhuit fathast mi, Philip? an ti a chunnaic mise, chunnaic e 'n t-Athair : agus cionnus a ta thu ag ràdh, Foillsich an t-Athair dhuinn?

10 Nach 'eil thu creidsinn gu bheil mise anns an Athair, agus an t-Athair annam-sa? na briathran a ta mi labhairt ribh, cha'n ann uam féin a ta mi 'gan labhairt : ach an t-Athair, a ta gabhail còmhnuidh annam-sa, tha esan a' deanamh nan oibre.

[1] *bhuaireas.* [2] *creidibh ann an Dia, agus creidibh annam-sa.*

11 Creidibh mise gu *bheil* mi anns an Athair, agus an t-Athair annam-sa; no, creidibh mi air son nan oibre féin.

12 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, An ti a chreideas annam-sa, na h-oibre a ta mise a' deanamh, ni esan mar an ceudna; agus ni e *oibre* a's mò na iad so, do bhrìgh gu bheil mise dol chum m'Athar.

13 Agus ge b'e ni a dh'iarras sibh a'm' ainm-sa, ni mise sin: chum gu'm bi an t-Athair air a ghlòrachadh anns a' Mhac.

14 Ma dh'iarras sibh ni air bith a'm' ainm-sa, ni mise *e*.

15 Ma's toigh leibh mise, coimhidibh m'àitheantan:

16 Agus guidhidh mise an t-Athair, agus bheir e dhuibh Comhfhurtair[1] eile, chum gu fan e maille ribh gu bràth;

17 Spiorad na fìrinn; neach nach urrainn an saoghal a ghabhail, do bhrìgh nach 'eil e 'ga fhaicinn, agus nach aithne dha e: ach is aithne dhuibhse e, oir tha e fantuinn maille ribh, agus bithidh e annaibh.

18 Cha'n fhàg mi sibh 'nur dìlleachdain; thig mi do 'ur n-ionnsuidh.

19 Tamull beag fathast, agus cha'n fhaic an saoghal mi tuilleadh, ach chi sibhse mi: do bhrìgh gu bheil mise beò, bithidh sibhse beò mar an ceudna.

20 Anns an là sin bithidh fios agaibh gu *bheil* mise ann am Athair, agus sibhse annam-sa, agus mise annaibh-sa.

21 An ti aig am bheil m' àitheanta-sa, agus a ta 'gan coimhead, is esan aig am bheil gràdh dhomh-sa: agus an ti aig am bheil gràdh dhomh-sa, gràdhaichear le m' Athair e, agus gràdhaichidh mise e, agus foillsichidh mi mi féin da.

22 Thubhairt Iudas (cha'n e Iscariot,) ris, A Thighearn, c'ar son a dh'fhoillsicheas tu thu féin dhuinne, agus nach *dean thu sin* do'n t-saoghal?

23 Fhreagair Iosa agus thubhairt e ris, Ma ghràdhaicheas neach mise, coimhididh e m' fhocal: agus gràdhaichidh m'Athair esan, agus thig sinn d'a ionnsuidh, agus ni sinn còmhnuidh maille ris.

24 An ti nach gradhaich mise, cha choimhid e mo bhriathra: agus am focal a ta sibh a' cluinntinn, cha leam-sa e, ach leis an Athair a chuir uaith mi.

25 Na nithe so labhair mi ribh, air dhomh bhi m' chòmhnuidh maille ribh:

26 Ach an Comhfhurtair, an Spiorad naomh, a chuireas an t-Athair uaith a'm' ainm-sa, teagaisgidh esan dhuibh na h-uile nithe, agus cuiridh e'n cuimhne duibh na h-uile nithe a labhair mise ribh.

27 Tha mi fàgail sìthe agaibh, mo shìth-sa a ta mi toirt duibh: cha'n ann mar a bheir an saoghal, a tha mise toirt duibh. Na biodh bhur cridhe fo thrioblaid, agus na biodh eagal air.

28 Chuala sibh mar thubhairt mi ribh, Tha mi falbh, agus thig mi *rìs* do 'ur n-ionnsuidh. Nam biodh gràdh

[1] *Fear-comh-fhurtachd, Fear-comhairle, Fear-iùil.*

agaibh dhomh-sa, bhiodh aoibhneas oirbh, a chionn gu'n dubhairt mi, Tha mi dol[1] chum an Athar: oir is mò m'Athair na mise.

29 Agus a nis dh'innis mi dhuibh *so* roimh dha teachd gu crìch, chum, 'nuair a thig e gu crìch, gu creideadh sibh.

30 A so suas cha labhair mi mòran ribh: oir a ta uachdaran an t-saoghail so a' teachd, agus cha'n 'eil ni air bith aige annam-sa.

31 Ach a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gur ionmhuinn leam an t-Athair; agus mar a thug an t-Athair àithne dhomh, mar sin a ta mi a' deanamh. Eiribh, rachamaid as so.

CAIB. XV.

1 *An sòlas a ta aig deisciobluibh Chriosd; 9 an gaol agus an coimhcheangal a ta eadar iad agus esan.* 18 *Comhfhurtachd fuidh fhuath agus gheur-leanmhuinn an t-saoghail so.* 26 *Dreuchd an Spioraid naoimh, agus nan abstol.*

IS mise an fhìonain fhìor, agus is e m'Athair an treabhaiche[2].

2 Gach uile gheug annam-sa nach 'eil a' giùlan toraidh, bheir e air falbh; agus gach uile *gheug* a ta tabhairt toraidh, glanaidh e i, chum gu'n giùlan i tuilleadh toraidh.

3 A nis a ta sibhse glan tre an fhocal a labhair mi ribh.

4 Fanaibh annam-sa, agus mise annaibh-sa. Mar nach urrainn a' gheug toradh a thoirt uaipe[3] féin, mur fan i san fhìonain, cha mhò is urrainn sibhse, mur fan sibh annam-sa.

5 Is mise an fhìonain, sibhse na geuga: an ti a dh'fhanas annam-sa, agus mise annsan, bheir esan mòr-thoradh uaith; oir as m' eugmhais-sa cha'n urrainn sibh aon ni a dheanamh.

6 Mur fan neach annam-sa, tha e air a thilgeadh a mach mar ghéig, agus air crìonadh[4]; agus tionailidh daoine iad, agus tilgidh iad san teine iad, agus loisgear iad.

7 Ma dh'fhanas sibh annam-sa, agus ma dh'fhanas m'fhocail-sa annaibh-se, iarraidh sibh gach ni a's àill leibh, agus nìthear dhuibh e.

8 An so tha m' Athair-sa air a ghlòrachadh, gu'n toir sibhse mòr-thoradh uaibh; agus bithidh sibh 'nur deisciobuil dhomh-sa.

9 Mar a ghràdhaich an t-Athair mise, mar sin ghràdhaich mise sibhse: fanaibh ann am ghràdh-sa.

10 Ma choimhideas sibh m'àitheanta, fanaidh sibh ann am ghràdh; mar a choimhid mise àitheanta m'Athar, agus a tha mi a' fantuinn 'na ghràdh.

11 Na nithe so labhair mi ribh, chum gu fanadh mo ghairdeachas annaibh, agus gu'm biodh bhur gairdeachas-sa làn.

12 Is i so m'àithne-sa, gu'n gràdhaich sibhse a chéile, mar a ghràdhaich mise sibhse.

13 Gràdh a's mò na so cha'n 'eil aig neach air bith, gu'n leigeadh duine 'anam sìos air son a chairdean.

14 Is sibhse mo chairdean-sa, ma ni sibh gach ni a

[1] *a chionn gu bheil mi dol.*
[2] *tuathanach.*
[3] *uaithe.*
[4] *mar ghèig a ta e air crìonadh.*

ta mi ag àithneadh dhuibh.

15 A so suas cha ghairm mi seirbhisich dhibh; oir cha'n aithne do'n t-seirbhiseach ciod a ta a Thighearn a' deanamh: ach ghairm mi càirde dhibh; oir na h-uile nithe a chuala mi o m' Athair, thug mi fios duibhse orra.

16 Cha sibhse a thagh mise, ach is mise a thagh sibhse, agus dh'orduich [1] mi sibh, chum gu'n rachadh sibh, agus gu'n tugadh sibh a mach toradh, agus gu maireadh bhur toradh: chum ge b'e ni a dh'iarras sibh air an Athair ann am ainm-sa, gu'n toir e dhuibh e.

17 Tha mi 'g àithneadh nan nithe so dhuibh, chum gu'n gràdhaich sibh a chéile.

18 Ma tha an saoghal 'gur fuathachadh, tha fhios agaibh gu'n d' fhuathaich e mise roimhibh.

19 Nam b'ann do'n t-saoghal sibh, ghràdhaicheadh an saoghal a chuid féin: ach do bhrìgh nach ann do'n t-saoghal sibh, ach gu'n do thagh mise sibh as an t-saoghal, uime sin tha fuath aig an t-saoghal duibh.

20 Cuimhnichibh am focal a thubhairt mi ribh, Cha 'n 'eil an seirbhiseach ni's mò na a Thighearn. Ma rinn iad geur-leanmhuinn ormsa, ni iad geur-leanmhuinn oirbhse mar an ceudna: ma choimhid iad m'fhocal-sa, coimhididh iad bhur *focal-sa* mar an ceudna.

21 Ach na nithe so uile ni iad oirbh air son m'ainme-sa, do bhrìgh nach aithne dhoibh esan a chuir uaith mi.

22 Mur bithinn-sa air teachd, agus air labhairt riu, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis cha'n 'eil leithsgeul am peacaidh aca.

23 An ti aig am bheil fuath dhomh-sa, tha fuath aige do m'Athair mar an ceudna.

24 Mur bithinn-sa air deanamh nan oibre 'nam measg nach d'rinn aon neach eile, cha bhiodh peacadh aca: ach a nis chunnaic siad *iad*, agus dh'fhuathaich iad araon mise agus m'Athair.

25 Ach *rinneadh so* chum gu'n coimhliontadh am focal a ta sgrìobhta 'nan lagh féin, Dh'fhuathaich iad mi gun aobhar.

26 Ach an uair a thig an Comhfhurtair, a chuireas mise do 'ur ionnsuidh o'n Athair, Spiorad na fìrinn, a tha teachd a mach o'n Athair, ni esan fianuis mu m' thimchioll-sa.

27 Agus ni sibhse fianuis mar an ceudna, do bhrìgh gu bheil sibh maille rium o thùs.

CAIB. XVI.

1 *Thug Criosd comhfhurtachd d'a dheisciobluibh an aghaidh trioblaid le gealladh an Spioraid naoimh, agus 'aiseirigh agus a dhol suas air nèamh; 23 thug e cinnte dhobh gu'm bi na h-urnuighean a nithear 'na ainm-san taitneach d'a Athair.*

NA nithe so labhair mi ribh, chum nach faigheadh [2] sibh oilbheum.

2 Cuiridh iad as an t-sionagog sibh: seadh, thig an uair, ge b'e neach a mharbhas sibh, gu'n saoil e gu bheil e deanamh seirbhis do Dhia.

3 Agus ni iad na nithe so [3], do bhrìgh nach aithne dhoibh an t-Athair, no mise.

[1] *shuidhich, shonraich.*

[2] *gabhadh.* [2] *na nithe so [dhuibh.]*

4 Ach dh'innis mi na nithe so dhuibh, chum 'nuair a thig an t-àm, gu'n cuimhnich sibh gu'n d'innis mi dhuibh iad. Ach cha dubhairt mi na nithe so ribh o thùs, do bhrìgh gu'n robh mi maille ribh.

5 Ach a nis a ta mi dol chum an ti a chuir uaith mi; agus cha 'n 'eil a h-aon agaibh-sa a' feòraich dhiom, C'àit tha thu dol?

6 Ach a chionn gu'n dubhairt mi na nithe so ribh, lìon do-bhròn bhur cridhe.

7 Gidheadh a ta mi ag innseadh dhuibh na fìrinn, Is buannachd dhuibh mise a dh'fhalbh: oir mur fàlbh mi, cha tig an Comhfhurtair do 'ur n-ionnsuidh-sa; ach ma dh'fhalbhas mi, cuiridh mi esan do 'ur n-ionnsuidh.

8 Agus an uair a thig esan, bheir e dearbh-shoilleireachd do'n t-saoghal mu pheacadh, agus mu fhìreantachd, agus mu bhreitheanas:

9 Mu pheacadh, do bhrìgh nach 'eil iad a' creidsinn annam-sa;

10 Mu fhìreantachd, do bhrìgh gu bheil mi dol a dh'ionnsuidh m' Athar, agus nach faic sibh ni's mò mi;

11 Mu bhreitheanas, a chionn gu bheil uachdaran an t-saoghail so air a dhìteadh.

12 Tha mòran nithe agam fathast ri ràdh ribh, ach cha'n urrainn sibh an giùlan an tràth so.

13 Ach an uair a thig esan, Spiorad na fìrinn, treòraichidh e sibh chum gach uile fhìrinn: oir cha labhair e uaith féin: ach labhraidh e na h-uile nithe a chluinneas e: agus foillsichidh e dhuibh-se nithe a ta ri teachd.

14 Bheir esan glòir dhomhsa: oir gheibh e do m' chuidse, agus nochdaidh e dhuibhse *e*.

15 Na h-uile nithe a ta aig an Athair, is leam-sa iad: air an aobhar so thubhairt mi, gu'm faigh e do m' chuidse, agus nochdaidh e dhuibhse *e*.

16 Tamull beag agus cha'n fhaic sibh mi; agus a rìs, tamull beag agus chi sibh mi, do bhrìgh gu bheil mi dol chum an Athar.

17 An sin thubhairt *cuid* d'a dheisciobluibh eatorra féin, Ciod e so a ta e ag ràdh ruinn, Tamull beag agus cha'n fhaic sibh mi: agus a rìs, tamull beag agus chi sibh mi: agus, Do bhrìgh gu bheil mi dol chum an Athar?

18 Air an aobhar sin thubhairt iad, Ciod e so a ta e ag ràdh, Tamull beag? Cha'n 'eil sinne a' tuigsinn ciod a ta e ag ràdh.

19 A nis dh' aithnich Iosa gu'n robh toil aca fheòraich dheth, agus thubhairt e riu, Am bheil sibh a' feòraich 'nur measg féin mar a thubhairt mi, Tamull beag agus cha'n fhaic sibh mi: agus a rìs, tamull beag agus chi sibh mi?

20 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, gu'n dean sibhse gul agus caoidh, ach ni an saoghal gairdeachas: agus bithidh sibhse do-bhròn-ach, ach pillear bhur bròn gu gairdeachas.

21 'Nuair a bhios bean ri saothair-chloinne, bithidh i fo dhoilgheas, chionn gu bheil a h-uair air teachd: ach an uair a bheireas i an leanabh, cha chuimhnich i a h-àmh-

ghar ni's mò, tre aoibhneas gu'n d'rugadh duine chum an t-saoghail.

22 Agus a ta nis uime sin doilgheas oirbh-sa: ach chi mise a rìs sibh, agus ni bhur cridhe gairdeachas, agus bhur gairdeachas cha bhuin neach air bith uaibh.

23 Agus air an là sin cha'n fheòraich sibh ni air bith dhiom-sa[1]: Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh ribh, Ge b'e nithe dh'iarras sibh air an Athair ann am ainm-sa, gu'n toir e dhuibh iad.

24 Gus a so cha d'iarr sibh ni air bith ann am ainm-sa: iarraibh, agus gheibh sibh, chum gu'm bi bhur n-aoibhneas làn[2].

25 Na nithe so labhair mi ribh am briathraibh dorcha[3]: ach thig an uair anns nach labhair mi ni's mò ribh am briathraibh dorcha, ach innsidh mi gu soilleir mu'n Athair dhuibh.

26 Anns an là sin iarraidh sibh a'm' ainm-sa: agus cha 'n 'eil mi ag ràdh ribh, gu'n guidh mi an t-Athair air bhur son:

27 Oir is toigh leis an Athair féin sibh, air son gu'n d'thug sibh gràdh dhomh-sa, agus gu'n do chreid sibh gur ann o Dhia a thàinig mi.

28 Thàinig mi mach o'n Athair, agus tha mi air teachd chum an t-saoghail: a rìs, tha mi fàgail an t-saoghail, agus a' dol chum an Athar.

29 Thubhairt a dheisciobuil ris, Feuch, a nis tha thu labhairt gu soilleir, agus cha 'n 'eil thu labhairt cosamhlachd air bith.

30 A nis tha fhios againn gur aithne dhuit na h-uile nithe, agus nach feum thu duine air bith a dh'fheòraich dhiot: air a shon so tha sinn a' creidsinn gur ann o Dhia a thàinig thu.

31 Fhreagair Iosa iad, Am bheil sibh a nis a' creidsinn?

32 Feuch, thig an t-àm[4], seadh, tha e cheana air teachd, anns an sgapar o chéile sibh, gach aon g'a ionad féin, agus am fàg sibh mise a'm' aonar: gidheadh cha 'n 'eil mise a'm' aonar, oir tha an t-Athair maille rium.

33 Na nithe so labhair mi ribh, chum gu'm biodh sìth agaibh annam-sa. Anns an t-saoghal bithidh àmhghar agaibh: ach biodh deadh mhisneach agaibh, thug mise buaidh air an t-saoghal.

CAIB. XVII.

1 *Tha Criosd a' deanamh urnuigh r'a Athair gu'n glòraicheadh se e,* 6 *gu'n coimhideadh e 'abstoil,* 11 *ann an aonachd,* 17 *agus anns an fhìrinn;* 20 *gu'n glòraicheadh e iad, agus na h-uile chreidich maille ris féin air nèamh.*

LABHAIR Iosa na briathra so; agus thog e suas a shùilean gu nèamh, agus thubhairt e, Athair, thàinig an uair; glòraich do mhac, chum gu'n glòraich do Mhac thusa mar an ceudna:

2 Chum, mar a thug thu cumhachd dha air gach feoil, na h-uile a thug thu dha, gu'n tugadh esan dhoibh a' bheatha mhaireannach.

3 Agus is i so a' bheatha mhaireannach, eòlas a bhi aca ortsa an t-aon Dia fìor,

[1] *cha'n iarr sibh ni air bith ormsa.*
[2] *coimhlionta.*
[3] *an comhdaibh.*
[4] *an uair.*

agus air Iosa Criosd a chuir thu uait.

4 Ghlòraich mise thusa air thalamh: chrìochnaich mi 'n obair a thug thu dhomh r'a dhèanamh.

5 Agus a nis, Athair, glòraich thusa mise maille riut féin[1], leis a' ghlòir a bha agam maille riut mun robh an saoghal ann.

6 Dh'fhoillsich mise t'ainm do na daoinibh a thug thu dhomh as an t-saoghal: bu leatsa iad, agus thug thu dhomh-sa iad; agus choimhid iad t'fhocal.

7 A nis thuig iad gur ann uait a tha na h-uile nithe, a thug thu dhomh-sa.

8 Oir thug mi dhoibh na briathran a thug thusa dhomh; agus ghabh siad iad, agus thuig iad gu fìrinneach gur ann uait-sa thàinig mi, agus chreid iad gu'n do chuir thu uait mi.

9 Air an son-san tha mi guidhe: cha'n 'eil mi guidhe air son an t-saoghail, ach air son na muinntir sin a thug thu dhomh, oir is leatsa iad.

10 Agus is leatsa na h-uile nithe a's leamsa, agus is leamsa na nithe a's leatsa; agus a ta mi air mo ghlòrachadh annta.

11 Agus a nis cha'n 'eil mise ni's mò anns an t-saoghal, ach a ta iadsan san t-saoghal, agus a ta mise a' teachd a d' ionnsuidh-sa. Athair naoimh, coimhid iadsan tre t'ainm[2], a thug thu dhomh-sa, chum gu'm bi iad 'nan aon, mar *a ta* sinne.

12 Am feadh a's bha mise maille riu anns an t-saoghal, choimhid mi iad tre t'ainm-sa: ghléidh mi a' mhuinntir a thug thu dhomh, agus cha do chailleadh a h-aon diubh, ach mac an sgrios: chum gu biodh an sgriobtuir air a choimhlionadh.

13 Agus a nis tha mi teachd a d'ionnsuidh-sa; agus tha mi labhairt nan nithe so anns an t-saoghal, chum gu'm biodh mo ghairdeachas aca air a choimhlionadh annta.

14 Thug mi t'fhocal dhoibh; agus thug an saoghal fuath dhoibh, air son nach ann do'n t-saoghal iad, mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.

15 Cha'n 'eil mi guidhe gu'n tugadh tu as an t-saoghal iad, ach gu'n coimhideadh tu o'n olc iad.

16 Cha'n 'eil iadsan do'n t-saoghal, mar nach 'eil mise do'n t-saoghal.

17 Naomhaich iad troimh an fhìrinn[3]: is e t'fhocal-sa an fhìrinn.

18 Mar a chuir thusa mise chum an t-saoghail, mar sin chuir mise iadsan chum an t-saoghail.

19 Agus air an sonsan tha mise ga m' naomhachadh féin, chum gu'm bi iadsan mar an ceudna air an naomhachadh troimh an fhìrinn.

20 Agus cha'n 'eil mi guidhe air an sonsan a mhàin, ach mar an ceudna air son na muinntir sin a chreideas annam-sa troimh am focal-san:

21 Chum gu'm bi iad uile 'nan aon; chum mar *a ta* thusa, Athair, annam-sa, agus mise annad-sa, gu'm bi iadsan mar an ceudna 'nan

[1] *a'd' fhianuis.* [2] *ann ad ainm.* [3] *tre t'fhìrinn.*

aon annain-ne; chum gu'n creid an saoghal gu'n do chuir thusa uait mi.

22 Agus thug mise dhoibhsan a' ghlòir a thug thusa dhomh-sa chum gu'm bi iad 'nan aon, mar a ta sinne 'nar n-aon;

23 Mise annta-san, agus thusa annam-sa, chum gu'n deanar coimhlionta iad ann an aon; agus a chum gu'm bi fios aig an t-saoghal gu'n do chuir thusa uait mi, agus gu'n do ghràdhaich thu iadsan, mar a ghràdhaich thu mise.

24 Athair, is àill leam an dream a thug thu dhomh, gu'm bi iad maille rium, far am bheil mi; chum gu faic iad mo ghlòir a thug thu dhomh: oir ghràdhaich thusa mi mun do leagadh bunaite an domhain.

25 Athair chothromaich, cha b'aithne do'n t-saoghal thusa; ach b'aithne dhomh-sa thu, agus thuig iad so gu'n do chuir thusa uait mi.

26 Agus dh'fhoillsich mise t'ainm dhoibh, agus foillsichidh mi *e*, chum gu'm bi an gràdh leis an do ghràdhaich thu mise, annta-san, agus mise annta.

CAIB. XVIII.

1 *Bhrath Iudas Iosa.* 6 *Thuit na maoir air an talamh.* 10 *Ghearr Peadar chuais Mhalchuis dheth.* 12 *Ghlac na maoir Iosa, agus thug iad gu Annas agus Caiaphas e.* 15 *Aicheadh Pheadair.*

'NUAIR a labhair Iosa na briathra so, chaidh e maille r'a dheisciobluibh thairis air sruth Chedroin, far an robh lios, anns an deachaidh e féin agus a dheisciobuil.

2 Agus b'aithne do Iudas, a bhrath esan, an t-àit: oir thàinig Iosa gu tric an sin maille r'a dheisciobluibh.

3 An sin, air do Iudas buidheann agus maoir fhaotainn o na h-àrd-shagairt agus na Phairisich, thànig e do'n àit sin le leusaibh, agus lòchranaibh, agus armaibh.

4 Uime sin air do Iosa fios a bhi aige air na h-uile nithibh a bha gu teachd air, chaidh e mach, agus thubhairt e riu, Cò tha sibh ag iarraidh?

5 Fhreagair iadsan e, Iosa o Nasaret, Thubhairt Iosa riu, Is mise *e*. Agus sheas mar an ceudna Iudas, a bhrath esan, maille riu.

6 An sin co luath 's a thubhairt e riu, Is mise e, chaidh iad air an ais, agus thuit iad air an làr.

7 An sin dh'fheòraich e dhiubh a rìs, Cò tha sibh ag iarraidh? Thubhairt iadsan, Iosa o Nasaret.

8 Fhreagair Iosa, Thubhairt mi ribh gur mise e. Uime sin ma's mise tha sibh ag iarraidh, leigibh leo sin falbh:

9 Chum gu'n coimhliontadh am focal a labhair e, An dream a thug thu dhomh, cha do chaill mi aon diubh.

10 An sin air do Shimon Peadar claidheamh a bhi aige, tharruing se e, agus bhuail e òglach an àrd-shagairt, agus ghearr e a' chluas dheas deth. Agus b'e ainm an òglaich Malchus.

11 An sin thubhairt Iosa ri Peadar, Cuir do chlaidheamh san truaill: an cupan a thug m' Athair dhomh-sa, nach òl mi e?

12 An sin rug a' bhuidheann, agus an ceannard, agus maoir nan Iudhach air Iosa, agus cheangail iad e,

13 Agus thug iad leo e air tùs gu Annas; (oir b'esan athair-céile Chaiaphais, a bha 'na àrd-shagart air a' bhliadhna sin.)

14 A nis b'e Caiaphas a thug comhairle do na h-Iudhaich, gu'm b'iomchuidh gu'm faigheadh aon duine bàs air son an t-sluaigh.

15 Agus lean Simon Peadar agus deisciobul eile Iosa. B'aithne do'n àrd-shagart an deisciobul sin, agus chaidh e steach maille ri Iosa do chùirt an àrd-shagairt.

16 Ach sheas Peadar aig an dorus an leth muigh. Uime sin, chaidh an deisciobul sin eile a b'aithne do'n àrd-shagart a mach, agus labhair e ris a' bhan-dorsair, agus thug e Peadar a steach.

17 An sin thubhairt a' bhanoglach a bha gleidheadh an doruis ri Peadar, Nach ann do dheisciobluibh an duine so thusa mar an ceudna? thubhairt esan, Cha'n ann.

18 Agus bha na seirbhisich agus na maoir 'nan seasamh, air dhoibh teine guail a chur suas, oir bha'm fuachd ann, agus bha iad 'gan garadh féin: agus bha Peadar 'na sheasamh maille riu, agus 'ga gharadh féin.

19 An sin dh'fhiosraich an t-àrd-shagart do Iosa mu thimchioll a dheisciobul, agus mu thimchioll a theagaisg.

20 Fhreagair Iosa e, Labhair mise gu follaiseach[1] ris an t-saoghal; theagaisg mi a ghnàth anns an t-sionagog, agus anns an teampull, far am bheil na h-Iudhaich a' cruinneachadh as gach àit; agus am folach cha do labhair mi ni air bith.

21 C'ar son a ta thu fiosrachadh dhiom-sa? Fiosraich dhiubh-san a chuala, ciod a thubhairt mi riu: feuch, a ta fhios aca-san ciod a thubhairt mi.

22 Agus an uair a thubhairt e na nithe so, bhuail aon do na maoraibh, a bha 'na sheasamh a làthair, a bhas air Iosa, ag ràdh, An ann mar so a fhreagras tu an t-àrd-shagart?

23 Fhreagair Iosa e, Ma labhair mi gu h-olc, dean fianuis air an olc: ach ma's ann gu maith, c'ar son a ta thu ga m' bhualadh?

24 (A nis chuir Annas e ceangailte gu Caiaphas an t-àrd-shagart.)

25 Agus bha Simon Peadar 'na sheasamh agus 'ga gharadh: Uime sin thubhairt iad ris, Nach aon d'a dheisciobluibh thusa mar an ceudna? Dh'àicheadh esan, agus thubhairt e, cha mhi.

26 Thubhairt aon do sheirbhisich an àrd-shagairt, (caraid do'n fhear do'n ghearr Peadar a chluas,) Nach faca mise thu san lios maille ris?

27 An sin dh'àicheadh Peadar a rìs, agus air ball ghoir an coileach.

28 An sin thug iad Iosa o Chaiaphas gu àit a' bhreitheanais: agus b'i mhaduinn a bh'ann, agus cha deachaidh iad féin do àit a' bhreitheanais, chum nach biodh iad air

[1] *os àird.*

an salachadh; ach gu'n itheadh iad a' chàisg.

29 An sin chaidh Pilat a mach d'an ionnsuidh-san, agus thubhairt e, Ciod a' chasaid a tha sibh a' toirt an aghaidh an duine so?

30 Fhreagair iadsan agus thubhairt iad ris, Mur b'fhear droch-bheirt e, cha tugamaid thairis dhuitse e.

31 An sin thubhairt Pilat riu, Gabhaibh-sa e, agus thugaibh breth air a réir bhur lagha féin. An sin thubhairt na h-Iudhaich ris, Cha'n 'eil e ceaduichte dhuinne neach air bith a chur gu bàs:

32 Chum gu'm biodh focal Iosa air a choimhlionadh, a labhair e, a' ciallachadh ciod a ghnè bàis a bha e gu fhaotainn.

33 An sin chaidh Pilat a steach a rìs do àit a' bhreitheanais, agus ghairm e Iosa, agus thubhairt e ris, An tusa Righ nan Iudhach?

34 Fhreagair Iosa e, Am bheil thu ag ràdh so uait féin, no an d'innis *daoine* eile dhuit e mu m' thimchioll-sa?

35 Fhreagair Pilat, An Iudhach mise? Thug do chinneach féin, agus na h-àrd-shagairt thairis dhomh-sa thu: ciod a rinn thu?

36 Fhreagair Iosa, Cha'n ann do'n t-saoghal so tha mo rìoghachd-sa: nam b'ann do'n t-saoghal so bhiodh mo rìoghachd, dheanadh mo sheirbhisich cogadh, chum nach tugtadh thairis do na h-Iudhaich mi: ach a nis cha'n ann o so a ta mo rìoghachd.

37 Air an aobhar sin thubhairt Pilat ris, An righ thu ma seadh? Fhreagair Iosa, Thubhairt thusa gur righ mi. 'S ann chum na crìche so a rugadh mi, agus chum na crìche so thàinig mi do'n t-saoghal, chum gu'n deanainn fianuis do'n fhìrinn. Gach neach a ta air taobh na firinn, éisdidh e ri m' ghuth-sa.

38 Thubhairt Pilat ris, Ciod i an fhìrinn? Agus air dha so a ràdh, chaidh e mach a rìs chum nan Iudhach, agus thubhairt e riu, Cha'n 'eil mise a' faotainn coire air bith ann.

39 Ach a ta gnàth agaibhsa, gu'n leiginn as duine dhuibh air a' chàisg: uime sin an àill leibh mi a leigeadh righ nan Iudhach fa sgaoil duibh?

40 An sin ghlaodh iadsan uile[1], ag ràdh, Cha'n e an duine so, ach Barabas. A nis b'fhear-reubainn Barabas.

CAIB. XIX.

1 *Chaidh Criosd a sgiùrsadh. a chrùnadh le droighinn, agus a bhualadh.* 4 *Bha Pilat togarrach a leigeadh fa sgaoil, ach air dha bhi air aomadh le gùraick nun Iudhach, thug e thairis e gu bhi air a cheusadh.* 23 *Thilg iad croinn air 'eudach.*

AN sin air an aobhar sin ghlac Pilat Iosa, agus sgiùrs se *e*.

2 Agus dh'fhigh na saighdearan crùn droighinn, agus chuir iad air a cheann e, agus chuir iad falluinn phurpuir[2] uime,

3 Agus thubhairt iad, Fàilte ort, a righ nan Iudhach! agus bhuail iad le'm basaibh e.

4 An sin chaidh Pilat a mach a rìs, agus thubhairt e

[1] *uile* [*a rìs.*]

[2] *chorcuir.*

riu, Feuch, a ta mise 'ga thoirt a mach do 'ur n-ionnsuidh, chum gu'm bi fios agaibh nach 'eil mise faotainn coire sam bith ann.

5 An sin thàinig Iosa mach, agus an crùn droighinn air, agus an fhalluinn phurpuir uime. Agus thubhairt *Pilat* riu, Feuch an duine!

6 Uime sin, an uair a chunnaic na h-àrd-shagairt agus na maoir e, ghlaodh iad, ag ràdh, Ceus *e*, ceus *e*. Thubhairt Pilat riu, Gabhaibh-sa e, agus ceusaibh *e:* oir cha'n 'eil mise a' faotainn coire sam bith ann.

7 Fhreagair na h-Iudhaich e, Tha lagh againne, agus a réir ar lagha-ne is còir a chur gu bàs, air son gu'n d'rinn e Mac Dhé dheth féin.

8 Uime sin an uair a chuala Pilat a' chainnt sin, bu mhòid a bha dh'eagal air;

9 Agus chaidh e steach a rìs do ait a' bhreitheanais, agus thubhairt e ri Iosa, Cia as duit? ach cha d'thug Iosa freagradh air.

10 An sin thubhairt Pilat ris, Nach labhair thu riumsa? nach 'eil fhios agad gu bheil cumhachd agam-sa do cheusadh, agus gu bheil cumhachd agam do chur fa sgaoil?

11 Fhreagair Iosa, Cha bhiodh cumhachd air bith agad a'm' aghaidh-sa, mur tugtadh dhuit o'n àird e; air an aobhar sin an ti a thug mise thairis dhuit, tha aigesan am peacadh a's mò.

12 Agus o sin suas dh'iarr Pilat a chur fa sgaoil: ach ghlaodh na Iudhaich, ag ràdh, Ma leigeas tu am fear so fa sgaoil, cha charaid do Cheasar thu: ge b'e neach a ta 'ga dheanamh féin 'na righ, tha e labhairt an aghaidh Cheasair.

13 Uime sin, an uair a chuala Pilat a' chainnt sin, thug e mach Iosa, agus shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, anns an ionad ris an abrar an Leac-ùrlar, ach anns an Eabhra[1], Gabata.

14 Agus b'e là ulluchaidh na càisge e, agus mu thimchioll na seathadh uaire: agus thubhairt e ris na h-Iudhaich, Feuch bhur righ!

15 Ach ghlaodh iadsan a mach, Beir uainn, beir uainn, ceus e. Thubhairt Pilat riu, An ceus mi bhur righ-sa? Fhreagair na h-àrd-shagairt, Cha'n 'eil righ againne ach Ceasar.

16 An sin air an aobhar sin thug e thairis dhoibh e, gu bhi air a cheusadh. Agus ghlac iad Iosa, agus thug iad leo e.

17 Agus chaidh e mach, a' giùlan a chrann-ceusaidh, do'n ionad d'an goirear *àit* a' chloiginn, d'an ainm san Eabhra, Golgota.

18 An sin cheus iad e, agus dithis eile maille ris, fear air gach taobh, agus Iosa sa' mheadhon.

19 Agus sgrìobh Pilat mar an ceudna tiodal, agus chuir e air a' chrann-cheusaidh e. Agus b'e an sgrìobhadh, IOSA O NASARET RIGH NAN IUDHACH.

20 Uime sin, leugh mòran do na h-Iudhaich an tiodal so: oir bha'n t-àit anns an do cheusadh Iosa fagus do'n bhaile: agus bha an sgrìobh-

[1] *Eabhrais.*

adh an Eabhra, an Greugais, agus an Laidin.

21 An sin thubhairt àrd-shagairt nan Iudhach ri Pilat, Na sgrìobh, Righ nan Iudhach; ach gu'n dubhairt e féin, Is mi righ nan Iudhach.

22 Fhreagair Pilat, An ni a sgrìobh mi, sgrìobh mi e.

23 An sin an uair a cheus na saighdearan Iosa, ghlac iad a thrusgan, (agus rinn iad ceithir earrannan, earrann do gach saighdear,) agus *a* chòta mar an ceudna: agus bha'n còta gun fhuaigheal, air fhigheadh o bhràigh sìos gu h-iomlan.

24 Thubhairt iad uime sin eatorra fein, Na reubamaid e, ach tilgeamaid croinn air, cò aig a bhitheas e: chum gu'n coimhliontadh an sgriobtuir, a ta 'g ràdh, Roinn iad mo thrusgan eatorra, agus thilg iad croinn air mo bhrat. Air an aobhar sin, rinn na saighdearan na nithe so.

25 A nis sheas làimh ri crann-ceusaidh Iosa, a mhàthair, agus piuthar a mhàthar, Muire *bean* Chleophais, agus Muire Magdalen.

26 Uime sin, an uair a chunnaic Iosa a mhàthair, agus an deisciobul a b'ionmhuinn leis 'na sheasamh a làthair, thubhairt e r'a mhàthair, A bhean, feuch do mhac!

27 An sin thubhairt e ris an deisciobul, Feuch do mhàthair! Agus o'n àm sin a mach thug an deisciobul *sin* leis i d'a thigh féin.

28 An déigh so, air do Iosa fios a bhi aige gu'n robh na h-uile nithe a nis air an crìochnachadh, chum gu'n coimhliontadh an sgriobtuir, thubhairt e, Tha tart orm.

29 A nis bha an sin soitheach làn do fhìon geur: agus air dhoibh-san spong a lionadh do'n fhìon gheur, agus a chur air hisop, shìn iad chum a bheoil e.

30 An sin an uair a ghabh Iosa am fìon geur, thubhairt e, Tha e crìochnaichte: agus air cromadh a chinn da, thug e suas *a* spiorad.

31 An sin chum nach fanadh na cuirp air a' chrann-cheusaidh air an t-sàbaid, a chionn gu'm b'e là an ullachaidh a bha ann, (oir bu là mòr an là sàbaid sin,) dh'iarr na h-Iudhaich air Pilat gu'n rachadh an luirgne a bhriseadh, agus gu'n tugtadh air falbh iad.

32 An sin thàinig na saighdearan, agus bhris iad luirgne a' cheud fhir, agus luirgne an fhir eile, cheusadh maille ris.

33 Ach air dhoibh teachd chum Iosa, an uair a chunnaic iad gu'n robh e cheana marbh, cha do bhris iad a luirgne-san.

34 Ach lot fear do na saighdearaibh a thaobh le sleagh, agus air ball thàinig a mach fuil agus uisge.

35 Agus thug an ti a chunnaic *sin* fianuis, agus a ta 'fhianuis fìrinneach: agus a ta fhios aige gu bheil e labhairt na fìrinn, chum gu'n creideadh sibhse.

36 Oir rinneadh na nithe so chum gu'n coimhliontadh an sgriobtuir, Cha bhrisear cnàimh dheth.

37 Agus a ris a ta sgriobtuir eile ag ràdh, Amhaircidh iad airsan a lot iad[1].

[1] *shàth iad tromhe.*

38 'Na dhéigh so, dh'iarr Ioseph o Arimatea, (a bha 'na dheisciobul aig Iosa, ach am folach air eagal nan Iudhach,) air Pilat comas corp Iosa a thoirt leis: agus leig Pilat *sin* leis. Thàinig e air an aobhar sin, agus thug e leis corp Iosa.

39 Thàinig mar an ceudna Nicodemus, (a thàinig air tùs gu Iosa san oidhche,) agus thug e leis mu thimchioll ceud pund do mhirr agus do aloes air am measgadh feadh a chéile.

40 An sin ghabh iad corp Iosa, agus cheangail[1] iad e ann an lìon-eudaichibh, maille ris an spìosraidh[2], mar is gnàth leis na h-Iudhaich adhlac a dheanamh[3].

41 A nis bha lios anns an àit an do cheusadh e; agus anns an lios uaigh nuadh, anns nach do chuireadh aon duine riamh.

42 Air an aobhar sin, air son ulluchaidh *càisge* nan Iudhach, do bhrìgh gu'n robh an uaigh am fagus chuir iad Iosa an sin.

CAIB. XX.

1 *Thàinig Muire chum na h-uaighe;* 3 *agus Peadar agus Eoin, agus iad gun fhios aca air aiseirigh Chriosd.* 14 *Dh'fhoillsicheadh Criosd do Mhuire Magdalen,* 19 *agus d'a dheisciobluibh.* 24 *Mi-chreidimh agus aidmheil Thomais.*

AIR a' cheud là do'n t-seachduin thàinig Muire Magdalen gu moch, agus an dorchadas fathast ann, chum na h-uaighe, agus chunnaic i a' chlach air a togail o'n uaigh.

2 Ruith i an sin, agus thàinig i gu Simon Peadar, agus gus an deisciobul eile a b'ionmhuinn le Iosa, agus thubhairt i riu, Thug iad leo an Tighearn as an uaigh, agus cha'n 'eil fhios againn c'àit an do chuir iad e.

3 Uime sin chaidh Peadar a mach, agus an deisciobul sin eile, agus thàinig iad chum na h-uaighe.

4 Agus ruith iad 'nan dithis cuideachd[4]: agus ruith an deisciobul eile ni bu luaithe na Peadar, agus thàinig e air tùs chum na h-uaighe.

5 Agus air cromadh sìos da, chunnaic e'n lìon-eudach 'na luidhe; gidheadh cha deachaidh e steach.

6 An sin thàinig Simon Peadar 'ga leantuinn, agus chaidh e steach do'n uaigh[5], agus chunnaic e'n lìon-eudach 'na luidhe;

7 Agus an neapaicin a bha m'a cheann, cha'n ann 'na luidhe maille ris an lìon-eudach, ach air leth air fhilleadh ann an aon àit.

8 An sin chaidh a steach mar an ceudna an deisciobul sin eile a thàinig air tùs chum na h-uaighe, agus chunnaic, agus chreid e.

9 Oir cha do thuig iad fathast an sgriobtuir, gu'm b'éigin gu'n éireadh esan a rìs o na marbhaibh.

10 An sin dh'imich na deisciobuil a rìs chum an cuideachd féin.

11 Ach sheas Muire aig an uaigh a muigh, a' gul: agus ag gul di chrom i sìos, *ag amharc* a steach do'n uaigh,

12 Agus chunnaic i dà

---

1 *phaisg.*
2 *maille ris na luibhibh cùbhraidh.*
3 *spìosraidh chur air corp; embalm.* Sasg. 4 *maraon.* 5 *àit-adhlacaidh.*

aingeal ann an *culaidhibh* geala, 'nan suidhe, fear aig a' cheann, agus fear aig na cosaibh, san àit an robh corp Iosa 'na luidhe;

13 Agus thubhairt iadsan rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? Thubhairt i riu, Air son gu'n d'thug iad mo Thighearn leo, agus nach 'eil fhios agam c'àit an do chuir iad e.

14 Agus an uair a thubhairt i so, phill i air a h-ais, agus chunnaic i Iosa 'na sheasamh, agus cha d'aithnich i gu'm b'e Iosa bha ann.

15 Thubhairt Iosa rithe, A bhean, c'ar son a ta thu gul? cò tha thu 'g iarraidh? air saoilsinn d'ise gu'm b'e an garàdair a bh'ann, thubhairt i ris, A thighearn, ma thug thusa leat e, innis dhomhsa c'àit an do chuir thu e, agus bheir mise leam e.

16 Thubhairt Iosa rithe, A Mhuire. Air tionndadh dh'ise, thubhairt i ris, Rabboni, 'se sin r'a ràdh, A Mhaighstir.

17 Thubhairt Iosa rithe, Na bean rium; oir cha deachaidh mi fathast suas chum m' Athar: ach imich chum mo bhràithre, agus abair riu, Tha mise dol suas chum m' Athar féin agus bhur n-Athar-sa, agus *chum* mo Dhé féin agus bhur Dé-sa.

18 Thàinig Muire Magdalen agus dh'innis i do na deisciobluibh, gu'm fac i an Tighearn, agus gu'n dubhairt e na nithe so rithe.

19 Agus air teachd do'n fheasgar an là sin féin, air a' cheud *là* do'n t-seachduin, agus na dorsa dùinte far an robh na deisciobuil cruinn air eagal nan Iudhach, thàinig Iosa agus sheas e sa' mheadhon, agus thubhairt e riu, Sìth dhuibh.

20 Agus air dha so a ràdh, nochd e dhoibh *a* làmhan agus a thaobh. An sin bha aoibhneas air na deisciobluibh an uair a chunnaic iad an Tighearn.

21 An sin thubhairt Iosa riu a rìs, Sìth dhuibh: mar a chuir an t-Athair uaith mise, mar sin a ta mise 'gur cur-sa uam.

22 Agus air dha so a ràdh, shéid e orra, agus thubhairt e riu, Gabhaibh-sa an Spiorad naomh.

23 Cò air bith iad d'am maith sibh am peacanna, tha iad maithte dhoibh; *agus* cò air bith iad d'an cum sibh am *peacanna gun am maitheadh*, tha iad air an cumail.

24 Ach cha robh Tomas, aon do'n dà fhear dheug, d'an goirear Didimus, maille riu, 'nuair a thàinig Iosa.

25 Uime sin thubhairt na dheisciobuil eile ris, Chunnaic sinne an Tighearn. Ach thubhairt esan riu, Mur faic mise aileadh [1] nan tairngean 'na làmhaibh, agus mur cuir mi mo mheur ann an aileadh nan tairngean, agus mur cuir mi mo làmh 'na thaobh, cha chreid mi.

26 Agus an ceann ochd làithean 'na dhéigh sin, bha a dheisciobuil a rìs a stigh, agus Tomas maille riu: thàinig Iosa, agus na dorsa dùinte, agus sheas e sa' mheadhon, agus thubhairt e, Sìth dhuibh.

27 'Na dhéigh sin thubhairt e ri Tomas, Cuir an so do mheur, agus feuch mo làmh-

[1] *lorg, àit.*

an ; agus sìn an so do làmh, agus cuir a'm' thaobh i : agus na bi mi-chreideach, ach creideach.

28 Agus fhreagair Tomas, agus thubhairt e ris, Mo Thighearn agus mo Dhia.

29 Thubhairt Iosa ris, Air son gu faca tu mi, a Thomais, chreid thu : is beannaichte iadsan nach faca, agus a chreid.

30 Agus rinn Iosa gu fìrinneach mòran do mhìorbhuilibh eile am fianuis a dheisciobul, nach 'eil sgrìobhta san leabhar so.

31 Ach tha iad so sgrìobhta, chum gu'n creideadh sibh gur e Iosa an Criosd Mac Dhé, agus ag creidsinn duibh, gu'm biodh agaibh beatha troimh 'ainm-san.

CAIB. XXI.

1 *Dh'fhoillsich Criosd e féin a rìs d'a dheisciobluibh, agus dh'aithnicheadh leo e leis an tarruing mhòr éisg :* 12 *Ghabh e a dhìnneir maille rin :* 15 *thug e sparradh do Pheadar 'uain agus a chaoraich a bhiadhadh ;* 18 *roimh-innis e a bhàs dha.*

AN déigh nan nithe sin dh'fhoillsich Iosa e féin a rìs d'a dheisciobluibh aig muir Thiberiais ; agus air an dòigh so nochd se *e féin :*

2 Bha maille r'a chéile Simon Peadar, agus Tomas d'an goirear Didimus, agus Natanael o Chàna Ghalile, agus *mic* Shebede, agus dithis eile d'a dheisciobluibh.

3 Thubhairt Simon Peadar riu, Tha mi dol a dh'iasgach. Thubhairt iadsan ris, Tha sinne a' dol maille riut. Dh'imich iad a mach, agus chaidh iad a steach do luing air ball ; agus cha do ghlac iad ni air bith an oidhche sin.

4 Ach an uair a bha a' mhaduinn a nis air teachd, sheas Iosa air an tràigh[1] : gidheadh cha robh fhios aig na deisciobluibh gu'm b'e Iosa bha ann.

5 An sin thubhairt Iosa riu, A chlann, am bheil biadh air bith agaibh ? Fhreagair iadsan e, Cha'n 'eil.

6 Agus thubhairt esan riu, Tilgibh an lìon air an taobh deas do'n luing, agus gheibh sibh. Thilg iad uime sin, agus a nis cha b'urrainn iad a tharruing air son lìonmhoireachd an éisg.

7 Uime sin thubhairt an deisciobul sin, a b'ionmhuinn le Iosa, ri Peadar, Is e'n Tighearn a ta ann. A nis an uair a chuala Simon Peadar gur e an Tighearn a bh'ann, cheangail e a chòt-uachdair *uime*, (oir bha e lomnochd,) agus thilg se e féin sa' mhuir.

8 Thàinig na deisciobuil eile ann an luing bhig ; (oir cha robh iad fada o thìr, ach mu thimchioll dà cheud làmhchoille[2],) a' tarruing an lìn éisg.

9 Uime sin an uair a thàinig iad air tìr, chunnaic iad grìosach an sin, agus iasg air a chur oirre, agus aran.

10 Thubhairt Iosa riu, Thugaibh an so do'n iasg a ghlac sibh a nis.

11 Chaidh Simon Peadar suas, agus tharruing e an lìon gu tìr, làn do iasgaibh mòra, ceud agus leth-cheud agus trì : agus ged bha'n uiread sin ann, cha do bhriseadh an lìon.

[1] *a' chladach.*

[2] *bann-làmh.*

12 Thubhairt Iosa riu, Thigibh, gabhaibh bhur dìnneir. Agus cha robh a chridhe[1] aig a h-aon do na deisciobluibh fheòraich dheth, Cò thusa? oir dh'aithnich iad gur e an Tighearn a bha ann.

13 An sin thàinig Iosa, agus ghlac e aran, agus thug e dhoibh e, agus iasg mar an ceudna.

14 Is i so a nis an treas uair a nochd Iosa e féin d'a dheisciobluibh, an déigh dha éirigh o na marbhaibh.

15 An sin an déigh dhoibh an dìnneir a ghabhail, thubhairt Iosa ri Simon Peadar, A Shimoin *mhic* Ionais, am bheil barrachd gràidh agad dhomhsa orra sin? Thubhairt e ris, Tha, a Thighearn; tha fios agad gur toigh leam thu. Thubhairt e ris, Beathaich m' uain.

16 Thubhairt e ris a rìs an dara uair, A Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat mise? Thubhairt e ris, Seadh, a Thighearn; tha fios agad gur toigh leam thu. Thubhairt e rìs, Beathaich mo chaoraich[2].

17 Thubhairt e ris an treas uair, A Shimoin *mhic* Ionais, an toigh leat mise? Bha Peadar doilich a chionn gu'n dubhairt e ris an treas uair, An toigh leat mise? Agus thubhairt e ris, A Thighearn, is aithne dhuit na h-uile nithe: tha fhios agad gur toigh leam thu. Thubhairt Iosa ris, Beathaich mo chaoraich.

18 Gu deimhin deimhin a ta mi ag ràdh riut, an uair a bha thu òg, chrioslaich thu thu féin, agus dh'imich thu an taobh bu mhiann leat: ach an uair a bhios tu aosmhor, sìnidh tu mach do làmhan, agus crioslaichidh neach eile thu, agus bheir e *thu* an taobh nach àill leat.

19 So thubhairt e, a' ciallachadh ciod a' ghnè bàis leis an tugadh e glòir do Dhia. Agus air dha so a ràdh, thubhairt e ris, Lean mise.

20 An sin air do Pheadar tionndadh, chunnaic e an deisciobul a b'ionmhuinn le Iosa, a' leantuinn; an ti mar an ceudna a luidh air uchd Iosa air a shuipeir, agus a thubhairt ris, A Thighearn, cò e a bhrathas thu?

21 Air do Pheadar esan fhaicinn, thubhairt e ri Iosa, A Thighearn, ciod *a ni* am fear so?

22 Thubhairt Iosa ris, Ma's àill leam-sa e dh'fhantuinn gus an tig mi, ciod e *sin* duitse? Lean thusa mise.

23 Uime sin chaidh an ràdh so mach am measg nam bràithre, nach faigheadh an deisciobul sin bàs: gidheadh cha dubhairt Iosa ris, nach faigheadh e bàs: ach, Ma's i mo thoil-sa e dh'fhantuinn gus an tig mi, ciod e *sin* duitse?

24 Is e so an deisciobul a ta deanamh fianuis air na nithibh so, agus a sgrìobh na nithe so: agus a ta fhios againne gu bheil 'fhianuis fìor.

25 Agus a ta mar an ceudna mòran do nithibh eile a rinn Iosa, agus nam biodh iad uile sgrìobhta, is i mo bharail nach cumadh an saoghal féin na rachadh a sgrìobhadh do leabhraichibh. Amen.

---

1 *mhi-nich.*

2 *bi d'aodhaire air mo chaoraich.*

GNIOMHARA NAN ABSTOL.

CAIB. I.

1 *Dol suas Iosa gu nèamh.* 10 *An déigh a dhol suas thug dà aingeal rabhadh do na h-abstolaibh iad a dh'imeachd rompa, agus a shocrachadh an inntinn air 'ath-theachd-san:* 12 *a réir sin phill iad, agus rinn iad urnuigh, agus thagh iad Matias 'na Abstol an dit Iudais.*

RINN mi an ceud leabhar, a Theophiluis, mu thimchioll nan uile nithe a thòisich[1] Iosa air a dheanamh agus a theagasg.

2 Gus an là an do thogadh suas e, an déigh dha, troimh an Spiorad Naomh, àitheantan a thoirt do na h-abstolaibh a thagh e:

3 D'an d'rinn è mar an ceudna e féin a nochdadh beò an déigh 'fhulangais, le mòran do chomharaibh fìrinneach, air dha bhi air fhaicinn leo feadh dhà fhichead là, agus e labhairt mu na nithibh sin a bhuineadh do rìoghachd Dhé:

4 Agus air dha bhi maille riu, dh'àithn e dhoibh gun iad a dhol o Ierusalem, ach feitheamh ri gealladh an Athar, *ars' esan,* a chuala sibh uamsa.

5 Oir bhaist Eoin gu deimhin le uisge: ach baistear sibhse leis an Spiorad naomh, air bheag do làithibh an déigh so.

6 Uime sin an uair a chruinnich iad an ceann a chéile, dh'fheòraich iad deth, ag ràdh, A Thighearn, an aisig thu san àm so an rìoghachd do Israel?

7 Ach thubhairt esan riu, Cha bhuin e dhuibh-sa fios nan aimsir no nan àm fhaotainn, a chuir an t-Athair 'na chumhachd féin.

8 Ach gheibh sibhse cumhachd an uair a thig an Spiorad naomh oirbh: agus bithidh sibh 'nur fianuisibh dhomh-sa, araon ann an Ierusalem, agus ann an Iudea uile, agus ann an Samaria, agus gu iomall na talmhainn.

9 Agus an uair a thubhairt e na nithe so, thogadh suas e, agus iadsan 'ga fhaicinn; agus thug neul as an seilladh e.

10 Agus am feadh a bha iadsan a' geur-amharc gu nèamh, agus esan a' dol suas, feuch, sheas dithis fhear làimh riu ann an eudach geal;

11 Agus thubhairt iad, Fheara Ghalile, c'ar son a ta sibh 'nur seasamh ag amharc gu nèamh? An t-Iosa so a thogadh suas uaibh gu nèamh, is amhuil sin a thig e, mar a chunnaic sibh e a' dol gu nèamh.

12 An sin phill iad gu Ierusalem, o'n t-sliabh ris an abrar *sliabh* nam crann-oladh, a tha'm fagus do Ierusalem, astar là sàbaid as.

13 Agus an uair a thàinig iad a stigh, chaidh iad suas do sheòmar uachdarach, far

[1] *thionnsgain.*

an robh a' fantuinn Peadar, agus Seumas, agus Eoin, agus Aindreas, Philip, agus Tomas, Bartolomeus, agus Mata, Seumas *mac* Alpheuis, agus Simon Selotes, agus Iudas *bràthair* Sheumais.

14 Bhuanaich iad so uile a dh'aon inntinn ann an urnuigh, [agus an guidhe,] maille ris na mnaibh, agus Muire màthair Iosa, agus maille r'a bhràithribh.

15 Agus anns na làithibh sin dh'éirich Peadar ann am meadhon nan deisciobul, agus thubhairt e, (b'e àireamh nan ainm a bha làthair, mu thimchioll ceud agus fichead,)

16 Fheara *agus* a bhràithre, b' éigin an sgriobtuir so bhi air a choimhlionadh, a roimhlabhair an Spiorad naomh le beul Dhaibhidh timchioll Iudais, a bha 'na cheann-iùil[1] aca-san a ghlac Iosa.

17 Oir bha e air àireamh maille ruinne, agus fhuair e cuibhrionn do'n fhrithealadh so.

18 A nis cheannaich am fear so fearann le duais na h-eucorach; agus air dha tuiteam sìos air 'aghaidh[2], sgàin e sa' mheadhon, agus bhrùchd a mhionach uile mach.

19 Agus rinneadh so aithnichte do luchd-àiteachaidh Ierusaleim uile; air chor as gu'n abrar ris an fhearann sin 'nan cainnt féin, Aceldama, sin ri ràdh, Fearann fola.

20 Oir a ta e sgrìobhta ann an leabhar nan Salm, Biodh 'àite-còmhnuidh 'na fhàsach, agus na gabhadh neach sam bith tàmh ann: agus, Glacadh neach eile a dhreuchd[3].

21 Air an aobhar sin, is còir aon do na daoinibh sin a bha maille ruinne, rè na h-aimsir *sin* uile anns an deachaidh an Tighearn Iosa steach agus a mach 'nar measg-ne,

22 A' tòiseachadh o bhaisteadh Eoin, gus an là an do thogadh suas uainn e, bhi air a dheanamh 'na fhianuis air 'aiseirigh-san maille ruinne.

23 Agus shonraich iad dithis, Ioseph ris an abrar Barsabas, d'am bu cho-ainm Iustus, agus Matias.

24 Agus rinn iad urnuigh, agus thubhairt iad, Thusa a Thighearn, d'an aithne cridheacha nan uile dhaoine, foillsich cò do'n dithis so a thagh thu,

25 A ghabhail cuibhrinn do'n fhrithealadh agus do'n abstolachd so, o'n do thuit Iudas le seacharan[4], gu dol d'a àit féin.

26 Agus thilg iad an crannchur; agus thuit an crannchur air Matias; agus bha e air àireamh maille ris an aon abstol deug.

CAIB. II.

1 *Lionadh na h-abstoil leis an Spiorad naomh, agus labhair iad iomadh gnè cainnte; 7 ghabh cuid iongantas riu, agus rinn cuid eile fanoid orra:* 14 *Nochd Peadar gu'n do labhair na h-abstoil le cumhachd an Spioraid naoimh.*

AGUS an uair a thàinig là na cuingis[5], bha iad gu léir a dh'aon inntinn ann an aon àit.

2 Agus thàinig gu h-obann toirm o nèamh, mar shéideadh gaoithe ro thréin, agus lion i

[1] *threòruiche.* [2] *an comhair a chinn.* [3] *oifig.*

[4] *a dh'fhàg Iudas.* [5] *an uair a choimhlionadh là na cuingis.*

an tigh uile far an robh iad 'nan suidhe.

3 Agus dh'fhoillsicheadh dhoibh teanganna sgoilte, mar do theine, agus shuidh e air gach aon diubh fa leth:

4 Agus lìonadh iad uile leis an Spiorad naomh, agus thòisich iad air labhairt le teangaibh eile, a réir mar a thug an Spiorad comas labhairt dhoibh.

5 Agus bha a' gabhail còmhnuidh ann an Ierusalem, Iudhaich, daoine cràbhach, do gach uile chinneach fo nèamh.

6 A nis, an uair a sgaoileadh an t-iomradh so, thàinig an sluagh an ceann a chéile, agus bha iad fo amhluadh, do bhrìgh gu'n cuala gach aon iad a' labhairt 'nan cànain[1] féin.

7 Agus bha iad uile fo uamhas agus ghabh iad iongantas, ag ràdh r'a chéile, Feuch, nach Galiléich iad sin uile a ta labhairt?

8 Agus cionnus a ta sinne 'gan cluinntinn gach aon 'nar cànain féin, anns an d'rugadh sinn?

9 Partaich, agus Medich, agus Elamaich, agus luchdàiteachaidh Mhesopotamia, Iudea, agus Chapadocia, Phontuis, agus Asia,

10 Phrigia, agus Phamphilia, na h-Eiphit, agus chrìoch na Libia timchioll Chirene, agus coigrich o'n Ròimh, Iudhaich agus Proselitich[2],

11 Muinntir Chrete, agus Arabia, tha sinn 'gan cluinntinn a' labhairt 'nar teangaibh féin gnìomhara mòralach Dhé.

12 Agus bha iad uile fo uamhas, agus ann an iomachomhairle, ag ràdh gach aon r'a chéile, Ciod is ciall da so?

13 Ach thubhairt dream eile a' fanoid, Tha na daoine so làn do fhìon ùr.

14 Ach air seasamh do Pheadar maille ris an aon fhear deug, thog e a ghuth, agus thubhairt e riu, Fheara Iudea, agus sibhse uile a luchd-àiteachaidh Ierusaleim, biodh fios so agaibh, agus éisdibh ri m' bhriathraibh-sa:

15 Oir cha 'n 'eil iad so air mhisg, mar a ta sibhse a' meas, oir is i an treas uair do'n là[3] a ta ann.

16 Ach is e so an ni a chaidh labhairt leis an fhàidh Ioel:

17 Agus tarlaidh[4] anns na làithibh deireannach, (arsa Dia,) dòirtidh mise do m' Spiorad air gach uile fheoil; agus ni bhur mic agus bhur nigheana fàidheadaireachd, agus chi bhur n-òganaich seallanna, agus bruadaraidh bhur seann daoine bruadaran[5]:

18 Agus dòirtidh mise air m'òglaich, agus air mo bhanoglaich do m' Spiorad anns na làithibh sin; agus ni iad fàidheadaireachd:

19 Agus nochdaidh mise iongantais anns na nèamhaibh shuas, agus comharan air an talamh shìos; fuil, a-

[1] *cainnt.* [2] i. e. *Geintilich a dh'iompaicheadh gu creidimh nan Iudhach.*

[3] i. e. *an naothadh uair roimh mheadhon-là.* [4] *tachairidh.* [5] *chi bhur seann daoine aislingean.*

gus teine, agus duibh-neul deataich.

20 Iompaichear a' ghrian gu dorchadas, agus a' ghealach gu fuil, mun tig là mòr agus comharaichte sin an Tighearna:

21 Agus tarlaidh, ge b'e neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, gu'n tèarnar e.

22 Fheara Israeil, éisdibh ris na briathraibh so; Iosa o Nasaret, duine a dhearbhadh le Dia 'nur measg-sa, le cumhachdaibh agus le mìorbhuilibh agus le comharaibh, a rinn Dia leis-san 'nur meadhon-sa, mar a ta fhios agaibh féin;

23 An duine so, a thugadh thairis le comhairle chinntich agus roimh-eòlas Dé, ghlac sibhse, agus le làmhaibh dhroch dhaoine[1] cheus agus mharbh sibh e[2]:

24 Neach a thog Dia suas, air dha piantan[3] a' bhàis fhuasgladh; do bhrìgh nach robh e'n comas gu'n cumtadh esan leis:

25 Oir thubhairt Daibhidh m'a thimchioll, Chunnaic mi an Tighearn romham a ghnàth; oir a ta e aig mo dheas làimh, chum nach gluaisteadh mi.

26 Air an aobhar so rinn mo chridhe gairdeachas, agus rinn mo theangadh aoibhneas: tuilleadh fòs, gabhaidh m' fheoil còmhnuidh fhoisneach ann an dòchas[4]:

27 Do bhrìgh nach fàg thu m'anam shìos ann an ifrinn[5], ni mò a dh'fhuilingeas tu do d' naomh Aon féin gu faic e truaillidheachd.

28 Dh'fhoillsich thu dhomhsa slighean na beatha; lìonaidh tu mi do shubhachas lé d' ghnùis.

29 Fheara *agus* a bhràithre, leigibh leam-sa labhairt gu dàna ribh mu'n phrìomhathair Daibhidh, araon gu'n d'fhuair e bàs, agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu bheil 'uaigh maille ruinne gus an là an diugh:

30 Air an aobhar sin air dha bhi 'na fhàidh, agus fiosrach gu'n do mhionnaich Dia le mionnaibh dha, do thoradh a leasraidh, a réir na feòla, gu togadh e suas Criosd, gu suidhe[6] air a righ-chaithirsan.

31 Air dhasan so a roimhfhaicinn, labhair e mu aiseirigh Chriosd, nach d'fhàgadh 'anam ann an ifrinn[7], agus nach fac 'fheoil truaillidheachd.

32 An t-Iosa so thog Dia suas, air am bheil sinne uile 'nar fianuisibh,

33 Uime sin, air dha bhi air àrdachadh le[8] deas làimh Dhé, agus gealladh an Spioraid naoimh fhaotainn o'n Athair, dhòirt e mach an ni so, a tha sibhse nis a' faicinn agus a' cluintinn.

34 Oir cha deachaidh Daibhidh suas chum nan nèamh: ach a ta e féin ag ràdh, Thubhairt an Tighearn ri m' Thighearn, Suidh air mo làimh dheis,

35 Gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl fo d' chosaibh.

36 Uime sin biodh fios gu cinnteach aig tigh Israeil uile, gu'n d'rinn Dia 'na Thigh-

[1] *le làmhan aingidh.* [2] *'nuair a rinn sibh fanoid air, mharbh sibh e.* [3] *cuibhreach, boinn.*

[4] *earbsa.* [5] *san uaigh.* [6] *gu'n suidhicheadh e.* [7] *san uaigh.* [8] *aig.*

earn agus 'na Chriosd, an t-Iosa so féin, a cheus sibhse.

37 A nis an uair a chual iad *so*, bha iad air am bioradh 'nan cridhe, agus thubhairt iad ri Peadar, agus ris a' chuid eile do na h-abstolaibh, Fheara *agus* a bhràithre, ciod a ni sinn?

38 An sin thubhairt Peadar riu, Deanaibh aithreachas, agus bithibh air bhur baisteadh gach aon agaibh ann an ainm Iosa Criosd, chum maitheanais pheacanna, agus gheibh sibh tiodhlac an Spioraid naoimh.

39 Oir a ta an gealladh dhuibh-sa, agus do 'ur cloinn, agus do na h-uile a ta fad o làimh, eadhon a mheud as a ghairmeas an Tighearn ar Dia.

40 Agus le mòran do bhriathraibh eile rinn e fianuis agus dh'earalaich e *iad* [1], ag ràdh, Saoraibh sibh féin o'n ghinealach fhiar [2] so.

41 An sin bhaisteadh iadsan a ghabh r'a fhocal gu toileach: agus an là sin féin chùireadh *riu* timchioll tri mìle anam.

42 Agus bhuanaich iad gu seasmhach ann an teagasg nan abstol, agus ann an cochomunn, agus ann am briseadh arain, agus ann an urnuighibh.

43 Agus thàinig eagal air gach anam: agus rinneadh mòran do mhìorbhuilibh agus do chomharaibh leis na h-abstolaibh.

44 Agus bha iadsan uile a chreid ann an aon àit, agus bha na h-uile nithe aca coitchionn [3];

45 Agus reic iad an seilbh agus am maoin, agus roinn iad air na h-uile iad, a réir mar a bha feum gach neach.

46 Agus ag buanachadh dhoibh gach là a dh'aon inntinn anns an teampull, agus a' briseadh arain o thigh gu tigh, chaith iad am biadh le gairdeachas agus le aon-fhillteachd cridhe,

47 A' moladh Dhé, agus deadh-ghean aca o'n t-sluagh uile. Agus chuir an Tighearn gach là ris an eaglais an dream a thèaruinnear.

CAIB. III.

1 *Leighis Peadar agus Eoin duine bacach;* 12 *dh'innis iad do'n t-sluagh a bha air cruinneachadh nach d'rinneadh am miorbhuil sv le naomhachd nan Abstol, ach le cumhachd diadhaidh Chriosd;* 13 *chronuich siad iad air son esan a chur gu bàs.*

AGUS chaidh Peadar agus Eoin le chéile suas do'n teampull, aig uair na h-urnuigh, *eadhon* an naothadh *uair* [4].

2 Agus bha duine àraidh a bha 'na bhacach [5] o bhroinn a mhàthar air a ghiùlan, neach a chuireadh gach là aig dorus sin an teampuill ris an abrar Sgiamhach, a dh'iarraidh déirce orra-san a bha dol a steach do'n teampull:

3 Neach, an uair a chunnaic e Peadar agus Eoin air tì dol a steach do'n teampull, a dh'iarr déirc.

4 Agus air do Pheadar sealltuinn gu geur air, mailler Eoin, thubhairt e, Amhairc oirnne.

5 Agus thug esan aire dhoibh an dòchas gu'm faigheadh e ni-éigin uatha.

---

[1] *chomhairlich e iad, ghuidh e orra.* [2] *olc.* [3] *ann an comlpairt.*

[4] i. e. *an treas uair an déigh mheadhon-là.* [5] *chrioplach.*

6 An sin thubhairt Peadar, Airgiod no òr cha'n 'eil agam; ach an ni a ta agam, so bheir mi dhuit: An ainm Iosa Criosd o Nasaret, éirich agus imich.

7 Agus air dha breith air a làimh dheis, thog e suas *e;* agus air ball neartaicheadh 'aobrunnan agus a throidhean.

8 Agus leum e suas, agus sheas e, agus dh'imich e, agus chaidh e steach maille riu do'n teampull, ag imeachd, agus a' leumnaich, agus a' toirt cliù do Dhia.

9 Agus chunnaic an sluagh uile e ag imeachd, agus a' toirt cliù do Dhia.

10 Agus dh'aithnich iad esan gu'm b'e a bha 'na shuidhe aig geata Sgiamhach an teampuill ag iarraidh déirce: agus lìonadh iad le h-iongantas agus le h-uamhas air son an ni sin a thachair dha.

11 Agus ag cumail Pheadair agus Eoin, [do'n bhacach a chaidh leigheas,] ruith an sluagh uile d'an ionnsuidh anns an sgàth-thigh [1] ris an abrar sgàth-thigh Sholaimh, làn iongantais.

12 Agus an uair a chunnaic Peadar *so,* fhreagair e an sluagh, Fheara Israeil, c'ar son a ta iongantas oirbh mu'n ni so? no c'ar son a ta sibh a' geur-amharc oirnne, mar gu b'ann le ar cumhachd no ar naomhachd féin a thug sinn air an duine so imeachd?

13 Ghlòraich Dia Abrahaim, agus Isaaic, agus Iacoib, Dia ar n-aithriche a Mhac Iosa; a thug sibhse thairis, agus a dh'àicheadh sibh an làthair Philait, an uair a b'i a bhreth *a* chur fa sgaoil.

14 Ach dh'àicheadh sibhse an t-Aon naomh, agus am Fìrean, agus dh'iarr sibh mortair a thiodhlacadh [2] dhuibh;

15 Agus mharbh sibh Prionnsa [3] na beatha, a thog Dia o na marbhaibh; air am bheil sinne 'nar fianuisibh.

16 Agus tre chreidimh 'na ainm neartaich e an ti so, a tha sibhse a' faicinn, agus a's aithne dhuibh: seadh, thug 'ainm-san agus an creidimh a ta trìd-san, dhasan an t-slàinte iomlan so 'nur làthair-sa uile.

17 Agus a nis, a bhràithre, tha fhios agam gur ann troimh aineolas a rinn sibh *e,* mar *a rinn* mar an ceudna bhur n-uachdarain.

18 Ach choimhlion Dia air an dòigh so na nithe sin a roimh-fhoillsich e le beul 'fhàidhean uile, gu'm fuilingeadh Criosd.

19 Air an aobhar sin, deanaibh-sa aithreachas agus bithibh air bhur n-iompachadh, chum gu'm bi bhur peacanna air an glanadh as, 'nuair a thig amanna fionnuaireachd o làthair an Tighearn;

20 Agus a chuireas e Iosa [4] Criosd d'ur ionnsuidh, a chaidh roimh-orduchadh [5]:

21 Neach is éigin do nèamh a ghabhail gu aimsiribh aisig nan uile nithe, air an do labhair Dia le beul 'fhàidhean naomha uile, o thoiseach an t-saoghail.

---

[1] *àileir, phòrsa.* [2] *thabhairt.*
[3] *Ceann-iuil, Ceannard.*
[4] *chum gu tig amanna fois o làthair an Tighearna, agus gu cuir e Iosa.*
[5] *roimhe so a shearmonaicheadh dhuibh.*

22 Oir gu fìrinneach thubhairt Maois ris na h-aithrichibh, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh, do 'ur bràithribh, mar mise; ris-san éisdidh sibh anns na h-uile nithibh a labhras e ribh.

23 Agus tarlaidh, gach anam nach éisd ris an fhàidh sin, *gu'n* sgriosar a mach as an t-sluagh e.

24 Seadh, dh'fhoillsich na fàidhean uile o Shamuel, agus iadsan a lean o sin, a mheud diubh as a labhair roimhlàimh mu na làithibh so.

25 Is sibhse clann nam fàidhean, agus a' choimhcheangail a rinn Dia r'ar n-aithrichibh, ag ràdh ri Abraham, Agus ann ad shliochdsa bithidh uile theaghlaiche na talmhainn air am beannachadh.

26 Air do Dhia a Mhac Iosa thogail suas, chuir e do 'ur n-ionnsuidh-sa e air tùs, chum gu'm beannaicheadh e sibh, leis gach aon agaibh iompachadh o bhur lochdaibh.

CAIB. IV.

1 *Chuir uachdarain nan Iudhach Peadar agus Eoin am prìosan, air son iad a bhi searmonachadh Iosa do'n t-sluagh;* 5 *an dèigh an ceasnachadh dh'aidich Peadar gu'n do leighiseadh am bacach le cumhachd diadhaidh Iosa a mhàin, agus gur ann trìd-san 'na aonar a ta slàinte shiorruidh r'a faghail.*

AGUS am feadh 'sa bha iad a' labhairt ris an t-sluagh, thàinig orra na sagairt, agus ceannard an teampuill, agus na Sadusaich;

2 Agus bha iad fo dhoilgheas gu'n robh iadsan a' teagasg an t-sluaigh, agus a' searmonachadh tre Iosa aiseirigh nam marbh.

3 Agus chuir iad làmh annta, agus chuir iad am prìosan iad gus an là màireach[1]: oir b'e nis am feasgar a bh'ann.

4 Gidheadh chreid mòran diubh-san a chual am focal; agus b'e àireamh nan daoine timchioll chùig mìle.

5 Agus tharladh air an là màireach, gu'n do chruinnicheadh an ceann a chéile an uachdarain, agus an seanairean, agus an sgrìobhaichean ann an Ierusalem,

6 Agus Annas an t-àrdshagart, agus Caiaphas, agus Eoin, agus Alecsander[2], agus a mheud as a bha do chinneach an àrd-shagairt.

7 Agus air dhoibh iadsan a chur anns a' mheadhon, dh'fhiosraich iad, Ciod e an cumhachd, no ciod e an t-ainm anns an d'rinn sibh so?

8 An sin air do Pheadar bhi air a lìonadh leis an Spiorad naomh, thubhairt e riu, Uachdarana a' phobuill, agus a sheanairean Israeil,

9 Ma tha sinne an diugh air ar ceasnachadh mu'n deadh ghnìomh a rinneadh do'n duine euslan, cionnus a shlànuicheadh e;

10 Biodh e aithnichte dhuibh-se uile, agus do phobull Israeil uile, gur ann tre ainm Iosa Criosd o Nasaret, a cheus sibhse, a thog Dia o na marbhaibh, eadhon trìdsan a ta 'n duine so 'na sheasamh an so 'nur làthair-sa slàn.

11 Is i so a' chlach a dhiùltadh leibhse, a luchd

[1] *gus an là air na mhàireach.*

[2] *Alastair.*

togail, a rinneadh 'na ceann na h-oisne.

12 Agus cha'n 'eil slàinte ann an neach air bith eile: oir cha 'n 'eil ainm air bith eile fo nèamh air a thoirt am measg dhaoine, tre am feud sinn bhi air ar tèarnadh[1].

13 A nis an uair a chunnaic iad dànachd Pheadair agus Eoin, agus a thuig iad gu'm bu daoine gun fhòghlum agus cumanta iad, ghabh iad iongantas; agus dh'aithnich siad iad[2] gu'n robh iadsan maille ri Iosa.

14 Agus air faicinn an duine a leighiseadh 'na sheasamh maille riu, cha robh ni air bith aca ri ràdh 'na aghaidh.

15 Agus an déigh dhoibh orduchadh dhoibh-san dol a mach as a' chomhairle, chuir iad an cinn cuideachd[3],

16 Ag ràdh, Ciod a ni sinn ris na daoinibh so? Oir gu'n deachaidh mìorbhuil aithnichte[4] dheanamh leo, a ta e follaiseach do luchd-àiteachaidh Ierusaleim uile, agus cha'n urrainn sinne àicheadh.

17 Ach a chum nach sgaoilear e ni's mò air feadh an t-sluaigh, bagramaid orra gu geur, gun iad a labhairt ni's mò ri neach air bith anns an ainm so.

18 Agus air dhoibh an gairm, dh'àithn iad dhoibh gun iad a labhairt air chor sam bith, no a theagasg ann an ainm Iosa.

19 Ach fhreagair Peadar agus Eoin agus thubhairt iad riu, Am bheil e ceart am fianuis Dé, éisdeachd ribhse roimh Dhia, thugaibh féin breth.

20 Oir cha'n 'eil e'n comas duinne gun na nithe a chunnaic agus a chuala sinn a labhairt.

21 Agus air dhoibh-san tuilleadh bagraidh a dheanamh orra, leig iad as iad, gu'n dòigh air bith fhaotainn air am feudadh iad peanas a dheanamh orra, air son an t-sluaigh: oir bha na h-uile a' toirt glòire do Dhia air son an ni a rinneadh.

22 Oir bha an duine air an d'rinneadh am mìorbhuil leighis so tuilleadh as dà fhichead bliadhna dh'aois.

23 Agus an uair a leigeadh as iad, thàinig iad dh'ionnsuidh am muinntir féin, agus dh'innis iad na h-uile nithe a thubhairt na h-àrd-shagairt, agus na seanairean riu.

24 Agus an uair a chual iadsan so, thog iad suas a dh'aon inntinn an guth ri Dia, agus thubhairt iad, A Thighearn, is tusa an Dia a rinn nèamh agus talamh, agus an fhairge, agus na h-uile *nithe* ta annta:

25 A thubhairt le beul Dhaibhidh do sheirbhisich, C'ar son a ghabh na Cinnich boil, agus a smuainich an sluagh nithe dìomhanach?

26 Sheas rìghrean na talmhainn suas, agus chruinnicheadh na h-uachdarain an ceann a chéile, an aghaidh an Tighearn, agus an aghaidh a Chriosd[5].

27 Oir gu fìrinneach chruinnicheadh an ceann a

[1] *slànuchadh, sàbhaladh.*
[2] *thug iad aire dhoibh.*
[3] *an comhairle r'a chéile.*
[4] *soilleir.*
[5] *an aghaidh Aoin ungta-san.*

chéile, an aghaidh do Leinibh naoimh Iosa, a dh'ung thu, araon Herod agus Pontius Pilat, maille ris na Cinnich, agus sluagh Israeil.

28 A dheanamh gach ni a roimh-orduich do làmh agus do chomhairle a bhi deanta.

29 Agus a nis, a Thighearn, amhairc air am bagraidhibh: agus dèonaich do d' sheirbhisich féin, t'fhocal a labhairt leis gach uile dhànachd.

30 Le d' làimh a shìneadh a mach chum leighis: agus gu'm bi comharan agus mìorbhuilean air an deanamh tre ainm do Leinibh naoimh Iosa.

31 Agus air dhoibh urnuigh a dheanamh, chrathadh an tàit anns an robh iad cruinn; agus lìonadh iad uile do'n Spiorad naomh, agus labhair iad focal Dé le dànachd.

32 Agus bha aig a' chuideachd a chreid aon chridhe, agus aon anam: agus ni mò a thubhairt neach air bith *dhiubh*, gu'm bu leis féin aon ni a shealbhaich e; ach bha na h-uile nithe coitchionn[1] aca.

33 Agus le mòr-chumhachd thug na h-abstoil fianuis air aiseirigh an Tighearna Iosa: agus bha mòr-ghràs orra uile.

34 Agus ni mò a bha aon neach uireasbhuidheach 'nam measg: oir a mheud as a bha 'nan sealbhadaraibh fearainn, no thighean, air dhoibh an reiceadh, thug iad luach nan nithe a chaidh reiceadh leo;

35 Agus chuir iad aig cosaibh nan abstol *e:* agus roinneadh e air gach neach a réir 'fheuma.

36 Agus air do fhearann a bhi aig Ioses d'an do ghoireadh leis na h-abstolaibh Barnabas, (is e sin, air eadartheangachadh, Mac na comhfhurtachd,) Lebhitheach, d'am bu dùthaich Ciprus.

37 Reic se e, agus thug e'n t-airgiod, agus chuir e aig cosaibh nan abstol *e*.

CAIB. V.

1 *Air son an céilge thuit Ananias agus Saphira sìos marbh le eronachadh Pheadair.* 12 *Mòran mhìorbhuilean air an oibreachadh;* 17 *chuireadh na h-abstoil a rìs am prìosan,* 19 *ach a ta iad air an leigeadh as le aingeal.*

ACH reic fear àraidh d'am b'aim Ananias, maille r'a mhnaoi Saphira, sealbh fearainn,

2 Agus cheil e *cuid* do'n luach, le fios a mhnà, agus air dha cuid-éigin a thoirt leis, chuir e aig cosaibh nan abstol *e*.

3 Ach thubhairt Peadar, Ananiais, c'ar son a lìon Satan do chridhe a dheanamh bréige do'n Spiorad naomh, agus a cheiltinn *cuid* do luach an fhearainn?

4 Am feadh 's a dh'fhuirich e *gun reiceadh*, nach bu leat féin e? agus an déigh a reiceadh nach robh e a'd' chomas féin? c'ar son a smuainich thu ann do chridhe an gnìomh so? cha d'rinn thu breug do dhaoinibh, ach do Dhia.

5 Agus an uair a chuala Ananias na briathra so, thuit e sìos, agus chaidh an deò as: agus thàinig eagal mòr air na h-uile a chuala na nithe so.

6 Agus air éirigh do na h-

[1] *ann an comhpairt.*

òganaich, phaisg iad an eudach-mairbh e, agus air dhoibh a ghiùlan a mach, dh'adhlaic iad *e*.

7 Agus tharladh, timchioll tri uaire 'na dhéigh sin, gu'n d'thàinig a bhean a steach, gun fhios aice air an ni a rinneadh.

8 Agus fhreagair Peadar i, Innis dhomh-sa an ann air an uiread so reic sibh am fearann? Agus thubhairt ise, Is ann, air son an uiread sin.

9 An sin thubhairt Peadar rithe, C'ar son a cho-aontaich sibh Spiorad an Tighearna a dhearbhadh[1]? feuch, *tha* cosan na muinntir a dh'adhlaic t'fhear aig an dorus, agus giùlainidh iad thusa mach.

10 An sin thuit i air ball aig a chosaibh, agus chaidh an deò aisde: agus air do na h-òganaich teachd a steach, fhuair iad i marbh, agus air dhoibh a giùlan a mach, dh'adhlaic iad làimh r'a fear i.

11 Agus thàinig eagal mòr air an eaglais uile, agus air na h-uile a chuala na nithe so.

12 Agus rinneadh mòran chomharan agus mhìorbhuilean am measg a' phobuill le làmhaibh nan abstol; (agus bha iad uile dh'aon inntinn ann an sgàth-thigh[2] Sholaimh:

13 Agus cha robh chridhe aig aon do chàch e féin a cheangal riu:) ach bha mòr-mheas aig a' phobull orra.

14 Agus is mòid a chuireadh creidich ris an Tighearn, buidheann mhòr[3] araon do fhearaibh agus do mhnaibh:

15 Air chor as gu'n d'thug iad a mach a' mhuinntir euslan air na sràidibh, agus gu'n do chuir iad air leabaichibh agus air uirighibh[4] *iad*, chum ag teachd do Pheadar gu'n cuireadh 'fhaileas, mur bu lugha, sgàile[5] air neach éigin aca.

16 Agus thàinig mar an ceudna mòr-shluagh as na bailtibh mu'n cuairt air Ierusalem, a' toirt leo muinntir euslain, agus dream a bha air am buaireadh le spioradaibh neòghlan: agus leighiseadh iad uile.

17 An sin dh'éirich an tàrd-shagart, agus iadsan uile a bha maille ris, (eadhon luchd-bharàil nan Sadusach,) agus lìonadh iad le tnùth[6],

18 Agus chuir iad làmh anns na h-abstolaibh, agus chuir iad sa' phrìosan chumanta iad.

19 Ach dh'fhosgail aingeal an Tighearna dorsan a' phrìosain san oidhche, agus thug e iadsan a mach, agus thubhairt e,

20 Imichibh, agus ag seasamh dhuibh labhraibh san teampull ris an t-sluagh, uile bhriathra na beatha so.

21 Agus an uair a chual iad *so*, chaidh iad gu moch a steach do'n teampull, agus theagaisg iad. Ach thàinig an t-àrd-shagart agus iadsan a bha maille ris, agus ghairm iad a' chomhairle, agus seanadh chloinn Israeil uile an ceann a chéile, agus chuir iad do'n phrìosan chum gu'n

[1] *a bhuaireadh.* [2] *àilear, pòrsa.* [3] *sluagh mòr.*

[4] *couches.* Sasg. [5] *dubhar.* [6] *eud.*

tugtadh iadsan *d'an ionnsuidh.*

22 Ach an uair a thàinig na maoir, cha d'fhuair iad sa' phrìosan iad, agus air pilltinn dhoibh, dh'innis iad,

23 Ag ràdh, Fhuair sinne gu fìrinneach am prìosan dùinte gu ro thèaruinte, agus an luchd-coimhead 'nan seasamh a mach fa chomhair nan dorsan; ach an uair a dh'fhosgail sinn, cha d'fhuair sinn aon duine a stigh.

24 A nis an uair a chual an t-àrd-shagart, agus ceannard an teampuill, agus uachdarain nan sagart na briathra so, bha iad fo amharus mu'n timchioll ciod gus an tigeadh so.

25 An sin thàinig neach *àraidh* agus dh'innis e dhoibh, ag ràdh, Feuch, a ta na daoine a chuir sibh sa' phrìosan, 'nan seasamh san teampull, agus a' teagasg a' phobuill.

26 An sin dh'imich an ceannard maille ris na maoraibh, agus thug e leis iad gun ainneart: (oir bha eagal orra roimh an t-sluagh, gu'm biodh iad air an clachadh *leo.*)

27 Agus an uair a thug iad leo iad, chuir iad ann am fianuis na comhairle *iad;* agus dh'fheòraich an t-àrd-shagart diubh,

28 Ag ràdh, Nach d'thug sinne geur-ordugh dhuibh gun teagasg a dheanamh san ainm so? agus, feuch, lìon sibh Ierusalem le 'ur teagasg, agus is àill leibh fuil an duine so a tharruing[1] oirnne.

29 An sin fhreagair Peadar agus na h-abstoil *eile,* agus thubhairt iad, Is còir géill a thoirt do Dhia ni's mò na do dhaoinibh.

30 Thog Dia ar n-aithriche Iosa, a mharbh sibhse agus a chroch sibh air crann.

31 Esan dh'àrdaich Dia le a dheas làimh 'na Cheannard[2] agus na Shlànuighear, a thoirt aithreachais agus maitheanais pheacanna do Israel.

32 Agus tha sinne 'nar fianuisibh dha air na nithibh so; agus mar an ceudna an Spiorad naomh, a thug Dia dhoibhsan a ùmhal dha.

33 Agus an uair a chual iadsan *so,* bha iad air an gonadh[3], agus ghabh iad comhairle an cur gu bàs.

34 An sin dh'éirich Phairiseach àraidh anns a' chomhairle, d'am b'ainm Gamaliel, fear teagaisg an lagha, air an robh meas aig an t-sluagh uile, agus dh'orduich e na h-abstoil a chur a mach rè tamuill;

35 Agus thubhairt e riu, Fheara Israeil, thugaibh aire dhuibh féin, ciod a ta roimhibh a dheanamh mu thimchioll nan daoine sin.

36 Oir roimh na làithibh so dh'éirich Teudas suas, ag ràdh, gu'm bu neach éigin mòr e féin, agus cheangail àireamh dhaoine, timchioll ceithir cheud, iad féin ris: mharbhadh esan, agus a mheud 'sa dh'aontaich leis, sgaoileadh iad uile as a chéile, agus chaidh iad gu neo-ni.

37 An déigh an fhir so dh'éirich Iudas an Galiléach suas, ann an làithibh na cìsmheasaidh, agus tharruing e mòran sluaigh 'na dhéigh: sgriosadh esan mar an ceud-

[1] *thoirt.* [2] *Phrionnsa.* [3] *chas iad am fiacla,*

na, agus a mheud 's a ghéill da[1], sgapadh iad uile.

38 Agus a nis a ta mi ag ràdh ribh, Fanaibh o na daoinibh so, agus leigibh leo: oir ma's ann o dhaoinibh a ta a' chomhairle so, no an obair so, thig i gu neo-bhrigh[2]:

39 Ach ma's ann o Dhia a ta i, cha'n urrainn sibhse a' cur gu neo-bhrigh: air eagal gu'n tarladh gu'm faighear sibh eadhon a' cogadh an aghaidh Dhé.

40 Agus dh'aontaich iad leis-san: agus an uair a ghairm iad na h-abstoil, agus a ghabh iad orra, dh'orduich iad dhoibh gun labhairt ann an ainm Iosa, agus leig iad as iad.

41 Agus dh'imich iadsan o làthair na comhairle, le gairdeachas a chionn gu'n do mheasadh gu'm b'airidh iad air eas-urram fhulang air son 'ainme-san.

42 Agus gach là anns an teampull, agus o thigh gu tigh, cha do sguir iad a bhi teagasg, agus a' searmonachadh Iosa Criosd.

CAIB. VI.

1 *Thagh na h-abstoil seachdnar gu frithealadh do uireasbhuidh nam bochd: 5 b'aon diubh so Stephan, neach a bha làn do chreidimh, agus d'on Spiorad naomh:* 12 *Chuidh a ghlacadh agus agairt gu h-eucoreach an làthair na comhairle.*

AGUS anns na làithibh sin, an uair a bha àireamh nan deisciobul a' meudachadh, dh'éirich gearan am measg nan Greugach an aghaidh nan Eabhrach, a chionn gu'n do dhearmaideadh am bantraichean san fhrithealadh làitheil.

2 An sin ghairm an dà fhear dheug mòr-chuideachd nan deisciobul d'an ionnsuidh, agus thubhairt iad, Cha'n 'eil e iomchuidh sinne dh'fhàgail focail Dé, agus a fhrithealadh do bhordaibh.

3 Uime sin, a bhràithre, iarraibh a mach 'nur measg seachdnar dhaoine fo dheadh iomradh, làn do'n Spiorad naomh agus do ghliocas, a chuireas sinne os ceann an dreuchd so[3].

4 Ach buanaichidh sinne a ghnàth ann an urnuigh, agus am ministreileachd an fhocail.

5 Agus bha chainnt *so* taitneach an làthair na mòr-chuideachd uile: agus thagh iad Stephan, duine làn do chreidimh, agus do'n Spiorad naomh, agus Philip, agus Prochorus, agus Nicanor, agus Timon, agus Parmenas, agus Nicolas proseliteach do mhuinntir Antioch.

6 Chuir iad iadsan an làthair nan abstol: agus air deanamh urnuigh dhoibh, chuir iad an làmhan orra.

7 Agus dh'fhàs focal Dé; agus mheudaicheadh àireamh nan deisciobul gu ro mhòr ann an Ierusalem; agus bha cuideachd mhòr do na sagartaibh ùmhal do'n chreidimh.

8 Agus rinn Stephan, làn do chreidimh agus do chumhachd, mìorbhuilean agus comharan mòra am measg an t-sluaigh.

9 An sin dh'éirich dream àraidh do'n t-sionagog, ris an abrar *sionagog* nan Libertineach[4], agus nan Cirenianach, agus mhuinntir Alecsandria, agus na dream o Chilicia,

[1] *dh'earb as.* [2] *théid as dìth.* [3] *na h-oibre.* [4] *Saoirsinsach.*

agus o'n Asia, a' deasboireachd ri Stephan.

10 Agus cha b'urrainn iad cur an aghaidh a' ghliocais agus an spioraid leis an do labhair e.

11 An sin thug iad a steach an uaignidheas daoine a thubhairt, Chuala sinne e labhairt bhriathra toibheumach an aghaidh Mhaois, agus Dhé.

12 Agus dhùisg iad suas an sluagh, agus na seanairean, agus na sgrìobhaichean, agus thàinig iad air, agus ghlac iad e, agus thug iad an làthair na comhairle *e*,

13 Agus chuir iad suas fianuisean bréige, a thubhairt, Cha'n 'eil an duine so a' sgur do labhairt bhriathra toibheumach[1] an aghaidh an ionaid naoimh so, agus an lagha.

14 Oir chuala sinn e ag ràdh, gu'n sgrios an t-Iosa so o Nasaret an t-àit so, agus gu'n caochail e na gnàthanna[2] a thug Maois dhuinne.

15 Agus air dhoibh-san uile a bha 'nan suidhe sa' chomhairle amharc gu geur air, chunnaic iad 'aghaidh mar aghaidh aingil.

CAIB. VII.

1 *Air do Stephan comas fhaghail freagairt air a shon fein, 2 nochd e gu'n d'rinn Abraham aoradh do Dhia gu taitneach; 37 gu'n d'thug Maois fein fianuis mu Chriosd; 51 chronuich e na h-Iudhaich air son an ceannairc, agus morta Chriosd.*

AN sin thubhairt an t-àrdshagart, Am bheil ma ta na nithe so mar so?

2 Agus thubhairt esan, Fheara, a bhràithre, agus aithriche, éisdibh; Dh'fhoillsicheadh Dia na glòire d'ar n-athair Abraham, 'nuair a bha e ann am Mesopotamia, mun do ghabh e còmhnuidh ann an Charan.

3 Agus thubhairt e ris, Rach a mach á d' thìr féin, agus o d' chinneach, agus thig chum na tìre a nochdas mise dhuit.

4 An sin chaidh esan a mach á talamh nan Caldéach, agus ghabh e còmhnuidh ann an Charan: agus as a sin, an déigh bàis 'athar, dh'atharraich se e do'n fhearann so anns am bheil sibhse nis 'nur còmhnuidh.

5 Agus cha d'thug e dha oighreachd *sam bith* ann, cha d'thug *fiù* leud troidhe: gidheadh gheall e gu'n tugadh e mar sheilbh e dha féin agus d'a shliochd 'na dhéigh, ged nach robh fathast duine cloinne aige.

6 Agus labhair Dia air an dòigh so, Gu'm biodh a shliochd air chuairt ann an dùthaich choigrich, agus gu'n deanadh iad tràillean diubh, agus gu'm buineadh iad gu h-olc *riu* rè ceithir cheud bliadhna.

7 Agus air a' chinneach sin d'am bi iadsan fo dhaorsa, bheir mise breth, arsa Dia: agus an déigh nan nithe sin thig iad a mach, agus ni iad seirbhis dhomh-sa anns an àit so.

8 Agus thug e dha coimh-cheangal[3] an timchioll-ghearraidh: agus mar sin ghin *Abraham* Isaac, agus thimchioll-ghearr se e air an ochdamh là: agus *ghin* Isaac Iacob, agus Iacob an dà phrìomh-athair dheug.

[1] *maslach.* [2] *cleachdan, oirduighean.*

[3] *cùnradh, cùmhnant.*

9 Agus a' gabhail farmaid, reic[1] na prìomh-aithriche Ioseph do'n Eiphit: ach bha Dia maille ris,

10 Agus shaor se e as a thrioblaidibh uile, agus thug e deadh-ghean[2] agus gliocas da an làthair Pharaoh righ na h-Eiphit; agus chuir se e 'na uachdaran air an Eiphit, agus air a theaghlach féin uile.

11 Nis thàinig gorta agus àmhghar mòr air an Eiphit uile, agus air talamh Chanaain; agus cha d'fhuair ar n-aithriche teachd-an-tìr[3].

12 Ach an uair a chuala Iacob gu'n robh arbhar san Eiphit, chuir e mach ar n-aithriche air tùs.

13 Agus air an dara *uair* rinneadh Ioseph aithnichte d'a bhràithribh; agus rinneadh cinneach Ioseiph follaiseach do Pharaoh.

14 An sin chuir Ioseph *fios* uaith, agus ghairm e d'a lonnsuidh Iacob 'athair, agus a luchd-dàimhe uile, cùig anama deug agus tri fichead.

15 Agus chaidh Iacob sìos do'n Eiphit, agus fhuair e bàs, e féin agus ar n-aithriche.

16 Agus ghiùlaineadh thairis iad gu Sichem, agus chuireadh iad anns an àit-adhlaic a cheannaich Abraham air suim airgid o mhic Emoir, *athar* Shicheim.

17 Ach an uair a dhruid àm a' ghealladh, a mhionnaich Dia do Abraham, dh'fhàs an sluagh agus rinneadh iad lìonmhor san Eiphit,

18 Gus an d'éirich righ eile, do nach b'aithne Ioseph.

19 Bhuin esan[4] gu cuilbheirteach r'ar cinneach, agus rinn e olc air ar n-aithrichibh, air chor as gu'n d'thug e orra an naoidheana a thilgeadh mach, chum nach sìolaicheadh iad[5].

20 Anns an àm sin rugadh Maois, agus bha e ro sgiamhach, agus dh'altrumadh e tri mìosan ann an tigh 'athar:

21 Agus an uair a thilgeadh a mach e, thog nighean Pharaoh leatha e, agus dh'altrum[6] i e mar mhac dhi féin.

22 Agus dh'fhòghlumadh[7] Maois ann an uile ghliocas nan Eiphiteach, agus bha e cumhachdach am briathraibh agus an gnìomharaibh.

23 Agus an uair a bha e dà fhichead bliadhna iomlan a dh'aois, thàinig e 'na chridhe a bhràithre clannIsraeil fhiosrachadh[8].

24 Agus air dha duine àraidh *dhiubh* fhaicinn a' fulang eucoir, theasairg se *e*, agus air bualadh an Eiphitich dha, rinn e dioghaltas do'n fhear air an d'rinneadh an eucoir:

25 Oir shaoil e gu'n tuigeadh a bhràithre, gu'n tugadh Dia le a làimh-san saorsa dhoibh; ach cha do thuig iadsan.

26 Agus air an là 'na dhéigh sin nochd se e féin doibh agus iad a' comhstri, agus b'àill leis sìth a dheanamh eatorra[9], ag ràdh, A dhaoine, is bràithre sibh féin: c'ar son a ta sibh a' deanamh eucoir air a chéile?

---

[1] *chreic.* [2] *bòigh, fàbhor.* [3] *tìr a thachd.* [4] *Ghiùlain se e féin.* [5] *nach fàsadh sìochd orra, nach maireadh iad beò.* [6] *dh'oil.* [7] *dh'iunnsaicheadh.* [8] *dol a shealtuinn a bhràithre cloinn Israeil.* [9] *an cur réidh.*

27 Ach chuir am fear a rinn an eucoir air a choimhearsnach uaith e, ag ràdh, Cò a rinn thusa a'd' uachdaran agus a'd' bhreitheamh oirnne?

28 Am miann leat mise a mharbhadh, mar *mharbh thu* an t-Eiphiteach an dé?

29 An sin theich Maois air son an fhocail so, agus bha e 'na choigreach ann an dùthaich Mhidiain, far an do ghin e dithis mhac.

30 Agus an uair a choimhlionadh dà fhichead bliadhna, dh'fhoillsicheadh dha ann am fàsach beinne Shina, aingeal an Tighearn ann an lasair theine ann am preas.

31 Agus an uair a chunnaic Maois *so*, ghabh e iongantas mu'n t-sealladh; agus air dha teachd am fagus gu beachdachadh *air*, thàinig guth an Tighearna d'a ionnsuidh,

32 *Ag ràdh*, *Is* mise Dia t'aithriche, Dia Abrahaim, agus Dia Isaaic, agus Dia Iacoib. An sin chriothnuich Maois, agus cha robh chridhe aige amharc[1].

33 An sin thubhairt an Tighearn ris, Fuasgail do bhròg an o d' chosaibh: oir is talamh naomh an t-àit air am bheil thu a'd' sheasamh.

34 Chunnaic mi gu cinnteach àmhghar mo phobuill a ta san Eiphit, agus chuala mi an osnaidh, agus thàinig mi nuas g'an saoradh. Agus a nis thig, cuiridh mi do'n Eiphit thu.

35 Am Maois so féin a dhiùlt iadsan, ag ràdh, Cò rinn uachdaran agus breitheamh dhiot-sa? esan chuir Dia *gu bhi* 'na uachdaran agus 'na fhear-saoraidh le làimh an aingil a dh'fhoillsicheadh dha sa' phreas.

36 Thug esan a mach iad an déigh dha mìorbhuilean, agus comharan a dheanamh ann an tìr na h-Eiphit, agus anns a' mhuir ruaidh, agus anns an fhàsach rè dhà fhichead bliadhna.

37 Is e so am Maois ud a thubhairt ri cloinn Israeil, Togaidh an Tighearn bhur Dia suas fàidh dhuibh do 'ur bràithribh, cosmhuil rium-sa; ris-san éisdidh sibh.

38 So esan a bha san eaglais anns an fhàsach, maille ris an aingeal a labhair ris ann am beinn Shina, agus maille r'ar n-aithrichibhne: neach a fhuair briathra na beatha[2] chum an toirt dhuinne:

39 Do nach b'àill le ar naithrichibh bhi ùmhal, ach chuir iad uatha *e*, agus 'nan cridhe phill iad air an ais do'n Eiphit,

40 Ag ràdh ri Aaron, Dean dhuinne dée a théid romhainn: oir mu thimchioll a' Mhaois so, a thug a mach sinn á tìr na h-Eiphit, cha'n 'eil fhios againn ciod a dh'éirich dha.

41 Agus rinn iad laogh sna làithibh sin, agus thug iad ìobairt do'n dealbh, agus rinn iad gairdeachas ann an oibribh an làmha féin.

42 An sin phill Dia, agus thug e thairis iad chum aoradh a dheanamh do armailt nèimh, a réir mar a ta e sgrìobhta ann an leabhar

[1] *aire a thabhairt.*

[2] *na beò-bhriathra.*

nam fàidhean, An d'thug sibh dhomh-sa beathaichean marbhta, agus ìobairte rè dhà fhichead bliadhna anns an fhàsach, O a thigh Israeil?

43 Seadh, thog sibh suas pàilliun Mholoich, agus reult bhur dé Remphain, dealbhan a rinn sibh chum aoraidh dhoibh: uime sin atharraichidh mi sibh an taobh thall do Bhabilon.

44 Bha pàilliun na fianuis aig ar n-aithrichibh san fhàsach, a réir mar a dh'àithn an ti a labhair ri Maois, gu'n deanadh se e a réir an t-samhlaidh[1] a chunnaic e.

45 An ni a thug mar an ceudna ar n-aithriche a bha 'nan déigh, a steach maille ri Iosa do sheilbh nan Cinneach, a thilg Dia a mach roimh ghnùis ar n-aithriche, gu làithibh Dhaibhidh;

46 Neach a fhuair deadhghean am fianuis Dhé, agus a dh'iarr pàilliun fhaotainn do Dhia Iacoib.

47 Ach thog Solamh tigh dha.

48 Gidheadh cha'n 'eil an ti a's àirde a' gabhail còmhnuidh ann an teampluibh làmh-dheanta; mar a ta am fàidh ag ràdh,

49 *Is e* nèamh mo righchaithir, agus an talamh stòl mo chos: ciod an tigh a thogas sibh dhomh? a ta an Tighearn ag ràdh: no ciod e ionad mo thàimh?

50 Nach do rinn mo làmh na nithe so uile?

51 A dhaoine cruaidhmhuinealach, agus neo-thimchioll-ghearrta ann an cridhe agus ann an cluasaibh, tha sibh a ghnàth a' cur an aghaidh an Spioraid naoimh: mar *a rùm* bhur n-aithriche, mar sin a ta sibhse *a' deanamh*.

52 Cò do na fàidhibh air nach d'rinn bhur n-aithriche geur-leanmhuinn? agus mharbh siad iadsan a roimhfhoillsich teachd an Fhìrein ud; air an robh sibhse a nis 'nur luchd-brathaidh, agus 'nur mortairibh:

53 *Sibhse* a fhuair an lagh le frithealadh nan aingeal, agus nach do choimhid *e*.

54 'Nuair a chual iad na nithe sin, bha iad air an gonadh 'nan cridhe, agus chas iad *am* fiaclan ris.

55 Ach air dhasan bhi làn do'n Spiorad naomh, dh'amhairc e gu geur suas gu nèamh, agus chunnaic e glòir Dhé, agus Iosa 'na sheasamh air deas làimh Dhé;

56 Agus thubhairt e, Feuch, tha mi faicinn nan nèamh fosgailte, agus Mac an duine 'na sheasamh air deas làimh Dhé.

57 An sin ghlaodh iadsan le guth mòr, agus dhruid[2] iad an cluasan, agus leum iad air a dh'aon inntinn.

58 Agus air dhoibh a thilgeadh a mach as a' bhaile[3], chlach iad *e:* agus thilg na fianuisean an eudach sìos aig cosaibh òganaich, d'am b'ainm Saul.

59 Agus chlach iad Stephan, *agus* e a' gairm air *Criosd*, agus ag ràdh, A Thighearn Iosa, glac mo spiorad.

60 Agus air dha a leigeadh féin air a ghlùinibh, ghlaodh e le guth mòr, A Thighearn,

[1] *an t-saimpleir, an t-samhlachais.*

[2] *dhùin, stop.* [3] *a' chaithir.*

na cuir am peacadh so as an leth. Agus air dha so a ràdh, choidil e.

CAIB. VIII.

1 *Shearmonaicheadh an soisgeul ann an Samaria le Philip, a bhaist mòran, agus am measg chùich Simon an Druidh.* 14 *Thàinig Peadar agus Eoin a dhaingneachadh na h-eaglais:* 17 *le cur an làmh air an dream a chreid, bha an Spiorad naomh air a thiodhlacadh.*

AGUS bha Saul ag aontachadh le a bhàs-san. Agus dh'èirich anns an àm sin geur-leanmhuinn mhòr an aghaidh na h-eaglais a bha ann an Ierusalem; agus bha iad uile air an sgapadh air feadh tìre Iudea, agus Shamaria, ach na h-abstoil *a mhàin*.

2 Agus ghiùlain daoine diadhaidh[1] Stephan *chum 'adhlaic*, agus rinn iad caoidh mhòr air a shon.

3 Ach bha Saul a' fàsachadh na h-eaglais, a' dol a steach do gach tigh; agus ag tarruing a mach fhear agus bhan, chuir e am prìosan *iad*.

4 Uime sin dh'imich an dream a sgapadh, feadh gach àite, a' searmonachadh an fhocail.

5 An sin chaidh Philip sìos do bhaile Shamaria, agus shearmonaich e Criosd doibh.

6 Agus thug an sluagh a dh'aon toil aire do na nithibh a labhradh le Philip, ag éisdeachd ris[2], agus a' faicinn nam mìorbhuile a rinn e.

7 Oir chaidh spiorada neòghlan a mach á mòran anns an robh iad, a' glaodhaich le guth mòr: agus chaidh mòran air an robh am pairilis[3], agus - bha 'nam bacaich, a shlànuchadh.

8 Agus bha gairdeachas mòr sa' bhaile sin.

9 Ach bha roimhe sin duine àraidh sa' bhaile sin d' am b'ainm Simon, a ghnàthaich druidheachd, agus a mheall[4] muinntir Shamaria, ag ràdh gu'm bu neach mòr éigin e féin.

10 Dhasan thug iad uile aire o'n bheag gus a' mhòr, ag ràdh, Is e an duine so cumhachd mòr Dhé.

11 Agus thug iad an aire dha, a chionn gu'n do mheall e iad rè ùine fhada le a dhruidheachd.

12 Ach an uair a chreid iad Philip, a' searmonachadh nan nithe a bhuineas do rìoghachd Dhé, agus do ainm Iosa Criosd, bhaisteadh iad eadar fheara agus mhnài.

13 An sin chreid Simon féin mar an ceudna: agus an uair a bhaisteadh e, dh'fhan e maille ri Philip, agus a' faicinn nan comhara agus nam feartan a rinneadh, ghabh e iongantas ro mhòr.

14 Agus an uair a chuala na h-abstoil a bha ann an Ierusalem, gu'n do ghabh Samaria focal Dhé, chuir iad d'an ionnsuidh Peadar agus Eoin:

15 Agus an uair a chaidh iad sìos, ghuidh iad air an son gu'm faigheadh iad an Spiorad naomh.

16 (Oir cha d'thàinig e fathast a nuas air aon aca: ach a mhàin bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.)

---

[1] *cràbhach.* [2] *riu.*
[3] *crith-ghalar; palsy.* Sasg.
[4] *a chuir uamhas air, a chuir 'nam breathal.*

17 An sin chuir iad *an* làmhan orra, agus fhuair iad an Spiorad naomh.

18 Agus an uair a chunnaic Simon gu'n robh an Spiorad naomh air a thoirt tre làmhan nan abstol a chur orra, thairg e airgiod dhoibh,

19 Ag ràdh, Thugaibh dhomh-sa mar an ceudna an cumhachd so, ge b'e neach air an cuir mi *mo* làmha, gu'm faigh e an Spiorad naomh.

20 Ach thubhairt Peadar ris, Gu rachadh t'airgiod am mugha maille riut féin, a chionn gu'n do mheas thu gu'm feudtadh tiodhlac Dhé a cheannach le h-airgiod.

21 Cha'n 'eil agad cuid no crannchur sa' chùis so: oir cha'n 'eil do chridhe dìreach[1] am fianuis Dhé.

22 Gabh aithreachas uime sin do t'olc so, agus guidh air Dia, ma dh'fheudar gu maithear dhuit smuaine do chridhe.

23 Oir a ta mi 'gad fhaicinn ann an domblas na seirbhe, agus *fo* chuibhreach na h-eucorach.

24 An sin fhreagair Simon, agus thubhairt e, Guidhibhsa an Tighearn air mo shon, nach tig aon do na nithibh sin a thubhairt sibh orm.

25 An sin air dhoibh-san fianuis a dhèanamh agus focal an Tighearn a labhairt, phill iad gu Ierusalem, agus shearmonaich iad an soisgeul ann am mòran do bhailtibh nan Samaritanach.

26 Agus labhair aingeal an Tighearna ri Philip, ag ràdh, Eirich agus imich chum na h-àirde deas, chum na slighe a ta dol sìos o Ierusalem gu Gasa, a ta 'na fhàsach[2].

27 Agus dh'éirich e, agus dh'imich e: agus, feuch, duine àraidh, caillteanach o Etiopia, aig an robh mòr-ùghdarras fo Chandace banrighinn na h-Etiopia, agus a bha os ceann a h-ionmhais uile, agus a bha air teachd gu Ierusalem chum aoradh a dheanamh,

28 Bha e a' pilltinn air ais, agus 'na shuidhe 'na charbad, agus bha e a' leughadh an fhàidh Esaiais.

29 An sin thubhairt an Spiorad ri Philip, Imich am fagus, agus druid ris a' charbad so.

30 Agus ruith Philip d'a ionnsuidh, agus chuala se e a' leughadh an fhàidh Esaiais, agus thubhairt e, Am bheil thu a' tuigsinn nan nithe a tha thu a' leughadh?

31 Agus thubhairt esan, Cionnus is urrainn mi, mur seòl neach éigin mi? Agus dh'iarr e air Philip teachd a nìos, agus suidhe maille ris.

32 A' chuibhrionn do'n sgriobtuir a bha e leughadh, b'i so i, Thugadh e mar chaora chum marbhaidh; agus mar uan a ta 'na thosd am fianuis an fhir-lomairt, mar sin cha d'fhosgail e a bheul:

33 'Na ìsleachadh thugadh a bhreitheanas air falbh: agus cò a nochdas a ghinealach? oir thogadh a bheatha o'n talamh.

34 Agus fhreagair an caillteanach, agus thubhairt e ri Philip, Guidheam thu, co uime tha am fàidh ag ràdh

[1] *ceart, treibhdhireach.*

[2] *troimh an fhàsach,*

so? uime féin, no mu neach éigin eile?

35 An sin dh'fhosgail Philip a bheul, agus a' tòiseachadh o'n sgriobtuir sin, shearmonaich e Iosa dha.

36 Agus an uair a dh'imich iad air an t-slighe, thàinig iad gu h-uisge àraidh: agus thubhairt an caillteanach, Feuch, uisge; ciod a ta bacadh mise bhi air mo bhaisteadh?

37 Agus thubhairt Philip, Ma tha thu a' creidsinn le d' uile chridhe, feudaidh tu. Agus fhreagair e agus thubhairt e, Tha mi a' creidsinn gur e Iosa Criosd Mac Dhé.

38 Agus dh'àithn e 'n carbad a sheasamh: agus chaidh iad sìos le chéile do'n uisge, araon Philip agus an caillteanach; agus bhaist se e.

39 Agus an uair a thàinig iad a nìos as an uisge, thug Spiorad an Tighearna Philip leis, agus cha'n fhac an caillteanach tuilleadh e: agus dh'imich e air 'aghaidh le gairdeachas.

40 Ach fhuaradh Philip ann an Asotos: agus shearmonaich e anns na bailtibh uile, a' dol troimh *an dùthaich*, gus an d'thàinig e gu Cesarea.

CAIB. IX.

1 *Tha Saul, air dha bhi 'g imeachd gu Damascus, air a leagadh sìos gu talamh le solus, agus guth o nèamh:* 10 *ghairmeadh e chum na h-abstolachd,* 18 *agus bhaisteadh e le Ananias:* 20 *shearmonaich e Criosd gu dàna.* 31 *Leigheas Peadar Eneas do'n phairilis;* 38 *thug e Tabita beò.*

AGUS air do Shaul bhi fathast a' séideadh bagraidh, agus àir[1] an aghaidh dheisciobul an Tighearna, chaidh e chum an àrd-shagairt.

2 Agus dh'iarr e litrichean uaith gu Damascus chum nan sionagog, chum nam faigheadh e aon neach do'n t-slighe so, co aca b'fhir no mnài iad, gu'n tugadh e leis ceangailte gu Ierusalem iad.

3 Agus ag imeachd dha, tharladh[2] gu'n do dhruid e ri Damascus: agus dhealraich gu h-obann mu'n cuairt air solus o nèamh.

4 Agus air tuiteam dha air an talamh, chual e guth ag ràdh ris, A Shauil, A Shauil, c'ar son a ta thu 'gam gheurleanmhuinn-sa?

5 Agus thubhairt esan, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt an Tighearn, Is mise Iosa a ta thusa a' geur-leanmhuinn: *is* cruaidh dhuitse breabadh an aghaidh nan dealg.

6 Agus air dhasan bhi air chrith agus làn uamhuinn, thubhairt e, A Thighearn, ciod is àill leat mise a dheanamh? Agus *thubhairt* an Tighearn ris, Eirich, agus rach[3] a steach do'n bhaile, agus innsear dhuit ciod is còir dhuit a dheanamh.

7 Agus sheas na daoine bha 'g imeachd maille ris 'nan tosd, a' cluinntinn a' ghutha, ach gun neach air bith fhaicinn.

8 Agus dh'éirich Saul o'n talamh, agus air fosgladh a shùl dha, cha'n fhac e neach[4] air bith: ach air dhoibh breith air a làimh, threòraich iad *e* gu Damascus.

9 Agus bha e tri làithean

[1] *marbhaidh.* [2] *thachair.*

[3] *theirig, gabh.* [4] *ni.*

gun radharc, agus cha d'ith agus cha d'òl e ni air bith.

10 Agus bha deisciobul àraidh ann an Damascus, d'am b'ainm Ananias; agus thubhairt an Tighearn ris ann am foillseachadh[1], Ananiais. Agus thubhairt esan, Feuch *a ta* mi *an so*, a Thighearn.

11 Agus *thubhairt* an Tighearn ris, Eirich, agus imich do'n t-sràid, ris an abrar Dìreach, agus iarr ann an tigh Iudais, duine o Tharsus d'an goirear Saul: oir feuch, a ta e ri urnuigh,

12 Agus chunnaic e ann am foillseachadh duine d'an ainm Ananias, a' teachd a steach, agus a' cur *a* làimhe air, chum gu'm faigheadh e a radharc.

13 An sin fhreagair Ananias, A Thighearn, chuala mi o mhòran mu'n duine so, cia lìon olc a rinn e do d' naomhaibh ann an Ierusalem:

14 Agus a ta an so ùghdarras aige o uachdaranaibh nan sagart, iadsan uile a cheangal a ta gairm air t'ainm-sa[2].

15 Ach thubhairt an Tighearn ris, Imich; oir is soitheach taghta dhomh-sa e, chum m'ainm a ghiùlan am fianuis nan Cinneach, agus rìghrean, agus chloinn Israeil.

16 Oir nochdaidh mise dha cia mòr na nithe a's èigin da fhulang air sgàth m'ainme-sa.

17 Agus dh'imich Ananias, agus chaidh e steach do'n tigh; agus chuir e a làmhan air, agus thubhairt e, A Shauil, a bhràthair, chuir an Tighearn, (*eadhon* Iosa a dh'fhoillsicheadh dhuitse anns an t-slighe air an d'thàinig thu,) mise chum gu'm faigheadh tu do radharc, agus gu'm biodh tu air do lìonadh leis an Spiorad naomh.

18 Agus air ball thuit o 'shuilibh mar gu'm biodh lannan; agus dh'aisigeadh a radharc dha gun dàil, agus air dha èirigh, bhaisteadh e.

19 Agus an uair a ghabh e biadh, neartaicheadh e. An sin bha Saul làithean àraidh maille ris na deisciobluibh a bha ann an Damascus.

20 Agus air ball shearmonaich e Iosa[3] anns na sionagogaibh, gur esan Mac Dhé.

21 Ach bha na h-uile a chual *e* fo uamhas, agus thubhairt iad, Nach e so esan a bha sgrios ann an Ierusalem iadsan a bha gairm air an ainm so, agus a thàinig an so chum na crìche so, gu'n tugadh e ceangailte iad dh'ionnsuidh uachdarana nan sagart?

22 Ach bu mhòid a neartaicheadh Saul, agus chuir e gu h-amhluadh na h-Iudhaich a bha chòmhnuidh ann an Damascus, a' dearbhadh gur e so an Criosd.

23 Agus air dol do mhòran làithean seachad, rinn na h-Iudhaich comhairle r'a chéile esan a mharbhadh:

24 Ach thugadh fios do Shaul air am féill[4]: agus bha faire aca air na geatachaibh a là agus a dh'oidhche chum a mharbhadh.

25 An sin ghabh na deisciobuil e san oidhche, agus chuir iad a mach thar a' bhalla e, agus leig iad sìos ann an cliabh *e*.

26 Agus an uair a thàinig Saul gu Ierusalem, dh'fheuch

[1] *sealladh.* [2] *a tha air an gairm air t'ainm.* [3] *Criosd.* [4] *ceilg.*

e ri e féin a cheangal ris na deisciobluibh : ach bha eagal orra uile roimhe, agus cha do chreid iad gu'm bu deisciobul e.

27 Ach ghabh Barnabas d'a ionnsuidh e, agus thug e chum nan abstol *e*, agus chuir e'n céill doibh cionnus a chunnaic e'n Tighearn anns an t-slighe, agus gu'n do labhair e ris, agus cionnus a shearmonaich e gu dàna ann an Damascus an ainm Iosa.

28 Agus bha e maille riu a' teachd a steach, agus a' dol a mach ann an Ierusalem.

29 Agus labhair e gu dàna an ainm an Tighearna Iosa, agus rinn e deasboireachd an aghaidh nan Greugach : ach chuir iadsan rompa esan a mharbhadh.

30 Ach an uair a thuig na bràithre *so*, thug iad sìos e gu Cesarea, agus chuir iad air falbh gu Tarsus e.

31 An sin bha fois aig na h-eaglaisibh troimh Iudea uile, agus Ghalile, agus Shamaria, agus air dhoibh bhi air an togail suas, agus a' siubhal ann an eagal an Tighearn, agus an comhfhurtachd [1] an Spioraid naoimh, mheudaicheadh gu mòr iad.

32 Agus tharladh, air do Pheadar imeachd troimh gach *àite*, gu'n deachaidh e sìos mar an ceudna chum nan naomh a bha gabhail còmhnuidh ann an Lida.

33 Agus fhuair e an sin duine àraidh d'am b'ainm Eneas, a bha rè ochd bliadhna air a leabaidh, agus e gu tinn leis a' phairilis [2].

34 Agus thubhairt Peadar ris, Eneais, tha Iosa Criosd ga d' leigheas : éirich agus dean do leabadh. Agus air ball dh'éirich e.

35 Agus chunnaic iadsan uile e, a bha chòmhnuidh ann an Lida, agus *ann* an Saron, agus phill iad chum an Tighearn.

36 A nis bha ban-deisciobul àraidh ann an Iopa d'am b'ainm Tabita, 'se sin, air eadar-theangachadh, Dorcas : bha a' bhean so làn do dheadh oibribh, agus do dhéircibh a rinn i.

37 Agus tharladh anns na làithibh sin, air dhi bhi gu tinn gu'n d'fhuair i bàs : Agus air dhoibh a h-ionnlad, chuir iad ann an seòmar uachdarach *i*.

38 Agus air do Lida bhi fagus do Iopa, *agus* air cluinntinn do na deisciobluibh gu'n robh Peadar an sin, chuir iad dithis dhaoine d'a ionnsuidh, a' guidhe *air* e theachd d'an ionnsuidh gun dàil.

39 An sin dh'éirich Peadar, agus chaidh e maille riu. Agus an uair a bha e air teachd, threòraich iad suas e do'n t-seòmar uachdarach : agus sheas no bantraichean uile làimh ris a' caoineadh, agus a' nochdadh nan còta agus nan trusgan a rinn Dorcas am feadh a bha i maille riu.

40 Ach air do Pheadar an cur a mach uile, leig se e féin air a ghlùinibh agus rinn e urnuigh ; agus air dha tionndadh ris a' chorp, thubhairt e, A Thabita, éirich. Agus dh' fhosgail ise a sùilean : Agus

[1] *còmhnadh, cuideachadh.*

[2] *chrith ghalar.*

air dhi Peadar fhaicinn, dh'éirich i 'na suidhe.

41 Agus thug e a làmh dhi, agus thog e 'na seasamh i; agus an uair a ghairm e na naoimh agus na bantraichean, chuir e 'nan làthair beò i.

42 Agus fhuaradh fios air so tre Iopa uile; agus chreid mòran anns an Tighearn.

43 Agus tharladh gu'n d'fhan e mòran do làithibh ann an Iopa maille ri Simon àraidh fear-deasachaidh leathair.

CAIB. X.

1 *Air do Chornelius, duine crábhach, aithne fhaotainn o aingeal, chuir e fios air Peadar,* 11 *a bha air a theagasg ann an taisbean gun e dheanamh tàir air na Cinnich:* 34 *Am feadh a bha e searmonachadh Chriosd do Chornelius agus d'a chuideachd, thàinig an Spiorad naomh nuas orra, agus bhaisteadh iad.*

AGUS bha duine àraidh ann an Cesarea, d'am b'ainm Cornelius, ceannardceud do'n chuideachd ris an abrar *a' chuideachd* Eadailteach,

2 *Duine* crabhach, agus air an robh eagal Dé maille r'a thigh uile, a bha toirt mòrain déirce do'n t-sluagh, agus a' deanamh urnuigh ri Dia a ghnàth.

3 Chunnaic e ann an seallādh[1] gu soilleir, mu thimchioll na naothadh uaire do'n là, aingeal Dé a' teachd a stigh d'a ionnsuidh, agus ag ràdh, A Chorneliuis.

4 Agus air dhasan amharc gu geur air, ghabh e eagal, agus thubhairt e, Ciod e, a Thighearn? Agus thubhairt e ris, Chaidh t'urnuighean agus do dhéircean suas mar chuimhneachan ann am fianuis Dé.

5 Agus a nis cuir daoine gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an co-ainm Peadar:

6 Tha e air aoidheachd maille ri Simon àraidh feardeasachaidh leathair, aig am bheil a thigh làimh ris an fhairge: innsidh esan duit ciod is còir dhuit a dheanamh.

7 Agus an uair a dh'fhalbh an t-aingeal a labhair ri Cornelius, ghairm e d'a ionnsuidh dithis do mhuinntir a thighe, agus saighdear crábhach do'n dream a bha ghnàth a' feitheamh air;

8 Agus an uair a chuir e an t-iomlan an céill doibh, chuir e iad gu Iopa.

9 Agus air an là màireach, 'nuair a bha iadsan air an turus, agus a' teachd am fagus do'n bhaile, chaidh Peadar suas air mullach an tighe a dheanamh urnuigh, mu thimchioll na seathadh uaire[2].

10 Agus dh'fhàs e ro ocrach, agus bu mhiann leis *biadh* itheadh: ach am feadh a bha iadsan ag ulluchadh, thuit e ann an neul,

11 Agus chunnaic e nèamh fosgailte, agus soitheach àraidh a' teachd a nuas d'a ionnsuidh, mar bhraith-lìn[3] mhòir, ceangailte air a ceithir oisnibh[4], agus air a leigeadh sìos air an talamh;

12 Anns an robh gach uile ghnè bheathaiche ceithirchosach na talmhainn, agus bheathaiche allta, agus

[1] *foillseachadh, taisbeanadh.*
[2] i.e. *meadhon-là.*
[3] *Ilon-eudach.*
[4] *beannaibh.*

bhiasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

13 Agus thàinig guth d'a ionnsuidh, Eirich, a Pheadair; marbh agus ith.

14 Ach thubhairt Peadar, Ni h-eadh, a Thighearn; oir cha d'ith mi riamh aon ni coitchionn[1] no neòghlan.

15 Agus *thubhairt* an guth ris a rìs an dara uair, Na nithe sin a ghlan Dia, na gairm thusa coitchionn.

16 Agus rinneadh so tri uairean: agus thogadh an soitheach a rìs suas gu nèamh.

17 A nis an uair a bha Peadar fo amharus ann féin ciod bu chiall do'n t-sealladh a chunnaic e, feuch, bha na daoine a chuireadh o Chornelius, an déigh dhoibh tigh Shimoin iarraidh, 'nan seasamh aig an dorus.

18 Agus air gairm dhoibh, dh'fheòraich iad an robh Simon d'an co-ainm Peadar, air aoidheachd an sin.

19 Am feadh a bha Peadar a' smuaineachadh air an t-sealladh, thubhairt an Spiorad ris, Feuch, tha triuir dhaoine ga d'iarraidh.

20 Uime sin éirich, agus gabh sìos, agus imich maille riu, gun amharus air bith a bhi ort: oir is mise a chuir uam iad.

21 Agus chaidh Peadar sìos chum nan daoine, [a chuireadh d'a ionnsuidh o Chornelius,] agus thubhairt e, Feuch, is mise an ti a tha sibh ag iarraidh: ciod e an t-aobhar mũ'n d'thàinig sibh?

22 Agus thubhairt iadsan, Fhuair Cornelius an ceannard-ceud, duine cothromach, air am bheil eagal Dé, agus fo dheadh ainm[2] aig cinneach nan Iudhach uile, rabhadh o Dhia le aingeal naomh, fios a chur ortsa d'a thigh, agus briathran a chluinntinn uait.

23 An sin ghairm e steach iad, agus thug e aoidheachd *dhoibh*. Agus air an là màireach dh'imich Peadar maille riu, agus chaidh dream àraidh do na bràithribh o Iopa maille ris.

24 Agus air an là màireach chaidh iad a steach do Chesarea: agus bha Cornelius a' feitheamh riu, agus air gairm a luchd-dàimh agus a chàirde dìsle an ceann a chéile.

25 Agus an uair a bha Peadar a' dol a steach, choinnich Cornelius e, agus thuit e sìos aig a chosaibh, agus rinn e aoradh *dha*.

26 Ach thog Peadar suas e, ag ràdh, Seas suas; is duine mise mar an ceudna.

27 Agus ag còmhradh ris, chaidh e steach, agus fhuair e mòran cruinn.

28 Agus thubhairt e riu, Tha fios agaibh gu bheil e mi-dhligheach do dhuine a tha 'na Iudhach, comhluadar a chumail ri neach a tha do chinneach eile, no teachd am fagus da; ach nochd Dia dhomh-sa, gun duine air bith a ghairm coitchionn no neòghlan.

29 Uime sin thàinig mise 'nuair a chuireadh fios orm, gun aon ni a ràdh 'na aghaidh: air an aobhar sin tha mi feòraich c'ar son a chuir sibh fios orm?

30 Agus thubhairt Cornelius, O'n cheathramh là gus

[1] *cumanta.*

[2] *air am bheil deadh theisteas.*

an uair so bha mi a' deanamh trasgaidh; agus air an naothadh uair bha mi deanamh urnuigh ann mo thigh, agus, feuch, sheas duine a'm' làthair ann an eudach dealrach[1].

31 Agus thubhairt e, A Chorneliuis, fhuair t'urnuigh éisdeachd[2], agus tha do dhéircean air an cuimhneachadh am fianuis Dé.

32 Uime sin cuir gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an co-ainm Peadar; tha e air aoidheachd ann an tigh Shimoin, fear-deasachaidh leathair, làimh ris a' mhuir; neach, 'nuair a thig e, a labhras riut.

33 Uime sin chuir mi air ball fios ort; agus is maith a rinn thu teachd. Air an aobhar sin tha sinne uile an so a làthair am fianuis Dé, a dh'éisdeachd nan uile nithe a tha air an àithneadh dhuit-se le Dia.

34 An sin dh'fhosgail Peadar a bheul, agus thubhairt e, Gu fìrinneach tha mi 'g aithneachadh nach 'eil Dia ag amharc air pearsaibh seach a chéile:

35 Ach anns gach uile chinneach a ta an neach air am bheil 'eagal-san, agus a tha 'g oibreachadh fìreantachd, taitneach aige.

36 Am focal a chuir Dia gu cloinn Israeil a' searmonachadh sìth tre Iosa Criosd, (neach is e Tighearna nan uile,)

37 Am focal sin is aithne dhuibh, a sgaoileadh air feadh tìre Iudea uile, agus a thòisich o Ghalile, an déigh a' bhaistidh a shearmonaich Eoin:

38 Cionnus a dh'ung Dia Iosa o Nasaret leis an Spiorad naomh, agus le cumhachd; neach a chaidh mu'n cuairt a' deanamh maith, agus a' slànuchadh nan uile a bha air am foir-eigneachadh[3] leis an diabhul: oir bha Dia maille ris.

39 Agus tha sinne 'nar fianuisibh air na h-uile nithibh a rinn e, araon ann an tìr nan Iudhach, agus ann an Ierusalem; neach a mharbh iad, 'ga chrochadh air crann:

40 Esan thog Dia suas air an treas là, agus nochd se e gu follaiseach;

41 Cha'n ann do'n t-sluagh uile, ach do fhianuisibh, a thaghadh le Dia roimh-làimh, *eadhon* dhuinne, a dh'ith agus a dh'òl maille ris an déigh dha éirigh o na marbhaibh.

42 Agus dh'àithn e dhuinne searmonachadh do'n t-sluagh, agus fianuis a dheanamh gur esan a dh'orduicheadh le Dia 'na bhreitheamh air bheòthaibh agus air mharbhaibh.

43 Dhasan tha na fàidhean uile a' toirt fianuis, gu'm faigh gach neach a chreideas ann maitheanas 'nam peacaibh tre 'ainm-san.

44 Am feadh a bha Peadar fathast a' labhairt nam briathra sin, thuirling[4] an Spiorad naomh orra-san uile a chual am focal.

45 Agus ghabh na creidich do'n timchioll-ghearradh, a mheud diubh 'sa thàinig maille ri Peadar, iongantas mòr, do bhrìgh gu'n do dhòirteadh air na Cinnich mar an

---

1 *ro gheal.*
2 *dh'éisdeadh ri t'urnuigh.*

3 *thugadh fo cheannsal.*
4 *thuit.*

ceudna tiodhlac an Spioraid naoimh.

46 Oir chuala siad iad a' labhairt le teangaibh, agus ag àrd-mholadh Dhé. An sin fhreagair Peadar,

47 Am feud neach sam bith uisge a thoirmeasg, chum nach rachadh iad so a bhaisteadh, a fhuair an Spiorad naomh, co maith ruinne?

48 Agus dh'orduich e iad a bhi air am baisteadh, ann an ainm an Tighearna. An sin ghuidh iad air fantuinn *maille riu* làithean àraidh.

CAIB. XI.

1 *Fhuaradh cron do Pheadar air son comhluadar a ghleidheadh ris na Cinnich:* 4 *dh'innis e a reuson, agus thaitinn sin r'a luchd-dtidh.* 19 *Sgaoileadh an soisgeul feadh Phenice, agus Chipruis, agus Antioch.* 26 *Dh'ainmicheadh na deisciobuil 'nan Criosduidhean air tùs ann an Antioch, &c.*

AGUS chuala na h-abstoil agus na bràithrean a bha ann an Iudea, gu'n do ghabh na Cinnich mar an ceudna ri focal Dé.

2 Agus an uair a chaidh Peadar suas gu Ierusalem, rinn iadsan a bha do'n timchioll-ghearradh conspoid ris,

3 Ag ràdh, Chaidh thu steach a dh'ionnsuidh dhaoine nach robh air an timchioll-ghearradh, agus dh'ith thu maille riu.

4 Agus thòisich Peadar, agus chuir e'n *t-iomlan* an céill doibh an ordugh, ag radh,

5 Bha mi ann am baile [1] Iopa ri urnuigh; agus ann an neul chunnaic mi sealladh, Soitheach àraidh a' teachd a nuas, mar bhraith-lìn mhòir, air a leigeadh a nuas, o nèamh air a ceithir oisnibh [2]; agus thàinig i a m' ionnsuidhsa.

6 Agus air dhomh beachdachadh gu geur oirre, thug mi fa'near, agus chunnaic mi beathaiche ceithir-chosach na talmhainn, agus na fiadhbheathaiche, agus na biasda snàigeach, agus eunlaith an athair.

7 Agus chuala mi guth ag ràdh rium, Eirich, a Pheadair; marbh agus ith.

8 Ach thubhairt mise, Ni h-eadh, a Thighearn: oir cha deachaidh riamh aon ni coitchionn no neòghlan a steach do m' bheul.

9 Ach fhreagair an guth mi an dara uair o nèamh, Na nithe a ghlan Dia na meas thusa neòghlan [3].

10 Agus rinneadh so tri uairean: agus thogadh an t-iomlan a rìs suas gu nèamh.

11 Agus, feuch, air ball bha triuir dhaoine air teachd chum an tighe anns an robh mi, a chuireadh o Chesarea a m' ionnsuidh.

12 Agus thubhairt an Spiorad rium dol maille riu, gun amharus air bith a bhi orm. Agus chaidh mar an ceudna an t-seathnar bhràithre so maille rium, agus chaidh sinn a steach do thigh an duine:

13 Agus nochd e dhuinn cionnus a chunnaic e aingeal 'na sheasamh 'na thigh, a thubhairt ris, Cuir daoine gu Iopa, agus cuir fios air Simon, d'an coainm Peadar;

14 Neach a labhras briathra riut, leis an tèarnar [4] thu féin agus do thigh uile.

15 Agus an uair a thòisich

[1] *caithir.* [2] *beannaibh.* [3] *coitchionn.* [4] *saorar.*

mi air labhairt, thuirling[1] an Spiorad naomh orra-san, mar oirnne air tùs.

16 An sin chuimhnich mise focal an Tighearna, mar a thubhairt e, Bhaist Eoin gun amharus le h-uisge; ach baistear sibhse leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin ma thug Dia dhoibh-san a cho-ionnan tiodhlaca ruinne, a chreid anns an Tighearn Iosa Criosd, cò mise gu'm bithinn comasach bacadh a chur air Dia?

18 Agus an uair a chual iad na nithe so, thosd iad, agus thug iad glòir do Dhia, ag ràdh, Thug Dia ma seadh mar an ceudna do na Cinnich aithreachas chum na beatha.

19 A nis chaidh iadsan a sgapadh a mach leis an àmhghar[2] a dh'éirich air son Stephain, gu ruig Phenice, agus Ciprus, agus Antioch, gun am focal a labhairt ri aon neach ach ris na h-Iudhaich a mhàin.

20 Agus bha cuid diubh o Chiprus, agus o Chirene, dream air dhoibh dol a steach do Antioch, a labhair ris na Greugaich, a' searmonachadh an Tighearna Iosa.

21 Agus bha làmh an Tighearna maille riu: agus chreid àireamh mhòr, agus phill iad chum an Tighearn.

22 Agus thàinig sgeula air na nithibh sin gu cluasaibh na h-eaglais a bha ann an Ierusalem; agus chuir iad Barnabas uatha, chum gu'n rachadh e gu Antioch:

23 Neach an uair a thàinig e, agus a chunnaic e gràs Dhé, a rinn gairdeachas, agus a dh'earail orra uile, gu'n dlùth-leanadh iad ris an Tighearn le rùn cridhe.

24 Oir bha e 'na dhuine maith, agus làn do'n Spiorad naomh, agus do chreidimh. Agus chuireadh sluagh mòr ris an Tighearn.

25 An sin chaidh Barnabas gu Tarsus, a dh'iarraidh Shauil.

26 Agus air dha fhaotainn, thug e leis e gu Antioch. Agus tharladh, gu'n robh iad rè bliadhna iomlain air an cruinneachadh maille ris an eaglais, agus gu'n do theagaisg iad sluagh mòr; agus gu'n do ghoireadh Criosduidhean do na deisciobluibh air tùs ann an Antioch.

27 Agus anns na làithibh sin thàinig fàidhean o Ierusalem gu Antioch.

28 Agus air seasamh suas do aon diubh d'am b'ainm Agabus, dh'fhoillsich e troimh an Spiorad, gu'm biodh gorta mhòr air feadh an domhain uile[3]: ni mar an ceudna a thachair ri linn Chlaudiuis Cheasair.

29 An sin chuir gach aon do na deisciobluibh roimhe, a réir a chomais, còmhnadh a chur chum nam bràithrean, a bha chòmhnuidh ann an Iudea.

30 Ni mar an ceudna a rinn iad, agus chuir e chum nan seanairean le làimh Bharnabais agus Shauil.

CAIB. XII.

1 *Rinn Herod geur-leanmhuinn air na Criosduidhibh, 2 mharbh e Seumas, 3 agus chuir e Peadar am prìosan, neach a thugadh a mach le aingeal tre urrnuighibh na h-eaglais: 23 Bhuaileadh Herod le aingeal, agus bhàsaich e gu truagh.*

[1] *thuit.* [2] *trioblaid.* [3] *na tìre uile.*

ANIS mu'n àm sin, shìn Herod an righ *a* làmhan, a dheanamh uilc air dream àraidh do'n eaglais.

2 Agus mharbh e Seumas bràthair Eoin leis a' chlaidheamh.

3 Agus an uair a chunnaic e gu'n do thaitinn sin ris na h-Iudhaich, chaidh e air aghaidh a ghlacadh Pheadair mar an ceudna. (Agus b'iad làithean an arain neo-ghoirtichte a bh'ann.)

4 Agus ghlac e agus chuir e'm prìosan e, agus thug se e r'a ghleidheadh do cheithir cheathrar shaighdearan, fa rùn a thoirt a mach do'n tsluagh an déigh na càisge.

5 Air an aobhar sin ghleidheadh Peadar anns a' phrìosan: ach bha bith-urnuigh [1] air a deanamh leis an eaglais ri Dia air a shon.

6 Agus an uair a b'àill le Herod a thoirt a mach, san oidhche sin féin bha Peadar 'na chodal eadar dithis shaighdearan, ceangailte le dà shlabhruidh: agus bha'n luchd faire fa chomhair an doruis a' coimhead a' phrìosàin.

7 Agus, feuch, thàinig aingeal an Tighearn air, agus dhealraich solus anns a' phrìosan: agus bhuail e taobh Pheadair, agus dhùisg se e, ag ràdh, Eirich gu grad. Agus thuit a cheanglaiche d'a làmhaibh.

8 Agus thubhairt an t-aingeal ris, Crìoslaich thu féin, agus ceangail ort do bhonn-bhrògan [2]: agus rinn e mar sin. Agus thubhairt e ris, Tilg t'fhalluinn [3] umad, agus lean mise.

9 Agus chaidh e mach, agus lean se e; agus cha robh fhios aige gu'n robh e fìor an ni a rinneadh leis an aingeal: ach shaoil e gu'm bu taisbean [4] a chunnaic e.

10 Agus air dhoibh dol troimh 'n cheud agus an dara faire, thàinig iad chum a' gheata iaruinn a ta treòrachadh do'n bhaile, a dh'fhosgail doibh leis féin: agus air dol a mach dhoibh, chaidh iad air an aghaidh troimh aon sràid, agus air ball dh'fhalbh an t-aingeal uaith.

11 Agus an uair a thàinig Peadar d'a ionnsuidh féin, thubhairt e, A nis tha fhios agam gu fìrinneach gu'n do chuir an Tighearn 'aingeal uaith, agus g'un do shaor e mi o làimh Heroid, agus *o* uile dhùil pobuill nan Iudhach.

12 Agus an uair a smuainich *e air a' chùis,* thàinig e gu tigh Mhuire màthar Eoin, d'an co-ainm Marcus, far an robh mòran cruinn, agus iad ri urnuigh.

13 Agus an uair a bha Peadar a' bualadh doruis a' gheata, thàinig gruagach d'am b' ainm Roda a dh'éisdeachd.

14 Agus an uair a dh'aithnich i guth Pheadair, tre aoibhneas cha d'fhosgail i an geata, ach ruith i stigh, agus dh'innis i gu'n robh Peadar 'na sheasamh aig a' gheata.

15 Ach thubhairt iad rithe, Tha thu air mhi-chéill: Ach bha ise toirt dearbh-chinnte [5]

[1] *gnàth-urnuigh, sìor-urnuigh.*
[2] *chuarain.*
[3] *do bhrat, t'sudach-uachdair.*
[4] *shealladh.* [5] *a' cathachadh.*

gu'n robh e mar sin. An sin thubhairt iad, Is e 'aingeal a ta ann.

16 Ach bhuanaich Peadar a' bualadh *an doruis:* agus an uair a dh'fhosgail iad, agus a chunnaic iad e, bha iad làn uamhais.

17 Ach air dhasan smèideadh orra le a làimh iad a bhi 'nan tosd, chuir e'n céill doibh cionnus a thug an Tighearn as a' phrìosan e. Agus thubhairt e Innsibh na nithe so do Sheumas agus do na bràithribh. Agus air dol a mach dha, chaidh e gu àit eile.

18 Agus air teachd do'n là bha iomairt[1] nach bu bheag am measg nan saighdearan, ciod a thachair do Pheadar.

19 Agus an uair a dh'iarr Herod e, agus nach d'fhuair se e, rannsaich e an luchd-coimhead, agus dh'orduich e an toirt air falbh *chum peanais.* Agus chaidh e sìos o Iudea gu Cesarea, agus rinn e còmhnuidh *an sin.*

20 Agus bha fearg mhòr aig Herod ri muinntir Thiruis agus Shidoin: ach thàinig iadsan a dh'aon inntinn d'a ionnsuidh, agus air dhoibh Blastus seomradair an righ a thoirt air an crann, dh'iarr iad sìth; do bhrìgh gu'n robh an tìr air a beathachadh le *tìr* an righ.

21 Agus air là orduichte, air do Herod bhi air a sgeudachadh le eudach rìoghail, agus 'na shuidhe air a righchaithir, labhair e gu deasbhriathrach riu[2].

22 Agus rinn an sluagh iolach[3], *ag ràdh, Is* guth Dé *so,* agus cha *ghuth* duine.

23 Agus air ball bhuail aingeal an Tighearn e, do bhrìgh nach d'thug e a' ghlòir do Dhia: agus dh'itheadh le cnuimhibh e, agus chaidh an deò as.

24 Ach dh'fhàs focal an Tighearn agus mheudaicheadh e.

25 Agus phill Barnabas agus Saul o Ierusalem, air dhoibh *am* ministrileachd a choimhlionadh, a' toirt leo mar an ceudna Eoin, d'an co-ainm Marcus.

CAIB. XIII.

1 *Thaghadh Pòl agus Barnabas gu dol chum nan Cinneach.* 7 *Mu thimchioll Shergiuis Paulus, agus Elimais an druidh.* 14 *Shearmonaich Pòl aig Antioch, gur e Iosa an Criosd.* 42 *Chreid na Cinnich, ach labhair na h-Iudhaich an aghuidh na fìrinn.*

ANIS bha anns an eaglais a bha aig Antioch, fàidhean, agus luchd-teagaisg àraidh; mar a ta Barnabas, agus Simeon ris an abrar Niger, agus Lucius o Chirene, agus Manaen comh-alta Heroid an Tetrairc, agus Saul.

2 Agus air dhoibh bhi ri ministrileachd do'n Tighearn, agus a' trasgadh, thubhairt an Spiorad naomh, Cuiribh air leth dhomh-sa Barnabas agus Saul, chum na h-oibre gus an do ghairm mi iad.

3 An sin air dhoibh trasgadh agus urnuigh a dheanamh, agus an làmhan a chur orra, leig iad uatha *iad.*

4 Mar sin air dhoibh-san a bhi air an cur a mach leis an Spiorad naomh, chaidh iad sìos gu Seleucia; agus o sin sheòl iad gu Ciprus.

5 Agus air dhoibh bhi ann

1 *buaireas.*

2 *rinn e bòraid doibh.* 3 *gdir.*

an Salamis, shearmonaich iad focal Dé ann an sionagogaibh nan Iudhach: agus bha mar an ceudna Eoin aca mar fhear-frithealaidh.

6 Agus an uair a chaidh iad troimh an eilean gu Paphos, fhuair iad druidh àraidh, fàidh bréige, Iudhach, d'am b'ainm Bar-iesus:

7 Neach a bha maille ri Sergius Paulus an t-uachdaran, duine tuigseach; air dhasan Barnabas agus Saul a ghairm d'a ionnsuidh, dh'iarr e focal Dé a chluinntinn.

8 Ach chuair Elimas an druidh, (oir is ann mar so a dh'eadar-theangaichear 'ainm,) 'nan aghaidh, ag iarraidh an t-uachdaran a thionndadh o'n chreidimh.

9 An sin air bhi do Shaul, (d'an *goirear* Pòl,) làn do'n Spiorad naomh, agus ag amharc gu geur air,

10 Thubhairt e, O thusa a ta làn do'n uile cheilg, agus do'n uile dhroch-bheirt, a mhic an diabhuil, a nàmhaid na h-uile fhìreantachd, nach sguir thu do fhiaradh shligheadan dìreach an Tighearna?

11 Agus feuch a nis, *tha* làmh an Tighearn ort, agus bithidh tu dall, gun a' ghrian fhaicinn rè tamuill. Agus air ball thuit ceò agus dorchadas air; agus a' tionndadh mu'n cuairt, dh'iarr e dream a threòraicheadh air làimh e.

12 An sin an uair a chunnaic an t-uachdaran an ni a rinneadh, chreid e, air dha bhi làn iongantais mu theagasg an Tighearna.

13 Agus air gabhail luinge do Phòl agus d'a chuideachd o Phaphos, thàinig iad gu Perga na Pamphilia: agus air do Eoin am fàgail, phill e gu Ierusalem.

14 Ach air dhoibh-san imeachd o Pherga, thàinig iad gu Antioch na Pisidia, agus chaidh iad a steach do'n t-sionagog air là na sàbaid, agus shuidh iad.

15 Agus an déigh leughadh an lagha agus nam Fàidhean, chuir uachdarain na sionagoig d'an ionnsuidh, ag ràdh, Fheara *agus* a bhràithre, ma tha focal earail agaibh do'n t-sluagh, abraibh *e*.

16 An sin an uair a sheas Pòl suas agus a smèid e orra le 'làimh, thubhairt e, Fheara Israeil, agus sibhse air am bheil eagal Dé, éisdibh.

17 Thagh Dia a' phobuill so Israeil ar n-aithriche, agus dh'àrdaich e'm pobull 'nuair a bha iad air choigrich ann an tìr na h-Eiphit, agus le làimh àrd thug e iad a mach aisde.

18 Agus mu thimchioll ùine dhà fhichead bliadhna ghiùlain e le'm beusaibh[1] anns an fhàsach.

19 Agus an uair a sgrios e seachd cinnich ann an tìr Chanaain, roinn e am fearann orra-san le cranncher.

20 Agus 'na dhéigh sin mu thimchioll ceithir cheud agus leth-cheud bliadhna, thug e *dhoibh* breitheamhna, gu Samuel am fàidh.

21 Agus 'na dhéigh sin dh'iarr iad righ: agus thug Dia dhoibh Saul mac Chis, duine do thréibh Bheniamin, rè dhà fhichead bliadhna.

22 Agus air dha esan atharrachadh, thog e suas Daibhidh gu bhi 'na righ dhoibh;

[1] *dh'altrum e iad.*

d'an d'thug e mar an ceudna fianuis, ag ràdh, Fhuair mi Daibhidh *mac* Iese, duine a réir mo chridhe féin, a ni m' uile thoil.

23 Do shliochd an duine so thog Dia suas do Israel a réir *a* gheallaidh Slànuighear, *eadhon* Iosa :

24 Air do Eoin roimh a theachd-san, baisteadh an aithreachais air tùs a shearmonachadh do phobull Israeil uile.

25 Agus mar a choimhlion Eoin a thriall [1], thubhairt e, An ti a ta sibh a' saoilsinn is mise, cha mhi *e*. Ach feuch, a ta neach a' teachd a'm' dhéigh, nach airidh mi air bròganan a chos fhuasgladh.

26 Fheara *agus* a bhràithre, a chlann fine Abrahaim, agus a mheud agaibh air am bheil eagal Dé, is ann do 'ur nionnsuidh-sa a chuireadh focal na slàinte so.

27 Oir iadsan a ta chòmhnuidh ann an Ierusalem, agus an uachdarain, air dhoibh bhi aineolach airsan, agus air foclaibh nam Fàidhean a ta air an leughadh gach sàbaid, le *esan* a dhiteadh choimhlion siad *iad*.

28 Agus ged nach d'fhuair iad coire bàis air bith *ann*, dh'iarr iad air Pilat gu'n cuirteadh esan gu bàs.

29 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe bha sgrìobhta mu 'thimchioll, thug iad a nuas o'n chrann *e*, agus chuir iad ann an uaigh *e*.

30 Ach thog Dia suas o na marbhaibh e :

31 Agus chunncas e rè mòrain làithean leo-san a chaidh suas maille ris o Ghalile gu Ierusalem, dream a ta 'nam fianuisibh dha-san do'n t-sluagh.

32 Agus a ta sinne a' soisgeulachadh dhuibh-se a' gheallaidh [2], a rinneadh do na h-aithrichibh,

33 Gu'n do choimhlion Dia so dhuinne an clann, air dha Iosa thogail suas ; mar a ta e sgrìobhta mar an ceudna san dara Salm, Is tu mo Mhac-sa, an diugh ghin mi thu.

34 Agus *mar dhearbhadh* gu'n do thog e suas e o na marbhaibh, gun e a philltinn air ais tuilleadh chum truaillidheachd, thubhairt e mar so, Bheir mise dhuibh tròcaire cinnteach Dhaibhidh.

35 Uime sin thubhairt e mar an ceudna ann an *Salm* eile, Cha'n fhuiling thu do d' Aon naomh gu'm faic e truaillidheachd :

36 Oir an déigh do Dhaibhidh a ghinealach féin a riarachadh a réir toil Dhé, choidil e, agus chuireadh e chum 'aithriche, agus chunnaic e truaillidheachd :

37 Ach an ti a thog Dia suas, cha'n fhac e truaillidheachd.

38 Uime sin biodh fhios agaibh-sa, fheara *agus* a bhràithre, gur ann tre'n duine so a ta maitheanas pheacanna air a shearmonachadh dhuibh :

39 Agus trìd-san a ta gach neach a chreideas air a shaoradh o na h-uile nithibh, o nach robh e'n comas duibh bhi air bhur saoradh le lagh Mhaois.

[1] *a thurus, a chùrsa.*

[2] *ag innseadh deadh sgéil duibhse* eadhon *a' gheallaidh.*

40 Thugaibh aire uime sin, nach tig oirbh an ni a ta air a ràdh anns na Fàidhibh;

41 Feuchaibh, a luchdtarcuis, agus gabhaibh iongantas, agus rachadh as duibh[1]: oir oibrichidh mise obair ann bhur làithibh-sa, obair nach creid sibh idir, ge do chuireadh duine an céill duibh e.

42 Agus an uair a chaidh na h-Iudhaich a mach as an t-sionagog, ghuidh na Cinnich gu'n rachadh na briathra so a labhairt riu féin an t-sàbaid 'na dhéigh sin.

43 A nis an uair a sgaoil an coimhthional, lean mòran do na h-Iudhaich agus do na proselitich chràbhach Pòl agus Barnabas: agus labhair iadsan riu, agus chuir iad impidh orra fuireach ann an gràs Dhé.

44 Agus air an là sàbaid a b'fhaigse, is beag nach do chruinnich am baile gu h-iomlan a dh'éisdeachd ri focal Dé.

45 Ach an uair a chunnaic na h-Iudhaich na slòigh, lìonadh iad le h-eud[2], agus labhair iad an aghaidh nan nithe sin a labhradh le Pòl, a' labhairt 'nan aghaidh agus a' tabhairt toibheim.

46 An sin dh'fhàs Pòl agus Barnabas dàna, agus thubhairt iad, B'éigin focal Dé bhi air a labhairt ribhse air tùs: ach do bhrìgh gu'n do chuir sibh cùl ris, agus gur i bhur breth oirbh féin nach airidh sibh air a' bheatha mhaireannach, feuch, a ta sinne a' pilltinn chum nan Cinneach.

47 Oir is ann mar sin a dh'àithn an Tighearna dhuinn, *ag ràdh*, Chuir mi thu mar sholus do na Cinnich, chum gu'm bitheadh tu mar shlàinte gu iomall na talmhainn.

48 Agus an uair a chuala na Cinnich so, rinn iad gàirdeachas, agus ghlòraich iad focal an Tighearna: agus chreid a mheud 'sa bha orduichte[3] chum na beatha maireannaich.

49 Agus sgaoileadh focal an Tighearna feadh na tìre uile.

50 Ach bhrosnuich na h-Iudhaich na mnài chràbhach agus urramach, agus daoine uaisle[4] na caithreach, agus thog iad geur-leanmhuinn air Pòl agus Barnabas, agus thilg iad a mach as an crìochaibh iad.

51 Ach chrath iadsan duslach an cos dhiubh 'nan aghaidh, agus thàinig iad gu Iconium.

52 Agus bha na deisciobuil air an lìonadh le h-aoibhneas, agus leis an Spiorad naomh.

CAIB. XIV.

1 *Dhian-ruagadh Pòl agus Barnabas o Iconium.* 8 *Aig Listra leigheas Pòl crioplach: uime sin mheasadh iad 'nan diathaibh.* 19 *Chlachadh Pòl:* 21 *chaidh iad triomh iomadh eaglais, a' daingneachadh nan deisciobul ann an creidimh agus ann am foighidin.*

AGUS tharladh ann an Iconium, gu'n deachaidh iad araon a steach do shionagog nan Iudhach, agus gu'n do labhair iad air chor as gu'n do chreid cuideachd mhòr do

[1] *rachaibh as an t-sealladh.*
[2] *tnùth.*
[3] *air an cur an ordugh.*
[4] *prìomh-dhaoine.*

na h-Iudhaich, agus mar an ceudna do na Greugaich.

2 Ach bhrosnuich na h-Iudhaich mhi-chreideach, agus lìon iad do dhroch rùn inntinn nan Cinneach an aghaidh nam bràithre.

3 Uime sin dh'fhan iad aimsir fhada a' labhairt gu dàna mu thimchioll an Tighearn, a rinn fianuis do fhocal a ghràis, agus a thug fa'near comharan agus mìorbhuilean a bhi air an deanamh le'n làmhaibh-san.

4 Ach bha sluagh a' bhaile air an roinn: agus bha cuid diubh leis na h-Iudhaich, agus cuid eile leis na h-abstolaibh.

5 Agus an uair a thugadh ionnsuidh araon leis na Cinnich, agus mar an ceudna leis na h-Iudhaich, maille r'an uachdaranaibh, chum iadsan a mhaslachadh agus a chlachadh,

6 'Nuair a thuig iadsan *so*, theich iad gu Listra agus Derbe, bailte do Licaonia, agus chum na dùthcha mu'n cuairt:

7 Agus bha iad a' searmonachadh an t-soisgeil an sin.

8 Agus bha ann an Listra duine àraidh gun lùth 'na chosaibh 'na shuidhe, a bha bacach o bhroinn a mhàthar, neach nach d'imich riamh:

9 Chual esan Pòl a' labhairt: neach air dha amharc gu geur air, agus a thuigsinn gu robh creidimh aige chum a leigheas,

10 Thubhairt e le guth àrd, Seas suas gu dìreach air do chosaibh. Agus leum esan agus dh'imich e.

11 Agus an uair a chunnaic an sluagh an ni a rinn Pòl, thog iad an guth, ag ràdh ann an cànain Licaonia, Tha na Dée air teachd a nuas an coslas dhaoine d'ar n-ionnsuidh-ne.

12 Agus ghoir iad do Bharnabas, Iupiter; agus do Phòl, Mercurius, do bhrìgh gu'm b'e am prìomh-fhear-labhairt e.

13 An sin thug sagart Iupiteir, a bha fa chòmhair an caithreach-san, tairbh agus blàth-fhleasgaidh[1] chum nan geata, agus b'àill leis ìobairt a dheanamh maille ris an t-sluagh.

14 Ach an uair a chuala na h-abstoil Barnabas agus Pòl *so*, reub iad an eudach, agus ruith iad a steach am measg an t-sluaigh, ag éigheach,

15 Agus ag ràdh, A dhaoine, c'ar son a ta sibh a' deanamh nan nithe so? oir is daoine sinne cosmhuil ribh féin thaobh fulangais[2], a' searmonachadh dhuibh-se, pilltinn o na nithibh dìomhain sin chum an Dé bheò, a rinn nèamh agus an talamh, agus an cuan, agus na h-uile nithe a ta annta:

16 Neach anns na linnibh a chaidh seachad, a dh'fhuiling do na h-uile Chinnich imeachd 'nan slighibh féin.

17 Gidheadh, cha d'fhàg se e féin gun fhianuis, a' deanamh maith, agus a' toirt dhuinn uisge o nèamh, agus aimsire tarbhach, a' lìonadh ar cridheacha le biadh agus le subhachas.

18 Agus ag ràdh nan nithe

[1] *lus-chrùna.*

[2] *aig am bheil comh-aigne ribh fèin.*

so dhoibh, is gann a chum iad an sluagh gun iobairt a dheanamh dhoibh.

19 Agus thàinig Iudhaich o Antioch agus o Iconium, agus chomhairlich iad an sluagh, agus air dhoibh Pòl a chlachadh, tharruing iad a mach as a' bhaile *e*, a' saoilsinn gu robh e marbh.

20 Ach air seasamh do na deisciobluibh m'a thimchioll, dh'èirich e, agus chaidh e steach do'n bhaile; agus air an là màireach dh'imich e maille ri Barnabas gu Derbe.

21 Agus an uair a shearmonaich iad an soisgeul do'n bhaile sin, agus a rinn iad mòran dheisciobul, phill iad gu Listra, agus Iconium, agus Antioch,

22 A' neartachadh anama nan deisciobul, *agus* ag earail[1] orra buanachadh sa' chreidimh, agus *a' teagasg* gur ann tre iomadh àmhghar is éigin duinn dol a steach do rìoghachd Dhé.

23 Agus an uair a dh'orduich iad seanairean dhoibh anns gach eaglais, agus a rinn iad urnuigh maille ri trasgadh, dh'earb siad iad ris an Tighearn, anns an do chreid iad.

24 Agus an déigh dhoibh dol troimh Phisidia, thàinig iad gu Pamphilia.

25 Agus air dhoibh am focal a labhairt ann am Perga, chaidh iad sìos gu Atalia:

26 Agus sheòl iad as a sin gu Antioch, *an t-àit* o'n d'earbadh iad ri gràs Dhé, chum na h-oibre a choimhlion iad.

27 Agus an uair a thàinig iad, agus a chruinnich iad an eaglais an ceann a chéile, dh'aithris iad meud nan nithe a rinn Dia leo, agus gu'n d'fhosgail e dorus creidimh do na Cinnich.

28 Agus dh'fhan iad an sin aimsir nach bu bheag maille ris na deisciobluibh.

CAIB. XV.

1 *Dh'éirich connsachadh mòr mu thimchioll an timchioll-ghearraidh:* 6 *chum na h-abstoil comhairle mu'n chùis sin,* 22 *agus chuir iad ordugh na comhairle ann an litrichibh chum nan eaglaisean.* 36 *Chuir Pòl agus Barnabas a mach air a chéile, agus dhealaich iad.*

AGUS theagaisg dream àraidh, a thàinig a nuas o Iudea, na bràithre, *ag ràdh,* Mur timchioll-ghearrar sibh a réir gnàtha Mhaois, cha 'n'eil e'n comas duibh bhi air bhur tearnadh[2].

2 Uime sin air do Phòl, agus do Bharnabas connsachadh agus deasboireachd nach bu bheag a bhi aca riu, dh'orduich iad Pòl agus Barnabas, agus dream àraidh eile dhiubh féin, a dhol suas chum nan abstol agus nan seanairean gu Ierusalem mu thimchioll na ceisde so.

3 Agus air dhoibh bhi air an toirt air an aghaidh leis an eaglais, chaidh iad troimh Phenice, agus Shamaria, a' cur an céill iompachaidh nan Cinneach: agus thug iad aoibhneas mòr do na bràithribh uile.

4 Agus an uair a thàinig iad gu Ierusalem, ghabhadh riu leis an eaglais, agus na h-abstolaibh, agus na seanairibh, agus dh'innis iad

[1] *a' guidhe.*

[2] *slànuchadh.*

meud nan nithe a rinn Dia leo-san.

5 Ach dh'éirich dream àraidh do bharail nam Phairiseach a bha 'nan creidich, ag ràdh, Gur còir an timchioll-ghearradh, agus àithneadh *dhoibh* lagh Mhaois a choimhead.

6 Agus thàinig na h-abstoil agus na seanairean an ceann a chéile a dh'fheuchainn mu'n chùis so.

7 Agus an déigh mòrain deasboireachd, dh'éirich Peadar agus thubhairt e riu, Fheara *agus* a bhràithre, tha fhios agaibh o cheann fhada gu'n do ròghnuich Dia 'nar measg-ne, o m' bheul-sa gu'n cluinneadh na Cinnich focal an t-soisgeil, agus gu'n creideadh iad:

8 Agus rinn an Dia d'an aithne an cridhe, fianuis dhoibh, a' tabhairt an Spioraid naoimh dhoibh, mar a *thug e* dhuinne;

9 Agus cha d'rinn e eadardhealachadh eadar sinne agus iadsan, a' glanadh an cridhe le creidimh.

10 C'ar son uime sin a nis a ta sibh a' brosnuchadh Dhé[1], le cuing a chur air muineal nan deisciobul, nach robh aon chuid ar n-aithriche no sinne comasach air a giùlan?

11 Gidheadh a ta sinn a' creidsinn, tre ghràs an Tighearna Iosa Criosd, gu saorar sinn amhuil mar iadsan.

12 An sin dh'fhan a' chuideachd uile 'nan tosd, agus thug iad éisdeachd do Bharnabas agus do Phòl, ag innseadh meud nan comhara agus nam miorbhuile a rinn Dia leo-san am measg nan Cinneach.

13 Agus an déigh dhoibh bhi 'nan tosd, fhreagair Seumas, ag ràdh, Fheara *agus* a bhràithre, éisdibh riumsa:

14 Chuir Simeon an céill cionnus a dh'fhiosraich Dia na Cinnich air tùs le pobull a ghabhail as am measg d'a ainm féin.

15 Agus do so tha briathra nam fàidhean a' co-fhreagairt; a réir mar a ta e sgrìobhta,

16 An déigh so pillidh mi, agus togaidh mi suas a rìs pailliun Dhaibhidh, a ta air tuiteam; agus togaidh mi a rìs an ni a thuit deth, agus cuiridh mi suas e:

17 Chum gu'n iarr fuigheall nan daoine an Tighearn, agus na h-uile Chinnich, air an goirear m'ainm-sa, tha an Tighearn ag ràdh, a ta deanamh nan nithe sin uile.

18 Aithnichte do Dhia tha 'oibre féin uile o thoiseach an t-saoghail.

19 Uime sin is i mo bhreth-sa, nach cuir sinn mi-shuaimhneas[2] orra-san do na Cinnich, a ta air pilltinn chum Dhé:

20 Ach gu'n sgrìobh sin d'an ionnsuidh, iad a sheachnadh truaillidheachd ìodhola, agus strìopachais, agus ni tachdta, agus fola.

21 Oir a ta aig Maois, o na linnibh cian anns gach baile, daoine a ta 'g a shearmonachadh, air dha bhi air a leughadh gach là sàbaid anns na sionagogaibh.

22 An sin chunncas iom-

[1] *a' cur cathachaidh air Dia, a' dearbhadh Dhé.*

[2] *dragh.*

chuidh do na h-abstolaibh, agus do na seanairibh, maille ris an eaglais uile, daoine taghta dhiubh féin a chur gu Antioch, maille ri Pòl agus Barnabas; *eadhon*, Iudas d'an co-ainm Barsabas, agus Silas, daoine inbheach am measg nam bràithre:

23 Agus sgrìobh iad litriche leo air an dòigh so, Tha na h-abstoil, agus na seanairean, agus na bràithrean a' cur beannachd chum nam bràithre do na Cinnich a ta ann an Antioch, agus ann an Siria, agus ann an Cilicia:

24 Do bhrìgh gu'n cuala sinne, gu'n do chuir dream àraidh a chaidh uainne mi-shuaimhneas oirbh le briathraibh, ag atharrachadh[1] bhur n-inntinn, ag ràdh, *Gur còir dhuibh* bhi air bhur timchioll-ghearradh, agus an lagh a choimhead; do nach d'thug sinne *a leithid sin a dh'*àithne:

25 Chunncas iomchuidh duinne, air dhuinn bhi cruinn a dh'aon toil, daoine taghta a chur do 'ur n-ionnsuidh-sa, maille ri ar *bràithribh* gràdhach Barnabas agus Pòl;

26 Daoine a thug an anama féin air son ainme ar Tighearna Iosa Criosd.

27 Chuir sinn uime sin Iudas agus Silas uainn, a dh'innseas *dhuibh* na nithe ceudna le cainnt bheoil.

28 Oir chunncas iomchuidh do'n Spiorad naomh agus dhuinne, gun ni air bith tuilleadh a chur oirbh a dh'uallaich ach na nithe feumail so;

29 Sibh a sheachnadh nithe a chaidh iobradh do iodholaibh, agus fola, agus ni tachdta, agus strìopachais: uatha so ma choimhideas sibh sibh féin, ni sibh gu maith. Slàn leibh.

30 Uime sin an uair a leigeadh uatha iad, thàinig iad gu Antioch: agus air cruinneachadh an t-sluaigh dhoibh, thug iad seachad an litir.

31 Agus an uair a leugh iad *sin*, rinn iad gairdeachas air son na comhfhurtachd.

32 Agus air bhi do Iudas agus do Shilas 'nam fàidhibh iad féin, le mòran bhriathraibh dh'earailich agus neartaich iad na bràithre.

33 Agus air fuireach rè ùine dhoibh, leigeadh air falbh an sìth iad o na bràithribh chum nan abstol.

34 Gidheadh chunncas iomchuidh do Shilas còmhnuidh a dheanamh an sin.

35 Dh'fhan Pòl mar an ceudna agus Barnabas ann an Antioch, a' teagasg agus a' searmonachadh, maille ri mòran eile mar an ceudna, focail an Tighearna.

36 Agus an déigh làithean àraidh, thubhairt Pòl ri Barnabas, Pilleamaid agus faiceamaid ar bràithre, anns gach baile anns an do shearmonaich sinn focal an Tighearna, cionnus a ta iad.

37 Agus b'àill le Barnabas iad a thoirt Eoin, d'an co-ainm Marcus, leo.

38 Ach cha do mheas Pòl gu'm bu chòir dhoibh esan, a dh'fhalbh uatha o Phamphilia, agus nach deachaidh maille riu chum na h-oibre, a thoirt leo.

39 Dh'éirich uime sin conspoid eatorra cho dian, as

[1] *a' daingneachadh.*

gu'n do sgaradh o chéile iad: agus mar sin thug Barnabas leis Marcus, agus chaidh e air luing gu Ciprus;

40 Ach thagh Pòl Silas, agus dh'imich e, air dha bhi air earbsadh ri gràs Dé leis na bràithribh.

41 Agus shiubhail e troimh Shiria agus Chilicia, a' daingneachadh[1] 'nan eaglaisean.

CAIB. XVI.

1 *Thimchioll-ghearr Pòl Timoteus:* 7 *ghairmeadh e leis an Spiorad o dhùthaich gu dùthaich;* 14 *dh'iompaich e Lidia:* 16 *thilg e a mach spiorad fiosachd:* 19 *uime sin bha e féin agus Silas air an sgiùrsadh, agus air an cur am prìosan.* 26 *Dh'fhosgladh dorsan a' phrìosan, agus dh'iompaicheadh an dorsair.*

AN sin thàinig e gu Derbe agus Listra: agus, feuch, bha deisciobul àraidh an sin, d'am b'ainm Timoteus, mac mnà àraidh do'n chinneach Iudhach a bha 'na creideach; ach bu Ghreugach a b'athair dha:

2 A bha fo dheadh ainm aig na bràithre a bha ann an Listra agus ann an Iconium.

3 Bha toil aig Pòl am fear so a dhol a mach maille ris; agus ghabh e agus thimchioll-ghearr se e, air son nan Iudhach a bha anns na h-àitibh sin: oir bha fios aca uile gu'm bu Ghreugach 'athair.

4 Agus mar a shiubhail iad troimh na bailtibh, thug iad doibh na h-orduighean r'an coimhead, a dh'orduicheadh leis na h-abstolaibh agus na seanairibh a bha ann an Ierusalem.

5 Agus mar sin bha na h-eaglaisean air an daingneachadh anns a' chreidimh, agus mheudaicheadh iad gach là an àireamh.

6 A nis an uair a chaidh iad troimh Phrigia, agus tìr Ghalatia, agus a bhacadh dhoibh leis an Spiorad naomh am focal a labhairt san Asia,

7 An déigh dhoibh teachd gu Misia, dh'fheuch iad ri dol gu Bitinia: ach cha do leig an Spiorad[2] leo.

8 Agus air dhoibh gabhail seachad air Misia, chaidh iad sìos gu Troas.

9 Agus chunncas sealladh[3] le Pòl san oidhche: Sheas duine àraidh o Mhacedonia, agus ghuidh e air, ag ràdh, Thig thairis gu Macedonia, agus cuidich leinne.

10 Agus an uair a chunnaic e an sealladh, air ball dh'iarr sinn dol thairis gu Macedonia, a' dearbh-thuigsinn gu'n do ghairm an Tighearna sinn chum an soisgeul a shearmonachadh dhoibh.

11 Uime sin air dhuinn long a ghabhail o Throas, thàinig sinn gu dìreach gu Samotracia, agus air *an là* 'na dhéigh sin gu Neapolis;

12 Agus o sin gu Philipi, ceud[4] bhaile na cuid sin do Mhacedonia, *agus b'*ùr-threabhachas[5] *e:* agus bha sinn a chòmhnuidh anns a' bhaile sin làithean àraidh.

13 Agus air là na sàbaid chaidh sinn a mach as a' bhaile ri taobh aimhne, far am b'àbhaist urnuigh a dheanamh[6]; agus air dhuinn suidhe, labhair sinn ris na

[1] *a' neartachadh.*
[2] *Spiorad Iosa.*
[3] *taisbean.*
[4] *prìomh.*
[5] *cholamhuinn; colony.* Sasg.
[6] *far am b'àbhaist do thigh urnuigh a bhi.*

mnaibh a chruinnicheadh *an sin*.

14 Agus dh'éisd bean àraidh ruinn d'am b'ainm Lidia, bean-reicidh purpuir[1], o bhaile Thiatira, a bha deanamh aoraidh do Dhia; aig an d'fhosgail an Tighearn a cridhe, ionnus gu'n d'thug i aire do na nithibh a labhradh le Pòl.

15 Agus an uair a bhaisteadh i, agus a teaghlach, ghuidh i *oirnn*, ag ràdh, Ma mheas sibh mise bhi dìleas do'n Tighearn, thigibh a steach do m' thigh, agus deanaibh còmhnuidh *ann*. Agus cho-éignich i sinn.

16 Agus tharladh, ag dol dhuinne chum urnuigh, gu'n do thachair oirnn banoglach àraidh aig an robh spiorad fiosachd, a thug mòr-bhuannachd d'a maighstiribh le fiosachd a dheanamh;

17 Lean ise Pòl agus sinne, agus ghlaodh i, ag ràdh, Is iad na daoine so seirbhisich an Dé a's ro àirde, a ta a' nochdadh dhuinne slighe na slàinte.

18 Agus rinn i so rè mòrain do làithibh. Ach air do Phòl a bhi doilich, thionndaidh e agus thubhairt e ris an Spiorad, A ta mi toirt orduigh dhuit ann an ainm Iosa Criosd dol a mach aisde. Agus chaidh e mach air an uair sin féin.

19 Agus an uair a chunnaic a maighstirean gu'n d'fhalbh dòchas[2] am buannachd, rug iad air Pòl agus air Silas, agus tharruing iad do'n mhargadh *iad*, chum nan uachdaran;

20 Agus air dhoibh an toirt chum luchd-riaghlaidh *a' bhaile*, thubhairt iad, Tha na daoine so a' buaireadh ar baile gu ro mhòr, air dhoibh bhi 'nan Iudhaich,

21 Agus a ta iad a' teagasg ghnàthanna nach 'eil ceaduichte dhuinne a ghabhail no leantuinn, do bhrìgh gur Romhanaich sinn.

22 Agus dh'éirich an sluagh dh'aon-fheachd 'nan aghaidh: agus reub na h-uachdarain an eudach diubh, agus dh'àithn iad *an* sgiùrsadh le slataibh.

23 Agus an déigh dhoibh iomadh buille a leagadh orra, thilg iad am prìosan *iad*, a' toirt sparraidh do fhearcoimhead a' phrìosain an gleidheadh gu tèaruinte.

24 Neach air dha an àithne sin fhaotainn, a thilg iad do'n phrìosan a b'fhaide a stigh, agus a dhaingnich an cosa sa' cheap.

25 Agus mu mheadhon-oidhche air do Phòl agus do Shilas urnuigh a dheanamh, sheinn iad laoidh-mholaidh do Dhia; agus chuala na prìosanaich iad.

26 Agus gu h-obann bha crith-thalmhainn mhòr ann, air chor as gu'n do chrathadh bunaitean a' phrìosain: agus air ball dh'fhosgladh na dorsan uile, agus dh'fhuasgladh cuibhreacha gach neach *aca*.

27 Agus air do fhearcoimhead a' phrìosain dùsgadh á codal, agus air faicinn dorsa a' phrìosain fosgailte, tharruing e a chlaidheamh, air ti[3] e féin a mharbhadh, a'

[1] *corcuir.* [2] *earbsa.*

[3] *fa rùn.*

saoilsinn gu robh na prìosanaich air teicheadh.

28 Ach ghlaodh Pòl le guth àrd, ag ràdh, Na dean cron sam bith ort féin; oir tha sinn uile an so.

29 Agus air gairm soluis dasan, leum e steach, agus thàinig e air chrith, agus thuit e sìos an làthair Phòil agus Shilais;

30 Agus air dha an toirt a mach, thubhairt e, A mhaighstirean, ciod is còir domh a dheanamh chum gu tèarnar[1] mi?

31 Agus thubhairt iadsan, Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus tèarnar thu féin, agus do thigh.

32 Agus labhair iad focal an Tighearna ris, agus riusan uile a bha 'na thigh.

33 Agus air dha an toirt leis air an uair sin féin do'n oidhche, nigh e *an* creuchdan; agus bhaisteadh e féin, agus a mhuinntir uile, gun dàil.

34 Agus an uair a thug e d'a thigh iad, chuir e bord rompa, agus rinn e gairdeachas maille r'a theaghlach uile, a' creidsinn ann an Dia.

35 Agus air teachd do'n là, chuir an luchd-riaghlaidh na maoir uatha, ag ràdh, Leig air an comas na daoine sin.

36 Agus dh'innis fearcoimhead a' phrìosain na briathra so do Phòl, Gu'n do chuir an luchd-riaghlaidh fios uatha sibhse a leigeadh as: uime sin rachaibh a mach, agus imichibh an sìth.

37 Ach thubhairt Pòl riu, an déigh dhoibh ar sgiùrsadh gu follaiseach gun ar dìteadh, agus gur Romhanaich sinn, thilg iad am prìosan sinn; agus a nis am b'àill leo ar cur a mach an uaignidheas? cha'n eadh gu deimhin; ach thigeadh iad féin agus thugadh iad a mach sinn.

38 Agus dh'innis na maoir na briathra sin do na h-uachdaranaibh: agus ghabh iad eagal an uair a chual iad gu'm bu Romhanaich iad.

39 Agus thàinig iad agus chuir iad impidh orra, agus air dhoibh *an* toirt a mach, ghuidh iad *orra* imeachd a mach as a' bhaile.

40 Agus air dol a mach as a' phrìosan doibh, chaidh iad a steach do *thigh* Lidia: agus an uair a chunnaic iad na bràithre, thug iad comhf hurtachd dhoibh, agus dh'imich iad rompa.

CAIB. XVII.

1 *Shearmonaich Pòl aig Tesalonica,* 4 *far an do chreid cuid agus an d'rinn cuid eile geur-leanmhuinn air.* 10 *Chuireadh e gu Berea, agus shearmonaich e an sin.* 13 *Rinneadh geur-leanmhuinn air;* 15 *thàinig e gu baile na h-Aithne, agus shearmonaich e dhoibh an Dia beò.*

A NIS air dhoibh imeachd troimh Amphipolis, agus Apolonia, thàinig iad gu Tesalonica, far an robh sionagog aig na h-Iudhaich:

2 Agus mar bu ghnàth le Pòl, chaidh e steach d'an ionnsuidh, agus air tri làithibh sàbaid reusonaich[2] e riu as na sgriobtuiribh,

3 'Gam fosgladh agus a' dearbhadh gu'm b'éigin do Chriosd fulang, agus éirigh a rìs o na marbhaibh: agus gur e an t-Iosa so a ta mise

[1] *saorar, slànuichear.*

[2] *thagair.*

a' searmonachadh dhuibh, Criosd.

4 Agus chreid cuid diubh, agus lean iad ri Pòl agus ri Silas: agus do na Greugaich chràbhach buidheann mhòr, agus do na mnaibh inbheach àireamh nach bu bheag.

5 Ach air do na h-Iudhaich mi-chreideach bhi air am brosnuchadh le tnùth[1], ghabh iad d'an ionnsuidh droch dhaoine àraidh do na corr-aibh-margaidh[2], agus air tional cuideachd mòire dhiubh, chuir iad am baile uile thar a chéile, agus chuairtich iad tigh Iasoin, agus dh'iarr iad an toirt a mach chum an t-sluaigh.

6 Agus an uair nach d'-fhuair siad iad, tharruing iad Iason, agus bràithrean àraidh chum uachdaran a' bhaile, ag éigheach, Tha na daoine so a chuir an saoghal bun os ceann, air teachd an so mar an ceudna;

7 D'an d'thug Iason aoidh-eachd: agus a ta iad so uile a' cur an aghaidh orduigh Cheasair, ag ràdh, Gu bheil righ eile ann, *eadhon* Iosa.

8 Agus chuir iad buaireas[3] fo'n t-sluagh, agus fo uachd-arain a' bhaile, 'nuair a chual iad na nithe so.

9 Agus an uair a ghabh iad urras[4] o Iason, agus o chàch, leig iad uatha iad.

10 Agus air ball chuir na bràithre Pòl agus Silas san oidhche gu Berea: agus air teachd dhoibh-san *an sin*, chaidh iad a steach do shion-agog nan Iudhach.

11 Bha iad sin ni b'uaisle na muinntir Thesalonica, oir ghabh iad am focal d'an ionnsuidh leis an uile thog-radh, a' raunsachadh nan sgriobtuir gach aon là, *a dh'-fheuchainn* an robh na nithe sin mar so.

12 Uime sin chreid mòran diubh; agus mar an ceudna do mhnaibh uaisle do na Greugaich, agus do f hearaibh àireamh nach bu bheag.

13 Ach an uair a thuig na h-Iudhaich o Thesalonica gu'n do shearmonaicheadh focal Dé le Pòl am Berea, thàinig iad an sin mar an ceudna, a' brosnuchadh an t-sluaigh.

14 An sin air ball chuir na bràithrean uatha Pòl, chum gu'n rachadh e mar gu b'ann chum na mara: ach dh'fhan Silas agus Timoteus an sin fathast.

15 Agus threòraich luchd-coimheadachd Phòil e gu *baile* na h-Aithne[5]: agus air faghail àithne dhoibh gu Silas agus Timoteus, iad a theachd d'a ionnsuidh-san mar bu luaithe, dh'imich iad rompa.

16 A nis am feadh a bha Pòl a' feitheamh riu san Aithne, bha a spiorad air a bhrosnuchadh[6] ann, do bhrìgh gu'm fac e am baile làn iodhol-aoraidh.

17 Air an aobhar sin rinn e deasboireachd ris na h-Iudh-aich, agus ris na daoinibh càrbhach anns an t-sionagog, agus air a' mhargadh gach là riu-san a thachair air.

18 An sin thug feallsan-aich[7] àraidh do na h-Epicur-aich, agus do na Stoicich,

[1] *farmad, eud.* [2] *do'n ghràisg.* [3] *tuairgne, gluasachd.* [4] *daingneachadh.*

[5] *Athens.* Sasg. [6] *bhuaireadh.* [7] *daoine fòghlumta, eagnuidhean.*

aghaidh air ; agus thubhairt cuid, Ciod a b'àill leis an fhear bhith-bhriathrach so a ràdh? thubhairt cuid eile, Is cosmhuil gu bheil e a' searmonachadh dhée coimheach ; do bhrìgh gu'n do shearmonaich e dhoibh Iosa, agus an aiseirigh.

19 Agus rug iad air, agus thug iad leo e gu Areopagus, ag ràdh, Am feud sinn fios fhaotainn ciod e an teagasg nuadh [1] so, a labhrar leat?

20 Oir a ta thu toirt nithe àraidh neo-ghnàthach chum ar cluasan : b'àill leinn, uime sin, fios fhaotainn ciod is ciall doibh sin.

21 (Oir cha do chaith muinntir na h-Aithne uile agus a' choigrich a bha air chuairt 'nam measg, an ùine ri ni air bith eile, ach ri innseadh, no ri cluinntinn noimheachd éigin.)

22 An sin air seàsamh do Phòl am meadhon Areopaguis, thubhairt e, A mhuinntir na h-Aithne, tha mi faicinn gu bheil sibh anns na h-uile nithibh cràbhach thar tomhas :

23 Oir air dhomh bhi dol seachad, agus ag amharc air bhur nithibh naomha, fhuair mi altair air an robh an sgrìobhadh so, DO'N DIA NEO-AITHNICHTE. Uime sin esan d'am bheil sibh a' deanamh aoraidh gu'n eòlas agaibh air, is e a ta mise a' searmonachadh dhuibh.

24 An Dia a rinn an saoghal, agus na h-uile nithe a ta ann, do bhrìgh gur e féin Tighearna nèimh agus na talmhainn, cha'n 'eil e gabhail còmhnuidh ann an teampluibh làmh-dheanta :

25 Ni mò a bheirear aoradh dha le làmhaibh dhaoine, mar gu'm biodh uireasbhuidh ni sam bith air ; oir is e féin a ta toirt do na h-uile beatha, agus anail, agus nan uile nithe :

26 Agus rinn e dh'aon fhuil uile chinnich dhaoine, chum iad a ghabhail còmhnuidh air aghaidh na talmhainn uile, agus shonraich [2] e na h-amanna roimh-ordaichte, agus crìochan an àite-còmhnuidh ;

27 Chum gu'n iarradh iad an Tighearn, a dh'fheuchainn an tarladh dhoibh, le mìnrannsachadh, gu'm faigheadh iad e, ged nach 'eil e fada o gach aon againn :

28 Oir annsan tha sinn beò, agus a' gluasad, agus tha ar bith againn ; mar a thubhairt mar an ceudna dream àraidh do 'ur bàrdaibh féin, Oir is sinne fòs a ghineal-san.

29 Uime sin do bhrìgh gur sinne gineal Dé, cha chòir dhuinn a shaoilsinn gu bheil an Diadhachd cosmhuil ri h-òr, no ri h-airgiod, na ri cloich, nithe a ghearradh [3] le h-ealadhain agus innleachd dhaoine.

30 A nis air do Dhia amharc thairis air aimsiribh an aineolais so, tha e nis ag àithneadh do na h-uile anns gach àit aithreachas a dheanamh :

31 Do bhrìgh gu'n do shuidhich e là anns an toir e breth air an t-saoghal am fìreantachd, tre'n duine *sin* a dh'orduich e ; agus air so thug e dearbhadh do na h-uile

[1] *nomha.* [2] *shuidhich.*

[3] *a dhualadh, a ghràbhaladh.*

dhaoinibh, le esan a thogail suas o na marbhaibh.

32 Agus an uair a chual iad mu aiseirigh nam marbh, rinn cuid diubh fanoid: ach thubhairt cuid eile, Eisdidh sinn riut a rìs mu'n ni so.

33 Agus mar sin chaidh Pòl a mach as am meadhon.

34 Gidheadh, lean cuid do dhaoinibh ris, agus chreid iad. 'Nam measg so bha Dionisius an t-Areopagach, agus bean d'am b'ainm Damaris, agus dream eile maille riu.

CAIB. XVIII.

1 *Rinn Pòl obair le a làmhaibh féin, agus shearmonaich e do na Cinnich ann an Corintus:* 9 *Thug an Tighearn misneach dha ann an tesibean:* 12 *chaidh a chasaid an làthair an uachdarain Ghalio, ach leigeadh as e:* 18 *'na dhéigh sin, chaidh e o bhaile gu baile, agus neartaich e na deisciobuil, &c.*

AN déigh nan nithe so, dh'-fhàg Pòl baile na h-Aithne, agus thàinig e gu Corintus;

2 Agus fhuair e Iudhach àraidh d'am b'ainm Acuila, a rugadh am Pontus, air ùr-theachd as an Eadailt, maille r'a mhnaoi Priscila, (a chionn gu'n d'orduich Claudius do na h-Iudhaich uile an Ròimh fhàgail,) agus thàinig e d'an ionnsuidh.

3 Agus a chionn gu'n robh e a dh'aon cheird riu, dh'-fhan e maille riu, agus bha e ag obair, (oir bu cheird doibh bhi deanamh phàilliuna.)

4 Agus thagair [1] e anns an t-sionagog gach aon là sàbaid, agus chuir e impidh air Iudhaich agus Greugaich.

5 Agus an uair a thàinig Silas agus Timoteus o Mhacedonia, bha Pòl air a theannadh 'na spiorad, agus rinn e fianuis do na h-Iudhaich, gu'm b'e Iosa an Criosd.

6 Agus an uair o chuir iad 'na aghaidh, agus a labhair iad toibheum, chrath e 'eudach, agus thubhairt e riu, *Biodh* bhur fuil air bhur ceann féin; *tha* mise glan: á so suas théid mi chum nan Cinneach.

7 Agus chaidh e as a sin, agus thàinig e gu tigh duine àraidh d'am b'ainm Iustus, a bha deanamh aoraidh do Dhia, agus aig an robh a thigh làimh ris an t-sionagog.

8 Agus chreid Crispus, prìomh [2]-uachdaran na sionagoig anns an Tighearna, maille r'a theaghlach uile: agus chreid mòran do na Corintianaich, air dhoibh éisdeachd ris, agus bhaisteadh iad.

9 An sin thubhairt an Tighearn ri Pòl ann an sealladh [3] san oidhche, Na biodh eagal ort, ach labhair, agus na bi a'd' thosd:

10 Oir a ta mise maille riut, agus cha toir duine sam bith ionnsuidh ort, chum do chron a dheanamh: oir a ta mòr-shluagh agam-sa anns a' bhaile so.

11 Agus dh'fhan e bliadhna agus sè mìosan *an sin*, a' teagasg focail Dé 'nam measg.

12 Agus an uair a bha Galio 'na uachdaran air Achaia, dh'éirich na h-Iudhaich a dh'aon inntinn an aghaidh Phòil, agus thug iad e gu caithir a' bhreitheanais,

13 Ag ràdh, Tha'n duine so a' comhairleachadh dhaoine

[1] *reusonaich.*

[2] *àrd.* [3] *taisbean.*

aoradh a dheanamh do Dhia an aghaidh an lagha.

14 Agus an uair a bha Pòl dol a dh'fhosgladh a bheoil, thubhairt Galio ris na h-Iudhaich, Nam b'eucoir no droch ghnìomh a bhiodh ann, O Iudhacha, bu reusonta gu'n giùlaininn leibh:

15 Ach ma's ceisd a ta ann timchioll fhocla agus ainmean, agus bhur lagha féin, amhaircibh féin air sin; oir cha'n àill leam-sa bhi m' bhreitheamh air an leithidibh sin do nithibh.

16 Agus dh'fhuadaich e iad o chaithir a' bhreitheanais.

17 An sin rug na Greugaich uile air Sostenes, uachdaran na sionagoig, agus ghabh iad an làthair caithir a' bhreitheanais: agus cha do ghabh Galio suim do ni sam bith dhiubh sin.

18 Agus dh'fhan Pòl fathast ùine mhaith *sa' bhaile sin*, agus an sin an déigh a chead a ghabhail do na bràithribh, chaidh e air luing o sin gu Siria, agus maille ris-san Priscila agus Acuila; an déigh a cheann a bhearradh[1] ann an Cenchrea: oir bha bòid air.

19 Agus thàinig e gu h-Ephesus, agus dh'fhàg e iadsan an sin: ach chaidh e féin a steach do'n t-sionagog, agus reusonaich e ris na h-Iudhaich.

20 Agus an uair a dh'iarr iad *air* fuireach maille riu ni b'fhaide, cha d'aontaich e:

21 Ach ghabh e a chead diubh, ag ràdh, Is éigin dhomh, air gach aon chor, an fhéill[2] so a ta teachd a choimhead ann an Ierusalem: ach pillidh mi a rìs do 'ur n-ionnsuidh-sa, ma's toil le Dia. Agus sheòl e o Ephesus.

22 Agus thàinig e tìr aig Cesarea, agus air dha dol suas agus fàilt a chur air an eaglais, chaidh e sìos gu Antioch.

23 Agus an uair a dh'fhan e rè tamuill *an sin*, dh'imich e, agus chaidh e an ordugh[3] troimh thìr Ghalatia uile agus Phrigia, a' neartachadh nan deisciobul uile.

24 Agus thàinig gu h-Ephesus Iudhach àraidh d'am b' ainm Apollos, a rugadh an Alecsandria, duine deasbhriathrach, *agus* cumhachdach anns na sgriobtuiribh.

25 Bha'n duine so air a theagasg ann an slighe an Tighearn; agus air dha bhi dian[4] 'na spiorad, labhair agus theagaisg e gu dìchiollach na nithe a bhuineadh do'n Tighearn, agus gun eòlas aige ach air baisteadh Eoin.

26 Agus thòisich e air labhairt gu dàna san t-sionagog. Agus air do Acuila agus do Phriscila a chluinntinn, ghabh iad d'an ionnsuidh e, agus mhìnich iad dha slighe Dhé ni bu choimhlionta.

27 Agus an uair bu mhiann leis dol gu Achaia, an déigh a chomhairleachadh, sgrìobh na bràithre chum nan deisciobul iad a ghabhail ris: neach, air dha teachd, a rinn còmhnadh[5] mor riu-san a chreid tre ghràs:

28 Oir le mòr-dhìchioll rinn e deasboireachd[6] ris na h-Iudhaich gu follaiseach, a'

---

1 *o lomadh.* 2 *an fhéisd.*
3 *an eagar.* 4 *teth.*

5 *còghnadh, cotgnamh.*
6 *le mòr-sbairn thagair e.*

dearbhadh leis na sgriobtuirıbh, gur e Iosa an Criosd.

CAIB. XIX.

1 *Tha an Spiorad naomh air a thabhairt le làmhaibh Phòil.* 9 *Thug na h-Iudhaich toibheum d'a theagasg, a bha air a dhaingneachadh le mìorbhuilibh.* 13 *Bhuaileadh na h-Iudhaich a bha cur spiorada fo gheasaibh leis an Diabhul.* 19 *Loisgeadh leabhraiche druidheachd.*

AGUS tharladh, 'nuair a bha Apollos ann an Corintus, air do Phòl dol troimh na crìochaibh uachdarach, gu'n d'thàinig e gu Ephesus. Agus air faotainn dheisciobul àraidh,

2 Thubhairt e riu, An d'fhuair sibh an Spiorad naomh o chreid sibh? Agus thubhairt iadsan ris, Cha chuala sinn uiread as gu bheil Spiorad naomh ann.

3 Agus thubhairt e riu, Ciod ma seadh anns an do bhaisteadh sibh? Agus thubhairt iadsan, Am baisteadh Eoin.

4 An sin thubhairt Pòl, Bhaist Eoin gu deimhin le baisteadh an aithreachais, ag radh ris an t-sluagh, iadsan a chreidsinn anns an neach a bha gu teachd 'na dhéighsan, sin r'a ràdh, ann an Iosa Criosd.

5 Agus an uair a chual iad *so*, bhaisteadh iad ann an ainm an Tighearna Iosa.

6 Agus air do Phòl *a* làmhan a chur orra, thàinig an Spiorad naomh orra; agus labhair iad le teangaibh, agus rinn iad fàidheadaireachd.

7 Agus bha ann uile timchioll dà fhear dheug.

8 Agus chaidh esan a steach do'n t-sionagog, agus labhair e gu dàna rè thri mìosan, a' deasboireachd agus a' comhairleachadh nan nithe a bhuineas do rìoghachd Dhé.

9 Ach an uair a chruadhaicheadh cuid, agus nach do chreid iad, ach a labhair iad olc mu'n t-slighe sin an làthair an t-sluaigh, dh'fhàg e iad, agus sgar e na deisciobuil uatha, agus bha e gach là a' deasboireachd ann an sgoil neach àraidh *d'am b'ainm* Tirannus.

10 Agus rinneadh so rè dhà bhliadhna; air chor as gu'n cuala luchd-àiteachaidh na h-Asia uile, eadar Iudhaich agus Ghreugaich, focal an Tighearna Iosa.

11 Agus rinn Dia mìorbhuilean nach bu bheag le làmhaibh Phòil:

12 Air chor as gu'n d'thugadh o 'chorp-san chum nan daoine tinne, neapaicinne no aprain, agus gu'n d'fhalbh an euslaintean uatha, agus gu deachaidh na droch spioraid a mach asda.

13 Agus ghabh dream àraidh do na h-Iudhaich, a bha 'g imeachd o àit gu h-àit, a' cur spiorada fo gheasaibh[1], os làimh ainm an Tighearna Iosa ainmeachadh os ceann na muinntir sin anns an robh droch spioraid, ag ràdh, Cuireamaid fo gheasaibh sibh tre Iosa a ta Pòl a' searmonachadh.

14 Agus bha aig Scebha Iudhach *àraidh*, aon do na h-àrd-shagartaibh, seachdnar mhac a bha deanamh so.

15 Agus fhreagair an droch

[1] *a' cur spiorada fo mhionnaibh, a' tilgeadh a mach spiorada.*

spiorad, agus thubhairt e, Tha eòlas agam air Iosa, agus is aithne dhomh Pòl: ach cò sibhse?

16 Agus leum an duine anns an robh an droch spiorad orra, agus air dha làmh an uachdar fhaotainn orra, thug e buaidh orra, air chor as gu'n do theich iad a mach as an tigh sin lomnochd agus reubta.

17 Agus fhuair na h-Iudhaich uile agus mar an ceudna na Greugaich a bha thàmh ann an Ephesus fios air so; agus thuit eagal orra uile, agus bha ainm an Tighearna Iosa air àrdachadh.

18 Agus thàinig mòran diubh-san a chreid, ag aideachadh, agus ag innseadh an gnìomhara.

19 Agus thug mòran diubh-san a bha gnàthachadh dhroch innleachda, an leabhraiche leo, agus loisg siad iad am fianuis nan uile: agus dh'àireamh iad an luach, agus fhuair iad e 'na leth-cheud mìle *bonn* airgid.

20 Mar sin le cumhachd dh'fhàs agus bhuadhaich focal an Tighearn.

21 Agus an uair a choimhlionadh na nithe so, chuir Pòl roimhe 'na spiorad, an déigh dha imeachd troimh Mhacedonia, agus Achaia, dol gu Ierusalem, ag ràdh, An déigh dhomh bhi an sin, is éigin domh an Roimh fhaicinn mar an ceudna.

22 Agus air dha dithis dhiubh-san a bha frithealadh dha, Timoteus, agus Erastus, a chur do Mhacedonia, dh'fhan e féin rè tamuill san Asia.

23 Agus dh'éirich mu'n àm sin iomairt[1] nach bu bheag mu thimchioll na slighe sin.

24 Oir bha ceard-airgid àraidh d'am b'ainm Demetrius *ann*, a bha deanamh theampull airgid[2] do Dhiana, agus a thug buannachd nach bu bheag do'n luchd-ceirde;

25 Agus air dha iadsan a chruinneachadh an ceann a chéile, agus a' mhuinntir eile a bha dh'aon cheird riu, thubhairt e, Fheara, tha fhios agaibh gur ann o'n cheird so a ta ar beartas[3] againne:

26 Os bàrr, tha sibh a' faicinn agus a' cluinntinn gu bheil am Pòl so le 'chomhairle air tionndadh air falbh sluaigh mhòir, cha 'n e a mhàin ann an Ephesus, ach cha mhòr[4] san Asia uile, ag ràdh, Nach dée iad a nìthear le làmhaibh:

27 Air chor as nach e mhàin gu bheil e'n cunnart gu'n deanar tàir air ar ceird; ach mar an ceudna gu cuirear teampull na ban-dé mòire Diana an neo-phrìs, agus gu claoidhear a mòrachd-sa, d'am bheil an Asia uile, agus an domhan a' deanamh aoraidh.

28 Agus an uair a chual iadsan *so*, lìonadh le feirg iad, agus ghlaodh iad, ag ràdh, *Is* mòr Diana nan Ephesianach.

29 Agus bha am baile uile air a lìonadh le mi-riaghailt: Agus ruith iad a dh'aon toil chum àite-cruinnich an t-

[1] *buaireas.*
[2] *dealbh-theampull.*
[3] *saibhreas.*
[4] *air bheag nithe.*

sluaigh, a' tarruing leo Ghaiuis agus Aristarchuis Macedonaich, luchd comhthuruis Phòil.

30 Agus an uair a b'àill le Pòl dol a steach chum an t-sluaigh, cha do leig na deisciobuil leis.

31 Agus mar an ceudna chuir cuid do uachdaranaibh na h-Asia, a bha 'nan càirdibh dha, fios d'a ionnsuidh, a' guidhe *air* nach rachadh e gu àite-cruinnich an t-sluaigh.

32 Ghlaodh uime sin cuid diubh aon ni, agus cuid ni eile: oir bha an coimhthional troimh a chéile, agus cha robh fios aig a' chuid bu mhò c'ar son a thàinig iad cuideachd.

33 Agus tharruing iad a mach Alecsander as an t-sluagh, air bhi do na h-Iudhaich 'ga iomain rompa. Agus sméid Alecsander le 'laimh, agus b'àill leis a leithsgeul a ghabhail ris an t-sluagh.

34 Ach an uair a thuig iad gu'm b' Iudhach e, rinneadh àrd-iolach leo uile mu thimchioll ùine dhà uair, a' glaodhaich, *Is* mòr Diana nan Ephesianach.

35 Agus an uair a chiùinich an cléireach[1] an sluagh, thubhairt e, Fheara Ephesuis, cò an duine aig nach 'eil fios gu bheil baile[2] nan Ephesianach a' deanamh aoraidh do'n bhan-dia mhòir Diana, agus do'n *dealbh* a thuit a nuas o Iupiter?

36 Air an aobhar sin do bhrìgh nach fheudar cur an aghaidh nan nithe so, is còir dhuibhse bhi ciùin, agus gun ni sam bith a dheanamh gu h-obann.

37 Oir thug sibh an so na daoine so, ged nach 'eil iad a' creachadh theampull, no a toirt toibheim d'ar ban-dia.

38 Uime sin ma ta aig Demetrius agus aig an luchdceird a ta maille ris, cùis an aghaidh neach air bith, tha'n lagh réidh *dhoibh*, agus tha uachdarain *ann;* agradh iad a chéile.

39 Ach ma ta ceisd sam bith agaibh mu nithibh eile, réitichear sin ann an coimhthional dligheach.

40 Oir tha sinn an cunnart bhi air ar n-agairt air son ceannairc air an la'n diugh, do bhrìgh nach 'eil cùis sam bith againn a dh'fheudas sinn a thoirt seachad mar aobhar a' chruinneachaidh so.

41 Agus air dha so a ràdh, sgaoil e an coimhthional.

CAIB. XX.

1 *Chaidh Pòl do Mhacedonia:* 7 *fhritheil e suipeir an Tighearn, agus shearmonaich e.* 9 *Air do Eutichus tuiteam sios an cruth mairbh, thogadh suas beò e.* 17 *Aig Miletus ghairm Pòl seanairean na h-eaglais an ceann a chéile, agus dh'innis e dhoibh ciod a bha gu tachairt dha féin, &c.*

AGUS an déigh do'n chomh-ghàir[3] sgur, ghairm Pòl na deisciobuil d'a ionnsuidh, agus air dha a chead ghabhail diubh[4], thriall e gu dol do Mhacedonia.

2 Agus air dha dol troimh na criochaibh sin, agus mòrearail a dheanamh orra, thàinig e do'n Ghréig;

[1] *Cléireach-sgrìobhaidh* 'a bhaile.
[2] *caithir.*
[3] *bhuaireas.*
[4] *an glacadh 'na uchd.*

3 Agus dh'fhàn e *an sin* tri mìosan: agus an uair a bha na h-Iudhaich ri feallfholach[1] air a shon, agus e air ti[2] dol air luing do Shiria, chuir e roimhe pilltinn troimh Mhacedonia.

4 Agus chaidh 'na chuideachd gu h-Asia, Sopater o Bherea; agus do mhuinntir Thesalonica, Aristarchus agus Secundus; agus Gaius o Dherbe, àgus Timotheus; agus do mhuinntir na h-Asia, Tichicus agus Trophimus.

5 Air dhoibh so imeachd romhain-ne dh'fheith iad ruinn ann an Troas.

6 Agus sheòl sinn o Philipi, an déigh làithean an arain neo-ghoirtichte, agus thainig sinn d'an ionnsuidhsan gu Troas ann an cùig làithibh, far an d'fhan sinn seachduin.

7 Agus an ceud *là* do'n tseachduin, air do na deisciobluibh cruinneachadh an ceann a chéile a bhriseadh arain, shearmonaich Pòl doibh, agus a rùn air[3] imeachd uatha air an là màireach, agus lean e air labhairt gu meadhon-oidhche.

8 Agus bha mòran lòchran anns an t-seòmar uachdarach, far an robh iad cruinn.

9 Agus bha oganach àraidh d'am b'ainm Eutichus 'na shuidhe ann an uinneig, air tuiteam gu trom 'na chodal: agus air do Phòl bhi rè fad a' searmonachadh, shàruicheadh leis a' chodal e, agus thuit e sìos o'n treas lobhta, agus thogadh marbh e.

10 Agus chaidh Pòl sìos, agus thuit e air, agus air dha a ghlacadh 'na uchd, thubhairt e, Na biodh trioblaid[4] oirbh; oir a ta 'anam ann.

11 Agus air dol suas da a rìs, bhris e aran agus dh'ith e, agus labhair e riu rè ùine fhada, eadhon gu teachd na maidne, agus mar sin dh'fhalbh e.

12 Agus thug iad leo an tòganach agus e beò, agus rinn iad gairdeachas nach bu bheag.

13 Agus air dhuinne imeachd air thoiseach chum na luinge, sheòl sinn gu Asos, fa rùn Pòl a ghabhail a steach an sin: oir is ann mar sin a dh'orduich è, a cur roimhe gu'n imicheadh e féin d'a chois.

14 Agus an uair a choinnich e sinn aig Asos, ghabh sinn a steach, agus thàinig sinn gu Mitilene.

15 Agus air seòladh dhuinn as a sin, thàinig sinn air *an là* màireach fa chomhair Chiois; agus air an *là* 'na dhéigh sin thàinig sinn gu Samos, agus dh'fhan sinn aig Trogillium; agus air an *là* b'fhaisge thàinig sinn gu Miletus.

16 Oir chuir Pòl roimhe seòladh seach Ephesus, chum nach tarladh dha moille a dheanamh anns an Asia: oir rinn e cabhag[5], chum nam feudadh e, bhi ann an Ierusalem air là na Cuingeis.

17 Agus chuir e fios o Mhiletus gu h-Ephesus, agus ghairm e d'a ionnsuidh seanairean na h-eaglais.

18 Agus an uair a thàinig

[1] *a' luidhe am folach, am plaid.*
[2] *a rùn air.* [3] *air bhi fuidhe.*
[4] *buaireas.*
[5] *bha deifir air.*

iad d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, Tha fhios agaibh, cionnus a bha mi 'nur measg anns an uile aimsir, o'n cheud là a thàinig mi do'n Asia.

19 A' deanamh seirbhis do'n Tighearn leis gach uile irioslachd inntinn, agus maille ri mòran dheur, agus dheuchainnean, a thachair dhomh le ceilg nan Iudhach.

20 *Agus* cionnus nach do ghléidh mi ni sam bith am folach a bha feumail *dhuibhse*, gun a nochdadh dhuibh, agus gun sibhse a theagasg am follais, agus o thigh gu tigh,

21 A' deanamh fianuis araon do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich, mu aithreachas a thaobh Dhé, agus *mu* chreidimh a thaobh ar Tighearna Iosa Criosd.

22 Agus a nis feuch, a ta mi dol gu Ierusalem ceangailte san Spiorad, gun fhios agam ciod iad na nithe a tharlas dhomh an sin;

23 Ach a mhàin gu bheil an Spiorad naomh a' deanamh fianuis anns gach baile, ag ràdh, Gu bheil geimhlichean agus trioblaidean[1] a' feitheamh orm.

24 Ach cha 'n eil suim agam do ni air bith, ni mò tha mi a' measadh m'anama féin luachmhor dhomh, chum gu crìochnaich mi mo thurus[2] le h-aoibhneas, agus gu *coimhlion* mi a' mhinistreileachd a fhuair mi o'n Tighearn Iosa, a dheanamh fianuis do shoisgeul gràis Dhé.

25 Agus a nis feuch, a ta fhios agam nach faic sibhse uile, measg an d'imich mise a' searmonachadh rìoghachd Dhé, mo ghnùis ni's mò.

26 Uime sin a ta mi a' deanamh fianuis duibh[3] air an là'n diugh, gu bheil mise glan o fhuil nan uile.

27 Oir cha do sheachainn mi uile chomhairle Dhé fhoillseachadh dhuibh.

28 Air an aobhar sin thugaibh aire dhuibh féin, agus do'n treud uile, air an d'rinn an Spiorad naomh luchd-coimhead[4] dhibh, a bheathachadh eaglais Dhé[5], a cheannaich e le 'fhuil féin.

29 Oir a ta fhios agam-sa air so, an déigh m' imeachd-sa gu'n tig madaidh-allaidh gharga 'nur measg, nach caomhain an treud.

30 Agus éiridh daoine dhibh féin, a labhras nithe fiara, chum deisciobuil a tharruing 'nan déigh 'féin.

31 Uime sin deanaibh faire, a' cuimhneachadh nach do sguir mise rè thri bliadhna, a chomhairleachadh gach aon agaibh a là agus a dh'oidhche le deuraibh.

32 Agus a nis, a bhràithre, earbam sibh ri Dia, agus ri focal a ghràis, a ta comasach air bhur togail suas, agus oighreachd a thoirt duibh am measg na muinntir sin uile a ta air an naomhachadh.

33 Cha do shanntaich mi airgiod, no òr, no eudach duine sam bith.

34 Seadh, is aithne dhuibh féin, gu'n do fhritheil na làmhan so do m' uireasbhuidh féin, agus do'n mhuinntir sin a bha maille rium.

35 Nochd mi na h-uile nithe

[1] *àmhghair.* [2] *thriall, chùrsa.*
[3] *gabham sibhse mar fhianuisibh.*

[4] *easbuigean.*
[5] *eaglais an Tighearna.*

dhuibh, gur ann le saoithreachadh mar so is còir dhuibh còmhnadh a dheanamh riusan a ta anmhunn[1]; agus focail an Tighearna Iosa a chuimhneachadh, mar a thubhairt e, *Tha* e ni's beannaichte *ni* a thoirt na ghabhail.

36 Agus air dha na briathra so a radh, leig se e féin air a ghlùinibh, agus rinn e urnuigh maille riu uile.

37 Agus ghuil iad uile gu goirt, agus thuit iad air muineal Phòil, agus phòg iad e,

38 Air dhoibh bhi gu h-àraidh brònach air son nam briathra so a thubhairt e, Nach faiceadh iad a ghnùissan ni's mò. Agus thug iad coimheadachd dha chum na luinge.

CAIB. XXI.

1 *Cha gabhadh Pòl comhairleachadh o dhol gu Ierusalem.* 8 *Mu Philip an soisgeulaiche, agus a cheathrar nigheau a bha 'nam ban-fhàidhibh.* 17 *Thàinig Pol gu Ierusalem,* 27 *far an robh e air a ghlacadh agus an cunnart mòr.* 31 *Theasairgeadh e leis an àrd-chaiptin.*

AGUS air dhuinn dealachadh riu-san, sheòl sinn romhainn, agus thàinig sinn gu dìreach gu Coos, agus air an *là* màireach gu Rodos, agus as a sin gu Patara:

2 Agus air dhuinn long fhaotainn a bha a' gabhail thairis gu Phenicia, chaidh sinn air bord, agus sheòl sinn romhainn.

3 Agus air dhuinn teachd an sealladh Chipruis, agus fhàgail air an làimh chlì, sheòl sinn gu Siria, agus thàinig sinn tìr aig Tirus: oir is ann an sin a bha an long gus a luchd a chur a mach.

4 Agus air dhuinn deiscioḃuil fhaotainn, dh'fhan sinn an sin seachd làithean: muinntir a thubhairt ri Pòl tre'n Spiorad, gun e dhol suas gu Ierusalem.

5 Agus an uair a chrìochnaicheadh na làithean sin, chaidh sinn a mach, agus thriall sinn romhainn; agus thàinig iadsan uile maille ri mnaibh agus ri cloinn 'nar cuideachd, a mach as a' bhaile: agus chaidh sinn air ar glùinibh air an tràigh, agus rinn sinn urnuigh.

6 Agus an déigh dhuinn air cead a ghabhail d'a chéile, chaidh sinn do'n luing; agus phill iadsan d'an tighibh féin.

7 Agus an uair a chrìochnaich sinn ar turus[2] o Thirus, thàinig sinn gu Ptolemais, agus chuir sinn fàilte air na braithribh, agus dh'fhan sinn aon là maille riu

8 Agus air an *là* màireach, air dhuinne, a bha do chuideachd Phòil, imeachd, thàinig sinn gu Cesarea; agus chaidh sinn a steach do thigh Philip an t-soisgeulaiche, (a bha do'n t-seachdnar,) agus dh'fhan sinn aige.

9 Agus bha ceathrar nighean aige-san, òighean, a bha ri fàidheadaireachd.

10 Agus ag fantuinn duinn mòran do làithibh *an sin*, thàinig a nuas o Iudea fàidh àraidh, d'am b'ainm Agabus.

11 Agus an uair a thàinig e d'ar n-ionnsuidh-ne, ghabh e crios Phòil, agus cheangail e a làmhan agus a chosan féin, agus thubhairt e, Mar so tha an Spiorad naomh ag ràdh, Is ann mar so a cheanglas na

[1] *lag.*

[2] *triall, taisdeal, cùrsa.*

h-Iudhaich ann an Ierusalem an duine d'am buin an crios so, agus bheir iad thairis *e* do làmhaibh nan Cinneach.

12 Agus an uair a chuala sinne na nithe so, ghuidh sinn féin agus muinntir an àite air, gun *e* dhol suas gu Ierusalem.

13 An sin fhreagair Pòl, Ciod is ciall duibh a' gul, agus a' briseadh mo chridhe? oir a ta mise ullamh cha'n e a mhàin gu bhi air mo cheangal, ach eadhon gu bàsachadh ann an Ierusalem air son ainme an Tighearna Iosa.

14 Agus an uair nach gabhadh e comhairle, sguir sinne, ag radh, Deanar toil an Tighearna.

15 Agus an déigh nan làithean so, air dhuinn bhi ullamh[1], chaidh sinn suas gu Ierusalem.

16 Agus chaidh mar an ceudna maille ruinn *cuid* do na deisciobluibh o Chesarea, a' toirt leo Mhnasoin o Chiprus, seann deisciobul àraidh, aig an robh sinn gu bhi air aoidheachd.

17 Agus an uair a thàinig sinn gu Ierusalem, ghabh na bràithre ruinn gu subhach.

18 Agus air an ath *là*, chaidh Pòl maille ruinne dh'ionnsuidh Sheumais; agus bha na seanairean uile a làthair.

19 Agus air dhàsan fàilte chur orra, chuir e'n céill doibh fa leth na nithe a rinn Dia le 'mhinistreileachd-san am measg nan Cinneach.

20 Agus an uair à chual iadsan *so*, thug iad glòir do'n Tighearn[2], agus thubhairt iad ris-san, Tha thu faicinn, a bhràthair, cia lìon mile do na h-Iudhaich a ta creidsinn; agus tha iad uile ro eudmhor mu'n lagh.

21 Agus chual iad umadsa, gu bheil thu teagasg do na h-Iudhaich uile a ta measg nan Cinneach, Maois a thréigsinn, ag ràdh *riu*, Nach còir dhoibh *an* clann a thimchioll-ghearradh, no gluasad a réir nan gnàth[3].

22 Ciod uime sin *a nìthear*? Gun teagamh, is éigin do'n t-sluagh cruinneachadh: oir cluinnidh iad gu'n d'thàinig thu.

23 Uime sin dean so a ta sinne ag ràdh riut: Tha ceathrar fhear maille ruinne, air am bheil bòid;

24 Thoir[4] iadsan leat, agus bi air do ghlanadh maille riu, agus dean costus[5] leo, chum gu bearr[6] iad *an* cinn: agus gu'm bi fhios aig na h-uile nach 'eil ach neo-ni anns na chual iad mu d' thimchioll-sa, ach *gu* bheil thu féin mar an ceudna ag imeachd gu riaghailteach, agus a' coimhead an lagha.

25 Ach mu thimchioll nan Cinneach a chreid, sgrìobh sinne agus b'i ar breth, gun iad a ghleidheadh a h-aon do na nithibh sin, ach a mhàin iad féin a choimhead o nithibh a chaidh iobradh do iodholaibh, agus o fhuil, agus o ni tachdta, agus o strìopachas.

26 An sin ghabh Pòl na daoine; agus air an là màireach air dha bhi air a ghlan-

[1] *thog sinn ar n-airneis, agus, &c.*
[2] *do Dhia.*
[3] *a réir gnàthanna [an lagha.]*
[4] *Beir.*
[5] *caitheamh, cosgus.*
[6] *lom.*

adh maille riu, chaidh e steach do'n teampull, a' foillseachadh coimhlionaidh làithean a' ghlanaidh, gus an tugtadh tabhartas air son gach aon aca.

27 Agus an uair a bha na seachd làithean air bheag nithe[1] air an coimhlionadh, air do na h-Iudhaich o'n Asia esan fhaicinn san teampull, bhrosnuich iad am pobull uile, agus chuir iad làmh ann,

28 Ag éigheach, Fheara Israeil, cuidichibh: is e so an duine a ta teagasg nan uile dhaoine anns gach àit an aghaidh a' phobuill, agus an lagha, agus an àite so: agus os bàrr, thug e steach Greugaich do'n teampull, agus shalaich e'n t-ionad naomh so.

29 (Oir chunnaic iad Trophimus an t-Ephesianach roimhe sin anns a' bhaile maille ris, agus shaoil iad gu'n d'thug Pòl a steach do'n teampull e.)

30 Agus ghluaiseadh am baile gu h-iomlan, agus ruith an sluagh cuideachd: agus air dhoibh breith air Pòl, tharruing iad a mach as an teampull e: agus air ball dhùineadh na dorsa.

31 Agus an uair a b'àill leò a mharbhadh, chaidh sgeula dh'ionnsuidh àrd-cheannaid na cuideachd, gu'n robh Ierusalem uile thar a chéile[2]:

32 Neach air ball a thug leis saighdearan, agus ceannardan-cheud, agus a ruith sìos d'an ionnsuidh: Agus an uair a chunnaic iadsan an t-àrd-cheannard agus na saighdearan, sguir iad do bhualadh Phòil.

33 An sin thàinig an t-àrd-cheannard am fagus agus rug e air, agus dh'àithn e a cheangal le dà shlabhraidh; agus dh'fhiosraich e, Cò e, agus ciod a rinn e.

34 Agus ghlaodh aon chuid am measg an t-sluaigh aon ni, agus cuid eile ni eile: agus an uair nach robh e an comas da cinnteachd *na cùise* a thuigsinn air son na h-àrdbhruidhne, dh'orduich e esan a thoirt do'n chaisteal.

35 Agus an uair a thàinig e chum na staidhreach, tharladh gu'n do ghiùlaineadh e leis na saighdearaibh, air son foireigin an t-sluaigh.

36 Oir lean am mòr-shluagh e, a' glaodhaich, Beir uainn e.

37 Agus an uair a bha Pòl gu bhi air a thoirt a steach do'n chaisteal, thubhairt e ris an àrd-cheannard, An cead domh-sa ni a labhairt riut? agus thubhairt esan, An labhair thù Gréigis?

38 Nach tusa an t-Eiphiteach sin a thog ceannairc roimh na làithibh so, agus a thug leat do'n fhàsach ceithir mìle fear a bha 'nan luchd-mortaidh?

39 Ach thubhairt Pòl, Is duine mise a tha a'm' Iudhach gun amharus o Tharsus, saordhuine do bhaile ro inbheach ann an Cilicia: agus guidheam ort, thoir cead domh labhairt ris an t-sluagh.

40 Agus an uair a thug e cead da, Air do Phòl seasamh air an staidhir, smèid e le 'làimh air an t-sluagh, ag iarraidh éisdeachd: agus air

[1] *cha mhòr.* [2] *fo bhuaireas.*

fantuinn ro thosdach dhoibhsan, labhair e riu sa' chànain Eabhruidhich, ag radh.

CAIB. XXII.

1 *Chuir Pòl gu pailt an cèill cionnus a dh'iompaicheadh e chum a' chreidimh,* 17 *agus a ghairmeadh e chum na h-abstolachd.* 22 *'Nuair a dh'ainmich e na Cinnich, thog am pobull aon ghàir ris:* 24 *Bha e gu bhi air a sgùrsadh;* 25 *ach air dha a chòir-shaorsa mar Romhanach agairt, leigeadh as e.*

FHEARA, a bhràithre, agus aithriche, éisdibh-sa ri m' dhìon-chainnt[1] ribh a nis:

2 (Agus an uair a chual iadsan gu'n do labhair e riu sa' chànain Eabhruidhich, bu mhòid a thosd iad: agus thubhairt esan,)

3 Is Iudhach mise da rìreadh, a rugadh ann an Tarsus na Cilicia, ach a dh'oileadh[2] sa' bhaile so, aig cosaibh Ghamalieil, *agus* a theagaisgeadh gu coimhlionta a réir gnàtha lagha nan aithriche, agus bha mi eudmhor a thaobh Dhé, mar a ta sibhse uile an diugh.

4 Agus rinn mi geurleanmhuinn gu bàs air an t-slighe so, a' ceangal fhear agus bhan, agus 'gan tarruing gu prìosan:

5 Mar a ni an t-àrd-shagart mar an ceudna fianuis dhomh, agus còmhairle nan seanairean uile; o'n d'fhuair mise mar an ceudna litriche chum nam bràithre, agus chaidh mi gu Damascus, chum an dream a bha'n sin a thoirt ceangailte gu Ierusalem, chum gu deantadh peanas orra.

6 Agus tharladh, air dhomh bhi 'g imeachd, agus a' druideadh ri Damascus mu mheadhon-là, gu'n do dheàlraich gu h-obann o nèamh solus mòr mu'n cuairt orm.

7 Agus thuit mi air an talamh, agus chuala mi guth ag ràdh, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu 'gam gheurleanmhuinn-sa?

8 Agus fhreagair mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt e rium, is mise Iosa o Nasaret, air am bheil thusa a' deanamh geurleanmhuinn.

9 Agus chunnaic na daoine a bha maille rium an solus gu deimhin, agus ghabh iad eagal; ach cha chual iad guth an ti a labhair rium-sa.

10 Agus thubhairt mise, Ciod a ni mi, a Thighearn? Agus thubhairt an Tighearn rium, Eirich, agus imich gu Damascus, agus an sin labhrar riut mu thimchioll nan nithe sin uile a dh'orduicheadh dhuitse a dheanamh.

11 Agus an uair nach bu léir dhomh tre ghlòir an t-soluis sin, air dhomh bhi air mo threòrachadh air làimh leo-san a bha maille rium, thàinig mi gu Damascus.

12 Agus air do dhuine àraidh *d'am b'ainm* Ananias, a bha cràbhach a réir an lagha, agus air an robh deadh theisteas aig na h-Iudhaich uile a bha chòmhnuidh *an sin*,

13 Teachd a m' ionnsuidh, agus seasamh làimh rium, thubhairt e rium, A Shauil a bhràthair, faigh do radharc. Agus air an uair sin féin dh'amhairc mi suas air.

14 Agus thubhairt esan,

[1] *mo leithsgeul.*

[2] *thogadh suas.*

Thagh Dia ar n-aithriche roimh-làimh thusa, chum gu'n gabhadh tu eòlas air a thoil, agus gu'm faiceadh tu an t-Aon cothromach sin, agus gu'n cluinneadh tu guth as a bheul.

15 Oir bithidh tu a'd' fhianuis aige chum nan uile dhaoine, air na nithibh a chunnaic agus a chuala tu.

16 Agus a nis c'ar son a ta thu a' deanamh moille? Eirich, agus bi air do bhaisteadh, agus ionnlaid uait do pheacanna, a' gairm air ainm an Tighearn.

17 Agus tharladh, 'nuair a phill mise gu Ierusalem, agus a bha mi a' deanamh urnuigh san teampull, gu'n deachaidh mi ann an neul,

18 Agus gu'm faca mi esan ag ràdh rium, Dean deifir, agus imich gu grad á Ierusalem; oir cha ghabh iad ri d' theisteas mu m' thimchiollsa.

19 Agus thubhairt mise, A Thighearn, tha fhios aca gu robh mise a' tilgeadh am prìosan, agus a' sgiùrsadh anns gach sionagog iadsan a chreid annad-sa:

20 Agus an uair a dhòirteadh fuil do mhaitirich[1] Stephain, bha mise mar an ceudna a'm' sheasamh a làthair, agus ag aontachadh leis a mharbhadh, agus a' coimhead eudaich na muinntir a mharbh e.

21 Agus thubhairt e rium, Imich: oir cuiridh mise thu am fad chum nan Cinneach.

22 Agus dh'éisd iad ris gus an fhocal so, agus thog iad *an sin* an guth gu h-àrd, ag ràdh, Beir o'n talamh a leithid so do dhuine; oir cha chòir e bhi beò.

23 Agus an uair a bha iadsan ag éigheach agus a' tilgeadh dhiubh *an* eudaich, agus a' tilgeadh luaithre san athar[2],

24 Dh'àithn an t-àrd-cheannard esan a thoirt do'n chaisteal ag orduchadh a cheasnachadh le a sgiùrsadh; chum gu faigheadh e fios ciod i a' choire mu'n robh iad a' glaodhaich mar sin 'na aghaidh.

25 Agus an uair a bha iad 'ga cheangal le iallaibh, thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud a sheas a làthair, Am bheil e ceaduichte dhuibhse duine a ta 'na Romhanach a sgiùrsadh, agus gun e air a dhìteadh?

26 Agus an uair a chual an ceannard-ceud *so*, dh'imich e agus dh'innis e do'n àrd-cheannard, ag ràdh, Thoir fa'near ciod a ni thu; oir is Romhanach an duine so.

27 An sin thàinig an t-àrd-cheannard d'a ionnsuidh, agus thubhairt e ris, Innis domh-sa, an Romanach thu? Agus thubhairt esan, Is mi.

28 Agus fhreagair an t-àrd-cheannard, Is mòr an t-suim air an do cheannaich mise an t-saorsa so. Agus thubhairt Pòl, Ach rugadh mise *saor*.

29 An sin dh'imich iadsan uaith air ball a bha gus a cheasnachadh: agus ghabh an t-àrd-cheannard mar an ceudna eagal 'nuair a thuig e gu'm bu Romhanach e, agus a chionn gu'n do cheangail se e.

[1] *t' fhianuis-sa.*

[2] *aidhear.*

30 Agus air an *la* màireach, air dha bhi togarrach air fios cinnteach fhaotainn ciod i a' choire a bha na h-ludhaich a' cur as a leth, dh'fhuasgail se e o *a* chuibhreachaibh, agus dh'àithn e do na h-àrd-shagartaibh agus d'an comhairle uile teachd a làthair, agus air dha Pòl a thoirt sìos, chuir e 'nam fianuis e.

CAIB. XXIII.

1 *Thagair Pòl a chùis.* 2 *Dh'orduich Ananias a bhualadh* 7 *Connsachadh am measg a luchd-casaid.* 11 *Thug Dia misneach dha.* 14 *Nochdadh fealt nan Iudhach an aghaidh Phòil do'n àrd-cheannard.* 23 *Chuir se e gu Felics an t-uachdaran.*

AGUS air dearcadh do Phòl air a' chomhairle, thubhairt e, Fheara *agus* a bhràithre, anns an uile dheadh choguis chaith mise mo bheatha a thaobh Dhé gus an là'n diugh.

2 Agus dh'àithn an t-àrd-shagart Ananias dhoibh-san a bha 'nan seasamh làimh ris, a bhualadh air a bheul.

3 An sin thubhairt Pòl ris, Buailidh Dia thusa, a bhalla ghealaichte: oir am bheil thusa a'd' shuidhe a thoirt breth ormsa a réir an lagha, agus an aghaidh an lagha ag òrduchadh mo bhualadh?

4 Agus thubhairt iadsan a sheas làimh ris, Am bheil thusa a' toirt ana-cainnt[1] do àrd-shagart Dhé?

5 An sin thubhairt Pòl, Cha robh fhios agam[2], a bhràithre, gu'm b'e an t-àrd-shagart e: oir a ta e sgrìobhta, Na labhair olc mu uachdaran do phobuill.

6 Ach an uair a thuig Pòl, gu robh cuid diubh 'nan Sadusaich, agus a' chuid eile 'nam Phairisich, ghlaodh e anns a' chomhairle, Fheara *agus* a bhràithre, is Phairiseach mise, mac Phairisich: is ann á leth dòchais agus aiseirigh nam marbh, a tha mi air mo thoirt am breitheanas.

7 Agus air dhasan so a labhairt, dh'éirich comhstri eadar na Phairisich: agus na Sadusaich: agus roinneadh an coimhthional *an aghaidh a chéile.*

8 Oir tha na Sadusaich ag ràdh nach 'eil aiseirigh, no aingeal, no spiorad ann; ach a ta na Phairisich ag aideachadh gach aon diubh[3].

9 Agus dh'éirich gàir[4] mhòr: agus air seasamh suas do na sgrìobhaichibh a bha air taobh nam Phairiseach, chathaich iad *'nan aghaidh*, ag ràdh, Cha'n 'eil sinne faotainn[5] cron air bith san duine so: ach ma labhair spiorad no aingeal ris, na cogamaid an aghaidh Dhé.

10 Agus an uair a dh'éirich connsachadh mòr *eatorra*, air do'n àrd-cheannard bhi fo eagal gu'n rachadh Pòl a tharruing as a chéile leo, dh'àithn e do na saighdearaibh dol sìos, agus esan a thogail leis an làimh làidir as am meadhon, agus a thoirt do'n chaisteal.

11 Agus air an oidhche 'na dhéigh sin, sheas an Tighearn làimh ris, agus thubhairt e, Biodh misneach mhaith agad, a Phòil; oir mar a rinn thu fianuis mu m' thimchioll-sa ann an Ierusalem, is amhuil sin is éigin duit fianuis a

[1] *càineadh.*
[2] *Cha d'thug mi fa'near.*
[3] *'gan aideachadh le chéile.*
[4] *iolach.* [5] *faghail, faghainn.*

dheanamh anns an Ròimh.

12 Agus air teachd do'n là, chruinnich dream àraidh do na h-Iudhaich an ceann a chéile[1], agus chuir siad iad féin fo mhallachadh, ag ràdh, nach itheadh agus nach òladh iad gus am marbhadh iad Pòl.

13 Agus bha iad os ceann dà fhichead *fear* a rinn an comhionnachadh so.

14 Agus thàinig iad chum nan àrd-shagart, agus nan seanairean, agus thubhairt iad, Chuir sinne sinn féin fo àrd-mhallachadh, nach blaiseamaid ni sam bith gus am marbhamaid Pòl.

15 A nis uime sin iarraibhsa maille ris a' chomhairle air an àrd-cheannard, gu'n tugadh e do 'ur n-ionnsuidhsa e am màireach, mar gu biodh a rùn oirbh fios fhaotainn ni bu choimhlionta air ni éigin m'a thimchioll; agus tha sinne deas chum esan a mharbhadh, mu'n tig e'm fagus duibh.

16 Agus an uair a chuala mac peathar Phòil am feallfholach[2] so, thàinig e, agus air dha dol a steach do'n chaisteal, dh'innis e sin do Phòl.

17 An sin ghairm Pòl d'a ionnsuidh aon do na ceannardaibh-cheud, agus thubhairt e, Thoir an t-òganach so chum an àrd-cheannaird; oir a ta ni àraidh aige r'a innseadh dha.

18 An sin thug e leis e, agus threòraich se e chum an àrd-cheannaird, agus thubhairt e, Ghairm Pòl am prìosanach mise d'a ionnsuidh, agus ghuidh e orm an t-òganach so thoirt a d' ionnsuidhsa, aig am bheil ni-éigin r'a innseadh dhuit.

19 An sin rug an t-àrdcheannard air a làimh, agus chaidh e a leth-taobh an uaignidheas *maille* ris, agus dh'fhiosraich *e dheth*, Ciod a tha agad r'a innseadh dhomhsa?

20 Agus thubhairt esan, Rinn na h-Iudhaich comhairle iarraidh ortsa, gu'n tugadh tu Pòl am màireach do'n chomhairle, mar gu'm biodh iad gu rannsachadh ni's géire a dheanamh air ni-éigin m'a thimchioll.

21 Ach na aontaich thusa leo: oir a ta os ceann dà fhichead fear dhiubh ri feallfholach 'na aghaidh, a chuir iad féin fo mhallachadh, nach ith agus nach òl iad gus am marbh iad e: agus a nis tha iad ullamh, a' feitheamh ri gealladh uaitse.

22 *An sin* leig an t-àrdcheannard uaith an t-òganach, agus dh'àithn e *dha, ag ràdh, Feuch* nach innis thu do neach sam bith, gu'n d'fhoillsich thu na nithe so dhomhsa.

23 Agus ghairm e d'a ionnsuidh dà cheannard-ceud, agus thubhairt e, Ulluichibh dà cheud saighdear a théid gu Cesarea, agus deich agus tri fichead marcach, agus dà cheud fear-sleagha, air an treas uair do'n oidhche.

24 Agus ulluichibh eich, chum air dhoibh Pòl a chur orra, gu'n toir iad e gu tèar-

[1] *rinn dream àraidh do na h-Iudhaich comh-bhann r'a chéile.*

[2] *plaid-luidhe.*

uinte chum an uachdarain Felics.

25 Agus sgrìobh e litir air a' mhodh so :

26 Beatha agus slàinte o Chlaudius Lisias, chum an uachdarain ro òirdheirc Felics.

27 Ghlacadh an duine so leis na h-Iudhaich, agus an uair a bha iad air ti a mharbhadh, thàinig mise orra le saighdearaibh, agus thug mi dhiubh e, a' tuigsinn gu'm bu Romhanach e.

28 Agus air dhomh bhi toileach air fios an aobhair fhaotainn air son an d'agair iad e, thug mi sìos e chum an comhairle-sàn :

29 Agus thuig mi gu'n robh e air agairt mu cheisdibh d'an lagh féin, gun ni sam bith air a chur as a leth a b'airidh air bàs no air ceanglaichibh.

30 Ach an uair a dh'innseadh dhomh gu'n robh na h-Iudhaich gu feall a chaitheadh air an duine, air ball chuir mi a d'ionnsuidh-sa *e*, agus thug mi àithne mar an ceudna d'a luchd-casaid, gach cùis *a bha* aca 'na aghaidh a chur an céill a'd' làthair-sa. Slàn leat.

31 An sin air do na saighdearaibh Pòl a ghabhail, a réir mar a dh'àithneadh dhoibh, thug iad san oidhche e gu Antipatris.

32 Agus air an là màireach leig iad do'n mharc-shluagh dol leis, agus phill iad féin do'n chaisteal.

33 Agus an uair a chaidh iad a stigh do Chesarea, agus a thug iad an litir do'n uachdaran, chuir iad mar an ceudna Pòl 'na fhianuis.

34 Agus an uair a leugh an t-uachdaran *an litir*, dh'fhiosraich e cò an dùthaich o'n robh e. Agus an uair a thuig e gur ann o Chilicia *bha e*,

35 Thubhairt e, Eisdidh mi riut, 'nuair a thig do luchd-casaid mar an ceudna. Agus dh'àithn e esan a choimhead ann an tallabreitheanais Heroid.

CAIB XXIV.

1 *Air do Phòl a bhi air a chasaid le Tertullus an cainnt-fhear,* 10 *fhreagair e air a shon féin thaobh a chaithe-beatha agus a theagaisg : shearmonaich e Criosd do'n uachdaran agus d'a mhnaoi.* 26 *Bha sùil aige-san ri airgiod fhaotainn uaith, ach an dìomhanas.*

AGUS an ceann chùig làithean 'na dhéigh sin chaidh Ananias an t-àrd-shagart sìos maille ris na seanairibh, agus ri Tertullus feartagraidh[1] àraidh, muinntir a nochd iad féin an làthair an uachdarain an aghaidh Phòil.

2 Agus an uair a ghairmeadh a mach e, thòisich Tertullus air a chasaid, ag ràdh, Do bhrìgh gu bheil sinn tromhad-sa a' mealtuinn mòrshìth, agus gu'n d'rinneadh *iomadh* deadh ghnìomh do'n chinneach so tre do ghliocassa,

3 Tha sinne gabhail ri *so*, anns gach àm agus anns gach àit, Fhelics ro òirdheirc, maille ris gach uile bhuidheachas.

4 Ach, chum nach cuirinn mòr-mhoille ort, guidheam ort, do d' shuairceas gu'n éisd thu ruinn gu h-athghoirid.

5 Oir fhuair sinn am fear

[1] *cainnt-fhear.*

so 'na phlàigh, agus a' dùsgadh[1] nan Iudhach uile gu ceannairc air feadh an domhain, agus 'na cheann-feadhna do luchd saobh-chreidimh nan Nasarenach.

6 Neach mar an ceudna a thogair an teampull a shalachadh; agus a ghlac sinne, agus b'àill leinn breth a thoirt air a réir ar lagha féin:

7 Ach air teachd do Lisias an t-àrd-cheannard oirnn, thug e le mòr-ainneart as ar làmhaibh *e*.

8 Ag àithneadh d'a luchd-casaid teachd a d' ionnsuidhsa; neach o'm feud thu le a cheasnachadh, fios fhaotainn air na h-uile nithibh a tha sinne a' cur as a leth.

9 Agus dh'aontaich na h-Iudhaich mar an ceudna, ag ràdh, Gu'n robh na nithe sin mar sin.

10 An sin air do'n uachdaran sméideadh air Pòl e a labhairt, fhreagair esan, Is mòid mo mhisneach gu freagairt air mo shon féin, gu bheil fhios agam go robh thusa rè mòrain bhliadhna a'd'bhreitheamh air a' chinneach so.

11 Oir feudaidh tu fios fhaotainn, nach mò na dà là dheug o chaidh mi suas gu Ierusalem a dheanamh aoraidh.

12 Agus cha d'fhuair iad mi a' deasboireachd ri aon neach san teampull, no a' brosnuchadh an t-sluaigh *gu ceannairc*, aon chuid sna sionagogaibh, no anns a' bhaile.

13 Ni mò is urrainn iad na nithe sin a dhearbhadh a tha iad a' cur as mo leth

14 Ach tha mi ag aideachadh so dhuitse, gur ann a réir na slighe sin ris an abair iadsan saobh-chreidimh, a ta mise a' deanamh aoraidh do Dhia m'aithriche, a' creidsinn nan uile nithe a ta sgrìobhta san lagh agus anns na fàidhibh:

15 Agus a ta dòchas agam an Dia, ris am bheil sùil mar an ceudna aca féin, gu'n tig aiseirigh nam marbh, nam fìrean araon agus nan neo-fhìrean.

16 Agus an so tha mi a' saoithreachadh a ghnàth cogais[2] neo-lochdach a bhi agam a thaobh Dhé, agus a thaobh dhaoine.

17 A nis an déigh mòrain bhliadhna, thàinig mi a thoirt déirce chum mo chinnich, agus thabhartas.

18 Air a so fhuair Iudhaich àraidh o'n Asia mi air mo ghlanadh san teampull, gun sluagh, agus gun bhuaireas.

19 Muinntir d'am bu chòir bhi'n so a'd' làthair-sa, agus m'agairt, nam biodh ni sam bith aca a'm' aghaidh.

20 No abradh iad so féin, ma fhuair iad eucoir[3] sam bith annam-sa, 'nuair a sheas mi an làthair na comhairle;

21 Mur ann a mhàin air son an aoin fhocail so, a ghlaodh mi a'm' sheasamh 'nam measg, Gur ann air son aiseirigh nam marbh, a ta mi air mo thoirt gu breitheanas leibhse an diugh.

22 Agus an uair a chuala Felics na nithe so, air dha eòlas ni bu diongmhalta bhi aige air an t-slighe sin chuir

[1] *brosnuchadh.*

[2] *coimh-fhios, coinsiens.*

[3] *mi-gnìomh.*

e air dàil iad, ag ràdh, 'Nuair a thig Lisias an t-àrd-cheannard a nuas, làn-rannsaichidh mi[1] bhur cùis.

23 Agus dh'àithn e do cheannard-ceud Pòl a ghleidheadh, agus e bhi fuasgailte aige, agus gun neach d'a mhuinntir féin a bhacadh o fhrithealadh dha, no teachd d'a ionnsuidh.

24 Agus an déigh làithean àraidh, 'nuair a thàinig Felics maille r'a mhnaoi Drusilla, a bha 'na Ban-Iudhach, chuir e fios air Pòl, agus dh'éisd e ris mu thimchioll a' chreidimh[2] ann an Criosd.

25 Agus air dhasan bhi a' reusonachadh mu fhìreantachd, stuaim[3] agus breitheanas ri teachd, ghabh Felics eagal mòr, agus fhreagair e, Imich romhad an tràth so; 'nuair a bhios ùine agam, cuiridh mi fios ort.

26 Bha dùil aige mar an ceudna gu rachadh airgiod a thoirt da le Pòl, chum gu'm fuasgladh se e: uime sin chuir e fios air ni bu trice, agus labhair e ris.

27 Ach air do dhà bhliadhna bhi air an coimhlionadh, thàinig Porcius Festus an àit Fhelics: agus air do Fhelics bhi toileach comain a chur air na h-Iudhaich[4], dh'fhàg e Pòl ceangailte.

CAIB. XXV.

1 *Chasaid na h-Iudhaich Pòl an làthair Fhestuis:* 8 *fhreagair Pòl air a shon féin,* 11 *agus thog e a chùis gu Ceasar.* 14 *Dh'fhosgail Festus cùis Phòil do Agripa, agus dh'innis e nach d'fhuaradh coire air bith ann a b'airidh air bàs.*

ANIS 'nuair a thàinig Festus do'n mhòr-roinn[5], an ceann tri làithean chaidh e suas o Chesarea gu Ierusalem.

2 Agus nochd an t-àrd-shagart agus maithean nan Iudhach iad féin 'na làthair an aghaidh Phòil, agus chuir iad impidh air,

3 Ag iarraidh fabhoir 'na aghaidh, gu'n cuireadh e fios air gu Ierusalem, *agus iad* a dheanamh feall-fholach[6] chum esan a mharbhadh air an t-slighe.

4 Ach fhreagair Festus, Gu'm bu chòir Pòl a ghleidheadh ann an Cesarea, agus gu'n rachadh e féin *an sin* gu h-aithghearr.

5 Uime sin, ars' esan, rachadh iadsan 'nur measg a dh'fheudas, sìos maille riumsa, agus ma ta coire air bith san duine so, cuireadh iad sin as a leth.

6 Agus air dha fantuinn 'nam measg os ceann deich làithean, chaidh e sìos do Chesarea; agus air an là màireach shuidh e air a' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn e Pòl a thoirt a làthair.

7 Agus an uair a thàinig esan, sheas na h-Iudhaich a thàinig a nuas o Ierusalem m'a thimchioll, a' cur choireanna lìonmhor agus mòra á leth Phòil, nach b'urrainn iad a dhearbhadh:

8 'Nuair a fhreagair esan 'ga shaoradh féin, Cha d'rinn mi cionta sam bith an aghaidh lagha nan Iudhach, no 'n aghaidh an teamp-

[1] *bithidh làn-fhios agam air.* [2] *na creidimh.* [3] *measarrachd.*

[4] *gnìomh taitneach a dheanamh do na h-Iudhaich.* [5] *earrainn; province.* Sasg. [6] *plaid luidhe.*

uill, no 'n aghaidh Cheasair.

9 Ach air bhi do Fhestus togarrach air toileachas-inntinn a thoirt do na h-Iudhaich, fhreagair e Pòl, agus thubhairt e, An àill leatsa dol suas gu Ierusalem, agus an sin dol fo bhreitheanas thaobh nan nithe sin ann mo làthair-sa?

10 An sin thubhairt Pòl, Tha mi m' sheasamh aig caithir-breitheanais Cheasair, far an còir breth a thoirt orm: air na h-Iudhaich cha d'rinn mi eucoir sam bith, mar is maith a ta fios agad-sa.

11 Oir ma tha mi deanamh eucoir, agus ma rinn mi ni sam bith a thoill bàs, cha'n 'eil mi diùltadh bàs fhulang: ach mur 'eil ni sam bith dhiubh sin *fìor* a tha iad so a' cur as mo leth, cha'n fheud duine sam bith mo thoirt thairis doibh[1]. Tha mi togail mo chùis gu Ceasar.

12 An sin an déigh do Fhestus labhairt ris a' chomhairle, fhreagair e, An do thog thu do chùis gu Ceasar? gu Ceasar théid thu.

13 Air dol do làithibh àraidh seachad, thàinig Agripa an righ agus Bernice gu Cesarea a chur fàilte air Festus.

14 Agus air dhoibh mòran làithean a chaitheadh an sin, chuir Festus cùis Phòil an céill do'n righ, ag ràdh, Dh'fhàgadh duine àraidh le Felics 'na phrìosanach.

15 Air-san, an uair a bha mise ann an Ierusalem, rinn na h-àrd-shagairt agus sean-airean nan Iudhach casaid *rium*, ag iarraidh binne[2] 'na aghaidh.

16 D'an d'thug mise am freagradh so, Cha'n e gnàth nan Romhanach duine sam bith a thoirt thairis chum bàis[3], gus am bi aig an neach a tha air agairt, a luchd-casaid aghaidh ri h-aghaidh, agus gu'm bi cothrom aige air e féin a shaoradh o'n choire a chuireadh as a leth.

17 Uime sin, an uair a thàinig iad araon an so, gun mhoille sam bith shuidh mi air an là màireach sa' chaithir-bhreitheanais, agus dh'àithn mi'n duine a thoirt a làthair.

18 Agus an uair a sheas a luchd-casaid[4] m'a thimchioll, cha do chuir iad coire air bith as a leth do na nithibh a shaoil mise:

19 Ach thug iad ceisdean àraidh 'na aghaidh mu thimchioll an creidimh[5] féin, agus mu thimchioll Iosa àraidh, a fhuair bàs, neach a thubhairt Pòl a bhi beò.

20 Agus a chionn gu robh mise amharusach mu thimchioll an leithid sin do cheisdibh, dh'fheòraich mi dheth[6] am b'àill leis dol suas gu Ierusalem, agus an sin dol fo bhreitheanas mu na nithibh so.

21 Ach an uair a dh'iarr Pòl a choimhead gus am fiosraichteadh a chùis-san le Augustus, dh'àithn mi e bhi air a ghleidheadh gus an cuirinn gu Ceasar e.

---

[1] *cha'n fheud duine sam bith an toileachadh le mise a thoirt thairis doibh.* [2] *dìtidh.*

[3] *millidh.* [4] *luchd-tagraidh.* [5] *an saobh-chreidimh.* [6] *thubhairt mi ris.*

22 An sin thubhairt Agripa ri Festus, B'àill leamsa féin an duine so chluinntinn. Am màireach, thubhairt esan, cluinnidh tu e.

23 Uime sin air an là màireach, 'nuair a thàinig Agripa, agus Bernice, le mòr-ghreadhnachas, agus a chaidh iad a steach mailie ris na h-àrd-cheannardaibh agus prìomh-dhaoinibh na caith-reach do'n ionad éisdeachd, air do Fhestus àithne a thoirt, thugadh Pòl a làthair.

24 Agus thubhairt Festus, A righ Agripa, agus sibhse a dhaoine uile a ta làthair an so maille ruinn, tha sibh a' faicinn an duine so, mu'n do chuir sluagh nan Iudhach uile impidh ormsa, araon ann an Ierusalem, agus an so, a' glaodhaich nach bu chòir e bhi ni b'fhaide beò.

25 Ach an uair a thuig mise nach d'rinn e ni sam bith a thoill bàs, agus a chionn gu'n do thog e féin a chùis gu Augustus, shonraich mi a chur *d'a ionnsuidh*.

26 Mu nach 'eil ni sam bith cinnteach agam r'a sgrìobhadh chum mo Thigh-earn. Uime sin thug mi mach e do 'ur n-ionnsuidh-sa, agus gu h-àraidh a d' ionnsuidh-sa, a righ Agripa, chum an déigh rannsachadh a dheanamh, gu'm biodh agam ni éigin r'a sgrìobhadh.

27 Oir is mi-reusonta a'm' bheachd-sa prìosanach a chur *uam* agus gun na cùisean a ta 'na aghaidh ainmeachadh.

CAIB. XXVI.

1 *An làthair Agripa, chuir Pòl an céill a chaithe-beatha o 'òige,* 12 *agus cionnus a dh'iompaicheadh e gu mòrbhuileach, agus a ghairm-eadh e gu bhi 'na abstol.* 24 *Chur Festus as a leth gu robh e air a chuthach, ach fhreagair esan gu sèimh.*

AN sin thubhairt Agripa ri Pòl, Tha cead agad labh-airt air do shon féin. An sin shìn Pòl a mach a làmh, agus fhreagair e air a shon féin,

2 A ta mi 'gam mheas féin sona, a righ Agripa, do bhrìgh gu bheil mi gu freagairt air mo shon féin an diugh a'd' làthair-sa, thaobh nan nithe sin uile a ta air an cur as mo leth leis na h-Iudhaich.

3 Gu h-àraidh, a chionn gu bheil thusa eòlach[1] air gach gnàth agus ceisd a tha am measg nan Iudhach: uime sin guidheam ort, éisd rium gu foighidneach.

4 Tha mo bheatha-sa o m'òige, a chaitheadh air tùs am measg mo chinnich féin ann an Ierusalem, aithnichte do na h-Iudhaich uile;

5 D'am b'aithne mi o thùs, (nam b'àill leo fianuis a dheanamh,) gu'n do chaith mi mo bheatha a'm' Phairis-each, a réir an luchd comh-bharail a's teinne d'ar creid-imh-ne.

6 Agus a nis tha mi a' m' sheasamh fo bhreitheanas air son dòchais a' gheallaidh a rinneadh le Dia d'ar n-aithrichibh:

7 Chum am bheil dùil aig ar dà thréibh dheug-ne teachd, a' deanamh seirbhis *do Dhia* a là agus a dh' oidhche do ghnàth; agus air son an dòchais so tha mise, a righ Agripa, air m'agairt leis na h-Iudhaich.

1 *An làthair Agripa, chuir Pòl an céill a chaithe-beatha o 'òige,* 12 *agus cionnus a dh'iompaicheadh e gu mòrbhuileach, agus a ghairm-*

1 [*gur aithne dhomh*] *gu bheil thusa eòlach.*

8 C'ar son a mheasar[1] leibhse mar ni do-chreidsinn, gu'n dùisgeadh Dia na mairbh?

9 Gu deimhin mheas mise annam féin, gu'm bu chòir dhomh mòran nithe a dheanamh an aghaidh ainme Iosa o Nasaret.

10 Ni mar an ceudna a rinn mi ann an Ierusalem: agus air faotainn ùghdarrais o na h-àrd-shagartaibh, dhruid mi mòran do na naoimh am prìosanaibh; agus an uair a chuireadh gu bàs iad, thug mi mo ghuth 'nan aghaidh.

11 Agus a' deanamh peanais orra gu minic anns gach sionagog, cho-éignich mi *iad* gu toibheum[2] a labhairt; agus air dhomh bhi gu ro mhòr air bhoile 'nan aghaidh, rinn mi geur-leanmhuinn *orra*, eadhon gu bailtibh coigreach.

12 Air a so, 'nuair a bha mi dol gu Damascus, le cumhachd agus barantas[3] o na h-àrd-shagartaibh:

13 Mu mheadhon-là, O a righ, chunnaic mi air an tslighe solus o nèamh, bu shoilleire na solus na gréine, a' dealrachadh mu'n cuairt orm, agus orra-san a bha 'g imeachd maille rium.

14 Agus an uair a thuit sinn uile air an talamh, chuala mi guth a' labhairt rium, agus ag ràdh anns a' chainnt Eabhruidhich, A Shauil, a Shauil, c'ar son a ta thu ga m' gheur-leanmhuinn? *Is* cruaidh dhuitse bhi breabadh an aghaidh nan dealg.

15 Agus thubhairt mise, Cò thu, a Thighearn? Agus thubhairt esan, Is mise Iosa a ta thusa a' geur-leanmhuinn.

16 Ach éirich, agus seas air do chosaibh; oir dh'fhoillsich mi mi féin duit chum na crìche so, gu'n ordùichinn thu a'd' mhinisteir agus a'd' fhianuis araon air na nithibh sin a chunnaic thu, agus air na nithibh anns am foillsich mi mi fein duit;

17 Ga d' shaoradh o'n tsluagh, agus *o* na Cinnich, chum am bheil mi nis ga d' chur,

18 A dh'fhosgladh an sùl, chum gu tionndaidh iad[4] o dhorchadas gu solus, agus *o* chumhachd Shatain gu Dia, chum gu faigh iad maitheanas pheacanna, agus oighreachd maille ris a' mhuinntir sin a ta air an naomhachadh tre'n chreidimh a ta annam-sa.

19 Uime sin, a righ Agripa, cha robh mi eas-ùmhal do'n taisbean nèamhaidh:

20 Ach shearmonaich mi air tùs dhoibhsan ann an Damascus, agus ann an Ierusalem, agus air feadh tìre Iudea uile, agus *an sin* do na Cinnich, iad a dheanamh aithreachais agus pilltinn ri Dia, a' deanamh oibre iomchuidh an aithreachais[5].

21 Air son nan nithe so ghlac na h-Iudhaich mi san teampull, agus b'àill leo mo mharbhadh[6].

22 Uime sin air dhomh

---

1 *C'ar son? am measar.*
2 *gu beum a thabhairt do ainm Iosa.*
3 *ùghdarras, comas.*

4 *agus gus tionndadh.* 5 *cubhaidh do aithreachas, aithidh air aithreachas.* 6 *làmh a chur annam.*

còmhnadh fhaotainn o Dhia, bhuanaich mi gus an là'n diugh, a' deanamh fianuis do'n bheag agus do'n mhòr, gun ni air bith a' labhairt ach na nithe sin a thubhairt na fàidhean agus Maois a bha gu teachd ;

23 Gu robh Criosd gu fulang, *agus* gu robh e gu éirigh an ceud neach o na marbhaibh, agus gu'm foillsicheadh e solus do'n phobull, agus do na Cinnich.

24 Agus air dha bhi labhairt nan nithe so air a shon féin, thubhairt Festus le guth àrd, Tha thu air mhi-chéill [1] a Phòil : tha mòr-fhòghlum ga d' chur air bhoile.

25 Ach thubhairt esan, Cha 'n 'eil mi air bhoile, Fhestuis ro òirdheirc ; ach tha mi a' labhairt bhriathra na fìrinn agus na céille.

26 Oir a ta fhios aig an righ roimh am bheil mise a' labhairt gu saor, air na nithibh so : oir tha cinnt agam nach 'eil a h-aon do na nithibh so an ain-fhios da ; oir cha'n ann an cùil e rinneadh so.

27 Am bheil thu creidsinn nam fàidhean, a righ Agripa? tha fhios agam gu bheil thu 'g *an* creidsinn.

28 An sin thubhairt Agripa ri Pòl, Is beag nach 'eil thu 'gam aomadh gu bhi am Chriosduidh.

29 Agus thubhairt Pòl, B'e mo ghuidhe air Dia, gu'm biodh cha'n e mhàin thusa, ach mar an ceudna iadsan uile a tha 'g éisdeachd rium an diugh, ann am beag agus am mòr, mar a ta mise, saor o na geimhlibh so.

30 Agus air dha na briathra so a labhairt, dh'éirich an righ, agus an t-uachdaran, agus Bernice, agus an dream a shuidh maille riu :

31 Agus an uair a chaidh iad a leth-taobh, labhair iad r'a chéile, ag ràdh, Cha 'n 'eil an duine so a' deanamh ni air bith toillteanach air bàs, no air geimhlibh.

32 An sin thubhairt Agripa ri Festus, Dh'fheudtadh an duine so a leigeadh as, mur bhiodh gu'n do thog e a chùis gu Ceasar.

CAIB. XXVII.

1 *Ghabh Pòl long do'n Ròimh ; 9 dh'innis e roimh-laimh cunnart an turuis, ach cha d'thugadh creideas da.* 14 *Luaisgeadh iad mull agus a nall le stoirm, agus dh'fhuiling iad long-bhrisidh ;* 44 *gidheadh thàinig iad air tìr gu tèaruinte.*

AGUS an uair a thugadh breth sinne a sheòladh do'n Eadailt, thug iad Pòl thairis, maille ri prìosanaich àraidh eile, do cheannard-ceud d'am b'ainm Iulius, do chuideachd Augustuis.

2 Agus air dhuinn dol air luing le Adramitium, thog sinn ar seòl, a' cur romhainn seòladh seachad air crìochaibh na h-Asia, air do Aristarchus Macedonach o Thesalonica bhi maille ruinn.

3 Agus air an *là* màireach, thàinig sinn gu Sidon. Agus air do Iulius buntainn gu suairce [2] ri Pòl, leig e dha dol a dh'ionnsuidh a chàirde chum comhfhurtachd fhaotainn.

4 Agus air dhuinn stiùradh as a sin, sheòl sinn fo Chiprus, a chionn gu robh na gaotha [3] 'nar n-aghaidh.

[1] *air a chuthach.*

[2] *caoimhneil.* [3] *an soirbheas.*

5 Agus an uair a sheòl sinn troimh'n fhairge ta làimh ri Cilicia agus Pamphilia, thàinig sinn gu Mira *baile*[1] do Licia.

6 Agus fhuair an ceannard-ceud long an sin o Alecsandria, a bha seòladh do'n Eadailt, agus chuir e sinn a steach innte.

7 Agus an uair a sheòl sinn gu mall rè mòrain do làithibh, agus a thàinig sinn air éigin fa chomhair Chnid-uis, a chionn nach do leig a' ghaoth leinn, sheòl sinn fo Chrete, fa chomhair Shal-mone;

8 Agus air dhuinn seòladh air éigin seachad air, thàinig sinn gu ionad àraidh ris an abrar, Na calaidh sgiamhach, am fagus d'an robh baile Lasea.

9 Agus air do mhòran ùine dol seachad, 'nuair a bha seòladaireachd a nis cunn-artach, a chionn gu'n deach-aidh an trasgadh[2] cheana seachad, chomhairlich Pòl *iad*,

10 Ag ràdh riu, Fheara, tha mi faicinn gu'm bi an t-seòl-adaireachd so le dochann agus call mòr, cha'n e mhàin do'n luchd agus do'n luing, ach d'ar n-anamaibh féin.

11 Gidheadh, is mò chreid an ceannard-ceud an seòladair agus maighstir na luinge, na na nithe a labhradh le Pòl.

12 Agus a chionn gu'n robh an caladh neo-iomchuidh gus an geamhradh a chaitheadh ann, b'i comhairle na cuid bu mhò seòladh as a sin mar an ceudna, agus nam feudadh iad air chor sam bith teachd gu Phenice, caladh do Chrete a ta ag amharc chum an iar-dheas, agus an iar-thuath, agus fantuinn rè a' gheamh-raidh *an sin*.

13 Agus an uair a shéid a' ghaoth á deas gu ciùin, shaoil iad gu d'f huair iad an rùn, agus ag togail an seòl dhoibh, stiuir iad ri taobh Chrete.

14 Ach an ceann beagain 'na dhéigh sin, shéid gaoth anrathach[3] 'na h-aghaidh[4], ris an abrar Euroclidon.

15 Agus air bhi do'n luing air a fuadachadh, agus gun chomas di dol an aghaidh na gaoithe, leig sinn ruith dhi.

16 Agus air dhuinn ruith a stigh fuidh eilean beag àraidh d'am b'ainm Clauda, is ann le éigin a ràinig sinn air a' bhàta:

17 Agus air dhoibh a thog-ail suas, ghnàthaich iad gach gleus còmhnuidh, a' criosadh na luinge fuipe; agus air dhoibh bhi fo eagal gu'n tuit-eadh iad sa' bheò-ghaineimh, leig iad an seòil sìos, agus mar sin dh'iomaineadh iad.

18 Agus air dhuinne bhi gu ro mhòr air ar luasgadh[5] leis an doininn[6], air an là 'na dhéigh sin thilg iad a mach *an luchd*;

19 Agus air an treas *là* thilg sinn le ar làmhaibh féin a mach acfuinn na luinge.

20 Agus an uair nach robh a' ghrian no na reulta r'am faicinn rè mòrain do làithibh, agus a luidh doinionn nach bu bheag oirnn, thugadh an sin uainn gach uile dhòchas gu teasairgteadh sinn.

---

[1] caithir.
[2] *trasgadh*.
[3] *stoirmeil*
[4] *'nar n-aghaidh*.
[5] *séideadh o thonn gu tonn*.
[6] *stoirm*.

21 Ach air dhuinn bhi fada 'nar trasg, an sin air seasamh do Phòl 'nam meadhon, thubhairt e, Fheara, bu chòir dhuibh mo chomhairle-sa ghabhail, agus gun fhuasgladh o Chrete, agus an dochann agus an call so a sheachnadh.

22 Agus a nis guidheam oirbh, biodh misneach mhaith agaibh: oir cha bhi call anama sam bith 'nur measg, ach *a mhàin* na luinge.

23 Oir, air an oidhche nochd, sheas làimh rium-sa aingeal an Dé sin, d'am buin mi, agus d'am bheil mi deanamh seirbhis,

24 Ag ràdh, A Phòil, na biodh eagal ort; is éigin duit bhi air do thoirt an làthair Cheasair: agus, feuch, thiodhlaic [1] Dia dhuit iadsan uile a ta seòladh maille riut.

25 Uime sin, fheara, biodh agaibh deadh mhisneach: oir a ta mi creidsinn Dhé, gu'n tachair ceart mar a labhradh rium.

26 Ach is éigin duinn bhi air ar tilgeadh air eilean àraidh.

27 Agus an uair a bha an ceathramh oidhche deug air teachd, air dhuinne bhi air ar séideadh null agus a nall [2] ann an *cuan* Adria, mu mheadhon-oidhche b'i barail nam maraichean gu robh iad am fagus do thìr éigin:

28 Agus air leigeadh na luaidhe sìos doibh [3], fhuair iad *an doimhne* fichead aitheamh; agus an uair a chaidh iad beagan air an aghaidh, leig iad sìos an luaidh a rìs, agus fhuair iad i *'na* cùig aitheamh deug.

29 An sin air dhoibh bhi fo eagal gu'm buaileadh iad air ionadaibh garbha, thilg iad ceithir acraichean á deireadh na luinge, agus ghuidh iad an là a theachd.

30 Agus an uair a bha na maraichean air tì [4] teicheadh a mach as an luing, agus a leig iad sìos am bàta do'n fhairge, a' gabhail orra bhi tilgeadh a mach acraichean á toiseach na luinge.

31 Thubhairt Pòl ris a' cheannard-ceud, agus ris na saighdearaibh, Mur fan iad sin san luing, cha 'n 'eil e'n comas duibh bhi àir bhur teasairginn.

32 An sin ghearr na saighdearan cùird a' bhàta, agus leig iad leis tuiteam sìos.

33 Agus am feadh a bha an là a' teachd, thug Pòl a chomhairle orra uile biadh a ghabhail, ag ràdh, Is e so an ceathramh là deug dhuibh a' feitheamh, agus a' fantuinn 'nur trasg, gun bhiadh sam bith a ghabhail.

34 Uime sin guidheam oirbh biadh a ghabhail; oir a ta so chum bhur slàinte: oir cha chaillear [5] fuiltean á ceann a h-aon agaibh.

35 Agus air dha na nithe so a labhairt, agus aran a ghlacadh, thug e buidheachas do Dhia 'nan làthair uile; agus air dha a bhriseadh, thòisich e ri itheadh.

36 An sin ghlac iad uile deadh mhisneach, agus ghabh iad biadh mar an ceudna.

37 Agus bha sinn a dh'anamaibh uile anns an luing,

[1] *dheònaich.*
[2] *chuige agus uaith.*
[3] *grunnachadh dhoibh.*
[4] *fonn.* [5] *tuit.*

dà cheud agus sé deug agus tri fichead.

38 Agus an uair a shàsuicheadh iad le biadh, dh'eutromaich iad an long, agus thilg iad a mach an cruithneachd san fhairge.

39 Agus an uair a bha'n là air teachd, cha d'aithnich iad am fearann: ach thug iad an aire do lùib [1] àraidh aig an robh tràigh, anns an robh mhiann orra, nam b'urrainn iad, an long a chur gu tìr.

40 Agus air togail nan acraichean doibh, leig iad ris an fhairge *i*, agus an uair a dh'fhuasgail iad ceanglaichean na stiùire, agus a thog iad am prìomh-sheòl [2] ris a' ghaoith, sheòl iad chum na tràighe.

41 Agus air tuiteam dhoibh ann an ionad *àraidh* far an do choinnich dà fhairge a chéile, bhuail iad an long air grund; agus air sàthadh d'a toiseach sa' ghrund, dh'fhan e gun charachadh, ach bhriseadh a deireadh le ainneart nan tonn.

42 Agus b'i comhairle nan saighdearan gu marbhadh iad na prìosanaich, air eagal gu'n snàmhadh neach sam bith dhiubh a mach, agus gu rachadh iad as.

43 Ach air do'n cheannardceud bhi toileach Pòl a theasairginn, chum e air ais o'n comhairle iad, agus dh'àithn e dhoibh-san d'am b'aithne snàmh, *iad féin* a thilgeadh sa' chuan air tùs, agus dol a mach air tìr:

44 Agus do chàch *dh'àithn* e, cuid diubh *dhol* air clàraibh, agus cuid eile air *màribh bríste* do'n luing: agus mar sin tharladh gu'n deachaidh iad uile tèaruinte gu tìr.

CAIB. XXVIII.

1 *An déigh an long-bhrisidh thug an sluagh borb aoidheachd gu suairce do Phòl.* 5 *Cha do chiùrradh a làmh le nathair nimhe a lean rithe.* 8 *Shlànuich e mòran eucaile san eilean.* 11 *Ghabh iad an turus chum na Roimhe.* 17 *Chuir Pòl an céill do na h-Iudhaich aobhar a theachd do'n Roimh.*

AGUS an uair a thèarnadh iad, thuig iad an sin gu'm b'e Melita ainm an eilein.

2 Agus nochd an sluagh borb caoimhneas nach bu bheag dhuinn: oir air fadadh teine dhoibh, ghabh iad ruinn uile, air son an uisge a bha ann, agus air son an fhuachd.

3 Agus air do Phòl dorlach bhioran a thional, agus an cur air an teine, thàinig nathair nimhe mach as an teas, agus shàs i 'na làimh.

4 Agus an uair a chunnaic an sluagh borb a' bhéisd an crochadh r'a làimh, thubhairt iad r'a chéile, Gu cinnteach is mortair an duine so, do nach fuiling dioghaltas bhi beò, ged theasairgeadh o'n fhairge e.

5 Agus air dhasan a' bhéisd a chrathadh dheth anns an teine, cha d'fhulaing e dochann sam bith.

6 Ach bha iadsan a' feitheamh c'uin a dh'atadh e, no a thuiteadh e sìos marbh gu h-obann: ach an uair a dh'fheith iad ùine fhada, agus nach fac iad dochann sam bith a teachd air, chaochail iad an inntinn, agus thubhairt iad gur Dia e.

[1] *gheòdha.*

[2] *an seòl mòr.*

7 Agus bha mu thimchioll an àite sin fearann aig prìomh-dhuine an eilein, d'am b'ainm Publius, a ghabh ruinne agus a thug rè thri làithean aoidheachd dhuinn gu càirdeil.

8 Agus tharladh gu robh athair Phubliuis 'na luidhe gu tinn le fiabhrus[1], agus gearrthach fola: air do Phòl dol a teach d'a ionnsuidh, rinn e urnuigh, agus air dha a làmhan a chur air, leigheas se e.

9 Agus an uair a rinneadh so, thàinig mar an ceudna muinntir eile a bha euslan san eilean d'a ionnsuidh, agus leighiseadh iad:

10 Muinntir mar an ceudna a thug mòr-urram dhuinn; agus an uair a dh'fhalbh sinn, chuir iad na nithe sin leinn a bha feumail *duinn*.

11 Agus an déigh thri mìosa sheòl sinn ann an luing o Alecsandria, a chaith an geamhradh san eilean d'am bu shuaitheantas Castor agus Pollucs.

12 Agus an uair a chaidh sinn air tìr[2] aig Siracuse, dh'fhan sinn *an sin* tri làithean.

13 Agus air seòladh dhuinn timchioll as a sin, thàinig sinn gu Regium: agus an ceann là 'na dhéigh sin shéid a' ghaoth á deas, agus thàinig sinn an t-ath là gu Puteoli:

14 Air dhuinn bràithrean fhaotainn an sin, chuireadh impidh oirnn *leo* fantuinn seachd làithean maille riu: agus mar sin thriall sin chum na Ròimhe.

15 Agus as a sin, air faotainn ar sgéil do na bràithribh, thàinig iad 'nar coinneamh gu Apii-forum, agus na Tri tighibh-òsda; agus an uair a chunnaic Pòl iad, thug e buidheachas do Dhia, agus ghabh e misneach.

16 Agus an uair a thàinig sinn do'n Ròimh thug an ceannard-ceud thairis na prìosanaich do cheannard an fhreiceadain: ach thugadh comas do Phòl a bhi leis féin[3], maille ri *aon* saighdear a bha 'ga ghleidheadh.

17 Agus tharladh, an déigh thri làithean, gu'n do ghairm Pòl maithean[4] nan Iudhach an ceann a chéile. Agus an uair a chruinnicheadh iad, thubhairt e riu, Fheara *agus* a bhràithre, ged nach d'rinn mise ni sam bith an aghaidh a' phobuill, no ghnàthanna nan aithriche, thugadh thairis mi a'm' phrìosanach o Ierusalem do làmhaibh nan Romhanach.

18 Muinntir an déigh dhoibh mo cheasnachadh, leis am bu mhiann mo leigeadh as, a chionn nach robh coire bàis sam bith annam.

19 Ach an uair a bha na h-Iudhaich a' labhairt an aghaidh *so*, b'éigin domh mo chùis a thogail gu Ceasar; cha'n e gu bheil coire sam bith agam r'a chur á leth mo chinnich.

20 Air an aobhar so uime sin chuir mi fios oirbhse, chum gu faicinn *sibh* agus gu'n labhrainn *ribh*: oir is ann air son dòchais Israeil a ta mi ceangailte leis an t-slabhraidh so.

---

[1] *teasaich.*
[2] *air teachd tìr dhuinn.*
[3] *far am bu toil leis.*
[4] *uaislean, prìomh-dhaoine.*

21 Agus thubhairt iadsan ris, Cha d'fhuair sinne litriche sam bith á Iudea mu d' thimchioll, cha mhò a dh'fhoillsich no dh'innis aon do na bràithribh a thàinig, olc sam bith umad.

22 Ach bu mhaith leinn a chluinntinn uaitse ciod i do bharail: oir mu thimchioll na gnè-chreidimh so tha fhios againn gu'n labhrar sgach àit 'na h-aghaidh.

23 Agus air suidheachadh là ris, thàinig mòran d'a ionnsuidh chum a cheithreanna; d'an do mhìnich e rìoghachd Dhé, a' deanamh fianuis uimpe, agus a' cur impidh orra thaobh nan nithe a bhuineas do Iosa, araon á lagh Mhaois, agus *as* na fàidhibh, o mhoch-thrath gu feasgar.

24 Agus chreid cuid na nithe a labhradh, agus cha do chreid cuid eile dhiubh.

25 Agus air dhoibh bhi an aghaidh a chéile, sgaoil iad, air do Phòl aon fhocal a ràdh, Is maith a labhair an Spiorad naomh tre'n fhàidh Esaias, r'ar n-aithrichibh,

26 Ag ràdh, Imich chum a' phobuill so, agus abair, Le cluinntinn cluinnidh sibh, agus cha tuig sibh; agus le faicinn chi sibh, agus cha'n aithnich sibh[1].

27 Oir a ta cridhe a' phobuill so air fàs reamhar, agus tha iad a' cluinntinn gu trom[2] le'n cluasaibh, agus chaog[3] iad an sùilean; air eagal gu faiceadh iad le'*n* sùilibh, agus gu'n cluinneadh iad le'*n* cluasaibh, agus gu'n tuigeadh iad le'*n* cridhe, agus gu'm pilleadh iad agus gu'n slànuichinn-sa iad.

28 Uime sin biodh fhios agaibh-sa, gu'n do chuireadh slàinte Dhé chum nan Cinneach agus éisdidh iadsan.

29 Agus an uair a thubhairt e na briathra so, dh'imich na h-Iudhaich rompa, agus bha mòr-reusonachadh[4] aca eatorra féin.

30 Agus dh'fhan Pòl dà bhliadhna iomlan 'na thighmàil[5] féin, agus ghabh e ris na h-uile dhaoinibh a thàinig d'a ionnsuidh,

31 A' searmonachadh rìoghachd Dhé, agus a' teagasg nan nithe a bhuineas do'n Tighearna Iosa Criosd, leis an uile dhànachd, gun toirmeasg.

---

[1] *cha léir dhuibh.*
[2] *mall.* [3] *dkruid.*

[4] *mòr-dheasboireachd.*
[5] *thigh-réidh.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN ROMHANACH.

CAIB. I.

1 *Mhol Pòl a dhreuchd do na Romhanaich, agus dh'innis e a thogradh gu teachd d'an ionnsuidh.* 16 *Ciod e soisgeul Chriosd, agus an fhìreantachd a ta e a' foillseachadh.* 18 *Tha fearg aig Dia ris gach uile ghné peucaidh.* 21 *Ciod iad peacanna nan Cinneach.*

POL seirbhiseach Iosa Criosd, a ghairmeadh 'na abstol a chuireadh air leth[1] chum Soisgeil Dé,

2 (A roimh-gheall e le 'fhàidhibh féin anns na sgriobtuiribh naomha.)

3 Mu thimchioll a Mhic Iosa Criosd ar Tighearn, a rinneadh do shìol Dhaibhidh, a réir na feòla;

4 A dhearbhadh[2] *bhi* 'na Mhac do Dhia le cumhachd, a réir Spioraid na naomhachd, tre aiseirigh o na marbhaibh:

5 Tre an d'fhuair sinne gràs agus abstolachd chum umhlachd a' chreidimh am measg nan uile chinneach air sgàth 'ainme-san:

6 Am measg am bheil sibhse mar an ceudna air bhur gairm le Iosa Criosd:

7 Chum nan uile a ta san Roimh, air an gràdhachadh le Dia, air an gairm 'nan naoimh: Gràs *gu robh* dhuibhse, agus sìth[3] o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

8 Air tùs, tha mi toirt buidheachais do m' Dhia tre Iosa Criosd, air bhur son-sa uile, do bhrìgh gu bheil bhur creidimh iomraideach air feadh an domhain gu léir.

9 Oir is e Dia m'fhianuis, d'am bheil mi a' deanamh seirbhis le m' spiorad ann an soisgeul a Mhic, gu bheil mi gun sgur a' deanamh luaidh[4] oirbh,

10 A ghnàth a' guidhe ann am urnuighibh, (nam feudainn a nis fa-dheoidh air aon chor le toil Dé turus soirbheasach fhaotainn,) ri teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa.

11 Oir a ta deidh[5] agam air sibhse fhaicinn, ionnus gu pàirtich mi tiodhlac àraidh spioradail ribh, chum bhur neartachadh;

12 Sin ri ràdh, chum gu faigh mi comhfhurtachd annaibh-sa[6], tre chreidimh a chéile, bhur creidimh-sa, agus mo chreidimh-sa.

13 Agus cha'n àill leam, a bhràithre, e bhi'n ain-fhios duibhse gu'n do chuir mi romham gu minic teachd do 'ur n-ionnsuidh, (ach bhacadh mi gus a so,) chum gu faighinn toradh éigin 'nur measg-sa fòs, mar am measg nan Cinneach eile.

14 Oir a ta mi fo fhiachaibh araon do na Greugaich, agus do na daoinibh borba,

---

1 *sgaradh.* 2 *dh'orduicheadh.* 3 *siothchaint.*

4 *iomraidh.* 5 *togradh.* 6 *maraon ribhse.*

araon dhoibh-san a ta glic, agus dhoibh-san a ta neo-ghlic.

15 Uime sin, mheud 's a ta an comas domh, tha mi ullamh chum an soisgeul a shearmonachadh dhuibh-se mar an ceudna a ta san Ròimh.

16 Oir cha nàr leam-sa soisgeul Chriosd: oir is e cumhachd Dhé e chum slàinte do gach neach a chreideas, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach.

17 Oir a ta fìreantachd Dhé air a' foillseachadh ann tre chreidimh gu creidimh: mar a ta e sgrìobhta, Bithidh am fìrean beò tre chreidimh.

18 Oir a ta fearg Dhé air a foillseachadh o nèamh an aghaidh gach uile mhi-dhiadhaidheachd, agus eucoir dhaoine, a tha bacadh[1] na fìrinn ann an neò-fhìreantachd:

19 Do bhrìgh gu bheil an ni air am feudar fios fhaotainn a thaobh Dhé foliaiseach annta-san[2]; oir rinn Dia foillaiseach dhoibh e.

20 Oir *riamh* o chruthachadh an t-saoghail a ta a nithe-san nach feudar fhaicinn, *eadhon* a chumhachd siorruidh agus a Dhiadhachd, air am faicinn gu soilleir, air dhoibh bhi sothuigsinn o na nithibh a rinneadh; chum gu biodh[3] iad gun leithsgeul aca:

21 Do bhrìgh 'nuair a b' aithne dhoibh Dia, nach d' thug iad glòir dha mar Dhia, agus nach robh iad taingeil, ach gu'n d'fhàs iad dìomhain 'nan reusonachadh féin, agus gu'n do dhorchaicheadh an cridhe amaideach.

22 Ag ràdh gur daoine glice iad féin, rinneadh amadain diubh:

23 Agus chaochail[4] iad glòir an Dé neo-thruaillidh gu dealbh a rinneadh, agus ri eunlaith, agus ainmhidhibh ceithir-chosach, agus bhéisdibh snàigeach.

24 Uime sin thug Dia thairis iad mar an ceudna, tre ana-miannaibh an cridhe féin, chum neò-ghloine, a thoirt easurraim d'an corpaibh féin eatorra féin:

25 Muinntir a chaochail fìrinn De gu bréig, agus a thug aoradh agus a rinn seirbhis do'n chreutair ni's mò na do'n Chruithear, a ta beannaichte gu siorruidh. Amen.

26 Air a shon so thug Dia thairis iad do ana-miannaibh gràineil: oir chaochail eadhon am mnài an gnàthachadh nàdurra chum a' ghnàtha a ta an aghaidh nàduir:

27 Agus mar an ceudna na fir, air tréigsinn doibh gnàthachadh nàdurra na mnà, loisgeadh iad le'n togradh d'a chéile, firionnaich ri firionnaich ag oibreachadh gràineileachd[5] agus iad a' faotainn dìol-thuarasdail an seacharain annta féin, mar bu chòir.

28 Agus amhuil mar nach bu taitneach leo eòlas Dé a chumail, thug Dia thairis iad do inntinn mhi-chéillidh, a dheanamh nithe nach robh iomchuidh:

29 Air dhoibh bhi air an

[1] *cumail.* [2] *'nam measg.* [3] *iomrus gu bheil.*

[4] *dh'atharraich.* [5] *an ni sin a ta mi-chiatach.*

lìonadh do'n uile eucoir, strìopachas, olc, shannt, mhì-run: làn do fharmad, do mhortadh, do chonnsachadh [1], do cheilg, do dhroch-bheusaibh [2]; 'nan luchd-cogarsaich,

30 'Nan luchd-anacainnt [3], 'nan luchd-fuath air Dia, 'nan luchd-tarcuis, uaibhreach, 'nan luchd-ràiteachais [4], 'nan luchd-cumadh uilc, eas-ùmhal do phàrantaibh,

31 Eu-céillidh, 'nan luchd-brisidh coimhcheangail, gun ghràdh nàdurra, do-réiteachaidh, neo-thruacanta:

32 Muinntir d'an aithne ceartas Dé, gu bheil iadsan a ni an leithide sin do nithibh toillteannach air bàs, *gidheadh* cha'n e mhàin gu bheil iad féin 'gan deanamh, ach a ta mar an ceudna tlachd aca do'n mhuinntir a ni iad.

CAIB. II.

1 *Iadsan a ta peacachadh, ged tha iad a' cronachadh so an daoinibh eile, cha'n urrainn iad an leithsgeul féin a ghabhail,* 6 *agus is lugha gu mòr na sin a dh'fheudas iad dol as o cheart-bhreitheanas Dé, ma's Iudhaich no Cinnich iad.*

UIME sin a ta thu gun leithsgeul, O a dhuine, co air bith thu a tha toirt breth: oir an uair a tha thu toirt breth air neach eile, tha thu ga d' dhìteadh féin; oir thusa a tha toirt breth, tha thu deanamh nan nithe sin féin.

2 Ach a ta fios againne gu bheil breitheanas Dé a réir fìrinn, an aghaidh na muinntir a tha deanamh an leithide sin.

3 Agus an saoil thusa so, O a dhuine, a tha toirt breth orra-san a ni an leithide sin, agus a ta 'gan deanamh thu féin, gu'n téid thu as o bhreitheanas Dé?

4 No 'n dean thu tarcuis air saoibhreas a mhaitheis, agus 'fhoighidin, agus 'fhad-fhulangais, gun fhios bhi agad gu bheil maitheas Dé ga d' threòrachadh chum aithreachais?

5 Ach a réir do chruais agus do chridhe neo-aithreachail, a ta thu càrnadh [5] suas feirge dhuit féin fa chomhair là na feirge, agus foillseachaidh ceart-bhreitheanais Dé;

6 A bheir do gach aon a réir a ghnìomhara;

7 Dhoibh-san a ta le buanachadh gu foighidneach ann an deadh obair, ag iarraidh glòire, agus urraim [6], agus neo-bhàsmhorachd, a' bheatha mhaireannach:

8 Ach dhoibh-san a ta conspoideach, agus nach 'eil ùmhal do'n fhìrinn, ach a ta ùmhal do'n eucoir, diom agus fearg;

9 Amhghar agus teanntachd air gach anam duine a ta deanamh uilc, do'n Iudhach air tùs, agus mar an ceudna do'n Ghreugach:

10 Ach glòir, agus urram, agus sìth, do gach duine a ni maith, do'n Iudhach air tùs, agus do'n Ghreugach mar an ceudna:

11 Oir cha'n 'eil spéis aig Dia do phearsa seach a chéile.

12 Oir a mheud as a pheacaich gun an lagh, sgriosar iad gun an lagh; agus a mheud as a pheacaich fuidh

[1] *chomhstri.*
[2] *an-mèineachd, easceoineachd.*
[3] *'Nan luchd cùl-chàineachd.*
[4] *Bòstaol.* [5] *tasgaidh.* [6] *gnèir.*

an lagh, dìtear iad leis an lagh ;

13 (Oir cha'n iad luchd-éisdeachd an lagha *a ta* 'nam fìreanaibh am fianuis Dé, ach bithidh luchd-deanamh an lagha air am fìreanachadh[1].

14 Oir an uair a ta na Cinnich aig nach 'eil lagh, a thaobh nàduir a' deanamh nan nithe a ta san lagh, air dhoibh-san a bhi gun lagh tha iad 'nan lagh dhoibh féin :

15 Muinntir a ta nochdadh obair an lagha sgrìobhta 'nan cridheachaibh, air bhi d'an coguis a' deanamh fianuis leo, agus *an* smuaintean eatorra féin 'gan agairt, no a' gabhail an leithsgeil :)

16 San là anns an toir Dia breth air nithibh uaigneach dhaoine, a réir mo shoisgeil-sa, tre Iosa Criosd.

17 Feuch, goirear Iudhach dhiot-sa, agus tha thu cur dòigh san lagh, agus a' deanamh uaill á Dia ;

18 Agus is aithne dhuit a thoil, agus a ta thu a' dearbhadh nan nithe[2] a's fearr, air dhuit bhi air do theagasg as an lagh,

19 Agus a ta thu dòchasach gur ceann-iuil[3] thu féin do na doill[4], solus dhoibhsan a ta an dorchadas,

20 Fear-fòghluim do dhaoinibh neo-eagnaidh, fear-teagaisg do leanabaibh, aig am bheil samhladh an eòlais agus na fìrinn a ta san lagh.

21 Thusa uime sin a ta teagasg neach eile, nach 'eil thu ga d' theagasg féin ? thusa a ta searmonachadh gun ghoid a dheanamh, am bheil thu ri goid ?

22 Thusa tha 'g radh gun adhaltrannas a dheanamh, am bheil thu deanamh adhaltrannais ? thusa le'n gràin ìodhola[5], am bheil thu ri naomh-ghoid ?

23 Thusa a ta deanamh uaill as an lagh, an tabhair thu, le briseadh an lagha, easurram do Dhia ?

24 Oir a ta ainm Dhé a' faotainn toibheim do 'ur taobh-sa am measg nan Cinneach, mar a ta e sgrìobhta.

25 Oir a ta tairbhe gu fìrinneach anns an timchioll-ghearradh, ma ghleidheas tu an lagh : ach ma's fear-brisidh an lagha thu, tha do thimchioll-ghearradh 'na neo-thimchioll-ghearradh dhuit.

26 Uime sin, ma ghleidheas an neo-thimchioll-ghearradh[6] fìreantachd an lagha, nach measar a neo-thimchioll-ghearradh-san mar thimchioll-ghearradh ?

27 Agus nach dìt an neo-thimchioll-ghearradh thaobh nàduir, a ta a' coimhlionadh an lagha, thusa a tha tre'n litir agus tre'n timchioll-ghearradh a'd' fhear-brisidh an lagha ?

28 Oir cha'n Iudhach esan, a tha mar sin o'n leth muigh ; agus cha'n e sin an timchioll-ghearradh, a tha gu follaiseach san fheoil.

29 Ach is Iudhach esan, a tha mar sin san taobh a stigh[7] ; agus is e sin an timchioll-ghearradh a tha sa' chridhe,

---

1 *air an saoradh, air an glanadh o chionta.* 2 *a' gabhail ùlachd do na nithibh.* 3 *fear-seòlaidh.*

4 *dallaibh.* 5 *dealbhan.*

6 *esan a tha neo-thimchioll-ghearrta.*

7 *san ionad fholaichte.*

agus san spiorad, cha'n ann san litir aig am bheil a chliù cha'n ann o dhaoinibh, ach o Dhia.

CAIB. III.

1 *Sochair nan Iudhach; 3 nach do chaill iad: 9 gidheadh dh'fhàg an lagh shìos iad mar an ceudna thaobh peacaidh. 20 Uime sin cha 'n 'eil feòil air bith air an saoradh tre'n lagh, 28 ach a ta na h-uile air an saoradh tre chreidimh a mhàin.*

CIOD e uime sin barrachd an Iudhaich? no ciod e tairbhe an timchioll-ghearraidh?

2 Is mòr *sin* air gach dòigh: air tùs, do bhrìgh gur ann riu-san a dh'earbadh briathra[1] Dhé.

3 Oir ciod e *sin* ged nach do chreid cuid? an dean am mi-chreidimh-san firinn Dhé gun éifeachd?

4 Nar leigeadh Dia: ach biodh Dia fìor, agus gach duine 'na bhreugaire; a réir mar a ta e sgrìobhta, Chum gu bi thu ceart ann ad bhriathraibh, agus gu'n toir thu buaidh 'nuair a bheirear breth ort.

5 Ach ma mholas ar n-eucoir-ne fìreantachd Dhé, ciod a their sinn? am bheil Dia eucorach a tha deanamh dioghaltais? (tha mi a' labhairt mar dhuine,)

6 Nar leigeadh Dia: no cionnus a bheir Dia breth air an t-saoghal?

7 Oir ma ta fìrinn Dhé tre mo bhréig-sa air a meudachadh chum a ghlòire-san; c'ar son a ta mise air mo dhìteadh mar pheacach?

8 Agus c'ar son nach dean sinn olc, chum gu'n tig maith as? (mar a labhrar gu toibheumach umainne, agus mar a thubhairt cuid gu bheil sinn ag ràdh, *muinntir* d' am bheil[2] an dìteadh a réir ceartais.

9 Ciod uime sin? am bheil barrachd againne? cha'n 'eil air aon chor: oir dhearbh sinn roimhe gu bheil araon na h-Iudhaich agus na Cinnich uile fo pheacadh;

10 Mar a ta e sgrìobhta, Cha'n 'eil ionracan ann, cha'n 'eil fiù a h-aon:

11 Cha'n 'eil neach *ann* a thuigeas, cha'n 'eil neach *ann* a tha 'g iarraidh Dhé.

12 Chlaon iad uile *as an t-slighe*, tha iad uile mitharbhach; cha'n 'eil neach a tha deanamh maith, cha'n 'eil fiù a h-aon.

13 Is uaigh fhosgailte an sgòrnach; labhair iad cealg le'n teangaibh; tha nimh nan nathracha nimhe fo 'm bilibh.

14 Aig am bheil am beul làn do mhallachadh agus do sheirbhe:

15 *Tha* an cosan luath a dhòrtadh fola:

16 *Tha* léir-sgrios agus truaighe 'nan slighibh:

17 Agus slighe na sìthe cha b'aithne dhoibh:

18 Cha'n 'eil eagal Dé fa chomhair an sùl.

19 A nis tha fhios againn ge b'e nithe a ta'n lagh a' labhairt, gur ann riu-san a ta fuidh 'n lagh a tha e 'gan labhairt: chum gu druideai gach uile bheul, agus gu'm bi an saoghal uile air fhaotainn ciontach am fianuis Dé[3].

20 Uime sin cha bhi feòil

---

[1] *oracla.* [2] *a tha.*

[3] *buailteach do bhreth Dhé, buailteach do dhìteadh Dhé.*

air bith air a fìreanachadh[1] 'na fhianuis-san, tre oibribh an lagha: oir *is ann* tre an lagh a ta eòlas peacaidh.

21 Ach a nis tha fìreantachd Dhé air a foillseachadh as eugmhais an lagha, a' faotainn fianuis o'n lagh agus o na fàidhibh;

22 Eadhon fìreantachd Dhé tre chreidimh Iosa Criosd, do na h-uile, agus air na h-uile a chreideas; oir cha'n 'eil eadar-dhealachadh ann:

23 Oir pheacaich na h-uile, agus tha iad air teachd gearr[2] air glòir Dhé;

24 Air dhoibh bhi air am fìreanachadh gu saor le a ghràs, tre an t-saorsa a ta ann an Iosa Criosd:

25 Neach a shònraich Dia 'na ìobairt-réitich, tre chreidimh 'na fhuil, chum 'fhìreantachd fhoillseachadh le maitheanas nam peacanna a chaidh seachad, tre fhad-fhulangas Dé

26 A dh'fhoillseachadh, *tha mi ag ràdh*, 'fhìreantachdsan san àm a ta làthair; chum gu'm biodh e cothromach, agus gu'm fìreanaicheadh e an ti a chreideas ann an Iosa.

27 C'ait uime sin *am bheil* uaill? Dhruideadh a mach i. Ciod e an lagh *leis an do dhruideadh a mach i? an e lagh* nan oibre? Cha'n e; ach tre lagh a' chreidimh.

28 Tha sinn uime sin a' meas gu bheil duine air fhìreanachadh tre chreidimh as eugmhais oibre an lagha.

29 An e Dia nan Iudhach a mhàin e? Nach e mar an ceudna Dia nan Cinneach? Gu deimhin nan Cinneach mar an ceudna:

30 Do bhrìgh gur aon Dia, a dh'fhìreanaicheas[3] an timchioll-ghearradh o chreidimh, agus an neo-thimchioll-ghearradh tre chreidimh.

31 Am bheil sinn uime sin a' cur an lagha an neo-bhrìgh tre'n chreidimh? Nar léigeadh Dia: ach a ta sinne a' daingneachadh[4] an lagha.

CAIB. IV.

1 *Mheasadh creidimh Abrahaim dha mar fhìreantachd,* 10 *mun do thimchioll-ghearradh e.* 13 *Tre chreidimh a mhàin shealbhaich e féin agus a shliochd an gealladh.* 16 *Is e Abraham athair nan uile dhaoine a ta creidsinn.* 24 *Bithidh ar creidimh-ne mar an ceudna air a mheas dhuinn mar fhìreantachd.*

CIOD ma ta a their sinn a fhuair ar n-athair Abraham a réir na feòla?

2 Oir ma dh'fhìreanaicheadh Abraham le oibribh, tha aobhar uaill aige, ach cha'n ann a thaobh Dhé.

3 Oir ciod a ta an sgriobtuir ag ràdh? Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd.

4 A nis do'n ti a ni obair cha'n ann mar ghean-maith[5] a mheasar an tuarasdal, ach mar fhiachaibh.

5 Ach do'n ti nach dean obair, ach a ta creidsinn anns an ti a dh'fhìreanaicheas an duine mi-dhiadhaidh, measar a chreidimh mar fhìreantachd.

6 Amhuil mar a ta Daibhidh a' cur an céill beannachadh an duine sin d'am meas

---

1 *saoradh, glanadh.*
2 *fa dheireadh, a dheidh-laimh.*

3 *a shaoras, a ghairmeas glan.*
4 *a' neartachadh.* 5 *mar fhàbhor.*

Dia fìreantachd as eugmhais oibre, *ag ràdh*,

7 Is beannaichte iadsan a fhuair maitheanas 'nan euceirtibh, agus aig am bheil am peacanna air am folach.

8 Is beannaichte an ti nach cuir an Tighearn peacadh as a leth.

9 Am bheil ma ta am beannachadh so *teachd* air an timchioll-ghearradh *a mhàin*, no mar an ceudna air an neo-thimchioll-ghearradh? Oir tha sinn ag ràdh gu'n do mheasadh creidimh do Abraham mar fhìreantachd.

10 Cionnus ma ta a mheasadh *dha* e? An ann an uair a bha e san timchioll-ghearradh, no san neo-thimchioll-ghearradh? Cha'n ann san timchioll-ghearradh, ach san neo-thimchioll-ghearradh.

11 Agus fhuair e comhar an timchioll-ghearraidh, seula fìreantachd a' chreidimh a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh, chum gu'm biodh e 'na athair acasan uile a ta creidsinn san neo-thimchioll-ghearradh, chum gu measadh fìreantachd dhoibh-san mar an ceudna:

12 Agus 'na athair an timchioll-ghearraidh dhoibh-san nach 'eil a mhàin do'n timchioll-ghearradh, ach mar an ceudna a ta 'g imeachd ann an ceumaibh a' chreidimh ar n-Athar Abrahaim, a bha aige san neo-thimchioll-ghearradh.

13 Oir cha b'ann tre'n lagh a thugadh an gealladh do Abraham no d'a shìol, Gu'm biodh e 'na oighre air an tsaoghal, ach tre fhìreantachd a' chreidimh.

14 Oir ma *ta* iadsan a bhuineas do'n lagh nan oighreachaibh, tha creidimh air a dheanamh dìomhain, agus an gealladh gun bhrìgh:

15 A chionn gu bheil an lagh ag oibreachadh feirge: oir far nach 'eil lagh, cha'n 'eil *an sin* briseadh lagha.

16 Uime sin is ann o chreidimh a ta 'n *oighreachd*, ionnus gu'm *biodh* i tre ghràs: chum gu'm biodh an gealladh daingean do'n t-sìol uile, cha'n ann a mhàin dhoibh-san a bhuineas do'n lagh, ach mar an ceudna dhoibh-san a bhuineas do chreidimh Abrahaim, neach is e ar n-athairne uile,

17 (A réir mar a ta e sgrìobhta, Dh'orduich mi thu a'd' athair mhòran chinneach,) 'na làthair-sa anns an do chreid e, eadhon Dia, a ta beothachadh nam marbh, agus *a ta* gairm nan nithe sin nach 'eil idir ann mar gu'm biodh iad ann:

18 Neach an aghaidh dòchais a chreid an dòchas, chum gu'm biodh e 'na athair mhòran chinneach; a réir mar a dubhradh, Mar so bithidh do shliochd.

19 Agus air dha gun bhi anmhunn an creidimh, cha do chuir e an suim gu robh a chorp féin a nis marbh, air dha bhi timchioll ceud bliadhna dh'aois, no mairbhe bronn Shara:

20 Agus cha do chuir e an amharus gealladh Dhé le mi-chreidimh; ach bha e làidir an creidimh, a' toirt glòire do Dhia:

21 Agus bha làn-deimhin aige, an ti a thug an gealladh, gur comasach esan air a choimhlionadh,

22 Agus uime sin mheasadh so dhasan mar fhìreantachd.

23 A nis cha b'ann air a shon-san a mhàin a sgrìobhadh, gu'n do mheasadh so dha;

24 Ach air ar son-ne mar an ceudna, d'am measar e, ma chreideas sinn annsan a thog suas Iosa ar Tighearn o na marbhaibh.

25 A thugadh thairis air son ar ciontaidh, agus a thogadh suas a rìs air son ar fìreanachaidh.

CAIB. V.

1 *Air dhuinn bhi air ar saoradh o chionta peacaidh tre chreidimh, tha sìth againn ri Dia, agus gairdeachas ann an dòchas:* 8 *do bhrìgh gu'n d'fhuair sinn réite tre fhuil Chriosd, 'nuair bu naimhde sinn, is mò gu mòr na sin a shaorar sinn a nis air dhuinn an réite fhaotainn.*

UIME sin air dhuinne bhi air ar fìreanachadh[1] tre chreidimh, tha sìth againn ri Dia, tre an Tighearn Iosa Criosd·

2 Tre'm bheil againn mar an ceudna slighe gu dol a steach tre chreidimh chum a' ghràis so anns am bheil sinn 'nar seasamh, agus a ta sinn a' deanamh gairdeachais an dòchas[2] glòire Dhé.

3 Agus cha'n e so a mhàin, ach a ta sinn mar an ceudna a' deanamh uaill ann an trioblaidibh, do bhrìgh gu bheil fios againn gu'n oibrich trioblaid[3] foighidin;

4 Agus foighidin, dearbhadh[4]; agus dearbhadh, dòchas:

5 Agus chà nàraich an dòchas, do bhrìgh gu bheil gràdh Dhé air a dhòrtadh a mach ann ar cridheachaibh, tre'n Spiorad naomh a thugadh dhuinne.

6 Oir air dhuinne bhi fathast gun neart, ann an àm iomchuidh bhàsaich Criosd air son nan *daoine* neo-dhiadhaidh.

7 Oir[5] is gann a dh'fhuilingeas duine bàs air son duine chothromaich; ach theagamh gu'm biodh aig neach éigin do mhisnich eadhon bàs fhulang air son duine mhaith.

8 Ach a ta Dia a' moladh a ghràidh féin duinne, do bhrìgh an uair a bha sinn fathast 'nar peacaich gu'n d'fhuiling Criosd bàs air ar son.

9 Is mò gu mòr[6] uime sin, air dhuinn a nis bhi air ar fìreanachadh tre 'fhuil, a shaorar[7] trìdsan o fheirg sinn.

10 Oir ma 'se air dhuinn bhi 'nar naimhdibh, gu'n d'rinneadh réidh ri Dia sinn tre bhàs a Mhic; is mò gu mòr, air dhuinn bhi air ar deanamh réidh, a shaorar tre a bheatha sinn

11 Agus cha'n e mhàin *sin,* ach a ta sinn a' deanamh gairdeachais an Dia, tre ar Tighearna Iosa Criosd, tre an d'fhuair sinn a nis an réite.

12 Uime sin mar a thàinig peacadh a steach do'n t-saoghal tre aon duine, agus bàs tre'n pheacadh; mar sin mar an ceudna thàinig bàs air

---

1 *saoradh, glanadh o chionta.*
2 *earbsa, dùil.* 3 *àmhghar.*
4 *fidreachadh, féin-fhiosrachadh.*
5 *A nis.*
6 *Is mòr is mò.*
7 *théarnar, shàbhalar.*

na h-uile dhaoinibh, do bhrìgh gu'n do pheacaich iad uile[1].

13 Oir gus an lagh, bha peacadh anns an t-saoghal: ach cha chuirear peacadh á leth *dhaoine* far nach 'eil lagh.

14 Gidheadh, rìoghaich am bàs o Adhamh gu Maois, eadhon air an dream nach do pheacaich a réir coslais easumhlachd Adhaimh, neach is e samhladh[2] an ti ud a bha ri teachd:

15 Ach cha'n ann mar an cionta, a tha'n saor-thiodhlac. Oir ma fhuair mòran bàs tre chionta aoin, is mò gu mòr na sin a *tha* gràs Dhé, agus an tiodhlac troimh ghràs *a ta* tre aon duine, Iosa Criosd, pailte do mhòran.

16 Agus cha'n ann mar tre aon duine a pheacaich[3], *mar sin* a tha'n tabhartas: oir *bha* am breitheanas tre aon *chionta*, chum dìtidh: ach *a ta*'n saor-thabhartas o mhòran chiontaibh chum fìreanachaidh.

17 Oir ma's e as tre chionta aon *duine*, gu'n do rìoghaich am bàs tre aon, is mò gu mòr na sin a rìoghaicheas iadsan, a gheibh pailteas gràis, agus tabhartais na fìreantachd, ann am beatha tre aon, *eadhon* Iosa Criosd.

18 Uime sin mar tre chionta aoin *duine*[4] *a thàinig breitheanas* air na h-uile dhaoinibh chum dìtidh, is amhuil sin mar an ceudna tre fhìreantachd aoin[5], *thàinig an saor-thiodhlac* air na h-uile dhaoinibh chum fìreanachaidh na beatha.

19 Oir mar tre eas-umhlachd aoin duine a rinneadh mòran 'nam peacaich, is amhuil sin tre ùmhlachd aoin *duine* a nìthear-mòran 'nam fìreanaibh.

20 Ach thàinig an lagh a steach, chum gu meudaichteadh an cionta: ach far an do mheudaicheadh am peacadh, bu ro mhò a mheudaicheadh gràs:

21 Chum as mar a rìoghaich am peacadh chum bàis, mar sin gu'n rìoghaicheadh gràs tre fhìreantachd chum na beatha maireannaich, tre Iosa Criosd an Tighearn.

CAIB. VI.

1 *Cha'n fheud sinn ar beatha a chaitheadh am peacadh; oir a ta sinn marbh dha mar tha 'm baisteadh a' dearbhadh.* 12 *Na biodh rìoghachadh aig a' peacadh ni's mò,* 18 *do bhrìgh gu'n d'thug sinn sinn fèin thairis do sheirbhis na fìreantachd.*

CIOD ma ta a their sinn? Am buanaich sinn am peacadh, chum gu meudaichear gràs?

2 Nar leigeadh Dia: cionnus a dh'fheudas sinne a ta marbh do'n pheacadh, ar beatha a chaitheadh ni's faide ann?

3 Nach 'eil fhios agaibh, a mheud againn as a bhaisteadh ann an Iosa Criosd, gu'n do bhaisteadh chum a bhàis sinn?

4 Air an aobhar sin dh'adhlaiceadh sinn maille[6] ris tre'n bhaisteadh chum bàis: ionnus mar a thogadh Criosd suas o na marbhaibh le glòir[7] an Athar, mar sin gu gluais-

[1] *ann-san san do pheacaich na h uile.*
[2] *samhlachas, comh-choslas, dealbh.*
[3] *tre aon pheacadh.*
[4] *tre aon chionta.*
[5] *tre aon fhìreantachd.*
[6] *maraon.*
[7] *cumhachd.*

eamaid-ne mar an ceudna ann an nuadhachd beatha.

5 Oir ma chaidh ar suidheachadh maraon ann an coslas a bhàis, bithidh sinn mar an ceudna *air ar suidheachadh ann an coslas* 'aiseirigh.

6 Air fhios so a bhi againn, gu bheil ar seann duine air a cheusadh maille *ris*, ionnus gu'm biodh corp a' pheacaidh air a sgrios, chum á so suas nach deanamaid seirbhis do'n pheacadh.

7 Oir an ti a fhuair bàs, rinneadh saor e o'n pheacadh.

8 A nis ma fhuair sinn bàs maille ri Criosd, tha sinn a' creidsinn gu'm bi sinn beò maille ris mar an ceudna:

9 Air dhuinn fios a bhi againn air do Chriosd éirigh o na marbhaibh, nach bàsaich e ni's mò; cha 'n 'eil tighearnas aig a' bhàs ni's mò air.

10 Oir a mheud gu'n d' fhuair e bàs, is ann do'n pheacadh a fhuair e bàs aon uair *a mhàin:* ach a mheud gu bheil e beò, is ann do Dhia a ta e beò.

11 Mar sin mar an ceudna measaibh-sa gu bheil sibh féin gu deimhin marbh do'n pheacadh, ach beò do Dhia tre Iosa Criosd ar Tighearna.

12 Air an aobhar sin, na rìoghaicheadh am peacadh ann bhur corp bàsmhor, air chor as gu'n tugadh sibh ùmhlachd dha 'na anamiannaibh.

13 Agus na tugaibh bhur buill 'nan armaibh euceirt[1] do'n pheacadh: ach thugaibh sibh féin do Dhia, mar dhream a ta beò o na marbhaibh, agus bhur buill 'nan armaibh fìreantachd do Dhia.

14 Oir cha bhi aig a' pheacadh tighearnas oirbh: oir cha'n 'eil sibh fuidh 'n lagh, ach fuidh ghràs.

15 Ciod uime sin? am peacaich sinn, do bhrìgh nach 'eil sinn fuidh 'n lagh, ach fuidh ghràs? Nar leigeadh Dia.

16 Nach 'eil fhios agaibh, an ti d'an toir sibh sibh féin mar sheirbhisich chum ùmhlachd, gur seirbhisich sibh do'n ti d'an dean sibh ùmhlachd; ma's ann do'n pheacadh chum bàis, no do ùmhlachd chum fìreantachd.

17 Ach buidheachas do Dhia, an déigh dhuibh a bhi 'nur seirbhisich do'n pheacadh, gu'n d'thug sibh o bhur cridhe ùmhlachd do'n chumadh teagaisg sin d'an d'thugadh sibh thairis[2].

18 Air dhuibh ma ta bhi air bhur deanamh saor o'n pheacadh, rinn sibh seirbhis do'n fhìreantachd.

19 Tha mi labhairt mar dhuine, air son anmhuinneachd bhur feòla-sa: oir mar a thug sibh bhur buill mar sheirbhisich do neòghloine, agus do euceart chum euceirt, amhuil sin a nis thugaibh bhur buill mar sheirbhisich do'n fhìreantachd, chum naomhachd.

20 Oir an uair a bha sibh 'nur seirbhisich do'n pheacadh, bha sibh saor o'n fhìreantachd.

21 Air an aobhar sin, ciod an toradh a bha agaibh an sin anns na nithibh sin, a ta nis a' cur nàire oirbh? oir is e crìoch nan nithe sin am bàs.

[1] *eucorach.* [2] *ris an do chomhchumadh sibh, a thugadh dhuibh.*

22 Ach a nis air dhuibh bhi saor o'n pheacadh, agus 'nur seirbhisich do Dhia, tha bhur toradh agaibh chum naomhachd, agus a' chrìoch a' bheatha mhaireannach.

23 Oir is e tuarasdal a' pheacaidh am bàs: ach is e saor-thiodhlac[1] Dhé a' bheatha mhaireannach, tre Iosa Criosd ar Tighearna.

CAIB. VII.

1 *Cha 'n 'eil aig an lagh cumhachd os ceann duine ni's faide na's beò e.* 4 *Ach tha sinne marbh do'n lagh;* 7 *gidheadh cha'n 'eil an lagh 'na pheacadh,* 12 *ach naomh, ceart, agus maith, &c.*

NACH 'eil fhios agaibh, a bhràithre, (oir is ann riusan d'an aithne an lagh a ta mi labhairt,) gu bheil tighearnas aig an lagh air duine, am fad is beò e?

2 Oir a' bhean a ta pòsda ri fear, tha i ceangailte leis an lagh r'a fear am fad is beò e: ach ma gheibh a fear bàs, tha i fuasgailte o lagh a fir.

3 Uime sin am feadh is beò a fear, ma phòsar i ri fear eile, goirear ban-adhaltranach dhi: ach ma gheibh a fear bàs, tha i saor o'n lagh sin, air chor as nach ban-adhaltranach i, ged robh i aig fear eile.

4 Air an aobhar sin, mo bhràithre, tha sibhse mar an ceudna marbh do'n lagh tre chorp Chriosd; ionnus gu'm biodh sibh pòsda ri fear eile, *eadhon* ris-san a thogadh o na marbhaibh, chum gu'n tugamaid toradh a mach do Dhia.

5 Oir an uair a bha sinn san fheòil, bha miannan nam peacanna, tre'n lagh, ag oibreachadh ann ar buill[2], chum toradh a thoirt a mach gu bàs.

6 Ach a nis tha sinn air ar deanamh saor o'n lagh, air dha sin a bhi marbh[3] leis an do chumadh sinn; chum gu'n deanamaid seirbhis ann an nuadhachd spioraid, agus cha'n *ann* an seanachd na litreach.

7 Ciod uime sin a their sinn? am bheil an lagh 'na pheacadh? Nar leigeadh Dia. Ni h-eadh, cha b'aithne dhomh peacadh, ach tre'n lagh: oir cha bhiodh eòlas agam air sannt, mur abradh an lagh, Na sanntaich[4].

8 Ach air do'n pheacadh fàth[5] a ghlacadh tre'n àithne, dh'oibrich e annam gach uile ghnè an-tograidh: oir as eugmhais an lagha *bha* am peacadh marbh.

9 Oir bha mise beò as eugmhais an lagha uair-éigin: ach air teachd do'n àithne, dh'ath-bheothaich am peacadh, agus fhuair mise bàs.

10 Agus an àithne a *dh'orduicheadh* chum beatha, fhuaradh dhomh-sa chum bàis i.

11 Oir air do'n pheacadh fàth a ghlacadh tre'n àithne, mheall e mi, agus le sin mharbh e mi.

12 Air an aobhar sin *tha'n* lagh naomh; agus *a ta* an àithne naomh, agus cothromach, agus maith.

13 Uime sin an d'rinneadh an ni sin a bha maith, 'na bhàs domh-sa? Nar leigeadh Dia. Ach am peacadh, chum gu faicteadh[6] gur peac-

[1] *ghibht.* [2] *ballaibh.* [3] *air dhuinn bàsachadh do'n ni.* [4] *miannaich.* [5] *cothrom.* [6] *leigteadh ris.*

adh e, ag oibreachadh bàis annam-sa, leis an ni sin a ta maith; chum tre'n àithne gu'm fàsadh am peacadh ro pheacach.

14 Oir a ta fhios againne gu bheil an lagh spioradail: ach a ta mise feòlmhor, air mo reiceadh fuidh'n pheacadh.

15 Oir an ni a ta mi deanamh, cha taitneach leam e: oir an ni a b'àill leam, cha'n e a ta mi a' deanamh; ach an ni a's fuathach leam, is e sin a ta mise a' deanamh.

16 Uime sin, ma tha mi deanamh an ni nach b'àill leam, tha mi 'g aontachadh leis an lagh, gu bheil e maith.

17 A nis ma ta cha mhise ni's mò a tha deanamh so, ach am peacadh a tha gabhail còmhnuidh annam.

18 Oir a ta fhios agam, annam-sa, (sin ri ràdh, ann am fheòil,) nach 'eil maith sam bith a' gabhail còmhnuidh: oir tha'n toil a làthair maille rium, ach *dòigh sam* bith chum maith a dheanamh cha'n 'eil mi faotainn[1]:

19 Oir cha'n 'eil mi deanamh[2] am maith bu mhiann leam: ach an t-olc nach b'àill leam, is e sin a ta mi a' deanamh.

20 A nis ma tha mi a' deanamh an ni nach b'àill leam, cha mhise ni's mò a ta deanamh so, ach am peacadh a tha gabhail còmhnuidh annam.

21 Uime sin tha mi faotainn lagha, 'nuair a b'àill leam am maith a dheanamh, gu bheil an t-olc a làthair agam.

22 Oir a ta tlachd agam an lagh Dhé, a réir an duine an taobh a stigh:

23 Ach tha mi faicinn lagha eile a'm' bhuill a cogadh an aghaidh lagha m'inntinn, agus ga m' thoirt am bruid do lagh a' pheacaidh, a ta ann am bhuill.

24 Och is duine truagh mi! cò a shaoras mi o chorp a' bhàis so?

25 Tha mi toirt buidheachais do Dhia[3], tre Iosa Criosd ar Tighearna. Uime sin, tha mise féin leis an inntinn a' deanamh seirbhis do lagh Dhé; ach leis an fheoil do lagh a' pheacaidh.

CAIB. VIII.

1 *Tha iadsan a ta ann an Criosd, agus a' caitheadh am beatha a réir an Spioraid, saor o dhìteadh.* 5 *Ciod an cron a thig o'n fheòil,* 14 *agus ciod am maith a thig o'n Spiorad;* 17 *agus ciod e bhi 'nar cloinn do Dhia;* 19 *dream aig am bheil, roimh na h-uile nithe, déidh air an saorsa, &c.*

AIR an aobhar sin cha'n 'eil a nis dìteadh sam bith do'n dream sin a tha ann an Iosa Criosd, a tha gluasad[4] cha'n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

2 Oir shaor lagh Spioraid na beatha, ann Iosa Criosd, mise o lagh a' pheacaidh agus a' bhàis.

3 Oir an ni nach robh an comas do'n lagh a dheanamh, do bhrìgh gu robh e anmhunn tre'n fheoil, ag cur a Mhic féin do Dhia an coslas feòla peacaich, agus *'na ìobairt* air son peacaidh, dhìt e am peacadh san fheòil:

[1] *ni faigheam.*
[2] *ni'n deanam.*
[3] *ghràs Dhé.*
[4] *a' siubhal, ag imeachd.*

4 Chum gu'm biodh fìreantachd an lagha air a coimhlionadh annain-ne, a tha gluasad cha'n ann a réir na feòla, ach a réir an Spioraid.

5 Oir an dream a ta a réir na feòla, tha an aire air na nithibh sin a bhuineas do'n fheòil; ach an dream a ta a réir an Spioraid, air na nithibh sin a bhuineas do'n Spioraid.

6 Oir an inntinn fheòlmhor is bàs i; ach an inntinn spioradail is beatha agus sìth[1] i:

7 Do bhrìgh gur naimhdeas an inntinn fheòlmhor an aghaidh Dhé: oir cha 'n 'eil i ùmhal do lagh Dhé, agus cha mhò a tha'n comas di bhi

8 Uime sin cha'n urrainn iadsan a tha san fheòil Dia a thoileachadh.

9 Ach cha'n 'eil sibhse san fheòil, ach san Spiorad, ma tha Spiorad Dhé a' gabhail còmhnuidh annaibh. A nis mur 'eil Spiorad Chriosd aig neach, cha bhuin e dha.

10 Agus ma *tha* Criosd annaibh, *tha*'n corp marbh gu deimhin a thaobh peacaidh; ach is beatha an spiorad a thaobh[2] fìreantachd.

11 Ach ma tha Spiorad an ti a thog Iosa o na marbhaibh a gabhail còmhnuidh annaibh, an ti a thog Criosd o na marbhaibh, beothaichidh e mar an ceudna bhur cuirp bhàsmhor-sa, tre a Spiorad-san a ta chòmhnuidh annaibh.

12 Uime sin, a bhràithre, tha sinn fo fhiachaibh, cha'n ann do'n fheòil, chum ar beatha a chaitheadh a réir na feòla.

13 Oir ma chaitheas sibh bhur beatha a réir na feòla, gheibh sibh bàs: ach ma mharbhas sibh tre'n Spiorad gnìomhara an colla, bithidh sibh beò.

14 Oir a mheud 's a ta air an treòrachadh le Spiorad Dhé, is iad mic Dhe

15 Oir cha d'fhuair sibh Spiorad na daorsa a rìs chum eagail; ach fhuair sibh Spiorad na h-uchd-mhacachd, tre an glaodh[3] sinn, Abba, Athair.

16 Tha an Spiorad féin a' deanamh fianuis maille r'ar spiorad-ne, gur sinn clann Dhé:

17 Agus ma's clann, is oighreachan; oighreachan air Dia, agus comh-oighreachan maille ri Criosd: ma 'se is gu'm fuiling sinn maille ris, chum gu glòraichear sinn maille ris mar an ceudna.

18 Oir tha mi a' measadh nach airidh fulangais na h-aimsir a ta làthair bhi air *an coimhmeas* ris a' ghlòir a dh'fhoillsichear annainn.

19 Oir a ta dùil dhùrachdach a' chruthachaidh[4] a' feitheamh rì foillseachadh clainne Dhé.

20 Oir chuireadh an cruthachadh fo dhìomhanas, cha'n ann le 'thoil, ach trìdsan a chuir fo dhìomhanas *e*;

21 An dòchas gu'n saorar an cruthachadh féin fòs o dhaorsa na truaillidheachd, gu saorsa glòrmhor cloinne Dhé.

---

[1] *siothchaint.*
[2] *tre, air sgàth.*

[3] *éigh, gairm.*
[4] *a' chreutair.*

22 Oir a ta fhios againne gu bheil an cruthachadh uile[1] ag osnaich, agus am péin gu léir, mar mhnaoi ri saothair, gus an àm so:

23 Agus cha'n *eso* a mhàin, ach sinn féin mar an ceudna, aig am bheil ceud thoradh an Spioraid, tha eadhon sinne ag osnaich annainn féin, a' feitheamh ris an uchd-mhacachd, *eadhon* saorsa ar cuirp.

24 Oir is ann le dòchas a shaorar sinn: ach dòchas a chithear, cha dòchas e: oir an ni a ta an duine faicinn, c'ar son a bhios dòchas aige ris?

25 Ach ma tha dòchas[2] againn ris an ni nach 'eil sinn a' faicinn, feithidh sin gu foighidneach ris.

26 Tha an Spiorad féin mar an ceudna a' deanamh còmhnaidh le ar n-anmhuinneachd: oir cha'n aithne dhuinn ciod a ghuidheamaid mar bu chòir dhuinn; ach a ta an Spiorad féin a' deanamh eadar-ghuidhe[3] air ar son le osnaibh do-labhairt.

27 Agus is aithne dhasan a ta rannsachadh nan cridheachan ciod i inntinn an Spioraid, do bhrìgh gu bheil e a' deanamh eadar-ghuidhe air son nan naomh a réir *toil* Dé.

28 Agus a ta fhios againn gu'n comh-oibrich na h-uile nithe chum maith, do'n dream aig am bheil gràdh do Dhia, *eadhon* dhoibh-san a ghairmeadh a réir *a* rùin.

29 Oir an dream a roimhaithnich e, roimh-orduich e iad mar an ceudna, *chum bhi* comh-chosmhuil ri ìomhaigh[4] a Mhic, chum gu'm biodh esan 'na cheud-ghin am measg mòrain bhràithre.

30 Agus an dream a roimh-orduich e, ghairm e iad mar an ceudna: agus an dream a ghairm e, dh'fhìreanaich e mar an ceudna: agus an dream a dh'fhìreanaich e, ghlòraich e mar an ceudna.

31 Ciod uime sin a their sinn ris na nithibh sin? Ma tha Dia leinn, cò *dh'fheudas bhi* 'nar n-aghaidh?

32 An ti nach do chaomhain a Mhac féin, ach a thug thairis e air ar son-ne uile, cionnus maille ris-san nach toir e, mar an ceudna, dhuinn gu saor na h-uile nithe?

33 Cò a chuireas coire sam bith á leth daoine taghta Dhé? *Is e* Dia a dh'fhìreanaicheas[5],

34 Cò a dhìteas? *Is e* Criosd a fhuair bàs, seadh tuilleadh fòs, a dh'éirich a rìs, agus a ta air deas làimh Dhé, neach a ta mar an ceudna a' deanamh eadar-ghuidhe air ar son-ne.

35 Cò a sgaras[6] sinn o ghràdh Chriosd? *an dean* trioblaid, no àmhghar, no geur-leanmhuinn, no gorta, no lomnochduidh, no cunnart, no claidheamh?

36 (A réir mar a ta e sgrìobhta, Air do shon-sa mharbhadh sinn rè an là; mheasadh sinn mar chaoraich chum marbhaidh.

37 Ni h-eadh, ach anns na nithibh sin uile tha sinn a' toirt tuilleadh agus buaidh, trìd-san a ghràdhaich sinn.

---

[1] *gach uile chreutair.*
[2] *sùil.* [3] *guidhe.* [4] *dealbh.*
[5] *a shaoras, a ghairmeas glan o chionta.* [6] *dhealaicheas.*

38 Oir a ta dearbh-bheachd agam, nach bi bàs, no beatha, no aingil, no uachdaranachda, no cumhachda, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd,

39 No àirde, no doimhne, no creutair sam bith eile, comasach air sinne a sgaradh o ghràdh Dhé a ta ann an Iosa Criosd ar Tighearn.

CAIB. IX.

1 *Tha Pòl doilich air son nan Iudhach.* 7 *Cha b'iad sliochd Abrahaim uile clann a' gheallaidh.* 18 *Tha Dia a' deanamh tròcair air an dream a's toil leis.* 21 *Tendaidh an cumadair an ni a's àill leis a dheanamh ris a' chriadh.*

A TA mi a' labhairt na fìrinn ann an Criosd, cha dean mi breug, (air bhi do m' choguis a' deanamh fianuis domh san Spiorad naomh:)

2 Gu bheil doilgheas mòr orm, agus cràdh air mo chridhe an còmhnuidh.

3 Oir ghuidhinn mi féin a bhi dealaichte[1] o Chriosd, air son mo bhràithre, mo luchd-dàimh a thaobh na feòla:

4 A ta 'nan Israelich; d'am *buin* an uchd-mhacachd, agus a' ghlòir, agus na coimhcheangail, agus tabhairt an lagha, agus seirbhis *Dé*, agus na geallanna;

5 D'am buin na h-aithriche, agus o'm bheil Criosd a thaobh na feòla, neach is e Dia os ceann nan uile, beannaichte gu siorruidh. Amen.

6 Cha'n e gu bheil focal Dé gun éifeachd. Oir cha'n Israelich iadsan uile a ta o Israel

7 Agus ni mò do bhrìgh gur sliochd do Abraham iad, *a ta iad* uile 'nan cloinn: ach, Ann an Isaac ainmichear do shìol.

8 Is e sin ri ràdh, Cha'n iad clann na feòla clann Dhe: ach is iad clann a' gheallaidh a mheasar mar shìol.

9 Oir *is* e so focal a' gheallaidh, A réir an àm so[2] thig mi, agus bithidh mac aig Sara.

10 Agus cha'n e mhàin so, ach Rebeca mar an ceudna 'nuair a thoirrcheadh i o aon, *eadhon* Isaac ar n-athair-ne;

11 (Oir mun do rugadh *na naoidheana*, agus mun d'rinn iad maith no olc, chum gu'm biodh rùn Dé a réir an taghaidh seasmhach, cha'n ann o oibribh ach o'n ti a ghairmeas;)

12 A dubhradh rithe, Ni an neach a's seine seirbhis do'n neach a's òige.

13 A réir mar a ta e sgrìobhta, Ghràdhaich mi Iacob, ach dh'fhuathaich mi Esau.

14 Ciod a their sinn ma ta? *am bheil* eucoir maille ri Dia? Nar leigeadh Dia.

15 Oir a ta e ag ràdh ri Maois, Ni mi tròcair air an neach air an dean mi tròcair, agus gabhaidh mi truas do'n neach d'an gabh mi truas.

16 Uime sin cha'n ann o'n ti leis an àill, no o'n ti a ruitheas, ach o Dhia a ni tròcair.

17 Oir a ta an sgriobtuir

[1] *mallwichte, air mo dheanamh a'm' mhallachadh.*

[2] *Air an am so.*

ag ràdh ri Pharaoh, Is ann chum na crìche so féin a thog mi suas thu, chum gu'm foillsichinn mo chumhachd annad, agus chum gu'm biodh m'ainm iomraideach air feadh na talmhainn uile.

18 Uime sin ni e tròcair air an ti a's àill leis, agus an ti a's àill leis cruaidhichidh e.

19 Their thu ma ta rium, C'ar son a ta e ma seadh a' faghail croin? oir cò a chuir an aghaidh a thoile?

20 Ni h-eadh ach, O a dhuine, cò thusa a ta tagradh an aghaidh Dhé? An abair an ni a chumadh ris an ti a chum *e*, C'ar son a rinn thu mi mar so?

21 Nach 'eil cumhachd aig a' chriadhadair[1] air a' chriadh, ionnus gu'n deanadh e do'n aon mheall aon soitheach chum urraim[2], agus soitheach eile chum easurraim.

22 *Ciod* ma's e, air bhi do Dhia toileach 'fhearg a nochdadh, agus a chumhachd a dheanamh aithnichte, gu'n d' fhuiling[3] e le mòr fhadfhulangas soithiche na feirge air an ulluchadh chum sgrios:

23 Agus chum gu'n deanadh e aithnichte saoibhreas a ghlòire air soithichibh na tròcair, a dh'ulluich e roimhlàimh chum glòire,

24 Eadhon sinne a ghairm e, cha'n e mhàin do na h-Iudhaich, ach mar an ceudna do na Cinnich.

25 Mar a ta e ag ràdh mar an ceudna ann an Hosea, Goiridh mi mo phobull diubh-san nach robh 'nam pobull domh; agus *bean* ghràdhach dh'ise nach robh ghràdhach.

26 Agus tarlaidh, anns an ionad san dubhradh riu, Cha sibh mo phobull-sa; an sin gu'n goirear Clann an Dé bheò dhiubh.

27 Tha Esaias mar an ceudna ag éigheach mu thimchioll Israeil, Ged tha àireamh chloinn Israeil mar ghaineamh na fairge, is fuigheall a thèarnar.

28 Oir crìochnaichidh e an obair, agus gearraidh e goirid i an ceartas[4]: do bhrìgh gu'n dean an Tighearn obair ghoirid air an talamh.

29 Agus mar a thubhairt Esaias roimhe, Mur fàgadh Tighearn nan sluagh sìol againne, dheantadh sinn mar Shodom, agus bhitheamaid cosmhuil ri Gomorrah.

30 Ciod a their sinn ma seadh? Gu'n d'ràinig na Cinnich, nach robh a leantuinn fìreantachd, air fìreantachd, eadhon an fhìreantachd a ta o chreidimh:

31 Ach cha do ràinig Israel, a bha leantuinn lagha na fìreantachd, air lagh na fìreantachd.

32 C'ar son? A chionn nach ann o chreidimh, ach mar gu'm b'ann o oibribh an lagha *a dh'iarr iad i:* oir thuislich iad air a' chloichthuislidh sin;

33 Mar a ta e sgrìobhta, Feuch, cuiream ann an Sion clach-thuislidh, agus carraig oilbheim: agus gach neach a chreideas ann-san, cha chuirear gu nàire e.

---

[1] *fear deanamh shoithiche creadha.*
[2] *onoir.*
[3] *gu'n do ghiùlain.*
[4] *fìreantachd.*

CAIB. X.

1 *Tha an sgriobtuir a' nochdadh an eadar-dhealachaidh a ta eadar fìreantachd an lagha, agus a' chreidimh;* 11 *agus nach cuirear a h-aon do na h-Iudhaich, no do na Cinnich sin uile a chreideas, fuidh amhluadh.*

A BHRAITHRE, is e dùrachd[1] mo chridhe, agus m' urnuigh ri Dia air son Israeil, gu'm biodh iad air an tearnadh.

2 Oir a ta mi deanamh fianuis doibh, gu bheil eud[2] aca thaobh Dhé, ach cha'n ann a réir eòlais.

3 Oir air dhoibh bhi aineolach air fìreantachd Dhé, agus ag iarraidh am fìreantachd féin a chur air chois, cha do strìochd[3] iad do fhìreantachd Dhé.

4 Oir is e Criosd crìoch an lagha, chum fìreantachd do gach neach a chreideas.

5 Oir a ta Maois a' cur an céill na fìreantachd a ta o'n lagh, *eadhon,* An duine a ni na nithe sin, gu'm bi e beò leo.

6 Ach mar so a ta an fhìreantachd a ta o chreidimh ag ràdh, Na abair ann do chridhe, Cò théid suas air nèamh? (sin r'a ràdh a thoirt Chriosd a nuas;)

7 No, Cò a théid sìos do'n doimhne? (sin r'a ràdh, a thoirt Chriosd a rìs air ais o na marbhaibh:)

8 Ach ciod a ta i ag ràdh? Tha 'm focal am fagus duit, ann do bheul, agus ann do chridhe; 'se sin focal a' chreidimh a tha sinne a' searmonachadh,

9 Ma dh'aidicheas tu le d' bheul an Tighearn Iosa, agus ma chreideas tu ann do chridhe, gu'n do thog Dia o na marbhaibh e, gu'n saorar thu.

10 Oir is ann leis a' chridhe a chreidear chum fìreantachd, agus leis a' bheul a dh'aidichear chum slàinte.

11 Oir a ta an sgriobtuir ag ràdh, Ge b'e neach a chreideas ann-san cha nàr-aichear e.

12 Oir cha'n 'eil eadar-dhealachadh eadar an t-Iudhach agus an Greugach: oir an t-aon Tighearn a ta os ceann nan uile, tha e saoibhir do na h-uile a ghairmeas air.

13 Oir ge b'e neach a ghairmeas air ainm an Tighearna, tèarnar e.

14 Ach cionnus a ghairmeas iad airsan anns nach do chreid iad? agus cionnus a chreideas iad anns an ti air nach cual iad *iomradh?* agus cionnus a chluinneas iad gun searmonaiche?

15 Agus cionnus a ni iad searmoin, mur cuirear iad? mar a ta e sgrìobhta, Cia sgiamhach cosa na muinntir sin a ta searmonachadh soisgeil[4] na sìthe, a ta toirt sgéil aoibhneich air nithibh maithe?

16 Ach cha robh iad uile ùmhal do'n t-soisgeul. Oir tha Esaias ag ràdh, A Thighearn, cò a chreid ar n-aithrisne[5]?

17 Uime sin, is ann o éisdeachd a thig creidimh, agus éisdeachd tre fhocal Dé.

18 Ach a ta mi ag ràdh, Nach cual iad? Chuala gu deimhin, chaidh am fuaim air

---

[1] *làn toil.*
[2] *teas-ghràdh.*
[3] *ghéill.*
[4] *soisgeulachadh.*
[5] *na chual e uainne.*

feadh gach tìre a mach, agus am briathra gu iomallaibh an domhain.

19 Ach a ta mi ag ràdh, Nach robh fios aig Israel? Air tùs, tha Maois ag ràdh, Cuiridh mi eud oirbh le *Cinneach* nach 'eil 'nan Cinneach, *agus* le Cinneach neo-thuigseach cuiridh mi fearg oirbh.

20 Ach a ta Esaias ro dhàna, agus a ta e ag ràdh, Fhuaradh mi leo-san nach d'iarr mi; dh'fhoillsicheadh mi dhoibh-san nach d'fhiosraich air mo shon.

21 Ach ri Israel a ta e ag ràdh, Shìn mi mach mo làmhan rè an là gu h-iomlan ri pobull eas-ùmhal agus a labhras a'm' aghaidh.

CAIB. XI.

1 *Cha do thilg Dia Israeil uile uaith.* 7 *Thaghadh cuid, ged chruaidhicheadh a' chuid eile.* 16 *Tha dòchas mu'n ath-philleadh.* 18 *Cha'n fheud na Cinnich uaill-thàir a dheanamh orra;* 26 *oir tha gealladh gu'n tèarnar iad.*

A TA mi ag ràdh ma seadh, An do thilg Dia a phobull uaith? Nar leigeadh Dia. Oir is Israeleach mise féin mar an ceudna, do shliochd Abrahaim, do thréibh Bheniamin.

2 Cha do thilg Dia uaith a phobull a roimh-aithnich e. Nach 'eil fhios agaibh ciod e a ta an sgriobtuir ag ràdh mu Elias? cionnus a ta e a' deanamh eadar-ghuidhe[1] ri Dia an aghaidh Israeil, ag ràdh,

3 A Thighearn, mharbh iad t'fhàidhean, agus leag iad sìos t'altairean; agus dh'fhàgadh mise a'm' aonar, agus tha iad ag iarraidh m'anama.

4 Ach ciod a ta freagradh Dhé ag ràdh ris? Dh'fhàg mi dhomh féin seachd mìle fear, nach do lùb an glùn do *dhealbh* Bhaail.

5 Agus mar sin mar an ceudna tha san àm so a làthair fuigheall a réir taghaidh a' ghràis.

6 Agus ma's ann tre ghràs, cha'n ann o oibribh ni's mò; no cha ghràs gràs ni's mo. Ach ma's ann o oibribh, cha'n ann o ghràs á sin suas: no cha'n obair á sin suas obair.

7 Ciod ma seadh? An ni sin a ta Israel ag iarraidh, cha do rainig e air; ach rainig an taghadh air, agus chaidh a' chuid eile a dhalladh:

8 Mar a ta e sgrìobhta, Thug Dia dhoibh spiorad na suaine, sùilean chum nach faiceadh iad, agus cluasan chum nach cluinneadh iad, gus an là an diugh.

9 Agus a ta Daibhidh, ag ràdh, Biodh am bord mar ribe, agus mar inneal-glacaidh, agus mar cheap-tuislidh, agus mar dhìol-thuarasdail dhoibh:

10 Biodh an sùilean air an dorchachadh, chum nach faic iad; agus crom-sa an druim an còmhnuidh.

11 A ta mi ag ràdh uime sin, An do thuislich iad ionnus gu'n tuiteadh iad? Nar leigeadh Dia: ach tre an tuiteam-san tha slàinte *air teachd* chum nan Cinneach, chum iadsan a bhrosnuchadh gu h-eud.

12 Ma's e an tuiteam-san saoibhreas an domhain, agus an lughdachadh saoibhreas nan Cinneach, cia's mò na

[1] *a' tagradh.*

sin a *bhitheas* an lànachd?

13 Oir is ann ribhse a ta mi a' labhairt, a Chinneacha; do bhrìgh gur mi abstol nan Cinneach, tha mi toirt urraim do m' dhreuchd[1]:

14 Ma dh'fheudas mi air chor sam bith mo choimhfheòil a bhrosnuchadh gu h-eud, agus gu'n tearuinn mi dream àraidh dhiubh.

15 Oir ma's e an tilgeadhsan air falbh réiteachadh an domhain; ciod e an athghabhail, ach beatha o na marbhaibh?

16 Oir ma ta an ceud-thoradh naomh, tha am meall *naomh* mar an ceudna: agus ma ta an fhreumh naomh, *tha* na geuga *mar sin* mar an ceudna.

17 Agus ma tha cuid do na geugaibh air am briseadh dheth, agus gu bheil thusa, a bha a'd' chrann-oladh fiadhaich, air do shuidheachadh 'nam measg, agus maille riu a' faotainn comh-pairt do fhrèimh agus do reamhrachd a' chroinn-oladh;

18 Na dean uaill an aghaidh nan geug: ach ma ni thu uaill 'nan aghaidh, cha tusa a dh'iomchaireas an fhreumh, ach an fhreumh thusa.

19 Their thu uime sin, Bhriseadh dheth na geuga, chum gu suidhichteadh mise 'nan àit.

20 Ro mhaith; air son am mi chreidimh bhriseadh iadsan dheth, agus a ta thusa a' seasamh tre chreidimh. Na bi àrd-inntinneach, ach fo eagal.

21 Oir mur do chaomhain Dia na geuga nàdurra, *biodh eagal ort* nach caomhain e thusa mar an ceudna.

22 Feuch uime sin maitheas agus geur-cheartas Dé: geur-cheartas d'an taobhsan a thuit; ach do d' thaobh-sa, maitheas, ma bhuanaicheas tu 'na mhaitheas; agus mur buanaich, gearrar dheth thusa mar an ceudna.

23 Agus suidhichear iadsan mar an ceudna, mur buanaich iad 'nam mi-chreidimh: oir a ta Dia comasach air an suidheachadh a rìs.

24 Oir ma ghearradh thusa as a'chrann-oladh a bha fiadhaich a thaobh nàduir, agus gu'n do shuidhicheadh ann an deadh chrann-oladh thu an aghaidh nàduir; cia mòr a's mò na sin a shuidhichear na *geuga* nàdurra 'nan crann-oladh féin?

25 Oir cha b'àill leam, a bhràithre, sibhse bhi aineolach air an rùn-dìomhair so, (chum nach biodh sibh glic 'nur barail féin,) gu'n do tharladh doille ann an cuid do Israel, gus an tig iomlaineachd nan Cinneach a steach.

26 Agus mar sin bithidh Israel uile air an tèarnadh[2]: mar a ta e sgrìobhta, Thig am Fear-saoraidh o Shion, agus tionndaidhidh e mi-dhiadhachd o Iacob:

27 Oir is e so mo choimhcheangal riu, 'nuair a bheir mi air falbh am peacanna.

28 Thaobh an t-soisgeil, *is* naimhdean iad air bhur sonsa: ach a thaobh an taghaidh, *tha iad* gràdhaichte air son nan aithriche.

[1] *oifig.*

[2] *slànuchadh*

29 Oir a ta tiodhlacan agus gairm Dhé gun aithreachas.

30 Oir mar a bha sibhse roimhe so eas-ùmhal do Dhia, ach a nis a fhuair sibh tròcair tre am mi-chreidimh-san:

31 Amhuil sin a ta iadsan san àm so eas-ùmhal[1], chum tre bhur tròcair-sa gu'm faigh iad tròcair mar an ceudna.

32 Oir dhruid Dia iad uile ann am mi-chreidimh[2], chum tròcair a dheanamh air na h-uile.

33 O doimhne saoibhris araon gliocais agus eòlais Dé! Cia do-rannsachaidh a bhreitheanais, agus do-lorgachaidh a shlighean!

34 Oir cò aig an robh fios inntinn an Tighearna, no cò bu chomhairleach dha?

35 No cò thug dha air tùs, agus a làn'dìolar a rìs dha e?

36 Oir is ann uaithe-san, agus trid-san, agus air a shonsan *a ta* na h-uile nithe: dha-san *gu robh* glòir gu siorruidh. Amen.

CAIB. XII.

1 *Is còir do thròcair Dhé sinne aomadh gu Dia a thoileachadh;* 3 *cha chòir do dhuine sam bith meas tuilleadh as maith bhi aige dheth féin:* 6 *ach is còir do gach aon féitheamh air an dreuchd sin, a dh'earbadh ris.* 9 *Tha gràdh, agus mòran do dhleasdanais eile air an iarraidh uainn.*

AIR an aobhar sin guidheam oirbh, a bhràithre, tre thròcairibh Dhé, bhur cuirp a thoirt 'nam beo-ìobairt, naomh, thaitnich do Dhia, *ni a's e* bhur seirbhis[3] reusonta.

2 Agus na bithibh air bhur cumadh ris an t-saoghal so: ach bithibh air bhur cruth-atharrachadh tre ath-nuadhachadh bhur n-inntinn, chum gu'n dearbh sibh ciod i toil mhaith, thaitneach, agus dhiongmhalta sin Dhé.

3 Oir a ta mi ag ràdh, troimh a' ghràs a thugadh dhomh-sa, ris gach neach 'nur measg, gun smuaineachadh *uime féin* ni's àirde na 's còir dha smuaineachadh; ach smuaineachadh am measarrachd[4], a réir mar a roinn Dia ris gach neach tomhas a' chreidimh.

4 Oir mar a ta mòran bhall againn ann an aon chorp, agus nach e'n t-aon ghnìomh[5] a th'aig gach ball;

5 Amhuil sin ged tha sinne 'nar mòran, is aon chorp ann an Criosd sinn, agus is buill sinn gach aon fa leth d'a chéile.

6 Uime sin air bhi do thiodhlacaibh againn, eadardhealaichte[6] a réir a' ghràis a thugadh dhuinn, ma's fàidheadaireachd, *deanamaid fàidheadaireachd* a réir tomhais a' chreidimh:

7 No ma's frithealadh, *thugamaid aire* d'ar frithealadh; no an ti a theagaisgeas, *thugadh e aire* d'a theagasg;

8 No an ti a bheir earail[7], *thugadh e aire* d'a earail: an ti a roinneas *an déirc, roinneadh e i* an treibhdhireachd[8]; an ti a riaghlas, *deanadh se e* le dùrachd; an ti a ni tròcair, *deanadh se e* gu suilbhir.

9 *Biodh bhur* gràdh gun cheilg. Biodh gràin agaibh

---

[1] *cha do chreid iadsan.*
[2] *eas-ùmhlachd.*
[3] *aoradh.*
[4] *stuaim.*
[5] *obair, oifig.*
[6] *eagsamhuil.*
[7] *comhairle.*
[8] *aon-fhillteachd.*

do'n olc, dlùth-leanaibh ris an ni a tha maith.

10 *Bithibh* teo-chridheach d'a chéile le gràdh bràthaireil, ann an urram a' toirt toisich gach aon d'a chéile :

11 Gun bhi leasg ann an gnothuichibh : dùrachdach[1] 'nur spiorad ; a' deanamh seirbhis do'n Tighearn :

12 A' deanamh gairdeachais an dòchas : foighidneach an trioblaid ; maireannach ann an urnuigh :

13 A' comh-roinn ri uireasbhuidh nan naomh ; a' gnàthachadh aoidheachd.

14 Beannaichibh an dream a ta deanamh geur-leanmhuinn oirbh : beannaichibh, agus na mallaichibh.

15 Deanaibh gairdeachas maille riu-san a ta ri gairdeachas, agus caoidh maille riu-san a ta ri caoidh.

16 Bithibh a dh'aon rùn[2] d'a chéile. Na biodh bhur cion air nithibh àrda[3], ach cuiribh sibh féin an comh-inbhe riu-san a ta ìosal. Na bithibh glic 'nur barail féin.

17 Na ìocaibh olc air son uilc do dhuine sam bith. Ulluichibh nithe ciatach am fianuis nan uile dhaoine.

18 Ma dh'fheudas e bhi, mheud 's a ta e'n comas duibh, bithibh an sìth ris na h-uile dhaoinibh.

19 *A chàirde* gràdhach, na deanaibh dioghaltas air bhur son féin, ach thugaibh àit do'n fheirg : oir a ta e sgrìobhta, Is leam-sa dioghaltas ; ìocaidh mi, tha an Tighearn ag ràdh.

20 Uime sin ma bhios do nàmhaid ocrach, thoir biadh dha ; ma bhios e tartmhor[4], thoir deoch dha : oir le so a dheanamh carnaidh tu eibhle teine air a cheann.

21 Na tugadh buaidh ort leis an olc, ach thoir-sa[5] buaidh air an olc leis a' mhaith.

CAIB. XIII.

1 *Umhlachd, agus dleasdanais eile a's còir dhuinn chur an gnìomh do uachdaranaibh.* 8 *'Se gràdh coimhlionadh an lagha.* 11 *Tha geòcaireachd, agus misg, agus oibre an dorchadais ro neo-chubhaidh do àm an t-soisgeil.*

BIODH gach anam[6] ùmhal do na h-àrd-chumhachdaibh. Oir cha'n 'eil cumhachd ann ach o Dhia : agus na cumhachdan a ta ann, is ann le Dia[7] a dh'orduicheadh iad.

2 Air an aobhar sin, ge b'e air bith a chuireas an aghaidh a' chumhachd, tha e cur an aghaidh orduigh Dhé : agus iadsan a chuireas 'na aghaidh, gheibh iad breitheanas[8] dhoibh féin.

3 Oir cha'n 'eil uachdarain 'nan aobhar eagail do dheadh oibribh, ach do dhroch oibribh. Uime sin, am miann leat bhi gun eagal an uachdarain ort ? dean am maith, agus gheibh thu cliù uaith.

4 Oir is esan seirbhiseach Dhé chum maith dhuit. Ach ma ni thu an t-olc, biodh eagal ort ; oir cha'n ann gu dìomhain a tha e giùlan a' chlaidheimh : oir is e seirbhiseach Dhé e, 'na dhioghaltair feirge air an ti a ni olc.

[1] *beothail, faobharach.*
[2] *inntinn, toil.*
[3] *Na bithibh àrd-inntinneach.*

[4] *ìotmhor.* [5] *beir-sa.*
[6] *gach neach.* [7] *fuidh Dhia.*
[8] *dìteadh.*

5 Uime sin is éigin bhi ùmhal, cha'n ann a mhàin air son feirge, ach mar an ceudna air son coguis.

6 Oir, air an aobhar so, tha sibh mar an ceudna a' toirt cìse *dhoibh:* oir is iad seirbhisich Dhé iad, a' sìorfheitheamh air an ni so féin.

7 Air an aobhar sin thugaibh do na h-uile[1] an dlighe féin: càin dhasan d'an *dlighear* càin, cìs dhasan d'an *dlighear* cis, eagal dhasan d'an *dlighear* eagal, agus urram dhasan d'an *dlighear* urram.

8 Na biodh fiacha sam bith aig aon neach oirbh, ach a mhàin a chéile a ghràdhachadh: oir an ti aig am bheil gràdh do neach eile, choimhlion e an lagh.

9 Oir an ni sō, Na dean adhaltrannas, Na dean mortadh, Na goid, Na dean fianuis bhréige, Na sanntaich; agus ma tha àithne sam bith eile ann, tha i air a cur sìos gu h-aithghearr fo 'n fhocal so, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu féin.

10 Cha dean gràdh lochd do choimhearsnach: air an aobhar sin *is e* an gràdh coimhlionadh an lagha.

11 Agus so, air dhuibh fios na h-aimsir a bhi agaibh, gur mithich dhuinn a nis mosgladh o chodal: oir a ta ar slàinte nis ni's faigse na 'nuair a chreid sinn.

12 Tha cuid mhòr do'n oidhche air dol seachad[2], tha an là am fagus: uime sin cuireamaid dhinn oibre an dorchadais, agus cuireamaid umainn armachd[3] an t-soluis.

13 Gluaiseamaid gu cubhaidh mar auns an là; cha'n ann an ruidhteireachd[4] agus am misg, no an seòmradaireachd agus am macnus, no an aisith agus am farmad.

14 Ach cuiribh umaibh an Tighearn Iosa Criosd, agus na deanaibh ulluchadh air son na feòla, chum *a* h-anamhianna *a choimhlionadh.*

CAIB. XIV.

1 *Cha'n fheud daoine tàir a dheanamh, no chéile a dhìteadh air son nithe coimhdheis:* 13 *ach bhi faicilleach gun oilbheum a thoirt seachad;* 15 *oir dhearbh an t-abstol gu bheil sin mi-cheaduichte, le iomadh reuson.*

GABHAIBH ris an neach a ta anmhunn[5] sa' chreidimh, *ach* cha'n ann chum deasboireachd amharusach.

2 Oir a ta aon a' creidsinn gu'm feud e na h-uile nithe itheadh: ach a ta esan a ta anmhunn ag itheadh luibheanna.

3 Na deanadh esan a ta 'g itheadh, tàir airsan nach 'eil ag itheadh; agus na tugadh esan nach 'eil ag itheadh, breth air an ti a dh'itheas: oir ghabh Dia ris.

4 Cò thusa a ta toirt breth air seirbhiseach duine eile? d'a mhaighstir féin seasaidh, no tuitidh e: seadh, cumàr suas e; oir is comasach Dia air a chumail 'na sheasamh.

5 Tha meas aig neach air là[6] thar là: agus tha meas aig neach eile air gach là *mar a chéile.* Biodh làn-dearbhadh aig gach duine 'na inntinn féin.

---

[1] *do gach neach.*
[2] *tharuinn.*
[3] *éididh.*
[4] *anabhar.*
[5] *lag.*
[6] *suim aig neach do là.*

6 An ti aig am bheil suim do'n là, is ann do'n Tighearn a tha suim aige *dha;* agus an ti aig nach 'eil suim do'n là, is ann do'n Tighearn nach 'eil suim aige *dha.* An ti a ta 'g itheadh, is ann do'n Tighearn a tha e 'g itheadh, oir tha e toirt buidheachais do Dhia; agus an ti nach 'eil ag itheadh, is ann do'n Tighearn nach ith e, agus bheir e buidheachas do Dhia.

7 Oir cha'n 'eil a h-aon againn beò dha féin, agus cha'n 'eil a h-aon againn a' bàsachadh dha féin.

8 Oir ma's beò dhuinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn beò: agus ma's bàs duinn, is ann do'n Tighearn a tha sinn a' bàsachadh: uime sin ma's beatha no bàs dhuinn, is leis an Tighearn sinn.

9 Oir is ann chum so a fhuair Criosd bàs, agus a dh'éirich e, agus a tha e beò a rìs, chum gu'm biodh e 'na Thighearn air na beothaibh agus air na marbhaibh.

10 Ach c'ar son a ta thusa a' toirt breth air do bhràthair? no c'ar son a ta thusa a' deanamh tarcuis air do bhràthair? oir seasaidh sinn gu léir am fianuis caithirbreitheanais Chriosd.

11 Oir a ta e sgrìobhta, *Mar* is beò mise, a ta an Tighearn ag ràdh, lùbaidh gach glùn dhomh-sa, agus aidichidh gach teangadh do Dhia.

12 Air an aobhar sin, bheir gach aon againn cunntas uime féin do Dhia.

13 Uime sin na tugamaid breth air a chéile ni's mò: ach gu ma fearr leibh a bhreth so thoirt, gun aobhar-tuiteam no oilbheim a thoirt do bhràthair.

14 Oir a ta fhios agam, agus is dearbh leam anns an Tighearn Iosa, nach 'eil ni sam bith neòghlan dheth féin: ach do'n ti a mheasas ni sam bith neòghlan, dhasan *a ta e* neòghlan.

15 Ach ma bhios doilgheas air do bhràthair air son bìdh, a nis cha'n 'eil thu a' gluasad a réir a' ghràidh. Na sgrios[1] le d' bhiadh esan air son an d'fhuiling Criosd bàs.

16 Air an aobhar sin, na labhrar olc mu bhur[2] maith.

17 Oir cha bhiadh agus deoch rìoghachd Dhé, ach fìreantachd, agus sìth, agus aoibhneas san Spiorad naomh.

18 Oir ge b'e ni seirbhis do Chriosd anns na nithibh so, tha e taitneach do Dhia, agus tha e dearbhta do dhaoinibh.

19 Uime sin leanamaid na nithe a bhios chum sithe[3], agus na nithe a bhios chum togail suas a chéile.

20 Na sgrios obair Dhé air son bìdh. Gu deimhin tha na h-uile nithe glan; ach is olc do'n duine sin a dh'itheas le h-oilbheum.

21 *Is* maith an ni gun fheoil itheadh, no fìon òl, no *ni air bith a dheanamh* leis am faigh do bhràthair tuisleadh no oilbheum, no leis an deanar lag e.

22 Am bheil creidimh agad? Biodh e agad dhuit féin am fianuis Dé: Is beanniachte an duine sin nach dìt e féin

[1] *cuir am mugha.* [2] *'ur.*

[3] *a stiùras chum slochaint.*

anns an ni sin a mheasas e ceaduichte.

23 Ach èsan a ni eadar-dhealachadh[1] tha e air a dhìteadh ma dh'itheas e, a chionn nach ann o chreidimh *a tha e ag itheadh:* oir gach ni nach 'eil o chreidimh, is peacadh e.

CAIB. XV.

1 *Is còir dhoibh-san a tha làidir giùlan leo-san a ta anmhunn. 2 Cha'n fheud sinn sinn fein a thoileachadh, 3 oir cha d'rinn Criosd sin, 7 ach gabhail r'a chéile, mar a rinn Criosd ruinn uile, 9 araon ris na h-Iudhaich agus ris na Cinnich.*

UIME sin is còir dhuinne a ta làidir, giùlan le anmhuinneachd na muinntir sin a ta lag, agus gun sinn féin a thoileachadh.

2 Toilicheadh gach aon againn a choimhearsnach g'a mhaith chum a thogail suas.

3 Oir cha do thoilich eadhon Criosd e féin; ach a réir mar a ta e sgrìobhta, Thuit toibheum[2] na muinntir sin a thug toibheum dhuit ormsa.

4 Oir ge b' iad nithe air bith a sgrìobhadh roimh so, is ann chum ar teagaisg-ne a sgrìobhadh iad; chum tre fhoighidin agus comhfhurtachd nan sgriobtuir gu'm biodh dòchas[3] againne.

5 A nis gu tugadh Dia na foighidin agus na comhfhurtachd dhuibh-sa bhi dh'aon inntinn a thaobh a chéile, a réir Iosa Criosd:

6 Chum gu'm feud sibh a dh'aon inntinn, *agus* le aon bheul, glòir a thoirt do Dhia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd.

7 Uime sin gabhaibh-sa r'a chéile, eadhon mar a ghabh Criosd ruinne, chum glòire Dhé.

8 A nis a ta mi ag ràdh, Gu robh Iosa Criosd 'na mhinisteir an timchioll-ghearraidh air son fìrinn Dé, chum geallanna nan aithriche a dhaingneachadh:

9 Agus chum gu'n tugadh na Cinnich glòir do Dhia air son a thròcair: a réir mar a ta e sgrìobhta, Air an aobhar so aidichidh mi thu[4] am measg nan Cinneach, agus seinnidh mi *ceòl* do d' ainm.

10 Agus a rìs a ta e ag ràdh, Deanaibh gairdeachas, a Chinneacha, maille r'a phobull-san.

11 Agus a rìs, Molaibh an Tighearn, a Chinneacha uile, agus thugaibh cliù dha, a shlòigh uile.

12 Agus a rìs a ta Esaias ag ràdh, Bithidh freumh Iese *ann*, agus an ti a dh'éireas suas chum uachdaranachd bhi aige air na Cinnich, annsan cuiridh na Cinnich an dòchas.

13 A nis gu'n lìonadh Dia an dòchais sibhse do'n uile aoibhneas agus shìth[5] ann an creidsinn, chum gu'm bi sibh pailt ann an dòchas, tre chumhachd an Spioraid naoimh.

14 Agus a ta cinnt agamsa féin do 'ur taobh-sa, mo bhràithre, gu bheil sibhse lan do mhaitheas, air bhur lìonadh leis an uile eòlas, agus comasach mar an ceudna air a chéile a chomhairleachadh[6].

15 Gidheadh, a bhràithre, sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh

---

[1] *a ta fuidh amharus.* [2] *masladh.* [3] *dùil, earbsa.*

[4] *aidicheam dhuit, bheiream chu dhuit.* [5] *shlochaint.* [6] *theagasg.*

leis an tuilleadh dànadais, an càileigin, mar gu cuirinn an cuimhne sibh, air son a' ghràis a thugadh dhomh-sa o Dhia.

16 Ionnus gu'm bithinn a'm' mhinisteir aig Iosa Criosd do na Cinnich, a' frithealadh soisgeil Dé, chum gu'm biodh tabhartas[1] nan Cinneach taitneach, air a naomhachadh leis an Spiorad naomh.

17 Uime sin tha aobhar uaill agam tre Iosa Criosd, anns na nithibh sin a bhuineas do Dhia.

18 Oir cha bhi dànachd agam labhairt air a' bheag do na nithibh sin, nach d'oibrich Criosd leam, chum na Cinnich a dheanamh ùmhal am focal agus an gnìomh.

19 Le cumhachd chomharan agus mhìorbhuilean[2], le cumhachd Spioraid Dé; ionnus o Ierusalem agus mu'n cuairt gu Ilìricum, gu'n do làn-shearmonaich mi soisgeul Chriosd.

20 Seadh, mar sin bha ro dhéidh agam air an t-soisgeul a shearmonachadh, cha'n ann san ionad san robh Criosd air ainmeachadh, chum nach togainn air bunait neach eile:

21 Ach a réir mar a ta e sgrìobhta, Chi iadsan ris nach do labhradh uime; agus tuigidh iadsan, nach cuala.

22 Uime sin mar an ceudna chuireadh gu minic bacadh orm o theachd do 'ur n-ionnsuidh-sa.

23 Ach a nis do bhrìgh nach 'eil agam ionad ni's mò anns na crìochaibh so, agus gu bheil mòr-thogradh agam o cheann mòrain bhliadhnacha teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa;

24 Ge b'e uair a thriallas mi do'n Spàinn, thig mi do 'ur n-ionnsuidh-sa; oir tha dùil agam sibhse fhaicinn san dol seachad, agus bhi air mo thoirt air m' aghaidh leibhse chum an ionaid sin, ma bhios mi air tùs an càileigin air mo lìonadh le 'ur *comhluadar-sa*.

25 Ach a nis tha mi dol gu Ierusalem, a' fhrithealadh do na naomhaibh.

26 Oir bu toil leo-san ann am Macedonia, agus ann an Achaia, comh-roinn àraidh a dheanamh ris na naomhaibh bochda ta ann an Ierusalem.

27 Bu toil leo *gu deimhin* agus tha iad fo fhiachaibh dhoibh. Oir ma rinneadh na Cinnich 'nan luchd comhpairt d'an nithibh spioradail-san, is còir dhoibh ministreileachd a dheanamh dhoibh-san sna nithibh a bhuineas do'n choluinn.[3]

28 Uime sin air dhomh so a chrìochnachadh, agus an uair a sheulaicheas mi an toradh so dhoibh, gabhaidh mi do 'ur taobh-sa[4] do'n Spàinn.

29 Agus a ta fhios agam, air dhomh teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa, gu'n tig mi ann an lànachd beannachaidh soisgeil Chriosd.

30 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, air sgàth an Tighearna Iosa Criosd, agus air son gràidh an Spioraid, gu'n dean sibh gleachda[5] maille rium-sa ann an urnuighibh air mo shon ri Dia;

---

[1] *ofrail, ìobairt.* [2] *Le comharaibh agus mìorbhuilibh treuna.*

[3] *feòlmhor.* [4] *bhurròd-sa.* [5] *spairn.*

31 Chum gu saorar mi uatha-san nach 'eil a' creidsinn ann an Iudea; agus chum gu'm bi mo sheirbhis air son[1] Ierusaleim, taitneach do na naomhaibh:

32 Chum gu'n tig mi do 'ur n-ionnsuidh-sa le h-aoibhneas tre thoil Dé, agus gu faigh mi suaimhneas maille ribh.

33 A nis *gu robh* Dia na sìthe maille ribh uile. Amen.

CAIB. XVI.

1 *Thug Pòl ordugh do na bràithribh fàilte chur air mòran;* 17 *agus chomhairlich e dhoibh aire a thoirt do'n mhuinntir a ta togail connsaich agus a' toirt oilbheim:* 21 *agus an dèigh iomad'i beannachd chrìochnaich e le breith-buidheachais do Dhia.*

THA mi ag earbadh ribh[2] Phebe ar piuthar, a ta 'na searbhanta do'n eaglais a tha ann an Cenchrea:

2 Chum gu'n gabh sibh rithe anns an Tighearn, mar is cubhaidh do naomhaibh, agus gu'n dean sibh còmhnadh rithe anns gach gnothuch anns am bi feum aice oirbh: oir rinn i féin còmhnadh ri mòran, agus rium-sa mar an ceudna.

3 Cuiribh fàilte air Priscila agus Acuila mo chomh-oibrichean ann an Iosa Criosd:

4 (Muinntir a leag sios am muineal féin air son m'anama-sa: d'am bheil a' toirt buidheachais cha'n e mhàin mise, ach mar an ceudna eaglaisean nan Cinneach uile.)

5 Mar an ceudna cuiribh fàilte air an eaglais a tha 'nan tigh-san. Cuiribh fàilte air Epenetus a's ionmhuinn leam-sa, neach is e ceud thoradh Achaia[3] do Chriosd.

6 Cuiribh fàilte air Muire, a rinn saothair mhòr air ar son-ne[4].

7 Cuiribh fàilte air Andronicus agus Iunias mo luchd-dàimh agus mo chomh-phrìosanaich, a tha cliùiteach am measg nan abstol, agus a bha ann an Criosd romham-sa.

8 Cuiribh fàilte air Amplias a's ionmhuinn leam-sa san Tighearn.

9 Cuiribh fàilte air Urbanus ar comh-oibriche ann an Criosd, agus *air* Stachis fear mo ghràidh-sa.

10 Cuiribh fàilte air Apelles a tha dearbhta ann an Criosd. Cuiribh fàilte orra-san a tha do *theaghlach* Aristobuluis.

11 Cuiribh fàilte air Herodion mo charaid. Cuiribh fàilte orra-san do *theaghlach* Narcisuis, a tha san Tighearn.

12 Cuiribh fàilte air Triphena agus Triphòsa, *mnài* a tha saoithreachadh san Tighearn. Cuiribh fàilte air Persis *a's* ionmhuinn *leam*, *bean* a shaothraich gu mòr anns an Tighearn.

13 Cuiribh fàilte air Rufus a tha taghta san Tighearn, agus air a mhàthair agus mo *mhàthair-sa*.

14 Cuiribh fàilte air Asincritus, Phlegon, Hermas, Patrobas, Hermes, agus air na bràithribh a tha maille riu.

15 Cuiribh fàilte air Philologus, agus Iulia, air Nereus, agus a phiuthar, agus Olimpas, agus na naoimh uile a tha maille riu.

16 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig naoimh. Tha eaglaisean Chriosd[5] a' cur fàilte oirbh.

---

[1] *thaobh.*
[2] *Molam dhuibh, earbam ribh.*
[3] *Asia.* [4] *air bhur son-sa.*
[5] *eaglaisean Chriosd (uile.)*

17 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, comharaichibh iadsan a tha togail roinnean[1] agus a' toirt oilbheim, an aghaidh an teagaisg a dh'fhòghluim sibh; agus seachnaibh iad.

18 Oir cha'n 'eil an leithide so a' deanamh seirbhis do 'ur Tighearna Iosa Criosd, ach d'am broinn féin; agus a ta iad le briathraibh mìlse agus le miodal a' mealladh cridheacha na muinntir sin a ta neo-lochdach[2].

19 Oir a ta bhur n-ùmhlachd-sa[3] air teachd chum nan uile *dhaoine*. Uime sin a ta mise a' deanamh gairdeachais do 'ur taobh-sa: gidheadh b'àill leam sibhse bhi glic chum a' mhaith, ach aon-fhillte thaobh an uilc.

20 Agus bruthaidh Dia na sìthe[4] Satan fo 'ur cosaibh gu h-aithghearr. Gràs[5] ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh. Amen.

21 Tha Timoteus mo chomhoibriche a' cur fàilte oirbh, agus Lucius agus Iason agus Sosipater, mo luchd-dàimhe.

22 Tha mise Tertius, a sgrìobh an litir *so*, a' cur fàilte oirbh san Tighearn.

23 Tha Gaius, a tha toirt aoidheachd dhomh-sa agus do'n eaglais uile, a' cur fàilte oirbh. Tha Erastus stiùbhard a' bhaile a' cur fàilte oirbh, agus Cuartus bràthair.

24 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

25 A nis dhasan a tha comasach air sibhse a dhaingneachadh a réir mo shoisgeil-sa, agus searmonachaidh Iosa Criosd, (a réir foillseachaidh an rùin-dìomhair, a bha am folach o thoiseach an domhain,

26 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis, agus tre sgriobtuiribh nam fàidhean, a réir àithne an Dé bhith-bhuain, a tha air a dheanamh aithnichte do na h-uile chinnich chum ùmhlachd a' chreidimh.)

27 Do Dhia *a tha* mhàin glic, *gu robh* glòir tre Iosa Criosd gu siorruidh. Amen.

---

[1] *sgaradh, aimhreite, chonnsaichean*
[2] *nach 'eil olc.*
[3] *cliù bhur n-ùmhlachd-sa.*
[4] *slothchaint.* [5] *Deadh-ghean.*

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN CORINTIANACH.

CAIB. I.

1 *An déigh fàilte agus breith-buidheachais,* 12 *dh'earalaich an t-abstol na Corintianaich, agus chronuich e iad air son an aimhréite.* 18 *Sgriosaidh Dia gliocas nan daoine eagnuidh le amaideachd searmonachaidh, &c.*

POL a ghairmeadh *gu bhi* 'na abstol do Iosa Criosd, tre thoil Dé, agus Sostenes *ar* bràthair

2 Chum eaglais Dé, a ta ann an Corintus, chum an dream a tha air an naomhachadh ann an Iosa Criosd, air an gairm *gu bhi* 'nan naoimh, maille riu-san uile a tha gairm air ainm ar Tighearna Iosa Criosd anns gach àit, an *Tighearna-san,* agus ar *Tighearna-ne :*

3 Gràs dhuibh-se, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o* 'n Tighearn Iosa Criosd.

4 Tha mi toirt buidheachais do m' Dhia a ghnàth do 'ur taobh-sa, air son gràs Dhé a thugadh dhuibh-se ann an Iosa Criosd ;

5 Air son gu'n d'rinneadh saoibhir leis-san sibh anns gach uile ni, anns gach ùr-labhradh, agus *anns* gach eòlas :

6 A réir mar a dhaingnicheadh fianuis Chriosd annaibh :

7 Ionnus nach 'eil sibh an déigh-làimh ann an tiodhlac sam bith ; a' feitheamh ri foillseachadh ar Tighearna Iosa Criosd,

8 Neach mar an ceudna a dhaingnicheas sibh gus a' chrìch, *chum gu'm bi sibh* neolochdach ann an là ar Tighearna Iosa Criosd,

9 Tha Dia fìrinneach, leis an do ghairmeadh sibh chum comh-chomuinn a mhic Iosa Criosd ar Tighearna.

10 A nis guidheam oirbh, a bhràithre, tre ainm ar Tighearna Iosa Criosd, gu'n labhair sibh uile an t-aon ni, agus nach bi roinnean[1] 'nur measg; ach gu'm bi sibh ceangailte r'a chéile gu diongmhalta ann an aon inntinn, agus ann an aon bharail[2].

11 Oir nochdadh dhomhsa, a bhràithre, m'ur timchioll-sa, leo-san *a tha do theaghlach* Chloe, gu bheil comhstri[3] nur measg.

12 A nis a ta mi ag ràdh so, gu'n abair gach aon agaibh, Is le Pòl mise[4] ; agus is le Apollos mise ; agus is le Cephas mise ; agus is le Criosd mise.

13 Am bheil Criosd air a roinn ? an e Pòl a cheusadh air bhur son ? no an ann an ainm Phòil a bhaisteadh sibh ?

14 Tha mi toirt buidheachais do Dhia, nach do bhaist

[1] *easaonachda, sgaraidh.*
[2] *bhreth.*
[3] *connsachadh.*
[4] *Is deisciobul do Phòl mise.*

mi aon agaibh, ach Crispus agus Gaius :

15 Air eagal gu'n abradh neach, gu'n do bhaist mi a'm' ainm féin.

16 Agus bhaist mi mar an ceudna teaghlach Stephanais: a thuilleadh air so, cha'n fhios domh an do bhaist mi aon neach eile.

17 Oir cha do chuir Criosd mi a bhaisteadh, ach a shearmonachadh an t-soisgeil ; cha'n ann an gliocas focail, chum nach cuirteadh crann-ceusaidh Chriosd an neo-bhrìgh.

18 Oir a ta searmonachadh a' chroinn-cheusaidh 'na amaideachd dhoibh-san a chaillear ; ach dhuinne a shaorar, is e cumhachd Dhé e.

19 Oir a ta e sgrìobhta, Sgriosaidh mi gliocas nan *duoine glice*, agus cuiridh mi air cùl tuigse nan *daoine* tuigseach.

20 C'àit am bheil *an duine* glic? c'àit am bheil an sgrìobhaiche ? c'àit am bheil deasboir an t-saoghail so ? Nach do rinn Dia gliocas an t-saoghail so amaideach ?

21 Oir an uair, ann an gliocas Dé, nach b'aithne do'n t-saoghal, tre ghliocas, Dia, bu toil le Dia le amaideachd an t-searmonachaidh iadsan a thèarnadh[1] a ta creidsinn.

22 Oir a ta na h-Iudhaich ag iarraidh comhara, agus a ta na Greugaich a' sireadh gliocais :

23 Ach a ta sinne a' searmonachadh Chriosd air a cheusadh, 'na cheap-tuislidh do na h-Iudhaich, agus do na Greugaich 'na amaideachd ;

24 Ach dhoibh-san a ta air an gairm, araon Iudhaich agus Greugaich, Criosd cumhachd Dhé agus gliocas Dhé :

25 Do bhrìgh gur glice amaideachd Dhé na daoine, agus gur treise anmhuinneachd Dhé na daoine.

26 Oir chi sibh féin bhur gairm, a bhràithre, nach iomadh iad a ta glic a thaobh na feòla, nach iomadh cumhachdach, nach iomadh uasal *a ta air an gairm :*

27 Ach ròghnuich Dia nithe amaideach an t-saoghail so, chum gu'n cuireadh e nàire air na daoinibh glice ; agus ròghnuich Dia nithe anmhunn an t-saoghail, chum gu'n cuireadh e gu nàire na nithe cumhachdach ;

28 Agus nithe an-uasal an t-saoghail, agus nithe tarcuiseach ròghnuich Dia, agus na nithe nach 'eil ann, chum gu'n cuireadh e na nithe a ta ann, an neo-bhrìgh :

29 Ionnus nach deanadh feòil sam bith uaill 'na fhianuis.

30 Ach uaithe-san a ta sibhse ann an Iosa Criosd, neach a rinneadh dhuinne le Dia 'na ghliocas, 'na fhìreantachd, 'na naomhachd, agus 'na shaorsa :

31 Ionnus, a réir mar a ta e sgrìobhta, An tì a ni uaill, deanadh e uaill anns an Tighearn.

CAIB. II.

1 *Chuir Pòl an céill ged nach 'eil a shearmonachadh ann an oirdheirceas cainnte,* 4 *no ann an gliocas dhaoine ;* 5 *gidheadh gu bheil e a' co-sheasamh ann an cumhachd Dhé, agus a' toirt barrachd air gliocas an t-saoghail agus air cumhachd dhaoine.*

AGUS an uair a thàinig mise do 'ur n-ionnsuidh-

[1] *a shaoradh, a shlànuchadh.*

sa, a bhràithre, cha b'ann le oirdheirceas cainnte, no gliocais a thàinig mi, a' cur an céill duibh teisteis Dhé.

2 Oir chuir mi romham gun eòlas a ghabhail [1] air ni sam bith 'nur measg, ach air Iosa Criosd, agus esan air a cheusadh.

3 Agus bha mi 'nur measg ann an anmhuinneachd, agus ann an eagal, agus am mòr-chrith.

4 Agus cha *robh* m'fhocal agus mo shearmonachadh ann am briathraibh mìlse [2] gliocais dhaoine, ach ann an làndearbhadh an Spioraid, agus a' chumhachd:

5 Chum gu'm biodh bhur creidimh-sa cha'n ann an gliocas dhaoine, ach an cumhachd Dhé.

6 Ach gidheadh tha sinn a' labhairt gliocais am measg nan daoine iomlan: ach cha'n e gliocas an t-saoghail so, no uachdarana an t-saoghail so, a théid an neo-bhrìgh:

7 Ach tha sinn a' labhairt gliocais Dé ann an rùn-dìomhair, a' *ghliocais* sin *a bha* folaichte, a dh'orduich Dia roimh an t-saoghal [3] chum ar glòir-ne:

8 An gliocas nach b'aithne do aon neach do uachdaranaibh an t-saoghail so: oir nam b'aithne dhoibh e, cha cheusadh iad Tighearn na glòire.

9 Ach a réir mar a ta e sgrìobhta, Cha'n fhaca sùil, agus cha chuala cluas, agus cha d'thàinig ann an cridhe duine, na nithe a dh'ulluich Dia dhoibh-san aig am bheil gràdh dha.

10 Ach dh'fhoillsich Dia dhuinne *iad* le a Spiorad féin: oir tha an Spiorad a' rannsachadh nan uile nithe, eadhon nithe doimhne Dhé.

11 Oir cò an duine d'an aithne nithe duine, ach do spiorad an duine a ta ann? mar sin cha'n 'eil fios aig neach sam bith air nithibh Dhé, ach aig Spiorad Dhé.

12 A nis fhuair sinne, cha'n e spiorad an t-saoghail, ach an Spiorad a ta o Dhia; chum gu'm biodh aithne againn air na nithibh sin [4] a thugadh dhuinn gu saor o Dhia.

13 Nithe mar an ceudna a ta sinn a' labhairt, cha'n ann am briathraibh a theagaisgeas gliocas dhaoine, ach am *briathraibh* a theagaisgeas an Spiorad naomh; a' coimhmeas nithe spioradail ri nithibh spioradail [5].

14 Ach cha ghabh an duine nàdurra ri nithibh Spioraid Dé: oir is amaideachd leis iad; agus cha 'n 'eil e'n comas da eòlas a ghabhail *orra*, do bhrìgh gur ann air mhodh spioradail a thuigear [6] iad.

15 Ach bheir an duine spioradail breth air na h-uile nithibh, gidheadh cha 'n 'eil e féin fo bhreth duine sam bith.

16 Oir cò d'am b'aithne inntinn an Tighearn, *agus* a theagaisgeas e? ach tha inntinn Chriosd againne.

CAIB. III.

1 *Tha bainne iomchuidh air son cloinne.* 3 *Tha strì agus aimhréite*

[1] *aithne a bhi agam.*
[2] *tairngeach, drùiteach.*
[3] *roimh na linnibh.*
[4] *fios nan nithe sin againn.*

[5] *a' mìneachadh nithe spioradail am* briathraibh *spioradail.*
[6] *breithnichear, mhothaichear.*

'nan comhara cinnteach air inntinn fheòlmhoir. 7 *Cha'n 'eil anns an ti a shuidhicheas, agus anns an ti a dh'uisgicheas, ach neo-ni.* 9 *Is comh-oibrichean ministeire an t-soisgeil do Dhia.* 11 *'Se Criosd an t-aon bhunait.*

AGUS, a bhràithre, cha'n fheudainn-sa labhairt ribhse mar ri *daoinibh* spioradail, ach mar-ri *daoinibh* feòlmhor, amhuil ri naoidheanaibh ann an Criosd.

2 Bheathaich mi le bainne sibh, agus cha'n ann le biadh: oir fathast cha b'urrainn sibh *a ghabhail*, agus a nis féin cha'n urrainn sibh.

3 Oir a ta sibh fathast feòlmhor: oir a thaobh gu bheil farmad 'nur measg, agus strì, agus aimhréite, nach 'eil sibh feòlmhor, agus ag imeachd mar dhaoine?

4 Oir an uair a ta neach ag ràdh, Is le Pòl mise; agus neach eile, *Is* le Apollos mise; nach 'eil sibh feòlmhor?

5 Cò e ma seadh Pòl, agus cò e Apollos, ach ministeirean tre'n do chreid sibh, eadhon mar a thug an Tighearn do gach aon?

6 Shuidhich mise, dh'uisgich Apollos: ach 'se Dia a thug am fàs.

7 Uime sin ma seadh, cha'n 'eil anns an ti a shuidhicheas no anns an ti a dh'uisgicheas, brìgh sam bith; ach ann an Dia a ta toirt an fhàis.

8 An ti a shuidhicheas, agus an ti a dh'uisgicheas, is aon iad: agus gheibh gach aon a dhuais féin, a réir a shaothair féin.

9 Oir is comh-luchd-oibre do Dhia sinne: is sibhse treabhachas[1] Dhé, *is sibh* aitreabh Dhé.

10 A réir gràis Dé a thugadh dhomh-sa mar fheartogail aitreabh glic leag mi am bunait, agus a ta neach eile a' togail air, ach thugadh gach neach an aire cionnus a thogas e air.

11 Oir bunait[2] eile cha'n urrainn duine sam bith a leagadh[3], ach *am bunait* a leagadh *a cheana*, eadhon Iosa Criosd.

12 A nis ma thogas neach air a' bhunait so, òr, airgiod, clacha luachmhor, fiodh, feur, connlach;

13 Nithear obair gach aoin duine follaiseach: oir nochdaidh an là i, do bhrìgh gu'm foillsichear i le teine; agus dearbhaidh an teine obair gach aoin, ciod is gnè dhith.

14 Ma dh'fhanas obair neach sam bith a thog e air, gheibh e duais.

15 Ma loisgear obair neach sam bith, fuilgidh e call: ach saorar e féin; gidheadh mar tre theine.

16 Nach 'eil fhios agaibh gur sibh teampull Dé, agus gu bheil Spiorad Dé 'na chòmhnuidh annaibh?

17 Ma thruailleas neach air bith teampull Dhé, sgriosaidh Dia an ti sin: oir a ta teampull Dhé naomh, agus is sibhse e.

18 Na mealladh neach air bith e féin: ma shaoileas neach air bith 'nur measg *e féin* bhi glic san t-saoghal so, biodh e 'na amadan, chum gu'm bi e glic.

19 Oir is amaideachd aig Dia gliocas an t-saoghail so:

[1] *tuathanachd.*

[2] *bunachar, bonn.* [3] *a chur.*

oir a ta e sgrìobhta, Glacaidh e na daoine glice 'nan inn-leachdaibh féin.

20 Agus a rìs, Is aithne do'n Tighearn smuainte nan daoine glice, gur dìomhain iad.

21 Uime sin na deanadh neach air bith uaill á daoinibh : oir is leibhse na h-uile nithe :

22 Ma 'se Pòl, no Apollos, no Cephas, no an saoghal, no beatha, no bàs, no nithe a ta làthair, no nithe a ta ri teachd ; is leibhse iad uile ;

23 Agus is le Criosd sibhse; agus is le Dia Criosd.

CAIB. IV.

1 *Ciod e am meas a bhuineadh do dhaoinibh bhi aca air ministeiribh.* 7 *Cha 'n 'eil againn ni air bith ach na fhuair sinn.* 9 *Na h-abstoil 'nam ball-amhairc do'n t-saoghal, do ainglibh, agus do dhaoinibh,* 13 *mar shal agus anabas an t-saoghail;* 15 *gidheadh is iad ar n-aitriche ann an Criosd,* 16 *agus bu chòir dhuinn an leantuinn.*

BIODH a shamhuil so do mheas aig duine dhinne, mar mhinisteiribh Chriosd, agus *mar* stiùbhardaibh[1] rùna-dìomhair Dhé.

2 Os bàrr iarrar ann an stiùbhardaibh, gu faighear neach dìleas.

3 Ach agam-sa is ro bheag an ni gu'n tugtadh breth orm leibhse, no le breitheanas duine : seadh, cha 'n 'eil mi toirt breth orm féin.

4 Oir cha'n fhios domh ni sam bith do m' thaobh féin ; gidheadh cha'n 'eil mi le so air m'fhìreanachadh : ach is e an Tighearn an ti a bheir breth orm.

5 Uime sin na tugaibh breth air ni sam bith roimh an àm, gus an tig an Tighearn, neach faraon a bheir gu soill-eireachd nithe folaichte an dorchadais, agus a dh'fhoill-sicheas comhairlean nan cridheachan : agus an sin gheibh gach neach cliù o Dhia.

6 Agus, a bhràithre, ghabh mi na nithe so a m' ionnsuidh féin, agus a dh'ionnsuidh Apollois ann an samhladh[2], air bhur sonsa ; chum gu fòghlumadh sibh uainne, gun bharail a bhi agaibh *air daoin-ibh* os ceann na bheil sgrìobh-ta, chum nach biodh a h-aon agaibh air a shéideadh suas air son aoin duine an aghaidh duine eile.

7 Oir cò tha deanamh eadar-dhealachaidh ortsa o *neach eile*? Agus ciod e a ta agad nach d'fhuair thu? a nis ma fhuair thu e, c'ar son a ta thu deanamh uaill mar nach faigheadh tu e ?

8 A nis tha sibh sàitheach, a nis rinneadh saoibhir sibh, rìoghaich sibh as ar n-eug-mhais-ne : Agus bu mhiann leam gu'm bu righre sibh, chum gu'm biodhmaid-ne 'nar rìghribh maille ribh.

9 Oir is i mo bharail gu'n do chuir Dia sinne na h-abstoil a mach mu dheireadh, mar dhream *a ta* air an ord-uchadh chum bàis. Oir rinn-eadh sinn 'nar ball-amhairc[3] do'n t-saoghal, agus do ainglibh, agus do dhaoinibh.

10 *Is* amadain sinne air son Chriosd, ach *a ta* sibhse glic ann an Criosd : *tha* sinne lag, ach *a ta* sibhse làidir : *a ta* sibhse ann an urram, ach sinne ann an eas-urram.

[1] *luchd-frithealaidh air.*

[2] *coslas.* [3] *sealladh, speuclair.*

11 Gus an uair so féin, tha sinn araon ocrach, agus iotmhor, agus lomnochd, agus air ar bualadh le dornaibh [1], agus gun aon àite-còmhnuidh seasmhach againn:

12 Agus ri saothair, ag oibreachadh le ar làmhaibh féin: Air fulang anacainnt dhuinn, tha sinn a' beannachadh: 'nuair a gheurleanar sinn tha sinn 'ga fhulang:

13 Air faghail toibheim dhuinn, tha sinn a' guidhe: rinneadh sinn mar shalachar an t-saoghail, mar anabas nan uile nithe gus an là'n diugh:

14 Cha'n 'eil mi a' sgrìobhadh [2] nan nithe so a chur nàire oirbh, ach mar mo chloinn ghràdhaich a ta mi *'gur* comhairleachadh.

15 Oir ged bhi [3] deich mìle luchd teagaisg agaibh ann an Criosd, gidheadh *cha'n 'eil agaibh* mòran aithriche: oir ann an Iosa Criosd, ghin mise sibh troimh an t-soisgeul.

16 Uime sin guidheam oirbh, bithibh 'nur luchdleanmhuinn ormsa [4].

17 Chum na criche so chuir mi Timoteus do 'ur n-ionnsuidh, neach a ta 'na mhac gràdhach dhomh, agus dìleas san Tighearna, neach a chuireas an cuimhne dhuibh mo shlighean-sa a ta ann an Criosd, a réir mar a ta mi teagasg anns gach àit anns gach eaglais.

18 A nis a ta cuid air an séideadh suas, mar nach tiginn do 'ur n-ionnsuidh.

19 Gidheadh thig mi do 'ur n-ionnsuidh gu h-aithghearr, ma's toil leis an Tighearn, agus bithidh fios agam, cha'n ann air cainnt na muinntir a ta air an séideadh suas, ach air an cumhachd.

20 Oir cha'n ann am focal *a ta* rìoghachd Dhé, ach ann an cumhachd.

21 Ciod is àill leibh? An tig mi do 'ur n-ionnsuidh le slait, no ann an gràdh, agus *ann* an spiorad na macantachd [5]?

CAIB. V.

1 *A ta an duine neòghlan ni's mò 'na chùis-nàire dhoibh, na 'na aobhar gairdeachais.* 7 *Is còir an t-seann gheur-thaois a ghlanadh a mach.* 10 *Is còir peucaich ghràineil a sheachnadh.*

THA e air aithris gu coitchionn [6] *gu bheil* neò-ghloine, [7] 'nur measg, agus a leithid sin do neòghloine, nach 'eil uiread as air ainmeachadh am measg nan Cinneach, gu'm biodh aig neach bean 'athar.

2 Agus a ta sibh air bhur séideadh suas, agus cha d'rinn sibh bròn mar bu chòir, chum gu tugtadh air falbh uaibh am fear a rinn an gnìomh so.

3 Oir gu deimhin air dhomhsa bhi uaibh an corp, ach a làthair agaibh an spiorad, thug mi breth cheana, mar gu bithinn a làthair, air an neach a rinn so mar so;

4 An ainm ar Tighearna Iosa Criosd, air dhuibhse, agus do m' spiorad-sa bhi cruinn an ceann a chéile, maille ri cumhachd ar Tighearna Iosa Criosd,

5 A shamhuil so do dhuine

[1] *do dhornaibh.*
[2] *Ni'n sgrìobham.* [3] *ma ta.*
[4] *air m'eisempleir-sa.*
[5] *ceannsachd.* [6] *cumanta.*
[7] *strìopachas.*

a thoirt thairis do Shatan chum sgrios na feòla, chum gu'm bi an spiorad air a shaoradh[1] ann an là an Tighearna Iosa.

6 Cha *'n 'eil* bhur n-uaill maith: nach 'eil fhios agaibh gu'n goirtich[2] beagan do thaois ghoirt[3] am meall uile?

7 Glanaibh a mach uime sin an t-seann thaois ghoirt, chum gu'm bi sibh 'nur meall nuadh, mar a ta sibh neo-ghoirtichte. Oir a ta eadhon Criosd ar n-*uan* càisge air ìobradh air ar son.

8 Uime sin cumamaid an fhéill[4], na b'ann le seann thaois ghoirt, no le taois ghoirt a' mhì-ruin agus an uilc; ach le *aran* neo-ghoirtichte an tréibhdhireis agus na firinn.

9 Sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh ann an litir, gun chomhluadar a bhi agaibh ri luchd-neò-ghloine[5].

10 Gidheadh cha'n ann gu h-uile ri luchd-neòghloine an t-saoghail so, no ri luchd-sainnt, no luchd-foireigne[6], no luchd ìodhol-aoraidh; oir an sin b'éigin duibh dol a mach as an t-saoghal.

11 Ach a nis sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, gun chomhluadar a ghléidheadh, ma ta neach air bith ris an abrar bràthair 'na fhear-neòghloine, no sanntach, no 'na fhear ìodhol-aoraidh, no 'na fhear-anacainnt, no 'na mhisgeir, no 'na fhear-foireigne, maille r'a leithid so do dhuine gun uiread as biadh itheadh.

12 Oir ciod e mo ghnothuch-sa breth a thoirt orra-san a ta am muigh? nach 'eil sibhse a' toirt breth air an dream a ta stigh?

13 Ach a ta Dia a' toirt breth orra-san a ta an leth muigh. Uime sin cuiribh air falbh an droch dhuine *sin* as bhur meadhon féin[7].

CAIB. VI.

1 *Cha'n fheud na Corintianaich dragh a chur air am bràithribh le'n agairt chum lagha,* 6 *gu h-àraidh an làthair nan ana-creideach.* 9 *Cha sealbhaich na neo-fhìreanaich rioghachd Dhé.* 15 *'S iad ar cuirp buill Chriosd,* 19 *agus teampuill an Spioraid naoimh:* 16 *Uime sin cha'n fheudar an truailleadh.*

AM bheil a chridhe aig aon neach agaibh, aig am bheil cùis an aghaidh duine eile, dol fo bhreitheanas nan daoine eucorach, agus cha'n ann fo *bhreitheanas* nan naomh?

2 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir na naoimh breth air an t-saoghal? agus ma bheirear breth air an t-saoghal leibhse, an e nach fiù sibh bhi 'nur breithibh air na cùisibh a's lugha?

3 Nach 'eil fhios agaibh gu'n toir sinne breth air ainglibh? cia mò na sin air nithibh a bhuineas do'n bheatha so?

4 Uime sin ma tha breitheanais[8] agaibh mu thimchioll nan nithe sin a bhuineas do'n bheatha so, cuiribh 'nan suidhe *chum breitheanais* an dream a's lugha meas anns an eaglais.

5 Chum bhur nàire tha mi a' labhairt. An ann mar sin

---

[1] *shàbhaladh, thèarnadh.*
[2] *geuraich.*
[3] *gheur-thaois.*
[4] *an fhéisd.*
[5] *strìopachais.*
[6] *reubainn, ana-cothrom.*
[7] *as bhur cuideachd.*
[8] *caithriche-breitheanais.*

nach 'eil aon duine glic 'nur measg? *nach 'eil* fiù a h-aon a's urrainn breth a thoirt eadar a bhràithre?

6 Ach a ta bràthair a' dol gu lagh le bràthair, agus so an làthair nan ana-creideach.

7 A nis uime sin a ta gu cinnteach lochd 'nur measg, do bhrìgh gu bheil sibh a' dol gu lagh r'a chéile: c'ar son nach fearr leibh eucoir fhulang? c'ar son nach fearr leibh calldach a ghabhail?

8 Gidheadh a ta sibh a' deanamh eucoir agus dìobhail[1], agus sin air *bhur* bràithribh!

9 Nach 'eil fhios agaibh nach sealbhaich luchd deanamh na h-eucorach rìoghachd Dhé? Na meallar sibh: cha sealbhaich luchd-strìopachais, no luchd ìodhol-aoraidh, no luchd-adhaltrannais, no luchd-macnuis, no na daoine a ta ciontach do neòghloine mhi-nàdurra,

10 No gaduichean, no daoine sanntach, no misgeirean, no luchd-anacainnt, no luchd-foireigne, rìoghachd Dhé.

11 Agus mar so bha cuid dibhse: ach a ta sibh air bhur n-ionnlad, ach a ta sibh air bhur naomhachadh; ach a ta sibh air bhur fìreanachadh ann an ainm an Tighearna Iosa, agus tre Spiorad ar Dé-ne.

12 Tha na h-uile nithe ceaduichte dhomh-sa, ach cha'n 'eil na h-uile nithe iomchuidh[2]; tha na h-uile nithe ceaduichte dhomh, ach cha chuirear mi fo chumhachd ni sam bith.

13 *Tha* am biadh air son na bronn, agus a' bhrù air son a' bhìdh: ach sgriosaidh Dia faraon so agus sud. A nis cha'n ann do neòghloine a tha an corp, ach do'n Tighearn: agus an Tighearn do'n chorp.

14 Agus thog Dia faraon an Tighearn suas, agus togaidh e sinne suas tre a chumhachd féin mar an ceudna.

15 Nach 'eil fhios agaibh, gur iad bhur cuirp buill Chriosd? uime sin an gabh mise buill Chriosd, agus an dean mi buill strìopaich dhiubh? Nar leigeadh Dia.

16 An e nach 'eil fios agaibh, an ti sin a tha ceangailte ri strìopaich, gur aon chorp *rithe* e? Oir (a ta e ag ràdh,) bithidh dithis 'nan aon fheòil.

17 Ach an ti a tha ceangailte ris an Tighearn, is aon Spiorad *ris* è.

18 Teichibh o strìopachas. Tha gach aon pheacadh a ni duine an leth muigh do'n chorp: ach an ti a ni strìopachas, tha e peacachadh an aghaidh a chuirp féin.

19 An e nach 'eil fhios agaibh gur e bhur corp teampull an Spioraid naoimh *a ta* annaibh, a ta agaibh o Dhia, agus cha leibh féin sibh?

20 Oir cheannachadh le luach sibh: uime sin thugaibh glòir do Dhia le bhur corp, agus le bhur spiorad, a's le Dia.

CAIB. VII.

1 *Mu phòsadh.* 10 *Cha chòir do bhanntaibh-pòsaidh bhi air am fuasgladh air bheag aobhair.* 18 *Is còir do gach duine bhi toilichte*

[1] *diùbhail.*

[2] *tarbhach.*

le a ghairm. 25 *C'ar son is còir roghuinn a dheanamh do dìghaehd:* 35 *na reusoin air son am bu chòir pòsadh, no gun phòsadh.*

ANIS a thaobh nan nithe mu'n do sgrìobh sibh a m' ionnsuidh: *Is* maith do fhear gun bheantuinn ri mnaoi.

2 Gidheadh, chum strìopachas *a sheachnadh*, biodh a bhean féin aig gach fear, agus aig gach mnaoi a fear féin.

3 Thugadh am fear an deadh-ghean dligheach do'n mhnaoi; agus a' bhean mar an ceudna do'n fhear.

4 Cha'n 'eil comas a cuirp féin aig a' mhnaoi, ach aig an fhèar: agus mar an ceudna cha'n 'eil comas a chuirp féin aig an fhear, ach aig a' mhnaoi.

5 Na cumaibh bhur dlighe o chéile, ach le toil a chéile rè tamuill, chum sibh féin a thoirt do thrasgadh agus do urnuigh; agus thigibh cuideachd a rìs, chum nach buair Satan sibh air son bhur neo-gheamnuidheachd.

6 Ach tha mi a' labhairt so mar ni ceaduichte[1], *agus* cha'n ann mar àithne.

7 Oir bu mhiann leam gu'm biodh na h-uile dhaoine mar mi féin: gidheadh a ta a thiodhlac féin aig gach duine o Dhia, aig aon neach mar so, agus aig neach eile mar sud.

8 Uime sin a ta mi ag radh ris an dream nach 'eil pòsda, agus ris na bantrachaibh, Is maith dhoibh ma dh'fhanas iad eadhon mar a ta mise.

9 Gidheadh mur fheudar leo iad féin a ghleidheadh *geamnuidh*, pòsadh iad: oir is fearr pòsadh na losgadh.

10 Agus dhoibh-san a ta pòsda tha mi ag àithneadh, *gidheadh* cha mhise, ach an Tighearn, gun a' bhean a dhealachadh r'a fear:

11 Ach ma dhealaicheas i, fanadh i gun phòsadh, no biodh i réidh r'a fear: agus na cuireadh am fear uaith *a* bhean.

12 Ach ris a' chuid eile a ta mise ag ràdh, cha'n e an Tighearn, Ma bhios aig bràthair sam bith bean ana-creideach[2], agus gu bheil i toileach còmhnuidh a ghabhail maille ris, na cuireadh e uaith i.

13 Agus a' bhean aig am bheil fear ana-creideach, agus gu bheil esan toileach còmhnuidh a ghabhail maille rithe, na cuireadh i uaipe e[3].

14 Oir a ta am fear ana-creideach air a naomhachadh leis a' mhnaoi[4], agus a ta a' bhean ana-creideach air a naomhachadh leis an fhear[5]: no bhiodh bhur clann neòghlan; ach a nis a ta iad naomha.

15 Ach ma dh'fhalbhas am *fear* ana-creideach, falbhadh e. Cha'n 'eil bràthair no piuthar fo dhaorsa 'nan leithidibh sin do *chàsaibh:* ach ghairm Dia sinne chum sìthe.

16 Oir ciod am fios a ta agad-sa, O bhean, nach saor[6] thu t'fhear? no ciod am fios a ta agad-sa, O fhir, nach saor thu *do* bhean?

17 Ach a réir mar a roinn

---

[1] *mar chomhairle.*
[2] *mhi-chreideach, gun chreidimh.*
[3] *na fàgadh i e.*
[4] *sa' mhnaoi.*
[5] *san fhear.*
[6] *sàbhail, sàbhail.*

Dia ris gach duine, mar a ghairm an Tighearn gach aon, mar sin gluaiseadh e: agus mar sin a ta mise 'g orduchadh anns na h-eaglaisibh uile.

18 An do ghairmeadh neach sam bith agus e timchioll-ghearrta? na deanar e neo-thimchioll-ghearrta: an do ghairmeadh neach sam bith gun e bhi timchioll-ghearrta? na timchioll-ghearrar e.

19 Cha 'n 'eil éifeachd san timchioll-ghearradh, agus cha 'n 'eil éifeachd san neo-thimchioll-ghearradh, ach *ann an* coimhead àitheanta Dhé.

20 Fanadh gach aon anns a' ghairm anns an do ghairmeadh e.

21 An do ghairmeadh thu a'd' sheirbhiseach[1]? na biodh suim agad dheth; ach ma dh'fheudas tu bhi saor, gu ma h-e sin do roghainn.

22 Oir an tì à ghairmeadh san Tighearn 'na sheirbhiseach, is duine saor an Tighearn e: mar an ceudna an tì a ghairmeadh *agus e* saor, is e seirbhiseach[2] Chriosd e.

23 Cheannachadh air luach sibh; na bithibh 'nur seirbhisich do dhaoinibh.

24 A bhràithre, san staid anns an do ghairmeadh gach neach, an sin fanadh e maille ri Dia.

25 A nis thaobh òighean, cha 'n 'eil àithne agam o'n Tighearn: gidheadh tha mi toirt breth[3], mar neach a fhuair tròcair o'n Tighearn gu bhi dìleas.

26 Tha mi a' meas uime sin gu bheil so maith air son na teanntachd a ta làthair, *a ta mi ag ràdh*, gu *bheil e* maith do dhuine bhi mar sin.

27 Am bheil thu ceangailte ri mnaoi? na iarr fuasgladh. Am bheil thu fuasgailte o mhnaoi? na iarr bean.

28 Ach ma phòsas tu, cha do pheacaich thu; agus ma phòsas òigh, cha do pheacaich i: gidheadh, bithidh aig an leithidibh so trioblaid san fheòil; ach tha mi 'gur caomhnadh.

29 Ach a ta mi ag ràdh so, a bhràithre, gu bheil an aimsir goirid sna bheil ri teachd: ionnus faraon gu'm bi iadsan aig am bheil mnài, mar nach biodh mnài aca;

30 Agus iadsan a ta ri caoidh, mar nach biodh iad ri caoidh; agus iadsan a ta ri gairdeachas, mar mhuinntir nach 'eil ri gairdeachas; agus iadsan a ta ri ceannachd, mar *dhaoine* nach 'eil a' sealbhachadh;

31 Agus iadsan a ta gnàthachadh an t-saoghail so, mar dhream nach 'eil 'ga mhighnàthachadh[4]; oir théid sgiamh[5] an t-saoghail so seachad.

32 Ach b'àill leam sibhse bhi gun ro-chùram. An tì nach 'eil pòsda, bithidh cùram nan nithe sin a bhuineas do'n Tighearn air, cionnus a thoilicheas e an Tighearn.

33 Ach an tì a ta pòsda, bithidh cùram nithe an t-saoghail air, cionnus a dh'fheudas e a bhean a thoileachadh.

34 Tha *mar an ceudna* eadar-

[1] *a'd' dhaor-òglach, a'd' thràill.*
[2] *daor-òglach.*
[3] *bheiream mo bhreth.*
[4] *'ga chaitheadh.* [5] *dreach, cumadh.*

dhealachadh eadar bean agus òigh: tha cùram oirre-sa nach 'eil pòsda mu nithibh an Tighearna, chum gu'm bi i naomh, faraon 'na corp agus 'na spiorad; ach bithidh cùram air a' mhnaoi a ta pòsda mu nithibh an t-saoghail, cionnus a dh'fheudas i toil a fir a dheanamh.

35 Agus so tha mi a' labhairt chum bhur tairbhe féin; cha'n ann chum gu'n cuirinn ribe[1] oirbh, ach a chum an ni sin a ta ciatach[2], agus gu'm feitheadh sibh air an Tighearn gun bhuaireadh.

36 Ach ma shaoileas duine sam bith gu bheil e 'ga ghiùlan féin gu mi-chiatach thaobh a mhaighdin, ma chaidh blàth a h-aimsir thairis, agus gur còir a dheanamh mar sin, deanadh e na's àill leis, cha'n 'eil e a' peacachadh: pòsadh iad.

37 Gidheadh, an ti sin a tha suidhichte gu daingean 'na chridhe, agus gun éigin sam bith air, ach aig am bheil cumhachd air a thoil féin, agus a chuir roimhe 'na chridhe a mhaighdean a choimhead, tha e a' deanamh gu maith.

38 Uime sin ma seadh, a ta an ti a bheir seachad am pòsadh *i*, a' deanamh gu maith; ach a ta an ti nach toir ann am pòsadh *i*, a' deanamh ni's fearr.

39 Tha a' bhean ceangailte leis an lagh rè na h-ùine a's beò d'a fear: ach ma gheibh a' fear bàs, tha i saor gu pòsadh ri aon neach a's toil leatha; a mhàin anns an Tighearn.

40 Ach tha i ni's sona, ma dh'fhanas i mar sin, a réir mo bhreth-sa: agus is i mo bharail-sa[3] gu bheil Spiorad Dhé agam.

CAIB. VIII.

1 *Is còir fantuinn o bhìdheannaibh a dh'ìobradh do ìodholaibh.* 8 *Cha'n fheud sinn ar saorsa Chriosduidh a mhi-ghnàthachadh, chum oilbheim d'ar bràithribh;* 11 *ach is còir dhuinn ar n-eòlas a chlosachadh le gràdh.*

A NIS a thaobh nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh, tha fhios againn gu bheil eòlas againn uile. Ataidh an t-eòlas suas, ach bheir gràdh foghlum.

2 Agus ma ta aon duine a' saoilsinn gu bheil eòlas ni sam bith aige, cha'n aithne dha aon ni fathast mar bu chòir dha aithneachadh.

3 Ach ma tha gràdh aig duine sam bith do Dhia, tha esan[4] air aithneachadh leis.

4 Uime sin, mu thimchioll itheadh nan nithe sin a dh'ìobradh do ìodholaibh, tha fhios againne nach ni air domhan ìodhol, agus nach *'eil* Dia sam bith eile ann ach a h-aon.

5 Oir ged tha iad ann ris an abrar Dée, ma's ann air nèamh no air talamh, (amhuil mar a ta iomadh Dia, agus iomadh Tighearn ann,)

6 Gidheadh dhuinne *cha'n 'eil ach* aon Dia, an t-Athair, o'm *bheil* na h-uile nithe, agus sinne air a shon-san[5]; agus aon Tighearn Iosa Criosd, tre *am bheil* na h-uile nithe, agus sinne trìd-san.

7 Gidheadh cha *'n'eil* an t-eòlas so anns na h-uile

1 *riabh.*
2 *cubhaidh, tlachdmhor.*
3 *tha mi cinnteach.*
4 *an duine so.* 5 *annsan.*

dhaoinibh: oir tha cuid le coguis thaobh an iodhoil gus an àm so, ag itheadh *a' bhìdh* mar ni a dh'iobradh do iodhol; agus air d'an coguis a bhi anmhunn, tha i air a salachadh.

8 Ach cha mhol biadh sinn do Dhia: oir ma dh'itheas sinn, cha'n fheirrd sinn e; ni mò mur ith sinn, is misd sinn *e*.

9 Ach thugaibh an aire nach bi an comas[1] so a ta agaibh air aon dòigh 'na aobhar oilbheim do'n dream a ta lag.

10 Oir ma chi neach thusa aig am bheil eòlas a' suidhe chum bìdh ann an teampull iodhoil, nach neartaichear coguis an ti sin a ta lag chum na nithe sin a dh'iobradh do iodholaibh itheadh:

11 Agus tre t'eòlas-sa an téid do bhràthair lag am mugha[2], air son an d'fhuair Criosd bàs?

12 Ach le peacachadh dhuibh mar sin an aghaidh nam bràithre, agus le an coguis anmhunn a lotadh, tha sibh a' peacachadh an aghaidh Chriosd.

13 Uime sin ma bheir biadh aobhar oilbheim do m' bhràthair, cha'n ith mi feòil a chaoidh, chum nach toir mi aobhar oilbheim do m' bhràthair.

CAIB. IX.

1 *Nochd an t-abstol a shaorsa, 7 agus gu'm butneadh do'n mhinisteir bhi air a sheathachadh leis an t-soisgeul:* 15 *gidheadh d'a dheadhghean maith féin gu'n d'fhan esan o bhi costail dhoibh,* 22 *agus o oilbheum a thoirt do neach sam bith an cùisibh coimh-dheis.*

NACH abstol mise? nach 'eil mi saor? Nach fhaca mi Iosa Criosd ar Tighearn? nach sibhse m'obair san Tighearn?

2 Mur 'eil mi a'm' abstol do dhaoinibh eile, gidheadh gu cinnteach tha mi dhuibhse; oir is sibhse seula m' abstolachd anns an Tighearn.

3 Is e so mo fhreagradh do'n dream a chuireas ceisd orm.

4 Nach 'eil againne comas[3] itheadh agus òl?

5 Nach 'eil againne comas piuthar, bean-phòsda a thoirt leinn mu'n cuairt, amhuil mar na h-abstoil eile, agus bràithrean an Tighearn, agus Cephas?

6 No am bheil mise agus Barnabas a mhàin, gun chomas againn bhi saor o obair?

7 Cò a théid chum cogaidh uair air bith air a chostus féin? cò a shuidhicheas[4] fìon-lios, agus nach ith d'a thoradh? no cò a bheathaicheas treud, agus nach blais do bhainne an treud?

8 An ann mar dhuine a ta mi a' labhairt nan nithe so? no nach abair an lagh na nithe so mar an ceudna?

9 Oir a ta e sgrìobhta ann an lagh Mhaois, Na cuir ceangal air beul an daimh a tha saltairt[5] an arbhair. Am bheil cùram nan damh air Dia?

10 No nach 'ann gu h-àraidh[6] air ar son-ne a ta e ag ràdh so? gu deimhin *is*

[1] *a' chòir, an cumhachd.*
[2] *an sgriosar, an caillear do bhràthair lag.* [3] *cumhachd, còir.*
[4] *phlanndaicheas.*
[5] *a' bualadh, a' briseadh.*
[6] *gu h-uile.*

ann air ar son-ne tha e sgrìobhta: chum gur ann an dòchas is còir do'n treabhaiche treabhadh; agus a chum an neach a bhuaileas ann an dòchas, gu'm bi e 'na fhear comhpairt d'a dhòchas.

11 Ma chuir sinne nithe spioradail dhuibh-se[1], an ni mòr e ma bhuaineas sinn bhur nithe feòlmhor-sa?

12 Ma tha muinntir eile 'nan luchd-comh-pairt do'n chumhachd[2] so thairis oirbh, nach mò is còir dhuinne *bhi*? Gidheadh, cha do chuir sinn an cumhachd so an cleachda; ach a ta sinn a' fulang nan uile nithe, chum nach cuireamaid bacadh air soisgeul Chriosd.

13 Nach 'eil fhios agaibh gu bheil iadsan a ta saothreachadh mu thimchioll nithe naomha, air am beathachadh o'n teampull? agus iadsan a ta frithealadh do'n altair, gu bheil comh-roinn[3] aca ris an altair?

14 Agus mar sin dh'orduich an Tighearn mar an ceudna dhoibh-san a ta searmonachadh an t-soisgeil, an teachdan-tìr fhaotainn o'n t-soisgeul.

15 Ach cha do ghnàthaich mise a h-aon diubh so, agus cha do sgrìobh mi na nithe so, chum gu'n deantadh mar sin dhomh: oir b'fhearr dhomh am bàs fhaghail, na gu'n cuireadh neach air bith m'uaill an neo-bhrìgh.

16 Oir ged shearmonaich mi an soisgeul, cha 'n 'eil aobhar uaill agam: oir a ta éigin air a cur orm, seadh, is an-aoibhinn domh, mur searmonaich mi an soisgeul.

17 Oir ma's ann gu toileach a ta mi deanamh so, tha duais agam: ach ma's ann an aghaidh mo thoile a tha ministreileachd[4] air a hearbsadh rium,

18 Ciod i mo dhuais ma seadh? *eadhon so*, chum 'nuair a ta mi searmonachadh an t-soisgeil, gu'n suidhichinn[5] soisgeul Chriosd gun chostus, chum nach mi-ghnàthaichinn mo chumhachd san t-soisgeul.

19 Oir ged tha mi saor o na h-uile dhaoinibh, gidheadh rinn mi mi féin a'm' sheirbhiseach[6] do na h-uile, chum gu'n cosnainn an tuilleadh.

20 Agus rinneadh mi do na h-Iudhaich mar Iudhach, chum gu'n cosnainn na h-Iudhaich; dhoibh-san a ta fuidh 'n lagh, mar *dhuine* fuidh 'n lagh, chum gu'n cosnainn iadsan a ta fuidh an lagh;

21 Dhoibh-san a ta gun lagh, mar *dhuine* gun lagh, (ged nach 'eil mi gun lagh do Dhia, ach fo lagh do Chriosd,) chum gu'n cosnainn iadsan a ta gun lagh.

22 Rinneadh mi dhoibh-san a ta anmhunn[7] mar *dhuine* anmhunn, chum gu'n cosnainn an dream a ta anmhunn: Bha mi san uile chruth do na h-uile, chum air gach uile dhòigh gu'n saorainn[8] cuid éigin.

23 Agus so tha mi a'

---

[1] *annaibh-sa.*
[2] *chomas.*
[3] *comh-pairt.*
[4] *frithealadh, cùram.*
[5] *deanainn.*
[6] *a'm' thràill.*
[7] *lag.*
[8] *slànuichinn, tèarnuinn, sàbhalainn.*

deanamh air son an t-soisgeil, chum gu'm bi mi a'm' fhear comh-roinne dheth[1].

24 Nach 'eil fhios agaibh iadsan a ta ruith anns a' bhlàr-réise, gu'n ruith iad uile, ach is aon duine a gheibh an duais[2]? gu ma h-amhuil a ruitheas sibhse, ionnus gu'n glac sibh *an duais*.

25 Agus a ta gach uile ghleachdair measarra anns na h-uile nithibh: a nis a ta iadsan a' *deanamh sin* chum gu'm faigh iad crùn truaillidh; ach sinne *air son crùin* neo-thruaillidh.

26 Uime sin is amhuil a ta mise a' ruith, cha'n ann mar gu neo-chinnteach[3]: is amhuil a ta mi a' cur catha, cha'n ann mar neach a bhuaileas an t-athar:

27 Ach tha mi a' trom-bhualadh mo chuirp, agus 'ga chur fuidh smachd: air eagal air chor sam bith an déigh dhomh searmonachadh[4] do dhream eile, gu'n cuirear mi féin air cùl[5].

CAIB. X.

1 *Tha sacramainte nan Iudhach 'nan samhladh air ar sacramaintibh-ne,* 14 *agus am peanas mar rabhadh dhuinn iodhol-aoradh a sheachnadh.* 21 *Cha'n fheud sinn bhi 'nar luchd comh-pairt do bhord an Tighearna, agus dhiabhul faraon, &c.*

OS bàrr, a bhràithre, cha b'àill leam sibhse a bhi aineolach, gu robh ar n-aithriche uile fuidh 'n neul, agus gu'n deachaidh iad uile troimh 'n mhuir;

2 Agus gu'n do bhaisteadh iad uile do Mhaois san neul, agus anns a' mhuir;

3 Agus gu'n d'ith iad uile an t-aon bhiadh spioradail;

4 Agus gu'n d'òl iad uile an t-aon deoch spioradail: (oir dh'òl iad do'n charraig spioradail sin a lean iad: agus b'i a' charraig sin Criosd:)

5 Ach le mòran diubh cha robh Dia toilichte[6]: oir sgriosadh san fhàsach iad.

6 A nis bha na nithe sin 'nan saimpleiribh[7] dhuinne, chum nach miannaicheamaid droch nithe, eadhon mar a mhiannaich iad-san.

7 Agus na bithibh-sa 'nur luchd-iodholaoraidh, mar *a bha* cuid diubh-san; a réir mar a ta e sgrìobhta, Shuidh am pobull sios a dh'itheadh agus a dh'òl, agus dh'éirich iad a chluicheadh.

8 Agus na deanamaid strìopachas, mar a rinn cuid diubhsan, agus a thuit *diubh* an aon là tri mìle fichead.

9 Agus na dearbhamaid[8] Criosd, mar a dhearbh cuid diubh-san, agus a sgriosadh iad le nathraichibh nimhe.

10 Agus na deanaibh-sa gearan, mar a rinn cuid diubh-san gearan, agus a sgriosadh iad leis an sgriosadair[9].

11 A nis thachair na nithe so uile dhoibhsan mar eisempleiribh: agus sgrìobhadh iad chum teagaisg[10] duinne, air am bheil deireadh an domhain[11] air teachd.

12 Uime sin an ti a shaoileas a bhi 'na sheasamh,

---

1 *gu'm bi comh-pairt agam dheth maille* ribhse.
2 *geall.*
3 *mar neach nach 'eil am follais.*
4 *gairm a thoirt.*
5 *gu dìultar, gu tilgear mi féin.*
6 *cha do thaitinn mòran diubh ri Dia.*
7 *sgàilibh, samhlaichasaibh.*
8 *buaireamaid.*
9 *mhilltear.*
10 *rabhaidh.*
11 *nan linn.*

thugadh e aire nach tuit e.

13 Cha do thachair deuchainn[1] air bith ribh, ach ni a ta coitchionn[2] do dhaoinibh : ach tha Dia dìleas, nach leig dhuibh bhi air bhur feuchainn thar bhur comas ; ach a ni maille ris an deuchainn slighe dol as mar an ceudna, chum gu'm bi sibh comasach air a giùlan.

14 Air an aobhar sin, a mhuinntir mo ghràidh, teichibh o ìodhol-aoradh.

15 Tha mi a' labhairt mar ri daoinibh tuigseach : thugaibh-sa breth air an ni a ta mi ag ràdh.

16 Cupan a' bheannachaidh a ta sinne a' beannachadh, nach e comunn fola Chriosd e ? An t-aran a ta sinn a' briseadh, nach e comunn cuirp Chriosd e ?

17 Oir ged tha sinne 'n mòran, is aon aran[3], agus aon chorp sinn : oir a ta againn uile comh-pairt do'n aon aran.

18 Thugaibh fa'near Israel a réir na feòla : nach 'eil aca-san a ta 'g itheadh nan ìobairt comh-roinn ris an altair ?

19 Ciod a their mi uime sin ? gu bheil brìgh air bith anns an ìodhol, no gu bheil brìgh air bith san ni a dh'ìobradh do ìodholaibh.

20 Ach *tha mi ag ràdh*, na nithe a ta na Cinnich ag ìobradh, gur ann do dheamhnaibh a tha iad 'gan ìobradh, agus nach ann do Dhia : agus cha b'àill leam comunn a bhi agaibh-sa ri deamhnaibh.

21 Cha 'n 'eil e an comas duibh cupan an Tighearn òl, agus cupan dheamhan. Cha 'n 'eil e an comas duibh comh-roinn a bhi agaibh do bhord an Tighearn, agus do bhord dheamhan.

22 Am brosnuich sinn an Tighearn gu feirg ? an treise sinn na esan ?

23 Tha na h-uile nithe ceaduichte dhomh-sa, ach cha 'n 'eil na h-uile nithe iomchuidh[4] : tha na h-uile nithe ceaduichte dhomh-sa, ach cha toir na h-uile nithe fòghlum.

24 Na iarradh neach air bith an ni sin a bhuineas dha féin ; ach *iarradh* gach aon *an ni* sin a thig ri maith neach eile.

25 Ithibh gach ni a reicear am margadh na feòla, gun cheisd air bith fheòraich air son coguis.

26 Oir is leis an Tighearn an talamh, agus a làn.

27 Ma bheir aon neach dhiubh-san nach 'eil 'nan creidich cuireadh dhuibh, agus gur toil leibh dol maille ris ; ithibh gach ni a chuirear roimhibh, gun ni sam bith fheòraich air son coguis.

28 Ach ma their duine sam bith ribh, Dh'ìobradh an ni so do ìodholaibh, na ithibh, air a shon-san a nochd dhuibh e, agus air son coguis [5]. Oir is leis an Tighearn an talamh, agus a làn.

29 *Air son* coguis, a ta mi ag ràdh, cha 'n i *do choguis* féin, ach *coguis* an neach ud eile : oir c'ar son a bheirear breth air[6] mo shaorsa-sa le coguis duine eile ?

---

[1] *buaireadh, cruaidh-fheuchainn, dearbhadh.* [2] *cumanta.*

[3] *bhuilinn.* [4] *tarbhach.*
[5] *coimh-fhios, coinsiens.* [6] *dhitear.*

30 Oir, ma tha comh-pairt *bìdh* agam-sa tre ghràs, c'ar son a labhrar olc umam a thaobh an ni sin air son am bheil mi a' toirt buidheachais?

31 Uime sin cò aca dh'itheas no dh'òlas sibh, no ge b'e ni a ni sibh, deanaibh na h-uile nithe chum glòire Dhé.

32 Na tugaibh aobhar oilbheim do na h-Iudhaich, no do na Greugaich, no do eaglais Dé:

33 A reir mar a ta mise a' deanamh toile nan uile *dhaoine* anns na h-uile *nithibh*, gun bhi 'g iarraidh mo bhuannachd féin, ach *buannachd* mhòran, chum gu tèarnar iad.

CAIB. XI.

1 *Fhuair Pòl cron do na Corintianaich, gu robh 'nan coimhthionail am fir a' deanamh urnuigh, agus an cinn air an còmhdachadh, agus am mnài gun chòmhdachadh air an cinn:* 17 *agus do bhrìgh gu robh gu coitchionn an cruinneachadh cha'n ann chum maith, ach chum uilc.*

BITHIBH-SA 'nur luchdleanmhuinn orm-sa[1], amhuil mar a ta mise air Criosd.

2 A nis a ta mi 'gur moladh, a bhràithre, do bhrìgh gu bheil cuimhne agaibh ormsa anns na h-uile nithibh, agus gu bheil sibh a' coimhead nan orduighean, mar a thug mise dhuibh *iad*.

3 Ach bu mhiann leam fios a bhi agaibh, gur e Criosd ceann gach fir, agus gur e am fear ceann na mnà, agus gur e Dia ceann Chriosd.

4 Gach fear a ta deanamh urnuigh no fàidheadaireachd, agus folach air *a* cheann, tha e toirt eas-urraim d'a cheann.

5 Ach gach bean a ta deanamh urnuigh no fàidheadaireachd, gun f holach air *a* ceann, tha i toirt eas-urraim d'a ceann: oir is ionnan sin agus ged bhiodh i air a bèarradh.

6 Oir mur bi folach air ceann na mnà, bearrar i mar an ceudna: ach ma's grannda[2] do mhnaoi i bhi air a bearradh no air a lomadh, cuireadh i folach oirre.

7 Oir gun amharus cha chòir do fhear a cheann a chòmhdachadh[3], do bhrìgh gur e ìomhaigh agus glòir Dhé: ach is i a' bhean glòir an fhir.

8 Oir cha'n 'eil am fear o'n mhnaoi ach a' bhean o'n fhear.

9 Agus cha do[4] chruthaicheadh am fear air son na mnà, ach a' bhean air son an fhir.

10 Uime sin is còir do'n mhnaoi cumhachd[5] a bhi aice air *a* ceann, air son nan aingeal.

11 Gidheadh, cha'n 'eil am fear as eugmhais na mnà, no a' bhean as eugmhais an fhir anns an Tighearn.

12 Oir mar a ta a' bhean o'n fhear, is amhuil sin *a ta* 'm fear tre'n mhnaoi mar an ceudna: ach is ann o Dhia a ta na h-uile nithe.

13 Measaibh annaibh féin: am bheil e ciatach do mhnaoi urnuigh a dheanamh ri Dia gun f holach *air a ceann*.

14 Nach 'eil nàdur féin a' teagasg dhuibh, ma bhios gruag f hada air fear, gur nàr dha e?

[1] *air m' eisimpleir-sa.* [2] *gràinna.* [3] *fholach.* [4] *nior.*

[5] *se sin r'a ràdh folach, a leigeil fhaicinn gu bheil i fo chumhachd a fir.*

15 Ach ma bhios gruag fhada air mnaoi, is glòir dhi e: oir thugadh a gruag dhi air son còmhdaich[1].

16 Ach ma bhios neach air bith connspaideach, cha 'n 'eil a leithid sin do ghnàthachadh againne, no aig eaglaisibh Dhé.

17 A nis anns an ni so a ta mi cur an céill *duibh*, cha mhol mi *sibh*, do bhrìgh gu bheil sibh a' teachd an ceann a chéile, cha'n ann chum an ni a's fearr, ach an ni a's miosa.

18 Oir air tùs, 'nuair tha sibh a' cruinneachadh an ceann a chéile san eaglais, tha mi cluinntinn gu bheil roinnean[2] 'nur measg; agus tha mi an cuid ga chreidsinn.

19 Oir is éigin saobhchreidimh[3] a bhi eadaraibh, chum gu'n deanar follaiseach an dream a ta dearbhta 'nur measg.

20 Uime sin an uair a thig sibh an ceann a chéile do aon ait, cha'*n e sin* suipeir an Tighearn itheadh.

21 Oir ithidh gach aon air tùs a shuipeir féin, agus a ta neach ocrach, agus neach eile air mhisg.

22 An e nach 'eil tighean agaibh chum itheadh agus òl annta? no am bheil sibh a' deanamh tàire air eaglais Dé, agus a' nàrachadh na muinntir aig nach 'eil? Ciod a their mi ribh? Am mol mi sibh anns *a' chùis* so? cha mhol.

23 Oir fhuair mise o'n Tighearn an ni mar an ceudna a thug mi dhuibh-sa, Gu'n do ghlac an Tighearn Iosa aran, anns an oidhche an do bhrathadh e:

24 Agus air tabhairt[4] buidheachais, bhris se e, agus thubhairt e, Gabhaibh, ithibh; is e so mo chorp-sa, a ta air a bhriseadh[5] air bhur sonsa: deanaibh so mar chuimhneachan ormsa[6].

25 Agus air a' mhodh cheudna an cupan, an déigh na suipeir, ag ràdh, Is e an cupan so an coimhcheangal[7] nuadh ann am fhuilsa: deanaibh-sa so, cia minic as a dh'òlas sibh *e*, mar chuimhneachan ormsa.

26 Oir cia minic as a dh'itheas sibh an t-aran so, agus a dh'òlas sibh an cupan so, tha sibh a' foillseachadh bàis an Tighearna gus an tig e.

27 Uime sin, ge b'e neach a dh'itheas an t-aran so, agus[8] a dh'òlas cupan so an Tighearna gu neo-iomchuidh, bithidh e ciontach do chorp agus do fhuil an Tighearna.

28 Ach ceasnuicheadh[9] duine e féin, agus mar sin itheadh e do'n aran *so*, agus òladh e do'n chupan *so:*

29 Oir ge b'e dh'itheas agus a dh'òlas gu neo-iomchuidh, tha e 'g itheadh agus ag òl breitheanais dha féin, do bhrìgh nach 'eil e a' deanamh aithne air corp an Tighearn[10].

30 Air a shon so *tha* mòran 'nur measg lag agus tinn, agus tha mòran 'nan codal.

31 Oir nan tugamaid breth oirnn féin, cha tugtadh breth oirnn.

32 Ach an uair a bheirear

---

[1] *foluich.* [2] *eas-aonachda, sgaraidh.* [3] *suobh bharailean, éiriceachd.* [4] *breith.* [5] *air a thabhairt.* [6] *chum cuimhne ormsa.*

[7] *tiomnadh.* [8] *no.* [9] *dearbhadh.* [10] *deanamh eadar-dhealachaidh eadar corp an Tighearna agus biadh eile.*

breth oirnn, tha sinn air ar smachdachadh leis an Tighearn, chum nach bitheamaid air ar dìteadh maille ris an t-saoghal.

33 Uime sin, mo bhràithre, 'nuair a thig sibh an ceann a chéile chum itheadh fanaibh r'a chéile.

34 Agus ma bhios ocras air aon neach, itheadh e aig an tigh; chum nach tig sibh an ceann a chéile gu breitheanas[1]. Agus cuiridh mise gach ni eile an ordugh 'nuair a thig mi.

CAIB. XII.

1 *Tha tìodhlacan spioradail iomadach thaobh gnè,* 7 *gidheadh a ta iad uile gu tairbhe,* 8 *agus chum na criche so air an toirt air caochladh dòigh:* 12 *chum a réir mar a ta buill a' chuirp nàdurra uile chum maise,* 22 *agus seirbhis an aoin chuirp;* 27 *mar sin gu bitheamaid-ne d'a chéile, a dheanamh suas cuirp dhìomhair Chriosd.*

ANIS a thaobh *thiodhlaca*[2] spioradail, a bhràithre, cha'n àill leam sibh bhi aineolach.

2 Tha fios agaibh gu robh sibh 'nur Cinnich, air bhur tarruing gu ìodholaibh balbha, a réir mar a threòraicheadh sibh.

3 Uime sin tha mi toirt fios duibh, nach abair duine sam bith a tha labhairt o Spiorad Dhé, gu bheil Iosa malluichte; agus nach urrainn duine sam bith a ràdh gur e Iosa an Tighearn, ach tre an Spiorad naomh.

4 A nis tha eadar-dhealachadh thiodhlaca ann, ach *cha'n 'eil ach* aon Spiorad ann.

5 Agus tha eadar-dhealachadh frithealaidh[3] ann, gidheadh *cha'n 'eil ach* aon Tighearn ann.

6 Agus tha eadar-dhealachadh oibreachaidh ann, ach is e an t-aon Dia, a tha ag oibreachadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

7 Ach a ta foillseachadh an Spioraid air a thoirt do gach neach, chum tairbhe.

8 Oir do aon duine tha focal a' ghliocais air a thoirt leis an Spiorad: agus do dhuine eile focal an eòlais leis an Spiorad cheudna;

9 Do neach eile creidimh leis an Spiorad sin féin; do dhuine eile tabhartas leighis tre an Spiorad cheudna;

10 Do neach eile oibreachadh mhìorbhuile; do neach eile fàidheadaireachd; do neach eile aithneachadh spiorad; do neach eile *iomadh* gnè theangadh; agus do neach eile eadar-mhìneachadh theangadh.

11 Ach na nithe sin uile tha an t-aon Spiorad ceudna ag oibreachadh, a' roinn ris gach aon fa leth a réir mar is àill leis.

12 Oir mar is aon an corp, agus mòran do bhuill[4] aige, agus a ta uile bhuill an aoin chuirp sin, ge h-iomadh iad, 'nan aon chorp; mar sin *a ta* Criosd.

13 Oir tre aon Spiorad bhaisteadh sinn uile do aon chorp, ma's Iudhaich sinn no Greugaich, ma's daor no saor sinn; agus thugadh deoch r'a h-òl duinn uile chum aoin Spioraid.

14 Oir cha'n aon bhall an corp, ach mòran.

---

[1] *chum dìtidh.* [2] nithe.

[3] *mhinistreileachd, dhreuchd.*
[4] *bhallaibh.*

15 Ma their a' chos, Do bhrìgh nach mi an làmh, cha'n ann do'n chorp mi; nach 'eil i do'n chorp air a shon sin?

16 Agus ma their a' chluas, Do bhrìgh nach mi an t-sùil, cha'n ann do'n chorp mi; nach ann do'n chorp i air a shon sin?

17 Nam *biodh* an corp uile 'na shùil c'àit am *biodh* a' chlaisteachd? Nam *biodh* e uile 'na chlaisteachd, C'àit am *biodh* an fhàile[1]?

18 Ach a nis shuidhich Dia na buill gach aon diubh sa' chorp, mar bu toil leis.

19 Agus nam biodh iad uile 'nan aon bhall, c'àit am *biodh* an corp?

20 Ach a nis *tha iad* 'nam mòran bhall, ged nach 'eil ann ach aon chorp.

21 Agus cha'n urrainn an t-sùil a ràdh ris an làimh, Cha'n 'eil feum agam ort: no a rìs, ann ceann ris na cosaibh, Cha'n 'eil feum agam oirbhse.

22 Ach gu ro mhòr ni's mò tha na buill sin do'n chorp, a's anmhuinne[2] a thaobh coslais, feumail.

23 Agus air *na buill* sin do'n chorp a's lugha urram 'nar measg-ne, tha sinn a' cur an tuilleadh urraim; agus na *buill* sin dhinn a's lugha maise, tha aca sin gu ro mhòr an tuilleadh maise.

24 Oir air na *buill* mhaiseach againn cha'n 'eil uireasbhuidh: ach rinn Dia an corp a chomh-chumadh r'a chéile, air dha an tuilleadh urraim gu mòr a thoirt do'n *chuid* air an robh uireasbhuidh:

25 Chum nach biodh easaonachd air bith sa' chorp; ach gu'm biodh an t-aon chùram aig na buill d'a chéile.

26 Agus ma dh'fhuilgeas aon bhall, comh-fhuilgidh na buill uile: no ma gheibh aon bhall urram, ni na buill uile gairdeachas maille ris.

27 A nis is sibhse corp Chriosd, agus *is* buill *sibh* fa leth.

28 Agus chuir Dia dream àraidh san eaglais, air tùs abstola, san dara àit fàidhean, san treas àit luchd-teagaisg, a rìs mìorbhuilean, 'na dhéigh sin tabhartais leighis, luchd-cuideachaidh, uachdaranachda, iomadh gnè theangadh.

29 *Am bheil* na h-uile 'nan abstolaibh? *Am bheil* na h-uile 'nam fàidhibh? *Am bheil* na h-uile 'nan luchd-teagaisg? *Am bheil* na h-uile 'nan luchd-deanamh mhìorbhuile?

30 Am bheil aig na h-uile tabhartais leighis? An labhair na h-uile le teangaibh? An dean na h-uile eadar-theangachadh?

31 Ach biodh miann dùrachdach nan tiodhlacan a's fearr oirbh: agus gidheadh tha mise a' nochdadh dhuibh slighe a's ro fhearr.

CAIB. XIII.

1 *Cha'n 'eil brìgh sam bith anns na tìodhlacaibh uile, d'am feàthas, as cugmhais a' ghràidh:* 4 *cliù a ghràidh,* 13 *agus a bharrachd air dòchas agus creidimh.*

GED labhrainn le teangaibh dhaoine, agus aingeal, agus gun ghràdh[3] agam, tha mi a'm' umha[4] a ni fuaim,

1 *boladh.* 2 *laige.* 3 *seirc.* 4 *phrais.*

no a'm' chiombal a ni gleangarsaich.

2 Agus ged robh agam fàidheadaireachd, agus ged thuiginn na h-uile rùnadìomhair, agus gach uile eòlas; agus ged bhiodh agam gach uile *ghnè* creidimh, ionnus gu'n atharraichinn sléibhte, agus mi gun ghràdh agam, cha'n 'eil annam ach neoni.

3 Agus ged chaithinn mo mhaoin uile chum na bochdan a bheathachadh, agus ged bheirinn mo chorp chum a losgadh, agus gun ghràdh agam, cha'n 'eil tairbhe sam bith dhomh ann.

4 Tha an gràdh fad-fhulangach, *agus* caoimhneil; cha ghabh an gràdh farmad; cha dean an gràdhràiteachas[1], cha'n 'eil e air a shéideadh suas,

5 Cha ghiùlain se e féin gu mi-chiatach, cha'n iarr e na nithe sin a bhuineas da féin, cha'n'eil e so-bhrosnuchaidh *chum feirge*, cha smuainich e olc sam bith,

6 Cha dean e gairdeachas san eucoir, ach ni e gairdeachas san fhìrinn:

7 Fuilgidh[2] e na h-uile nithe, creididh e na h-uile nithe, bithidh sùil[3] aige ris na h-uile nithibh, giùlainidh e na h-uile nithe.

8 Cha téid an gràdh air cùl a chaoidh: ach ma's fàidheadaireachda *ta ann*, théid iad air cùl; ma's teangaidh, sguiridh iad; ma's eòlas, cuirear air cùl e.

9 Oir a ta eòlas againn ann an cuid, agus tha sinn ri fàidheadaireachd ann an cuid.

10 Ach an uair a thig an ni a ta iomlan, cuirear air cùl an ni sin nach 'eil ach ann an cuid.

11 'Nuair a bha mi a'm' leanaban, labhair mi mar leanaban, thuig mi mar leanaban, reusonaich[4] mi mar leanaban: ach air fàs domh a'm' dhuine, chuir mi na nithe leanabaidh air cùl.

12 Oir tha sinn a' faicinn san àm so gu dorcha tre ghloin[5]; ach an sin *chi sinn* aghaidh ri h-aghaidh: san àm so is aithne dhomh ann an cuid; ach an sin aithnichidh mi eadhon mar a ta aithne orm.

13 Agus a nis fanaidh creidimh, dòchas[6], gràdh, na tri *nithe* so; ach *is e'n* gràdh a's mò dhiubh so.

CAIB. XIV.

1 *Mhol Pòl fàidheadaireachd,* 2 *agus thug e urram dhi roimh labhairt le teangaibh,* 6 *le cosamhlachd air a thoirt o innealaibh-ciùil:* 12 *is còir an gnàthachadh furaoin, chum togail suas na h-eaglais,* 22 *mar a' chrìoch sin gus an d'orduicheadh iad.*

LEANAIBH gràdh, agus biodh mòr-mhiann[7] *thiodhlaca* spioradail oirbh, ach gu ma mò bhur togradh gu'n deanadh sibh fàidheadaireachd.

2 Oir an ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*[8], cha'n ann ri daoinibh a labhras e, ach ri Dia: oir cha'n 'eil neach sam bith 'ga thuigsinn; ged tha e anns an Spiorad a' labhairt rùna-dìomhair.

[1] *féin-uaill.*
[2] *còmhdaichidh, folaichidh.*
[3] *dòchas, earbsa.*
[4] *smuainich.*
[5] *ann an sgàthan.*
[6] *earbsa.*
[7] *dhèidh, iarrtus.*
[8] choigrich.

3 Ach an ti a tha deanamh fàidheadaireachd, tha e a' labhairt ri daoinibh chum teagaisg[1], agus *chum* earail, agus *chum* comhfhurtachd.

4 An ti a ta labhairt an teangaidh *choimhich*, tha e 'ga theagasg fein[2]: ach an ti a ni fàidheadaireachd, tha e teagasg na h-eaglais.

5 Bu mhaith leam gu labhradh sibh uile le teangaibh, ach b'fhearr leam sibh a dheanamh fàidheadaireachd, oir *is* mò an ti a ni fàidheadaireachd, na an ti a labhras le teangaibh, mur eadartheangaich e[3], chum gu faigheadh an eaglais fòghlum.

6 A nis, a bhràithre, ma thig mi do 'ur n-ionnsuidh a' labhairt le teangaibh, ciod an tairbhe a ni mi dhuibh, mur labhair mi ribh am foillseachadh, no an eòlas, no am fàidheadaireachd, no an teagasg?

7 Air an dòigh cheudna, na nithe gun anam a ni fuaim, ma's pìob no clàrsach, mur dean iad eadar-dhealachadh 'nam fuaimibh, cionnus a thuigear an ni a sheinnear air a' phìob no air a' chlàrsaich?

8 Oir ma bheir a' ghalltromp fuaim neo-chinnteach uaipe[4], cò a dh'ulluicheas e féin chum a' chatha?

9 Is amhuil sin sibhse, mur labhair sibh leis an teangaidh briathra so-thuigsinn, cionnus a dh'aithnichear an ni a labhrar? oir is ann ris an athar a labhras sibh.

10 Tha, feudaidh e bi, an uiread do ghuthannaibh[5] san t-saoghal, agus cha'n 'eil a h-aon diubh gun bhlagh[6].

11 Uime sin, mur tuig mi brìgh a' ghutha, bithidh mi do'n ti a labhras, borb[7]; agus *bithidh* an ti a labhras, borb dhomh-sa.

12 Mar sin mar an ceudna sibhse, do bhrìgh gu bheil déigh agaibh air *tiodhlacaibh* spioradail, iarraibh sibh féin a thoirt barrachd chum fòghluim[8] na h-eaglais.

13 Uime sin, an ti a labhras ann an teangaidh *choimhich*, guidheadh e gu'n deanadh e eadar-theangachadh.

14 Oir ma ni mise urnuigh ann an teangaidh *choimhich*, tha mo spiorad a' deanamh urnuigh, ach tha mo thuigse neo-tharbhach.

15 Ciod ma seadh? ni mi urnuigh leis an spiorad, agus ni mi urnuigh leis an tuigse mar an ceudna: seinnidh mi leis an Spiorad, agus seinnidh mi leis an tuigse mar an ceudna.

16 No 'nuair a bheannaicheas tu leis an spiorad, cionnus a their an ti, a tha ann an àit an duine gun fhòghlum, Amen ri d' bhreith buidheachais, o nach aithne dha an ni a ta thu ag ràdh?

17 Oir gu deimhin a ta thusa toirt buidheachais gu maith, gidheadh cha'n 'eil an neach eile air a theagasg[9].

18 Tha mi toirt buidheachais do m' Dhia, *gu* bheil mi a' labhairt le teangaibh tuilleadh na sibh uile:

19 Ach b'fhearr leam cùig focail a labhairt san eaglais

---

[1] *fòghluim, togail suas.*
[2] *'ga thogail féin suas.*
[3] *mur eadar-theangaich* neach.
[4] *uaithe.* [5] *chaiuntibh, chànainibh.*
[6] *bhrìgh, seadh.*
[7] *fiadhaich, barbarra.*
[8] *togail suas.* [9] *air fhòghlum.*

le m' thuigse, chum gu teagaisginn daoine eile mar an ceudna, na deich mile focal ann an teangaidh *choimhich*.

20 A bhràithre, na bithibhsa 'nur leanabaibh an tuigse: gidheadh, ann am mìrun[1] bithibh 'nur leanabaibh, ach ann an tuigse bithibh 'nur *daoine* foirfe.

21 Tha e sgrìobhta san lagh, Labhraidh mi ris a' phobull so ann an teangaibh eile, agus am bilibh eile: gidheadh an déigh sin uile cha'n éisd iad rium, tha an Tighearn ag ràdh.

22 Uime sin a ta teanganna *coimheach* 'nan comhara, cha'n ann do'n dream a ta creidsinn, ach dhoibh-san a ta mi-chreideach: ach a ta fàidheadaireachd cha'n ann air an son-san nach 'eil a' creidsinn, ach air an son-san a tha creidsinn.

23 Uime sin ma chruinnicheas an eaglais uile san aon àit, agus ma labhras iad uile le teangaibh *coimheach*, agus gu'n tig dream a ta gun fhòghlum a steach, no daoine mi-chreideach, nach abair iad gu bheil sibh air a' chuthach[2]?

24 Ach ma ni iad uile fàidheadaireachd, agus gu'n tig duine gun chreidimh a steach, no *neach* a ta gun fhòghlum, cronuichear[3] e leis na h-uile, agus bheirear breth air leis na h-uile:

25 Agus mar sin a ta *nithe* folaichte a chridhe air am foillseachadh; agus mar sin, air dha tuiteam air aghaidh, ni e aoradh do Dhia, ag aithris[4] gu bheil Dia gu fìrinneach annaibh-sa.

26 Ciod e sin ma ta, a bhràithre? 'nuair tha sibh a' teachd an ceann a chéile, tha salm, tha teagasg, tha teangadh, tha foillseachadh, tha eadar-theangachadh, aig gach aon agaibh. Deanar na h-uile nithe chum fòghluim[5].

27 Ma labhras aon neach ann an teangaidh *choimhich*, labhradh dithis, no air a' chuid a's mò triuir, agus sin an déigh a chéile; agus deanadh a h-aon eadar-theangachadh.

28 Ach mur bi eadar-theangair ann, fanadh e 'na thosd san eaglais; no labhradh e ris féin, agus ri Dia.

29 Labhradh dithis no triuir do na fàidhibh, agus thugadh a' chuid eile breth.

30 Ach ma dh'fhoillsichear *ni* do neach eile a tha 'na shuidhe, biodh an ceud *dhuine* 'na thosd.

31 Oir feudaidh sibh uile fàidheadaireachd a dheanamh gach aon an déigh a chéile, chum gu faigh na h-uile fòghlum, agus na h-uile comhfhurtachd.

32 Agus a ta spiorada[6] nam fàidhean ùmhal do na fàidhibh.

33 Oir cha'n e Dia *ughdair* na mi-riaghailt[7], ach na sìthe, mar ann an eaglaisibh nan naomh uile.

34 Biodh bhur mnài 'nan tosd sna h-eaglaisibh; oir cha'n 'eil e ceaduichte dhoibh labhairt; ach *is còir dhoibh* bhi

---

[1] *droch-mhèin, olc.*
[2] *air mhi-chéill, air bhoile.*
[3] *spreagar, comhairlichear.*

[4] *a' foillseachadh.* [5] *togail suas.* [6] *tiodhluca spioradail.* [7] *eas ordaigh, tuairgne.*

ùmhal, mar a ta an lagh mar an ceudna ag ràdh.

35 Agus ma's miann leo ni sam bith fhòghlum, feòraicheadh iad d'am fearaibh féin aig an tigh e: oir is michiatach do mhnaibh labhairt san eaglais.

36 An ann uaibhse thàinig focal Dé a mach? no an ann do 'ur n-ionnsuidh-sa a mhàin a thàinig e.

37 Ma shaoileas duine sam bith[1] gur fàidh, no gur duine spioradail e féin, aidicheadh e na nithe a ta mise a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, gur iad àitheantan an Tighearna.

38 Ach ma tha neach sam bith aineolach, biodh e aineolach.

39 Uime sin, a bhràithre, biodh ro-thogradh agaibh air fàidheadaireachd a dheanamh, agus na bacaibh labhairt le teangaibh.

40 Deanar na h-uile nithe gu deadh-mhaiseach, agus a réir orduigh.

CAIB. XV.

1 *O aiseirigh Chriosd, 12 dhearbh an t-abstol gu'n èirich sinne, an aghaidh na mùinntir sin a tha 'g àicheadh aiseirigh na colla: 21 Toradh, 35 agus dòigh na h-aiseirigh, 51 agus caochladh na mùinntir sin a gheibhear beò air an là dheireannach.*

OS bàrr, a bhràithre, tha mi cur an céill duibh an soisgeul a shearmonaich mi dhuibh, ris an do ghabh sibhse mar an ceudna, agus anns am bheil sibh 'nur seasamh;

2 Troimh mar an ceudna am bheil sibh air bhur tèarnadh, ma chumas sibh gu daingean[2] an ni a shearmonaich mi dhuibh, mur do chreid sibhse gu dìomhain.

3 Oir thug mi dhuibh air tùs an ni a fhuair mi mar an ceudna, Gu'n d'fhuair Criosd bàs air son ar peacanna a réir nan sgriobtuir:

4 Agus gu'n d'adhlaiceadh e, agus gu'n d'éirich e a rìs air an treas là a réir nan sgriobtuir:

5 Agus gu facas e le Cephas, 'na dhéigh sin leis an dà fhear dheug.

6 'Na dhéigh sin, chunncas e le tuilleadh as cùig ceud bràthair air aon àm; d'am bheil a' chuid a's mò beò gus a nis, ach a ta cuid *dhiubh 'nan* codal.

7 'Na dhéigh sin, chunncas e le Seumas; agus a rìs leis na h-abstolaibh uile.

8 'Nan déigh uile chunncas leam-sa e mar an ceudna, mar neach a rugadh ann an an-àm.

9 Oir is mi a's lugha do na h-abstolaibh, neach nach fiù abstol a ghairm dhiom, do bhrìgh gu'n robh mi a' geurleanmhuinn eaglais Dé.

10 Ach tre ghràs Dé tha mi an ni a ta mi[3]: agus cha robh a ghràs, a *bhuilicheadh* orm, gun bhrìgh; ach shaothraich mi ni's pailte na iad uile; gidheadh cha mhise, ach gràs Dé a bha maille rium.

11 Uime sin cò air bith iad *dhinn*, mise no iadsan, is ann mar so tha sinne a' searmonachadh, agus is ann mar so a chreid sibhse.

12 A nis ma shearmon-

[1] *Ma tha duine sam bith cinnteach.*

[2] *ma ghleidheas sibh air chuimhne.*

[3] *is mi an ni a's mi.*

aichear Criosd gu'n d'éirich e o na marbhaibh, cionnus a ta cuid 'nur measg-sa ag ràdh, Nach 'eil aiseirigh nam marbh ann?

13 Ach mur 'eil aiseirigh nam marbh ann, ni mò a dh'éirich Criosd.

14 Agus mur d'éirich Criosd, gu deimhin *is* dìomhain ar searmoin-ne, agus *is* dìomhain bhur creidimh-sa mar an ceudna.

15 Seadh fhuaradh sinne 'nar fianuisibh bréige air Dia; do bhrìgh gu'n d'rinn sinn fianuis a thaobh Dhé, gu'n do thog e suas Criosd: neach nach do thog e suas, mur éirich na mairbh.

16 Oir mur éirich na mairbh, ni mò a dh'éirich Criosd:

17 Agus mur d'éirich Criosd, *tha* bhur creidimh-sa dìomhain; tha sibh fathast ann bhur peacaibh.

18 Mar sin mar an ceudna tha an dream a choidil ann an Criosd, caillte.

19 Ma's anns a' bheatha so a mhàin a tha dòchas againn ann an Criosd, is sinn a's truaighe do na h-uile dhaoinibh.

20 Ach a nis tha Criosd air éirigh o na marbhaibh, *agus* rinneadh an ceud thoradh dhiubh-san a choidil deth.

21 Oir mar is ann tre dhuine *thàinig* am bàs, is ann tre dhuine *thig* aiseirigh nam marbh mar an ceudna.

22 Oir mar ann an Adhamh, a ta na h-uile a' faghail a' bhàis, is amhuil sin mar an ceudna a nithear na h-uile beò ann an Criosd.

23 Ach gach uile dhuine 'na ordugh féin: Criosd an ceud thoradh, 'na dhéigh sin iadsan a's le Criosd aig a theachd.

24 An sin *bithidh* a' chrìoch dheireannach, 'nuair a bheir e suas an rìoghachd do Dhia, eadhon an t-Athair; 'nuair a chuireas e as do[1] gach uile uachdaranachd, agus gach uile ùghdarras, agus chumhachd.

25 Oir is éigin gu'n rìoghaich e, gus an cuir e a naimhdean uile fo a chosaibh.

26 Sgriosar an nàmhaid deireannach, am bàs.

27 Oir chuir e na h-uile nithe fo a chosaibh, Ach an uair a ta e ag ràdh gun do chuir e na h-uile nithe fuidh, *is* ni follaiseach gu bheil esan a chuir na h-uile nithe fuidh, an leth muigh *dheth so*.

28 Agus an uair a chuirear na h-uile nithe fuidh, an sin bithidh am Mac féin fo 'n ti a chuir na h-uile nithe fuidh-san, chum gu'm bi Dia 'na uile anns na h-uile.

29 No ciod a ni iadsan a bhaistear air son nam marbh, mur éirich na mairbh air aon dòigh? c'ar son ma seadh a bhaistear iad air son nam marbh?

30 Agus c'ar son a ta sinne an gàbhadh gach uair?

31 Air bhur gàirdeachas-sa[2] a tha agam ann an Iosa Criosd ar Tighearn, tha mi faghail a' bhàis gach là.

32 Ma chòmhraig[3] mi mar

[1] *a chuireas e sìos.*

[2] *a' ghairdeachas air bhur sonsa.*

[3] *chog mi, chuir mi cath.*

dhuine[1] ri fiadh-bheathaichibh ann an Ephesus, ciod i mo thairbhe, mur éirich na mairbh? itheamaid agus òlamaid, oir am màireach gheibh sinn bàs.

33 Na meallar sibh: truaillidh droch chomhluadar[2] deadh bheusa.

34 Dùisgibh chum fìreantachd[3], agus na deanaibh peacadh; oir cha'n 'eil eòlas Dé aig cuid: chum bhur nàire tha mi a' labhairt so.

35 Ach their neach éigin, Cionnus a dh'éireas na mairbh? agus ciod a' ghnè cuirp leis an tig iad?

36 Amadain, an ni sin a chuireas tu, cha bheothaichear e, mur bàsaich e *air tùs:*

37 Agus an ni a chuireas tu, cha'n e an corp a bhitheas a ta thu cur, ach gràinne lom, feudaidh e bi do chruithneachd, no do *sheòrsa* éigin eile:

38 Ach a ta Dia a' tourt cuirp dha mar bu toil leis, agus do gach uile shìol a chorp féin.

39 Cha'n aon fheòil gach uile fheòil: ach *a ta* feòil air leth aig daoinibh, agus feòil eile aig ainmhidhibh, *feòil* eile aig iasgaibh, *agus feòil* eile aig eunlaithibh.

40 Agus *a ta* cuirp nèamhaidh ann, agus cuirp thalmhaidh: gidheadh *a ta* glòir air leth aig na *corpaibh* néamhaidh, agus *glòir* eile aig na *corpaibh* talmhaidh.

41 Tha aon ghlòir aig à' ghréin, agus glòir eile aig a' ghealaich, agus glòir eile aig na reultaibh; oir a ta eadardhealachadh eadar reult agus reult thaobh glòire.

42 Agus is ann mar sinn a *bhios* aiseirigh nam marbh. Cuirear ann an truaillidheachd e; togar ann an neothruaillidheachd e.

43 Cuirear e ann an easurram, togar ann an glòir e: cuirear ann an anmhuinneachd e, éiridh e ann an cumhachd:

44 Cuirear e 'na chorp nàdurra, éiridh e 'na chorp spioradail. Tha corp nàdurra ann, agus corp spioradail.

45 Agus mar so tha è sgrìobhta, Rinneadh an ceud dhuine Adhamh 'na anam beò, an t-Adhamh deireannach 'na Spiorad a bheothaicheas.

46 Gidheadh cha'n e an ni spioradail a *bha* ann air tùs, ach an ni nadurra; agus 'na dhéigh sin an ni spioradail.

47 An ceud duine o'n talamh, talmhaidh: an dara duine, an Tighearn o nèamh.

48 Mar an *duine* talmhaidh, is amhuil sin iadsan *a tha* talmhaidh: agus mar a ta *an duine* nèamhaidh, is ann mar sin iadsan *a ta* nèamhaidh.

49 Agus mar a ghiùlain sinn ìomhaigh[4] an *duine* thalmhaidh, giùlanaidh sinn mar an ceudna iomhaigh an *duine* nèamhaidh.

50 A nis so a ta mi ag ràdh, a bhràithre, nach feudar le feòil agus fuil rìoghachd Dhé a shealbhachadh; ni mò a shealbhaicheas truaillidheachd neo-thruaillidheachd.

51 Feuch, tha mi a' labhairt ni dìomhair ribh; Cha

---

1 *a réir gnàtha dhaoine.*
2 *droch chomhradh.*
3 *gu ceart, gu cubhaidh.*
4 *dealbh, dreach, coslas.*

choidil sinn uile, ach caochlaidhear sinn uile,

52 Ann an tiota[1], am priobadh na sùl, ri *guth na* trompaid deireannaich, (oir séididh an trompaid,) agus éiridh na mairbh neo-thruaillidh, agus caochlaidhear sinne.

53 Oir is éigin do'n *chorp* thruaillidh so neo-thruaillidheachd a chur uime, agus do'n *chorp* bhàsmhor so neo-bhàsmhorachd a chur uime.

54 Agus an uair a chuireas an *corp* truaillidh so neo-thruaillidheachd uime, agus a chuireas an *corp* bàsmhor so neo-bhàsmhorachd uime, an sin coimhlionar am focal a ta sgrìobhta, Shluigeadh suas am bàs le buaidh.

55 O bhàis, c'àit am bheil do ghath? O uaigh, c'àit *am bheil* do bhuaidh?

56 *Is* e am peacadh gath a' bhàis; agus *is* e neart a' pheacaidh an lagh:

57 Ach buidheachas do Dhia, a tha toirt dhuinne na buadha, tre ar Tighearna Iosa Criosd.

58 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, bithibh-sa daingean, neo-ghluasadach, a' sìormheudachadh ann an obair an Tighearn, air dhuibh fios a bhi agaibh nach 'eil bhur saothair dìomhain anns an Tighearn.

CAIB. XVI.

1 *Ghuidh Pòl air na Corintianaich fuasgladh air uireasbhuidh nam bràithre bochda ann an Ierusalem;* 10 *mhol e Timoteus;* 13 *agus an dèigh chomhairlean càirdeil,* 19 *chrìochnaich e an litir le iomadh fàilte.*

ANIS a thaobh an tionail air son nan naomh, mar a dh'orduich mi do eaglaisibh Ghalatia, mar sin deanaibhsa mar an ceudna.

2 Air ceud *là* gach seachduin, cuireadh gach aon agaibh ni leis féin anns an ionmhas[2], a réir mar a shoirbhich leis, chum nach bi tionail r'an deanamh 'nuair a thig mise.

3 Agus an uair a thig mi, cò air bith iad a mholas sibh le *'ur* litrichibh, cuiridh mi iadsan a ghiùlan bhur tabhartais gu Ierusalem.

4 Agus ma's iomchuidh mise a dhol mar an ceudna, théid iadsan a'm' chuideachd.

5 Agus thig mi do 'ur n-ionnsuidh-sa, 'nuair a théid mi troimh Mhacedonia: (oir tha mi dol troimh Mhacedonia:)

6 Agus feudaidh e bi gu'm fan mi, no eadhon gu'n caith mi an geamhradh maille ribh, chum gu'n toir sibh air m'aghaidh mi, ge b'e àit d'an téid mi.

7 Oir cha'n àill leam bhur faicinn a nis san dol seachad; ach tha dùil agam fantuinn ré tamuill maille ribh, ma leigeas an Tighearn dhomh.

8 Ach fanaidh mi ann an Ephesus gu Cuingeis.

9 Oir dh'fhosgladh dorus mòr agus éifeachdach dhomhsa, agus *tha* mòran eascairdean[3] ann.

10 A nis ma thig Timoteus, feuchaibh gu'm bi e gun eagal maille ribh: oir tha e a' saothreachadh ann an obair an Tighearna, mar a ta mise.

[1] *platha, mionaid.*

[2] *tasgeadh gach aon agaibh làimh ris ann an stòr.*

[3] *luchd cur an aghaidh* an t-soisgeil.

11 Uime sin na deanadh neach sam bith tàir air: ach thugaibh air aghaidh e an sìth, chum gu'n tig e a m' ionnsuidh-sa: oir tha sùil agam ris mailleris na bràithribh.

12 Mu thimchioll *ar* bràthar Apollois, ghuidh mi gu dùrachdach air teachd do 'ur n-ionnsuidh-sa maille ris na bràithribh: ach cha b'i a thoil air chor sam bith teachd san àm so; ach thig e 'nuair a gheibh e àm iomchuidh.

13 Deanaibh faire, seasaibh gu daingean sa' chreidimh, bithibh fearail [1], bithibh làidir [2].

14 Biodh bhur n-uile nithe air an deanamh le gràdh.

15 Agus guidheam oirbh, a bhràithre (*o's* aithne dhuibh teaghlach Stephanais, gur iad ceud thoradh Achaia, agus gu'n d'thug siad iad féin chum frithealaidh do na naomhaibh;)

16 Gu'm bi sibh ùmhal d'an leithidibh sin, agus do gach aon a ni obair agus saothair maille ruinne.

17 Tha mi subhach ri teachd Stephanais, agus Fhortunatuis, agus Achaicuis: oir rinn iad suas an ni sin a bha dh'uireasbhuidh do 'ur taobh-sa.

18 Oir thug iad suaimhneas [3] do m' *spiorad-sa*, agus d' ur *spiorad-sa:* uime sin biodh meas agaibh air an leithidibh sin [4].

19 Tha eaglaisean na h-Asia a' cur fàilte oirbh. Tha Acuila agus Priscila, maille ris an eaglais a tha 'nan tigh, a' cur mòr-fhàilte oirbh anns an Tighearn.

20 Tha na bràithrean uile a' cur fàilte oirbh. Cuiribh-sa fàilte air a chéile le pòig naoimh.

21 Fàilte uamsa Pòl le m' làimh féin.

22 Ma tha neach sam bith nach gràdhaich an Tighearn Iosa Criosd, biodh e 'na Anatema Maranata [5].

23 *Gu robh* gràs an Tighearna Iosa Criosd maille ribh.

24 Mo ghràdh-sa maille ribh uile ann an Iosa Criosd. Amen.

---

1 *duineil.*
2 *neartaichibh sibh féin.*
3 *fois.*

4 *aithnichibh an leithide sin*
5 *biodh e malluichte gu bràth.*

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN CORINTIANACH.

CAIB. I.

1 *Thug an t-abstol Pòl misneach do na Corintianaich an aghaidh thrioblaid thaobh na comh-fhurtachd agus an fhuasglaidh a thug Dia dhasan 'na uile thrioblaidibh féin,* 8 *gu sonruichte 'na chunnart san Asia:* 12 *agus ghairm e an coguis-san, agus a choguis féin chum fianuis gu'n do shearmonaich e an soisgeul gu trèibh-dhireach, &c.*

POL, abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, agus Timoteus, *ar* bràthair, chum eaglais Dé a ta ann an Corintus, maille ris na h-uile naoimh a ta ann an Achaia uile:

2 Gràs dhuibhse, agus sìth[1] o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearna Iosa Criosd.

3 Beannaichte *gu robh* Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd, Athair nan tròcair, agus Dia na h-uile chomhfhurtachd;

4 A tha toirt comhfhurtachd dhuinne 'nar n-uile àmhghar[2], chum sinne bhi comasach air comh-fhurtachd a thoirt dhoibh-san a ta ann an àmhghar sam bith, tre a' chomh-fhurtachd leis am bheil sinn féin a' faotainn comh-fhurtachd o Dhia.

5 Oir mar a ta fulangais Chriosd[3] pailt annainne, is amhuil sin a ta ar comhfhurtachd-ne mar an ceudna pailte tre Chriosd.

6 Agus má tha sinn fuidh àmhghar, *is ann* air son bhur comh-fhurtachd agus bhur slàinte-sa, a tha air a h-oibreachadh le sibh a dh'fhulang nam fulangas ceudna, a tha sinne a' fulang: no ma's comhfhurtachd dhuinn, *is ann* chum bhur comhfhurtachd agus bhur slàinte-sa.

7 Agus *a ta* ar dòchas daingean do 'ur taobh-sa, do bhrìgh gu bheil fios againn, mar a ta sibh 'nur luchd-comhpairt do na fulangasaibh, gu'm *bi sibh* mar an ceudna do'n chomhfhurtachd.

8 Oir cha b'àill leinn, a bhràithre, sibhse bhi ainfhiosrach mu thimchioll ar n-àmhghair a thachair dhuinne san Asia, gu'n do bhruthadh sinn gu ro mhòr thar ar neart, ionnus gu robh sinn fuidh amharus eadhon mu'r beatha:

9 Ach bha againn binn[4] ar bàis annainn féin chum nach biodh againn dòigh annainn féin, ach ann an Dia a dhùisgeas na mairbh:

10 Neach a shaor sinne o bhàs co mòr, agus a ta 'gar saoradh; anns am bheil ar dòchas gu'n saor e *sinn* fathast:

11 Air dhuibhse bhi a' cooibreachadh le chéile ann an urnuigh air ar son-ne, chum gu tugar buidheachas le mòran air ar son-ne, á leth an tiodhlaic a thugadh dhuinne, tre mhòran.

[1] *slothchaint.* [2] *thrioblaid.* [3] *fulangais* air son *Chriosd.* [4] *breth.*

12 Oir is e so ar gàirdeachas-ne, fianuis ar coguis, gur ann an aon-fhillteachd [1] agus an tréibhdhireas diadhaidh [2], agus cha'n ann an gliocas feòlmhor, ach ann an gràs Dé, a chaith sinn ar beatha san t-saoghal, agus gu h-àraidh do 'ur taobh-sa.

13 Oir cha'n 'eil sinn a' sgrìobhadh nithe sam bith eile do 'ur n-ionnsuidh-sa, ach nan nithe a ta sibh a' leughadh [3], no a ta sibh ag aideachadh, agus a ta dùil agam a dh'aidicheas sibh gus a' chrìoch ;

14 Amhuil mar a dh'aidich sibh an càil, gur sinne bhur gàirdeachas, mar *is* sibhse mar an ceudna ar *gàirdeachasne* ann an là an Tighearn Iosa.

15 Agus anns a' mhuinghin so b'àill leam-sa teachd do 'ur n-ionnsuidh air tùs, ionnus gu faigheadh sibhse ath-ghràs [4].

16 Agus gabhail uaibhse [5] gu Macedonia, agus teachd o Mhacedonia a rìs do 'ur n-ionnsuidh-sa, agus a bhi air mo thoirt air m'aghaidh leibhse san t-slighe gu Iudea.

17 Uime sin an uair a chuir mi so romham, an do ghnàthaich mi eutruimeachd [6] ? no an ann a réir na feòla a ta mi cur romham, na nithe a ta mi a' cur romham, ionnus gu biodh agam seadh, seadh, agus cha'n eadh, cha'n eadh ?

18 Ach *mar a ta* Dia fìrinneach, cha b'e ar còmhradh ribhse seadh, agus cha'n eadh ?

19 Oir Mac Dhé Iosa Criosd, a shearmonaicheadh 'nur measg-sa leinne, *eadhon* leam-sa, agus *le* Siluanus, agus *le* Timoteus, cha robh e 'na sheadh agus 'na cha'n eadh, ach ann-san bha seadh.

20 Oir geallanna Dhé uile ann-san *is* seadh iad, agus ann-san *is* Amen iad, chum glòire Dhé do ar taobh-ne.

21 A nis an ti a dhaingnicheas sinne maille ribhse ann an Criosd, agus a dh'ung sinn, *is e* Dia:

22 Neach mar an ceudna a chuir seula oirnne, agus a thug dhuinn geall-daingnich [7] an Spioraid ann ar cridheachaibh.

23 Ach a ta mi a' gairm Dhé mar fhianuis air m'anam [8], gur ann chum sibhse a chaomhnadh nach d'thàinig mi fathast gu Corintus.

24 Cha'n e gu bheil againne tighearnas air bhur creidimh-sa, ach is luchd-cuideachaidh sinn do 'ur naoibhneas : oir is ann tre chreidimh a sheasas sibh.

CAIB. II.

1 *Air do Phòl an reuson a chur an céill air son nach d'thàinig e dh' ionnsuidh nan Corintianach,* 6 *dh'iarr e orra maitheanas agus comhfhurtachd a thoirt do'n duine a dhruideadh a mach leo as an eaglais,* 10 *eadhon mar a thug e féin mar an ceudna maitheanas da, air son 'fhìor-aithreachais.*

ACH chuir mi so romham annam féin, gun teachd a rìs fo dhoilgheas do 'ur n-ionnsuidh.

2 Oir ma ni mise doilich sibhse, cò e ma ta ni subhach

---

1 *siompluidheachd.*
2 *an tréibhdhireas a's mò; tréibhdhireas Dé.* Gr. 3 *a's aithne dhuibh.*
4 *ath-thiodhlac.*
5 *dol bhur rathad-sa.* 6 *iomluas.*
7 *earlas.* 8 *an aghaidh m'anama.*

mise, ach an ti air an do chuireadh doilgheas leam?

3 Agus sgrìobh mi an ni so féin do 'ur n-ionnsuidh, chum air dhomh teachd, nach cuirteadh doilgheas orm leis a' mhuinntir sin o'm bu chòir dhomh aoibhneas fhaotainn, air dhomh bhi muinghinneach asaibh uile, gur e m'aoibhneas bhur *n-aoibhneas* uile.

4 Oir á trioblaid mhòir agus cràdh cridhe, sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh le iomadh deur; cha'n ann chum gu'm biodh doilgheas oirbh, ach chum gu'm biodh fios agaibh air a' ghràdh a ta agam gu ro phailte dhuibh.

5 Ach ma thug neach sam bith aobhar doilgheis, cha do chuir e doilgheas ormsa, ach an càil; chum nach cuirinn ro uallach oirbh uile.

6 *Is* leoir d'a leithid sin do dhuine am peanas so, a *leagadh* air le mòran.

7 Ionnus air an làimh eile, gur mò *is còir* dhuibh maitheanas agus comhfhurtachd a thoirt *da*, air eagal gu'm biodh a leithid so do dhuine air a shlugadh suas le anabarra doilgheis.

8 Uime sin guidheam oirbh, gu'n daingnicheadh sibh *bhur* gràdh dha.

9 Oir is ann chum na crìche so a sgrìobh mi *do 'ur n-ionnsuidh*, chum gu'm biodh fios bhur dearbhaidh agam, am bheil sibh ùmhal anns na h-uile nithibh.

10 Ge b'e neach d' an toir sibh maitheanas ann an ni sam bith, bheir mise mar an ceudna: oir ma thug mise maitheanas ann an ni sam bith, ge b'e d'an d'thug mi am maitheanas, is ann air bhur sonsa *a thug mi e*, am fianuis [1] Chriosd;

11 Air eagal gu faigheadh Satan an cothrom oirnn le 'chuilbheartachd: oir cha'n 'eil sinn aineolach air 'innleachdaibh.

12 Os bàrr, 'nuair a thàinig mi gu Troas chum soisgeul Chriosd *a shearmonachadh*, agus a dh'fhosgladh dorus dhomh leis an Tighearn,

13 Cha robh fois agam ann mo spiorad, do bhrìgh nach d'fhuair mi Titus mo bhràthair: ach air gabhail mo chead diubh, dh'imich mi o sin do Mhacedonia.

14 A nis buidheachas do Dhia, a ta ghnàth a' toirt oirnne buadhachadh ann an Criosd, agus a ta foillseachadh *deadh* fhàile 'eòlais féin leinne anns gach àit.

15 Oir tha sinne do Dhia 'nar fàile cùbhraidh Chriosd, anns an dream a thèarnar [2], agus anns an dream a sgrios-ar [3]:

16 Do'n aon dream *tha sinn* 'nar boltrach bàis chum bàis; agus do'n dream eile, 'nar boltrach beatha chum beatha: agus cò *a ta* foghainteach chum nan nithe so?

17 Oir cha 'n 'eil sinne mar mhòran, a thruailleas focal Dé: ach mar o thréibhdhireas, ach mar o Dhia, tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd [4].

CAIB. III.

1 *Air eagal gu'n cuireadh luchdteagaisg bréige as a leth gu robh e deanamh uaill gu dìomhain, nochd Pòl gu robh gràsa nan Corintianach 'nan aobhar molaidh d'a*

[1] *am pearsa.* [2] *shlànuichear.* [3] *a chaillear.* [4] *mu Chriosd.*

mhinistreileachd. 6 *Air so chòmh-shìn e ministeirean an lagha, agus an t-soisgeil r'a chèile,* 12 *agus dhearbh e gu'n robh a mhinistreil-eachd-san ro bhirdheirc.*

AN tòisich sinn a rìs air sinn féin a mholadh? no am bheil feum againn, mar aig dream àraidh, air litrichibh molaidh do 'ur n-ionnsuidh-sa, no air *litrichibh* molaidh uaibh?

2 Is sibhse ar litir-ne a ta sgrìobhta 'nar[1] cridheachaibh, air a h-aithneachadh agus air a leùghadh leis na h-uile dhaoinibh:

3 *Air dha bhi* follaiseach gur sibh litir Chriosd, a fhrithealadh leinne, a tha air a sgrìobhadh cha'n ann le dubh, ach le Spiorad an Dé bheò; cha'n ann air clàraibh cloiche, ach air clàraibh feòlmhor a' chridhe.

4 Agus tha a leithid so do dhòchas[2] againne tre Chriosd a thaobh Dhé:

5 Cha'n e gu bheil sinn foghainteach uainn féin chum ni sam bith a smuaineachadh[3] mar uainn féin: ach is ann o Dhia *a ta* ar foghainteachd;

6 A rinn sinne mar an ceudna 'nar ministeiribh foghainteach an tiomnaidh nuaidh[4]; cha'n ann do'n litir, ach do'n Spiorad: oir marbhaidh an litir, ach bheir an Spiorad beatha.

7 Ach ma bha ministreileachd[5] a' bhàis, ann an sgrìobhadh air a ghearradh[6] air clachaibh, glòrmhor, ionnus nach b'urrainn clann Israeil amharc gu geur air gnùis Mhaois, air son glòire a ghnùise, a chuireadh air cùl;

8 Cionnus nach mò na sin a bhios ministreileachd an Spioraid glòrmhor?

9 Oir ma *bha* ministreileachd an dìtidh glòrmhor, is ro mhò na sin a bheir ministreileachd na fìreantachd barrachd ann an glòir.

10 Oir eadhon an ni a rinneadh glòrmhor, cha robh glòir sam bith aige sa' chàs so, thaobh na glòire a tha toirt barrachd.

11 Oir ma *bha* an ni a chuireadh air cùl glòrmhor, is ro mhò na sin *a ta* an ni a bhuanaicheas glòrmhor.

12 Uime sin do bhrìgh gu bheil againn a shamhuil so do dhòchas[7], tha sinn a' cleachdadh mòr-dhànachd[8] cainnte.

13 Agus cha 'n *'eil sinn* mar Mhaois, *a* chuir folach air 'aghaidh, chum nach amhairceadh clann Israeil gu geur gu crìch an ni a chuireadh air cùl.

14 Ach dhalladh an inntinn: oir gus an là'n diugh ann an leughadh an t-seann-tiomnaidh[9], tha'm folach ceudna a' fantuinn gun atharrachadh, ni a chuireadh air cùl ann an Criosd.

15 Ach eadhon gus an là'n diugh 'nuair a leughar Maois, tha am folach air an cridhe.

16 Gidheadh 'nuair a philleas e chum an Tighearna, togar am folach dheth.

17 A nis is e an Tighearn an Spiorad sin: agus far am *bheil* Spiorad an Tighearna, tha saorsa an sin.

---

1 *ann ar.* 2 *dh'earbsa.*
3 *a mheas, a reusonachadh.*
4 *a' choimheangail nuaidh.*
5 *frithealadh.* 6 *ghràbhaladh.*
7 *earbsa.* 8 *shoilleireachd.*
9 *na seann-tiomnaidh.*

18 Ach air bhi dhuinne uile le aghaidh gun fholach, ag amharc mar ann an sgàthan air glòir an Tighearna, tha sinn air ar n-atharrachadh chum na h-ìomhaigh[1] ceudna, o ghlòir gu glòir, mar le Spiorad an Tighearna.

CAIB. IV.

1 *Chuir Pòl an céill gu'n do shearmonaich e an soisgeul le dìchioll agus ann an tréibh-dhìreas ; 6 agus cionnus a dh'oibrich na trioblaidean agus an geur-leanmhuinn a dh'fhuiling e air a shon, chum cliù cumhachd Dhé,* 12 *agus chum maith na h-eaglais.*

UIME sin, air do'n mhinistreileachd so bhi againn, a réir mar a fhuair sinn tròcair, cha'n 'eil sinn a' fannachadh[2] :

2 Ach chuir sinn cùl ri nithibh folaichte na nàire[3], gun sinn bhi a' siubhal ann an ceilg, no a' truailleadh focail Dé, ach le foillseachadh na fìrinn, 'gar moladh féin do choguis nan uile dhaoine ann an sealladh Dhé.

3 Ach ma tha ar soisgeulne folaichte[4], is ann dhoibhsan a ta caillte[5] tha e folaichte :

4 Anns an do dhall dia an t-saoghail so inntinn na dream nach 'eil 'nan creidich, air eagal gu'n dealraicheadh orra solus soisgeil ghlòrmhoir Chrìosd, neach a's e ìomhaigh Dhé.

5 Oir cha'n 'eil sinne 'gar searmonachadh féin, ach Iosa Criosd an Tighearn ; agus sinn féin 'nar seirbhisich dhuibhse air son Iosa.

6 Oir *is e* Dia a thubhairt ris an t-solus soillseachadh á dorchadas, a dhealraich ann ar cridheachaibh-ne, a *thoirt* soluis eòlais glòire Dhé, ann an gnùis Iosa Criosd.

7 Ach a ta an t-ionmhas so againn ann an soithichibh creadha, chum gu'm bi òirdheirceas a' chumhachd o Dhia, agus cha'n ann uainne.

8 *Tha sinn* fo thrioblaid air gach taobh, gidheadh cha'*n* 'eil sinn ann an teanntachd[6] ; *tha sinn* ann an ioma-chomhairle, gidheadh gun sinn ann an eu-dòchas ;

9 Air ar geur-leanmhuinn, gidheadh gun *sinn* air ar tréigsinn ; air ar tilgeadh sìos, gidheadh gun *sinn* air ar sgrios ;

10 A' giùlan a ghnàth bàsachaidh an Tighearna Iosa mu'n cuairt, anns a' chorp, chum gu biodh beatha Iosa mar an ceudna air a deanamh follaiseach ann ar corp-ne.

11 Oir tha sinne a ta beò, a ghnàth air ar toirt chum bàis air son Iosa, chum gu biodh mar an ceudna beatha Iosa air a deanamh follaiseach 'nar feoil bhàsmhoir-ne.

12 Uime sin tha bàs ag oibreachadh annain-ne, ach beatha annaibh-sa.

13 Air dhuinn an spiorad creidimh sin féin a bhi againn, a réir mar a ta e sgrìobhta, Chreid mi, agus uime sin labhair mi : tha sinne a' creidsinn mar an ceudna, agus uime sin tha sinn a' labhairt ;

14 Air dhuinn fios a bhi againn, an ti a thog suas an

[1] *an dealbha, an riochda.*
[2] *a' lagachadh.*
[3] *a' mhaslaidh, na h-eas-onoir.*
[4] *fo fholach.*
[5] *a tha 'gan sgrios féin.*
[6] *cumhainneachd.*

Tighearn Iosa, gu'n tog e sinne suas mar an ceudna tre Iosa, agus gu'n cuir e 'na làthair *sinn* maille ribhse.

15 Oir tha na h-uile *nithe* air bhur sonsa, chum gu biodh an gràs a tha saoibhir, tre bhuidheachas mhòran, ro phailte chum glòire Dhé.

16 Uime sin cha'n 'eil sinn a' fannachadh, ach ged thruaillear ar duine o'n leth muigh, gidheadh tha an duine o'n leth stigh air ath-nuadhachadh o là gu là.

17 Oir a ta ar n-àmhghar eutrom, nach 'eil ach rè sealain [1], ag oibreachadh dhuinne trom - chudthrom glòire *a ta* ni's ro anabharraich *agus* sìor-mhaireannach;

18 Air dhuinn bhi ag amharc cha'n ann air na nithibh a tha r'am faicinn, ach air na nithibh nach 'eil r'am faicinn: oir tha na nithe a chithear, aimsireil; ach tha na nithe nach faicear, siorruidh.

CAIB. V.

1 *Chuir Pòl an céill gu'n robh e an dòchas glòire siorruidh, agus le sùil rithe, agus ris a' bhreth dheireannaich, a' deanamh dìchill air deadh chòguis a choimhead;* 12 *cha'n ann chum gu deanadh e bòsd as féin a thaobh so,* 14 *ach mar neach a fhuair beatha o Chriosd, a ta e dìchiollach chum a bheatha a chaitheadh do Chriosd a mhàin.*

OIR a ta fios againn, nan sgaoilteadh o chéile ar tigh talmhaidh a' phàilliuin so, gu bheil againn aitreabh o Dhia, tigh nach do thogadh le làmhaibh, siorruidh anns na nèamhaibh.

2 Oir a ta sinn ri osnaich an so, a' miannachadh bhi air ar n-eudachadh[2] le ar tigh o nèamh:

3 O air dhuinn bhi air ar n-eudachadh, nach faighear lomnochd sinn.

4 Oir tha sinne a tha anns a' phàilliun *so* ri osnaich, air dhuinn bhi fuidh uallaich: cha'n e air son gu'm bu mhiann leinn bhi air ar rùsgadh, ach air ar n-eudachadh, chum gu bi bàsmhorachd air a slugadh suas le beatha.

5 A nis an ti a dh'oibrich sinne chum so féin, *is* e Dia e, a thug dhuinne mar an ceudna geall-daingnich [3] an Spioraid.

6 Uime sin *tha sinn* a ghnàth deadh-mhisneachail, air dhuinn fios a bhi againn am feadh a ta sinn aig an tigh sa' choluinn, gu bheil sinn air choigrich o'n Tighearn:

7 (Oir a ta sinn a' gluasad [4] a réir creidimh, agus cha'n ann a réir seallaidh.)

8 Tha deadh mhisneach againn, agus bu ròghnuiche leinn gu mòr bhi air choigrich as a' choluinn, agus a bhi làthair maille ris an Tighearn.

9 Uime sin a ta sinn a' deanamh ar dìchill, chum cò aca bhios sinn a làthair, no air choigrich, gu'm bi sinn taitneach dhàsan.

10 Oir is éigin duinn uile bhi air ar nochdadh an làthair caithir-breitheanais Chriosd; chum gu faigh gach neach na nithe *a rinn e* sa' choluinn, a réir an ni a rinn e, ma's maith no olc e.

11 Uime sin, air dhuinn

---

1 *tiota, mionaid.*
2 *cluth-eudachadh, còmhdachadh.*
3 *earlas.*
4 *a' gluasachd, ag imeachd, a' siubhal.*

fios a bhi againn air uamhas an Tighearna, tha sinn a' cur impidh air daoinibh; ach a ta sinn follaiseach do Dhia, agus tha dòchas agam mar an ceudna gu bheil sinn air ar deanamh follaiseach ann bhur coguisibh-sa.

12 Oir cha 'n 'eil sinn 'gar moladh féin a rìs dhuibhse, ach a ta sinn a' toirt fàth[1] uaill dhuibh do ar taobh, chum gu bi *freagradh* agaibh dhoibh-san a tha deanamh uaill ann an gnùis, agus cha'n ann an cridhe.

13 Oir ma tha sinn a dh'easbhuidh céille, *is ann* do Dhia: agus ma tha ar ciall againn, *is ann* duibh-sa.

14 Oir a ta gràdh Chriosd'gar co-éigneachadh, air dhuinn breithneachadh mar so, ma fhuair a h-aon bàs air son nan uile, gu'n robh na h-uile marbh:

15 Agus gu'n d'fhuair e bàs air son nan uile, chum iadsan a ta beò, nach biodh iad á so suas beò dhoibh féin, ach dhàsan a dh'fhuiling am bàs air an son, agus a dh'éirich a rìs.

16 Uime sin, cha'n aithne dhuinne á so suas aon duine a réir na feòla: seadh, ged b' aithne dhuinn Criosd a réir na feòla, gidheadh a nis cha'n aithne dhuinn *e* ni's mò.

17 Uime sin ma *tha* neach sam bith ann an Criosd, *is* creutair nuadh *e:* chaidh na seann nithe seach, feuch, rinneadh na h-uile nithe nuadh.

18 Agus is ann o Dhia *a* *ta* na h-uile nithe, neach a rinn sinne réidh ris féin tre Iosa Criosd, agus a thug dhuinn ministreileachd na réite;

19 Eadhon, gu robh Dia ann an Criosd, a' deanamh an t-saoghail réidh ris féin, gun bhi a' meas an cionta dhoibh; agus dh'earb e ruinne[2] focal na réite.

20 Uime sin is teachdairean sinn air son Chriosd, mar gu cuireadh Dia impidh leinne: tha sinne a' guidhe *oirbh* as uchd[3] Chriosd, bithibh réidh ri Dia.

21 Oir rinn e esan do nach b'aithne peacadh, 'na ìobairt-pheacaidh air ar sonne; chum gu bitheamaid air ar deanamh 'nar fìreantachd Dhé annsan.

CAIB. VI.

1 *Gu'n do dhearbh Pòl e féin 'na mhinisteir fìrinneach do Chriosd, araon le earailibh,* 3 *agus le ionracas a bheatha,* 4 *agus leis gach gnè trioblaid agus masladh fhulang gu foighidneach air son an t-soisgeil:* 10 *umpa so labhair e gu dàna riu, a chionn gu robh a chridhe fosgailte dhoibh.*

UIME sin tha sinn mar chomh-oibrichean *leissan,* a' guidhe *oirbh,* gun sibh a ghabhail gràis Dé an dìomhanas:

2 (Oir a ta e ag ràdh, Ann an àm taitneach dh'éisd mi riut, agus ann an là slàinte rinn mi còmhnadh leat: feuch, a nis an t'àm taitneach; feuch, a nis là na slàinte.)

3 Gun bhi toirt aobhair oilbheim air bith ann an aon ni, chum nach faigheadh a' mhinistreileachd[4] mi-chliù:

4 Ach anns gach ni 'gar dearbhadh féin mar mhinis-

---

cothroim. [2] *chuir e annainne,* Gr. [3] *air sou, an òit.*

[4] [*ar*] *ministreileachd,* [*ar*] *frithealadh.*

teiribh Dhé, ann am mòrfhoighidin, ann an àmhgharaibh, ann an uireasbhuidh, ann an teanntachdaibh,

5 Ann am buillibh, ann am prìosanaibh, ann an luasgadh o àit gu h-àit, ann an saothair, ann am faire, ann an trasgaibh,

6 Ann am fìor-ghloine, ann an eòlas, ann am fadfhulangas, ann an caoimhneas, anns an spiorad naomh[1], ann an gràdh gun cheilg,

7 Ann am focal na fìrinn, ann an cumhachd Dhé, le airm na fìreantachd air an làimh dheis agus chlì,

8 Tre urram agus easurram, tre mhi-chliù agus dheadh-chliù: mar mhealltairibh, gidheadh fìrinneach;

9 Mar dhream nach aithnichear, gidheadh air am bheil deadh aithne; mar dhream a ta faghail a' bhàis, gidheadh feuch, tha sinn beò; mar dhream a smachdaichear, agus gun am marbhadh;

10 Mar dhream a ta brònach, gidheadh a ghnàth a' deanamh gàirdeachais; mar *dhaoine* bochda, gidheadh *a ta* deanamh mòrain saoibhir; mar dhaoine aig nach 'eil ni sam bith, gidheadh a' sealbhachadh nan uile nithe.

11 Tha ar beul-ne fosgailte dhuibhse, O a Chorintianacha, tha ar cridhe air a dheanamh farsuinn.

12 Cha'n 'eil sibh ann an cumhannachd annain-ne, ach tha sibh ann an cumhannachd ann bhur n-innibh féin.

13 A nis mar ath-dhìoladh san ni sin féin, (tha mi a' labhairt mar ri *m'* chloinn,) bithibh-sa farsuinn mar an ceudna.

14 Na cuing-cheanglar gu neo-chothromach sibh mailie ri mi-chreidich: oir ciod e caidreabh na fìreantachd ri neo-fhìreantachd? agus ciod e comunn an t-soluis ris an dorchadas?

15 Agus ciod an réite a ta aig Criosd ri Belial? no ciod i cuid a' chreidich, maille ri ana-creideach?

16 Agus ciod a' cho-réite a ta aig teampull Dé ri hìodholaibh[2]? oir is sibhse teampull an Dé bheò; a réir mar a thubhairt Dia, Gabhaidh mise còmhnuidh annta, agus gluaisidh mi 'nam measg; agus bithidh mise a'm' Dhia aca-san, agus bithidh iadsan 'nan sluagh agamsa.

17 Uime sin thigibh a mach as am meadhon, agus dealaichibh *riu*, tha an Tighearn ag ràdh, agus na beanaibh ris an ni neòghlan; agus gabhaidh mise a m'ionnsuidh sibh,

18 Agus bithidh mi a'm' Athair dhuibh, agus bithidh sibhse 'nur mic agus 'nur nigheanaibh dhomh-sa, tha an Tighearn uile-chumhachdach ag ràdh.

CAIB. VII.

1 *Dh'earailich Pòl na Corintianaich chum gloine beatha, 2 agus chum an inntinn bhi aca dhàsan a ta aige dhoibh: 3 air eagal gu saoilteadh gu'n robh e cur so an amharus, chuir e an céill doibh meud a' chomhfhurtachd a fhuair e 'na thrioblaidibh, o'n sgeul a thug Titus dha air ùm bròn diadhaidh.*

[1] *Ieis an Spiorad.*

[2] *dealbhaibh.*

UIME sin, a mhuinntir mo ghràidh, air dhuinn na geallanna so bhi againn, glanamaid sinn féin o gach uile shalachar feòla agus spioraid, a' coimhlionadh naomhachd ann an eagal Dé.

2 Gabhaibh ruinne: cha d'rinn sinn eucoir air aon duine, cha do thruaill sinn aon duine, cha do mheall sinn aon duine.

3 Cha'n ann chum bhur dìtidh a ta mi a' labhairt so: oir thubhairt mi roimh, gu bheil sibh ann ar cridheachaibh-ne chum bàsachadh maille *ribh*, agus a bhi beò maille *ribh*.

4 *Is* mòr mo dhànachd cainnte do 'ur taobh-sa, *is* mòr m' uaill as bhur leth: lìonadh le comhfhurtachd mi, tha mi thar tomhas aoibhneach ann ar n-uile àmhgharne.

5 Oir an uair a thàinig sinn gu Macedonia, cha d'fhuair ar feòil fois sam bith, ach bha sinn fuidh àmhghar air gach taobh; an leth am muigh *bha* còmhraig, an leth a stigh *bha* eagal[1]:

6 Ach Dia a bheir comhfhurtachd dhoibh-san a tha air an leagadh sìos, thug e comhfhurtachd dhuinne le teachd Thituis:

7 Agus cha'n e le a theachd-san a mhàin, ach mar an ceudna leis a' chomhfhurtachd a fhuair esan uaibhse, 'nuair a chuir e an céill duinn bhur dian-thograidh, bhur caoidh[3], bhur teasghràdh dhomh-sa; air chor as gur mòid a rinn mi gairdeachas.

8 Oir ged chuir mi doilgheas oirbh leis an litir, cha'n 'eil aithreachas orm; ged bha aithreachas orm: oir tha mi faicinn gu'n do chuir an litir sin doilgheas oirbh, ged nach *d'rinn i so* ach rè tamuill.

9 A nis tha gàirdeachas orm, cha'n ann air son sibh a bhi doilich, ach gu robh sibh doilich chum aithreachais[3]: oir bha doilgheas oirbh air mhodh diadhaidh, chum nach tigeadh call oirbh ann an aon ni do ar taobh-ne.

10 Oir oibrichidh am bròn diadhaidh aithreachas chum slàinte do nach gabhar aithreachas: ach oibrichidh doilgheas an t-saoghail bàs.

11 Oir feuch, an ni so féin doilgheas diadhaidh bhi oirbh, ciod e meud an dùrachd a dh'oibrich e annaibh, seadh, *ciod* an glanadh oirbh féin[4], seadh, *ciod* an ro-dhiom, seadh, *ciod* an t-eagal, seadh, *ciod* an dian-thograidh, seadh, *ciod* an t-eud, seadh, *ciod* an tograidh dioghaltais? anns gach ni dhearbh sibh sibh féin bhi glan sa' chùis so.

12 Uime sin ged sgriobh mi do 'ur n-ionnsuidh, cha b'ann air a shon-san a rinn an eucoir, no air a shon-san air an d'rinneadh an eucoir, ach a chum gu foillsichteadh dhuibh ar cùram-ne mu'r timchioll-sa am fianuis Dé.

13 Uime sin fhuair sinn comhfhurtachd air son bhur comhfhurtachd-sa: seadh, bu ro mhò a rinn sinn gaird-

[1] *uamhunn.* [2] *bròn.*

[3] *atharrachadh inntinn.*

[4] *an saoradh, an leith-sgeul.*

eachas, air son gairdeachais Thituis, do bhrìgh gu'n d' fhuair a spiorad suaimhneas uaibhse uile.

14 Oir ma rinn mi bòsd[1] sam bith ris-san asaibh-se, cha'n eil nàire orm; ach mar a labhair sinn na h-uile nithe am fìrinn ribhse, is amhuil sin a fhuaradh fìrinneach ar bòsd asaibh-se ri Titus.

15 Agus a ta dùrachd a chridhe-san ni's pailte do 'ur taobh-sa, air dha bhi a' cuimhneachadh bhur n-ùmhlachd uile, mar a ghabh sibh ris le h-eagal agus ballchrith.

16 Uime sin tha gairdeachas orm gu bheil dànachd agam asaibh anns gach ni.

CAIB. VIII.

1 *Bhrosnuich Pòl na Corintianaich gu tìonal seirceil a dheanamh air son nan naomh bochda ann an Ierusalem, le eisempleir nam Macedonach,* 7 *le moladh an dian-thograidh a bha aca féin roimh,* 9 *le eisempleir Chriosd,* 14 *agus leis an tairbhe spioradail a thigeadh dhoibh féin o'n tabhartas sin.*

A NIS, a bhràithre, tha sinn a' toirt fios duibh air gràs Dé, a thugadh do eaglaisibh Mhacedonia:

2 Eadhon gu'n robh, ann am mòr-dhearbhadh àmhghair, pailteas an aoibhneis, agus doimhne am bochduinn, ro phailte chum saoibhreis am fialuidheachd[2].

3 Oir (tha mi toirt fianuis,) *gu robh* iad uatha féin toileach a réir an comais, seadh, thar an comas:

4 A' guidhe oirnne gu dùrachdach, gu'n gabhamaid an tiodhlac, agus comh-roinn an fhrithealaidh do na naomhaibh.

5 Agus cha'n ann mar a shaoil sinne[3], ach thug siad iad féin air tùs do'n Tighearn, agus *'na dhéigh sin* dhuinne a réir toil Dé:

6 Air chor as gu'n do chuir sinn impidh air Titus, a réir mar a thòisich e roimh, mar sin gu'n crìochnaicheadh e annaibh-sa an gràs[4] sin féin mar an ceudna.

7 Uime sin mar a ta sibh pailte anns gach uile ni, ann an creidimh, ann an ùrlabhradh, agus ann an eòlas, agus ann an uile dhìchioll, agus ann bhur gràdh dhuinne, bithibh pailte anns a' ghràs so mar an ceudna.

8 Cha'n 'eil mi a' labhairt[5] so mar àithne, ach a thaobh dùrachd dhaoine eile, agus a dhearbhadh tréibhdhireas bhur gràidh-sa.

9 Oir is aithne dhuibh gràs ar Tighearna Iosa Criosd, ged bha e saoibhir, gidheadh gu'n d'rinneadh bochd e air bhur sonsa chum gu biodh sibhse saoibhir tre a bhochduinnsan.

10 Agus anns *an ni* so tha mi toirt *mo* chomhairle: oir a ta so tarbhach[6] dhuibhse, a thòisich roimh, cha'n e mhàin air deanamh, ach air a bhi togarrach o cheann bliadhna.

11 A nis air an aobhar sin coimhlionaibh an gnìomh[7]; ionnus mar a *bha sibh* ullamh chum na toile, mar sin gu'*m bi sibh* ullamh chum coimhlionaidh as na bheil agaibh.

---

1 *uaill, mòr-dhuil.*
2 *an daonnachda.*
3 *a bha dòchas againne.*
4 *tiodhlac.* 5 *Ni'n labhram.*
6 *iomchubhaidh.*
7 *an deanamh.*

12 Oir ma bhios air tùs inntinn thoileach ann, gabhar ris a réir mar *a ta* aig neach, *agus* cha'n ann a réir nan nithe nach 'eil aige.

13 Cha'n ann chum gu'm biodh socair aig daoine eile, agus amhghar agaibh-sa.

14 Ach a thaobh co-cheartais, chum san àm so nis *gu'm bi* bhur pailteas-sa 'na *choimhleasachadh* air an uireasbhuidh-san, agus mar an ceudna chum gu'm bi am pailteas-san 'na *choimhleasachadh* air bhur n-uireasbhuidh-sa, air chor as gu'm bi co-cheartas *eadaraibh;*

15 A réir mar a ta e sgrìobhta, An ti a *thionail* mòran, cha robh anabarr aige: agus an ti a *thionail* beagan, cha robh easbhuidh air.

16 Ach buidheachas do Dhia, a chuir an cùram dùrachdach sin féin do 'ur taobhsa ann an cridhe Thituis.

17 Oir gu deimhin ghabh e ris an impidh; ach air dha bhi ni bu togarraiche, chaidh e d'a thoil féin do 'ur n-ionnsuidh.

18 Agus chuir sinne maille ris am bràthair, aig am bheil *a* chliù san t-soisgeul, feadh nan eaglaisean uile:

19 (Agus cha'n e *so* a mhàin, ach thaghadh e leis na h-eaglaisibh mar an ceudna mar chompanach turuis dhuinne, leis an tiodhlac so a fhrithealadh leinne chum glòire an Tighearna sin féin, agus *chum foillseachaidh* bhur n-inntinn ullamh-sa.)

20 A' seachnadh so, nach tugadh neach air bith mi-

chliù dhuinne thaobh a' phailteis so a fhrithealadh leinne:

21 Air dhuinn bhi solarachadh nithe ciatach, cha'n e mhàin am fianuis an Tighearn, ach mar an ceudna am fianuis dhaoine.

22 Agus chuir sinn maille riu ar bràthair, a dhearbh sinn gu minic dùrachdach am mòran do nithibh, ach a nis ni's ro dhùrachdaiche, a thaobh an ro-earbsa ta *aige*[1] asaibh-sa.

23 Ma *dh'fhiosraichear* ni sam bith mu Thitus, *is e* mo chompanach-sa e, agus mo chomh-oibriche do 'ur taobhsa: no *mu thimchioll* nam bràithre, *is iad* teachdairean nan eaglaisean, *agus* glòir Chriosd.

24 Uime sin nochdaibh dhoibh-san, agus am fianuis nan eaglaisean, dearbhadh bhur gràidh-sa, agus ar n-uaill-ne do 'ur taobh.

CAIB. IX.

1 *Dh'innis Pòl an reuson air son, ged b'aithne dha mòr-thogradh nan Corintianach, an do chuir e Titus agus na bràithre roimh-laimh d'an ionnsuidh g'am brosnuchadh gu dèirc a thoirt gu pailte, do bhrìgh gur gnè shìol-chuir iad,* 10 *a bheir bàrr pailte dhoibh féin.*

OIR a thaobh frithealaidh do na naomhaibh, is neofheumail dhomh-sa sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh.

2 Oir is aithne dhomh togarrachd bhur n-inntinn, as leth am bheil mi deanamh[2] uaill asaibh-sa ris na Macedonaich, *ag ràdh,* Gu robh Achaia ullamh o cheann bliadhna; agus bhrosnuich bhur n-eud-sa ro mhòran.

[2] *an deanam.*

3 Gidheadh chuir mi na bràithre *do 'ur n-ionnsuidh*, air eagal gu'm biodh ar n-uaillne asaibh dìomhain sa' chùis so; chum mar a thubhairt mi, gu'm biodh sibh ullamh:

4 Air eagal ma thig na Macedonaich maille rium, agus gu'm faigh iad sibhse neo-ullamh, gu'm bi nàire oirnne, (gun a ràdh oirbhse,) á dànadas na h-uaill so.

5 Uime sin bhreithnich mi gu'm b'fheumàil impidh chur air na bràithribh, iad a dhol air tùs do 'ùr n-ionnsuidh-sa, agus bhur tabhartas, air an do labhradh ribh roimh, a dheanamh deas, chum gu'm biodh sin ullamh, mar thiodhlac[1], agus cha'n ann mar ni a dh'aindeoin.

6 Ach so *a ta mi ag ràdh*, An ti a chuireas gu gann, buainidh e gu gann mar an ceudna; agus an ti a chuireas gu pailte, buainidh e gu pailte mar an ceudna.

7 *Thugadh* gach duine seachad a réir rùin a chridhe; na b'ann an doilgheas, no le h-éigin: oir is toigh le Dia an neach a bheir seachad gu suilbhir.

8 Agus *is* comasach Dia air gach gràs a dheanamh ro phailte dhuibh-se, chum air dhuibh anns gach uile ni làn leoir a bhi agaibh a ghnàth, gu'm biodh sibh pailte chum gach deadh oibre.

9 A réir mar a ta e sgrìobhta, Sgaoil e *a chuid;* thug e do na bochdaibh: mairidh 'fhireantachd a chaoidh.

10 A nis an ti a bheir sìol do'n fhearcuir[2], agus aran chum bidh, gu tugadh e agus gu meudaicheadh e bhur curachd-sa, agus gu tugadh e do thoradh bhur fìreantachd fàs.)

11 Air dhuibh bhi air bhur deanamh saoibhir anns gach uile ni chum gach uile thabhartais, ni a dh'oibricheas leinne breith-buidheachais do Dhia.

12 Oir a ta frithealadh na seirbhis so, cha'n e mhàin a' leasachadh uireasbhuidh nan naomh, ach a ta e mar an ceudna pailte tre mhòran breith-buidheachais do Dhia;

13 (Air dhoibh bhi, tre dhearbhadh an fhrithealaidh so, a' toirt glòire do Dhia air son bhur n-ùmhlachd do shoisgeul Chriosd a réir bhur n-aidmheil, agus air son bhur tabhartais fhialuidh[3] dhoibhsan, agus do na h-uile *dhaoinibh:*

14 Agus tre an urnuigh air bhur son-sa, aig am bheil mòr-dhéidh oirbh air son gràis Dé a ta ro phailte annaibh.

15 Buidheachas do Dhia air son a thiodhlaic do-labhairt[4].

CAIB. X.

1 *An aghaidh nan abstol bréige, a bha deanamh tàir air anmhuinneachd a phearsa agus air a làthaireachd chorporra, chuir Pòl an céill an neart agus an t-ùghdarras spioradail sin leis an d'armaich eadh e an aghaidh cumhachdan a naimhdean uile, &c.*

A NIS tha mise féin Pòl a' guidhe oirbh, tre mhacantas agus shéimheachd Chriosd, neach air dhomh a bhi làthair a ta ìosal 'nur

---

1 *ghean-maith.*
2 *d'n t-sloladair.*
3 *dhaonnachdaich.*
4 *do-chur an céill.*

measg, ach air dhomh a bhi uaibh a ta dàna oirbh :

2 Ach tha mi ag iarraidh oirbh *a dh'athchuinge*, gun *sibh a thoirt orm*, an uair a bhios mi làthair, bhi dàna, leis a' mhuinghin[1] leis an saoilear mi bhi dàna an aghaidh dream àraidh a tha toirt meas oirnne, mar gu bitheamaid ag imeachd a réir na feòla.

3 Oir ged tha sinn ag imeachd[2] anns an fheòil, cha'n ann a réir na feòla ta sinn a' cogadh :

4 (Oir ar n-airm chogaidh cha'n fheòlmhor iad, ach cumhachdach o Dhia chum daingnichean a leagadh :)

5 A' tilgeadh sìos reusonachaidh, agus gach ni àrd a dh'àrdaicheas e féin an aghaidh eòlais Dé, agus a' toirt am braighdeanas gach smuain chum ùmhlachd Chriosd :

6 Agus dioghaltas ullamh againn r'a dheanamh air gach uile eas-ùmhlachd, 'nuair a chomhlionar bhur n-ùmhlachd-sa.

7 An amhairc sibh air nithibh a réir an coslais ? ma tha dòchas[3] aig aon neach as féin, gur le Criosd e, smuainicheadh e so a ris uaith féin, mar is le Criosd esan, gur le Criosd sinne mar an ceudna.

8 Oir ged dheanainn càileigin ni's mò dh'uaill as ar cumhachd-ne, (a thug an Tighearna dhuinn chum fòghluim[4] agus cha'n ann chum bhur sgrios-sa,) cha bhiodh nàire orm :

9 Chum nach measar mi mar gu'm bithinn a' cur eagail oirbh le litrichibh.

10 Oir a ta *a* litrichean, (tha iadsan ag ràdh,) cudthromach agus làidir, ach *a ta a* làthaireachd chorporra anmhunn[5], agus a chainnt tàireil.

11 Smuainicheadh a leithid sin *do dhuine* so, mar a ta sinne ann am focal tre litrichibh, agus sinn as làthair, mar sin gu'*m bi sinn* ann an gnìomh air dhuinn a bhi làthair.

12 Oir cha'n 'eil a dhànadas[6] againne sinn féin a chur an àireamh, no a choimeas ri dream àraidh a mholas iad féin : ach air dhoibh-san bhi 'gan tomhas féin eatorra féin, agus 'gan coimeas féin riu féin, cha'n 'eil iad glic.

13 Ach cha dean sinne uaill á nithibh a tha thar *ar* tomhas, ach a réir tomhais na riaghailt[7] a roinn Dia dhuinne, eadhon tomhas a ruigeas oirbhse.

14 Oir cha'n eil sinne 'gar sìneadh féin thar *ar tomhas*, mar nach ruigeamaid sibhse ; oir thàinig sinn eadhon do 'ur n-ionnsuidh-sa[8], le soisgeul Chriosd :

15 Gun sinn a bhi deanamh uaill á nithibh a ta thar *ar* tomhas, *eadhon* a saothairibh dhaoine eile ; ach a ta dòchas againn, 'nuair a mheudaichear bhur creidimhsa, gu faigh sinn farsuinneachd gu pailte annaibh a réir ar riaghailt-ne,

16 Chum an soisgeul a shearmonachadh anns na *h-ionadaibh* an taobh thall duibhse, *agus* cha'n ann chum uaill

[1] *mhisnich, urrasachd.* [2] *gluasad, siubhal.* [3] *earbsa.*

[4] *togail suas.* [5] *lag.* [6] *a mhisnich.* [7] *riaghail.* [8] *thugaibh-sa.*

a dheanamh ann an riaghailt duine eile, á nithibh a ta ullamh a cheana.

17 Ach an ti a ni uaill, deanadh e uaill anns an Tighearn.

18 Oir cha'n e an ti a mholas e féin a tha ionmholta[1], ach an ti a mholas an Tighearn.

CAIB. XI.

1 *Tre ro-mheud cùraim Phòil do na Corintianaich, thòisich e dh'aindeoin ri e féin a mholadh; 5 dh'innis e nach robh e a bheag goirid air na h-abstoil bu mhò,* 7 *gu'n do shearmonaich e an soisgeul dhoibh gu saor,* 13 *agus nochd e nach robh e a bheag a dheidh-làimh air an luchd-oibre chealgach sin, thaobh aon sochair a bhuineadh do'n lagh, &c.*

B'FHEARR leam gu'n giùlaineadh sibh beagan le m' amaideachd; agus da rìreadh giùlainibh leam.

2 Oir a ta mi eudmhor umaibh le h-eud diadhaidh; oir rinn mi ceangal-pòsaidh eadar sibh agus aon fhear, chum bhur cur mar òigh fhìorghloin an làthair Chriosd.

3 Ach a ta eagal orm, air dòigh sam bith, mar a mheall an nathair Eubha le a cuilbheartachd, mar sin gu'n truaillear bhur n-inntinnsa o'n aon-fhillteachd a ta ann an Criosd.

4 Oir nan deanadh an neach a thig, Iosa eile a shearmonachadh nach do shearmonaich sinne, no *nam* faigheadh sibhse spiorad eile, nach d'fhuair sibh, no soisgeul eile ris nach do ghabh sibh, dh'fheudadh sibh gu maith giùlan *leis*.

5 Oir is i mo bharail-sa nach robh mi a bheag goirid air na h-abstolaibh a b'àirde.

6 Ach ged *tha* mi neo-fhòghluimte ann an cainnt, gidheadh cha'n 'eil mi *mar sin* ann an eòlas; ach rinneadh sinn làn-fhollaiseach anns na h-uile nithibh 'nur measg-sa.

7 An d'rinn mi cionta le mi féin ìsleachadh chum gu'm biodh sibhse air bhur n-àrdachadh, *no* a chionn gu'n do shearmonaich mi soisgeul Dé a nasgaidh dhuibh?

8 Chreach mi eaglaisean eile, a gabhail tuarasdail *uatha*, chum seirbhis a dheanamh dhuibhse.

9 Agus an uair a bha mi làthair maille ribhse agus uireasbhuidh orm, cha do leig mi mo throm air duine sam bith: oir leasaich na bràithrean, a thàinig o Mhacedonia, m'uireasbhuidh: Agus anns na h-uile nithibh choimhid mi mi féin o m' throm a leigeadh oirbhse, agus coimhididh.

10 Mar a ta fìrinn Chriosd annam, cha chumar an uaill so uam ann an crìochaibh na h-Achaia.

11 C'ar son? An ann a chionn nach 'eil gràdh agam dhuibh? Tha fios aig Dia.

12 Ach an ni a ta mi deanamh, ni mi fathast e, chum gu toir[2] mi air falbh cionfàth[3] uatha-san le'm bu mhiann cion-fàth fhaotainn, chum anns an ni as am bheil iad a' deanamh uaill, gu faighear iad eadhon mar sinne.

13 Oir is ann d'an leithidibh sin *a ta* abstola bréige, luchd-oibre cealgach, 'gan cur féin ann an cosamhlachd abstola Chriosd.

---

[1] *dearbhta.*

[2] *gearr.* [3] *cothrom.*

14 Agus cha'n iongantach *sin:* oir cuirear Satan féin an cruth[1] aingil soillse.

15 Uime sin cha ni mòr *e* ged chuirear a mhinisteirean mar an ceudna ann an cruth mhinisteirean na fìreantachd; aig am bi an crìoch dheireannach a réir an oibre.

16 A ta mi ag ràdh a rìs, Na measadh aon neach gur amadan mi; no fòs, gabhaibh rium mar amadan féin chum gu'n dean mi beagan uaill asam féin.

17 An ni a ta mi a labhairt, cha'n ann a réir an Tighearna, a ta mi 'ga labhairt, ach mar gu b'ann gu h-amaideach ànns an dànadas uaille so.

18 Do bhrìgh gu bheil mòran a' deanamh uaill a réir na feòla, ni mise uaill mar an ceudna.

19 Oir giùlainidh sibh gu toileach le amadanaibh, do bhrìgh gu bheil sibh *féin* glic.

20 Oir fuilgidh sibh ma bheir neach an daorsa sibh, ma dh'itheas[2] neach *sibh*, ma bheir neach bhur cuid *dhibh*, ma dh'àrdaicheas neach e féin, ma bhuaileas neach air an aghaidh sibh.

21 Tha mi a' labhairt a thaobh eas-urraim, mar gu'm bitheamaid anmhunn: ach, ge b'e ni anns am bheil neach air bith dàna, (tha mi a' labhairt gu h-amaideach,) a ta mise dàna *ann* mar an ceudna.

22 An Eabhruidhich iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna: An Israelich iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna: An sliochd do Abraham iad? *mar sin tha* mise mar an ceudna:

23 Am ministeirean do Chriosd iad? (tha mi a' labhairt mar dhuine michéillidh,) a ta mise os an ceann *san ni so:* ann an saothairibh ni's pailte, ann am buillibh ni's ro mhò[3], am prìosanaibh ni's trice, am bàsaibh gu minic.

24 Fhuair mi o na h-Iudhaich cùig uairean dà fhichead *buille* ach a h-aon.

25 Ghabhadh le slataibh orm tri uairean, chlachadh mi aon uair, dh'fhuiling mi long-bhriseadh tri uairean; là agus oidhche bha mi san doimhne:

26 Ann an turusaibh gu minic, ann an gàbhadh aimhnichean, ann an cunnartaibh fhear-reubainn, ann an cunnartaibh o *m'* chinneach *féin*, ann an cunnartaibh o na Cinnich, ann an cunnartaibh sa' bhaile, ann an cunnartaibh san fhàsach, ann an cunnartaibh san fhairge, ann an cunnartaibh am measg bhràithre breugach[4];

27 Ann an saothair agus sgìos[5], am fairibh gu minic, ann an ocras agus tart, an trasgaibh gu minic, am fuachd agus an lomnochduidh.

28 A bhàrr air na nithibh a ta an leth muigh, an ni a ta teachd orm gu lathail, ro chùram nan eaglaisean uile.

29 Cò a ta lag, agus nach 'eil mise lag? cò a ta faotainn oilbheim, agus nach 'eil mise a' losgadh?

30 Ma's éigin domh uaill a dheanamh, is ann as na

[1] *riochd.* [2] *chlaoidheas.* [3] *thar tomhas.*

[4] *fallsa, mealltach.* [5] *sgìos agus briseadh-cridhe.*

nithibh a bhuineas do m' anmhuinneachd a ni mi uaill.

31 Tha fios aig Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a tha beannaichte gu siorruidh, nach 'eil mi deanamh bréige.

32 Ann an Damascus chuir uachdaran *a' phobuill* fuidh Aretas an righ, freiceadan air baile nan Damasceneach, an rùn mise a ghlacadh :

33 Ach tre uinneig leigeadh sìos ris a' bhalla mi ann an cliabh, agus chaidh mi as a làmhaibh.

CAIB. XII.

1 *Chum abstolachd a mholadh, ged fheudadh Pòl uaill a dheanamh as a thaisbeinibh iongantach,* 9 *gidheadh is fearr leis uaill a dheanamh as 'anmhuinneachd;* 11 *fhuair e cron doibh a chionn gu'n d' eignich iad chum na h-uaille dìomhain so.*

GU deimhin cha'n 'eil e iomchuidh dhomh-sa uaill a dheanamh : ach thig mi chum seallanna agus taisbeana an Tighearna.

2 B'aithne dhomh duine ann an Criosd ceithir bliadhna deug roimh so, (ma's anns a' choluinn, cha'n fhios domh ; no as a' choluinn, cha'n fhios domh ; aig Dia a ta fios ;) a leithid sin do dhuine thogadh chum an treas nèamh.

3 Agus b'aithne dhomh a leithid sin do dhuine, (ma's anns a' choluinn, no as a' choluinn, cha'n fhios domh : aig Dia a ta fios ;)

4 Gu'n do thogadh suas e gu pàrras, agus gu'n cual e briathra do - labhairt, nach feud duine a labhairt [1].

5 Ma' leithid sin *do dhuine* ni mi uaill : ach asam féin cha dean mi uaill, mur *dean mi* á m' anmhuinneachd-aibh [2].

6 Oir ged b aill leam uaill a dheanamh, cha bhi mi a'm' amadan ; oir labhraidh mi an fhìrinn : gidheadh a ta mi a' cumail orm féin, air eagal gu'm bi meas aig duine dhiom thar mar a ta e 'gam fhaicinn, no a' cluinntinn umam.

7 Agus air eagal gu'm bithinn air m'àrdachadh thar tomhas, tre ro - mheud nan taisbean, thugadh dhomh sgolb san fheoil, teachdair Shatain chum gu'm buaileadh e mi [3], air eagal gu'm bithinn air m'àrdachadh thar tomhas.

8 Air a shon so ghuidh mi an Tighearn tri uairean, gu'n imicheadh *so* uam.

9 Agus thubhairt e rium, Is leoir mo ghràs-sa dhuit : oir a ta mo chumhachd air a dheanamh foirfe ann an anmhuinneachd. Uime sinn is ro thoiliche a ni mi uaill á m' anmhuinneachdaibh, chum gu'n gabh cumhachd Chriosd còmhnuidh orm.

10 Uime sin tha mi gabhail tlachd ann an anmhuinneachdaibh, am maslaibh, ann an uireasbhuidhibh, ann an geur - leanmhuinnibh, ann an teanntachdaibh [4] air son Chriosd : oir an uair a ta mi lag, an sin a ta mi làidir.

11 Rinneadh a'm' amadan mi le uaill a dheanamh ; dh'éignich sibhse mi : oir bu chòir dhomh bhi air mo mholadh leibhse : oir cha robh mi bheag sam bith fo na h-ab-

[1] *nach urrainn duine a labhairt.*
[2] *laigsibh.*

[3] *chum gabhail le dornaibh orm.*
[4] *trioblaidibh, aindeisibh.*

stolaibh a's àirde, ged nach 'eil annam ach neo-ni.

12 Gu deimhin dh'oibricheadh comharan abstoil ann bhur measg-sa anns gach uile fhoighidin, ann an comharaibh agus an iongantasaibh, agus an cumhachdaibh[1].

13 Oir ciod an ni anns an robh sibh ni bu lugha na eaglaisean eile, mur e nach do leig mi féin mo throm oirbh? thugaibh maitheanas dhomh san eucoir so.

14 Feuch, a ta mi ullamh a nis an treas uair gu teachd do 'ur n-ionnsuidh; agus cha chuir mi mo throm oirbh; oir cha'n e bhur cuid a tha mi 'g iarraidh, ach sibh féin: oir cha 'n 'eil e mar fhiachaibh air a' chloinn ionmhas a chruinneachadh fa chomhair nam pàrantan, ach air na pàrantaibh fa chomhair na cloinne.

15 Agus is ro thogarrach a ni mise caitheadh, agus a chaithear mi air son bhur n-anama-sa, ged mar is ro phailte a ta gràdh agam dhuibh, gur lugha bhur gràdh-sa dhomh.

16 Ach biodh e mar sin, nach do chuir mi trom oirbh: gidheadh air dhomh bhi innleachdach, ghlac mi le seòltachd sibh.

17 An d'rinn mise tre aon neach dhuibhsan a chuir mi do 'ur n-ionnsuidh buannachd dhibh?

18 Ghuidh mi air Titus *dol do 'ur n-ionnsuidh*, agus chuir mi bràthair maille ris: an d'rinn Titus buannachd dhibh? nach do ghluais sinn san aon spiorad? agus anns na h-aon cheumaibh?

19 A rìs, am bheil sibh a' saoilsinn gu bheil sinne gabhail ar leithsgeil ribh? tha sinn a' labhairt am fianuis Dé ann an Criosd: ach *a ta* an t-iomlan, a chàirde, chum bhur fòghluim-sa[2].

20 Oir is eagal leam, air dhomh teachd, nach faigh mi sibh mar is miann leam, agus gu faighear mise dhuibhse mar nach bu mhiann leibh: air eagal gu'm bi connsachadh, farmad, fearg, comhstri, cùl-chàineadh, cogarsaich, àrdain[3], ceannairce *'nur measg*:

21 Air eagal an uair a thig mi a rìs, gu'n ìslich mo Dhia mi 'nur measg, agus gu dean mi caoidh air son mòrain do'n dream a pheacaich a cheana, agus nach do ghabh aithreachas do'n neò-ghloine, agus strìopachas, agus mhacnus a rinn iad.

CAIB. XIII.

1 *Bhagair Pòl cumhachd'abstolachd an aghaidh pheacach cruaidhmhuinealach: 5 agus chomhairlich e dhoibh an creidimh a dhearbhadh, 7 agus am beatha a leasachadh mun tig e: 11 chomh-dhùin e an litir le earail choitchionn agus le h-ùrnuigh.*

IS i so an treas uair a ta mi a' teachd do 'ur n-ionnsuidh: am beul dithis no triuir do fhianuisibh bithidh gach focal seasmhach.

2 Dh'innis mi cheana, agus tha mi roimh-làimh ag innseadh dhuibh, mar gu'm bithinn a làthair an dara uair; agus a nis air dhomh bhi as

[1] *gnìomharaibh cumhachdach.*

[2] *bhur togail suas.*

[3] *àrd-inntinneachd, atmhoireachd.*

bhur làthair, tha mi a' sgrìobhadh chum na dream a pheacaich roimh so, agus chum chàich uile, ma thig mi a rìs, nach caomhain mi :

3 O tha sibh ag iarraidh dearbhaidh air Criosd a' labhairt annam-sa, neach do 'ur taobh-sa 'nach 'eil anmhunn, ach a ta cumhachdach annaibh.

4 Oir ged cheusadh e tre anmhuinneachd, gidheadh a ta e beò tre chumhachd Dhé : oir a ta sinne mar an ceudna anmhunn ann-san, gidheadh bithidh sinn beò maille ris tre chumhachd Dhé do 'ur taobh-sa.

5 Ceasnaichibh sibh féin, am bheil sibh sa' chreidimh ; dearbhaibh sibh féin : nach aithne dhuibh sibh féin, gu bheil Iosa Criosd annaibh, mur daoine a chuireadh air cùl [1] sibh ?

6 Ach tha dòchas agam gu'm bi fhios agaibh nach daoine a chuireadh air cùl sinne.

7 A nis tha mi guidhe air Dia gun sibhse a dheanamh uilc air bith ; cha'n ann chum gu'm faicear sinne bhi dearbhta, ach chum gu'n deanadh sibhse an ni sin a ta maith [2], ged robh sinne mar dhaoine a chuireadh air cùl.

8 Oir cha'n urrainn sinn ni air bith a dheanamh an aghaidh na fìrinn, ach air son na fìrinn.

9 Oir tha sinn subhach an uair a tha sinn *féin* anmhunn, agus sibhse làidir : agus tha sinn a' guidhe so mar an ceudna, sibhse bhi diongmhalta.

10 Is ann uime so a sgrìobh mi na nithe so *do 'ur n'ionnsuidh* air dhomh bhi as bhur làthair, chum air dhomh bhi làthair nach bithinn garg, a réir a' chumhachd a thug an Tighearna dhomh chum fòghluim [3], agus cha'n ann chum sgrios.

11 Fa dheòidh, a bhràithre, slàn leibh : bithibh diongmhalta [4], bithibh subhach, bithibh a dh'aon inntinn, bithibh sìochail ; agus bithidh Dia a' ghràdh agus na sìthe [5] maille ribh.

12 Cuiribh fàilte air a chéile [6] le pòig naoimh.

13 Tha na naoimh uile a' cur beannachd do 'ur nionnsuidh.

14 Gràs an Tighearna Iosa Criosd, agus grádh Dhé, agus comh-chomunn an Spioraid naoimh, *gu robh* maille ribh uile. Amen.

---

1 *daoine neo-dhearbhta.*
2 *ciatach.* 3 *togail suas.*

4 *foirfe, iomlan.* 5 *slothchaint.*
6 *Altaichibh beatha a chéile.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN

GALATIANACH.

CAIB. I.

1 *Tha iongantas air Pòl gu'n do thréig na Galatianaich esan agus an soisgeul cò luath:* 8 *agus mhalluich e an dream sin a shearmonaicheas aon soisgeul eile ach na shearmonaich e féin;* 11 *dh'fhòghluim e'n soisgeul cha b'ann o dhaoinibh, ach o Dhia,* 13 *agus nochd e ciod a ghnè duine bha ann mun do ghairmeadh e.*

POL abstol, (cha'n ann o dhaoinibh, no tre dhuine, ach tre Iosa Criosd, agus tre Dhia *an* t-Athair, a thog suas e o na marbhaibh,)

2 Agus na bràithrean uile a tha maille rium, chum eaglaisean Ghalatia:

3 Gràs duibh, agus sìth o Dhia an t-Athair, agus *o* ar Tighearn Iosa Criosd,

4 A thug e féin air son ar peacanna, chum gu'n saoradh e sinn o'n droch shaoghal a 'a làthair, a réir toile Dé agus ar n-Athar-ne:

5 Dhàsan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

6 Is iongnadh leam gu'n d'atharraicheadh [1] sibh co luath uaith-san a ghairm sibh tre [2] ghràs Chriosd, gu soisgeul eile:

7 Ni nach *soisgeul* eile; ach a ta dream àraidh 'gur buaireadh, le'n àill soisgeul Chriosd a thilgeadh bun os ceann [3].

8 Ach nan deanamaid-ne, no aingeal o nèamh, soisgeul eile a shearmonachadh dhuibh, ach *an soisgeul a* shearmonaich sinne dhuibh, biodh e malluichte.

9 Amhuil mar a thubhairt sinn roimh, a ta mise ag ràdh a nis a rìs mar an ceudna, Ma shearmonaicheas neach sam bith soisgeul eile dhuibh, ach *an soisgeul* a ghabh sibh, biodh e malluichte.

10 Oir am bheil mi nis a' cur impidh air [4] daoinibh, no air Dia? no am bheil mi 'g iarraidh daoine a thoileachadh? oir nam bithinn fathast a' toileachadh dhaoine, cha bhithinn a'm' sheirbhiseach aig Criosd.

11 Ach a ta mi toirt fios duibh, a bhràithre, an soisgeul a shearmonaicheadh leam-sa, nach ann a réir duine a ta e.

12 Oir cha b'ann o dhuine a fhuair mi e, ni mò a theagaisgeadh dhomh *e*, ach tre fhoillseachadh Iosa Criosd.

13 Oir chuala sibh mo chaithe-beatha-sa [5] san aimsir a chaidh seachad, ann an creidimh nan Iudhach, gu'n d'rinn mi thar tomhas geurleanmhuinn air eaglais Dé, agus gu'n d'fhàsaich mi i:

14 Agus gu'n d'thàinig mi air m'aghaidh ann an creidimh nan Iudhach thar mòran do m' chomh-aoisibh am

---

[1] *gu'n d'thugadh thairis.*
[2] *chum.*

[3] *fhiaradh, chlaon-thruaillcadh.*
[4] *a' cur m'earbsa á.* [5] *mo ghiùlan.*

measg mo chinnich féin, air dhomh bhi ni bu ro eudmhoire mu ghnàthannaibh mo shinnsireachd.

15 Ach an uair a b'i deadh thoil Dé, a sgar o bhroinn mo mhàthar mi, agus a ghairm *mi* tre a ghràs,

16 A Mhac féin fhoillseachadh annam[1], chum gu searmonaichinn e am measg nan Cinneach; air ball cha do chuir mi comhairle ri feòil agus fuil:

17 Ni mò chaidh mi suas gu Ierusalem, chum na muinntir sin a bha 'nan abstolaibh romham; ach chaidh mi gu Arabia, agus a rìs thàinig mi air m'ais gu Damascus.

18 An déigh sin an ceann thri bliadhna, chaidh mi suas gu Ierusalem, a dh'fhaicinn Pheadair, agus dh'fhan mi maille ris cùig làithean deug.

19 Ach neach air bith eile do na h-abstolaibh cha'n fhaca mi, ach Seumas bràthair an Tighearna.

20 A nis *anns* na nithibh a ta mi a' sgrìobhadh dhuibh, feuch, an làthair Dhé, cha'n eil mi deanamh bréige.

21 'Na dhéigh sin thàinig mi gu crìochaibh Shiria agus Chilicia;

22 Agus cha robh eòlas orm a thaobh m' fhaicinn aig eaglaisibh Iudea, a bha ann an Criosd:

23 Ach a mhàin chual iad, An ti anns an àm a chaidh seachad a bha 'gar geur-leanmhuinn, gu bheil e nis a' searmonachadh a' chreidimh a bha e a' sgrios roimh *so*[2]:

24 Agus thug iad glòir do Dhia air mo shon-sa.

CAIB. II.

1 *Chuir an t-abstol an céill c'uin a chaidh e suas gu Ierusalem, agus c'ar son nach do thimchioll-ghearradh Titus.* 11 *Chuir e'n aghaidh Pheadair, agus dh'innis e dha a réuson,* 14 *c'ar son a ta e féin, agus muinntir eile, a tha 'nan Iudhaich, a' creidsinn gu'm bi iad air am fìreanachadh tre chreidimh ann an Criosd, agus cha'n ann tre oibribh.*

AN sin, an ceann cheithir bliadhna deug, chaidh mi a rìs suas gu Ierusalem, maille ri Barnabas, a' toirt Thituis leam mar an ceudna.

2 Agus chaidh mi suas a réir foillseachaidh, agus chuir mi an céill dhoibh an soisgeul a ta mi a' searmonachadh am measg nan Cinneach, ach ann an uaignidheas dhoibh-san d'an robh meas, air eagal air chor sam bith gu'n ruithinn, no gu'n do ruith mi an dìomhanas.

3 Ach cha b'éigin do Thitus féin a bha a'm' chuideachd, bhi air a thimchioll-ghearradh, ged bu Ghreugach e:

4 Agus sin air son bhràithre bréige a ghoid a steach[3] 'nar measg, a thàinig a steach an uaignidheas[4] a dh' fhaicinn ar saorsa, a ta againn ann an Iosa Criosd, chum ar toirt fo dhaorsa.

5 Do nach do ghéill sinn eadhon rè uaire; chum gu'm buanaicheadh[5] fìrinn an t-soisgeil maille ribhse.

6 Ach o'n dream sin, a mheasadh gu'm bu ni éigin iad, (ciod air bith a bha iad roimh, cha 'n 'eil suim ann domh-sa: cha'n 'eil meas aig

---

1 *leam.* 2 *uair-eigin.*
3 *a thugadh steach os Iosal.*
4 *os Iosal.* 5 *fanadh.*

Dia do phearsa duine,) oir iadsan a mheasadh *gu'm bu ni éigin iad*, cha do phàirtich iad le'n còmhradh bheag sam bith rium-sa.

7 Ach air an làimh eile, 'nuair a chunnaic iad gu'n d' earbadh soisgeul an neo-thimchioll-ghearraidh rium-sa, mar *a dh'earbadh soisgeul an* timchioll-ghearraidh ri Peadar;

8 (Oir an ti a dh'oibrich gu h-éifeachdach [1] ann am Peadar chum abstolachd an timchioll-ghearraidh, dh'oibrich e gu cumhachdach annam-sa mar an ceudna chum nan Cinneach:)

9 Agus an uair a thuig Seumas, agus Cephas, agus Eoin, a tha air am meas 'nam puist [2], an gràs a thugadh dhomh, thug iad dhomh-sa agus do Bharnabas deas làmh a' chomuinn; ionnus *gu rachamaid* chum nan Cinneach, agus iad féin chum an timchioll-ghearraidh.

10 A mhàin *b'àill leo* gu'm bitheamaid cuimhneachail air na bochdaibh; ni mar an ceudna a bha ro-thoil [3] agam féin a dheanamh.

11 Ach an uair a thàinig Peadar gu Antioch, sheas mi 'na aghaidh as an eudan, a chionn gu'n robh e r'a choireachadh.

12 Oir roimh do dhream àraidh teachd o Sheumas, dh'ith e biadh maille ris na Cinnich: ach an uair a thàinig iadsan, chaidh e a thaobh agus thearbaidh se e féin, air eagal na muinntir a bha do'n timchioll-ghearradh.

13 Agus rinn na h-Iudhaich eile gnùis-mhealladh maille ris mar an ceudna; ionnus gu'n d'thugadh Barnabas mar an ceudna a thaobh le'n cluain [4].

14 Ach an uair a chunnaic mise nach do ghluais iad gu tréibhdhireach [5], a réir fìrinn an t-soisgeil, thubhairt mi ri Peadar 'nam fianuis uile, Ma tha thusa, a tha a'd' Iudhach, a' caitheadh do bheatha a réir nan Cinneach, agus cha'n ann a réir nan Iudhach, c'ar son a ta thu 'g éigneachadh nan Cinneach am beatha chaitheadh mar na h-Iudhaich?

15 Air dhuinne *a tha 'nar* n-Iudhaich a thaobh nàduir, agus cha'n ann 'nar peacaich do na Cinnich,

16 Fios a bhi againn nach 'eil duine air fhìreanachadh o oibribh an lagha, ach tre chreidimh Iosa Criosd, chreid sinne féinn ann an Iosa Criosd; chum gu'm bitheamaid air ar fìreanachadh o chreidimh Chriosd, agus cha'n ann o oibribh an lagha: oir o oibribh an lagha, cha bhi feòil sam bith air a fìreanachadh.

17 Ach air dhuinn bhi 'g iarraidh bhi air ar fìreanachadh tre Chriosd, ma gheibheai 'nar peacaich sinn féin, *am bheil*, uime sin, Criosd 'na mhinisteir peacaidh? Nar leigeadh Dia.

18 Oir ma thogas mi a rìs suas na nithe a leag mi, tha mi deanamh ciontach dhiom féin.

19 Oir a ta mise tre'n lagh

[1] *gu bhrìoghmhor.* [2] *postaibh.* [3] *ro-thogradh.*

[4] *gnùis-mhealladh, ceilg.* [5] *san t-slighe dhìrich.*

marbh do'n lagh, chum gu'm bithinn beò do Dhia.

20 Tha mi air mo cheusadh maille ri Criosd: gidheadh a ta mi beò; ach cha mhise, ach Criosd a ta beò annam: agus a' bheatha a ta mi nis a' caitheadh san fheòil, tha mi ga caitheadh tre chreidimh Mhic Dhé, a ghràdhaich mi, agus a thug e féin air mo shon.

21 Cha'n 'eil mi a' cur gràis Dé an neo-bhrìgh[1]: oir ma tha fìreantachd tre'n lagh, is *ann* gun aobhar a fhuair Criosd bàs.

CAIB. III.

1 *Dh'fheòraich an t-abstol ciod a dh'aom na Galatianaich gus an creidimh a thréigsinn, agus dòigh a chur san lagh.* 6 *Tha'n dream a tha creidsinn air am fìreanachadh,* 9 *agus air am beannachadh maille ri Abraham:* 10 *dhearbh Pol so le iomadh reuson.*

O A Ghalatianacha amaideach, cò a chuir druidheachd oirbh, ionnus nach biodh sibh ùmhal do'n fhìrinn, d'an robh Criosd air a nochdadh gu soilleir[2] fa chomhair bhur sùl, air a cheusadh 'nur measg?

2 So a mhàin b'àill leam fhòghlum uaibh, An ann o oibribh an lagha a fhuair sibh an Spiorad, no o éisdeachd a' chreidimh?

3 Am bheil sibh co amaideach *as sin*? air dhuibh tòiseachadh san Spiorad, am bheil sibh a nis air bhur deanam hfoirfe leis an fheòil?

4 An d'fhuiling sibh na h-uiread sin do nithibh gu dìomhain? ma's *ann* da rìr-eadh gu dìomhain.

5 An ti uime sin a tha frithealadh dhuibh an Spioraid, agus ag oibreachadh mhìorbhuile 'nur measg, an ann tre oibribh an lagha, no tre éisdeachd a' chreidimh *a ni e so?*

6 Amhuil mar a chreid Abraham Dia, agus a mheasadh sin dha mar fhìreantachd.

7 Uime sin biodh fhios agaibh an dream a *tha* do'n chreidimh, gur iad sin clann Abrahaim.

8 Oir air fhaicinn roimh do'n sgriobtuir gu'm fìreanaicheadh Dia na Cinnich tre chreidimh, shearmonaich e an soisgeul roimh-làimh do Abraham, *ag ràdh*, Beannaichear na h-uile Chinnich annad-sa.

9 Uime sin tha an dream a tha do'n chreidimh, air am beannachadh maille ri Abraham, fìor-chreideach.

10 Oir a mheud 's a ta do oibribh an lagha, tha iad fo'n mhallachadh; oir a ta e sgrìobhta, *Is* malluichte gach neach nach buanaich[3] anns na h-uile nithibh a ta sgrìobhta ann an leabhar an lagha chum an deanamh.

11 Ach *is* ni follaiseach, nach fìreanaichear neach sam bith tre'n lagh am fianuis Dé: oir, Bithidh am fìrean beò tre chreidimh.

12 Agus cha 'n 'eil an lagh o chreidimh: ach, An duine a ni iad gheibh e beatha annta[4].

13 Shaor Criosd sinne o mhallachadh an lagha, air dha bhi air a dheanamh 'na mhallachadh air ar son: oir a ta e sgrìobhta, *Is* malluichte

[1] *air cùl.* [2] *gu dealbhach.* [3] *fan.* [4] *leo.*

gach aon a chrochar air crann:

14 Chum gu'n tigeadh beannachadh Abrahaim air na Cinnich tre Iosa Criosd; ionnus gu faigheamaid geall-adh an Spioraid tre chreid-imh.

15 A bhràithre, tha mi a' labhairt mar dhuine; ged nach bi ann ach coimhcheang-al[1] duine, ma tha e air a dhaingneachadh, cha chuir neach air bith air cùl *e*, agus cha chuirear ni sam bith ris.

16 A nis is ann do Abra-ham a thugadh[2] na geallanna agus d'a shìol. Cha'n abair e, Agus do shìolaibh, mar gu'm biodh *e labhairt* mu mhòran; ach mar mu aon, Agus do d' shìol-sa, neach a's e Criosd.

17 Agus a ta mi ag ràdh so, nach fheudar gu'n cuir an lagh, a thugadh an ceann cheithir cheud agus dheich bliadhna fichead 'na dhéigh, an coimhcheangal an neo-bhrìgh, a dhaingnicheadh roimh le Dia ann an Criosd, ionnus gu'n cuireadh e an geallaidh air cùl.

18 Oir ma's ann o'n lagh *a ta* an oighreachd, cha *'n'eil* i ni's mò o'n ghealladh: ach thug Dia gu saor *i* do Abra-ham tre ghealladh.

19 C'ar son uime sin *a thugadh* an lagh? thugadh e air son eusaontais, gus an tigeadh an sìol, d'an d'rinn-eadh an geallaidh; air ord-uchadh le ainglibh an làimh eadar-mheadhonair.

20 A nis an t-eadar-mheadhonair, cha'n ann air son aoin *a ta e 'na eadar-mheadhonair;* ach is aon Dia.

21 Uime sin *am bheil* an lagh an aghaidh gheallanna Dhé? Na'leigeadh Dia: oir nam biodh lagh air a thabh-airt a bhiodh comasach air beatha thoirt uaith, gu deimh-in is ann o'n lagh a bhiodh fìreantachd.

22 Ach dh'fhàg an sgriob-tuir na h-uile *dhaoine* dùinte sa' pheacadh, chum gu'm biodh an gealladh tre chreid-imh Iosa Criosd air a thoirt dhoibh-san a ta creidsinn.

23 Ach mu'n d'thàinig an creidimh, choimhideadh sinn fo 'n lagh, air ar druideadh a steach chum a' chreidimh, a bha gu bhi air fhoillseach-adh.

24 Uime sin b'e an lagh, ar n-oid-fhòghluim[3] *g'ar treòrachadh* gu Criosd, chum gu bitheamaid air ar fìrean-achadh tre chreidimh.

25 Ach air teachd do'n chreidimh, cha'n 'eil sinn ni's mò fuidh oid-fhòghluim.

26 Oir is sibhse uile mic Dhé tre chreidimh ann an Iosa Criosd.

27 Oir a mheud agaibh 'sa bhaisteadh do Chriosd, chuir sibh umaibh Criosd.

28 Cha'n 'eil Iudhach no Greugach, cha'n 'eil saor no daor, cha'n 'eil firionn no boirionn[4] ann: oir is aon sibh uile ann an Iosa Criosd.

29 Agus ma's le Criosd sibh, is sibh sìol Abrahaim gun amharus, agus is oigh-reachan *sibh* a réir a' gheall-aidh.

[1] *cunradh, cùmhnant.*
[2] *labhradh, rinneadh.*

[3] *ar maighstir-sgoile.*
[4] *bainionn.*

CAIB. IV.

1 *Bha sinn fuidh'n lagh, gus an d'-thàinig Criosd, mar a ta an t-oighre fuidh a thuiteir gus an tig e gu h-aois.* 5 *Ach shaor Criosd sinn o'n lagh:* 7 *uime sin cha'n 'eil sinn 'nar seirbhisich ni's faide dha.* 14 *Chuir Pòl an cuimhne dhoibh an deadh-ghean dàsan, agus a dheadh-rùin féin doibh-san.*

ANIS a ta mi ag ràdh, am feadh a bhios an t-oighre 'na leanabh, nach 'eil eadar-dhealachadh sam bith eadar e agus seirbhiseach, ged is e Tighearn nan uile;

2 Ach a ta e fo luchd-coimhid[1], agus fo luchd-riaghlaidh gu teachd na h-aimsir a dh'orduich an t-athair.

3 Agus mar an ceudna sinne, 'nuair a bha sinn 'nar leanabaibh, bha sinn an daorsa fo cheud fhòghlum an t-saoghail:

4 Ach an uair a thàinig coimhlionadh na h-aimsir, chuir Dia a Mhac féin uaith, a ghineadh o mhnaoi, a rinneadh fuidh'n lagh,

5 Chum gu'n saoradh e iadsan a bha fuidh'n lagh, ionnus gu faigheamaid-ne uchd-mhacachd na cloinne.

6 Agus do bhrìgh gur mic sibh, chuir Dia Spiorad a Mhic féin ann bhur cridheachaibh, ag éigheach, Abba, Athair.

7 Uime sin cha seirbhiseach thu ni's mò, ach mac; agus ma's mac, is oighre mar an ceudna air Dia tre Chriosd.

8 Gidheadh, an uair nach b'aithne dhuibh Dia, rinn sibh seirbhis dhoibh-san nach 'eil 'nan dée thaobh nàduir.

9 Ach a nis air dhuibh Dia aithneachadh, no mar is fearr a dh'fheudar a ràdh, bhi air bhur n-aithneachadh le Dia, cionnus a ta sibh ag athphilleadh chum nan ceud-thoiseach anmhunn agus bochd[2], d'am miann leibh bhi a rìs fo dhaorsa?

10 Tha sibh a' coimhead làithean, agus mhìosan, agus aimsirean, agus bhliadhnan.

11 Tha eagal orm do 'ur taobh gu'n do chaith mi gu dìomhain mo shaothair oirbh.

12 Guidheam oirbh, a bhràithre, bithibh mar a ta mise; oir *a ta* mise mar sibhse: cha d'rinn sibh eucoir sam bith orm.

13 Tha fhios agaibh gu'm *b'ann* tre anmhuinneachd na feòla, a shearmonaich mi dhuibh an soisgeul air tùs.

14 Agus air mo bhuaireadh a bha ann am fheòil, cha d'-rinn sibh tarcuis, agus cha do ghabh sibh gràin diom[3]; ach ghabh sibh rium mar aingeal[4] Dé, mar Iosa Criosd.

15 Ciod e ma seadh[5] an sonas sin a bha agaibh? oir a ta mi deanamh fianuis duibh, nam bu chomasach e, gu'n spìonadh sibh a mach bhur sùilean féin, agus gu'n tugadh sibh dhomh-sa iad.

16 Uime sin an d'rinneadh nàmhaid duibh dhiom, air son mi dh'innseadh na fìrinn duibh?

17 Tha iadsan eudmhor umaibh, *ach* cha'n ann gu maith; ach b'àill leo sinne dhruideadh a mach, chum gu'm biodh sibhse eudmhor umpa féin.

---

1 *thuiteiribh.*
2 *anmhunn, uireasbhuidheach.*

3 *cha do chuir sibh cùl ris.*
4 *theachdair.* 5 *C'dit am bheil.*

18 Ach *is* maith a bhi eudmhor ann an *ni* maith a ghnàth, agus cha'n e mhàin an uair a ta mise a làthair maille ribh.

19 Mo chlann bheag, air am bheil mi a rìs ri saothair, gus an dealbhar Criosd annaibh,

20 B'àill leam bhi nis a làthair maille ribh, agus mo ghuth a chaochladh, oir a ta mi fuidh amharus umaibh.

21 Innsibh dhomh, sibhse le'm miann bhi fo'n lagh, nach cluinn sibh an lagh?

22 Oir a ta e sgrìobhta, gu robh aig Abraham dithis mhac; aon ri banoglaich[1], agus am *mac* eile ri mnaoi shaoir.

23 Agus esan *a bh'aige* ris a' bhanoglaich, ghineadh a réir na feòla e; ach esan *a bh'aige* ris a' mhnaoi shaoir, tre ghealladh.

24 Na nithe so is samhladh iad[2]; oir is iad so an dà choimhcheangal[3]; aon diubh o bheinn Shinai, a ta a' breith chum daorsa, a's i Agar.

25 Oir is i Agar beinn Shinai ann an Arabia, agus tha i a' comh-fhreagradh do Ierusalem a tha nis ann, agus tha i fo dhaorsa maille r'a cloinn.

26 Ach a ta an Ierusalem a ta shuas saor, agus is màthair dhuinn uile i.

27 Oir a ta e sgrìobhta, Dean gairdeachas, a bhean neo-thorrach[4] nach 'eil a' breith *cloinne;* bris a mach agus glaodh, thusa nach 'eil ri saothair: oir is lìonmhoire clann na mnà aonaranaich[5], na na mnà aig am bheil fear.

28 A nis, a bhràithre, is sinne, mar a bha Isaac, clann a' ghealladh.

29 Ach mar a rinn esan a rugadh a réir na feòla, san àm sin geur-leanmhuinn airsan *a rugadh* a réir an Spioraid, is amhuil sin *a ta* nis mar an ceudna.

30 Ach ciod a ta an sgriobtuir ag ràdh? Tilg a mach a' bhanoglach agus a mac: oir cha bhi mac na banoglaich 'na oighre maille ri mac na mnà saoire.

31 Uime sin, a' bhràithre, cha sinne clann na banoglaich, ach na mnà saoire.

CAIB. V.

1 *Bhrosnuich an t-abstol na Galatianaich gu seasamh nan saorsa,* 3 *agus gun an timchioll-ghearradh a ghnàthachadh:* 13 *ach roghuinn a dheanamh do ghràdh, ni a's e coimhlionadh an lagha:* 19 *chuir e stos oibre na feòla.*

UIME sin, seasaibh gu daingean anns an t-saorsa leis an d'rinn Criosd saor sinn, agus na bithibh a rìs air bhur cuibhreachadh le cuing na daorsa.

2 Feuch, a ta mise Pòl ag ràdh ribh, ma thimchioll-ghearrar sibh, nach bi tairbhe air bith dhuibh ann an Criosd.

3 Oir a ta mi a rìs a' deanamh fianuis do gach uile dhuine a thimchioll-ghearrar, gu bheil e mar fhiachaibh air an lagh gu h-iomlan a choimhlionadh.

4 Cha'n 'eil tairbhe sam bith ann an Criosd dhuibhse[6] a ta air bhur fìreanachadh

[1] *mnaoi dhaoir, ban-tràill.*
[2] *asda so tha ni eile r'a thuigsinn.*
[3] *chumhnant.*
[4] *sheasg, gun sliochd.*
[5] *truigte.*
[6] *rinneadh Criosd gun tairbhe dhuibh.*

tre'n lagh; thuit sibh o ghràs.

5 Oir a ta sinne tre'n Spiorad a' feitheamh ri dòchas fìreantachd o chreidimh.

6 Oir ann an Iosa Criosd, cha'n 'eil éifeachd [1] sam bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an creidimh a dh'oibricheas tre ghràdh.

7 Is maith a ruith sibh; cò a bhac sibh o bhi ùmhal do'n fhìrinn?

8 Cha *d'thàinig* an impidh so o'n ti a ghairm sibh.

9 Goirtichidh [2] beagan do thaois ghoirt am meall uile.

10 Tha muinghin agam asaibh san Tighearn, nach bi sibh dh'aon dòigh air atharrachadh inntinn: ach an ti a ta cur dragha oirbh, giùlainidh e *a* bhreitheanas, cò air bith e.

11 Agus mise, a bhràithre, ma shearmonaicheas mi fathast an timchioll-ghearradh, c'ar son a nìthear fathast geur-leanmhuinn orm? an sin bhiodh oilbheum a' chroinn-cheusaidh air a chur air cùl.

12 B' fhearr leam gu'm biodh iadsan a ta cur mi-shuaimhneis [3] oirbh, eadhon air an gearradh uaibh [4].

13 Oir, a bhràithre, ghairmeadh chum saorsa sibh; a mhàin na *deanaibh* an t-saorsa 'na cion-fath do'n fheòil, ach le gràdh deanaibh seirbhis d'a chéile.

14 Oir tha an lagh uile air a choimhlionadh ann an aon fhocal, *eadhon* an so, Gràdhaichidh tu do choimhearsnach mar thu féin.

15 Ach ma bhios sibh a' teumadh agus ag itheadh a chéile, thugaibh aire nach claoidhear le a chéile sibh.

16 A ta mi ag ràdh ma seadh, Gluaisibh [5] san spiorad, agus cha choimhlion sibh anamiann na feòla.

17 Oir a ta an fheòil a' miannachadh an aghaidh an Spioraid, agus an Spiorad an aghaidh na feòla: agus a ta iad sin an aghaidh a chéile; ionnus nach faigh sibh na nithe bu mhiann leibh a dheanamh.

18 Ach ma threòraichear leis an Spiorad sibh, cha'n 'eil sibh fuidh'n lagh.

19 A nis tha oibre na feòla follaiseach, a's iad *so*, Adhaltrannas, strìopachas, neòghloine, macnus [6],

20 Iodhol-aoradh, druidheachd [7], naimhdeas, connsachadh, co-fharpuis [8], fearg, comhstri, aimhreite, saobhchreidimh [9],

21 Farmad, mortadh, misg, ruidhteireachd [10], agus an leithide sin: mu bheil mi ag innseadh dhuibh roimhlàimh, mar a dh'innis mi dhuibh a cheana mar an ceudna, nach sealbhaich iadsan a ni an leithide sin rìoghachd Dhé [11].

22 Ach is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sìth, fad-fhulangas, caomhalachd, maitheas, creidimh [12].

23 Macantas [13], stuaim: an

---

[1] *brìgh, neart.*
[2] *Geuraichidh.*
[3] *dragha.*
[4] *air an gearradh as* bhur comunn.
[5] *siubhlaibh, imichibh.*
[6] *mi-nàire.*
[7] *buidseachas.*
[8] *comortus.*
[9] *éiriceachd.*
[10] *anabharr, geòcaireachd, craos.*
[11] *rìoghachd Dhé mar oighreachd.*
[12] *fìrinn.*
[13] *ciùineas.*

aghaidh an samhuil sin cha'n 'eil lagh.

24 Agus iadsan a's le Criosd, cheus iad an fheòil, maille r'a h-an-tograibh agus a h-ana-miannaibh.

25 Ma's beò dhuinn san Spiorad, gluaiseamaid san Spiorad mar an ceudna.

26 Na bitheamaid déidheil air glòir dhìomhain [1], a' brosnachadh a chéile, a' gabhail farmaid r'a chéile.

CAIB. VI.

1 *Dh'iarr Pòl air na Galatianaich buntainn gu sèimh ri bràthair a thuislich, 2 agus uallach a chéile a ghiùlan, 6 bhi tabhartach d'an luchd-teagaisg, 9 agus gun sgìtheachadh do mhaith a dheanamh: 12 nochd e ciod gus am bheil iadsan a ta searmonachadh an timchioll-ghearraidh.*

A BHRAITHRE, ma ghlacar neach ann an coire air bith gu h-obann, sibhse a ta spioradail, togaibh suas a shamhuil sin do dhuine ann an spiorad na macantachd [2], a' toirt aire dhuit féin, nach buairear thu mar an ceudna.

2 Giùlainibh uallacha [3] a chéile, agus mar sin coimhlionaibh lagh Chriosd.

3 Oir ma shaoileas duine gur ni éigin e féin, gun bhi ann ach neo-ni, tha e 'ga mhealladh féin.

4 Ach dearbhadh gach neach 'obair féin, agus an sin bithidh aobhar gairdeachais [4] aige d'a thaobh féin [5] a mhàin, agus cha'n ann a thaobh neach eile.

5 Oir giùlainidh gach neach 'uallach féin.

6 Comh-roinneadh an neach a ta air a theagasg san fhocal, ris an neach a ta 'ga theagasg, anns na h-uile nithibh maithe.

7 Na meallar sibh; cha deanar fanoid air Dia: oir ge b'e ni e shìol-chuireas duine, an ni ceudna buainidh e.

8 Oir an ti a chuireas d'a fheòil féin, buainidh e o'n fheòil truaillidheachd; ach an ti a chuireas do'n Spiorad, buainidh e o'n Spiorad a' bheatha shuthainn.

9 Agus na sgìthicheamaid do mhaith a dheanamh: oir ann an àm iomchuidh buainidh sinn, mur fannaich [6] sinn.

10 Uime sin a réir mar a ta cothrom [7] againn, deanamaid maith do na h-uile dhaoinibh, ach gu h-àraidh dhoibh-san a ta do theaghlach a' chreidimh.

11 Tha sibh a' faicinn meud na litreach a sgrìobh mi dhuibh le mo làimh féin.

12 A mheud le' m' miann iad féin a thaisbeanadh gu sgiamhach san fheòil, tha iad 'gur n-éigneachadh chum bhi air bhur timchioll-ghearradh; a mhàin chum nach deantadh geur-leanmhuinn orra air son crann-ceusaidh Chriosd.

13 Oir cha'n' eil iadsan féin a tha air an timchioll-ghearradh a' coimhead an lagha: ach is aill leo sibhse bhi air bhur timchioll-ghearradh, chum as gu dean iad uaill ann bhur feòil.

14 Ach nar leigeadh Dia gu deanainn-sa uaill ach ann an crann-ceusaidh ar Tighearna Iosa Criosd, tre'm bheil an saoghal air a cheusadh

---

[1] *earraghlòir.* [2] *a' chiùineis.* [3] *eallacha.* [4] *uaill.* [5] *ann féin.* [6] *lagaich.* [7] *fèth.*

dhomh-sa, agus mise do'n t-saoghal.

15 Oir ann an Iosa Criosd cha'n 'eil éifeachd air bith ann an timchioll-ghearradh, no ann an neo-thimchioll-ghearradh, ach ann an cruth-achadh [1] nuadh.

16 Agus a mheud 's a shiubhlas a réir na riaghailt so, sìth orra, agus tròcair, agus air Israel Dé.

17 O so a mach na cuir-eadh neach sam bith dragh orm; oir a ta mi giùlan chomharan an Tighearna Iosa ann mo chorp.

18 A bhràithre, *gu robh* gràs ar Tighearna Iosa Criosd maille ri bhur spiorad. Amen.

[1] *creutair.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EPHESIANACH.

CAIB. I.

1 *An deigh fàilte,* 3 *agus breith-buidheachais air son nan Ephesianach,* 4 *labhair Pòl mu thaghadh,* 6 *agus uchd-mhacachd thaobh gràis,* 11 *ni a's e am fìor-thobar o'm bheil slàinte a' chinne-daoine a' sruthadh, &c.*

POL, abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, chum nan naomh a ta ann an Ephesus, agus nan creideach ann an Iosa Criosd:

2 Gràs dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

3 Beannaichte *gu robh* Dia, eadhon Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a bheannaich sinne leis gach uile bheannachadh spioradail ann an *ionadaibh* nèamhaidh [1] ann an Criosd:

4 A réir mar a thagh e sinne ann-san, mun do leagadh bunait an domhain, chum gu'm bitheamaid naomha, agus neo-choireach 'na làthair-san ann an gràdh:

5 A roimh-orduich sinne chum uchd-mhacachd na cloinne tre Iosa Criosd dha féin, a réir deadh-ghean a thoile.

6 Chum cliù glòire a ghràis, tre an d'rinn e sinne taitneach [2] ann a *Mhac* gràdhach:

7 Anns am bheil againne saorsa [3] tre 'fhuil-san, maith-eanas nam peacadh, a réir saoibhreis a ghràis;

8 Anns an robh e ro phailt dhuinne san uile ghliocas, agus thuigse:

9 A dh'fhoillsich dhuinn rùn-diomhair a thoile, a réir a dheadh ghean féin a rùn-aich e ann féin:

10 Chum ann am frithealadh coimhlionaidh nan aimsir, gu'n cruinnicheadh e ann an aon na h-uile nithe ann an Criosd, araon *na nithe* a ta air nèamh agus *na nithe* a ta air talamh, *eadhon* ann-san:

[1] nithibh *nèamhaidh.*

[2] *tre an do nochd e dhuinne nàdar dheadh-ghean.*

[3] *fuasgladh.*

11 Anns an d'fhuair sinne mar an ceudna oighreachd, air dhuinn bhi air ar roimh-orduchadh a réir rùin an ti a ta 'g oibreachadh nan uile nithe a réir comhairle a thoile féin;

12 Ionnus gu'm bitheamaid-ne, a chuir air tùs dòchas ann an Criosd, chum cliù a ghlòire-san.

13 Anns *an do chuir* sibhse mar an ceudna *dòchas*, air dhuibh focal na fìrinn a chluinntinn, *eadhon* soisgeul bhur slàinte: neach an déigh dhuibh creidsinn ann, chuir-eadh seula oirbh le Spiorad naomh sin a' gheallaidh,

14 Neach is e geall-daingnich[1] ar n-oighreachd-ne, gu *teachd* saorsa na seilbhe a cheannachadh[2] chum cliù a ghlòire.

15 Uime sin air cluinntinn domh-sa mar an ceudna bhur creidimh-sa anns an Tigh-earn Iosa, agus bhur gràidh do na naoimh uile,

16 Cha'n 'eil mi a' sgur[3] do bhi toirt buidheachais air bhur son, a' luadh oirbh ann am urnuighibh;

17 Gu'n tugadh Dia ar Tighearna Iosa Criosd, Athair na glòire, spiorad gliocais agus foillseachaidh[4] dhuibh, ann an eòlas air-san[5];

18 Sùilean 'ur n-inntinn bhi air an soillseachadh, chum fios a bhi agaibh ciod e dòchas a ghairme-san, agus ciod e saoibhreas glòire 'oigh-reachd-san anns na naomh-aibh,

19 Agus ciod e ro-mheud a chumhachd do ar taobh-ne a ta creidsinn, a réir oib-reachaidh a thréun neirt;

20 A dh'oibrich e ann an Criosd, 'nuair a thog e o na marbhaibh e, agus a chuir e 'na shuidhe air a dheas-làimh féin e anns na *h-ionadaibh* nèamhaidh,

21 Gu ro àrd os ceann gach uile uachdaranachd, agus cumhachd, agus neirt, agus tighearnais, agus gach ainme a dh'ainmichear, cha'n e mhàin san t-saoghal so, ach san *t-saoghal* ri teachd mar an ceudna:

22 Agus chuir e na h-uile nithe fuidh a chosaibh, agus thug se e gu *bhi* 'na cheann os ceann nan uile nithe do'n eaglais,

23 A ta 'na corp aige, lànachd an ti a ta lìonadh nan uile *nithe* anns na h-uile.

CAIB. II.

1 *Le bhi coimheas r'a chéile ciod a bha sinn thaobh nàduir,* 5 *agus ciod a tha sinn thaobh grdis,* 10 *chuir Pòl an céill gun d'rinn-eadh sinn air son dheadh oibre; agus air dhuinn bhi air ar toirt am fagus tre Chriosd,* 11 *nach còir dhuinn ar beatha a chaith-eadh mar Chinnich,* 19 *ach mar luchd aoin bhaile ris na naoimh, agus mar theaghlach Dhè.*

AGUS sibhse *bheothaich* e, a bha marbh ann an euceartaibh agus ann am peacaibh;

2 Anns an do ghluais[6] sibh sna h-amannaibh a chaidh seachad, a réir gnàtha[7] an t-saoghail so, a réir uachdarain[8] cumhachd an athair, an spioraid a tha

[1] *earlas.* [2] *dh'fhuasgladh.*
[3] *Ni'n sguiream.* [4] *taisbeanaidh.*
[5] *chum esan aideachadh.*
[6] *Anns an robh sibh ag imeachd.*
[7] *gnàthachaidh.* [8] *prionnsa.*

nis ag oibreachadh ann an cloinn na h-easumhlachd:

3 Am measg an robh againn uile mar an ceudna ar caithe-beatha roimh so, ann an ana-miannaibh ar feòla, a' deanamh toil na feòla, agus nan smuainte[1]; agus bha sinn a thaobh nàduir 'nar cloinn na feirge, eadhon mar chàch.

4 Ach Dia, a ta saoibhir ann an tròcair, air son a mhòr-ghràidh leis an do ghràdhaich e sinn,

5 Eadhon air dhuinn a bhi marbh ann am peacaibh, chomh-bheothaich e sinn maille ri Criosd; (le gràs tha sibh air bhur tèarnadh[2];)

6 Agus chomh-thog, agus chomh-shuidhich e sinn ann an *ionadaibh* nèamhaidh ann an Iosa Criosd:

7 Chum gu'm foillsicheadh e anns na linnibh ri teachd saoibhreas ro phailt a ghràis, ann an caoimhneas d'ar taobhne tre Iosa Criosd.

8 Oir is ann le gràs a ta sibh air bhur tèarnadh, tre chreidimh: agus *sin* cha'n ann uaibh féin; *is e* tiodhlac[3] Dhé e:

9 Cha'n ann o oibribh, chum nach deanadh neach air bith uaill:

10 Oir is sinne 'obair-san, air ar cruthachadh ann an Iosa Criosd chum dheadh oibre, air son an d'ulluich Dia roimh-làimh *sinn*, chum gu'n gluaiseamaid annta.

11 Uime sin cuimhnichibh, air dhuibh a bhi san aimsir a chaidh thairis 'nur Cinnich san fheòil ris an abrar an neo-thimchioll-ghearradh leosan d'an goirear an timchioll-ghearradh lámh-dheanta san fheòil;

12 Gu robh sibh san àm sin as eugmhais Chriosd, 'nur coimhich do chomh-fhlaitheachd[4] Israeil, agus 'nur coigrich do choimh-cheanglaibh a' ghèallaidh, as eugmhais dòchais, agus gun Dia anns an t-saoghal:

13 Ach a nis ann an Iosa Criosd, tha sibhse a bha roimh so fad o làimh, air bhur toirt am fagus tre fhuil Chriosd.

14 Oir is esan ar sìth-ne, a rinn aon *dhinn* araon, agus a bhris sìos balla meadhonach an eadar-dhealachaidh;

15 Air dha an naimhdeas a chur air cùl tre 'fheòil féin, *eadhon* lagh nan àitheanta, *a chuireadh sìos* ann an orduighibh, chum gu'n deanadh e ann féin do dhithis aon duine nuadh, *mar sin* a' deanamh sìthe:

16 Agus gu'n deanadh e réidh faraon iad ri Dia ann an aon chorp tre a' chrann-cheusaidh, air dha an naimhdeas a mharbhadh le sin;

17 Agus thàinig e agus shearmonaich e sìth[5] dhuibhse a bha am fad, agus dhoibhsan a bha am fagus.

18 Oir trìd-san tha araon slighe againn gu dol a steach tre aon Spiorad chum an Athar.

19 A nis uime sin, cha 'n 'eil sibh ni's mò 'nur coigrich agus 'nur coimhich, ach 'nur

1 *na h-inntinn, a' chridhe.*
2 *slànuchadh, saoradh, sàbhaladh.*
3 *saor-thabhartas.*
4 *chomh-chomunn.*
5 *stòthchaint.*

luchd aoin bhaile ris na naomhaibh, agus 'nur muinntir-teaghlaich Dhé;

20 Agus tha sibh air bhur togail suas air bunait nan abstol agus nam fàidhean, air bhi do Iosa Criosd féin 'na *chloich*-chinn na h-oisinn;

21 Anns am bheil an aitreabh uile, ceangailte gu ceart r'a chéile, a' fàs suas chum bhi 'na teampull naomh san Tighearn:

22 Anns am bheil sibhse mar an ceudna air bhur comhthogail suas chum bhi 'nur tigh-còmhnuidh do Dhia tre an Spiorad.

CAIB. III.

1 *Rinneadh an rùn-dìomhair,* 6 *gu'm biodh na Cinnich air an saoradh, fhoillseachadh do Phòl;* 18 *agus thugadh an gràs dhùsan sin a shearmonachadh:* 13 *dh'iarr e air na Ephesianaich gun iad a dh'fhannachadh air son a thrioblaid-san.*

AIR an aobhar so, tha mise Pòl a'm' phrìosanach Iosa Criosd, air bhur sonsa, a Chinneacha:

2 O chuala[1] sibh mu fhrithealadh gràis Dé, a thugadh dhomh-sa air bhur sonsa[2]:

3 Gu'n d'rinn e aithnichte dhomh tre fhoillseachadh[3] an rùn-dìomhair, (mar a sgrìobh mi roimh gu h-aithghearr,

4 Leis am feud sibh, air dhuibh a leughadh, m'eòlas ann an rùn-dìomhair Chriosd a thuigsinn;)

5 Ni, ann an linnibh eile, air nach d'thugadh fios do chloinn nan daoine, mar a ta e nis air fhoillseachadh d'a abstolaibh naomha agus d'a fhàidhibh tre an Spiorad;

6 Gu'm biodh na Cinnich 'nan comh-oighreachaibh, agus 'nan comh-chorp, agus 'nan luchd-comhpairt d'a ghealladh-san ann an Criosd, tre an t-soisgeul:

7 Air an d'rinneadh mise a'm' mhinisteir, a réir tiodhlaic gràis Dé a thugadh dhomh, a réir oibreachaidh éifeachdaich a chumhachd-san.

8 Dhomh-sa, a's lugha na'n ti a's lugha do na naomhaibh uile thugadh an gràs so, saoibhreas Chriosd, nach feudar a rannsachadh, a shearmonachadh am measg nan Cinneach;

9 Agus gu'n deanainn soilleir do na h-uile *dhaoinibh,* ciod e comunn an rùin-dìomhair sin, a bha folaichte ann an Dia o thoiseach an t-saoghail, a chruthaich na h-uile nithe tre Iosa Criosd;

10 Chum gu'n deantadh aithnichte nis do na h-uachdaranachdaibh, agus do na cumhachdaibh ann an *ionadaibh* nèamhaidh, leis an eaglais, gliocas eagsamhuil[4] Dhé,

11 A réir an rùin shiorruidh[5] a rùnaich e ann an Iosa Criosd ar Tighearn:

12 Anns am bheil againn dànachd agus slighe gu dol a steach ann am muinghin tre a chreidimh-san.

13 Uime sin tha mi ag iarraidh nach lagaich sibh á leth mo thrioblaidean-sa air bhur son, ni a's e bhur glòir-sa.

14 Air an aobhar so tha mi a' lùbadh mo ghlùine do Ath-

[1] *Ma chuala.* [2] *d'ur taobhsa.*
[3] *thaisbean.* [4] *iomadh-gnètheach.*
[5] *A réir roimh-shuidheachaid nan linn.*

air ar Tighearna Iosa Criosd,

15 Air an ainmichear an teaghlach uile air nèamh agus air talamh,

16 Gu'n deònaicheadh e dhuibh a réir saoibhreis a ghlòire, bhi air bhur neart-achadh gu treun[1], tre a Spior-ad-san anns an duine an leth stigh;

17 Ionnus gu'n gabh Criosd còmhnuidh ann bhur cridhe tre chreidimh; chum air dhuibh bhi air bhur freumh-achadh, agus air bhur stéidh-eachadh[2] ann an gràdh,

18 Gu'm bi sibh comasach maille ris na naomhaibh uile, air a thuigsinn ciod e leud, agus fad, agus doimhne, agus àirde;

19 Agus air gràdh Chriosd aithneachadh, a chaidh thar gach uile eòlas, chum gu'm bi sibh air bhur lìonadh le uile lànachd Dhé.

20 A nis dhàsan *d'an* comas na h-uile nithe a dheanamh gu h-anabarrach ro phailt, thar gach ni a's urrainn sinne iarraidh no smuaineachadh, a réir a' chumhachd a ta 'g oibreach-adh gu h-éifeachdach ann-ainn,

21 Dhàsan *gu robh* glòir anns an eaglais tre Iosa Criosd, air feadh gach uile linn, gu saoghal nan saoghal. Amen.

CAIB. IV.

1 *Dh'earalaich an t-abstol na Ephe-sianaich chum aonachd;* 7 *agus chuir e an céill gu'n d'thug Dia chum na criche so tiodhlacan eag-samhuil do dhaoinibh,* 13 *ionnus gu'm biodh 'eaglais air a togail,* 16 *agus gu'm fàsadh i suas ann an Criosd.*

UIME sin, tha mise prìos-anach an Tighearn, a' guidhe oirbh gu'n gluais[3] sibh gu cubhaidh do'n ghairm leis an do ghairmeadh sibh;

2 Leis gach uile irioslachd inntinn agus mhacantas, le fad-fhulangas, a' giùlan le chéile ann an gràdh;

3 A' deanamh dìchill air aonachd an Spioraid a choimhead ann an ceangal[4] na sìthe.

4 *Is* aon chorp agus aon Spiorad *a ta ann*, amhuil mar an ceudna a ghairmeadh sibh ann an aon mhuinghin bhur gairme;

5 Aon Tighearn, aon chreid-imh, aon bhaisteadh,

6 Aon Dia agus Athair nan uile, a *tha* os ceann nan uile, agus tre na h-uile, agus ann-aibh-sa uile.

7 Ach thugadh gràs do gach aon againn, a réir tomhais tiodhlaic Chriosd.

8 Uime sin a ta e ag ràdh, Air dol suas da an àird, thug e bruid am braighdeanas, a-gus thug e tiodhlacan do dhaoinibh.

9 (A nis gu'n deachaidh e suas, ciod e ach gu'n deach-aidh e air tùs sìos gu ionad-aibh ìochdarach na tal-mhainn?

10 An ti a chaidh sìos, is e sin féin e a chaidh suas mar an ceudna gu ro àrd os ceann nan uile nèamh, chum gu'n lìonadh e na h-uile nithe.)

11 Agus thug e dream àr-aidh gu bhi 'nan abstolaibh; dream eile, gu bhi 'nam fàidhibh; agus dream eile,

---

[1] *le cumhachd.*
[2] *bonn-'shuidheachadh.*
[3] *imich, siubhail.*
[4] *comh-bhann.*

gu bhi 'nan soisgeulaichibh ; agus dream eile, gu bhi 'nan aodhairibh[1], agus 'nan luchd-teagaisg ;

12 Chum na naoimh a dheasachadh[2] chum oibre na ministreileachd, chum togail suas cuirp Chriosd :

13 Gus an tig sinn uile ann an aonachd a' chreidimh, agus eòlais Mhic Dhé, chum duine iomlain, chum tomhais àirde lànachd Chriosd :

14 Chum as nach bi sinn á so suas 'nar leanabaibh, air ar tonn-luasgadh, agus air ar giùlan mu'n cuairt leis gach uile ghaoith teagaisg, le cleasachd dhaoine, *agus* seòltachd cealgach, leis am bheil iad gu h-innleachdach ri feall-fholach chum meallaidh :

15 Ach a' labhairt na fìrinn ann an gràdh, gu'm fàs sinn suas anns na h-uile nithibh chuige-san[3], a's e an ceann, *eadhon* Criosd :

16 O'm bheil an corp uile, air a cheangal gu ceart, agus air a dhlùthachadh tre an ni sin a tha gach alt a' toirt uaith, a réir oibreachaidh éifeachdaich ann an tomhas gach buill, a' faghail fàs cuirp, chum a thogail féin suas ann an gràdh.

17 So uime sin a ta mi ag ràdh, agus a' guidhe am fianuis an Tighearna, gun sibh a dh'imeachd á so suas mar a ta na Cinnich eile ag imeachd, ann an dìomhanas an inntinn féin ;

18 Aig am bheil an tuigse air a dorchachadh, air dhoibh bhi 'nan coimhich do bheatha Dhé, thaobh an aineolais a ta annta, tre chruas an cridhe:

19 Muinntir, air dhoibh am mothachadh a chall, a thug iad féin thairis do mhinàire[4], chum gach uile neòghloine chur an gnìomh le cìocras.

20 Ach cha d'fhòghluim sibhse Criosd mar so ;

21 O chuala[5] sibh e, agus o theagaisgeadh leis sibh, mar a ta an fhìrinn ann an Iosa :

22 Gu'n cuir sibh dhibh, thaobh a' cheud chaithebeatha, an seann duine, a tha truaillidh a réir nan anamiann cealgach ;

23 Agus gu'm bi sibh air bhur n-ath-nuadhachadh ann an spiorad bhur n-inntinn ;

24 Agus gu'n cuir sibh umaibh an nuadh-dhuine, a tha air a chruthachadh a réir Dhé am fìreantachd agus am fìor-naomhachd.

25 Uime sin, air dhuibh a' bhreug a chur uaibh, labhraibh an fhìrinn gach neach r'a choimhearsnach : oir is buill sinn d'a chéile.

26 Biodh fearg oirbh, agus na peacaichibh : na luidheadh a' ghrian air bhur corruich :

27 Agus na tugaibh àit do'n diabhul.

28 An ti a ghoid, na goideadh e ni's mò : ach gu ma fearr leis saothair a dheanamh, ag oibreachadh an ni a ta maith le a làmhaibh, chum gu'm bi aige ni r'a phàirteachadh ris an neach air am bheil uireasbhuidh.

29 Na tigeadh cainnt thruaillidh air bith mach as

---

[1] *buachaillibh.*
[2] *a dheanamh iomlan, a cheangal gu dìongmhalta r'a chéile.*
[3] *ann san.*
[4] *mhacnus.*
[5] *Ma chuala.*

bhur beul, ach an ni sin a ta maith chum deadh-fhòghluim, ionnus gu'n toir e gràs do'n luchd-éisdeachd.

30 Agus na cuiribh doilgheas air Spiorad naomh Dhé, leis an do chuireadh seula oirbh gu là na saorsa.

31 Biodh gach uile sheirbhe, agus corruich, agus fearg, agus gàrrthaich[1], agus toibheum[2] air an togail uaibh, maille ris gach uile mhì-run.

32 Agus bithibh caoimhneil, teo-chridheach d'a chéile; a' toirt maitheanais d'a chéile, eadhon mar a thug Dia maitheanas dhuibh-se ann an Criosd.

CAIB. V.

1 *An dèigh earailean coitchionn chum gràidh,* 3 *chum strìopachas a sheachnadh,* 4 *agus na h-uile neòghloine,* 7 *gun chomhluadar a chumail ri daoinibh aingidh,* 15 *imeachd gu faicilleach,* 18 *agus bhi air un lionadh leis an Spiorad,* 22 *labhair Pòl mu dhleusdanasaibh fa leth.*

UIME sin bithibh-sa 'nur luchd-leanmhuinn air Dia, mar chloinn ghràdhaich;

2 Agus gluaisibh ann an gràdh, eadhon mar a ghràdhaich Criosd sinne, agus a thug se e féin air ar son, 'na thabhartas agus 'na ìobairt deadh-fhàile do Dhia.

3 Ach na biodh strìopachas, agus gach uile neòghloine, no sannt, uiread as air an ainmeachadh 'nur measg, mar is cubhaidh do naomhaibh:

4 No draosdachd[3], no còmhradh amaideach, no baoshùgradh, nithe nach 'eil iomchuidh: ach gu ma fearr *leibh* breith-buidheachais.

5 Oir a ta fios agaibh air so, nach 'eil aig fear-strìopachais air bith, no aig neach neò-ghlan, no aig duine sanntach, (a tha 'na fhear ìodholaoraidh,) oighreachd ann an rìoghachd Chriosd agus Dhé.

6 Na mealladh neach air bith sibh le briathraibh dìomhain: oir air son nan nithe sin tha fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-easùmhlachd.

7 Na bithibh-sa uime sin 'nur luchd-comhpairt riu.

8 Oir bha sibh uair-éigin 'nur dorchadas, ach a nis tha *sibh* 'nur solus san Tighearn: gluaisibh mar chloinn an t-soluis;

9 (Oir *a ta* toradh an Spioraid[4] anns an uile mhaitheas, agus ionracas, agus fhìrinn;)

10 A' dearbhadh cìod an ni a tha taitneach do'n Tighearn.

11 Agus na biodh comhchomunn agaibh ri oibribh neo-tharbhach an dorchadais ach gu ma fearr leibh an cronachadh.

12 Oir is gràineil eadhon r'an innseadh na nithe a ta air an deanamh leo an uaignidheas[5].

13 Ach a ta na h-uile nithe a tha air an cronachadh, air an deanamh follaiseach leis an t-solus: oir gach uile ni a ni soilleir, is solus e.

14 Uime sin a ta e ag ràdh, Mosgail, thusa a tha a' d' chodal, agus éirich o na marbhaibh, agus bheir Criosd solus duit.

---

1 *àrd-ghlaodhaich.*
2 *anacainnt.*

3 *graosdachd, cainnt shalach.*
4 *an t-soluis.* 5 *os iosal.*

15 Feuchaibh uime sin gu'n gluais sibh gu faicilleach, cha'n ann mar amadain, ach mar dhaoine glice,

16 Ag ath-cheannach[1] na h-aimsir, do bhrìgh gu bheil na làithean olc.

17 Air an aobhar sin na bithibh-sa neo ghlic, ach a' tuigsinn ciod i toil an Tighearn.

18 Agus na bithibh air mhisg le fìon, anns am bheil anabarr; ach bithibh air bhur lìonadh do'n Spiorad:

19 A' labhairt ribh féin[2] ann an salmaibh, ann an laoidhibh, agus ann an dànaibh spioradail, a' seinn agus a' deanamh ciùil 'nur cridhe do'n Tighearn:

20 A' toirt buidheachais a ghnàth air son nan uile nithe do Dhia, eadhon an t-Athair, ann an ainm ar Tighearna Iosa Criosd;

21 Air dhuibh bhi ùmhal d'a chéile ann an eagal Dé.

22 A mhnài, bithibh ùmhal do 'ur fearaibh féin, mar do'n Tighearn.

23 Oir is e am fear ceann na mnà, eadhon mar is e Criosd ceann na h-eaglais: agus is esan Slànuighear a' chuirp.

24 Uime sin, mar a ta'n eaglais ùmhal do Chriosd, mar sin *biodh* na mnài d'am fearaibh féin mar an ceudna anns gach ni:

25 Fheara, gràdhaichibh bhur mnài féin, eadhon mar a ghràdhaich Criosd an eaglais, agus a thug se e féin air a son;

26 Chum gu naomhaicheadh, agus gu'n glanadh e i le ionnlad an uisge tre an fhocal.

27 Chum gu'n cuireadh e 'na làthair féin i 'na h-eaglais ghlormhoir, gun smal, gun phreasadh[3], no ni air bith d'an leithidibh sin; ach chum gu'm biodh i naomh, agus neo-lochdach[4].

28 Is amhluidh sin is còir do na fearaibh am mnài féin a ghràdhachadh, mar an cuirp féin: an ti a ghràdhaicheas a bhean, tha e 'ga ghràdhachadh féin.

29 Oir cha d'thug duine air bith riamh fuath d'a fheòil féin; ach altrumaidh agus eiridnidh[5] e i, eadhon mar a ta an Tighearn a' deanamh do'n eaglais:

30 Oir is buill sinn d'a chorp, d'a fheòil, agus d'a chnàmhaibh-san.

31 Air an aobhar so fàgaidh duine 'athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh e r'a mhnaoi, agus bithidh an dithis 'nan aon fheòil.

32 Is dìomhaireachd mhòr so: ach tha mi a' labhairt mu Chriosd agus an eaglais.

33 Gidheadh, thugadh gach aon agaibh-sa fa leth gràdh d'a mhnaoi, amhuil mar dha féin; agus *feuchadh* a' bhean gu'n toir i urram d'*a* fear.

CAIB. VI.

1 *Dleasdanas cloinne d'am pàrantaibh, 5 agus sheirbhiseach d'am maighstiribh.* 10 *Is cogadh ar beatha,* 12 *cha'n ann a mhàin an aghaidh fola agus feòla, ach mar an ceudna an aghaidh naimhde spioradail.* 13 *Airm a' chriosdaidh,* 18 *agus cionnus is còir an gnàthachadh.*

---

[1] *A' fuasgladh.*
[2] *'nur measg féin, r'a chéile.*
[3] *chasadh.* [4] *gun ghò.*
[5] *giullaichidh.*

ACHLANN, bithibh ùmhal do 'ur pàrantaibh féin san Tighearn: oir a ta so ceart.

2 Thoir urram[1] do t' athair agus do d' mhàthair, (is i so a' cheud àithne le gealladh,)

3 Chum gu'n éirich gu maith dhuit, agus gu'm bi thu fad-shaoghalach air an talamh.

4 Agus aithriche, na brosnuichibh bhur clann chum feirge: ach togaibh[2] iad ann an oilean agus ann an teagasg an Tighearna.

5 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal do *'ur* maighstiribh a réir na feòla, le h-eagal[3] agus crith, ann an tréibhdhireas bhur cridhe, mar do Chriosd:

6 Cha'n ann le sùilsheirbhis, mar dhream a ni toil dhaoine, ach mar sheirbhisich Chriosd, a' deanamh toil Dé o'n chridhe;

7 Le deadh thoil a' deanamh seirbhis, mar do'n Tighearn, agus cha'n ann do dhaoinibh:

8 Air dhuibh fios a bhi agaibh, ge b'e maith air bith a ni aon neach, gu'm faigh e an ni so féin o'n Tighearn ma's saor no daor *e*.

9 Agus a mhaighstirean, deanaibh-sa na nithe ceudna dhoibh-san, a' leigeadh dhibh bagraidh: air dhuibh fios a bhi agaibh gu bheil bhur maighstir féin air nèamh mar an ceudna, agus nach 'eil gnùis-bhreth maille ris.

10 Fa dheoidh, mo bhràithre, bithibh làidir san Tighearn, agus ann an neart a chumhachd-san.

11 Cuiribh umaibh uile armachd Dhé, chum gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh cuilbheirtean an diabhuil.

12 Oir cha'n 'eil sinn a' gleachdadh *a mhàin* ri fuil agus feòil, ach ri uachdaranachdaibh, ri cumhachdaibh, ri riaghlairibh dorchadais an t-saoghail so, ri aingidheachd spioradail[4] ann an *ionadaibh* àrda[5].

13 Uime sin glacaibh do 'ur n-ionnsuidh uile armachd Dhé, chum gu'm bi sibh comasach air seasamh an aghaidh *a' bhuairidh* san droch là, agus air dhuibh na h-uile nithe a dheanamh, chum seasamh.

14 Seasaibh uime sin, air bhi do 'ur leasraidh air an criosLachadh[6] le fìrinn, agus uchd-éididh na fìreantachd[7] umaibh;

15 Agus ulluchadh soisgeil na sìthe mar bhròGan agaibh air bhur cosaibh;

16 Thar gach uile ni, a' glacadh do 'ur n-ionnsuidh[8] sgéithe a' chreidimh, leis am bi sibh comasach air uile shaighde[9] teinteach an droch *Spioraid* a mhùchadh.

17 Agus glacaibh clogaid na slàinte, agus claidheamh an Spioraid, ni a's e focal[10] Dhé:

18 A' deanamh ùrnuigh a ghnàth leis gach uile ghnè urnuigh agus asluchaidh san Spiorad, agus a' deanamh faire chum an ni so féin maille

---

1 *onoir.* 2 *altrumaibh.*
3 *faitcheas.* 4 *droch spioradaibh.*
5 *nèamhaidh.* 6 *criosrachadh.*
7 *an ionracais.* 8 *chugaibh.*
9 *ghathan.* 10 *briathar.*

ris gach uile bhuanachadh, agus ghuidheadh air son nan naomh uile ;

19 Agus air mo shonsa, chum gu toirear[1] dhomh comas labhairt, le fosgladh mo bheòil ann an dànachd, chum gu foillsich mi rùn-dìomhair an t-soisgeil ;

20 Air son am bheil mi a'm' theachdair ann an geimhlibh : chum gu labhair mi gu dàna uime, mar is còir dhomh labhairt.

21 Ach a chum gu'm bi fhios agaibh-sa mar an ceudna air na nithibh a bhuineas dhomh-sa, *agus* ciod a tha mi a' deanamh, foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach agus ministeir fìrinneach san Tighearn, na h-uile nithe dhuibh :

22 Neach a chuir mi do 'ur n-ionnsuidh air son an aobhair so féin, chum gu'm biodh fios nan nithe a bhuineas duinne agaibh, agus gu'n tugadh e comhfhurtachd do 'ur cridhe.

23 Sìth *gu robh* do na bràithribh, agus gràdh maille ri creidimh, o Dhia an t-Athair, agus an Tighearn Iosa Criosd.

24 *Gu robh* gràs maille riusan uile a ta gràdhachadh ar Tighearna Iosa Criosd ann an tréibhdhireas. Amen.

[1] *tiubhrar.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN PHILIPIANACH.

CAIB. I.

1 *Chuir an t-abstol an céill a bhuidheachas do Dhia, agus a ghràdh do na Philipianaich, air son toraidh an creidimh, agus an comhpairt 'na fhulangas ;* 9 *rinn e urnuigh a ghnàth ri Dia gu'm fàsadh iad ann an gràs :* 12 *nochd e an tairbhe a fhuair creidimh Chriosd o fhulangas san anns an Ròimh.*

POL agus Timoteus, seirbhisich Iosa Criosd, chum nan naomh uile ann an Iosa Criosd, a tha ann am Philipi, maille ris na easbuigibh[1] agus ris na deaconaibh[2] ;

2 Gràs duibh agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha mi toirt buidheachais do m' Dhia gach uair a chuimhnicheas mi oirbh,

4 A ghnàth ann am uile urnuighibh air bhur sonsa uile, le gàirdeachas a' deanamh guidhe,

5 Air son bhur comh-roinn do'n t-soisgeul, o'n cheud là gus a nis ;

6 Air dhomh bhi dearbhta as an ni so féin, eadhon an ti a thòisich deadh obair annaibh, gu'n coimhlion e i gu là Iosa Criosd :

7 Eadhon mar is còir dhomh so a smuaineachadh umaibh uile, do bhrìgh gu bheil sibh agam ann mo chridhe, agus

[1] *luchd-coimhid.*

[2] *luchd-frithealaidh, foirfeachaibh.*

gu bheil sibh uile 'nur luchd comh-roinn do m' ghràs-sa, araon ann mo gheimhlibh, agus ann an seasamh air son, agus ann an daingneachadh an t-soisgeil.

8 Oir is e Dia m'fhianuis, cia mòr mo dhéidh oirbh uile, ann an innibh Iosa Criosd.

9 Agus *a ta* mi a' guidhe so, gu'm biodh bhur gràdh-sa air a mheudachadh ni's mò agus ni's mò ann an eòlas, agus ann an uile thuigse:

10 Chum gu'n dearbh sibh na nithe a's fearr[1]; chum gu'm bi sibh tréibhdhireach, agus gun tuisleadh[2] gu là Chriosd;

11 Air bhur lìonadh le toraibh na fìreantachd, a *tha* tre Iosa Criosd chum glòire agus cliù Dhé.

12 Ach is àill leam, a bhràithre, fios a bhi agaibh, na nithe *a tharladh* dhomh-sa, gur mò a dh'éirich leo an soisgeul a chur air aghaidh:

13 Ionnus gu bheil mo gheimhlean-sa ann an Criosd iomraideach anns an lùchairt uile, agus anns gach *àit* eile;

14 Agus gu bheil mòran do na bràithribh san Tighearn a' gabhail misnich o m' gheimhlibh, leis an tuilleadh mòrdhànachd a' labhairt an fhocail[3] gun eagal.

15 Tha cuid gu dearbh a' searmonachadh Chriosd tre fharmad agus strì, agus cuid eile tre dheadh thoil.

16 Tha aon dream a' searmonachadh Chriosd tre chonnspoid, cha'n ann gu tréibhdhireach, a' saoilsinn àmhghar a chur ri m' gheimhlibh-sa:

17 Ach an dream eile o ghràdh, air dhoibh fios a bhi aca gu'n do chuireadh mise gu seasamh air son an t-soisgeil.

18 Ciod ma ta? gidheadh air gach aon chor, co aca is ann an coslas a mhàin, no da rìreadh, tha Criosd air a shearmonachadh; agus air a shon so tha mise a' deanamh gàirdeachais, seadh, agus ni mi gàirdeachas.

19 Oir a ta fhios agam gu'n tig so chum slàinte[4] dhomh-sa tre bhur n-urnuighsa, agus tre fhrithealadh Spioraid Iosa Criosd,

20 A réir mo ro-dhùil[5], agus *mo* dhòchais, nach cuirear nàire orm ann an ni air bith, ach leis an uile dhànachd labhairt, mar a ghnàth, gu'm bi Criosd a nis mar an ceudna air àrdachadh a'm' chorp-sa, ma's ann tre bheatha no tre bhàs.

21 Oir dhomh-sa bhi beò *is* e sin Criosd, agus bàs fhaotainn[6] *is* buannachd dhomh so.

22 Ach ma's beò dhomh san fheòil, *'s* e so toradh m' oibre: ach ciod d'an deanainn roghainn, cha'n fhios domh.

23 Oir tha mi air mo theannachadh eadar dhà ni, air dhomh bhi togarrach air siubhal, agus bhi maille ri Criosd; oir is e so a's ro fhearr:

24 Gidheadh, 's e mi dh'fhantuinn san fheòil *a's* feumaile dhuibh-se.

---

[1] *a tha eadar-dhealaichte.*
[2] *gun bhi 'nur n-aobhar oilbheim.*
[3] *focail* (Dé.)
[4] *saorsa.*
[5] *m'earbsa.*
[6] *fhaghail.*

25 Agus air dhomh bhi cinnteach dheth so, tha fhios agam gu'm fuirich mi agus gu'n còmhnuich mi maille ribh uile, chum bhur cur-sa air bhur n-aghaidh, agus chum gàirdeachais a' chreidimh[1]:

26 Chum gu'm bi bhur gàirdeachas ni's pailte ann an Iosa Criosd do m' thaobhsa, air son mi bhi a ris a làthair maille ribh.

27 A mhàin caithibh bhur beatha gu cubhaidh do shoisgeul Chriosd: chum cò aca a thig mi agus a chi mi sibh, no a bhios mi as làthair, gu'n cluinn mi mu 'ur timchioll, gu bheil sibh a' seasamh gu daingean ann an aon spiorad, le aon inntinn, a' gleacadh le chéile air son creidimh an t-soisgeil;

28 Gun gheilt[2] ann an ni sam bith oirbh o bhur naimhdibh: ni a ta dhoibh-san 'na chomhara cinnteach air sgrios, ach dhuibh-se air slàinte, agus sin o Dhia.

29 Oir thiodhlaiceadh[3] dhuibh-se air son Chriosd, cha'n e mhàin creidsinn ann, ach mar an ceudna fulang air a shon;

30 Air dhuibh an còmhrag ceudna bhi agaibh a chunnaic sibh annam-sa, agus a tha sibh a nis a' cluinntinn *a bhi* annam.

CAIB. II.

1 *Dh' earalaich Pòl 'na Philipianaich chum aonachd agus iriosiachd inntinn, le eisempleir isleachaidh agus diadachaidh Chriosd; 12 chum iad a dhol air an aghaidh gu cùramach ann an slighe na slàinte, ionnus gu'n biodh iad 'nan solus do'n t-saoghal aingidh, 16 agus nan comhfhurtachd dhàsan an abstol-san.*

UIME sin, ma tha comhfhurtachd air bith ann an Criosd, ma tha sòlas air bith gràidh, ma tha comhchomunn air bith an Spioraid, ma tha truas[4] air bith agus tròcair;

2 Coimhlionaibh mo ghàirdeachas, gu'm bi sibh a dh'aon inntinn, a dh'aon ghràdh, a dh'aon toil, a dh'aon bhreithneachadh[5].

3 *Na deanar* aon ni tre chonnspoid, no tre ghlòir dhìomhain, ach ann an iriosiachd inntinn measadh gach aon gur fearr neach eile na e féin.

4 Na seallaibh gach aon air na nithibh sin a bhuineas da féin, ach gach aon air na nithibh a bhuineas do dhaoinibh eile mar an ceudna.

5 Uime sin biodh an inntinn cheudna annaibh-sa, a bha ann an Iosa Criosd:

6 Neach air bhi dha ann an cruth Dhé, nach do mheas e 'na reubainn e féin bhi comh-ionann ri Dia:

7 Ach chuir se e féin ann an dìmeas[6], a' gabhail air féin cruth seirbhisich, air a dheanamh ann an coslas dhaoine:

8 Agus air dha bhi air fhaghail ann an cruth mar dhuine, dh'irioslaich se e féin, agus bha e ùmhal gu bas, eadhon bàs a' chroinn-cheusaidh.

9 Air an aobhar sin dh'àrd-

---

1 *chum cur air aghaidh bhur creidimh agus bhur gàirdeachais.*
2 *uamhas, eagal, ghiorag.*
3 *thugadh gu saor.*
4 *tiom-chridheachd.*
5 *toirt aire do'n aon ni.*
6 *dh'fholamhuich se e féin.*

aich Dia e gu ro àrd mar an ceudna, agus thug e dha ainm os ceann gach uile ainme:

10 Chum do ainm[1] Iosa gu'n lùbadh gach glùn, do *nithibh a ta* air nèamh, agus do *nithibh a ta* air thalamh, agus do *nithibh a ta* fo 'n talamh;

11 Agus gu'n aidicheadh gach teangadh gur e Iosa Criosd an Tighearn, chum glòire Dhé an Athar.

12 Uime sin, a mhuinntir mo ghràidh, mar a bha sibh ùmhal a ghnàth, cha'n e a mhàin a'm' làthair-sa, ach ni's ro mhò as mo làthair, làn-oibrichibh bhur slàinte féin le h-eagal agus ball-chrith.

13 Oir is e Dia a dh'oibricheas annaibh, araon an toil agus an gnìomh[2] a réir a dheadh-ghean féin.

14 Deanaibh na h-uile nithe gun ghearan[3], agus gun deasboireachd:

15 Chum gu'm bi sibh neo-choireach, agus neo-chronail[4], 'nur cloinn do Dhia, neo-lochdach, am meadhon ginealaich fhiair agus chrosda[5], measg am bheil sibhse a' dealrachadh mar lòchrain sholuis san t-saoghal;

16 A' cumail a mach[6] focail na beatha; chum gu'n dean mise uaill ann an là Chriosd, do bhrìgh nach do ruith mi gu diomhain, agus nach do shaothraich mi gu dìomhain.

17 Seadh agus ma dh'ìobrar mi air ìobairt agus seirbhis fhollaiseach bhur creidimhsa, tha aoibhneas orm, agus tha mi a' deanamh gàirdeachais maille[7] ribhse uile.

18 Air an dòigh cheudna biodh aoibhneas oirbh-se, agus deanaibh gàirdeachas maille rium-sa.

19 Ach a ta dòchas agam anns an Tighearn Iosa, Timoteus a chur gu goirid do 'ur n-ionnsuidh, chum gu'm bi mise mar an ceudna ann an deadh mhisnich, air dhomh fios fhaotainn ciod is cor dhuibh-se.

20 Oir cha'n 'eil duine air bith agam comh-ionann inntinn *ris-san*, air am bi cùram nan nithe a bhuineas dhuibh-se gu dùrachdach.

21 Oir tha na h-uile ag iarraidh nan nithe a bhuineas doibh féin, cha'n iad na nithe a bhuineas do Iosa Criosd.

22 Ach is aithne dhuibh a dhearbhadh-san, mar mhac d'a athair, gu'n d'rinn e seirbhis maille rium-sa anns an t-soisgeul.

23 Uime sin tha dùil agam esan a chur *do 'ur n-ionnsuidh* air ball, co luath as a chi mi ciod is cor dhomh féin.

24 Ach tha earbsa agam anns an Tighearn, gu'n tig mi féin do 'ur n-ionnsuidh gu h-aithghearr mar an ceudna.

25 Gidheadh mheas mi gu'm b'fheumail Epaphroditus mo bhràthair, agus mo chomh-oibriche, agus mo chomh-shaighdear, ach bhur teachdair-sa, agus an ti a fhritheil do m' uireasbhuidh, a chur do 'ur n-ionnsuidh.

26 Oir bha déidh mhòr aige oirbh uile, agus bha e

---

[1] *ann an ainm.* [2] *an deanamh.* [3] *mhonmhor.* [4] *glan, neo-thruaillidh.* [5] *tharsuing.* [6] *os àird* [7] *maraon.*

làn tuirse, do bhrìgh gu'n cuala sibhse gu'n robh e tinn.

27 Agus gu deimhin bha e tinn fagus do'n bhàs: gidheadh rinn Dia tròcair air; agus cha b'ann airsan a mhàin, ach ormsa mar an ceudna, chum nach biodh doilgheas air muin doilgheis orm.

28 Uime sin bu togarraiche a chuir mi *do 'ur n-ionnsuidh* e, chum air dhuibh fhaicinn a rìs, gu'm biodh aoibhneas oirbh, agus gu'm bu lughaid mo dhoilgheas-sa.

29 Air an aobhar sin, gabhaibh ris san Tighearn leis an uile aoibhneas, agus biodh meas mòr agaibh air an leithidibh sin:

30 Do bhrìgh, air son oibre Chriosd, gu robh e dlùth do'n bhàs, agus nach robh suim aige d'a bheatha[1] féin, chum gu'n deanadh e suas uireasbhuidh bhur seirbhis-sa do m' thaobh-sa.

CAIB. III.

1 *Thug Pòl rabhadh do na Philipianaich iad bhi air am faicill o luchd-teagaisg bréige an timchioll-ghearraidh;* 4 *nochd e gu bheil aige féin tuilleadh aobhair na aca-san, earbsadh á fìreantachd an lagha;* 7 *ni gidheadh mheas e mar aolach agus chall chum Iosa Criosd agus 'fhìreantackd-san a chosnadh.*

OS bàrr, mo bhràithre, deanaibh gairdeachas san Tighearn. Gu deimhin cha leasg[2] leam-sa na nithe ceudna a sgrìobhadh do bhur n-ionnsuidh, ach dhuibh-se tha so tèaruinnte[3].

2 Bithibh air bhur faicill o mhadraibh, bithibh air bhur faicill o dhroch luchd-oibre, coimhidibh sibh féin o'n chomh-ghearradh.

3 Oir is sinne an timchioll-ghearradh, a ta deanamh aoraidh do Dhia san Spiorad, agus a' deanamh gàirdeachais ann an Iosa Criosd, agus nach 'eil a cur muinghin san fheòil:

4 Ged dh'fheudainn - sa mar an ceudna muinghin bhi agam san fheòil. Ma shaoileas aon neach eile gu'm feud e muinghin a chur san fheòil, is mò *na sin a dh'fheudas* mise:

5 Air mo thimchioll-ghearradh air an ochdamh là, do chinneach Israeil, do thréibh Bheniamin, a'm' Eabhruidheach do na h-Eabhruidhich; a réir an lagha, a'm' Phairiseach;

6 A thaobh eud, a' deanamh geur-leanmhuinn air an eaglais; a réir na fìreantachd a ta san lagh, neo-choireach.

7 Ach na nithe a bha 'nam buannachd dhomh, mheas mi iad sin 'nan call air son Chriosd.

8 Seadh gun amharus, agus tha mi a' meas nan uile nithe 'nan call, air son ro òirdheirceis[4] eòlais Iosa Criosd mo Thighearna: air son an d' fhuiling mi call nan uile nithe, agus tha mi a' meas gur aolach iad chum gu cosnainn[5] Criosd,

9 Agus gu faighear annsan mi, gun m'fhìreantachd féin agam, a ta o'n lagh, ach *an fhìreantachd* sin a ta tre chreidimh Chriosd, an fhìr-

[1] *anam.* [2] *chruaidh, doilich. sàbhalta.*

[4] *ro-phrìseileachd.*
[5] *gur e mo bhuannachd.*

eanteachd a ta o Dhia tre chreidimh :

10 Chum eòlas a bhi agam airsan, agus air cumhachd 'aiseirigh-san, agus air comh-chomunn 'fhulangais, air bhi dhomh air mo chur ann an coslas crutha r'a bhàs [1] :

11 Dh'fheuchainn am feud-ainn air aon chor teachd chum aiseirigh nam marbh.

12 Cha'n e gu'n d'ràinig mi cheana, no gu bheil mi cheana foirfe : ach tha mi a' leantuinn, dh'fheuchainn am faigh mi greim do'n ni sin féin air son an do ghabhadh greim dhiom le Iosa Criosd.

13 A bhràithre, cha'n 'eil mi a' meas gu'n do ghlac mi greim : ach aon ni *a ta mi a' deanamh*, air dhomh na nithe a ta air mo chùl a dhì-chuimhneachadh, agus bhi 'g am shìneadh féin chum nan nithe a ta romham,

14 Tha mi a' dian-ruith dh'ionnsuidh a' chomhara, chum duaise [2] àrd-ghairme Dhé ann an Iosa Criosd.

15 Uime sin, mheud dhinne 's a ta diongmhalta, biodh an inntinn so againn : agus ma tha sibh ann an ni sam bith air atharrachadh inntinn, foillsichidh Dia an ni so féin duibh.

16 Gidheadh, an ni air an d'ràinig sinn a cheana, gluaiseamaid a réir aoin riaghailt, bitheamaid a dh'aon inntinn.

17 A bhràithre, bithibh-sa le chéile 'nur luchd-leanmhuinn ormsa, agus thugaibh an aire dhoibh-san a tha gluasad air an dòigh sin mar a ta sinne 'nar n-eisemplein agaibh.

18 (Oir a ta mòran a' gluasad, mu'n dubhairt mi gu minic ribh, agus mu'm bheil mi nis, eadhon a' gul, ag ràdh ribh, *gur* naimhdean *iad* do chrann-ceusaidh Chriosd :

19 D'an deireadh bhi air an sgrios, d'an dia am brù ; agus aig am bheil an glòir 'nan nàire, aig am bheil an aire air nithibh talmhaidh.)

20 Oir a ta ar caithe-beatha-ne [3] air nèamh, an t-ionad as am bheil dùil againn fòs ris an t-Slànuigh-ear, an Tighearn Iosa Criosd ;

21 A chruth-atharraicheas ar corp dìblidh, chum gu'n deanar e comh-chosmhuil r'a chorp glòrmhor féin, a réir an oibreachaidh leis am bheil e comasach air na h-uile nithe a chur fo cheannsal féin.

CAIB. IV.

1 *O chomhairlibh mionaideach,* 4 *chaidh an t-abstol air aghaidh chum earailean coitchionn ;* 10 *nochd e cionnus a rinn e gairdeachas air son an tabhartais dha, agus e 'na luidhe am prìosan ;* 19 *agus chrìochnaich e le h-urnuigh agus beannachdaibh.*

UIME sin, mo bhràithre gràdhach agus air am bheil mo dhéidh, m'aoibhneas agus mo chrùn, seasaibh mar so gu daingean san Tighearn, a mhuinntir *mo* ghràidh.

2 Tha mi a' guidhe air Euodias, agus tha mi a' guidhe air Sintiche, iad a bhi dh'aon inntinn san Tighearn.

3 Agus tha mi ag iarraidh ortsa mar an ceudna, a

[1] *air mo dheanamh a réir a bhdis.*

[2] *gill.*

[3] *giùlan, conbharsaid.*

chompanaich dhìleis, dean còmhnadh ris na mnàibh sin a rinn saothair maille riumsa san t-soisgeul, maille ri Clemens, agus a' chuid eile do m' chomh-oibrichibh, aig am bheil an ainmean ann an leabhar na beatha.

4 Deanaibh gàirdeachas san Tighearn a ghnàth: a rìs a ta mi ag ràdh, Deanaibh gàirdeachas.

5 Biodh bhur measarrachd[1] follaiseach do na h-uile dhaoinibh. *Tha* 'n Tighearn am fagus.

6 Na biodh ro-chùram ni sam bith oirbh: ach anns gach uile ni le h-urnuigh agus asluchadh maille ri breith-buidheachais, biodh bhur n-iarrtuis air an deanamh aithnichte do Dhia.

7 Agus coimhididh sìth Dhé, a ta thar gach uile thuigse, bhur cridhe agus bhur n-inntinn ann an Iosa Criosd.

8 Fa dheoidh, a bhràithre, ge b'e nithe ta fìor, ge b'e nithe *ta* urramach[2], ge b'e nithe ta ceart, ge b'e nithe *ta* fìor-ghlan, ge b'e nithe *ta* ion-ghràidh[3], ge b'e nithe ta ionmholta; ma *tha* deadh-bheus[4] air bith *ann*, ma *tha* moladh air bith *ann*, smuainichibh air na nithibh sin.

9 Na nithe sin araon a dh'fhòghluim, agus a ghabh sibh, agus a chual agus a chunnaic sibh annam-sa, deanaibh: agus bithidh Dia na sìthe maille ribh.

10 Ach rinn mi gàirdeachas gu mòr san Tighearn, do bhrìgh gu'n d'ath-ùraicheadh nis fa dheireadh bhur cùram umam-sa; ni mar an ceudna anns an robh sibh cùramach, ach cha robh cothrom agaibh.

11 Cha'n e gu bheil mi a' labhairt[5] a thaobh uireasbhuidh: oir dh'fhòghluim mi, ge b'e staid am bheil mi, bhi toilichte.

12 Is aithne dhomh bhi ìosal, agus is aithne dhomh mar an ceudna pailteas a mhealtuinn: anns gach àit, agus anns na h-uile nithibh theagaisgeadh mi, araon a bhi sàthach agus ocrach, araon pailteas a shealbhachadh agus uireasbhuidh fhulang.

13 Is urrainn mi na h-uile nithe a dhe anamh tre Chriosd, a neartaicheas mi.

14 Gidheadh, is maith a rinn sibh gu'n do chomh-phàirtich sibh ri m' thrioblaid.

15 Agus a nis biodh fhios agaibh-sa, a Philipianacha, ann an toiseach an t-soisgeil, 'nuair a dh'fhàg mi Macedonia, nach do roinn eaglais air bith rium-sa, thaobh tabhairt agus gabhail, ach sibhse a mhàin.

16 Oir eadhon ann an Tesalonica chuir sibh aon uair agus a rìs a m' ionnsuidh leasachadh do m' uireasbhuidh.

17 Cha'n e gu bheil mi ag iarraidh tabhartais: ach a ta mi ag iarraidh toraidh a bhios pailte chum bhur cunntais-sa.

18 Ach a ta mi sealbhachadh nan uile nithe, agus tha pailteas agam: lìonadh mi, air dhomh na nithe fhaotainn

[1] *cothrom, cìùineas.* [2] *ciatach.* [3] *a ta gràdhach, cdirdeil.* [4] *subhailc.* [5] *Ni h-e gu'n labhram.*

o Epaphroditus *a chuireadh* uaibh-sa, fàile deadh-chùbhraidh [1], ìobairt thaitneach, anns am bheil tlachd aig Dia.

19 Ach leasaichidh mo Dhia-sa bhur n-uireasbhuidh uile, a réir a shaoibhreis ann an glòir, tre Iosa Criosd.

20 A nis do Dhia agus ar n-Athair-ne *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

21 Cuiribh fàilte air gach uile naomh ann an Iosa Criosd. Tha na bràithrean a tha maille rium, a' cur fàilte oirbh.

22 Tha na naoimh uile a' cur fàilte oirbh, gu h-àraidh iadsan a tha do theaghlach Cheasair.

23 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

[1] *fàile deadh-bholaidh.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN COLOSIANACH.

CAIB. I.

1 *An dèigh fàilte chur air na Colosianaich, thug Pol buidheachas do Dhia air son an creidimh,* 7 *dhaingnich e teagasg Epaphrais,* 9 *ghuidh e gu'm biodh an gràs air a mheudachadh,* 14 *chuir e an céill cò e am fìor Chriosd,* 21 *agus thug e misneach dhoibh gu gabhail ri Criosd.*

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, agus Timoteus *ar* bràthair,

2 Chum nan naomh agus nam bràthar dìleas ann an Criosd, a tha ann an Colose: Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o'n* Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia, agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, a' sìor-dheanamh ùrnuigh air bhur son-sa;

4 O chuala sinn iomradh bhur creidimh ann an Iosa Criosd, agus *bhur* gràidh do na naomhaibh uile;

5 Air son an dòchais a ta air a thasgaidh fa 'ur comhair air nèamh, air an cuala sibh iomradh roimh ann am focal fìrinn an t-soisgeil:

6 A thàinig do 'ur n-ionnsuidh-sa, mar anns an t-saoghal uile; agus a tha toirt toraidh uaith, mar *a ta e deanamh* mar an ceudna 'nur measg-sa [1], o'n là anns an cuala sibh *e*, agus san d'-fhuair sibh eòlas air gràs Dhé ann am fìrinn.

7 A réir fòs mar a dh'-fhòghluim sibh o Epaphras ar comh-sheirbhiseach gràdhach-ne, a tha air bhur son-sa 'na mhinisteir dìleas do Chriosd;

8 A chuir an céill dhuinne mar an ceudna bhur gràdh-sa anns an Spiorad.

9 Air an aobhar so, cha'n 'eil sinne mar an ceudna a' sgur o'n là a chuala sinn *e*, do dheanamh ùrnuigh air bhur son-sa, agus a ghuidh-

[1] *annaibh se.*

eadh gu'm biodh sibh air bhur lionadh le eòlas a thoile, san uile ghliocas agus thuigse spioradail;

10 Chum gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do'n Tighearn chum gach uile thoileachaidh [1], a' toirt toraidh uaibh san uile dheadh obair, agus a' fàs ann an eòlas Dé;

11 Air bhur neartachadh leis an uile neart a réir a chumhachd ghlòrmhoir-san, chum an uile fhoighidin agus fhad-fhulangais maille ri gàirdeachas.

12 A' tabhairt buidheachais do'n Athair, a rinn sinne iomchuidh chum bhi 'nar luchd-comhpairt do oighreachd nan naomh san t-solus:

13 A shaor sinn o chumhachd an dorchadais, agus a dh'atharraich *sinn* chum rioghachd Mic a ghràidh-san:

14 Anns am bheil againn saorsa tre 'fhuil-san *eadhon* maitheanas nam peacadh:

15 Neach a's e ìomhaigh [2] an Dé neo-fhaicsinnich, ceud-ghin a' chruthachaidh uile [3]:

16 Oir is ann leis-san a chruthaicheadh na h-uile nithe a ta air nèamh, agus a ta air talamh, faicsinneach agus neo-fhaicsinneach, ma's àrd-chaithrichean *iad*, no tighearnais, no uachdaranachda, no cumhachda; is ann leis-san agus air a shon-san a chruthaicheadh na h-uile nithe:

17 Agus tha esan roimh na h-uile nithibh, agus trìd-san tha na h-uile nithe a' comhsheasamh.

18 Agus is e ceann a' chuirp, *eadhon* na h-eaglais: neach a's e an toiseach, an ceud-ghin o na marbhaibh; chum gu'm biodh aige àrdcheannas anns na h-uile.

19 Oir b'e deadh thoil *an Athar*, gu'n còmhnuicheadh gach uile iomlanachd annsan;

20 Agus gu'm biodh na h-uile air an deanamh réidh ris féin trìd-san, air dha sìth a dheanamh tre fhuil a chroinn-cheusaidh-san; trìd-san, *a ta mi ag ràdh*, ma's nithe *iad* a ta air talamh, no nithe a ta air nèamh.

21 Agus sibhse a bha uair-éigin 'nur coimhich, agus 'nur naimhdibh anu *bhur* n-inntinn thaobh dhroch oibre, nis rinn e réidh ris féin.

22 Ann an corp 'fheòla féin tre'n bhàs, chum sibhse a chur naomha, agus neo-lochdach, agus neo-choireach, 'na làthair-san:

23 Ma dh'fhanas sibh anns a' chredimh bunaiteach [4] agus daingean, gun bhi air bhur n-atharrachadh o dhòchas an t-soisgeil, a chuala sibh, *agus* a shearmonaicheadh do gach uile chreutair a ta fuidh nèamh; air an d'rinneadh mise Pòl a'm' mhinisteir.

24 Tha mi nis a' deanamh gàirdeachais ann am fhulangasaibh air bhur son-sa, agus a' coimhlionadh mheud 's a ta dhéigh-làimh do àmhgharaibh Chriosd ann am fheòil, air son a chuirp-san, eadhon na h-eaglais:

25 D'an d'rinneadh mise a'm' mhinisteir, a réir stiùbh-

[1] *chum a thoileachadh sna h-uile nithibh*
[2] *coslas, riochd.*
[3] *nan uile chreutair.*
[4] *steidhichte.*

ardachd Dhé a thugadh dhomh air bhur son-sa, a choimhlionadh focail Dé;

26 *Eadhon* an rùn-dìomhair a bha folaichte o na linnibh, agus o na ginealachaibh *a chaidh seachad*, ach a nis a tha air fhoillseachadh d'a naomhaibh-san:

27 D'am bu toil le Dia fhoillseachadh ciod e saoibhreas glòire an rùin-dìomhair so am measg nan Cinneach; neach a's e Criosd annaibhsa, dòchas[1] na glòire;

28 Neach a ta sinne a' searmonachadh, a' toirt rabhaidh do gach duine, agus a' teagasg gach uile dhuine anns an uile ghliocas; chum gu nochd sinn gach uile dhuine 'na làthair-san iomlan ann an Iosa Criosd:

29 An ni chum am bheil mise mar an ceudna a' saothreachadh, a' deanamh sbairn a réir 'oibreachaidh-san, a tha 'g oibreachadh annam gu cumhachdach.

CAIB. II.

1 *Dh'earalaich Pòl na Colosianaich a bhi bunaiteach ann an Criosd,* 8 *agus a bhi air am faicill o bheul-aithrisibh-dìomhain,* 18 *o aoradh do ainglibh,* 20 *agus o dheas-ghnàthachaibh an lagha, nithe a chrìochnaicheadh ann an Criosd.*

OIR b'àill leam fios a bhi agaibh ciod e meud mo chòmhraig air bhur son-sa, agus *air son* na dream a ta ann an Laodicea, agus *air son* a mheud nach fhaca m'aghaidh anns an fheòil:

2 Ionnus gu'm faigheadh an cridhe sòlas, air dhoibh bhi air an dlùth-cheangal r'a chéile ann an gràdh, agus chum uile shaoibhreis an làn dearbh-bheachd tuigse, chum eòlais[2] rùin-dìomhair Dhé, eadhon an Athar, agus Chriosd;

3 Anns am bheil uile ionmhais a' ghliocais agus an eòlais folaichte.

4 Agus so a ta mi ag ràdh, air eagal gu mealladh neach air bith sibh le briathraibh tairngeach[3].

5 Oir ged tha mi uaibh san fheòil, gidheadh a ta mi maille ribh san Spiorad, a' deanamh gairdeachais[4], agus a' faicinn bhur n-orduigh, agus seasmhachd[5] bhur creidimh ann an Criosd.

6 Uime sin mar a ghabh sibh do 'ur n-ionnsuidh an Tighearn Iosa Criosd, gluaisibh ann:

7 Air dhuibh bhi air bhur freumhachadh agus air bhur togail suas annsan, agus air bhur daingneachadh sa' chreidimh, a réir mar a theagaisgeadh sibh, a' meudachadh ann le breith-buidheachais.

8 Thugaibh an aire nach dean neach air bith foirneart oirbh[6] tre fheallsanachd[7] agus mealltaireachd dhìomhain, a réir beul-aithris[8] dhaoine, a réir ceud-thoiseacha an t-saoghail, agus cha'n ann a réir Chriosd:

9 Oir annsan tha uile iomlanachd[9] na diadhachd a' gabhail còmhnuidh gu corporra.

10 Agus tha sibhse coimh-

---

1 *muinghin.* 2 *aidmheil.*
3 *seòlta, drùiteach.* 4 *aoibhneis.*
5 *daingneachd.*

6 *cobhartach dhibh.*
7 *fhòghlum saoghalta.*
8 *teagasg dhaoine o làimh gu làimh.*
9 *lànachd.*

lionta annsan, neach a's e ceann gach uile uachdaranachd agus chumhachd ;

11 Anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur timchiollghearradh leis an timchiollghearradh nach d'rinneadh le làmhaibh, ann an cur dhibh cuirp pheacanna na feòla, le timchioll-ghearradh Chriosd :

12 Air dhuibh bhi adhlaicte maille ris ann am baisteadh, anns am bheil sibh mar an ceudna air bhur togail suas maille ris tre chreidimh oibreachaidh Dhé, a thog suas esan o na marbhaibh.

13 Agus sibhse a bha marbh 'nur n-euceartaibh agus *ann an* neo-thimchiollghearradh bhur feòla bheothaich e maille ris, a maitheadh dhuibh nan uile euceart ;

14 A' dubhadh a mach làmh-sgrìobhaidh nan ordùighean do ar taobh-ne [1], a bha 'nar n-aghaidh, agus thug e as an t-slighe i, air dha a sparradh ri a chrannceusaidh-san :

15 Air dha uachdaranachdan agus cumhachdan a chreachadh [2], rinn e ballsampuill diubh gu follaiseach, a' deanamh buaidhchaithreim os an ceann tre'*n chrann* ud féin.

16 Uime sin na tugadh aon neach breth oirbh air son bìdh, no dibhe, no thaobh là féille, no gealaich nuaidhe, no shàbaide :

17 A ta 'nan sgàile air na nithibh a ta ri teachd ; ach *is* le Criosd an corp.

18 Na mealladh aon neach bhur duais uaibh le irioslachd thoileil [3], agus aoradh do ainglibh, a' foirneadh a steach *gu dàna* chum nan nithe [4] nach fac e, gu diomhain air a shéideadh suas le 'inntinn fheòlmhoir féin ;

19 Agus gun an ceann a chumail, o'm bheil an corp uile, air dha bhi air a bheathachadh tre altaibh agus bhannaibh, agus air a dhlùthcheangal r'a chéile, a' fàs le fàs Dé.

20 Uime sin ma fhuair sibh bàs maille ri Criosd o cheud - thoiseachaibh an t-saoghail, c'ar son, mar dhaoine a ta beò san t-saoghal, a tha sibh fuidh orduighibh,

21 (Na bean ri, na blais, na làimhsich ;

22 Nithe a théid uile a neo-ni le'n gnàthachadh,) a reir àitheantan agus teagasga dhaoine ?

23 Nithe gun amharus aig am bheil samhladh gliocais ann an aoradh féin-thoile agus irioslachd, agus mi-chaomhnadh a' chuirp, cha'n ann an urram sam bith chum sàsachaidh na feòla [5].

CAIB. III.

1 *Nochd Pòl do na Colosianaich c'àit an còir dhuinn Criosd iarraidh :* 5 *Chomhairlich e dhoibh an ana-mianna feòlmhor a chlaoidh,* 10 *an seann duine chur dhiubh, agus Criosd a chur umpa ;* 12 *dh'earalaich e iad chum seirce, is irioslachd, agus iomadh dhleasdanais eile.*

UIME sin ma dh'éirich sibh maille ri Criosd, iarraibh na nithe a ta shuas,

[1] *a bha gabhail romhainn.*
[2] *fhaobhachadh, chur as an armaibh.*
[3] *dìeònach.*
[4] *'ga shàthadh féin sna nithibh.*
[5] *ach gun fheum sam bith chum sàsachaidh na feòla.*

far am bheilCriosd 'na shuidhe aig deas làimh Dhé.

2 Suidhichibh bhur n-aigne air na nithibh a ta shuas, agus cha'n ann air na nithibh a ta air an talamh.

3 Oir a ta sibh marbh, agus tha bhur beatha fòlaichte maille ri Criosd ann an Dia.

4 'Nuair a dh'fhoillsichear Criosd, neach a's e ar beathane, an sin bithidh sibhse mar an ceudna air bhur foillseachadh maille ris ann an glòir.

5 Uime sin claoidhibh [1] bhur buill a ta air an talamh, striopachas, neòghloine, fonncollaidh, ana-mianna, agus sannt, ni a's ìodhol-aoradh;

6 Nithe air son am bheil fearg Dhé a' teachd air cloinn na h-eas-ùmhlachd.

7 Anns an robh sibhse mar an ceudna a' gluasad uair-éigin [2], 'nuair a bha sibh a' caitheadh bhur beatha 'nam measg [3].

8 Ach a nis cuiribh-sa uaibh na nithe so uile; fearg, corruich, mì-run, toibheum, cainnt shalach as bhur beul.

9 Na deanaibh breug d'a chéile, do bhrìgh gu'n do chuir sibh dhibh an seann duine maille r'a ghnìomharaibh,

10 Agus gu'n do chuir sibh umaibh an *duine* nuadh, a tha air ath-nuadhachadh ann an eòlas, a réir ìomhaigh an ti a chruthaich e.

11 Far nach 'eil Greugach no Iudhach, timchioll-ghearradh, no neo-thimchioll-ghearradh, *duine* borb [4], Sitianach, daor *no* saor: ach *is* e Criosd na h-uile, agus anns na h-uile.

12 Uime sin cuiribh-sa umaibh, (mar dhaoine taghta Dhé, naomha agus ionmhuinn,) innigh [5] thròcaire, caomhalachd, irioslachd inntinn, macantas [6], fad-fhulangas;

13 A' giùlan le chéile, agus a' maitheadh d'a chéile, ma tha cùis ghearain aig neach an aghaidh neach: mar a thug Criosd maitheanas dhuibhse, mar sin deanaibhsa mar an ceudna.

14 Agus thar na nithibh so uile, *cuiribh umaibh* gràdh [7], ni a's e coimhcheangal na foirfeachd.

15 Agus biodh sìth Dhé a' riaghladh ann bhur cridhe, chum am bheil sibh mar an ceudna air bhur gairm ann an aon chorp; agus bithibh taingeil.

16 Gabhadh focal Chriosd còmhnuidh annaibh, gu saoibhir san uile ghliocas, a' teagasg agus a' comhairleachadh a chéile le salmaibh, agus laoidhibh, agus dànaibh spioradail, a' deanamh ciùil do'n Tighearn le gràs ann bhur cridhe.

17 Agus gach ni air bith a ni sibh ann am focal no ann an gnìomh, deanaibh *iad* uile ann an ainm an Tighearna Iosa, a' toirt buidheachais do Dhia, eadhon an t-Athair trìd-san.

18 A mhnài, bithibh ùmhal do 'ur fearaibh féin, mar is cubhaidh, anns an Tighearn.

19 Fheara-pòsda, gràdh-

---

[1] *marbhaibh.* [2] *roimh.* [3] *annta.* [4] *fiadhaich, barbarra.* [5] *tiom-chridhe.* [6] *ciùineas.* [7] *seirc, carthannachd.*

aichibh *bhur* mnài, agus na bithibh searbh[1] 'nan aghaidh.

20 A chlann, bithibh ùmhal do 'ur pàrantaibh anns na h-uile nithibh: oir a ta so taitneach do'n Tighearn.

21 Aithriche, na brosnuichibh bhur clann *chum feirge*, air eagal gu'n caill iad am misneach.

22 A sheirbhiseacha, bithibh ùmhal do 'ur maighstiribh a réir na feòla, anns na h-uile nithibh; cha'n ann le seirbhis-sùl, mar dhream a ta toileachadh dhaoine, ach ann an tréibhdhireas[2] cridhe, ann an eagal Dé:

23 Agus ge b'e air bith ni a ni sibh, deanaibh o bhur cridhe e, mar do'n Tighearn, agus cha'n ann do dhaoinibh;

24 Air dhuibh fios a bhi agaibh, gu'm faigh sibh o'n Tighearn duais na h-oighreachd: oir is ann do'n Tighearn Criosd a tha sibh a' deanamh seirbhis.

25 Ach an ti a ni eucoir, gheibh e toillteanas na h-eucorach a rinn e: agus cha'n 'eil leth-bhreth ann.

CAIB. IV.

1 *Chuir Pòl impidh air na Colosianaich bhi dùrachdach ann an urnuigh,* 5 *agus ghnasad gu glic thaobh na muinntir sin nach 'eil fathast air teachd chum fìor eòlais Chriosd.* 10 *Chuir e fàilte orra, agus ghuidh e gach uile ghnè soirbheis doibh.*

A MHAIGHSTIREAN, thugaibh do *'ur* seirbhisich an ni sin a tha ceart agus cothromach, air dhuibh fios a bhi agaibh, gu bheil agaibh féin maighstir mar an ceudna air nèamh.

2 Buanaichibh ann an urnuigh, a' deanamh faire innte le breith-buidheachais;

3 Ag urnuigh mar an ceudna air son-ne, chum gu fosgladh Dia dhuinn dorus na h-ùr-labhraidh, a chur an céill[3] rùin-dìomhair Chriosd, air son am bheil mise ann an cuibhreachaibh:

4 Chum gu foillsich mi e, mar is còir dhomh labhairt.

5 Gluaisibh ann an gliocas thaobh na dream sin a ta an leth muigh, ag ath-cheannach[4] na h-aimsir.

6 Biodh bhur còmhradh a ghnàth ann an gràs[5], air a dheanamh blasda le salann, chum gu'm bi fhios agaibh cionnus is còir dhuibh gach neach a fhreagairt.

7 Foillsichidh Tichicus, bràthair gràdhach, agus minisiteir dìleas, agus comh-sheirbhiseach san Tighearn, gach ni dhuibh mu m' thimchioll-sa:

8 A chuir mi do 'ur n-ionnsuidh chum na crìche so féin, gu'm biodh fios bhur staide-sa aige, agus gu'n tugadh e comhfhurtachd do 'ur cridheachaibh.

9 Maille ri Onesimus, bràthair dìleas agus gràdhach, a tha dhibh[6] féin. Ni iad aithnichte dhuibh na h-uile nithe *a tha* an so.

10 Tha Aristarchus mo chomh-phriosanach a' cur fàilte oirbh, agus Marcus, mac peathar do Bharnabas, (mu 'n d' fhuair sibh àith-

[1] *garg.* [2] *aon-fhillteachd.* [3] *a labhairt.*

[4] *a' fuasgladh.* [5] *le gràs, grdsail.* [6] *uaibh,*

eanta; ma thig e do 'ur n-ionnsuidh, gabhaibh ris;)

11 Agus Iosa, ris an abrar Iustus, muinntir a tha do'n timchioll-ghearradh. 'S iad sin a mhàin *mo* chomh-oibrichean chum rìoghachd Dhé, a bha 'nan comhfhurtachd domh.

12 Tha Epaphras, a tha dhibh féin, seirbhiseach Chriosd, a' cur fàilte oirbh, a ghnàth a' deanamh sbàirn dhùrachdaich air bhur son ann an urnuighibh, chum gu seas sibh foirfe, agus coimhlionta ann an uile thoil Dhé.

13 Oir tha mi deanamh fianuis dha, gu bheil aige mòr theas-ghràdh dhuibh-se, agus dhoibh-san a tha ann an Laodicea, agus do'n mhuinntir a tha ann an Hierapolis.

14 Tha Lucas an léigh gràdhach, agus Demas a' cur fàilte oirbh.

15 Cuiribh fàilte air na bràithribh a tha ann an Laodicea, agus air Nimphas, agus air an eaglais *a tha* 'na thigh.

16 Agus an uair a leughar an litir so 'nur measg-sa, thugaibh fa'near gu'n leughar i ann an eaglais nan Laodiceanach mar an ceudna; agus gu'n leugh sibhse cuideachd *an litir* o Laodicea.

17 Agus abraibh ri Archipus, Thoir an aire do'n mhinistrileachd a fhuair thu san Tighearn, gu'n coimhlion thu i.

18 Fàilte uam-sa Pòl le m' làimh féin. Cuimhnichibh mo chuibhreacha. Gràs *gu robh* maille ribh. Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN TESALONIANACH.

CAIB. I.

1 *Thug Pòl fios do na Tesalonianaich co chuimhneachail as a bha e orra anns gach àm, ann an breithbuidheachais agus urnuigh air an son; 5 agus mar an ceudna co dhearbhta 's a bha e do fhìrinn, agus do thréibhdhireas an creidimh, agus an iompachaidh ri Dia.*

POL, agus Siluanus, agus Timoteus chum eaglais nan Tesalonianach, *a tha* ann an Dia an t-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd: gràs duibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

2 Tha sinn a' toirt buidheachais do Dhia a ghnàth air bhur son-sa uile, a' toirt iomraidh oirbh ann ar n-urnuighibh-ne;

3 A' cuimhneachadh gun sgur obair bhur creidimh, agus saothair *bhur* gràidh, agus foighidin bhur dòchais 'nar Tighearn Iosa Criosd, am fianuis Dé, agus ar n-Atharne:

4 Air dhuinn fios a bhi againn, a bhràithre gràdhaichte le Dia, air bhur taghadh-sa[1].

5 Oir cha d'thàinig ar soisgeul-ne do 'ur n-ionnsuidh-

[1] *air bhar taghadh-sa le Dia.*

sa ann am focal a mhàin, ach mar an ceudna ann an cumhachd, agus anns an Spiorad naomh, agus ann am mòr làndearbhachd; mar is aithne dhuibh ciod a' ghnè dhaoine bha annainn 'nur measg air bhur sonsa.

6 Agus rinneadh sibh 'nur luchd-leanmhuinn oirnne, agus air an Tighearn, 'nuair a ghabh sibh ris an fhocal ann am mòr-àmhghar, le h-aoibhneas an Spioraid naoimh:

7 Ionnus gu robh sibh 'nur n-eisempleiribh [1] dhoibh-san uile a tha creidsinn ann am Macedonia, agus ann an Achaia.

8 Oir uaibhse chaidh fuaim focail an Tighearna mach, cha'n ann a mhàin ann am Macedonia agus ann an Achaia, ach mar an ceudna anns gach àit, tha bhur creidimh ann an Dia air a sgaoileadh a mach, ionnus nach 'eil feum air sinne a labhairt ni air bith.

9 Oir a ta iad féin a' foillseachadh mu ar timchioll-ne, ciod a ghne dol a steach a bha againn do 'ur n-ionnsuidh-sa, agus cionnus a phill sibh chum Dhé o ìodholaibh, a dheanamh seirbhis do'n Dia bheò agus fhìor,

10 Agus gu feitheamh r'a Mhac o nèamh, a thog e suas o na marbhaibh, *eadhon* Iosa o shaor [2] sinne o'n fheirg a ta ri teachd.

CAIB. II.

1 *Chuir Pòl an céill cionnus a chaidh an soisgeul a shearmonachadh do na Tesalonianaich, agus ciod an dòigh air an do ghabh iad ris.* 17 *Thug e reuson seachad c'ar son a bha e co fhada uatha, agus mar an ceudna c'ar son a ta nis a thogradh co mòr r'am faicinn.*

OIR is aithne dhuibh féin, a bhràithre, ar dol-ne a steach do 'ur n-ionnsuidh, nach robh e ann an dìomhanas:

2 Ach fòs air dhuinn fulang roimh, agus an déigh ar maslachaidh ann am Philipi, mar is aithne dhuibh, bha dànachd againn ann ar Dia-ne soisgeul Dé a labhairt ribhse ann am mòr-ghleachd [3].

3 Oir cha *robh* ar n-earailne o mhealltaireachd, no o neòghloine, no ann an ceilg:

4 Ach mar a mheasadh sinne le Dia iomchuidh gu'm biodh an soisgeul air earbsadh ruinn, is amhuil sin a labhramaid, cha'n ann mar dhream a tha toileachadh dhaoine, ach Dhé, a tha dearbhadh ar cridheacha.

5 Oir cha do ghnàthaich sinn uair air bith briathra miodalach, mar is aithne dhuibh, no leithsgeul sainnt; *'s e* Dia *ar* fianuis:

6 Ni mò dh'iarr sinn urram [4] o dhaoinibh, no uaibhse, no o *dhaoinibh* eile, ged fheudamaid ar trom a leagadh *oirbhse*, mar abstola Chriosd.

7 Ach bha sinn caomh 'nur measg-sa, amhuil a dh'altrumas [5] banaltrum a clann féin:

8 Mar sin, ar bhi dhuinne ro dheidheil oirbhse [6], bu toileach leinn cha'n e mhàin soisgeul Dhé a phàirteachadh [7] ribh, ach mar an ceudna ar

[1] *samhlachasaibh.* [2] *a shaoras.*
[3] *maille ri gleachda mòr.*

[4] *glòir.* [5] *dh'eiridneas*
[6] *ro dheuthasach umaibh-se.*
[7] *a chomh-roinn.*

n-anama féin do bhrìgh gu robh sibh ro ionmhuinn leinn.

9 Oir is cuimhne leibh, a bhràithre, ar saothair, agus ar sgìos-ne: oir air dhuinn bhi ri h-obair a dh'oidhche agus a là, chum nach cuireamaid trom air neach sam bith agaibh, shearmonaich sinn duibh soisgeul Dé.

10 *Is* fianuisean sibhse, agus Dia, cia naomha, agus cia cothromach[1], agus neo-lochdach a ghiùlain sinne sinn féin 'nur measg-sa a ta creidsinn:

11 Mar is aithne dhuibh cionnus a dh'earailich sinn, agus a thug sinn comhfhurtachd, agus a chuir sinn impidh air gach aon agaibh fa leth, (mar *a ni* Athair d'a chloinn,)

12 Gu'n gluaiseadh sibh gu cubhaidh do Dhia, a ghairm sibh chum a rìoghachd agus a ghlòire féin.

13 Uime sin, a ta sinne mar an ceudna a' toirt buidheachais do Dhia gun sgur, do bhrìgh 'nuair a ghabh sibh ri focal Dé a chuala sibh uainne, gu'n do ghabh sibh *ris* cha'n ann *mar* fhocal dhaoine, ach, (mar is e gu fìrinneach,) focal Dé, a tha 'g oibreachadh gu h-éifeachdach annaibh-sa a ta creidsinn.

14 Oir rinneadh sibhse, a bhràithre, 'nur luchd-leanmhuinn air eaglaisibh Dhé, ann an Iudea, a tha ann an Iosa Criosd: oir dh'fhuiling sibhse na nithe ceudna o bhur luchd-dùthcha féin, mar *a dh'fhuiling* iadsan o na h-Iudhaich:

15 A chuir araon an Tighearn Iosa, agus am fàidhean féin gu bàs, agus a rinn geur-leanmhuinn oirnne; agus nach 'eil a' toileachadh Dhé, agus a tha'n aghaidh nan uile dhaoine:

16 A tha bacadh dhinne labhairt ris na Cinnich, chum gu'm biodh iad air an tèarnadh[2], chum sìr-lìonaidh suas am peacanna: oir thàinig an fhearg orra mu dheireadh[3].

17 Ach air dhuinne, a bhràithre, bhi air ar dealachadh uaibhse rè tamuil bhig am pearsa, ach cha 'n ann an cridhe, is ro mhòid a rinn sinn dìchioll air bhur n-aghaidh fhaicinn le mòr-thogradh.

18 Uime sin bu mhiann leinn teachd do 'ur n-ionnsuidh, (eadhon leam-sa Pòl,) uair no dhà: ach bhac Satan sinn.

19 Oir ciod e ar dòchas-ne, no ar n-aoibhneas, no ar crùn-uaille? nach sibhse féin e am fianuis ar Tighearna Iosa Criosd aig a theachd?

20 Oir is sibhse ar glòir-ne agus ar n-aoibhneas.

CAIB. III.

1 *Dhearbh Pòl a mhòr-ghràdh do na Tesalonianaich, le Timoteus a chur d'an ionnsuidh chum an neartachadh agus comhfhurtachd a thoirt doibh, agus le a ghairdeachas 'nan deadh ghiùlan,* 18 *agus le urnuigh a dheanamh air an son.*

AIR an aobhar sin, an uair nach b'urrainn sinn cumail oirnn féin ni b'fhaide, bu taitneach leinn bhi air ar fàgail 'nar n-aonar am *baile na h-*Aithne:

2 Agus chuir sinn Timoteus ar bràthair agus ministeir Dhé, agus ar comh-

[1] *h-ìonraic.* [2] *slànuchadh.* [3] *gus a' chuid a's faide.*

oibrìche ann an soisgeul Chrìosd, chum sibhse a dhaingneachadh, agus comhfhurtachd a thoirt duibh mu thimchioll bhur creidimh ;

3 Chum nach gluaisteadh[1] neach air bith agaibh leis na trioblaidibh so ; oir a ta fhios agaibh féin gu'n d'orduicheadh sinn a dh'ionnsuidh so.

4 Oir gu deimhin, an uair a bha sinn maille ribh, dh'innis sinn duibh roimh-làimh, gu robh sinn gu àmhghar[2] fhulang ; eadhon mar a thachair, agus is aithne dhuibh.

5 Air an aobhar so, nuair nach robh mise comasach air cumail orm féin ni b' fhaide, chuir mi a dh'fhaghail fios mu 'ur creidimh, air eagal air chor sam bith gu'n do bhuair am buaireadair sibh, agus gu'm biodh ar saothairne dìomhain.

6 Ach a nis an uair a thàinig Timoteus uaibhse do ar n-ionnsuidh-ne, agus a thug e deadh sgeul duinn mu bhur creidimh agus bhur gràdh, agus gu bheil cuimhne mhaith agaibh oirnne a ghnàth, a' miannachadh gu mòr sinne fhaicinn, amhuil a ta sinne mar an ceudna sibhse fhaicinn.

7 Uime so, a bhràithre, fhuair sinne comhfhurtachd do 'ur taobh ann ar n-uile àmhghar agus theinn, tre bhur creidimh-sa :

8 Oir a ta sinne beò a nis, ma sheasas sibhse gu bunaiteach san Tighearn.

9 Oir ciod am buidheachas a dh'fheudas sinn iocadh do Dhia as bhur leth-sa, air son an aoibhneis sin uile leis am bheil sinn ri gairdeachas do 'ur taobh am fianuis ar Dé-ne,

10 A dh'oidhche agus a là a' guidhe gu ro dhùrachdach, gu faiceamaid bhur n-aghaidh-sa, agus gu leasaicheamaid uireasbhuidh bhur creidimh ?

11 A nis gu deanadh Dia féin, eadhon ar n-Athair, agus ar Tighearna Iosa Criosd ar slighe-ne a threòrachadh do 'ur n-ionnsuidh-sa.

12 Agus gu tugadh an Tighearn oirbh fàs agus bhi ro phailt ann an gràdh d'a chéile, agus do na h-uile dhaoinibh, mar a ta sinne dhuibhse ;

13 Chum gu daingnich e bhur cridheacha neo-choireach ann an naomhachd am fianuis Dé, eadhon ar n-Athar-ne, aig teachd ar Tighearna Iosa Criosd maille r'a naomhaibh[3] uile.

CAIB. IV.

1 *Chuir Pòl impidh air na Tesalonianaich dol air an oghaidh anns gach uile ghné dhiadhachd,* 6 *am beatha a chaitheadh gu naomha agus gu cothromach,* 9 *a chéile a ghràdhachadh,* 11 *agus an gnothuichean féin a leantuinn gu sàmhach.*

OS bàrr ma ta, a bhràithre, cuireamaid a dh'impidh agus a dh'athchuinge oirbh tre'n Tighearn Iosa, mar a fhuair sibh uainne cionnus is còir dhuibh imeachd, agus Dia a thoileachadh, gu meudaicheadh sibh mar sin ni's mò agus ni's mò.

2 Oir a ta fhios agaibh ciod iad na h-àitheantan a thug sinne dhuibh tre'n Tighearn Iosa.

[1] *gluaisfeadh.* [2] *trioblaid.* [3] *maille r'a* ainglibh *naomha.*

3 Oir is i so toil Dhé, *eàdhon* bhur naomhachadhsa, sibh a sheachnadh strìopachais :

4 Gu'm b'aithne do gach aon agaibh a shoitheach féin a shealbhachadh ann an naomhachd, agus ann an urram [1] ;

5 Cha'n ann ann am fonn ana-miannach, mar *a ni* na Cinnich aig nach 'eil eòlas air Dia :

6 Gun neach air bith a dheanamh eucoir no mealltaireachd sa' chùis air a bhràthair ; do bhrìgh gur e'n Tighearn a ni dìoghaltas air an uile leithidibh sin, a réir mar a dh'innis sinne mar an ceudna duibh roimh, agus a rinn sinn fianuis.

7 Oir cha do ghairm Dia sinne gu neòghloine, ach gu naomhachd.

8 Uime sin an neach a ni tàir, cha'n ann air duine tha e deanamh tàir, ach air Dia, a thug dhuinne a Spiorad naomh féin.

9 Ach a thaobh gràidh bràthaireil, cha'n 'eil feum agaibh mise a sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh : oir a ta sibh féin air bhur teagasg o Dhia gràdh a thoirt d'a chéile.

10 Agus gu deimhin tha sibh a' deanamh so thaobh nam bràthar uile, a tha ann am Macedonia gu h-iomlan : ach guidheamaid oirbh, a bhràithre, sibh a mheudachadh ni's mò agus ni's mò ;

11 Agus gu'n dean sibh bhur dìchioll a bhi ciùin, agus bhur gnothuiche féin a dheanamh, agus saothreachadh le 'ur làmhaibh féin, (amhuil a dh'àithn sinne dhuibh ;

12 Chum gu'n gluais sibh gu cubhaidh thaobh na muinntir sin a ta 'n leth muigh, agus nach bi uireasbhuidh ni sam bith oirbh.

13 Ach cha b'àill leam, a bhràithre, sibh a bhi aineolach thaobh na muinntir sin a tha 'nan codal, chum nach dean sibh bròn, eadhon mar dhaoine eile aig nach 'eil dòchas.

14 Oir ma chreideas sinn gu'n d'fhuair Iosa bàs, agus gu'n d'éirich e rìs, amhuil sin mar an ceudna an dream a choidil ann an Iosa, bheir Dia maille ris.

15 Oir so a ta sinn ag ràdh ribh ann am focal an Tighearna, nach bi againne a tha beò agus a dh'fhàgar gu teachd an Tighearna, toiseach orra-san a tha 'nan codal.

16 Oir thig an Tighearn féin a nuas o nèamh le àrdiolaich [2], le guth an àrd-aingil, agus le trompaid Dhé : agus éiridh na mairbh ann an Criosd air tùs :

17 An déigh sin, sinne a bhios beò agus a dh'fhàgar, togar suas sinn maille riu-san anns na neulaibh, an còdhail an Tighearna san athar : agus mar sin bithidh sinn gu siorruidh maille ris an Tighearn.

18 Uime sin thugaibh comhfhurtachd d'a chéile leis na briathraibh so.

CAIB. V.

1 *Chaidh an t-abstol air aghaidh ann an labhairt mu theachd Chriosd gu breitheanas,* 16 *thug e iomadh comhairle seachad,* 23 *agus chomhdhùin e an litir.*

1 *mòir.*

2 *gàir.*

ACH mu thimchioll nan aimsirean agus nan àm cha'n 'eil feum agaibh-sa, a bhràithre, mise a sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh.

2 Oir a ta sàr fhios agaibh féin gu'n tig là an Tighearna mar ghaduiche san oidhche.

3 Oir an uair a their iad, Sìth agus tèaruinteachd, an sin thig sgrios obann orra, mar shaothair air mnaoi thorraich ; agus cha téid iad as.

4 Ach cha'n 'eil sibhse, a bhràithre, san dorchadas, ionnus gu'm beireadh an là sin oirbh mar ghaduiche.

5 Is sibhse uile clann an tsoluis, agus clann an là : cha'n ann do'n oidhche, no do'n dorchadas sinn.

6 Uime sin na coidleamaid mar dhaoine eile ; ach deanamaid faire agus bitheamaid stuama[1].

7 Oir an dream a choidleas, is anns an oidhche a choidleas iad : agus an dream a tha air mhisg, is anns an oidhche tha iad air mhisg.

8 Ach bitheamaid-ne a tha do'n là stuama, a' cur oirnn uchd-éididh a' chreidimh agus a' ghràidh, agus mar chlogaid, dòchas[2] na slàinte.

9 Oir cha d'orduich[3] Dia sinn chum feirge ; ach chum slàinte fhaotainn tre ar Tighearna Iosa Criosd,

10 A fhuair bàs air ar son, chum co aca is faireach no codal dhuinn, gu'm bitheamaid beò maille ris.

11 Uime sin thugaibh comhfhurtachd d'a chéile, agus togaibh suas gach aon a chéile, eadhon mar a ta sibh a' deanamh.

12 Agus guidheamaid oirbh, a bhràithre, aithne bhi agaibh air an dream a tha saoithreachadh 'nur measg, agus a tha os bhur ceann san Tighearn, agus a tha 'gur comhairleachadh ;

13 Agus meas mòr a bhi agaibh dhiubh ann an gràdh air son an oibre. Bithibh sìochail 'nur measg féin.

14 A nis guidheamaid oirbh, a bhràithre, thugaibh rabhadh dhoibh-san a tha mi-riaghailteach, thugaibh comhfhurtachd dhoibh-san a tha lag-chridheach, cumaibh suas iadsan a ta anmhunn[4], bithibh foighidneach a thaobh nan uile dhaoine.

15 Feuchaibh nach ìoc neach olc air son uilc do dhuine sam bith ; ach leanaibh-sa a ghnàth an ni a ta maith, araon do 'ur taobh féin, agus a thaobh nan uile dhaoine.

16 Deanaibh gàirdeachas a ghnàth.

17 Deanaibh urnuigh gun sgur.

18 Anns gach uile ni thugaibh buidheachas ; oir is i so toil Dé ann an Iosa Criosd do 'ur taobh.

19 Na mùchaibh an Spiorad.

20 Na deanaibh tàir air fàidheadaireachd.

21 Dearbhaibh na h-uile nithe : cumaibh gu daingean an ni sin a ta maith.

22 Seachnaibh gach uile choslas uilc.

23 Agus gu deanadh Dia na sìthe féin naomha sibh gu

[1] *measarra.* [2] *earbsa.*
[3] *cha do shonraich.*

[4] *deanaibh cùl-taice dhoibh-san a ta lag.*

h-iomlan ; agus *gu deònaich-eadh Dia* gu'm bi bhur n-uile spiorad, agus anam, agus chorp air an gleidheadh gu neo-choireach, gu teachd ar Tighearna Iosa Criosd.

24 *Is* fìrinneach an Ti a ta 'gur gairm, neach mar an ceudna a ni e.

25 A bhràithre, deanaibh urnuigh air ar son-ne.

26 Cuiribh fàilte air na bràithribh uile le pòig naoimh.

27 Tha mi a' sparradh oirbh à h-uchd an Tighearna, gu'n leughar an litir so do na bràithribh naomha uile.

28 *Gu robh* gràs ar Tighearna Iosa Criosd maille ribh. Amen.

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN TESALONIANACH.

CAIB. I.

1 *Thug Pol fios do na Tesalonianaich air an deadh bharail a ta aige mu'n creidimh, an gràdh, agus am foighidin ; 5 agus ghnàthaich e reusona chum comhfhurtachd a thoirt doibh fo'n geur-leanmhuinn, gu h-àraidh o cheart-bhreitheanas Dé.*

1 POL, agus Siluanus, agus Timoteus, chum eaglais nan Tesalonianach, ann an Dia ar n-Athair, agus *anns* an Tighearn Iosa Criosd :

2 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o* 'n Tighearn Iosa Criosd.

3 Tha e mar fhiachaibh oirnne buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur son-sa, a bhràithre, mar is cubhaidh, do bhrìgh gu bheil bhur creidimh a' fàs gu ro mhòr, agus gu bheil gràdh gach aoin agaibh uile a' meud-achadh d' a chéile :

4 Ionnus gu bheil sinne féin a' deanamh uaille asaibh-sa ann an eaglaisibh Dhé, air son bhur foighidin agus bhur creidimh ann bhur n-uile gheur-leanmhuinnibh agus àmhgharaibh a tha sibh a' fulang :

5 *Ni a tu* 'na chomhara follaiseach air ceart-bhreith-eanas Dé, chum gu measar gur airidh sibhse air rìoghachd Dhé, air son am bheil sibh a' fulang :

6 Do bhrìgh gur ceart an ni do Dhia, àmhghar ìocadh dhoibh-san a ta cur àmhghair oirbh ;

7 Agus dhuibhse a ta fo àmhghar, fois maille ruinne, 'nuair a dh'fhoillsichear an Tighearn Iosa o nèamh, maille r'a ainglibh cumhachdach,

8 Ann an teine lasarach, a' deanamh dioghaltais air an dream aig nach 'eil eòlas air Dia, agus nach 'eil ùmhal do shoisgeul ar Tighearna Iosa Criosd.

9 Muinntir air an deanar peanas le sgrios siorruidh o làthair an Tighearn, agus o ghlòir a chumhachd.

10 'Nuair a thig e gu bhi

air a ghlòrachadh 'na naomhaibh, agus chum gu'n deanar iongantach e annta-san uile a ta creidsinn san là sin, (do bhrìgh gu'n do chreideadh ar fianuis-ne 'nur measgsa.)

11 Air an aobhar so, tha sinne mar an ceudna a' deanamh sìr-urnuigh air bhur sonsa, chum gu meas ar Diane gur airidh sibhse air a' ghairm *so*, agus gu'n coimhlion e uile dheadh-ghean a mhaitheis, agus obair a' chreidimh le cumhachd :

12 Chum gu'm bi ainm ar Tighearna Iosa Criosd air a ghlòrachadh annaibh-sa, agus an Tighearna Iosa Criosd.

CAIB. II.

1 *Is àill le Pòl gu'm buanaicheadh na Tesalonianaich san fhìrinn ris an do ghabh iad :* 3 *nochd e gu'm bi claonadh o'n chreidimh ann,* 9 *agus gu'm foillsichear an t-anacriosd roimh theachd là an Tighearna.*

ANIS guidheamaid oirbh, a bhràithre, thaobh[1] teachd ar Tighearna Iosa Criosd, agus ar comhchruinneachaidh-ne d'a ionnsuidh.

2 Gun sibh bhi gu h-ealamh air bhur crathadh[2] 'nur n-inntinn, no fo bhuaireas[3], le spiorad, no le focal, no le litir, mar uainne, mar gu'm biodh là Chriosd am fagus.

3 Na mealladh neach sam bith sibh air aon chor : oir cha *tig an là sin* mur tig air tùs tréigeadh-creidimh, agus *mur* foillsichear duine sin a' pheacaidh, mac an sgrios ;

4 A tha cur an aghaidh agus 'ga àrdachadh féin os ceann gach ni ris an abrar Dia, no d'an deanar aoradh[4] ; ionnus mar Dhia gu bheil e 'na shuidhe ann an teampull Dhé, 'ga nochdadh féin gur Dia e.

5 Nach cuimhne leibh, air dhomh bhi fathast maille ribh, gu'n d'innis mi na nithe so dhuibh ?

6 Agus is aithne dhuibh ciod a tha bacadh nis e bhi air fhoillseachadh 'na àm féin.

7 Oir a ta rùn-dìomhair na h-ain-diadhachd ag oibreachadh cheana, a mhàin gus an toirear air falbh an ti a ta nis a' bacadh[5].

8 Agus an sin foillsichear an t-aingidh sin, a chlaoidheas an Tighearn le anail[6] a bheoil féin, agus d'an cur e as le dealradh a theachd :

9 *Eadhon esan*, aig am bheil a theachd a réir oibreachaidh Shatain, maille ris an uile chumhachd, agus chomharaibh, agus iongantasaibh breugach,

10 Agus maille ri uile mhealltaireachd na h-eucoraich anntasan a chaillear ; a chionn nach do ghabh iad gràdh na fìrinn, chum gu tearuinteadh iad.

11 Agus air a shon so cuiridh Dia treun oibreachadh meallaidh d'an ionnsuidh, ionnus gu'n creid iad a bhreug :

12 Chum gu'm bi iad uile air an dìteadh, nach do chreid an fhìrinn, ach aig

---

1 *tri'd.* 2 *fo uideal.*
3 *mhaoim, ghioraig.*
4 *a ta urramach.*

5 *a mhdìn an ni a ta cur bacaidh a nis* bacaidh *e gus an toirear air falbh e.* 6 *spiorad.*

an robh tlachd anns an eucoir.

13 Ach a ta e mar fhiachaibh oirunn buidheachas a thoirt do Dhia a ghnàth air bhur son-sa, a bhràithre, ionmhuinn do'n Tighearn, do bhrìgh gu'n do thagh Dia sibh o thùs chum slàinte, tre naomhachadh an Spioraid, agus creidsinn na fìrinn :

14 Chum an do ghairm e sibh tre ar soisgeul-ne, chum sibh a dh'fhaotainn glòire ar Tighearna Iosa Criosd.

15 Uime sin, a bhràithre, seasaibh gu daingean, agus cumaibh na teagasgan a thugadh dhuibh, co dhiubh is ann le focal, no *le* ar litirne.

16 A nis gu'n tugadh ar Tighearn Iosa Criosd e féin, agus Dia, eadhon ar n-Athair-ne, a ghràdhaich sinn, agus a thug *dhuinn* sòlas siorruidh, agus dòchas maith tre ghràs,

17 Comhfhurtachd do 'ur cridhe-sa, agus gu daingnicheadh e sibh anns gach uile dheadh fhocal agus ghnìomh.

CAIB. III.

1 *Dh'iarr Pòl urnuigh nan Tesalonianach air a shon féin ;* 3 *chuir e an céill meud an earbsa a tha aige asda ;* 5 *ghuidh e Dia as an leth ;* 6 *thug e iomadh comhairle orra, gu h-araidh iad a sheachnadh dìomhanais, agus droch cuideachd.*

FA dheoidh, a bhràithre, deanaibh urnuigh air ar son-ne, chum gu'n ruith focal an Tighearn, agus gu'm bi e air a ghlòrachadh mar ann bhur measg-sa ;

2 Agus chum gu saorar sinne o dhaoinibh mi-reusonta agus olc : oir cha'n ann aig na h-uile a ta creidimh.

3 Ach a ta an Tighearn dìleas, a dhaingnicheas agus a choimhideas o'n olc [1] sibh.

4 Agus a ta earbsa againn san Tighearn do 'ur taobh-sa, gu bheil sibh araon a' deanamh, agus gu'n dean sibh na nithe a tha sinn ag àithneadh dhuibh.

5 Agus gu seòladh an Tighearn bhur cridheacha chum gràidh Dhé, agus chum foighidin Chriosd [2].

6 A nis àithneamaid dhuibh, a bhràithre, ann an ainm ar Tighearna Iosa Criosd, sibh féin a dhealachadh ris gach uile bhràthair a tha 'g imeachd gu mi-riaghailteach, agus cha'n ann a réir an teagaisg a fhuair e uainne.

7 Oir a ta fhios agaibh féin cionnus is còir dhuibh ar lorg-ne leantuinn : oir cha do ghiùlain sinne sinn féin gu mi-riaghailteach 'nur measg ;

8 Ni mò a dh'ith sinn aran duine sam bith a nasgaidh ; ach le saothair agas anshocair, a dh'oidhche agus a là ri h-obair, chum nach cuireamaid ar trom air aon agaibh ;

9 Cha'n e nach 'eil comas [3] againn, ach a chum gu'n deanamaid sinn féin 'nar n-eisempleir dhuibh-se, gu ar leantuinn.

10 Oir an uair a bha sinn maille ribh, thug sinn an àithne so dhuibh, mur àill le neach obair a dheanamh, gun e dh'itheadh *bìdh*.

[1] *o'n droch* spiorad.

[2] *feitheamh gu foighidneach ri Criosd.*

[3] *ughdarras, còir.*

11 Oir tha sinn a' cluinntinn gu bheil daoine àraidh ag imeachd gu mi-riaghailteach 'nur measg, nach 'eil a' deanamh oibre sam bith, ach a' gabhail gnothuich ri nithibh nach buin doibh.

12 A nis tha sinn a' toirt àithne d'an leithidibh sin, agus ag earail orra tre ar Tighearn Iosa Criosd, le saoithreachadh gu ciùin, gu'n ith iad an aran féin.

13 Agus sibhse, a bhràithre, na sgìthichibh do dheanamh maith.

14 Agus ma ta neach sam bith nach toir ùmhlachd do ar focal-ne tre an litir so, comharaichibh esan, agus na biodh comhluadar agaibh ris, chum gu'm bi nàire air.

15 Gidheadh na measaibh *e* mar nàmhaid, ach thugaibh comhairle air mar bhràthair.

16 A nis gu'n tugadh Tighearna na sìthe e féin sìth dhuibhse a ghnàth air gach aon chor. *Gu robh* an Tighearn maille ribh uile.

17 Fàilte uamsa Pòl le mo làimh féin, ni a's e an comhara anns gach uile litir: mar so tha mi a' sgrìobhadh.

18 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

CEUD LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. 1.

1 *Tha an t-orduigh a thugadh do Thimoteus 'nuair a chaidh Pòl do Mhacedonia, air a chur an cuimhne dha.* 5 *Mu thimchioll feuin dligheach an lagha,* 11 *agus gairm Phoil gu bhi 'na abstol;* 28 *agus mu thimchioll Himeneuis agus Alecsander.*

PÒL abstol Iosa Criosd, a réir àithne Dhé ar Slànuighir, agus an Tighearna Iosa Criosd, *neach a's e* ar dòchas;

2 Chum Thimoteuis m'fhìor mhic anns a' chreidimh: Gràs, tròcair, *agus* sìth o Dhia ar n-Athair, agus *o* Iosa Criosd ar Tighearn.

3 Mar a dh'iarr mi ort fantuinn ann an Ephesus, 'nuair a chaidh mi do Mhacedonia chum gu'n tugadh tu ordugh do dhream àraidh gun atharrachadh teagaisg a thoirt uatha;

4 Agus gun aire a thoirt do sgeulachdaibh, agus do shloinnteireachd neochrìochnaich, a bheir aobhar do cheisdibh, ni's mò na do fhòghlum diadhaidh, a tha tre chreidimh: *dean mar sin.*

5 A nis is e a's crìoch do'n àithne gràdh á cridhe glan, agus *á* coguis mhaith, agus á creidimh neo-chealgach:

6 Nithe air do dhream àraidh claonadh uatha, chaidh iad a thaobh chum dìomhanais cainnte;

7 A' miannachadh bhi 'nan luchd-teagaisg an lagha, *agus* gun iad a' tuigsinn ciod a ta

iad ag ràdh, no ciod iad mu'm bheil iad a' toirt cinnte.

8 Ach tha fhios againn gu bheil an lagh maith, ma ghnàthaicheas neach gu dligheach e :

9 Air do fhios so a bhi aige, nach ann do dhuine fìreanach a dh'orduicheadh an lagh, ach do dhaoinibh neo-dhligheach agus easùmhal, dhoibh-san a ta mi-dhiadhaidh agus do pheacaich, do dhaoinibh minaomha agus neo-chràbhach, do luchd-marbhaidh aithriche, àgus do luchd-marbhaidh mhàithriche, do luchd-mortaidh,

10 Do luchd-strìopachais, do luchd anamianna mi-nàdurra, do luchd-goid dhaoine, do bhreugairibh, do luchd-eithich, agus ma tha ni sam bith eile a tha'n aghaidh teagaisg fhallain,

11 A réir soisgeil ghlòrmhoir an Dé bheannaichte, a dh'earbadh rium-sa.

12 Agus a ta mi a' toirt buidheachais do Iosa Criosd ar Tighearn, a neartaich mi, do bhrìgh gu'n do mheas e mi dìleas, 'gam chur sa' mhinstreileachd ;

13 A bha roimh a'm' fhearlabhairt toibheim, agus a'm' fhear geur-leanmhuinn, agus a'm' dhuine eucorach. Ach fhuair mi tròcair, do bhrìgh gu'n d'rinn mi *so* tre aineolas, ann am mi-chreidimh :

14 Agus bha gràs ar Tighearna thar tomhas ro phailte *dhomh*, maille ri creidimh, agus *ri* gràdh a ta ann an Iosa Criosd.

15 *Is* fìor an ràdh so, agus is airidh e air gach aon chor air gabhail ris, gu'n d'thàinig Iosa Criosd do'n t-saoghal a thèarnadh pheacach ; d'am mise an ceud-fhear.

16 Gidheadh, air a shon so fhuair mi tròcair, chum gu'm foillsicheadh Criosd annamsa air tùs an uile fhadfhulangas, mar shaimpleir [1] dhoibh-san a chreideadh ann, an déigh so, chum na beatha maireannaich.

17 A nis do'n Righ shiorruidh, neo-thruaillidh, neofhaicsinneach, *do* Dhia a ta mhàin glic, *gu robh* urram agus glòir, gu saoghal nan saoghal. Amen.

18 An àithne so tha mi ag earbsadh riut, Thimoteuis a mhic, a réir nam fàidheadaireachd a rinneadh umad roimh so, chum trìd-san gu'n cogadh tu deadh chogadh ;

19 A' coimhead creidimh agus deadh choguis ; ni air do chuid *do dhaoinibh* a chur uatha, rinn iad long-bhriseadh thaobh a' chreidimh.

20 D'am bheil Himeneus agus Alecsander ; muinntir a thug mise thairis do Shatan, chum le'n smachdachadh gu'm fòghlumadh iad gun toibheum a labhairt.

CAIB. II.

1 *Nochd-Pòl gur còir urnuigh agus breith-buidheachais a ghnàthachadh air son nan uile dhaoine.* 9 *Cionnus is còir do mhnàibh bhi air an sgeadachadh :* 12 *cha 'n 'eil e ceadaichte dhoibh teagasg a thoirt uatha.*

THA mi ag iarraidh uime sin, roimh na h-uile nithibh, gu'n deanar athchuinge, urnuighean, eadarghuidhe, agus breith-buidheachais air son nan uile dhaoine :

[1] *shamhlachas.*

2 Air son rìghrean, agus air son nan uile a tha ann an ùghdarras : chum gu'n caith sinn ar beatha gu foisneach agus gu sìochail, anns an uile dhiadhachd agus chiatachd.

3 Oir *tha* so maith agus taitneach am fianuis Dé ar Slànuighir :

4 Neach leis an àill na h-uile dhaoine bhi air an tèarnadh[1], agus iad a theachd chum eòlas na fìrinn.

5 Oir *is* aon Dia *a ta* ann, agus aon eadar-mheadhonair eadar Dia agus daoine, an duine Iosa Criosd ;

6 A thug e féin 'na éiric[2] air son nan uile, mar fhianuis ann an àm iomchuidh :

7 Chum an d'orduicheadh mise a'm shearmonaiche, agus a'm' abstol, (tha mi a' labhairt na fìrinn ann an Criosd, cha 'n 'eil mi a' deanamh[3] bréige,) a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach ann an creidimh agus ann am fìrinn.

8 Uime sin is àill leam na fir a dheanamh urnuigh sgach àit, a' togail suas làmha naomha gun fheirg, gun amharus :

9 Air an dòigh cheudna, na mnài a chur eudaich iomchuidh umpa, 'gan sgeadachadh féin le nàisneachd agus stuaim : cha'n ann le casadh an gruaige, no le h-òr, no le neamhnuidibh, no le culaidhibh luach-mhor ;

10 Ach, (mar is cubhaidh do mhnàibh a tha 'g aideachadh diadhachd,) le deadh oibribh.

11 Fòghlumadh a' bhean ann an ciùineas leis an uile ùmhlachd.

12 Ach cha 'n 'eil mi a' ceadachadh[4] do mhnaoi teagasg a thoirt uaipe[5], no ceannas a ghlacadh air an fhear, ach i bhi 'na tosd.

13 Oir is e Adhamh a chruthaicheadh air tùs, *agus* 'na dhéigh sin Eubha.

14 Agus cha b'e Adhamh a mhealladh, ach air do'n mhnaoi bhi air a mealladh, bha i sa' chionta.

15 Gidheadh tèarnar i tre bhreith cloinne, ma bhuanaicheas iad ann an creidimh, agus ann an gràdh, agus ann an naomhachd, maille ri stuaim.

CAIB. III.

1 *Ciod iad na buaidhean a's còir bhi air na h-easbuigibh, agus air na deaconaibh, agus air am mnàibh :* 14 *agus c'ar son a sgrìobh Pòl na nithe so gu Timoteus.* 15 *Mu thimchioll na h-eaglais, agus na fìrinn beannaichte a ta air a teagasg innte.*

IS rádh fìor so, Ma tha togradh aig aon duine chum dreuchd easbuig[6], tha e miannachadh deadh oibre.

2 Uime sin is còir do easbuig bhi neo-lochdach, 'na fhear aoin mhnà, faireil, ciallach[7], deadh-bheusach, fialuidh[8], ealamh gu teagasg;

3 Gun bhi 'na phòitear[9], gun bhi buailteach, gun bhi déidheil air buannachd shalaich; ach macanta, neo-thuasaideach[10], neo-shanntach ;

4 'Na dhuine a riaghlas a thigh féin gu maith, aig am bheil a chlann fo smachd maille ris an uile shuidheachadh-inntinn[11];

---

1 *slànuchadh, saoradh.*
2 *luach-saoraidh.* 3 *ni'n deanam.*
4 *ni'n ceadaicheam.* 5 *uaithe.*
6 *oifig fir-coimhid.*
7 *crìonna, struama.*
8 *daonnachdach.* 9 *trom air fòn.*
10 *neo-charroideach.*
11 *chudthromachd, fhonnmhoireachd.*

5 (Oir mur aithne do dhuine a thigh féin a riaghladh, cionnus a ghabhas e cùram do eaglais Dhé ?)

6 Gun bhi 'na nuadh-chreideach, air eagal, air dha bhi air atadh le h-uabhar, gu'n tuit e ann an dìteadh an diabhuil.

7 Is còir dha mar an ceudna deadh theisteas bhi aige uatha-san a ta 'n leth muigh; air eagal gu'n tuit e ann an scainnil[1], agus *ann an* ribe an diabhuil.

8 Mar an ceudna is *còir* do na deaconaibh[2] *bhi* suidhichte, gun an teangadh bhi leam leat, gun bhi cionail[3] air mòran fìona, gun bhi déidheil air buannachd shalaich,

9 A' cumail rùn-dìomhair a' chreidimh ann an coguis ghloin.

10 Agus biodh iadsan mar an ceudna air an dearbhadh an toiseach; agus an sin gnàthaicheadh iad dreuchd deacoin[4], air dhoibh bhi *air am faghail* neo-choireach.

11 Is amhuil sin *is còir* do na mnàibh[5] bhi suidhichte, gun bhi 'nan luchd-tuaileis[6]; *ach bhi* measarra, ionraic sna h-uile nithibh.

12 Biodh na deacoin 'nam fir aoin mhnà, a' riaghladh an cloinne, agus an tighe féin gu maith.

13 Oir an dream a ghnàthaich dreuchd deacoin gu maith, tha iad a' cosnadh deadh cheum dhoibh féin, agus dànachd mhòr sa' chreidimh, a tha ann an Iosa Criosd.

14 Tha mi a' sgrìobhadh nan nithe so a d' ionnsuidh, an dòchas teachd gu grad a d'ionnsuidh:

15 Ach ma ni mi moille, chum gu'm bi fhios agad cionnus is còir dhuit thu féin a ghiùlan ann an tigh Dhé, ni a's e eaglais an Dé bheò, post agus stéidh-dhaingnich[7] na firinn.

16 Agus gun amharus is mòr rùn-dìomhair na diadhachd: dh'fhoillsicheadh Dia san fheòil, dh'fhìreanaicheadh e san spiorad, chunncas le ainglibh e, shearmonaicheadh e do na Cinnich, chreideadh ann air an t-saoghal, ghabhadh suas e chum glòire.

CAIB. IV.

1 *Roimh-innis Pòl gu'n téid daoine anns na h-aimsiribh deireannach air seacharan o'n chreidimh:* 6 *agus chum nach biodh Timoteus a dhéidh-laimh 'na dhleasdanas, thug e comhairlean eag-samhuil air.*

ANIS a ta an Spiorad ag ràdh gu soilleir, anns na h-aimsiribh deireannach[8] gu'n tréig dream àraidh an creidimh, a' toirt aire do spioradaibh mealltach, agus do theagasgaibh dheamhan;

2 Tre cheilg bhreugairean[9], air bhi d'an coguisibh air an losgadh le iarunn dearg;

3 A' toirmeasg pòsaidh *agus ag iarraidh* bidheanna a sheachnadh, a chruthaich Dia chum an gabhail maille ri breith-buidheachais leosan a ta creidsinn, agus aig am bheil eòlas na firinn.

4 Oir *is* maith gach ni a chruthaich Dia, agus cha'n ion ni sam bith a dhiùltadh,

1 *aithis.* 2 *do'n luchd-frithealaidh.* 3 *ceisteil, déidheil.* 4 *frithealeadh iad.* 5 *d'am mnaibh.* 6 *luchd-cdineadh.* 7 *bunait.* 8 *na h-aimsiribh ri teachd.* 9 *A' labhairt bhreug ann an ceilg.*

a ghabhar le breith-buidheachais :

5 Oir a ta e air a naomhachadh le focal Dé agus le h-urnuigh.

6 Ma chuireas tu na nithe so an cuimhne do na bràithribh, bithidh tu a'd' dheadh mhinisteir do Iosa Criosd, air t'altrum suas ann am briathraibh a' chreidimh, agus an deadh theasgaisg, air an do ghabh thu eòlas [1] :

7 Ach diùlt sgeulachda midhiadhaidh shean bhan, agus cleachd thu féin chum diadhachd.

8 Oir a ta an cleachda corporra tarbhach chum beag nithe ; ach a ta'n diadhachd tarbhach chum nan uile nithe, aig am bheil gealladh na beatha a ta làthair, agus a chum teachd.

9 Is ràdh fìrinneach so, agus is airidh e air gach aon chor air gabhail ris.

10 Oir is ann uime so a ta sinn an dà chuid ri saothair, agus a' fulang maslaidh, do bhrìgh gu bheil dòchas [2] againn san Dia bheò, neach a's e Slànuighear nan uile dhaoine, gu h-àraidh nan creideach.

11 Aithn agus teagaisg na nithe so.

12 Na deanadh duine sam bith tarcuis air t'oige ; ach bi thusa a'd' eisempleir [3] do na creidich, ann am focal, ann an caithe-beatha, ann an gràdh, ann an spiorad, ann an creidimh, ann am fìorghloine.

13 Gus an tig mi, thoir an aire do leughaireachd, do earail, do theagasg.

14 Na dearmad an tiodhlac a ta annad, a thugadh dhuit tre fhàidheadaireachd, maille ri leagadh làmh na seanaireachd ort.

15 Smuainich air [4] na nithibh sin ; thoir thu féin gu tur dhoibh, chum gu'm bi do theachd air d'aghaidh follaiseach do na h-uile.

16 Thoir aire dhuit féin, agus do d' theagasg ; buanaich annta : oir le so a dheanamh, saoraidh tu araon thu féin, agus iadsan a tha 'g éisdeachd riut.

CAIB. V.

1 *Riaghailtean a's còir a leantuinn ann an cronachadh.* 3 *Mu bhantrachaibh.* 17 *Mu sheanairibh.* 23 *Comhairle do Thimoteus mu thimchioll a shlàinte, &c.*

NA garg-chronaich seanair, ach cuir impidh air mar athair, *agus* air na h-òig-fhir mar bhràithribh ;

2 Na mnài aosda mar mhàithrichibh, na mnài òga mar pheathraichibh, maille ris an uile fhìor-ghloine.

3 Thoir urram do bhantrachaibh a tha 'nam bantrachaibh da rìreadh.

4 Ach ma tha bantrach air bith aig am bheil clann no oghachan, fòghlumadh iad air tùs bhi dleasdanach 'nan tighibh féin, agus ath-dhìol a thoirt d'am pàrantaibh : oir a ta so maith agus taitneach am fianuis Dé.

5 A nis cuiridh ise a ta 'na bantraich da rìreadh, agus air a fàgail 'na h-aonar, a dòchas ann an Dia, agus buanaichidh i a là agus a dh'oidhche ann an athchuingibh, agus ann an urnuighibh.

6 Ach ise a tha caitheadh

[1] *air an d'ràinig thu.* [2] *earbsa.* [3] *shamhlachas.* [4] *Gabh cùram do.*

a beatha am macnus[1], air dhi bhi beò, tha i marbh.

7 Uime sin àithn na nithe so dhoibh, chum gu'm bi iad neo-lochdach.

8 Ach mur dean duine solar air son a chuideachd féin, agus gu h-àraidh air son muinntir a theaghlaich, dh'àicheadh e'n creidimh, agus is miosa e na ana-creideach.

9 Na gabhar bantrach san àireamh a bhios fuidh thri fichead bliadhna dh'aois, a bha 'na mnaoi aoin duine,

10 Air am bheil teisteas[2] a thaobh dheadh oibre; ma dh'oil i[3] clann, ma thug i aoidheachd uaipe, ma dh'ionnlaid i cosa nan naomh, ma dh'fhoir i air luchd-àmhghair, ma lean i gu dìchiollach gach deadh obair.

11 Ach diùlt na bantrachan òga: oir an uair a dh'fhàsas iad mear an aghaidh Chriosd, is miann leo pòsadh;

12 Muinntir a ta fuidh dhìteadh, a chionn gu'n do thréig iad an ceud chreidimh.

13 Agus os bàrr, fòghlumaidh iad bhi dìomhanach, a' dol mu'n cuairt o thigh gu tigh; agus cha'n e mhàin dìomhanach, ach mar an ceudna gabhannach, agus a' gabhail gnothuich ris na nithibh nach buin doibh, a labhairt nithe nach bu chòir dhoibh.

14 Is àill leam uime sin na *mnài* òga a phòsadh, iad a bhreith cloinne, a stiùradh an tighe, agus gun chion-fàth air bith a thoirt do'n eascaraid labhairt gu toibheumach.

15 Oir a ta cuid a cheana air dol a thaobh an déigh Shatain.

16 Ma tha aig creideach no aig banchreideach bantrachan, foireadh iad orra, agus na biodh an trom air an eaglais; chum gu'n dean i cabhair orra-san a tha 'nam bantrachaibh da rìreadh.

17 Measar gur airidh na seanairean a riaghlas gu maith air urram dùbailte, gu h-àraidh iadsan a tha saothreachadh san fhocal agus anns an teagasg.

18 Oir a ta an sgriobtuir ag ràdh, Na ceangail beul an daimh a tha saltairt[4] an arbhair: agus, Is airidh[5] an t-oibriche air a thuarasdal.

19 Na gabh casaid an aghaidh seanair, ach le dithis no triuir do fhianuisibh.

20 Iadsan a tha peacachadh cronaich an làthair nan uile, chum gu'n gabh càch eagal mar an ceudna.

21 Tha mi a' sparradh ort am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, agus nan aingeal taghta, gu'n coimhid[6] thu na nithe so, gun aon a chur roimh neach eile, gun ni air bith a dheanamh le claon-bhreth.

22 Na leag *do* làmha gu h-obann air duine sam bith, agus na biodh comh-pairt agad do pheacaibh dhaoine eile: coimhid thu féin glan.

23 Na h-òl uisge ni's mò, ach cleachd beagan fìona air son do ghoile, agus t'anmhuinneachd mhinic.

24 Tha peacanna cuid do dhaoinibh follaiseach roimh-

1 *gu sòghail.* 2 *fianuis.* 3 *thog i suas.*

4 *bualadh.* 5 *fiù.* 6 *gléidh.*

làimh, a' dol rompa chum breitheanais ; agus tha *peacanna* dhream àraidh 'gan leantuinn.

25 Mar an ceudna tha deadh oibre *cuid* follaiseach roimh-làimh ; agus na *h-oibre* a ta air ghleus eile, cha'n fheudar am folach.

CAIB. VI.

1 *Mu dhleasdanas sheirbhiseach ;* 3 *Cha chòir comunn bhi againn ri droch luchd-teagaisg. Is buannachd mhòr an diadhachd.* 10 *'Se gaol an airgid freumh gach uilc.* 11 *Ciod is còir do Thimoteus a sheachnadh, agus a leantuinn.*

MEASADH a' mheud 's a ta fuidh 'n chuing 'nan seirbhisich, gur airidh am maighstirean féin air an uile urram ; chum nach faigh ainm Dhé, agus *a* theagasg toibheum.

2 Agus iadsan aig am bheil maighstirean creideach, na deanadh iad tarcuis orra, air son gur bràithrean iad : ach gu ma fearr leo seirbhis a dheanamh *dhoibh*, do bhrìgh gu bheil iad creideach agus ionmhuinn,'nan luchd-comhpairt do thiodhlac *a' ghràis*. Na nithe so teagaisg agus earailich.

3 Ma bheir aon neach atharrachadh teagaisg uaith, agus nach aontaich e do bhriathraibh fallain, eadhon do bhriathraibh ar Tighearna Iosa Criosd, agus do'n teagasg, a ta réir na diadhachd :

4 Tha e uaibhreach, gun eòlas aige air ni sam bith, ach e as a chéill mu thimchioll cheisdean, agus bhriathar-chonnsachadh [1], o'n tig farmad, comhstri, anacainnt, droch amharusan,

5 Fiar - dheasboireachd dhaoine aig am bheil inntinn thruaillidh, agus as eugmhais na fìrinn, a' meas gur buannachd [2] an diadhachd : dealaich ri an leithidibh sin.

6 Ach is buannachd mhòr an diadhachd maille ri toileachas-inntinn.

7 Oir cha d'thug sinn ni air bith *leinn* do'n t-saoghal *so*, agus *is* soilleir nach urrainn sinn ni sam bith thoirt as.

8 Uime sin air dhuinn biadh agus eudach a bhi againn, bitheamaid toilichte leo sin.

9 Ach an dream le'n àill bhi beartach, tuitidh iad ann am buaireadh, agus ann an ribe agus *ann* an iomadh anamiann amaideach agus ciurrail [3], a bhàthas daoine ann am milleadh agus ann an sgrios.

10 Oir is e gaol an airgid freumh gach uilc : ni am feadh a mhiannaich dream àraidh, chaidh iad air seacharan o'n chreidimh, agus throimh-lot siad iad féin le iomadh cràdh.

11 Ach thusa, O òglaich Dhé, teich o na nithibh sin : agus lean fìreantachd, diadhachd, creidimh, gràdh, foighidin, ceannsachd.

12 Còmhraig deadh chòmhrag [4] a' chreidimh, gabh greim do'n bheatha mhaireannaich, chum mar an ceudna an do ghairmeadh thu, agus dh'aidich thu deadh

[1] *strì mu fhoclaibh.* [2] *tairbhe.*

[3] *diùbhalach, dosgainneach, dochannach.* [4] *Cuir deadh chath.*

aidmheil an làthair mhòran fhianuisean.

13 Tha mi a' sparradh ort ann am fianuis Dé, a bheothaicheas na h-uile nithe, agus *am fianuis* Iosa Criosd, a rinn fianuis air deadh aidmheil an làthair Phontiuis Philait;

14 Thu choimhead na h-àithne *so* gun smal, gun lochd, gu teachd ar Tighearna Iosa Criosd:

15 Ni, 'na àmaibh féin, a dh'fhoillsicheas an ti a ta beannaichte, agus a mhàin cumhachdach, Righ nan righ agus Tighearn nan tighearna,

16 Neach 'na aonar aig am bheil neo-bhàsmhorachd, a ta 'na chòmhnuidh san t-solus dh'ionnsuidh nach feudar teachd; neach nach faca duine sam bith, agus nach mò dh'fheudas e fhaicinn: dhasan *gu robh* urram agus cumhachd siorruidh. Amen.

17 Thoir àithne do na daoinibh a ta saoibhir san t-saoghal so, gun iad a bhi àrd-inntinneach, agus gun dòchas a chur ann an saoibhreas neo-chinnteach, ach anns an Dia bheò, a tha toirt duinn nan uile nithe gu saoibhir r'am mealtuinn:

18 Iad a dheanamh maith, iad a bhi saoibhir ann an deadh oibribh, ealamh gu roinn [1], comh-pàirteach;

19 A' tasgaidh suas doibh fein deadh bhunait fa chomhair an àm ri teachd, chum gu'n dean iad greim air a' bheatha mhaireannaich.

20 O Thimoteuis, coimhid an ni sin a dh'earbadh riut, a' seachnadh faoin-chòmhraidh mhi-naomha, agus comh-chogadh eòlais d'an toirear [2] gu breugach an t-ainm sin [3].

21 Ni air bhi do dhream àraidh ag aidmheil, chaidh iad air seacharan thaobh a' chreidimh. Gràs *gu robh* maille riut. Amen.

[1] *easguidh a thoirt an cuid uatha.*

[2] *tiubhrar.* [3] *i. e. ainm eòlais.*

DARA LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THIMOTEUIS.

CAIB. I.

[1] *Gràdh Phòil do Thimoteus: 5 an creidimh thréibhdhireach a bha ann an Timoteus féin, agus 'na mhàthair agus 'na shean-mhàthair. 6 Chuir e impidh air tiodhlac Dhé a bha ann a dhùsgadh suas.*

POL abstol Iosa Criosd tre thoil Dé, a réir geallaidh na beatha, a tha ann an Iosa Criosd.

2 Gu Timoteus *mo* mhac gràdhach: Gràs, tròcair, *agus* sìth[1] o Dhia an t-Athair, agus *o* Iosa Criosd ar Tighearn.

3 Tha mi toirt buidheachais do Dhia, do'm bheil mi a' deanamh seirbhis o *m'* shinnsiribh le coguis ghloin, gu bheil agam cuimhne ortsa a ghnàth a là agus a dh'oidhche ann am urnuighibh;

4 Air dhomh bhi ro thogarrach air thusa fhaicinn, a' cuimhneachadh do dheur, chum gu'm bi mi air mo lìonadh le gàirdeachas;

5 'Nuair a chuimhnicheas mi an creidimh neo-chealgach a tha annad-sa, a chòmhnuich air tùs a'd' sheanmhàthair Lois, agus a'd' mhàthair Eunice: agus is deimhin leam a tha annad-sa mar an ceudna.

6 Air an aobhar so a tha mi cur an cuimhne dhuit, thu dh'ath-bheothachadh tiodhlaic Dhé, a tha annad tre chur mo làmh-sa ort.

7 Oir cha d'thug Dia dhuinne spiorad na geilt; ach *spiorad* a' chumhachd, agus a' ghràidh, agus na h-inntinn fhallain.

8 Uime sin na gabh-sa nàire do fhianuis ar Tighearna, no dhiom-sa a phriosanach: ach biodh do chuid agad do àmhghar an t-soisgeil, a réir cumhachd Dhé;

9 A shaor[2] sinne agus a ghairm *sinn* le gairm naomh, cha'n ann a réir ar n-oibre, ach a réir a rùin féin, agus a ghràis a thugadh dhuinne ann an Iosa Criosd, roimh thoiseach an t-saoghail;

10 Ach a dh'fhoillsicheadh a nis troimh theachd ar Slànuighir Iosa Criosd, a chuir as do'n bhàs, agus a thug beatha agus neo-bhàsmhorachd chum soluis, tre an t-soisgeul;

11 Chum an d'orduicheadh mise a'm' shearmonaiche, agus a'm' abstol, agus a'm' fhear-teagaisg nan Cinneach:

12 An t-aobhar air son am bheil mi mar an ceudna a' fulang nan nithe so: gidheadh cha'n 'eil nàire orm: oir a ta fhios agam co ann a chreid mi, agus is dearbh leam gu bheil esan comasach air an ni sin a dh'earb mi ris a choimhead fa chomhair an là sin.

13 Cum gu daingean samhladh fìrinneach nam briathar

[1] *sìothchaint.*

[2] *thèaruinn.*

fallain, a chuala tu uam-sa, ann an creidimh agus ann an gràdh a ta ann an Iosa Criosd.

14 Coimhid an taisgeach maith sin a dh'earbadh riut, tre an Spiorad naomh, a tha chòmhnuidh annainn.

15 Tha fhios so agad, gu'n do phill iadsan uile a tha san Asia uam-sa; d'am bheil Phigellus agus Hermogenes.

16 Gu'n tugadh an Tighearn tròcair do theaghlach Onesiphoruis; oir is minic a thug e sòlas dhomh-sa, agus cha do ghabh e nàire do m' shlabhraidh.

17 Ach an uair a bha e san Ròimh dh'iarr e mach mi gu dìchiollach, agus fhuair è *mi*.

18 Gu deònaicheadh an Tighearn dhàsan gu'm faigh e tròcair o'n Tighearn san là sin: agus a ta sàr-fhios agad, cia lìon nithe anns an d'rinn e frithealadh dhomh-sa ann an Ephesus.

CAIB. II.

1 *Cluir Pòl impidh air Timoteus a ris a bhi seasmhach agus buanmhaireannach, agus dleasdanas fìor-bòglaich an Tighearna chur an gnìomh, leis an fhocal a roinn gu ceart, agus faoin-chainnt mhidhiadhaidh a sheachnadh.* 17 *Mu Himeneus agus Philetus.*

UIME sin bi-sa, a mhic, laìdir anns a ghràs a ta ann an Iosa Criosd.

2 Agus na nithe a chuala tu uam-sa am measg mhòran fhianuisean, earb thusa na nithe sin féin ri daoinibh fìrinneach, a bhios iomchuidh daoine eile a theagasg mar an ceudna.

3 Fuiling thusa uime sin cruaidh-chas, mar dheadh shaighdear Iosa Criosd.

4 Cha dean neach sam bith a leanas an cogadh e féin a ribeadh[1] ann an gnothuichibh na beatha *so:* chum gu'n toilich e an tì a thagh e gu bhi 'na shaighdear.

5 Agus mar an ceudna ged ni fear air bith sbairn, cha chrùnar e mur dean e sbairn[2] gu dligheach.

6 Is còir do'n treabhaiche a shaoithricheas air tùs, comhroinn fhaotainn do'n toradh.

7 Smuainich air na nithibh a ta mi ag ràdh; agus gu tugadh an Tighearna dhuit tuigse anns na h-uile nithibh.

8 Cuimhnich gu'n do thogadh o na marbhaibh Iosa Criosd, do shìol Dhaibhidh, a réir mo shoisgeil-sa;

9 Air son am bheil mise a' fulang mar fhear drochbheirt, *eadhon* gu geimhlibh; ach cha'n 'eil focal Dé ceangailte.

10 Uime sin tha mi ag iomchar nan uile nithe air son nan daoine taghta, chum gu'm faigh iadsan mar an ceudna an t-slàinte a tha ann an Iosa Criosd, maille ri glòir shiorruidh.

11 *Is* ràdh fìor so, Ma bhàsaicheas sinn maille ris, gu'm bi sinn beò mar an ceudna maille ris:

12 Ma dh'fhuilgeas sinn, rìghichidh sinn mar an ceudna maille ris: ma dh'àicheadhas sinn *e*, àicheadhaidh esan sinne mar an ceudna.

13 Mur creid sinne[3], gidheadh tha esan a' fantuinn fìrinneach; cha'n 'eil e'n comas da e féin àicheadh.

[1] *a chur an sàs.* [2] *gleachda, strì.*

[3] *Ged nach 'eil sinne fìrinneach,*

14 Cuir na nithe sin an cuimhne dhoibh, a' cur sparr-aidh orra am fianuis an Tigh-earna, gun iad a bhi conns-achadh mu fhoclaibh anns nach 'eil tairbhe sam bith, *ach* a thilgeas bun os ceann an luchd-éisdeachd.

15 Dean dìchioll air thu féin a nochdadh dearbhta do Dhia, a'd' shaothraiche, nach ruig a leas nàire a ghabhail, a' roinn focail na fìrinn gu ceart.

16 Ach seachainn faoin-chainnt mhi-naomha; oir théid iad air aghaidh chum an tuilleadh mi-dhiadh-achd.

17 Agus ithidh am focal mar chnàmhuinn; *d'*am bheil Himeneus agus Philetus;

18 Muinntir thaobh na fìrinn a chaidh air seacharan, ag ràdh gu'n deachaidh an aiseirigh cheana seach; agus a ta tilgeadh creidimh dream àraidh bun os ceann.

19 Gidheadh, a ta bunait Dhé a' seasamh daingean, aig am bheil an seula[1] so, Is aithne do'n Tighearn an dream sin a's leis. Agus, Gach neach a tha 'g ainmeach-adh ainm Chriosd, tréigeadh e eucoir.

20 Ach ann an tigh mòr cha'n e mhàin gu bheil soith-ichean òir, agus airgid, ach mar an ceudna *soithiche* fiodha, agus creadha[2]; agus cuid diubh chum urraim, agus cuid eile chum eas-urraim.

21 Uime sin ma ghlanas neach e féin uatha so, bith-idh e 'na shoitheach chum urraim, air a naomhachadh, agus iomchuidh chum féim a' mhaighstir, deas chum gach uile dheadh oibre.

22 Teich uime sin o anamiannaibh na h-òige: ach lean fìreantachd, creidimh, gràdh, sìth, maille riu-san a ta gairm air an Tighearn o chridhe glan.

23 Ach seachainn ceisdean amaideach agus neo-fhòghluimte, air dhuit fios a bhi agad gu'n tog iad connsaich-ean[3].

24 Agus cha'n fheud òglach an Tighearn bhi conspoideach; ach ciùin ris na h-uile dhaoinibh, ealamh chum teagaisg, foighidneach,

25 Ann an ceannsachd a' teagasg na dream a sheasas 'na aghaidh; dh'fheuchainn an toir Dia uair air bith aith-reachas dhoibh, chum aid-mheil na fìrinn.

26 Agus air mosgladh dhoibh gu'n téid iad as o ribe an diabhuil, aig am bheil iad air am beò-ghlacadh chum a thoile.

CAIB. III.

1 *Thug Pòl rabhadh do Thimoteus mu thimchioll nan amanna ri teachd; 6 dh'innis e có iad naimh-de na fìrinn; 10 chuir e' eisempleir féin roimhe, 16 agus mhol e na sgriobtuire naomha.*

ACH biodh fhios so agad, gu'n tig anns na làithibh deireannach[4] aimsire cunn-artach.

2 Oir bithidh daoine féin-spéiseil, sanntach, ràiteach-ail, uaibhreach, toibheumach, eas-ùmhal do phàrantaibh, mi-thaingeil, mi-naomha,

3 Gun ghràdh nàdurra, 'nan luchd brisidh coimhcheangail, tuaileasach, neo-gheamnuidh, borb, gun ghaol do'n mhaith

1 *sgrìobhadh.* 2 *criadha.*

3 *tuasaidean.* 4 *làithibh ri teachd.*

4 Fealltach, ceann-laidir, àrdanach, aig am bheil bàrr gràidh do shàimh na ta aca do Dhia ;

5 Aig am bheil coslas diadhachd, ach a ta 'g àicheadh a cumhachd : o'n leithidibh sin tionndadh-sa[1] air falbh.

6 Oir is ann diubh so a ta 'n dream sin a dh'éalaidheas[2] a stigh do thighibh, agus a bheir leo am braighdeanas mnài shuarach air an uallachadh le peacaibh, air an iomain le iomadh gnè anamianna,

7 A' sìr-fhòghlum, agus gun chomas doibh gu bràth teachd chum eòlais na fìrinn.

8 Agus mar a chuir Iannes agus Iambres an aghaidh Mhaois, mar sin tha iadsan a' cur an aghaidh na fìrinn : daoine aig am bheil inntinn thruaillidh, gun tuigse thaobh a' chreidimh.

9 Ach cha téid iad ni's faide air an aghaidh : oir bithidh am mi-chiall follaiseach do na h-uile *dhaoinibh*, mar a bha am *mi-chiall-san* mar an ceudna.

10 Ach a ta làn-fhios agad air mo theagasg-sa, *mo* ghnè beatha, *mo* rùn, *mo* chreidimh, *m'*fhad-fhulangas, *mo* sheirc[3], *m'* fhoighidin,

11 *Mo* gheur-leanmhuinnibh, *m'*fhulangais a thàinig orm ann an Antioch, ann an Iconium, ann an Listra ; ciod e meud nan geur-leanmhuinn a ghiùlain mi : ach asda uile shaor an Tighearn mi.

12 Seadh, fuilgidh iadsan uile leis an àill am beatha a chaitheadh gu diadhaidh ann an Iosa Criosd, geur-leanmhuinn.

13 Ach fàsaidh droch dhaoine agus mealltairean ni's miosa agus ni's miosa, a' mealladh, agus air am mealladh.

14 Ach buanaich thusa anns na nithibh a dh'fhòghluim thu, agus air an d'rinneadh thu dearbh-fhiosrach[4], air dhuit fios a bhi agad cia uaith a dh'fhòghluim thu *iad;*

15 Agus o bha thu a'd' leanabh gu'm b' aithne dhuit na sgriobtuire naomha, a tha comasach air do dheanamh glic chum slàinte, tre'n chreidimh a ta ann an Iosa Criosd.

16 *Tha* an sgriobtuir uile air a dheachdadh le Spiorad Dé, agus *tha* e tarbhach chum teagaisg, chum spreige, chum leasachaidh, chum oilein ann am fìreantachd.

17 Chum gu'm bi òglach Dhé coimhlionta, làn deas chum gach uile dheadh oibre.

CAIB. IV.

1 *Chuir Pòl impidh air Timoteus a àlleasdanas a dheanamh leis an uile chùram agus dhìchioll ;* 6 *Thug e cinnte dha gu bheil a bhàs féin am fagus ;* 9 *is dàil leis e theachd gu grad d'a ionnsuidh, agus Marcus a thoirt leis, agus nithe àraidh eile mu'n do sgrìobh e d'a ionnsuidh.*

THA mi a' sparradh ort uime sin am fianuis Dé, agus an Tighearna Iosa Criosd, a bheir breth air nà beothaibh agus air na marbhaibh, aig a theachd dealrach, agus *ann* a rìoghachd :

2 Searmonaich am focal, bi dùrachdach ann an àm agus ann an an-àm ; spreig[5],

[1] *pill-sa.* [2] *ghoideas.* [3] *ghràdh.*

[4] *a dh'earbadh riut.* [5] *tagair, dearbh.*

cronaich, earailich leis an uile fhad-fhulangas agus theagasg.

3 Oir thig an t-àm anns nach bi fulang aca air teagasg fallain: ach air do chluasaibh tachasach bhi aca, carnaidh iad suas dhoibh féin luchd-teagaisg a réir an anamianna;

4 Agus tionndaidh iad an cluasan o'n fhìrinn, agus iompaichear iad chum sgeulachda faoine.

5 Ach dean thusa faire anns na h-uile nithibh, fuiling cruaidh-chas, dean obair soisgeulaiche, coimhlion[1] do mhinistreileachd.

6 Oir tha mise nis gu bhi air m'ìobradh, agus tha àm mo shiubhail am fagus.

7 Chòmhraig mi an deadh chòmhrag, chrìochnaich mi *mo* thurus[2], ghléidh mi an creidimh.

8 O so mach taisgear fa m' chomhair crùn fìreantachd, a bheir an Tighearn, am breitheamh cothromach, dhomh san là ud: agus cha'n ann dhomh-sa a mhàin, ach dhoibh-san uile mar an ceudna, leis an ionmhuinn a theachd-san[3].

9 Dean do dhìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu luath:

10 Oir thréig Demas mi, air dha an saoghal so a ta làthair a ghràdhachadh, agus chaidh e do Thesalonica; Crescens do Ghalatia, Titus do Dhalmatia.

11 Tha Lucas 'na aonar maille rium. Gabh Marcus agus thoir leat e: oir tha e feumail dhomh-sa chum na ministreileachd.

12 Ach chuir mi Tichicus gu h-Ephesus.

13 An fhalluing a dh'fhàg mi ann an Troas aig Carpus, 'nuair a thig thu, thoir *leat*, agus na leabhraichean, ach gu h-àraidh na meambrana[4].

14 Rinn Alecsander an ceard-umha iomadh olc orm: gu tugadh[5] an Tighearn dha a réir a ghnìomhara:

15 Bi thusa mar an ceudna air t'fhaicill uaith, oir chuir e gu mòr an aghaidh ar briathar-ne.

16 Aig mo cheud fhreagradh cha robh aon neach leam, ach thréig na h-uile mi: nar agrar orra e.

17 Gidheadh, sheas an Tighearn làimh rium, agus neartaich e mi; chum triomsa gu'm biodh an searmonachadh air a làn-fhoillseachadh[6], agus gu'n cluinneadh na Cinnich uile *e:* agus shaoradh mi á beul an leòmhain.

18 Agus saoraidh an Tighearn mi o gach uile dhroch obair, agus gleidhidh e mi chum a rìoghachd nèamhaidh féin: dha-san *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

19 Cuir fàilte air Priscа, agus air Acuila, agus air teaghlach Onesiphoruis.

20 Dh'fhan Erastus ann an Corintus: ach dh'fhàg mi Trophimus gu tinn ann am Miletum.

21 Dean dìchioll air teachd

---

[1] *thoir làn dearbhadh air.*
[2] mo *choimhliong*, mo *réis.*
[3] *fhoillseachadh-san.*
[4] *parchments.* Sasg.
[5] *bheir.*
[6] *air a dheanamh aithnichte, air a choimhlionadh.*

roimh'n gheamhradh. Tha Eubulus, agus Pudens, agus Linus, agus Claudia, agus na bràithrean uile a' cur fàilte ort.

22 *Gu robh* an Tighearn Iosa Criosd maille ri d' spiorad. Gràs maille ribh. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM THITUIS.

CAIB. I.

1 *C'ar son a dh'fhàgadh Titus ann an Crete.* 6 *Ciod na buadhanna is còir bhi orra-san a thaghar 'nam ministeiribh.* 11 *Is éigin beòil droch luchd-teagaisg a dhruideadh:* 12 *ciod a' ghnè dhaoine a tha annta.*

POL seirbhiseach Dhé, agus abstol Iosa Criosd, a réir creidimh [1] *dhaoine* taghta Dhé, agus aidmheil na fìrinn a ta réir diadhachd:

2 Ann an dòchas na beatha maireannaich, a gheall Dia do nach comasach [2] breug a dheanamh, roimh chruthachadh an t-saoghail [3];

3 Ach dh'fhoillsich e 'fhocal féin, ann an àm iomchuidh tre shearmonachadh, a dh'earbadh rium-sa, a réir àithne Dhé ar Slànuighir:

4 Chum Thituis *mo* dhearbh mhic féin a réir a' chreidimh choitchionn: Gràs, tròcair, *agus* sìth o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd ar Slànuighear.

5 Air a shon so dh'fhàg mi thu ann an Crete, chum gu'n cuireadh tu 'n ordugh na nithe a dh'fhàgadh gun deanamh, agus gu'n suidhicheadh tu seanairean anns gach baile, a réir mar a dh'àithn mise dhuit.

6 Ma tha neach sam bith neo-lochdach, 'na dhuine aoin mhnà, aig am bheil a chlann creideach, nach 'eil fuidh mhi-chliù thaobh ana-caitheimh, no eas-ùmhal:

7 Oir is còir do easbuig a bhi neo-choireach, mar stiùbhard Dhé; gun bhi féin-thoileil, no feargach, no òlmhar, no buailteach, no cionail air buannachd neòghloin;

8 Ach aoidheil, déidheil air daoinibh maithe, ciallach, cothromach, naomh, measarra;

9 A' cumail an fhocail fhìor gu daingean, a réir teagaisg, chum gu'm bi e comasach le teagasg fallain, araon earail a thabhairt, agus an dream a sheasas 'na aghaidh a chur as am barail.

10 Oir a ta mòran ann a tha mi-riaghailteach, a labhras gu dìomhain, agus a tha 'nam mealltairibh, gu h-àraidh iadsan a tha do'n timchioll-ghearradh:

11 Muinntir a's còir am

[1] *air son creidimh.* [2] *aithne.* [3] *roimh amanna nan linn.*

beul a dhruideadh, dream a tha tionndadh thighean iomlan bun os ceann, a' teagasg nan nithe nach còir, air ghaol buannachd shalaich.

12 Thubhairt neach àraidh dhiubh féin, eadhon fàidh dhiubh féin, *Is* breugairean a ghnàth na Cretich, droch fhiadh-bheathaichean, builg mhall.

13 Tha an fhianuis so fìor: air an aobhar sin cronaich [1] gu geur iad, chum gu'm bi iad fallain sa' chreidimh;

14 Gun bhi toirt aire do fhaoin-sgeulachdaibh Iudhach, agus do àitheantaibh dhaoine, a thionndaidheas o'n fhìrinn.

15 Oir gu deimhin tha na h-uile nithe glan do'n dream a ta glan: ach dhoibhsan a ta salach, agus mi-chreideach, *cha 'n 'eil* aon ni glan; ach tha an inntinn agus an coguis [2] féin air an salachadh.

16 Tha iad a' gabhail orra eòlas a bhi aca air Dia; ach ann an oibribh tha iad 'ga àicheadh, air dhoibh bhi gràineil, agus easùmhal, agus a thaobh gach deadh oibre as eugmhais tuigse [3].

CAIB. II.

1 *Comhairlean cìr an tabhairt do Thitus araon mu thimchioll a theagaisg agus a chaithe-beatha.* 9 *Mu dhleasdanas sheirbhiseach, agus mar an ceudna mu dhleasdanas nan uile Chriosduidh.*

ACH labhair thusa na nithe a thig ri teagasg fallain:

2 *Eadhon* na daoine aosda [4] bhi aireach, suidhichte [5], measarra, fallain sa' chreidimh, ann an gràdh, ann am foighidin:

3 Mar an ceudna na mnài aosda *bhi* 'nan giùlan mar is cubhaidh do naomhachd, gun bhi 'nan luchd-tuaileis, gun bhi trom air fìon, bhi 'na luchd-teagaisg air nithibh maithe;

4 Chum gu'n teagaisg iad na mnài òga bhi ciallach, gràdhach air am fearaibh, gràdhach air an cloinn,

5 *Bhi* eagnuidh, geamnuidh, fantuinn aig an tigh, *bhi* maith, ùmhal d'am fearaibh chum nach faigh focal Dé mi-chliù.

6 Cuir impidh air na daoinibh òga mar an ceudna, iad bhi ciallach.

7 Anns na h-uile nithibh 'gad nochdadh féin ann ad eisempleir dheadh oibre: ann an teagasg *a' nochdadh* thruaillidheachd, suidheachadh inntinn, tréibhdhireis,

8 Cainnt fhallain nach fheudar a dhìteadh; chum gu'm bi nàire air an neach a ta 'nur n-aghaidh, a chionn nach 'eil droch ni sam bith aige r'a labhairt umaibh.

9 *Earailich* seirbhisich bhi ùmhal d'am maighstiribh féin, agus an deadh-thoileachadh anns na h-uile nithibh: gun bhi a' labhairt 'nan aghaidh;

10 Gun bhi a' ceileachadh aon ni d'an cuid, ach a' nochdadh gach uile dheadh thairisneachd; chum gu'n dean iad teagasg Dhé ar Slànuighir maiseach anns na h-uile nithibh.

11 Oir dh'fhoillsicheadh

---

1 *spreig.* 2 *coimh-fhios, coinsiens.* 3 *mi-ghleusda, neo-iomchuidh chum gach deadh oibre.* 4 *na seanairean,* 5 *fonnmhor.*

gràs slànteil Dhé do na h-uile dhaoinibh.

12 A' teagasg dhuinn gach mi-dhiadhachd agus anamianna saoghalta àicheadh, agus ar beatha a chaitheadh gu stuama, gu cothromach, agus gu diadhaidh anns an t-saoghal so làthair;

13 Air dhuinn sùil a bhi againn ris an dòchas bheannaichte sin, eadhon [1] foillseachadh glòire an Dé mhòir, agus ar Slànuighir Iosa Criosd:

14 A thug e féin air ar son, chum gu'n saoradh e sinn o gach aingidheachd, agus gu'n glanadh e dha féin sluagh sonruichte, eudmhor mu dheadh oibribh.

15 Na nithe so labhair, agus earailich, agus cronaich leis an uile ùghdarras. Na deanadh duine sam bith tàir ort.

CAIB. III.

1 *Tha Titus air a shèòladh le Pòl, araon mu thimchioll nan nithe a bhuineadh dha theagasg, agus nach buineadh;* 10 *is àill leis e chur cùl ri luchd saobh-chreidimh:* 12 *an déigh so, dh'innis e dha an t-àm, agus an t-àit anns am b'àill leis e theachd d'a ionnsuidh; agus mar sin chrìochnaich e.*

CUIR an cuimhne dhoibh bhi ùmhal do uachdaranachdaibh agus do chumhachdaibh, freagarrach do luchd-riaghlaidh, ullamh chum gach uile dheadh oibre.

2 Gun olc a labhairt mu neach air bith, bhi neothuasaideach, mìn, a' taisbeanadh an uile cheannsachd do na h-uile dhaoinibh.

3 Oir bha sinne féin uair-éigin eu-céillidh, eas-ùmhal, air seacharan, a' deanamh seirbhis do iomadh gnè do ana-miannaibh agus do antoilibh, a' caitheadh ar beatha ann am mì-run agus am farmad, fuath-thoillteannach, *agus* a' toirt fuath d'a chéile.

4 Ach an uair a dh'fhoillsicheadh caoimhneas agus gràdh Dhé ar Slànuighir do dhaoinibh,

5 Cha'n ann o oibribh fìreantachd a rinn sinne, ach a réir a thròcair féin shaor [2] e sinn, tre ionnlad na h-athghineamhuinn, agus athnuadhachadh an Spioraid naoimh:

6 A dhòirt e oirnne gu saoibhir, tre Iosa Criosd ar Slànuighear;

7 Chum ar dhuinn bhi air ar fìreanachadh tre a ghràssan, gu'm bitheamaid air ar deanamh 'nar n-oighreachaibh a réir dòchais na beatha maireannaich.

8 *Is* fìor an ràdh so, agus is àill leam thu thoirt dearbhchinnte air na nithibh sin, chum gu'm biodh iadsan a chreid ann an Dia, cùramach air toiseach a bhi aca ann an deadh oibribh: oir tha na nithe so maith agus tarbhach do dhaoinibh.

9 Ach seachainn ceisdean amaideach, agus sloinnteireachd, agus conspoidean, agus connsachadh mu'n lagh; oir tha iad gun tairbhe agus dìomhain.

10 Duine a ta 'na shaobhchreideach [3], an déigh na ceud agus an dara comhairle diùlt:

11 Air do fhios bhi agad gu bheil a leithid sin *do dhuine* air a chur bun os ceann, a-

[1] *agus.* [2] *thearuinn, shlànuich.*

[3] *eiriceach.*

gus gu bheil e a' peacachadh, air dha bhi air fhéin-dhìteadh.

12 'Nuair a chuireas mi Artemas a d'ionnsuidh, no Tichicus, dean dìchioll air teachd a m' ionnsuidh gu Nicopolis: oir is ann an sin a chuir mi romham an geamhradh a chaitheadh.

13 Thoir Senas am fear-lagha agus Apollos air an aghaidh san t-slighe gu dùrachdach, chum nach bi ni air bith dh'uireasbhuidh orra.

14 Agus fòghlumadh ar muinntir-ne mar an ceudna deadh oibre a dheanamh gu dùrachdach fa chomhair ghnàthachadh feumail, chum nach bi iad neo-tharbhach.

15 Tha'n dream a ta maille rium uile a' cur fàilte ort. Cuir fàilte orra-san le'n ionmhuinn sinne sa' chreidimh. Gràs maille ribh uile. Amen.

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM

PHILEMOIN.

CAIB. I.

1 Is subhach le Pòl bhi cluinntinn mu chreidimh agus ghràdh Philemoin: 9 air am bheil e'g iarraidh maitheanas a thabhairt do Onesimus a sheirbhiseach, agus gabhail ris a rìs gu cairdeil.

POL, prìosanach Iosa Criosd, agus Timoteus *ar* bràthair, chum Philemoin a's ionmhuinn leinn, agus ar comh-shaothraiche,

2 Agus chum Aphia ionmhuinn, agus Archipuis ar comh-shaighdear, agus chum na h-eaglais a ta ann do thigh:

3 Gràs *gu robh* dhuibh, agus sìth o Dhia ar n-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd.

4 Tha mi a' toirt[1] buidheachais do m' Dhia, a' sìrthoirt luaidh ort-sa ann am urnuighibh,

5 Air dhomh bhi cluinntinn mu d' ghràdh, agus chreidimh, a tha agad a thaobh an Tighearna Iosa, agus a thaobh nan uile naomh;

6 Chum gu'm bi comhchomunn do chreidimh éifeachdach ann an aidmheil an uile mhaith a tha annaibh ann an Iosa Criosd.

7 Oir tha subhachas ro mhòr agus comhfhurtachd againne ann do ghràdh-sa do bhrìgh gu bheil innigh[2] nan naomh air faotainn suaimhneis[3] tromhad-sa, a bhràthair.

8 Uime sin ged fheudainn bhi ro dhàna ann an Criosd chum an ni a ta iomchuidh àithneadh dhuit-se,

9 Gidheadh is fearr leam air son gràidh impidh chur ort[4], air bhi dhomh mar Phòl aosda, agus a nis mar an ceudna a'm' phrìosanach air son Iosa Criosd.

10 Guidheam ort air son mo mhic Onesimuis, a ghin mi ann am gheimhlibh:

[1] *Bheiream.* [2] *cridhe.* [3] *fois.* [4] *guidheadh ort.*

11 Neach a bha uair-éigin neo-tharbhach dhuit-se, ach a nis a tha tarbhach dhuit-se agus dhomh-sa:

12 Neach a chuir mi air ais: uime sin gabh-sa ris mar ri m' innigh féin.

13 Neach bu mhiann leam a chumail maille rium féin, chum gu'n deanadh e frithealadh dhomh ann ad àite-sa, ann an geimhlibh an t-soisgeil:

14 Ach as eugmhais t'inntinn-sa cha bu toil leam ni sam bith a dheanamh; chum nach biodh do mhaith-sa mar gu b'ann a dh'aindeoin, ach o d' thoil féin.

15 Oir theagamh gur ann air a shon so a dh'fhàg e thu[1] rè tamuill, chum gu'm faigheadh tu e gu siorruidh;

16 Cha'n ann á so suas mar sheirbhiseach, ach os ceann seirbhisich, 'na bhràthair gràdhach, gu h-àraidh dhomh-sa, agus nach mò na sin dhuit-se, araon anns an fheòil, agus anns an Tighearn?

17 Uime sin ma mheasas tu mise mar fhear comhroinne, gabh ris-san mar rium féin.

18 Agus ma rinn e eucoir ort, no ma dhligheas e[2] ni sam bith dhuit, cuir sin as mo leth-sa.

19 Sgrìobh mise Pòl le m' làimh féin *e, agus* dìolaidh mi e: ged nach 'eil mi ag ràdh riut, gu'n dlighear leat thu féin os bàrr dhomh.

20 Seadh, a bhràthair, faigheam gàirdeachas do d' thaobh san Tighearn: dean suaimhneach mo chridhe san Tighearn.

21 Air dhomh bhi earbsach á d'ùmhlachd sgrìobh mi a d'ionnsuidh, oir tha fhios agam gu'n dean thusa mar an ceudna ni's mò na a ta mi ag ràdh.

22 Ach maille ri so ulluich mar an ceudna fardoch air mo shon: oir tha dòchas agam, tre bhur n-urnuighibh-sa gu'n toirear[3] mi dhuibh.

23 Tha Epaphras mo chomh-phrìosanach ann an Iosa Criosd,

24 Marcus, Aristarchus, Demas, Lucas, mo chomhluchd-oibre, a' cur fàilte ort.

25 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ri bhur spiorad-sa. Amen.

[1] *a dhealaicheadh e uait.*
[2] *ma tha e am fiachaibh.*

[3] *deònuichear, tiodhlaicear.*

LITIR AN ABSTOIL PHOIL CHUM NAN EABHRUIDHEACH.

CAIB. I.

1 *Tha Criosd a thàinig o'n Athair anns na h-amaibh deireannach so, a ni's mò na na h-aingil, araon thaobh a phearsa agus a dhreuchd.*

DIA, a labhair o shean [1] gu minic, agus air iomadh dòigh ris na h-aithrichibh leis na fàidhibh,

2 Labhair e anns na làithibh deireannach so ruinne tre *a* Mhac, a dh'orduich e 'na oighre air na h-uile nithibh, tre'n do chruthaich e fòs na saoghail.

3 Neach air bhi dha 'na dhealradh *a* ghlòire-san, agus 'na fhior ìomhaigh [2] a phearsa, agus a' cumail suas nan uile nithe le focal a chumhachd, 'nuair a ghlan e ar peacanna troimh féin, shuidh e air deas làimh na mòrachd anns na h-àrdaibh :

4 Air dha bhi air a dheanamh ni's ro òirdheirce na na h-aingil, mheud 's gu'n d' fhuair e [3] mar oighreachd ainm bu ro fhearr na iadsan.

5 Oir cò do na h-aingil ris an dubhairt e uair bith, Is tu mo Mhac-sa, an diugh ghin mi thu ? agus a rìs, Bithidh mise a'm' Athair dha-san, agus bithidh esan 'na Mhac dhomh-sa.

6 Agus a rìs, 'nuair a tha e a' tabhairt a' cheud-ghin a steach do'n t-saoghal, a ta e ag ràdh, Agus deanadh uile aingil Dé aoradh dha.

7 Agus a thaobh nan aingeal a ta e ag ràdh, Neach a ta deanamh 'aingle 'nan spioradaibh [4], agus a mhinistcirean 'nan lasair theine.

8 Ach ris a' Mhac *a ta e ag ràdh, Tha* do righ-chaithir, a Dhé, gu saoghal nan saoghal ; *is* slat-ìoghail ro chothromach slat do rìoghachd-sa :

9 Ghràdhaich thu fìreantachd, agus thug thu fuath do aingidheachd ; uime sin dh'ung Dia, do Dhia-sa, thu le oladh aoibhneis os ceann do chompanacha.

10 Agus, Leag thusa, a Thighearn, bunaite na talmhainn air tùs ; agus is iad na nèamha oibre do làmh :

11 Teirgidh iadsan, ach mairidh tusa : agus fàsaidh iad uile sean mar eudach ;

12 Agus fillidh tu iad mar bhrat, agus caochlaidhear iad : ach is tusa an ti ceudna, agus cha'n fhàilnich do bhliadhnachan.

13 Ach cò do na h-ainglibh ris an dubhairt e uair air bith, Suidh air mo dheas-làimh, gus an cuir mi do naimhde 'nan stòl-chos fo d'chosaibh ?

14 Nach spiorada fritheal-aidh iad uile, air an cur a mach chum frithealaidh dhoibh-san a bhios 'nan oighreachaibh air slàinte ?

---

[1] *anns na h-amaibh a chaidh seachad.*
[2] *dhealbh, riochd.*
[3] *uiread ni's fearr na na h-aingil as a fhuair e.*
[4] *a theachdairean 'nan gaothaibh.*

CAIB. II.

1 *Is còir dhuinn bhi ùmkal do Chriosd,* 5 *agus sin do bhrìgh gu'n d'aontaich e ar nàdur-ne a ghabhail air féin,* 14 *mar a bha sin feumail.*

UIME sin is còir dhuinn an ro thuilleadh aire a thoirt do na nithibh a chuala sinn, air eagal uair sam bith gu'n leigeamaid ruith leo.

2 Oir ma bha am focal a labhradh le h-ainglibh seasmhach, agun gu'n d'fhuair gach uile bhriseadh agus easùmhlachd dìol-thuarasdal dligheach;

3 Cionnus a théid sinne as, ma ni sinn dìmeas air slàinte co mòr, a thòisich air tùs air bhi air a labhairt leis an Tighearn, *agus* a rinneadh dearbhta dhuinne leo-san a chual *e;*

4 Air bhi do Dhia a' deanamh comhfhianuis leo, araon le comharaibh agus le h-iongantasaibh, agus le feartaibh eagsamhla[1], agus le tiodhlacaibh an Spioraid naoimh, a réir a thoile féin?

5 Oir cha do chuir e fo cheannsal nan aingeal an saoghal ri teachd, mu'm bheil sinn a' labhairt.

6 Ach rinn neach fianuis ann an ionad àraidh, ag ràdh, Ciod e an duine gu'n cuimhnicheadh tu air? no mac an duine gu'm fiosraicheadh tu e?

7 Rinn thu e rè tamuill bhig ni's ìsle na na h-aingil; chrùn thu e le glòir agus *le h-*urram, agus chuir thu e os ceann oibre do làmh;

8 Chuir thu na h-uile nithe sìos fuidh a chosaibh. Oir ann an cur nan uile nithe fuidh dha, cha d'fhàg e ni air bith gun chur fuidhe. Ach a nis cha'n 'eil sinn a' faicinn nan uile nithe fathast air an cur f'a cheannsal.

9 Ach chi sinn Iosa, a rinneadh ré ùine bhig ni b'ìsle na na h-aingil, chum tre ghràs Dé gu'm blaiseadh e bàs air son gach uile dhuine, tre fhulang a' bhàis air a chrùnadh le glòir agus *le h-*urram.

10 Oir b'iomchuidh dhasan, air son *am bheil* na h-uile nithe, agus tre'*m bheil* na h-uile nithe, ann an tabhairt[2] mhòran mhac chum glòire, ceannard an slàinte a dheanamh foirfe tre fhulangasaibh.

11 Oir *a ta* araon an ti a naomhaicheas, agus iadsan a naomhaichear, uile o aon: air an aobhar sin cha nàr leis bràithrean a ghairm diubh,

12 Ag ràdh, Cuiridh mi t'ainm an céill do m' bhràithribh, ann am meadhon na h-eaglais seinnidh mi cliù dhuit.

13 Agus a rìs, Cuiridh mi mo dhòchas ann. Agus a rìs, Feuch mise, agus a' chlann a thug Dia dhomh.

14 Uime sin, mheud gu bheil aig a' chloinn comhroinn do fheòil agus do fhuil, ghabh esan mar an ceudna roinn diubh sin; chum tre'n bhàs gu'n claoidheadh e esan, aig am bheil cumhachd a' bhàis, 'se sin, an diabhul;

15 Agus gu'n saoradh e iadsan a bha tre eagal a' bhàis ré am beatha uile fo dhaorsa.

16 Oir gu deimhin cha do

[1] *iomadh-ghnèitheach.*

[2] *treòrachadh.*

ghabh e *nàdur* nan aingeal air[1] ach ghabh e sìol Abrahaim air.

17 Uime sin b'fheumail da anns na h-uile nithibh bhi air a dheanamh cosmhuil r'a bhràithribh; chum gu'm biodh e 'na àrd-shagart tròcaireach agus dìleas ann an nithibh a thaobh Dhé, chum réite a dheanamh air son pheacanna an t-sluaigh:

18 Oir a mheud gu'n d'fhuiling e féin, air dha bhi air a bhuaireadh, is comasach e air cabhair a dheanamh orra-san a ta air am buaireadh.

CAIB. III.

1 *Is mò Criosd na Maois: 7 uime sin mur creid sinn annsan, bithidh sinn ni's toillteanaiche air dioghaltas na Israel cruaidhchridheach.*

UIME sin, a bhràithre naomha, *a ta* 'nur luchd-comhpairt do'n ghairm nèamhaidh, thugaibh fa'near Iosa Criosd, abstol agus àrd-shagart ar n-aidmheil;

2 A bha dìleas dhasan a dh'orduich e, amhuil a bha Maois mar an ceudna 'na thigh-san uile.

3 Oir mheasadh gu'm b'airidh an *Ti* so air glòir bu mhò na Maois, mheud gu bheil tuilleadh urraim aig an neach a thog an tigh, na aig an tigh féin.

4 Oir tha gach uile thigh air a thogail le aon éigin; ach an ti a thog na h-uile nithe, *is* e Dia.

5 Agus gu deimhin *bha* Maois dìleas 'na thigh-san uile mar sheirbhiseach, chum fianuis air na nithibh sin a bha gu bhi air an labhairt an déigh sin;

6 Ach Criosd mar Mhac os ceann a thighe féin: agus is sinne a thigh-san, ma chumas sinn dànachd, agus gàirdeachas an dòchais, gu daingean gus a' chrìoch.

7 Uime sin, mar a ta an Spiorad naomh ag ràdh, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth,

8 Na cruaidhichibh bhur cridhe, mar anns a' bhrosnuchadh, ann an là a' bhuairidh san fhàsach:

9 Far an do bhuair bhur n-aithriche mi, *agus* a dhearbh iad mi, agus a chunnaic iad m'oibre ré dhà fhichead bliadhna.

10 Uime sin bha diom orm ris a' ghinealach sin, agus thubhairt mi, Tha iad a ghnàth air seacharan 'nan cridhe; agus cha do ghabh iad eòlas air mo shlighibh-sa.

11 Ionnus gu'n d'thug mi mo mhionnan a'm' fheirg, Nach téid iad a steach do m' shuaimhneas.

12 Thugaibh an aire, a bhràithre, air eagal gu'm bi ann an aon neach agaibh droch cridhe mi-chreidimh, ann an tréigsinn an Dé bheò.

13 Ach earailichibh a chéile gach aon là, am feadh a ghoirear An là 'n diugh dheth; air eagal gu'n cruaidhichear neach air bith agaibh tre mhealltaireachd a' pheacaidh.

14 Oir rinneadh sinne 'nar luchd-comhpairt do Chriosd, ma chumas sinn toiseach ar muinghin gu daingean gus a' chrìoch;

[1] *cha do ghabh e greim do na h-ainglibh.*

15 Am feadh a theirear,
An diugh, ma chluinneas
sibh a ghuth, na cruaidhich-
ibh bhur cridhe, mar anns a'
bhrosnuchadh.

16 Oir air do dhream àraidh
cluinntinn, bhrosnuich iad:
ach cha b'iadsan uile a thàinig
a mach as an Eiphit le Maois.

17 Ach cò ris a bha diom
air rè dhà fhichead bliadhna?
nach ann riu-san a pheacaich,
muinntir d'an do thuit an
coluinnean anns an fhàsach?

18 Agus cò iad d'an d'thug
e a mhionnan nach rachadh
iad a steach d'a shuaimh-
neas[1], ach dhoibh-san nach
do chreid[2]?

19 Mar so chi sinn nach
b'urrainn iad dol a steach air
son mi-chreidimh.

CAIB. IV.

1 *Tha fois nan Criosduidhean air a faghail tre chreidimh.* 12 *Cumhachd focail Dé.* 14 *Tre ar n-àrdshagart Iosa Mac Dhé, a bha fuidh thrioblaidibh, ach saor o pheacadh,* 16 *is còir dhuinn, agus feudaidh sinn dol gu dàna chum caithir nan gràs.*

UIME sin biodh faitcheas[3] oirnn, air eagal air bhi do ghealladh dol a steach d'a shuaimhneas air fhagail *againn*, gu'n tigeadh aon neach agaibh[4] a dhéidh-làimh air.

2 Oir shearmonaicheadh an soisgeul duinne, amhuil *a rinneadh* dhoibh-san: ach cha robh tairbhe dhoibh anns an fhocal a chaidh shearmonachadh, do bhrìgh nach robh e air a mheasgadh le creidimh anns an dream a chual *e*.

3 Oir tha sinne a chreid a' dol a steach do shuaimhneas, amhuil a thubhairt e, Mar a thug mi mo mhionnan a'm' fheirg, Nach téid iad a steach do m' shuaimhneas: ged bha na h-oibre crìochnaichte o thoiseach an t-saoghail.

4 Oir labhair e ann an ionad àraidh mu'n t-seachdamh *là* air an dòigh so, Agus ghabh Dia fois air an t-seachdamh là o 'oibribh uile.

5 Agus anns an *ionad* so a rìs, Cha téid iad a steach do m' shuaimhneas.

6 Do bhrìgh uime sin gu'n tuigear uaith so gu'n téid dream àraidh a steach ann, agus nach deachaidh an dream, d'an do shearmonaicheadh e air tùs, a steach air son am mi-chreidimh;

7 A rìs, tha e suidheachadh là àraidh, ag ràdh ann an Daibhidh, An diugh, an déigh aimsir co fhada; mar a theirear, An diugh, ma chluinneas sibh a ghuth, na cruaidhichibh bhur cridhe.

8 Oir nam biodh Iosua[5] air toirt suaimhneis dhoibh, cha labhradh e an déigh sin mu là eile.

9 Uime sin dh'fhàgadh fois *fa chomhair* sluaigh Dhé.

10 Oir an ti a chaidh steach d'a shuaimhneas-san, ghabh esan tàmh o' oibribh-san, amhuil *a ghabh* Dia o 'oibribh féin.

11 Deanamaid dìchioll uime sin air dol a steach do'n t-suaimhneas sin, air eagal gu'n tuit aon neach a réir eisempleir cheudna a' mhi-chreidimh[6].

12 Oir *tha* focal Dé beò agus cumhachdach, agus nì s

1 *fhois.* 2 *a bha eas-ùmhal.* 3 *eagal.* 4 *dhinn.* 5 *Iosa.* 6 *eas-ùmhlachd.*

géire na claidheamh dà fhaobhair air bith, a' ruigheachd eadhon chum eadarsgaraidh an anama agus an spioraid, agus nan alt agus nan smear, agus a' toirt breth air smuaintibh agus rùnaibh[1] a' chridhe.

13 Agus cha'n 'eil creutair sam bith nach 'eil follaiseach 'na làthair-san: ach *a ta* na h-uile nithe lomnochd, agus fosgailte do shùilibh an ti d'am feum sinn cunntas a thabhairt[2].

14 Do bhrìgh uime sin gu bheil againn àrd-shagart mòr, a chaidh a steach do na nèamhaibh, Iosa Mac Dhé, cumamaid gu daingean *ar* n-aidmheil.

15 Oir cha'n 'eil àrd-shagart againn nach 'eil comasach air comh-fhulangas a bhi aige ri ar n-anmhuinneachdaibh; ach a bhuaireadh sna h-uile nithibh air an dòigh cheudna ruinne, *ach* as eugmhais peacaidh.

16 Thigeamaid uime sin le dànachd gu righ-chaithir nan gràs, chum gu faigh sinn tròcair, agus gu'n amais sinn air[3] gràs chum cabhair ann an àm feuma.

CAIB. V.

1 *Ughdarras agus urram sagartachd ar Slànuighir:* 11 *mairnealachd 'nan eòlas air a chronachadh.*

OIR tha gach uile àrd-shagart, air a thoirt o mheasg dhaoine, air orduchadh air son dhaoine ann an nithibh a thaobh Dhé, chum gu'n toir e suas araon tiodhlacan agus ìobairtean air son pheacanna:

2 Neach a ta comasach air truas a ghabhail ris an dream a ta aineolach, agus air seacharan: do bhrìgh gu bheil e féin mar an ceudna air a chuairteachadh le h-anmhuinneachd:

3 Agus air a shon so, is còir dha ìobradh air son pheacanna, mar as leth an t-sluaigh, is amhuil sin as a leth féin mar an ceudna.

4 Agus cha ghabh aon duine an t-urram so dha féin, ach an ti a ta air a ghairm o Dhia, mar *bha* Aaron:

5 Is amhuil sin, cha do ghlòraich Criosd e féin, gu bhi air a dheanamh 'na àrd-shagart; ach an ti a thubhairt ris, Is tu mo Mhac, an diugh ghin mi thu.

6 A réir mar a ta e ag ràdh mar an ceudna ann an *ionad* eile, *Is* sagart *thu* gu siorruidh a réir orduigh[4] Mhelchisedeic.

7 Neach ann an làithibh 'fheòla, an déigh dha urnuighean agus athchuingean, maille ri h-àrd-éighich agus deuraibh, ìobradh suas do'n ti a bha comasach air a shaoradh o'n bhàs, agus dh'éisdeadh ris thaobh an ni roimh an robh eagal air[5].

8 Ged bu Mhac e, dh'fhòghluim e ùmhlachd o na nithibh a dh'fhuiling e:

9 Agus air dha bhi air a dheanamh foirfe, rinneadh e 'na ùghdar slàinte shiorruidh dhoibh-san uile a bhios ùmhal dha;

10 Air a ghairm le Dia 'na àrd-shagart, a réir orduigh Mhelchisedeic;

11 Mu'm bheil mòran

---

1 *breithneachaibh.*
2 *ris am bheil ar gnothuch-ne.*

3 *gu'm faigh sinn.* 4 *coslais.*
5 *thugadh fuasgladh dha o eagal.*

againn r'a labhairt, agus cruaidh r'am mìneachadh; do bhrìgh gu bheil sibh mall 'nur n-éisdeachd.

12 Oir ged bu chòir dhuibh a réir na h-aimsir bhi 'nur luchd-teagaisg, tha feum agaibh gu'n teagaisgeadh neach dhuibh a rìs ciod iad ceud-thoiseacha bhriathar[1] Dhé; agus tha sibh air teachd chum *na h-inbhe* sin, gur mò a ta bainne dh'uireasbhuidh oirbh na biadh làidir.

13 Oir gach neach a ta gnàthachadh bainne, tha e neo-theòmadh[2] air focal na fìreantachd: oir is naoidhean e.

14 Ach is ann do dhaoinibh foirfe a bhuineas biadh làidir, aig am bheil an ceudfaidh, tre ghnàthachadh fada, air an cleachdadh ri eadardhealachadh a chur eadar maith agus olc.

CAIB. VI.

1 *Chuir Pòl impidh air na Eabhruidhich, gun iad a thuiteam air an ais o'n chreidimh*; 11 *ach bhi seasmhach*, 12 *dichiollach, agus feitheamh gu foighidneach ri Dia*, 13 *do bhrìgh gu bheil esan ro fhìor agus cinnteach 'na ghealladh.*

UIME sin air fàgail duinn ceud-thoiseacha teagaisg Chriosd, rachamaid air ar n-aghaidh chum foirfeachd; gun bhi rìs a' suidheachadh bunaite aithreachais o oibribh marbha, agus creidimh thaobh Dhé,

2 *Bunaite* teagaisg nam baisde, agus leagaidh nan làmh, agus aiseirigh nam marbh, agus breitheanais shiorruidh.

3 Agus ni sinn so, ma cheadaicheas Dia.

4 Oir *is* eu-comasach an dream sin a chaidh aon uair e shoillseachadh, agus a bhlais an tiodhlac nèamhaidh, agus a rinneadh 'nan luchd-comhpairt do'n Spiorad naomh,

5 Agus a bhlais deadh fhocal Dé, agus cumhachdan an t-saoghail ri teachd[3],

6 Agus a thuit air falbh, ath-nuadhachadh chum aithreachais: do bhrìgh gu bheil iad a' ceusadh Mhic Dhé a rìs dhoibh féin, agus 'ga chur gu nàire fhollaisich[4].

7 Oir an talamh a dh'òlas a steach an t-uisge a tha teachd gu minic air, agus a bheir uaith luibheanna iomchuidh do'n dream leis an saothraichear e, gheibh e beannachadh o Dhia:

8 Ach an talamh sin a bheir uaith droighionn agus drisean *tha* e air a chur air cùl, agus fagus do mhallachadh; d'an deireadh bhi air a losgadh.

9 Ach is dearbh leinn nithe a's fear mu'r timchioll-sa, a mhuinntir ioumhuinn, agus nithe a tha dlùth do shlàinte, ged tha sinn a' labhairt mar so.

10 Oir cha'n eil Dia mi-chothromach, gu'n dìchuimhnicheadh e obair agus saothair bhur gràidh, a nochd sibh a thaobh 'ainme-san, am feadh gu'n d'rinn sibh frithealadh do na naomhaibh, agus gu bheil sibh a' frithealadh.

11 Agus is miann leinne gu'n dean gach aon agaibh an dùrachd ceudna a nochd-

---

[1] *oracla.* [2] *neo-iùlmhar.*
[3] *na linn ri teachd.*

[4] *a' deanamh ball-magaidh dheth.*

adh, chum làn-dearbhaidh an dòchais gus a' chrìoch :

12 Chum nach bi sibh leasg, ach 'nur luchd-leanmhuinn orra-san, a tha tre chreidimh agus fhoighidin a' sealbhachadh nan geallanna.

13 Oir an uair a thug Dia gealladh do Abraham, do bhrìgh nach feudadh e mionnan a thoirt air neach bu mhò, thug e mionnan air féin.

14 Ag ràdh, Gu fìrinneach, beannaichidh mi gu mòr thu[1], agus ni mi ro lìonmhor thu.

15 Agus mar sin an déigh dhasan feitheamh gu foighidneach, fhuair e sealbh air a' ghealladh.

16 Oir gu deimhin bheir daoine mionnan air an neach a's mò : agus dhoibh-san is crìoch air gach uile chonnsachadh mionnan chum daingneachaidh.

17 Uime sin air bhi do Dhia toileach air neochaochluidheachd a chomhairle fheuchainn ni's pailte do oighreachaibh a' ghealladh, dhaingnich e le mionnaibh *e :*

18 Chum tre dhà ni neochaochluidheach, anns an *robh e* eu-comasach gu'n deanadh Dia breug, gu'm biodh againne comhfhurtachd làidir, a theich chum dìdein gu greim a dheanamh air an dòchas a chuireadh romhainn :

19 Ni a tha againn mar acair an anama, araon cinnteach agus daingean, agus a théid a steach do'n ionad sin a ta'n taobh stigh do'n bhratroinn,

20 Far an deachaidh an roimh-ruith-fhear a steach air ar son-ne, *eadhon* Iosa, a rinneadh 'na àrd-shagart gu siorruidh a réir orduigh Mhelchisedeic.

CAIB. VII.

1 *Is sagart Iosa Criosd a réir orduigh Mhelchisedeic ;* 11 *agus mar sin ni's ro òirdheirce na na sagairt a tha do orduigh Aaroin.*

OIR b'e am Melchisedeic so righ Shaleim, sagart an Dé a's ro àirde, neach a choinnich Abraham a' pilltinn o àr[2] nan rìghrean, agus a bheannaich e ;

2 Da'n d'thug Abraham eadhon deachamh do'n uile : neach a's e air tùs, air a eadar-theangachadh, righ na fìreantachd, agus 'na dhéigh sin mar an ceudna, righ Shaleim, 'se sin, righ na sìthe ;

3 Gun athair, gun mhàthair, gun sinnsireachd, gun toiseach làithean, gun deireadh beatha aige ; ach air a dheanamh cosmhuil ri Mac Dhé, tha e fantuinn 'na shagart gu siorruidh[3].

4 A nis thugaibh an aire cia mòr an duine so, da'n d'thug eadhon am prìomhathair[4] Abraham an deachamh do'n chreich.

5 Agus gu deimhin iadsan do chloinn Lebhi, a tha faotainn na sagartachd, tha àithne aca deachamh a thogail o'n t-sluagh a réir an lagha, sin r'a ràdh, o'm bràithribh féin, ged thàinig iad a mach á leasraidh Abrahaim :

6 Ach an ti nach 'eil air a shloinneadh uatha-san, fhuair e deachamh o Abraham, agus bheannaich e esan

[1] *a' beannachadh beannaichidh mi thu.* Gr.

[2] *mharbhadh.*

[3] *a ghnàth, rè a bheatha.*

[4] *drd-athair.*

aig an robh na geallanna.

7 Agus gun agadh sam bith, beannaichear an ti a's lugha leis an ti a's fearr.

8 Agus an so tha daoine a gheibh bàs a' faotainn deachaimh: ach an sin an ti aig am bheil fianuis gu bheil e beò.

9 Agus mar a dh'fheudas mi ràdh, fhuaradh ann an Abraham deachamh o Lebhi féin, a thogas an deachamh:

10 Oir bha e fathast ann an leasraidh 'athar, an uair a choinnich Melchisedec e.

11 A nis nan tigeadh foirfeachd tre shagartachd nan Lebhitheach, (oir is ann r'a linn a thugadh an lagh do'n t-sluagh,) ciod am feum a bha air sagart eile éirigh a réir orduigh Mhelchisedeic, agus nach biodh e air a ghairm a réir orduigh Araoin?

12 Oir air do'n t-sagartachd bhi air a h-atharrachadh, is éigin an lagh bhi air atharrachadh mar an ceudna.

13 Oir an ti air an labhrar na nithe sin, buinidh e do thréibh eile, do nach d'rinn aon neach frithealadh aig an altair.

14 Oir *is* soilleir gur ann o Iudah dh'éirich ar Tighearn, treubh air nach do labhair Maois ni air bith thaobh sagartachd.

15 Agus tha e fathast ni's ro-shoilleire, am feadh gu'n d'éirich sagart eile a réir coslais Mhelchisedeic,

16 A rinneadh *'na shagart*, cha'n ann a réir lagha àithne fheòlmhoir, ach a réir cumhachd beatha gun chrìoch.

17 Oir tha e deanamh fianuis, Gur sagart thu gach linn, a réir orduigh Mhelchisedeic.

18 Oir gu deimhin tha an àithne roimhe air a cur air cùl, air son i bhi anmhunn agus neo-tharbhach.

19 Oir cha d'rinn an lagh ni sam bith foirfe, ach *rinn* toirt a steach dòchais a's fearr e; tre'm bheil sinn a' teachd am fagus do Dhia.

20 Agus a mheud nach *d'rinneadh sagart deth* gun mhionnaibh;

21 (Oir rinneadh sagarta dhiubh-san as eugmhais mhionnan: ach dheth-san le mionnaibh, tre'n ti a thubhairt ris, Mhionnaich an Tighearn, agus cha ghabh e aithreachas, *Is* sagart thu gu siorruidh, a réir orduigh Mhelchisedeic;)

22 Is cò mor as sin a rinneadh Iosa 'na urras air coimhcheangal[1] a's fearr.

23 Agus bha gu deimhin mòran diubhsan 'nan sagartaibh, do bhrìgh gu'n do bhacadh dhoibh leis a' bhàs bhi maireann:

24 Ach an *duine* so, do bhrìgh gu mair e gu siorruidh, tha sagartachd neo-chaochluidheach aige.

25 Air an aobhar sin, tha e mar an ceudna comasach air an dream a thig a dh'ionnsuidh Dhé trid-san a thèarnadh gu h-iomlan[2], do bhrìgh gu bheil e beò gu siorruidh gu eadar-ghuidhe a dheanamh air an son.

26 Oir bha shamhuil sin do àrd-shagart iomchuidh

[1] *tiomnadh.*

[2] *a shlànuchadh gus a' chuid a's faide, gu siorruidh.*

dhuinne, *a bha* naomh, neo-lochdach, neo-thruaillidh, air a dhealachadh [1] o pheacach-aibh, agus a rinneadh ni's àirde na na nèamha ;

27 Nach feum gach là mar na h-àrd-shagairt ud ìobairt-ean thoirt suas, air tùs air son a pheacanna féin, agus an déigh sin air son *pheacanna* an t-sluaigh : oir rinn e so aon uair, san àm a thug se e féin mar ìobhairt.

28 Oir tha an lagh a' dean-amh àrd-shagarta do dhaoin-ibh aig am bheil anmhuinn-eachd ; ach focal nam mionn-an a bha an déigh an lagha, *a' deanamh àrd-shagairt* do'n Mhac, a tha air a dheanamh iomlan [2] gu siorruidh.

CAIB. VIII.

1 *Le sagartachd shiorruidh Chriosd tha sagartachd Lebhitheach Aar-oin air a cur air cùl : 7 agus an coimhcheangal aimsireil a rinn-eadh ris na sinnsiribh, le coimh-cheangal siorruidh an t-soisgeil.*

A NIS *is e so* suim nan nithe a labhair sinn : Tha shamhuil sin do àrd-shagart againn, a tha air suidhe air deis righ-chaith-reach na mòrachd anns na nèamhaibh ;

2 Ministeir nan ionad naomha, agus an fhìor phàilliuin, a shuidhich an Tighearn, agus cha bu duine.

3 Oir tha gach uile àrd-shagart air orduchadh chum tiodhlacan agus ìobairtean a thoirt suas : uime sin b'éigin gu'm biodh aig an duine so mar an ceudna ni éigin r'a thabhairt suas.

4 Oir nam biodh e air thalamh, cha bhiodh e 'na shagart, do bhrìgh gu bheil sagairt ann a tha tabhairt suas thiodhlac a réir an lagha :

5 Muinntir a tha deanamh seirbhis le. samhladh agus sgàile nan nithe nèamhaidh, a réir mar a dh'orduicheadh do Mhaois le Dia 'nuair a bha e air tì am pàilliun a chur suas. Oir feuch, (a ta e ag ràdh,) gu'n dean thu na h-uile nithe réir an t-saimp-leir a nochdadh dhuit san t-sliabh.

6 Ach a nis fhuair e ministreileachd a's ro fhearr, e mheud gu bheil e mar an ceudna 'na eadar-mheadhon-air air coimhcheangal a's fearr, a chaidh dhaingneach-adh air geallaibh a's fearr.

7 Oir nam biodh an ceud choimhcheangal sin gun uir-easbhuidh [3] ; cha'n iarrtadh àit do'n dara coimhcheangal.

8 Oir, a' faotainn cuoin doibh, a ta e ag ràdh, Feuch thig na làithean, (tha an Tighearn ag ràdh,) anns an dean mi coimhcheangal nuadh ri tigh Israeil, agus ri tigh Iudah :

9 Cha'n ann a réir a' choimhcheangail a rinn mi r'an aithrichibh, anns an là a rug mi air làimh orra chum an treòrachadh a mach á talamh na h-Eiphit ; do bhrìgh nach d'fhan iad ann am choimhcheangal, agus chuir mise suarach iadsan, tha an Tighearn ag ràdh.

10 Oir is e so an coimh-cheangal a ni mi ri tigh Israeil an déigh nan làithean ud, tha an Tighearn ag ràdh ; Cuiridh mi mo reachdan 'nan

[1] *air a sgaradh.*

[2] *air a choisrigeadh.* [3] *lochd, chron.*

inntinn, agus sgrìobhaidh mi iad air an cridheachaibh: agus bithidh mi a'm' Dhia dhoibh, agus bithidh iadsan 'nan sluagh dhomh-sa.

11 Agus cha teagaisg iad gach aon a choimhearsnach, agus gach aon a bhràthair, ag ràdh, Gabh eòlas air an Tighearn: oir bithidh eòlas aca uile orm, o'n neach a's lugha gus an neach a's mò dhiubh.

12 Oir bithidh mise tròcair-each d'an euceartaibh, agus am peacanna agus an aing-idheachd cha chuimhnich mi ni's mò.

13 Am feadh a ta e ag ràdh, *Coimhcheangal* nuadh, rinn e'n ceud *choimhcheangal* sean. A nis an ni a ta aosda agus air fàs sean, tha e fagus do dhol as an t-sealladh.

CAIB. IX.

1 *Tha Pòl a' mìneachadh nan iobairt fuidh 'n lagh, agus gach gnàthachaidh a bha 'nan cuid-eachd;* 11 *tha iad gu mòr thaobh feobhais goirid air fuil agus iobairt Chriosd.*

BHA ma seadh gu dearbh aig a' cheud *phàilliun* orduighean[1] a thaobh seirbhis Dé, agus naomh-ionad saogh-alta.

2 Oir dheasaicheadh an ceud phàilliun, anns an robh an coinnleir, agus am bòrd, agus aran na fianuis, ris an abrar *an t-ionad* naomh.

3 Agus an taobh a stigh do'n dara roinnbhrat, am pàilliun ris an abrar an t-ionad a's ro naomha;

4 Anns an robh an tùisear òir, agus àirc a' choimh-cheangail air a còmhdachadh[2] mu'n cuairt le h-òr, anns robh a' phoit òir anns an robh am mana, agus slat Aaroin a bha fo bhlàth, agus clàir a' choimhcheangail;

5 Agus os a ceann, cher-uban na gloire, a' cur sgàile air caithir na tròcair; mu nach urrainn sinn a nis labh-airt fa leth.

6 A nis an uair a bha na nithe so air an cur an ordugh mar so, chaidh na sagairt a ghnàth a steach do'n cheud phàilliun, a' coimhlionadh seirbhis *Dé:*

7 Ach do'n dara pàilliun *chaidh* an t-àrd-shagart 'na aonar *a steach* aon uair sa' bhliadhna, cha b'ann as eugmhais fola, a thug e suas air a shon féin, agus *air son* seacharain an t-sluaigh:

8 Air bhi do'n Spiorad naomh a' nochdadh so, nach robh fathast an t-slighe chum an ionaid bu ro naomha air a foillseachadh, am feadh a bha an ceud phàilliun fathast 'na sheasamh:

9 Ni a bha 'na shamhladh do'n aimsir a ta làthair, anns an robh araon tiodhlacan agus ìobairtean air an toirt suas, nach robh comasach air an ti a bha deanamh na seirbhis sin a dheanamh coimhlionta, thaobh a choguis,

10 *An t-seirbhis* a bha mhàin ann am biadhaibh agus ann an deochaibh, agus ann an iomadh gnè ionnlaid, agus deas-ghnàthachaibh a thaobh na feòla, a chuireadh mar uallaich orra gu àm an leas-achaidh.

11 Ach air teachd do Chriosd 'na àrd-shagart nan

[1] *reachdan.*

[2] *folach.*

nithe maithe a bha ri teachd, tre phàilliun bu mhò agus bu diongmhalta, nach d'rinneadh le làmhaibh, sin r'a ràdh, nach robh do'n togail so;

12 Agus cha b'ann tre fhuil ghabhar agus laogh, ach tre 'fhuil féin a chaidh e steach aon uair do'n ionad naomh, air dha saorsa shiorruidh fhaotainn *dhuinne.*

13 Oir ma ni fuil tharbh, agus ghabhar, agus luaithre aighe air a crathadh air an dream a bha neòghlan, an naomhachadh chum glanaidh na feòla;

14 Cia mòr a's mò ni fuil Chriosd, a thug e féin suas tre'n Spiorad shiorruidh [1] gun lochd do Dhia, bhur coguissa ghlanadh o oibribh marbha chum seirbhis a dheanamh do'n Dia bheò?

15 Agus air a shon so is esan eadar-mheadhonair an tiomnaidh - nuaidh [2], ionnus tre fhulangas a' bhàis, chum saorsa [3] nan euceart *a bha* fuidh 'n cheud thiomnadh *a chosnadh,* gu'm faigheadh iadsan a ta air an gairm gealladh na h-oighreachd siorruidh.

16 Oir far am bheil tiomnadh, is éigin bàs an tiomnaidhfhir a bhi ann mar an ceudna.

17 Oir a ta tiomnadh daingean an déigh bàis dhaoine: ach cha 'n 'eil brìgh sam bith ann am feadh a ta'n tiomnaidh-fhear beò.

18 A réir sin, ni mò bha'n ceud *thiomnadh* air a choisreagadh [4] as eugmhais fola.

19 Oir an uair a labhradh gach uile àithne réir an lagha ris an t-sluagh uile le Maois, air dha fuil laogh agus ghabhar a ghabhail, maille ri huisge, agus oluinn scarlaid [5], agus hisop, chrath e iad araon air an leabhar agus air an t-sluagh uile,

20 Ag ràdh, 'Si so fuil an tiomnaidh [6] a dh'àithn Dia dhuibh.

21 Os bàrr, chrath e mar an ceudna an fhuil air a' phàilliun, agus air soithichibh na naomh-sheirbhis uile.

22 Agus is beag nach 'eil na h-uile nithe air an glanadh le fuil a réir an lagha; agus as eugmhais dòrtaidh fola cha 'n 'eil maitheanas r'a fhaotainn.

23 B'fheumail uime sin gu'm biodh samhlaidh nan nithe a ta sna nèamhaibh air an glanadh leo so; ach na nithe nèamhaidh féin le ìobairtibh a b'fhearr na iad so:

24 Oir cha deachaidh Criosd a steach do na h-ionadaibh naomha làmhdheanta, nithe a ta 'nan samhlachas air an fhìor *ionad;* ach do nèamh féin, chum a nis e féin a nochdadh ann am fianuis Dé air son-ne:

25 No fòs chum e féin ìobradh gu minic, mar a théid an t-àrd-shagart gach bliadhna steach do'n ionad naomh, le fuil nach leis féin.

26 (Oir mar sin b'éigin gu'm fulaingeadh e [7] gu minic o thoiseach an t-saoghail;) ach a nis dh'fhoillsicheadh e aon uair ann an deir-

[1] *tre'n spiorad naomh.*
[2] *a' choimhcheangail nuaidh.*
[3] *fuasgladh.*
[4] *air a dhaingneachadh.*
[5] *corcuir.*
[6] *a' choimhcheangail.*
[7] *b' fheumail e dh'fhulang.*

eadh an t-saoghail[1], chum peacadh a chur air cùl tre e féin ìobradh.

27 Agus amhuil a ta e air orduchadh do dhaoinibh bàs fhaotainn aon uair, ach 'na dhéigh so breitheanas:

28 Mar sin thugadh Criosd suas aon uair a thoirt air falbh peacanna mhòran, ach an dara uair as eugmhais peacaidh foillsichear e dhoibhsan aig am bheil sùil ris, chum slàinte.

CAIB. X.

1 *Anmhuinneachd ìobairtean an lagha.* 10 *Thug ìobairt cuirp Chriosd, a thugadh suas aon uair, peacadh gu siorruidh air falbh.* 19 *Earail chum an creidimh a ghleidheadh gu daingean, le foighidin agus buidheachas.*

UIME sin, air bhi aig an lagh sgàile nithe maithe ri teachd, *agus* cha'n e fìor-choslas[1] nan nithe féin, cha 'n 'eil e comasach dha an dream a thig d'a ionnsuidh a chaoidh a dheanamh coimhlionta leis na h-ìobairtibh sin, a bha iad a' toirt suas o bhliadhna gu bliadhna a ghnàth.

2 Oir an sin nach sguireadh iad do bhi 'gan toirt suas? do bhrìgh nach biodh aig luchd deanamh na naomh-sheirbhis tuilleadh coguis air bith peacaidh, air dhoibh bhi aon uair air an glanadh.

3 Ach anns na *h-ìobairtibh* sin *nithear* ath-chuimhneachadh air na peacaibh gach bliadhna.

4 Oir cha 'n 'eil e'n comas gu tugadh fuil tharbh agus ghabhar peacanna air falbh.

5 Uime sin ag teachd dha do'n t-saoghal, a ta e ag ràdh, Iobairt agus tabhartas cha b'àill leat, ach dh'ulluich thu corp dhomh-sa:

6 Ann an ìobairtibh-loisgte, agus ann an ìobairtibh air son peacaidh cha robh tlachd agad:

7 An sin thubhairt mise, Feuch tha mi a' teachd, (ann an rola an leabhair tha sud sgrìobhta orm,) chum do thoil-sa a dheanamh, O Dhé.

8 Air dha a ràdh roimh sin, Iobairt, agus tabhartas, agus ìobairte-loisgte, agus ìobairt air son peacaidh cha b'àill leat, agus cha robh do thlachd annta, (a tha air an toirt suas a réir an lagha;)

9 An sin thubhairt e, Feuch, a ta mi a' teachd a dheanamh do thoil-sa, O Dhé. Tha e cur air cùl a' cheud ni, chum gu'n daingnich e an dara ni.

10 Leis an toil so tha sinne air ar naomhachadh, tre toirt suas cuirp Iosa Criosd aon uair.

11 Agus tha gach uile shagart a' seasamh gach là, a' frithealadh agus a' toirt suas nan ìobairt cheudna gu minic, nithe do nach 'eil e'n comas a chaoidh peacanna thoirt air falbh:

12 Ach an duine so, an déigh dha aon ìobairt a thoirt suas air son peacaidh, shuidh e a chaoidh tuilleadh air deas làimh Dhé;

13 A' feitheamh o sin suas gus an cuirear a naimhde 'nan stòl-chos fo 'chosaibh.

14 Oir le aon ìobairt rinn e chaoidh foirfe iadsan a ta air an naomhachadh.

15 Agus tha an Spiorad

[1] *nan livn.*

[2] *flor-dhealbh.*

naomh mar an ceudna a' deanamh fianuis duinne *air na nithibh so:* oir an déigh dha ràdh roimh,

16 Is e so an coimhcheangal a ni mi riu an déigh nan làithean ud, tha an Tighearn ag ràdh, Cuiridh mi mo reachdan 'nan cridhe, agus sgrìobhaidh mi iad air an inntinn:

17 Agus am peacanna agus an eucearta cha chuimhnich mi ni's mò.

18 A nis, far am bheil maitheanas nan nithe so, cha 'n 'eil tabhartas[1] air son peacaidh ann ni's mò.

19 Uime sin, a bhràithre, do bhrìgh gu bheil dànachd againn chum dol a steach do'n ionad a's naomha tre fhuil Iosa,

20 Air slighe nuaidh agus bheò a choisrig e dhuinne, tre'n roinn-bhrat, sin r'a ràdh, tre 'fheòil féin:

21 Agus do bhrìgh gu bheil againn àrd-shagart os ceann tighe Dhé,

22 Thigeamaid am fagus le cridhe fìor, ann an làn dearbhbheachd a' chreidimh, le ar cridheachaibh air an crathghlanadh, o dhroch coguis, agus le ar cuirp air an nigheadh le h-uisge glan.

23 Cumamaid gu daingean aidmheil ar dòchais gun chlaonadh, (oir is fìrinneach an ti a gheall:)

24 Agus thugamaid an aire d'a chéile chum ar brosnachadh gu gràdh, agus gu deadh oibribh:

25 Gun bhi leigeadh dhinn sinn féin a chruinneachadh an ceann a chéile, mar is gnàth le dream àraidh; ach a' comhairleachadh *a chéile:* agus gu ma mòid *a ni sinn* so, gu bheil sibh a' faicinn an là a' tarruing am fagus.

26 Oir ma pheacaicheas sinn do ar toil féin an déigh dhuinn eòlas na fìrinn fhaotainn, cha'n fhàgar tuilleadh dhuinn ìobairt air son peacaidh,

27 Ach dùil eagalach ri breitheanas, agus fearg theinnteach, a sgriosas na h-eascairdean.

28 An neach a rinn tàir air lagh Mhaois, bhàsaich e gun tròcair, fo dhithis no thriuir do fhianuisibh:

29 Cia mòr is mò[2] na sin am peanas a shaoileas sibh air am measar esan toillteanach, a shaltair fo 'chosaibh Mac Dhé, agus a mheas mar ni mi-naomha fuil a' choimhcheangail, leis an do naomhaicheadh e, agus a rinn tarcuis air Spiorad nan gràs?

30 Oir is aithne dhuinn an Ti a thubhairt, *Is* leam-sa an dìoghaltas, agus bheir mi dìoladh uam, tha an Tighearn ag ràdh; agus a rìs, Bheir an Tighearn breth air a shluagh.

31 *Is* ni eagalach tuiteam ann an làmhaibh an Dé bheò.

32 Ach biodh ath-chuimhne agaibh air na làithibh a chaidh seachad, anns an d'fhuiling sibh, an déigh dhuibh bhi air bhur soillseachadh, gleachda mòr fulangais[3];

33 Ann an cuid, am feadh a rinneadh sibh 'nur ballamhairc[4], araon tre mhaslaibh

---

[1] *ofrail, ìobairt.* [2] *truime, miosa.* [3] *cath mòr àmhghara.* [4] *ball-àbhacais.*

agus thrioblaidibh ; agus ann an cuid, am feadh a rinneadh sibh 'nur companaich dhoibhsan ris an do bhuineadh mar sin.

34 Oir bha comh-fhulangas agaibh rium-sa ann am gheimhlibh, agus ghabh sibh le luath-ghair ri creachadh bhur maoin, air dhuibh fios a bhi agaibh annaibh féin gu bheil agaibh annaibh nèamh maoin a's fearr, agus a ta maireannach.

35 Uime sin na tilgibh uaibh bhur muinghin, aig am bheil mòr dhiol-thuarasdal.

36 Oir a ta feum agaibh air foighidin ; chum an déigh dhuibh toil Dé a' dheanamh, gu'm faigh sibh an gealladh.

37 Oir fathast seallan beag, agus an ti a ta ri teachd thig e, agus cha dean e moille.

38 A nis bithidh am fìrean beò tre chreidimh : ach ma philleas *neach sam bith* air ais, cha bhi aig m'anam-sa tlachd ann.

39 Ach cha'n 'eil sinne do'n dream sin a philleas air an ais chum sgrios ; ach do'n dream a chreideas, chum tearnaidh an anama.

CAIB. XI.

1 *Ciod e creidimh.* 6 *As eugmhais creidimh cha 'n 'eil e'n comas duinn toil Dé a dheanamh :* 7 *deadh thoradh a' ghràis sin anns na h-aithrichibh o shean.*

A NIS is e creidimh brìgh nan nithe ri'm bheil dòchas, dearbh-chinnte[1] nan nithe nach faicear.

2 Oir is ann tre so a fhuair na sinnsirean deadh theisteas.

3 Tre chreidimh tha sinn a' tuigsinn gu'n do chruthaicheadh na saoghail tre fhocal Dé, air chor as nach d'rinneadh na nithe a chithear do nithibh a bha r'am faicinn.

4 Tre chreidimh thug Abel suas do Dhia ìobairt ni b' fhearr na Cain, tre an d'thug adh teisteas dha gu'n robh e 'na fhìrean, air bhi do Dhia a' deanamh fianuis d'a thiodhlacaibh : agus tre sin, air dha bhi marbh, tha e fathast a' labhairt.

5 Tre chreidimh dh'atharraicheadh Enoch chum nach faiceadh e bàs ; agus cha d'fhuaradh e, do bhrìgh gu'n d'atharraich Dia e : oir roimh 'atharrachadh thugadh fianuis da, Gu'n do thaitinn e ri Dia.

6 Ach as eugmhais creidimh cha'n 'eil e'n comas a thoileachadh : oir is éigin do'n ti a thig a dh'ionnsuidh Dhé a chreidsinn gu bheil e ann, agus gur e an Ti e a bheir duais do'n dream a dh'iarras e gu dìchiollach.

7 Tre chreidimh air do Noah rabhadh fhaotainn o Dhia mu thimchioll nithe nach robh idir r'am faicinn, agus eagal a ghabhail, dh'ullaich e àirc chum tearnaidh a theaghlaich ; tre'n do dhìt e an saoghal, agus rinneadh e 'na oighre air an fhìreantachd a tà thaobh creidimh.

8 Tre chreidimh, 'nuair a ghairmeadh Abraham gu dol a mach do ionad a bha e gu fhaotainn an déigh sin mar oighreachd, fhreagair e ; agus dh'imich e mach gun fhios a bhi aige c'àit an robh e dol.

9 Tre chreidimh bha e air chuairt ann an tìr a' ghealladh, mar ann an tìr choimhich, a' gabhail còmhnuidh ann am pàilliunaibh maille

[1] *dearbhadh, dearbh-shoilleir.*

ri h-Isaac agus Iacob, comh-oighreachan a' gheallaidh cheudna.

10 Oir bha sùil aige ri baile aig am bheil bunaitean, air am *bheil* Dia 'na fhear-dealbh-aidh agus 'na fhear-togail.

11 Tre chreidimh mar an ceudna fhuair Sarah féin neart gu sliochd a ghabhail 'na broinn, agus rug i leanabh an déigh dhi dol thar aois *cloinne*, do bhrìgh gu'n do mheas i gu'n robh esan fìr-inneach a thug an gealladh.

12 Uime sin ghineadh o aon a mhàin, agus esan ionn-an agus marbh, sliochd mar reulta nèimh thaobh lìon-mhoireachd, agus mar a' ghaineamh air tràigh na fairge do-àireamh.

13 Fhuair iad so uile bàs ann an creidimh, gun na geallanna [1] fhaotainn, ach air dhoibh am faicinn fad o làimh, (agus an làn-chreid-sinn,) ghabh iad riu, agus dh'aidich iad gu'm bu choig-rich agus luchd-cuairt air an talamh iad féin.

14 Oir an dream a ta ag ràdh nan nithe sin, tha iad a' nochdadh gu soilleir gu bheil iad ag iarraidh dùthcha.

15 Agus gu fìrinneach nam biodh iad cuimhneachail air an *dùthaich* sin, as an d'thàin-ig iad a mach, dh'fheudadh iad àm iomchuidh fhaghail air pilleadh:

16 Ach a nis tha déidh aca air *dùthaich* a's fearr, eadhon *dùthaich* nèamhaidh: uime sin cha nàr le Dia, gu'n goir-ear an Dia-san dheth: oir dh'ulluich e dhoibh baile.

17 Tre chreidimh dh'ìobair Abraham, air dha bhi air a dhearbhadh, *a mhac* Isaac; agus thug an ti a fhuair na geallanna suas 'aon-ghin *mhic;*

18 Ris an dubhradh [2], Ann an Isaac goirear do shliochd:

19 A' meas [3] gu'm bu chom-asach Dia air a thogail eadh-on o na marbhaibh; o'n d' fhuair se e, eadhon ann an cosamhlachd.

20 Tre chreidimh bheann-aich Isaac Iacob agus Esau mu thimchioll nithe a bha ri teachd.

21 Tre chreidimh bheann-aich Iacob, ag faghail bàis da, dithis mhac Ioseiph; a-gus rinn e aoradh, *a' leigeadh a chudthrom* air bàrr a bhata.

22 Tre chreidimh rinn Ioseph, ri àm faghail a' bhàis da, iomradh air dol a mach chloinn Israeil; agus thug e àithne mu thimchioll a chnàmh.

23 Tre chreidimh an uair a rugadh Maois, dh'fholaich-eadh e tri mìosan le 'phàrant-aibh, do bhrìgh gu'm fac iad gu'm bu leanabh tlachdmhor e; agus cha robh eagal orra roimh àithne an righ.

24 Tre chreidimh air teachd gu h-aois do Mhaois, dhiùlt e bhi air a ghairm 'na mhac do nighinn Pharaoh;

25 A' ròghnachadh àmh-ghar fhulang maille ri sluagh Dhé, roimh shòlas a' pheac-aidh a mhealtuinn rè seal;

26 A' meas gu'm bu mhò an saoibhreas masladh Chriosd na ionmhais na h-Eiphit: oir bha sùil aige ris an luach-saoithreach [4].

[1] *na nithe a ghealladh.*
[2] *Mu'n dubhradh.*
[3] *A' reusonachadh, a' breithneachadh.*
[4] *duais.*

27 Tre chreidimh thréig e'n Eiphit, gun eagal a bhi air roimh chorruich an righ: oir bha e làidir 'na inntinn, mar neach a bha faicinn an ti a ta neo-fhaicsinneach.

28 Tre chreidimh ghléidh e a' chàisg, agus an dòrtadh fola, chum nach beanadh an ti a sgrios na ceud-ghin riusan.

29 Tre chreidimh chaidh iad tre a' mhuir ruaidh, mar tre thalamh tioram: ni 'nuair a thug na h-Eiphitich ionnsuidh air a dheanamh, bhàthadh iad.

30 Tre chreidimh thuit ballacha Iericho, an déigh bhi air an cuairteachadh rè sheachd làithean.

31 Is ann tre chreidimh nach do sgriosadh Rahab an strìopach maille riu-san nach do chreid, 'nuair a ghabh i ris an luchd-brathaidh an sìth.

32 Agus ciod tuilleadh a their mi? oir theirgeadh an ùine dhomh ann an labhairt mu Ghideon, Bharac agus Shampson, agus Iephthah, Dhaibhidh mar an ceudna, agus Shamuel, agus na fàidhibh:

33 Muinntir tre chreidimh, a cheannsaich rìoghachdan, a dh'oibrich fìreantachd, a fhuair geallanna, a dhruid beoil leòmhan,

34 A mhùch neart teine, a chaidh as o fhaobhar a' chlaidheimh, o anmhuinneachd a rinneadh neartmhor, a dh'fhàs treun ann an cath, a chuir air theicheadh armailte nan coimheach.

35 Fhuair mnài am mairbh air an togail a rìs gu beatha: agus chràidh-phianadh dream eile, gun iad a ghabhail ri saorsa; chum gu faigheadh iad aiseirigh a b'fhearr.

36 Fhuair dream eile deuchainn do fhanoidibh, agus do sgiùrsaibh, seadh fòs, do gheimhlibh agus do phrìosan.

37 Chlachadh iad, shàbhadh as a chéile iad, bhuaireadh iad, chuireadh gu bàs leis a' chlaidheamh iad: chaidh iad mu'n cuairt 'nam *fògaraich* ann an croicnibh chaorach agus ghabhar, ann an uireasbhuidh, ann an trioblaidibh, ann an cràdh;

38 (Dream air nach b'airidh an saoghal; a' dol air seacharan ann am fàsaichibh, agus air sleibhtibh, agus ann an uamhaibh, agus ann an slochdaibh na talmhainn.

39 Agus air dhoibh so uile deadh theisteas fhaotainn tre chreidimh, cha d'fhuair iad an gealladh:

40 Air do Dhia ni éigin a's fearr a sholar dhuinne, ionnus nach biodh iadsan air an deanamh foirfe as ar n-eugmhais-ne.

CAIB. XII.

1 *Earail chum bhi bunaiteach ann an creidimh, foighidin, agus diadhachd.* 22 *Moladh an Tiomnaidh-nuaidh os ceann an t-seann-tiomnaidh.*

UIME sin, air dhuinne bhi air ar cuairteachadh le neul co mòr do fhianuisibh, cuireamaid dhinn gach leth-trom, agus am peacadh a ta gu furas ag iadhadh umainn, agus ruitheamaid le foighidin an réis[1] a chuireadh romhainn.

2 Ag amharc air Iosa, ceannard[2] agus fear-crìoch-

[1] *a' choimhlìong.*

[2] *ùghdair.*

naich *ar* creidimh, neach air son an aoibhneis a chuireadh roimhe, a dh'fhuiling an crann-ceusaidh, a' cur na nàire an neo-shuim, agus a shuidh air deis righ-chaithreach Dé.

3 Uime sin thugaibh fa'n-ear esan a dh'fhuiling a shamhuil sin do ana-cainnt o pheacaich 'na aghaidh féin, air eagal gu'm bi sibh sgìth agus lag ann bhur n-inntinnibh.

4 Cha do sheas sibh fathast gu fuil, a' cathachadh an aghaidh peacaidh.

5 Agus dhì-chuimhnich[1] sibh an earail a ta labhairt ribh mar ri cloinn, A mhic, na cuir suarach[2] smachdachadh an Tighearn, agus na fannaich[3] 'nuair a chronaichear leis thu:

6 Oir an ti a's ionmhuinn leis an Tighearn, smachdaichidh se e, agus sgiùrsaidh e gach mac ris an gabh e.

7 Ma ghiùlaineas sibh smachdachadh, tha Dia a' buntuinn ribh mar ri cloinn: oir cò am mac nach smachdaich an t-Athair?

8 Ach ma tha sibh as eugmhais smachdachaidh, d'am bheil na h-uile 'nan luchd-comhpairt, an sin is clann dìolain sibh, agus cha chlann *dligheach*.

9 Os bàrr, bha againn aithriche thaobh na feòla, a smachdaich sinn, agus thug sinn urram dhoibh: nach mò gu mòr *is còir dhuinn* bhi ùmhal do Athair nan spiorad, agus a bhi beò?

10 Oir gu deimhin smachdaich iadsan sinn rè beagain do làithibh a réir an toile féin[4]; ach esan chum ar leas, ionnus gu'm bitheamaid 'nar luchd-comhpairt d'a naomhachd.

11 Ach cha mheasar smachdachadh air bith am feadh a ta e làthair sòlasach, ach doilgheasach: gidheadh, 'na dhéigh sin bheir e uaith toradh sìochail na fìreantachd, do'n dream a ta *gu dligheach* air an cleachdadh ris.

12 Uime sin, togaibh suas na làmhan a ta air tuiteam sìos, agus *neartaichibh* na glùine laga;

13 Agus deanaibh coscheuma direach do 'ur cosaibh, air eagal gu'm bi an ni sin a ta bacach air a thionndadh as an t-slighe; ach gu ma mò bhiodh e air a shlànuchadh.

14 Leanaibh sìth maille ris na h-uile dhaoinibh, agus naomhachd, ni as eugmhais nach faic neach air bith an Tighearn:

15 A' toirt an ro-aire, air eagal gu'n tig neach sam bith a dhéidh-làimh air gràs Dé[5]; air eagal air fàs suas do fhrèimh seirbhe sam bith, gu'n cuir e dragh oirbh, agus le so gu'm bi mòran air an salachadh:

16 Air eagal gu'm bi fear strìopachais ann, no neach mi-naomha sam bith mar Esau, a reic air son aoin ghreim bìdh[6] còir a cheud-bhreithe[7].

---

[1] *An do dhì-chuimhnich?*
[2] *an neo-shuim, an neo-phrìs.*
[3] *lagaich.*

[4] *mar bu taitneach leo.*
[5] *gu'n claon neach sam bith o ghràs Dé.*
[6] *Òoin.*
[7] *a chòir-bhreithe.*

17 Oir a ta fhios agaibh 'nuair a b'àill leis an déigh sin am beannachadh a shealbhachadh, gu'n do dhiùltadh e: oir cha d'fhuair e àit aithreachais, ged dh'iarr se e gu dùrachdach le deuraibh.

18 Oir cha d'thàinig sibh chum an t-sleibh ris am feudtadh beantuinn, agus a bha losgadh le teine, no chum duibhre, agus dorchadais, agus doininn,

19 Agus fuaim na trompaid, agus guth nam briathar, ionnus gu'n do ghuidh an dream a chual e nach labhairteadh am focal riu tuilleadh:

20 (Oir cha b'urrainn iad an ni sin a chaidh àithneadh dhoibh iomchar, Agus ma bheanas fiù ainmhidh ris an t-sliabh, clachar e, no cuirear sleagh a mach troimhe.

21 Agus bu co uamhasach an sealladh, as gu'n dubhairt Maois, Tha eagal ro mhòr agus crith orm:)

22 Ach tha sibh air teachd gu sliabh Shioin, agus gu caithir an Dé bheò, an Ierusalem nèamhaidh, agus cuideachd do-àireamh do ainglibh,

23 Gu làn-choimhthional agus eaglais nan ceud-ghin, a tha sgrìobhta sna nèamhaibh, agus gu Dia breitheamh nan uile, agus gu spioradaibh nam firean air an deanamh foirfe,

24 Agus gu Iosa eadarmheadhonair a' choimhcheangail nuaidh, agus chum fola a' chrathaidh, a tha labhairt nithe a's fearr na *fuil* Abeil.

25 Thugaibh an aire nach diult sibh esan a ta labhairt: oir mur deachaidh iadsan as a dhiùlt an ti a labhair *o Dhia riu* air thalamh, is lugha gu mòr na sin *a théid* sinne *as*, ma thionndaidheas sinn air falbh uaithe-san a ta *labhairt* o nèamh:

26 Neach aig an do chrath a ghuth an talamh an sin: ach a nis gheall e, ag ràdh, Aon uair eile fathast crathaidh mi cha'n e an talamh a mhàin, ach nèamh mar an ceudna.

27 Agus a ta *am focal* so, Aon uair eile, a' ciallachadh atharrachaidh nan nithe sin a ghabhas crathadh, mar nithe a rinneadh, chum gu fanadh na nithe nach gabh crathadh[1].

28 Uime sin air dhuinne rìoghachd fhaotainn nach feudar a ghluasad, biodh againn gràs[2], leis an dean sinn seirbhis gu taitneach do Dhia, le h-urram agus eagal diadhaidh:

29 Oir a ta ar Dia-ne 'na theine dian-loisgeach.

CAIB. XIII.

1 *Comhairlean eagsamhla chum seirc,* 4 *chum caithe-beatha chiataich,* 5 *chum sannt a sheachnadh,* 7 *chum bhi dleasdanach do luchd-searmonachaidh an t-scisgeil,* 9 *bhi air ar faicill o theagasgaibh coimheach,* 16 *déirce thoirt seachad,* 17 *bhi ùmhal do' uachdaranaibh,* 18 *urnuigh a dheanamh air son an abstoil.* 19 *An comh-dhùnadh.*

FANADH gràdh bràthaireil *agaibh.*

2 Na dearmadaibh aoidheachd a thoirt do choigrich;

[1] *nach feudar a chrathadh.*

[2] *deanamaid greim do ghràs.*

oir le so thug dream àraidh aoidheachd do ainglibh gun fhios doibh.

3 Bithibh cuimhneachail orra-san a tha ceangailte, mar gu'm biodh sibh ceangailte maille riu ; *agus* air an dream a tha fulang anshocair, mar mhuinntir a tha sibh féin mar an ceudna anns a' choluinn.

4 *Tha*'m pòsadh urràmach anns na h-uile[1], agus an leabadh neo-shalach : ach air luchd-striopachais agus adhaltrannais bheir Dia breth.

5 *Biodh bhur* caithe-beatha gun sannt ; agus bithibh toilichte leis na nithibh a tha làthair agaibh : oir thubhairt e, Cha'n fhàg, agus cha tréig mi am feasd thu.

6 Ionnus gu'm feud sinn a ràdh gu dàna, Is e'n Tighearn m' fhear-cuideachaidh, agus cha'n eagal leam aon ni a dh'fheudas duine dheanamh orm.

7 Bithibh cuimhneachail air bhur cinn-iùil, a labhair ribh focal Dé : leanaibh an creidimh-san, a' beachdachadh air crìch an caithe-beatha :

8 Iosa Criosd an dé, agus an diugh, agus gu siorruidh an ti ceudna.

9 Na bithibh air bhur giùlan mu'n cuairt le teagasgaibh eagsamhla coimheach : oir is maith an ni an cridhe bhi air a dhaingneachadh le gràs, cha'n ann le biadhaibh, nithe nach d'thug tairbhe do'n dream a ghnàthaich iad.

10 Tha altair againne, dheth nach 'eil còir aca-san a bheag itheadh, a tha deanamh seirbhis do'n phàillìun.

11 Oir a ta cuirp nan ainmhidhean sin, aig am bheil am fuil air a toirt a steach air son peacaidh do'n ionad naomh leis an àrdshagart, air an losgadh an leth muigh do'n champ.

12 Uime sin chum gu'n deanadh Iosa an sluagh a naomhachadh le 'fhuil féin, dh'fhuiling e mar an ceudna an taobh a muigh do'n gheata.

13 Air an aobhar sin, rachamaid a mach d'a ionnsuidhsan an taobh a muigh do'n champ, a' giùlan a mhaslaidhsan.

14 Oir an so cha'n 'eil againn baile a mhaireas, ach a ta sinn ag iarraidh aoin a ta ri teachd.

15 Uime sin trìd-san thugamaid suas ìobairt buidheachais do Dhia a ghnàth, 'se sin, toradh *ar* bilean, a' toirt molaidh d'a ainm.

16 Ach na dì-chuimhnichibh maith a dheanamh, agus comhroinn a thoirt uaibh : oir a ta an leithide sin do ìobairtibh taitneach do Dhia.

17 Bithibh ùmhal do 'ur cinn-iùil, agus thugaibh géill doibh : oir tha iad ri faire air bhur n-anamaibh, mar mhuinntir d'an éigin cunntas thoirt uatha : chum gu'n dean iad e le gàirdeachas, agus cha'n e le doilgheas : oir tha so neo-tharbhach dhuibh-se.

18 Deanaibh urnuigh air ar son-ne : oir is dòigh leinn gu bheil deadh choguis againn, air dhuinn bhi toileach ar beatha a chaitheadh gu cubhaidh anns na h-uile nithibh.

[1] *am measg nan uile.*

19 Ach is mòid a ghuidheam oirbh so a dheanamh, chum gur luathaid a dh'aisigear mise dhuibh.

20 A nis gu deanadh Dia na sìthe, a thug air ais o na marbhaibh ar Tighearn Iosa, àrd-bhuachaill nan caorach, tre fhuil a' choimhcheangail shiorruidh,

21 Sibhse coimhlionta anns gach uile dheadh obair, chum sibh a dheanamh a thoilesan, ag oibreachadh annaibh an ni a ta taitneach 'na làthair-san, tre Iosa Criosd; dhasan *gu robh* glòir gu saoghal nan saoghal. Amen.

22 Agus guidheam oirbh, a bhràithre, sibh a ghiùlan focal na h-earalach; oir sgrìobh mi gu h-aithghearr do 'ur n-ionnsuidh.

23 Biodh fhios agaibh gu'n do chuireadh ar bràthair Timoteus air a chomas; maille ris-san, ma thig e gu goirid, chi mi sibh.

24 Cuiribh fàilte orra-san uile a tha 'nan cinu-iùil duibh, agus air na naoimh uile. Tha muinntir na h-Eadailt a' cur fàilte oirbh.

25 Gràs *gu robh* maille ribh uile. Amen.

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL

SHEUMAIS.

CAIB. I.

1 *Is còir dhuinn gàirdeachas a dheanamh fuidh thrioblaid,* 5 *gliocas iarraidh o Dhia,* 13 *agus ann ar deuchainnibh gun sinn a chur ar n-annhuinneachd no ar peacanna as a leth-san,* 19 *ach gu'm bu fearr leinn bhi ùmhal d'a fhocal.*

THA Seumas seirbhiseach Dhé, agus an Tighearn Iosa Criosd, a' cur beannachd chum an dà thréibh dheug a tha air an sgapadh o chéile.

2 Mo bhràithre, measaibh mar an uile ghàirdeachas 'nuair a thuiteas sibh ann an iomadh gnè dheuchainnean[1];

3 Air dhuibh fios *so* bhi agaibh, gu'n oibrich dearbhadh bhur creidimh foighidin.

4 Ach biodh aig an fhoighidin *a* h-obair dhiongmhalta féin, chum gu'm bi sibh diongmhalta agus iomlan, gun uireasbhuidh ni sam bith.

5 Ma tha aon neach agaibh a dh'uireasbhuidh gliocais, iarradh e o Dhia, a bheir do gach neach gu pailt, agus nach dean maoidheamh[2]; agus bheirear dha e.

6 Ach iarradh e le creidimh, gun bhi fuidh amharus sam bith: oir an ti a tha fuidh amharus, is cosmhuil e ri tonn na fairge a shéidear le gaoith,

[1] *bhuairean.*

[2] *nach cuir nàire.*

agus a tha air a luasgadh a null agus a nall[1].

7 Oir na saoileadh an duine sin gu'm faigh e ni air bith o'n Tighearn.

8 Tha fear na h-inntinn dùbailte[2] neo-sheasmhach 'na uile shlighibh.

9 Deanadh am bràthair a tha ìosal gàirdeachas 'na àrdachadh:

10 Ach an duine saoibhir, na ìsleachadh: do bhrìgh mar bhlàth an fheoir gu'n téid e seachad:

11 Oir air éirigh do'n ghréin le dian-theas, crìonaidh i am feur, agus tuitidh a bhlàth, agus théid maise a dhreach am mugha[3]: is amhuil sin mar an ceudna a sheargas an duine saoibhir 'na shlighibh.

12 Is beannaichte an duine a ghiùlaineas buaireadh: oir 'nuair a dhearbhar e, gheibh e crùn na beatha, a gheall an Tighearn do'n dream a ghràdhaicheas e.

13 Na abradh neach sam bith 'nuair a bhuairear e, Tha mi air mo bhuaireadh le Dia: oir cha chomasach Dia a bhuaireadh le h-olc, ni mò a bhuaireas e neach sam bith.

14 Ach tha gach duine air a bhuaireadh, 'nuair a thairngear, agus a thàlaidhear[4] e le 'ana-miann féin.

15 An sin air bhi do'n ana-miann torrach, beiridh e peacadh: agus air do'n pheacadh bhi air a chrìochnachadh, beiridh e bàs.

16 Na bithibh air bhur mealladh, mo bhràithre gràdhach.

17 Tha gach uile dheadh thabhartas, agus gach uile thiodhlac iomlan o'n àirde, a' teachd a nuas o Athair na soillse, maille ris nach 'eil atharrachadh, no sgàile tionndaidh.

18 O 'thoil féin ghin e sinn le focal na fìrinn, chum gu'm bitheamaid 'nar gnè cheudtoraidh d'a chreutairibh.

19 Uime sin, mo bhràithre gràdhach, biodh gach duine ealamh chum éisdeachd, mall chum labhairt, mall chum feirge:

20 Oir cha'n oibrich fearg duine fìreantachd Dhé.

21 Uime sin cuiribh uaibh gach uile shalachar, agus anabharr mì-ruin, agus gabhaibh do bhur n-ionnsuidh le macantas[5] am focal a tha air a shuidheachadh annaibh, a tha comasach air bhur n-anaman a thearnadh.

22 Ach bithibh-sa 'nur luchd chur an gnìomh an fhocail, agus na b'ann 'nur luchd-éisdeachd a mhàin, 'gur mealladh féin.

23 Oir ma tha neach air bith 'na fhear-éisdeachd an fhocail, agus cha'n ann 'na fhear-deanamh *d' a réir*, is cosmhuil e ri duine a tha 'g amharc air 'aghaidh nàdurra féin ann an sgàthan:

24 Oir bheachdaich e air féin, agus dh'imich e roimhe, agus dhì-chuimhnich e air ball ciod an ceslas duine a bh'ann féin.

25 Ach ge b'e bheachdaicheas gu dùrachdach air lagh diongmhalta na saorsa, agus a bhuanaicheas *ann*, gun e bhi 'na fhear-éisdeachd dear-

[1] *chuige agus uaithe.*
[2] *fear an dà inntinn.*
[3] *théid as do mhaise a dhreach.*
[4] *bhreugar, ribear.*
[5] *ceannsachd.*

madach, ach 'na fhear-deanamh na h-oibre, bithidh an duine so beannaichte 'na dheanadas.

26 Ma shaoileas neach air bith 'nur measg gu bheil e diadhaidh, gun bhi cur srèin r'a theangaidh, ach a' mealladh a chridhe féin, *is* dìomhain diadhachd an duine so.

27 'Si so an diadhachd fhìorghlan agus neo-shalach am fianuis Dé agus an Athar, dilleachdain agus bantracha fhiosrachadh 'nan trioblaid, *agus* neach 'ga choimhead féin gun smal o'n t-saoghal.

CAIB. II.

1 *Cha'n 'eil e comh-fhreagradh d'ar n-aidmheil chriosdaidh suim a bhi againn do dhaoinibh saoibhir agus tàir a dheanamh air ar bràithribh bochda;* 13 *is mò bu chòir dhuinn bhi seirceil agus tròcaireach:* 14 *agus gun uaill a dheanamh à creidimh far nach 'eil oibre, &c.*

MO bhràithre, na biodh agaibh creidimh ar Tighearna Iosa Criosd, *Tighearna* na glòire[1], maille ri gnùisbhreth[2].

2 Oir ma thig a steach do 'ur coimhthional duine air am bheil fàinne òir, ann an eudach dealrach, agus gu'n tig a steach mar an ceudna duine bochd ann an eudach suarach[3];

3 Agus gu'n amhairc sibh le meas air an duine sin air am bheil an deadh thrusgan, agus gu'n abair sibh ris, Suidh thusa an so ann an àit inbheach[4]; agus gu'n abair sibh ris an *duine* bhochd, Seas thusa an sin, no suidh an so fo stòl mo chos:

4 Nach 'eil sibh mar sin leth-bhretheach annaibh féin, agus nach d'rinneadh sibh 'nur breitheamhnaibh dhroch smuainte?

5 Eisdibh, mo bhràithre gràdhach, nach do thagh Dia bochdan an t-saoghail so, saoibhir ann an creidimh, agus 'nan oighreachaibh air an rìoghachd, a gheall e dhoibhsan a ghràdhaicheas e?

6 Ach thug sibhse masladh do'n bhochd. Nach 'eil na daoine saoibhir ri an-tighearnas oirbh[5], agus 'gur tarruing gu caithrichibh-breitheanais?

7 Nach 'eil iad a' toirt toibheim[6] do'n ainm òirdheirc[7], a dh'ainmichear oirbh?

8 Ma choimhlionas sibh an lagh rìoghail a réir an sgriobtuir, Gràdhaich do choimhearsnach mar thu féin, is maith a ni sibh:

9 Ach ma ni sibh leth-bhreth air daoinibh, tha sibh a' deanamh peacaidh, agus tha sibh air bhur fàgail shìos leis an lagh mar a luchd-brisidh.

10 Oir ge b'e neach a choimhideas an lagh uile, agus a thuislicheas ann an aon *àithne*[8], tha e ciontach do'n iomlan.

11 Oir an ti a thubhairt, Na dean adhaltrannas, thubhairt e mar an ceudna, Na dean mortadh. A nis ged nach dean thu adhaltrannas, gidheadh ma ni thu mortadh, rinneadh fear-brisidh an lagha dhiot.

12 Gu ma h-amhluidh sin

---

[1] *creidimh glòire ar Tighearn Iosa Criosd.*
[2] *meas air pearsa seach a chèile.*
[3] *salach.* [4] *urramach.*
[5] *a' deanamh fòirneart oirbh, 'gur sàrachadh.* [6] *maslaidh.*
[7] *urramach.*
[8] *bhriseadh aon* phonc.

a labhras sibhse, agus gu ma h-amhluidh a ni sibh, mar iadsan air an téid breth a thoirt le lagh na saorsa.

13 Oir gheibh esan breitheanas gun tròcair, nach d'rinn tròcair; agus ni tròcair gàirdeachas an aghaidh breitheanais.

14 Ciod an tairbhe, mo bhràithre, ged their aon neach gu bheil creidimh aige, agus gun oibre bhi aige? an urrainn creidimh a thèarnadh?

15 Ma bhios bràthair no piuthar lomnochd, agus a dh'uireasbhuidh teachd-an-tìr lathail;

16 Agus gu'n abair neach agaibh-sa riu, Imichibh an sìth, bithibh air bhur garadh, agus bithibh air bhur sàsuchadh: gidheadh nach toir sibh dhoibh na nithe sin a tha feumail do'n chorp; ciod an tairbhe *ta ann?*

17 Is amhuil sin creidimh mar an ceudna, mur bi oibre aige, tha e marbh, air dha bhi leis féin.

18 Ach a ta neach àraidh ag ràdh, Tha creidimh agadsa, agus tha oibre agam-sa: nochd dhomh-sa do chreidimh as eugmhais t'oibre[9], agus nochdaidh mise dhuit-se mo chreidimh le m' oibribh.

19 Tha thu creidsinn gu bheil aon Dia ann; is maith a ni thu: tha na deamhain a' creidsinn mar an ceudna, agus tha iad a' criothnachadh.

20 Ach, O dhuine dhìomhain, an àill leat fios fhaotainn, gu bheil creidimh as eugmhais oibre marbh?

21 Nach deachaidh ar n-athair Abraham fhìreanachadh le oibribh, 'nuair a thug e suas a mhac Isaac air an altair?

22 Nach léir dhuit gu'n do chomh-oibrich creidimh le 'ghnìomharaibh, agus gu'n d'rinneadh creidimh iomlan le oibribh?

23 Agus choimhlionadh an sgriobtuir a ta ag ràdh, Chreid Abraham Dia, agus mheasadh sin da mar fhìreantachd: agus ghoireadh caraid Dé dheth.

24 Chi sibh uime sin gu'm fìreanaichear duine le oibribh, agus cha'n ann le creidimh a mhàin.

25 Amhuil sin mar an ceudna, nach robh Rahab an strìopach air a fìreanachadh le oibribh, 'nuair a ghabh i ris na teachdairibh, agus a chuir i mach air slighe eile iad?

26 Oir mar a ta an corp marbh as eugmhais an spioraid, mar sin mar an ceudna tha creidimh marbh as eugmhais oibre.

CAIB. III.

1 *Cha chòir grad-bheth a thoirt air daoine eile, no an cronuchadh gu ladurna;* 5 *ach is mò is còir dhuinn srian a chur r'ar teangaidh, ball beag, ach a ta 'na h-inneal cumhachdach chum mòrmhaith agus olc a dheanamh.* 13 *tha'n dream sin a tha fìor ghlic ciùin agus siochail, gun tnù, gun strì.*

MO bhràithre, na bithibh 'nur mòran mhaighstirean[2], air dhuibh fios a bhi agaibh gu'm faigh sinn an tuilleadh breitheanais.

2 Oir ann am mòran nithe tha sinn uile ciontach. Mur

[1] *le t' oibribh-sa.*

[2] *fhear-teagaisg.*

'eil duine ciontach ann am focal, *is* duine iomlan an ti sin, comasach mar an ceudna air srian a chur ris a' chorp uile.

3 Feuch, tha sinn a' cur shrian am beul nan each, chum gu'm bi iad ùmhal dhuinn; agus tionndaidh sinn an corp uile mu'n cuairt.

4 Feuch mar an ceudna na longa, ged tha iad co mòr, agus ged shéidear iad le garbh-ghaothaibh, gidheadh tionndaidhear [1] mu'n cuairt iad le stiùir ro bhig, ge b'e taobh [2] gus am miann leis an stiùradair.

5 Is amhuil sin is ball beag an teangadh, agus ni i mòr-uaill [3]. Feuch, cia meud an connadh a lasas teine beag!

6 Agus *is* teine an teangadh: saoghal do aingidheachd: mar sin tha an teangadh air a suidheachadh am measg ar ball, ionnus gu'n salaich i an corp gu h-iomlan, agus gu'n las i cùrsa an naduir [4]; agus i féin air a lasadh o ifrinn.

7 Oir a ta gach uile ghnè fhiadh-bheathaiche, agus eunlaith, agus nithe snàigeach [5], agus nithe san fhairge, air an ceannsachadh; agus cheannsaicheadh iad leis a' chinne-daoine:

8 Ach cha chomasach do dhuine air bith an teangadh cheannsachadh; *is* olc dochasgaidh *i*, làn do nimh marbhtach.

9 Leatha-sa tha sinn a' beannachadh Dhé, eadhon an Athar; agus leatha-sa tha sinn a' mallachadh dhaoine, a rinneadh a réir cosamhlachd Dhé.

10 As an aon bheul tha beannachadh agus mallachadh a' teachd a mach. Mo bhràithre, cha chòir do na nithibh so bhi mar so.

11 An cuir tobar a mach as an aon sùil *uisge* milis agus searbh?

12 Am feud craobh-fhìge, mo bhràithre, dearcan oladh a thoirt uaipe? no a' chraobh-fhìona, figean? mar sin cha'n fheud tobar sam bith sàile agus uisge milis a thoirt uaith araon.

13 Cò *a ta* 'na dhuine glic agus aig am bheil eòlas 'nur measg? nochdadh e à deadh chaithe-beatha, 'oibre féin le ceannsachd gliocais.

14 Ach ma tha eud searbh agus comhstri agaibh 'nur cridhe, na deanaibh uaill, agus na deanaibh breug an aghaidh na fìrinn.

15 Cha'n ann o'n àirde tha 'n gliocas so a' teachd a nuas, ach *tha* e talmhaidh, collaidh, diabhluidh.

16 Oir far am *bheil* farmad agus comhstri, an sin *tha* buaireas [6], agus gach uile dhroch ghnìomh.

17 Ach a ta an gliocas a tha o'n àirde air tùs glan, an déigh sin sìochail, ciùin, *agus* so-chomhairlich, làn do thròcair agus do dheadh thoraibh, gun leth-bhreth agus gun cheilg.

18 Agus tha toradh na fìreantachd air a chur ann an sìth do luchd-deanamh na sìthe.

---

1 *iompaichear.* 2 *àird.*
3 *ràiteachais.*
4 *triall na beatha, cuairt an domhain.*
5 *nathraiche.* 6 *an-riaghailt.*

CAIB. IV.

1 *Is còir dhuinn cathachadh an aghaidh sainnt,* 4 *neo-mheasarrachd,* 5 *uabhair,* 11 *cùl-chaineadh, agus breth ghrad mu dhaoinibh eile;* 13 *agus gun bhi ro earbsach a soirbheas ann ar gnothuichibh saoghalta, &c.*

CIA as a ta coganna agus còmhraga *a' teachd* 'nur measg? nach ann as a so, *eadhon* o bhur n-ana-miannaibh, a tha cogadh ann bhur ballaibh?

2 Tha sibh a' miannachadh, agus cha'n 'eil agaibh: tha sibh a' marbhadh, agus a' dian-shanntachadh, agus cha'n 'eil e'n comas duibh ni fhaotainn: tha sibh a' cathachadh agus a' cogadh, gidheadh cha'n 'eil agaibh, do bhrìgh nach 'eil sibh ag iarraidh.

3 Tha sibh ag iarraidh, agus cha'n 'eil sibh a' faotainn, do bhrìgh gu bheil sibh ag iarraidh gu h-olc, chum gu'n caith sibh *e* air bhur n-ana-miannaibh.

4 Adhaltrannacha, agus a bhan-adhaltrannacha, nach 'eil fhios agaibh gur naimhdeas an aghaidh Dhé càirdeas an t-saoghail? ge b'e air bith neach uime sin leis an àill bhi 'na charaid do'n t-saoghal, tha e 'na nàmhaid do Dhia.

5 Am bheil sibh a' smuaineachadh gu bheil an sgriobtuir gu dìomhanach a' labhairt? Tha an spiorad[1] a tha chòmhnuidh annainn a' togairt[2] gu farmad.

6 Ach bheir e gràs a's mò uaith: uime sin a ta e ag ràdh, Tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibh-san a ta iriosal.

7 Uime sin ùmhlaichibh sibh féin do Dhia; cuiribh an aghaidh an diabhuil, agus teichidh e uaibh:

8 Dlùthaichibh ri Dia, agus dlùthaichidh e ribh: glanaibh *bhur* làmhan, a pheacacha, agus glànaibh *bhur* cridhe, sibhse aig am bheil an inntinn dhùbailte[3].

9 Bithibh ann an àmhghar, agus deanaibh caoidh, agus gul: biodh bhur gàire air a thionndadh gu bròn, agus *bhur* n-aoibhneas gu tuirse.

10 Irioslaichibh sibh féin am fianuis an Tighearn, agus àrdaichidh e sibh.

11 Na labhraibh olc mu chéile, a bhràithre. An ti a tha labhairt uilc m'a bhràthair, agus a' toirt breth air a bràthair, tha e labhairt uilc mu'n lagh, agus a' toirt breth air an lagh: ach ma tha thu toirt breth air an lagh, cha'n fhear-coimhlionaidh an lagha thu, ach breitheamh.

12 Tha aon fhear-tabhairt lagha ann, a's urrainn saoradh agus sgrios: co thusa a tha toirt breth air neach eile?

13 Imichibh a nis, sibhse a ta ag ràdh, Théid sinn an diugh no màireach gus a' leithid so do bhaile, agus fanaidh sinn an sin rè bliadhna, agus ni sinn ceannachd[4], agus gheibh sinn buannachd:

14 'Nuair nach 'eil fhios agaibh ciod a *thurlas* air a' mhàireach: oir ciod i bhur beatha? is deatach i a chithear rè ùine bhig, agus an

[1] *Am bheil an spiorad.*
[2] *miannachadh.*

[3] *dhà-fhillte.*
[4] *marsandachd,*

dèigh sin a thèid as an t-sealladh.

15 An àit *gu'm bu chòir* dhuibh a ràdh, Ma's toil leis an Tighearn, bithidh sinn beò, agus ni sinn so, no sud.

16 Ach a nis tha sibh a' deanamh uaille as bhurràiteachas féin: is olc gach uile shamhuil sin do uaill.

17 Uime sin dhasan d'an aithne maith a dheanamh, agus nach dean e, is peacadh e dha.

CAIB. V.

1 *Tha aobhar aig daoinibh aingidh saoibhir eagal a bhi orra roimh dhioghaltas Dé.* 7 *Bu chòir dhuinn bhi foighidneach a réir eisempleir nam fàidhean, agus Iob;* 12 *mionnan a sheachnadh;* 13 *urnuigh a ghnàthachadh ann an anshocair, agus saltn a sheinn ann an socair, &c.*

IMICHIBH a nis, a dhaoine saoibhir, deanaibh gul agus caoidh air son bhur n-àmhghar a tha teachd oirbh.

2 Tha bhur saoibhreas air truailleadh, agus bhur n-eudach air itheadh leis an leomann [1].

3 Tha bhur n-òr agus bhur n-airgiod air meirgeadh; agus bithidh am meirgsan 'na fhianuis 'nur n-aghaidh, agus ithidh i bhur feòil mar theine: thaisg sibh ionmhas fa chomhair nan làithean deireannach.

4 Feuch, tha tuarasdal an luchd-oibre [2], a bhuain sìos bhur n-achaidh, ni a chumadh uatha leibhse le féill, ag éigheach: agus tha glaodhaich na muinntir a bhuain, air dol a stigh chum cluasa Tighearna nan sluagh.

5 Chaith sibh bhur beatha ann an sògh air thalamh, agus bha sibh mear; dh'altrum sibh bhur cridheacha, mar ann an là a' mharbhaidh [3].

6 Dhìt agus mharbh sibh am fìrean [4], *agus* cha'n 'eil e cur 'nur n-aghaidh.

7 Uime sin, a bhràithre, bithibh foighidneach gu teachd an Tighearna. Feuch, feithidh an treabhaiche [5] ri toradh luachmhor an talmhainn, agus fanaidh e gu foighidneach ris, gus am faigh e an ceud uisge agus an t-uisge deireannach.

8 Bithibh-sa foighidneach mar an ceudna; socraichibh bhur cridheacha: oir tha teachd an Tighearn am fagus.

9 Na deanaibh gearan an aghaidh a chéile, a bhràithre, chum nach dìtear sibh: feuch, tha am Breitheamh 'na sheasamh aig an dorus.

10 Gabhaibh, mo bhràithre, na fàidhean, a labhair ann an ainm an Tighearna, 'nan eisempleir air anshocair fhulang, agus air foighidin.

11 Feuch, measar sona leinn iadsan a dh'fhuilingeas. Chuala sibh iomradh air foighidin Iob, agus chunnaic sibh crìoch an Tighearna; gu bheil an Tighearna ro thiom-chridheach [6] agus tròcaireach.

12 Ach roimh na h-uile nithe, mo bhràithre, na tugaibh mionnan, aon chuid air nèamh, no air an talamh, no air aon mhionnan eile: ach gu'm b'e bhur *còmhradh*, Seadh, seadh, agus Cha n

[1] *an reudan, mhial-chrìon.*
[2] *nam buanaiche.* [3] *an àir.*
[4] *an t-ionracan.* [5] *an tuatnanach.*
[6] *ro iochdmhor.*

eadh, cha'n eadh; air eagal gu'n tuit sibh ann an dìteadh.

13 Am bheil neach sam bith fo thrioblaid [1] 'nur measg? deanadh e urnuigh. Am bheil neach sam bith subhach? seinneadh [2] e sailm.

14 Am bheil neach sam bith tinn 'nur measg? cuireadh e fios air seanairibh na h-eaglais; agus deanadh iad urnuigh os a cheann, 'ga ungadh le h-oladh ann an ainm an Tighearna:

15 Agus slànuichidh urnuigh a' chreidimh an t-euslan, agus togaidh an Tighearn suas e; agus ma rinn e peacanna, maithear dha iad.

16 Aidichibh *bhur* lochdan d'a chéile, agus deanaibh urnuigh air son a chéile, chum gu'n tearnar [3] sibh: tha mòr-éifeachd ann an urnuigh dhùrachdaich an fhìrein.

17 Bu duine Elias aig an robh comh-aigne ruinne, agus ghuidh e gu dùrachdach gun uisge bhi ann: agus cha d'thàinig uisge air an talamh rè thri bliadhna agus shè mìosan.

18 Agus rinn e urnuigh a rìs, agus thug nèamh uisge uaith, agus thug an talamh a mach a thoradh.

19 A bhràithre, ma théid aon neach agaibh-sa air seacharan o'n fhìrinn, agus gu'n iompaich neach e;

20 Biodh fhios aige, an duine a dh'iompaicheas peacach o sheacharan a shlighe, gu'n saor [4] e anam o bhàs, agus gu'm folaich e mòran pheacanna.

[1] *a' fulang uilc.* [2] *canadh* [3] *slànuichear.* [4] *tèaruinn.*

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL

PHEADAIR.

CAIB. I.

1 *Bheannaich Peadar Dia air son a ghràsa iomarcach spioradail;* 10 *nochd e nach naidheachd ùr slàinte tre Chriosd, ach ni mu'n robh fàidheadaireachd o shean:* 13 *agus a réir sin chuir e impidh orra am beatha a chaitheadh gu diadhaidh, do bhrìgh gu bheil iad a nis air an nuadh-bhreth le focal Dé.*

PEADAR abstol Iosa Criosd, chum nan coig reach a tha air an sgapadh tre Phontus, Ghalatìa, Chapadocia, Asia, agus Bhitinia,

2 A thaghadh a réir roimh-eòlais Dhé an Athar, tre naomhachadh an Spioraid, chum ùmhlachd, agus crathadh fola Iosa Criosd: Gràs agus sìth gu robh air am meudachadh dhuibh-se.

3 Gu ma beannaichte gu *robh* Dia agus Athair ar Tighearna Iosa Criosd, neach a réir a mhòr-thròcair, a dh'ath-

ghin sinne gu beò-dhòchas, tre aiseirigh Iosa Criosd o na marbhaibh,

4 Chum oighreachd neo-thruaillidh, agus neo-shalaich, agus nach searg as, a tha air a coimhead sna nèamhaibh dhuibh-se,

5 A tha air bhur coimhead le cumhachd Dhé tre chreidimh chum slàinte, a tha ullamh r'a foillseachadh san aimsir dheireannaich:

6 Ni anns am bheil sibh a' deanamh mòr-ghàirdeachais, ged tha sibh a nis rè ùine bhig, (ma's feumail e,) fo thuirse tre iomadh buaireadh.

7 Chum gu faighear dearbhadh bhur creidimh, ni's luachmhoire gu mòr na òr a théid am mugha[1], ged dhearbhar le teine e, chum cliù, agus urraim, agus glòir aig foillseachadh Iosa Criosd;

8 D'am bheil sibh a' toirt gràidh, ged nach faca sibh e; agus ged nach 'eil sibh a nis 'ga fhaicinn, air dhuibh bhi creidsinn ann, tha sibh a' deanamh mòr-ghairdeachais le h-aoibhneas air dol thar labhairt, agus làn do ghlòir:

9 A' faotainn crìche bhur creidimh, *eadhon* slàinte *bhur* n-anama:

10 Slàinte mu'n d'fhiosraich na fàidhean, agus mu'n d'rinn iad geur-rannsachadh, muinntir a rinn fàidheadaireachd mu'n ghràs *a bha gu teachd* do 'ur n-ionnsuidh-sa;

11 A' rannsachadh ciod *i*, no ciod a' ghnè aimsir a bha Spiorad Chriosd annta-san a' foillseachadh[2], 'nuair a rinn e fianuis roimh-laimh air fulangasaibh Chriosd, agus a' ghlòir a bha gu'n leantuinn.

12 Muinntir d'an d'fhoillsicheadh, nach b'ann doibh féin, ach dhuinne a fhritheil iad na nithe a tha nis air an cur an céill duibh leo-san a shearmonaich an soisgeul duibh, leis an Spiorad naomh a chuireadh a nuas o nèamh; nithe air am miann leis na h-ainglibh beachdachadh.

13 Uime sin criosiaichibh leasraidh bhur n-inntinn, bithibh measarra, agus biodh dòchas diongmhalta agaibh as a' ghràs[3] a bheirear dhuibh aig foillseachadh Iosa Criosd;

14 Mar chloinn ùmhal, gun bhi 'gur comh-chumadh féin ris na h-ana-miannaibh, a bha agaibh roimh ann an àm bhur n-aineolais:

15 Ach a réir mar a ta esan a ghairm sibh naomh, bithibh-sa naomha mar an ceudna 'nur n-uile chaithebeatha:

16 Do bhrìgh gu bheil e sgrìobhta, Bithibh-sa naomha, oir a ta mise naomh.

17 Agus ma ghoireas sibh air an Athair, a bheir breth a réir oibre gach neach, gun chlaon-bhàigh ri neach seach a chéile[4], caithibh aimsir bhur cuairt an so le h-eagal[5]:

18 Air dhuibh fios a bhi agaibh nach do shaoradh sibh le nithibh truaillidh, *mar a ta* airgiod agus òr, o bhur caithebeatha dìomhain, a thugadh dhuibh o bhur sinnsireachd;

19 Ach le fuil luachmhoir Chriosd, mar *fhuil* Uain gun chron, gun smal:

20 Neach gu deimhin a

[1] *neo-ni.* [2] *ciallachadh.* [3] *súil gus a' chrìch agaibh ris a' ghràs.*

[4] *gun urram do neach seach a chéile.* [5] *faitcheas.*

roimh-orduicheadh roimh chruthachadh an t-saoghail, ach a dh'fhoillsicheadh anns na h-aimsiribh deireannach air bhur sonsa ;

21 Muinntir trìd-san a ta creidsinn ann an Dia a thog esan o na marbhaibh, agus a thug glòir dha, chum gu'm biodh bhur creidimh agus bhur muinghin ann an Dia.

22 Do bhrìgh gu'n do ghlan sibh bhur n-anama le ùmhlachd a thoirt do'n fhìrinn tre'n Spiorad, chum gràidh neo-chealgaich do na bràithribh ; *feuchaibh gu'n* toir sibh gràdh d'a chéile á cridhe glan gu dùrachdach :

23 Air dhuibh bhi air bhur n-ath-ghineamhuin, cha'n ann o shìol truaillidh, ach neo-thruaillidh, le focal an Dé bheò, agus a mhaireas gu siorruidh.

24 Oir *tha* gach uile fheòil mar fheur, agus uile ghlòir dhaoine mar bhlàth an fheòir. Seargaidh am feur, agus tuitidh a bhlàth dheth :

25 Ach fanaidh focal an Tighearna gu siorruidh. Agus is e so am focal a shearmonaicheadh dhuibh-se anns an t-soisgeul.

CAIB. II.

1 *Chomhairlich Peadar luchd-aidmheil na creidimh an aghaidh misheircealachd,* 4 *nochd e gur e Criosd am bunadh air am bheil iad air an togail ;* 11 *ghuidh e orra fantuinn o ana-miannaibh feòlmhor, agus bhi ùmhal do uachdaranaibh.*

UIME sin a' cur uaibh gach uile mhìruin, agus gach uile mhealltaireachd, agus chealg, agus fharmada, agus gach uile ana-cainnt,

2 Mar naoidheana air an ùr-bhreith, iarraibh bainne fìor-ghlan an fhocail, chum as gu fàs sibh leis ;

3 Ma's e as gu'n do bhlais sibh[1] gu *bheil* an Tighearn gràsmhor.

4 A' teachd d'a ionnsuidhsan, *mar gu* cloich bheò, a dhiùltadh gu deimhin le daoinibh, ach air a taghadh o Dhia *agus* luachmhor ;

5 Tha sibhse mar an ceudna mar chlochaibh beò, air bhur togail suas 'nur tigh spioradail, 'nur sagartachd naomh, chum ìobairte spioradail a thoirt suas, taitneach do Dhia tre Iosa Criosd.

6 Uime sin, a tà so mar an ceudna air a chur sìos anns an sgriobtuir, Feuch, cuiridh mi ann an Sion prìomh chlach-oisne[2] thaghta, luachmhor : agus an ti a chreideas ann[3], cha chuirear gu nàire *e*.

7 Dhuibh-se uime sin a chreideas, *tha e*[4] luachmhor[5] : ach dhoibh-san tha eas-ùmhal, a' chlach a dhiùlt na clachairean, rinneadh ceann na h-oisne dith,

8 Agus clach-thuislidh, agus carraig oilbheim, *dhoibhsan* a thuislicheas air an fhocal, air dhoibh bhi eas-ùmhal, chum mar an ceudna an d'orduicheadh iad.

9 Ach *is* ginealach taghta sibhse, sagartachd rìoghail, cinneach naomh, sluagh sonraichte[6] ; chum gu'n cuireadh sibh an céill feartan[7] an ti a ghairm á dorchadas sibh chum a sholuis iongantaich féin :

10 Nach *robh* uair-éigin[8]

---

1 *Do bhrìgh gu'n do bhlais sibh.*
2 *clach-oisinn àraidh.*
3 *a dh'eurbas aisde.*
4 i.
5 *'na urram.*
6 *dìleas, àraidh.*
7 *subhailcean, buaidhean, cliù.*
8 *roimh.*

'nur sluagh, ach a nis *is* sibh sluagh Dhé: dream nach d'fhuair tròcair, ach a nis a tha air faotainn tròcair.

11 A mhuinntir mo ghràidh, guidheam oirbh, mar choigrich agus luchd cuairt, sibh a sheachnadh ana-mianna feòlmhor, a tha cogadh an aghaidh an anama;

12 Air dhuibh deadh chaithe-beatha bhi agaibh am measg nan Cinneach; chum an àit olc a labhairt umaibh mar luchd mi-ghnìomh, gu'n dean iad o bhur deadh oibribh a chi iad, Dia a ghlòrachadh ann an là an fhiosrachaidh.

13 Uime sin bithibh-sa ùmhal do gach uile riaghailt[1] dhaoine air son an Tighearna: ma's ann do'n righ mar an ti a's àirde inbhe;

14 No do uachdaranaibh mar do'n mhuinntir a chuireadh uaith chum dioghaltais air luchd-deanamh an uilc, ach chum cliù dhoibh-san a ni maith.

15 Oir is i toil Dé gu'n cuireadh sibhse le deadh dheanadas tosd air aineolas dhaoine amaideach:

16 Mar dhaoine saor, agus gun *bhur* saor-sa a ghnàthachadh mar bhrat-folaich do'n olc[2], ach mar sheirbhisich Dhé.

17 Thugaibh urram do na h-uile dhaoine. Gràdhaichibh na bràithre. Biodh eagal Dé oirbh. Thugaibh urram do'n righ.

18 A sheirbhiseacha, *bithibh* ùmhal do *'ur* maighstiribh maille ris an uile eagal, cha'n e mhàin dhoibh-san a tha maith agus ciùin, ach mar an ceudna dhoibh-san a tha ana-mèineach[3].

19 Oir *a ta* so cliù-thoillteannach, ma dh'iomchaireas neach sam bith doilgheas air son coguis a thaobh Dhé, a 'fulang gu h-eucorach.

20 Oir ciod an t-aobhar molaidh *a ta ann*, ma's e an uair a ghabhar oirbh air son bhur cionta, gu'n giùlain sibh gu foighidneach e? ach ma's e 'nuair a ta sibh a' deanamh maith, agus a' fulang *air a shon*, gu'n giùlain sibh e gu foighidneach, *tha* so taitneach do Dhia.

21 Oir is ann a dh'ionnsuidh so a ghairmeadh sibh: do bhrìgh gu'n d'fhuiling Criosd mar an ceudna air bhur son[4], a' fàgail eisempleir agaibh[5], chum gu leanadh sibh a cheumanna:

22 Neach nach d'rinn peacadh, ni mò a fhuaradh cealg 'na bheul:

23 Neach, 'nuair a chàineadh e, nach do chàin a rìs; 'nuair a dh'fhuiling e, nach do bhagair; ach a dh'earb *e féin* ris-san a bheir breth cheart:

24 Neach a ghiùlain ar peacanna e féin 'na chorp féin air a' chrann, chum air dhuinn bhi marbh do'n pheacadh[6], gu'm bitheamaid beò do fhìreantachd: neach le a bhuillibh-san a tha sibh air bhur tearnadh.

25 Oir bha sibh mar chaoraich a' dol air seacharan; ach philleadh sibh a nis chum Buachaill agus Easbuig[7] bhur n-anama.

---

1 *ordugh, shuidheachadh.*
2 *do mhì-rùn.*
3 *reusgach, crosda.*

4 *air ar son-ne.* 5 *againn.*
6 *air ar saoradh o pheacaibh.*
7 *fir-coimhid, fir amhairc thairis.*

CAIB. III.

1 *Theagaisg Peadar dleasdanas bhan agus fhear-pòsda d'a chéile ;* 8 *dh'earail e na uile dhaoine chum aonachd agus gràidh,* 14 *agus geur - leanmhuinn fhulang ;* 19 *Chuir e mar an ceudna an céill sochairean Chriosd do'n t-seann saoghal.*

MAR an ceudna, a mhnài, *bithibh* ùmhal do 'ur fearaibh féin, chum ma tha dream air bith eas - ùmhal do'n fhocal, gu'm bi iadsan mar an ceudna, as eugmhais an fhocail, air an cosnadh le deadh chaithe - beatha nam ban,

2 'Nuair a bheachdaicheas iad air bhur caithe - beatha gheamnuidh maille ri h-eagal.

3 Na b'i bhur brèaghachd, figheadh an fhuilt agus a' cur òir oirbh, agus dheadh thrusgan umaibh, a' *bhrèaghachd sin* o'n leth muigh :

4 Ach duine folaichte a' chridhe, ann an neo-thruaillidheachd spioraid mhacanta agus chiùin, ni a tha ro luachmhor ann an sealladh Dhé.

5 Oir b'ann mar so a rinn na mnài naomha o shean, aig an robh am muinghin ann an Dia, iad féin breagha, air dhoibh bhi ùmhal d'am fearaibh féin ;

6 Amhuil a thug Sarah ùmhlachd do Abraham, a' gairm tighearna dheth : d'an nigheana sibhse am feadh a ni sibh gu maith, agus gun gheilt oirbh le h-uamhas sam bith.

7 Mar an ceudna, fheara, gabhaibh - sa còmhnuidh maille riu a réir eòlais, a' tabhairt urraim do'n mhnaoi mar an soitheach a's anmhuinne, agus mar mhuinntir a tha 'nan comh-oighreachaibh air gràs na beatha ; chum nach cuirear bacadh air bhur n-urnuighibh.

8 Fa dheòidh, *bithibh* uile a dh'aon inntinn, biodh comhfhulangas agaibh r'a chéile [1], gràdhaichibh a chéile mar bhràithre, *bithibh* truacanta, càirdeil.

9 Na ìocaibh olc air son uilc, no càineadh air son càinidh : ach 'na aghaidh sin, beannaichibh ; air dhuibh fios bhi agaibh gur ann a dh'ionnsuidh so a ghairmeadh sibh, chum gu'n sealbhaicheadh sibh beannachadh mar oighreachd :

10 Oir ge b'e le'm b'àill beatha a ghràdhachadh, agus làithean maithe fhaicinn, cumadh e a theangadh o olc, agus a bhilean o labhairt ceilg.

11 Seachnadh e olc, agus deanadh e maith ; iarradh e sìth, agus leanadh e i.

12 Oir *tha* sùilean an Tighearn air na fìreanaibh, agus a chluasa fosgailte r'an urnuigh : ach *tha* gnùis an Tighearn an aghaidh na muinntir a ni olc.

13 Agus cò e a ni olc oirbh ma bhios sibh 'nur luchd-leanmhuinn air an ni [2] sin a ta maith ?

14 Ach eadhon ma dh'fhuilingeas sibh air sgàth fìreantachd, *is* sona sibh : agus na biodh fiamh an eagail-san oirbh, agus na bithibh mi-shuaimhneach ;

15 Ach naomhaichibh an

[1] *bithibh iochdmhor r'a chéile.*

[2] *an Ti.*

Tighearn Dia ann bhur cridheachaibh: agus *bithibh* ullamh a ghnàth chum freagradh a thoirt, maille ri ceannsachd agus eagal, do gach uile dhuine a dh'iarras oirbh reusan an dòchais a tha annaibh:

16 Air dhuibh deadh chòguis a bhi agaibh: chum, 'nuair a tha iad a' labhairt uilc 'nur n-aghaidh mar luchd mi-ghnìomh, gu'n gabh iadsan nàire, a tha toirt toibheim do 'ur deadh chaithe-beatha ann an Criosd.

17 Oir *is* fearr, ma's e sin toil Dé, sibh a d'fhulang air son maith a dheanamh, na air son olc a dheanamh.

18 Oir dh'fhuiling Criosd féin aon uair air son pheacanna, am fìrean air son nan neo-fhìrean, (chum gu'n tugadh e sinne gu Dia,) air dha bhi air a chur gu bàs san fheòil, ach air a bheothachadh tre an Spiorad:

19 Leis an deachaidh e mar an ceudna, agus an do shearmonaich e do na spioradaibh ann am prìosan;

20 A bha o shean easùmhal, 'nuair a dh'fheith fad-fhulangas Dé aon uair ann an làithibh Noah, am feadh a bha àirc 'ga h-ulluchadh, anns an robh beagan, sin r'a ràdh, ochd anaman, air an tèarnadh tre uisge.

21 Tha am baisteadh, mar shamhlachas a tha comhfhreagradh dha so, (cha'n e cur dhinn sal na feòla, ach freagradh deadh chòguis thaobh Dhé,) nis 'gar tearnadh-ne, tre aiseirigh Iosa Criosd:

22 Neach air dha dol gu nèamh, a tha air deas làimh Dhé, air do ainglibh, agus do uachdranachdaibh, agus do chumhachdaibh bhi air an cur fo 'cheannsal-san [1].

CAIB. IV.

1 *Dh'earail Peadar luchd-aidmheil na creidimh gu sgur do pheacadh o eisempleir Chriosd, agus do bhrìgh gu bheil a' chrìoch dheireannach a' dlùth-theannadh oirnn:* 12 *agus thug e comhfhurtachd dhoibh an aghaidh geur-leanmhuinn.*

UIME sin, o dh'fhuiling Criosd air ar son-ne san fheòil, armaichibh-sa mar an ceudna sibh féin leis an inntinn cheudna: oir an tì a dh'fhuiling anns an fheòil, sguir e do pheacadh;

2 Chum nach caitheadh e fuigheall 'aimsir anns an fheòil, a réir ana-mianna dhaoine, ach a réir toile Dé.

3 Oir is leoir dhuinn a' chuid a chaidh seachad do aimsir ar beatha gu toil nan Cinneach a dheanamh, 'nuair a shiubhail sinn ann am macnus [2], ann an ana-miannaibh, ann an anabharra fiona, ann an geòcaireachd [3], ann am pòiteireachd, agus ann an ìodhol-aoradh an-dligheach [4]:

4 Ni anns am bheil iad a' gabhail iongantais, do bhrìgh nach 'eil sibhse a' ruith maille riu anns an neo-mheasarrachd cheudna gun tomhas, a' labhairt uilc *umaibh:*

5 Muiuntir a bheir cunntas dhasan, a tha ullamh gu breth a thoirt air na beothaibh agus air na marbhaibh.

6 Oir is ann chum na crìche so a shearmonaicheadh

[1] *a mharasglachd, a smachd.*
[2] *cruiseulachd.*
[3] *craos.*
[4] *gràineil.*

an soisgeul dhoibh-san a tha marbh mar an ceudna, chum gu'n tugtadh breth orra a réir dhaoine san fheòil, ach gu'm biodh iad beò a réir Dhé san Spiorad.

7 Ach a ta crìoch nan uile nithe am fagus: uime sin bithibh measarra[1], agus deanaibh faire chum urnuigh.

8 Agus roimh na h-uile nithibh biodh agaibh teasghràdh d'a chéile; oir cuiridh gràdh folach air mòran pheacanna.

9 Thugaibh aoidheachd d'a chéile gun ghearan.

10 A réir mar a' fhuair gach aon an tiodhlac, *mar sin* deanaibh frithealadh d'a chéile, mar dheadh stiùbhardaibh air gràs eag-samhuil Dé.

11 Ma labhras neach sam bith, *labhradh e* mar bhriathraibh[2] Dhé; ma tha neach sam bith ri frithealadh, *deanadh se e* mar o'n chomas a bheir Dia *dha;* chum gu'm bi Dia air a ghlòrachadh anns na h-uile nithibh tre Iosa Criosd: dhasan gu robh glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 A mhuinntir mo ghràidh, na biodh iongantas oirbh thaobh na deuchainn theintich, a thig oirbh chum bhur dearbhadh, mar gu'n tarladh ni-éigin neo-ghnàthach dhuibh:

13 Ach do bhrìgh gu bheil sibh 'nur luchd-comhpairt do fhulangasaibh Chriosd, deanaibh gàirdeachas; chum mar an ceudna, ann an àm foillseachaidh a ghlòire, gu'n dean sibh gàirdeachas le h-aoibhneas ro mhòr.

14 Ma mhaslaichear sibh air son ainme Chriosd, *is* sona *sibh;* oir a ta Spiorad na glòire, agus Dhé a' gabhail còmhnuidh oirbh; d'an taobh-san gu deimhin tha e faotainn toibheim, ach do 'ur taobh-sa tha e air a ghlòrachadh.

15 Ach na fuilingeadh aon agaibh mar mhortair, no *mar* ghaduiche, no *mar* fhear droch-bheirt, no mar neach a ghabhas gnothuch ri nithibh nach buin da.

16 Gidheadh ma *dh'fhuilingeas duine* mar Chriosduidh, na biodh nàire air; ach thugadh e glòir do Dhia as a leth so.

17 Oir *thàinig* an t-àm anns an tòisich breitheanas aig tigh Dhé: agus ma thòisicheas e againne, ciod *is* crìoch dhoibhsan a tha eas-ùmhal do shoisgeul Dé?

18 Agus ma's ann air éigin a thèarnar am fìrean, c'àit an taisbein an duine mi-dhiadhaidh agus am peacach e féin?

19 Uime sin, an dream a dh'fhuilingeas a réir toile Dé, earbadh iad an anama *ris-san* ann an deanamh maith, mar ri Cruithear dìleas.

CAIB. V.

1 *Chuir Peadar impidh air na seanuiribh treud Dhé a bheathachadh; 5 air an òigridh bhi ùmhal, 8 agus orra uile bhi stuama, fairеil, agus daingean sa' chreidimh; 9 agus cur an aghaidh ar namhaid an-iochdmhoir an diabhuil.*

NA seanairean a ta 'nur measg tha mi ag earail, air bhi dhomh féin a' m' sheanair mar an ceudna, agus a'm' fhianuis air fulangas-

---

stuama. [2] *oracla.*

aibh Chriosd, agus mar an ceudna a'm' fhear comhpairt do'n ghlòir sin, a tha gu bhi air a foillseachadh :

2 Beathaichibh treud Dhé a tha 'nur measg, a' gabhail cùraim *dheth*, cha'n ann a dh'aindeoin, ach gu deònach ; cha'n ann air son buannachd shalaich, ach le h-inntinn ealamh ;

3 Ni mò mar thighearnaibh os ceann oighreachd *Dhé*, ach mar dhream a tha 'nan eisempleiribh do'n treud.

4 Agus an uair a dh'fhoillsichear an t-àrd-bhuachaill,[1] gheibh sibh crùn na glòire nach searg as.

5 Mar an ceudna a dhaoine òga, bithibh ùmhal do na seanairibh : seadh, bithibh uile ùmhal d'a chéile, agus bithibh air bhur sgeadachadh le h-irioslachd : oir tha Dia a' cur an aghaidh nan uaibhreach, ach a' toirt gràis dhoibh-san a tha iriosal.

6 Uime sin irioslaichibh sibh féin fo làimh chumhachdaich Dhé, chum as gu'n àrdaich e sibh ann an àm iomchuidh :

7 A' tilgeadh bhur n-uile chùraim [2] airsan ; oir a ta cùram aige dhibh.

8 Bithibh stuama, deanaibh faire ; do bhrìgh gu bheil bhur namhaid an diabhul, mar leòmhan beuchdach, ag imeachd mu'n cuairt a' sireadh cò a dh'fheudas è shlugadh suas.

9 Cuiribh-sa 'na aghaidh, air dhuibh bhi daingean sa' chreidimh, agus fhios a bhi agaibh gu bheil na fulangais cheudna air an coimhlionadh ann bhur bràithribh, a tha san t-saoghal.

10 Ach gu deanadh Dia féin nan uile ghràs, a ghairm sinne chum a ghlòire shiorruidh tre Iosa Criosd, an déigh dhuibh fulang rè ùine bhig, iomlan sibh ; gu daingnicheadh, gu neartaicheadh, gu socraicheadh e sibh.

11 Dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd, gu saoghal nan saoghal. Amen.

12 Le Siluanus bràthair dìleas, (a réir mo bharail-sa,) sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh[3] gu h-aithghearr, a' teagasg, agus a' deanamh fianuis, gur e so fìor-ghràs Dhé, anns am bheil sibh 'nur seasamh.

13 Tha *an eaglais* ann am Babilon, a thaghadh maille ribhse, a' cur fàilte oirbh, agus Marcus mo mhac.

14 Cuiribh fàilte air a chéile le pòig ghràidh. Sìth *gu robh* maille ribh uile a tha ann an Iosa Criosd. Amen.

[1] *an t-àrd-aodhaire.*

[2] *ro-chùraim.* [3] *thugaibh.*

DARA LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL

PHEADAIR.

CAIB. I.

1 *Chum luchd-aidmheil na creidimh a dhaingneachadh an dòchas meudachaidh gràis Dé, 5 chuir Peadar impidh orra le creidimh agus deadh oibribh, an gairm a dheanamh cinnteach:* 12 *bha e cùramach mu so chur an cuimhne dhoibh, do bhrìgh gu robh fios aige a bhàs bhi 'm fagus.*

SIMON Peadar, seirbhiseach agus abstol Iosa Criosd, dhoibh-san a fhuair an creidimh luachmhor ceudna ruinne, tre fhìreantachd ar Dé agus ar Slànuighir[1] Iosa Criosd :

2 Gu robh gràs agus sìth air am meudachadh dhuibh, tre eòlas Dé, agus Iosa ar Tighearna,

3 A réir mar a dheònuich a chumhachd diadhaidh-san dhuinne na nithe sin uile a *bhuineas* do bheatha agus do dhiadhachd, tre eòlas an ti sin a ghairm sinn chum glòire, agus deadh-bheus[2] :

4 Tre an d'thugadh dhuinn geallanna romhòr agus luachmhor, chum d'an trìdsan gu'm biodh sibhse air bhur deanamh 'nur luchd - comhpairt do nàdur na diadhachd, air dhuibh dol as o'n truaillidheachd a ta anns an t-saoghal tre ana-miann.

5 Agus a thuilleadh air so[3], air deanamh an uile dhìchill duibh-se, cuiribh ri 'ur creidimh, deadh-bheus[4] ; agus ri deadh-bheus, eòlas ;

6 Agus ri h-eòlas, stuaim[5] ; agus ri stuaim, foighidin ; agus ri foighidin, diadhachd ;

7 Agus ri diadhachd, gràdh bràthaireil ; agus ri gràdh bràthaireil, seirc[6].

8 Oir ma bhios na nithe so annaibh, agus pailte, bheir iad *oirbh* gun bhi leasg, no mi-thorrach ann an eòlas ar Tighearna, Iosa Criosd.

9 Ach an ti aig nach 'eil na nithe sin, tha e dall, agus gearr-sheallach, a' dì-chuimhneachadh gu'n do ghlanadh e o a sheann pheacaibh.

10 Uime sin, a bhràithre, deanaibh tuilleadh dìchill chum bhur gairm agus bhur taghadh a dheanamh cinnteach : oir ma ni sibh na nithe so, cha tuit sibh a chaoidh :

11 Oir mar sin frithealar gu pailt dhuibh slighe a steach do rìoghachd shiorruidh ar Tighearn agus ar Slànuighir Iosa Criosd.

12 Uime sin, cha dearmad mi na nithe so ghnàth-chur an cuimhne dhuibh, ged is aithne dhuibh *iad*, agus ged tha sibh air bhur daingneachadh san fhìrinn a làthair.

---

[1] *fìreantachd Dé agus ar Slànuighir.*
[2] *subhailc, cruadail.*
[3] *chum na crìche so.*
[4] *cruadal.* [5] *measarrachd.*
[6] *gràdh, carthanachd.*

13 Ach tha mi a' meas gur còir, am feadh a ta mi sa' phàilliun [1] so, sibhse a bhrosnuchadh le *'ur* cur an cuimhne:

14 Air dhomh fios a bhi agam gur fagus dhomh àm cur dhiom mo phàilliuinn so, amhuil a dh'fhoillsich ar Tighearn Iosa Criosd dhomh.

15 Ach ni mise dìchioll, chum an déigh dhomh sìubhal, gu'm bi agaibh-sa gnàthchuimhne air na nithibh so.

16 Oir cha do lean sinne faoin-sgeulachda a dhealbhadh gu h-innleachdach, 'nuair a chuir sinn an céill duibh cumhachd agus teachd ar Tighearn Iosa Criosd, ach rinneadh sinn 'nar sùil-fhianuisibh air a mhòrachd-san.

17 Oir fhuair e o Dhia an t-Athair urram agus glòir, 'nuair a thàinig a' shamhuil so do ghuth d'a ionnsuidh o'n ghlòir òirdheirc [2], Is e so mo Mhac gràdhach-sa, anns am bheil mo mhòr-thlachd [3].

18 Agus chuala sinne an guth so a thàinig o nèamh, 'nuair a bha sinn maille ris air an t-sliabh naomh.

19 Tha againn mar an ceudna focal fàidheadaireachd a's cinntiche; d'am maith a ni sibh aire a thoirt, mar do lòchran a tha toirt soluis uaith ann an ionad dorcha, gus an soillsich an là, agus an éirich an reult-mhaidne 'nur cridheachaibh:

20 Air dhuibh fhios so a bhi agaibh air tùs, nach 'eil fàidheadaireachd air bith do'n sgriobtuir o thogradh *dhaoine* féin.

21 Oir cha d'thàinig an fhàidheadaireachd a réir toil duine o shean: ach labhair daoine naomha Dhé, mar a sheòladh iad leis an Spiorad naomh.

CAIB. II.

1 *Roimh-innis Peadar mu thimchioll luchd-teagaisg bréige, a nochdadh am mi-dhiadhachd, agus an sgrios a thig araon orra féin agus air an luchd-leanmhuinn,* 7 *o'n saorar daoine diadhaidh, mar a shaoradh Lot à Sodom, &c.*

ACH bha fàidhean bréige mar an ceudna am measg an t-sluaigh, amhuil a bhios luchd-teagaisg bréige 'nur measgsa, dream a bheir a steach an uaignidheas saobhchreidimh [4] millteach, eadhon ag àicheadh an Tighearn a cheannaich iad, agus a bheir sgrios obann orra féin.

2 Agus leanaidh mòran an slighean millteach tre am faigh slighe na fìrinn mi-chliù.

3 Agus tre shaunt ni iad ceannachd oirbh le briathraibh mealltach: dream nach 'eil am breitheanas a nis o chian a' deanamh moille, agus cha'n 'eil an sgrios a' turr-chodal [5].

4 Oir mur do chaomhain Dia na h-aingil a pheacaich, ach air dha an tilgeadh sìos do ifrinn, gu'n d'thug e thairis *iad* gu bhi air an coimhead ann an slabhraidhibh dorchadais, fa chomhair breitheanais;

5 Agus nach do chaomhain e an seann saoghal, ach gu'n do shaor e Noah an t-ochdamh *pearsa*, searmonaiche fìreantachd, air dha an dile [6] a thoirt air saoghal nan daoine mi-dhiadhaidh;

[1] *bhothan.* [2] *àrd-urramaich.* [3] *le'm bheil mi làn-toilichte.*

[4] *dò-bharailean.* [5] *clò-chodal.* [6] *dilinn, tuil.*

6 Agus a' tionndadh caithriche Shodoim agus Ghomorah gu luaithre [1], gu'n do dhìt e le léir-sgrios *iad*, gan deanamh 'nam ball-sampuill [2] dhoibh-san, a bhiodh midhiadhaidh an déigh sin ;

7 Agus gu'n do shaor e Lot am fìrean, a bha fo champar [3] le caithe-beatha neo-ghloin nan aingidh :

8 (Oir chràidh an t-ionracan sin, agus e gabhail còmhnuidh 'nam measg, 'an am fìreanta o là ga là, le bhi faicinn agus a' cluinntinn *an* gnìomharan an-dligheach :)

9 Is aithne do'n Tighearn na daoine diadhaidh a shaoradh o bhuaireadh, agus na daoine eucorach a choimhead gu là a' bhreitheanais chum peanas a dheanamh orra :

10 Ach gu h-àraidh iadsan a leanas an fheòil ann an ana-miann na neò-ghloine, agus a ni tàir air uachdaranachd : Air dhoibh bhi andàna, féin-thoileil, cha'n eagal leo ana-cainnt a thoirt dhoibh-san [4] a tha ann an àirde-inbhe :

11 An uair nach toir aingil a's mò ann an neart agus ann an cumhachd, casaid thoibheumach 'nan aghaidh [5] am fianuis an Tighearn.

12 Ach iadsan, mar ainmhidhean nàdurra eu-céillidh, a rinneadh gu bhi air an glacadh an sgrios, air dhoibh bhi labhairt gu toibheumach mu na nithibh nach tuig iad, sgriosar iad 'nan truaillidheachd féin ;

13 Agus gheibh iad tuarasdal na h-euceirt, *mar* dhream a mheasas mar shubhachas sògh [6] san là : *is* smala iad agus aobhar-maslaidh [7], a' gabhail toileachas-inntinn 'nam mealltaireachd féin, am feadh a ta iad air cuirmibh [8] maille ribh ;

14 Aig am bheil an sùilean làn do adhaltrannas, agus do nach 'eil e'n comas sgur do pheacadh ; a' mealladh anama neo-shuidhichte ; aig am bheil an cridhe air a chleachdadh ri gnìomharaibh sanntach ; clann nam mallachd :

15 A thréig an t-slighe dhìreach, agus a chaidh air seacharan, a' leantuinn slighe Bhaalaim *mhic* Bhosoir [9], a ghràdhaich duais na h-eucoraich ;

16 Ach a fhuair achmhasan air son 'aingidheachd : oir labhair an asal bhalbh le cainnt duine, agus thoirmisg i mi-chiall an fhàidh.

17 Is tobair gun uisge iad so, neoil air an iomain le iom-ghaoith ; fa chomhair am bheil duibhre [10] an dorchadais air a thasgaidh gu siorruidh.

18 Oir an uair a labhras iad *briathran* atmhor [11] dìomhanais, meallaidh iad tre ana-miannaibh na feòla, tre mhacnus [12], iadsan a chaidh gu glan [13] as uatha-san a tha caitheadh am beatha ann an seacharan :

19 A' gealltuinn saorsa dhoibh, agus gun annta féin ach tràillean na truaillidheachd : oir ge b'e ni le 'm

---

[1] *luaith.* [2] *'nan 'samhlachas.* [3] *air a shàrachadh.* [4] *olc a labhairt umpa-san.* [5] *breth-mhaslach an aghaidh a chéile.* [6] *deadh-ghleus, deadh theachd an-tìr.* [7] *aineamha, sal.* [8] *féisdibh.* [9] *Bheoir.* [10] *ceò.* [11] *uaibhreach.* [12] *thruiseileachd* [13] *car tamuill bhig.*

buadhaichear air duine, do'n ni sin féin tha e air a chur fo dhaorsa.

20 Oir an déigh dhoibh dol as o shalcharaibh an t-saoghail, tre eòlas an Tighearn agus an t-Slànuighir Iosa Criosd, ma bhios iad a rìs air an ribeadh annta, agus air an cur fo ghéill, tha an deireadh aca ni's miosa na an toiseach.

21 Oir b'fhearr dhoibh gun eòlas a bhi aca air slighe na fìreantachd, na, an déigh a h-eòlas fhaotainn, pilleadh o'n àithne naomh a thugadh dhoibh.

22 Ach thachair dhoibh a réir an t-sean-fhocail fhìrinnich, Phill am madadh air ais chum a sgeith féin; agus, A' mhuc a chaidh nigheadh, chum a h-aoirneagan [2] san làthaich [3].

CAIB. III.

1 *Thug Peadar cinnte do luchd-àidmheil na creidimh mu theachd Chriosd chum breitheanais, an aghaidh luchd-fanoid;* 8 *thug e rabhadh do dhaoine mi-dhiadhaidh o fhad-fhoighidin Dé, iad a ghreasadh an aithreachais:* 12 *chuir e mar an ceudna an céill am modh air an sgrìosar an saoghal so.*

AN dara litir so, a mhuinntir mo ghràidh, tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh [4] a nis; annta *le chéile* tha mi [5] a' brosnachadh bhur n-inntinn fhìor-ghloin le 'ur cur an cuimhne:

2 Chum gu'm bi sibh cuimhneachail air na briathraibh a labhradh roimh leis na fàidhibh naomha, agus air ar n-àithne-ne, abstola an Tighearn agus an t-Slànuighir:

3 Air dhuibh fhios so bhi agaibh air tùs, gu'n tig anns na làithibh deireannach luchd-fochaid [6], ag imeachd a réir an ana-miann féin.

4 Agus ag ràdh, C'àit am bheil gealladh a theachd? oir o choidil na h-aithriche, tha na h-uile nithe a' fantuinn mar *a bha iad* o thoiseach a' chruthachaidh.

5 Oir tha iad aineolach air so da'n deoin, gu'n robh na nèamha ann o chian, agus an talamh 'na sheasamh as an uisge, agus anns an uisge, tre fhocal Dé:

6 Tre'n deachaidh an saoghal a bha'n sin ann a sgrios, air teachd do'n dìlinn air.

7 Ach tha na nèamha agus an talamh a tha nis ann, leis an fhocal sin féin air an tasgaidh suas, *agus* air an gleidheadh fa chomhair teine air cheann là a' bhreitheanais, agus sgrios dhaoine aindiadhaidh.

8 Ach, a mhuinntir mo ghràidh, na bithibh-sa aineolach air an aon ni so, Gu *bheil* aon là aig an Tighearn mar mhìle bliadhna, agus mìle bliadhna mar aon là.

9 Cha'n 'eil an Tighearn mall a thaobh a gheallaidh, (mar a mheasas dream àraidh moille,) ach tha e fad-fhulangach do ar taobh-ne, gun toil aige dream sam bith a bhi caillte, ach na h-uile *dhaoine* theachd gu h-aithreachas.

10 Ach thig là an Tigh-

---

[1] *a h-aonairt. a h-eabradh.*
[2] *sa' chlàbar.*
[3] *sgrìobham chugaibh.*
[4] *anns am bheil mi.*
[5] *fanoid, sgeige.*

earna mar ghaduiche san oidhche; anns an téid na nèamha thairis le toirm mhòir, agus *anns* an leagh na dùile le dian-theas; agus bithidh an talamh mar an ceudna, agus na h-oibre a ta air, air an losgadh suas.

11 Uime sin do bhrìgh gu'm bi na nithe so uile air an sgaoileadh as a chéile, ciod a' ghnè dhaoine bu chòir a bhi annaibh, ann an caithebeatha naomh, agus diadhachd,

12 Le sùil a bhi agaibh ris, agus luathachadh[1] chum teachd là Dhé, anns am bi na nèamha, air dhoibh bhi re theine, air an sgaoileadh o chéile, agus anns an leaghar na dùile le dian-theas?

13 Gidheadh tha dùil againne ri nèamhaibh nuadha agus talamh nuadh, a réir a gheallaidh, anns an còmhnuich fìreantachd.

14 Uime sin, a mhuinntir ionmhuinn, o tha dùil agaibh ris na nithibh sin, deanaibh bhur dìchioll chum gu faighear leis-san ann an sìth sibh, gun smal agus neo-lochdach:

15 Agus measaibh gur slàinte fad-fhulangas ar Tighearn; amhuil a sgrìobh ar bràthair gràdhach Pòl mar an ceudna do 'ur n-ionnsuidh, a réir a' ghliocais a thugadh dha;

16 Amhuil mar 'na litrichibh uile, a' labhairt annta mu na nithibh so: anns am bheil cuid do nithibh dothuigsinn, a tha an dream a tha neo-fhòghlumta, agus neosheasmhach a' fiaradh, amhuil mar na sgrìobtuirean eile, chum an sgrios féin.

17 Ach sibhse, a mhuinntir mo ghràidh, o's aithne dhuibh *na nithe so* roimh-làimh, thugaibh aire, air eagal, air dhuibhse mar an ceudna bhi air bhur tarruing air falbh le seacharan nan daoine aindiadhaidh, gu'n tuit sibh o bhur seasmhachd féin.

18 Ach fàsaibh ann an gràs, agus *ann an* eòlas ar Tighearn agus ar Slànuighir Iosa Criosd. Dhasan *gu robh* glòir a nis agus gu siorruidh[2]. Amen.

[1] *greasadh, cabhag a dheanamh.*

[2] *gu là na siorruidheachd.*

CEUD LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL

EOIN.

CAIB. I.

1 *Labhair Eoin mu phearsa Chriosd, anns am bheil againn beatha mhaireannach, thaobh comh-chomuinn ri Dia ; 5 ris an éigin duinn naomhachd beatha a chur, a dhearbadh fìrinn a' chomh-chomuinn sin, chum gu'm faigheamaid cinnte air maitheanas tre bhàs Chriosd.*

AN ni a bha ann o thùs, an ni a chuala sinne, a chunnaic sinn le ar sùilibh, air an d'amhairc sinn, agus a làimhsich ar làmha thaobh focail na beatha ;

2 (Oir dh'fhoillsicheadh a' bheatha, agus chunnaic sinne *i*, agus tha sinn a' deanamh fianuis, agus a' cur an céill dhuibh-se na beatha maireannaich ud a bha maille ris an Athair, agus a dh'fhoillsicheadh dhuinne ;)

3 An ni a chunnaic agus a chuala sinn, tha sinn a' cur an céill duibh-se, chum gu'm bi agaibh-sa mar an ceudna comunn ruinne : agus gu fìrinneach tha ar comunn-ne ris an Athair, agus r'a Mhac Iosa Criosd.

4 Agus tha sinn a' sgrìobhadh nan nithe so do 'ur n-ionnsuidh, chum gu'm bi bhur gairdeachas coimhlionta.

5 Agus is i so an teachdaireachd a chuala sinn uaithsan, agus a tha sinn a' cur an céill dhuibh-se, Gur solus Dia, agus nach 'eil dorchadas air bith annsan.

6 Ma their sinn gu bheil comunn againn ris [1], agus sinn a' gluasad ann an dorchadas, tha sinn a' deanamh bréige, agus cha'n 'eil sinn a' deanamh na fìrinn :

7 Ach ma ghluaiseas sinn anns an t-solus, mar a tha esan san t-solus, tha comunn againn r'a chéile, agus glanaidh fuil Iosa Criosd a Mhic sinn o gach uile pheacadh.

8 Ma their sinn nach 'eil peacadh againn, tha sinn 'gar mealladh féin, agus cha'n 'eil an fhìrinn annainn.

9 Ma dh'aidicheas sinn ar peacanna, tha esan fìrinneach agus ceart, chum *ar* peacanna a mhaitheadh dhuinn, agus ar glanadh o gach uile neo-fhìreantachd.

10 Ma their sinn nach do pheacaich sinn, tha sinn a' deanamh breugaire dhethsan, agus cha'n 'eil 'fhocal annainn.

CAIB. II.

1 *Thug Eoin comhfhurtachd do luchd-aidmheil na creidimh an aghaidh peacaidh anmhuinneachd.* 3 *'Se fìor-eòlas Dè 'ditheantan a choimhead, 9 ar bràithrean a ghràdhachadh, 15 agus gun ghaol a thoirt do'n t-saoghal.*

MO chlann bheag, na nithe so tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, chum nach peacaich sibh. Agus ma pheacaicheas neach air bith, tha fear-tagraidh againn maille ris an Athair, Iosa Criosd am fìrean :

[1] *caidreabh againn ris.*

2 Agus is esan an ìobairtréitich air son ar peacanna agus cha'n e air son ar peacanna a mhàin, ach mar an ceudna air son *peacanna* an t-saoghail uile.

3 Agus le so tha fhios againn gur aithne dhuinn e, ma choimhideas sinn 'àitheantan.

4 An ti a their, Is aithne dhomh e, agus nach 'eil a' coimhead 'àitheantan, is breugaire e, agus cha'n 'eil an fhìrinn ann.

5 Ach ge b'e choimhideas 'fhocal, ann-san gu deimhin tha gràdh Dhé air a choimhlionadh: le so is aithne dhuinn gu bheil sinn ann-san.

6 An ti a their gu bheil e fantuinn ann-san, is còir dha-san mar an ceudna gluasad, eadhon mar a ghluais esan.

7 A bhràithre, cha'n 'eil mi a' sgrìobhadh àithne nuadh do 'ur n-ionnsuidh, ach seann àithne, a bha agaibh o'n toiseach: is i an t-seann àithne am focal a chuala sibh o thùs.

8 A rìs tha mi a' sgrìobhadh àithne nuaidh do 'ur n-ionnsuidh, ni a ta fìor ann-san agus annaibh-sa: do bhrìgh gu'n d'imich an dorchadas thairis, agus gu bheil a nis an solus fìor a' dealrachadh.

9 An ti a their gu bheil e san t-solus, agus a tha fuathachadh a bhràthar, tha e san dorchadas gus a nis.

10 An ti aig am bheil gràdh d'a bhràthair, tha e 'na chòmhnuidh san t-solus, agus cha'n 'eil aobhar oilbheim air bith ann.

11 Ach an ti a ta fuathachadh a bhràthar, tha e anns an dorchadas, agus ag imeachd anns an dorchadas, agus cha'n aithne dha c'àit am bheil e dol, do bhrìgh gu'n do dhall an dorchadas a shùilean.

12 Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrìgh gu bheil bhur peacanna, air am maitheadh dhuibh air sgàth 'ainmesan.

13 Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, aithriche, do bhrìgh gu'm b' aithne dhuibh esan *a ta* o thùs. Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, òganacha, do bhrìgh gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon. Tha mi a' sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, a chlann bheag, do bhrìgh gu'm b'aithne dhuibh an t-Athair.

14 Sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, aithriche, do bhrìgh gu'm b'aithne dhuibh an ti *a ta* ann o thùs. Sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, òganacha, do bhrìgh gu bheil sibh làidir, agus gu bheil focal Dhé 'na chòmhnuidh annaibh, agus gu'n d'thug sibh buaidh air an droch aon.

15 Na gràdhaichibh an saoghal, no na nithe *a ta* san t-saoghal. Ma ghràdhaicheas neach air bith an saoghal, cha 'n 'eil gràdh an Athar ann.

16 Oir na h-uile a *ta* anns an t-saoghal, ana-miann na feòla, agus ana-miann nan sùl, agus uabhar na beatha, cha'n ann o'n Athair a tha iad, ach o'n t-saoghal.

17 Agus siubhlaidh an

saoghal seachad, agus 'anamiann: ach an ti a ni toil Dé, mairidh e chaoidh.

18 A chlann bheag, is i an aimsir dheireannach a tha ann: agus mar a chuala sibh gu'n tig an t-ana-criosd, is ann mar sin a ta nis iomadh ana-criosd ann; o'm bheil sinn a' tuigsinn gur i'n aimsir dheireannach a ta ann.

19 Chaidh iad a mach uainne, ach cha robh iad dhinn: oir nam biodh iad dhinn, gu deimhin dh'fhanadh iad maille ruinn: ach *chaidh iad a mach*, chum gu deantadh follaiseach iad, nach robh iad uile dhinn.

20 Ach tha agaibh-sa ungadh o'n ti naomh, agus is aithne dhuibh na h-uile nithe.

21 Cha do sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, do bhrìgh nach aithne dhuibh an fhìrinn; ach do bhrìgh gur aithne dhuibh i, agus nach 'eil breug air bith o'n fhìrinn.

22 Cò a tha 'na bhreugaire, ach esan a dh'àicheadhas gur e Iosa an Criosd? Is e so an t-ana-criosd, a tha 'g àicheadh an Athar agus a' Mhic.

23 Ge b'e neach a dh'àicheadhas am Mac, cha 'n 'eil an t-Athair aige: [ach an ti a dh'aidicheas am Mac, tha an t-Athair aige mar an ceudna.]

24 Uime sin fanadh an ni sin annaibh-sa a chuala sibh o thùs. Ma dh'fhanas an ni a chuala sibh o thùs annaibh, fanaidh sibhse mar an ceudna anns a' Mhac, agus anns an Athair.

25 Agus is e so an gealladh a gheall e dhuinn, *eadhon* a' bheatha mhaireannach.

26 Sgrìobh mi na nithe so do 'ur n-ionnsuidh, mu thimchioll na dream a tha 'gur mealladh.

27 Ach tha an t-ungadh a fhuair sibh uaith-san, a' fantuinn annaibh: agus cha 'n 'eil feum agaibh gu'n teagaisgeadh aon neach sibh: Ach, mar a ta an t-ungadh so féin 'gur teagasg mu thimchioll nan uile nithe, agus a ta e fìor, agus nach breug e, eadhon mar a theagaisg e sibh, fanaibh ann.

28 Agus a nis, a chlann bheag, fanaibh ann-san; chum 'nuair a dh'fhoillsichear e, gu'm bi dànachd againn, agus nach bi nàire oirnn 'na làthair aig a theachd.

29 Ma tha fhios agaibh gu bheil esan fìreanta, tha fhios agaibh gu bheil gach neach a ni fìreantachd, air a bhreith[1] uaith-san.

CAIB. III.

1 *Chuir an t-abstol an céill gràdh iongantach Dhé dhuinne, le sinn a dheanamh 'nar cloinn dha féin: 3 is còir dhuinn uime sin 'dìtheantan a choimhead le h-urram,* 11 *agus mar an ceudna gràdh bràthaireil a bhi againn d'a chéile.*

FEUCHAIBH, ciod a' ghnè ghràidh a thug an t-Athair dhuinne, gu'n goirteadh clann Dé dhinn! uime sin cha'n aithne do'n t-saoghal sinn, do bhrìgh nach b'aithne dha esan.

2 A mhuinntir mo ghràidh, a nis is sinne mic Dhé; agus cha 'n 'eil e soilleir fathast ciod a bhitheas sinn: ach a ta fhios againn, 'nuair a dh'fhoillsichear esan, gu'm

[1] *air a ghineamhuin.*

bi sinn cosmhuil ris ; oir chi sinn e mar a ta e.

3 Agus gach neach aig am bheil an dòchas so ann, glanaidh se e féin, mar a ta esan glan.

4 Ge b'e neach a ni peacadh, tha e mar an ceudna a' briseadh an lagha : oir is e am peacadh briseadh an lagha.

5 Agus tha fhios agaibh gu'n d'fhoillsicheadh esan chum ar peacanna thoirt air falbh ; agus cha'n 'eil peacadh sam bith ann-san.

6 Gach neach a dh'fhanas ann-san, cha dean e peacadh : ge b'e air bith a pheacaicheas, cha'n fhac e esan, agus cha robh eòlas aige air.

7 A chlann bheag, na mealladh neach air bith sibh : an ti a ni fìreantachd is fìrean e, mar is fìrean esan :

8 An ti a ni peacadh, is ann o'n diabhul a ta e : oir tha an diabhul a' peacachadh o thùs. Is ann chum na crìche so a dh'fhoillsicheadh Mac Dhé, chum gu'n sgriosadh e oibre an diabhuil.

9 Ge b'e neach a ghineadh o Dhia, cha dean e peacadh : oir a ta a shìol-san a' fantuinn ann ; agus cha'n 'eil e'n comas da peacadh a dheanamh, do bhrìgh gu'n do ghineadh o Dhia e.

10 An so tha clann Dhé, agus clann an diabhuil follaiseach : Ge b'e neach nach dean fìreantachd, cha'n ann o Dhia a tha e, no an ti nach gràdhaich a bhràthair.

11 Oir is i so an teachdaireachd a chuala sibh o thùs, sinn a thoirt gràidh d'a chéile :

12 Cha'n ann mar Chain, *a* bha o'n droch aon, agus a mharbh a bhràthair : Agus c'ar son a mharbh se e ? A chionn gu'n robh 'oibre féin olc, agus *oibre* a bhràthar fìreanta.

13 Na biodh ioghnadh oirbh, mo bhràithre, ged dh'fhuathaicheas an saoghal sibh.

14 Tha fhios againn gu'n deachaidh sinn thairis o bhàs gu beatha, do bhrìgh gu bheil gràdh againn do na bràithribh : an ti nach gràdhaich *a* bhràthair, fanaidh e ann am bàs.

15 Gach neach a dh'fhuathaicheas a bhràthair, is mortair[1] e ; agus tha fhios agaibh nach 'eil aig mortair sam bith a' bheatha mhaireannach a' fantuinn ann.

16 Le so is aithne dhuinn gràdh *Dhé*, do bhrìgh gu'n do chuir esan sìos 'anam féin air ar son-ne : agus is còir dhuinne *ar* n-anama féin a chur sìos air son nam bràithre.

17 Agus ge b'e neach aig am bheil maoin an t-saoghail so, agus a chi a bhràthair ann an uireasbhuidh, agus a dhruideas a chridhe 'na aghaidh, cionnus a tha gràdh Dhé a' gabhail còmhnuidh ann-san.

18 Mo chlann bheag, na gràdhaicheamaid ann am focal, no ann an teangaidh ; ach ann an gnìomh agus ann am fìrinn.

19 Agus le so is aithne dhuinn gu bheil sinn do'n fhìrinn, agus bheir sinn dearbh-bheachd[2] do ar cridheachaibh 'na làthair.

[1] *duin'-mharbhaiche.*

[2] *cinnteachd.*

20 Oir ma dhìteas ar cridhe sinn, is mò Dia na ar cridhe, agus is aithne dha na h-uile nithe.

21 A mhuinntir mo ghràidh, mur dìt ar cridhe sinn, tha dànachd againn a thaobh Dhé.

22 Agus ge b'e ni a dh'iarras sinn, gheibh sinn uaith e, do bhrìgh gu bheil sinn a' coimhead 'àitheantan, agus a' deanamh nan nithe a tha taitneach 'na fhianuis-san.

23 Agus is i so 'àithne-san, gun creideamaid ann an ainm a Mhic Iosa Criosd, agus gu'n gràdhaicheamaid a chéile, mar a thug esan àithne dhuinn.

24 Agus an ti a choimhideas 'àitheanta-san, tha e gabhail còmhnuidh ann, agus esan ann-san: agus le so is aithne dhuinn gu bheil esan a' fuireach annainn, o'n Spiorad a thug e dhuinn.

CAIB. IV.

1 *Thug an t-abstol rabhadh dhoibh gun iad a chreidsinn gach uile luchd-teagaisg a ni bòsd as an Spiorad, ach an dearbhadh le riaghailtibh a' chreidimh chòitchionn: 7 bhrosnuich e iad le h-iomadh reuson gu gràdh bràthaireil.*

A MHUINNTIR ionmhuinn, na creidibh gach uile spiorad, ach dearbhaibh na spioradan, an ann o Dhia a tha iad: do bhrìgh gu bheil mòran do fhàidhibh bréige air dol a mach do'n t-saoghal.

2 Le so aithnichibh Spiorad Dhé: gach uile spiorad a dh'aidicheas gu'n d'thàinig Iosa Criosd san fheòil, is ann o Dhia a tha e.

3 Agus gach uile spiorad nach aidich gu bheil Iosa Criosd air teachd san fheòil, cha'n ann o Dhia a tha e: agus is e so *spiorad* sin an anacriosd, neach a chuala sibh e bhi teachd, agus a nis tha e cheana anns an t-saoghal.

4 A chlann bheag, tha sibh-se o Dhia, agus thug sibh buaidh orra-san; do bhrìgh gur mò esan a ta annaibh-sa, na esan a ta anns an t-saoghal.

5 Tha iadsan o'n t-saoghal: uime sin tha iad a' labhairt mu'n t-saoghal, agus tha'n saoghal ag éisdeachd riu.

6 Tha sinne o Dhia: an ti aig am bheil eòlas air Dia, éisdidh e ruinne; an ti nach 'eil o Dhia, cha'n éisd e ruinn. O so aithnichidh sinn spiorad na fìrinn, agus spiorad an t-seacharain.

7 A mhuinntir ionmhuinn, gràdhaicheamaid a chéile: oir is ann o Dhia tha'n gràdh; agus gach neach a ghràdhaicheas, ghineadh o Dhia e, agus is aithne dha Dia.

8 An ti nach gràdhaich, cha'n aithne dha Dia; oir is gràdh Dia.

9 An so dh'fhoillsicheadh gràdh Dhé dhuinne, do bhrìgh gu'n do chuir Dia aon ghin Mhic do'n t-saoghal, chum gu'm bitheamaid beò trìdsan.

10 An so a ta gràdh, cha'n e gu'n do ghràdhaich sinne Dia, ach gu'n do ghràdhaich esan sinne, agus gu'n do chuir e a Mhac féin *gu bhi* 'na ìobairt-réitich air son ar peacanna.

11 A mhuinntir ionmhuinn, ma ghràdhaich Dia sinne mar sin, tha e mar fhiachaibh oirnne a chéile a ghràdhachadh mar an ceudna.

12 Cha'n fhaca neach air bith Dia riamh. Ma ghràdhaicheas sinn a chéile, tha Dià

'na chòmhnuidh annainn, agus tha a ghràdh air a choimhlionadh annainn.

13 O so is aithne dhuinn gu bheil sinne 'nar còmhnuidh ann-san, agus esan annainne, do bhrìgh gu'n d'thug e dhuinn d'a Spiorad.

14 Agus chunnaic sinn agus tha sinn a' deanamh fianuis, gu'n do chuir an t-Athair am Mac uaith mar Shlànuighear an domhain.

15 Ge b'e neach a dh'aidicheas gur e Iosa Mac Dhé, tha Dia 'na chòmhnuidh annsan, agus esan ann an Dia.

16 Agus fhuair sinn aithne air agus chreid sinn an gràdh a tha aig Dia dhuinn. Is gràdh Dia; agus an ti a tha fantuinn ann an gràdh, tha e 'na chòmhnuidh ann an Dia, agus Dia ann-san.

17 An so tha ar gràdh-ne air a dheanamh coimhlionta, chum gu'm bi againn dànachd ann an là a' bhreitheanais: do bhrìgh mar a tha esan, gur amhuil sin a tha sinne anns an t-saoghal so.

18 Cha'n 'eil eagal ann an gràdh; ach tilgidh gràdh diongmhalta[1] an t-eagal a mach; do bhrìgh gu bheil pian san eagal: an ti a tha eagalach, cha d'rinneadh coimhlionta ann an gràdh e.

19 Tha gràdh againne dhasan, do bhrìgh gu'n do ghràdhaich esan sinne an toiseach.

20 Ma their neach, Tha gràdh agam do Dhia, agus fuath aige d'a bhràthair, is breugaire e: oir an ti nach gràdhaich a bhràthair a chunnaic e, cionnus a dh'fheudas e Dia nach fac e a ghràdhachadh?

21 Agus an àithne so tha againn uaithsan, An ti a ghràdhaicheas Dia, gu'n gràdhaich e a bhràthair mar an ceudna.

CAIB. V.

1 *An ti leis an ionmhuinn Dia, is ionmhuinn leis a chlann, agus coimhididh e 'aitheantan, a ta eutrom, so-choimhead do na creidich. 9 'Se Iosa Mac Dhé; agus tha e comasach air sinne a thearnadh, 14 agus air ar n-urnuighean, a ni sinn air ar son féin, agus air son muinntir eile, a fhreagairt.*

GE b'e neach a chreideas gur e Iosa an Criosd, ghineadh o Dhia e; agus ge b'e ghràdhaicheas an ti a ghin, gràdhaichidh e mar an ceudna an ti a ghineadh leis.

2 O so is aithne dhuinn gu bheil gràdh againn do chloinn Dé, 'nuair a ghràdhaicheas sinn Dia, agus a choimhideas sinn 'àitheantan.

3 Oir is e so gràdh Dhé, sinn a choimhead 'àitheantan: agus cha 'n 'eil 'àitheanta-san trom[2].

4 Oir gach uile ni a ghinear o Dhia, bheir e buaidh air an t-saoghal: agus is i so a' bhuaidh a bhuadhaicheas air an t-saoghal, *eadhon* ar creidimh-ne.

5 Cò an ti a bhuadhaicheas air an t-saoghal, ach esan a tha creidsinn gur e Iosa Mac Dhé.

6 Is e so esan a thàinig tre uisge agus tre fhuil, Iosa Criosd; cha'n e tre uisge a mhàin, ach tre uisge agus fuil: agus is e an Spiorad a ni fianuis, do bhrìgh gur firinn an Spiorad.

7 Oir tha triuir a tha deanamh fianuis air nèamh, an t-Athair, am Focal, agus an

[1] *iomlan, foirfe.*

[2] *do-dheonta.*

Spiorad naomh: agus an triuir sin is aon iad.

8 Agus tha triuir a tha deanamh fianuis air an talamh, an Spiorad, agus an t-uisge, agus an fhuil: agus thig an triuir sin r'a chéile ann an aon.

9 Ma ghabhas sinn ri fianuis dhaoine, 'si fianuis Dé a's mò: oir is i so fianuis Dé, a thug e mu thimchioll a Mhic.

10 An ti a chreideas ann am Mac Dhé, tha'n fhianuis aige ann féin: an ti nach creid Dia, rinn e breugaire dheth, do bhrìgh nach do chreid e an fhianuis a rinn Dia mu thimchioll a Mhic.

11 Agus is i so an fhianuis, gu'n d'thug Dia dhuinn beatha mhaireannach: agus tha a' bheatha so 'na Mhac.

12 An ti aig am bheil am Mac, tha beatha aige: an ti aig nach 'eil Mac Dhé, cha'n 'eil beatha aige.

13 Na nithe so sgrìobh mi do 'ur n-ionnsuidh, a tha creidsinn ann an ainm Mhic Dhé; chum gu'm bi fios agaibh gu bheil a' bheatha mhaireannach agaibh, agus chum gu'n creid sibh ann an ainm Mhic Dhé.

14 Agus is e so an dòchas a ta againn ann-san, ma dh'iarras sinn ni sam bith a réir a thoile, gu'n éisd e ruinn.

15 Agus ma ta fhios againn gu'n éisd e ruinn, ge b'e ni a dh'iarras sinn, tha fhios againn gu bheil ar n-iarrtuis a dh'iarr sinn air againn.

16 Ma chi neach sam bith a bhràthair a' peacachadh peacaidh nach 'eil a chum bàis, iarraidh e, agus bheir e beatha dha, dhoibh-san nach 'eil a' peacachadh chum bàis. Tha peacadh chum bàis ann: a thaobh sin, cha'n 'eil mi ag ràdh[1] gur còir dha guidheadh.

17 Is peacadh gach uile eucoir: agus tha peacadh ann nach 'eil a chum bàis.

18 Tha fhios againn ge b'e neach a ghineadh le Dia, nach peacaich e; ach an ti a ghineadh o Dhia, coimhididh se e féin, agus cha bhean an droch aon ris.

19 Tha fhios againn gur ann o Dhia a tha sinne, agus tha'n saoghal uile 'na luidhe san olc.

20 Agus tha fhios againn gu'n d'thàinig Mac Dhé, agus gu'n d'thug e tuigse dhuinn, chum gu'm b'aithne dhuinn esan a ta fìor: agus tha sinne ann-san a ta fìor, ann a Mhac Iosa Criosd. Is e so an Dia fìor, agus a' bheatha mhaireannach.

21 A chlann bheag, coimhidibh sibh féin o ìodholaibh. Amen.

---

[1] *ni'n abram.*

DARA LITIR AN ABSTOIL

EOIN.

CAIB. I.

1 *Chomhairlich Eoin do mhnaoi òirdheirc' àraidh agus d'a cloinn buanachadh anns a' chreidimh agus ann an gràdh Criosdaidh,* 8 *air eagal gu'n cailleadh iad duais na h-aidmheil a rinn iad roimh;* 10 *agus gun ghnothuch a bhi aca ris na mealltairibh sin nach toir fìor-theagasg Iosa Criosd leo d'an ionnsuidh.*

AN seanair chum na bantighearna taghta, agus chum a cloinne, a's ionmhuinn leam-sa anns an fhìrinn, agus cha'n ann leam-sa mhàin, ach leo-san uile mar an ceudna a ghabh eòlas air an fhìrinn;

2 Air son na fìrinn a tha 'na còmhnuidh annain-ne, agus a bhios maille ruinn gu bràth:

3 Gràs, tròcair, *agus* sìth gu robh maille ribh o Dhia an t-Athair, agus o'n Tighearn Iosa Criosd Mac an Athar, ann am fìrinn agus ann an gràdh.

4 Bha gàirdeachas mòr orm, do bhrìgh gu'n d'fhuair mi cuid do d' chloinn-sa ag imeachd anns an fhìrinn, a réir mar a fhuair sinne àithne o'n Athair.

5 Agus a nis guidheam ort, a bhan-tighearn, cha'n e mar gu'n sgrìobhainn àithne nuadh a d'ionnsuidh, ach *an àithne* a bha againn o thùs, gun gràdhaicheamaid a' chéile.

6 Agus is e so an gràdh, gu'n imicheamaid a réir 'àitheanta-san. 'S i so an àithne, mar a chuala sibh o thùs, gu'n imicheadh sibh innte.

7 Oir tha mòran mheallairean air teachd a steach do'n t-saoghal, nach 'eil ag aideachadh gu bheil Criosd air teachd san fheòil. Is mealltair so agus ana-criosd.

8 Thugaibh aire dhuibh féin, nach caill sinn[1] na nithe sinn a shaothraich sinn[2], ach gu faigh sinn lànduais.

9 Ge b'e neach a bhriseas *an lagh*, agus nach fan ann an teagasg Chriosd, cha'n 'eil Dia aige: an ti a dh'fhanas ann an teagasg Chriosd, tha araon an t-Athair agus am Mac aige.

10 Ma thig neach air bith do 'ur n-ionnsuidh, agus nach toir e an teagasg so leis, na gabhaibh e steach do *'ur* tigh, agus na abraibh ris, Gu ma subhach dhuit[3].

11 Oir ge b'e neach a their ris, Gu ma subhach dhuit, tha comh-pairt aige d'a dhroch oibribh.

12 Air dhomh mòran a bhi agam r'a sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh, cha b'àill leam

---

1 *sibh.*

2 *anns an do shaothraich sinn, air son an do shaothraich sinn, a bhuannaich sinn, a bhuannaich sibh.*

3 *Gu'n soirbhichear leat.*

sgrìobhadh le paipeir agus dubh ; ach tha dòchas agam teachd do 'ur n-ionnsuidh, agus labhairt beul ri beul,

chum gu'm bi ar gàirdeachas coimhlionta.

13 Tha clann do pheathar taghta a' cur fàilte ort. Amen.

TREAS LITIR AN ABSTOIL

EOIN.

CAIB. I.

1 *Mhol an t-abstol Gaius air son a dhiadhachd,* 5 *agus 'aoidheachd do'n fhìor luchd-ieugaisg ;* 9 *agus air an làimh eile rinn e gearan air gnàthachadh mi-chàirdeil Dhiotrepheis uaibhrich ;* 11 *dh'innis e nach còir 'eisempleir-san a leantuinn ;* 12 *agus thug e teisteas sonraichte do'n deadh iomaradh a bha aig Demetrius.*

AN seanair chum Ghaiuis ghràdhaich, a's ionmhuinn leam san fhìrinn.

2 A *bhràthair* ghràdhaich, 'se mo ghuidheadh thaobh[1] gach uile ni gu'n soirbhicheadh leat agus gu'm biodh tu slàn, mar a ta soirbheachadh le t' anam.

3 Oir rinn mi gàirdeachas gu mòr 'nuair a thàinig na bràithrean, agus a rinn iad fianuis do'n fhìrinn a tha annad-sa[2], mar a ta thusa ag imeachd san fhìrinn.

4 Cha 'n 'eil gàirdeachas agam a's mò na bhi cluinntinn gu bheil mo chlann ag imeachd san fhìrinn.

5 A *bhràthair* ghràdhaich, is dìleas a ni thu gach ni a ta thu deanamh do na bràithribh, agus do choigrich ;

6 Muinntir a rinn fianuis air do ghràdh an làthair na h-eaglais : ma bheir thu air an aghaidh iad 'nan slighe mar is cubhaidh do Dhia, is maith a ni thu :

7 Oir chaidh iad a mach air sgàth 'ainme-san, gun ni air bith a ghabhail o na Cinnich.

8 Uime sin, tha e mar fhiachaibh oirnne gabhail r'an leithidibh sin, chum gu'm bitheamaid 'nar comhshaothraichibh do'n fhìrinn.

9 Sgrìobh mi[3] chum na h-eaglais : ach cha ghabh Diotrephes, leis am miann àrd-cheannas a bhi aige 'nam measg, ruinne.

10 Uime sin ma thig mi, cuiridh mi an cuimhne[4] 'oibre a ta e deanamh, a' bith-labhairt 'nar n-aghaidh le briathraibh aingidh[5] : agus cha leoir leis sin, ach ni mò a tha e féin, a' gabhail ris na bràthraibh, agus tha e a' bacadh na dream leis am b'àill, agus 'gan tilgeadh mach as an eaglais.

11 A *bhràthair* ghràdhaich,

---

[1] *roimh.* [2] *do t'fhìrinn-sa.*
[3] *Sgrìobhainn.* [4] *cuimhnichidh mi.*
[5] *naimhdeil, mì-runach.*

na lean an ni a ta olc, ach an ni a ta maith. An ti a ni maith, is ann o Dhia a ta e; ach an ti a ni olc, cha'n fhac e Dia.

12 Tha deadh theisteas air Demetrius o na h-uile, agus o'n fhìrinn féin: agus tha sinne *mar an ceudna* a' deanamh fianuis; agus tha fios agaibh gu bheil ar fianuis-ne fìor.

13 Bha mòran agam sgrìobhadh, ach cha'n ail leam sgrìobhadh le dubh agus peann a d'ionnsuidh:

14 Ach tha dòchas agam t'fhaicinn gun dàil, agus labhraidh sinn beul ri beul. Sìth maille riut. Tha na càirdean a' cur fàilte ort. Cuir fàilte air na càirdibh air an ainm.

LITIR CHOITCHIONN AN ABSTOIL

IUDAIS.

CAIB. I.

1 *Bhrosnuich an t-abstol luchd-aidmheil na creidimh gu bhi buanaiteach: 4 Tha luchd-teasgaisg bréige air teachd a steach 'nam measg chum am mealladh; agus tha peanas ro eagalach air ulluchadh fa chomhair na muinntir sin, air son an droch theagaisg agus an caithe-beatha mhi naomha, &c.*

IUDAS seirbhiseach Iosa Criosd, agus bràthair Sheumais, chum na dream a tha air an naomhachadh le Dia an t-Athair, agus air an coimhead le Iosa Criosd, air an gairm:

2 Gu robh tròcair, agus sìth, agus gràdh air am meudachadh dhuibh-sa.

3 A mhuinntir ionmhuinn, air dhomh an uile dhìchioll [1] a dheanamh chum sgrìobhadh do 'ur n-ionnsuidh mu thimchioll na slàinte choitchionn [2], b'fheumail domh sgrìobhadh do bhur n-ionnsuidh, 'gur n-earalachadh [3] sibh a chathachadh gu dìchiollach air son a' chreidimh a thugadh aon uair do na naoimh.

4 Oir ghoid [4] daoine àraidh a steach, a dh'orduicheadh roimh [5] o shean chum an dìtidh so, *daoine* mi-dhiadhaidh, a' tionndadh gràis ar Dé-ne gu macnus, agus ag àicheadh Dhé, a's aon Uachdaran ann, agus ar Tighearna Iosa Criosd.

5 Uime sin is àill leam bhur cur an cuimhne, ged bha fhios agaibh aon uair [6] air so, cionnus an déigh do'n Tighearn am pobull a shaoradh á tìr na h-Eiphit, a sgrios e an déigh sin an dream nach do chreid.

6 Agus na h-aingil nach do ghléidh an ceud inbhe, ach a dh'fhàg an àite-còmh-

---

[1] *chabhag.* [2] *chumanta.*
[3] *a' cur impidh oirbh.* [4] *dh'eulaigh.*
[5] *a sgrìobhadh roimh.*
[6] *roimh.*

nuidh féin, choimhid e ann an geimhlibh siorruidh fo dhorchadas, fa chomhair breitheanais an là mhòir.

7 Amhuil a ta Sodom agus Gomorah, agus na bailte mu'n cuairt orra, a thug iad féin thairis do strìopachas air a' mhodh cheudna, agus a bha leantuinn feòla coimhich, air an cur suas 'nam ball-sampuill [1], a' fulang dioghaltais teine shiorruidh.

8 Mar an ceudna fòs tha an luchd-bruadair [2] sin a' salachadh na feòla, a' deanamh tàir air uachdaranachd, agus a' labhairt gu toibheumach [3] air àrd-inbhibh.

9 Gidheadh cha do ghabh Michael an t-àrd-aingeal, 'nuair a chathaich e an aghaidh an diabhuil, agus a rinn e deasboireachd mu chorp Mhaois, dànadas air casaid thoibheumach a thoirt 'na aghaidh, ach thubhairt e, Gu cronuicheadh an Tighearn thu.

10 Ach tha'n dream sin a' labhairt gu toibheumach air na nithibh [4] nach aithne dhoibh: ach na nithe sin a's aithne dhoibh air mhodh nàdurra, mar ainmhidhibh gun reusan, tha iad 'gan truailleadh féin annta.

11 Is an-aoibhin doibh! oir dh'imich iad ann an slighe Chain, agus ruith iad gu togarrach ann an seacharan Bhalaaim air ghaol tuarasdail, agus sgriosadh iad ann an ana-cainnt cheannaircich Chore.

12 Is smala iad sin ann bhur cuirmibh gràidh, 'nuair a tha iad air cuirmibh maille ribh, 'gam beathachadh féin gun eagal: *is* neòil *iad* gun uisge, air an giùlan mu'n cuairt le gaothaibh; craobhan searg-mheasach, gun toradh; dà uair marbh, air an spìonadh as am freumhaibh;

13 Garbh-thonna [5] na fairge, a sgeitheas an nàire féin mar chobhar; reulta seachranach, d'am bheil duibhre an dorchadais gu siorruidh air a thasgaidh.

14 Agus rinn Enoch mar an ceudna, an seachdamh *pearsa* o Adhamh, fàidhead-aireachd orra sin, ag ràdh, Feuch, tha'n Tighearn a' teachd le deich mìle d'a naomhaibh [6],

15 A dheanamh breitheanais air na h-uile, agus chum iadsan uile a tha mi-dhiadhaidh 'nam measg fhàgail ris, a thaobh an uile ghnìomhara mi-dhiadhaidh a rinn iad gu mi-dhiadhaidh, agus a thaobh an uile *bhriathar* cruaidhe, a labhair peacaich mi-dhiadhaidh 'na aghaidh.

16 Is luchd cànrain agus gearain an dream so, a tha 'g imeachd a réir an ana-miann féin; agus tha'm beul a' labhairt *bhriathar* atmhor [7], agus iad a' gabhail iongantais [8] do phearsaibh dhaoine air sgàth buannachd.

17 Ach cuimhnichibh-sa, a mhuinntir mo ghràidh, na focail a labhradh roimh le abstolaibh ar Tighearna Iosa Criosd;

18 Mar a thubhairt iad

[1] *'nan samhlachas.*
[2] *luchd-bruadair neòghlan.*
[3] *gu tàir-chainnteach, maslach.*
[4] *labhairt uile mu na nithibh.*
[5] *Fiadh-thonna.*
[6] *le 'dheich miltibh naomha.*
[7] *uaibhreach.*
[8] *a' toirt mòr-mheas.*

ribh, gu'm biodh anns an aimsir dheireannaich luchdfanoid, a ghluaiseadh a réir an ana-mianna mi-dhiadhaidh féin.

19 'S iad sin an dream a sgaras iad féin o *chàch*, colladh [1], gun an Spiorad aca.

20 Ach air bhi dhuibh-se, a mhuinntir ionmhuinn, 'gur togail féin suas ann bhur creidimh ro naomha, a' deanamh urnuigh san Spiorad naomh,

21 Coimhidibh sibh féin ann an gràdh Dhé, le sùil ri tròcair ar Tighearna Iosa Criosd chum na beatha maireannaich.

22 Agus gabhaibh truas do dhream àraidh, a' deanamh eadar-dhealachaidh:

23 Agus tèarnaibh dream eile le h-eagal, 'gan spìonadh as an teine; a' fuathachadh eadhon an eudaich air am bheil smal na feòla [2].

24 A nis dha-san a tha comasach air bhur gleidheadh o thuisleadh, agus *bhur* cur gu neo-lochdach an làthair a ghlòire le h-aoibhneas ro mhòr.

25 Do'n Dia a ta mhàin glic, ar Slànuighear, *gu robh* glòir agus mòralachd, neart [3] agus cumhachd, a nis agus air feadh nan uile linn. Amen.

[1] *nàdurra, feòlmhor.*
[2] *a ta air a shalachadh leis an fheòil.*

[3] *tighearnas, uachdaranachd.*

TAISBEAN.

EOIN AN DIADHAIR.

CAIB. I.

1 *Sgrìobh Eoin a thaisbean chum seachd eaglaisean na h-Asia, a tha air an ciallachadh leis na seachd coinnleiribh òir.* 7 *Teachd Chriosd:* 14 *A chumhachd glòrmhor, agus a mhòralachd.*

TAISBEAN Iosa Criosd, a thug Dia dha, a dh'fhoillseachadh d'a sheirbhisich nithe a's éigin teachd gu crìch ann an ùine ghearr; agus chuir a teachdaireachd uaith, agus le 'aingeal féin dh'fhoillsich e *iad* d'a sheirbhiseach Eoin:

2 A rinn fianuis air focal Dé, agus air teisteas Iosa Criosd, agus air gach ni a chunnaic e.

3 *Is* beannaichte an ti a leughas, agus iadsan a dh'éisdeas ri briathraibh na fàidheadaireachd so, agus a choimhideas na nithe a tha sgrìobhta innte: oir tha'n t-àm am fagus.

4 EOIN chum nan seachd eaglaisean a ta san Asia; Gràs dhuibh, agus sìth o'n Ti a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd; agus o na seachd spioradaibh a tha 'm fianuis a righ-chaithreachsan;

5 Agus o Iosa Criosd, an fhianuis fhìor, an ceud-ghin o na marbhaibh, agus uachdaran rìghre na talmhainn: Dha-san a ghràdhaich sinn, agus a dh'ionnlaid sinn o ar peacaibh 'na fhuil féin,

6 Agus a rinn rìghre dhinn agus sagairt do Dhia agus d'a Athair-san; dhasan *gu robh* glòir agus cumhachd gu saoghal nan saoghal. Amen.

7 Feuch, tha e teachd le neulaibh; agus chi gach sùil e, agus iadsan *mar an ceudna* a lot e [1]: agus ni uile threubha na talmhainn caoidh air a shon-san: gu ma h-amhlùidh bhitheas. Amen.

8 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh, tha an Tighearn ag radh, a ta, agus a bha, agus a ta ri teachd, an t-Uile-chumhachdach.

9 Bha mise Eoin, bhur dearbh-bhràthair, agus bhur companach [2] ann an àmhghar, agus ann an rìoghachd agus am foighidin Iosa Criosd, anns an eilean [3] ris an abrar Patmos, air son focail Dé, agus air son fianuis Iosa Criosd.

10 Bha mi san Spiorad air là an Tighearn, agus chuala mi air mo chùlaobh guth mòr, mar *ghuth* trompaid.

11 Ag ràdh, Is mise Alpha agus Omega, an ceud neach agus an neach deireannach: agus Sgrìobh-sa ann an leabhar an ni a chi thu, agus cuir *e* chum nan seachd eaglaisean a tha san Asia; chum Ephesuis, agus chum Smirna, agum chum Phergamois, agus chum Thiatira, agus chum Shardis, agus chum Philadelphia, agus chum Laodicea.

12 Agus thionndaidh mi a dh'fhaicinn a ghutha a labhair rium. Agus air tionndadh dhomh, chunnaic mi seachd coinnleirean òir;

13 Agus am meadhon nan seachd coinnleirean, *neach* cosmhuil ri Mac an duine, air an robh eudach a ràinig sìos gu 'shàilibh, agus criosLaichte [4] le crios òir mu 'chìochaibh.

14 *Bha* a cheann agus 'fholt geal mar oluinn ghil, mar shneachda; agus a shùilean mar lasair theine;

15 Agus a chosa cosmhuil ri umha [5] fìor-ghlan, mar gu'm bitheadh iad a' dearglosgadh ann an àmhuinn; agus a ghuth mar thoirm mhòran uisgeachan.

16 Agus bha aige 'na làimh dheis seachd reultan: agus claidheamh geur dà fhaobhair a' teachd a mach as a bheul: agus *bha* a ghnùis mar a' ghrian a' dealrachadh 'na làn neart.

17 Agus an uair a chunnaic mi e, thuit mi sìos aig a chosaibh an riochd mairbh: agus chuir e a làimh dheas orm, ag ràdh rium, Na biodh eagal ort: is mise an ceud neach agus an neach deireannach.

18 *Is mise* an ti a ta beò, agus a bha marbh; agus, feuch, tha mi beò gu saoghal nan saoghal, Amen; agus tha iuchraiche ifrinn [6] agus a' bhàis agam.

---

[1] *a throimh-lot, a shàth e troimh.*
[2] *fear-comuinn.*
[3] *oilean, innis.*
[4] *criosraichte.*
[5] *prais.*
[6] *na h-uaighe, an t-saoghail ri teachd.*

19 Sgrìobh na nithe a chunnaic thu, agus na nithe a ta ann, agus na nithe a bhitheas an déigh so:

20 Rùn-diomhair nan seachd reultan a chunnaic thu ann am làimh dheis, agus nan seachd coinnleirean òir. Is iad na seachd reultan, aingil nan seachd eaglaisean: agus is iad na seachd coinnleirean a chunnaic thu, na seachd eaglaisean.

CAIB. II.

1 *Ciod a dh'àitheadh do Eoin a sgrìobhadh chum aingle, (is iad sin, ministeirean,) nan eaglaisean, 1 Ephesuis, 8 Smirna, 12 Phergamois, 18 Thiatira: agus ciod a ta air a mholadh, no a fhuaradh uireasbhuidheach annta-san.*

CHUM aingil[1] eaglais Ephesuis, Sgrìobh; Is iad so na nithe a ta an ti a tha cumail nan seachd reultan 'na làimh dheis, a tha 'g imeachd ann am meadhon nan seachd coinnleirean òir, ag ràdh;

2 Is aithne dhomh t'oibre, agus do shaothair, agus t'fhoighidin, agus nach urrainn thu giùlan leo-san a tha olc; agus gu'n do dhearbh thu iadsan a their gur abstoil iad féin, agus nach eadh, agus gu'n d'fhuair thu iad breugach;

3 Agus gu'n do ghiùlain thu, agus gu bheil foighidin agad, agus air sgàth m'ainmesa gu'n d'rinn thu saothair, agus nach d'thug thu thairis.

4 Gidheadh, tha *ni-éigin* agam a' d' aghaidh, do bhrìgh gu'n do thréig thu do cheud ghràdh.

5 Cuimhnich uime sin cia uaith a thuit thu, agus gabh aithreachas, agus dean na ceud oibre; no thig mi ort gu grad, agus atharraichidh mi do choinnleir as 'àit, mur gabh thu aithreachas.

6 Ach a ta so agad, gur fuathach leat oibre nan Nicolaiteach, nithe mar an ceudna a's fuathach leam-sa.

7 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh; Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mise r'a itheadh do chraoibh na beatha, a tha ann am meadhon phàrrais Dé.

8 Agus chum aingil eaglais Smirna, sgrìobh, Na nithe so a ta esan ag ràdh, an ti a's e'n ceud neach agus an neach deireannach, a bha marbh, agus a tha beò;

9 Is aithne dhomh t'oibre, agus t'àmhghar, agus do bhochdainn, (gidheadh a ta thu beartach[2],) agus *is aithne dhomh* toibheum na muinntir a their gur Iudhaich iad féin, agus nach eadh, ach sionagog Shàtain.

10 Na biodh eagal ort roimh aon do na nithibh sin a dh'fhuilingeas tu: feuch, tilgidh an diabhul cuid dhibh ann am prìosan, chum gu'n dearbhar sibh; agus bithidh àmhghar[3] agaibh rè dheich làithean: bi-sa fìrinneach gu bàs, agus bheir mise dhuit crùn na beatha.

11 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh: An ti a bheir buaidh, cha chiurrar leis an dara bàs e.

12 Agus chum aingil na h-eaglais a *ta* ann am Perga-

[1] *theachdair.* [2] *saoibhir.* [3] *trioblaid.*

mos, sgrìobh ; Na nithe so a ta esan, aig am bheil an claidheamh geur dà fhaobhair, ag ràdh :

13 Is aithne dhomh t'oibre, agus c'àit am bheil thu a'd' chòmhnuidh, *eadhon* far *am bheil* caithir Shàtain : agus a ta thu a' cumail m' ainme-sa gu daingean, agus cha d' àicheadh thu mo chreidimh, eadhon anns na làithibh sin anns *an robh* Antipas 'na fhianuis[1] fhìrinneach dhomh, a mharbhadh 'nur measg, far am bheil Sàtan 'na chòmhnuidh.

14 Gidheadh, tha beagan agam a'd' aghaidh, do bhrìgh gu bheil agad an sin an dream a tha cumail teagaisg Bhalaaim, a theagaisg do Bhalac ceap-tuislidh a chur roimh chloinn Israeil, chum nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh itheadh, agus strìopachas a dheanamh.

15 Is amhuil sin a ta agad mar an ceudna an dream a tha cumail teagaisg nan Nicolaiteach, ni a's fuathach leam-sa.

16 Dean aithreachas, no thig mi a d'ionnsuidh gu grad, agus cogaidh mi 'nan aghaidh le claidheamh mo bheòil.

17 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh : Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi r'a itheadh do'n mhana fholuichte, agus bheir mi dha clach gheal, agus air a' chloich ainm nuadh sgrìobhta, nach aithne do neach air bith, ach do'n ti a gheibh *i*.

18 Agus chum aingil na h-eaglais a *ta* ann an Tiatira, sgrìobh ; Na nithe so tha Mac Dhé, aig am bheil a shùilean mar lasair theine, agus a chosan mar umha fìor-ghlan, ag ràdh ;

19 Is aithne dhomh t'oibre, agus do ghràdh, agus do sheirbhis[2], agus *do* chreidimh, agus t'fhoighidin, agus t'oibre deireannach ; gu *bheil iad* ni's mò na do cheud oibre.

20 Gidheadh, tha agam beagan do nithibh a'd' aghaidh, gu bheil thu a' fulang do'n mhnaoi sin Isebel, a tha 'g ràdh gur ban-fhàidh i féin, mo sheirbhisich a theagasg agus a mhealladh chum strìopachas a dheanamh, agus nithe a dh'ìobradh do ìodholaibh itheadh.

21 Agus thug mi dhi ùine gu aithreachas a ghabhail d'a strìopachas ; agus cha do ghabh i aithreachas.

22 Feuch, tilgidh mi i ann an leabaidh, agus iadsan a tha deanamh adhaltrannais rithe ann an àmhghar mòr, mur gabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.

23 Agus marbhaidh mi a clann leis a' bhàs ; agus bithidh fhios aig na h-eaglaisibh uile gur mise an ti sin a sgrùdas na h-àirnean agus na cridheachan : agus bheir mi do gach aon agaibh-sa a réir bhur n-oibre.

24 Ach ribhse a ta mi ag ràdh, agus ris a' chuid eile ann an Tiatira, Mheud aig nach 'eil an teagasg so, agus do nach b'aithne doimhneachda Shàtain, mar a their iad, cha chuir mi uallach eile oirbh ;

[1] *'na mhairtireach.*

[2] *fhrithealadh, mhinistreileachd.*

25 Ach cumaibh gu daingean an ni a ta agaibh, gus an tig mi.

26 Agus an ti a bhuadhaicheas, agus a ghleidheas m'oibre gus a' chrioch, dhasan bheir mi cumhachd os ceann nan Cinneach :

27 (Agus riaghlaidh e iad le slait iaruinn : mar shoithichibh creadha brisear 'nam bloighdibh iad :) amhuil a fhuair mise o m'Athair.

28 Agus bheir mi dha reult na maidne.

29 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

CAIB. III.

1 Tha aingeal eaglais Shardis air a chronachadh, 3 agus air earalachadh gu h-aithreachas. 8 Tha 'aingeal eaglais Philadelphia air a mholadh air son a dhichiil agus 'fhoighidin. 15 Tha aingeal eaglais Laodicea air a chronachadh a chionn nach robh e fuar no teth.

AGUS chum aingil na h-eaglais a *tha* ann an Sardis, sgriobh ; Na nithe so a ta an ti aig am bheil seachd spiorada Dhé, agus na seachd reultan, ag ràdh ; Is aithne dhomh t'oibre, gu bheil ainm agad, gu bheil thu beò, gidheadh a ta thu marbh.

2 Bi faireil, agus neartaich na nithe a ta làthair, agus a ta ullamh gu bàsachadh [1] : oir cha d'fhuair mi t'òibre coimhlionta am fianuis Dé.

3 Cuimhnich uime sin cionnus a fhuair agus a chuala tu, agus gléidh [2], agus gabh aithreachas. Uime sin mur dean thu faire, thig mi ort mar ghaduiche, agus cha bhi fios agad ciod i an uair anns an tig mi ort.

4 Tha beagan ainmean agad eadhon ann an Sardis, nach do shalaich an eudach ; agus imichidh iad maille rium-sa ann an *culaidhibh* geala : oir is airidh [3] iad.

5 An ti a bheir buaidh, sgeadaichear e ann an eudach geal ; agus cha dubh mi mach 'ainm á leabhar na beatha, ach aidichidh mi 'ainm-san am fianuis m'Athar, agus am fianuis 'aingle-san.

6 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

7 Agus chum aingil na h-eaglais ann am Philadelphia, sgrìobh ; Na nithe so a ta an ti naomh ag ràdh, an ti fìor, an ti aig am bheil iuchair Dhaibhidh, an ti a dh'fhosglas, agus cha dùin neach air bith ; agus a dhùineas, agus cha'n fhosgail neach air bith :

8 Is aithne dhomh t'oibre : feuch, chuir mi dorus fosgailte romhad, agus cha'n urrainn neach air bith a dhùnadh : oir a ta neart beag agad, agus ghléidh thu m'fhocal, agus cha d'àicheadh thu m'ainm.

9 Feuch, bheir mise *orrasan* do shionagog Shatain, (a tha 'g ràdh gur Iudhaich iad féin, agus nach eadh, ach a ta deanamh bréige,) feuch, bheir mise orra gu'n tig iad agus gu'n dean iad aoradh aig do chosaibh, agus gu'm bi fios aca gu'n do ghràdhaich mise thu.

---

[1] *agus neartaich a' chuid eile a ta ullamh gu bàsachadh.*

[2] *coimhid, cum gu teann.*

[3] *fiù.*

10 A chionn gu'n do ghléidh thu focal m' fhoighidin-sa, gleidhidh mise thusa mar an ceudna o uair a' bhuairidh, a thig air an t-saoghal uile, a dhearbhadh na muinntir sin a tha 'nan còmhnuidh air an talamh.

11 Feuch, tha mi a' teachd gu grad: dean greim daingean air na bheil [1] agad, chum nach glac neach oir bith do chrùn.

12 An ti a bheir buaidh, ni mi e 'na phost [2] ann an teampull mo Dhé, agus cha téid e ni's mò a mach as: agus sgrìobhaidh mi ainm mo Dhé air, agus ainm caithreach [3] mo Dhé, *a's i* Ierusalem nuadh, a thig a nuas o nèamh o m' Dhia: agus *sgrìobhaidh* mi m'ainm nuadh féin *air*.

13 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

14 Agus chum aingil na h-eaglais ann an Laodicea, sgrìobh; Nà nithe so a ta an Amen, an fhianuis dhìleas agus fhìrinneach, toiseach cruthachaidh Dhé, ag ràdh;

15 Is aithne dhomh t'oibre, nach 'eil thu aon chuid fuar no teth: b'fhearr leam gu'm bitheadh tu fuar no teth.

16 Uime sin do bhrìgh gu bheil thu meagh-bhlàth, agus nach 'eil thu aon chuid fuar no teth, sgeithidh mi thu mach as mo bheul.

17 Do bhrìgh gu bheil thu ag ràdh, Tha mi beartach, agus air fàs ann an saoibhreas, agus gun fheum agam air ni sam bith; agus gun fhios agad gu bheil thu dòruinneach [4], agus truagh, agus bochd, agus dall, agus lomnochd:

18 Comhairlicheam dhuit òr a cheannach uamsa, air a dhearbhadh san teine, chum gu'm bi thu saoibhir; agus eudach geal, chum gu'n còmhdaichear thu, agus nach bi nàire [5] do lomnochduidh follaiseach; agus ùng do shùile le sàbh-shùl [6], chum gur léir dhuit.

19 Mheud as is ionmhuinn leam, tha mi a' cronachadh agus a' smachdachadh; uime sin biodh agad-sa teasghràdh, agus dean aithreachas.

20 Feuch, tha mi a'm' sheasamh aig an dorus, agus a' bualadh: ma dh'éisdeas neach sam bith ri m' ghuth, agus gu'm fosgail e'n dorus, thig mi a steach d'a ionnsuidh, agus gabhaidh mi mo shuipeir maille ris, agus esan maille rium-sa.

21 Do'n ti a bhuadhaicheas bheir mi comas suidhe maille rium-sa air mo righ-chaithir, amhuil fòs a bhuadhaich mise, agus a shuidh mi maille ri m' Athair air a righ-chaithirsan.

22 An ti aig am bheil cluas, éisdeadh e ciod a ta an Spiorad ag ràdh ris na h-eaglaisibh.

CAIB. IV.

1 *Chunnaic Eoin righ-chaithir Dhé ann am flaitheanas.* 4 *Na ceithir seanaire fichead.* 6 *Na ceithir bheathaiche làn do shùilibh air am beulaobh agus air an cùlaobh.* 10 *Thilg na seanairean sìos an*

[1] *ris an ni.* [2] *'na charragh.* [3] *baile.* [4] *iarganach, àmhgharach.* [5] *gràineileachd.* [6] *fobhair-shùl, sùil-leigheas.*

crùin, agus rinn iad aoradh do'n ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir.

AN déigh so dh'amhairc mi, agus, feuch, *bha* dorus fosgailte air nèamh ; agus *bha* an ceud ghuth a chuala mi, mar *fhuaim* trompaid a' labhairt rium, ag ràdh, Thig a nìos an so, agus nochdaidh mise dhuit nithe a's éigin tachairt an déigh so.

2 Agus air ball bha mi san Spiorad : agus, feuch, bha righ-chaithir air a suidheachadh air nèamh, agus bha neach 'na shuidhe air an righ-chaithir.

3 Agus bha an ti a shuidh, r'a amharc air, cosmhuil ri cloich Iasper, agus Shardis : agus *bha* bogha-frois[1] timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt, cosmhuil, r'a fhaicinn, ri Emerald.

4 Agus timchioll na righ-chaithreach mu'n cuairt *bha* ceithir chaithriche fichead ; agus air na caithrichibh cnunnaic mi ceithir seanaire fichead 'nan suidhe, air an sgeadachadh ann an culaidhibh geala ; agus bha ac' air an cinn crùin[2] òir.

5 Agus chaidh a mach as an righ-chaithir dealanaich, agus tairneanaich, agus guthanna : agus *bha* seachd lòchrain[3] theine a' dearg-lasadh am fianuis na righ-chaithreach, a's iad seachd spiorada Dhé.

6 Agus roimh an righ-chaithir *bha* fairge ghloine cosmhuil ri criostal : agus ann am meadhon na righ-chaithreach, agus mu'n cuairt do'n righ-chaithir, *bha* ceithir bheathaiche làn do shùilibh air am beulaobh agus air an cùlaobh.

7 Agus *bha* an ceud bheathach cosmhuil ri leòmhan, agus an dara beathach cosmhuil ri laogh, agus bha aig an treas beathach aghaidh mar dhuine, agus *bha* an ceathramh beathach cosmhuil ri iolair ag itealaich.

8 Agus aig na ceithir bheathaichibh, aig gach aon diubh fa leth, bha sè sgiathan mu'n cuairt da, agus *bha* iad làn do shùilibh an taobh a stigh ; agus cha do sguir iad a là no dh'oidhche, ag ràdh, Naomh, naomh, naomh, an Tighearn Dia uile-chumhachdach, a bha, agus a ta, agus a bhitheas.

9 Agus an uair a thug na beathaiche sin glòir, agus urram, agus buidheachas do'n ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, a ta beò gu saoghal nan saoghal,

10 Thuit na ceithir seanaire fichead sìos an làthair an ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus rinn iad aoradh dha-san a ta beò gu saoghal nan saoghal, agus thilg iad sìos an crùin an làthair na righ-chaithreach, ag ràdh,

11 Is airidh[4] thusa, a Thighearn, air glòir, agus urram, agus cumhachd fhaotainn ; oir chruthaich thu na h-uile nithe, agus air son do thoile-sa tha iad, agus chruthaicheadh iad.

CAIB. V.

1 *An leabhar air a sheulachadh le seachd seulaibh, 9 a b'airidh a mhàin an t-Uan a mharbhadh air*

[1] *bogha-uisge.* [2] *corona.* [3] *lamps.* Sasg. [4] *fiu.*

f'hosgladh: uime sin thug na seanairean cliù dha, agus dh'aidich iad gu'n do shaor e iad le 'fhuil féin.

AGUS chunnaic mi ann an làimh dheis[1] an ti a shuidh air an righ-chaithir, leabhar sgrìobhta san taobh a stigh dheth agus air a chùlaobh, air a sheulachadh le seachd seulaibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal treun a' gairm le guth àrd, Cò a's airidh air an leabhar fhosgladh, agus air a sheulachan fhuasgladh?

3 Agus cha robh aon neach air nèamh, no air thalamh, no fuidh'n talamh comasach air an leabhar fhosgladh, no sealltuinn air.

4 Agus ghuil mi gu mòr, do bhrìgh nach d' fhuaradh aon neach a b'airidh air an leabhar fhosgladh, agus a leughadh, no sealltuinn air.

5 Agus thubhairt aon do na seanairibh rium, Na guil: feuch, bhuadhaich an Leòmhan tha do threubh Iudah, Freumh Dhaibhidh, air an leabhar fhosgladh, agus a sheachd seulachan fhuasgladh.

6 Agus dh'amhairc mi, agus, feuch, ann am meadhon na righ-chaithreach, agus nan ceithir bheathaichean, agus ann am meadhon nan seanairean, Uan 'na sheasamh mar gu'm biodh e air a mharbhadh, aig an robh seachd adhaircean, agus seachd sùilean, a's iad seachd spiorada Dhé, a chuireadh a mach chum na talmhainn uile.

7 Agus thàinig e, agus ghlac e an leabhar á deas làimh an ti a bha 'na shuidhe air an righ-chaithir.

8 Agus an uair a ghlac e'n leabhar, thuit na ceithir bheathaichean, agus na ceithir seanaire fichead sìos an làthair an Uain, agus aig gach aon diubh clàrsaichean, agus tùis-shoithichean òir làn do nithibh deadh-fhàile, nithe a's iad urnuighean nan naomh.

9 Agus sheinn iad òran nuadh, ag radh, Is airidh thusa air an leabhar a ghlacadh, agus a sheulachan fhosgladh, do bhrìgh gu'n do mharbhadh thu, agus gu'n do shaor thu sinne do Dhia le t'fhuil féin, as gach uile thréibh, agus theangaidh, agus shluagh, agus chinneach.

10 Agus gu'n d'rinn thu rìghrean dhinn agus sagairt do ar Dia: agus rìghichidh sinn air an talamh.

11 Agus dh'amhairc mi, agus chuala mi guth mhòran aingeal timchioll na righ-chaithreach, agus nam beathaichean, agus nan seanairean; agus b'e an àireamh deich mìle uair deich mìle, agus mìlte do mhìltibh;

12 Ag ràdh le guth àrd, Is airidh an t-Uan a chaidh mharbhadh, air cumhachd, agus saoibhreas, agus gliocas, agus neart, agus urram, agus glòir, agus moladh fhaotainn.

13 Agus chuala mi gach uile chreutair a ta air nèamh, agus air an talamh, agus fuidh'n talamh, agus a ta air a' chuan, agus na h-uile nithe a ta annta, ag ràdh, Moladh, agus urram, agus glòir, agus cumhachd, *gu robh* dha-san a ta 'na shuidhe air an righ-

[1] *air làimh dheis.*

chaithir, agus do'n Uan gu saoghal nan saoghal.

14 Agus thubhairt na ceithir bheathaiche, Amen. Agus thuit na ceithir seanaire fichead sìos, agus rinn iad aoradh dha-san a ta beò gu saoghal nan saoghal.

CAIB. VI.

1 *Fosgladh nan seula an ordugh, far am bheil fàidheadaireachd air a chur sìos mu thimchioll nithe gu deireadh an t-saoghail.*

AGUS chunnaic mi, 'nuair a dh'fhosgail an t-Uan aon do na seulaibh, agus chuala mi aon do na ceithir bheathaichibh ag ràdh, mar le fuaim tairneanaich, Thig agus faic.

2 Agus chunnaic mi, agus, feuch, each geal; agus bha aig an ti a shuidh air, bogha: agus thugadh dha crùn, agus chaidh e mach a' buadhachadh, agus chum gu buadhaicheadh e.

3 Agus an uair a dh'fhosgail e'n dara seula, chuala mi an dara beathach ag ràdh, Thig, agus faic.

4 Agus chaidh each eile mach, *a bha* dearg; agus thugadh *cumhachd* dha-san a shuidh air, chum sìth a thoirt o'n talamh, ionnus gu marbhadh iad a chéile: agus thugadh claidheamh mòr dha.

5 Agus an uair a dh'fhosgail e an treas seula, chuala mi an treas beathach ag ràdh, Thig, agus faic. Agus dh'amhairc mi, agus, feuch, each dubh, agus bha aig an ti a shuidh air, meidh[1] 'na làimh.

6 Agus chuala mi guth ann am meadhon nan ceithir bheathaichean ag ràdh, Tomhas cruithneachd air son peghinn, agus tri tomhasan eòrna air pheghinn; agus na dean cron air an oladh, no air an fhìon.

7 Agus an uair a dh'fhosgail e'n ceathramh seula, chuala mi guth a' cheathramh beathaich ag ràdh, Thig, agus faic.

8 Agus dh'amhairc mi, agus feuch each glas[2]; agus b'e ainm an ti a shuidh air, am Bàs, agus lean ifrinn[3] 'na chuideachd: agus thugadh dhoibh-san cumhachd air a' cheathramh cuid do'n talamh, a mharbhadh[4] le claidheamh, agus le gorta, agus le bàs[5], agus le fiadh-bheathaichibh na talmhainn.

9 Agus an uair a dh'fhosgail e an cùigeadh seula, chunnaic mi fuidh'n altair, anama na muinntir sin a mharbhadh air son focail Dé, agus air son na fianuis a chum iad:

10 Agus ghlaodh iad le guth mòr, ag ràdh, Cia fhad a bhitheas, O Thighearna naoimh agus fhìrinnich, gus an dean thu breitheanas, agus an dìol thu ar fuil-ne orra-san a ta 'nan còmhnuidh ar an talamh?

11 Agus thugadh do gach aon diubh trusgana fada geala, agus chaidh a ràdh[6] riu, iad a ghabhail fois fathast rè ùine bhig, gus am biodh an comh-sheirbhisich mar an ceudna, agus am bràithrean a rachadh a mharbhadh mar

1 *toimhsean.* 2 *uaine.* 3 *an uaigh.*

4 *chum marbhaidh air a' cheathramh cuid do'n talamh.* 5 *plàigh bhàsmhoir.* 6 *a dubhradh.*

a chaidh iadsan, air an coimhlionadh.

12 Agus dh'amhairc mi nuair a dh'fhosgail e an seathadh seula, agus, feuch, bha crith mhòr thalmhainn ann; agus dh'fhàs a' ghrian dubh mar shaic-eudach roin, agus dh'fhàs a' ghealach mar fhuil.

13 Agus thuit reulta nèimh air an talamh, mar a thilgeas craobh-fhìge a figean an-abaich, 'nuair a chrathar i le gaoith mhòir.

14 Agus chaidh nèamh thairis mar rola leabhair air fhilleadh air a chéile; agus dh'atharraicheadh gach beinn agus eilean as an ionadaibh féin:

15 Agus dh'fholaich rìghre na talmhainn, agus na daoine mòra, agus na daoine saoibhir, agus na h-àrd-cheannardan, agus na daoine cumhachdach, agus gach tràill[1], agus gach duine saor, iad féin ann an uamhaibh agus ann an creagaibh nam beann;

16 Agus thubhairt iad ris na sléibhtibh agus ris na creagaibh, Tuitibh oirnne, agus folaichibh sinn o ghnùis an ti a tha 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus o fheirg an Uain:

17 Oir thàinig là mòr 'fheirge-san; agus cò a dh'fheudas seasamh?

CAIB. VII.

1 *Chuir aingeal seula air seirbhisich Dhè 'nan eudanaibh.* 4 *Àireamh na muinntir a sheulaicheadh:* 5 *do threubhaibh Israeil fa leth àireamh shonruichte,* 9 *do gach cinneach eile cuideachd mhòr gun àireamh, a tha 'nan seasamh an làthair na righ-chaithreach, air an sgeadachadh ann an trusganaibh geala.*

AGUS an déigh nan nithe sin, chunnaic mi ceithir aingil 'nan seasamh air ceithir oisinnibh na talmhainn, a' cumail ceithir ghaothanna na talmhainn, chum nach séideadh a' ghaoth air an talamh, no air an fhairge, no air aon chraoibh.

2 Agus chunnaic mi aingeal eile ag éirigh o'n àird an ear, aig an robh seula an Dé bheò: agus ghlaodh e le guth mòr ris na ceithir aingil, d'an d'thugadh *cumhachd* cron a dheanamh air an talamh agus air an fhairge,

3 Ag ràdh, na deanaibh dochann do'n talamh, no do'n fhairge, no do na craobhaibh, gus an cuir sinn seula air seirbhisich ar Dé air clàraibh an eudain.

4 Agus chuala mi àireamh na dream a sheulaicheadh: ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, a sheulaicheadh do uile threubhaibh chloinn Israeil.

5 Do thréibh Iudah sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Reubein sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Ghad sheulaicheadh dà mhìle dheug.

6 Do thréibh Aseir sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Nephtalim sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Mhanaseis sheulaicheadh dà mhìle dheug.

7 Do thréibh Shimeoin sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Lebhi sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Isachair sheulaicheadh dà mhìle dheug.

1 *daor-òglach.*

8 Do thréibh Shabuloin sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Ioseiph sheulaicheadh dà mhìle dheug. Do thréibh Bheniamin sheulaicheadh dà mhìle dheug.

9 An déigh so dh'amhairc mi, agus, feuch, sluagh mòr nach robh neach sam bith comasach air àireamh, do na h-uile chinnich, agus threubhaibh, agus shluaghaibh, agus theangannaibh, 'nan seasamh an làthair na righ-chaithreach, agus an làthair an Uain, air an sgeadachadh le trusganaibh fada geala, agus pailm aca 'nan làmhaibh;

10 Agus ghlaodh iad le guth àrd, ag ràdh, Slàinte do ar Dia-ne[1] a ta 'na shuidhe air an righ-chaithir, agus do'n Uan[2].

11 Agus sheas na h-aingil uile timchioll na righ-chaithreach, agus nan seanairean, agus nan ceithir bheathaichean, agus thuit iad air an aghaidh an làthair na righ-chaithreach, agus rinn iad aoradh do Dhia,

12 Ag ràdh, Amen: Moladh, agus glòir, agus gliocas, agus buidheachas, agus urram, agus cumhachd, agus neart *gu robh* do ar Dia-ne gu saoghal nan saoghal. Amen.

13 Agus fhreagair aon do na seanairibh, ag ràdh rium, Cò iad sin a ta air an sgeadachadh le trusganaibh fada geala? agus cia as a thàinig iad?

14 Agus thubhairt mi ris, A Thighearn, tha fhios agad-sa. Agus thubhairt e rium, Is iad so iadsan a thàinig á h-àmhghar[3] mòr; agus nigh iad an trusgain, agus rinn iad geal iad ann am fuil an Uain.

15 Uime sin tha iad an làthair righ-chaithreach Dhé, agus a'deanamh aoraidh dha a là agus a dh'oidhche 'na theampull: agus gabhaidh an ti a tha 'na shuidhe air an righ-chaithir còmhnuidh 'nam measg.

16 Cha bhi ocras orra tuilleadh, no tart ni's mò; cha mhò a bhuaileas a' ghrian orra[4], no teas air bith.

17 Oir beathaichidh an t-Uan a tha am meadhon na righ-chaithreach iad, agus treòraichidh e iad gu beòthobraichibh uisge: agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh.

CAIB. VIII.

1 *'Nuair a dh'fhosgladh an seachdamh seula,* 2 *chaidh seachd trompaidean a thoirt do sheachd aingibh:* 3 *Chuir aingeal eile tùis maille ri urnuighibh nan naomh air an altair òir.* 6 *Shéid ceithir dhiubh an trompaidean, agus lean plàighean mòra an lorg sin.*

AGUS an uair a dh'fhosgail e an seachdamh seula, bha tosd air nèamh mu thimch'oll leth uaire.

2 Agus chunnaic mi na seachd aingil a sheas am fianuis Dé; agus thugadh dhoibh-san seachd trompaidean.

3 Agus thàinig aingeal eile, agus sheas e aig an altair, agus tùisear òir aige; agus thugadh dha mòran tùise, chum gu'n tugadh se

[1] *o ar Dia-ne.* [2] *o'n Uan.* [3] *trioblaid.*

[4] *a thuiteas a' ghrian orra, a loisgeas a' ghrian iad.*

e[1] maille ri urnuighibh nan uile naomh air an altair òir a *bha*'n làthair na righ-chaithreach.

4 Agus chaidh deatach na tùise suas maille ri urnuighibh nan naomh, o làimh an aingil, an làthair Dhé.

5 Agus ghlac an t-aingeal an tùiseir, agus lìon se e le teine na h-altarach, agus thilg e air an talamh e: agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich, agus crith-talmhainn ann.

6 Agus dh'ullaich na seachd aingil aig an robh na seachd trompaidean iad féin, chum an séideadh.

7 Agus shéid an ceud aingeal, agus bha clocha-meallain[2] ann, agus teine air am measgadh le fuil, agus thilgeadh air an talamh iad; agus loisgeadh an treas cuid do na craobhaibh, agus am feur glas uile.

8 Agus shéid an dara aingeal, agus thilgeadh mar gu'm bu bheinn mhòr a' losgadh le teine anns an fhairge: agus dh'fhàs an treas cuid do'n fhairge 'na fuil:

9 Agus fhuair an treas cuid do na creutairibh a bha anns an fhairge, aig an robh anam, bàs; agus mhilleadh[3] an treas cuid do na longaibh.

10 Agus shéid an treas aingeal, agus thuit reult mhòr o nèamh, a' dearg-lasadh mar lòchràn[4], agus thuit i air an treas cuid do na h-aimhnichibh, agus air na tobraichibh uisge;

11 Agus is e an t-ainm a ghoirear do'n reult Burmaid: agus rinneadh an treas cuid do na h-uisgeachaibh 'nam burmaid; agus fhuair mòran dhaoine bàs leis na h-uisgeachaibh, do bhrìgh gu'n d'rinneadh searbh iad.

12 Agus shéid an ceathramh aingeal, agus bhuaileadh an treas cuid do'n ghréin, agus an treas cuid do'n ghealaich, agus an treas cuid do na reultaibh; ionnus gu'n d'rinneadh an treas cuid diubh dorcha, agus nach do dhealraich an là rè an treas cuid dheth, no an oidhche air a' mhodh cheudna.

13 Agus dh'amhairc mi, agus chuala mi aingeal[5] ag itealaich ann am meadhon nèimh, ag ràdh le guth àrd, Is truagh, truagh, truagh, do luchd-àiteachaidh na talmhainn, air son guthanna eile trompaid nan tri aingeal a tha fathast gu séideadh!

CAIB. IX.

1 *Air séideadh do'n chùigeadh aingeal, thuit reult o nèamh, d'am bheil uchair sluichd an dubh-aigein air a tabhairt: dh'fhosgail e an t-slochd, agus thàinig locust cosmhuil ri scorpionaibh a mach.* 12 *Tha a' cheud truaighe air dol thairis.* 13 *Chaidh an seathadh trompaid a shéideadh.*

AGUS shéid an cùigeadh aingeal a thrompaid, agus chunnaic mi reult a' tuiteam o nèamh chum na talmhainn: agus thugadh dha iuchair sluichd an dubh-aigein[6].

2 Agus dh'fhosgail e slochd an dubh-aigein, agus dh'éirich deatach as an t-slochd, mar dheataich àmh-

[1] *gu'n ofraileadh se* e.
[2] *cloich-shneachd.* [3] *sgriosadh.*
[4] *leus.* [5] *acn aingeal.*
[6] *an t-sluic gun aigeal, an t-sluichd an doimhne.*

uinn mhòir *theintich;* agus rinneadh a' ghrian agus an t-athar dorcha le deataich an t-sluichd.

3 Agus thàinig a mach as an deataich air an talamh locuist; agus thugadh cumhachd dhoibh, a réir mar a tha cumhachd aig scorpionaibh na talmhainn.

4 Agus chaidh a ràdh riu gun iad a dheanamh dochainn [1] air feur na talmhainn, no air ni sam bith glas, no air craoibh sam bith; ach air na daoinibh sin a mhàin aig nach 'eil seula Dhé air clàr an eudain.

5 Agus thugadh dhoibh, cha'n e gu marbhadh siad iad, ach gu'm biodh iad air am pianadh ré chùig mìosa: agus *bha* am pian cosmhuil ri péin scorpion, 'nuair a bhuaileas e duine.

6 Agus anns na làithibh sin iarraidh daoine am bàs, agus cha'n fhaigh iad e; agus bithidh déidh aca air bàsachadh, agus teichidh am bàs uatha.

7 Agus *bha* cruth nan locust cosmhuil ri h-eachaibh air an ulluchadh chum catha; agus *bha* air an cinn mar gu'm biodh crùin cosmhuil ri h-òr, agus *bha* an aghaidhean cosmhuil ri h-aghaidhibh dhaoine.

8 Agus bha folt orra cosmhuil ri folt bhan, agus bha am fiacla mar *fhiaclaibh* leòmhan.

9 Agus bha aca uchd-éididhean, mar uchd-éididhean iaruinn; agus *bha* fuaim an sgiathan mar fhuaim charbada mhòran each a' ruith chum catha.

10 Agus bha earbuill aca cosmhuil ri scorpionaibh; agus bha gathanna 'nan earblaibh: agus *b'e* an cumhachd daoine a chiurradh [2] rè chùig mìosa.

11 Agus bha righ aca os an ceann *eadhon* aingeal an dubh-aigein, agus *'se a's* ainm dha san Eabhra, Abadon, ach anns a' Ghréigis 'se a's ainm dha Apolion.

12 Chaidh aon truaighe thairis; feuch, tha dà thruaighe ri teachd fathast an déigh so.

13 Agus shéid an seathadh aingeal a thrompaid, agus chuala mi guth o cheithir adharcaibh na h-altair òir, a tha am fianuis Dé,

14 Ag ràdh ris an t-seathadh aingeal aig an robh an trompaid, Fuasgail na ceithir aingil a tha ceangailte aig an amhainn mhòir Euphrates.

15 Agus dh'fhuasgladh na ceithir aingil, a bha ulluichte fa chomhair uaire, agus là, agus mìosa, agus bliadhna, chum gu'm marbhadh iad an treas cuid do dhaoinibh.

16 Agus *b'e* àireamh armailtean a' mharc-shluaigh fichead mile do dheich miltibh: agus chuala mi an àireamh.

17 Agus mar so chunnaic mi na h-eich anns an taisbean, agus iadsan a shuidh orra, aig an robh uchd-éididhean do theine, agus do hiacint, agus do phronnusc [3]: agus *bha* cinn nan each mar chinn leòmhan; agus as am

[1] *dochair, cron.* [2] *a ghoirteachadh.* [3] *ghronustal.*

beoil thàinig a mach teine, agus deatach, agus pronnusc.

18 Leis na trì *plàighibh* so mharbhadh an treas cuid do dhaoinibh, leis an teine, agus leis an deataich, agus leis a' phronnusc, a chaidh a mach as am beoil.

19 Oir tha an cumhachda 'nam beul, agus 'nan earblaibh: oir *bha* an earbuill cosmhuil ri nathraichibh nimhe, agus bha cinn aca, agus leo sin ni iad dochann[1].

20 Agus cha do ghabh a' chuid eile do na daoinibh, nach do mharbhadh leis na plàighibh sin, aithreachas do oibribh an làmh, ionnus nach deanadh iad aoradh do dheamhnaibh, agus do dhealbhaibh òir, agus airgid, agus umha, agus cloiche, agus fiodha; nach urrainn faicinn, no cluinntinn, no imeachd:

21 Agus cha mhò a ghabh iad aithreachas d'am mortaibh, no d'an druidheachd, no d'an strìopachas, no d'an gadachdaibh.

CAIB. X.

1 *Chunnaic Eoin aingeal treun aig an robh leabhar fosgailte 'na làimh:* 6 *neach a thug mionnan airsan a tha beò gu siorruidh, nach bi aimsir ni's mò ann.* 8 *Thugadh àithne do Eoin an leabhar a ghabhail agus itheadh.*

AGUS chunnaic mi aingeal cumhachdach eile a' teachd a nuas o nèamh, air a sgeadachadh le neul, agus bogha-frois[2] air a cheann, agus 'aghaidh mar a' ghrian, agus a chosa mar phuist teine.

2 Agus bha aige 'na làimh leabhran fosgailte: agus chuir e a chos dheas air an fhairge, agus *a chos* chlì air an talamh,

3 Agus ghlaodh[3] e le guth àrd, mar a bheuchdas leòmhan; agus an uair a ghlaodh e, labhair seachd tairneanaich an guthanna féin.

4 Agus an uair a labhair na seachd tairneanaich an guthanna féin, bha mi dol a sgrìobhadh: agus chuala mi guth o nèamh, ag ràdh rium, Seulaich na nithe a labhair na seachd tairneanaich, agus na sgrìobh iad.

5 Agus thog an t-aingeal, a chunnaic mi 'na sheasamh air a' mhuir, agus air an talamh, a làmh gu nèamh,

6 Agus mhionnaich e airsan a tha beò gu saoghal nan saoghal, a chruthaich nèamh agus na nithe a ta ann, agus an talamh agus na nithe a ta ann, agus an fhairge agus na nithe a ta innte, Nach bi aimsir ann ni's mò[4].

7 Ach ann an làithibh gutha an t-seachdamh aingil, 'nuair a thòisicheas e air séideadh, an sin gu'm biodh rùn-dìomhair Dhé air a chrìochnachadh, mar a dh'innis e d'a sheirbhisich na fàidhean.

8 Agus labhair an guth, a chuala mi o nèamh, rium a rìs, agus thubhairt e, Imich, glac an leabhran a tha fosgailte ann an làimh an aingil a tha 'na sheasamh air an fhairge, agus air an talamh.

9 Agus chaidh mi dh'ionnsuidh an aingil, agus thubhairt mi ris, Thoir dhomh-sa an leabhran: agus thubhairt esan rium, Glac, agus ith suas e; agus ni e do bhroinn

[1] *cron.* [2] *bogha-uisge.* [3] *dh'èigh.*

[4] *Nach bi'n aimsir ann fathast.*

searbh, ach bithidh e ann do bheul milis mar mhil.

10 Agus ghlac mi an leabhran á làimh an aingil, agus dh'ith mi suas e; agus bha e ann mo bheul milis mar mhil; agus an uair a dh'ith mi e, rinneadh mo bhrù searbh.

11 Agus thubhairt e rium, Is éigin duit a rìs fàidheadaireachd a dheanamh am fianuis shlòigh, agus chinneach, agus theanganna, agus rìghre lìonmhor.

CAIB. XI.

1 *Rinn an dà fhianuis fàidheadaireachd:* 6 *thugadh cumhachd dhoibh nèamh a dhruideadh, ionnus nach bi uisge ann:* 7 *ni am bèisd cogadh 'nan aghaidh, agus marbhaidh e iad:* 8 *luidhidh iad gun an adhlac,* 11 *agus an dèigh thri làithean agus leth là èiridh iad a rìs.*

AGUS thugadh dhomh cuilc cosmhuil ri slait: agus sheas an t-aingeal, ag ràdh, Eirich, agus tomhais teampull Dhé, agus an altair, agus iadsan a tha deanamh aoraidh ann.

2 Ach fàg a mach a' chùirt a tha'n taobh a muigh do'n teampull, agus na tomhais i, oir thugadh i do na Cinnich: agus saltraidh iad fo'n cosaibh am baile[1] naomh rè dhà mhìos agus dhà fhichead.

3 Agus bheir mise *cumhachd* do m' dhithis fhianuisean, agus ni iad fàidheadaireachd rè mìle agus dà cheud agus tri fichead là, eudaichte ann an saic-eudach.

4 Is iad so an dà chrann oladh, agus an dà choinnleir a tha 'nan seasamh an làthair Dhé na talmhainn.

5 Agus ma chiurras neach air bith iad, thèid teine a mach as am beul, agus claoidhidh e an naimhdean: agus ma chiurras neach air bith iad, is éigin da bhi air a mharbhadh mar so.

6 Tha cumhachd aca so nèamh a dhùnadh, ionnus nach bi uisge ann, ann an làithibh am fàidheadaireachdsan: agus tha cumhachd aca air uisgeachaibh chum an tionndadh gu fuil, agus an talamh a bhualadh leis an uile phlàigh, co minic 's is toil leo.

7 Agus an uair a chrìochnaicheas iad am fianuis, ni am fiadh-bheathach[2] a dh'èireas as an t-slochd gun iochdar[3] cogadh 'nan aghaidh, agus bheir e buaidh orra, agus marbhaidh e iad.

8 Agus *bithidh* an cuirp mharbha '*nan luidhe* ann an sràid a' bhaile mhòir, ris an abrar gu spioradail Sodom agus an Eiphit, far mar an ceudna an do cheusadh ar Tighearn.

9 Agus chi *cuid* do na sluaghaibh, agus do threubhaibh, agus do theangannaibh, agus do chinnich, an cuirp mharbha rè thri làithean gu leth, agus cha leig iad an cuirp mharbha a chur ann an uaighibh.

10 Agus ni luchd-àiteachaidh na talmhainn gàirdeachas os an ceann, agus bithidh iad subhach, agus cuiridh iad tiodhlacan[4] dh'ionnsuidh a chéile; do bhrìgh gu'n do phian an dà fhàidh so iadsan a bha chòmhnuidh air an talamh.

[1] *a' chaithir.* [2] *am bèisd.* [3] *gun aigeal.* [4] *gibhtean*

11 Agus an déigh thri làithean gu leth, chaidh Spiorad na beatha o Dhia a steach annta, agus sheas iad air an cosaibh; agus thuit eagal mòr orra-san a chunnaic iad.

12 Agus chual iad guth mòr o nèamh, ag ràdh riu, Thigibh a nìos an so. Agus chaidh iad suas do nèamh air neul; agus chunnaic an naimhdean iad.

13 Agus anns an uair sin féin bha crith mhòr thalmhainn ann, agus thuit an deicheamh cuid do'n bhaile[1], agus mharbhadh seachd mìle pearsa sa' chrith-thalmhainn[2]: agus ghabh a' chuid eile eagal, agus thug iad glòir do Dhia nèimh.

14 Chaidh an dara truaighe thairis: feuch, thig an treas truaighe gu h-aithghearr.

15 Agus shéid an seachdamh aingeal a thrompaid; agus bha guthanna mòra air nèamh, ag ràdh, Rinneadh rìoghachdan an t-saoghail *'nan rìoghachdaibh* do ar Tighearn, agus d'a Chriosd-san; agus bithidh e' na Righ gu saoghal nan saoghal.

16 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, a bha 'nan suidhe air an caithrichibh am fianuis Dé, sìos air an aghaidh, agus rinn iad aoradh do Dhia,

17 Ag ràdh, Bheireamaid buidheachas duitse, O Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, a ta, agus a bha, agus a bhitheas; air son gu'n do ghabh thu do chumhachd mòr a d'ionnsuidh, agus gu'n do rìghich thu.

18 Agus bha fearg air na cinnich, agus thàinig t'fhearg-sa, agus àm nam marbh gu'n tugtadh breth orra, agus gu'n tugadh tusa duais do d' sheirbhisich na fàidhean, agus do na naoimh, agus dhoibh-san air am bheil eagal t'ainme, do na big agus do na mòir, agus gu sgriosadh tu iadsan a sgriosas[3] an talamh.

19 Agus dh'f hosgladh teampull Dé air nèamh, agus chunncas ann a theampull àirc a' choimhcheangail: agus bha dealanaich, agus guthanna, agus tairneanaich, agus crith-thalmhainn, agus clocha meallain mòra ann.

CAIB. XII.

1 *Tha bean a bha sgeadaichte leis a' ghréin ri saothair-chloinne:* 4 *tha 'n dragon mòr dearg 'na sheasamh fa comhair, ullamh gus a leanabh a shlugadh suas.* 6 *'Nuair a dh'aiseadadh i, theich i do'n fhasach.* 7 *Chog Michael agus 'aingil an aghaidh an dragoin.*

AGUS chunncas iongantas mòr air nèamh, bean air a sgeadachadh leis a'ghréin, agus a' ghealach fuidh a cosaibh, agus air a ceann crùn do dhà reult dheug.

2 Agus air dhi bhi torrach, ghlaodh i ri saothair-chloinne, agus bha i air a pianadh chum a h-aisead.

3 Agus chunncas iongantas eile air nèamh, agus, feuch, dragon[4] mòr dearg, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air a chinn seachd crùin.

---

[1] *chaithir.* [2] *leis a' chrith-thalmhainn.* [3] *thruailleas.* [4] *uabheist.*

4 Agus tharruing 'earball an treas cuid do reultaibh nèimh, agus thilg e iad chum na talmhainn : agus sheas an dragon fa chomhair na mnà, a bha ullamh gu bhi air a h-aisead, chum a leanabh a shlugadh suas 'nuair a bheireadh i e.

5 Agus rug i leanabh mic, a bha gus na cinnich uile a riaghladh le slait iaruinn : agus thogadh a leanabh suas chum Dhé, agus *chum* a righchaithreach-san.

6 Agus theich a' bhean do'n fhàsach, far am bheil aice ionad air ulluchadh le Dia, chum gu'm biodh i air a beathachadh an sin rè mìle, *agus* dà cheud *agus* tri fichead là.

7 Agus bha cogadh air nèamh ; rinn Michael agus 'aingil cogadh an aghaidh an dragoin ; agus chog an dragon agus 'aingil féin ;

8 Agus cha d'thug iad buaidh, cha mhò a fhuaradh an àite ni's mò air nèamh.

9 Agus thilgeadh a mach an dragon mòr, an t-seann nathair sin, ris an abrar an diabhul agus Sàtan, a tha mealladh an t-saoghail uile : thilgeadh a mach e chum na talmhainn, agus thilgeadh a mach 'aingil maille ris.

10 Agus chuala mi guth mòr ag ràdh air nèamh, A nis tha slàinte agus neart, agus rìoghachd ar Dé-ne, agus cumhachd a Chriosd air teachd ; oir thilgeadh sìos fear-casaid ar bràithrean, a bha 'gan casaid an làthair ar Dé-ne a là agus a dh'oidhche.

11 Agus thug iad buaidh air tre fhuil an Uain, agus tre fhocal am fianuis-san ; agus cha do ghràdhaich iad an anama féin gu bàs.

12 Uime sin biodh gàirdeachas oirbh, O a nèamha, agus oirbhse a tha 'nur còmhnuidh annta. An-aoibhin do luchd-àiteachaidh na talmhainn, agus na fairge ! oir thàinig an diabhul a nuas do 'ur n-ionnsuidh, agus fearg ro mhòr air, do bhrìgh gur fiosrach e nach 'eil aige ach ùine ghearr.

13 Agus an uair a chunnaic an dragon gu'n do thilgeadh e chum na talmhainn, rinn e geur-leanmhuinn air a' mhnaoi a rug an *leanabh* mic.

14 Agus do'n mhnaoi thugadh dà sgéith iolaire mòire, chum gu'n rachadh i air itealaich leo do'n fhàsach, chum a h-ionaid féin ; far am bheil i air a h-altrum rè aimsir, agus aimsirean, agus leth-aimsir[1], o aghaidh na nathrach.

15 Agus thilg an nathair as a beul uisge mar thuil, an déigh na mnà, chum gu'n tugadh i oirre bhi air a giùlan air falbh leis an t-sruth.

16 Agus rinn an talamh còmhnadh ris a' mhnaoi ; agus dh'fhosgail an talamh a bheul, agus shluig e suas an tuil, a thilg an dragon as a bheul.

17 Agus bha fearg air an dragon ris a' mhnaoi, agus chaidh e dheanamh cogaidh ris a' chuid eile d'a sliochd, a tha coimhead[2] àitheanta Dhé, agus aig am bheil fianuis Iosa Criosd.

[2] *àm, agus amanna, agus leth-àm.*

[3] *phléidheadh.*

CAIB. XIII.

Dh'éirich fiadh-bheathach as an fhairge le seachd cinn agus deich adhaircean: dha-san thug an dragon a chumhachd. 11 *Thainig fiadh-bheathach eile a nìos as an talamh,* 14 *agus thug e fa'near dealbh bhi air a dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach,* 15 *agus gu'n deanadh daoine aoradh dha,* 16 *agus gu'n gabhadh iad a chomh-arta.*

AGUS sheas mi air gaineimh na fairge, agus chunnaic mi fiadh-bheathach [1] ag éirigh suas as an fhairge, aig an robh seachd cinn, agus deich adhaircean, agus air 'adharcaibh deich crùin, agus air a chinn ainm toibheim [2].

2 Agus bu chosmhuil am fiadh-bheathach a chunnaic mi ri leopard, agus bha a chosan mar *chosaibh* math-ghamhna, agus a bheul mar bheul leòmhain: agus thug an dragon a neart, agus a chaithir [3], agus cumhachd mòr dha.

3 Agus chunnaic mi aon d'a chinn mar gu'm biodh e air a lotadh gu bàs; agus leighiseadh a lot [4] bàsmhor: agus ghabh an talamh uile iongantas an déigh an fhiadh-bheathaich.

4 Agus rinn iad aoradh do'n dragon, a thug a chumhachd do'n fhiadh-bheathach: agus rinn iad aoradh do'n fhiadh-bheathach, ag ràdh, Cò a ta cosmhuil ris an fhiadh-bheathach? Cò a ta comasach air cogadh a dheanamh 'na aghaidh?

5 Agus thugadh dha beul a' labhairt nithe mòra, agus thoibheum; agus thugadh cumhachd dha cogadh a dheanamh ré dhà mhios agus dà fhichead.

6 Agus dh'fhosgail e 'bheul ann an toibheum an aghaidh Dhé, chum toibheum a thoirt d'a ainm, agus d'a phàilliun [5], agus do'n dream a ta 'nan còmhnuidh air nèamh.

7 Agus thugadh dha cogadh a dheanamh an aghaidh nan naomh, agus buaidh a thoirt orra: agus thugadh dha cumhachd os ceann gach uile thréibh, agus theangaidh, agus chinnich.

8 Agus ni iadsan uile, a tha 'nan còmhnuidh air an talamh, aoradh dha, aig nach 'eil an ainmean sgrìobhta ann an leabhar beatha an Uain, a mharbhadh o thoiseach an t-saoghail.

9 Ma tha cluas aig neach air bith, éisdeadh e.

10 Ma bheir neach air bith am braighdeanas, théid e féin am braighdeanas: ma mharbhas neach air bith leis a' chlaidheamh, is éigin e féin bhi air a mharbhadh leis a' chlaidheamh. Is ann an so a ta foighidin agus creidimh nan naomh.

11 Agus chunnaic mi fiadh-bheathach eile ag éirigh as an talamh; agus bha aige dà adhairc cosmhuil ri uan, agus labhair e mar dhragon.

12 Agus tha e a' cur an gnìomh cumhachd a' cheud fhiadh-bheathaich uile 'na fhianuis, agus tha e toirt air an talamh, agus orra-san a tha 'nan còmhnuidh ann, aoradh a dheanamh do'n cheud fhiadh-bheathach, aig an

---

[1] *béist.*
[2] *ainmean Dia-mhaslachaidh.*
[3] *a righ-chaithir.*
[4] *a chneadh.*
[5] *thabernacal.*

robh a lot bàsmhor air a leigheas.

13 Agus tha e a' deanamh chomhara mòra, ionnus gu bheil e toirt air teine teachd a nuas o nèamh air an talamh, ann am fianuis dhaoine.

14 Agus tha e 'a mealladh na dream a tha 'nan còmhnuidh air an talamh, leis na comharaibh sin a thugadh dha a dheanamh an làthair an fhiadh-bheathaich, ag ràdh ri luchd-àiteachaidh na talmhainn, ìomhaigh a dheanamh do'n bheathach aig an robh an lot claidheimh, agus a bha beò.

15 Agus thugadh cumhachd dha beatha[1] a thoirt do ìomhaigh an fhiadh-bheathaich, ionnus gu'n labhradh ìomhaigh an fhiadh-bheathaich, agus gu'n tugadh e fa'near gu'm biodh a mheud as nach deanadh aoradh do ìomhaigh an fhiadh-bheathaich, air am marbhadh.

16 Agus tha e toirt air na h-uile *dhaoine*, araon beag agus mòr, saoibhir agus daoibhir[2], saor agus daor, comhara a ghabhail air an làimh dheis, no air clàr an eudain;

17 Agus nach feudadh neach sam bith ceannach no reic, ach esan aig am biodh an comhara, no ainm an fhiadh-bheathaich, no àireamh 'ainme.

18 An so tha gliocas. An ti aig am bheil tuigse, àirmheadh[3] e àireamh an fhiadh-bheathaich: oir is àireamh duine e; agus is e 'àireamh sè ceud agus tri fichead agus sè.

CAIB. XIV.

1 *An t-Uan 'na sheasamh air sliabh Shioin maille r'a chuideachd.* 6 *Tha aingeal a' searmonachadh an t-soisgeil.* 8 *Tuiteam Bhabiloin.* 15 *Foghara an t-saoghail agus cur a' chorrain ann.* 20 *Foghara agus preas-fìona feirge Dhé.*

AGUS dh'amhairc mi, agus, feuch, Uan 'na sheasamh air sliabh Shioin, agus maille ris ceud agus dà fhichead agus ceithir mìle, aig an robh ainm 'Athar-san sgrìobhta air clàr an eudain.

2 Agus chuala mi guth o fhlaitheanas, mar fhuaim mhòran uisgeacha, agus mar fhuaim tairneanaich mhòir; agus chuala mi fuaim chlàrsairean, a' deanamh ciùil le'n clàrsaichibh féin:

3 Agus sheinn iad mar gu'm b'òran nuadh e an làthair na righ-chaithreach, agus an làthair nan ceithir bheathaichean, agus nan seanairean: agus cha b'urrainn neach sam bith an t-òran sin fhòghlum, ach an ceud agus dà fhichead agus na ceithir mìle, a shaoradh[4] o'n talamh.

4 Is iad so an dream nach do shalaicheadh le mnàibh; oir is òighean iad: is iad so an dream a tha leantuinn an Uain ge b'e àit an téid e: shaoradh iad so o mheasg dhaoine, 'nan ceud thoradh do Dhia, agus do'n Uan.

5 Agus 'nam beul cha d' fhuaradh cealg; oir tha iad gun lochd[5] an làthair righ-chaithreach Dhé.

6 Agus chunnaic mi aingeal eile ag itealaich ann am meadhon nèimh, aig an robh an soisgeul siorruidh r'a shearmonachadh dhòibh-san

---

1 *spiorad.* 2 *bochd.* 3 *cunntadh.* 4 *cheannaicheadh.* 5 *gun smal.*

a tha 'nan còmhnuidh air an talamh, agus do gach uile chinneach, agus thréibh, agus theangaidh, agus shluagh.

7 Ag ràdh le guth àrd, Biodh eagal Dé oirbh, agus thugaibh glòir dha; oir thàinig uair a bhreitheanais: agus deanaibh aoradh dha-san a rinn nèamh, agus talamh, agus an fhairge, agus na tobair uisge.

8 Agus lean aingeal eile, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon, am baile mòr[1] sin, do bhrigh gu'n d'thug i air gach uile chinneach òl do fhìon feirge a strìopachais.

9 Agus lean an treas aingeal iad, ag ràdh le guth àrd, Ma ni neach air bith aoradh do'n fhiadh-bheathach, agus d'a ìomhaigh, agus ma ghabhas e a chomhara air clàr 'eudain, no air a làimh,

10 Olaidh esan do fhìon feirge Dhé, a tha air a dhòrtadh gun mheasgadh, ann an cupan 'fheirge-san; agus bithidh e air a phianadh le teine agus pronnusc, am fianuis nan aingeal naomha, agus am fianuis an Uain.

11 Agus bithidh deatach am péine-san ag éirigh suas gu saoghal nan saoghal: agus cha'n 'eil fois sam bith a là no dh'oidhche aca-san a ni aoradh do'n fhiadh-bheathach agus d'a ìomhaigh, no aig neach air bith a ghabhas comhara 'ainmesan.

12 An so tha foighidin nan naomh: an so *tha*'n dream a choimhideas àitheanta Dhé, agus creidimh Iosa.

13 Agus chuala mi guth o nèamh, ag ràdh rium, Sgrìobh, *Is* beannaichte na mairbh a gheibh bàs san Tighearn, á so a mach: Seadh, a ta an Spiorad ag ràdh, chum gu faigh iad fois o'n saothair; agus leanaidh an oibre iad.

14 Agus dh'amhairc mi, agus, feuch, neul geal, agus air an neul *neach* 'na shuidhe cosmhuil ri Mac an duine, aig an robh crùn òir air a cheann, agus corran geur 'na làimh.

15 Agus thàinig aingeal eile mach as an teampull, a' glaodhaich le guth àrd ris an ti a bha 'na shuidhe air an neul, Sàth a steach do chorran, agus buain: oir thàinig àm dhuit buain; oir tha foghar na talmhainn abuich.

16 Agus shàth an ti a bha 'na shuidhe air an neul, a chorran san talamh; agus bhuaineadh an talamh.

17 Agus thàinig aingeal eile mach as an teampull a ta air nèamh, agus corran geur aige-san mar an ceudna.

18 Agus thàinig aingeal eile mach o'n altair, aig an robh cumhachd os ceann teine, agus ghlaodh e le glaodh àrd ris an ti aig an robh an corran geur, ag ràdh, Sàth a steach do chorran geur, agus cnuasaich baguidean[2] fìonain na talmhainn: oir a ta a fìon-dhearcan làn abuich.

19 Agus shàth an t-aingeal a chorran san talamh, agus chnuasaich e fìonain na talmhainn, agus thilg e i ann am fìon-amar mòr feirge Dhé.

20 Agus shaltradh am

[1] *a' chaithir mhòr.*

[2] *triopuill.*

fìon-amar an taobh a muigh do'n bhaile, agus thàinig fuil a mach as an fhìon-amar, gu sréin nan each, feadh mhìle agus shè ceud stàid [1].

CAIB. XV.

1 *Na seachd aingil leis na seachd plàighibh deireannach.* 3 *Oran na muinntir a bhuadhaicheas air an fhiadh-bheathach.* 7 *Na seachd soithiche làn do fheirg Dhé.*

AGUS chunnaic mi comhara eile air nèamh, mòr agus iongantach, seachd aingil aig an robh na seachd plàighean deireannach ; oir annta so tha fearg Dhé air a coimhlionadh.

2 Agus chunnaic mi mar gu'm b'fhairge ghloine, air a measgadh le teine ; agus iadsan a thug buaidh air an fhiadh-bheathach, agus air 'ìomhaigh, agus air a chomhara, *agus* air àireamh 'ainme, 'nan seasamh air an fhairge ghloine, agus clàrsaiche Dhé aca.

3 Agus tha iad a' seinn òrain Mhaois [2] òglaich Dhé, agus òrain an Uain, ag ràdh, *Is* mòr, agus *is* iongantach t'oibre, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich ; *is* ceart agus *is* fìor do shlighean-sa, a Righ nan naomh.

4 Cò air nach biodh eagal romhad, O Thighearn, agus nach tugadh glòir do t'ainm ? oir *is tusa* a mhàin *a ta* naomh : oir thig na h-uile chinnich, agus ni iad aoradh ann do làthair ; do bhrigh gu bheil do bhreitheanais air an deanamh follaiseach.

5 Agus an déigh so dh'amhairc mi, agus, feuch, dh'fhosgladh teampull pàilliuin na fianuis air nèamh.

6 Agus thàinig a mach as an teampull na seachd aingil, aig an robh na seachd plàighean air an sgeadachadh le lìon-eudach glan agus dealrach [3], agus air an crioslachadh [4] mu'n uchd le criosaibh òir.

7 Agus thug aon do na ceithir bheathaichibh do na seachd aingil seachd soithichean òir, làn do fheirg an Dé a ta beò gu saoghal nan saoghal.

8 Agus lìonadh an teampull le deataich o ghlòir Dhé, agus o 'chumhachd-san ; agus cha b'urrainn neach sam bith dol a stigh do'n teampull, gus am biodh seachd plàighean nan seachd aingeal air an coimhlionadh.

CAIB. XVI.

1 *Dhòirt na h-aingil a mach an soithiche làn do fheirg :* 6 *Na plàighean a tha leantuinn air sin.* 15 *Thig Criosd mar ghaduiche : is beannaichte iadsan a ni faire.*

AGUS chuala mi guth mòr as an teampull, ag ràdh ris na seachd aingil, Imichibh, agus taomaibh soithiche feirge Dhé air an talamh.

2 Agus dh'imich an ceud *aingeal*, agus thaom e a shoitheach air an talamh ; agus dh'éirich droch neasgaid nimhneach air na daoinibh sin aig an robh comhara an fhiadh-bheathaich, agus *orrasan* a rinn aoradh d'a ìomhaigh.

3 Agus thaom an dara aingeal a shoitheach san fhairge ; agus rinneadh i

[1] *i. e. an t-ochdamh cuid do mhìle fearainn.*

[2] *chan iad laoidh Mhaois.*

[3] *geal.* [4] *air an criosrachadh.*

mar fhuil *duine* mhairbh: agus fhuair gach anam beò bàs anns an fhairge.

4 Agus thaom an treas aingeal a shoitheach anns na h-aimhnichibh agus anns na tobraichibh uisge; agus rinneadh iad 'nam fuil.

5 Agus chuala mi aingeal nan uisgeacha ag ràdh, Is cothromach thusa, O Thighearn, a ta, agus a bha, agus a bhitheas, do bhrìgh gu'n d' thug thu breth air an dòigh so:

6 Oir dhòirt iadsan fuil naomh agus fhàidhean, agus thug thusa dhoibh fuil r'a h-òl; oir is toillteanach iad.

7 Agus chuala mi neach eile o'n altair ag ràdh, Seadh, a Thighearna Dhé uile-chumhachdaich, *is* fìor agus cothromach do bhreitheanais.

8 Agus thaom an ceathramh aingeal a shoitheach air a' ghréin; agus thugadh *cumhachd* dha daoine a phianadh le h-ainteas teine.

9 Agus bha daoine air an losgadh le teas mòr, agus thug iad toibheum do ainm Dhé, aig am bheil cumhachd air na plàighibh sin: agus cha d'rinn iad aithreachas, chum glòir a thoirt dha-san.

10 Agus thaom an cùigeadh aingeal a shoitheach air righchaithir an fhiadh-bheathaich; agus rinneadh a rìoghachd dorcha; agus chagainn *daoine* an teanganna tre phéin,

11 Agus thug iad toibheum[1] do Dhia nèimh air son am pianta agus an creuchda, agus cha do ghabh iad aithreachas d'an gnìomharaibh.

12 Agus thaom an seathadh aingeal a shoitheach air an amhainn mhòir Euphrates; agus thiormaicheadh a h-uisge, chum gu'n ullaichteadh slighe rìghrean na h-àirde 'n ear.

13 Agus chunnaic mi *teachd* a mach á beul an dragoin, agus á beul an fhiadh-bheathaich, agus á beul an fhàidh-bhréige, tri spiorada neòghlan, cosmhuil ri losguinn.

14 Oir is iad *sin* spiorada dheamhan, a' deanamh chomhara, a tha dol a mach chum rìghre na talmhainn, agus an domhain uile, gu'n cruinneachadh chum catha là mhòir sin an Dé uile-chumhachdaich.

15 Feuch, a ta mi a' teachd mar ghaduiche. *Is* beannaichte esan a ni faire, agus a ghleidheas 'eudach, chum nach imich e lomnochd, agus nach faic *daoine* a nàire.

16 Agus chruinnich e iad r'a chéile chum ionaid ris an abrar san Eabhra, Armagedon.

17 Agus thaom an seachdamh aingeal a shoitheach san athar[2]; agus thàinig guth mòr a mach á teampull nèimh, o'n righ-chaithir, ag ràdh, Tha e deanta.

18 Agus bha guthanna, agus tairneanaich, agus dealanaich ann; agus bha crith mhòr thalmhainn ann, nach robh a leithid ann o bha daoine air an talamh, a samhuil do chrith-thalmhainn co mhòr.

19 Agus bha am baile mòr[3] air a roinn 'na thri earrannaibh, agus thuit bailtean nan cinneach: agus

[1] *masladh.* [2] *aidhear.*

[3] *a' chaithir mhòr.*

thàinig Babilon mhòr an cuimhne an làthair Dhé, a thoirt di copan rìona fraoich 'fheirge[1].

20 Agus theich gach uile eilean as, agus cha d'fhuaradh na beannta.

21 Agus thàinig clachameallain mòra[2] a nuas o nèamh air daoinibh, *gach clach* co throm ri talann: agus thug daoine toibheum do Dhia, air son plàigh nan clacha-meallain; oir bha am plàigh-san ro mhòr.

CAIB. XVII.

1 *Tha bean air a sgeadachadh le purpur agus scarlaid, agus copan òir 'na làimh, 'na suidh air an fhiadh-bheathach,* 5 *neach a's i Babilon mhòr, màthair nan gràineileachd.* 9 *Eadar-mhineachadh nan seachd ceann,* 12 *agus nan deich adhaircean.*

AGUS thàinig aon do na seachd aingil aig an robh na seachd soithichean, agus labhair e rium, ag ràdh rium, Thig an so; nochdaidh mi dhuit breitheanas na strìopaiche mòire, a tha 'na suidhe air mòran uisgeacha:

2 Ris an d'rinn rìghre na talmhainn strìopachas, agus aig an do chuireadh luchd-àiteachaidh na talmhainn air mhisg le fìon a strìopachais.

3 Agus thug e leis mi anns an spiorad do'n fhàsach: agus chunnaic mi bean 'na suidhe air fiadh-bheathach air dhath scarlaid, làn do ainmibh toibheim[3], air an robh seachd cinn agus deich adhaircean.

4 Agus bha a' bhean air a sgeadachadh ann am purpur, agus ann an scarlaid, agus air a deanamh breagha le h-òr, agus clachaibh luachmhor, agus neamhnuidibh, agus copan òir aice 'na làimh, làn do ghràineileachd agus do neò-ghloine a strìopachais.

5 Agus air clàr a h-eudann *bha* ainm sgrìobhta, RUNDIOMHAIR, BABILON MHOR, MATHAIR NAN STRIOPACH AGUS GHRAINEILEACHDA NA TALMHAINN.

6 Agus chunnaic mi a' bhean air mhisg le fuil nan naomh, agus le fuil fhianuisean[4] Iosa: agus an uair a chunnaic mi i, ghabh mi iongantas le h-iongantas mòr.

7 Agus thubhairt an t-aingeal rium, C'ar son a ghabh thu iongantas? Innsidh mise dhuit rùn-dìomhair na mnà, agus an fhiadh-bheathaich a tha 'ga giùlan, air am bheil na seachd cinn agus na deich adhaircean.

8 Am fiadh-bheathach a chunnaic thu, bha e, agus cha 'n'eil e ann; agus éiridh e suas á slochd an dubh-aigein[5], agus théid e am mugha[6]: agus gabhaidh luchd-àiteachaidh na talmhainn, aig nach 'eil an ainmean sgrìobhta ann an leabhar na beatha o thoiseach an t-saoghail,) iongantas, 'nuair a chi iad am fiadh-bheathach[7] a bha, agus nach 'eil, agus a bhitheas ann[8].

9 An so a ta an inntinn aig am bheil gliocas. Na seachd cinn is seachd sléibhtean iad, air am bheil a' bhean 'na suidhe.

---

1 *'fheirge ro gharg.*
2 *cloich-shneachd mhòr.*
3 *Dia-mhasfachaidh.*
4 *mhairtireach.*

5 *as an t-slochd gun iochdar.*
6 *sgriosar e.* 7 *am beist.*
8 *gidheadh a ta ann.*

10 Is seachd rìghrean iad mar an ceudna: tha cùig *dhiubh* air tuiteam, agus a ta h-aon ann: cha d'thàinig am fear eile fathast; agus an uair a thig e, is éigin da fantuinn rè ùine bhig.

11 Agus am fiadh-bheathach a bha, agus nach 'eil ann, is esan an t-ochdamh, agus tha e o'n t-seachdnar, agus théid e am mugha.

12 Agus na deich adhaircean a chunnaic thu, is deich rìghrean iad, nach d'fhuair rìoghachd fathast, ach a ta faotainn cumhachd mar rìghrean rè aon uaire maille ris [1] an fhiadh-bheathach.

13 Tha aca sin aon inntinn, agus bheir iad an neart agus an cumhachd do'n fhiadh-bheathach.

14 Ni iad sin cogadh an aghaidh an Uain, agus bheir an t-Uan buaidh orra: oir is esan Tighearna nan Tighearna, agus Righ nan Righ; agus *tha* an dream a tha maille ris, air an gairm, agus air an taghadh, agus dìleas.

15 Agus tha e ag ràdh rium, Na h-uisgeachan a chunnaic thu, far am bheil an strìopach 'na suidhe, is slòigh, agus coimhthionail, agus cinnich, agus teanganna iad.

16 Agus na deich adhaircean a chunnaic thu air an fhiadh-bheathach, bheir iad sin fuath do'n strìopaich, agus ni iad fàs i, agus lomnochd, agus ithidh iad a feòil, agus loisgidh iad i le teine.

17 Oir chuir Dia 'nan cridhe a thoil a choimhlionadh, agus a bhi dh'aon chomhairle, agus an rìoghachd a thoirt do'n fhiadh-bheathach, gus an coimhlionar briathran Dhé.

18 Agus is i a' bhean a chunnaic thusa, am baile mòr [2] sin, a tha rioghachadh [3] os ceann rìghre na talmhainn.

CAIB. XVIII.

1 *Thuit Babilon: 4 thugadh àithne do phobull Dé imeachd aisde: 9 rinn rìghre na talmhainn, 11 maille ris na ceannaichibh agus na maraichibh, bròn air a son: 20 rinn na naoimh gàirdeachas air son breitheanais Dé oirre.*

AGUS an déigh nan nithe so chunnaic mi aingeal eile teachd a nuas o nèamh, aig an robh cumhachd mòr; agus dhealraich an talamh le 'ghlòir.

2 Agus ghlaodh [4] e gu làidir le guth mòr, ag ràdh, Thuit, thuit Babilon mhòr, agus rinneadh i 'na h-àite-còmhnuidh dheamhan, 'na prìosan [5] do gach spiorad neòghlan, 'na h-ionad cumail do [6] gach eun neò-ghlan agus fuath-mhor.

3 Oir dh'òl na h-uile chinnich do fhìon feirge a strìopachais, agus rinn rìghre na talmhainn strìopachas rithe, agus rinneadh saoibhir ceannaichean na talmhainn le pailteas a sògha [7].

4 Agus chuala mi guth eile o nèamh, ag ràdh, Thigibh a mach aisde, mo phobull, chum nach bi sibh comhpairteach d'a peacaibh, agus nach faigh sibh *cuid* d'a plàighibh;

5 Oir tha a peacanna air ruigheachd [8] suas gu nèamh, agus chuimhnich Dia a heucearta.

---

1 *san aon uair ris.*
2 *a' chaithir mhòr.*
3 *aig am bheil uachdaranachd.*

4 *dh'éigh.* 5 *gainntir.*
6 *'na h-eunadan.* 7 *a sàimhe.*
8 *air leantuinn.*

6 Thugaibh ath-dhìol di mar a dhìol ise ribh, agus thugaibh dhi a dhà uiread, a réir a h-oibre : anns a' chupan a lìon i, lìonaibh a dhà uiread di.

7 A mheud as a ghlòraich si i féin, agus a chaith i a beatha gu sòghail, co mòr as sin thugaibh dhi do pheanas agus do bhròn : oir a ta i ag ràdh 'na cridhe féin, Tha mi a'm' shuidhe a'm' bhan-righinn, agus cha bhantrach mi, agus cha'n fhaic mi bròn.

8 Uime sin ann an aon là thig a plàighean, bàs, agus bròn, agus gorta ; agus loisgear i gu tur le teine : oir is neartmhor an Tighearna Dia a bheir breth oirre.

9 Agus ni righre na talmhainn, a rinn striòpachas agus a chaith am beatha gu sòghail maille rithe, gul agus caoidh air a son, 'nuair a chi iad deatach a losgaidh,

10 A' seasamh fad as, tre eagal a peanais, ag ràdh, Mo thruaighe, mo thruaighe ! a' chaithir mhòr[1] sin Babilon, a' chaithir threun sin ! oir ann an aon uair thàinig do bhreitheanas.

11 Agus ni ceannaichean na talmhainn gul agus caoidh air a son ; oir cha cheannaich neach sam bith am bathar[2] ni's mò.

12 Bathar òir, agus airgid, agus chlach luachmhor, agus neamhnuidean, agus lìoneudaich ghrinn, agus phurpuir, agus shìde, agus scarlaid, agus gach uile ghnè fhiodha thine, agus gach uile ghnè shoithiche do ibhori[3], agus gach uile ghnè shoithiche do fhiodh ro luachmhor, agus do umha, agus do iarunn, agus do mharmor,

13 Agus canal, agus nithe deadh-fhàile, agus oladhungaidh, agus tuis, agus fìon, agus oladh, agus min mhìn[4], agus cruithneachd, agus ainmhidhean, agus caoraich, agus eich, agus carbadan, agus tràillean, agus anama dhaoine.

14 Agus dh'imich na toraidh, air an robh mòr dhéidh t'anama, uait, agus dh'imich na h-uile nithe annasach agus maiseach uait, agus cha 'n fhaigh thu iad ni's mò.

15 Seasaidh ceannaichean nan nithe so a rinneadh saoibhir leatha, am fad, air eagal a peanais, a' gul agus a' caoidh,

16 Agus ag ràdh, Is truagh, am baile mòr sin, a bha air a sgeadachadh le lìon-eudach grinn, agus purpur, agus scarlaid, agus a bha air a dheanamh breagha[5] le h-òr, agus le clachaibh luachmhor, agus le neamhnuidibh !

17 Oir ann an aon uair thugadh saoibhreas cò mòr gu neo-ni. Agus sheas gach uile long-mhaighstir[6], agus gach uile chuideachd a théid air longaibh, agus na seòladairean, agus a' mheud 's a ni gnothuichean air fairge, am fad,

18 Agus ghlaodh iad, an uair a chunnaic iad deatach a losgaidh, ag ràdh, Cò *e am baile* a's cosmhuil ris a' bhaile mhòr so ?

19 Agus thilg iad duslach

[1] *am baile mòr.*
[2] *am marsantachd, an earradh.*
[3] *fhiaclaibh elephant ; ivory.* Sasg.
[4] *plùr mìn.* [5] *air òradh.*
[6] *fhear-stiùraidh.*

air an cinn, agus ghlaodh iad, a' gul agus a' caoidh, ag ràdh, Is truagh, is truagh, am baile mòr sin, anns an d'rinneadh saoibhir iadsan uile aig an robh longa air an fhairge, tre a ghreadhnachas-san! oir ann an aon uair dh'fhàsaicheadh e.

20 Dean gàirdeachas os a cheann, o a nèamh, agus sibhse abstola naomha agus fhàidhean: oir dhìol Dia sibhse air.

21 Agus thog aingeal treun clach mar chloich-mhuilinn mhòir, agus thilg e san fhairge i, ag ràdh, Is ann mar so le neart a thilgear sìos am baile mòr sin Babilon, agus cha'n fhaighear e ni's mò.

22 Agus cha chluinnear annad ni's mò fuaim chlàrsairean, agus luchd-ciùil, agus phìobairean, agus thrompadairean; agus cha'n fhaighear annad ni's mò fear-ceird, do ghnè ceirde sam bith; agus cha chluinnear fuaim cloiche-muilinn annad ni's mò;

23 Agus cha soillsich solus coinnle[1] annad ni's mò; agus cha chluinnear annad ni's mò guth fear-bainnse no bean-bainnse[2]: oir b'iad do cheannaichean daoine mòra na talmhainn; agus le d'dhruidheachd bha na h-uile chinnich air am mealladh:

24 Agus fhuaradh ann fuil fhàidhean, agus naomh, agus nan uile *dhaoine* a mharbhadh air an talamh.

CAIB. XIX.

1 *Tha Dia air a chliùthachadh, air son gu'n d'thug e breth air an strìopaich mhòir, agus gu'n do dhìol e fuil a naomh.* 7 *Banais an Uain, &c.*

AGUS an déigh nan nithe so, chuala mi guth àrd mhòr-shluaigh air nèamh, ag ràdh, Aleluia; Slàinte, agus glòir, agus urram, agus cumhachd do'n Tighearn ar Dia-ne:

2 Oir *is* fìor agus *is* cothromach a bhreitheanais; oir thug e breth air an strìopaich mhòir, a thruaill an talamh le a strìopachas, agus dhìol e fuil a sheirbhiseach féin air a làimh.

3 Agus a rìs thubhairt iad, Aleluia. Agus chaidh a deatach suas gu saoghal nan saoghal.

4 Agus thuit na ceithir seanaire fichead, agus na ceithir bheathaiche sìos, agus rinn iad aoradh do Dhia, a bha 'na shuidhe air an righchaithir, ag ràdh, Amen; Aleluia.

5 Agus thàinig guth a mach o'n righ-chaithir, ag ràdh, Molaibh ar Dia-ne, sibhse uile a's seirbhisich dha, agus air am bheil 'eagalsan, eadar bheag agus mhòr.

6 Agus chuala mi mar ghuth mòr-shluaigh, agus mar fhuaim mhòran uisgeacha, agus mar thoirm tairneanaich chumhachdaich, ag ràdh, Aleluia: oir a ta an Tighearna Dia uile-chumhachdach a' rìoghachadh.

7 Bitheamaid aoibhinn agus deanamaid gàirdeachas, agus thugamaid glòir dhasan: oir thàinig pòsadh an Uain, agus dh'ulluich a bhean i féin.

8 Agus thugadh dhi gu'm biodh i air a sgeadachadh le

[1] *lòchrain.*

[2] *fir-bainnse no mna-bainnse.*

lìon-eudach grinn, glan agus dealrach: oir is e an lìon-eudach grinn fìreantachd nan naomh.

9 Agus thubhairt e rium, Sgrìobh, *Is* beannaichte iad-san a tha air an cuireadh gu suipeir-bhainnse an Uain. Agus thubhairt e rium, Is iad so briathra fìrinneach Dhé.

10 Agus thuit mi sìos aig a chosaibh chum aoradh dheanamh dha: agus thubhairt e rium, Feuch nach *dean thu* e: is comh-sheirbhiseach dhuit féin mise, agus do d' bhràithribh aig am bheil fianuis Iosa; dean aoradh do Dhia: oir is i fianuis Iosa spiorad na fàidheadaireachd.

11 Agus chunnaic mi nèamh air fhosgladh, agus, feuch, each geal; agus ghoireadh do'n tì a shuidh air Dìleas, agus Fìor; agus ann am fìreantachd tha e deanamh breitheanais agus cogaidh.

12 Agus *bha* a shùilean mar lasair theine, agus air a cheann *bha* mòran chrùn; agus bha ainm aige sgrìobhta, nach b'aithne do neach sam bith ach e féin;

13 Agus bha e air a sgeadachadh le trusgan [1] tumta am fuil: agus is e'n t'ainm a ghoirear dheth, FOCAL DE.

14 Agus lean na h-armailtean a bha air nèamh e air eachaibh geala, air an sgeadachadh le lìon-eudach grinn, geal agus glan.

15 Agus as a bheul tha claidheamh geur a' dol a mach, chum gu'm buaileadh e na cinnich leis; agus riaghlaidh e iad le slait iaruinn: agus tha e a' saltradh fìon-amair fraoich feirge [2] an Dé uile-chumhachdaich.

16 Agus tha aige air a thrusgan agus air a léis ainm sgrìobhta, RIGH NAN RIGH, AGUS TIGHEARNA NAN TIGHEARNA.

17 Agus chunnaic mi aingeal àraidh 'na sheasamh sa' ghréin; agus ghlaodh e le guth àrd, ag ràdh ris an eunlaith uile, a bha 'g itealaich ann am meadhon nèimh, Thigibh, agus cruinnichibh sibh féin chum suipeir an Dé mhòir;

18 Chum gu'n ith sibh feòil rìghrean, agus feòil àrdcheannard, agus feòil dhaoine cumhachdach, agus feòil each agus na muinntir a shuidheas orra, agus feòil nan uile *dhaoine*, araon shaor agus dhaor, araon bheag agus mhòr.

19 Agus chunnaic mi am fiadh-bheathach, agus rìghrean na talmhainn, agus an armailtean air an cruinneachadh, a dheanamh cogaidh an aghaidh an tì a bha 'na shuidhe air an each, agus an aghaidh 'armailt-san.

20 Agus ghlacadh am fiadh-bheathach, agus maille ris-san am fàidh-bréige a rinn mìorbhuilean 'na làthair, leis an do mheall e an dream a ghabh orra comhara an fhiadh-bheathaich, agus iad-san a rinn aoradh d'a ìomhaigh. Thilgeadh iad sin 'nan dithis beò ann an loch teine a' dearg-lasadh le pronnusc.

[1] *falluing, eudach-uachdair.*

[2] *feirge ro gharg.*

21 Agus mharbhadh a' chuid eile le claidheamh an ti a bha 'na shuidhe air an each, a thàinig a mach as a bheul: agus bha an eunlaith uile air an lìonadh le'm feòil.

CAIB. XX.

1 *Satan ceangailte rè mhìle bliadhna.* 5 *A' cheud aiseirigh:* 6 *tha iad beannaichte aig am bheil cuid dhith.* 7 *Satan a rìs air fhuasgladh.* 9 *Gog agus Magog.* 10 *Thilgeadh an Diabhul do'n loch theine agus phronnuisc.*

AGUS chunnaic mi aingeal, a' teachd a nuas o nèamh, agus iuchair sluichd an dubh-aigein[1] aige, agus slabhraidh mhòr 'na làimh.

2 Agus rug e air an dragon, an t-seann nathair nimhe sin, a's e an diabhul agus Sàtan, agus cheangail se e rè mhìle bliadhna;

3 Agus thilg se' e do shlochd an dubh-aigein, agus dhùin e stigh e, agus chuir e seula air, chum nach mealladh e na cinnich tuilleadh, gus an crìochnaicheadh[2] am mìle bliadhna: agus an déigh sin, is éigin gu fuasgailear e rè ùine bhig.

4 Agus chunnaic mi righchaithrichean, agus shuidh iad orra, agus thugadh breitheanas doibh: agus *chunnaic mi* anaman na muinntir d'an do chuireadh an cinn air son fianuis Iosa, agus focail Dé, agus nach d'rinn aoradh do'n fhiadh-bheathach, no d'a ìomhaigh, agus nach do ghabh a chomhara air clàr an eudain, no air an làmhaibh; agus bha iad beò, agus rìghich iad maille ri Criosd rè mhìle bliadhna.

5 Ach cha d'ath-bheothaicheadh a' chuid eile do na mairbh gus an robh am mìle bliadhna air an crìochnachadh. *Is* i so a' cheud aiseirigh.

6 *Is* beannaichte agus *is* naomha an ti aig am bheil cuid anns a' cheud aiseirigh: orra so cha'n 'eil cumhachd aig an dara bàs; ach bithidh iad 'nan sagartaibh do Dhia, agus do Chriosd, agus rìghichidh iad maille ris mìle bliadhna.

7 Agus an uair a chrìochnaichear am mìle bliadhna, fuasgailear Sàtan as a phrìosan,

8 Agus théid e mach a mhealladh nan cinneach, a tha ann an ceithir chearnaibh na talmhainn, Gog agus Magog, chum an cruinneachadh gu cath; muinntir *a tha* ann an àireamh mar ghaineimh na fairge.

9 Agus chaidh iad suas air leud na talmhainn, agus chuairtich iad camp nan naomh, agus am baile[3] ionmhuinn: agus thàinig teine nuas o Dhia á nèamh, agus chuir e as doibh.

10 Agus thilgeadh an diabhul a mheall iad, san loch theine agus phronnuisc, far *am bheil* am fiadh-bheathach, agus am fàidh bréige, agus bithidh iad air am pianadh a là agus a dh'oidhche, gu saoghal nan saoghal.

11 Agus chunnaic mi righchaithir mhòr gheal, agus an ti a shuidh oirre, neach d'an do theich nèamh agus talamh o a ghnùis; agus cha d'fhuaradh àite dhoibh.

[1] *an t-sluichd gun aigeal.*

[2] *an coimhliontadh.*

[3] *a' chaithir.*

12 Agus chunnaic mi na mairbh, beag agus mòr, 'nan seasamh am fianuis Dé; agus dh'f hosgladh na leabhraichean: agus dh'f hosgladh leabhar eile, *eadhon leabhar* na beatha: agus thugadh breth air na mairbh as na nithibh sin a bha sgrìobhta sna leabhraichibh, a réir an gnìomhara.

13 Agus thug an f hairge uaipe[1] na mairbh a bha innte; agus thug am bàs agus an uaigh[2] uatha na mairbh a bha annta: agus thugadh breth orra gach aon a réir an gnìomhara.

14 Agus thilgeadh am bàs agus ifrinn do'n loch theine: Is e so an dara bàs.

15 Agus ge b'e air bith nach d'f huaradh sgrìobhta, ann an leabhar na beatha, thilgeadh e san loch theine.

CAIB. XXI.

1 *Nèamh nuadh agus talamh nuadh.* 10 *An Ierusalem nèamhaidh, mailleri lùin-mhìneachadh oirre:* 23 *cha 'n 'eil feum aice air grèin; oir is i glòir Dhé a solus.* 24 *Tha righrean na talmhainn a' toirt an saoibhreas d'a h-iomsuidh.*

AGUS chunnaic mi nèamh nuadh, agus talamh nuadh: oir chaidh an ceud nèamh agus an ceud talamh thairis; agus cha robh fairge ann ni's mò.

2 Agus chunnaic mise Eoin am baile naomh, Ierusalem nuadh, a' teachd a nuas o Dhia á nèamh, air ullachadh mar bhean-bainnse air a sgeadachadh fa chomhair a fir.

3 Agus chuala mi guth mòr á nèamh ag ràdh, Feuch, *tha* pàilliun Dhé maille ri daoinibh, agus ni esan còmhnuidh maille riu, agus bithidh iadsan 'nan sluagh dha, agus bithidh Dia fèin maille riu, agus 'na Dhia dhoibh.

4 Agus tiormaichidh Dia gach deur o'n sùilibh; agus cha bhi bàs ann ni's mò, no bròn, no éighich[3], agus cha bhi pian ann ni's mò; oir chaidh na ceud nithe thairis.

5 Agus thubhairt an ti a bha 'na shuidhe air an rìghchaithir, Feuch, tha mi a' deanamh nan uile nithe nuadh. Agus thubhairt e rium, Sgrìobh, oir tha na briathra so f hìrinneach agus dìleas.

6 Agus thubhairt e rium, Tha e deanta. Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus an deireadh: bheir mi dhasan air am bheil tart, do thobar uisge na beatha gu saor.

7 Sealbhaichidh an ti a bheir buaidh na h-uile nithe; agus bithidh mise a'm' Dhia dha-san, agus bithidh esan 'na mhac dhomh-sa.

8 Ach aig an dream sin a ta gealtach, agus mi-chreideach, agus graineil, agus aig luchd mortaidh, agus strìopachais, agus druidheachd, agus ìodhol-aoraidh, agus aig na h-uile bhreugairibh, bithidh an cuibhrionn anns an loch a ta dearglasadh le teine agus pronnusc; ni a's e an dara bàs.

9 Agus thàinig a m' ionnsuidh aon do na seachd aingil, aig an robh na seachd soithichean làn do na seachd plàighibh deireannach, agus

[1] *uaithe.* [2] *ifrinn.* [3] *glaodhaich.*

iabhair e rium, ag ràdh, Thig an so, nochdaidh mise dhuit a' bhean nuadh-phòsda, bean an Uain.

10 Agus thug e leis mi anns an spiorad gu beinn mhòir agus àird, agus dh'fheuch e dhomh am baile mòr[1] sin, Ierusalem naomh, a' teachd a nuas á nèamh o Dhia,

11 Aig an robh glòir Dhé: agus *bha* a shoillse[2] cosmhuil rí cloich ro luachmhoir, mar chloich Iaspis, soilleir mar chriostal;

12 Agus bha balla mòr agus àrd aig, air an robh dà gheata dheug, agus aig na geataibh dà aingeal dheug, agus ainmean sgriobhta orra, eadhon *ainmean* dà thréibh dheug chloinn Israeil.

13 Air an taobh an ear, tri gheatacha; air an taobh thuath, tri gheatacha; air an taobh deas, tri gheatacha; agus air an taobh an iar, tri gheatacha.

14 Agus bha aig balla na caithreach dà bhunait dheug, agus annta-san ainmean dà abstol deug an Uain.

15 Agus bha aig an ti a labhair rium, cuilc-shlat òir, chum gu'n tomhaiseadh e am baile, agus a gheatacha, agus a bhalla.

16 Agus tha am baile 'na luidhe ceithir-chearnach, agus tha 'fhad co mòr r'a leud: agus thomhais e am baile leis a' chuilc-shlait, dà mhìle dheug stàide: is ionnan fad, agus leud, agus àirde dha.

17 Agus thomhais e a bhalla, ceud agus dà fhichead agus ceithir làmha-coille[3], a réir tomhais duine, eadhon an aingil.

18 Agus bha a bhalla air a thogail do chloich Iaspis; agus *b'*òr fìor-ghlan am bàile[4], cosmhuil ri gloin shoilleir[5].

19 Agus *bha* bunaitean[6] balla a' bhaile air an deanamh sgiamhach leis gach uile ghnè chlocha luachmhor. *Bu* iaspis an ceud bunait; *bu* shaphir, an dara; *bu* chalcedon, an treas; *b'*emerald, an ceathramh *bunait;*

20 *Bu* shardonics, an cuigeadh; *bu* shardius, an seathadh; *bu* chrisolit, an seachdamh; *bu* bheril, an t-ochdamh; *bu* topas, an naothadh, *bu* chrisoprasus, an deicheamh; *bu* hiacint, an t-aon deug; *b'*ametist, an dara *bunait* deug.

21 Agus an dà gheata dheug *bu* dà neamhnuid dheug iad; bha gach aon fa leth do na geataibh *air a dheanamh* do aon neamhnuid: agus b'òr fìorghlan sràid a' bhaile, mar ghloin shoilleir.

22 Agus cha'n fhaca mi teampull ann: oir is e'n Tighearna Dia uile-chumhachdach, agus an t-Uan a's teampull da.

23 Agus cha'n 'eil feum aig a' bhaile air a' ghréin no air a' ghealaich a dhealrachadh ann: oir shoillsich glòir Dhé e, agus *is e* an t'Uan a's solus da.

24 Agus gluaisidh cinnich na muinntir sin a shaorar 'na

---

[1] *a' chaithir mhòr.*
[2] *sholus, dealradh.*
[3] *bann-làmha.*
[4] *a' chaithir.*
[5] *trìd-shoillseach, tre'n dealraich an solus.*
[6] *bunn, bu iachair.*

sholus: agus bheir rìghre na talmhainn an glòir agus an urram d'a ionnsuidh.

25 Agus cha dùinear a gheatacha san là: oir cha bhi oidhche an sin.

26 Agus bheirear glòir agus urram nan cinneach d'a ionnsuidh.

27 Agus cha téid air chor sam bith a steach ann ni air bith a shalaicheas, no a dh'oibricheas gràineileachd, no *a ni* breug: ach iadsan a mhàin a tha sgrìobhta ann an leabhar beatha an Uain.

CAIB. XXII.

1 *Amhainn uisge na beatha, 2 craobh na beatha. 5 'Se Dia féin solus na caithreach. 9 Cha'n fhulaing an t-aingeal aoradh a dheanamh dha.* 18 *Cha'n fheudar ni sam bith chur ri focal Dé, no thoirt uaith.*

AGUS dh'fheuch e dhomh amhainn fhìor-ghlan do uisge na beatha, soilleir mar chriostal, a' teachd a mach á rìgh-chaithir Dhé, agus an Uain.

2 Ann am meadhon sràide na *caithreach*, agus air gach taobh do'n amhainn, *bha* craobh na beatha, a' giùlan dà *ghnè* dheug thoraidh, *agus* a' toirt a toraidh uaipe gach uile mhìos; agus *bha* duill-eadh na craoibhe chum leighis nan cinneach.

3 Agus cha bhi mallachd air bith ann ni's mò: ach bithidh righ-chaithir Dhé agus an Uain innte; agus ni a sheirbhisich seirbhis da.

4 Agus chì iad 'aghaidh; agus *bithidh* 'ainm-san air clàr an eudain.

5 Agus cha bhi oidhche an sin, agus cha'n 'eil feum aca air coinnil, no air solus na gréine: oir bheir an Tigh-earna Dia solus doibh: agus rìghichidh iad gu saoghal nan saoghal.

6 Agus thubhairt e rium, *Tha* na briathra so dìleas agus fìrinneach. Agus chuir an Tighearna, Dia nam fàidhean naomha, 'aingeal féin a nochdadh d'a sheirbh-isich na nithe sin a's éigin tachairt gu h-aithghearr.

7 Feuch, tha mi a' teachd gu luath: is beannaichte an ti a choimhideas briathra fàidheadaireachd an leabhair so.

8 Agus chunnaic mise Eoin na nithe so, agus chuala mi iad: agus an uair a chuala agus a chunnaic mi *iad*, thuit mi sìos a deanamh aoraidh roimh chosaibh an aingil, a nochd na nithe so dhomh.

9 An sin thubhairt e rium, Feuch nach *dean thu e:* oir is comh-sheirbhiseach dhuit mise, agus do d' bhràithribh na fàidhean, agus dhoibh-san a choimhideas briathran an leabhair so: dean aoradh do Dhia.

10 Agus thubhairt e rium, Na seulaich focail fàidhead-aireachd an leabhair so: oir tha an t'àm am fagus.

11 An ti a ni eucoir, dean-adh e eucoir a ghnàth: agus an ti a tha salach, biodh e salach a ghnàth: agus an ti a tha 'na fhìrean, biodh e 'na fhìrean a ghnàth: agus an ti a tha naomh, biodh e naomh a ghnàth.

12 Agus, feuch, tha mi a' teachd gu h-aithghearr; agus a ta mo luach-saoithreach maille rium, a thoirt do gach aon fa leth, a réir mar a bhitheas a ghnìomhara.

13 Is mise Alpha agus Omega, an toiseach agus a' chrìoch, an ceud *neach* agus an *neach* deireannach.

14 Is beannaichte iadsan a ni 'àitheanta - san, chum gu'm bi còir aca air craoibh na beatha, agus gu'n teid iad a stigh tre na geataibh do'n bhaile.

15 Oir an taobh a muigh *tha* madraidh, agus luchd-druidheachd, agus luchd-strìopachais, agus luchd-mortaidh, agus luchd ìodhol-aoraidh, agus gach neach a ghràdhaicheas, agus a ni breug.

16 Chuir mise Iosa m'aingeal a dheanamh fianuis duibhse air na nithibh so anns na h-eaglaisibh. Is mise freumh agus gineal Dhaibhidh, an reult dhealrach agus mhaidne.

17 Agus a ta an Spiorad agus a' bhean nuadh-phòsda ag ràdh, Thig. Agus abradh an ti a chluinneas, Thig. Agus an neach air am bheil tart, thigeadh e. Agus ge b'e neach leis an àill, gabhadh e uisge na beatha gu saor.

18 Or tha mi deanamh fianuis do gach uile neach a chluinneas briathra fàidheadaireachd an leabhair so, Ma chuireas neach air bith ris na nithibh so, cuiridh Dia airsan na plàighean a tha sgrìobhta anns an leabhar so.

19 Agus ma bheir neach air bith o bhriathraibh leabhair na fàidheadaireachd so, bheir Dia a chuibhrionn-san á leabhar na beatha, agus as a' bhaile naomh, agus as na nithibh a tha sgrìobhta anns an leabhar so.

20 A ta an ti a tha toirt fianuis air na nithibh so ag ràdh, Gu deimhin a ta mi a' teachd an aithghearr. Amen. Seadh, thig, a Thighearna Iosa.

21 Gràs ar Tighearna Iosa Criosd *gu robh* maille ribh uile. Amen.

ABBREVIATIONS AND MARKS.

A' for "an," the article; as, "a' bhean" *the woman,* for "an bhean."

A' for "ag," sign of the pres. part. of verbs beginning with a consonant; as, "a' bualadh" *striking*, but "ag òl" *drinking.*

A' for "ann" *in;* as, "a'd' cheann" *in thy head,* for "ann do cheann."

A for "as" *out of,* marked with an acute accent; as, "á teine" *out of fire.*

'Ar for "thar," *over, above;* as, "deich 'ar fhichead" *thirty.*

B' for "bu" *was;* as, "b'e" *he was.*

C' for "cia" *who, what;* as, "c'àit," *where?* or *in what place?* "c'uin" *when?* or *at what time?*

D' for "do," *thy, thine;* as, "d'athair" *thy father.*

D', dh' for "do," sign of the preterite tense of verbs; as, "an d'aidich e" *has he confessed;* "dh'aidich mi" *I have confessed.*

Eabh. for "Eabhra" *Hebrew.*

Eir. for "Eirionnach" *Irish.*

'G for "ag," sign of the pres. part. of verbs; as, "'ga dheanamh" *doing it.*

G' for "gu" *to;* as, "g'a cheann" *to the end thereof.*

M' for "mò" *my;* as, "m'anam" *my soul.*

M' for "mu" *about;* as, "ma cheann" *about his head.*

'Na for "ann a" *in his;* as, "'na chridhe" *in his heart.*

'Nan for "ann an" *in their;* as, "'nan tighibh" *in their houses.*

'Nar for "ann ar" *in our;* as, "'nar dùthaich" *in our country.*

'Nur for "ann bhur" *in your;* as, "'nur fearann" *in your land.*

'Nuair for "an uair" *in the time, when.*

'R for "ar" *our;* as, "o'r sinnsiribh" *from our ancestors.*

'R for "bhur" *your;* as, "le'r cead" *with your leave.*

R' for "ri" *to;* as, "r'ar guth" *to our voice.*

San, sa', for "anns an," *in the;* as, "san àm" *in the time;* "sa' bhaile" *in the city.*

Sasg. for "Sasgonach," or "Sasonach," *English.*

Sna, for "anns na" *in the;* as, "sna coilltibh" *in the woods.*

T' for "do" *thy;* as, "t'anail" *thy breath.* Before a vowel, *d*, the initial consonant of this pronoun, is changed into *t;* but *t*, the initial consonant of the

verbs "téid, tig, toir," is retained in writing, though pronounced as *d*.

(`) Grave accent. Vowels marked with this accent are always sounded long; and such as are not, are generally sounded short,

(´) Acute accent. When the vowel *e* is sounded like *e* in *scene*, or the Latin *œ* in *Phœbus*, as the Scotch pronounce it, it is commonly marked with this accent.

(') Apostrophe. When there is an elision of one or more letters, it is usually marked with an apostrophe: thus, when the preceding word ends, or the following word begins, with a vowel, there is an elision of the possessive pronoun "a;" as, "le 'shùil" *with his eye*, for "le a shùil;" "call 'anama" *the loss of his soul*, for "call a anama." A few Gaelic words admit of a final vowel, or not, as the euphony requires it; as, "àit" or "àite," *a place;*" "Tighearn," or "Tighearna," *Lord;* "naomh," or "naomha," *holy;* "fad," or "fada," *long;* "camp," or "campa," *a camp:* but as these final vowels are not essential to the words, their absence is not marked with an apostrophe.

Catheur

Sohn

Mrs Campbell
Cadhuss